

သုတ္တန္တိပိရုက

နေရှင်းဆရာတော်

အရှင်အရိယာဝလင်္ကာရဇေယရိ

စိရင်တော်မူအပ်သော

သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယ

ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာမူနှင့်ညှိထားသည်။

ဓမ္မာစရိယ-ဦးဘွန်း၊ ဦးဝင်းဖေတို့ ကြီးကြပ်ပြင်ဆင်ကြသည်။

စန်းမင်းတရား စာပေ

အမှတ်-၃၀၊ ရွှေတိဂုံဘုရား-တောင်ဘက်ဈေးတော်ရုံ၊

ဒဂုံစာတိုက်၊ ရန်ကုန်မြို့။

သံသနာ-၂၅၁၅။

(က) ၂၁၄

စာပေ-၁၃၃၃။

သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယ

ခန်းမင်းတရားစာအုပ်ဆိုင်၏

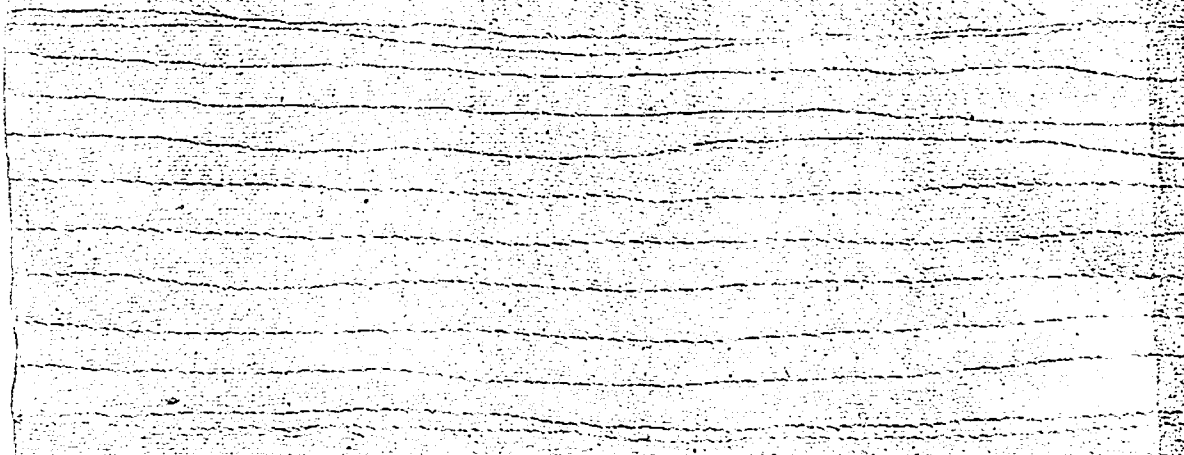
လက်ရွေးစင်ဘာသာရေးစာအုပ်များ ရရှိနိုင်ပါပြီ

- * (၁) ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော် နိဿယ
- * (၂) ဝိမဟာဝါပါဠိတော်နိဿယ (ပ + ဒု)
- * (၃) စူဠဝါပါဠိတော်နိဿယ (ပ + ဒု)
- * (၄) သီလက္ခံပါဠိတော် နိဿယ
- * (၅) (သုတ်) မဟာဝါ ပါဠိတော်နိဿယ (ပ + ဒု)
- * (၆) (သုတ်) ပါထေယျပါဠိတော်နိဿယ
- * (၇) ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် နိဿယ
- * (၈) ဝိဘင်းပါဠိတော် နိဿယ
- * (၉) ကထာဝတ္ထုပါဠိတော် နိဿယ
- * (၁၀) နန်းကျောင်းမူသဒ္ဒါကြီးနိဿယ (ပ + ဒု)
- * (၁၁) အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟပါဠိတော်နိဿယ
- * (၁၂) မင်္ဂလာဘိသေကလက်စွဲစာအုပ်များအပြင်
- * ပိဋကတ်သုံးပုံဆိုင်ရာပါဠိတော်၊ နိဿယ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာစာအုပ်မျိုးစုံ
စာသင်သား၊ သံဃာတော်သုံး စာအုပ်မျိုးစုံ၊ ဘာသာရေးဆိုင်ရာကျမ်းစာများ၊
ဗဟုသုတ၊ ဗေဒင်၊ ဆေးကျမ်း၊ လောကီဆိုင်ရာစာအုပ်မျိုးစုံတို့ကို အဖိုးနှုန်းမှန်ကန်စွာ
ရရှိနိုင်ပါသည်။

ခန်းမင်းတရား ပိဋကတ်စာပေ

အမှတ် - ၃၀/၃၁၊ ရွှေတိဂုံဘုရားဈေး၊ တောင်ဘက်မုခ်။
ဈေးတော်ရုံ၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း - ၃၈၃၅၁၁ (လိုင်းခွဲ) ၁၇၈

ဓမ္မဒ္ဓိန္ဒြိယ

နေရှင်းဆရာတော်

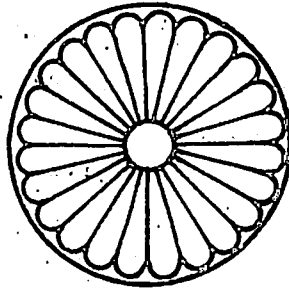
အရှင်အရိယမာဏိကရဇေဓိ

စီရင်စောဘေဒကော

သုတ်စိလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယ

အဋ္ဌသင်္ဂါယနာမူလနှင့် ညီထွေးသည်။

ဓမ္မာစရိယ-ဦးဘုန်းသိန်း၊ ဦးဝင်းဖေတို့ ကြီးကြပ်ပြင်ဆင်ကြသည်။

စန်းမင်းတရား ဇာဓဓ

အမှတ်-၃၁၊ ရွှေတိဂုံဘုရား-တောင်ဘက်ဈေးတော်ရုံ၊

ဒဂုံစာတိုက်၊ ရန်ကုန်မြို့။

နိဒါန်း

ဤသုတ် သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော် နိဿယသစ်ကို အတိတ် သာသနာ ၂၂၉၇-ခု၊ ကောဇာ ၁၁၁၅-ခုနှစ်တွင် ပြည်ထောင်စု မြန်မာ နိုင်ငံတော် အထက်ပိုင်း ပခုက္ကူ ခရိုင်တွင် ပါဝင်သော ကုခန်း၊ ကူးသန်း၊ ပခန်း (ရွှေကမ္ဘာ-ယခုအခါ ရွာ) သုံးမည်ရသော မြို့ (သို့မဟုတ်) ရွာကြီး၏ အရှေ့ ခရီး သုံးတိုင် အင်္ဂလိပ်ပိုင်အားဖြင့် ၆-မိုင်ကွာတွင် တည်ရှိသော နေရင်း ရွာကြီး၏ အနောက်မြောက် ကုလ လေးတာ ငါးရာ ကွာသော မင်္ဂလာတနာကျောင်းတိုက်ကြီး၌ သီတင်းသုံးနေတော် မူသော ဤတော် အရိယာ လင်္ကာရ ဖြစ်၍ ကျမ်းပြုစုသဖြင့် နာမည် ကျော်ကြားလာရာတွင် အမှီပြု၍ သီတင်းသုံး နေထိုင်ရာ ဌာနကို အစွဲပြု၍ နေရင်း ဆရာတော် ဟု အမည် တွင်သော ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားအပ်လေသည်။

မှတ်ချက် နိဿယနိဂုံးတွင်ကား-ထားတုံသာသနာ၊ မှန်စွာအညီ၊ ခွေးနှစ် လိမ္မာ၊ သက္ကနဝါ၊ ဤသင်္ချာနှင့်- ဟုဆိုလျက်ရှိ၏။ ကျမ်းရေး ကောဇာ ၁ ၁၅-တွင် ဧက ဧက အဋ္ဌဈေးနှောလိုက်ပါက ၂၂၉၇-ဟူသော သာသနာနှစ်သာဖြစ်၏။ နိဿယနိဂုံးမှာ ပါရှိသည့်အတိုင်းယူမှ သာသနာနှစ် ၂၂၇၉-ခုသာဖြစ်၏။ မကိုက်ညီကြ၊ သို့ရာတွင် နိဿယနိဂုံး၌ ခွေးနှစ်လိမ္မာ နဝသက္ကာ-ဟု ပြင်ဆင်လျှင် ပိဋကတ်သမိုင်းအဆို ကောဇာအလိုနှင့် ညီညွတ် သွားပေမည်။

ဌင်း နေရင်း ဆရာတော်ကြီး ရေးသားတော်မူသော သုတ် သီလက္ခန္ဓာ နိဿယ အပြင် သာသနာနှစ် ၁၀၆၉-ခု၊ ကောဇာ သက္ကရာဇ် ၆၀၇-ခုနှစ် အရိမဒ္ဒနာမည်သော ပုဂံမြို့တွင် နန်းတက် သော စောမွန်နစ် မင်းညီတော် ရာဇာဗျူ၊ မြောက်သားတော် စောမြတ်လှတို့က မွေးဖွားသူ ညောင်ရမ်း၊ သာဂရ နှစ်မြို့စား ဂုဏ္ဍန္တရာဇ် မင်းသားက ပုဂံမြို့တွင် ရှေ့ကျောင်းကြီး ဆောက်လုပ် ကိုးကွယ်သည့် ဆရာတော် ရှင်ဂုဏဝဋ်သက စီရင်သော သုတ်

ရန္တုဗယ (က) ၂၀၄-က

(ခ)

ခါး

သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော် နိဿယလည်း ရှိလေသည်။ ပုဂံခေတ်တွင် စီရင်သည့် ထိုနိဿယကို နိဿယဟောင်းဟု အဝခေတ်တွင် စီရင်သည့် နေရင်း သုတ်သီလက္ခန္ဓာ နိဿယကို နိဿယသစ်ဟု ခေါ်လေသည်။ ထိုနိဿယနှစ်စောင်မှာ နှစ်ပေါင်း ၄၀၀-ကျော်မျှ ကွာလေသည်။

ယခု ရိုက်နှိပ်သော သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော် နိဿယမှာ နေရင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရှေးသားသော နိဿယသစ် ဖြစ်လေသည်။ ထိုနိဿယသစ်ကို ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်မှု ပါဠိတော်နှင့် ပုဒ်ရေဂဏန်းမှစ၍ အစစညီညွတ်စေကာ တည်းဖြတ် ထားသည့် ပြင် နိဿယ ဆရာတော်၏ အာဘော်ဖြစ်သော သဒ္ဓဝိနိစ္ဆယ အမှာစကားရပ်များကိုလည်း ပါဒတခုအနေဖြင့် သီးခြားဖော်ပြ ထားလေသည်။

သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော် နိဿယသစ်ကို ကြည့်ရှုသုံးစွဲကြ ရမည့် စာချဆရာတော်ကြီးများ စာချတန်းဝင် အရှင်များ မပင် မပန်း ချမ်းသာလွယ်ကူ ကြည်ဖြူနှစ်သက်စွာ ကြည့်ရှုရေးအတွက်-

- ၁။ ဝါကျ အဖြတ်အတောက်၊
- ၂။ မြန်မာရေးထုံး သတ်ပုံသတ်ညွှန်း၊
- ၃။ စာခေါင်းစဉ်၊
- ၄။ သဒ္ဓဝိနိစ္ဆယ၊

မှစ၍ အစစကောင်းမွန် မှန်ကန်အောင် စီစဉ်၍ ၁၀-ပွဲဖြင့် စာလုံး များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ရန်ကုန်မြို့ ၂၄-လမ်း အမှတ် ၁၁၃၊ ဣန္ဒာသယ ပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်မှ ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ချိအပ်သည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

ဦးထွန်းသိန်း
ဣန္ဒာသယ။

မာတိကာ

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာနံပါတ်

ပဏာမ	၁
၁-မြဲဖွဲ့လေသုတ္တ	၃
ပရိဗ္ဗာဇက ကထာ	၃
စူဠသီလ	၁၇
မဇ္ဈိမသီလ	၂၆
မဟာသီလ	၃၀
ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိက	၄၆
သဿတဝါဒ	၅၀
ဧကစ္စသဿံတဝါဒ	၅၉
အန္တာနန္တဝါဒ	၇၂
အမရာဝိက္ခေပဝါဒ	၇၅
အဓိစ္စ သမုပ္ပန္နဝါဒ	၈၂
အပရန္တ ကပ္ပိက	၈၄
သညီဝါဒ	၈၄
အသညီဝါဒ	၈၅
နေဝသညီနာသညီဝါဒ	၈၆
ဥစ္ဆေဒဝါဒ	၈၆
ဒိဋ္ဌဓမ္မ နိဗ္ဗာနဝါဒ	၉၁
ပရိ တဿိတ ဝိပ္ပန္နိတဝါရ	၉၆
ဖဿ မစ္စယာ ဝါရ	
နေတံဋ္ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိဝါရ	
ဒိဋ္ဌိဂတိကာ ဝိဋ္ဌာနဝဋ္ဋကထာ	၉၈
ဝိဝဋ္ဋကထာဒိ	၉၉

(ဃ)

မာတိကာ

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာနံပါတ်

၂-သာမညဖလသုတ္တ

၁၀၅

ရာဇာမစ္စကထာ	၁၀၅
ကောမာရဘစ္စဇိဝကကထာ	၁၁၀
သာမညဖလပုစ္ဆာ	၁၁၅
ပူရာဏကဿပဝါဒ	၁၂၁
မက္ခလိဂေါသာလဝါဒ	၁၂၇
အဇိတကေသကမ္မလဝါဒ	၁၃၂
ပကုဓကစ္စာယန ဝါဒ	၁၃၄
နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တဝါဒ	၁၃၆
သဗ္ဗယဗေလဠပုတ္တဝါဒ	၁၃၇
ပဌမသန္တိဋ္ဌိက သာမညဖလ	၁၃၉
ဒုတိယ သန္တိဋ္ဌိက သာမညဖလ	၁၄၃
ပဏီတတရသာမညဖလ	၁၄၇
စူဠသီလ	၁၅၀
မဇ္ဈိမသီလ	
မဟာသီလ	၁၅၁
ဣန္ဒြိယသံဝရ	၁၅၃
သတိသမ္ပဇည	၁၅၄
သန္တောသ	၁၅၅
နီဝရဏပ္ပဟာန	၁၅၆
ပဌမဈာန	၁၆၃
ဒုတိယဈာန	၁၆၅
တတိယဈာန	၁၆၇
စတုတ္ထဈာန	၁၆၉
ဝိပဿနာဉာဏ	၁၆၉

မာတိကာ

(c)

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာနံပါတ်
	မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ	၁၇၁
	ဣဒ္ဓိဝိဉာဏ်	၁၇၃
	ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ	၁၇၅
	စေတော ပရိယဉာဏ	၁၇၆
	ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ	၁၇၈
	အာသဝက္ခယဉာဏ	၁၇၉
	ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ	၁၈၂
	အဇောတသတ္တု ဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာ	၁၈၅
၃-အဗ္ဗန္ဓသုတ္တ		၁၈၉
	ပေါက္ခရသာတိဝတ္ထု	၁၉၀
	အဗ္ဗန္ဓမာဏဝ	၁၉၃
	ပဌမဇုတ္တဝါဒ	၂၀၁
	ဒုတိယဇုတ္တဝါဒ	၂၀၅
	တတိယဇုတ္တဝါဒ	၂၀၆
	ဒါသိပုတ္တဝါဒ	၂၀၈
	အဗ္ဗန္ဓဝံသကထာ	၂၁၀
	ခတ္တိယသေဋ္ဌဘာဝ	၂၂၂
	ဝိဇ္ဇာစရဏကထာ	၂၂၇
	စတုအာပါယမုခ	၂၃၁
	ပုဗ္ဗက ဣသိဘာဝါနုယောဂ	၂၃၆
	ဒွဲလက္ခဏ ဒဿန	၂၄၄
	ပေါက္ခရသာတိ မုဒ္ဒါပသက်မန	၂၅၁
	ပေါက္ခရသာတိ ဥပါသကတ္တ ပဋိဝေဒနာ	၂၅၇
၄-သောဏဘဏ္ဍသုတ္တ		၂၅၉
	စမ္ပေယျက မြာဟုဏဂဟပတိကာ	၂၅၉

(၈)

မာတိကာ

ဦးရေ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာနံပါတ်

သောဏ ဒဏှ ရုဏ ကထာ	၂၆၁
ဗုဒ္ဓရုဏကထာ	၂၆၅
သောဏ ဒဏှ ပရိဝိတက္က	၂၇၁
မြာဟ္မဏ ပညတ္တိ	၂၇၃
သီလပညာ ကထာ	၂၈၀
သောဏ ဒဏှ ဥပါသက ပဋိဝေဒနာ	၂၈၁

၅-ကုဋဒဏှသုတ္တ

၂၈၃

ခါဏုမတက မြာဟ္မဏ ဂဟပတိကာ	၂၈၃
ကုဋဒဏှ ရုဏကထာ	၂၈၄
ဗုဒ္ဓ ရုဏ ကထာ	
မဟာဝိဇိတရာဇယညကထာ	၂၈၅
စတုပရိက္ခာရ	၂၉၀
အဋ္ဌပရိက္ခာရ	၂၉၁
စတုပရိက္ခာရ	
တိဿောဝိခာ	၂၉၃
ဒသအာကာရ	၂၉၄
သောဠသာကာရ	၂၉၆
နိစ္စဒါန အနုကူလယည	၃၀၄
ကုဋဒန္တ ဥပါသကတ္ထ ပဋိဝေဒနာ	၃၀၉
သောတာပတ္တိဖလ သန္တိကိရိယာ	၃၁၀

၆-မဟာလီသုတ္တ

၃၁၂

မြာဟ္မဏဒူတ ဝတ္ထု	၃၁၂
တြိဋ္ဌဒ္ဓါနိစ္စဝိ ဝတ္ထု	၃၁၄
ဧကံသဘာဝိတ သမာဓိ	၃၁၆
စတုအရိယဖလ	၃၂၅

မာတိကာ

(ဆ)

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာနံပါတ်
	အရိယအဋ္ဌဂီကမဂ္ဂ	၃၂၄
	ဒွေပဗ္ဗဇိတဝတ္ထု	၃၂၅
၇-	ဇာလိယသုတ္တ	၃၂၈
	ဒွေပဗ္ဗဇိတဝတ္ထု	၃၂၈
၈-	မဟာသီဟနာဒသုတ္တ	၃၂၈
	အစေလကဿပဝတ္ထု	၃၂၈
	သမနုယုဉ္ဇာပနကထာ	၃၃၂
	အရိယအဋ္ဌဂီက မဂ္ဂ	၃၃၅
	တပေါပက္ကမကထာ	၃၃၆
	တပေါပက္ကမ နိရုတ္တကထာ	၃၄၁
	သီလ သမာဓိ ပညာသမ္ပဒါ	၃၄၇
	သီဟနာဒကထာ	၃၅၁
	တိတ္ထိယ ပရိဝါသကထာ	၃၅၆
၉-	ပေါဋ္ဌပါဒသုတ္တ	၃၆၁
	ပေါဋ္ဌပါဒပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထု	၃၆၁
	အဘိသညာ နိရောဓကထာ	၃၆၆
	အဟေတုက သညုပ္ပါဒ နိရောဓကထာ	၃၇၂
	သညာ အတ္တကထာ	၃၈၆
	စိတ္တဟတ္ထိသာရိပုတ္တပေါဋ္ဌပါဒဝတ္ထု	၃၉၉
	ဧကံသိကဓမ္မာ	၄၀၁
	တယောအတ္တပဋိလာဘ	၄၀၇
	စိတ္တအတ္ထိ သာရိပုတ္တ ဥပသမ္ပဒါ	၄၁၈
၁၀-	သုဘသုတ္တ	၄၁၉
	သုဘမာဏဝ ဝတ္ထု	၄၁၉
	သီလက္ခန္ဓ	၄၁၃

(၉)

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာနံပါတ်
	သမာဓိက္ခန္ဓ	၄၂၅
	ပညာက္ခန္ဓ	၄၃၁
၁၁-	ဧဝံသုတ္တ	၄၃၇
	ဧဝံသုတ္တပထမပုဒ်	၄၃၇
	ဧဝံသုတ္တဒုတိယပုဒ်	၄၃၈
	ဧဝံသုတ္တတတိယပုဒ်	၄၄၂
	ဧဝံသုတ္တစတုတ္ထပုဒ်	၄၄၄
	ဧဝံသုတ္တပဉ္စမပုဒ်	၄၅၀
၁၂-	လောဟိစ္စသုတ္တ	၄၅၃
	လောဟိစ္စဗျာဟုဏဝတ္ထု	၄၅၃
	လောဟိစ္စ ဗျာဟုဏာနုယောဂ	၄၅၆
	တယော စောဒနာရဟာ	၄၆၀
	န စောဒနာရဟသတ္ထု	၄၆၃
၁၃-	တေဝိဇ္ဇာသုတ္တ	၄၆၄
	မဂ္ဂါမဂ္ဂကထာ	၄၆၇
	ဝါသေဋ္ဌမာဏဝါနုယောဂ	၄၆၉
	ဇနပဒကလျာဏီ ဥပမာ	၄၇၈
	နိဿေဏီ ဥပမာ	၄၇၉
	အစိရုဝတီနဒီ ဥပမာ	၄၈၀
	သံသန္ဓန ကထာ	၄၈၆
	ဗြဟ္မလောကမဂ္ဂဒေသနာ	၄၉၀
	ဥဒါန်း	၄၉၀
	နိဿယ နိဂုံး	၄၉၆

မာတိကာ ပြီး၏။

ပဏာမ

ဝိသုဒ္ဓိ ကရုဏာ ဉာဏ်၊ ဗုဒ္ဓိ သမ္မုဒ္ဓိ ပူဇိတံ။
 ဓမ္မံ သဒ္ဓမ္မ သမ္ဘူတံ၊ နတွာ သံဃံ နိရင်္ဂဏံ။
 ယေ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဿ၊ ပေါရာဏကေဟိ နိဿယာ။
 ကယိရိံသု အနေကာပိ၊ နသာဓေန္တိ သုခေန ဟိ။
 မန္တပညာ သောတုဇနာ၊ ရစိဿံ နဝနိဿယံ။
 နာတိ သင်္ခေပ ဝိတ္တာရံ၊ ပရိပုဏ္ဏဝိနိစ္ဆယံ။

အဟံ၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓိကရုဏာဉာဏ်၊ အထူးသဖြင့် ကိလေသာ
 တို့မှ သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သော မဟာကရုဏာ သဗ္ဗညုတဉာဏ်
 ရှိတော်မူထသော။ ဗုဒ္ဓဉ္စ၊ မြတ်စွာဘုရားကိုလည်းကောင်း။ သမ္မုဒ္ဓိ
 ပူဇိတံ၊ ဘုရားတို့သည် ပူဇော်အပ်သော။ ဓမ္မဉ္စ၊ မဂ်လေးတန်
 ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန် ပရိယတ္တိဟု ဆိုအပ်သော ဆယ်ပါးသော
 တရားတော်ကိုလည်းကောင်း။ သဒ္ဓမ္မသမ္ဘူတံ၊ သူတော်ကောင်း
 တရားကြောင့် ကောင်းစွာ ဖြစ်တော်မူထသော။ တနည်းကား၊
 သူတော်ကောင်း တရားသို့ ကောင်းစွာ ရောက်တော် မူပြီးထ
 သော။ တနည်းကား၊ ကောင်းစွာ ရောက်အပ်ပြီးသော သူတော်
 ကောင်းတရား ရှိတော်မူထသော။ နိရင်္ဂဏံ၊ ကိလေသာ မြို့မှေး
 ညစ်ကြေးမတင် သန့်စင်တော်မူထသော။ သံဃဉ္စ၊ မဂ္ဂဋ္ဌာန်လေး
 ယောက် ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်ဟု ဆိုအပ်သော ရှစ်ယောက်
 သော ပရမတ္ထ သံဃာတော်အပေါင်းကိုလည်း။ နမာမိ၊ ရှိခိုး
 ပါ၏။ နတွာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ (ဤဂါထာ၌ စသဒ္ဓါကား လုတ္တနိဒ္ဓိဋ
 တည်း)။

ပေါရာဏကေဟိ၊ ရှေးဆရာတို့သည်။ သီလက္ခန္ဓ ဝဂ္ဂဿ၊
 သီလက္ခန္ဓဝဂ်၏။ အနေကာပိ၊ များစွာလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ယေ

(၂)

ပဏာမ

နိဿယာ၊ အကြင်နိဿယတို့ကို၊ ကယ်ရိံ သု၊ ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ တေဟံ
 နိဿယေဟိ၊ တို့မှ။ မန္တပညာ၊ နည်းသောပညာ ရှိကုန်သော၊
 သောတုဇနာ၊ စာသင်သားတို့သည်။ သုခေန၊ လွယ်ကူစွာ၊
 သီလက္ခန္ဓဂ္ဂဿ၊ ၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
 နသာဓေန္တိ၊ မပြီးစေနိုင်ကုန်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ မပြီးစေနိုင်ကုန်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာတိ သင်္ခေပ ဝိတ္ထာရံ၊ မကျဉ်းမကျယ်
 လွန်းထသော။ ပရိပုဏ္ဏဝိနိစ္ဆယံ၊ ပြည့်စုံသော အဆုံးအဖြတ်
 ရှိထသော။ သီလဂ္ဂန္ဓဝဂ္ဂဿ၊ ၏။ နဝနိဿယံ၊ နိဿယသစ်ကို။
 ရစိဿံ၊ စီရင်ပေအံ့။

သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော် နိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-မြဟ္မဇာလ သုတ္တ-ပရိဗ္ဗာဇက ကထာ

၁။ ဘန္တေကဿပ၊ အရှင်မဟာကဿပ၊ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤမြဟ္မဇာလသုတ်ကို။ မေ-မယာ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မှ။ “ဗ္ဗိလည်းဟူ”။ ဧဝံ-ဧကေနအာကာရေန၊ တခုသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ “တခုသော အကြောင်းဖြင့်၊ လည်းဟူ”။ သုတံ-ဥပလက္ခိတံ၊ မှတ်လိုက်ရ၏။ (ဤကား ဧဝံသဒ္ဓါကို အာကာရယူ၍ ယောဇနာသော အနက်တည်း)။ ဘန္တေကဿပ။ပ။ ဣဒံ သုတ္တံ၊ ကို။ မေ-မယာ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မှ။ ဧဝံ-ဣမိနာ ဝုစ္စမာနနယေန၊ ဤသို့ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ စစရှိသည်ဖြင့် ဆိုလတ္တံ့သော နည်းအားဖြင့်။ သုတံ-ဥပလက္ခိတံ၊ မှတ်လိုက်ရ၏။ (ဤကား ဧဝံ သဒ္ဓါကို နိဒဿနယူ၍ ယောဇနာသော အနက်တည်း) ဘန္တေကဿပ။ပ။ ဣဒံ သုတ္တံ၊ ကို။ မေ-မယာ၊ သည်။ ဘဂ

(၄) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဝတော၊ ၏။ သမ္မုခါ၊ မှ။ ဧဝံ၊ ဘုရားဟောကိုသာလျှင်။ သုတံ-
ဥပလက္ခိတံ၊ မှတ်လိုက်ရ၏။

အမှာ ဤ တတိယနည်း၌ ဧဝံ သဒ္ဓါသည် အဝဇာရဏ
အနက် ရှိ၏။ ဧဝံသဒ္ဓါသည် “ဧဝံ မေ သုတံ”
ဟူသော ဝါကျ၌ အာကာရ၊ နိဒဿန၊ အဝဇာရဏ၊ ဤသုံးပါး
သော အနက်တို့၌ ဖြစ်သင့်၏။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ ဆရာ
သည်။ ။ “သွာယမိဓ အာကာရ၊ နိဒဿနာ ဝဇာရဏေသု
ဒဋ္ဌဗ္ဗော” ဟု ဆိုသတည်း။ ထိုသို့ အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသောကြောင့်
အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့် အညီ ၆၀ သဒ္ဓါကို သုံးနည်း ယောဇနာ
သတည်း။ ဤသုံးပါးသော အနက်ကား မေ-သဒ္ဓါကို မယာ ယူ၍
ယောဇနာသော အနက်တည်း။

ဘန္တေကဿပ။ ဣမဿ သုတ္တဿ၊ ဤဗြဟ္မဇာလသုတ်ကို။
(ဘာဝသာဓန အယဉ် ဆဋ္ဌိကံတည်း)။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သမ္မု
ခါ၊ မှ။ ဧဝံ-ဧကေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ မေ-မမ၊ ငါ၏။ သုတံ-ဥပ
လက္ခိတံ၊ မှတ်လိုက်ရခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တနည်းကား၊
ဧဝံ-ဣမိနာ ဝုစ္စမာနနယေန၊ ဤသို့ကေ သမယံ ဘဂဝါ အစရှိသည်
ဖြင့်ဆိုလတ္တံ့ သောနည်းဖြင့်။ မေ-မမ၊ ၏။ သုတံ-ဥပဓာရဏံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ တနည်းကား၊ ဧဝံ၊ ဘုရားဟောတော်မူတိုင်းသာ
လျှင်။ မေ-မမ၊ ၏။ သုတံ-ဥပဓာရဏံ၊ ဆောင်လိုက်ရခြင်းသည်။
ဟောတိ၊ ၏။

အမှာ ဤအနက်ကား မေ-သဒ္ဓါကို မမ ယူ၍ ယောဇနာ
သော အနက်တည်း။ “ဧဝံ မေ သုတံ” ဟူသော
ဝါကျ၌ မေ-သဒ္ဓါသည် မယာ၊ မမ၊ ဤ အနက် နှစ်ပါး၌
ဖြစ်သင့်၍ သုတ သဒ္ဓါသည် ကမ္မ သာဓန၊ ဘာဝ သာဓန၊
ဤသာဓန နှစ်ပါး၌ ဖြစ်သင့်၏။ မေ-သဒ္ဓါသည် မယာ-ဟူသော
အနက်၌ ဖြစ်သည်ရှိသော် သုတသဒ္ဓါသည် ကမ္မသာဓန၌ ဖြစ်၏။
မေ-သဒ္ဓါသည် မမ-ဟူသော အနက်၌ ဖြစ်သည်ရှိသော် သုတ
သဒ္ဓါသည် ဘာဝသာဓန၌ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “မေ

၁-မြဟ္မဇောလသုတ္တ-ပရိပ္ပာဇကကထာ (၅)

သဒ္ဓဿ ဟိ မယာတိအတ္ထေ သတိ ဧဝံ မယာသုတံ သောတ
ဒ္ဓါရာနုသာရေန ဥပစာရိတန္တံ။ မမာတိ အတ္ထေ ဧဝံ မမ သုတံ
သောတဒ္ဓါရာနုသာရေန ဥပစာရဏန္တိ ယုဇ္ဇတိ”ဟု ဆိုအပ်
သတည်း။ သုတသဒ္ဓါ၏ ကမ္မသာဓနဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို ရည်၍
သုတံကို “ဥပစာရိတံ”ဟု အဋ္ဌကထာ ဆရာဖွင့်သတည်း။ သုတ
သဒ္ဓါ၏ ဘာဝသာနေ၌ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို ရည်၍ သုတံကို
“ဥပစာရဏံ”ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ ဖွင့်သတည်း။

ကေံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ ဌ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ရာဇဂဟံ-
ရာဇဂဟဿ၊ ရာဇဂြိုဟ် ပြည်၏။ အန္တရာစ၊ အကြား ဌလည်း
ကောင်း။ နာဠန္ဒ-နာဠန္ဒာယ၊ နာဠန္ဒမြို့၏။ အန္တရာစ၊ အကြားဌ
လည်းကောင်း။ မဟတာ၊ ဂုဏ်အားဖြင့်မြတ်သော “ဂုဏ်အား
ဖြင့် ကြီးသောလည်းဟူ”။ တနည်းကား၊ မဟတာ၊ အရေအတွက်
အားဖြင့်များသော။ ဘိက္ခုသံဃေန၊ ရဟန်းအပေါင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊
ကွ။ ပဉ္စမတ္ထေဟိ၊ ငါးခုသင်္ချာ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု
သတေဟိ၊ ရဟန်းအရာတို့နှင့်။ (ဤကား သဒ္ဓတ္ထတည်း) ပဉ္စမတ္ထေ
ဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ၊ ရဟန်းငါးရာတို့နှင့်။ (ဤကား အဓိပ္ပါယ်
တည်း)။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နော၊ အခွန်ရှည်သော ခရီးကို
သွားတော်မူသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ပြီ။

အမှာ အန္တရ သဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့် “ရာဇဂဟံ
နာဠန္ဒံ”ဟူသော ဤ နှစ်ပုဒ်၌ ဒုတိယာ ဝိဘတ်
သည် သာမိအနက်၌ဖြစ်၏။ အနန္တရသဒ္ဓါ သည်လည်း “အန္တရံ
မဇ္ဈဝတ္ထည၊ ခဏောကာသောမိဟေတုသု။ ဗျဝဋ္ဌာနေ ဝိနဋ္ဌေစ၊
ဘေဒေ ဆိဒ္ဓေ မနသျှပိ”ဟု အဘိဓာန် အနေကတ္ထ ဝဂ်၌
လာသောကြောင့် အလယ်၊ အဝတ်၊ ပုဆိုး၊ တပါး၊ တခဏ၊
အခွင့်၊ အပိုင်း အခြား၊ အကြောင်း၊ အကြား၊ ပျက်စီးခြင်း၊
အထူး၊ အပေါက်၊ စိတ်၊ ဤတဆယ့်နှစ်ပါးသောအနက်၌ ဖြစ်၏။
ထိုတဆယ့်နှစ်ပါးသော အနက်တို့တွင် “ဤအန္တရာစ ရာဇဂဟံ”
ဟူသောပါဌ်၌ အကြားဟူသော အနက်၌ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဒုတိယာ

(၆) သုတ်သီလက္ခန် ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဝိဘတ်သည် သာမိအနက်၌၊ အန္တရာသဒ္ဓါသည် အကြားဟူသော အနက်၌ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “သွာယမိခ ဝိဝရေ ဝတ္တတိ။ တသ္မာ ရာဇဂဟဿ စ နာဠန္ဒာယ စ ဝိဝရေတိ ဝေမေတ္ထိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော” ဟု ဆိုသတည်း။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်နှင့် နာဠန္ဒ မြို့ကား တယူဇနာခြား၏။ မဟတာ၌ မဟန္တသဒ္ဓါသည် ဥတ္တမ၊ ဗဟုတ္ထ၊ ဤအနက်နှစ်ပါး၌ ဖြစ်သင့်၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “ဂုဏ မဟတ္ထေနာပိ မဟတာ သင်္ချာ မဟတ္ထေနာပိ မဟတာ” ဟု ဆိုသတည်း။ “မဟတာစ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိ” ဟူ၍သာ မဆိုမှု၍ များ၏ဟူပြီ။ အဘယ်မျှလောက် များသနည်းဟု သူမေး ဖွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ ထိုရဟန်း၏ အရှေ့အတွက်ကို ပြလို၍ “ပဉ္စမတ္ထေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ” ဟု ဆိုပြန်သတည်း။

* သုပ္ပိယော၊ သုပ္ပိယအမည်ရှိသော ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ပရမိဇ် သည်လည်း။ (ခေါ်ကား အနက်မရှိ။ ပဒပူရဏသာတည်း။ ပိသဒ္ဓါ ကား သမ္ဗိဏ္ဏန အနက် ရှိ၏)။ ရာဇဂဟိ- ရာဇဂဟဿ၊ ၏။ အန္တရာစ၊ ၌လည်းကောင်း။ နာဠန္ဒ-နာဠန္ဒာယ၊ ၏။ အန္တရာစ၊ ၌လည်းကောင်း။ အန္တေဝါသိနာ၊ တပည့်ဖြစ်သော။ “အနီး၌ ကျင် လည်သော တပည့်ဖြစ်သော၊ လည်းဟူ”။ မြဟ္မဒတ္ထေန၊ မြဟ္မဒတ် အမည်ရှိသော။ မာဏဝေန၊ လှလင်နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ အဒ္ဓါန မဂ္ဂပဋိပန္နော၊ အခွန်ရှည်သောခရီးကိုသွားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ပြီ။ (ဟောတိ၌ တိဝိဘတ်သည် ဤအရာ၌ အပ္ပကအားဖြင့် အတိတ ကာလ၌ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “မဂ္ဂပဋိပန္နော အဟော သိ။ အတိတကာလတ္ထော ဟိတ္ထေ ဟောတိ သဒ္ဓေါ” ဟု ဆို သတည်း)။ တတြ တသ္မိမဂ္ဂေ၊ ထိုခရီး၌။ (ဘာသတိ၌ စပ်)။ တနည်းကား၊ တတြ တေသု ခ္ခိသု ဇနေသု၊ ထိုနှစ်ယောက်သော သူတို့တွင် (သုဒ္ဓိကား နိပါတ်မျှသာ အနက်မရှိ)။ သုပ္ပိယော၊ သုပ္ပိယအမည်ရှိသော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ပရိမိဇ်သည်။ အနေက ပရိ ယာယေန၊ များစွာသော အကြောင်းဖြင့်။ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား ၏။ အဝဏ္ဏံ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း စကားကို။ ဘာသတိ၊ ၏။ ဓမ္မဿ၊ ၏။

၁- မြဟူဇာလသုတ္တ ပရိဗ္ဗာဇကကထာ (၇)

အဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ဘာသတိ၊ ၎်။ သံဃဿ၊ ၎်။ အဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ဘာသတိ၊ ဆို၏။ သုပ္ပိယဿ၊ သော။ (ပန-သဒ္ဓါကား ဝိသေသတ္ထ ဇောတက နိပါတ်ပုဒ်တည်း)။ ပရိဗ္ဗာဇကဿ၊ ပရိဗ္ဗိဇ၏။ အန္တေဝါသီ၊ သော။ မြဟူဒစတ္တာ၊ မြဟူဒတ်အမည်ရှိသော။ မာဏဝေါ၊ လုလင်သည်။ ပ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဟ-အက္ခရာကား နိပါတ်မျှသာတည်း)။ ဥဘော၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ တေအာစရိယန္တေဝါသီ၊ ထိုဆရာတပည့်တို့သည်။ အညမညဿ၊ တယောက်သည် တယောက်နှင့်။ ဥဇုဝိပစ္စနိကဝါဒါ၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်သော စကားရှိကုန်သည်။ “စဉ်းငယ်မျှ မခတ်မိသော စကား ရှိကုန်သည်လည်းဟူ”။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားသို့။* ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော၊ နောက်မှနောက်မှ။ အနုဗန္ဓာ၊ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ သို့လည်း။ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော၊ မှ။ အနုဗန္ဓာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၂။ အထာထိုသို့ ဆရာတပည့် နှစ်ယောက် အစဉ်လိုက်သော အခါ၌။ (ခေါ်ကား နိပါတ်မျှသာတည်း)။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အမ္မလဋ္ဌိကာယံ၊ တံခါး၏အနီး၌ နုပျိုသော သရက်ပင်ရှိသော ဥယျာဉ်၌။ ရာဇာဂါရကေ၊ မင်း၏ကစားရာဖြစ်သော စရပ်၌။ “မင်းကွန်း၌ လည်းဟူ”။ ဧကရတ္ထိဝါသံ၊ တညဉ်နေခြင်းသို့။ ဘိက္ခုသံဃေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဥပဂဋ္ဌိ၊ ကပ်လေ၏။

အမှာ အထကား ဥပဂဋ္ဌိ၌ ကပ်ရာ ကာလကို ပိုင်းခြားသော အဝဓာရဏ ဖြစ်သောကြောင့် ကာလန္တရာ ဝစ္ဆေဒ ဝိသယာဓာရမည်၏။ အမ္မလဋ္ဌိကာယံ ကား ကစားရာ အရပ်ထူးကို မမှတ်သေးသောကြောင့် သာမညာဓာရ မည်၏။ ရာဇာဂါရကေကား ကပ်ရာအရပ်ထူးကို မှတ်သော အာဓာရ ဖြစ်သောကြောင့် ဒေသန္တရာ ဝစ္ဆေဒ မည်၏။ ဤသို့ အာဓာရ သုံးပါး၏ အနက်ထူးကိုမှတ်လေ။ ပ။

* တတြာပိ၊ ထိုအမ္မလဋ္ဌိကာ အမည်ရှိသော ဥယျာဉ်၌လည်း။ (သုဒ္ဓိကား နိပါတ်မျှသာတည်း)။ ပ။

F1B

(၈) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော် နိဿယသစ်

၄။ အထခေါ၊ ထိုဆရာတပည့်နှစ်ယောက် အစဉ်လိုက်သော အခါ၌။ သမ္ပဟုလာနံ၊ များစွာကုန်သော။ ရတ္တိယာ၊ ည၌။ ပစ္စုသ သမယံ၊ မိုးသောက်သော အခါ၌။ ပစ္စုဋ္ဌိတာနံ၊ အိပ်ရာမှ ထကုန် သည်ဖြစ်၍။ မဏ္ဍလမာဠေ၊ စည်းဝေးရာအရပ်၌။ သန္ဓိသိန္ဓာနံ၊ အညီအညွတ် ထိုင်ကုန်ထသော။ သန္ဓိပတိတာနံ၊ အညီအညွတ် စည်းဝေးကုန်ထသော။ ဘိက္ခုနံ၊ တိုက်။ အယံ သံခိယဓမ္မော၊ ဤစကားပြောဟောခြင်း သဘောသည်။ ဥဒပါဒါ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ကိဥဒပါဒါ၊ အဘယ်သို့ ထင်ရှားသနည်းဟူမူကား။ (ပုစ္ဆာထည့် ပါ)။ အာဝုသော၊ တို့။ အစ္စရိယံ၊ အံ့ဖွယ်ရှိစွာတကား။ အာဝုသော၊ တို့။ အပ္ပုတံ၊ မဖြစ်ဖူးသောသဘောရှိသည် ဖြစ်စွာတကား။ (ဤနှစ် ပုဒ်ကား အံ့ဖွယ်ဖြစ်စေသော သဘောကို ပြတတ်သောပုဒ်တည်း။ အဓိပ္ပါယ်အထူးမရှိ၊ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “ဥဘယမေတံ ဝိမှယဿေဝ ဝေဝစနံ” ဟု ဆိုသတည်း။) ဇာနတာ၊ သတ္တဝါ တို့၏အလိုကို အနုသယကို သိတော်မူတတ်ထသော။ တနည်းကား၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုသယတိဉာဏ် အစရှိသည်တို့ဖြင့် သိတတ်ထသော။ တနည်းကား၊ သုံးပါးကုန်သော ဝိဇ္ဇာဉာဏ်တို့ဖြင့် သိတော်မူ ထသော။ တနည်းကား၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မူတတ်ထသော။ ပဿ တာ၊ အလုံးစုံသော ဥေယျဓမ္မတို့ကို ဉာဏ်တည်းဟူသော မျက်စိ ဖြင့် မြင်တော်မူတတ်ထသော။ တနည်းကား၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဖြင့် မြင်တော်မူတတ်ထသော။ တနည်းကား၊ အလုံးစုံသော အာရုံ တို့၌ ပိတ်ပင်ခြင်းမရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တည်းဟူသော မျက်စိ ဖြင့် မြင်တော်မူတတ်ထသော။ အရဟတာ၊ ကိလေသာတည်းဟူ သောရန်သူတို့မှဝေးတော်မူတတ်ထသော။ တနည်းကား၊ သံသရာ တည်းဟူသော စက်၏ အကန်ကို ဖျက်ဆီးတော် မူပြီးထသော။ တနည်းကား၊ မြတ်သော အလှူကို ခံတော် မူထိုက်ထသော။ တနည်းကား၊ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ မကောင်းမှုကို ပြုတော်မမူ ထသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ မဖောက်မပြန် မိမိအလိုလိုသာလျှင်

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ္တ-ပရိဗ္ဗာဇကကထာ (၉)

အထုံးစုံသော တရားတို့ကို သယမ္ဘူ ဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မူပြီးထ
သော။တေနဘဂဝတာ၊ထိုမြတ်စွာအုရားသည်။သတ္တာနံ၊သတ္တဝါ
တို့၏။ နာနာမိမုတ္တိကတာ၊ အထူးထူးသော နှလုံးသွင်းခြင်းရှိ
သည်၏အဖြစ်ကို။ ယာဝစအပရိစ္ဆေဒေန၊ အာရုံအားဖြင့် အပိုင်း
အခြားမရှိသော။သဗ္ဗညုတဉာဏေန၊ဖြင့်။သုပ္ပဋိဝိဒိတာ၊ အကြွင်းမဲ့
သိပြီ။

အမှ? ယာဝသဒ္ဓါကား အပရိစ္ဆေဒ အနက်၌ဖြစ်၏။ ထို
ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “တေန သုပ္ပဋိဝိဒိတာယ
အပ္ပမေယျံ ဒံသေတိ” ဟု ဆိုသတည်း။ ဣဒံသဒ္ဓါကား နိပါတ်မျှ
သာတည်း။ စသဒ္ဓါကား ပဒါလင်္ကာရတည်း။ ။အဘယ်သို့လျှင်
သိတော်မူသနည်းဟု သူမေးဖွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှါ
“အယံတိ” အစရှိသောပါဠိကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား။

• ဟိကထံ သုပ္ပဋိဝိဒိတာ၊ အဘယ်သို့ အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူ
သနည်းဟူမူကား။ သုပ္ပိယော၊သော။ အယံပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။
ပ။ ဘိက္ခု၊သံဃဉ္စ၊ သို့လည်း။ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော၊ မှ။ အနုဗန္ဓာ၊
ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သုပ္ပဋိဝိဒိတာ၊ ၏။
အယံ သံခိယဓမ္မော၊ ဤစကား ပြောဟောခြင်း သဘောသည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ (ဤသို့ အောက်ပါဠိတို့ကိုယူ၍ ယော
ဇနံ)။

၄။ အထခေါ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တေသံ ဘိက္ခုနံ၊
တို့၏။ ဣမံသံခိယဓမ္မံ၊ ကို။ ဝိဒိတွာ၊ သိတော်မူ၍။ ယေန ဒိသာ
ဘာဂေန၊ အကြင်အရပ်မျက်နှာအဖို့ဖြင့်။ သော မဏ္ဍလမာဠော၊
ထိုစည်းဝေးရာ စရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော၊ ကပ်အပ်၏။ တေန
ဒိသာဘာဂေန၊ ဖြင့်။ မဏ္ဍလမာဠံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ကပ်လေ၏။
[(ဤအနက်ကား ယေနာတိ ယေန ဒိသာဘာဂေန သော ဥပ
သင်္ကမိတဗ္ဗော” ဟူသော အဋ္ဌကထာ ပါဠိနှင့် အညီတည်း)။
တနည်းကား၊ ယေန ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ မဏ္ဍလမာဠော၊
သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေနတတ္ထ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ၏။ (ဤအနက်

(၁၀) သုတ်သီလကွန် ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကား “ဘုမ္မတ္ထေဝါဏေံ ဓာရုဏံ ဝစနံ ယသ္မိံ ပဒေသေ သော
မဏ္ဍလမာဠော တတ္ထ ဂတော” ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်အညီ
တည်း။ ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကပ်ပြီ၍။ ပညတ္ထေ၊ ခင်းအပ်ပြီးသော။
အာသနေ၊ နေရာ၌။ နိသီဒိ၊ ထိုင်တော်မူ၏။ နိသဇ္ဇခေါ၊ ထိုင်တော်
မူပြီး၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ အာမန္တေသိ၊ ခေါ်တော်
မူ၏။ ကိံ အာမန္တေသိ၊ အသို့ ခေါ်တော်မူသနည်း ဟူမူကား။
ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဧတရဟိ၊ ယခုငါလာသောအခါ၌။
ကာယ၊ အဘယ် မည် သော။ က ထာ ယ၊ စကား ကြောင့်။
တုမှေ၊ တို့သည်။ သန္ဓိသိန္နာ၊ စည်းဝေကြကုန်သည်။ အတ္တနု၊ ဖြစ်
ကုန်သနည်း။ ဤအနက်ကား “ကာယနုတ္ထာတိ ကတမာယနု
ကထာယ သန္ဓိသိန္နာဘဝတ္ထာတိ အတ္ထော” ဟူသော အဋ္ဌကထာ
ပါဠိနှင့်အညီတည်း။ ကာယနုတ္ထကို ကာယအနုတ္ထဟု ပုဒ်ဖြတ်)။
တနည်းကား၊ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧတရဟိ၊ ၌။ ကာယ၊ သော။ ကထာယ၊
ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤစည်းဝေးရာစရပ်၌။ သန္ဓိသိန္နာ၊ ကုန်သည်။ ဘဝတ္ထ၊
ကုန်သနည်း။ (ဤအနက်ကား “ကာယနေတ္ထ ဟုရှိသောပါဠိနှင့်
အညီတည်း။ ကာယနုတ္ထဟု ပုဒ်ဖြတ်။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌
“ကာယနေတ္ထာတိပိ ပါဠိ။ တဿာ ကတမာယနု ဧတ္ထာတိ
အတ္ထော” ဟု ဆိုသတည်း)။ သန္ဓိပတိတာ၊ တပေါင်းတည်း နေ
ကုန်သည်။ အတ္တနု၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ ဝိပုကတာ၊
အပြီးသို့မရောက်သေးသော။ အန္တရာကထာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏အကြား
အကြား၌ဖြစ်သောစကားသည်။ ကာစပန၊ အဘယ်စကားနည်း။
တနည်းကား၊ ဝေါ၊ တို့၏။ ကာစပန၊ အဘယ်မည်သော။ အန္တရာ
ကထာ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၏အကြား၌ဖြစ်သော စကားသည်။ ဝိပုကတာ၊
အပြီးသို့မရောက်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာမန္တေသိ၊ ၏။ ဧဝံ၊
ဤသို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္ထေ၊ မိန့်တော်မူအပ်သည်ရှိသော်။
တေဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဝေါစုံ၊ လျှောက်ကုန်၏။
ကိံ အဝေါစုံ၊ ကုန်သနည်းဟူမူကား။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဣဓ
မဏ္ဍလမာဠော၊ ဤစည်းဝေးရာစရပ်၌။ ရတ္ထိယာ၊ ၏။ ပစ္စု၊ သသမယံ။

၁-မြဟူဇာလသုတ္တ-ပရိဗ္ဗာဇကကထာ (၁၁)

မိုးသောက်သော အခါ၌။ ပစ္စုပဋိတာနံ၊ ထကုန်သည်ဖြစ်၍။ သန္ဓိ သိန္ဓာနံ၊ အညီအညွတ်နေကုန်ထသော။ သန္ဓိပတိတာနံ၊ တပေါင်း တည်း စည်းဝေးကုန်ထသော။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏ ‘ထိုအား၊ လည်း ဟူ’။ အယံ သံခိယဓမ္မော၊ သည်။ ဥဒပါဒါ၏။ ကိ ဥဒပါဒါနည်း။ အာဂုသော၊ တို့။ အစ္စရိယံ၊ အံ့ဖွယ်ရှိစွတကား။ အာဂုသော၊ တို့။ အတ္တုတံ၊ မဖြစ်ဖူးသော သဘောသည် ဖြစ်စွတကား။ ဇာနတာ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့် ခပ်သိမ်းသော တရားတို့ကို သိတော်မူတတ်ထ သော။ ပဿတာ၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တည်း ဟူသော မျက်စိဖြင့် ခပ်သိမ်းသောတရားတို့ကို မြင်တော်မူတတ်ထသော။ အရဟတာ၊ မြတ်သော အလှူကို ခံတော်မူထိုက် ထသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ မဖောက်မပြန် မိမိအလိုလို အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သယမ္ဘူ ဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မူပြီးထသော။ တေနဘဂဝတာ၊ သည်။ ယာဝ စ အပရိစ္ဆေဒေန၊ အာရုံအားဖြင့် အပိုင်းအခြား မရှိသော။ သဗ္ဗ ညုတဉာဏေန၊ ဖြင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ နာနာမိပုတ္တိကတာ၊ အထူး ထူးသော နှလုံးသွင်းသည်၏ အဖြစ်ကို။ သုပုဋိဝိဒိတာ၊ အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူပြီ။ (ယာဝသဒ္ဓါကား နိပါတ်ပုဒ် ဖြစ်သောကြောင့် “နိပါတာ အနေကတ္တာ” ဟူသော ပရိဘာသာနှင့်အညီ အပရိ မာဏ အနက်ရှိ၏။ ဣဒံကား နိပါတ်မျှသာတည်း။ စ-ကား ပဒါ လင်္ကာရတည်း။) ။ ဟိ ကထံ ဝိဒိတာ၊ အဘယ်သို့ သိသနည်းဟူမူ ကား။ (အကြွင်းအနက်တူပြီ)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဟိကား နိပါတ်မျှ သာတည်း။ ဟမေကို ဟဇ္ဇမေဟု ပုဒ်ဖြတ်)။ ဥဘော၊ နှစ်ယောက် ကုန်သော။ ဣမေ အာစရိယန္တေဝါသိ၊ ဤဆရာ တပည့်တို့သည်။ အညမညဿ၊ တယောက်သည် တယောက်နှင့်။ ဥဇုဝိပစ္စနိက ဝါဒါ၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်သော စကားရှိကုန်သည်။ တနည်း ကား၊ စင်စစ်ဆန့်ကျင်သောစကားရှိကုန်သည်။ တနည်းကား၊ စဉ်း ငယ်မျှမခပ်မိသော စကားရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဝိဋ္ဌိတော ဝိဋ္ဌိ တော၊ နောက်မှနောက်မှ။ ဘဂဝန္တံ၊ သို့။ အနုဗန္ဓာ၊ အစဉ်လိုက် ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ သို့လည်း။ ဝိဋ္ဌိတော

(၁၂) သုတ်သီလကွန် ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ပိဋိတော၊ မှ။ အနုဗန္ဓာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ နာနာမိမုတ္တိကတာ၊ ကို။ သုပုဋိပိဒိတာ၊ ၏။ အယံ သံခိယဓမ္မော၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ၏။ (ဤသို့ အောက်ပါငြိကို ယူ၍ ယောဇနာ)။ ပ။ ဘန္တေ၊ ရား။ နော၊ တို့၏။ အယံ ခေါအန္တရကထာ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း အကြား အကြား၌ ဖြစ်သော စကားသည်။ ပိပူကတာ၊ အပြီးသို့ မရောက်သေး။ အထ၊ ထိုသို့ မရောက်သေးသောအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အနုပုတ္တော၊ လျှောက်ပတ်စွာ ရောက်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစုံ၊ လျှောက်ကုန်၏။

နိဒါန်းစကား ပြီးပြီ။

၅။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အပရေ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။ မမံဝါ၊ ငါ၏မူလည်း။ အဝတ္ထံ၊ ကဲ့ရဲ့စကားကို။ “ကျေးဇူးမဲ့ကိုလည်းဟူ”။ ဘာသေယျ၊ ဆိုကုန်ရာ၏။ (မမံကား သာမိအနက်၌ ဒုတိယာဝိဘတ် သက်သည်။ ဝါ သဒ္ဓါကား ဓမ္မသံဃတို့ကို ဆည်းသော သမုစ္စယ ဝိကပ်အနက်ရှိ၏။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “တတ္ထ မမန္တိ သာမိဝစနံ၊ မမာတိ အတ္ထော။ ဝါ သဒ္ဓေါ၊ ဖိကပ္ပနတ္ထော” ဟုဆိုသတည်း)။ ပ။ တတြ၊ ထိုကျေးဇူးမဲ့ကို ဆိုကုန်သောသူတို့၌။ တုမေဟိ၊ တို့သည်။ အာဃာတော၊ အမျက် ထွက်ခြင်းကို။ နကရဏီယော၊ မပြုအပ်။ အပ္ပစ္စယော၊ နှလုံး မသာယာခြင်းကို။ နကရဏီယော၊ အပ်။ စေတသော၊ စိတ်၏။ အနဘိရဒ္ဓိ၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို။ နကရဏီယာ၊ အပ်။

အမှာ

အာဃာတော၊ အပ္ပစ္စယော၊ အနဘိရဒ္ဓိ၊ ဤသုံးပုဒ်ကား အမျက်ကို ဟောသော သဒ္ဓါချည်းတည်း အနက်အထူးမရှိ။ ဒေသနာ ဝိလာသအားဖြင့် ဘုရားသခင်ဟောတော်မူသတတ်။ ။ သဗ္ဗညုတဘုရားသည် အမျက်ကို မပြုအပ်ဟု မိန့်တော်မူချေပြီ။ အမျက်ကို ပြုချေသော် အဘယ်အပြစ်သည် ဖြစ်ရာ သနည်းဟု တပည့်တော်တို့ ယုံမှားသင်္ကာဖွယ်ရှိ၍ အမျက်ကို ပြုခြင်း၌ အပြစ်ကို ပြတော်မူလို၍ “မမံဝါ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ တေန အန္တရာယော”

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ္တ-ပရိဗ္ဗာဇကကထာ (၁၃)

ဟူသောပါဠိကိုမိန့်တော်မူသတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား အနက် အချို့တူပြီ။ပ။

တဏှိ၊ ထိုကဲ့ရဲ့သောစကားကို ဆိုကုန်သောသူတို့၌။ တုမော၊ တို့သည်။ ကုပိတာဝါ၊ အမျက်ထွက်ကုန်သည်မူလည်း။ စေအဿထ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်အံ့။ အနတ္တမနာဝါ၊ နှလုံးမသာကုန်သည် မူလည်း။ စေအဿထ၊ ကုန်အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့အမျက်ထွက်ကုန်သည် နှလုံးမသာကုန်သည်။ သန္တေသု၊ ကုန်သော်။ တေန၊ ထိုသို့အမျက် ထွက်ခြင်း နှလုံးမသာခြင်းဖြင့်။ “ထိုသို့ အမျက်ထွက်ခြင်း နှလုံး မသာခြင်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ လည်းဟူ”။ တုမှာကံယေဝ၊ တို့၏သာ လျှင်။ အန္တရာယော၊ ပထမဈာန်အစရှိသည်ကိုရခြင်း၏အန္တရာယ် သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ရာ၏။

အမှာ ဤသို့ ဒုတိယနည်းဖြင့် အမျက်ထွက်ခြင်း၌ အပြစ် ကို ပြတော်မူလို၍ တတိယနည်းဖြင့် အမျက်ထွက် သည်ရှိသော် ကောင်းသောစကား မကောင်းသော စကားမျှကို လည်း မှတ်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြတော်မူလို၍ “မမံဝါ ဘိက္ခဝေ” အစရှိသောပါဠိကို မိန့်တော်မူသတည်း။ ထို ပါဠိ၏ အတ္ထကား ရှေ့နှင့်တူသည် များ၏။

တဏှိ၊ ထိုသို့ကဲ့ရဲ့စကားကို ဆိုကုန်သော သူတို့၌။ တုမော၊ သင်တို့သည်။ ကုပိတာဝါ၊ ကုန်သည်မူလည်း။ စေအဿ၊ ကုန်အံ့။ အနတ္တမနာဝါ၊ ကုန်သည်မူလည်း။ စေအဿထ၊ ကုန်အံ့။ ဧဝံ၊ ဤအမျက်ထွက်ခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ရှိသည်။ သန္တေသု၊ ရှိကုန် သော်။ တုမော၊ တို့သည်။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ သုဘာသိတံဝါ၊ ကောင်းသောစကားကိုလည်းကောင်း။ ဒုဗ္ဗာသိတံဝါ၊ မကောင်း သောစကားကိုလည်းကောင်း။ အာဇာနေယျာထ အပိနု၊ သိနိုင် ရာကုန်အံ့နည်း။ “သိနိုင်ရာကုန်အံ့၊ သော်လည်းဟူ”။ န အာဇာ နေယျာထ၊ မသိနိုင်ကုန်ရာ။ (“န အာဇာနေယျာထ”ကား အ ဓိပ္ပာယ် ဖြောင့်စေခြင်းငှါ ပါဠိသေသထည့်သည်)။ ဣတိ သို့။ အ ဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (“နောဟေတံ ဘန္တေ”ဟူသောပါဠိကို

(၁၄) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကား ထိုသို့ ကောင်းသော စကားကို သိနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို ပယ်ခြင်းငှါ ဆိုသတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား)။ ဘန္တေ၊ အရှင် ဘုရား။ ဧတံ၊ ထိုသို့ ကောင်းသောစကား မကောင်းသောစကား ကိုသိနိုင်ခြင်းသည်။ နောဟိ ဟောတိ၊ မဖြစ်။

အမှာ ဤကဲ့ရဲ့သော စကားကို ဆိုရာ၌ အမျက်ထွက်ခြင်း မပြုရာသည်၏အဖြစ် အမျက်ထွက်ခြင်းကို ပြုသည် ရှိသော် အပြစ်ဖြစ်ရာသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုပြီး၍ ယခုအခါ၌ ကဲ့ရဲ့ စကား ကျေးဇူးမဲ့ စကားကို ဆိုရာ၌ ကျင့်အပ်သော အရာကို ပြတော်မူလို၍ “မမံဝါ ဘိက္ခဝေ” အစရှိသော ပါဠိကို မိန့်တော် မူပြန်သတည်း။ ပါဠိ၏အနက် အချို့တူပြီ။

* တကြ၊ ထိုသို့ကျေးဇူးမဲ့စကားကိုဆိုရာ၌။ တုမေဟိ၊ ထိုသည်။ အဘူတံ၊ မဟုတ်မမှန်သည်ကို။ အဘူတတော၊ မဟုတ်မမှန်သော အားဖြင့်။ ဣတိပိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဖြင့်လည်း။ ဧတံ၊ ဤစကား သည်။ အဘူတံ၊ မဟုတ်။ ဣတိပိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဖြင့်လည်း။ ဧတံ၊ သည်။ အတစ္စံ၊ မမှန်။ ဧတံဓမ္မဇာတံ၊ ဤတရားသဘော သည်။ အမေသု၊ တို့၌။ နတ္ထိစ နတ္ထိဇေ၊ မရှိသလျှင်ကတည်း။ ဧတံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ အမေသု၊ တို့၌။ ပန ဧကန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ နဝိဇ္ဇတိဇေ၊ ထင်ရှားမရှိသလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နိဗ္ဗေဋ္ဌေ တဗ္ဗံ၊ ပယ်ဖျောက်အပ်၏။

အမှာ “ဣတိပေတံ အဘူတံ။ ဣတိပေတံ အတစ္စံ” ဤနှစ် ဝါကျကား အနက်အထူးမရှိ။ ဒေသနာ ဝိလာသ တည်း။ “နတ္ထိ စေတံ အမေသု။ နစပနေတံ အမေသု ဝိဇ္ဇတိ” ဤ ဝါကျလည်း အနက်တူ၏။ ဒေသနာဝိလာသသာတည်း။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “တ္ထေစ ဒုတိယံ ပဒံ ပဌမဿစ၊ စတုတ္ထဉ္စ တတိ ယဿ ဝေဝစနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ” ဟူ၍ ဆိုသတည်း။ ဤကဲ့ရဲ့စကားကို ဆိုရာ၌လည်း သည်းခံရာသောလက္ခဏာကိုပြုပြီး၍ ချီးမွမ်းစကား ကို ဆိုရာ၌ ပြအပ်သော အခြင်းအရာကို ပြတော်မူလို၍ “မမံဝါ

၁-မြဟူဇာလသုတ္တ-ပရိဗ္ဗာဇကကထာ (၁၅)

ဘိက္ခဝေ အစရှိသော ပါဠိကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား အချို့ရှေ့နှင့် တူပြီ။

ဝဏ္ဏော သဏ္ဌာနရူပေသု၊ ဇာတိစ္ဆဝိသု ကာရဏေ။
ပဇာဏေစ ပသံသာယံ၊ အက္ခရေစ ယသေ ဂုဏေ။

ဟု အဘိဓာန် အနေကတ္ထ ဝဂ်၌ လာရကား ဝဏ္ဏသဒ္ဓါသည် သဏ္ဌာန်ဟူသောအနက်၊ အဆင်းဟူသောအနက်၊ အမျိုးဟူသော အနက်၊ အရေဟူသောအနက်၊ အကြောင်းဟူသော အနက်၊ အတိုင်းအရှည် ဟူသောအနက်၊ ချီးမွမ်းခြင်း ဟူသော အနက်၊ အက္ခရာဝဏ္ဏဟူသောအနက်၊ အကျော်အစော ဟူသော အနက်၊ ဂုဏ်ဟူသောအနက် ဤဆယ်ပါးသောအနက်၌ဖြစ်၏။ ထိုဆယ်ပါး ကုန်သော အနက်တို့တွင် ဤဝဏ္ဏံ ဘာသေယျံ ဟူသောပါဠိ၌ ချီးမွမ်းခြင်း ဟူသော အနက်၊ ဂုဏ်ဟူသော အနက်၊ ဤအနက် နှစ်ပါးသင့်၏။ ထိုကြောင့် “ဝဏ္ဏံ၊ ချီးမွမ်းစကားကို။ ဘာသေယျံ၊ ဆိုကုန်ရာ၏။ တနည်းကား၊ ဝဏ္ဏံ၊ ဂုဏ်ကို။ ဘာသေယျံ၊ ချီးမွမ်း ကုန်ရာ၏”။ ဤသို့နှစ်နည်း ယောဇနာလေ။

၆။ တတြ၊ ထိုချီးမွမ်းစကားကိုဆိုရာ၌ “ထိုသို့ ချီးမွမ်းစကား ကိုဆိုသောသူတို့၌၊ လည်းဟူ။ တုမေဟိ၊ တို့သည်။ အာနန္ဒော၊ နှစ် သက်ခြင်းကို နကရဏီယော၊ မပြုအပ်။ သောမနဿံ၊ ဝမ်းမြောက် ခြင်းကို။ နကရဏီယံ၊ အပ်။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ဥပ္ပိလာဝိတတ္ထံ၊ နှစ်လိုခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ နကရဏီယံ၊ အပ်။ (ချီးမွမ်းစကား ကို ဆိုရာ၌ နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို မပြုအပ်ဟူပြီ။ နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကိုပြုသော် အဘယ်အပြစ်သည် ဖြစ်ရာသနည်းဟု သူမေးဖွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှါ “မမံဝါ ဘိက္ခဝေ” ဟု သော ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ပါဠိအနက် ရှေ့နှင့်တူပြီ။) တတြ၊ ထို ချီးမွမ်းစကားကိုဆိုရာ၌။ တုမေဟိတို့သည်။ အာနန္ဒိနော၊ နှစ်သက် သောစိတ်ရှိကုန်သည်။ စေအဿထ၊ အကယ်၍ဖြစ်ကုန်အံ့။ သုမနာ၊ ဝမ်းမြောက်သောစိတ်ရှိကုန်သည်။ စေ အဿထ၊ ကုန်အံ့။ ဥပ္ပိလာ ဝိတာ၊ နှစ်လိုသောစိတ်ရှိကုန်သည်။ စေအဿထ၊ ကုန်အံ့။ ဝေ၊

၁၁၀

(၁၆) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဤသို့ဖြစ်ကုန်သည်။ သန္တေသု၊ ရှိကုန်သော်။ တေန၊ ထိုသို့နှစ်သက်
ဝမ်းမြောက်ခြင်းကြောင့်။ တုမှိယေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ အန္တရာ
ယော၊ ပထမဈာန် အစရှိသည်တို့၏ အန္တရာယ်သည်။ အဿ
ဘဝေယျ၊ ရာ၏။

အမှာ ရာဂနှင့်စပ်သောနှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကိုရည်၍
“တုမှိယေဝဿ တေန အန္တရာယော” ဟူသော
စကားကိုမိန့်သတည်း။ ဘုရားဟူသောအသံ တရားဟူသော အသံ
သံသာဟူသောအသံတို့ကို ကြား၍ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်
သည်ကိုရည်၍ မဆို။ ဤသို့ ချီးမွမ်းသောအရာ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း အရာ
တို့၌ “မမံဝါ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ အပိနု တုမေ သုဘာသိတံ ဒုဗ္ဗာသိတံ
အာဇာနေယျာထ” ဟုတတိယဝါရသည် လာသကဲ့သို့ “မမံဝါ
ဘိက္ခဝေ။ ပ။ တတြစေ တုမေ အဿထ အာနန္ဒိနော ဝါ အတ္တမနာ
ဝါ အပိနု တုမေ ပရေသံ သုဘာသိတံ ဝါ ဒုဗ္ဗာသိတံ ဝါ အာဇာ
နေယျာထ” ဟူ၍ တတိယဝါရသည် မလာ။ ထိုသို့ မလာသော်
လည်း အနက်အားဖြင့်လာသည်သာလျှင်တည်း။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌ
ကထာ၌ “တတိယဝါရော ပန ဣဓ အနာဂတောပိ အတ္တတော
အာဂတောယေ ဝါ တိ ဝေဒိတဗ္ဗော” ဟုဆိုသတည်း။ ဤသို့နှစ်
သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ပြုရာ၌ အပြစ်ကို မိန့်တော်မူပြီ။ ထိုသို့
နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို မပြုသည်ရှိသော် အဘယ်သို့
ကျင့်ရသနည်းဟု စောဒနာဖွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကို ဖြေတော်
မူလို၍ “မမံဝါဘိက္ခဝေ။ ပ။ အမေသု” ဟူသော ပါဠိကို မိန့်တော်မူ
သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား တူသည်များပြီ။

* တတြ၊ ထိုသို့ ချီးမွမ်းစကားကို ဆိုရာ၌။ တုမေဟိ၊ တို့သည်။
ဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည်ကို။ ဘူတတော၊ ဟုတ်မှန်သော စကားဖြင့်။
ဣတိပိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဖြင့်လည်း။ ဧတံ ဓမ္မဇာတံ၊ ဤတရား
သဘောသည်။ ဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်၏။ ဣမိနာကာရဏေန၊ ဖြင့်လည်း။
ဧတံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဧတံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ အမေ
သု၊ တို့၌။ အတ္ထိစ အတ္ထိဝေ၊ ကတည်း။ ဧတံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။

၁-မြဟ္မဇာလသုတ္တ- ဂူဇသီလ

(၁၇)

ပန ဧကန္တေန၊ စင်စစ်။ အမေသု၊ တို့၌၊ ဝိဇ္ဇတိစ ဝိဇ္ဇတိဇေ၊ ထင်ရှား
ရှိသလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိဇာနိတဗ္ဗံ၊ ဝန်ခံအပ်၏။ (ဤ၌
လည်း ဒုတိယပုဒ်သည် ပဌမပုဒ်၏ ဝေဝုဏ်တည်း။ စတုတ္ထပုဒ်သည်
လည်း တတိယပုဒ်၏ ဝေဝုဏ်တည်း။ ယခုအခါ၌ မြဟ္မဒတ်လုလင်
သည် ဘုရားအား ချီးမွမ်းသော စကား၏ အနုသန္ဓေကို ပြုတော်
မူလို၍ ‘‘အပ္ပမတ္တကံ ခေါ် ပနေတံ’’ အစရှိသော ပါဠိကို မိန့်
သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား)။

ဂူဇသီလ

၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေန ပါဏာတိပါတရိရမဏာဒိသီလေန၊
အကြင် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ခြင်း အစရှိသော သီလဖြင့်။
ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇန်သည်။ တထာဂတဿ၊ ငါဘုရား၏။ ဝဏ္ဏံ၊
ဂုဏ်ကို။ ဝဒမာနော၊ ချီးမွမ်းသည်ဖြစ်၍။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ ဧတံ
ပါဏာတိပါတ ရိရမဏာဒိသီလံ၊ ထိုပါဏာတိပါတမှ ကြဉ်ခြင်း
အစရှိသော သီလသည်။ အပ္ပမတ္တကံ ခေါ် ပန၊ နည်းသော အတိုင်း
အရှည် ရှိသလျှင်ကတည်း။ ဩရမတ္တကံ ခေါ် ပန၊ ယုတ်သော
အတိုင်းအရှည် ရှိသလျှင်ကတည်း။ သီလမတ္တကံ၊ အလေ့အကျက်
မျှသာတည်း။

အမှာ အပ္ပမတ္တကံ၊ ဩရမတ္တကံ၊ ဤနှစ်ပုဒ်ကား ဝေဝုဏ်
တည်း။ ဤနှစ်ပုဒ်၌ မတ္တသဒ္ဓါကား ပမာဏ အနက်
ရှိ၏။ ခေါ် ပန သဒ္ဓါကား အဝဓာရဏ အနက်ရှိ၏။ ‘‘သီလ
မတ္တကံ’’၌ မတ္တသဒ္ဓါလည်း အဝဓာရဏ အနက်ရှိ၏။ ထိုကြောင့်
အဋ္ဌကထာ၌ ‘‘သီဝမေဝ သီလမတ္တကံ’’ဟု ဆိုသတည်း။ ဤ၌
လည်း ဝဏ္ဏသဒ္ဓါ ဂုဏ်ဟူသော အနက်၌ ဖြစ်၏။

* ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အပ္ပမတ္တကံ-အပ္ပမတ္တကေန၊ နည်းသောအတိုင်း
အရှည်ရှိသော။ ဩရမတ္တကံ-ဩရမတ္တကေန၊ ယုတ်သော အတိုင်း
အရှည်ရှိသော။ သီလမတ္တကံ- သီလမတ္တကေန၊ အလေ့မျှသာဖြစ်
သော။ ‘‘သီလမျှသာ ဖြစ်သော၊ လည်းဟူ’’။ ယေန သီလေန၊

(၁၀) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

အကြင် ပါဏာတိပါတမှ ကြဉ်ခြင်း အစရှိသော သီလဖြင့်။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ တထာဂတဿ၊ ငါဘုရား၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ဂုဏ်ကို။ ဝဒမာနော၊ ချီးမွမ်းသည်ဖြစ်၍။ ဝဒေယျ၊ ၎င်း၏။ တနည်းကား၊ တထာဂတဿ၊ အား။ ဝဏ္ဏံ၊ ချီးမွမ်းစကားကို။ ဝဒမာနော၊ ဆိုသည်ဖြစ်၍။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ တံ သီလံ၊ ထိုသီလသည်။ ကတမံစ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စေပုစ္ဆေယျ၊ အကယ်၍ မေးငြားအံ့။

အမှာ အပ္ပမတ္တကံ စသော သုံးပုဒ်ကား ဤ ပုစ္ဆာဝါရ၌ ကရိုဏ်းအနက်၌ ပဌမာဝိဘတ်တည်း။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “ကတမဉ္စ တံ ဘိက္ခဝေတိ ယေနအပ္ပမတ္တကေန ဩရမတ္တကေန သီလမတ္တကေန ပုထုဇ္ဇနော တထာဂတဿ ဝဏ္ဏံ ဝဒမာနော ဝဒေယျ” ဟူ၍ ဆိုသတည်း။ ။ ထိုပုစ္ဆာ၏ ဝိသုဇ္ဇနာကို ပြတော်မူလို၍ “ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ” အစရှိသော ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား။

ဂ။ ဂေါတမော၊ ဂေါတမ အနွယ် ဖြစ်သော။ သမလော၊ သည်။ ပါဏာတိပါတံ၊ သူ၏အသက်ကို သတ်ခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ပါဏာတိပါတာ၊ သူ၏အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ကြဉ်၏။ နိဟိတဒဏ္ဍော၊ ပယ်ပြီးသော ဒဏ်ရှိ၏။ “ပယ်သောဒဏ်သေးခြင်းရှိ၏၊ လည်းဟူ” နိဟိတသဏ္ဍော၊ ပယ်ပြီးသော လက်နက်ရှိ၏။ လဇ္ဇိ၊ ကာယဒုစရိုက် အစရှိသည်တို့ကို စက်ဆုပ်တတ်၏။ ဒယာပန္နော၊ မေတ္တာစိတ်ဖြင့် ပြည့်စုံ၏။ သဗ္ဗပါဏာဘူတဟိတာနုကမ္မိ၊ ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို အစဉ်စောင့်သည့်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ဣရိယာပုထ်လေးပါးကို ဆောင်၏။ (ဝိဟရတိတိ၌ ဣတိ သဒ္ဓါကား ပရိသမာပနတည်း)။ ဘိက္ခဝေတိ၊ ဣတိ ဣမိနာ ပါဏာတိပါတဝိရမဏသီလေနဝါ၊ ဤပါဏာတိပါတမှ ကြဉ်ခြင်းတည်းဟူသော သီလဖြင့် မူလည်း။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ တထာဂတဿ၊ ၎င်း၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ဂုဏ်ကို။ ဝဒမာနော၊ ၎င်း၏။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။

အမှာ ဟိသဒ္ဓါကား နိပါတ်မျှသာတည်း။ ဣတိဝါ၌ ဝါ သဒ္ဓါကား သမုစ္စယဝိကပ်အနက် ရှိ၏။ ထိုဝါသဒ္ဓါ

ဖြင့် “အဒိန္နာဒါနံ ပဟာယ” အစရှိသောဝါကျကိုဆည်းသတည်း။
ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “ဝါသဒ္ဓေါ ဥပရိ အဒိန္နာဒါနံ ပဟာ
ယာတိ အာဒိနိ အပေက္ခိက္ခာ ဝိကပ္ပနတ္ထော ဝုတ္တော” ဟုဆိုသ
တည်း။ ပဒသမုစ္စယ ကြိယာသမုစ္စယ ဝါကျသမုစ္စယ အားဖြင့်
သမုစ္စယ သုံးပါးတို့တွင် ဝါကျသမုစ္စည်းတည်း။

* ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ အဒိန္နာဒါနံ၊
အရှင်သည် ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပေးအပ်သောဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းကို။
ပဟာယ၊ ဤ။ အဒိန္နာဒါနာ၊ အရှင်သည် ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပေးအပ်
သော ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ကြဉ်၏။ ဒိန္နာဒါယိ၊
ပေးသည်ကိုသာယူတတ်၏။ ဒိန္နပါဠိကမ္ပိ၊ ပေးသည်ကိုသာအလိုရှိ
တတ်၏။ အထေနေန၊ မခိုးတတ်သော။ သုစိဘူတေန၊ စင်ကြယ်
စွာ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္တနာ၊ အတ္တဘောဖြင့်။ တနည်းကား၊
အထေနေန-အထေနံ၊ မခိုးတတ်သော။ သုစိဘူတေန- သုဘူစိတံ၊
စင်ကြယ်စွာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္တနာအတ္တဘာဝံ၊ အတ္တဘောကို။
(ကတွာ ထည့်ပါ)။ ကတွာ၊ ဤ။ ဝိဟရတိ၊ ဣရိယာပုထ်လေးပါးကို
ဆောင်၏။

အမှာ ဤနောက်နည်း၌ “အထေနေန” စသော သုံးပုဒ်
တို့၌ ဒုတိယာအနက်၌ ကရိုက်းဝိဘတ်ဖြစ်၏။ ထို
ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “အထေနံ သုစိဘူတံ အတ္တာနံ ကတွာ
ဝိဟရတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ” ဟုဆိုသတည်း။ အတ္တနာ၌ အတ္တသဒ္ဓါ
သည် မိမိဟူသောအနက်၊ ဝိညာဏ်ဟူသော အနက်၊ အတ္တဘော
ဟူသော အနက်၊ ဤသုံးပါးသော အနက်၌ဖြစ်ကုန်၏။ ဤအရာ၌
ကား အတ္တဘောဟူသောအနက်၌ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ
ဆရာသည် “အတ္တနာတိ အတ္တဘာဝေန” ဟု ဆိုသတည်း။ ဤ၌
လည်း ဣတိသဒ္ဓါ ပရိသမာပန ၎င်းတည်း။ အထက်ပုဒ်တို့၌
လည်း ဤနည်းချည်းယူလေ။

* ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣတိ ဣမိနာ သီလေနဝါ၊ ဤအဒိန္နာ
ဒါနံမှ ကြဉ်ခြင်း တည်းဟူသော သီလဖြင့် မူလည်း။ ပ။ (ဤ၌

(၂၀) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

လည်း ဝါသဒ္ဓါ အောက်ဝါကျ အထက်ဝါကျကို ဆည်းသော သမုစ္စယ ဝိကပ်အနက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “ဝေ သမ္မတ္ထ ပုရိမံဝါ ပစ္ဆိမံ ဝါ အပေက္ခိတွာ ဝိကပ္ပတာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော” ဟုဆိုသတည်း။ ဤနည်းအတူ အထက်ဝါကျတို့၌လည်း ဝါသဒ္ဓါ၏ အနက်ကိုယူလေ။ ဂေါတမောသော။ သမဏောသည။ အမြဟ္မ စရိယံ၊ သူတော်မဟုတ် သူယုတ်တို့၏ အကျင့်ကို။ ပဟာယ၊ ရှိ။ မြဟ္မစာရီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်တတ်သည် “မြတ်သော အကျင့်ကိုသာ ကျင့်လေ့ရှိသည်လည်းဟူ”။ ဟောတိ၊ ၏။ အနာစာရီ၊ ယုတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့မရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂါမဓမ္မာ၊ ရွာသူတို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော။ မေထုနာ၊ မေထုန်မှ။ ပဋိဝိရတော၊ ကြဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဣတိ ဆိုမြို့၊ ဤအရာ၌ ဂါမသဒ္ဓါ ဌာနပစာရအားဖြင့် ရွာသူကို ဟော၏)။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိ ဣမိနာ သီလေနဝါ၊ ဤမေထုန်မှ ကြဉ်ခြင်း တည်းဟူသော သီလဖြင့် မူလည်း။ ပ။

ဣ ဂေါတမောသော။ သမဏော၊ သည်။ မုသာဝါဒံ၊ မဟုတ် မမှန်သော စကားကို။ ပဟာယ၊ ရှိ။ မုသာဝါဒါ၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကိုဆိုခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ၏။ သစ္စံဝါဒီ၊ မှန်သော စကားကိုသာ ဆိုတတ်၏။ သစ္စသန္ဓော၊ မှန်သော စကားတို့နှင့် မမှန်သောစကားကို စေ့စပ်တတ်၏။ (ရံခါမျှ မုသာဝါဒကို မဆိုတတ် ဟုလိုသည်)။ ယေတော၊ မြဲမြံတည်ကြည်သော စကားရှိ၏။ ပစ္စယိကော၊ ယုံကြည်လောက်သော စကားရှိ၏။ လောကဿ၊ လူအပေါင်းကို။ အဝိသံဝါဒကော၊ မချွတ်ယွင်းစေတတ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိ ဣမိနာ သီလေနဝါ၊ ဤမုသာဝါဒမှကြဉ်ခြင်း တည်းဟူသော သီလဖြင့်လည်း။ ပ။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ဝိသုဏံ၊ အချစ်ပျက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ဝါစံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ရှိ။ ဝိသုဏာယ၊ အချစ်ပျက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ဝါစာယ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ ၏။ ဣတော၊ ဤသူတယောက်အထံမှ။ သုတွာ၊ ရှိ။ ဣမေသံ၊ ဤသူနှစ်ယောက်တို့၏။ ဘေဒါယ၊ အချစ်ပျက်ခြင်းငှါ။

“အသီးအသီးပျက်ခြင်းငှါ၊ လည်းဟူ”။ တနည်းကား၊ ဣမေသံ၊ ဤသူနှစ်ယောက်တို့ကို။ ဘေဒါယ၊ အချစ်ပျက်စေခြင်းငှါ။ အမုတြ၊ ဤသူတယောက်၏ အထံသို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ (ဂန္ဓာထည့်ပါ)။ န အက္ခာတော၊ မကြားတတ်။ အမုတြဝါ၊ ဤမည်သော အရပ်၌မူ လည်း။ သုတွာ၊ ရှိ။ အမူသံ၊ ဤမည်သောသူတို့၏။ “တို့ကိုလည်း ဟူ”။ ဘေဒါယ၊ ငှါ။ နအက္ခာတော၊ တတ်။ (အက္ခာတကာ ကတ္တုရုတည်း။ အက္ခာတ် တု ပစ္စည်းတည်း)။ ဣတိ၊ သို့။ ဘိန္နာ နံဝါ၊ ကွဲကုန်ပြီးသော သူတို့ကိုမူလည်း။ သန္ဓာတော၊ စေ့စပ်တော် မူတတ်၏။ သဟိတာနံဝါ၊ အညီအညွတ် ဖြစ်ကုန်ပြီးသော သူတို့ အားမူလည်း။ အနုပ္ပါဒတော၊ အမြဲ အညီအညွတ် ဖြစ်ခြင်း၌ အထောက်အပံ့ကိုပေးတတ်၏။ သမဂ္ဂါရာမော၊ ညီညွတ်ရာ၌ မွေ့ လျော်သောစိတ်ရှိ၏။ သမဂ္ဂရတော၊ ညီညွတ်ရာ၌ မွေ့လျော်တတ် ၏။ သမဂ္ဂနန္ဒီ၊ ညီညွတ်ခြင်း၌ နှစ်သက်တတ်၏။ သမဂ္ဂကရဏိ၊ ညီညွတ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော။ ဝါစံ၊ ကို ဘာသိတာ၊ ဆိုတော်မူ တတ်၏။ (ဤဘာသိတာလည်း ကတ္တုရုတည်း။ ဘာသဓာတ် တု ပစ္စည်းလည်းကောင်းတည်း)။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိ ဣမိနာ သီ လေနဝါ၊ ဤပိသုဏဝါစာမှ ကြဉ်ခြင်းတည်းဟူသော သီလဖြင့်မူ လည်း။ ပ။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ဖရသံ၊ ကြမ်း ကြုတ်စွာသော။ ဝါစံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ရှိ။ ဖရသာယ၊ သော။ ဝါစာယ၊ မှ။ ပဋိပိရတော၊ ၏။ ယာဝါစာ၊ သည်။ (သာကား အနက်မရှိ၊ တစ္ဆောတည်း)။ နေလာ၊ အပြစ်မရှိ။ ကဏ္ဍသုခါ၊ နား၌ ချမ်းသာ ၏။ ပေမနိယာ၊ ချစ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ “ချစ်နှစ်လိုအပ်၏၊ လည်းဟူ”။ ဟဒယဂံမာ၊ နှလုံး၌ထားအပ်၏။ ပေါရိ၊ ရှေးသူ တော်တို့၏ စကားဖြစ်၏။ တနည်းကား၊ ပေါရိ၊ ပြည်ကြီးသူတို့၏ စကားတည်း။ ဗဟုဇနကန္တာ၊ များစွာသောလူတို့သည် နှစ်လို အပ်၏။ ဗဟုဇနမနာပါ၊ များစွာသော လူတို့၏နှလုံးကို ပွားစေ တတ်၏။ တထာရူပိ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသိ တာ၊ ဆိုတတ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိဣမိနာ သီလေနဝါ၊ ဤဖရသ

(၂၂) သုတ်လီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဝါစာမှကြည့်ခြင်း တည်းဟူသော သီလဖြင့်မူလည်း။ ပ။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ သမ္ဗုပ္ပလာပံ၊ အကျိုးမရှိသော စကားကို။ ပဟာယ၊ ရှိ။ သမ္ဗုပ္ပလာပါ၊ အကျိုးမရှိသောစကားမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ၏။ ကာလဝါဒီ၊ လျှောက်ပတ်သော အခါ၌သာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ ဘူတုဝါဒီ၊ ဟုတ်မှန်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ အတ္ထဝါဒီ၊ ပစ္စုပ္ပန် အကျိုးစီးပွား တမလွန် အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်သော စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ ဓမ္မဝါဒီ၊ လောကုတ္တရာ ဓမ္မနှင့်စပ်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ ဝိနယဝါဒီ၊ ဆုံးမခြင်းနှင့်စပ်သောစကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိ၏။ နိဓာနဝတိံ၊ နှလုံး၌ထားအပ်သော။ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသိတာ၊ ၏။ ကာလေန၊ လျှောက်ပတ်သောအခါ၌။ သာပဒေသံ၊ အကြောင်းဥပမာနှင့်တကွဖြစ်သော။ ပရိယန္တဝတိံ၊ အပိုင်းအခြားရှိထသော။ အတ္ထသံဟိတံ၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသိတာ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေတို့။ ဣတိ ဣမိနာသီလေနဝါ၊ ဤသမ္ဗုပ္ပလာမှ ကြည့်ခြင်း တည်းဟူသော သီလဖြင့်မူလည်း။ ပ။

၁၀။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ဗီဇဂါမဘူတဂါမ သမာရန္တာ၊ မျိုးစေ့တို့ကိုဖျက်ခြင်း မြက်သစ်ပင်တို့ကို ဖျက်ခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ၏။ ဘိက္ခဝေတို့။ ဣတိ ဣမိနာ သီလေနဝါ၊ ဤဗီဇဂါမဘူတဂါမတို့ကိုဖျက်ဆီးခြင်းမှ ကြည့်ခြင်းတည်းဟူသော သီလဖြင့်မူလည်း။ ပ။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ဧကဘတ္တိကော၊ တထပ်တည်းသာ စားလေ့ရှိ၏။

အမှာ ဤအရာ၌ မွန်းမတည့်မီ ဆယ်ကြိမ် စားသော်လည်း ဧကဘတ္တိကပင် ဖြစ်မည်။ မွန်းလွဲစားခြင်းကို ရည်၍ “ဧကဘတ္တိကော” ဟု မိန့်သတည်း။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “တသ္မာ အန္တော မဇ္ဈနိကေ ဒသက္ခတ္တံ ဘုဇ္ဇမာနောပိ ဧကဘတ္တိကောဝ ဟောတိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ ဧကဘတ္တိကောတိ” ဟုမိန့်သတည်း။”

* ရတ္တုပရတော၊ ညဉ့်စားခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ၎င်း။ ဝိကာလဘောဇနာ၊ မွန်းလွဲစားခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ၎င်း။ (“ဝိကာလဘူတဗ္ဗဘောဇနံ ဝိကာလဘောဇနံ” ဟု မဇ္ဈေလောပ သတ္တမိတပ္ပုရိသ်ပြုလေ)။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ နစ္စဂိတဝါဒိတ ဝိသုက ဒဿနာ၊ သာသနာတော်၏ တံကျင် သဖွယ်ဖြစ်သော ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်းတို့ကို ကြည့်ရှုခြင်းမှ။ တနည်းကား၊ ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း သာ သနာ တော် အား မလျောက်ပတ်သော ရှုခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ၎င်း။

အမှာ နှစ်နည်းတို့တွင် ရှေ့အလိုကား “နစ္စ ဂိတ ဝါဒိတာ ဝိသုကာ နစ္စဂိတဝါဒိတဝိသုကာ” ဟု ဝိသုကသဒ္ဓါနှင့် နစ္စဂိတဝါဒိတသဒ္ဓါတို့ကို ဝိသေသန ပရပဒ ကမ္မဓာရာယ် ပြုလေ။ နောက်နည်း အလိုကား “နစ္စဉ္စ ဝိတဉ္စ ဝါဒိတဉ္စ ဝိသုကဒဿနဉ္စ” ဟု ဒွန်တွဲလေ။ နစ္စသဒ္ဓါဖြင့် နစ္စာပနကို လည်းကောင်း၊ ဂိတသဒ္ဓါဖြင့် ဂိတာပနကို ဝါဒိတသဒ္ဓါဖြင့် ဝါဒါပနကို ယူလေ။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “နစ္စာဒီဟိ အတ္တနာ ပယောဇေတုံဝါ ပရေဟိ ပယောဇာပေတုံဝါ ပယုတ္တာနိဝါ ပဿိတုံဝါ နေဝဘိက္ခူနံ နဘိက္ခူနဉ္စ ဝဋ္ဌန္တိ” ဟု ဆိုသတည်း။

* ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ၊ ပန်းပန်ခြင်း လွင်မုန့်ချေခြင်း နို့သာလိမ်းခြင်း တည်းဟူသော ကုသိုလ် ကောင်းမှု၌ မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ၎င်း။ (မာလာနှင့် ဓာရဏကို ဟပ်။ ဂန္ဓနှင့် မဏ္ဍနကို ဟပ်။ ဝိလေပနနှင့် ဝိဘူသနကို ဟပ်။ ဤသို့ ဟပ်၍ အဓိပ္ပါယ်ကို ယူလေ။ ဓာရဏ၊ မဏ္ဍန၊ ဝိဘူသန တို့ကို အသီးမယူလေလင့်။ ထိုသို့ဟပ်၍ ယူစေလို သောကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “တတ္ထ ပိဋ္ဌန္တော ဓာရေတိနာမ။ ဦနဋ္ဌာနံ ပူရေန္တော မန္တေတိနာမ။ ဂန္ဓဝသေန ဆဝိရာဂဝသေနစ သာဒယန္တော ဝိဘူသေတိနာမ” ဟု ဆိုသတည်း)။ ။ ဂေါတမော၊ သော။

(၂၄) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသစ်

သမဏော သည်။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ၊ မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ၏။

အမှာ မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာမှ ကြဉ်၏ဟူသည် ကား ထိုမြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ၌ ထိုင်ခြင်း အိမ်ခြင်းမှ ကြဉ်၏ဟူလိုသည်။ ဥစ္စာသယနဟူသည်ကား ပမာဏထက် လွန်သောနေရာကို ဆိုသတည်း။ ပမာဏာတိက္ကန္တနေရာဟူသည်ကား တထောင့်ထွာထက် လွန်သော အခြေရှိသော နေရာကို ဆိုသတည်း။ ထိုသို့ တထောင့်ထွာထက် လွန်သော အခြေရှိသော်လည်း “အနုဇာနာမိ သတ္တင်္ဂံ၊ အနုဇာနာမိ ပဉ္စင်္ဂံ” ဟူ၍ ဘုရားဟောတော်မူသောကြောင့် သတ္တင်္ဂ ပဉ္စင်္ဂနေရာလည်း လွတ်အပ်၏။ သတ္တင်္ဂဟူသည်ကား အခြေလေးချောင်း၊ လက်တင်နှစ်ဘက်၊ အုံးတား၊ ဤခုနစ်ပါးတည်း။ ပဉ္စင်္ဂဟူသည်ကား လက်တင်နှစ်ဘက်ကိုချန်၍ ငါးပါးယူလေ။ ဥစ္စာ သယန ဟူသည်ကား လက်လေးသစ်ထက်လွန်သော အမွှေးရှိသော သားမွှေးနှင့် ခင်းနီး၊ လဲသွတ်သောဘုံလျှို၊ အခြေ၌ခြင်္သေ့ရုပ် ကျားရုပ်အစရှိသော သားရဲရုပ်ရှိသော နေရာ၊ အစရှိသည်တည်း။

ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ဇာတရူပ ရဇတ ပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ ရှေ့ငွေတို့ကို ခံခြင်း သာယာခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ၏။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ အာမက ဓည ပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ စပါးစိမ်းကို ခံခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ၏။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ အာမကမံသပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ အသားစိမ်း ခံခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ၏။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ဣတ္ထိကုမာရိကပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ မိန်းမကြီး မိန်းမငယ်တို့ကို ခံခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ၏။ (ဣတ္ထိအရကို အိမ်ထောင်ပြီးသော မိန်းမကိုယူ။ ကုမာရိအရကို အိမ်မထောင်သေးသော မိန်းမကို။ ထိုသို့ ယူစေလိုသောကြောင့် “ဣတ္ထ ဣတ္ထိ ပုရိသန္တရဂတာ။ ဣတရာ ကုမာရိကာနာမ” ဟု ဆိုသတည်း။) ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ဒါသိဒါသ ပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ ကျွန်မိန်းမ ကျွန်ယောက်ျားကို

ခံခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ဤ။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ အဇေဋက ပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ ဆိတ်မြန်မာ ဆိတ်ကုလားကို ခံခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ဤ။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ကုက္ကုဋ သူကရပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ ကြက် ဝက်ကို ခံခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ဤ။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ဟတ္ထိဂဝဿဝဋ္ဌဝပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ ဆင် နွား မြင်း မြည်းကို ခံခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ဤ။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ခေတ္တဝတ္ထု ပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ လယ်ယာကို ခံခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ဤ။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ဒူတေယျပဟိဏဂမနာနုယောဂါ၊ လူတို့စေခိုင်း၍ ထိုထိုအရပ်သို့ သွားခြင်း၊ တအိမ်မှ တအိမ်သွားခြင်းတို့ကို လုံ့လပြုခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ဤ။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ကယဝိက္ကယာ၊ ဝယ်ခြင်း ရောင်းခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ဤ။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ တုလာကုဋ ကံသကုဋ မာနကုဋ၊ ချိန်စဉ်းလဲ အသပြာစဉ်းလဲ တင်းစဉ်းလဲ ပြုခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ဤ။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ဥက္ကောဋန ဝဉ္ဇနနိကတိသာဝိယောဂါ၊ တံစိုးစားခြင်းတည်းဟူသော ကောက်သော အမှုနှင့် ယှဉ်ခြင်း၊ ဥပါယ်တမြည်တို့ဖြင့် လှည့်ပတ်ခြင်း တည်းဟူသော ကောက်သော အမှုနှင့် ယှဉ်ခြင်း၊ အတုကို ပြု၍ လှည့်ပတ်ခြင်းတည်းဟူသော ကောက်သော အမှုနှင့် ယှဉ်ခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ဤ။ (သာဝိယောဂကို ဥက္ကောဋန အစရှိသော သုံးပုဒ်နှင့် ယှဉ်လေ။ ထိုသို့ ယှဉ်စေလိုသောကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “သာဝိယောဂေါတိ ကုဋိလယောဂေါ။ ဧတေသံယေဝ ဥက္ကောဋနာဒီနမေတံ နာမံ။ တသ္မာ ဥက္ကောဋန သာဝိယောဂေါ ဝဉ္ဇနသာဝိယောဂေါ နိကတိသာဝိယောဂေါတိ ဝေမေတ္တ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော” ဟုဆိုသတည်း။)။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ဆေဒနဝဓနဗန္ဓနဝိပရာမောသ အာလောပသဟသာကာရာ၊ လက် အစရှိသည်ကို ဖြတ်ခြင်းတည်းဟူသော နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခြင်းကို ပြုခြင်း၊ သတ်ပတ်ခြင်းကို ပြုခြင်းတည်းဟူသော နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခြင်းကို ပြုခြင်း၊ ကြီး

(၂၆) သုတ်သီလကွန် ပါဠိတော်နိဿယသစ်

အစရှိသည်တို့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခြင်း တည်းဟူသော နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခြင်းကို ပြုခြင်း၊ ခရီး၌ ပုန်းကွယ်၍ လုယက်ခြင်း တည်းဟူသော နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခြင်းကို ပြုခြင်း၊ ရွာနိဂုံးကိုဖျက်ခြင်းတည်းဟူသော နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခြင်းကို ပြုခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတော၊ ၎င်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဣတိ ဣမိနာသီလေနဝါ။ ဤဆေဒန ဝနေ ဗဒ္ဒန ဝိပရာမောသ အာလောပသာဝိယောဂမှ ကြဉ်ခြင်း တည်းဟူသော သီလဖြင့်မူလည်း။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ တထာဂတဿ၊ ၎င်း။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ဝဒမာနော၊ ဖြစ်၍။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ (ဤ၌လည်း သဟသာကာရသဒ္ဓါကို ဆေဒန အစရှိသော ပုဒ်တို့နှင့်ယှဉ်၍ ယောဇနာလေ။ ထိုသို့ယောဇနာ စေလိုသောကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “ဝေ မေတသ္မာဆေဒန။ ပ။ သဟသာကာရာ ပဋိဝိရတော” ဟု ဆိုသတည်း။)။

စူဠသီလံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

မဏ္ဍိမသီလ

၁၆။ ယထာယေ ယာဒိသာ၊ အကြင်အကြင်သို့ သဒ္ဓါ၍ လှူသော ဘောဇဉ်တို့ကို စားတတ်ကုန်ထသော။ “အကြင်အကြင်သို့ သဒ္ဓါ၍ လှူသော ဘောဇဉ်ကို စားတတ်သော သဘောရှိကုန်ထသော၊ လည်းဟူ”။ ဘောန္တော၊ အရှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဧကေ၊ အချို့ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ရဟန်း ပုဏ္ဏား တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ထိုသို့သော ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ သဒ္ဓါဒေယျာနိ၊ သဒ္ဓါ၍လှူအပ်ကုန်သော။ ဘောဇနာနိ၊ ဘောဇဉ်တို့ကို။ ဘုဒ္ဓိတွာ၊ စားကုန်၍။ တနည်းကား။ ဘောန္တော၊ ကုန်သော။ ဧကေ၊ ကုန်သော။ ယထာယေယေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ အကြင်အကြင် ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ သဒ္ဓါဒေယျာနိ၊ ကုန်သော။ ဘောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ဘုဒ္ဓန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဘုဒ္ဓန္တိကား ကြိယာပဓာန ထည့်သည်။)။ တေတေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ထိုထိုသောရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့သည်။ သဒ္ဓါဒေယျာနိ၊ ကုန်သော။ ဘောဇနာနိ၊ ဘောဇဉ်တို့ကို။ ဘုဒ္ဓိတွာ၊ ၍။ ဝေရူပံ၊

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ္တ-မဇ္ဈိမသီလ

ဤသို့သဘောရှိသော။ ဗီဇဂါမဘူတဂါမံ၊ မျိုးစေ့မြက်သစ်ပင် အပေါင်း (သမာရန္တံစပ်)။ ကို။ သမာရန္တံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းကို။ အနုယုတ္တာပဝတ္တယမာနာ၊ ဖြစ်စေကုန်လျက်။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။

အမှာ ယထာ သဒ္ဓါကား ဝိစ္ဆာဇောတက နိပါတ်ပုဒ် တည်း။ ဝါသဒ္ဓါ ပနသဒ္ဓါတို့ကား ပဒါလင်္ကာရ တည်း။ အနက်မရှိ။ တေသဒ္ဓါလည်း ဝိစ္ဆာဇောတက နိပါတ်ပုဒ် တည်း။ ပယောဂဝန္တသဗ္ဗနာမ်ပုဒ်မဟုတ်။ ဘောန္တော ဟူသော ဝိသေသနကို ဘုရားသခင် ကရုဏာ ပြဇာန်းခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ မိန့်သတည်း။

• ဣဒံ သော ဗီဇဂါမ ဘူတဂါမော၊ ထိုဗီဇဂါမ် ဘူတဂါမ် ဟူသည်ကား။ သေယုထာကတမော၊ အဘယ်နည်း ဟူမူကား။ မူလဗီဇံ၊ အမြစ် မျိုးစေ့ လည်းကောင်း။ ခန္ဓဗီဇံ၊ ပင်စည်မျိုးစေ့ လည်းကောင်း။ ဖလုဗီဇံ၊ အဆစ်မျိုးစေ့လည်းကောင်း။ အဂ္ဂဗီဇံ၊ အညွန့်မျိုးစေ့ လည်းကောင်း။ ပဉ္စမံ၊ ငါးခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်း ဖြစ်ထသော။ ဗီဇဗီဇမေဝ၊ အစေ့သာလျှင်ဖြစ်သော မျိုးစေ့ လည်းကောင်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်လျှင်တည်း။ ဣတိဣမံဗီဇ ဂါမဘူတဂါမသမာရန္တံဝါ၊ ဤဗီဇဂါမ် ဘူတဂါမ်တို့ကို ဖျက်ဆီး ခြင်းကိုမူလည်း။ အနုယုတ္တာ ပဝတ္တယမာနာ၊ ဖြစ်စေကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။

အမှာ ဤသို့ အောက်ပါ၌ကိုယူ၍ ယောဇနာလေ။ ဣတိ ဝါ၌ ဝါသဒ္ဓါကား အထက်ပုဒ်တို့ကို ဆည်းသော သမုစ္စယတည်း။ “မူလဗီဇံ” အစရှိသော ပုဒ်တို့၏ ဗီဇဂါမကို ဟောတတ်သည်၏အဖြစ်သည်ရှိသော်လည်း ဘူတဂါမ်သည် ဗီဇ ဂါမ်နှင့်ကင်း၍ မဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ထိုမူလဗီဇအစရှိသော ပုဒ်ဖြင့် ဘူတဂါမ်ကိုလည်း ပြအပ်၏။

ဝေရူပေါ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ဣတိတေသ္မာ ဗီဇဂါမ ဘူတဂါမ သမာရန္တာ၊ ထိုဗီဇဂါမ် ဘူတဂါမ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းမှ။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ပဋိဝိရတော၊ ၏။

(၂၀) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဣတိ ဣမိနာ သီလေနဝါ၊ ဤဗီဇဂါမ် ဘူတဂါမ်ကို
ဇျက်ဆီးခြင်းမှကြဉ်ခြင်းတည်းဟူသော သီလဖြင့်လည်း။ပ။ (ဤ၌
လည်း ဝါသဒ္ဓါသမုစ္စည်းလည်းကောင်းတည်း)။

၁၂။ ယထာယေယေ၊ အကြင်အကြင်သို့ သဒ္ဓါ၍ လှူသော
ဘောဇဉ်ကို စားတတ်ကုန်ထသော။ (ဝါပနသဒ္ဓါကား ပဒါ
လင်္ကာရတည်း။ အနက်မရှိ)။ ဘောန္တော၊ ကုန်သော။ ဧကေ၊
ကန်သော။ သမဏဗြဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေတေ
သမဏ ဗြဟ္မဏာ၊ ထိုထိုသော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သဒ္ဓါ
ဗေယျာနံ၊ ကုန်သော။ ဘောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ဘုဉ္ဇိတွာ၊ ၍။ ဝေရူပံ၊
သော။ သန္တိမိကာရပရိဘောဂံ၊ သိုမှီးခြင်းကိုပြု၍ သုံးဆောင်ခြင်း
ကို။ အနုယုတ္တာ ပဝတ္တယမာနာ၊ ဖြစ်စေကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊
ကုန်၏။ ဣဒံသော သန္တိမိကာရော၊ ထိုသိုမှီးခြင်းကို ပြုခြင်းဟူသည်
ကား။ ယထာကတမော၊ အဘယ်နည်းဟူမူကား။ အန္တသန္တိမိ၊
ထမင်းသိုမှီးခြင်း လည်းကောင်း။ ပါနသန္တိမိ၊ အဖျော်ကို သိုမှီး
ခြင်းလည်းကောင်း။ ဝတ္တသန္တိမိ၊ အဝတ်ပုဆိုးကို သိုမှီးခြင်း လည်း
ကောင်း။ ယာန သန္တိမိ၊ ယာဉ်ကို သိုမှီးခြင်း လည်းကောင်း။
သယန သန္တိမိ၊ အိပ်ရာကို သိုမှီးခြင်း လည်းကောင်း။ ဂန္ဓသန္တိမိ၊
နံသာကို သိုမှီးခြင်း လည်းကောင်း။ အာမိသသန္တိမိ၊ အာမိသကို
သိုမှီးခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်လျှင်တည်း။ ဣတိ
ဣမံသန္တိမိကာရပရိဘောဂံဝါ၊ ဤသို့ သိုမှီးခြင်း ပြု၍ သုံးဆောင်
ခြင်းကိုမူလည်း။ အနုယုတ္တာပဝတ္တယမာနာ။ ကုန်သည် ဖြစ်၍။
ဝိဟရန္တိ၊ သုံးဆောင်ကုန်၏။ ဝေရူပါ၊ ကုန်သော။ ဣတိတေသ္မာ
သန္တိကာရပရိဘောဂါ၊ ထိုသို့ သိုမှီးခြင်းကိုပြု၍ သုံးဆောင်
ခြင်းမှ။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ပဋိဝိရတော၊
၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣတိ ဣမိနာ သီလေနဝါ၊ ဤသိုမှီးခြင်း
ကို ပြု၍ သုံးဆောင်ခြင်းမှ ကြဉ်ခြင်း တည်းဟူသော သီလဖြင့်
မူလည်း။ပ။

၁-မြဟ္မဇောလသုတ္တ-မဇ္ဈိမသီလ

၁၃။ ယထာယေယော ကုန်သော။ ဘောန္တော၊ ကုန်သော။
 ဧကော ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။
 တနည်းကား၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သဒ္ဓါဒေယျာနိ၊
 ကုန်သော။ ဘောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ဘူဉ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ တေ
 သမဏ ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သဒ္ဓါဒေယျာနိ၊ ကုန်သော။
 ဘောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ဘူဉ္ဇိတွာ၊ ဤ။ ဝေရူပံ၊ သော။ ဝိသုကဒဿနံ၊
 သာသနာတော်၏ တံကျင်သဖွယ်ဖြစ်သော ရှုခြင်းကို။ အနုယုတ္တာ၊
 ပဝတ္တယမာနာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ တနည်းကား၊ အနုယုတ္တာ၊
 လုံ့လပြုကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံသောဝိသုကဒဿ
 နော၊ ထိုသာသနာတော်၏ တံကျင်သဖွယ်ဖြစ်သော ရှုခြင်းဟူ
 သည်ကား။ သေယျထာ ကတမော၊ နည်းဟူမူကား။ နစ္စံ၊ ကခြင်း
 လည်းကောင်း။ ဂိတံ၊ သိခြင်းလည်းကောင်း။ ဝါဒိတံ၊ တီးမှုတ်ခြင်း
 လည်းကောင်း။ ပေက္ခံ၊ ကခြင်းသဘင်လည်းကောင်း။ အက္ခာနံ၊
 စစ်ထိုးခြင်းလည်းကောင်း။ ပါဏိသရံ၊ ခွက်ခွင်းလည်းကောင်း။
 “စည်ဘုတ်လည်းကောင်း၊ လည်းဟူ”။ ဝေတာဠု၊ မောင်း ကြေး
 နင်းလည်းကောင်း။ တနည်းကား၊ ဝေတာဠု၊ မန္တန်ဖြင့် သူသေ
 ကောင်ကို ထစေခြင်းလည်းကောင်း။ ကုမ္ဘထုနံ၊ လေးထောင့်ရှိ
 သောတူရိယာလည်းကောင်း။ “အိုးစည်သံလည်းကောင်း၊ လည်း
 ဟူ”။ သောဘဏကရဏံ၊ ကချေသည်တို့ကို တန်းဆာ ဆင်ခြင်း
 လည်းကောင်း။ စဏ္ဍာလံ၊ သံထွေ ကစားခြင်း လည်းကောင်း။
 “ခွန်းစဏ္ဍားတို့၏ စရပ်ကို ဆေး၍ ကစားခြင်း လည်းကောင်း၊
 လည်းဟူ”။ ဝံသံ၊ ဝါးထောင်တက်၍ ကစားခြင်းလည်းကောင်း။
 ဧဝဝနံ၊ အရိုးဆေး ကစားခြင်းလည်းကောင်း။ ဟတ္ထိယုဒ္ဓံ၊ ဆင်
 တိုက်ခြင်းလည်းကောင်း။ အဿယုဒ္ဓံ၊ မြင်း တိုက် ခြင်း လည်း
 ကောင်း။ မဟိံ သယုဒ္ဓံ၊ ကျွဲတိုက်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဥသဘယုဒ္ဓံ၊
 နွားဥသဘတိုက်ခြင်းလည်းကောင်း။ အဇယုဒ္ဓံ၊ ဆိတ်မြန်မာတိုက်
 ခြင်းလည်းကောင်း။ မေဏ္ဍယုဒ္ဓံ၊ ဆိတ်ကုလားတိုက်ခြင်းလည်း
 ကောင်း။ ကုက္ကုဋယုဒ္ဓံ၊ ကြက်တိုက်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဝဇ္ဇကယုဒ္ဓံ၊

[(၃၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော် နိဿယသစ်

ဝိုးတိုက်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဒဏ္ဍယုဒ္ဓါ၊ တုတ်ရိုက်ခြင်း လည်းကောင်း။ မုဋ္ဌိယုဒ္ဓါ၊ နပန်းလုံးခြင်းလည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗုဒ္ဓါ၊ လက်ဝှေ့တိုက်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဥယျောဓိကံ၊ စစ်ထိုးခြင်း လည်းကောင်း။ “စစ်ထိုးရာအရပ်လည်းကောင်း၊ လည်းဟူ”။ မလဂ္ဂံ၊ စစ်သည်ရေတွက်ရာအရပ်လည်းကောင်း၊ သေနာဗျူဟံ၊ စစ်သည်တို့၏စုဝေးရာအရပ်လည်းကောင်း။ အနိကဒဿနံ၊ ဆင်အပေါင်းခြင်းအပေါင်း အစရှိသည်တို့ကို ရှုခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်လျှင်တည်း။ (နစ္စံ အစရှိသောပါဠိဖြင့် နစ္စ အစရှိသည်ကို ရှုခြင်းကိုယူအပ်၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “နစ္စံနာမ ယံကိဉ္စ နစ္စံ။ တံ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တေနာပိ ဂိဝံ ပသာရေတွာ ဒဠှံ နဝဋ္ဌတိ” ဟု ဆိုသတည်း)။ ဣတိ ဣမံ ဝိသုကဒဿနံဝါ၊ ဤသာသနာတော်၏ တံကျင်သဖွယ်ဖြစ်သော ရှုခြင်းကိုမူလည်း။ အနုယုတ္တာ၊ လုံ့လပြုကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဝါသဒ္ဓါကား အောက်ပုဒ်အထက်ပုဒ်ကိုငဲ့သော သမုစ္စည်းတည်း)။ ဧဝရူပါ၊ သော။ ဣတိ ဧတသ္မာဝိသုကဒဿနာ၊ မှ။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ပဋိဝိရတော၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိ ဣမိနာ သီလေနဝါ၊ ဤသာသနာတော်၏ ဘံကျင်သဖွယ်ဖြစ်သော ရှုခြင်းမှ ကြဉ်ခြင်းတည်းဟူသော သီလဖြင့်မူလည်း။ (ဤ၌လည်း ဝါသဒ္ဓါ အောက်ပုဒ် အထက်ပုဒ်ကို ငဲ့သောသမုစ္စည်းတည်း)။ ပ။

၁၄။ ဧဝရူပံ၊ သော။ ဇူတပ္ပမာဒဋ္ဌာနာနုယောဂံ၊ ကြွအန်အစရှိသည်တို့ဖြင့် ကစားခြင်းတည်းဟူသော ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌ မေ့လျော့ခြင်း၏အကြောင်း၌ လုံ့လပြုခြင်းကို။ အနုယုတ္တာ-ပဝတ္တယမာနာ၊ ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံ သော ဇူတပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ နုယောဂေါ၊ ထိုကြွအန် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ကစားခြင်း တည်းဟူသောကုသိုလ်ကောင်းမှု၌ မေ့လျော့ခြင်း၏အကြောင်း၌ လုံ့လပြုခြင်းဟူသည်ကား။ သေယျထာ ကတမော၊ နည်းဟူမူကား။ အဋ္ဌပဒံ၊ ရှစ်ကွက်ရေးကစားခြင်းလည်းကောင်း။ ဒသပဒံ၊ ဆယ်ကွက်ရေးကစားခြင်းလည်းကောင်း။ အာကာသံ၊ ကောင်းကင်၌ကစား

၁-မြဟ္မဇောလသုတ္တ-မဇ္ဈိမသီလ (၃၁)

ခြင်း လည်းကောင်း။ ပရိဟာရပထံ၊ မြေ၌ ခရီးကြောင်းသား၍
 ကစားခြင်းလည်းကောင်း။ သန္တိကံ၊ ဆယ်ချ၍ ကစားခြင်းလည်း
 ကောင်း။ ခလိကံ၊ အန်ပျဉ်၌ အန်ချ၍ ကစားခြင်း လည်းကောင်း။
 ဃဋီကံ၊ ကျေးသားကစားခြင်း လည်းကောင်း။ သလာကဟတ္ထံ၊
 ဝါးခြမ်းစိတ်ဖြင့် ကစားခြင်း လည်းကောင်း။ အက္ခံ၊ ကုန်းခြင်း
 ကစားခြင်း လည်းကောင်း။ ပင်္ဂစီရံ၊ ယန်းရှက် ထန်းပိုးမှုတ်၍
 ကစားခြင်း လည်းကောင်း။ ဝက်ကံ၊ ထွန်ငယ်ဖြင့် ကစားခြင်း
 လည်းကောင်း။ မောက္ခစိကံ၊ တန်းကစားခြင်း လည်းကောင်း။
 စိဂ်လိကံ၊ စကြာဖြင့် ကစားခြင်း လည်းကောင်း။ ပတ္တာဠကံ၊ စံ
 ကောငယ်ဖြင့် သဲအစရှိသည်ကို ခြင်၍ ကစားခြင်းလည်းကောင်း။
 ရုထကံ၊ ရထားငယ်ဖြင့် ကစားခြင်းလည်းကောင်း။ ဓနကံ၊ လေး
 ငယ်ဖြင့် ကစားခြင်းလည်းကောင်း။ အက္ခရိကံ၊ အက္ခရာဂုဏ်က
 စားခြင်းလည်းကောင်း။ မနေသိကံ၊ စိတ်ဖြင့် အကြံကိုသိသော က
 စားခြင်းလည်းကောင်း။ ယထာဝဇ္ဇံ၊ ကန်းယောင် ကုန်းယောင်
 အစရှိသော ထိုထိုသော အပြစ်ကို ပြု၍ ကစားခြင်း လည်းကောင်း။
 ဣတိအယံ၊ ဤသည်လျှင်တည်း။ ဣတိဣဒံဇူတပ္ပမာဒဋ္ဌာနာနုယော
 ဝါ၊ ဤကြောအန်အစရှိသည်တို့ဖြင့် ကစားခြင်းတည်းဟူသော ကု
 သိုလ်ကောင်းမှု၌ မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်း၌ လုံ့လပြုခြင်းကို
 မူလည်း။ အနုယုတ္တာပဝတ္တယမာနာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ၎င်း။

အမှာ

ကိဋ္ဌာ သဒ္ဓါသည် ဣတ္ထိလိင်ဖြစ်သောကြောင့် ကိဋ္ဌာ
 သဒ္ဓါကို၎င်း၍ အဋ္ဌပဒါ အစရှိသည်ဖြင့် ဣတ္ထိလိင်ဖြင့်
 ဆိုအပ်လျက် မဆိုမူ၍ “အနုယုတ္တာဝိဟရန္တိ” ဟူသောပုဒ်ကို ငဲ့၍
 အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌ အဋ္ဌပဒံ အစရှိသည်ဖြင့် ဒုတိယာဝိဘတ်နှင့်
 ဆိုသတည်း။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိတိ
 ဣဒံ အပေက္ခိတွာ ပန သဗ္ဗပဒေသု ဥပယောဂဝစနံ ကတံ” ဟု
 ဆိုသတည်း။

* ဝေရူပါ၊ သော။ ဣတိတေသ္မာဇူတပ္ပမာဒဋ္ဌာနာနုယောဂါ၊
 မှ။ ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိဣဒိနာသီလေနဝါ၊ ဤကစားခြင်းတည်း

(၃၂) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဟူသော ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌ မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းမှ ကြဉ်ခြင်းတည်းဟူသော သီလဖြင့်မူလည်း။ပ။

၁၅။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ၊ မြင့်သောနေရာ မြတ်သော နေရာကို။ အနုယုတ္တာ ပဝတ္တယမာနာ၊ ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ (“ဥစ္စာသယန မဟာသယနံ” ဆိုသော်လည်း ထိုသို့သောနေရာ ၌နေခြင်းကိုယူလေ)။ ဣဒံ ဥစ္စာသယန မဟာသယနံ၊ ဤမြင့်သော နေရာ မြတ်သောနေရာဟူသည်ကား။ သေယျထာ ကတမံ၊ နည်း ဟူမူကား။ အာသန္တိ၊ ပမာဏထက်လွန်သော အခြေရှိသောနေရာ လည်းကောင်း။ (တတောင့်ထွာထက်လွန်သော အခြေရှိသော နေရာသည် ပမာဏထက်လွန်သော အခြေရှိသောနေရာမည်၏)။ ပလ္လင်္ကံ၊ အခြေ၌ သားရဲရုပ်ရှိသောနေရာ လည်းကောင်း။ ဂေါန ကံ၊ လက်လေးသစ်ထက်လွန်သော အမွှေးရှိသောကော်ဇောကြီး လည်းကောင်း။ စိတ္တံ၊ သားရဲရုပ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာ ပြုအပ် သောသားမွှေးခင်းနှီးလည်းကောင်း။ ပဋိကံ၊ လားမွှေးဖြင့်ပြုသော ခင်းနှီးဖြူလည်းကောင်း။ ပဋုလိကံ၊ တခဲနက်သော ပန်းပွင့်ရှိသော သားမွှေးဖြင့်ပြုသော ခင်းနှီးလည်းကောင်း။ တူလိကံ၊ လဲအစာ သွတ်သောခင်းနှီးလည်းကောင်း။ ဝိကတိကံ၊ ခြင်္သေ့ရုပ် ကျားရုပ် အစရှိသော အထူးထူးသော အရုပ်ရှိသော အမွှေးခင်းနှီး လည်း ကောင်း။ ဥဒ္ဓလောမိံ၊ နှစ်ဖက် အဆာရှိသော သားမွှေးခင်းနှီး လည်းကောင်း။ ဧကန္တလောမိံ၊ တဖက်သာ အဆာရှိသောသား မွှေးခင်းနှီးလည်းကောင်း။ ကဋိသံ၊ ရတနာရွှေချည်တို့ဖြင့် ချုပ် သော ပိုးချည်တို့ဖြင့် ရက်သော ခင်းနှီးလည်းကောင်း။ ကောသေ ယံ၊ ရတနာရွှေချည်တို့၏ အကြားအကြား၌ပိုးချည်တို့ဖြင့်သွင်း၍ ရက်သော ခင်းနှီး လည်းကောင်း။ ကုတ္တကံ၊ တကျိပ် ခြောက် ယောက်သော ကချေသည်မတို့သည် ရပ်၍ကလောက်သော သား မွှေးခင်းနှီးကြီးလည်းကောင်း။ ဟတ္ထတ္ထရဏံ၊ ဆင်ကုန်းနှီးလည်း ကောင်း။ အဿတ္ထရဏံ၊ မြင်းကုန်းနှီးလည်းကောင်း။ ရထတ္ထရဏံ၊ ရထားခင်းနှီးလည်းကောင်း။ အဇိနပ္ပဝေဏီံ၊ သစ်နက်ရေတို့ဖြင့်

၁-မြဟ္မဇောလသုတ္တ-မဇ္ဈိမသီလ

ညောင်စောင်း ပမာဏချုပ်၍ ပြုသော အခင်း လည်းကောင်း။ ကဒလိမိဂ ပဝရပစ္စတ္တရဏံ၊ ဝံပိုင်ရေဖြင့် ပြုသော မြတ်သော ခင်း နှီးလည်းကောင်း။ သဥတ္တရစ္ဆဒံ၊ အပေါ်၌ နီသော ဗိတာန်နှင့် တကွဖြစ်သော။ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနံ၊ နှစ်ဘက်သော ခြေအုံးခေါင်းအုံးရှိသော နေရာလည်းကောင်း။ ဣတိဇ္ဇဒံ၊ ဤသည် လျှင်တည်း။ (ဤ၌လည်း “အာသန္ဓောပလ္လင်္ကော” အစရှိသည်ဖြင့် ပဌမန္တနှင့် ဆိုအပ်လျက် “အနုယုတ္တာဝိဟရန္တိ” ဟူသောပုဒ်ကို၎်၍ အလုံးစုံပုဒ်တို့၌ ဒုတိယာဝိဘတ်ဖြင့် ဆိုသတည်း)။ ဣတိဇ္ဇဒံ ဥစ္စာ သယနမဟာသယနံဝါ၊ ကိုမူလည်း။ အနုယုတ္တာ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ၏။ ဝေရူပါ၊ သော။ ဣတိတေသ္မာဥစ္စာသယန မဟာသယနာ၊ မှ။ ပ။ (“ဥစ္စာသယနမဟာသယနာ” ဟူ၍သာ ဆိုသော်လည်း ထိုသို့သောနေရာ၌ အိပ်ခြင်းနေခြင်းမှကြဉ်သည်ကို ယူလေ)။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိဇ္ဇဒံနာသီလေနဝါ၊ ဤဥစ္စာသယန မဟာသယနမှ ကြဉ်ခြင်းတည်းဟူသော သီလဖြင့်မူလည်း။ ပ။

၁၆။ မဏ္ဍနဝိဘူသနဋ္ဌာနာနုယောဂံ၊ လွင်မုန့်ချေ၍ တန်းဆာ ဆင်ခြင်း နံ့သာလိမ်း၍ တန်းဆာဆင်ခြင်းတည်းဟူသော ကုသိုလ် ကောင်းမှု၌ မေ့လျော့ခြင်း၏အကြောင်း၌ လုံ့လပြုခြင်းကို။ အနု ယုတ္တာ-ပဝတ္တယမာနာ၊ ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံသောမဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာနုယောဂေါ၊ ထိုလွင်မုန့်ချေ၍ တန်းဆာဆင်ခြင်း နံ့ သာလိမ်း၍ တန်းဆာဆင်ခြင်း၌ လုံ့လပြုခြင်း သည်ကား။ သေ ယျထာ ကတမော၊ မူကား။ ဥစ္စာဒနံ၊ နံ့သာမုန့်အစရှိသည်တို့ဖြင့် နယ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ပရိမဒ္ဒနံ၊ ဆုပ်နယ်ခြင်း လည်းကောင်း။ နှာပနံ၊ နံ့သာရေ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ရေချိုးခြင်း လည်းကောင်း။ သမ္မာဟနံ၊ လက်ရုံးကြီးအောင် ပြုခြင်းလည်းကောင်း။ အာဒါသံ၊ ကြေးမုံကြည့်ခြင်း လည်းကောင်း။ အဉ္စနံ၊ မျက်ရေး ကွက်ခြင်း လည်းကောင်း။ မလာဂန္ဓဝိလေပနံ၊ ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာပျောင်း ဖြင့် အပြေအပြစ်ပြုခြင်း နံ့သာရည်ဖြင့်လိမ်းကျံခြင်းလည်းကောင်း။ မုခစုဏ္ဍံ၊ မျက်နှာကို လွင်မုန့်ချေခြင်း လည်းကောင်း။ မုခလပေနံ၊

(၃၄) သူတိသီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

မျက်နှာကို လိမ်းကျံခြင်းလည်းကောင်း။ ဟတ္ထဗန္ဓံ၊ လက်ကောက်
 ဝတ်ခြင်း လည်းကောင်း။ သိခမန္ဓံ၊ ဥဈေသံ ထုံးခြင်း လည်း
 ကောင်း။ ဒဏ္ဍံ၊ တန်းဆာဆင်သော တောင်ဝှေးလည်းကောင်း။
 နာဠိကံ၊ တန်းဆာဆင်သော ဆေးကျည်တောက် လည်းကောင်း။
 ခဂ္ဂံ၊ ထက်လှစွာသော သံလျက်ကို ဆောင်ခြင်း လည်းကောင်း။
 ဆတ္တံ၊ ငါးပါးသော အဆင်းရှိသောချည်တို့ဖြင့် ချုပ်သော မကန်း
 သွား အစရှိသည်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော ထီးကို ဆောင်ခြင်း
 လည်းကောင်း။ စိတြပါဟနံ၊ ဆန်းကြယ်သော ဘိနပ် ခြေနင်း
 ကို ဆောင်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဥဏီသံ၊ နဖူးသင်းကျစ်ကို ဖွဲ့ခြင်း
 လည်းကောင်း။ မဏိံ၊ ပတ္တမြား ဥဈေသံကျင်ကို ဆောင်ခြင်း
 လည်းကောင်း။ ဝါဠုမိဇေနိံ၊ သားမြီးယပ်ကို ဆောင်ခြင်းလည်း
 ကောင်း။ ဒီဃဒသာနိံ၊ ရှည်သော အဆာရှိကုန်သော။ သြဒါတာနိံ၊
 ဖြူကုန်သော။ ဝတ္တာနိံ၊ အဝတ်တို့ကို။ (ဓာရဏံထည့်ပါ) ဓာရဏံ၊
 ဆောင်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည် လျှင်တည်း။
 ဣတိဗုဒ္ဓံ မဏ္ဍနံ ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ နုယေဝဂံ၊ ကိုလည်း။ အနုယုတ္တာ
 ပဝတ္တယမာနာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေရူပါ၊ သော။
 ဣတိတေသွာ မဏ္ဍနံ ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ နုယေဝဂါ၊ မှ ပ။

၁၇။ တိရစ္ဆာန်ကထံ၊ မဂ်ဖိုလ်တို့၏ ဖိလောဖြစ်သော စကားကို။
 အနုယုတ္တာ ပဝတ္တယမာနာ၊ ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံ သာ
 တိရစ္ဆာန်ကထာ၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်တို့၏ ဖိလောဖြစ်သော စကားဟူသည်
 ကား။ သေယျထာကတမာ၊ နည်းဟူမူကား။ ရာဇကထံ၊ မင်း၏
 စကားလည်းကောင်း။ စောရကထံ၊ ခိုးသူစကားလည်းကောင်း။
 မတာမတ္တကထံ၊ အမတ်ကြီးစကားလည်းကောင်း။ သေနာကထံ၊
 စစ်သည်စကား လည်းကောင်း။ ဘယာကထံ၊ ဘေးဖြစ်သည်ကို
 ဆိုသောစကားလည်းကောင်း။ ယုဒ္ဓကထံ၊ စစ်ထိုးသည်ကိုဆိုသော
 စကားလည်းကောင်း။ အန္ဓကထံ၊ ထမင်းစကားလည်းကောင်း။
 ပါနကထံ၊ အဖျော်စကားလည်းကောင်း။ ဝတ္တကထံ၊ အဝတ်ပုဆိုး
 စကားလည်းကောင်း။ သယနကထံ၊ အိပ်ရာစကားလည်းကောင်း။

၁-မြဟ္မဇာလသုတ္တ-မဇ္ဈိမသီလ

မာလာကထံ၊ ပန်းစကား လည်းကောင်း။ ဂန္ဓကထံ၊ နံသာ
 စကား လည်းကောင်း။ ဣတိကထံ၊ အဆွေအမျိုး စကားလည်း
 ကောင်း။ ယာနကထံ၊ ယာဉ်စကား လည်းကောင်း။ ဂါမကထံ၊
 ရွာ စကား လည်းကောင်း။ နိဂမကထံ၊ နိဂုမ်း စကားလည်း
 ကောင်း။ နဂရကထံ၊ မြို့စကား လည်းကောင်း။ ဇနပဒကထံ၊
 ဇနပုဒ် စကားလည်းကောင်း။ ဣတ္ထိကထံ၊ မိန်းမစကား လည်း
 ကောင်း။ ပုရိသကထံ၊ ယောက်ျားစကား လည်းကောင်း။ သူရာ
 ကထံ၊ ရဲရင့်သည်ကိုဆိုသော စကားလည်းကောင်း။ ဝိသိခါကထံ၊
 ခရီးဆုံကိုဆိုသော စကားလည်းကောင်း။ ကုမ္ဘဋ္ဌာနကထံ၊ ဓရတို့
 ၏ဘည်ခြင်းကိုဆိုသော စကားလည်းကောင်း။ တနည်းကား၊ ရေ
 ဆိပ်တို့ကို ဆိုသောစကားလည်းကောင်း။ တနည်းကား၊ အိုးထိန်း
 ကျွန်မတို့ကိုဆိုသော စကားလည်းကောင်း။ ပုဗ္ဗပေတကထံ၊ ရှေး၌
 သေလေ ပြီးသော သူတို့ကို ဆိုသော စကား လည်းကောင်း။
 နာနတ္ထကထံ၊ အထူးထူးအပြားပြားသော စကားလည်းကောင်း။
 လောကက္ခာယိကံ၊ လောကကိုကြားသောစကားလည်းကောင်း။
 သမုဒ္ဒက္ခာယိကံ၊ သမုဒ္ဒရာကို ကြားသော စကားလည်းကောင်း။
 ဣတိဘဝါဘဝကထံ၊ ဤသို့ပွား၏ ဤသို့ယုတ်၏ဟူ၍ ဟုတ်ဟုတ်
 ငြားငြားဆိုသော စကားလည်းကောင်း။ ဣတိအယံ၊ တည်း။ (ဤ၌
 ရာဇကထာ အစရှိသည်ဖြင့် ဣတ္ထိလိင် ပဌမန္တနှင့် ဆိုအပ်လျက်
 “အနုယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ” ဟူသော ပုဒ်ကို၌ “ရာဇကထံ” အစရှိ
 သည်ဖြင့် ဒုတိယန္တနှင့်ဆိုသတည်း)။ ဣတိဣမံတိရစ္ဆာနကထံဝါ၊ ကို
 မူလည်း။ အနုယုတ္တာ ပဝတ္တယမာနာ၊ ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေ-
 ရူပါယ၊ သော။ ဣတိတောယတိရစ္ဆာနကထာယ၊ မှ။ ပ။

၁၀။ ဝေရူပံ၊ သော။ ဝိဂ္ဂါဟိကကထံ၊ တယောက်သည် တ
 တယောက်နှင့်ဆန့်ကျင်သောစကားကို။ “ချုပ်ချယ်သောစကားကို
 လည်းဟူ” ။ပ။ ဣဒံသာဝိဂ္ဂါဟိကကထာ၊ ဟူသည်။ သေယျထာ
 ကတမာ၊ နည်းဟူမူကား။ တံ၊ သည်။ ဣမံဓမ္မဝိနယံ၊ ဤသုတ်အဘိ
 ဓမ္မာဝိနည်းကို။ နုအာဇာနာသိ၊ မသိ။ အဟံ၊ သည်။ ဣမံဓမ္မဝိနယံ၊

(၃၆) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကို။ အာဇာနည်မိ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ ကိ၊ အသို့နည်း။ ဣမံဓမ္မဝိနယံ၊ ကို။
 အာဇာနိဿတိ၊ သိအံနည်း။ တံ၊ သည်။ မိစ္ဆာပဋိပန္နော၊ ယုတ်
 သော အကျင့်ရှိသည်။ အသိ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ သမ္မာပဋိပန္နော၊
 ကောင်းသော အကျင့်ရှိသည်။ အသိ၊ ၏။ မေ၊ ၏။ ဝစနံ၊ စကား
 သည်။ သဟိတံ၊ အကျိုးစီးပွားနှင့်စပ်၏။ “ပြေပြစ်၏၊ လည်းဟူ”။
 တေ၊ ၏။ ဝစနံ၊ သည်။ အသဟိတံ အကျိုးစီးပွားနှင့်မစပ်။ “မပြေပြစ်
 လည်းဟူ”။ တေတယာ၊ သည်။ ပုရေ၊ ရှေ့၌။ ဝစနိယံ၊ ဆိုအပ်သည်
 ကို။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ။ အဝစ၊ ဆို၏။ ပစ္စာ၊ မှ။ ဝစနိယံ၊ ကို။ ပုရေ၊ ၌။
 အဝစ၊ ၏။ တေတယာ၊ သည်။ အဓိစိတ္တံ၊ လေ့လာအပ်သော။ ဝစနံ၊
 သည်။ တနည်းကား၊ ဘေး၊ သင်၏။ အဓိစိတ္တံ၊ အလေ့အကျက်သည်။
 မယာ၊ သည်။ အဓိစိတ္တေန၊ လေ့ကျက်အပ်သော။ ဝစနေန၊ နှင့်။
 တနည်းကား၊ မေ၊ ၏။ အဓိစိတ္တေန၊ အလေ့အကျက်နှင့်။ ဝိပရာ
 ဝတ္တံ၊ ဆန့်ကျင်၏။ (ဤသို့ ပါဠိသေသထည့်၍ ယောဇနာလေ)။
 တေး၊ သင်၏။ ဝါဒေါ၊ အယူကို။ အာရောပိတော၊ အပြစ်တင်အပ်
 ၏။ တေ၊ ၏။ ဝါဒေါ၊ ကို။ နိဂ္ဂဟိတော နှိပ်အပ်၏။ ဝါဒပုမောက္ခာ
 ယ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းမှ လွတ်စေခြင်းငှာ။ စရ၊ ကျင့်လေဦးလော့။ သစေ
 ပဟောသိ၊ အကယ်၍ စွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ စွမ်းနိုင်
 သည်။ သတိ၊ သော်။ နိဗ္ဗေဋ္ဌေဟိဝါ၊ ပယ်မှုလည်း ပယ်လော့။
 ဣတိအယံ၊ ဤသည် လျှင်တည်း။ ဣတိ ဣမံဝိဂ္ဂါဟိကကထံဝါ၊
 ကိုမူလည်း။ ပ။ ဧဝရူပါယ၊ သော။ ဣတိ ဧတာယဝိဂ္ဂါဟိက
 ကထာယ၊ ဤချုပ်ချယ်သောစကားမှ။ ပ။

၁၉။ ဧဝရူပံ၊ သော။ ဒုတေယျပဟိနဂမနာ နယောဂံ၊ တမန်
 ပြု၍ သွားခြင်း အစေအပါးခံ၍ သွားခြင်း လုံ့လပြုခြင်းကို။ ပ။ ဣဒံ
 သောဒုတေယျပဟိကဂမနာနယောဂေါ၊ ထိုတမန်ပြု၍ သွားခြင်း
 အစေအပါးခံ၍ သွားခြင်း ဟူသည်ကား။ သေယျတာ ကတမော၊
 နည်းဟူမူကား။ ရညံဝါ၊ အဘိသိက်မသွန်းသော မင်းတို့၏လည်း
 ကောင်း။ မဟာမတ္တာနံဝါ၊ အမတ်ကြီးတို့၏ လည်းကောင်း။ ခတ္တိ
 ယာနံဝါ၊ အဘိသိက် သွန်းကုန်သော မင်းတို့၏ လည်းကောင်း။

၁-မြဟ္မဇာလသုတ္တ-မဇ္ဈိမသီလ (၃၇)

မြဟ္မဇာလသုတ္တံ၊ တို့၏လည်းကောင်း။ ဂဟပတိကာနံ၊ သူကြွယ်
တို့၏လည်းကောင်း။ ကုမာရာနံ၊ မင်းသားတို့၏ လည်း
ကောင်း။ (အထက်ပဟိဏသျှစ်စပ်)၊ ဣဓ၊ ဤအရပ်သို့။ ဂစ္ဆ၊ သွား
ချေ။ အမုတြ၊ ဤမည်သောအရပ်သို့။ ဂစ္ဆ၊ ချေ။ ဣဒံကမ္မံ၊ ကို။ အာဟ
ရ၊ ချေ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဟိဏဿ၊ စေရာအရပ်သို့။ ဂမနံ၊ သွားခြင်း
တည်း။ (ဤသို့ပါဌသေသထည့်၍ယောဇနာ)။ ဧဝရူပါ၊ သော။
ဣတိတေသ္မာဒုတေယျပဟိဏဂမနာ နယောဂါ၊ တမန်ပြု၍ သွား
ခြင်း အစေအပါးခံ၍ သွားခြင်း လုံ့လပြုခြင်းမှ။ ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
ဣတိဣမိနာသီလေန၊ ဤတမန်ပြု၍ သွားခြင်း အစေအပါးခံ၍
သွားခြင်း လုံ့လပြုခြင်းမှ ကြဉ်ခြင်းတည်းဟူသော သီလဖြင့်
မူလည်း။ ပ။

၂၀။ တေသမဏမြဟ္မဇာ၊ ထိုထိုသော ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့
သည်။ ကုဟကာစ၊ အံ့ဖွယ် သူရဲကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သည်လည်း။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ လပနာစ၊ မိမိတို့ကိုယ်ကို ချီးမြှောက်၍ ပြောပ
တတ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ နေမိတ္တတာစ၊ နိမိတ်မှု
လေ့ရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ နိပေသိကာစ၊ လာဘ်ကို
ရှာလေ့ရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ လာဘေန၊ မိမိလာဘ်
ဖြင့်။ လာဘံ၊ သူတပါးလာဘ်ကို။ နိဇိဂိသိတာရော၊ တောင့်တ၍
ရှာတတ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝရူပါ၊ သော။ ဣတိ
တေသ္မာကုဟကာ၊ ထိုသို့ အံ့ဖွယ်သူရဲတို့ကို ဖြစ်စေခြင်းမှ။ ဣတိ
တေသ္မာလပနာ၊ ထိုသို့ မိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်၍ ပြောပခြင်းမှ။
ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ပဋိဝိရတော၊ ကြဉ်၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိဣမိနာသီလေန၊ ဤကုဟန
အစရှိသည်မှ ကြဉ်ခြင်းတည်းဟူသော သီလဖြင့်မူလည်း။ ပုထုဇ
နော၊ သည်။ တထာဂတဿ၊ ငါဘုရား၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ဂုဏ်ကို။ ဝဒ
မာနော၊ ချီးမွမ်းသည်ဖြစ်၍။ ဝဒေယျ၊ ၏။

မဇ္ဈိမသီလံ၊ မဇ္ဈိမသီလသည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးပြီ။

(၃၀) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသတ်

မဟာသီလ

၂၁။ ယထာ ယေယေ၊ အကြင်အကြင်သို့ သဒ္ဓါ၍ လူသော
ဘောဇဉ်ကိုစားတတ်သော သဘောရှိသော ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့
သည်။ သဒ္ဓါဒေယျာနိ၊ ကုန်သော။ ဘောဇနာနိတို့ကို။ ဘုဒ္ဓိတွာ၊
၍။ ဝေရူပါယ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ မိစ္ဆာဇီဝေန၊ ယုတ်သော
အသက်မွေးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ “ယုတ်သော အသက်
မွေးခြင်းဟုဆိုအပ်သော၊ လည်းဟူ”။ တိရစ္ဆာနာနိဇ္ဇာယ၊ မဂ်ဖိုလ်
တို့၏ ဖိလာဖြစ်သောအတတ်ဖြင့်။ ဇီဝိတံ၊ အသက် မွေးခြင်းကို။
ကပ္ပေန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ တနည်းကား၊ ဇီဝိတံ၊ အသက်ကို။ ကပ္ပေန္တိ၊
မွေးမြူကုန်၏။

အမှာ ဤအရာ၌ “မိစ္ဆာဇီဝေန” ဟူသောပုဒ်သည် နိစ္စ
ပုလိင်ဖြစ်သောကြောင့် တိရစ္ဆာနာနိဇ္ဇာ ဟူသော
ပုဒ်နှင့် လိင်မတူသော်လည်း ဝိသေသန-ဝိသေသျှ ဖြစ်သတည်း။
“သမာနလိင်္ဂတော ဝိသေသနံ” ဟူသော စကားကို ယေဘုယျ
အားဖြင့်ဆိုသတည်း။ အပ္ပကအားဖြင့် လိင်မတူသော်လည်း “ဝေ
သာလိယာ ပုရေ” အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့ ဝိသေသန-ဝိသေသျှဖြစ်၏
ဟုမှတ်လေ။

ဣဒံ တိရစ္ဆာနာနိဇ္ဇာ၊ မဂ်ဖိုလ်တို့၏ဖိလာဖြစ်သော အတတ်
ဟူသည်ကား။ သေယုထာ ကတမာ၊ နည်းဟူမူကား။ အင်္ဂံ၊
ခြေ လက် အစရှိသည်ကို ဆိုသော ကျမ်းလည်း ကောင်း။
နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကိုဆိုသောကျမ်းလည်းကောင်း။ ဥပ္ပါတံ၊ မိုးကြိုးကျ
ခြင်းအစရှိသည်ကို ဆိုသောကျမ်းလည်းကောင်း။ သုပိနံ၊ အိပ်မက်
ကိုဆိုသောကျမ်းလည်းကောင်း။ လက္ခဏံ၊ လက္ခဏာကို ဆိုသော
ကျမ်းလည်းကောင်း။ မုသိကန္တိန္တံ၊ ကြက်ခဲသည်ကို ဆိုသောကျမ်း
လည်းကောင်း။ အဂ္ဂိဟောမံ၊ မီးပူဇော်ရာသည်ကို ဆိုသောကျမ်း
လည်းကောင်း။ ဒဗ္ဗိဟောမံ၊ ယောက်မဖြင့်မီးပူဇော်ရာသည်ကိုဆို
သောကျမ်းလည်းကောင်း။ ထုသဟောမံ၊ ဖွဲဖြင့်မီးပူဇော်ရာသည်
ဆိုသောကျမ်းလည်းကောင်း။ ကဏဟောမံ၊ ဆန်ကွဲဖြင့်မီးပူဇော်

၁-မြဟ္မဇာလသုတ္တ-မဟာသီလ

ရာသည်ကိုဆိုသော ကျမ်းလည်းကောင်း။ တဏှာလဟောမံ၊ ဆန်
ရှင်းဖြင့် မီးပူဇော်ရာသည်ကို ဆိုသောကျမ်းလည်းကောင်း။ သပ္ပိ
ဟောမံ၊ထောပတ်ဖြင့် မီးပူဇော်ရာသည်ကို ဆိုသော ကျမ်းလည်း
ကောင်း။ တေလဟောမံ၊ ဆီမီးပူဇော်ရာသည်ကို ဆိုသော ကျမ်း
လည်းကောင်း။ မုခဟောမံ၊ မုန့်ညင်းစေ့အစရှိသည်ကို ခံတွင်း
ဖြင့်ယူ၍ မီးပူဇော်ရာ သည်ကို ဆိုသော ကျမ်းလည်းကောင်း။
လောဟိတ ဟောမံ၊ လက်ျာပုဆစ် ခူးသွေး အစရှိသည်ဖြင့် မီးပူ
ဇော်ရာသည်ကို ဆိုသော ကျမ်းလည်းကောင်း။ အင်္ဂဝိဇ္ဇာ၊ လက်
ဆစ်ခြေဆစ်အစရှိသော အင်္ဂါကိုသိသော အတတ်လည်းကောင်း။
ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာ၊ အိမ်ရာ အရံရာ စသည်ကို သိသော အတတ်လည်း
ကောင်း။ ခေတ္တဝိဇ္ဇာ၊ လယ်ယာသိသော အတတ်လည်းကောင်း။
သိဝဝိဇ္ဇာ၊ သုသာန်၌နေ၍ သင်ရာသော အတတ်လည်းကောင်း။
တနည်းကား၊ သိဝဝိဇ္ဇာ၊ မြေခွေး မည်သံကို သိသော အတတ်
လည်းကောင်း၊ ဘူတဝိဇ္ဇာ၊ ဘုတ်တိုက် အတတ်လည်းကောင်း။
“ဘုတ်ကိုထွက်စေတတ်သောအတတ်၎င်း၊လည်းဟူ”။ ဘူရိဝိဇ္ဇာ၊
မြေအိမ်၌နေ၍သင်သောအတတ်လည်းကောင်း။ အဟိဝိဇ္ဇာ၊ မြေခဲ
သည်ကိုဆေးကုသောအတတ်လည်းကောင်း။ “မြေကိုခေါ်သော
အတတ်၊ လည်းဟူ”။ ဝိသဝိဇ္ဇာ၊ အဆိပ်ကို ဖြေသော အတတ်
၎င်း။ “အဆိပ်ကို မတက်စေတတ်သော အတတ်လည်းဟူ”။
အဆိပ်ကို အန်စေတတ်သော အတတ်လည်းကောင်း-လည်းဟူ။
ဝိစ္စိက ဝိဇ္ဇာ၊ ကင်းမြီး ကောက် ခဲ သည် ကို ဆေးကုသော
အတတ် လည်းကောင်း။ မူသိက ဝိဇ္ဇာ၊ ကြက် ခဲ သည် ကို
ဆေးကုသော အတတ် လည်းကောင်း။ သကုဏဝိဇ္ဇာ၊ ငှက်မြည်
သံကို သိသောအတတ်လည်းကောင်း။ ဝါယသဝိဇ္ဇာ၊ ကျီးမြည်
သံကို သိသောအတတ်လည်းကောင်း။ ပက္ကဇ္ဈာနံ၊ အသက်တိုရှည်
နေရလတ္တံ့ သည်ကို သိသော အတတ် လည်းကောင်း။ သရ
ပရိတ္တာနံ၊ သူတပါးပစ်သောမြားကိုမြစ်တတ်သော အတတ်လည်း
ကောင်း။ ဝိဂံစက္ကံ၊ သားမြည်သံကိုသိသောအတတ်လည်းကောင်း။

(၄၀) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော် နိဿယသစ်

ဣတိအယံ၊ ဤသည်လျှင်တည်း။ ဣတိဣမာယတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ၊ ဤမဂ်ဖိုလ်၏ ဖိလာဖြစ်သော အတတ်ဖြင့် မူလည်း။ ဇီဝိတံ၊ ကို။ ကပ္ပေန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဝါသဒ္ဓါဖြင့် အထက်ဝါကျတို့ကိုဆည်းလေ)။ ဝေရူပေါယ၊ သော။ မိစ္ဆာဇီဝါယ၊ ယုတ်သော အသက် မွေးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ “ယုတ်သော အသက် မွေးခြင်းဟု ဆိုအပ်သော၊ လည်းဟူ”။ ဣတိ ဧတောယ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ၊ မှ။ ဂေါဘမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ပဋိဝိရတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိဣမိနာသီလေနဝါ၊ ဤအင်္ဂါကျမ်း အစရှိသည်ကိုမှီ၍ အသက်မွေးခြင်းမှ ကြဉ်ခြင်းတည်းဟူသော သီလဖြင့် မူလည်း။ ပ။ (“အင်္ဂါနိမိတ္တံ” ဟု ကျမ်းကိုသာ ဆိုသော်လည်း ထိုကျမ်းတို့ကိုသင်၍ ထို အင်္ဂါကြီးငယ်ကို သိသောအတတ် အစရှိသည်ကိုမှီ၍ အသက်မွေးခြင်းကိုသာ လိုအပ်၏ဟု မှတ်လေ။

၂၂။ ဣဒံသာတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ၊ ဟူသည်ကား။ သေယျထာ ကတမာ၊ နည်းဟူမူကား။ မာဏိလက္ခဏံ၊ ပတ္တမြား၏လက္ခဏာလည်းကောင်း။ ဝတ္ထလက္ခဏံ၊ အဝတ်ပုဆိုး၏လက္ခဏာလည်းကောင်း။ ဒဏ္ဍလက္ခဏံ၊ တောင်ဝှေး၏လက္ခဏာလည်းကောင်း။ သတ္တလက္ခဏံ၊ လှံ၏လက္ခဏာလည်းကောင်း။ အသီလက္ခဏံ၊ သန်လျက်၏လက္ခဏာလည်းကောင်း။ ဥသုလက္ခဏံ၊ မြား၏လက္ခဏာလည်းကောင်း။ ဓနုလက္ခဏံ၊ လေး၏လက္ခဏာလည်းကောင်း။ အာဝုဓလက္ခဏံ၊ လက်နက်၏ လက္ခဏာ လည်းကောင်း။ ဣတ္ထိလက္ခဏံ၊ လည်းကောင်း။ ကုမာရလက္ခဏံ၊ သတို့သား၏ လက္ခဏာလည်းကောင်း။ ကုမာရိလက္ခဏံ၊ သတို့သမီး၏လက္ခဏာလည်းကောင်း။ ဒါသလက္ခဏံ၊ ကျွန်ယောက်ျား လက္ခဏာလည်းကောင်း။ ဒါသိလက္ခဏံ၊ ကျွန်မိမ္မလက္ခဏာလည်းကောင်း။ ဟတ္ထိလက္ခဏံ၊ လည်းကောင်း။ အဿလက္ခဏံ၊ လည်းကောင်း။ မဟိံသလက္ခဏံ၊ လည်းကောင်း။ ဥသဘလက္ခဏံ၊ ဥသဘလက္ခဏာလည်းကောင်း။ ဂေါဏလက္ခဏံ၊ လည်းကောင်း။ အဇလက္ခဏံ၊ ဆိတ်မြန်မာလက္ခဏာလည်းကောင်း။ မေဏ္ဍက လက္ခဏံ၊ ဆိတ်ကုလား လက္ခဏာ

၁-မြဟ္မဇောလသုတ္တ-မဟာသီလ (၄၁)

လည်းကောင်း။ ကုတ္တုဒ္ဓ လက္ခဏံ၊ ကြက် လက္ခဏာ လည်းကောင်း။ ဝဗ္ဗဘလက္ခဏံ၊ ငုံး၏လက္ခဏာလည်းကောင်း။ ဂေါဓလက္ခဏံ၊ ဖွတ်၏လက္ခဏာ လည်းကောင်း။ ကဏ္ဍိတလက္ခဏံ၊ အထွတ်လက္ခဏာလည်းကောင်း။ ကစ္ဆပလက္ခဏံ၊ လိပ်၏လက္ခဏာလည်းကောင်း။ မိဂလက္ခဏံ သား၏ လက္ခဏာလည်းကောင်း။ ဣတိအယံ၊ တည်း။ ဣတိဣမာယတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ၊ ဤပတ္တမြား၏လက္ခဏာကိုသိသော အတတ် အစရှိသော မဂ်ဖိုလ်၏ ဖီလာဖြစ်သောအတတ်ဖြင့်မူလည်း။ ဇီဝိတံ၊ ကို။ ကပ္ပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေရူပါယ၊ သော။ မိစ္ဆာဇီဝါယ၊ သော။ ဣတိတောယတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ၊ မှ။ ပ။

၂၃၊ ဣဒံသာတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ၊ ဤတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာသည်၊ သေယျထာကတမာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ရညံ၊ မင်းတို့၏။ နိယျာနံ၊ ထွက်ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ရညံ၊ တို့၏။ အနိယျာနံ၊ မထွက်ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ အပ္ပန္နရာနံ၊ အတွင်း၌ဖြစ်ကုန်သော။ ရညံ၊ တို့၏။ ဥပယာနံ၊ တပါးသောမင်းသို့ ကပ်ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဗာဟိရာနံ၊ အပဖြစ်ကုန်သော။ ရညံ၊ တပါးသောမင်းတို့၏။ အပယာနံ၊ ဖဲခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဗာဟိရာနံ၊ ကုန်သော။ ရညံ၊ တပါးသောမင်းတို့၏။ ဥပယာနံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ အပ္ပန္နရာနံ၊ ကုန်သော။ ရညံ၊ ငါတို့၏ မင်းတို့၏။ အပယာနံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ အပ္ပန္နရာနံ၊ ကုန်သော။ ရညံ၊ တို့၏။ ဇယော၊ အောင်ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဗာဟိရာနံ၊ ကုန်သော။ ရညံ၊ တို့၏။ ပရာဇယော၊ ရှုံးခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဗာဟိရာနံ၊ ကုန်သော။ ရညံ၊ တို့၏။ ဇယော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ အပ္ပန္နရာနံ၊ ကုန်သော။ ရညံ၊ တို့၏။ ပရာဇယော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣမဿ၊ ဤမင်း၏။ ဇယော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣမဿ၊ ဤမင်း၏။ ပရာဇယော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိအယံ၊ တည်း။ ဣတိဣမာယတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ ဝါ၊ ဖြင့်မူလည်း။ ဇီဝိတံ၊ ကို။ ကပ္ပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေရူပါယ၊ သော။ မိစ္ဆာဇီဝါယ၊ သော။ ဣတိတောယတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ၊ မှ။ ပ။

(၄၂) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

၂၄။ ဣဒံ သာ တိရစ္ဆာန်နိဇ္ဇာ၊ ဘာ၊ သေယျထာ ကတမာ၊
နည်းဟူမူဘာ၊ စန္ဒဂါဟော၊ လကိုရာဟုဖမ်းခြင်းသည်။ “လက္ခဏ
ခြင်းသည်၊ လည်းဟူ”။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ။ သူရိယဂါဟော၊ နေကို
အသုရိန်ဘမ်းခြင်းသည်။ “နေကျစ်ခြင်းသည်၊ လည်းဟူ”။ ဘဝိဿ
တိ၊ လတ္တံ။ နက္ခတ္တဂါဟော၊ နက္ခတ်ခြင်းယှဉ်ခြင်းသည်။ “နက္ခတ်
ချင်းဆိုင်မိသည်၊ လည်းဟူ”။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ။ စန္ဒိမသုရိယာနံ၊
လ၊ နေတို့၏။ ပထဝမနံ၊ ခရီးဟုတ်သည်ကိုသွားခြင်းသည်။ ဘဝိဿ
တိ၊ လတ္တံ။ စန္ဒိမသုရိယာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပထဝမနံ၊ ခရီးမဟုတ်သည်ကို
သွားခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ။ နက္ခတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပထဝမနံ၊
ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ။ နက္ခတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပထဝမနံ၊
သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ။ ဥက္ကာပါတော၊ ဥက္ကာကျခြင်းလည်း။
ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ။ ဒိသာဒါဟော၊ အရပ်မျက်နှာ ပူပန်ခြင်းလည်း။
“အရပ်မျက်နှာ ချောက်ချားခြင်းသည် လည်းဟူ”။ ဘဝိဿတိ၊
လတ္တံ။ ဘူမိစာလော၊ မြေလှုပ်ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ။ ဗေဝ
ပုတြိတိ၊ တော်ရိုက်ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ။ စန္ဒိမ သူရိယ
နက္ခတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပမနံ၊ တက်ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ။ ဩဂ္ဂ
မနံ၊ ဝင်ခြင်းသည်။ “သက်ခြင်းသည်လည်းဟူ”။ သံကိလေသိ
ကံ၊ ညစ်ညူးခြင်းသည်။ ဝေါဒါနံ၊ ဖြုတ်ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊
လတ္တံ။ စန္ဒဂါဟော၊ လကိုရာဟုဘမ်းခြင်းသည်။ ဧဝံပိပါကော ဤ
သို့အကျိုးရှိသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ။ သူရိယဂါဟော၊ နေကိုအသု
ရိန်ဘမ်းခြင်းသည်။ ဧဝံပိပါကော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ။
နက္ခတ္တဂါဟော၊ နက္ခတ်ကျစ်ခြင်းသည်။ “နက္ခတ်နှင့် မြိုဟ်ယှဉ်
ခြင်းသည်၊ လည်းဟူ”။ ဧဝံပိပါကော၊ ဤသို့ အကျိုးရှိသည်။
ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ။ စန္ဒိမသုရိယာနံ၊ လ၊ နေတို့၏။ ပထဝမနံ၊ သည်။
ဧဝံပိပါကံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ။ စန္ဒိမသုရိယာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပထ
ဝမနံ၊ သည်။ ဧဝံပိပါကံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ။ နက္ခတ္တာနံ၊ တို့၏။
ပထဝမနံ၊ သည်။ ဧဝံပိပါကံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ။ နက္ခတ္တာနံ၊ တို့
၏။ ဥပ္ပထဝမနံ၊ သည်။ ဧဝံပိပါကံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ။ ဥက္ကာပါ

၁-မြို့ဟူစောလသုတ္တ-မဟာသီလ

တော၊ ဥက္ကာကျခြင်းသည်။ ဧဝံဝိပါကော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဣံ။ ဒိသာဒါဟော၊ အရပ်မျက်နှာပွန်ခြင်းသည်။ ဧဝံဝိပါကော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဣံ။ ဘူမိစောလော၊ မြေလှုပ်ခြင်းသည်။ ဧဝံဝိပါကော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဣံ။ ဒေဝဒုဒြိတိ၊ တော်ရှိက်ခြင်းသည်။ ဧဝံဝိပါကော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဣံ။ စန္ဒိမသုရိယနက္ခတ္တံနံ၊ တို့၏။ ဥဂ္ဂမနံ၊ တက်ခြင်းသည်။ ဩဂ္ဂမနံ၊ ဝင်ခြင်းသည်။ “သက်ခြင်းသည်၊ လည်းဟူ”။ သံကိလေသံ၊ ညစ်ညူးခြင်းသည်။ ဝေါဒါနံ၊ မြူစင်ခြင်းသည်။ ဧဝံဝိပါကံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဣံ။ ဣတိအယံ၊ တည်း။ ဧဝရူပါယ၊ သော။ မိစ္ဆာဇီဝါ၊ မိစ္ဆာဇီဝ၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ဣတိဣမာယတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယဝါ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော မဂ်ဖိုလ်၏ပီလာဖြစ်သော” အ တတ်ဖြင့်မူလည်း။ ဇီဝိတံ၊ ကို။ ကပ္ပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။

၂၅။ ဣဒံ သာတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ၊ ဟူသည်ကား။ သေယျထာ ကတမာ၊ နည်းဟူမူကား။ သုဝုဋ္ဌိကာ၊ မိုးကောင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဣံ။ ဒုဗ္ဗုဋ္ဌိကာ၊ မိုးခေါင်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဣံ။ သုဘိက္ခံ၊ ဝပြောသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဣံ။ ဒုဗ္ဗိက္ခံ၊ ငတ်မွတ်ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဣံ။ ခေမံ၊ ဘေးမရှိသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဣံ။ ဘယံ၊ ဘေးရှိသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ။ ရောဂေါ၊ အနာများသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဣံ။ အရောဂံ၊ အနာမရှိသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဣံ။ မုဒ္ဒါ၊ လက်ဆစ်ချိုး၍ ရေတွက်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဂဏနံ၊ ဂဏန်းသင်္ချာချ၍ ရေတွက်ခြင်းလည်းကောင်း။ သဗ္ဗိနံ၊ ဆယ်ချ၍ရေတွက်ခြင်းလည်းကောင်း။ ကာဝေယံ၊ ကဗျာဖွဲ့ခြင်း လည်းကောင်း။ လောကာယတံ၊ လောကာယတကျမ်းကို သင်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဣတိအယံ၊ တည်း။ ဣတိ ဣမာယတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယဝါ၊ မြင့်မူလည်း။ ဇီဝိတံ၊ ကို။ ကပ္ပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ ဣတိဣမိနာသီလေနဝါ၊ မြင့်မူလည်း။

၂၆။ ဣဒံ သာတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ၊ ဟူသည်ကား။ သေယျထာ ကတမာ၊ နည်းဟူမူကား။ အာဝါဟာနံ၊ သွီးကိုဆောင်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဝိဝါဟာနံ၊ သွီးကိုပေးစေခြင်းလည်းကောင်း။ သံဝရဏံ၊ စေ့စပ်ခြင်းလည်းကောင်း။ “အညီအညွတ်ပြုခြင်းလည်းကောင်း၊

လည်းဟူ”။ ဝိဝေရဏံ၊ ကွေကွင်းစေခြင်းလည်းကောင်း။ သံကိရဏံ၊ ဥစ္စာကိုပေါင်းရုံးစေခြင်းလည်းကောင်း။ ဝိကိရဏံ၊ ဥစ္စာကိုယှဉ်စေခြင်းလည်းကောင်း။ သုဘဂကရဏံ၊ ချစ်အောင် ပြုစေခြင်းလည်းကောင်း။ “ဘုန်းကြက်သရေ ရှိအောင် ပြုခြင်း လည်းကောင်း၊ လည်းဟူ”။ ဒုပ္ပဂကရဏံ၊ မုန်းအောင် ပြုခြင်း လည်းကောင်း။ “ဘုန်းကြက်သရေရှိအောင် ပြုခြင်း လည်းကောင်း၊ လည်းဟူ”။ ဝိရုဒ္ဓဂပ္ပကရဏံ၊ မတည်သော ကိုယ်ဝန်ကို တည်အောင် ပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ဇိဝှါနိဗန္ဓနံ၊ လျှာကို ခိုင်အောင် ပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ဟနုသံဟရဏံ၊ မေးကိုခိုင်အောင် ပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ဟတ္ထာဘိဇပုနံ၊ လက်ကိုပြန်အောင် ပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ကဏ္ဍဇပုနံ၊ နားကိုပင်းအောင် ပြုခြင်းလည်းကောင်း။ အာဒါသပဉ္စံ၊ ကြေးမုံ၌ နတ်ကိုခေါ်၍ မေးခြင်း လည်းကောင်း။ ကုမာရိပဉ္စံ၊ သဘိုသွီး၏ကိုယ်၌ နတ်ကိုခေါ်ချ၍ မေးခြင်းလည်းကောင်း။ ဒေဝပဉ္စံ၊ ကျွန်မ၏ကိုယ်၌ နတ်ကိုခေါ်ချ၍ မေးခြင်း လည်းကောင်း။ အာဒိစ္စပဋ္ဌာနံ၊ နေကို လုပ်ကျွေးခြင်း လည်းကောင်း။ မဟတုပဋ္ဌာနံ၊ မြဟွာကို လုပ်ကျွေးခြင်း လည်းကောင်း။ အပ္ပုဇ္ဇလနံ၊ မန္တန်ဖြင့် ခံတွင်းမှမီးကိုထွက်စေခြင်းလည်းကောင်း။ သိရိဝှါယနံ၊ ဘုန်းကြက်သရေကိုခေါ်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်တည်း။ ဣတိဗုဒ္ဓမာယ တိရုစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယဝါ၊ ဤသွီးကို ဆောင်ခြင်း အစရှိသော မဂ်ဖိုလ်၏ ဖိလာဖြစ်သော အတတ်ဖြင့်မူလည်း ။ပ။ ဣတိဗုဒ္ဓမာယာသီလေနဝါ၊ ဤသွီးကို ဆောင်ခြင်း အစရှိသော မဂ်ဖိုလ်၏ဖိလာဖြစ်သော အတတ်ဖြင့် အသက်မွေးခြင်းမှ ကြဉ်ခြင်း တည်းဟူသော သီလဖြင့်မူလည်း။ပ။

၂၇။ ဣဒံ သာတိရုစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ၊ သည်ကား။ သေယျထာ ကတမာ၊ နည်းဟူမူကား။ သန္တိကမ္ပံ၊ နတ်ကိုးကွယ်ခြင်းကို ပြုခြင်းလည်းကောင်း။ “နတ်ကိုဗလိနတ်စာပေးအံ့ဟူ၍ဝန်ခံခြင်းလည်းကောင်းလည်းဟူ”။ ပဏိမိကမ္ပံ၊ နတ်ကိုဗလိနတ်စာပေးခြင်းကိုပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ဘူတကမ္ပံ၊ ဘုတ်ထွက်အတတ် သင်ခြင်းလည်းကောင်း။

၁-မြဟ္မဇာလသုတ္တ-မဟာသီလ

(ဤဘူတကမ္မကား အဋ္ဌကထာ၌ မရှိ။ ပါဠိရှိသော ကြောင့်သာ ယောဇနာသည်)။ ဘူရိကမ္မံ၊ မြေအိမ်၌ နေ၍ သင်အပ်သော အတတ်ကို လုံ့လပြုခြင်း လည်းကောင်း။ ဝဿကမ္မံ၊ ပဏ္ဍုန်ကို ယောက်ျားပြုခြင်း လည်းကောင်း။ ဝေါဿကမ္မံ၊ ယောက်ျားကို ပဏ္ဍုန်ပြုခြင်း လည်းကောင်း။ ဝတ္ထုကမ္မံ၊ အသစ်ဖြစ်သောမြေ အရပ်၌အိမ်ကို တည်စေခြင်းလည်းကောင်း။ ဝတ္ထုပရိကမ္မံ၊ ဤမည် ဤမည်သော ဝတ္ထုကိုဆောင်ခဲ့ဟု ဆို၍ ဗလိနတ်စာ ပြုခြင်းလည်း ကောင်း။ အာစမနံ၊ ရေဖြင့် ခံတွင်းကိုစင်ကြယ်စွာဆေးခြင်းလည်း ကောင်း။ နှာပနံ၊ ရေချိုးစေခြင်း လည်းကောင်း။ ဇုဟနံ၊ တပါး သောသူတို့၏အလို့ငှာ မီးပူဇော်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဝမနံ၊ အန် အောင်ပြုခြင်း လည်းကောင်း။ “ကြို့ ထိုး အောင် ပြုခြင်းလည်း ကောင်း၊ လည်းဟူ”။ ဝိရေစနံ၊ ဝမ်းကျအောင် ပြုခြင်းလည်း ကောင်း။ ဥဒ္ဓဝိရေစနံ၊ အထက်သို့အန်အောင်ပြုခြင်းလည်းကောင်း အဓောဝိရေစနံ၊ အောက်သို့ စုံအောင် ပြုခြင်း လည်းကောင်း။ သီသဝိရေစနံ၊ ဦးခေါင်းကို ပိုးကျအောင်ပြုခြင်း လည်းကောင်း။ “ဦးခေါင်းကိုက်အောင်ပြုခြင်းလည်းကောင်း၊ လည်းဟူ”။ ကဏ္ဍ တေလံ၊ နားဆက်စရာ အလို့ငှာ ဆီကို ချက်ခြင်း လည်းကောင်း။ “နား၌အနာကို ပျောက်စေခြင်းငှာ ဆီချက်ခြင်းလည်းကောင်း၊ လည်းဟူ”။ နေတ္ထပါနံ၊ မျက်စိကိုပူစေတတ်သော ဆီကိုချက်ခြင်း လည်းကောင်း။ နတ္ထုကမ္မံ၊ နှာခေါင်းနှစ်ခြင်းကို ပြုခြင်းလည်း ကောင်း။ အဉ္ဇနံ၊ မျက်စဉ်းလည်းကောင်း။ ပစ္စဉ္ဇနံ၊ မျက်စိအေးစေ သော မျက်စဉ်းလည်းကောင်း။ သာလာကိယံ၊ တိမ်သလာကို ဆေး ကုခြင်းလည်းကောင်း။ သလ္လကတ္တိယံ၊ မြားကိုထွက်အောင်ပြုခြင်း လည်းကောင်း။ ခါရကတိကိစ္ဆာ၊ မင်းသားငယ်တို့ကို ဆေးကုခြင်း လည်းကောင်း။ မူလဘေသဇ္ဇာနံ၊ အမြစ်ဖြစ်ကုန်သောဆေးတို့ကို။ အနုပ္ပါဒနံ၊ ဆေးကိုမပေးမူ၍ကိုယ်ဖြင့်ဆေးကုခြင်းလည်းကောင်း။ ဩသဒီနံ၊ ဆေးတို့ကို။ ပဋိမောက္ခော၊ ခွါခြင်း လည်းကောင်း။ ဣတိအယံ၊ တည်း။

(၄၆) သုတ်ခရီးလက္ခဏ် ပါဠိတော်နိဿယသတ်

အမှာ “မူလဘေသဇ္ဇာနံ အနုပ္ပါဒနံ” ပါဠိဖြင့် ဆေးမျှကို သာပေးသည် မဟုတ်။ ကိုယ်ဖြင့် ဆေးကုခြင်းကို ပြတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် အဠကထာ၌ “မူလဘေသဇ္ဇာနံ အနုပ္ပါဒနန္တိ ဣဒိနာ ကာယတိကိစ္ဆတံ ဒေသေတိ” ဟု ဆိုသတည်း။ “ဩသဇိနံ ပဋိမောက္ခော” ဟူသော ပါဠိဖြင့်ကား အနာရှိုရာ၌ ဆေးကိုတင်ပြီး၍ ထိုဆေးအားလျော်စွာ အနာ ဖြစ်လှယ်သော် ဆေးကိုခွါခြင်းကို ပြတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် အဠကထာ၌ “ဩသဇိနံ ပဋိမောက္ခောတိ ခရာဒိနိ ဒတွာ တဒနုရူပေ ဝဏေ ဂတေ တေသံ အပနယနံ” ဟု ဆိုသတည်း။

“ဣတိဇုမာယ တိရုစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယဝါ၊ ဤနတ်ကို ကိုးကွယ်စေခြင်း အစရှိသော မဂ်ဖိုလ်မှဖီလာဖြစ်သော အတတ်ဖြင့်မူလည်း။ ဇိဝိတံ၊ ကိုး။ ကပ္ပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေရူပါယ၊ သော။ မိစ္ဆာဇီဝါယ၊ ယုတ်သော အသက်မွေးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော။ ဣတိတောယ တိရုစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ၊ မှ။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ပဋိဝိရတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိဇုမိနာသီလေနဝါ၊ ဤနတ်ကို ကိုးကွယ်ခြင်း အစရှိသည်တို့မှ ကြ၍ခြင်း တည်းဟူသော သီလဖြင့်မူလည်း။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ တထာဂတဿ၊ ငါဘုရား၏။ ဝဏ္ဏံ၊ သီလတည်းဟူသောဂုဏ်ကို။ ဝဒမာနော၊ ချီးမွမ်းသည်ဖြစ်၍၊ ဝဒေယျ၊ ၏။

မဟာသီလံ၊ မဟာသီလသည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးပြီ။

ပုဒန္တ ကပ္ပိက

အမှာ “အနေကပရိယာယေန ဗုဒ္ဓဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသတိ အစရှိသော စကားဖြင့် မြဟ္မဒတ်သည် ချီးမွမ်းသောစကား၏ အနုသန္ဓေကို သုံးပါးအပြားရှိသော သီလတို့ဖြင့် အကျယ်ကိုပြုပြီး၍ ယခု အခါ၌ “အစ္စရိယံအာဝုသော အပ္ပုတံ အာဝုသော ယာဝဠိဒံ တေန ဘဂဝတော။ ပ။ သတ္တာနံ နာနာမိမုတ္တိ ကတာ သုပ္ပဋိဝိဒိတာ” ဟူ၍ ရဟန်း သင်္ဘာသည် သံဗုညတဉာဏ်

၁-မြဟ္မဇာလသုတ္တ-ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိက (၄၇)

ကိုအာရုံပြု၍ ချီးမွမ်း အပ်သော အနုသန္ဓေကို ပြုတော် မူလို၍ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အညေဝ ဓမ္မာ” အစရှိသောနည်းဖြင့် သုညတကို ပြုတတ်သော ဒေသနာကို အားထုတ်တော် မူ၏။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား။

၂၀။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေဓမ္မေ၊ အကြင် ဂုဏ်တရားတို့ကို။ တထာဂတော၊ ငါဘုရားသည်။ သယံ၊ မိမိ အလိုလို သာလျှင်။ အဘိညာ အဘိညာယ၊ ထူးသော အသာဓာရဏဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။ ကမ္ဘိကတ္တာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ပဝေဒေတိ၊ သိစေတော်မူ၏။ ယေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ အကြင် ဂုဏ်တရားတို့ဖြင့်။ တထာဂတဿ၊ ငါဘုရား၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ ဝဒမာနာ၊ ချီးမွမ်းကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ ဂိုသည်။ သမ္မာ၊ အကြွင်းမဲ့။ ယထာဘူစုံ၊ မဖောက်မပြန်၊ ဝဒေယျံ၊ ချီးမွမ်းသည်။ မညကုန်ရာ၏။ အညေဝေ၊ သုံးပါး အပြားရှိသော သီလမှ တပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်ထသော။ ဂမ္ဘိရာဇေ၊ နက်သည် သာလျှင် ဖြစ်ကုန်ထသော။ ဒုဒ္ဓသာဇေ၊ ဉာဏ်တည်း ဟူသော မျက်စိဖြင့် မြင်နိုင်ခဲ့သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်ထသော။ ဒုရနုဗောဓာ ဇေ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သိနိုင်ခဲ့သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်ထသော။ သန္တာဇေ၊ ခပ်သိမ်းသောပူပန်ခြင်းတို့မှ ငြိမ်းသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်ထသော။ ပဏိတာဇေ၊ အလူးသဖြင့် မြတ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်ထသော။ အတက္ကာဝစရာဇေ၊ ကြံဆ၍သိခြင်းငှာ မတတ်နိုင်သည် သာလျှင် ဖြစ်ကုန်ထသော။ နိပုဏာဇေ၊ သိမ်မွေ့သော သဘောရှိသည်သာ လျှင် ဖြစ်ကုန်ထသော။ ပဏ္ဍိတဝေဒနိယာဇေ၊ ပညာရှိတို့သာလျှင် သိအပ်ကုန်ထသော။ (ဓမ္မာ၌ ဝိသေသနချည်း စပ်လေ)။ တထာ ဂတဿ၊ ငါဘုရား၏။ (သမ္မန်ထည့်)။ တေဓမ္မာ၊ ထိုဂုဏ်တရား တို့သည်။ အတ္ထိသန္တိ၊ ကုန်၏။

အမှာ အညေဝ၌ ဝေသဒ္ဓါကို ဂမ္ဘိရာအစရှိသော ပုဒ်တို့၌ လည်း ယှဉ်၍ ယောဇနာလေ။ ထိုသို့ ယောဇနာ စေလိုသောကြောင့် အဋ္ဌကထာဆရာသည် “အညေဝေ၊ နပါဏာ တိပါတာ ဝေရမဏိ အာဒယော၊ ဂမ္ဘိရာဇေ၊ နဥက္ကာနာတိ ဧဝံ

(၄၀) သုတ်သိလက္ခန် ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သဗ္ဗပဒေဟိယောဇေတဗ္ဗံ” ဟု ဆိုတော်မူသတည်း။ အတ္ထိဟူသော ပုဒ်သည် အာချာတ်၊ နိပါတ်ပုဒ်အားဖြင့် နှစ်ပါးတည်း။ ထိုနှစ်ပါး တို့တွင် ဤအရာ၌ နိပါတ်တည်း။ ထိုကြောင့် အတ္ထိကို သန္တိဟု ဖွင့်သတည်း။ ဓမ္မာဟူသောပုဒ်၌ ဓမ္မသဒ္ဓါသည်—

ဓမ္မော သဘာဝေ ပရိယတ္တိပညာ၊

ဥပယေသု သစ္စပ္ပကတိသု ပုညေ။

ဥေယျေ ဂုဏာစာရသမာဓိသုပ္ပိ၊

နိဿတ္တတာပတ္တိသု ကာရဏာဒေါ။

ဟူသော အဘိဓာန် အနေကတ္ထဝဂ်၌ လာသောကြောင့် သဘော ဟူသောအနက်၊ ပရိယတ္တိဟူသောအနက်၊ ပညာဟူသောအနက်၊ အသင့်ဟူသောအနက်၊ ဟုတ်မှန်သောအနက်၊ ပြုကတေ့ဟူသော အနက်၊ ကောင်းမှုဟူသောအနက်၊ ဥေယျံ တရား ဟူသော အနက်၊ ဂုဏ်ဟူသောအနက်၊ အကျင့်ဟူသော အနက်၊ သမာဓိ ဟူသော အနက်၊ သတ္တမှဆိတ်ခြင်း ဟူသော အနက်၊ အာပတ် ဟူသောအနက်၊ အကြောင်းဟူသော အနက်၊ ဤသို့ အစရှိသော အနက်တို့၌ ဖြစ်၏။ ထိုအနက်တို့တွင် ဤအညေဝဓမ္မာ ဟူသော ပါဠိ၌ကား ဂုဏ်ဟူသောအနက်၌ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “ဗုဒ္ဓံ ပန ဂုဏေ ဝတ္ထတိ” ဟုသတည်း။ ဂုဏ်ဟူသည်လည်း ဂုဏ်သာမည မဟုတ်၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်တည်း။ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော် တခုတည်းကိုလျက် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခုတို့၌ ရအပ်သော စိတ်အများ၌ဖြစ်ရကား ဓမ္မာ ဗဟုဝစ် ဖြင့် ဟောတော်မူသတည်း။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ အာရုံမဟုတ်သော တရားမည်သည် မရှိရကား အာရုံအားဖြင့် များသောကြောင့် လည်း ဓမ္မာဟု ဗဟုဝစ်ဖြင့် ဟောတော်မူသတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေဓမ္မေ၊ တို့ကို။ တထာဂတော၊ သည်။ သယံ၊ လျှင်။ အဘိညာယ၊ ထူးသော အသာဓာရဏဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မူ၍။ သစ္စိကတွာ၊ ၍။ ပဝေဒေတိ၊ ၍။ ယေဟိဓမ္မေဟိ၊ အကြင်ဂုဏ်တရားတို့ဖြင့်၊ တထာဂတဿ၊ ၍။ ဝဏ္ဏံကို။ ဝဒမာနာ၊

၁-မြဟ္မဇာလသုတ္တ-ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိက

ချီးမွမ်းတတ် ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ သမ္မာ၊ အကြွင်းမဲ့။
 ယထာဘူစုံ၊ မဖောက်မပြန်။ ဝဒေယျံ၊ ချီးမွမ်းသည် မည်ကုန်၏။
 ဂန္ထိရာ၊ နက်စွာကုန် ထသော။ ဒုဒ္ဒသာ၊ ဉာဏ်တည်း ဟူသော
 မျက်စိဖြင့် မြင်နိုင်ခဲ့ကုန်ထသော။ ဒုရနုဗောဓာ၊ ထိုးထွင်း၍သိနိုင်ခဲ့
 ကုန်ထသော။ သန္တာ၊ အလုံးစုံသော ပူပန်ခြင်းမှ ငြိမ်းကုန်ပြီး
 ထသော။ ပဏီတာ၊ အထူးသဖြင့် မြတ်ကုန် ထသော။ အတက္ကာ
 ဝစရာ၊ ကြံဆ၍ သိခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ကုန် ထသော။ နိပုဏာ၊
 သိမ်မွေ့သော သဘောရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်ထသော။ ပဏ္ဍိတ
 ဝေဒနီယာ၊ ပညာရှိတို့သာ သိခြင်းငှာ တတ်နိုင်ကုန် ထသော။
 တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကတမေစ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 စေ ပုစ္ဆေ ယျ၊ အကယ်၍မေးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့မေးသည်။ သတိ၊ သော်။

၂၉။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ၊ ရှေးအဖို့ကို ကြံ၍ ကြံ၍
 ယူတတ်ကုန်သော။ တနည်းကား၊ ရှေးအဖို့ကို ကြံခြင်း ရှိကုန်
 ထသော။ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနော၊ ရှေးအဖို့ကို အစဉ်လိုက်တတ်ကုန်
 သော မိစ္ဆာအယူရှိကုန်ထသော။ ဧကေ၊ အချို့ကုန်သော။ သမဏ
 မြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ သမဏမြာဟ္မဏာ၊
 တို့သည်။ ပုဗ္ဗန္တံ၊ ရှေးလွန်လေ ပြီးသော အဖို့ကို။ အာရပ္ပ၊
 အကြောင်းပြု၍။ အနေကဝိဟိတာနိ၊ အထူးထူး အပြားပြားရှိ
 ကုန်သော။ အဓိမုတ္တိပဒါနိ၊ နာမပညတ်အစုတို့ကို။ တနည်းကား၊
 အဓိမုတ္တိပဒါနိ၊ မိစ္ဆာအယူကို ပြတတ် ကုန်သော စကားတို့ကို။
 အဋ္ဌာရသဟိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထုဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ အဘိဝဒန္တိ၊
 ဆိုကုန်၏။ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ၊ ရှေးအဖို့ကို ကြံ၍ ကြံ၍ ယူတတ်ကုန်
 ထသော။ တနည်းကား၊ ရှေးအဖို့ကို ကြံခြင်း ရှိကုန်ထသော။
 ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနော၊ ရှေးအဖို့ကို အစဉ်လိုက်သော မိစ္ဆာအယူရှိကုန်
 ထသော။ တေ ဘောဇ္ဇော သမဏမြာဟ္မဏာ၊ ထိုအရှင် ရဟန်း
 ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲကုန်၍။ ကိံ၊ ကို။
 အာရပ္ပ၊ အကြောင်းပြု၍။ ပုဗ္ဗန္တံ၊ ရှေးအဖို့ကို။ အာရပ္ပ၊ အ
 ကြောင်းပြု၍။ အနေကဝိဟိတာနိ၊ အထူးထူး အပြားပြား ရှိကုန်

(၅၀) သုတ်သီလကွန် ပါဠိကော်နိဿယသစ်

သော။ အဓိမုတ္တိပဒါနိ၊ မိစ္ဆာအယူကို ပြတ်ကုန်သော စကား
တို့ကို။ အဋ္ဌာရသဟိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထုဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။
အဘိဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်သနည်း။

သဿတ ဝါဒ .

၃၀။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သဿတဝါဒါ၊ မြဲသော အယူရှိကုန်
ထသော။ “မြိ၏ဟု အယူရှိကုန်ထသော၊ လည်းဟူ”။ ဧကေ၊
အချို့ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ အတ္ထာနဉ္စ၊ ခန္ဓာ
ပဉ္စကဟု ဆိုအပ်သော အတ္တဘောကို လည်းကောင်း။ လောကဉ္စ၊
သင်္ခါရလောကကို လည်းကောင်း။ သဿတံဗုဒ္ဓိ၊ အမြဲတည်၏
ဟူ၍။ “မြိ၏ ဟူ၍လည်းဟူ”။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထုဟိ၊
အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ပညပေန္တိ၊ ပညတ်ကုန်၏။ သဿတဝါဒါ၊
မြဲသော အယူရှိ ကုန်သော။ တေ ဘောန္တောသမဏဗြာဟ္မဏာ၊
ထိုအရှင် ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကိံ၊ ကိ။ အာဂမ္မ၊ ၍။ ကိံ၊ ကိ။
အာရပ္ပ၊ ၍။ အတ္ထာနဉ္စ၊ ခန္ဓာပဉ္စကဟု ဆိုအပ်သော အတ္တဘောကို
လည်းကောင်း။ လောကဉ္စ၊ သင်္ခါရလောကကို လည်းကောင်း။
သဿတံဗုဒ္ဓိ၊ ဟူ၍။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထုဟိ၊ တို့ဖြင့်။
ပညပေန္တိ၊ ကုန်သနည်း။

၃၁။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမ၊ ဤ လောက၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့
သော။ သမဏောဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မဏောဝါ၊
လည်းကောင်း။ အာတပုံ၊ ပြင်းစွာသောလုံ့လကို။ အန္ဓာယ၊ စွဲ၍။
ပဓာနံ၊ ပြင်းစွာသောအားထုတ်ခြင်းကို။ အန္ဓာယ၊ ၍။ အနုယောဂံ၊
အဘန်တလဲလဲ လုံ့လပြုခြင်းကို။ အန္ဓာယ၊ ၍။ အပ္ပမာဒံ၊ မမေ့
မလျော့ခြင်းကို။ အန္ဓာယ၊ ၍။ သမ္မာမနသိကာရံ၊ အသင့်အားဖြင့်
နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ အန္ဓာယ၊ စွဲ၍။ တထာရူပံ ထိုသို့သော သဘော
ရှိသော။ စေတောသမာဓိံ၊ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းကို။ ဖုသတိ၊
ရ၏။ “စေတောသမာဓိံ၊ သို့။ ဖုသတိ၊ ရောက်၏၊ လည်းဟူ”။
 (“အာတပုံ ပဓာနံအနုယောဂံ” ဤသုံးပုဒ်တို့ကား ဝေဝုဇ်တည်း။

၁-မြဟ္မဇာလသုတ္တ-သဿတဝါဒ

ဝိရိယသာတည်း။ သတိနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် အပ္ပမာဒ မည်၏။ ဉာဏ်သည် သမ္မာမနသိကာရ မည်၏။ ဤသို့ယူလေ၊ အဋ္ဌကထာ၌ လာ၏။ စိတ္တေ၊ သည်။ ယထာယေနသမာဓိနာ၊ အကြင် အပ္ပနာ သမာဓိဖြင့်။ သမာဟိတေ၊ တည်ကြည်ပြီးသော်။ တနည်းကား၊ ယထာ သမာဟိတေ၊ အလွန် တည်ကြည် ပြီးသော်။ ပရိသုဇ္ဈေ၊ ဖြူစင်စွာဖြစ်ပြီးသော်။ ပရိယောဒါတေ၊ ပြီးပြီးပြန် ရှိပြီးသော်။ အနဂ်ဏော၊ ကိလေသာ ကင်းပြီးသော်။ ဝိဂတူပက္ခိလေသေ၊ ညစ်ညူးခြင်း ကင်းပြီးသော်။ “ပူပန်ခြင်း ကင်းပြီးသော်၊ လည်းဟူ”။ သောဒိဋ္ဌိဂတိကော၊ ထိုမိစ္ဆာအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် သည်။ တေန သမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ အနေကဝိဟိတံ၊ အထူးထူး အပြားပြားရှိသော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ရှေးဘဝ၌ ခံစားဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို။ အနုဿရတိ၊ အဘန်တလဲလဲ အောက်မေ့၏။ ဣဒံ သော ပုဗ္ဗေနိဝါသော၊ ထိုရှေး၌ ခံစားဘူးသော ခန္ဓာအစဉ် ဟူ သည်ကား။ သေယျထာကတမော၊ အဘယ်နည်းဟူမူကား။ ဧကံပိ ဇာတိံ၊ တဘဝကို လည်းကောင်း။ ဒွေပိဇာတိယော၊ နှစ်ဘဝ တို့ကို လည်းကောင်း။ တိသ္မောပိ ဇာတိယော၊ သုံးဘဝ တို့ကို လည်းကောင်း။ စတသ္မောပိ ဇာတိယော၊ လေးဘဝတို့ကိုလည်း ကောင်း။ ပဉ္စပိဇာတိယော၊ ငါးဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဒသပိ ဇာတိယော၊ ဆယ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။ ဝိသံပိဇာတိယော၊ ဘဝနှစ်ဆယ် တို့ကို လည်းကောင်း။ တိံသံပိ ဇာတိယော၊ ဘဝ သုံးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း။ စတ္တာလီသမ္ပိ ဇာတိယော၊ ဘဝ လေးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း။ ပညာသမ္ပိ ဇာတိယော၊ ဘဝ ငါးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း။ ဇာတိသတမ္ပိ၊ ဘဝတရာကိုလည်း ကောင်း။ ဇာတိ သဟဿမ္ပိ၊ ဘဝတထောင်ကို လည်းကောင်း။ ဇာတိ သတ သဟဿမ္ပိ၊ ဘဝတသိန်းကို လည်းကောင်း။ အနေ ကာနိ၊ အလွန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဇာတိသတာနိပိ၊ ဘဝ တရာတို့ကို လည်းကောင်း။ အနေကာနိ၊ ကုန်သော။ ဇာတိ သဟဿာနိပိ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ အနေကာနိ၊ အလွန်နှင့်တကွ

(၅၂) သုတ်သီလကန် ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဖြစ်ကုန်သော။ ဇာတိသတသဟဿာနိပိ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ အနုဿရတိ၊ ၏။

အမှာ “အနုဿရတိ”ကား ကြိယာထည့်သည်။ ။ဇာတိ သဒ္ဓါသည် “နိကာယေ သန္နိသာမည၊ ပုသုတိသု ကုလေ ဘဝေ။ ဝိသေသေ သုမနာယဉ္စ၊ ဇာတိသင်္ခတလက္ခဏေ” ဟု အဘိဓာန် အနေကတ္ထဝဂ်၌ လာသောကြောင့် အပေါင်း ဟူသောအနက်၊ ပဋိသန္ဓေ ဟူသောအနက်၊ သာမည ဟူသော အနက်၊ သားဖွားခြင်း ဟူသောအနက်၊ အမျိုးဟူသောအနက်၊ ဘဝဟူသော အနက်၊ အထူးဟူသော အနက်၊ မြတ် လေး ပန်း ဟူသောအနက်၊ သင်္ခတတရားတို့၏ ဖြစ်ဆဲဟူသော အနက်၊ ဤ- ကိုးပါးသောအနက်တို့၌ ဖြစ်၏။ ဤ“ဧကမ္ပိဇာတိ” အစရှိသော ပါဠိတို့၌ကား ဘဝဟူသော အနက်တို့၌ ဖြစ်၏ဟု မှတ်လေ။

ကိုအနုဿတိ၊ အဘယ်သို့ အောက် မေ့သနည်း ဟူမူ ကား။ (ဤကား ပုစ္ဆာထုတ်သည်)။ အဟံ၊ သည်။ အမုတြ၊ ဤ မည်သောဘဝ၌။ ဧဝံနာမော၊ ဤသို့ အမည်ရှိသည်။ အာသိံ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဧဝံ ဂေါဏ္ဍော၊ ဤသို့ အနွယ်ရှိသည်။ အာသိံ၊ ပြီ။ ဧဝံ ဝဏ္ဏော၊ ဤသို့ အဆင်းရှိသည်။ အာသိံ၊ ပြီ။ ဧဝံ အာဟာရော၊ ဤသို့ အစာရှိသည်။ အာသိံ၊ ပြီ။ ဧဝံ သုခဒုက္ခပဋိသံဝေဒိ၊ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားရသည်။ အာသိံ၊ ပြီ။ ဧဝံ အာယုပရိ ယန္တော၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြားရှိသည်။ အာသိံ၊ ပြီ။ သော အဟံ၊ သည်။ တတော၊ ထိုဘဝမှ။ စုတော၊ စုတေခဲ့သည် ရှိသော်။ အမုတြ၊ ဤမည်သော ဘဝ၌။ ဤမည်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌၊ လည်းဟူ”။ ဥဒပါဒိံ၊ ဖြစ်ပြီ။ တတြာပိ၊ ထိုကိုယ်၏အဖြစ်၌ သော်လည်း။ ဧဝံနာမော၊ သည်။ အာသိံ၊ ပြီ။ ပ။ သော အဟံ၊ သည်။ တတော၊ ထိုကိုယ်၏အဖြစ်မှ။ စုတော၊ စုတေခဲ့သည်ရှိသော်။ ဣဓ၊ ဤကိုယ်၏အဖြစ်၌။ “ဤပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော ဘဝ၌၊ လည်းဟူ”။ ဥပပန္နော၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနုဿရတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သာကာရံ၊ အခြင်းအရာနှင့် တကွဖြစ်သော။ သဂ္ဂေသံ၊ အမည်

၁-မြဟ္မဇောလသုတ္တ-သဿတဝါဒ (၅၃)

အမျိုးစသည်တို့ကို ညွှန်းခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။ အနေကဝိဟိတံ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိသော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ရှေးဘဝ၌ ခံစားဘူး ပြီးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို။ အနုဿရတိ၊ ၏။ သော ဒိဋ္ဌိဂတိကော၊ ထိုမိစ္ဆာအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ ကိ အာဟ၊ ကား။ အတ္တာစ၊ ခန္ဓာပဉ္စကဟု ဆိုအပ်သော အတ္တဘော သည်လည်းကောင်း။ လောကောစ၊ သင်္ခါရလောက သည်လည်း ကောင်း။ သဿတော၊ အမြဲတည်၏။ “မြိ၏ လည်းဟူ”။ ဝဇ္ဇော၊ မြှ၏။ ကုဋ္ဌော၊ တောင်ထွတ်ကဲ့သို့ဖြစ်၍ တည်၏။ ဒေသိကဋ္ဌာယီ၊ ကျောက်တိုင်ကဲ့သို့ မတုန်မလှုပ်တည်သည်ဖြစ်၍။ ဌိတော၊ တည်၏။ တေစသတ္တာ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်သာလျှင်။ သန္ဓာဝန္တိ၊ ဤဘဝမှ ထိုဘဝသို့ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြောင်းကုန်၏။ သံသရန္တိ၊ အဖန် တလဲလဲ ကျင်လည်ကုန်၏။ စဝန္တိ၊ စုတေကုန်၏။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ပဋိသန္ဓေ ဖြစ်ကုန်၏။ သဿတိသမံ၊ အမြဲ တည်သော မြေကြီး မြင်းမိုရ်တောင် နေလနှင့်တူသော။ သရီရံ၊ အမြဲတည်သော အတ္တ ဘောသည်။ “ကိုယ်သည်၊ လည်းဟူ”။ (သရီရံကား ပါဌသေသ တည်း)။ အတ္ထိတ္တေဝ အတ္ထိတုဇေ၊ ထင်ရှား ရှိသလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအမြဲတည်သော အတ္တဘောရှိ၏ ဟူ၍ ငါဆိုအပ်သော စကားသည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ် ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ အဟံ၊ သည်။ (“အာတပုမန္ဓာယ” အစရှိသောပုဒ် အနက်တူပြီ)။ သောအဟံ၊ သည်။ တတော၊ ထို ဘဝမှ။ စုတော၊ စုတေသည် ရှိသော်။ ဣမ၊ ဤ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌။ ဥပပန္နော၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အနုဿရာမိ၊ အစဉ်အောက်မေ့၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သာကာရံ၊ အခြင်း အရာနှင့် တကွဖြစ်သော။ သဉ္ဇဒ္ဓေသံ၊ အမည်အမျိုး အစရှိသည်တို့ကို ညွှန်း ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သော။ အနေကဝိဟိတံ၊ အထူးထူး အပြားပြား ရှိသော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ရှေးဘဝ၌ ခံစားဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုဿရာမိ၊ အစဉ်အောက်မေ့၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဿတိသမံ၊ အမြဲတည်သော မြေကြီး မြင်းမိုရ်တောင်

(၅၄) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

လနေတို့နှင့် တူသော။ သရီရံ၊ အမြဲတည်သော အတ္တဘောသည်။
 အတ္ထိတွေဝ-အတ္ထိတုဝေ၊ ကတည်း။ ဣတိ သို့။ အာဟ၊ ဆို၏။
 (ဤသို့ပါဌသေသထည့်၍ယောဇနာ)။ ယထာ ယေနကာရဏေန၊
 အကြင်အကြင်သို့သော အကြောင်းကြောင့်။ အတ္တာစ၊ သည်၎င်း။
 လောကောစ၊ သည်လည်းကောင်း။ သဿဒတာ၊ ၏။ ဝဗျော၊
 မြှို၏။ ကုဋ္ဌော၊ တောင်ထွတ်ကဲ့သို့ဖြစ်၍ တည်၏။ ဧသိကဋ္ဌာယိ၊
 ကျောက်တိုင်ကဲ့သို့ မတုန်မလှုပ် တည်သည်ဖြစ်၍။ ဌိတော၊ ၏။
 တေစသတ္တာ၊ တို့သည်လျှင်။ သန္တာဝန္တိ၊ ဤဘဝမှ ထိုဘဝသို့
 ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြောင်းကုန်၏။ သံသရန္တိ၊ အဖန် တလဲလဲ
 ကျင်လည်ကုန်၏။ စဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ပဋိသန္ဓေယူကုန်၏။
 သဿတိသမံ၊ သော။ သရီရံ၊ သည်။ အတ္ထိတွေဝ၊ တည်း။ ဣမိနာ
 ဝိသေသာမိဝမေန၊ ဤအဘိညာဉ်တရားအထူးကို ရခြင်းကြောင့်။
 ဧတံကာရဏံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ ဇေနာမိ၊ ၏။ (ဣမိနာမဟံ၌
 မအက္ခရာကား အာဂုံတည်း)။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဿတဝါဒါ၊
 မြိသောအယူရှိကုန်သော။ ဧကေ၊ ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊
 တို့သည်။ ယံဌာနံ၊ အကြင်အကြောင်းကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ယံဌာနံ၊ ကို။
 အာရမ္မ၊ ၍။ အတ္တာနဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ လောကဉ္စ၊ ကိုလည်း
 ကောင်း။ သဿတံ၊ မြိ၏ဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံဌာနံ၊ ဤ
 အကြောင်းသည်။ ပဌမံ၊ သော။ ဌာနံ၊ တည်း။

အမှာ ဤ ပဌမပုဂ္ဂိုလ်ကား ဘဝ တသိန်းမျှသာ သိနိုင်
 သော ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်ကို ရ၏။ မန္တပညာပုဂ္ဂိုလ်
 တည်း။ ဤတိတ္ထိပုဂ္ဂိုလ်ကား ဘဝတသိန်း တွင်၍သာ မိမိ၏ ပုဗ္ဗ
 နိဝါသာ နုဿတိဉာဏ်ဖြင့် သိသောကြောင့် ဘဝတသိန်း တွင်ရွှေ
 သာ သင်္ခါရတရားတို့၏ ပြောင်းခြင်းသည်ဖြစ်၏။ ထိုမှ ရှေး၌ ဖြစ်
 ကုန်သော သင်္ခါရတရားတို့၏ ပြောင်းခြင်းသည် မရှိ။ အမြဲသာ
 တည်၏ဟု ယူသောကြောင့် သဿတပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သတည်း။

၃၂။ ဒုတိယေစ၊ ဒုတိယ ဝါရ၌လည်း။ သဿတ ဝါဒါ၊
 ကုန်သော။ ဘောဇ္ဇော၊ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ပ၊ တထာရူပံ၊

၁-မြဟ္မဇောလသုတ္တ-သဿတဝါဒ (၅၅)

သော။ စေတောသမာဓိံ၊ စိတ်၏တည်ကြည်ခြင်းကို။ ဖုသတိဝိန္ဒတိ၊ ရ၏။ စိတ္တေ၊ သည်။ ယထာ သမာဟိတေ၊ အလွန် တည်ကြည်လ သော်။ (ယထာသဒ္ဓါကား အတိရေကတ္ထဝါစိ နိပါတ်ပုဒ်တည်း)။ အနေကဝိဟိတံ၊ သော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ကို။ အနုဿရတိ၊ ၏။ ဣဒံ သော ပုဗ္ဗေနိဝါသော၊ ဟူသည်။ သေယျထာကတမော၊ နည်းဟူမူ ကား။ ကေဝိ သံဝဇ္ဇ ဝိဝဇ္ဇံ၊ တခုသော သံဝဇ္ဇကပ် ဝိဝဇ္ဇကပ်ကို လည်းကောင်း။ ဒွေပိ သံဝဇ္ဇ ဝိဝဇ္ဇာနိ၊ နှစ်ခုသော သံဝဇ္ဇကပ် ဝိဝဇ္ဇကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ပ။ ဒသမိ သံဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇာနိ၊ ဆယ်ပါး သော သံဝဇ္ဇကပ်ဝိဝဇ္ဇကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ အနုဿရတိ၊ ၏။ ကိံ အနုဿရတိ၊ နည်းဟူမူကား။ (အနက်တူပြီ)။ ယထာယေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ အတ္တာစ၊ သည်လည်းကောင်း။ ပ။ သဿတိ သမံ၊ သော။ သရီရံ၊ သည်။ အတ္ထိတွေဝ-အတ္ထိတုဝေ၊ တည်း။ ဧတံကာရဏံ၊ ကို။ ဣဒိနာဝိသေသာမိဂမေန၊ ဤအဘိညာဉ်တရား အထူးကို ရခြင်းကြောင့်။ အဟံ၊ သည်။ ဇောနာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ၏။ သဿတဝါဒါ၊ ကုန်သော။ ဧကေ၊ ကုန်သော။ သမဏ မြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ယံဌာနံ၊ အကြင်အကြောင်းကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ယံဌာနံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ အတ္တာနဉ္စ၊ ကိုလည်း ကောင်း။ လောကဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သဿတံ ဣတိ၊ ဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံဌာနံ၊ သည်။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဌာနံ၊ တည်း။

အမှာ ဤ-ဒုတိယ ပုဂ္ဂိုလ်ကား သံဝဇ္ဇကပ် တဆယ်တွင်၍ သာ ပုဗ္ဗေနိဝါသ ဉ္စုဏ်ဖြင့် သိသည်။ ထိုကြောင့် သံဝဇ္ဇကပ် ဝိဝဇ္ဇကပ် တဆယ်တွင်သာ တပြောင်းပြန်ပြန် ဖြစ်၏။ ထိုထက်အလွန်မဖြစ်ပြီ။ အမြဲသာ တည်၏ဟု ယူသတည်း။ မဇ္ဈိမ ပညာဖြစ်သော တိက္ခတည်း။ သံဝဇ္ဇ ဝိဝဇ္ဇသဒ္ဓါဖြင့် သံဝဇ္ဇဌာယိ ဝိဝဇ္ဇဌာယိကိုလည်း အဝိနာဘာဝဖြစ်သောကြောင့် ယူအပ်၏။

၃၃။ တတိယေစ၊ တတိယဝါ၍လည်း။ (အနက်တူသည်သာ များ၏)။ စတ္တာလိသမ္ပိ သံဝဇ္ဇဝိဝဇ္ဇာနိ၊ လေးဆယ်သော သံဝဇ္ဇ ဝိဝဇ္ဇကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ အနုဿရတိ၊ ၏။ ကိံ အနုဿရတိ၊

(၅၆) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော် နိဿယသစ်

နည်းဟူမူကား။ (“အမုကြာသိ” အစရှိသော အောက်မေ့သော အခြင်းအရာပါဌ အနက်တူပြီ)။ သဿတဝါဒါ၊ ကုန်သော။ ဧကေ၊ ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ယံဌာနံ၊ ကို။ အာဂမ္မ၊ ၍။ ယံဌာနံ၊ ကို။ အာရုပ္ပ၊ ၍။ အတ္တာနဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ လောကဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သဿတံ ဣတိ၊ ဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံဌာနံ၊ သည်။ တတိယံ၊ သော။ ဌာနံ၊ တည်း။

အမှာ ဤ တတိယပုဂ္ဂိုလ်ကား သံဝဋ္ဌ ဝိဝဋ္ဌကပ် လေး ဆယ်တိုင်အောင် မြင်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ တိုက္ခပညာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

၃၄။ စတုတ္ထေ၊ စတုတ္ထဝါရ၌လည်း။ပ။ တက္ကိ၊ အကြိရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၍။ ဝိမံသီ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၍။ သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တက္ကပရိယာဟတံ၊ ကြံဆ၍။ ဝိမံသာနု စရိတံ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်၍။ သယံပဋိဘာနံ၊ မိမိဉာဏ်၏ အထင်ကို သာလျှင်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၍။ ကိံ အာဟ၊ နည်းဟူမူကား။ပ။ သဿတိသမံ၊ သော။ သရီရံ၊ သည်။ အတ္ထိတွေဝ-အတ္ထိတုဝေ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၍။ ဣဒံဌာနံ၊ သည်။ စတုတ္ထံဌာနံ၊ တည်း။ ။(ဤသို့ လေးပါးကုန်သော သဿတဝါဒတို့ကို အကျယ် ပြတော်မူပြီး၍ ယခုအခါ၌ အကျဉ်းနိဂုံးအုပ်တော်မူလို၍ “ဣမေ ခေါတေ ။ပ။ စတုဟိ ဝတ္ထုဟိ” ဟူသော ပါဌတို့ကို မိန့်တော်မူ သတည်း။ ထိုပါဌ၏ အတ္ထကား။

၃၅။ အိက္ခဝေ၊ တို့။ သဿတဝါဒါ၊ ကုန်သော။ ဣမေ သမဏ ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ (တေ ကား အနက်မရှိ) ။ပ။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထုဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေကေစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သဿတဝါဒါ၊ ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ (ယေဟိ၌ ဟိကား နိပါတ်မျှသာတည်း) ။ပ။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ သမဏ ဗြာဟ္မဏာ၊ သည်။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟေဝ ဝတ္ထုဟိ တို့ဖြင့်

၁-မြဲဟူဇာလသုတ္တ သဿတဝါဒ (၅၇)

သာလျှင်။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတေသံ၊ ထိုလေးပါးကုန်သော အကြောင်းတို့တွင်။ အညတရေနဝါ၊ တပါးပါးသော အကြောင်း ဖြင့်လည်း။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတော၊ ဤလေးပါးတို့ထက်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အလွန်။ သဿတပညာပနေ၊ မြစ်ဟူ၍ ပညတ်ခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ သည်။ (နှစ်ပုဒ်ထည့်ပါ)။ နုတ္ထိ၊ မရှိ။

၃၆။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တယံဒံ တံ ဣဒံ စတုဗ္ဗိဓ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ ထို- လေးပါး အပြားရှိသော မိစ္ဆာအယူကိုလည်း။ တထာဂတော၊ ငါဘုရားသည်။ ပဇာနာတိ အပြားအားဖြင့် သိတော်မူ၏။ ကိံ ပဇနာတိ၊ အဘယ်အပြားအားဖြင့် သိသနည်း။ ဣမေဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနေ၊ ဤမိစ္ဆာအယူတို့ကို။ “ဤ မိစ္ဆာအယူ အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကို၊ လည်းဟူ”။ ဧဝံ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ ဂဟိဘာ၊ စွဲလမ်းအပ်ကုန်၏။ ဧဝံဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ ပရာမဋ္ဌာ၊ ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်ကုန်၏။ ဣမေ ဒိဋ္ဌိ ဋ္ဌာနာ။ တို့သည်။ ဧဝံ ဂတိဘာ၊ ဤသို့ အလားရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ အဘိသံပရာယနာ၊ ဤသို့လားရာရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တနုဉ်းကား၊ ဧဝံဂဟိတော၊ ဤသို့ စွဲလမ်းအပ်ကုန်သော၊ ဧဝံပရာမဋ္ဌာ၊ ဤသို့ ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်ကုန် သော။ ဣမေဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ၊ ဤမိစ္ဆာအယူတို့သည်။ “ဤမိစ္ဆာအယူ၏ အကြောင်းတို့သည်၊ လည်းဟူ”။ ဧဝံ ဂတိကာ၊ ဤသို့သော အလားရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံအဘိသမ္ပရာယနာ၊ ဤသို့ လားရာရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ (“ဧဝံဂတိကာ ဧဝံ အဘိသမ္ပရာယနာ” ဤနှစ်ပုဒ်ကား ဝေဝုဇ် တည်း၊ အနက်အထူး မရှိ)။ တဉ္စသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို မူလည်း။ တထာဂတော၊ ငါဘုရားသည်။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုထက်။ ဥတ္တရိတရံ၊ လွန်မြတ်သောတရားကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ထံ၊ ထိုဘုရားအထူးကို။ ပဇာနံ-ပဇာနန္တော၊ သိသော်လည်း။ (ဤအနက်ကား ပဇာနံ ဟူ၍ ဝါင့်ရှိသောအလိုတည်း။ ပဇာနံ ဟူ၍လည်း ရှိကြ၏။ တဉ္စပဇာနံ၊ ထိုသို့ အပြား အားဖြင့်

(၅၀) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သိခြင်းကိုလည်း”ဟု ယောဇနာ၊ ရှေ့ပါဠိ အတိုင်းရှိမှ သင့်မြတ်
 ၏)။ နပရာမသတိ၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိ မာနတို့ဖြင့် ဖောက်ပြန်သော
 အားဖြင့် မသုံးသပ်။ အပရာမာသတော၊ မဖောက်ပြန်သောအား
 ဖြင့် သုံးသပ်ပြီးသော။ အဿအနေန ဘဂဝတော၊ ဤ ငါဘုရား
 သည်။ ပစ္စတ္တညေဝ၊ မိမိအလိုလိုသာလျှင်။ နိဗ္ဗုတိ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။
 ဝိဒိတာ၊ သိတော်မူအပ်၏။ (ထိုနိဗ္ဗာန်ကို ရခြင်း၏ အကြောင်း
 ဖြစ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူလို၍ “ဝေဒနာနံ” အစရှိသော
 ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား)။ ဝေဒနာနံ၊ တို့၏။
 သမုဒယဉ္ဇ၊ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း။ အတ္တင်္ဂမဉ္ဇ၊ ချုပ်ခြင်းကို
 လည်းကောင်း။ အဿာဒဉ္ဇ၊ အာရုံကိုခံစားခြင်းကိုလည်းကောင်း။
 အာဒိနဝဉ္ဇ၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း။ နိဿရဏဉ္ဇ၊ ထွက်ခြင်းကို
 လည်းကောင်း။ “ထွက်မြောက်ရာကိုလည်းကောင်း၊ လည်းဟူ”။
 ယထာဘူတံ၊ မဖောက်မပြန်။ ဝိဒိတွာ၊ မူ၍။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာ
 ဂတော၊ ငါဘုရားသည်။ အနုပါဒါ၊ တစုံ တခုသော သင်္ခါရ
 တရားတို့ကို ဥပါဒါန် တရားတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမူ၍။ ဝိမုတ္တော၊
 လှက်တော်မူ၏။

၃၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေဓမ္မေ၊ အကြင် ဂုဏ်တရားတို့ကို။
 တထာဂတော၊ သည်။ သယံ၊ လို။ အဘိညာ-အဘိညာယ၊ သာဝက
 ပစ္စေကတို့၏ ဉာဏ်ထက်လွန်သော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ သန္တိကတွာ၊
 ၍။ ပဝေဒေတိ၊ ထင်ရှားပြတော်မူ၏။ ယေဟိ ဂုဏ ဓမ္မေဟိ၊ တို့ဖြင့်။
 တထာဂတဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို။ ဝဒမာနာ၊ ချီးမွမ်းကုန်
 သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ သမ္မာ၊ အကြွင်းမဲ့။ ယထာဘူတံ၊ မဖောက်
 မပြန်။ ဝဒေယျံ၊ ချီးမွမ်းသည် မည်ကုန်ရာ၏။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 (ခေါသဒ္ဓါ တေသဒ္ဓါတို့ကား ပဒပုရဏတည်း၊ အနက်မရှိ)။
 ဂန္တိရာ၊ နက်စွာကုန်၏။ ဒုဒ္ဓသာ၊ ဉာဏ်တည်းဟူသော မျက်စိဖြင့်
 သိနိုင်ခဲ့ကုန်၏။ ဒုရနုဗောဓာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲ့ကုန်၏။ သန္တာ၊
 ငြိမ်းစွာကုန်၏။ “ငြိမ်သက်စွာ ကုန်၏၊ လည်းဟူ”။ ပဏီတာ၊
 အထူးသဖြင့် မြတ်ကုန်၏။ အတက္ကာဝစရာ၊ ကြံဆ သိမြင်ငှာ

FRR

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ္တ-ကေစ္စသဿတဝါဒ (၅၉)

မတတ်နိုင်ကုန်။ နိပုဏာ၊ သိမ်မွေ့စွာကုန်၏။ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယာ၊
ပညာရှိတို့သာ သိအပ်ကုန်၏။
ပဌမဘာဏဝါရော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

ကေစ္စသဿတဝါဒ

၃၈။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ကေစ္စသဿတိကာ၊ အချိုသော သတ္တဝါ
သင်္ခါရသာ မြိ၏ဟု အယူရှိကုန်ထသော။ ကေစ္စအသဿတိကာ၊
အချိုသောသတ္တဝါ သင်္ခါရ မမြိဟု အယူရှိကုန်ထသော။ ကေ
ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ရဟန်း ပုဏ္ဏား တို့သည်။ သန္တိ၊
ရှိကုန်၏။ တေသမဏ ဗြာဟ္မဏာ၊ ထိုရဟန်း ပုဏ္ဏား တို့သည်။
အတ္တာနဉ္စ၊ အတ္တဘောကို လည်းကောင်း။ လောကဉ္စ၊ ကိုလည်း
ကောင်း။ ကေစ္စံ၊ အချိုကို။ သဿတံ ဣတိ၊ ဟူ၍။ ကေစ္စံ၊ ကို။
အသဿတံဣတိ၊ မမြိဟူ၍။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထုဟိ၊ အကြောင်း
တို့ဖြင့်။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစ္စသဿတိကာ၊ ကုန်သော။ ကေစ္စ
အသဿတိကာ၊ ကုန်သော။ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊
ထိုအရှင် ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ ပ။

၃၉။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကဒါစိ၊ ဌ။ (ယံကား နိပါတ်မျှသာ)။
ကရဟစိ၊ တစုံတခုသောကာလ၌။ (“ကဒါစိ ကရဟစိ ဤနှစ်ပုဒ်
ကား ဝေဝုဏ်တည်း။ အနက်အထူးမရှိ)။ ဒီဃဿ၊ ရှည်စွာသော။
အဒ္ဓုနော၊ ကာလ၏။ အစ္စယေန၊ လွန်သဖြင့်။ အယံလောကော၊
ဤ-ဩကာသ လောကသည်။ သံဝဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ လောကော၊
ဩကာသ လောကသည်။ သံဝဇ္ဇမာနေ၊ ပျက်လသော်။ ယေဘု
ယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အာဘဿရသံဝဇ္ဇ
နိကာ၊ အာဘဿရဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော
သမယော၊ ထိုအခါသည်။ ဟောတိ ခေါ် ဟောတိ ဝေ၊ တည်း။
“(“ယေဘုယျေန” ဟူသော ပါဠိဖြင့် အာဘဿရဘုံမှ အထက်၌
ဖြစ်ကုန်သော ရူပါဝစရ ဗြဟ္မာ့ဘုံတို့၌လည်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟူသော
အနက်ကို ပြတော်မူ၏)။ တေသတ္တာ၊ တို့သည်။ တတ္ထံ၊ ထိုအာဘဿ

၁-မြဟ္မဇာလသုတ္တ-ကေစ္စသဿတဝါဒ (၇၁)

နိပါတ်သာ)။ ကေစ္စ သဿတိကာ၊ ကုန်သော။ ကေစ္စအသဿ
တိကာ၊ ကုန်သော။ သမဏာဝါ၊ တို့သည် လည်းကောင်း။
မြဟ္မဏာဝါ၊ တို့သည် လည်းကောင်း။ ပ။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်
သော။ တေသမဏမြဟ္မဏာ၊ ထိုရှဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ စတုဟိ၊
ကုန်သော။ ဣမေဟိ ဝေ ဝတ္ထုဟိ၊ ဤအကြောင်းတို့ဖြင့် သာလျှင်။
ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတေသံ၊ ထိုလေးပါးကုန်သော အကြောင်း
တို့တွင်။ အညတရေနဝါ၊ တပါးပါးသော အကြောင်းဖြင့်မူလည်း။
ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတော၊ ဤလေးပါးထက်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အလွန်။
ကေစ္စ သဿတဒိဋ္ဌိယာ၊ ကေစ္စ သဿတဒိဋ္ဌိကို။ ပညာပနဿ၊
ပညတ်ခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ဤသို့ ပါဌသေသ
ထည့်၍ သမ္ဗန်)။

၅၁။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ဂတိကာ၊ ဤသို့စွဲလမ်းအပ်ကုန်သော။
ဧဝံ ပရာမဋ္ဌာ၊ ဤသို့ ဖောက်ပြန်သော အားဖြင့် သုံးသပ်အပ်ကုန်
သော။ ဣမေ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ၊ ဤမိစ္ဆာ အယူတို့သည်။ ဧဝံ ဂတိကာ၊
ဤသို့အလားရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ အဘိသမ္ပရာယာ၊
ဤသို့ လားရာရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တယိဒံ-
တံ ဣဒံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ ကို။ တထာဂတော၊ သည်။ ပဇာနာတိ၊ ၏။
(ဧဝံဂတိကာ၊ ဧဝံအဘိသမ္ပရာယာ၊ ဤ-နှစ်ပုဒ်ကား ဝေဝုဓ်
တည်း)။ တထာဂတော၊ သည်။ တဉ္စ၊ ထိုလေးပါး အပြားရှိ
သော မိစ္ဆာအယူကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုထက်။
ဥတ္တရိတရံ၊ လွန်စွာလည်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ တဉ္စ၊ ထိုအလုံးစုံ
သော တရားကိုလည်း။ ပဇာနနံ- ပဇာနနန္တော၊ သိသည်ဖြစ်၍။
န ပရာမသတိ၊ ဖောက်ပြန်သော အားဖြင့် မသုံးသပ်။ အပရာမသ
တော၊ သော။ အဿ တေန တထာဂတေန၊ သည်။ ပစ္စတ္တညေဝ၊
အသီးသာလျှင်။ “မိမိအလိုလိုသာလျှင်၊ လည်းဟူ”။ နိဗ္ဗုတိ၊
နိဗ္ဗာန်ကို။ ဝိဒိတာ၊ သိပြီ။ ဝေဒနာနံ၊ တို့၏။ သမုဒယဉ္စ၊ ဖြစ်ခြင်း
ကို လည်းကောင်း။ အတ္တင်္ဂမဉ္စ၊ ချုပ်ခြင်း ကို လည်းကောင်း။
အဿာဒဉ္စ၊ ခံစားခြင်း ကိုလည်းကောင်း။ အာဒိနဝဉ္စ၊ ကိုလည်း

(၆၀) သုတ်သီလကွန် ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ရဘုံ၌။ မနောမယာ၊ ဈာန်စိတ်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ၎င်း။
ပီတိဘက္ခာ၊ ပီတိလျှင်အစာရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သယံ
ပဘာ၊ မိမိတို့၏သာလျှင် အရောင်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
အန္တလိက္ခစရာ၊ ကောင်းကင်၌ ကျက်စား ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။ သုဘဠာယိနော၊ တင့်တယ်သော ဥယျာဉ် ဗိမာန်
ပဒေသာပင် အစရှိသည်တို့၌ တည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
(ဤ “သုဘဠာယိနော” ဟူသော ပါဠိဖြင့် မြဟ္မာဘုံ တို့၌လည်း
ဥယျာဉ် ဗိမာန် ပဒေသာပင် စသည်ရှိကုန်၏ဟု သိအပ်ကုန်၏။
စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ ဒီဃံ၊ ရှည်စွာသော။ အဗ္ဗါနံ၊ ကာလပတ်လုံး။
တိဠန္တိ၊ တည်ကုန်၏။

“စိရံဒီဃမဗ္ဗါနံ” ဟူသော ပါဠိဖြင့် အလွန်အားဖြင့်
အမှာ မဟာကပ် ရှစ်ကပ်ပတ်လုံး တည်သည်၏ အဖြစ်ကို
ပြတော်မူ၏။ အာဘဿရဘုံ၌ မဟာကပ်ရှစ်ကပ်ပတ်လုံး တည်၏
ဟူသောစကားကို ဥက္ကဋ္ဌအားဖြင့် တည်သည်၏အဖြစ်ကို ရည်၍
ဆိုသတည်း။ အယုတ်အားဖြင့်ကား မဟာကပ်ရှစ်ကပ် မပြည့်မီ
လည်း စုတေကုန်၏ဟုမှတ်လေ။ ထိုသို့ ဥက္ကဋ္ဌအားဖြင့်သာ မဟာ
ကပ် ရှစ်ကပ် တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “စိရံဒီဃ
မဗ္ဗါနန္တိ ဥက္ကံသဝသေနအဋ္ဌကပ္ပေန” ဟု ဆိုသတည်း။

၄၀။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ကဒါစိကရဟစိ၊ တရံရောအခါ၌။
ဒီဃဿ၊ သော။ အဗ္ဗါနော၊ ကာလ၏။ အစ္စယေန၊ လွန်သဖြင့်။
အယံလောကော၊ ဤဩကာသလောကသည်။ ဝိဝဇ္ဇတိ၊ တည်၏။
လောကေ၊ ဩကာသ လောက သည်။ ဝိဝဇ္ဇမာနေ၊ တည်လ
သော်။ သုညံ၊ သတ္တဝါမှ ဆိတ်သော။ “အချီးနှီးသော၊ လည်း
ဟူ”။ “သတ္တဝါ မရှိသော၊ လည်းပေ”။ မြဟ္မာဝိမာန်၊ မြဟ္မာ
တို့၏ ဗိမာန်သည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ သော သမ-
ယော၊ သည်။ ဟောတိခေါ၊ စည်း။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အည
တရော၊ တယောက်သော။ သတ္တော၊ သည်။ အာယုက္ခယာဝါ၊
အသက်ကုန်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ ပုညက္ခယာဝါ၊ ကောင်း

၁-မြဟ္မဇာလသုတ္တ-ကေစ္စသဿတဝါဒ (၆၁)

မူကုန်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ အာဘဿရကာယာ၊ အာဘဿရဘုံမှ။ စပိတွာ၊ ရှိ။ သုညံ၊ သော။ မြဟ္မဝိမာနံ၊ ဌ။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တနည်းကား၊ မြဟ္မဝိမာနံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဖန်ပြန်၏။

အမှာ

“အာယုက္ခယာ” ဟူ၍သာ မဆိုမူ၍ ‘ပုညက္ခယာ’ ဟူ၍လည်း မြဟ္မာတို့၏ စုတေရာသော အကြောင်းကို ဆိုသောကြောင့် ‘ပုညက္ခယာ’ ဟူသော ပါဠိဖြင့် မြဟ္မာတို့သည်လည်း အသက်အပိုင်းအခြားမကုန်မီ စုတေကုန်၏ ဟူသော အနက်ကို သိအပ်၏။ “အာဘဿရကာယာ” ဟူသော ဤစကားကို ဥပလက္ခဏနည်းဖြင့် သာဆိုသတည်း။ ထိုကြောင့်ပရိတ္တသုဘာ အစရှိကုန်သော ဘုံတို့မှလည်း စုတေ၍လည်း ဖြစ်၏ဟု မှတ်လေ။ သတ္တော ဟူ၍ သာမညဆိုသော်လည်း အရာအားဖြင့် မြဟ္မာကိုသာ ယူလေ။

* သောသတ္တော၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုအောက်မြဟ္မာဘုံတို့၌။ မနောမယော၊ ဈာန်စိတ်ဖြင့်ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပီတိဘက္ခော၊ ပီတိလျှင် အစာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သယံပဘော၊ မိမိ၏သာလျှင် အရောင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အန္တလိက္ခစရော၊ ကောင်းကင်၌ ကျက်စားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုဘဠာယိ၊ တင့်တယ်သော ဥယျာဉ် ဗိမာန် ပဒေသာပင် အစရှိသည်တို့၌ တည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ ဒိဃံ၊ ရှည်စွာသော။ အဒ္ဓါနံ၊ ကာလပတ်လုံး။ တိဠတိ၊ တည်၏။

၄၁။ တတ္ထ၊ ထိုအသစ်ဖြစ်သော မြဟ္မာဘုံ၌။ တဿ သတ္တဿ၊ ၏။ ဧကဿ၊ တယောက် အထီးတည်း။ ဒိဃရတ္တံ၊ ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး။ နိဝသိတတ္တာ၊ နေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနဘိရတိ၊ မြင်းသည်။ ပရိတဿနာ၊ တပါးသော သတ္တဝါတို့၏ လာခြင်းကို တောင့်တခြင်းသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ကိံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ နည်း။ အညေပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဣတ္တတ္တံ၊ ဤဘုံသို့။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာကုန်မှကား။ အဟောဝတ၊ ဩော် ကောင်းလေစွ တကား။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိတဿနာ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အညေက

(၆၂) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ရေပိ၊ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အာယုက္ခယာဝါ၊ ကြောင့်လည်းကောင်း။ ပုညက္ခယာဝါ၊ ကြောင့်လည်းကောင်း။ အာဘဿရကာယာ၊ မှ။ စရိတွာ၊ ရှိ။ မြဟ္မဝိမာနံ၊ ဌ။ (သတ္တမိအနက်၌ ဒုတိယာဝိ ဘတ်တည်း)။ တဿ သတ္တဿ၊ ၏။ သဟဗျတံ၊ အပေါင်းအဖော်၏ အဖြစ်သို့။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ရောက်လေကုန်၏။ တေပိသတ္တာ၊ တို့သည်လည်း။ တတ္ထ၊ ထို မြဟ္မာဘုံ၌။ မနောမယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၄၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဏှိတေသုသတ္တေသု၊ ထိုသတ္တဝါတို့တွင်။ ယောသောသတ္တော၊ သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဥပပဇ္ဇော၊ ဖြစ်၍။ တဿသတ္တဿ၊ ထို ရှေးဦးစွာဖြစ်သော သတ္တဝါ၏။ ဝေံ ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိံဟောတိ၊ နည်းဟူမူကား။ အဟံ၊ သည်။ မြဟ္မာ၊ မြတ်သည်။ အသ္မိ၊ ၏။ မဟာမြဟ္မာ၊ မြဟ္မာကြီးသည်။ အသ္မိ၊ ၏။ အဘိဘူ၊ အစိုးရ၏။ အနဘိဘူတော၊ သူတပါးသည် မနှိပ်စက်နိုင်သည်။ အသ္မိ၊ ၏။ အညဒတ္ထ၊ စင်စစ်။ ဒသော၊ အလုံးစုံကို မြင်တတ်သည်။ အသ္မိ၊ ၏။ ဝသဝတ္ထိ၊ မိမိအလိုသို့ လိုက်စေတတ်သည်။ အသ္မိ၊ ၏။ ဣဿရော၊ သည်။ အသ္မိ၊ ၏။ လောကဿ၊ ကို။ (ကံထည့်သည်)။ ကတ္တာ၊ ပြုပြင်တတ်သည်။ အသ္မိ၊ ၏။ နိဗ္ဗာတာ၊ ဖန်ဆင်းတတ်သည်။ အသ္မိ၊ ၏။ သေဋ္ဌော၊ အထူးသဖြင့် မြတ်သောသူသည်။ “အထူးသဖြင့်ချီးမွမ်းအပ်သောသူသည်၊ လည်းဟူ”။ အသ္မိ၊ ၏။ သဇိတာ၊ စီရင်တတ်သည်။ အသ္မိ၊ ၏။ ဝသီ၊ ဈာန်သမာပတ်၌ လေ့လာစွာဖြစ်သည်။ အသ္မိ၊ ၏။ ဘူတဘဗျာနံ၊ ဖြစ်ပြီးသော သတ္တဝါ ဖြစ်ဆဲသော သတ္တဝါတို့၏။ ပိတာ၊ အဘသည်။ အသ္မိ၊ ၏။

အမှာ ဤအရာ၌ “နိဗ္ဗိတာ” ဟု ပါဠိအချို့ ရှိ၏။ မသင့်။ “နိဗ္ဗာတာ” ဟု ရှိသော ပါဠိသည်သာ သင့်၏။ အဘယ်ကြောင့် နိဗ္ဗာတာ ဟူသော ပါဠိသည်သာ သင့်သနည်း။ ဟူမူကား နိဗ္ဗာတာဟူသော ပါဠိသည် နိပုဗ္ဗ မာဓာတ် ကတ္တားဟော တုပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသည်။ နိဗ္ဗိတာပါဠိကား နိပုဗ္ဗ မာဓာတ်

၁-မြဟ္မဇာလသုတ္တ-ကေစ္စသဿတဝါဒ (၆၃)

ကံဟော တပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသည်။ ဤအရာ၌လည်း ကတ္တားကိုသာ လိုအပ်သည်။ ထို့ကြောင့် “နိမ္မာတာ” ဟူသော ပါဠိသုခု သင့် သတည်း။ ထိုသို့ ကတ္တားဟော တပစ္စည်းကို လိုအပ်သောကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “လောကဿ ကတ္တာစ နိမ္မာတာစ လောကဿ” ဟု တပစ္စည်းအယှဉ် ဆဋ္ဌိကံ ထည့်တော်မူသတည်း။

မယာ၊ သည်။ ဣမေသတ္တာ၊ တို့ကို။ နိဋ္ဌိတာ၊ ဖန်ဆင်း အပ်၏။ (ဤနောက်ဝါကျ၌ မူကား “နိဋ္ဌိတာ” ဟု ကမ္မဝါစက တပစ္စည်းနှင့် သင့်၏။) တံ ဝစနံ၊ ထိုသို့ငါသည် ဤသတ္တဝါတို့ကို ဖန်ဆင်းအပ်၏ဟု ငါဆိုခြင်းသည်။ ကိဿ၊ အဘယ်မည်သော။ ဟေတု၊ အကြောင်းကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ မမ၊ ၏။ ဧတံဧသောပရိဝိတက္ကော၊ တည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ကိံ အဟောသိ၊ နည်း။ အညေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဣတ္ထတ္တံ၊ ဤမြဟ္မဒုဘုံသို့။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာကုန်ပါမူကား။ အဟောဝတ၊ ဩကောင်းစွ တကား။ ဣတိ ဧသော ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ မမ၊ ၏။ မနောပဏိမိ၊ နှလုံး၏ အလိုကြောင့်။ “နှလုံးဖြင့် တောင့်တခြင်းကြောင့်၊ လည်းဟူ”။ ဣမေသတ္တာ၊ တို့သည်။ ဣတ္ထတ္တံ၊ ဤမြဟ္မဒုဘုံသို့။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။ ဣတိ ဧသော ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ (ဤသို့အောက် ဧဝံ ဟောတိ သို့ ပြန်၍ ယောဇနာလေ)။ ယေပိ တေ သတ္တာ၊ တို့သည်လည်း။ (တေ ကား နိပါတ်မျှသာတည်း)။ ပစ္ဆာ၊ မှ။ ဥပပန္နာ၊ ကုန်၏။ တေသမ္ဘိသတ္တာနံ၊ တို့၏လည်း။ ဧဝံပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိံ ဟောတိ၊ နည်းဟူမူကား။ အယံ ခေါ် ဘဝံမြဟ္မာ၊ ဤအရှင်မြဟ္မာသည်။ မဟာမြဟ္မာ၊ မြဟ္မာကြီးတည်း။ အဘိဘူ၊ ငါတို့၏အရှင်တည်း။ အနဘိဘူတော၊ သူတပါးတို့သည် နှိပ်စက်ခြင်းငှာ မတတ်နိုင်။ အညဒတ္ထ၊ စင်စစ်။ ဒသော၊ အလုံးစုံကို မြင်နိုင်၏။ ဝသဝတ္တိ၊ အလိုသို့လိုက်စေတတ်၏။ ဣဿရော၊ အစိုးရ တတ်၏။ အမှာကံ၊ ငါတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ပြုပြင်တတ်၏။ နိမ္မာတာ၊ ဖန်ဆင်းတတ်၏။ သေဋ္ဌော၊ အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်း အပ် ၏။

(၆၄) သုတ်သီလက္ခန် ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သဇိတာ၊ စီရင်အပ်၏။ ဝသီ၊ ဈာန်သမာပတ်၌ လေ့လာစွာ၏။
 ဘူတဘဗျာနံ၊ ဖြစ်ပြီးသော သတ္တဝါ ဖြစ်ဆဲသော သတ္တဝါတို့၏။
 ပိတာ၊ အဘပေတည်း။ ဣမိနာ ဘောတာမြဟ္မနာ၊ ဤ အရှင်
 မြဟ္မာသည်။ မယံ၊ တို့ကို။ နိဗ္ဗိတာ၊ ဖန်ဆင်း အပ်ကုန်၏။ တံ၊
 ထိုသို့ ဖန်ဆင်းခြင်းသည်။ ကိဿ၊ အဘယ်မည်သော။ ဟေတု၊
 အကြောင်းကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ မယံ၊ ထိုသည်။ ဣမံ ဘဝန္တံ
 မြဟ္မာနံ၊ ဤအရှင်မြဟ္မာကို။ ဣမ၊ ဤဘုံ၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဥပပန္နံ၊
 ဖြစ်သည်ကို။ အဒ္ဓသာမ၊ မြင်ကုန်၏။ ‘မယံပန၊ တို့သည်ကား။
 ပစ္စာ၊ မှ။ ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သည်။ အမှာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဘောတာမြဟ္မနာ၊ သည်။ မယံ၊ တို့ကို။ နိဗ္ဗိတာ၊ ကုန်၏။
 ဣတိဧသော ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

၄၃။ သော၊ ထိုရှေးဦးစွာဖြစ်သော မြဟ္မာသည်။ ဒီဃာယုက
 တရော၊ အထူးသဖြင့် ရှည်သောအသက်ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊
 ၎င်း။ ဝဏ္ဏဝန္တတရော၊ အထူးသဖြင့် အဆင်းနှင့်ပြည့်စုံသည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ၎င်း။ မဟေသက္ခတရော၊ အထူးသဖြင့် တန်ခိုးနှင့်ပြည့်စုံ
 သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ယေ ပန တေသတ္တာ၊ တို့သည်ကား။
 (တေ အနက်မရှိ)။ ပစ္စာ၊ မှ။ ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေသတ္တာ၊
 တို့သည်။ အပ္ပါယုကတရော၊ တိုသောအသက် ရှိကုန်သည်လည်း။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏတရော၊ အဆင်းနှင့် မပြည့်စုံကုန်သည်
 လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အပ္ပေသက္ခတရော၊ တန်ခိုးနှင့်မပြည့်စုံကုန်
 သည်လည်း။ ‘တန်ခိုးနည်းကုန်သည်လည်းဟူ’။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၄၄။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အညတရော၊ တယောက်သော။ သတ္ထော၊
 သည်။ တမှာကာယာ၊ ထိုမြဟ္မာ့ပြည်မှ။ စပိတွာ၊ ၍။ ဣတ္ထတ္တံ၊ ဤ
 လူ့ပြည်သို့။ ယံယေနကာရဏေန၊ ကြောင့်။ အာဂစ္ဆတိ ၎င်း။ ဧတံ
 ဌာနံ၊ ထိုအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိခေါပနဝိဇ္ဇတိဝေ၊ ရှိသလျှင်
 ကတည်း။ ဣတ္ထတ္တံ၊ ဤလူ့ပြည်သို့။ အာဂတော၊ လာသည်။
 သမာနော၊ ဖြစ်၍။ အဂါရသ္မာ၊ အိမ်ထောင်သော လူ၏ဘောင်မှ။
 အနာဂါရိယံ၊ အိမ်မထောင်သော ရဟန်းဘောင်၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇတိ၊

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ္တ-ဧကစ္စသဿတဝါဒ (၆၅)

ရဟန်းပြု၏။ အဂါရသွာ၊ မှ။ အနာဂါရိယံ၊ ဣ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြုသည်။ သမာနော၊ ဖြစ်၍။ ပ။ တံပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ထိုရှေးဘဝကိုသာလျှင်။ အနုဿရတိ၊ အောက်မေ့နိုင်၏။ တတော၊ ထိုဘဝထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ နာနုဿရတိ၊ မအောက်မေ့နိုင်။ သော သတ္တော၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ ကိံ အာဟ၊ မူကား။ ယော ဘဝံ ဗြဟ္မာ၊ အရှင်ဗြဟ္မာသည်။ (တေကား နိပါတ်မျှ သာတည်း)။ မယံ၊ တို့ကို။ ယေနဘောတာဗြဟ္မာနာ အကြင်ဗြဟ္မာသည်။ နိဗ္ဗိတာ၊ ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်သည်။ သောဘဝံဗြဟ္မာ၊ သည်။ နိစ္စော၊ ပဋိသန္ဓေတဖန် မယူသောအားဖြင့် မြစ်။ ဝုဝေါ၊ တဖန် မစုတေသော အားဖြင့် မြစ်။ သဿတော၊ မအိုသောအားဖြင့် မြစ်။ အဝိပရိဏာမဓမ္မော၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောမရှိ။ သဿတိသမံ၊ အမြဲတည်သောမြေကြီး မြင်းမိုရ်တောင် လနေတို့ကဲ့သို့။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ဌဿတိ၊ လတ္တံ့၊ ယေပနမယံ၊ တို့သည်ကား “တို့ကိုကား၊ လည်းဟူ”။ တေနဘောတာဗြဟ္မာနာ၊ ထိုအရှင်ဗြဟ္မာသည်။ နိဗ္ဗိတာ၊ ဖန်ဆင်း အပ်ကုန်၏။ တေမယံ၊ တို့သည်။ အနိစ္စာ၊ ပဋိသန္ဓေ တဖန် ယူပြန်ရသောအားဖြင့် မမြဲကုန်။ အဝုဝေါ၊ တဖန် စုတေရသောအားဖြင့် မမြဲကုန်။ အပ္ပါယုကာ၊ တိုသော အသက်ရှိကုန်၏။ ဝဝနဓမ္မာ၊ စုတေခြင်းသဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဣတ္ထတ္ထံ၊ ဤလူ့ပြည်သို့။ အာဂတာ၊ လာရကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧကစ္စသဿတိကာ၊ သတ္တဝါ အချို့သာ မြစ်ဟု အယူရှိကုန်ထသော။ ဧကစ္စအသဿတိကား၊ ကုန်ထသော။ ဧကေ၊ ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ယံဌာနံ၊ အကြင်အကြောင်းကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ ယံဌာနံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ အတ္တာနဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဧကစ္စံ၊ အချို့ကို။ သဿတံ၊ ဣတိ၊ ဟူ၍။ ဧကစ္စံ၊ အချို့ကို။ အသဿတံ၊ ဣတိ၊ မမြဲဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဌာနံ၊ တည်း။

၂၅၈

(၆၆) သုတ်သီလကွန် ပါဠိတော်နိဿယသစ်

အမှာ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကား မိမိမြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်သော မြဟ္မာ၏ မစုတေမူ၍ မြဟ္မာ့ဘုံ၌ အသက်ရှည်စွာ တည်သည်ကို မြင်၍ မိမိကား အသက်တိုသည်ကို မြင်၍ ငါတို့ကို ပြုပြင်ဖန်ဆင်းပေးသော အရှင် မြဟ္မာကား မြီ၏။ ငါတို့ကား မမြီချေဟု ယူလေသည်။ ထို့ကြောင့် ကေစ္စသဿတဒိဋ္ဌိ ဖြစ်သတည်း။ ထိုအယူကို လွန်လေပြီးသော တဘဝမျှကိုသာ သိနိုင်သော ပုဗ္ဗနိဝါသာ နုဿတိ ဣဏ်ကိုသာရသော တိတ္ထိပုဂ္ဂိုလ်က ယူလေသတည်း။

၄၅။ ဒုတိယေစ၊ ဌလည်း။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ခိဇ္ဇာပဒေါသိကာနာမ၊ ခိဇ္ဇာပဒေါသိကာ အမည်ရှိကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ သန္တိ၊၏၊တေဒေဝါ၊တို့သည်။အတိဝေလံ၊ကာလအပိုင်းအခြားကို လွန်၍၊ ဟသခိဇ္ဇာရတိ ဓမ္မသမာပန္နာ၊ ရယ်ရှင်ခြင်း သဘော မြူးတူးခြင်းဖြင့် မွေ့လျော်ချင်သော သဘော ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ကုန်၏။အတိဝေလံ၊ အပိုင်းအခြားကို လွန်၍။ ဟသခိဇ္ဇာရတိဓမ္မ သမာပန္နာနံ၊ ရယ်ရှင်ခြင်းသဘော မြူးတူးမွေ့လျော်ချင်သော သဘော ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတံ-ဝိဟရန္တာနံ၊ နေကုန်သော။ တေသံဒေဝါနံ၊ တို့၏။ သတိ၊ သတိသည်။ သမုဿတိ၊ မေ့လျော့၏။ သတိယာ၊ သတိ၏။ သံမောသာ၊ မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်။တေဒေဝါ၊ တို့သည်။ တမှာကာယာ၊ထိုကိုယ်၏အဖြစ်မှ။ စဝန္တိ၊ ကုန်၏။

အမှာ “ခိဇ္ဇာယ ပ ခု သေန္တိ တိ ခိဇ္ဇာပဒေါသိကာ” ဟူသော ဝစနကြောင့် ခိဇ္ဇာပဒေါသိကာ မည်ကုန်သတည်း။ ထိုခိဇ္ဇာပဒေါသိကာ နတ်တို့သည် ရယ်ရှင် မြူးတူးခြင်း သဘောဖြင့် နတ်၏ သဘင်၌ မွေ့လျော် လွန်း သော ကြောင့် အာဟာရစားချိန်ကိုလွန်လေသော် ညှိုးလေပြီးသော ကြာညိုအစ ရှိသောပန်းတို့ကို စိမ်းပြန်စိမ့်သောငှာ အိုးတရာဖြင့်ပင် ရေသွန်းသော်လည်း မစိမ်းပြန်သကဲ့သို့အကြိမ်များစွာပင် စားသော်လည်း ဇီဝိတိခြေမတည်ပြီ။ အာဟာရကွယ စုတေခြင်းဖြင့် စုတေရလေ

၁-မြဟ္မဇာလသုတ္တ-ဧကစ္စသဿတဝါဒ (၆၇)

တော့သည်သာတည်း။ ဤသို့စုတေရခြင်းကို ကာမာဝစရနတ်ပြည်
ခြောက်ထပ်ပင် ရကောင်း၏ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ ဆို၏။

၄၆။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အညတရော၊ သော။ သတ္တော၊ သည်။
တမှာကာယာ၊ ထိုကိုယ်အဖြစ်မှ။ စပိတွာ၊ ၍။ ဣတ္ထတ္တံ၊ ဤလူ့ပြည်
သို့။ ယံ ယေန ဌာနေန၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ အာဂစ္ဆတိ၊
၏။ ဧတံဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိခေါပန ဝိဇ္ဇတိ၊ ဧဝ၊ တည်း။ ဣတ္ထတ္တံ၊
လူ၏အဖြစ်သို့။ အာဂတော၊ သည်။ သမာနော၊ ၍။ ပ။ တံပုဗ္ဗေ
နိဝါသံ၊ ထိုရှေးဘဝကိုသာလျှင်။ အနုဿရတိ၊ အောက်မေ့နိုင်၏။
တတော၊ ထိုဘဝထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ နာနုဿရတိ၊ နိုင်။ သော
သတ္တော၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၍။ ယေ ဘောန္တော ဒေဝါ၊
အကြင် အရှင် နတ်တို့သည်။ ခိဉ္စာပဒေါသိကာ၊ မြူးတူးမွေ့လျော်
ခြင်းဖြင့်စုတေရကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ တေဘောန္တော ဒေဝါ၊
တို့သည်။ အတိဝေလံ၊ အလွန်ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး။
ဟသခိဉ္စာရတိဓမ္မ သမာပန္နာ၊ ရယ်ရှင်ခြင်း သဘော မြူးတူးမွေ့
လျော်ခြင်းသဘော ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ နဝိဟရန္တိ၊ ကုန်။ အတိဝေ
လံ၊ အလွန်ကြာမြင့်စွာ။ ဟသခိဉ္စာရတိဓမ္မသမာပန္နာ၊ ရယ်ရှင်ခြင်း
သဘော မြူးတူးမွေ့လျော်ခြင်း သဘောနှင့်ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။
နဝိဟရတံ-နဝိဟရန္တာနံ၊ မနေကုန်သော။ တေသံဒေဝါနံ၊ တို့၏။
သဘိ၊ သည်။ နပမုဿတိ၊ မမေ့လျော့။ သတိယာ၊ ၍။ အသံမောသာ၊
မမေ့လျော့ခြင်းကြောင့်။ တေဒေဝါ၊ တို့သည်။ တမှာကာယာ၊ မှ။
နစဝန္တိ၊ ကုန်။ နိစ္စာ၊ ပဋိသန္ဓေ တဖန် မယူသောအားဖြင့် မြိကုန်
၏။ ဝုဝါ၊ တဖန် မစုတေသောအားဖြင့် မြိကုန်၏။ သဿတာ၊
မဆိုသောအားဖြင့် မြိကုန်၏။ အဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ မဖောက်ပြန်
ခြင်း သဘော တရား ရှိကုန်၏။ သဿတိသမံ၊ အမြဲတည်သော
မြေကြီး မြင်းမိုရ်တောင် နေလတို့ကဲ့သို့။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာ
လျှင်။ ဌဿန္တိ၊ တည်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၍။ ယေ
ပနမယံ၊ တို့သည်ကား။ ခိဉ္စာပဒေါသိကာ၊ မြူးတူးခြင်းဖြင့်ပျက်ခြင်း
သဘော ရှိကုန်သည်။ အဟုမှာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေမယံ၊ တို့သည်။

(၆၀) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

အတိဝေလံ၊ အလွန်ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး။ ဟသဒိဇ္ဇာ ရတိဓမ္မ သမာပန္နာ၊ ရယ်ရှင်ခြင်း သဘော မျိုးတူး မွေ့လျော်ခြင်း သဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရိမ္မာ၊ နေကုန်၏။ အတိဝေလံ၊ လုံး။ ဟသဒိဇ္ဇာရတိဓမ္မ သမာပန္နာနံ၊ ဖြစ်၍။ ဝိဟရတံ ဝိဟရန္တာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံနော၊ ငါတို့၏။ သတိ၊ သည်။ ပဗုဿတိ၊ ၏။ သတိယာ၊ ၏။ သံဓမာသာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ မယံ၊ တို့သည်။ တမ္ဘာကာယာ၊ မှ။ စုတဘ၊ စုတေရကုန်၏။ (အနိစ္စာ အစရှိသည် အနက် တူပြီ)။ စဝနဓမ္မာ၊ စုတေခြင်းသဘော ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဣတ္ထတ္ထံ၊ ဤလူ့ပြည်သို့။ အာဂတဘ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧကစ္စသဿတိကာ၊ ကုန်သော။ ဧကစ္စ အသဿတိကာ၊ ကုန်သော။ ဧကေ၊ ကုန်သော။ သမဏ ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ယံဌာနံ၊ ကို။ အာဂမ္မ၊ ၍။ ယံဌာနံ၊ ကို။ အာရဟ္မ၊ ၍။ အတ္တာနန္ဓ၊ ကိုလည်းကောင်း။ လောဘဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဧကစ္စံ၊ အချို့ကို။ သဿတံ ဣတိ၊ ဟူ၍။ ဧကစ္စံ၊ ကို။ အသဿတံ၊ ဣတိ၊ ဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံဌာနံ၊ သည်။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဌာနံ၊ တည်း။

၄၇။ တတိယေစ၊ ဌလည်း။ ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ မနော ပဒေါသိကာ နာမ၊ မနောပဒေါသိကာ အမည် ရှိကုန်သော။ “အမျက်နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ကြောင့် စုတေခြင်း သဘော ရှိကုန်သော၊ လည်းဟူ”။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ (ဤ မနောပဒေါသိကာ အမည်ရှိသော နတ်တို့ကိုကား “ဧတေ စာတု မဟာရာဇိကာ” ဟူ၍ အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသောကြောင့် စတု မဟာရာဇ နတ်ပြည်၌သာ ရအပ်ကုန်၏)။ တေ၊ ထိုမနောပဒေါ သိကာ နတ်တို့သည်။ အတိဝေလံ၊ အတိုင်း အရှည်ကို လွန်၍။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဥပနိဇ္ဈာယန္တိ၊ တစိန်းစိန်း ကြည့်ကုန် ၏။ ကွဲလွဲသော စိတ်ဖြင့် ရှုကုန်၏၊ လည်းဟူ”။ တေဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ အတိဝေလံ၊ ၍။ အညမညံ၊ ချင်း။ ဥပနိဇ္ဈာယန္တာ၊ တစိန်းစိန်း ကြည့်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အညမညမိ၊ တယောက်သည်

၁-မြဟူဇာလသုတ္တ-ကေစ္စသဿတဝါဒ (၆၉)

တယောက်၌။ စိတ္တာနိ၊စိတ်တို့ကို။ ပဒုသေန္တိ၊ပြစ်မှားကုန်၏။ တေဒေဝါ၊နတ်တို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ပဒုဋ္ဌစိတ္တာ၊ ပြစ်မှားသော စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဟုတော့၊ ဖြစ်၍။ ကိလန္တကာယာ၊ ပင်ပန်းသော ကိုယ်ရှိကုန်သည်။ ကိလန္တစိတ္တာ၊ ပင်ပန်းသော စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဒေဝါ၊ တို့သည်။ တမှာကာယာ၊ မှ။ စဝန္တိ၊ ကုန်၏။

၄၀။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အညတရော၊ သော။ သတ္တော၊ သည်။ တမှာကာယာ၊ မှ။ စဝိတွာ၊ ၍။ ဣတ္ထတ္တံ၊ ဤလူ့ပြည်သို့။ ယံယေနဌာနေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တေဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိခေါပန ဝိဇ္ဇတိဝေ၊ တည်း။ (ဣတ္ထတ္တံ အစရှိသည် အနက်တူပြီ)။ ယေဘောန္တောဒေဝါ၊ အကြင် အရှင်နတ်တို့သည်။ (ခေါသဒ္ဓါ တေသဒ္ဓါတို့ကား ပဒပူရဏတည်း။) ပနောပဒေါသိကာ၊ အမျက်နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပျက်စီးခြင်း သဘော ရှိကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ တေဒေဝါ၊ တို့သည်။ အတိဝေလံ၊ ၍။ အညမညံ၊ ချင်း။ နဥပနိဇ္ဈာယန္တိ၊ တစိန်းစိန်း မကြည့်ကုန်။ တေဒေဝါ၊ တို့သည်။ အတိဝေလံ၊ ၍။ နဥပနိဇ္ဈာယန္တိ၊ တစိန်းစိန်း မကြည့်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အညမညမ္ပိ၊ တယောက်သည် တယောက်၌။ စိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ နပဒုသေန္တိ၊ မပြစ်မှားကုန်။ တေဒေဝါ၊ တို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အပဒုဋ္ဌစိတ္တာ၊ ပြစ်မှားလိုသော စိတ်မရှိကုန်သည်။ ဟုတော့၊ ဖြစ်၍။ အကိလန္တကာယာ၊ ပင်ပန်းသော ကိုယ်မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အကိလန္တစိတ္တာ၊ ပင်ပန်းသော စိတ်မရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေဒေဝါ၊ တို့သည်။ တမှာကာယာ၊ ထိုကိုယ်၏အဖြစ်မှ။ နစဝန္တိ၊ ကုန်။ (နိစ္စာ အစရှိသည် အနက်တူပြီ)။ တေမယံ၊ တို့သည်။ အညမညံ၊ ချင်း။ ပဒုဋ္ဌစိတ္တာ၊ ပြစ်မှားလိုသော စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဟုတော့၊ ဖြစ်၍။ ကိလန္တကာယာ၊ ပင်ပန်းသောကိုယ် ရှိကုန်သည်။ ကိလန္တစိတ္တာ၊ ပင်ပန်းသောစိတ် ရှိကုန်သည်။ အဟုမှာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ မယံ၊ တို့သည်။ တမှာကာယာ၊ မှ။ စုတော၊ စုတေရကုန်၏။ အနိစ္စာ၊

(၇၀) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော် နိဿယသစ်

တဖန် ပဋိသန္ဓေယူသော အားဖြင့် မမြဲကုန်။ အခုဝါ၊ တဖန် စုတေသောအားဖြင့် မမြဲကုန်။ အပွါယုကာ၊ တိုသော အသက် ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ စဝနဓမ္မော၊ စုတေခြင်းသဘော ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဣတ္ထတ္တံ၊ ဤလူ့ပြည်သို့။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဆို၏။ (ဣဒံ ဘိက္ခဝေ တတိယံ အစရှိသည်အနက် တူပြီ)။

၄၉။ စတုတ္ထေ စ ဌလည်း။ ပ။ တက္ကံ၊ အကြံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိမံသီ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တက္ကပရိယာဟတံ၊ ကြံဆ၍။ ဝိမံသာနုစရိတံ၊ ပညာဖြင့် စူးစမ်းဆင်ခြင်၍။ သယံပဋိဘာနံ၊ မိမိဉာဏ်၏ အထင် ကို။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ကိံအာဟ၊ နည်းဟူမူကား။ စက္ခု ဣတိပိ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ။ ပ။ ကာယော ဣတိပိ၊ ကာယဟူ၍ လည်းကောင်း။ ယံယောအတ္တာ၊ အကြင်အတ္တဘောကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (စသဒ္ဓါဣဒံသဒ္ဓါတို့ကား ပဒါလင်္ကာရတည်း)။ အယံအတ္တာ၊ သည်။ အနိစ္စော၊ တဖန်ပဋိသန္ဓေယူသောအားဖြင့် မမြဲ။ အခုဝေါ တဖန် စုတေသော အားဖြင့် မမြဲ။ အသဿတော၊ အိုသော အားဖြင့် မမြဲ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မော၊ ပြုကတေ့သော သဘောကို စွန့်တတ်၏။ ဝိတ္တံ ဣတိဝါ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ မနော ဣတိဝါ၊ မနဟူ၍ လည်းကောင်း။ ဝိညာဏံဣတိဝါ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ယံစခေါ ယောစ ခေါအတ္တာ၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အယံ အတ္တာ၊ သည်။ နိစ္စော၊ ၏။ ပ။ သဿတိသမံ၊ အမြဲတည်သော မြေကြီး မြင်းမိုရ်တောင် နေလကဲ့သို့။ တထေဝ၊ ထိုအတူလျှင်။ ဌဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ (ဣဒံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထံ အစရှိသည် အနက်တူပြီ)။

၅၀။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဧကစ္စသဿတိကာ၊ ကုန်သော။ ဧကစ္စ အသဿတိကာ၊ ကုန်သော။ ဣမေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ (ဤ၌လည်း ခေါသဒ္ဓါ တေသဒ္ဓါ တို့သည်ကား ပဒါလင်္ကာရ တည်း)။ ပ။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ယေနောပိ၊ ကုန်သော။ (ဧကဏ

၁-မြဲဟွဇာလသုတ္တ-ကေစ္စသဿတဝါဒ (၇၁)

နိပါတ်သာ)။ ကေစ္စ သဿတိကာ၊ ကုန်သော။ ကေစ္စအသဿ
တိကာ၊ ကုန်သော။ သမဏာဝါ၊ တို့သည် လည်းကောင်း။
မြဲဟွဇာဝါ၊ တို့သည် လည်းကောင်း။ ပ။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်
သော။ တေသမဏမြဲဟွဇာ၊ ထိုရှဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ စတုဟိ၊
ကုန်သော။ ဣမေဟိ ဝေ ဝတ္ထုဟိ၊ ဤအကြောင်းတို့ဖြင့် သာလျှင်။
ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတေသံ၊ ထိုလေးပါးကုန်သော အကြောင်း
တို့တွင်။ အညတရေနဝါ၊ တပါးပါးသော အကြောင်းဖြင့်မူလည်း။
ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတော၊ ဤလေးပါးထက်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အလွန်။
ကေစ္စ သဿတဒိဋ္ဌိယာ၊ ကေစ္စ သဿတဒိဋ္ဌိကို။ ပညာပနဿ၊
ပညတ်ခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ သည်။ နုတ္ထိ၊ မရှိ။ (ဤသို့ ပါဌသေသ
ထည့်၍ သမ္မုန်)။

၅၁။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ဂတိကာ၊ ဤသို့စွဲလမ်းအပ်ကုန်သော။
ဧဝံ ပရာမဋ္ဌာ၊ ဤသို့ ဖောက်ပြန်သော အားဖြင့် သုံးသပ်အပ်ကုန်
သော။ ဣမေ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာ၊ ဤမိစ္ဆာ အယူတို့သည်။ ဧဝံ ဂတိကာ၊
ဤသို့အလားရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ အဘိသမ္ပရာယာ၊
ဤသို့ လားရာရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တယိဒံ-
တံ ဣဒံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ ကို။ တထာဂတော၊ သည်။ ပဇာနာတိ၊ ၏။
(ဧဝံဂတိကာ၊ ဧဝံအဘိသမ္ပရာယာ၊ ဤ-နှစ်ပုဒ်ကား ဝေဝုဓ်
တည်း)။ တထာဂတော၊ သည်။ တဉ္စ၊ ထိုလေးပါး အပြားရှိ
သော မိစ္ဆာအယူကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုထက်။
ဥတ္တရိတရံ၊ လွန်စွာလည်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ တဉ္စ၊ ထိုအလုံးစုံ
သော တရားကိုလည်း။ ပဇာနနံ- ပဇာနနန္တော၊ သိသည်ဖြစ်၍။
န ပရာမသတိ၊ ဖောက်ပြန်သော အားဖြင့် မသုံးသပ်။ အပရာမသ
တော၊ သော။ အဿ တေန တထာဂတေန၊ သည်။ ပစ္စတ္တညေဝ၊
အသီးသာလျှင်။ “မိမိအလိုလိုသာလျှင်၊ လည်းဟူ”။ နိဗ္ဗုတိ၊
နိဗ္ဗာန်ကို။ ဝိဒိတာ၊ သိပြီ။ ဝေဒနာနံ၊ တို့၏။ သမုဒယဉ္စ၊ ဖြစ်ခြင်း
ကို လည်းကောင်း။ အတ္တင်္ဂမဉ္စ၊ ချုပ်ခြင်း ကို လည်း ကောင်း။
အဿာဒဉ္စ၊ ခံစားခြင်း ကိုလည်းကောင်း။ အာဒိနဝဉ္စ၊ ကိုလည်း

(၇၂) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကောင်း။ နိဿရဏဉ္စ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းကို လည်းကောင်း။
ယထာဘူတံ၊ မဖောက်မပြန်။ ဝိဒိတွာ၊ ဤ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။
တထာဂတော၊ သည်။ အနုပါဒါ၊ ဥပါဒါန် မရှိသည် ဖြစ်၍။
ဥပါဒါနတော၊ မှ။ (အပါဒါန်တည်း)။ ဝိမုတ္တော၊ လွတ်၏။

၅၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေဂုဏဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ပ။ ပဝေဒေတိ၊
ထင်ရှားပြုတော်မူ၏။ ယေဟိ ဂုဏ ဓမ္မေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပ။ ဝဒေယျံ၊
ကုန်ရာ၏။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ (ဂန္တိရာ စသည်အနက်တူပြီ)။

အန္တာနန္ဒဝါဒ

၅၃။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အန္တာနန္ဒိကာ၊ အဆုံးရှိ၏ အဆုံးမရှိဟု
အယူရှိကုန်သော။ ဧတေ၊ ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။
သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ လောကဿ၊
၏။ အန္တာနန္ဒိ၊ အဆုံး ရှိသည် အဆုံး မရှိသည်ကို။ စတုဟိ၊
ကုန်သော။ ဝတ္ထုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဗညပေန္တိ၊ ကုန်၏။

အမှာ ဤအရာ၌ “အန္တအနန္တအန္တာနန္ဒ နေဝန္တာနာနန္ဒိ
ကာ” ဟု ဆိုအပ်လျက် ဧကသေသ နည်းအားဖြင့်
အန္တာနန္ဒိကာဟု ဆိုသတည်း။ ထိုသို့ ဧကသေသ နည်းအားဖြင့်
အန္တာနန္ဒိကာဟု ဆိုသည်၏ အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ အဋ္ဌကထာ
ဆရာသည် “အန္တာနန္ဒိကာတိအန္တနန္ဒဝါဒါ၊ အန္တဝါဒနန္ဒဝါ
အန္တာနန္ဒဝါနေဝန္တာနာနန္ဒဝါ အာရမ္မပဝတ္ထဝါဒါတိ အတ္ထော”
ဟု ဆိုတော်မူသတည်း။ အကြွင်းအနက် လွယ်သည်များ၏။

၅၄။ စိတ္တော၊ သည်။ ယထာယေန သမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ သမာဟိ
တေ၊ သော်။ တေနသမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ လောကသ္မိံ၊ ၌။ အန္တသညိ၊
အဆုံးရှိ၏ဟု အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သောပုဂ္ဂလော၊
သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ ကိံ အာဟ၊ နည်းဟူမူကား။ အယံ
လောကော၊ ဤလောကသည်။ အန္တဝါ၊ အဆုံးရှိ၏။ ပရိဝုဇ္ဈမော၊
ထက်ဝန်းကျင်ထုံး၏။ တံ၊ ထိုသို့ ငါဆိုခြင်းသည်။ ကိဿ၊ သော။
ဟေတု၊ အကြောင်းကြောင့် နည်းဟူမူကား။ အဟံ၊ သည်။

အာတုပ္ပမန္တယ အစရှိသည် အနက်တူပြီ။ ယထာယေန ကာရ
 ဇောန၊ ကြောင့်။ အယံလောကော၊ သည်။ အန္တဝါ၊ ၏။ ပရိဝဠု
 မော၊ ထက်ဝန်းကျင်လုံး၏။ ဧတံ ကာရဏံ၊ ထိုသို့ အဆုံးရှိ
 ကြောင်း ထက်ဝန်းကျင် ထုံးကြောင်းကို။ အဟံ၊ သည်။ ဣဓိနာ
 ဝိသေသာဓိဂမနေန၊ ဤ အဘိညာဉ် တရား အထူးကို ရခြင်း
 ကြောင့်။ ဇာနာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တိက္ခဝေ၊ တို့။ အန္တ
 နန္တကာ၊ အဆုံးရှိ၏ အဆုံးမရှိဟု အယူရှိကုန်သော။ ဧကေ၊ ကုန်
 သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ တို့သည်။ ယံဌာနံ၊ ကို။ အာဂမ္မ၊ ၎င်း။
 ယံဌာနံ၊ ကို။ အာရုပ္ပ၊ ၎င်း။ လောကဿ၊ ၏။ အန္တနန္တံ၊ အဆုံး
 ရှိသည် အဆုံးမရှိသည်ကို။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံဌာနံ၊ သည်။
 ပဌမံ၊ သော။ ဌာနံ၊ တည်း။

၅၅။ ဒုတိယေစ၊ ဌလည်း။ (ဘောန္တော သမဏ ဗြာဟ္မဏာ
 စသည်အနက်တူပြီ)။ လောကသ္မိံ၊ ဌ။ အနန္တသညိံ၊ အဆုံးမရှိဟု
 အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဧဝံ၊
 သို့။ အာဟ၊ ၏။ ကိံအာဟ၊ နည်းဟူမူကား။ အယံလောကော၊
 သည်။ အနန္တော၊ အဆုံးမရှိ။ အပရိယန္တော၊ အပိုင်းအခြား မရှိ။
 ယေ၊ အမဏ ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ အယံ လောကော၊ သည်။
 အန္တဝါ၊ အဆုံးရှိ၏။ ပရိဝဠုမော၊ အပိုင်းအခြားရှိ၏။ “ထက်ဝန်း
 ကျင်လုံး၏လည်းဟူ”။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ အဟံ၊ သည်။ ကုန်၏။ ဧတံ၊
 ထိုရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝစနံ၊ သည်။ (ထည့်ပါ)။ မုသာ၊ ချွတ်လွှဲ၏။
 အယံ လောကော၊ သည်။ အနန္တော၊ ရှိ။ အပရိယန္တော၊ ရှိ။
 တံ၊ ထိုသို့ အဆုံး မရှိဟူ၍ ငါဆိုခြင်းသည်။ ကိဿ၊ သော။
 ဧတု၊ နည်းဟူမူကား။ ပ။ ယထာ ယေန ကာရဇောန၊ ကြောင့်။
 အယံလောကော၊ သည်။ အနန္တော၊ ရှိ။ အပရိယန္တော၊ အပိုင်း
 အခြားမရှိ။ ဧတံကာရဏံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ ဣဓိနာ ဝိသေသာ
 ဓိဂမနေန၊ အဘိညာဉ် တရားထူးကို ရခြင်းကြောင့်။ ဇာနာမိ၊
 ၏။ (ဣဒံ တိက္ခဝေ ဒုတိယံ စသည် အနက်တူပြီ)။

(၇၄) သုတ်သီလက္ခန် ပါဠိတော်နိဿယသစ်

၅၆။ တတိယေစ၊ တတိယ ဝါရ၌လည်း ။ပ။ စိတ္တေ၊ စိတ်သည်။ ယထာ ယေနသမာဓိနာ၊ အကြင်အပ္ပနာ သမာဓိဖြင့်။ သမာဟိတေ၊ တည်ကြည် လသော်။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက် ဖြစ်သော။ လောကသ္မိံ၊ ၌။ အဓော၊ အောက်ဖြစ်သော။ လောကသ္မိံ၊ ၌။ အန္တသညီ၊ အဆုံးရှိ၏ဟူ၍ အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တိရိယံ၊ ဖိလာကား။ အနန္တသညီ၊ အဆုံးမရှိဟု အမှတ်ရှိသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဝေံ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ ကိံအာဟ၊ နည်းဟူမူကား။ အယံလောကော၊ သည်။ အန္တဝါ၊ အဆုံးလည်း ရှိ၏။ အနန္တောစ၊ အဆုံးလည်း မရှိပ။ တေသမ္ပိ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၏လည်း။ ဝစနံ၊ သည်းမှသာ၊ ချွတ်လွှဲ၏။ အယံလောကော၊ သည်။ အန္တဝါ၊ အဆုံးလည်း ရှိ၏။ အနန္တောစ၊ လည်းမရှိ၊ တံ၊ ထိုသို့ အဆုံးလည်းရှိ အဆုံးလည်းမရှိဟူ၍ ငါဆိုခြင်းသည်။ ကိဿ၊ သော။ ဟေတု၊ နည်းဟူမူကား ။ပ ယထာယေနသမာဓိနာ၊ ဖြင့်။ စိတ္တေ၊ သည်။ သမာဟိတေ၊ လသော်။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဖြစ်သော။ လောကသ္မိံ၊ ၌။ အဓော၊ အောက်ဖြစ်သော။ လောကသ္မိံ၊ ၌။ အန္တသညီ၊ ဖြစ်၍။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ တိရိယံ၊ ဖိလာကား။ အနန္တသညီ၊ ဖြစ်၍။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ ယထာယေနကာရဏေန၊ ကြောင့် ။ပ။ ဧတံကာရဏံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ ဣမိနာ ဝိသေသာမိဂမနေန၊ ကြောင့်။ ဇာနာမိ၊ ၏။ (ဣဒံ ဘိက္ခဝေ တတိယံ ဌာနံ စသည် အနက်တူပြီ)။

၅၇။ စတုတ္ထေစ၊ ၌လည်း ပ။ အယံ လောကော၊ သည်။ အန္တဝါ၊ အဆုံးလည်းရှိ၏။ အနန္တောစ၊ လည်းမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ တေသမ္ပိ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၏လည်း။ ဝစနံ၊ သည်။ မုသာ၊ ချွတ်လွှဲ၏။ အယံလောကော၊ သည်။ အန္တဝါ၊ အဆုံးရှိသည်လည်း။ နေဝဟောတိ၊ ဖြစ်။ အနန္တောစ၊ အဆုံးမရှိသည်လည်း။ နပနဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ (ဣဒံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထံ ဌာနံ စသည် အနက်တူပြီ။ အမရာဝိက္ခေပိက ဝါဒ၌ ထူးရာကိုသာ ယောဇနာအံ)။

၁-မြဟ္မဇာလသုတ္တ-အမရာဝိက္ခေပဝါဒ (၇၅)

အမရာဝိက္ခေပဝါဒ

၆၁။ ဘိက္ခုဝေ၊တို့။အမရာဝိက္ခေပိကာ၊ အယူစကား တုန်လှုပ်ခြင်းရှိကုန်သော။ “အယူစကား အပိုင်းအခြားမရှိကုန်သောလည်းဟူ”။ဧကေ၊ကုန်သော။သမဏဗြာဟ္မဏာ၊တို့သည်။သန္တိ၊ကုန်၏။တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊တို့သည်။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုသော အယူတို့၌။ “ထိုထိုသောတရားတို့၌၊ လည်းဟူ”။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ ပုဋ္ဌာ၊ မေးအပ်ကုန်သည်။ သမာနာ၊ ရှိကုန်သော်။ ဝါစာဝိက္ခေပံ၊ နှုတ်ဖြင့်တုန်လှုပ်ခြင်းရှိသော။အမရာဝိက္ခေပံ၊ အပိုင်းအခြား မရှိသော တုန်လှုပ်ခြင်းသို့။ စတုဟိ၊ကုန်သော။ ဝတ္ထုဟိ၊တို့ဖြင့်။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တေစ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ထိုအရှင် ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။(အနက်တူပြီ)။ ဝါစာဝိက္ခေပံ၊ နှုတ်ဖြင့် တုန်လှုပ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အမရာဝိက္ခေပံ၊ အပိုင်းအခြား မရှိသော တုန်လှုပ်ခြင်းသို့၊ စတုဟိ၊ကုန်သော။ ဝတ္ထုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ပ။

၆၂။ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ ကုသလံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယထာဘူတံ၊ မဖောက်မပြန်။ “ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း၊လည်းဟူ”။ နပဇာနာတိ၊ မသိ။ပ။ တဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဧဝံပရိဝိတက္ကော၊ ဤသို့သောအကြံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိံဟောတိ၊ နည်းဟူမူကား။ခေါ၊ စင်စစ်။ အဟံ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ကား။ ကုသလံ၊ တည်း။ဣတိ။လှ။ နပဇာနာမိ၊ မသိ။ပ။ အဟဇ္ဇေဝ၊ ငါသည်လျှင်။ ခေါပန၊ စင်စစ်။ ဣဒံ၊ ကား။ ကုသလံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ အပဇာနန္တော၊ မသိမူ၍။ပ။ ဣဒံ၊ ကား။ ကုသလံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မူလည်း။ ဗျာကရေယံ၊ ကြားအံ့။ “မြေအံ့၊ လည်းဟူ”။ ဣဒံ၊ ကား။ ကုသလံ၊ တည်း။ ဣတိဝါ၊ သို့မူလည်း။ ဗျာကရေယံ၊ အံ့။ တံဗျာကရဏံ၊ ထိုသို့မြေခြင်းသည်။ မမ၊ အား။ မုသာ၊ ချွတ်လွဲသည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ ဗမ၊ ၏။ ယံဝစနံ၊ သည်။ မုသာ၊ ချွတ်လွဲသည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ သောမုသာဝါဒေါ၊ ထိုချွတ်လွဲသော စကားသည်။

(၇၆) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

မမ၊ အား။ ဝိသုဒ္ဓိတော၊ ကိုယ်စိတ်၏ ပင်ပန်းခြင်းသည်။ အသု
ဘဝေယျ၊ ၏။ မမ၊ အား။ ယောဝိသုဒ္ဓိတော၊ သည်။ အသု
ဘဝေယျ၊ ၏။ သောဝိသုဒ္ဓိတော၊ သည်။ မမ၊ ၏။ “အား၊
လည်းဟူ”။ အန္တရာယော၊ နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန်၏ အန္တရာယ်သည်။
အသုဘဝေယျ၊ ၏။ (ဣတိသဒ္ဓါကား ပရိသမာပနတည်း)။ ဣတိ၊
သို့။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ မုသာဝါဒ ဘယာ၊ မုသာဝါဒမှ
ကြောက် ခြင်း ကြောင့်။ မုသာဝါဒပရိဇေဂုစ္ဆာ၊ မုသာဝါဒမှ
စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဣဒံ၊ ကား။ ကုသလံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။
နေဝဗျာကရောတိ၊ မကြားအံ့။ ဣဒံ၊ သည်ကား။ အကုသလံ၊ တည်း။
ဣတိ၊ သို့။ နပနဗျာကရောတိ၊ မကြား။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုသော
တရားတို့၌။ ပဉ္စ၊ ကို။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်။ သမာနော၊ ရှိသော်။
ဝါစာဝိက္ခေပံ၊ စကား တုန်လှုပ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အမရာ
ဝိက္ခေပံ၊ အပိုင်းအခြား မရှိသော တုန်လှုပ်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊
၏။ ကိ အာပဇ္ဇတိ၊ နည်းဟူမူကား။ ဧဝံဣတိပိ၊ ဤသို့ ကုသိုလ်ဟူ၍
လည်း။ မမ၊ ၏။ မတိ၊ အယူသည်။ နောဟောသိ၊ ဖြစ်။ တထာ
တိပိ၊ အကုသိုလ်ဟူ၍လည်း။ မေ၊ ၏။ မတိ၊ သည်။ နောဟောတိ၊
ဖြစ်။ အညထာတိပိ၊ နှစ်ပါးစုံမှ တပါးဟူ၍လည်း။ မေ၊ ၏။ မတိ၊
သည်။ နောဟောတိ၊ ဖြစ်။ နောတိပိ၊ နှစ်ပါးစုံအား ဖြင့်မဖြစ်ဟူ၍
လည်း။ မေ၊ ၏။ မတိ၊ သည်။ နောဟောတိ၊ ဖြစ်။ နောနောတိပိ၊
နှစ်ပါးစုံအားဖြင့် မဖြစ်သည် မဟုတ်ဟူ၍လည်း။ မေ၊ ၏။ မတိ၊
သည်။ နောဟောတိ၊ ဖြစ်။

ဤငါးပါးကုန်သော ပဋိက္ခေပံတို့တွင် ဧဝံတိပိ မေ
အမှာ နော ဟူသော ဤ-ပုဒ်ဖြင့် အနိယမအားဖြင့် ပယ်
တော်မူ၏။ တထာတိပိ မေ နော ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့် သဿတ
ဝါဒကို ပယ်တော်မူ၏။ အညထာ တိပိ နော ဟူသောပုဒ်ဖြင့်
ကေစ္စသဿတဝါဒကို ပယ်၏။ နောတိပိ မေ နော ဟူသော
ပုဒ်ဖြင့် ဥစ္ဆေဒဝါဒကို ပယ်၏။ နောနောတိပိ မေ နော ဟူသော
ပုဒ်ဖြင့် တက္ကိဝါဒကို ပယ်၏။

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ္တ-အမရာဝိက္ခေပဝါဒ (၇၇)

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အမရာဝိက္ခေပိကာ၊ အယုစကား အပိုင်း အခြား မရှိကုန်သော။ ဧကေ၊ ကုန်သော။ သမဏ ဗြဟ္မဇာလာ တို့သည်။ ယံဌာနံ၊ ကို။ အာဂမ္မ၊ ဤ။ ယံဌာနံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ဤ။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထို၌။ ပဉ္စ၊ ကို။ ပုဋ္ဌာ၊ သည်။ သမာနာ၊ ရှိကုန်လသော်။ ဝါစာဝိက္ခေပံ၊ စကား တုန်လှုပ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အမရာဝိက္ခေပံ၊ အပိုင်း အခြား မရှိသော တုန်လှုပ်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံဌာနံ၊ သည်။ ပဌမံ၊ သော။ ဌာနံ၊ တည်း။

၆၃။ ဒုတိယေစ၊ ၌လည်း။ (အနက် ပဌမဝါဒနှင့် တူသည် ချည်း)။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ ကြိရာ၌။ ဆန္ဒောဝါ၊ အားနည်းသော ရာဂသည်လည်းကောင်း။ ရာဂေါဝါ၊ အားကြီးသော ရာဂသည် လည်းကောင်း။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ ဒေါသောဝါ၊ အားနည်း သော ဒေါသသည်လည်းကောင်း။ ပဋိစောဝါ၊ အားကြီးသော ဒေါသသည် လည်းကောင်း။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို ပြဿနာကို ဖြေရာ၌။ ယောဆန္ဒောဝါ၊ အကြင် အားနည်းသော ရာဂသည်လည်းကောင်း။ ပ။ ယောပဋိစောဝါ၊ အကြင် အားကြီး သော ဒေါသသည်လည်းကောင်း။ မေ၊ အား။ အဿဘဝေယျ၊ ရာ၏။ တံဆန္ဒရာဂဒွယံ၊ ထိုဆန္ဒရာဂ နှစ်ပါး အပေါင်းသည်။ မမ၊ အား။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ ယံ၊ အကြင် ဒေါသ ပဋိစာ နှစ်ပါး အပေါင်းသည်။ မမ၊ အား။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ သော ဒေါသပဋိစော၊ ထိုအားနည်းသော ဒေါသအားကြီးသောဒေါသသည်။ မမ၊ အား။ ဝိသာတော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ မမ၊ ၏။ သောဝိသာတော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ သော ဝိသာတော၊ သည်။ မမ၊ အား။ အန္တရာ ယော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အမရာဝိက္ခေပံ၊ အပိုင်း အခြား မရှိသော တုန်လှုပ်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒုတိ၊ သို့။ သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဥပါဒါနိကယာ၊ ဥပါဒါနိမှ ကြောက်သောကြောင့်။ ဥပါဒါနိပရိဇေဂ္ဂံ၊ ဥပါဒါနိမှ စက်ဆုပ်

(၇၀) သုတ်သီလကျွန် ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ခြင်းကြောင့်။ (အကြွင်း အနက်တူပြီ။ တတိယဝါဒ၌ ကွဲရာကိုသာ ယောဇနာအံ့)။

၆၄။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံကုန် ထသော။ နိပုဏာ၊ သိမ်မွေ့စွာသော အနက်ကို သိနိုင်သော ပညာရှိကုန် ထသော။ ကတပရပ္ပဝါဒါ၊ သူတပါး၏ အယူကို သိတတ်ကုန် ထသော။ ဝါလဝေဓိရူပါ၊ သားမြီးဖျားကို မှန်အောင် ပစ်နိုင်သော လေး သမားနှင့် တူကုန်ထသော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတ သမဏ ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊ ၎င်း။ (သမ္ဗန်ထည့်)။ ပညာဂတေန၊ ပညာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပရေသံ၊ တို့၏။ (သမ္ဗန်ထည့်ပါဦး)။ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ၊ အယူတို့ကို။ ဘိန္ဒန္တာမညေ၊ ဖျက်ကုန်သကဲ့သို့။ စရန္တိ၊ သွားကုန်၏။ “လှည့်ကုန်အံ့၊ လည်းဟူ”။ (မညေကား ဝိယအနက်ရှိ၏။ ထိုကြောင့် အဇ္ဇကထာ၌ ဘိန္ဒန္တာ ဝိယဟုဆိုသတည်း)။ တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ တတ္ထ၊ ထို ပြဿနာကိုဖြေရာ၌။ မံ၊ ကို။ သမနုယုဇ္ဇေယျ၊ အယူကို မေးစိစစ် ကုန်ရာ၏။ သမနုဂါဟေယျ၊ အကြောင်းကို မေးစိစစ်ကုန်ရာ၏။ သမနုဘာသေယျ၊ အပြစ်ကိုပြ၍ ဆိုကုန်ရာ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပြဿနာ ကိုဖြေရာ၌။ ယေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ မံ၊ ကို။ သမယုဇ္ဇေ ယျ၊ ကုန်ရာ၏။ သမနုဂါဟေယျ၊ ကုန်ရာ၏။ သမနုဘာသေယျ၊ အပြစ်ကိုပြ၍ ဆိုကုန်ရာ၏။ တေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့အား။ အဟံ၊ သည်။ နသမ္မာယေယံ၊ ပြည့်စုံစွာ မဆိုနိုင်ရာ။ အဟံ၊ သည်။ ယေသံ၊ တို့အား။ နသမ္မာယေယံ၊ ပြည့်စုံစွာမဆိုနိုင်ရာ။ သောသမ္မာ ယော၊ ထိုသို့ ပြည့်စုံစွာမဆိုနိုင်ခြင်းသည်။ မမ၊ အား။ ဝိဗာတော၊ ပင်ပန်းခြင်းသည်။ အဿဘဝေယျ၊ ရာ၏။ မမ၊ အား။ ယောဝိဗာ တော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၎င်း။ သောဝိဗာတော၊ သည်။ မမ၊ ၎င်း။ “အား၊ လည်းဟူ”။ အန္တရာယော၊ နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန်၏ အန္တရာယ်သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၎င်း။ ဣတိ မနသိကတွာ၊ ၎်။ အမရာဝိက္ခေပံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အနုယောဂဘယာ၊ သူတပါးမေးစိစစ်အံ့သည်မှ

၁-မြဟ္မဇာလသုတ္တ-အမရာဝိက္ခေပဝါဒ (၇၉)

ကြောက်သောကြောင့်။ အနုယောဂပရိဇေဂုစ္ဆာ၊ သူတပါး မေးစိစစ်အံ့ သည်မှ စက်ဆုပ် ခြင်းကြောင့်။ (အကြွင်း အနက် တူပြီ။ စတုတ္ထဝါဒ၌ အနက်ထူးရာကိုသာ ယောဇနာအံ့)။

၆၅။ မြဟ္မဏောဝါ၊ လည်လည်းကောင်း။ မန္တော၊ ပညာနည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မောမူဟော၊ အလွန် မိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ မန္တတ္တာ၊ ပညာနည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မောမူဟတ္တာ၊ အလွန်မိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပ။ ပရောလောကော၊ တမလွန်လောကသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣတိ ဧတံ ကရဏံ၊ ထိုတမလွန် လောကရှိကြောင်းကို။ မံ၊ ငါ့ကို။ တံ၊ သည်။ စေပုစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ မေးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့မေးသည်။ သတိ၊ သော်။ ပရောလောကော၊ တမလွန်လောကသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ ၏။ ဣတိ ဧတံ စိတ္တံ၊ ထိုသို့သော စိတ်သည်။ စေအဿဟောတိ၊ အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ စိတ်ရှိသည်။ သန္တေပိ၊ ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ပရောလောကော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣတိ ဧတံ ကရဏံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ နဗျာကရေယံ၊ မကြားအံ့။ ဧဝံတိပိ၊ ဤသို့ တမလွန်လောက ရှိ၏ဟူ၍လည်း။ မေ၊ ၏။ မတိ၊ အယူသည်။ နောဟောတိ၊ ဖြစ်။ တထာတိပိ၊ တမလွန်လောက မရှိဟူ၍လည်း။ မေ၊ ၏။ မတိ၊ သည်။ နောဟောတိ၊ ဖြစ်။ အညထာတိပိ၊ ရှိ၊ မရှိ နှစ်ပါးစုံမှ တပါးသောအားဖြင့် ဖြစ်၏ဟူ၍လည်း။ မေ၊ ၏။ မတိ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ ဖြစ်။ နောတိပိ၊ နှစ်ပါးစုံမှ တပါးသော အပြားအားဖြင့် မဖြစ်ဟူ၍လည်း။ မေ၊ ၏။ မတိ၊ သည်။ နောဟောတိ၊ ဖြစ်။ နောနောတိပိ၊ နှစ်ပါးစုံမှ တပါးသော အပြား အားဖြင့် မဖြစ်သည် မဟုတ်ဟူ၍လည်း။ မေ၊ ၏။ မတိ၊ သည်။ နောဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗျာကရေယံ၊ အံ့ (ဤသို့ယောဇနာ)။ ပရောလောကော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ပ။ ပရောလောကော၊ သည်။ အတ္ထိစ၊ ရှိလည်း ရှိသလော။ နတ္ထိစ၊ မရှိလည်း မရှိသလော။ ပရောလောကော၊ သည်။ နေဝတ္ထိ၊ မရှိ။ နနတ္ထိ၊ မရှိသည်လည်း မဟုတ်။ ဩပပါတိ

(၈၀) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကာ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်တတ်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ ထိုသည်။ အတ္ထိသန္တိ၊ ရှိကုန်သလော။ ဩပပါတိကာ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ ထိုသည်။ အတ္ထိနသန္တိ၊ ကုန်သလော။ ဩပပါတိကာ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ ထိုသည်။ အတ္ထိ သန္တိစ၊ ရှိလည်း ရှိကုန်သလော။ နတ္ထိ န သန္တိစ၊ မရှိလည်း မရှိကုန်သလော။ ဩပပါတိကာ၊ ပဋိသန္ဓေ နေသောအားဖြင့် ဖြစ်တတ်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ ထိုသည်။ နေဝ အတ္ထိ နေဝသန္တိ၊ လော။ နနတ္ထိ နနသန္တိ၊ မရှိသည်လည်း မဟုတ် ကုန်သလော။ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ၊ ကောင်းစွာ ပြုအပ်ကုန်သော မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော။ ဓနည်းကား၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ ကံတို့၏။ ဖလံပပါကော၊ အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ (ဖလံပပါက ဤနှစ်ပုဒ်ကား ပရိယာယ် သဒ္ဓါတည်း။ အနက်တူ၏။ ဤကုသိုအကြွင်းကိုလည်း သမ္ပန်လေ)။ တထာဂတော၊ သတ္တဝါသည်။ မရဏာ၊ စုတိစိတ်မှ။ ပရံ၊ အထက် ဌ။ “မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ နောက်၌၊ လည်းဟူ”။ ဟောတိ၊ လော။ (တထာဂတသဒ္ဓါ ဤ-အရာ၌ သတ္တဝါ သာမညကို ဟော၏။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “သတ္တော တထာဂတောတိ အဓိပ္ပေ တော” ဟု ဆိုတော်မူသတည်း)။ တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ အထက်၌။ “နောက်၌၊ လည်းဟူ”။ နဟောတိ၊ လော။ တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ ဟောတိစ၊ ဖြစ်သလော။ နဟောတိစ၊ မဖြစ်လည်း မဖြစ်သလော။ တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ နဟောတိ၊ မဖြစ်သလော။ နနဇတာတိ၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မံ၊ ကိ။ ဣတိ ဧဝံ တရဏံ၊ ကိ။ စေပုစ္ဆသိ၊ အံ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ မေးသည်။ အတိ၊ ရှိသော်။ တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ စုတိမှ။ ပရံ၊ ၌။ နေဝဟောတိ၊ ဖြစ်။ နနဟောတိ၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ ၏။ ဣတိ တေ၊ စိတ္တံ၊ ဤသို့သော စိတ် သည်။ စေ အဿ တောတိ၊ အံ။ တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ နေဝဟောတိ၊ ဖြစ်။ နနဟောတိ၊ မဖြစ်သည် မဟုတ်။

၁-မြဟ္မဇာလသုတ္တ-အမရာဝိက္ခေပဝါဒ (၈၁)

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣတိ ဧတံ ကာရဏံ၊ ကို။ နဗျာကရေယျံ၊ မကြားအံ့။
 ဧဝံ တိပိ၊ ဤသို့ စုတိစိတ်မှ အထက်၌ သတ္တဝါဖြစ်၏ ဟူ၍လည်း။
 မေ၊ နိ။ မတိ၊ အယူသည်။ နောဟောတိ၊ ဖြစ်။ တထာတိပိ၊
 စုတိစိတ်၏ အထက်၌ သတ္တဝါမဖြစ် ဟူ၍လည်း။ မေ၊ နိ။ မတိ၊
 သည်။ နောဟောတိ၊ ဖြစ်။ အညထာတိပိ၊ ဖြစ်၊ မဖြစ် နှစ်ပါးစုံမှ
 တပါးသော အပြားဖြင့် ဖြစ်၏ဟူ၍လည်း။ မေ၊ နိ။ မတိ၊ သည်။
 နောဟောတိ၊ ဖြစ်။ နောတိပိ၊ နှစ်ပါးစုံမှ တပါးသော အပြား
 ဖြင့် မဖြစ်ဟူ၍လည်းကောင်း။ မေ၊ နိ။ မတိ၊ သည်။ နောဟောတိ၊
 ဖြစ်။ နောနောတိပိ၊ နှစ်ပါးစုံမှ တပါးအပြားဖြင့် မဖြစ်သည်မဟုတ်
 ဟူ၍လည်း။ မေ၊ နိ။ မတိ၊ သည်။ နောဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။
 ဗျာကရေယျံ၊ အံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အမရာဝိက္ခေပိကာ၊ အပိုင်း
 အခြား မရှိသော တုန်လှုပ်ခြင်း စကားရှိကုန်သော။ ဧကေ၊ ကုန်
 သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ယံဌာနံ၊ ကို။ အာဂမ္မ၊
 စွဲ၍။ ယံဌာနံ၊ ကို။ အာရမ္မ၊ အကြောင်းပြု၍။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထို
 သော တရားတို့၌။ ပဉ္စံ၊ ကို။ ပုဋ္ဌာ၊ တို့သည်။ သမာနာ၊ ရှိကုန်လ
 သော်။ ဝါစာဝိက္ခေပံ၊ စကားတုန်လှုပ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အမ
 ရာဝိက္ခေပံ၊ အပိုင်းအခြားကင်းသော တုန်လှုပ်ခြင်းသို့။ အာမဇ္ဇန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဣဒံဌာနံ၊ သည်။ စတုတ္ထံ၊ သော၊ ဌာနံ၊ တည်း။ (ဤအမရာ
 ဝိက္ခေပဝါဒ၌ တက္ကီဝါဒကို အထူး ဟောတော် မမူကြောင်းကား
 ဧဝန္တိပိမေနော ဟူသောပုဒ်ဖြင့် အနိယမအားဖြင့်ပယ်တော်မူ၏။
 တထာတိပိမေနော ဟူသော ပုဒ်ဖြင့် သဿတဝါဒကို ပယ်၏။
 အညထာတိပိမေနော ဟူသော ပုဒ်ဖြင့် ဧကစ္စသဿတ ဝါဒကို
 ပယ်၏။ နောတိပိမေနော ဟူသောပုဒ်ဖြင့် ဥစ္ဆေဒဝါဒကို ပယ်၏။
 နောနောတိပိမေနော ဟူသောပုဒ်ဖြင့် တက္ကီဝါဒကို ပယ်၏။ ဤသို့
 ပယ်သောကြောင့် တက္ကီဝါဒဟူ၍ ဟောရာမရှိပြီ။ ထိုကြောင့် တက္ကီ
 ဝါဒဟူ၍ အသီးဟောတော် မမူလေသတည်း။ ကြွင်းသော ပါဠိ
 အနက်တူပြီ။

(၈၂) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကာ

၆၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကာ၊ အကြောင်းကင်း၍ သတ္တဝါ သင်္ခါရ ဖြစ်ကုန်၏ဟု အယူ ရှိကုန်သော။ ဧဝေါ၊ ကုန်သော။ သမဏ မြာဟူဏာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ သမဏ မြာဟူဏာ၊ တို့သည်။ အတ္တာနဉ္စ၊ ခန္ဓာပဉ္စကဖြစ်သော အတ္တဘောကို လည်းကောင်း။ လောကဉ္စ၊ သတ္တဝါ သင်္ခါရ လောကကိုလည်းကောင်း။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိ၊ အကြောင်းကင်း၍ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဣဟိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထုဟိ၊ အကြောင်း တို့ဖြင့်။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကာ၊ အကြောင်းကင်း၍ သတ္တဝါသင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏ဟု အယူရှိ ကုန်သော။ တေ ဘောန္တော သမဏမြာဟူဏာ၊ ထိုအရှင် ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ။ပ။

၆၈။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အသညသတ္တာ နာမ၊ အသညသတ် အမည်ရှိ ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ မြဟွာတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တနည်းကား။ အသညသတ္တာ၊ သညာမရှိကုန်သော။ ဒေဝါနာမ၊ မြဟွာတို့မည်သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။

အမှာ အသညသတ္တာဟု သညာကုန္တာသာ မရှိသကဲ့သို့ ဟောတော် မူခြင်း သည် ကား ဥပလက္ခဏနည်းတည်း။ ထိုမြဟွာတို့အား နာမကုန္တာ လေးပါးပင် မရှိဟူသော အနက်ကို မုချမှတ်လေ။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “အသညသတ္တာ တိ ဒေသနာ သိသမေတံ၊ အစိတ္တုပ္ပါဒါ ရူပမတ္တ ဘာဝါတိ အတ္ထော” ဟု ဆိုသတည်း။

* တေ ဒေဝါ၊ ထိုမြဟွာတို့သည်။ သညုပ္ပါဒါစပန၊ ကာမသုဂတိ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သညာ၏ ထင်ခြင်းကြောင့်။ တမှာကာယာ၊ ထိုအသညသတ်ဘုံမှ။ စဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အညဟရော၊ သော။ သတ္ထော၊ သည်။ တမှာကာယာ၊ ထို အသညသတ် ဘုံမှ။ စဝိက္ခာ၊ ၍။ ဣတ္ထတ္ထံ၊ ဤလူ့ပြည်သို့။ ယံအာဂစ္ဆတိ၊ အကြင်

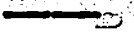
၁-မြဲဟွဇာလသုတ္တ-အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဝါဒ (၈၃)

ကြောင့်လာ၏။ တေဋ္ဌာနံသည်။ ဝိဇ္ဇတိခေါ်ပန၊ ရှိသလျှင်ကတည်း။
 ဣတ္ထတ္ထံ၊ သို့။ အာဂတော၊ သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်၍။ ပ။ ယထာ
 ယေန သမာဓိနာ၊ အကြင် အပ္ပနာ သမာဓိဖြင့်။ စိတ္တော၊ သည်။
 သမာဟိတော၊ တည်ကြည် လတ်သော်။ တေန သမာဓိနာ၊ ဖြင့်။
 သညျပ္ပါဒံ၊ သညာ၏ဖြစ်ခြင်းကို။ အနုဿရတိ၊ ၏။ တတော၊ ထို
 တဘဝထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ နာနုဿရတိ၊ မအောက်မေ့နိုင်။ သော
 ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ကိံ အာဟ၊ နည်းဟူမူကား။
 အတ္တာစ၊ သည် လည်း ကောင်း။ လောကေစ၊ သည်လည်း
 ကောင်း။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နော၊ အကြောင်းကင်း၍ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုသို့
 အကြောင်းကင်း၍ဖြစ်၏ဟူ၍ဆိုခြင်းသည်။ ကိဿ၊ သော။ ဟေတု၊
 ကြောင့်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အဟံ၊ ငါသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ နာ
 ဟောသိံ၊ မဖြစ်ဘူး။ သောအဟံ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ (လိုက်ပါ)။
 အဟုတွာ၊ ၍။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ သန္တာယ၊ ထင်ရှားစွာ
 ဖြစ်ခြင်းငှာ။ “ထင်ရှားစွာ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ လည်းဟူ”။
 ပရိဏတော၊ ညွတ်ခြင်းသို့ရောက်သည်။ အမှိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊
 ၏။ (ဣဒံ ဘိက္ခဝေ အစရှိသည် အနက်တူပြီ)။

၇၁။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ၊ ရှေးအဖို့ကိုကြို၍ ယူကုန်
 ထသော။ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနော၊ ရှေးအဖို့သို့ အစဉ်လိုက်၍ ယူတတ်
 ကုန်ထသော။ ဣမေ သမဏ ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ (ခေါ်သဒ္ဓါ
 တေ သဒ္ဓါတို့ကား ပဒါလင်္ကာရတည်း)။ ပုဗ္ဗန္တံ၊ ရှေးအဖို့ကို။
 အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ အနေက ဝိဟိတာနိ၊ အထူးထူး အပြား
 ပြားရှိကုန်သော။ အဓိမုတ္တိပဒါနိ၊ မိစ္ဆာအယူကိုပြုတတ်ကုန်သော
 စကားတို့ကို။ အဋ္ဌာရသဟိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိ
 ဝဒန္တိ၊ ဆိုတတ်ကုန်၏။ (ဤပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ၌ အလုံးစုံပုဒ် အနက်
 တူပြီ။ အပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ၌ ထူးရာကိုသာ ယောဇနာအံ့)။ ။

ဒုတိယဘာဏဝါရော၊ သည်။

နိဋ္ဌိစော၊ ပြီ။

(၈၄) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

အပရန္တကပ္ပိကာ

၇၄။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အပရန္တကပ္ပိကာ၊ နောက်အဖို့ဟုဆိုအပ်
သော အနာဂတ်အဖို့ကို ကြံ၍ ယူတတ်ကုန် ထသော။ တနည်း
ကား၊ နောက်အဖို့ဟု ဆိုအပ်သော အနာဂတ်အဖို့ကို ကြံခြင်း
ရှိကုန်ထသော။ အပရန္တာနု ဒိဋ္ဌိနော၊ နောက် အဖို့ဟု ဆိုအပ်
သော အနာဂတ်အဖို့သို့ အစဉ်လိုက်၍ ယူလေ့ရှိကုန်သော။ ဧကေ၊
ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ပ။ စတု စတ္တာရိသာယ၊
လေးဆယ့်လေးပါး အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဝတ္ထု၊ ဟိ၊ အကြောင်း
တို့ဖြင့်။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ (စတု စတ္တာရိသာယကား သင်္ချာ
ပြဇာန်းသောကြောင့် ဣတ္ထိလိင် ဧကစုစ် ရှိသတည်း။)

သညီဝါဒ

၇၅။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဥဒ္ဓမာဃာတနိကာ၊ စုတိစိတ်၏ အထက်
၌ မသေဟူ၍ ယူတတ်ကုန်ထသော “စုတိစိတ်၏ အထက်၌ မြစ်
ဟု အယူရှိကုန်ထသော၊ လည်းဟူ”။ သညီဝါဒ၊ သညာရှိ၏ဟု
အယူရှိကုန် ထသော။ ဧကေ၊ ကုန်သော။ သမဏ ဗြာဟ္မဏာ၊
တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ဥဒ္ဓ
မာဃာတနိကာ၊ စုတိစိတ်၏အထက်၌ သေခြင်းမရှိသော။ “စုတိ
စိတ်၏အထက်၌ အမြဲတည်သော”။ အတ္တာနံ၊ ကို သညီဗ္ဗတိ၊
သညာရှိ၏ဟူ၍။ သောဋ္ဌသဟိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထု၊ ဟိ၊ တို့ဖြင့်။
ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ (မာသဒ္ဓါကား ပဋိသေဓ အနက် ရှိ၏။ ပ

၇၆။ အတ္တာ၊ အတ္တဘောသည်။ ရူပီ၊ ရုပ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
မရဏာ၊ စုတိစိတ်မှ။ ပရံ၊ အထက်၌။ အရောဂေါ၊ မြဲသည်။ ဟောတိ၊
၏။ တနည်းကား၊ ရူပီ၊ ရုပ်ရှိသော။ အတ္တာ၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။
ပရံ၊ ၌။ အရောဂေါ၊ မြဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နံ၊ ထိုရုပ်ရှိသော
အတ္တဘောကို။ သညီတိ၊ သညာရှိ၏ဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။
အတ္တာ၊ သည်။ အရူပီ၊ ရုပ်မရှိသည်။ ဟောတိ၊ မြစ်၏။ မရဏာ၊ မှ။
ပရံ၊ ၌။ အရောဂေါ၊ မြဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နံ၊ ထိုရုပ်မရှိသော

၁-မြဟူဇာလသုတ္တ-အသညီဝါဒ

(၈၅)

အတ္တဘောကို။ သညီတိ၊ ဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ အတ္တာ၊ သည်။
 ရူပီစ၊ ရုပ်ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အရူပီစ၊ သည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ၏။ ပ။ အတ္တာ၊ သည်။ ရူပီ၊ သည်။ နေဝဟောတိ၊ ဖြစ်။
 အရူပီ၊ ရုပ်မရှိသည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။ အတ္တာ၊ သည်။ အန္တဝါ၊
 အဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္တာ၊ သည်။ အနန္တဝါ၊ အဆုံးမရှိ
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္တာ၊ သည်။ အန္တဝါစ၊ သည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ၏။ အနန္တဝါစ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္တာ၊
 သည်။ အန္တဝါ၊ သည်။ နေဝဟောတိ၊ ဖြစ်။ အနန္တဝါ၊ အဆုံးမရှိ
 သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အတ္တာ၊ သည်။ ဧကတ္တသညီ၊ တခုတည်း
 သော သညာရှိသည်။ “တူသော သညာရှိသည်” လည်းဟူ။
 ဟောတိ၊ ၏။ အတ္တာ၊ သည်။ နာနတ္တသညီ၊ အထူးထူးသော သညာ
 ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္တာ၊ သည်။ ပရိတ္တသညီ၊ နည်းသော
 သညာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္တာ၊ သည်။ အပ္ပမာဏသညီ၊
 များသော သညာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္တာ၊ သည်။ ဧကန္တသုခီ၊
 စင်စစ် သုခဝေဒနာနှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္တာ၊ သည်။
 ဧကန္တဒုက္ခီ၊ စင်စစ်ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 အတ္တာ၊ သည်။ သုခဒုက္ခီ၊ သုခဝေဒနာဒုက္ခဝေဒနာနှင့်ပြည့်စုံသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အတ္တာ၊ သည်။ အဒုက္ခမသုခီ၊ ဒုက္ခဝေဒနာမှ တပါး
 သုခဝေဒနာမှ တပါးသော ဝေဒနာနှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ဌ။ အရောဂေါ၊ မြဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 နံ၊ ထိုအတ္တဘောကို။ သညီတိ၊ ဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဤသညီ
 ဝါဒ၌ အကြွင်းတူပြီ။

အသညီဝါဒ

(အသညီဝါဒ၌လည်း သညီဝါဒနှင့် အနက်တူများ၏။)

၇၈။ အတ္တာနံ၊ ကို။ အသညီ၊ ဣတိ၊ သညာမရှိဟူ၍။ အဋ္ဌဟိ၊
 ကုန်သော။ ဝတ္ထုတိ၊ ထိုဖြင့်။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။

(၈၆) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

နေဝသညီနာသညီဝါဒ

၈၁။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥဒ္ဓမာဃာတနိကာ၊ စုတိစိတ်၏အထက်
၌မြီ၏ဟု ယူလေ့ရှိကုန်သော။ နေဝသညီနာသညီဝါဒ၊ သညာ
ရှိသည်လည်းမဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟု အယူရှိကုန်
ထသော။ ဧကေ၊ ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊
ကုန်၏။ နေဝသညီနာသညီ၊ သညာရှိသည်လည်းမဟုတ် သညာ
မရှိသည်လည်း မဟုတ်သော။ အတ္တာနံ၊ အတ္တဘောကို။ အဋ္ဌဟိ၊
ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဝတ္ထုဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ပညပေန္တိ၊ ပညတ်
ကုန်၏။ ပ။

၈၂။ အတ္တာ၊ သည်။ ရူပိ၊ ရုပ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မရဏာ၊ မှ။
ပရံ၊ ဌ။ အရောဂေါ၊ မြဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နံ၊ ထိုစုတိစိတ်၏
အထက်၌ မြဲသောအတ္တဘောကို။ နေဝသညီနာသညီတိ၊ သညာ
ရှိသည်လည်းမဟုတ် သညာမရှိသည်လည်းမဟုတ်ဟူ၍။ ပညပေ
န္တိ၊ ကုန်၏။ (အနက် သိသာသည်ချည်း)။

ဥစ္ဆေဒဝါဒ

၈၄။ (ဥစ္ဆေဒ ဝါရ၌ အနက်ထူးရာကို ယောဇနာအံ့)။
ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥစ္ဆေဒဝါဒ၊ သေလျှင်ပြတ်၏ဟု အယူရှိကုန်သော။
ဧကေ၊ ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။
တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သတောဝိဇ္ဇမာနဿ၊ ထင်ရှား
ရှိသော။ သတ္တဿ၊ သတ္တဝါ၏။ ဥစ္ဆေဒံ၊ သေလျှင် ပြတ်ခြင်းကို။
ဝိနာသံ၊ သေလျှင် ပျောက်ခြင်းကို။ ဝိဘဝံ၊ ဘဝဆက်မှကင်း
ခြင်းကို။ “ဘဝဆက်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကို လည်းဟူ”။ သတ္တဟိ၊
ကုန်သော။ ဝတ္ထုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဥစ္ဆေဒံ ဝိနာသံ
ဝိဘဝံ ဤသုံးပုဒ်ကား အနက်အထူးမရှိ။ ဝေဝုစတည်း)။ ပ။

၈၅။ ဗြာဟ္မဏောဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ ဝါဒီ၊ ဤသို့
အယူရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဤသို့ စွဲလမ်းခြင်းရှိသည်။

၁-မြဟ္မဇာလသုတ္တ-ဥစ္ဆေဒဝါဒ (၈၇)

ဟောတိ၊ နိ။ ဘော၊ တို့။ ယတော ယသ္မာကာရဏာ၊ ကြောင့်။ ရူပီ၊ ရုပ်ရှိထသော။ စာတုမဟာဘူတိကော၊ လေးပါးသောမဟာဘူတတို့သည် ပြီးစေအပ်ထသော။ မာတာပေတ္တိကသမ္ဘဝေါ၊ အမိအဘတို့၏ သုက်သွေးကြောင့်ဖြစ်ထသော။ အယံအတ္တာ၊ ဤအတ္တတောဟု ဆိုအပ်သောရူပကာယသည်။ ကာယဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏။ ဘေဒါ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ တနည်းကား၊ ကာယဿ၊ နိ။ ဘေဒါ၊ ပြတ်သည်မှ။ ပရံ၊ အထက်၌။ (ပရံကားပါဌသေသတည်း)။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။ ဝိနဿတိ၊ ပျောက်၏။ မရဏာ၊ စုတိစိတ်မှ။ ပရံ၌၊ နဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဧတ္တာဝတာ ဧတ္တကေန ဇီဝိတိန္ဒြေယုပစ္ဆေဒေန၊ ဤသို့ ဇီဝိတိန္ဒြေပြတ်ခြင်းဖြင့်။ ဘော၊ အရှင်တို့။ အယံအတ္တာ၊ သည်။ သမ္မာ၊ အကြွင်းမဲ့။ သမုစ္ဆိန္နော၊ ပြတ်သည်။ ဟောတိ၊ နိ။ ဣတိဝေဝါဒီ၊ ဤသို့ အယူရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတ္ထံ၊ ဤသို့။ ဧကော၊ ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သတော၊ ထင်ရှားရှိသော။ သတ္တဿ၊ နိ။ ဥစ္ဆေဒံ၊ သေလျှင်ပြတ်ခြင်းကို။ ဝိနာသံ၊ သေလျှင်ပျောက်ခြင်းကို။ ဝိဘဝံ၊ ဘဝသစ်၌ဖြစ်ခြင်း၏မရှိခြင်းကို။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။

အမှာ၊ ဣတ္ထေကေကို ဣတ္ထံကေဟု ပုဒ်ဖြတ်။ ဣတ္ထံသဒ္ဓါကား ဒဿနအနက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “ဣတ္ထေကေတိ ဣတ္ထံကေဝေမကေတိအတ္ထော” ဟုဆိုသတည်း။ ဣတ္ထံကိုဝေဟူ၍ ဖွင့်တော်မူသောကြောင့် ဣတ္ထံသဒ္ဓါသည် နိဒဿနအနက်ရှိ၏ဟုမှတ်အပ်၏။ ။ ဤပထမပုဂ္ဂိုလ်ကား လူဖြစ်သော အတ္တဘောကိုရည်၍ ဆိုသတည်း။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “ဣတိ ရူပကာယ သီသေန မနုဿတ္တဘာဝံ အတ္တာတိ ဝဒတိ” ဟူ၍ ဆိုသတည်း။

၈၆။ တံပုဂ္ဂလံ၊ ထိုသို့စုတိစိတ်၏ အဆုံး၌ ဖြစ်၏ဟု အယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အညော၊ တယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ နိ။ ဘော၊ အရှင်။ တံ၊ သင်သည်။ ယံ အတ္တာနံ၊ အကြင်အတ္တဘောကို။ ဝဒေသိ၊ စုတိစိတ်၏ အထက်၌ ပြတ်၏ဟူ၍ ဆို၏။

(၈၈) သုတ်သီလကုန် ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သော အတ္တာ၊ ထိုသို့သော စုတိစိတ်၏ အထက်၌ပြတ်၏ဟူ၍ ဆို
 အပ်သော အတ္တဘောသည်။ အတ္တိခေါ၊ ရှိသလျှင် ကတည်း။
 သောအတ္တာ၊ သည်။နတ္ထိ၊ရှိ။ ဣတိ၊သို့။ အဟံ၊ သည်။ နဝဒါမိ၊
 ဆို။ ဘော၊ရှင်။အယအတ္တာ၊သည်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤစုတိစိတ်ပြတ်
 ကာမျှဖြင့်။သမ္မာ၊ အကြွင်းမဲ့။ သမုစ္ဆိန္နော၊ ပြတ်သည်။ နောစခေါ
 ဟောတိ၊ မဖြစ်။ဘော၊ အရှင်။ အညော၊ သော။ ဒိဗ္ဗော၊ နတ်ဖြစ်
 သော။ “နတ်၌ဖြစ်သော၊လည်းဟူ”။ ကာမာဝစရော၊ကာမာဝစ
 ရဟုဆိုအပ်သော။ “ကာမာဝစရနတ်ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်
 ဖြစ်ထသော၊လည်းဟူ”။ ကမဠိကာရာဟာရဘာဏော၊ ကမဠိကာ
 အာဟာရလျှင် အစာရှိသော။ အတ္တာ၊ အတ္တဘောသည်။ အတ္တိ
 ခေါ-အတ္တိဝေ၊တည်း။တွံ၊သည်။တံ၊ထိုအတ္တဘောကို။နဇာနာသိ၊
 မသိ။ နပဿသိ၊မမြင်။အဟံ၊သည်။တံ၊ထိုအတ္တဘောကို။ ဇာနာ
 မိ၊ ၏။ ပဿာမိ၊ ၏။ ဘော၊အရှင်။ သောအတ္တာ၊သည်။ယတော
 ယသ္မာကာရဏာ၊ ကြောင့်။ ကာယဿ၊ ကာမာဝစရဖြစ်သော
 ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ပြတ်၏။ ဝိနဿ
 တိ၊ ပျောက်၏။မရဏာ၊မှ။ပရံ၊၌။နဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဘော၊အရှင်။
 ဧတ္တာဝတာ၊ ဤသို့ကာမာဝစရနတ်ဖြစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာချုပ်ခြင်း
 ကြောင့်။ အယံအတ္တာ၊ သည်။ သမုစ္ဆိန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏၊
 ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊၏။ ဣတ္ထိ၊သို့။ ဧကေ၊ အချို့ကုန်သော သူတို့
 သည်။သဘော၊ထင်ရှားရှိသော။သတ္တဿ၊၏။ ဥစ္ဆေဒံ၊ ပြတ်ခြင်း
 ကို။ဝိနာသံ၊ ပျောက်ခြင်းကို။ဝိဘဝံ၊ ဘဝကင်းခြင်းကို။ပညပေန္တိ၊
 ကုန်၏။

၈၇။ တံပုဂ္ဂလံ၊ကို။ အညော၊ တယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 ဧဝံ၊သို့။ အာဟ၊ ၏။ ကိံအာဇာ၊ နည်း။ ဘော၊ ရှင်။ တွံ၊ သည်။
 ယံအတ္တာနံ၊ အကြင်ကာမာဝစရ နတ်ဖြစ်သော အတ္တဘောကို၊
 ဝဒေသိ၊ ပြတ်၏ဟူ၍ဆို၏။ သော အတ္တာ၊ ထိုကာမာဝစရနတ်
 ဖြစ်သောအတ္တဘောသည်။ အတ္တိခေါ၊ထင်ရှားရှိသလျှင်ကတည်း။
 သောအတ္တာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ရှိ။ ဣတိ၊ သို့။အဟံ၊ သည်။ နဝဒါမိ

၁-မြဟ္မဇာလသုတ္တ-ဥစ္ဆေဒဝါဒ

ဆို။ ဘော၊ အရှင်။ အယံအတ္တာ၊ သည်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤ ကာမာ
ဝစရနတ်ဖြစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာ ချုပ်ကာမျှဖြင့်။ သမ္မာ၊ အကြွင်းမဲ့။
သမုစ္ဆိန္ဒော၊ ပြတ်သည်။ နောစဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဘော၊ အရှင်။
အညော၊ သော။ ဒိဗ္ဗော၊ မြဟ္မာ့ပြည်၌ဖြစ်သော။ ရူပိ၊ ရုပ်ရှိသော။
မနောမယော၊ ဈာန်စိတ်ဖြင့် ပြီးထသော။ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂိ၊ အလုံးစုံ
သော အင်္ဂါကြီးငယ်နှင့် ပြည့်စုံထသော။ အဟိနိန္ဒိယော၊ မယုတ်
သော ဣန္ဒြေရှိထသော။ အတ္တာ၊ သည်။ အတ္ထိခေါ၊ တည်း။

အမှာ ဤတတိယ ပုဂ္ဂိုလ်ကား ရူပါဝစရသို့ ရောက်မှ
ပြတ်သည်ဟု ဆိုသတည်း။ ရူပါဝစရ မြဟ္မာ့ဘုံ၌
သာနိန္ဒေ အစရှိသော ဣန္ဒြေသုံးခု အပေါင်းမရှိသော်လည်း အဟိ
နိန္ဒိယောဟူသော ဤစကားကို သဏ္ဍာန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
ဆိုသတည်း။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “အဟိနိန္ဒိယောတိ ပရိ
ပုဏ္ဏိန္ဒိယော၊ ယာနိ မြဟ္မလောကေ အတ္ထိ၊ တေသံ ဝသေန ဣတ
ရေသဉ္စ သဏ္ဍာန ဝသေနတံ ဝုတ္တံ”ဟု ဆိုသတည်း။

* တံ အတ္တာနံ၊ ကို၊ တံ၊ သည်။ နဇာနာသိ၊ သိ။ နပဿသိ၊
မမြင်။ အဟံ၊ သည်။ တံအတ္တာနံ၊ ကို။ ဇာနာမိ၊ ၏။ ပဿာမိ၊ ၏။
ဘော၊ အရှင်။ သောသုတ္တာ၊ သည်။ ယတော ယသ္မာ ကာရဏာ၊
ကြောင့်။ ကာယဿ၊ ရူပါဝစရမြဟ္မာ ဖြစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာ၏။
ဘေဒါ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ပ။ ဘော၊ ရှင်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤသို့ ရူပါ
ဝစရမြဟ္မာဖြစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ အယံအတ္တာ၊
သည်။ သမ္မာ၊ စွာ။ သမုစ္ဆိန္ဒော၊ အကြွင်းမဲ့ပြတ်သည်။ ဟောတိ၊
၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ ဣတ္ထိ၊ ဤသို့။ ဧကေ၊ တို့သည်။ ပ။

၈၀။ ဘော၊ အရှင်။ တံ၊ သည်။ ယံအတ္တာနံ၊ ရူပါဝစရမြဟ္မာ
ဖြစ်သော အတ္တဘောကို။ ဝဒေသိ၊ ပြတ်၏ဟူ၍ ဆို၏။ ဧသော
အတ္တာ၊ ဤရူပါဝစရ မြဟ္မာဖြစ်သော အတ္တဘောသည်။ အတ္ထိ
ခေါ၊ ထင်ရှားရှိသလျှင်ကတည်း။ ဧသောအတ္တာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။
ဣတိ၊ သို့။ အဟံ၊ သည်။ နဝဒါမိ၊ ဆို။ ဘော၊ ရှင်။ အယံအတ္တာ၊

(၉၀) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိစောဒနိဿယသစ်

သည်။ တောဝတော၊ ဤသို့ ရူပါဝစရမြေဟောဖြစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာ
 ပျက်ကာမျှဖြင့်။ သမ္မာ၊ မဲ့။ သမုတ္တိန္ဒော၊ သည်။ နောစခေါဟောတိ၊
 ဖြစ်။ ဘော၊ ရှင်။ အညော၊ သော။ သဗ္ဗသော-သဗ္ဗသံ၊ အလုံး
 စုံကုန်သော။ ရူပသညာနံ၊ ရုပ်၌ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်
 သော သညာတို့ကို။ “ရုပ်လျှင် အာရုံရှိကုန်သော သညာတို့ကို၊
 လည်းဟူ”။ သမတိက္ကမာ၊ လွန်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိသသညာနံ၊
 ပဋိသနှင့်ယှဉ်သော သညာတို့၏။ အတ္တင်္ဂမာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။
 နာနတ္တသညာနံ၊ အထူးထူးသော သညာတို့ကို။ အမနသိကာ
 ရာ၊ နှလုံးမပြုခြင်းကြောင့်။ အာကာသော၊ သည်။ အနန္တော၊
 ဥပါဒ်အစရှိသော အပိုင်းအခြားမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘာဝေတွာ၊
 စီးဖြန်းခြင်းကြောင့်။ (ဘာဝေတွာကား ပါဠိ သေသတည်း)။
 အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂေါ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန ဘုံသို့
 ရောက်သော။ အတ္တာ၊ သည်။ အတ္ထိခေါ၊ တည်း။ ပ။ ဘော၊ ရှင်။
 သောအတ္တာ၊ ထို- အာကာသာနဉ္စာယတန ဘုံ၌ ဖြစ်သော အတ္တ
 ဘောသည်။ ယတော ယသ္မာကာရဏာ၊ ကြောင့်။ ကာယဿ၊ အာ
 ကာသာနဉ္စာယတနဘုံ၌ ဖြစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်
 သည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဥစ္စိဇ္ဇတိ၊ ၎င်း၏။ ပ။ ဘော၊ ရှင်။ တောဝတော၊
 ဤသို့အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံ၌ဖြစ်သောကိုယ်ခန္ဓာ၏ ပျက်ခြင်း
 ကြောင့်။ အယံအတ္တာ၊ သည်။ သမ္မာ၊ မဲ့။ သမုတ္တိန္ဒော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၎င်း၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၎င်း၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပ။

၈၉။ အညော၊ သော။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့်။
 အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ ဥပါဒ် အစရှိသော အပိုင်းအခြား မရှိ
 သော ကသိုဏ်းကိုခွါ၍ ရအပ်သော ကောင်းကင်ဟူသော အာရုံ
 ကို။ သမတိက္ကမ္မာ၊ လွန်၍။ ဝိညာဏံ၊ ပဌမဝိညာဉ်သည်။ အနန္တံ၊
 ဥပါဒ် အစရှိသော အပိုင်းအခြားမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘာဝေတွာ၊ စီး
 ဖြန်းခြင်းကြောင့်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနူပဂေါ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန
 ဘုံသို့ရောက်သော။ အတ္တာ၊ သည်။ အတ္ထိခေါ၊ တည်း။ (အနက်
 လွယ်၏)။

၁-မြဟ္မဇာလသုတ္တ-ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ (၉၁)

၉၀။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း အားဖြင့်။ ဝိညာဏဉ္စာ ယတနံ၊ ဝိညာဏဉ္စာ ယတနဇာန်ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ ဤ။ ကိဉ္စိ၊ တစုံ တခုသော ပဋ္ဌမဝိညာဉ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘာဝေတွာ၊ ကြောင့်။ အာကိဉ္စညာယတနူပဂေါ၊ အာကိဉ္စညာ ယတနဘုံသို့ ရောက်သော။ အတ္တာ၊ သည်။ အတ္ထိခေါ၊ တည်း။ ပ။

၉၁။ ဘော၊ ရှင်။ အညော၊ သော။ သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ အာကိဉ္စညာယတနဇာန်ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ ဤ။ ဧတံ၊ ဤဇာန်သည်။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်၏။ ဧတံ၊ သည်။ ပဏိတံ၊ မြတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘာဝေတွာ၊ ကြောင့်။ နေဝသညာ နာသညာ ယတနူပဂေါ၊ နေဝသညာ နာသညာယတနဘုံသို့ ရောက်သော။ အတ္တာ၊ ကိုယ်သည်။ အတ္ထိခေါ၊ ရှိသေးသည်သာလျှင်ကတည်း။ ပ။ ဘော၊ အရှင်။ ယတော ယသ္မာ ကရဏာ၊ ကြောင့်။ သော အတ္တာ၊ သည်။ ကာယဿ၊ နေဝသညာ နာသညာ ယတနဘုံ၌ ဖြစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။ ပ။

ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ

၉၃။ ဘိက္ခဝေ၊ ထို။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ၊ ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌ ဒုက္ခ၏ငြိမ်းခြင်းကို ဆိုတတ်ကုန်သော။ တနည်းကား၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော အတ္တဘော၌ မြတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ခြင်းကို။ “မြတ်သော နိဗ္ဗာန်ကို ရခြင်းကို လည်းဟူ”။ ပဗ္ဗဟိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထုဟိ၊ ထိုဖြင့်။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ (ပရမသဒ္ဓါသည် ဥက္ကမ အနက်ရှိ၏။ ထိုကြောင့် “ဥက္ကမန္တိ အတ္တော” ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုသတည်း)။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အတ္တဘော၌ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၏ဟု အယူရှိကုန်သော။ တေဘောန္တေ၊ သမဏ မြာဟ္မဏာ၊ ထိုအရှင် ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ကိံ၊ ကိ။ အာဂမ္မ၊ အကြောင်းပြု၍။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ သတော၊ သော။ သတ္တဿ၊ ၏။ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ၊ ပစ္စုပ္ပန်

(၉၂) သုတသံလက္ခဏာပိဋကတ် နိဿယသစ်

ဖြစ်သော အတ္တဘောဉ် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ခြင်းကို “မြတ်သော နိဗ္ဗာန်ကို ရခြင်းကို၊ လည်းဟူ”။ ပဉ္စဟိ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဝတ္ထုဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ပညပေန္တိ၊ ပညတ်ကုန်သနည်း။

၉၄။ ဣဒါ ဤလောကဉ်။ ဧကဇ္ဈော၊ သော။ သမဏောဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ မြာဗ္ဗဏောဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဧဝံ ဝါဒီ၊ ဤသို့ အယူရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံဒိဋ္ဌိ၊ ဤသို့ အမြင် ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘော၊ အရှင်တို့။ ယတော ယသ္မာ ကာရ ဏာ၊ ကြောင့်။ အယံအတ္တာ၊ သည်။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ကာမ ဂုဏေဟိ၊ ကာမဂုဏ် အစုတို့ဖြင့်။ တနည်းကား၊ ကာမဂုဏ် တည်းဟူသော နှောင်ဖွဲ့ခြင်းတို့ဖြင့်။ သမပ္ပိတော၊ အလွန်တစ်မက် ဇောသည်ဖြစ်၍။ “အလွန် ငြိသည်ဖြစ်၍၊ လည်းဟူ”။ သမဂီ ဘူတော၊ ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍။ ပရိစာရေတိ၊ စမ္ပယ်၏။ ဘော၊ အရှင်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤငါးပါးကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစား ရသဖြင့်။ အယံအတ္တာ၊ သည်။ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ၊ ပစ္စုပ္ပန် အတ္တ ဘောဉ် မြတ်သောနိဗ္ဗာန်သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်သည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ ဝါဒီ၊ ဤသို့အယူရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတ္ထံဣတိ၊ သို့။ ပ။ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ၊ ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဉ် ဒုက္ခ၏ ငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ခြင်းကို။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။

၉၅။ တံပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အညော၊ တယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဘော၊ ရှင်။ တံ၊ သည်။ ယံအတ္တာနံ၊ အကြင် အတ္တဘောကို။ ဝဒေသိ၊ ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဉ် နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်၏ ဟူ၍ဆို၏။ သောအတ္တာ၊ သည်။ အတ္ထိခေါ၊ တည်း။ သောအတ္တာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ အဟံ၊ သည်။ နဝဒါမိ၊ ဆို။ ဘော၊ ရှင်။ အယံအတ္တာ၊ သည်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤသို့ ငါးပါးကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစားရကာမျှဖြင့်။ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ သည်။ နောစခေါ ဟောတိ၊ ဖြစ်။ တံ၊ ထိုသို့ ငါးပါးကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစားရကာမျှဖြင့် မြတ်သောနိဗ္ဗာန်သို့ မရောက် ဟူ၍ ငါဆိုခြင်းသည်။ ကိဿ၊ အဘယ်မည်သော။ ဟေတု၊

၁-မြဟ္မဇာလသုတ္တ-ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ (၉၃)

အကြောင်းကြောင့်၊ ဟောတိ၊ နည်းဟူမူကား။ ဘော၊ အရှင်။
 ဟိသသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ကာမာ၊ ကာမဂုဏ်တို့သည်။ အနိစ္စာ၊ ကုန်။
 ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲခြင်း၊ အကြောင်း၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊
 ပြုကတေ့သော သဘောကို စွန့်တတ်သော သဘောရှိကုန်၏။
 တေသံ၊ ထိုကာမဂုဏ်တို့၏။ ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ၊ ဖောက်
 ပြန်ခြင်း၊ ပြုကတေ့သောသဘောကို စွန့်ခြင်းသဘောရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ပါယာသာ၊
 စိုးရိမ်ခြင်း၊ ငိုကြွေးခြင်း၊ ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်း၊ စိတ်၏ဆင်းရဲခြင်း၊
 စိတ်၏ ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 အယံအတ္တာ၊ သည်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤသို့ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်
 နှင့် ပြည့်စုံကာမျှဖြင့်။ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ သည်။
 နဟောတိ၊ ဖြစ်။ (ဤသို့သမ္ပန်)။ ဘော၊ အရှင်။ ယတော ယသ္မာ
 ကာရဏာ၊ ကြောင့်။ အယံအတ္တာ၊ သည်။ ကာမေဟိ၊ ကိလေသာ
 ကာမတို့မှ။ ဝိဝိစ္စဇေ၊ ကင်း၍သာလျှင်။ ဆိတ်၍သာလျှင်၊ လည်း
 ဟူ။ အကုသလေဟိ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တရား
 တို့မှ။ ဝိဝိစ္စဇေ၊ ၍သာလျှင်။ သဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်နှင့် တကွဖြစ်
 သော။ သဝိစာရံ၊ ဝိစာရနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝိဝေကဇံ၊ နိဝရဏမှ
 ကင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်ထသော။ “နိဝရဏမှ ကင်းသော တရား
 အပေါင်း၌ ဖြစ်ထသော၊ လည်းဟူ”။ ဝီတိသုခံ၊ ဝီတိသုခရှိထ
 သော။ ပဌမဈာန်၊ ပဌမဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊
 နေ၏။ ဘော၊ အရှင်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤပဌမဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော
 အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ အယံအတ္တာ၊ သည်။ ပ။

၉၆။ ဘော၊ ရှင်။ အယံအတ္တာ၊ သည်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤသို့
 ပဌမဈာန်နှင့် ပြည့်စုံကာမျှဖြင့်။ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ပတ္တော၊
 သည်။ နစခေါဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသို့
 ပဌမဈာန်နှင့်ပြည့်စုံကာမျှဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ မရောက်ဟူ၍ ငါဆိုခြင်း
 သည်။ ကိဿ၊ သော။ ဟေတု၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ နည်း။ တတ္ထ၊
 ထိုပဌမဈာန်၌။ ယဒေဝဝိတက္ကံ၊ အကြင် ဝိတက်သည်။ ယဒေဝ

(၉၄) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဝိစာရိတံ၊ အကြင်ပိစာရသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတေနဒ္ဓယေန၊ ထို
ဝိတက်၊ ဝိစာရနှင့်ပါးအပေါင်းဖြင့်။ ဧတံပဋ္ဌမဈာနံ၊ ကို။ ဩဋ္ဌာရိ
ကံဇုတိ၊ ရုန့်ရင်း၏ဟူ၍။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အက္ခာယတိ၊ ဟော
အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံအတ္တာ၊ သည်။ ဧတ္တာဝတာ၊
ဤပဋ္ဌမဈာန်နှင့်ပြည့်စုံကာမျှဖြင့်။ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ပတ္တော၊
သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။ (ဤသို့သမ္ပန်)။ ဘော၊ ရှင်။ ယတော
ယသ္မာ ကာရဏာ၊ ကြောင့်။ အယံအတ္တာ၊ သည်။ ဝိတက္က-
ဝိစာရနံ၊ တို့၏။ ဝုပသမာ၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ တနည်းကား၊
ဝိတက္ကဝိစာရနံ၊ တို့ကို။ ဝုပသမာ-အတိက္ကမာ၊ လွန်ခြင်းကြောင့်။
အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်ထသော။ စေတသော၊ စိတ်ကို။
သံပသာဒနံ၊ ကြည်စေတတ်ထသော။ စေတသော၊ ၏။ ဧကောဒိ
ဘာဝံ၊ မြတ်သော သမာဓိကို ပွားစေတတ်ထသော။ အဝိတက္ကံ၊
ဝိတက်မရှိထသော။ အဝိစာရံ၊ ဝိစာရမရှိထသော။ သမာဓိဇံ၊
သမာဓိကြောင့် ဖြစ်ထသော။ ဝီတိသုခံ၊ ဝီတိသုခလည်း ရှိထ
သော။ ဒုတိယဈာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊
၏။ပ။

၉၇။ ဘော၊ရှင်။ဧတ္တာဝတာ၊ ဤသို့ ဒုတိယဈာန်နှင့်၊ ပြည့်စုံ
ကာမျှဖြင့်။ အယံအတ္တာ၊ သည်။ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ပတ္တော၊
သည်။ နောစခေါဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဇုတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ တံ၊
ထိုသို့ ဒုတိယဈာန်နှင့် ပြည့်စုံကာမျှဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သည်
မမည်ဟု ငါဆိုခြင်းသည်။ ကိဿ၊ သော။ ဟေတု၊ ကြောင့်။
ဟောတိ၊ နည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယဈာန်၌။ ယဒေဝပီတိဂတံ၊
အကြင်ပီတိသည်။အတ္ထိ၊၏။ (ဂတသဒ္ဓါကား တဗ္ဗောတည်း)။
စေတသော၊၏။ယဒေဝဥပ္ပိလာဝိတက္ကံ၊အကြင် မငြိမ်သက်သည်၏
အဖြစ်သည်။အတ္ထိ၊၏။ ဧတေနဓမ္မဒ္ဓယေန၊ ဖြင့်။ ဧတံ၊ ထိုဒုတိယ
ဈာန်ကို။ ဩဋ္ဌာရိကံဇုတိ၊ ဟူ၍။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အက္ခာယတိ၊
၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။အယံအတ္တာ၊သည်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤဒုတိယ
ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံကာမျှဖြင့်။ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ သည်။

၁-မြဟ္မဇောလသုတ္တ-ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ (၉၅)

နဟောတိ၊ ဖြစ်။ ။ဘော၊ ရှင်။ ယတော ယသ္မာ ကာရဏာ၊
ကြောင့်။ အယံအတ္တာ၊ သည်။ ပီတိယာစ၊ ပီတိကိုလည်း။ ဝိရာဂါ၊
စက်ဆုပ် ခြင်းကြောင့်။ ဥပေက္ခကောစ၊ လျစ်လျူ ရှုသည်ဖြစ်၍၊
သတော၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍။ သမ္ပဇောနော၊ ပညာနှင့်
ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ပိဟရတိ၊ ၏။ သုခဉ္စ၊ သုခဝေဒနာ ကိုလည်း၊
ကာယေန၊ ရူပကာယဖြင့်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ ယံဈာန
ဟေတု၊ အကြင် တတိယ ဈာန်ကြောင့်။ တံပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အရိယာ၊
ဘုရား အစရှိကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဥပေက္ခကော-
သတိမာသုခဝိဟာရိတိ၊ ဥပေက္ခကော။ပ။ ဟာရိဟူ၍။ အာဝိက္ခန္တိ
ချီးမွမ်းကုန်၏။ တံတတိယံဈာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇော၊ ၍။ ပိဟရတိ၊
၏။ ဘော၊ ရှင်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤသို့ တတိယ ဈာန်နှင့် ပြည့်စုံ
ခြင်းကြောင့်။ပ။

၉၆။ တံပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အညော၊ တယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။
ဝေ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ ဘော၊ ရှင်။ တံ၊ သည်။ ယံအတ္တာနံ၊ ကို၊
ဝဒေသိ၊ ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘော၌ မြတ်သောနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၏ဟူ၍
ဆို၏။ ဒေသံ အတ္တာ၊ သည်။ အတ္ထိခေါ၊ သည်။ပ။ ဘော၊ ရှင်။
အယံအတ္တာ၊ သည်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤသို့ တတိယဈာန်နှင့် ပြည့်စုံ
ကာမျှဖြင့်။ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ သည်။ နောစခေါ
ဗောတိ၊ ဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ တံ၊ ထိုသို့ တတိယဈာန်နှင့်
ပြည့်စုံကာမျှဖြင့် မြတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ မရောက်ဟူ၍ ငါဆိုခြင်း
သည်။ ကိဿ၊ သော။ ဟေတု၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ နည်း။ တတ္ထ၊
သို့တတိယဈာန်၌။ ယဒေဝ ယာဝေသုခဝိတိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
ခစတသော၊ ၏။ အာဘောဂေါ၊ သုခဝေဒနာကို ခံစားအံ့ဟု
နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတေနဓမ္မဇောတေန၊ ဖြင့်။ ဧတံ၊
သို့တတိယဈာန်ကို။ ဩဠာရိကံဣတိ၊ ဟူ၍။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။
အက္ခာယတိ၊ ဟောအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံအတ္တာ၊ သည်။
ဧတ္တာဝတာ၊ ဤသို့တတိယဈာန်နှင့် ပြည့်စုံကာမျှဖြင့်။ ပရမဒိဋ္ဌဓမ္မ
နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။ပ။ ဘော၊ ရှင်။ ယတော

(၉၆) သုတ်သီလကွန် ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ယသွာကာရဏာ၊ ကြောင့်။ အယံအတ္တာ၊ သည်။ သုခဿ၊ စ၊ ကာယိ
က သုခကိုလည်း။ ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဿ၊ စ၊ ကာယိ
က ဒုက္ခကိုလည်း။ ပဟာနာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဝ၊ ရှေးဈာန်၌သာလျှင်။
သောမနဿ-ဒေါမနဿာနံ၊ သောမနဿဝေဒနာ ဒေါမနဿ
ဝေဒနာတို့၏။ အတ္တင်္ဂမာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အဒုက္ခမသုခံ၊ ဒုက္ခ
လည်း မဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်ထသော။ ဥပေက္ခာ သတိပါရိ
သုဒ္ဓိံ၊ ဥပေက္ခာသည် ဖြစ်စေအပ်သော သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း
လည်း ရှိထသော။ စတုတ္ထံဈာနံ၊ ကို။ပ။

အပ္ပာ အကြွင်း အနက် ထင်သာပြီ။ ဤ အပရန္တကပ္ပိက၌
တက္ကီဝါဒကို အသီး အဘယ့်ကြောင့် မဟောလေ
သနည်းဟူမူကား ဒိဋ္ဌဓမ္မ နိဗ္ဗာနဝါဒ၊ ဥစ္ဆေဒဝါဒတို့သည်လည်း
ကြံ၍သာ ပညတ်သောကြောင့် တက္ကီဝါဒပင်ဖြစ်သည်။ သညီဝါဒ၊
အသညီဝါဒ၊ နေဝသညီ နာသညီဝါဒတို့တွင်လည်း နေဝသညီ
နာသညီဝါဒသည် ဧကန္တ တက္ကီဝါဒပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်
တက္ကီဝါဒကို အသီးမဟောလိုသေးသည် ဟူလိုသော်။ ။ ယခုအခါ
၌ ထိုအလုံးစုံသော ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိက အပရန္တကပ္ပိက ပုဗ္ဗန္တပရန္တ
ကပ္ပိကတို့ကို တပေါင်းတည်းပြုတော်မူလို၍ “ဣမေခေါဘိက္ခဝေ”
အစရှိသောပါဠိကို အားထုတ်တော် မူပြန်သတည်း။ ပါဠိအနက်
ကား အထူးမရှိပြီ။ တကြဘိက္ခဝေ အစရှိသောပါဠိကိုကား အပိုင်း
အခြားကို အသီးအသီးခွဲဝေ၍ ပြခြင်းငှာ မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏
အတ္ထကား။

ပရိတသိဘ ဝိပုန္နိတဝါဒ

၁၀၅။ ဘိက္ခဝေ၊ ထို။ တကြ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏား ဖြစ်ကုန်သော
ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့တွင်။ သဿတဝါဒါ၊ ကုန်သော။ ယေတေသမ
ဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ အတ္တာနဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ လောကဉ္စ၊
ကိုလည်းကောင်း။ သဿတံဣတိ၊ ၍။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထု
ဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ အဇာနတံ-အဇာနန္တာနံ၊ မဖောက်

၁-မြဟ္မဇာလသုတ္တ-ပရိတသိတဝိပုဗ္ဗိတဝါဒ (၉၇)

မပြန်မသိကုန်ထသော။ အပဿတံ-အပဿန္တာနံ၊ ဣဏ်တည်းဟူသော မျက်စိဖြင့် မမြင်ကုန်ထသော။ တေသံတဝတံသမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ ထိုအရှင် ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၏။ တဏှာဂတာနံ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ကို။ တဒပိ-တံအပိဝေဒယိတံ၊ ထိုသို့ခံစားခြင်းသည်။ ပရိတံသိတဝိပုဗ္ဗိတမေဝ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော တုန်လှုပ်ခြင်းဖြင့် တုန်လှုပ်ခြင်းရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ။

အမှာ “တဏှာဒိဋ္ဌိဂတာနံ”ဟု ဆိုအပ်လျက် ဒိဋ္ဌိသဒ္ဓါကို ချေ၍ “တဏှာဂတာနံ” ဟူ၍သာ ဆိုသတည်း။ ဤနည်းတူ နောက်ပုဒ်တို့၌လည်းသိလေ။ အနက်ကိုလည်း ဤနည်းချည်း ယောဇနာလေ။ ။ တဖန် ပစ္စည်း အဆက်ဆက်ကို ပြခြင်းငှာ “တတြဘိက္ခဝေ” အစရှိသော ပါဠိကို အားထုတ်တော် မူပြန်သတည်း။ တူသည်သာများ၏။ ထူးရာကို ယောဇနာအံ့။

၁၁၈။ တတြ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏား အပေါင်းတို့တွင်။ သဿတဝါဒါ၊ ကုန်သော။ ယေတေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ပ။ ယေနပနဒိဋ္ဌိဝေဒယိတေန၊ အကြင် မိစ္ဆာအယူကိုခံစားခြင်းဖြင့်။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒပိ-တံအပိဝေဒယိတံ၊ ထိုတဏှာဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော တုန်လှုပ်ခြင်း ရှိသော ခံစားခြင်းသည်။ ဖဿပစ္စယာ၊ ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဟောတိ၊ ။ (ဤနည်းတူ နောက်ပုဒ် တို့ကိုလည်း ယောဇနာပါလေတော့)။

၁၃၀။ ဒွါသဋ္ဌိယာ၊ ခြောက်ဆယ့် နှစ်ပါး အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဝတ္ထုဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ယေနဒိဋ္ဌိဝေဒယိတေန၊ ဖြင့်။ (အနိယတ်ထည့်သည်)။ အဘိဝေန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒပိ-တံအပိဝေဒယိတံ၊ ထိုသို့ခံစားခြင်းသည်။ ဖဿပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ။

အမှာ စတ္တာရိသ သင်္ချာ သဋ္ဌိသင်္ချာ တို့ကား သင်္ချာပြဇာန်းရာ၌ ဣတ္ထိလိင် ဧကဝုဏ်သာ နေရာသောကြောင့် ဝိသေဿပုဒ်နှင့် လိင်တူဝုဏ်တူမနေမူ၍ “စတုစတ္တာရိသယဒွါသဋ္ဌိယာ”ဟု ဣတ္ထိလိင် ဧကဝုဏ်နှင့် နေသတည်း။ ။ ဖဿမှ

(၉၀) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

တပါးသော ဝေဒနာအား ပစ္စည်းပြုတတ်သော တရားရှိသော်
လည်း မိစ္ဆာအယူကို ခံစားခြင်း၌ ဖဿ၏သာလျှင် အားကြီးစွာ
သော ပစ္စည်းဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှာ “တကြ ဘိက္ခဝေ
ယေတေသမဏဗြာဟ္မဏာ” အစရှိသော ဒေသနာကို အားထုတ်
တော်မူပြန်သတည်း။ အနက်တူသည် များ၏။

၁၃၁။ ပ။ တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ဝတကေန္တေန၊
စင်စစ်အားဖြင့်။ ဖဿံ၊ ဖဿကို။ အညတြိထပေတွာ၊ ထား၍။
တံဝေဒယိတံ၊ ထိုမိစ္ဆာအယူကို ခံစားခြင်းကို။ (ကံထည့်)။ ပဋိသံ
ဝေဒိဿန္တိ၊ ခံစားကုန်လတ္တံ့။ ဧတံဌာနံ၊ ထိုသို့ ခံစားအံ့သော
အကြောင်းသည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ။ (အထက်ဝါရတို့၌လည်း ဤနည်း
ချည်း ယောဇနာလေ)။

ဒိဋ္ဌိဂတိကာမိဋ္ဌာန ဝဋ္ဌကထာ

၁၄၄။ ယေပိတေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ အကြင် ရဟန်း ပုဏ္ဏား
တို့သည်။ ကေစ္စသဿတိကာ၊ အချိုမြိန်ဟု အယူရှိကုန်၏။ ကေစ္စ
အသဿတိကာ၊ အချိုမမြိန်ဟု အယူရှိကုန်၏။ ယေပိ တေသမဏ
ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ပ။ အန္တာနန္တိကာ၊ အဆုံးရှိ၏ အဆုံးမရှိဟု
အယူရှိကုန်၏။ ယေပိတေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ အမရာ
ပိက္ခေပိကာ၊ အပိုင်းအခြားမရှိ တုန်လှုပ်သောအယူရှိကုန်၏။ ယေပိ
တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ အမိစ္စသမုပ္ပန္နိကာ၊ အကြောင်း
ကင်း၏ဟု အယူရှိကုန်၏။ ပ။ ဥဒ္ဓမာသာတနိကာ၊ စုတိစိတ်၏
အထက်၌မြိန်ဟုအယူရှိကုန်၏။ ပ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေသမဏ
ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဖဿာယတနေဟိ၊
ဖဿာယတနတို့ဖြင့်။ ဖုဿဖုဿ၊ ထိကုန်ထိကုန်၍။ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊
ခံစားကုန်၏။ (ဆဖဿာယတနဟူသည်ကား စက္ခုဖဿာယတန
။ ပ။ ကာယ ဖဿာယတန မနော ဖဿာယတန ဤခြောက်ပါး
တည်း)။ တေသံ၊ ထို ရဟန်း ပုဏ္ဏား တို့အား။ ဝေဒနာပစ္စယာ

၁-မြဟ္မဇာလသုတ္တံ ဝိဝဇ္ဇကထာဒိ (၉၉)

ဝေဒနာဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ တဏှာ၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ တဏှာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၏။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဇရာမရဏသောကပရိဒေဝ ဒုက္ခဒေါမန သူပါယာသာ၊ အိုခြင်းသေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်၏ ဆင်းရဲခြင်း စိတ်၏ပင်ပန်းခြင်းတို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

အမှာ ဤသို့မိစ္ဆာအယူရှိကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့လျှင် ပြဇာန်းခြင်းရှိသော ဝဋ်တရားကို ဟောတော်မူပြီး၍ ယခု အခါ၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းသော ရဟန်းလျှင် ပြဇာန်းခြင်းရှိသော ဝဋ်တရားမှ ကင်းခြင်းကို ပြတော်မူလို၍ “ယတောခေါဘိက္ခဝေ” အစရှိသော ဒေသနာကို ဟောတော်မူသတည်း။ ထိုဒေသနာ တော်ပါဌ်၏ အတ္ထကား။

ဝိဝဇ္ဇကထာဒိ

၁၄၅။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယတောခေါယသ္မာကာရဏာ၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဆန္တံ၊ ကုန်သော။ ဖဿာယတနာနံ၊ ဖဿ၏ တည်ရာတို့၏။ သမုဒယဉ္စ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အတ္တင်္ဂမဉ္စ၊ ချုပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အဿာဒဉ္စ၊ ခံစားခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အာဒိနဝဉ္စ၊ အပြစ်ကိုလည်းကောင်း။ နိဿရဏဉ္စ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ယထာဘူတံ၊ မဖောက်မပြန်။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသို့အပြားအားဖြင့် မဖောက်မပြန် သိသောရဟန်းသည်။ သဗ္ဗေဟေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေဟိ သမဏ မြာဟ္မဏေဟိ၊ ဤရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့ထက်။ ဥတ္တရိတရံ၊ လွန်မြတ်စွာ။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

အမှာ ဤသို့ ဝဋ်မှကင်းသော ဒေသနာကို ဟောတော်မူပြီး၍ ယခုအခါဒေသနာတည်းဟူသော ကွန်ရက်မှ လွတ်သော မိစ္ဆာအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည် မရှိဟူ၍ပြတော်

(၁၀၀) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

မူခြင်းငှါတဖန် “ယေဟိ ကေစိ ဘိက္ခဝေ” အစရှိသော ဒေသနာကို အားထုတ်တော်မူ၏။ ထိုဒေသနာတော်ပါဠိ၏အတ္ထကား။

၁၄၆။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေကေစိ၊ အမှတ် မရှိကုန်သော။ သမဏာဝါ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ ပ။ အနေကဝိဟိတာနိ၊ အထူးထူးအပြားပြား ရှိကုန်သော။ အဓိမုတ္တိပဒါနိ၊ မိစ္ဆာအယူကိုပြုတတ်ကုန်သော စကားတို့ကို။ အဘိဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ဒွါသဠိယာ၊ သော။ ဣမေဟေဝဝတ္ထုဟိ၊ ဤအကြောင်းတို့ဖြင့်သာလျှင်။ မမ၊ ၏။ (ထည့်ပါ)။ အန္တောဇာလိဂတာ၊ ဒေသနာတည်းဟူသော ကွန်ရက်၏အတွင်း၌သာလျှင် တည်ကုန်သည်။ “ဒေသနာ လည်းဟူသော ကွန်ရက်၏ အတွင်း၌သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သည်၊ တည်းဟူ”။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (“ဇာလိဂတာ” ဟု ပဌမအက္ခရာကနှင့်လည်းပါဠိရှိ၏။ “ဇာလိဂတာ” ဟု တတိယက္ခရာ ဂနှင့်ရှိရာသာ သင့်မြတ်၏။ အထက်ဥပမာစကား၌လည်း “အန္တောဇာလိဂတာ” ဟု ရှိသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤငါ၏ ဒေသနာ တည်းဟူသော ကွန်ရက်၏ အတွင်း၌။ သိတာဝါ၊ နစ်ကုန်သည်လျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥမ္မုဇ္ဇမာနာ၊ ပေါ်ကုန်သော်လည်း။ ဥမ္မုဇ္ဇန္တိ၊ ပေါ်ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤငါ၏ဒေသနာတည်းဟူသော ကွန်ရက်၌။ ပရိယာပန္နာ၊ အကျုံးပင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အန္တောဇာလိဂတာဝါ၊ ငါ၏ ဒေသနာတည်းဟူသော ကွန်ရက်၏ အတွင်း၌ ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥမ္မုဇ္ဇမာနာ၊ သော်လည်း။ ဥမ္မုဇ္ဇန္တိ၊ ပေါ်ကုန်၏။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒက္ခော၊ လိမ်မာသော။ ကေဝဇ္ဇောဝါ၊ တံငါ သည်လည်းကောင်း။ ကေဝဇ္ဇန္တောဝါသိဝါ၊ တံငါ၏ တပည့် သည်လည်းကောင်း။ သုခုမန္တိဒ္ဓကေန၊ ကျဉ်းသောအပေါက်ရှိသော။ “ကွန်စိပ်ဖြစ်သော၊ လည်းဟူ”။ ဇာလေန၊ ကွန်ဖြင့်။ ပရိတ္တံ၊ ကျဉ်းသော။ “ငယ်သော လည်းဟူ”။ ဥဒကဒဟံ၊ ရေအိုင်ကို။ ဩတ္ထရေယျ၊ လွှမ်းရာ၏။ တဿ၊ ထိုတံငါအား။ ဧဝံပရိဝိတက္ခော၊ သည်။

၁-မြဲဟူဇောလသုတ္တံ ဝိဝေဓကထာဒိ (၁၀၁)

အဿဘဝေယျ၊ န။ ဣမသ္မိံ ဥဒကဒဟေ၊ ဤရေအိုင်၌။ ဩဇာ
ရိကာ၊ ရုန့်ရင်းကုန်သော။ “ကြီးကုန်သော၊ လည်းဟူ”။ ယေ
ကေစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ပါဏာ၊ သတ္တဝါထိုသည်။ “ငါးတို့
သည်၊ လည်းဟူ”။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ
ပါဏာ၊ တို့သည်။ အန္တောဇောလိဂတာ၊ တံငါ၏ ကွန်တွင်း၌သာ
တည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတ္ထ၊ ဤတံငါ၏ ကွန်တွင်း၌။
သိဘာဝ၊ နစ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥမ္မုဇ္ဇမာနာပိ၊
သော်လည်း။ ဥမ္မုဇ္ဇန္တိ၊ ပေါ်ကုန်၏။ ဣတ္ထ၊ ဤတံငါ၏ ကွန်တွင်း
၌။ ပရိယာပန္နာ၊ ဖွဲ့မိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အန္တောဇောလိ
ဂတာဝ၊ တံငါ၏ကွန်တွင်း၌ ရှိကုန်သည်သာလျှင် ဟုတွာ၊ ၍။
ဥမ္မုဇ္ဇမာနာ၊ သော်လည်း။ ဥမ္မုဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ သေသော
ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ န။ ဝေမေဝခေါ၊ ထိုအတူ
လျှင်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေကေစိ၊ ကုန်သော။ သမဏာဝါ၊ တို့သည်
လည်းကောင်း။ မြာဟူဏာဝါ၊ ပုဏ္ဏားတို့သည် လည်းကောင်း။
ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ၊ ရှေးအဖို့ကိုကြံ၍ ယူတတ်ကုန်သည်။ ဟုတွာဝါ၊ ဖြစ်၍
လည်းကောင်း။ အပရန္တကပ္ပိကာ၊ သည်။ ဟုတွာဝါ၊ ဖြစ်၍လည်း
ကောင်း။ ပုဗ္ဗန္တပရန္တကပ္ပိကာ၊ ကုန်သည်။ ဟုတွာဝါ၊ ဖြစ်၍
လည်းကောင်း။ ပုဗ္ဗန္တပရန္တနုဒိဋ္ဌိနော၊ ရှေးအဖို့ နောက်အဖို့
အစဉ်လိုက်၍ စွဲလမ်းကုန်သည်။ ဟုတွာဝါ၊ ၍လည်းကောင်း။
ပုဗ္ဗန္တပရန္တံ၊ ကို။ အာရပ္ပ၊ အကြောင်းပြု၍။ ပ။

အမှာ

ဤသို့ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါး ကုန်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
တို့ဖြင့် အလုံးစုံကုန်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့၏ ပေါင်း၍
ယူကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အလုံးစုံကုန်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူ
ရှိကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တခုတည်းသော ဝေဒနာတည်းဟူသော
ကွန်ရက်၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြပြီး၍ ယခုအခါ မိမိ၏
တစုံတယောက်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပုဂ္ဂိုလ်၌ အကျုံးမဝင်သည်၏
အဖြစ်ကို ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍ “ဥစ္စိန္တဘဝနေတ္ထိကော ဘိက္ခဝေ

(၁၀၂) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

တထာဂတဿ ကာနယာ” အစရှိသော ဒေသနာပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား။

၁၄၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥစ္ဆန္ဒဘဝနေတ္တိကော၊ အရဟတ္တမဂ်တည်းဟူသော သန်လျက်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီးသော ဘဝတဏှာရှိသော။ တထာဂတဿ၊ ငါဘုရား၏။ ကာယော၊ ရူပကာယသည်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ အဿ၊ ထိုငါဘုရား၏။ ကာယော၊ သည်။ ဌဿတိ၊ တည်လတ္တံ့။ တာဝ၊ ထိုသို့ တည်သမျှသော ကာလပတ်လုံး။ နံ၊ ထို-ငါဘုရားကို။ ဒေဝါဝါ၊ နတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ မနုဿာဝါ၊ လူတို့သည်လည်းကောင်း။ ဒက္ခန္တိ၊ မြင်ရကုန်လတ္တံ့။ (ဒက္ခန္တိကား အနာဂတ်၌ ဝတ္တမာန် ဝိဘတ်တည်း။ ထို့ကြောင့် “ဒေဝါဝါ မနုဿာဝါ နံ ဒက္ခိဿန္တိ” ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုသတည်း)။ ကာယဿ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ တနည်းကား၊ ကာယဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ ဥဒ္ဓါ၊ ဤဇီဝိတပရိယာဒါနာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ နံ၊ ထိုငါဘုရားကို။ ဒေဝါဝါ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ မနုဿာဝါ၊ လူတို့သည်လည်းကောင်း။ နဒက္ခန္တိ၊ မမြင်ရကုန်လတ္တံ့။ သေယျထာဝိ၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဗ္ဗပိဏ္ဍိယာ၊ သရက်ခိုင်၏။ ဝဏ္ဏန္တိန္ဒာယ၊ အညှာပြတ်ပြီးသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ တနည်းကား၊ ဝဏ္ဏန္တိန္ဒာယ၊ အညှာပြတ်ပြီးသော။ အဗ္ဗပိဏ္ဍိယာ၊ သရက်ခိုင်၌။ ယာနိကာနိစိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ အဗ္ဗာနိ၊ သရက်သီးတို့သည်။ ဝဏ္ဏပဗ္ဗိဒ္ဓါနိ၊ အညှာနှင့်စပ်ကုန်သည်။ “အညှာဖြင့် ဖွဲ့ကုန်သည်၊ လည်းဟူ”။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တာနိအဗ္ဗာနိ၊ ထိုသရက်သီးတို့သည်။ တဒန္တယာနိ၊ အညှာသို့ အစဉ် လိုက်သည်သာလျှင်။ ဘဝန္တိယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ထိုအတူလျှင်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥစ္ဆန္ဒဘဝနေတ္တိကော၊ အရဟတ္တမဂ်တည်းဟူသော သန်လျက်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးသော ဘဝတဏှာရှိသော။ တထာဂတဿ၊

၁-ဗြဟ္မဇာလသုတ္တ-ဝိသုဒ္ဓိကထာဒ (၁၀၃)

ငါဘုရား၏။ ကာယော၊ ရူပကာယသည်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ယာဝ၊ အကြင်မျှ လောက်သော ကာလပတ်လုံး။ အဿ၊ ထို- ငါဘုရား၏။ ကာယော၊ ရူပကာယသည်။ ဌဿတိ၊ တည်လတ္တံ့။ တာဝ၊ ထိုသို့တည်သမျှသော ကာလပတ်လုံး။ နံ၊ ထိုငါဘုရားကို။ ဒေဝါဝါ၊ ထိုသည်လည်းကောင်း။ မနုဿာဝါ၊ ထိုသည်လည်း ကောင်း။ ဒက္ခန္တိ၊ မြင်ရကုန်လတ္တံ့။ (ဝါသဒ္ဓါကား လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌ တည်း)။ ကာယဿ၊ ရူပကာယ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ ဥဒ္ဓါ၊ ဌ။ ဇိဝိတပရိယာဒါနာ၊ အသက်၏ကုန်ခြင်းကြောင့်။ နံ၊ ထိုငါဘုရား ကိုယ်ကို။ ဒေဝမနုဿာ၊ ထိုသည်။ နဒက္ခန္တိ၊ မမြင်ရကုန်လတ္တံ့။ (ဂတိသဒ္ဓါကား ပရိသမာပံနတည်း)။

၁၄၈။ ဧဝံ သို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ ကို။ ဝုတ္တေ၊ ဟောတော် မူအပ်သည် ရှိသော်။ အာယသ္မာ၊ သော။ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်၏။ ကိံ အဝေါစ၊ အသို့ လျှောက်သနည်း ဟူမူကား။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အစ္စရိယံ၊ အလွန်အံ့ဖွယ် ရှိစွတကား။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အတ္တတံ၊ မဖြစ်ဘူးသော သဘောသည် ဖြစ်စွတကား။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အယံ ဓမ္မ ပရိယာယော၊ ဤတရားဒေသနာတော် သည်။ ကောနာမော၊ အဘယ်အမည်ရှိသနည်း။ ဣတိ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ အာနန္ဒာ၊ အာနန္ဒာ။ ဣမသ္မိံ ပရိယာယေ၊ ဌ။ ဣမတ္ထောပိ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝဖြစ်သော အကျိုးကို လည်းကောင်း။ ပရတ္ထောပိ၊ တမလွန်ဘဝ၌ဖြစ်သော အကျိုးကို လည်းကောင်း။ သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်၏။ (ဤလည်း အနိယတ် ထည့်သည်။) တသ္မာ တိဟ၊ ကြောင့်။ ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ၊ ကို။ အတ္တဇာလန္တိပိ၊ ဟူ၍ လည်း။ နံ၊ ကို။ ဓာရေဟိ၊ လော့။ ဗြဟ္မဇာလန္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ နံ၊ ကို။ ဓာရေဟိ၊ လော့။ ဒိဋ္ဌိဇာလန္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ နံ၊ ကို။ ဓာရေဟိ၊ လော့။ အနုတ္တရော သင်္ဂါမ ဝိဇယောတိပိ၊ အနုတ္တရ သင်္ဂါမဝိဇယဟူ၍လည်း။ နံ၊ ကို။ ဓာရေဟိ၊ လော့။ (ဣတိ သဒ္ဓါ

(၁၀၄) သုတ်သီလကွန် ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကား ပရိသမာ ပနတည်း)။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဒံစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။

၁၄၉။ တေဘိက္ခု။ ထို့သည်။ အတ္တမနာ၊ နှစ်လိုဝမ်းသာကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာ ဘုရား၏။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော တရားကို။ တနည်းကား၊ ဘာသိတံ၊ စကားတော်ကို။ အဘိနန္ဒန္တိ၊ ကောင်းပြီဟု ဝန်ခံကုန်ပြီ။ (အဘိနန္ဒန္တိ အန္တိဝိဘတ်လည်း အတိတ်ကာလ၌ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “အဘိနန္ဒန္တိတိ အနုမောဒိံသုစေဝ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒိံသုစ” ဟု ဆိုသတည်း)။ ဣမသ္မိံ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ၊ ဤ ဂါထာမရှိသော အမေးအဖြေနှင့်တကွသော ဤသုတ်ကို။ ဘညမာနေ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ ဒသ သဟဿိ လောကဓာတု၊ တသောင်းသော လောကဓာတ်သည်။ “တသောင်းသော စကြဝဠာသည်လည်းဟူ”။ အကမ္ပိတ္ထ၊ လှုပ်ပြီ။

အမှာ “သုတ္တဒေသနာ ပရိယောသာနေ” ဟု မဆို မူ၍ “ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ” ဟု ဆိုခြင်းကြောင့် ဤသုတ်ကိုဟောသော အဆုံး၌သာ စကြဝဠာ တသောင်းမလှုပ်။ တပါးပါးသော မိစ္ဆာအယူကို ဟောတော်မူသော အဆုံး၌ပင် စကြဝဠာတသောင်း လှုပ်၏ဟု မှတ်အပ်၏။ ထိုကြောင့်အဋ္ဌကထာ၌ “ဒွါသဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိဂတေသု ဝိနိဝေဋ္ဌေတွာ ဒေသိယမာနေသု တဿ တဿ ဒိဋ္ဌိဂတဿ ပရိယောသာနေ ပရိယောသာနေတိ ဒွါသဋ္ဌိယာ ဌာနေသု အကမ္ပိတ္ထ” ဟု ဆိုသတည်း။

ပဌမံ၊ သော။ မြဟ္မဇာလသုတ္တံ၊ မြဟ္မဇာလသုတ်သည်။
နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၂-သာမညဗလသုတ္တ-ရာဇာမစ္ဆကထာ (၁၀၅)

၂-သာမညဗလသုတ္တ-ရာဇာမစ္ဆကထာ

၁၅၀။ ဘန္တေ ကဿပ၊ အရှင် မဟာကဿပ။ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤ-
သာမညဗလသုတ်ကို။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သံမုခါ၊ မျက်မှောက်
ဟော်မှ။ ဧဝံ ဧကေန အာကာရေန၊ တပါးသော အခြင်းအရာဖြင့်။
(ဤကား ဧဝံ သဒ္ဓါကို အာကာရ အနက် ယူ၍ ယောဇနာ
သတည်း)။ ဧဝံ၊ ဘုရားဟောတော် မူတိုင်းသာလျှင်။ (ဤကား
အဝဇာရဏ အနက်တည်း)။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဘုရား ဟောတော်မူ
အပ်သောနည်းဖြင့်။ (ဤကား နိဒဿနအနက်)။ မေမယာ၊ သည်။
သုတံဥပလက္ခိတံ၊ မှတ်လိုက်ရ၏။ (ဤအနက်ကား မေသဒ္ဓါကို
မယာဟူသောအနက်၊ သုတံသဒ္ဓါကို ကမ္မသာဓနအနက်၊ ယူ၍
ယောဇနာသော အနက်တည်း။ ဘန္တေ ကဿပ၊ အရှင် မဟာ
ကဿပ။ ဣမဿ သုတ္တဿ၊ ဤသာမညဗလသုတ်ကို။ ဘဂဝတော၊
၏။ သမ္ပုခါ၊ မှ။ ဧဝံ ဧကေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ တနည်းကား၊
ဧဝံ၊ ဘုရားဟောတော်မူတိုင်းသာလျှင်။ တနည်းကား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့
ဘုရားဟောတော်မူသောနည်းဖြင့်။ မေ မမ၊ ၏။ သုတံဥပဇာရဏံ၊
မှတ်လိုက်ရခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဤကား မေသဒ္ဓါကို မမ
အနက်ယူ၍၊ သုတံသဒ္ဓါကို ဘာဝသာဓန အနက်ယူ၍၊ ယောဇနာ
သော အနက်တည်း)။ ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ဌ။ ဘဂဝါ၊ သည်။
ရာဇဂဟေ၊ ရာဇဂြိုဟ် ပြည်၌။ ကောမာရဘစ္စဿ၊ အဘယ
မင်းသားသည် ကောက်၍မွှေးအပ်သော။ ဇီဝကဿ၊ ဇီဝက၏။
အဗ္ဗဝနေ၊ သရက် ဥယျာဉ် တော၌။ မဟတာ၊ ဂုဏ်အားဖြင့်
ကြီးသော။ “ဂုဏ်အားဖြင့် မြတ်သော၊ လည်းဟူ”။ တနည်းကား၊
မဟတာ၊ အရေအတွက်အားဖြင့် များသော။ ဘိက္ခု၊ သံဆေန၊
ရဟန်းအပေါင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ က။ အစုတေဋ္ဌသေဟိ၊ အခွဲဖြင့်မှတ်
အပ်သော တဆယ့်သုံး အတိုင်း အရှည် ရှိကုန်သော။ တနည်း
ကား၊ အခွဲနှင့်တကွ တဆယ့်သုံးအရေအတွက် ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊
သတေဟိ၊ ရဟန်းအရာတို့နှင့်။ (ဤကား သဒ္ဓတ္ထတည်း)။ အစု

၂.၂.၄.၈

(၁၀၆) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသတ်

တေဋ္ဌသေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ၊ တထောင့်နှစ်ရံ ငါးကျိပ် အရေ
အတွက် ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ (ဤကား
အဓိပ္ပါယ်ထွက်တည်း)။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

အမှာ “အခုတေဋ္ဌသေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ” ဟူသော
ပါဠိဖြင့် မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန ဟူသော စကား
၏ သရုပ်ကို ပြတော်မူသတည်း။ ။ ဝစနတ္ထကား “အစေန ဥပ
လက္ခိတာနိ တေဋ္ဌသ အမုတေဋ္ဌသာနိ”။ ယာနိသတာနိ၊ အကြင်
အရာတို့သည်။ ~~အစေန၊ အခွဲဖြင့်။~~ ဥပလက္ခိတာနိ၊ မှတ်အပ်ကုန်
သော။ တေဋ္ဌသ၊ တဆယ့်သုံးပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာနိသတာနိ၊ တို့သည်။ အမုတေဋ္ဌသာနိ၊ မည်
ကုန်၏။ မဇ္ဈေလောပ တတိယာတပျုရိသံ။ အရကား တထောင့်
နှစ်ရံ ငါးဆယ်တည်း။ တနည်းကား၊ “အစေန သဟတေဋ္ဌသ
ဧတေသန္တိ အမုတေဋ္ဌသာနိ။ ။ ဧတေသံသတာနံ၊ တို့အား။ အစေန၊
အခွဲနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ တေဋ္ဌသ၊ တဆယ့်သုံးပါး အရေအတွက်
တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ရှိကုန်သည်၏ သတ္တိ
ကြောင့်။ တာနိသတာနိ၊ တို့သည်။ အမုတေဋ္ဌသာနိ၊ မည်ကုန်၏။
စတုတ္ထိဗဟုဗ္ဗိတိ။ ။ အရကား ရှေးနည်းလည်းကောင်းတည်း။ ။
ရာဇဂဟေဟူသော အာဇာရဖြင့် ဆွမ်းခံရွာကို ပြတော်မူ၏။ အဗ္ဗ
ဝနေဟူသော အာဇာရဖြင့်ကား နေရာအရပ်ကို ပြတော်မူ၏။ ထို
သရက်ဥယျာဉ်သည် ရာဇဂြိုဟ် ပြည်၏ မနီးမဝေးသော အရှင်၌
တည်၏။ ထိုကြောင့် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် အနီး၌ နေတော် မူသော
မြတ်စွာဘုရားကို သဒ္ဓိပုပစာရအားဖြင့် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ နေ၏ဟု
ဆိုသတည်း။ ။ ယေန သမယေန၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧဝံ၊ အတိုင်း
ဘဝ္ဗဿ၊ အဘယ် မင်းသားသည် ကောက်၍ မွေး အပ် သော။
ဇိဝကဿ၊ ၏။ အဗ္ဗဝနေ၊ ၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (ဤကား အနိယတ်
ထည့်သည်)။

၇၁၄၀

၂-သာမညဖလသုတ္တ-ရာဇာမစ္ဆကထာ (၁၀၇)

* တေနခေါပနသမယေန၊ ထိုသို့ ဘုရားသခင်ဇီဝက၏ သရက် ဥယျာဉ်၌ နေတော်မူသော အခါ၌။ မာဂဓော၊ မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရ ထသော။ ဝေဒေဟိပုတ္တော၊ ဝေဒေဟိ အမည်ရှိသော မိဖုရား၏ သားဖြစ်သော။ အဇာတသတ္တု၊ အဇာတသတ် အမည် ရှိသော။ ရာဇာ၊ သည်။ ပန္နရသေ၊ တဆယ့် ငါးရက်မြောက်ဖြစ် သော။ တဒဟုပေါသထေ၊ ထိုဥပုသ်နေ့၌။ (တဒဟုကို တသ္မိံ အဟု ဟုပုဒ်ဖြတ်)။ ကောမုဒိယာ၊ ကုမုဒြာကြာတို့၏ ပွင့်တုန်း ဖြစ်ထ သော။ စာတုမာသိနိယာ၊ မိုးလေးလတို့၏ အဆုံးဖြစ် ထသော။ ပုဏ္ဏာယ၊ မိုးဥတုပြည့်ထသော။ ပုဏ္ဏမာယ၊ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့် နေ့၌။ ရတ္တိယာ၊ ည၌။ ရာဇာမစ္ဆပရိဂုတော၊ မင်း၏ အမတ်အ ပေါင်း ခြံရံလျက်။ ဥပရိပါသာဒဝရဂတော၊ မြတ်သော ပြာသာဒ် အထက်၌ လူးလာသွားလျက်။ နိသိန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အမှာ ဥပုသ်နေ့၌ အဋ္ဌမိ စတုဒ္ဒသီ ပန္နရသီအားဖြင့် သုံးပါး ပြားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အဋ္ဌမိဥပုသ်နေ့နှင့် စတုဒ္ဒ သီ ဥပုသ်နေ့တို့ကို နှစ်စေခြင်းငှာ ပန္နရသေဟူသော ဝိသေသနကို မိန့်သတည်း။ ပန္နရသီဥပုသ်၏လည်း ဇုဏ္ဏပက္ခ သုက္ကပက္ခအားဖြင့် နှစ်ပါးရှိရကား ဇုဏ္ဏပက္ခကို နှစ်စေခြင်းငှာ ပုဏ္ဏမာယ ဟူသော အာဓာရအထူးကို မိန့်ပြန်သတည်း။ ပုဏ္ဏမာယ၏လည်းများသော အပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တပါးသော လပြည့်ကို နှစ်စေ ခြင်းငှာ စာတုမာသိနိယာဟူသောဝိသေသနကို မိန့်ပြန်သတည်း။ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့် ကာလ၌ ကုမုဒြာကြာတို့သည် ပွင့်ကုန်၏ ဟု သိစေခြင်းငှာ ကောမုဒိယာ ဟူသော ဝိသေသနကို မိန့် သတည်း။ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်၌ မိုးဥတုပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ ပုဏ္ဏမာယဟူသော ဝိသေသနကို မိန့်သတည်း။

* အထခေါ၊ ထိုတန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့ ည၌အခါ၌။ မာဂ မော၊ မာဂဓတိုင်းကို အစိုးရထသော။ ဝေဒေဟိပုတ္တော၊ ဝေဒေဟိ အမည်ရှိသော မိဖုရား၏ သား ဖြစ် သော။ အာဇာတသတ္တု။

(၁၀၀) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

အဇာတသတ်အမည်ရှိသော။ ရာဇာ၊ သည်။ တဒဟုပေါသထေ
 နှ့်။ ဥဒါနံ၊ ဝမ်းမြောက်သော စကားကို။ ဥဒါနေသိ၊ မြက်၏။ ကိ
 ဥဒါနေသိ၊ နည်းဟူမူကား။ ဘော၊ အချင်းတို့။ ရတ္ထိ၊ ညဉ့်သည်။
 ရမဏီယာဝတ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိစွတကား။ “မွေ့လျော်ခြင်းကိုဖြစ်
 စေတတ်စွတကား၊ လည်းဟူ”။ ဒေါသိနာဝတ၊ အပြစ်ကင်းစွ တ
 ကား။ ဘော၊ တို့။ ရတ္ထိ၊ သည်။ အဘိရူပါဝတ၊ အလွန်နှစ်လိုဖွယ်ရှိစွ
 တကား။ ဒေါသိနာဝတ၊ အပြစ်ကင်းစွတကား။ ဘော၊ တို့။ ရတ္ထိ၊
 သည်။ ဒဿနိယာဝတ၊ ရှုဖွယ်ရှိစွတကား။ ဒေါသိနာဝတ၊ ကား။
 ဘော၊ တို့။ ရတ္ထိ၊ သည်။ ပါသာဒိကာဝတ၊ ကြည်ညိုဖွယ် ရှိစွ
 တကား။ ဒေါသိနာဝတ၊ ကား။ ဘော၊ တို့။ ရတ္ထိ၊ သည်။ လက္ခ
 ညာဝတ၊ မှတ်အပ်စွတကား။ “နေလ အစရှိသည်တို့ကို မှတ်ခြင်း
 ငှာ သင့်စွတကား၊ လည်းဟူ”။ ဒေါသိနာဝတ၊ ကား။ (ဤရမဏီ
 ယာဝတ ဘော ဒေါသိနာ ရတ္ထိ အစရှိသော ဝါကျငါးခုအပေါင်း
 ကား ညဉ့်ကို ချီးမွမ်းသော ဝေဝုဏ်ချည်းတည်း)။ ယံသမဏံဝါ၊
 သို့လည်းကောင်း။ ယံမြာဟူဏံဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ ပယိရူပါ
 သဘော-ပယိရူပါသန္တာနံ၊ ဆည်းကပ်ကုန်သော။ နော အမှာကံ၊
 တို့၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ပသီဒေယျ၊ ကြည်ရာ၏။ ကံ၊ အဘယ်မည်
 သော။ တံသမဏံဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ ကံမြာဟူဏံဝါ၊ သို့လည်း
 ကောင်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ “ယခုလည်းဟူ”။ ပယိရူပါသေယျာ
 မနုခေါ၊ ဆည်းကပ်ရကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဒါနံ၊ ကို။ ဥဒါ
 နေသိ၊ ၏။

အမှာ ကံနုခုဇ္ဇကို ကံနုခေါ အဇ္ဇဟု ပုဒ်ဖြတ်။ ပယိရူပါ
 သဘောကား ဗဟုဝုဏ်ဖြစ်သော နံဝိဘတ်ကို ဧက
 ဝုဏ်ပြန်သောကြောင့် ဝစနဝိပလ္လာသ မည်၏။ ထိုသို့ ဗဟုဝုဏ်ကို
 ဧကဝုဏ်ပြန်သောကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “ယံနောပယိရူပါသဘော
 ဟိ ဝစနပုတ္တိယောဂေါ သေ၊ ယံအမှာကံ ပဉ္စိ ပုစ္ဆနဝသေန ပယိ
 ရူပါသန္တာနံ မဓုရံ ဓမ္မံ သုတွာ စိတ္တံ ပသီဒေယျာတိ အတ္ထော”
 ဟု ဆိုသတည်း။

၂-သုတေသနလက္ခဏာ-ရာဇာမစ္ဆကတာ (၁၀၉)

၁၅၁။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အညတရော၊ တယောက်
 သော။ ရာဇအမစ္ဆော၊ မင်း၏အမတ်သည်။ မာဂဓံ၊ မဂတိုင်းကို
 အစိုးရသော။ ဝေဒေဟိပုတ္တံ၊ ဝေဒေဟိ အမည်ရှိသော မိဖုရား
 ၏သားဖြစ်သော။ အဇာတသတ္တံ၊ အဇာတသတ်အမည်ရှိသော။
 ရာဇာနံ၊ ကို။ တေံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ကိံအဝေါစ၊ အသို့
 ဆိုသနည်းဟူမူကား။ ဒေဝ၊ ကြီး။ ကဿပေ၊ ကဿပမျိုးဖြစ်သော။
 အယံပူရဏော၊ ဤပူရဏသည်။ တနည်းကား၊ ပူရဏော၊
 တယောက်ဖြင့်ယုတ်သော တရာသောကျွန်ကိုပြည့်စေတတ်သော။
 အယံကဿပေ၊ ဤကဿပသည်။ သံဃီစေဝ၊ နှင့်လည်းပြည့်စုံ၏။
 ဂဏီစ၊ ဂိုဏ်းနှင့်လည်းပြည့်စုံ၏။ ဂဏာစရိလောစ၊ ဂိုဏ်းတို့၏
 ဆရာလည်းဖြစ်၏။ ဣတော၊ ကျော်စောထင်ရှား၏။ ယသသိ၊
 အခြံအရံများ၏။ “များသော အခြံအရံရှိ၏၊ လည်းဟူ”။ တိတ္ထ
 ကရော၊ မိမိအယူကိုပြုတတ်၏။ ဗဟုဇနဿ၊ များသောလူအပေါင်း
 သည်။ သာဓုသမ္ပတော၊ သူတော်ကောင်းဟူ၍ သမုတ်အပ်၏။
 ရတ္တညှ၊ ညဉ့်၏အပိုင်းအခြားကိုသိ၏။ စိရပဗ္ဗဇိတော၊ ကြာမြင့်
 သော ရဟန်းပြုခြင်းရှိ၏။ အဒ္ဓဂတော၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလ
 သို့ ရောက်ပြီ။ “မင်းနှစ်ဆက်သုံးဆက်တို့ကို လွန်ပြီ၊ လည်းဟူ”။
 ဝယောအနုပ္ပတ္တော၊ ပစ္စိမအရွယ်သို့ရောက်ပြီ။ ဒေဝေါ၊ မင်းကြီး
 သည်။ တံ၊ တိုပူရဏကဿပသို့။ ပယိရူပါသတု၊ ဆည်းကပ်တော်
 မူစေချင်၏။ ပူရဏံ၊ ပူရဏအမည်ရှိသော။ ကဿပံ၊ သို့။ ပယိရူပါ
 သတော၊ ဆည်းကပ်သော။ ဒေဝဿ၊ မင်းကြီး၏။ စိတ္တံ၊ သည်။
 အပ္ပေဝနာမပသိဒေယျ၊ ကြည်ညိုငြားအံ့လည်းမသိ။ “ကြည်ညို
 ရာ၏၊ လည်းဟူ”။ ဣတိတေံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်လေ၏။
 ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ပ။ တုဏှိ၊ ဆိုတ်ဆိုတ်နေသည်။
 အဟောသိ၊ ၏။

၁၅၂။ အညတရော၊ သော။ ရာဇအမစ္ဆောပိ၊ သည်လည်း။
 (ခေါ်သဒ္ဓါအနက်မရှိ)။ ပ။ ဒေဝ၊ ကြီး။ ဂေါသာလော၊ နွားခြံ၌
 ဖွားသော။ အယံမက္ခလိ၊ ဤမက္ခလိသည်။ သံဃီစေဝ၊ သင်္ဘာနှင့်

(၁၁၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

လည်းပြည့်စုံ၏။ ဂဏီစ၊ ဂိုဏ်းနှင့်လည်းပြည့်စုံ၏။ ဂဏာစရိယော
 စ၊ ဂိုဏ်း၏ ဆရာလည်းဖြစ်၏။ ဉာတော၊ ကျော်စောထင်ရှား၏။
 ယသဿိ၊ အခြံအရံများ၏။ တိတ္ထကရော၊ မိမိအယူကို ပြုတတ်၏။
 ဗဟုဇနဿ၊ များသော လူအပေါင်းသည်။ သာဓုသမ္ပတော၊
 သူတော်ကောင်းဟူ၍ သမုတ်အပ်၏။ ရတ္တညူ၊ ညဉ့်၏ အပိုင်း
 အခြားကိုသိ၏။ စိရပဗ္ဗဇိတော၊ ကြာမြင့်သောရဟန်းပြုခြင်းရှိ၏။
 “ရဟန်းပြု၍ ကြာမြင့်ပြီ၊ လည်းဟူ”။ အဒ္ဓဂတော၊ ရှည်စွာသော
 အခွန်သို့ရောက်ပြီ။ ဝယောအနုပ္ပတ္တော၊ ပစ္စိမအရွယ်သို့ရောက်ပြီ။
 ဒေဝေါ၊ သည်။ တံမက္ခလိဂေါသာလံ၊ ထိုမက္ခလိဂေါသာလသို့။
 ပယိရပါသတု၊ ဆည်းကပ်စေချင်၏။ “ဆည်းကပ်တော်မူလော့
 လည်းဟူ”။ မက္ခလိဂေါသာလံသို့။ ပယိရပါသတော၊ ဆည်းကပ်
 သော။ ဒေဝဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အပ္ပေဝနာမပသီဒေယျ၊ ကြည်ညို
 ငြားအံ့လည်းမသိ။ ‘ကြည်ညိုရာ၏ လည်းဟူ’။ ဣတိတေဝစနံ၊
 ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ (နောက်၌ ဤနည်း ယောဇနာလေ။ ထူးရာကို
 သာ ယောဇနာအံ့)။

၁၅၃ ၁၅၄။ ဒေဝ၊ ကြီး။ ကေသကမ္မလော၊ လူဆံပင်ဖြင့်
 ယက်သော ကမ္မလာကို ဆောင့်သော။ အယံအဇိတော၊ ဤအဇိတ
 သည်။ (ဤမျှသာထူးသည်)။ ဒေဝ၊ ကြီး။ ကစ္စာယနော၊ ကစ္စည်း
 အမျိုးဖြစ်သော။ အယံပကုဓော၊ ဤပကုဓသည်။

၁၅၅-၁၅၆။ ဒေဝ၊ ကြီး။ ဗေလဋ္ဌပုတ္တော၊ ဗေလဋ္ဌ၏သား
 ဖြစ်သော။ အယံသဗ္ဗယော၊ ဤသဗ္ဗယသည်။ နာဋပုတ္တော၊ နာဋ၏
 သားဖြစ်သော။ အယံနိဂဏ္ဏော၊ ဤနိဂဏ္ဏသည်။ ပ။

ကောမာရဘဒ္ဒဇိဝကကထာ

၁၅၇။ တေနခေါပနသမယေန၊ ၌။ ကောမာရဘဒ္ဒော၊ အဘ
 ယမင်းသားသည် ကောက် မွေးအပ်သော။ ဇိဝကော၊ သည်။
 မာဂဓဿ၊ သော။ ဝေဒေပုတ္တဿ၊ သော။ အဇာတသတ္တုဿ၊
 သော။ ရညော၏။ အဝိဒူရေ၊ မနီးမစေးသောအရပ်၌။ တုဏှိ

၂-သာမညဗလသုတ္တ-ရာဇာမစ္စကထာ (၁၁၁)

ဘူတော၊ ဆိတ်ဆိတ်သာလျှင်။ နိသိန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 အထခေါ၊ ဌ။ပ။ သမ္မဇိဝက၊ အရွယ်တူသောဇိဝက။ တံပန၊
 သည်ကား။ ကိ၊ အဘယ်ကြောင့်။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည်။
 အသိ၊ နည်း။ ဣတိတေဝစနံ၊ကို။ အဝေါစ၊ ဆိုလေ၏။ ဒေဝ၊ကြီး။
 အရဟံ၊ သံသရာတည်းဟူသော စက်၏အကန့်ကို ဖျက်ဆီးတော်
 မူပြီးထသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် မိမိအလိုလိုသာ
 လျှင် အလုံးစုံသောတရားတို့ကို သယမ္ဘုဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မူပြီး
 ထသော။ အယံဘဂဝါ၊ သည်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ အမ္မဝနေ၊ ဌ။
 မဟတာ၊ ဂုဏ်ဖြင့်မြတ်သော။ “အရေအတွက်အားဖြင့် များကုန်
 သော၊ လည်းဟူ။ ဘိက္ခုသံသေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အခုတေဋ္ဌ
 သေဟိ၊ အခွဲနှင့်တကွတဆယ့်သုံးအရေအတွက်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု
 သတေဟိ၊ ရဟန်းအရာတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ (ဤကား သဒ္ဓတ္ထ
 တည်း)။ အခုတေဋ္ဌသေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ၊ တထောင့်နှစ်ရာ
 ငါးကျိပ် အရေအတွက်ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။
 (ဤကား အဓိပ္ပါယ်ထွတည်း)။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ တံပန
 ဘဝန္တဂေါတမံ-တဿခေါပန ဘောတောဂေါတမဿ၊ ထိုအရှင်
 ဂေါတမ၏။ ဝေံ၊ သို့။ ကလျာဏော၊ ကောင်းသော ဂုဏ်နှင့်
 ပြည့်စုံသော။ တနည်းကား၊ ကလျာဏော၊ အထူးသဖြင့်
 ချီးမွမ်းအပ်သော။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ကျော်စောခြင်းသည်။ “ကောင်း
 ချီးကျူးသော အသံသည်၊ လည်းဟူ”။ အတ္တဂ္ဂတော၊ နံ၍
 တက်၏။ ကိ၊ အတ္တဂ္ဂတော၊ အဘယ်သို့နံ၍တက်သနည်း ဟူမူ
 ကား။ သောဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ ဣမိနာ
 ကာရဏေန၊ ဤသို့ သံသရာဟူသော စက်၏အကန့်ကို ဖျက်ဆီး
 တော် မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ အရဟ
 မည်တော်မူ၏။ ဣတိပိ ဣမိနာကာရဏေနပိ၊ ဤသို့ မဖောက်မပြန်
 အလုံးစုံသောတရားတို့ကို မိမိအလိုလိုသာလျှင် သယမ္ဘုဉာဏ်ဖြင့်
 သိတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊
 မည်တော်မူ၏။ ဣတိ ဣမိနာ ကာရဏေနပိ၊ ဤသို့ဝိဇ္ဇာသုံးပါး

၂-သာမညဖလသုတ္တ-ရာဇာမစ္ဆကထာ (၁၁၃)

ပုတ္တဿ၊ သော။ အဇာတသတ္တုဿ၊ သော။ ရုညော၊ ၎်။ ဝစနံ၊
 ကုံ။ ပဋိဿုဏိတွာ၊ ဤ။ ပဉ္စမတ္တာနိ၊ ငါးပါးအတိုင်း အရှည်ရှိကုန်
 သော။ ဟတ္ထိနိကာသတာနိ၊ ဆင်မညင်သာတရာတို့ကို။ (ဤကား
 သဒ္ဓတ္တတည်း)။ ပဉ္စမတ္တာနိ ဟတ္ထိနိကာသတာနိ၊ ငါးရာသော
 ဆင်မညင်သာတို့ကို။ ကပ္ပါပေတွာ၊ ကစေ၍။ ရုညော၊ ၎်။ လည်း။
 “သညလည်း၊ လည်းဟူ”။ အာရောဟနိယ၊ စီးခြင်းငှါလျောက်
 ပတ်သော။ နာဂံ၊ ဆင်ကို။ ကပ္ပါပေတွာ၊ ကစေ၍။ မာဂဓဿ၊
 သော။ ဝေဒေဟိပုတ္တဿ၊ သော။ အဇာတသတ္တုဿ၊ သော။
 ရုညော၊ အား။ ဒေဝ၊ မင်းကြီး။ တေ၊ သင်မင်းကြီး၏။ ဟတ္ထိယာ
 နာနိ၊ ဆင်ယာဉ်တို့ကို။ ကပ္ပိတာနိခေါ၊ ကအပ်ကုန်ပြီ။ ဒါနိ၊ ဣဒါနိ၊
 ဌ။ ယဿ၊ အကြင်သွားခြင်း၏။ ကာလံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ မညသိ၊
 သိတော်မူ၏။ တဒေဝ၊ ထိုသွားခြင်းကိုသာလျှင်။ အတ္တနော၊
 ၎်။ ရုစိယာ၊ အလိုအားဖြင့်။ ကရောဟံ၊ ပြုလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 အဝေါ၊ လျောက်၏။ (ဤသို့ပါဌသေသထည့်၍ယောဇနာလေ)။

၁၂၉။ အတခေါ၊ ဌ။ ပ။ ပဉ္စသု ဟတ္ထိနိကာသတေသု၊ ငါးရာ
 ကုန်သော ဆင်မညင်သာတို့၌။ ပစ္စေကာ၊ ကုန်သော။ ဣတ္ထိယော၊
 တို့ကို။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ အာရောဟ
 ဏိယံ၊ စီးအပ်သော။ “စီးခြင်းငှါလျောက်ပတ်သော”။ နာဂံ၊ ကို။
 အဘိရုဟိတွာ၊ စီး၍။ ဥက္ကာသု၊ မီးရှူးတို့ကို။ ဓာရိယမာနာသု၊
 ထွန်းကုန်လျက်။ ရာဇဂဟမ္ပာ၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ။ မဟစ္စာ-မဟ
 တာ၊ ကြီးစွာသော။ ရာဇာနုဘာဂေန၊ မင်း၏ တန်ခိုးဖြင့်။
 နိယျာသိ၊ ထွက်လေ၏။ ယေနယတ္တ၊ ဌ။ ကောမာရဘစ္စဿ၊
 အဘယမင်းသားသည် ကောက်၍မွေးအပ်သော။ ဇီဝကဿ၊
 ၎်။ အမ္ပဝနံ၊ သရက်တောဥယျာဉ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေနတတ္ထ၊
 သို့။ ပါယာသိ၊ သွားလေ၏။ တစ်နည်းကား၊ ယေနဒိသာဘာဂေန၊
 အကြင်အရပ်အဖို့ဖြင့်။ ကောမာရဘစ္စဿ၊ သော။ ဇီဝကဿ၊
 ၎်။ အမ္ပဝနံ၊ သို့။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သွားအပ်၏။ တေနဒိသာဘာဂေန၊

(၁၁၄) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

မြင့်။ ပါယာသိ၏။ ပ။ ရညော၊ အား။ (အဟု၌စပ်)။ အဗ္ဗဝနဿ၊
၏။ အဝိဒူရေ၊ မနီးမဝေးသောအရပ်၌။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသည်။
အဟုဒေဝ၊ ဖြစ်သလျှင်ကတည်း။ ဆန္ဒိတတ္ထံ၊ ကိုယ်ခက်ထရော်
ရှိခြင်းသည်။ “ကိုယ်၏တုန်လှုပ်ခြင်းသည်၊ လည်းဟူ။ အဟုဒေဝ၊
တည်း။ လောမဟံသော၊ အမွေးရှင်ခြင်းသည်။ “ကြက်သီး
မွေးညင်းထခြင်းသည်၊ လည်းဟူ။ အဟုဒေဝ၊ တည်း။ ပ။ ဘိတော၊
ကြောက်သည်ဖြစ်၍။ သံဝိဂ္ဂေါ၊ ထိတ်လန့်သည်ဖြစ်၍။ လောမဟဠ
ဇာတော၊ ကြက်သီးမွေးညင်း ထသည်ဖြစ်၍။ ကောမာရဘစ္စံ၊
သော။ ဇီဝကံ၊ ကို။ ဇေတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ သမ္မဇီဝကံ၊
အရွယ်ဘူသောဇီဝကံ။ ကစ္စိ၊ အဘယ်ကြောင့်။ မံ၊ ကို။ ဝဇ္ဇေသိ၊
လှည့်ပတ်ဘိသနည်း။ (ဤအရာ၌ နဟူသော နိပါတ်ပုဒ်သည်
ပုစ္ဆာအနက်၌ဖြစ်၏)။ သမ္မဇီဝကံ၊ က။ ကစ္စိ၊ ကြောင့်။ မံ၊ ကို။
ပလဗ္ဗေသိနု၊ ဖြားယောင်းဘိသနည်း။ သမ္မဇီဝကံ၊ က။ ကစ္စိ၊
ကြောင့်။ မံ၊ ကို။ ပစ္စတ္ထိကာနံ၊ ရန်သူတို့အား။ ဒေသိနု၊ ပေးဘိ
သနည်း။ ကထံဟိ၊ အဘယ်ကြောင့်။ (တာဝသဒ္ဓါကား ပဒါ
လင်္ကာရတည်း)။ မဟတော သော။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ၏။ အစု
တေဠသာနံ ဘိက္ခုသတာနံ၊ တထောင့်နှစ်ရာငါးကျိပ်ကုန်သော
ရဟန်းတို့၏။ ဒိပိတသဒ္ဓေါ၊ ချေသော အသံသည်။ နေဝ
ဘဝိဿတိနာမ၊ မဖြစ်သနည်း။ ဥက္ကာသိတသဒ္ဓေါ၊ ချောင်းညံ
သော အသံသည်။ န ဘဝိဿတိနာမ၊ နည်း။ နိဂ္ဂေါသော၊ စကား
ပြောဟောသော အသံသည်။ န ဘဝိဿတိနာမ၊ နည်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ အဝေါစ၊ ၏။ (ဤအရာ၌ နာမသဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်
ဿတိဝိဘတ်သည် ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ဖြစ်၏)။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။
မာဘာယိ၊ မကြောက်လင့်။ ဒေဝ၊ ကြီး။ အဟံ၊ သည်။ တံ၊ သင်မင်း
ကြီးကို။ နဝဇ္ဇေမိ၊ မလှည့်ပတ်။ ဒေဝ၊ ကြီး။ တံ၊ ကို။ နပလမ္ဘာမိ၊ မဖြား
ယောင်း။ ဒေဝ၊ ကြီး။ တံ၊ ကို။ ပစ္စတ္ထိကာနံ၊ ရန်သူတို့အား။
နဒေမိ၊ မပေး။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ အဘိက္ကမ၊ ရှေ့သို့တက်လော့။
မဟာရာဇံ၊ ကြီး။ အဘိက္ကမ၊ လော့။ မဏ္ဍလမာဠေ၊ စည်းဝေးရာ

၂-သာမညဗလသုတ္တ-သာမညဗလပုစ္ဆာ (၁၁၅)

စရပ်၌။ ဧတေဒိပါ၊ ဤဆီမီးတို့သည်။ ဈာယန္တိ၊ တောက်ပကုန်၏။
ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ ၏။

သာမညဗလပုစ္ဆာ

၁၆၀။ ယာဝတိကာ၊ အကြင်မျှလောက်သော။ နာဂဿ၊ ဆင်
၏။ ဘူမိ၊ အရာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊ ထိုရွှေလောက်။ နာဂေန၊
ဖြင့်။ ဂန္တု၊ ရှိ။ နာဂါ၊ ဆင်ထက်မှ။ ပစ္စောရောဟိက္ခာ၊ သက်၍။ ပတ္တိ
ကောဝ၊ ခြေချည်းသာလျှင်။ ယေနဒိသာဘာဂေန၊ ဖြင့်။ မဏ္ဍလ
မာဠဿ၊ စည်းဝေးရာစရပ်၏။ ဒွါရံ၊ တံခါးသို့။ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗံ၊
ကပ်အပ်၏။ တေန ဒိသာဘာဂေန၊ ဖြင့်။ တံမဏ္ဍလမာဠံ၊ သို့။
ဥပသင်္ကမိ၊ ၏။ တစ်နည်းကား၊ ယေနယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။
မဏ္ဍလမာဠဿ၊ ၏။ ဒွါရံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေနတတ္ထ၊ သို့။
ဥပသင်္ကမိ၊ ၏။ ဥပသင်္ကမိက္ခာ၊ ရှိ။ ကောမာရဘစ္စံ၊ သော။
ဇီဝကံ၊ ကို။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ကိံအဝေါစ၊ နည်းဟူမူ
ကား။ သမ္ပဇီဝကံ၊ အရွယ်တူသောဇီဝကံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကထံ၊
အဘယ်အရပ်၌။ နိသီဒတိပန၊ နေတော်မူဘိသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ
ဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဧသောဘဂဝါ၊ သည်။
မဇ္ဈံ၊ အလယ်ဖြစ်သော။ ထမ္ဘံ၊ တိုင်ကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။ ပုရတ္ထာဘိမု
ခေါ၊ အရှေ့အရပ်သို့ ရှေ့ပြု၍။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ၏။ ပုရက္ခတော၊
ရှေ့မှ။ တစ်နည်းကား၊ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ၏။ ပုရက္ခတော၊ မြိရံအပ်
သည်ဖြစ်၍။ နိသိန္ဒော၊ နေတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ ၏။

၁၆၁။ ။ပ။ ဧကမန္တံ၊ တင့်အပ်သောအရပ်၌။ “လျောက်ပတ်စွာ
လည်းဟူ”။ အဋ္ဌာသိ၊ နေ၏။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ “စွာ၊ လည်းဟူ”။
ဌိတောခေါ၊ နေပြီးသော။ မာဂဓော၊ သော။ ပ။ ရာဇော၊ မင်းသည်။
တုက္ကိဘူတံ၊ အသံမရှိသည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။
အနုပိလောကေတွာ၊ အဖန်တလဲလဲကြည့်၍။ “တစ်စုံစီကြည့်၍
လည်းဟူ”။ ဝိပ္ပသန္တံ၊ ကြည့်သောရေရှိသော။ ရဟဒံ၊ ရေအိုင်
ကဲ့သို့။ တစ်နည်းကား၊ ရဟဒံ၊ ရေအိုင်သည်။ ဝိပ္ပသန္တံ၊ ကြည့်စင်

(၁၁၆) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သကဲ့သို့။ ဝိပဿန္တံ၊ စိတ်၏ကြည်လင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ဥဒါနံ၊ ဝမ်းမြောက်သောစကားကို။ ဥဒါနေသိ၊ မြက်၏။ ကိံ ဥဒါနေသိ၊ နည်းဟူမူကား။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ယေနဥပသမေန၊ အကြင်သို့သောငြိမ်သက်ခြင်းနှင့်။ ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ ဣမိနာဥပသမေန၊ ဤရဟန်းတို့၏ငြိမ်သက်ခြင်းကဲ့သို့သော ငြိမ်သက်ခြင်းနှင့်။ မေ၏၊ ပုတ္တော၊ သားဖြစ်သော။ ဥဒယဘဒ္ဒေါ၊ ဥဒယဘဒ္ဒအမည်ရှိသော။ ကုမာရောသတို့သားသည်။ “မင်းသားသည်၊ လည်းဟူ”။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ပါမူကား။ သာဓုဝတ၊ ကောင်းစွတကား။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဒါနံ၊ ဥဒါန်းကို။ ဥဒါနေသိ၊ ၏။

အဗ္ဗာ အဇာတသတ် မင်း၏ မိမိသား၏ ရဟန်းတို့၏ ငြိမ်သက်ခြင်းကဲ့သို့ ငြိမ်သက်ခြင်းကို အောက်မေ့၍ စကားမဆိုမူ၍ ရဟန်းတို့ကိုသာ တစ်စုံစီမိမိကြည့်၍ နေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အဇာတသတ်မင်းနှင့် စကားပြောခြင်းကို ပြတော်မူလို၍ “အာဂမာခေါ မဟာရာဇ ယထာပေမန္တိ” ဟူသော ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား။

မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ယထာယတ္ထ၊ အကြင်သူ၌။ တံ၊ သင် မင်းကြီး၏။ ပေမံ၊ ချစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုချစ်သော သူသို့။ အာဂမာခေါ၊ ရောက်လေသလော။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ မေ ၏။ ပုတ္တော၊ သော။ ဥဒယဘဒ္ဒေါ၊ သော။ ကုမာရော သတို့သားကို။ “မင်းသားကို၊ လည်းဟူ”။ မေဓယာ၊ သည်။ ပိယော၊ ချစ်အပ်၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ယေနဥပသမေန၊ နှင့်။ ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။ သမန္နာဂတော၊ ၏။ ဣမိနာဥပသမေန၊ ဤသို့ ရဟန်းတို့၏ ငြိမ်သက်ခြင်းကဲ့သို့သောငြိမ်သက်ခြင်းနှင့်။ မေ၏၊ ပုတ္တော၊ သော။ ဥဒယဘဒ္ဒေါ၊ သော။ ကုမာရော သည်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါမူကား။ သာဓုဝတ၊ ကောင်းစွတကား။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ ၏။ (သာဓုဝတကား ပါဠိသေသတည်း)။

၂-သာမညဗလသုတ္တံ သာမညဗလပုစ္ဆာ (၁၁၇)

၁၆၂။ ပ။ ဘိက္ခုသံဃဿစ၊ အားလည်း။ အဇ္ဇလိံ၊ လက်အုပ်
ကို။ ပဏာမေတွာ၊ ညွတ်၍။ ဧကမန္တံ၊ နှစ်သိင်္ခါ၏။ ပ။ ဘန္တေ၊ ရား။
ဘဂဝါ၊ သည်။ မေ၊ အား။ ပဉ္စဿ၊ ပြဿနာကို။ ဝေယျာကရဏာ
ယ၊ ဖြေခြင်းငှာ။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ သစေကရေတိ၊ အံ့။ ဧဝံ၊ သို့။
အခွင့်ပြုတော်မူသည်။ သတိ၊ သော်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။
ကိဉ္ဇဒေဝ၊ တစ်စုံတစ်ခုလျှင်ဖြစ်သော။ လေသမတ္တံ၊ အမြင်စကားဝ။ ။
ပုစ္ဆေယျာမိ၊ မေးအံ့။ ဣတိ၊ တေဝစနံ၊ ကို။ အဝေါ၊ စ၊ ။ “ ကိဉ္ဇဒေဝ
ဒေသံ ” ဟု အဋ္ဌကထာအလိုသော်ရှိသင့်သည်။ “ ကိဉ္ဇဒေဝ၊ သော။
ဒေသံ၊ မေးသင့်သောအရာကို။ ပုစ္ဆေယျာမိ၊ အံ့ ” ။ ဤသို့ ယောဇ
နာလေ။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ယံပဉ္စံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိတံ၊ ငှာ။ (ထည့်ပါ)။
အာကင်္ခံ၊ ။ တံပဉ္စံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိ၊ လော။ တနည်းကား၊ ပဉ္စံ၊ ကို။
ပုစ္ဆိတံ၊ ငှာ။ (နှစ်ပုဒ်ထည့်ပါ)။ ယဒိအာကင်္ခံ၊ အကယ်၍ အလို
ရှိအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့အလိုရှိသည်။ သတိ၊ သော်။ ပုစ္ဆိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။
သဗ္ဗညုတဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပဝါရေသိ၊ ဖိတ်တော်မူ၏။

အမှာ ဤနှစ်ပုဒ်လည်း ထည့်ပါ။ ။ “ယဒိကင်္ခံ”ကို
နှစ်နည်း ယောဇနာရာဇံ ရှေးနည်းအလိုကား “ယံ
အာကင်္ခံ” ဟု ပုဒ်ဖြတ်။ နောက်နည်းအလိုကား “ယဒိအာကင်္ခံ
သိ” ဟု ပုဒ်ဖြတ်။ ။ ဤသို့မြတ်စွာဘုရားသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့်
ဖိတ်ခြင်းကို ဖိတ်အပ်သည်ရှိသော် ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍ အဇာ
တသတ်မင်းသည် ပြဿနာကို မေးလိုသည်ဖြစ်၍ “ယထာနုခေါ
ဣမာနိဘန္တေပုထုသိပ္ပာယတနာနိ” ဟူသော ပါဠိကို မိန့်သတည်း။
ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား။

၁၆၃။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဣမာနိ သိပ္ပာယတနာနိ၊ ဤအတတ်
တို့သည်။ ပုထုနုခေါ၊ များကုန်သလျှင်ကတည်း။

အမှာ ယထာသဒ္ဓါကိုကား အထက် ပညာယသိ ပုဒ်နှင့်
ယှဉ်၍ နောက်မှ ယောဇနာလေ။ သိပ္ပာယတနာနိ
အာယတန သဒ္ဓါသည် သဇ္ဇာတိဒေသ၊ သမောသရဏ၊ နိဝါသ၊
ကာရဏ၊ ဤအာယတနသဒ္ဓါ၏ အနက်တို့တွင် ကာရဏအနက်၌

(၁၁၈) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဖြစ်၏။ “သိပ္ပါနိဒ္ဒေဝ အာယတနာနိ သိပ္ပါယတနာနိ” ဟု အဝ
ဓာရဏကမ္မဓာရယ်ပြု။ ။ အတတ်၏ အတတ်သည်တို့နှင့် ကင်း
၍ မဖြစ်သင့်သောကြောင့် အတတ်သည် တို့ကို ပြတော်မူ လို၍
“သေယျထိဒံ” အစရှိသော ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏
အတ္ထကား။

* ဣဒံတေသိပ္ပိကာ၊ ထိုအတတ်သည် တို့သည်။ သေယျထာ
ကတမေ၊ အဘယ်သို့နည်း ဟူမူကား။ ဟတ္ထာရောဟာစ၊ ဆင်စီး
သူရဲတို့ လည်းကောင်း။ အဿာရောဟာစ၊ မြင်းစီး သူရဲတို့
လည်းကောင်း။ ရထိကာစ၊ ရထားစီးသူရဲတို့ လည်းကောင်း။
ဓနုဂ္ဂဟာစ၊ လေးသမားတို့လည်းကောင်း။ စေလကာစ၊ စစ်မြေ
အရပ်၌ ရဲတမ်းခွန်ကိုကိုင်၍ ရှေ့အရပ်၌ သွားတတ်ကုန်သော သူရဲ
တို့လည်းကောင်း။ စလကာစ၊ စစ်သည်အပေါင်းတို့ကို တပေါင်း
တည်း ပြုတတ်ကုန်သော သူရဲတို့ လည်းကောင်း။ “စစ်သည်
အပေါင်းတို့ကို ပေါင်းရုံးခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော သူရဲတို့လည်း
ကောင်း၊ လည်းဟူ” ။ ပိဏ္ဍာဒါယိကာစ၊ သူတပါးတို့၏ စစ်သည်
အလယ်သို့ဝင်၍ သူတပါး၏ဦးခေါင်းကို ထန်းသီးခိုင်ကဲ့သို့ ယူနိုင်
ကုန်သော သူရဲတို့လည်းကောင်း။ (ကောင်းကင်သို့ခုန်၍ ထိုးစစ်
နိုင်သော သူရဲဟူလိုသည်) ။ ဥဂ္ဂါ၊ ထင်ရှားကျော်စောကုန်သော။
ရာဇပုတ္တာစ၊ စစ်မြေအရပ်၌ ကျင်လည်ကုန်သော မင်းသားတို့
လည်းကောင်း။ ပက္ခန္ဓိနော၊ ကောင်းကင်သို့ပျံ၍ စစ်ထိုးနိုင်သော
သူရဲတို့လည်းကောင်း။ မဟာနာဂါစ၊ ဆင်ပြောင်ကြီး အားနှင့်
တူသော အားရှိကုန်သော သူရဲတို့လည်းကောင်း။ သူရာစ၊ အလွန်
ရဲရင့်စွာသောသူရဲတို့လည်းကောင်း။ (လွှားကာနှင့်တကွ သမုဒြာ
ကိုကူးနိုင်သောသူရဲတို့ ဟူလိုသည်)။ စမ္မယောမိနောစ၊ သားရေ
ဖြင့်ပြုသောဆင်တို့သို့ဝင်၍စစ်ထိုးနိုင်သော သူရဲတို့လည်းကောင်း။
“မြား၏အရံအတားဖြစ်သောကာလက်စွဲ၍စစ်ထိုးနိုင်သော သူရဲ
တို့လည်းကောင်း၊ သည်းဟူ” ။ ဒါသိကပုတ္တာစ၊ ကျွန်မ၏သား
ဖြစ်သော သူရဲတို့လည်းကောင်း။ အာဠာရိကာစ၊ အပ်လျှီသမား

၂-သာမညဖလသုတ္တ-သာမညဖလပုစ္ဆာ (၁၁၉)

တို့လည်းကောင်း။ ကပ္ပကာစ၊ ဆေတ္တာသည်တို့ လည်းကောင်း။
 နှာပကာစ၊ ရေချိုးသမားတို့ လည်းကောင်း။ သူဒါစ၊ စဖိုသည်
 တို့လည်းကောင်း။ မာလာကာရာစ၊ ပန်းသည်တို့ လည်းကောင်း။
 ရှုဇကာစ၊ ကဝါသည် တို့၎င်း။ ပေသကာရာစ၊ ယက်ကန်း
 သည်တို့ လည်းကောင်း။ နဠကာရာစ၊ ကျူထရံသည်တို့ လည်း
 ကောင်း။ ကုမ္ဘကာရာစ၊ အိုးသည်တို့လည်းကောင်း။ ဂဏကာစ၊
 ဂဏန်းအတတ် သည်တို့၎င်း။ မုဒ္ဓိကာစ၊ လက်ဆစ်ချိုး၍ ရေ
 တွက်တတ်သော အတတ်တို့သည်တို့၎င်း။ ဣတိဇုမေ၊ ဤသည်
 တို့တည်း။ အညာနိပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧဝံဂတိကာနိ၊
 ဤသို့သဘော ရှိကုန်သော။ ယာနိဝါ ပန ပုထုသိပ္ပာယတနာနိ၊
 အကြင်များစွာကုန်သော အတတ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသိပ္ပိ
 ကာ၊ ထိုအတတ်သည်တို့သည်။ တာနိပုထုသိပ္ပာယတနာနိ၊ ထိုများ
 စွာကုန်သော အတတ်တို့ကို။ ဒသေတွာ၊ ပြ၍။ (နှစ်ပုဒ်ထည့်ပါ။)
 ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အတ္တဘော၌။ သန္တိဋ္ဌိကံ၊ ပစ္စုပ္ပန်
 အပ်သော။ “ပစ္စုပ္ပန်အပ်သော အကျိုးရှိသော၊ လည်းဟူ”။
 သိပ္ပဗလံ၊ အတတ်၏အစွမ်းကို။ ဥပဇိဝန္တိ၊ မှီ၍ အသက်မွေးကုန်၏။
 တေသိပ္ပိကာ၊ တို့သည်။ တေနသိပ္ပဗလေန၊ ထိုအတတ်၏ အစွမ်း
 ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ သုခေန္တိ၊ ချမ်းသာ စေကုန်၏။
 “ချမ်းသာသည်ကိုပြုကုန်၏၊ လည်းဟူ”။ ပိနေန္တိ၊ နှစ်သက်စေကုန်
 ၏။ “နှစ်သက်သည်ကို ပြုကုန်၏၊ သည်းဟူ”။ မာတာပိတရော၊
 တို့ကို။ သုခေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပိနေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပုတ္တဒါရံ၊ သားမယား
 ကို။ သုခေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပိနေန္တိ၊ ကုန်၏။ မိတ္တာမဂ္ဂေ၊ ချစ်သော
 အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို။ သုခေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပိနေန္တိ၊ ကုန်၏။ သမဏ
 မြာဟ္မဏေသု၊ ဥဒ္ဓဂ္ဂိကံ၊ အထက်နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော မြတ်သော
 အကျိုးရှိထသော။ သောဝဂ္ဂိကံ၊ နတ်ပြည်သို့ရောက်ခြင်းငှာ ထိုက်
 ထသော။ သုခဝိပါကံ၊ ချမ်းသာသောအကျိုးရှိထသော။ “ကောင်း
 သော အကျိုးရှိထသော၊ လည်းဟူ”။ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကံ၊ အလွန်
 မြတ်သော ရူပါရုံ အစရှိသည်တို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ဒက္ခိဏံ၊

(၁၂၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

အလှူကို။ ဒါနစေတနာ လည်းဟူ”။ ပတိဋ္ဌပေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်
 ၏။ “တည်စေကုန်၏၊ လည်းဟူ”။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဣမေသံသိပုပ
 ဇီဝိနံ၊ ဤအတတ်ကို မှီ၍ အသက်မွေးအပ် ကုန်သော သူတို့အား။
 တံတံသိပုံ၊ ထိုထိုသော အတတ်ကို။ နိဿယ၊ ၍။ သန္နိဋ္ဌိကံ၊
 မျက်မှောက်၌ဖြစ်သော သိပ္ပမလံ၊ အတတ်၏အကျိုးသည်။ ပညာ
 ယတိ ယထာ၊ ထင်သကဲ့သို့။ (ဤပုဒ်ကား ပါဠိသေသတည်း)။
 ဝေမေဝ၊ ထိုအတူလျှင်။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊ ၍။ သန္နိဋ္ဌိကံ၊ ပစ္စက္ခ၌မြင်အပ်
 သော။ သာမညဗလံ၊ ရဟန်း၏ အကျိုးကို။ ပညပေတုံ၊ ထင်စွာပြု
 မြင်းငှာ။ သက္ကာနုခေ၊ တတ်ကောင်းအံ့လော။ “စွမ်းနိုင်အံ့လော၊
 လည်းဟူ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။

၁၆၄။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ တံ၊ သည်။ အဘိဇာနာသိ၊ အောက်
 မေ့လော့။ ဣဒံပညံ၊ ကို။ အညေ၊ ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏော၊
 တို့ကို။ တံ၊ သည်။ ပုစ္ဆိတာနော၊ မေးဘူးသလော။ «မေးဘူးပြီ
 လော၊ လည်းဟူ”။ (ဤအဘိဇာနာသိနော။ပ။ ပုစ္ဆိတာတံ
 ဟူသောစကားကို မင်း၏အလိုကို သိလို၍သာ မေးတော်မူသည်။
 မင်း၏ဘဝါး ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့ကို မေးဘူးသည်၏ အဖြစ်ကို သိ
 တော်မူသောကြောင့် မေးတော်မမူဟု သိအပ်၏)။ ဘန္တေ၊ ရား။
 အဟံ၊ သည်။ အဘိဇာနာမိ၊ အောက်မေ့ပါ၏။ ဣဒံပညံ၊ ကို။
 အညေ၊ ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏော၊ ကို။ ပုစ္ဆိတာ၊ မေးဘူး
 ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ရာဇာ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဝေါစ၊
 လျှောက်၏။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။
 ကထံ၊ အသို့လျှင်။ ဗျာကရိံသု၊ ကြားကုန်သနည်း။ “မြေကုန်
 သနည်း၊ လည်းဟူ”။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ တေ၊ သင်မင်းကြီးအား။
 သစေအဂရ၊ အကယ်၍ ဝန်မလေးသည် ဖြစ်အံ့။ ဘာသဿ၊
 ဆိုလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။
 ဘန္တေ၊ ရား။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဘဂဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။
 ဘဂဝန္တရူပေါဝါ၊ ဘုရားနှင့်တူသောပညာရှိသောသူသည် လည်း
 ကောင်း။ နိသိန္နော၊ နေသည်။ အဿဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။

၂-သာမညဖလသုတ္တ-ပူရဏကဿပဝါဒ (၁၂၁)

ဘာသိတုံ၊ ဆိုခြင်းငှာ။ (ထည့်ပါ)။ မေ၊ အား။ နဂရခေါ-န
ဂရဇေ၊ ဝန်မလေးသလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ ဆို၏။
မဟာရာဇ၊ ကြီး။ တေနဟိ၊ ထိုသို့တပြီးကား။ ဘာသဿ၊ ဆိုလော့။
ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။

ပူရဏကဿပဝါဒ

၁၆၅။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဧကံ၊
တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ (ဧကမိဒါဟံကို ဧကံ ဣဒံ အဟံဟု
ပုဒ်ဖြတ်။ ဣသေဒ္ဓါကား နိပါတ်မျှသာအနက်မရှိ)။ ယေနယတ္ထ၊ ၌။
ပူရဏော၊ ပူရဏ အမည်ရှိသော။ ကဿပေါ၊ ကဿပသည်။
အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေနတတ္ထ၊ သို့။ ဥပသင်္ဂမိတွာ၊ ၌။ ပူရဏေန၊ သော။
ကဿပေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သမ္ပောဒိ၊ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ
ပြောဟော၏။ သမ္ပောဒနိယံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်
သော။ “ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာပြောဟောအပ်သော၊ လည်းဟူ”။
သာရဏီယံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အောက်မေ့အပ်ထ
သော။ ကထံ၊ စကားကို။ ဝီတိသာရေတွာ၊ ပြီးစေ၍။ ဧကမန္တံ၊ ၌။
နိသီဒိ၊ ၏။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္နော၊ နေပြီးသော်။ ဘန္တေ၊ ရား။
အဟံ၊ သည်။ ပူရဏံ၊ သော။ ကဿပံ၊ ကို။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။
အဝေါစ၊ ၏။ ဘောကဿပ၊ အရှင်ကဿပ။ ပုထု၊ များစွာကုန်
သော။ “အထူးထူးအပြားပြားရှိကုန်သော၊ လည်းဟူ”။ ဣမာနိ
သိပ္ပယတနာနိ၊ ဤအတတ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ (ယထာသဒ္ဓါ
ကို အထက် ပညာယတိသဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်၍ယောဇနာလေ။ အတတ်
၏ အတတ်သည်တို့နှင့်ကင်း၍ မဖြစ်သင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
အတတ်သည်တို့ကို ပြတော်မူလို၍ “သေယျထိဒံ” အစရှိသော
ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား)။ ဣဒံတေသိပ္ပိကာ၊
သို့အတတ်သည်တို့သည်။ သေယျထာကတမေ၊ အဘယ်တို့နည်း
ဘူမူကား။ ဟတ္ထာရောဟာစ၊ ဆင်စီး သူရဲတို့ လည်းကောင်း။
အဿာရောဟာစ၊ မြင်းစီးသူရဲတို့ လည်းကောင်း။ ရထိကာစ၊

(၁၂၂) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသတ်

ရုက္ခသီးစား သူရဲတို့ လည်းကောင်း။ ဓနုဂ္ဂဟာစ၊ လေးသမားတို့ လည်းကောင်း။ စေလကာစ၊ စစ်မြေအရပ်၌ ရဲတံခွန်ကို ကိုင်၍ စစ်သည်တို့၏ ရှေ့၌ သွားကုန်သော သူရဲတို့ လည်းကောင်း။ စလကာစ၊ စစ်သည်တို့ကို ပေါင်းရုံးတတ်ကုန်သော သူရဲတို့လည်းကောင်း။ ပိဏ္ဏဒါယိကာစ၊ သူတပားတို့၏ စစ်သည်၏အလယ် သို့ဝင်၍ သူတပားတို့ ဦးခေါင်းကို ထန်းသီးခိုင်ကဲ့သို့ ယူနိုင်ကုန်သော သူရဲတို့လည်းကောင်း။ (ကောင်းကင်ထက်သို့ ခုန်၍ စစ်ထိုးနိုင်သော သူရဲဟူလို)။ ဥဂ္ဂါ၊ ကျော်စော ထင်ရှားကုန်သော။ ရာဇပုတ္တာစ၊ စစ်မြေအရပ်၌ ကျင်လည်ကုန်သော မင်းသားတို့လည်းကောင်း။ ပက္ခန္ဓိနောစ၊ ငှက်ကဲ့သို့ကောင်းကင်သို့ပျံ၍ စစ်ထိုးနိုင်သော သူရဲတို့လည်းကောင်း။ မဟာနာဂါစ၊ ဆင်ပြောင်ကြီးအားနှင့် တူသော အားကြီးသော သူရဲတို့လည်းကောင်း။ သူရာစ၊ အလွန်ရဲရင့်သော သူရဲတို့လည်းကောင်း။ စမ္ပယောဓိနောစ၊ လွှား ကာ လက်စွဲကုန်သော သူရဲတို့လည်းကောင်း။ ဒါသိကပုတ္တာစ၊ ကျွန်မသားဖြစ်သော သူရဲတို့လည်းကောင်း။ အာဠာရိကာစ၊ အပ်လျှိုသမားတို့ လည်းကောင်း။ ကပ္ပကာစ၊ ဆတ္တာသည်တို့ လည်းကောင်း။ နှာပကာစ၊ ရေချိုးသမားတို့ လည်းကောင်း။ သူဒါစ၊ စဖိုသည်တို့လည်းကောင်း။ မာလာကာရာစ၊ ပန်းသည်တို့ လည်းကောင်း။ ရဇကာစ၊ ကဝါသည်တို့ လည်းကောင်း။ ပေသကာရာစ၊ ယက်ကန်းသည်တို့ လည်းကောင်း။ နဠကာရာစ၊ ကျူထရံသည်တို့ လည်းကောင်း။ ကုမ္ဘကာရာစ၊ အိုးသည်တို့ လည်းကောင်း။ ဂဏကာစ၊ ဂဏန်း အတတ်သည်တို့ လည်းကောင်း။ မုဒ္ဒိကာစ၊ လက်ဆစ်ချိုး၍ ရေတွက်သော အတတ်သည်တို့ လည်းကောင်း။ ဣတိဗုဓေ၊ ဤသည်တို့တည်း။ အညာနိဝိ၊ တပားလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧဝံဂတာနိ၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော။ ယာနိဝါပန ပုထုသိပ္ပာယတနာနိ၊ အကြင် များစွာကုန်သော အတတ်သည်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသိပ္ပိတာ၊ ထိုအတတ်သည်တို့သည်။

၂-သာမညဖလသုတ္တ-ပူရဏကဿပဝါဒ (၁၂၃)

တာနိသိပ္ပါယတနာနိ၊ တို့ကို။ ဒသေတွာ၊ ဤ။ (နှစ်ပုဒ်ထည့်ပါ)။
 ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊ ဌ။ သန္နိဋ္ဌိကံ၊ ပစ္စက္ခူအပ်သော အကျိုးရှိသော။
 သိပ္ပဗလံ၊ အတတ်၏အစွမ်းကို။ ဥပဇိဝန္တိ၊ မှီ၍အသက်မွေးကုန်၏။
 တေသိပ္ပိကာ၊ တို့သည်။ တေနသိပ္ပဗလေန၊ ထိုအတတ်၏အစွမ်း
 ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သုခေန္တိ၊ ချမ်းသာသည်ကို ပြုကုန်၏။ ပိနေန္တိ၊
 စိတ်၏ နှစ်သက်ခြင်းကိုပြုကုန်၏။ မာတာပိတရော၊ တို့ကို။ ပုတ္တ
 ဒါရံ၊ ကို။ မိတ္တာမစ္စေ၊ ချစ်သောအဆွေခင်ပွန်းတို့ကို။ သုခေန္တိ၊
 ကုန်၏။ ပိနေန္တိ၊ ကုန်၏။ သမဏေသုစ၊ တို့၌လည်းကောင်း။
 မြာဟ္မဏေသုစ၊ တို့၌လည်းကောင်း။ ဥဒ္ဓဂ္ဂိကံ၊ အထက်နတ်ပြည်၌
 ဖြစ်သော မြတ်သောအကျိုးကို ပေးတတ်ထသော။ သောဝဂ္ဂိကံ၊
 နတ်ပြည်သို့ ရောက်ခြင်းငှာ ထိုက်ထသော။ သုခဝိပါကံ၊ ချမ်းသာ
 သော အကျိုးရှိထသော။ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကံ၊ အလွန် မြတ်သော
 အဆင်းအစရှိသည်တို့ကို ဖြစ်စေတတ်ထသော။ ဒက္ခိဏံ၊ အလှူကို။
 “ဒါနစေတနာကိုလည်းဟူ”။ ပတိဋ္ဌပေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ ဘော
 ကဿပ၊ ပ။ ဣမေသံ သိပ္ပဇိဝိနံ၊ ဤအတတ်ကိုမှီ၍ အသက်မွေးကုန်
 သောသူတို့အား။ တံတံသိပ္ပံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ သန္နိဋ္ဌိကံ၊
 မျက်မှောက်၌ဖြစ်သော။ သိပ္ပဗလံ၊ အတတ်၏ အကျိုးသည်။
 ပညာယတိယထာ၊ ထင်ရှားဖြစ်သကဲ့သို့။ (ဤပုဒ်တို့ကား ပါဠိ
 သေသတည်း)။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊ ဌ။ သန္နိဋ္ဌိကံ၊ ပစ္စက္ခူ
 မြင်အပ်သော။ သာမညဖလံ၊ ရဟန်း၏အကျိုးကို။ ပညပေတံ၊
 ထင်စွာပြုခြင်းငှာ။ သက္ကာနုခေါ၊ စွမ်းနိုင်အံ့လော။ ဣတိ၊ သို့။
 အဟံ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။

၁၆၆။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ဘန္တေ၊ ရား။ ပူရဏော၊
 သော။ ကဿပေ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။
 ကိံ၊ အဝေါစ၊ နည်းဟူမူကား။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ကရေတောစ၊
 မိမိပြုသောသူအားလည်းကောင်း။ ကာရယတောစ၊ သူတပါးကို
 ပြုစေသော သူအားလည်းကောင်း။ ဆိန္ဒတောစ၊ လက် အစ
 ရှိသည်တို့ကို မိမိဖြတ်သောသူအား လည်းကောင်း။ ဆေဒါပယ

(၁၂၄) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသင်

တောစ၊ သူတပါးတို့ကို ဖြတ်စေတတ်သော သူအား လည်း
 ကောင်း။ ပစတောစ၊ တုတ်နှင့်တံဖြင့် ပုတ်ခပ်သော သူအား
 လည်းကောင်း။ ပါစာပယတောစ၊ သူတပါးကို ပုတ်ခတ်စေသော
 သူအားလည်းကောင်း။ သောစတောစ၊ စိုးရိမ်သော သူအား
 လည်းကောင်း။ သောစပယတောစ၊ သူတပါးတို့ကို စိုးရိမ်စေ
 တတ်သော သူအားလည်းကောင်း။ ကိလမထောစ၊ မိမိပင်ပန်း
 သောသူအားလည်းကောင်း။ ကိလမာပယတောစ၊ သူတပါးကို
 ပင်ပန်းစေသောသူအားလည်းကောင်း။ ဖန္ဒတောစ၊ မိမိတုန်လှုပ်
 သော သူအားလည်းကောင်း။ ဖန္ဒာပယတောစ၊ သူတပါးတို့ကို
 တုန်လှုပ်စေသော သူအားလည်းကောင်း။ ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။
 အတိပါတောစ၊ မိမိသတ်သောသူအား လည်းကောင်း။ ပါဏံ၊
 ကို။ အတိပါတာပယတောစ၊ သူတပါးတို့ကို သတ်စေသော
 သူအားလည်းကောင်း။ အဒိန္နံ၊ အရှင်မပေးသော ဥစ္စာကို။
 အာဒိယတောစ၊ မိမိခိုးယူသောသူအား လည်းကောင်း။ သန္ဓိံ၊
 အိမ်ခြံစပ်ကို။ ဆိန္ဒတောစ၊ ဖြတ်သောသူအား လည်းကောင်း။
 နိလ္လောပံ၊ ပြည်ရွာကို ဖျက်ဆီးခြင်းကို။ ကတွာ၊ ရှံ။ ဟရတောစ၊
 ဥစ္စာကို ဆောင်သော သူအားလည်းကောင်း။ ကောဂါရိကံ၊
 တစ်အိမ်ကိုသာ ဖျက်ဆီးခြင်းကို။ ကရောတောစ၊ သူအားလည်း
 ကောင်း။ ပရိပန္နော၊ ခရီး၌။ တိဋ္ဌတောစ၊ တည်သော သူအား
 လည်းကောင်း။ (ခရီး၌စောင့်၍ လုယက်ခြင်းကို ပြုသည်ဟုလို
 သော်)။ ပရဒါရံ၊ သူတပါး၏မယားသို့။ ဂစ္ဆတော၊ သွား
 သောသူအားလည်းကောင်း။ မုသာ၊ ချွတ်လွဲသော စကားကို။
 ဘဏတောစ၊ ဆိုသောသူအားလည်းကောင်း။ ခုရပရိယန္တေန၊
 ထက်လှစွာသော သင်ရန်းသွားနှင့် တူသော။ နေမိစက္ကေန၊
 လက်နက်စက်သွားဖြင့်။ ပါပံ၊ ကို။ ကရောတော-ကရောန္တေန၊
 ပြုသောသူသည်။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ နကရိယတိ၊ မပြုအပ်။
 ယောဇနော၊ သည်။ ဣမိဿာ ပထဝိယာ၊ ၌။ ပါဏော၊ သတ္တဝါ
 တို့ကို။ ဧကံ၊ သော။ မံသခလံ၊ အသားစုကို။ ဧကံ၊ သော။ မံသ

၂-သာမညဇလသုတ္တ-ပူရဏကဿပဝါဒ (၁၂၅)

ပုဉ္ဇံ၊ အသာပုံကို။ ကရေယျ၊ အံ။ (မံသခလံ၊ မံသပုဉ္ဇံ၊ ဤနှစ်ပုဒ် ကား ဝေဝုဗ်တည်း)။ တတောနိဒါနံ၊ ထိုသို့ အသားစုကို ပြုခြင်း ကြောင့်။ တဿဇနဿ၊ အား။ ပါပံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ပါပဿ၊ ၏။ အာဂမောပဝတ္ထိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ဂင်္ဂါယ၊ ဂင်္ဂါ မြစ်၏။ ဒက္ခိကံ၊ တောင်ဖြစ်သော။ တိရံ၊ ကမ်းသို့။ ဝေပိဂစ္ဆေယျ၊ အကယ်၍ ရောက်အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဂင်္ဂါမြစ်၏ တောင်ဘက်သို့ ရောက်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဟနန္တောစ၊ မိမိသတ်သော သူသည် လည်းကောင်း။ ဃာတေန္တောစ၊ သူတပါးကို သတ်စေသော သူသည် လည်းကောင်း။ ဆိန္ဒန္တောစ၊ မိမိဖြတ်သော သူသည် လည်းကောင်း။ ဆေဒါပေန္တောစ၊ သူတပါးကို ဖြတ်စေသော သူသည်လည်းကောင်း။ ပစန္တောစ၊ မိမိပုတ်ခတ်သော သူသည် လည်းကောင်း။ ပါစာပေန္တောစ၊ သူတပါးကို ပုတ်ခတ်စေသော သူသည်လည်းကောင်း။ ပါပံ၊ ကို။ ကရောန္တောနာမ၊ ပြုသော မည်သည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။

အမှာ ပါပံကရောန္တော နာမကား ပါဌသေသတည်း။ ။ ဂင်္ဂါ တောင်ဘက်၌ နေကုန်သော သူတို့သည် အလွန်ရုန့်ရင်း ကြမ်းထင်းကုန်၏။ ထိုကြောင့် ဂင်္ဂါတောင်ဘက်၌ နေသော သူတို့၏ အလိုသို့လိုက်၍ ပူရဏ ကဿပသည် “ဒက္ခိ-ဏဉ္ဇေပိ” အစရှိသော စကားကို ဆိုလေသတည်း။

* တတော၊ ထိုသို့ သူ့အသက် သတ်ခြင်း အစရှိ သည်ကို ပြုခြင်းကြောင့်။ ပါပံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ပါပဿ၊ ၏။ အာဂမော ပဝတ္ထိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ဂင်္ဂါယ၊ ၏။ ဥတ္တရံ၊ မြောက် ဖြစ်သော။ တိရံ၊ သို့။ ဝေပိဂစ္ဆေယျ၊ အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့-ဂင်္ဂါ၏ မြောက်ဘက်သို့ ရောက်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဒဒန္တောစ၊ မိမိအလှူ ပေးသော သူသည် လည်းကောင်း။ ဒါပေန္တောစ၊ သူတပါးကို အလှူပေးစေတတ်သောသူသည်လည်းကောင်း။ ယဇန္တောစ၊ မိမိ ပူဇော်သောသူသည်လည်းကောင်း။ ယဇာပေန္တောစ၊ သူတပါး ကို ပူဇော်စေသော သူသည် လည်းကောင်း။ ပုညံ၊ ကို။

(၁၂၆) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကရောန္တောနာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တတောနိဒါနံ၊ ထို
မကောင်းမှုကို ပြုခြင်းကြောင့်။ ပုညံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ပုညဿ၊
၏။ အာဂမောပဝတ္ထိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ဒါနေနစ၊ အလှူပေးခြင်း
ကြောင့် လည်းကောင်း။ ဒမေနစ၊ ဣန္ဒြေကို ဆုံးမခြင်းကြောင့်
လည်းကောင်း။ “ဥပုသ် စောင့်သော အမှုကို ပြုခြင်းကြောင့်
လည်းကောင်း၊ လည်းဟူ”။ သံယမေနစ၊ နိစ္စသီလကို စောင့်ခြင်း
ကြောင့် လည်းကောင်း။ သစ္စဝဇ္ဇေန၊ မှန်သော စကားကို
ဆိုခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ ပုညံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ပုညဿ၊
၏။ အာဂမောပဝတ္ထိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ ၏။
(ဂင်္ဂါမြောက်ဘက်၌ နေသော သူတို့သည် ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌
အလေ့အလာ ပြုကုန်၏။ ထိုကြောင့် ဥတ္တရံစေပိ ဂင်္ဂါယ” အစ
ရှိသော စကားကို ပူရာဏ ကဿပ ဆိုသတည်း)။ ဘန္တေ၊ ရား။
ဣတ္ထံဒဝံ၊ သို့။ ပူရဏော၊ သော။ ကဿပေါ၊ သည်။ သဒ္ဓိဋ္ဌိကံ၊
မျက်မှောက်၌ ရှုအပ်သော။ သာမညဖလံ၊ ရဟန်း၏ အကျိုးကို။
ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်လသော်။ မေ၊ အား။
အကိရိယံ၊ ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှုကို မပြုခြင်းကို။ ဗျာကာသိ၊
ကြား၏။ (ပူရဏ ကဿပကား အကိရိယ အယူရှိ၏)။ ဘန္တေ၊
ဘုရား။ အမ္ဗိ၊ သရက်ပင်ကို။ ပုဋ္ဌော၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။
လဗုဇံ၊ တောင်ပိန္နဲကို။ ဗျာကရေယျ၊ သေယျထာပဝါ၊ ကြား
သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ လဗုဇံ၊ ကို။ ပုဋ္ဌော၊ သော။ ပုရိသော၊
သည်။ အမ္ဗိ၊ ကို။ ဗျာကရေယျ၊ သေယျထာပဝါ၊ ကဲ့သို့လည်း
ကောင်း။ ဝေမေဝ၊ ထိုအတူလျှင်။ ဘန္တေ၊ ရား။ ပ။ ဗျာကာသိ၊
၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ တဿမယံ၊ ၏။ ဧတံသော ပရိဝိတက္ကော၊
သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ ကိံအဟောသိ၊ နည်းဟူမှုကား။
ကထံဟိ၊ အဘယ်ကြောင့်လျှင်။ မာဒိသော၊ ငါကဲ့သို့သော မင်း
သည်။ ဝိဇိတေ၊ နိုင်ငံ၌။ ဝသန္တံ၊ နေသော။ သမဏံဝါ၊ ကိုလည်း
ကောင်း။ မြာဟ္မဏံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အပသာဒေတမ္ဗိ၊
မညည်းဆဲ အပ်သည်ကို။ မညေယျနာမ၊ နည်း။ ဣတိ သော ပရိ

၂-သာမညဖလသုတ္တ-မက္ခလိဂေါသာလဝါဒ (၁၂၇)

ဝိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ သောအဟံ၊ သည်။ ပူရဏဿ၊ သော။ ကဿပဿ၊ ၏။ ဘာသိတံ၊ စကားကို။ နေဝအဘိနန္ဒိံ၊ ဝမ်းလည်းမမြောက်။ နပုဋ်ကောသိံ၊ မြစ်လည်း မမြစ်။ အနဘိနန္ဒိတွာ၊ ဝမ်းမမြေ့ရက် မူ၍။ အပုဋ်ကောသိတွာ၊ မမြစ်မူ၍။ အနတ္တမနော၊ နှလုံးမသာသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ အနတ္တမန ဝါပံ၊ မနှစ်လိုသောစကားကို။ အနိစ္ဆာရေတွာ၊ မမြက်မူ၍။ တမေဝ ဝါပံ၊ ထိုပူရဏ ကဿပဆိုသော စကားကိုလျှင်။ အနဂ္ဂဏန္တော၊ မမှတ်မူ၍။ “မယူမူ၍၊ လည်းဟူ”။ အနိက္ခန္တော၊ နှလုံး၌ မထားမူ၍။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဠာယ၊ ၍။ ပတ္တမိ၊ ဖဲ၏။

မက္ခလိဂေါသာလဝါဒ

၁၆၇။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဧဝံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ (ဧကမိဒါဟံကို ဧကံ ဣမ အဟံဟုပုဒ်ဖြတ်၊ ဣမသဒ္ဓါကား နိပါတ် မျှသာ အနက်မရှိ)။ ယေနယတ္ထ၊ ၌။ မက္ခလိ၊ မက္ခလိအမည်ရှိ သော။ ဂေါလာလော၊ ဂေါသာလသည်။ တနည်းကား၊ ဂေါ သာလော၊ နွားခြံ၌ဖွားသော။ မက္ခလိ၊ မက္ခလိသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေန တတ္ထ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ၏။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ ဂေါသာ လေန၊ နွားခြံ၌ဖွားသော။ မက္ခလိနာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သမ္မောဒိ၊ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ပြောဟော၏။ သမ္မောဒနိယံ၊ ဝမ်းမြောက် မြင်းကို ဖြစ်စေတတ် ထသော။ သာရဏီယံ၊ ရှည်မြင့် စွာသော ကာလပတ်လုံး အောက်မေ့အပ်ထသော။ ကထံ၊ စကားကို။ ဝိတိ သာရေတွာ၊ ပြီးစေ၍။ ပ။

၁၆၈။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ သံကိလေ သာယ၊ ညစ်ညူးခြင်းငှာ။ “ပူပန်ဆင်းရဲခြင်းငှာ၊ လည်းဟူ”။ ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ပစ္စယေ၊ ပစ္စည်းသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ (ဟေတု-ပစ္စယော၊ ဤနှစ်ပုဒ်ကား ဝေဝုဏ်တည်း)။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အဟေတု၊ အကြောင်း မရှိကုန်ပဲ။ အပစ္စယာ၊ ပစ္စည်း မရှိကုန်ပဲ။ သံကိလိဿန္တိ၊ ညစ်ညူးကုန်၏။ “ပူပန် ဆင်းရဲကုန်

(၁၂၀) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

၏၊လည်းဟူ’။သတ္တာန္နံ၊တို့၏။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ဖြူစင်စွာဖြစ်ခြင်းငှာ။
 ဟေတု၊ သည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ပစ္စယေဒ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ သတ္တာ၊
 တို့သည်။ အဟေတု၊ အကြောင်း မရှိကုန်ပဲ။ အပစ္စယာ၊ ကုန်ပဲ။
 ဝိသုဒ္ဓန္တိ၊ ဖြူစင်ကုန်၏။ အတ္တကာရေ၊ မိမိသည် ပြုအပ်သော
 ကောင်းမှုသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ပရကာရေ၊ သူတပါး ပြုအပ်သော
 ကောင်းမှုသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ပုရိသကာရေ၊ ယောက်ျားတို့၏ လုံ့လ
 သည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ (ဤအတ္တကာရေ-အစရှိသော သုံးပုဒ်ကား ဣဒမ္ပိ
 သီလသ္မိံ အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့ ပဌမာ အနက်၌ သ္မိံဝိဘတ်တည်း။
 ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “အတ္တကာရေတိ အတ္တကာရော”ဟု
 ဆိုသတည်း)။ ဗလံ၊ ယောက်ျားတို့၏ အစွမ်းသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။
 ဝိရိယံ၊ ယောက်ျားတို့၏ ဝီရိယသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ပုရိသထာမော၊
 ယောက်ျားတို့၏ အားထုတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ပုရိသပရက္ကမော၊
 ယောက်ျားတို့၏ ပြင်းစွာအားထုတ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ (ဤပုရိ
 သကာရေအစရှိသောငါးပုဒ်တို့ကား ဝီရိယကိုဟောသော ဝေဝုဏ်
 ချည်းတည်း)။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာစ၊ ကုလားအုပ် နွား
 မြဲ အစရှိ ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ၊
 ကုန်သော။ ပါဏာစ၊ တခုသော ဣန္ဒြေ နှစ်ခုသော ဣန္ဒြေအစရှိ
 သည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် လည်းကောင်း။
 သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဘူတာစ၊ အဥ သူငယ်အိမ်တို့၌ ပြစ်ကုန်သော
 သတ္တဝါတို့သည် လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဇီဝါစ၊ ဇီဝိ
 တိန္ဒြေရှိကုန်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း။ အဝသာ၊ မိမိတို့၏
 အစွမ်းမရှိကုန်။ အဗလာ၊ မိမိတို့၏ ခွန်အားမရှိကုန်။ အဝီရိယာ၊
 မိမိတို့၏ ဝီရိယမရှိကုန်။ နိယတိသင်္ဂတိဘာဝ ပရိဏတော၊ အမြဲ
 ဤဘဝမှ ထိုဘဝသို့ ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြောင်းခြင်းသဘောဖြင့်
 အထူးထူးအပြားပြားရှိသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊
 ၍။ ဆသု၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ အဘိဇာတိသုဝေ၊ ထူးသော
 ဇာတ်တို့၌သာလျှင်။ ဌတွာ၊ ၍။ (တညှိပါ)။ သုခဒုက္ခံ၊ ချမ်းသာ
 ဆင်းရဲကို။ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ခံစားကုန်၏။ (ဆသွေဝါဘိဇာတိသု

၂-သာမတိဖလသုတ္တ-မက္ခလိဂေါသာလဝါဒ (၁၂၉)

ဥဒ္ဓါသရုပ်ကားမည်းသောဇာတ်,ညိုသောဇာတ်, နီသောဇာတ်, ဝါသောဇာတ်,ဖြူသောဇာတ်, အလွန်ဖြူသောဇာတ်, ဤခြောက်ပါးတည်း။ ဤအဘိဇာတ်ကား မက္ခလိဂေါသာလ ပညတ်သောဇာတ်သာတည်း။) ဣမာနိ စုဒ္ဓသယောနိ ပမုသတသဟဿာနိ စ၊ ဤမြတ်သောအမျိုး တသန်းလေးသိန်းတို့သည်လည်းကောင်း။ (ခေ၊ကား ပဒါလင်္ကာရတည်း။) ယောနိပမုခါနံ၊ မြတ်ကုန်သောအမျိုးတို့၏။ ဣမာနိ သဒ္ဓိသတာနိစ၊ ဤခြောက်ထောင်တို့သည်လည်းကောင်း။ ယောနိပမုခါနံ၊ တို့၏။ ဣမာနိ ဆသတာနိစ၊ ဤခြောက်ရာတို့သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကမ္မုနော၊ ကံ၏။ ပဉ္စသတာနိ၊ ငါးရာတို့သည်လည်းကောင်း။ ပဉ္စကမ္မာနိစ၊ ငါးပါးကုန်သော ကံတို့သည်လည်းကောင်း။ တိဏိံ ကမ္မာနိစ၊ သုံးပါးကုန်သောကံတို့သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (ဆိုအပ်ပြီးသော “စုဒ္ဓသ ယောနိ ပမုသဟဿာနိ သဒ္ဓိသတာနိ” အစရှိသည်တို့၏သရုပ်ကား အဘယ်နည်းဟု မရှာအပ်ကုန်။ မက္ခလိဂေါသာလ၏ အလိုအားဖြင့် ဆိုလေ သည်သာတည်း။)။ ကမ္မေ-ကမ္မာနိစ၊ ကံဘို့သည် လည်းကောင်း။ အမုကမ္မေစ-အမုကမ္မာနိစ၊ ထက်ဝက်သော ကံတို့သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ၏။ ဒုဋ္ဌိပဋိပဒါစ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော အကျင့်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဒုဋ္ဌန္တရကပ္ပါစ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သောအန္တရကပ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (“ဒွါသဋ္ဌိပဋိပဒါ ဒွါသဋ္ဌိအန္တရကပ္ပါ” ဟု ဆိုအပ်လျက် သအက္ခရာချေ၍ အာကိုလည်း အရဿပြု၍ “ဒုဋ္ဌိပဋိပဒါဒုဋ္ဌန္တရကပ္ပါ” ဟု ဆိုသတည်း။ သရုပ်ကိုမရှာအပ်ပြီ။ မက္ခလိဂေါသာလ၏ မိစ္ဆာစကားသာ ဖြစ်သည်။)။ ဆ၊ ကုန်သော။ အကိဇာတိယောစ၊ မြတ်သောဇာတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ အဠ၊ ကုန်သော။ ပုရိသဘူမိယောစ၊ ယောက်ျားတို့၏တည်ရာတို့သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကေနပညာသအာဇီဝသတေ ဧကေနပညာသ အာဇီဝသတာနိစ၊ တရားလေးဆယ့်ကိုးပါးကုန်သော အသက်မွေးခြင်းတို့သည်လည်း

(၁၃၀) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကောင်း။ပ။ ကေုနပညာသနာဂါဝါသသတေ- ကေုနပညာသနာ
ဂါဝါသသတာနိစ၊ တရဒုလေးဆယ့်ကိုးပါးကုန်သော နဂါးတို့၏
နေရာတို့သည်လည်းကောင်း။ ဝိသေ ဣန္ဒြိယသတေ-ဝိသတိဣန္ဒြိယ
သတာနိစ၊ တရဒုနှစ်ဆယ်သော ဣန္ဒြေတို့သည် လည်းကောင်း။
တိံသေ နိရယသတေ- တိံသနိရယသတာနိစ၊ တရဒုသုံးဆယ်
သော ငရဲတို့သည်လည်းကောင်း။ ဆတ္ထိံသရဇော ဓာတုယောစ၊
သုံးဆယ့်ခြောက်ပါးကုန်သော မြူအညစ်အကြေး၏ တည်ရာတို့
သည်လည်းကောင်း။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။(သရုပ်ကိုမရှာအပ်ပြီ။ မက္ခ
လိဂေါသာလ၏မိစ္ဆာစကားသာဖြစ်သည်)။ သညီဂဗ္ဘာ၊ သညာ
ရှိကုန်သော ပဋိသန္ဓေတို့သည်။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးတို့သည်။ အသညီ
ဂဗ္ဘာ၊ သညာမရှိကုန်သော ပဋိသန္ဓေတို့သည်။ သတ္တ၊ တို့တည်း။
နိဂဏ္ဍိဂဗ္ဘာ၊ အဆစ်ပဋိသန္ဓေတို့သည်။ သတ္တ၊ တို့တည်း။ ဒေဝါ၊
နတ်တို့သည်။ သတ္တ၊ တို့တည်း။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ သတ္တ၊ တို့တည်း။
ပိသာစာ၊ ဘီလူးရကျိတ်တို့သည်။ သတ္တ၊ တို့တည်း။ သရာ၊ တို့သည်။
သတ္တ၊ တို့တည်း။ သပုဋ္ဌာ၊ အဖုရှိကုန်သော သဘောတို့သည်။
သတ္တ၊ တို့သည်။ (သတ္တသရုပ်လည်းမရှိပြီ။ အဋ္ဌကထာ၌လည်းသရုပ်
မရှိကြောင်းကိုဆို၏)။ သတ္တသပုဋ္ဌသတာနိစ၊ အဖုငယ်ခုနစ်ရာတို့
သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ပပါ
တာ၊ ချောက်ကြီးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သတ္တပပါတသတာ
နိ၊ ချောင်းငယ်ခုနစ်ရာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သတ္တသုပိနာ၊
အိပ်မက်ကြီး ခုနစ်ပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သတ္တသုပိန
သတာနိ၊ အိပ်မက်ငယ်ခုနစ်ရာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မဟာ
ကပ္ပိနော၊ မဟာကပ်၏။ ယာနိစုလ္လာသီတိ သတသဟဿာနိ၊
အကြင်ရှစ်သန်းလေးသိန်းတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ စုလ္လာသီ
တိသတသဟဿာနိ၊ ထိုမဟာကပ်ရှစ်သန်းလေးသိန်းတို့ပတ်လုံး။
ဗာလေစ၊ သူမိုက်သည်လည်းကောင်း။ ပဏ္ဍိတေစ၊ ပညာရှိသည်
လည်းကောင်း။ (ပဌမာအနက်၌ သ္မိံဝိဘတ်တည်း။ ဣမေထည့်
ပါ)။ ဣမေ၊ ဤသူတို့သည်။ သန္ဓာဝိတွာ၊ ဤဘဝမှ ထိုဘဝသို့

၂-သာမညဖလသုတ္တ-မက္ခလိဂေါသာလဝါဒ (၁၃၁)

ထိုဘဝမှ ဤဘဝသို့ ပြောင်းကုန်၍။ သံသရိတွာ၊ ကျင်လည်ကုန်၍။
 ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏။ အန္တံ၊ အဆုံးကို။ ကရိဿန္တိ၊ ပြုကုန်လတ္တံ့။
 တတ္ထ၊ ထိုမဟာကပ် ရှစ်သန်းလေးသိန်းအတွင်း၌။ သံသာရသုဗ္ဗိ၊
 သံသရာမှစင်ခြင်းသည်။ (ထည့်ပါ)။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အဟံ၊ ငါသည်။
 ဣမိနာသီလေနဝါ၊ ဤသီလဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣမိနာဝတေနဝါ၊
 ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣမိနာတပေနဝါ၊ ဤမြီးခြံသော
 အကျင့်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣမိနာဗြဟ္မစရိယေနဝါ၊ ဤမြတ်သော
 အကျင့်ဖြင့်လည်းကောင်း။ အပရိပက္ကံ၊ မရင့်သေးသော။ ကမ္မံဝါ၊
 ကိုမူလည်း။ ပရိပါစေဿာမိ၊ ရင့်စေအံ့။ ပရိပက္ကံ၊ ရင့်ပြီးသော။
 ကမ္မံဝါ၊ သို့မူလည်း။ ဖုဿဖုဿ၊ ရောက်၍ရောက်၍။ ဗျန္တိံ၊ ကင်း
 ခြင်းကို။ ကရိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝံဣဒံဥဘယံ၊ ဤနှစ်ပါးစုံသည်။
 နတ္ထိ၊ ရှိ။ မယာ၊ သည်။ ပရိယန္တကတော၊ မဟာကပ် ရှစ်သန်း
 လေးသိန်းဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းကို ပြုအပ်ကုန်သော။ သံသာရွေ၊
 သံသရာပတ်လုံး။ ဒေါဏမိတေ-ဒေါဏမိတံဝိယ၊ စရွတ်တောင်း
 ဖြင့်ခြင်သကဲ့သို့။ သုခဒုက္ခေ-သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဟာယနဝခုနေ-ဟာယနဝခုနံ၊ ယုတ်ခြင်း တိုးပွားခြင်းသည်။
 နတ္ထိ၊ ရှိ။ ဥက္ကံသဝကံသာ၊ အယုတ်အလွန်သည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ သေယျ
 ထာဝိနာမ၊ ဥပမာအဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ သုတ္တဂုဠေ၊
 ချည်လုံးကို။ ခိတ္တေ၊ ပစ်အပ်သည်ရှိသော်။ သုတ္တဂုဠံ၊ ချည်လုံးသည်။
 (ကတ္တားထည့်)။ သုတ္တပမာဏေ၊ ချည်ရှိတိုင်းသောပမာဏဖြင့်။
 (ကရိုဏ်းထည့်)။ နိဗ္ဗေဋ္ဌယမာနမေဝ၊ ပြေသည်ဖြစ်၍ သာလျှင်။
 ပလေတိယထာ၊ သွားသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။
 ဗာလေစ၊ သူမိုက်သည်လည်းကောင်း။ ပဏ္ဍိတေစ၊ လည်းကောင်း။
 ဣမေ၊ ဤသူတို့သည်။ သန္ဓာဝိတွာ၊ ဤဘဝမှ ထိုဘဝသို့ ထိုဘဝမှ
 ဤဘဝသို့ပြောင်း၍။ သံသရိတွာ၊ တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်၍။
 ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏။ အန္တံ၊ ကို။ ကရိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊
 သို့။ မက္ခလိဂေါသာလော၊ သည်။ မံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။

(၁၃၂) သုတ်သီလကွန် ပါဠိတော်နိဿယသစ်

၁၆၉။ ပ။ သံသာရသုဒ္ဓိံ၊ သေလျှင် သံသရာမှ စင်ခြင်းကို။
ဗျာကာသိကြား၏။ (မကွလိဂေါသာလကား အဟေတုကအယူ
ရှိ၏)။ ပ။ အပသာဒေတဗ္ဗံ၊ ညှဉ်းဆဲအပ်သည်ကို။ (အကြွင်းအနက်
တူပြီ။ အဇိတဝါရဉ္စလည်း အနက်တူသည်များ၏။ ကွရာကိုသာ
ယောဇနာအံ့)။

အဇိတကေသကမ္မလဝါဒ

၁၇၁။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကေသကမ္မလော၊ လူဆံပင်ဖြင့် ယက်
သောကမ္မလာကိုဆောင်သော။ အဇိတော၊ သည်။ မံ၊ ကို။ တေဝစနံ၊
ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဒိန္နံဒိန္နဗလံ၊ အလှူအကျိုးသည်။
နတ္ထိ၊ ရှိ။ ယိဋ္ဌံ-ယိဋ္ဌဗလံ၊ ကြီးစွာသောယဇ်ပူဇော်ခြင်းအကျိုးသည်။
နတ္ထိ၊ ရှိ။ ဟုတံ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၏အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ သုကတ
ဒုက္ကဋ္ဌာနံ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဗလံ
ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ (ဗလသဒ္ဓါဝိပါကသဒ္ဓါ အနက်
တူ၏။) 'အယံလောကော၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လောကသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ပရော
လောကော၊ တမလွန်လောကသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ မာတာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊
ရှိ။ ပိတာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ဩပပံ၊ တိကာ၊ ဩပပံ၊ တိကဖြစ်သော။
သတ္တာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ နသန္တိ၊ ကုန်။ လောကေ၊ ၌။ သမဂ္ဂတာ၊
အလွန်မြတ်ထသော။ သမ္မာပဋိပန္နာ၊ ကောင်းသောအကျင့်ကို ကျင့်
ကုန်ထသော။ ယေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ဣမံလောကဉ္စ၊
ဤပစ္စုပ္ပန်လောကကို၎င်း။ ပရံလောကဉ္စ၊ တမလွန်လောကကို
လည်းကောင်း။ သယံ၊ မိမိတို့အလိုလို။ အဘိညာ၊ အဘိညာယ၊ မြတ်
သောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။ သစ္စိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ပဝေဒေန္တိ၊
ကြားတတ်ကုန်၏။ တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ နသန္တိ၊
ကုန်။ စာတုမဟာဘူတိကော၊ လေးပါးသော မဟာဘုတ်ဖြင့်ပြီးထ
သော။ အယံပုရိသော၊ အတ္တဘောသည်။ ယဒါ၊ ၌။ ကာလံကရော
တိ၊ သေ၏။ တဒါ၊ ၌။ ပထဝီ၊ အဇ္ဈတ္တိကဖြစ်သောပထဝီဓာတ်သည်။
ပထဝီကာယံ၊ ဗာဟိရဖြစ်သောပထဝီဓာတ်သို့။ အနုပေတိ၊ ရောက်

၂-သာမညဖလသုတ္တ-အဇိတကေသကမ္မလဝါဒ (၁၃၃)

လေ၏။ အနုပဂစ္ဆတိ၊ အစဉ်လိုက်လေ၏။ (သေတိဟုလည်း ပါဠိ အချို့ရှိ၏။ အနုပေတိဟု ရှိသောပါဠိသည် အဋ္ဌကထာနှင့်ညီ၏။ အာပေါ၊ အဇ္ဈတ္တိက သန္တာန်ဖြစ်သော အာပေါ ဓာတ်သည်။ အာပေါကာယံ၊ ဗာဟိရသန္တာန် ဖြစ်သော အာပေါ ဓာတ်သို့။ အနုပေတိ၊ ရောက်လေ၏။ အနုပဂစ္ဆတိ၊ အစဉ် လိုက်လေ၏။ (တေဇော ဝါယောတို့ ဌ္ဗလည်း ဤနည်းအတူ)။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ မနိန္ဒြေလျှင် ခြောက်ခုမြောက် ရှိကုန်သော ဣန္ဒြေတို့သည်။ အာကာသံ၊ ကောင်းကင်သို့။ သင်္ကမန္တိ၊ ပျံလေကုန်၏။ အာသန္တိ ပဉ္စမာ၊ အိပ်ရာ ညောင်စောင်းလျှင် ငါးခုမြောက် ရှိကုန်သော။ ပုရိသာ၊ တို့သည်။ မတံ၊ သေပြီးသောသူကို။ အာဒါယ၊ ရှုံ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်၏။ (ညောင်စောင်း ခြေလေးချောင်းကို ကိုင်သော ယောက်ျားလေးယောက်၊ ညောင်စောင်း၊ ဤငါးပါးကို “အာသန္တိ ပဉ္စမာ ပုရိသာ” ဟု ဆိုသတည်း)။ ယာဝါဠဟနာ၊ သင်းချိုင်း တိုင်အောင်။ ပဒါနိ၊ ဂုဏ်အစုဂုဏ်အစုရှိသောလူတို့သည်။ တနည်း ကား၊ ပဒါနိ၊ ကိုယ်တို့သည်။ “အကောင်တို့သည်၊ လည်းဟူ”။ ပညာယန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ အဗ္ဗိနိ၊ အရိုးတို့သည်။ ကာပေါတကာနိ၊ ခိုတောင်အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အာဟုတိယော၊ ပေးအပ်သောအလှူသည်။ ဘဿန္တာ၊ ပြာအဆုံး ရှိကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဘဿန္တာဟုတိယောကို ဘဿန္တာ အာဟုတိယောဟု ပုဒ်ဖြတ်)။ ယဒိဒံ-ယံဇုဒံဒါနံ၊ အကြင် အလှူ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံဒါနံ၊ ကို။ ဒတ္ထုပညတ္တံ၊ သူမိုက်တို့သည် ပညတ် အပ်၏။ တေသံ၊ ထိုသူမိုက်တို့၏။ ဝိလာပေါ၊ စကားသည်။ တုစ္စံ၊ အချည်းနှီးတည်း။ မုသာ၊ ချွတ်လွဲ၏။ ယေကေစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော သူတို့သည်။ ဒါနဖလဿ၊ အလှူအကျိုး၏။ (သမ္ပန်ထည့်)။ အတ္ထိက ဝါဒံ၊ ရှိ၏ဟူသောစကားကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗာလေ-ဗာလောစ၊ သည်လည်းကောင်း။ ပဏ္ဍိတေ-ပဏ္ဍိတောစ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဣမေ၊ ဤသူတို့သည်။ ကာယဿ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည် မှ။ ဥစ္စန္တိ၊ ပြတ်ကုန်၏။ ဝိနဿန္တိ၊ ပျောက်ကုန်၏။ မရဏာ၊ သေ

(၁၃၄) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အဇိတော၊ အဇိ
တသည်။ မံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၎င်း။ (အဇိတကား နတ္ထိက အယူရှိ၏။)

၁၇၂။ ။ ပ။ သာမညဖလံ၊ ကို။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်။ သမာ
နော၊ ရှိသော်။ ဥစ္ဆေဒံ၊ ဘဝ၏ပြတ်ခြင်းကို။ ဗျာတာသိ၊ ၎င်း။ လဗုဇံ၊
တောင်ပိန္နဲကို။ ပ။ မေ၊ ၎င်း။ ဝိဇိတော၊ နိုင်ငံ၌။ ဝသန္တိ၊ နေသော။
သမဏံဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပြာဟ္မဏံဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။
အပသာဒေတဗ္ဗံ၊ ညှဉ်းဆဲအပ်သည်ကို။ မညေယျနာမ၊ အောက်မေ့
ရာအံ့နည်း။ ပ။

ပကုဓကစ္စာယနဝါဒ။

၁၇၃-၁၇၄။ ။ ယေနယတ္ထ၊ ၌။ ကစ္စာယနော၊ သော။ ပကုဓော၊
သည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။ ပ။ မဟာရာဇ၊ မြတ်သောမင်းကြီး။ အကဋ္ဌာ၊
ပစ္စည်းတို့သည် မပြုပြင်အပ်ကုန် ထသော။ အကဋ္ဌဝိဓော၊ ကံသည်
မပြုပြင် မစီရင်အပ်ကုန် ထသော။ အနိဗ္ဗိတာ၊ တန်ခိုးဖြင့် မဖန်
ဆင်းအပ်ကုန် ထသော။ အနိမ္မာတာ၊ သူတပါးတို့ကို မဖန်ဆင်း
စေအပ်ကုန်ထသော။ ဝဉ္ဇျာ၊ မြိုကုန်ထသော။ ကုဋ္ဌော၊ တောင်
ထွတ်ကဲ့သို့ တည်ကုန်ထသော။ သေကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ၊ မြို့စွာ စိုက်
အပ်သော ကျောက်တိုင်တို့နှင့် တူကုန်ထသော။ သတ္ထ၊ ခုနစ်ပါး
ကုန်သော။ ဣမေကာယာ၊ ဤကာယတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။
တနည်းကား၊ ဣမေကာယာ၊ တို့သည်။ သတ္ထ၊ တို့တည်း။ တနည်း
ကား၊ သတ္ထ၊ ကုန်သော။ ဣမေကာယာ၊ တို့သည်။ အကဋ္ဌာ၊ မပြု
ပြင်အပ်ကုန်။ အကဋ္ဌဝိဓော၊ ကံသည် မပြုပြင်မစီရင်အပ်ကုန်။ အနိဗ္ဗိ
တာ၊ တန်ခိုးဖြင့် မဖန်ဆင်းအပ်ကုန်။ အနိမ္မာတာ၊ သူတပါးတို့ကို
မဖန်ဆင်းစေအပ်ကုန်။ “(အနိမ္မာပေတဗ္ဗာ” ဟု ပါဠိအချို့ရှိ၏။
အဋ္ဌကထာ အလိုသော်ကား “အနိမ္မာတာ” ဟု ရှိသင့်၏)။
ဝဉ္ဇျာ၊ မြို၏။ ကုဋ္ဌော၊ တောင်ထွတ်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏။ သေက
ဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ၊ မြို့စွာစိုက်၍ထားအပ်သော ကျောက်တိုင်ကဲ့သို့ တည်
ကုန်၏။ တေသတ္ထကာယာ၊ တို့သည်။ နဇ္ဇန္တိ၊ မတုန်လှုပ်ကုန်။

၂-သာမညဖလသုတ္တ-ပကုဓကစ္စာယနဝါဒ (၁၃၅)

နဝိပရိဏာမေန္တိ၊ ပြကတေတသောသဘောကို မစွန့်ကုန်။ အညမညံ၊
 ချင်း။ နဗျာဗာဓေန္တိ၊ မညှဉ်းဆဲကုန်။ အညမညဿ၊ တပါးသည်
 တပါး၏။ သုခါယဝါ၊ ချမ်းသာခြင်းကို ပြုခြင်းငှာလည်းကောင်း။
 ဒုက္ခာယဝါ၊ ဆင်းရဲခြင်းကို ပြုခြင်းငှာ လည်းကောင်း။ သုခဒုက္ခာ
 ယဝါ၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပြုခြင်းငှာ လည်းကောင်း။ နာလံန
 သမတ္တာ၊ နိုင်ကုန်။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးဟူသည်တို့ကား။ ကတမေ၊
 အဘယ်တို့နည်း ဟူမူကား။ ပထဝီ ကာယောစ၊ ပထဝီကာယ
 လည်ကောင်း။ ပ။ သိုခေ၊ လည်းကောင်း။ ဒုက္ခေ၊ လည်းကောင်း။
 ဇီဝေ၊ ဇီဝလည်းကောင်း။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့တည်း။ သတ္တ၊ ကုန်
 သော။ ဣမေကာယာ၊ တို့သည်။ အကဇ္ဇာ၊ မပြုပြင် အပ်ကုန်။
 အကဇ္ဇဝိဓုာ၊ ကံသည် မပြုပြင် မစီရင် အပ်ကုန်။ အနိဗ္ဗိတာ၊
 တန်ခိုးဖြင့် မဖန်ဆင်း အပ်ကုန်။ အနိမ္မာတာ၊ သူတပါးတို့ကို
 မဖန်ဆင်းစေအပ်ကုန်။ ဝဇျာ၊ မြှိုကုန်၏။ ကုဇ္ဇာ၊ တောင့်ထွတ်
 ကဲ့သို့တည်ကုန်၏။ သေကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ၊ မြစ္စာစိုက်၍ထားအပ်သော
 ကျောက်တိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏။ တေ သတ္တကာယာ၊ တို့သည်။
 နဇ္ဇန္တိ၊ မတုန်လှုပ်ကုန်။ နဝိပရိဏာမေန္တိ၊ ပြကတေကို မစွန့်
 ကုန်။ အညမညံ၊ တပါးသည် တပါးကို။ နဗျာဗာဓေန္တိ၊ မညှဉ်းဆဲ
 ကုန်။ အညမညဿ၊ တပါးသည် တပါး၏။ သုခါယဝါ၊ ငှာ
 လည်းကောင်း။ ဒုက္ခာယဝါ၊ ငှာလည်းကောင်း။ သုခဒုက္ခာယဝါ၊
 လည်းကောင်း။ နာလံ-နအလံသမတ္တာ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ တတ္ထ၊ ထို
 ခုနစ်ပါးကုန်သော ကာယတို့၌။ 'ဟန္တာဝါ၊ သတ်တတ်သော
 သူသည် လည်းတောင်း။ သာတေတာဝါ၊ သတ်စေတတ်သော
 သူသည်လည်းကောင်း။ သောတာဝါ၊ ကြားတတ်သော သူသည်
 လည်းကောင်း။ သာဝေတာဝါ၊ ကြားစေတတ်သော သူသည်
 လည်းကောင်း။ ဝိညာတာဝါ၊ သိတတ်သော သူသည်လည်း
 ကောင်း။ ဝိညာပေတာဝါ၊ သိစေတတ်သော သူသည်လည်း
 ကောင်း။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ယောပိ၊ အကြင်သူသည်လည်း။ တိက္ခေန၊ ထက်
 လှစွာသော။ သတ္တေန၊ သန်လျက်ဖြင့်။ သိသံ၊ ကို။ ဆိန္ဒတိ၊ ဖြတ်၏။

(၁၃၆) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတယောက်
သောသူကို။ ဇီဝိတာ၊ မှ။ နဝေါရောပေတိ၊ မချ။ သတ္တန္တံ၊ ခုနစ်ပါး
ကုန်သော။ ကာယဒန္တတုဇေ၊ ကာယ တို့၏လျှင်။ အန္တရေန၊
အကြားဖြင့်။ သတ္တံ၊ လက်နက်သည်။ ဝိဝရံ၊ ဟင်းလင်းသို့။ အနု
ပတတိ၊ ဝင်လေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကစ္စာယနော၊ ကစ္စည်းအမျိုးဖြစ်
သော။ ပကုဇော၊ သည်။ မံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။

၁၇၅။ ဣတ္ထံဝေံသို့။ပ။ အညေန၊ တပါးသော အကြောင်းဖြင့်။
အညံ၊ တပါးသော အကြောင်းကို။ တနည်းကား၊ အညေနညံ၊
အဖျင်းဖျင်းသောစကားကို။ ဗျာကာသိ၊ ၏။ပ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကထံ
ဟိ၊ အဘယ်ကြောင့်။ မာဒိသော၊ ငါကဲ့သို့သော မင်းသည်။ မေ၊
၏။ ဝိဇိတေ၊ ဌ။ ဝသန္တံ၊ သော။ သမကံဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။
ဗြာဟ္မဏံဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အပသာဒေတဗ္ဗံ၊ ညှဉ်းဆဲအပ်
သည်ကို။ မညေယျနာမ၊ အောက်မေ့ရာအံ့နည်း။ ဣတိ ဇေသော
ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။

နိဂဏ္ဌနာဠုပုတ္တဝါ

၁၇၆-၁၇၇။ ။ပ။ ယေနယတ္တံ။ နာဠုပုတ္တော၊ နာဠု၏သား
ဖြစ်သော။ နိဂဏ္ဌော၊ နိဂဏ္ဌသည်။ပ။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဣမ၊ ဤ
လောကဌံ။ နိဂဏ္ဌော၊ နိဂဏ္ဌသည်။ စာတုယာမသံဝရသံဝုတော၊
လေးပါးသော အစုရှိသော စောင့်စည်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ကထဗ္ဗ၊ အသို့လျှင်။ နိဂဏ္ဌော၊ သည်။
စာတုယာမ သံဝရ သံဝုတော၊ လေးပါးသော အစုရှိသော စောင့်
စည်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ကား။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။
ဣမ၊ ဤလောကဌံ။ သဗ္ဗဝါရိဝါရိတောစ၊ အလုံးစုံသော ရေချမ်းကို
မြစ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗဝါရိယုတ္တောစ၊ အလုံးစုံသော
မကောင်းမှုကိုမြစ်ခြင်းနှင့် ယှဉ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗဝါရိ
ဓုဇောစ၊ အလုံးစုံသော မကောင်းမှုမြစ်သဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်သော
မကောင်းမှုသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗဝါရိဓုဇောစ၊ အလုံးစုံ

၂-သာမညဖလသုတ္တ-သဗ္ဗယမေလဋ္ဌပုတ္တဝါဒ (၁၃၇)

သော မကောင်းမှုကို မြစ်ခြင်းဖြင့် နှံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဇာတိ၊ မဟာရာဇ၊ ကြီး၊ နိဂဏ္ဍော၊ နိဂဏ္ဍသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ စာတုယာမ သံဝရသံဝုတော၊ လေးပါးသော အစုရှိသော စောင့်စည်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ဇာတိ၊ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ယတောယသွာ ကာရဏာ၊ ငွေ။ နိဂဏ္ဍော၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ စာတုယာမသံဝရသံဝုတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာတိ၊ တတော တသွာ ကာရဏာ၊ ကြောင့်။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ နာဠပုတ္တော၊ သော။ အယံ နိဂဏ္ဍော၊ ကို။ ဂတတ္ထောတိစ၊ အထွတ်သို့ ရောက်သော စိတ်ရှိ၏ ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဇာတိ၊ ယတတ္ထောတိစ၊ စောင့်စည်းသောစိတ်ရှိ၏ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဇာတိ၊ ဌိတတ္ထောတိစ၊ တည်ကြည်သောစိတ်ရှိ၏ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ ဇာတိ။

၁၇၈။ ။ ပ။ စာတုယာမ သံဝရံ။ လေးပါးသောအစုရှိသော စောင့်စည်းခြင်းကို၊ ဗျာကာသိ၊ ဇာတိ။ ပ။

သဗ္ဗယမေလဋ္ဌပုတ္တဝါဒ

၁၇၉-၁၈၀။ ဘန္တေ၊ ရား။ ယေနယတ္ထ၊ ဌ။ ဗေလဋ္ဌပုတ္တော၊ ဗေလဋ္ဌ၏သားဖြစ်သော။ သဗ္ဗယော၊ သဗ္ဗယသည်။ အတ္ထိ၊ ဇာတိ။ မံ၊ ကို။ ဧဝံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ဇာတိ။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ပရောလောကော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ မံ၊ ကို။ စေပုစ္ဆသိ၊ အံ။ ပရောလောကော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဇာတိ။ မေ၊ ဇာတိ။ ဣတိစိတ္တံ၊ သည်။ စေ အဿ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ ပရောလောကော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဇာတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝံကာရဏံ၊ ကို။ နဗျာကရေယံ၊ မကြားအံ့။ ဧဝန္တိပိ၊ ဤသို့တမလွန်လောကရှိ၏ ဟူ၍လည်း။ မေ၊ ဇာတိ။ မတိ၊ အယူသည်။ နောဟောတိ၊ ဖြစ်။ တထာတိပိ၊ တမလွန်လောက မရှိဟူ၍လည်း။ မေ၊ ဇာတိ။ မတိ၊ သည်။ နောဟောတိ၊ ဖြစ်။ အညထာတိပိ၊ ရှိမရှိနှစ်ပါးစုံမှတစ်ပါးသော အပြားအားဖြင့် ဖြစ်၏ဟူ၍လည်း။ မေ၊ ဇာတိ။ မတိ၊ သည်။ နောဟောတိ၊ ဖြစ်။ နောတိပိ၊ ရှိမရှိနှစ်ပါးမှ၊ တစ်ပါးသောအပြားဖြင့် မဖြစ်ဟူ၍လည်း။ မေ၊ ဇာတိ။ မတိ၊ သည်။ နောဟောတိပိ၊ ဖြစ်။ နောနောတိပိ၊ ရှိမရှိနှစ်ပါးစုံမှ

(၁၃၈) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

တပါးသောအပြားအားဖြင့်မဖြစ်သည်မဟုတ်ဟူ၍။ မေ၏။မတိ၊
သည်။ နောဟောတိ၊ဖြစ်။ ပရောလောကော၊ သည်။နတ္ထိ၊ လော။
ပရောလောကော၊ သည်။ အတ္ထိစ၊ ရှိလည်းရှိသလော။ နတ္ထိစ၊
မရှိလည်းမရှိသလော။ ပရောလောကော၊ သည်။ နေဝတ္ထိ၊ မရှိ
သလော။နနတ္ထိ၊ မရှိသည်လည်း မဟုတ်လော။ ဩပပါတိကာ၊
ဥပပတ်ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိသန္တိ၊ ကုန်သ
လော။ ဩပပါတိကာ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိနသန္တိ၊
ကုန်သလော။ ဩပပါတိကာ၊ ကုန်သော။သတ္တာ၊တို့သည်။အတ္ထိစ၊
လည်းရှိကုန်သလော။နတ္ထိစ၊ လော။ ဩပပါတိကာ၊ ကုန်သော။
သတ္တာ၊ တို့သည်။ နေဝတ္ထိ၊ မရှိကုန်သလော။ နနတ္ထိ၊ မရှိသည်
မဟုတ်ကုန်သလော။ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဖြစ်
ကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊တို့၏။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ လော။
(ဖလံ၊ဝိပါကော၊ ဤနှစ်ပုဒ်ကားပရိယာယ်သဒ္ဓါတည်း။)သုကတ
ဒုက္ကဋ္ဌာနံ၊ကုသိုလ်အကုသိုလ်ဖြစ်သော။ကမ္မာနံ၊ တို့၏။ပ။ တထာ
ဂတော၊ သတ္တဝါသည်။ မရဏာ၊သေသည်မှ။ ပရံ၊ ဌ။ ဟောတိ၊
လော။ပ။နေဝဟောတိ၊မဖြစ်သလော။ နနဟောတိ၊ မဖြစ်သည်
မဟုတ်သလော။ဣတိ၊သို့။တွံ၊သည်။ မံ၊ကို။ ဣတိ ဧတံ ကာရဏံ၊
ကို။စေပုစ္ဆသိ၊ အံ။ တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ဌ။
နေဝဟောတိ၊ဖြစ်။ နနဟောတိ၊ မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်။ ဣတိ၊
သို့။ မေ၏။ ဣတိဧတံစိတ္တံ၊ သည်။ စေအဿ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။
တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ပရံ၊ ဌ။ နေဝဟောတိ၊ ဖြစ်။
နနဟောတိ၊မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်။ဣတိ၊သို့။ဧတံကာရဏံ၊ ကို။
နဗျာကရေယံ၊အံ။ ဧဝံတိပိ၊ ဤသို့သေသည်မှ နောက်၌ သတ္တဝါ
လည်းမဖြစ်။ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်ဟူ၍လည်း။ မေ ၏။ မတိ၊
သည်။ နောဟောတိ၊ဖြစ်။ တထာတိပိ၊ သေသည်မှနောက်၌သတ္တ
ဝါလည်းမဖြစ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်ဟူ၍လည်း။ မေ ၏။
မတိ၊သည်။ နောဟောတိ၊ဖြစ်။ အညကတိပိ၊ နှစ်ပါးစုံမှ တပါး
သောအပြားဖြင့် ဖြစ်၏ဟူ၍လည်း။ မေ ၏။ မတိ၊ သည်။ နေ-

၃၃၃

၂-သာမညဖလသုတ္တ-ပဌမသန္တိကသာမညဖလ (၁၃၉)

ဟောတိ၊ ဖြစ်။ နောတိပိ၊ နှစ်ပါးစုံသော အပြားအားဖြင့် မဖြစ်ဟူ
၍လည်း။ မေ၊ နိ။ မတိ၊ သည်။ နောဟောတိ၊ ဖြစ်။ နောနောတိပိ၊
နှစ်ပါးစုံမှတစ်ပါးသော အပြားဖြင့် မဖြစ်သည် မဟုတ်ဟူ၍လည်း။
မေ၊ နိ။ မတိ၊ သည်။ နောဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗယော၊
သည်။ မံ၊ ကို။ အဝေါ၊ နိ။

၁၀၁။ ဣတ္ထံဝေံ၊ သို့။ ဘန္တေ၊ ရား။ ပိက္ခေပံ၊ အပိုင်းအခြား
မရှိသောစကားကို။ ဗျာကာသိ၊ နိ။ သေယျထာပိနာမ၊ ဥပမာ
အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဗ္ဗံ၊ သရက်ပင်ကို။
ပုဠော၊ မေးအပ်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ လဗုဇံ၊ တောင်ပိန္နဲကို။
ဗျာကရေယျထာပဝါ၊ ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ပ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဣမေ
သံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့ထက်။ သဗ္ဗဗာလော၊ အလုံးစုံသော
အခြင်းအရာအားဖြင့်မိုက်သော။ သဗ္ဗမုဠော၊ အလုံးစုံသော အ
ခြင်းအရာအားဖြင့်တွေဝေသော။ အယံသဗ္ဗယော၊ ဤသဗ္ဗယသည်။
ကထံဟိ၊ ကြောင့်။ သန္တိဋ္ဌိကံ၊ မျက်မှောက်တည်ထသော။ သာမည
ဖလံ၊ ရဟန်း၏ အကျိုးကို။ ပုဠော၊ မေးအပ်သည်။ သမာနော၊
ရှိလျက်။ ပိက္ခေပံ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသော စကားကို။ ဗျာကရိသ
တိ၊ ကြားဘိသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တဿမယံ၊ ထိုအကျွန်ုပ်၏။ ဧတံ
သော ပရိပိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ နိ။ ပ။

ပဌမသန္တိကသာမညဖလ

၁၀၂။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သက္ကာ၊ နိ။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ တေန
ဟိ၊ ထိုသို့တပြားကား။ တညေဝ၊ သင့်ကိုသာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ
၌။ ပဋိပုစ္ဆာမိ၊ တဖန်မေးအံ့။ ယထာယေန အာကာရေ၊ ဖြင့်။
တေ၊ နိ။ စိတ္တံ၊ သည်။ ခမေယျ၊ နှစ်သက်ရာ၏။ တထာတေန အာ
ကာရေန၊ ဖြင့်။ တံကာရဏံ၊ ကို။ ဗျာကရေယျာသိ၊ ကြားလော့။
မဟာရာဇ၊ ကြီး။ မယာ၊ သည်။ ပုစ္ဆမာနံ၊ ဆိုလတ္တံ့သော။ (နှစ်ပုဒ်
ထည့်ပါ)။ တံဝစနံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ကိံမညသိ၊ အသို့အောက်
မေ့သနည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ တေ၊ သင်၏။ ဒါသော၊ ကျွန်ဖြစ်

(၁၄၀) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သော။ ကမ္မကာရော၊ အမှုကိုပြုတတ်ထသော။ ပုဗ္ဗုဠာယိ၊ ရှေးဦးစွာ
နေရာမှ ထတတ်ထသော။ “ရှေးဦးစွာအိပ်ရာမှ ထတတ်ထသော
လည်းဟူ”။ ပစ္စာနိပါတိ၊ နောက်မှအိပ်တတ်ထသော။ ကိံကာရ
ပဋိဿာဝိ၊ အဘယ်အမှုကို ပြုရအံ့နည်းဟု ဝန်ခံလေ့ ရှိထသော။
မနာပစာရိ၊ အရှင်၏နှလုံးကိုပွားစေတတ်ထသောအကျင့်ရှိသော။
ပိယဝါဒိ၊ သော။ မုခမုလ္လောကိကော၊ အရှင်၏မျက်နှာကို ကြည့်
လေ့ရှိထသော။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၎င်း။
တနည်းကား၊ တေ၊ ၎င်း။ ဒါသော၊ ကျွန်ဖြစ်သော။ ကမ္မကာရော၊
သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၎င်း။ ပုဗ္ဗုဠာယိ၊ ရှေးဦးစွာနေရာမှထတတ်
သည်။ “ရှေးဦးစွာအိပ်ရာမှထတတ်သည်လည်းဟူ”။ အဿဘဝေ
ယျ၊ ၎င်း။ ပစ္စာနိပါတိ၊ နောက်မှအိပ်တတ်သည်။ အဿဘဝေယျ၊
၎င်း။ ကိံကာရပဋိဿာဝိ၊ အဘယ်အမှုကို ပြုရအံ့နည်းဟု အမှုကိုပြု
ခြင်း၌ ဝန်ခံလေ့ရှိသည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၎င်း။ မနာပစာရိ၊ အရှင်၏
နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသည်။ အဿ
ဘဝေယျ၊ ၎င်း။ ပိယဝါဒိ၊ ချစ်ဖွယ်သောစကားကို ဆိုတတ်သည်။
အဿဘဝေယျ၊ ၎င်း။ မုခမုလ္လောကိကော၊ အရှင်၏ မျက်နှာကို
ကြည့်လေ့ရှိသည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၎င်း။ တဿဒါသဿ၊ ၎င်း။ ဧဝံ
ပရိပိတက္ကော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၎င်း။ ဘော၊ တို့။ ပုညာနံ၊
တို့၏။ ဂတိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္တရိယံဝတ၊ အံ့ဖွယ်ရှိစွတကား။
ပုညာနံ၊ တို့၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ အတ္တရိယံဝတ၊ တကား။ ဘော၊
အရှင်တို့။ ပုညာနံ၊ တို့၏။ ဂတိ၊ သည်။ အတ္တတံဝတ၊ ရှေး၌မဖြစ်
ဖူးသော သဘောသည် ဖြစ်သကဲ့သို့ဖြစ်စွတကား။ “ပုညာနံ၊
တို့၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ အတ္တတံဝတ၊ တကား၊ လည်းဟူ”။
ဟိကသ္မာ၊ နည်းဟူမူကား။ မာဂဓော၊ သော။ ဝေဒေဟိပုတ္တော၊
သော။ အဇာသတ္တု၊ သော။ အယံရာဇာပိ၊ သည်လည်း။ မနုဿော၊
လူတည်း။ အဟမ္မိ၊ လည်း။ မနုဿော၊ တည်း။ မာဂဓော၊ သော။
ဇဝဒေဟိပုတ္တော၊ သော။ အဇာတသတ္တု၊ သော။ အယံရာဇာ၊
သည်။ (ဟိကားနိပါတ်)။ ဗဒ္ဓဟိ၊ သော။ ကာမဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။

၂-သာမညဖလသုတ္တ-ပဌမသင်္ခိကသာမညဖလ (၁၄၁)

သမပ္ပိတော၊ ခြံရံသည်ဖြစ်၍။ သမဂီဘူတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။
 ပေဝေါမညေ၊ နတ်သားကဲ့သို့။ ပရိစာရေတိ၊ ခံစားရ၏။ အဟံပန၊
 သည်ကား။ အဿရညော၊ ၎င်း။ ကမ္မကာရော၊ သော။ ပ။ မုခမုလ္လော
 ကိကော၊ သော။ ဒါသော၊ ကျွန်သည်။ အမှိ၊ ၎င်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ပုညာနံ၊ တို့၏။ ဂတိ၊ သည်။ အစ္ဆရိယံဝတ၊ စွတကား။ ပုညာနံ၊
 တို့၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ အစ္ဆရိယံဝတ၊ စွတကား။ (ဤသို့
 သမ္ဗန်လေ)။ အဟံ၊ သည်။ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရဟန်းပြု၍။ (ထည့်ပါ)။
 ပုညာနံ၊ ကောင်းမှုတို့ကို။ ကရေယျံ၊ ပြုရမူကား။ သောဂတံ၊ ထို
 မင်းကဲ့သို့ သဘောရှိသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အဟံ၊ သည်။ ယံနန္န
 ယဒိ ပန ပဗ္ဗဇေယျံ၊ အကယ်၍ ရဟန်းပြုရမူကား။ သာဓု၊ ကောင်း
 ၎င်း။ (သာဓုကား ထည့်သည်)။ အဟံ၊ သည်။ ကေသမသယံ၊
 ဆံ့မှတ်ဆိုတ်တို့ကို။ ဩဟာရေတွာ၊ ချ၍။ ကာသာယာနိ၊ ဖန်ရည်
 စွန်းကုန်သော။ ဝတ္ထာနိ၊ အဝတ်တို့ကို။ အစ္ဆာဒေတွာ၊ ဝတ်၍။
 အဂါရသ္မာ၊ အိမ်ယာထောင်သောလူတို့၏ဘောင်မှ။ အနာဂါရိယံ၊
 အိမ်ယာမထောင်သော ရဟန်းတို့၏ဘောင်၌။ ပဗ္ဗဇေယျံ၊ ရဟန်း
 ပြုအံ့။ ဣတိဇေသော ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ
 ၎င်း။ သောဒါသော၊ သည်။ အပုရေန၊ သော။ သမယေန၊ ၌။ ပ။
 ပဗ္ဗဇေယျ၊ ရဟန်းပြုရာ၏။ သောဒါသော၊ သည် ဧဝံ၊ ဤသို့။
 ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြုသည်။ သမာနော၊ ဖြစ်၍။ ကာယေန၊ ကာယ
 ဒွါရဖြင့်။ သံဝုတော၊ စောင့်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျ၊ ကျင့်ရာ၏။
 ဝါစာယ၊ ဝစီဒွါရဖြင့်။ ပ။ မနသာ၊ မနောဒွါရဖြင့်။ သံဝုတော၊
 စောင့်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျ၊ ကျင့်ရာ၏။ ဘာသစ္ဆာဒန ပရမတာ
 ယ၊ မြတ်သော အစားအဝတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ “အစားအဝတ်
 ဖြင့် မြတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ လည်းဟူ”။ သန္တုဋ္ဌော၊ ရောင့်ရဲလွယ်
 သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျ၊ ၎င်း။ ပဝိဝေကော၊ သုံးပါး အပြားရှိသော
 ဝိဝေက၌။ အဘိရတော၊ အလွန်မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျ၊
 ၎င်း။ တေ၊ သင်မင်းကြီး၏။ ပုရိသာ၊ အချင်းတို့သည်။ တံဒါသံ၊ ကိုး
 ဧဝံ၊ သို့။ စေအာရောစေယျံ၊ အကယ်၍ ကြားကုန်ရာ၏။ ကိံအာ

(၁၄၂) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ရောစေယျ၊ အဘယ်သို့ကြားကုန်ရာသနည်း။ ဒေဝ၊ ကြီး။ ယဋ္ဌေ
 စောဒေမ၊ ငါတို့တိုက်တွန်းကုန်၏။ တေ၊ သင်မင်းကြီး၏။ ဒါသော၊
 ကျွန်ဖြစ်သော။ သောပုရိသော၊ သည်။ ကမ္မကာရော၊ အမှုကြီးငယ်
 ကို ရွက်ဆောင်တတ်၏။ ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယီ၊ နေရာမှ ရှေးဦးစွာထတတ်၏။
 “အိပ်ရာမှ ရှေးဦးစွာထတတ်၏၊ လည်းဟူ”။ ပစ္ဆာနိပါတီ၊ နောက်
 မှအိပ်ဘတ်၏။ ကိကာရပဋိဿာဝီ၊ ဘယ်အမှုကို ပြုရအံ့နည်းဟု
 အမှုကြီးငယ်ကိုပြုခြင်း၌ ဝန်ခံတတ်၏။ မနာပစာရီ၊ အရှင်၏ နှလုံး
 ကိုပွားစေတတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်တတ်၏။ ပိယဝါဒီ၊ ချစ်ဖွယ်
 သော စကားကိုဆိုတတ်၏။ မုခမုလ္လာကိကော၊ အရှင့်မျက်နှာကို
 ကြည့်တတ်၏။ သောဒါသော၊ သည်။ ဒေဝ၊ ကြီး။ ပ။ ပိဝေကော၊
 သုံးပါးအပြားရှိသော ပိဝေက၌။ အဘိရတော၊ အလွန်မွေ့လျော်
 သည်ဖြစ်၍။ ပိဟရတိ၊ ၏။ တံဒါသံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ဇာနေယျာ
 သိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာရောစေယျ၊ ကြားကုန်၏။ ဘော၊
 အချင်းတို့။ သောပုရိသော၊ သည်။ ဧတု၊ လာစေလော့။ ပုနဒေဝ၊
 တဖန်လျှင်။ သောပုရိသော၊ သည်။ မေ၊ ၏။ ကမ္မကာရော၊ သော။
 ပ။ မုခမုလ္လာကိကော၊ သော။ ဒါသော၊ သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ
 လော့။ ဧဝံ၊ သို့။ တံ၊ သည်။ ဝဒေယျာသိအပ်နု ဆိုရာအံ့လော့။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။

၁၈၄။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဧတံ၊ ဤသို့ ဆိုခြင်းသည်။ နောဟိ
 ယုတ္တံ၊ မသင့်။ အထခေါ၊ စင်စစ်ကား။ မယမေဝ၊ ငါတို့သည်
 သာလျှင်။ နံ၊ ထိုကျွန်ဖြစ်သော ယောက်ျားကို။ အဘိဝါဒေယျာမပိ၊
 အရိအသေရှိခိုးမှုလည်း ရှိခိုးရာ၏။ ပစ္စုဋ္ဌေယျာမပိ၊ ခရီးဦးကြိုဆို
 မူလည်း ကြိုဆိုရာ၏။ အာသနေနပိ၊ နေရာဖြင့်မူလည်း။ နိမန္တေယျာ
 မပိ၊ ဖိတ်မူလည်း ဖိတ်ရာ၏။ နံ၊ ထိုကျွန်ဖြစ်သော ယောက်ျားကို။
 စိဝရပိဏ္ဍာပါတသေနာသနဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇ ပရိက္ခာရေဟိ၊
 သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း အနာ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော ဆေးဟု
 ဆိုအပ်သော အသက်၏ အခြံအရံ တို့ဖြင့်။ အဘိနိမန္တေယျာမပိ၊
 ရှေ့ဆောင်ခဲ့၍မူလည်း ဖိတ်ရာ၏။ အဿ၊ ထိုကျွန်ဖြစ်သော

၂-သာမညဖလသုတ္တ-ဒုတိယသန္နိဋ္ဌိကသာမညဖလ (၁၄၃)

ယောက်ျားအား။ ဓမ္မိကံ၊ တရားနှင့် လျော်သော။ ရက္ခာဝရဏ ဂုတ္တိမ္ပိ၊ ဘေးရန်ကိုမြစ်ခြင်း ဆီးတားခြင်းဟုဆိုအပ်သော အစောင့် အရှောက်ကိုမူလည်း။ သံဝိဒေဟယျာမ၊ စီရင်ကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ရာဇာ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

၁၂၅။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စမာနံ၊ ဆိုလတ္တံ့ သော။ (နှစ်ပုဒ်ထည့်ပါ)။ တံဝစနံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ကိံမညသိ၊ အသို့ အောက်မေ့သနည်း။ သော ဒါသော၊ ထို ကျွန်ဖြစ်သော ယောက်ျားကို။ ဝေံ၊ ဤသို့ဆိုခဲ့တိုင်း။ တုမေဟိ၊ တို့သည်။ ယဒိ ဂရုကာတဗ္ဗော၊ အကယ်၍ အရိအသေ ပြုအပ်သည်ဖြစ်အံ့။ (ပါဠိ သေသထည့်ပါ)။ ဝေံ၊ ဤသို့ အရိအသေ ပြုအပ်သည်။ သန္တေ၊ ရှိသော်။ သန္နိဋ္ဌိကံ၊ သော။ သာမညဖလံ၊ သည်။ ဟောတိဝါ၊ ဖြစ်သလော။ နောဟောတိဝါ၊ မဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ ဝေံသန္တေ၊ ဤသို့ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ သန္နိဋ္ဌိကံ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော။ သာမည ဖလံ၊ ရဟန်း၏ အကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ရာဇာ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ တေ၊ သင်မင်းကြီးအား။ မယာ၊ သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘောဉ်။ သန္နိဋ္ဌိကံ၊ ပစ္စုပ္ပန်မြင်အပ်သော။ ဣဒံ သာမညဖလံ၊ ဤရဟန်း၏ အကျိုးကို။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်အပ်ပြီ၊ ထင်စွာပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ ၏။

ဒုတိယ သန္နိဋ္ဌိကသာမညဖလ

၁၂၆။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူလျှင်။ အညမ္ပိ၊ တပါး လည်း ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊ သန္နိဋ္ဌိကံ၊ သော။ သာမညဖလံ၊ ကို။ ပညပေတုံ၊ ငှာ။ သက္ကာပန၊ တတ်ကောင်းအံ့လော။ ဣတိ၊ သို့။ ရာဇာ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သက္ကာ၊ တတ် ကောင်း၏။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ တေနဟိ၊ ကား။ ဣတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ တညေဝ၊ သင့်ကိုပင်လျှင်။ အဟံ၊ သည်။ ပဋိပုစ္ဆိဿ၊ မိ၊ တဖန်

(၁၄၄) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

မေးအံ့။ ယထာ ယေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ တေ၊ သင်၏။ စိတ္တံ၊
သည်။ ခမေယျ၊ နှစ်သက်ရာ၏။ တထာတေနအာကာရေန၊ ဖြင့်။
တံ၊ သည်။ နံကာရဏံ၊ ကို။ ဗျာကရေယျာသိ၊ ကြားလော့။ မဟာ
ရာဇ၊ မြတ်သောမင်းကြီး။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စမာနံ၊ သော။ တံ
ဝစနံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ကိမညသိ၊ နည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။
တေ၊ သင်မင်းကြီး၏။ ကဿကော၊ လယ်လုပ်ဖြစ်ထသော။ ဂဟ
ပတိကော၊ အိမ်၏အရှင် ဖြစ်ထသော။ “အိမ်၏ အကြီးလည်း
ဖြစ်ထသော၊ လည်းဟူ”။ ကာရကာရကော၊ အခွန် အတုပ်ကို
ပြုတတ်ထသော။ ရာသိဝနကော၊ ဥစ္စာအစုကို ပွားစေတတ်
ထသော။ ပုရိသော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ တဿပုရိသဿ၊
၏။ ဧဝံပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ ကိဘဝေယျ၊
နည်း။ ဘော၊ အရှင်တို့။ ပုညာနံ၊ တို့၏။ ဂတိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။
အစ္ဆရိယံဝတ၊ အံ့ဗွယ်ရှိစွတကား။ ပုညာနံ၊ တို့၏။ ဝိပါကော၊
သည်။ အစ္ဆရိယံဝတ၊ တကား။ ဘော၊ တို့။ ပုညာနံ၊ တို့၏။ ဂတိ၊
သည်။ အပ္ပတံဝတ၊ ရှေး၌ မဖြစ်ဘူးသော သဘောသည်
ဖြစ်သကဲ့သို့ ဖြစ်စွတကား။ ပုညာနံ၊ တို့၏။ ဝိပါကော၊ သည်။
အပ္ပတံဝတ၊ ကဲ့သို့ဖြစ်စွတကား။ ဟိကသ္မာ၊ နည်းဟူမူကား။ မာ
ဂဓော၊ သော။ အယံရာဇော၊ သည်။ မနုဿော၊ တည်း။ အဟံပိ၊
သည်လည်း။ မနုဿော၊ တည်း။ မာဂဓော၊ သော။ ဝေဒေဟိ
ပုတ္တော၊ သော။ အဇာတသတ္တု၊ သော။ အယံရာဇော၊ သည်။
ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ကာမဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သမပ္ပိတော၊ မြီရံ
သည်ဖြစ်၍။ သမဂီဘူတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဒေဝေါမညေ၊
နတ်ကဲ့သို့။ ပရိစာရေတိ၊ ခံစား၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုညာနံ၊
တို့၏။ ဂတိ၊ သည်။ အစ္ဆရိယံဝတ၊ စွတကား။ ပုညာနံ၊ တို့၏။
ဝိပါကော၊ သည်။ အစ္ဆရိယံဝတ၊ စွတကား။ အဟံပန၊ သည်ကား။
အဿရညော၊ ၏။ ကဿကော၊ လယ်လုပ်သည်။ အမှိ၊ ၏။
ဂဟပတိကော၊ အိမ်၏ အကြီးသည်။ “အိမ်၌ အကြီးသည်၊
လည်းဟူ”။ အမှိ၊ ၏။ ကာရကာရကော၊ အခွန်အတုပ်ကို ပြုတတ်

၂-သာမညဗလသုတ္တ-ဒုတိယသန္ဓိကသာမညဗလ (၁၄၅)

သောသူသည်။ အမှို၏။ ရာသိဝခုကော၊ ဥစ္စာအစုကို ပွားစေတတ်
သောသူသည်။ အမှို၏။ အဟံ၊ သည်။ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ဤ။ (ပဗ္ဗဇိ
တွာကား ပါဠိသေသတည်း)။ ပုညာနိ၊ တို့ကို။ ကရေယံ၊ မူကား။
သောဝတ၊ ထိုမင်းကဲ့သို့ သဘောရှိသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။
(ဝတဿဟံကို ဝတ အဿ အဟံဟု ပုဒ်ဖြတ်)။ အဟံ၊ သည်။
ယံနုနယဒိပနပဗ္ဗဇေယံ၊ အကယ်၍ ရဟန်းပြုရမူကား။ သာဓု၊ ၏။
အဟံ၊ သည်။ ပ။ ပဗ္ဗဇေယံ၊ အံ့။ ဣတိသောပရိဝိတက္ကော၊ သည်။
အဿဘဝေယျ၊ ၏။ သောပုရိသော၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော
အကြံအစည်သည်။ အပရေန၊ သော။ သမယေန၊ ဌ။ အပွံ၊ နည်း
သော။ ဘောဂက္ခန္ဓံ၊ စည်းစိမ်အစုကိုမူလည်း။ ပဟာယ၊ စွန့်၍။
မဟန္တံ၊ များသော။ ဘောဂက္ခန္ဓံ၊ ကိုမူလည်း။ ပဟာယ၊ ၍။
အပွံ၊ နည်းသော။ ဣတိပရိဝနံ၊ အမျိုးအဆက်ကို မူလည်း။
ပဟာယ၊ စွန့်၍။ မဟန္တံ၊ သော။ ဣတိပရိဝနံ၊ ကိုလည်း။
ပဟာယ၊ ၍။ သောပုရိသော၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဗ္ဗဇိတော၊ သည်။
သမာနော၊ ဖြစ်၍။ ပ။ ဘာသစ္စာဒနပရမတာယ၊ မြတ်သောအစား
အဝတ်ရှိသသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သန္တုဋ္ဌော၊ ရောင့်ရဲလွယ်သည်
ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျ၊ ၏။ ပဝိဝေကော၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ဝိဝေက
ဌ။ အဘိရတော၊ အလွန်မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျ၊ ၏။
တံပုရိသံ၊ ကို။ တေ၊ သင်မင်းကြီး၏။ ပုရိသာ၊ အချင်းတို့သည်။
ဧဝံ၊ သို့။ အာရောစေယျ၊ ကုန်ရာ၏။ ကိံ အာရောစေယျ၊ နည်း။
ဒေဝ၊ ကြီး။ ယဋ္ဌေ၊ ငါတို့ တိုက်တွန်းကုန်၏။ တေ၊ သင်၏။
ကဿကော၊ သော။ ဝဟပတိကော၊ သော။ ကာရကာရကော၊
သော။ ရာသိဝခုကော၊ သော။ ယောပုရိသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
(သောကား တဗ္ဗောတည်း)။ ဒေဝ၊ ကြီး။ ပ။ အနဂါရိယံ၊ ရဟန်း
ဘောင်၌။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြု၏။ သောပုရိသော၊ သည်။ ဧဝံ၊
သို့။ ပဗ္ဗဇိတော၊ သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်၍။ ပ။ ပဝိဝေကော၊ သုံးပါး
အပြားရှိသော ဝိဝေကဌ။ အဘိရတော၊ ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တံ
ပုရိသံ၊ ကို။ ဇာနေယျာသိ၊ သိတော်မူလော့။ ဣတိ၊ အာရော

(၁၄၆) သုတ်သီလက္ခန် ပါဠိတော်နိဿယသစ်

စေယျ၊ ကုန်ရာ၏။ ဘော၊ အချင်းတို့။ သောပုရိသော၊ သည်။
တေ၊ လာစေသတည်း။ သော ပုရိသော၊ သည်။ ပုနဒေဝ၊
တဖန်လျှင်။ မေ၊ ငါ၏။ ကဿကော၊ လယ်လုပ်သည်။ ဟောတု၊
ဖြစ်စေလော့။ ဂဟပတိကော၊ အိမ်၌အကြီးသည်။ ဟောတု၊ လော့။
ကာရကာရကော၊ အခွန်အတုပ်ကို ပြုတတ်သောသူသည်။ ရာသိ
ဝခုကော၊ ဥစ္စာအစုကို ပွားစေတတ်သော သူသည်။ ဟောတု၊
လော့။ ဣတိဓံ၊ သို့။ တံ၊ သည်။ ဝဒေယျာသိအပိန၊ ဆိုရာအံ့
လော။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။

၁၈၇။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧတံ၊ ဤသို့ဆိုခြင်းသည်။ နောဟိယုတ္တံ၊
မသင့်။ အထခေါ၊ စင်စစ်ကား။ နံ၊ ထိုယောကျ်ားကို။ မယမေဝ၊
တို့သည်သာလျှင်။ အဘိဝါဒေယျာမပိ၊ ရိသေစွာ ရှိခိုးမူလည်း
ရှိခိုးရာ၏။ ပစ္စုဋ္ဌေယျာမပိ၊ ခရီးဦး ကြိုဆိုမူလည်း ကြိုဆိုရာ၏။
အာသနေန၊ ဖြင့်။ နိမန္တေယျာမပိ၊ ဖိတ်မူလည်း ဖိတ်ရာ၏။ နံ-
ပုရိသံ၊ ကို။ စိဝရပိဏ္ဍပါတ သေနာသန ဂိလာနပစ္စယ ဘေသဇ္ဇ
ပရိက္ခာရေဟိ၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း အနာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်
ဖြစ်သော ဆေးဟုဆိုအပ်သော အသက်၏ အခြံအရံတို့ဖြင့်။ အဘိ
နိမန္တေယျာမပိ၊ ရှေ့ဆောင်၍ ဖိတ်မူလည်း ဖိတ်ရာ၏။ အဿ
ပုရိသဿ၊ အား။ ဓမ္မိကံ၊ တရားနှင့်လျော်သော။ ရက္ခာဝရဏ
ဂုတ္တိမ္ပိ၊ ဘေးရန်ကိုမြစ်ခြင်း ဆီးတားခြင်းဟု ဆိုအပ်သော စောင့်
ရှောက်ခြင်းကိုမူလည်း။ သံဝိဒဟေယျာမ၊ စီရင်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။
ရာဇော၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။

၁၈၈။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စမာနံ၊ သော။ တံဝစနံ၊
ကို။ တံ၊ သည်။ ကိံ မညသိ၊ နည်း။ သောပုရိသော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့
တိုင်း။ တုမေဟိ၊ တို့သည်။ ယဒိဂရုကာတဗ္ဗော၊ အကယ်၍ အရိ
အသေ ပြုအပ်သည်ဖြစ်အံ့။ (ပါဌသေသ ထည့်ပါ)။ ဧဝံသန္တေ၊
ဤသို့ အရိအသေပြုအပ်သည်ရှိသော်။ သန္ဓိဋ္ဌိကံ၊ သော။ သာမည
ဇသံ၊ သည်။ ဟောတိဝါ၊ လော။ နောဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။
ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧဝံသန္တေ၊ ဤသို့အရိ

၂-သာမညဇလသုတ္တ-ပဏိတရသာမညဇလ (၁၄၇)

အသေပြုအပ်သည်ရှိသော်။ အဒ္ဓါခေါ၊ စင်စစ်လျှင်။ သန္နိဋ္ဌိကံ၊
သော။ သာမညဇလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ရာဇာ၊
သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ မယာ၊ သည်။ ဒုတိယံ၊
သော။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၌။ သန္နိဋ္ဌိကံ၊ ပစ္စက္ခမြင်အပ်သော။ ဣဒံသာမည
ဇလံ၊ ကို။ ပညတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။

ပဏိတတရသာမညဇလ

၁၀၉။ ဘန္တေ၊ ရား။ သန္နိဋ္ဌိကေဟိ၊ ပစ္စုပ္ပန်မျက်မှောက်၌ ရှုအပ်
ကုန်သော။ ဣမေဟိ သာမညဇလေဟိ၊ တို့ထက်။ အဘိက္ကန္တတရဇ္ဇ၊
အလွန်နှစ်လိုဖွယ် ရှိထသော။ ပဏိတတရံ၊ အထူးသဖြင့် မြတ်ထ
သော။ အညဗ္ဗိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ထသော။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၌။ သန္နိဋ္ဌိကံ၊
ပစ္စက္ခရှုအပ်ထသော။ သာမညဇလံ၊ ကို။ ပညပေတံ၊ ငှာ။ သက္ကာ
ပန၊ တတ်ကောင်းအံ့လော။ ဣတိ၊ သို့။ ရာဇာ၊ သည်။ အဝေါစ၊
လျှောက်လေ၏။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ တေန
ဟိ၊ ကား။ သုဏောဟိ၊ နာလော့။ သာဓုကံ၊ မြဲမြံစွာ။ မနသိ
ကရောဟိ၊ နှလုံးသွင်းလော့။ ဘာသိဿာမိ၊ ဟောအံ့။ ဣတိ၊ သို့။
အဝေါစ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဝေသာဓု၊ ကောင်းပြီ။ ဣတိခေါ၊
ဤသို့။ မာဂဓော၊ သော။ ဝေဒေဟိပုတ္တော၊ သော။ အဇာ
တသတ္တု၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝစနံ၊ ကို။
ပစ္စဿောသိ၊ ဝန်ခံ၏။

၁၉၀။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ မဟာရာဇ၊
ကြီး။ ဣမလောကေ၌။ အရဟံ၊ ပစ္စည်းလေးပါးကို ခံတော်မူထိုက်
ထသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် မိမိအလိုလိုသာလျှင်
အလုံးစုံသောတရားတို့ကို သယမ္ပုဉ္ဇုဏ်ဖြင့် သိတော်မူပြီးသော။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊ စရဏတဆယ့်
ငါးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူတတ်ထသော။ သုဂတော၊ ကောင်း
သောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်ထသော။ လောကဝိဒူ၊ လောက

(၁၄၈) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သုံးပါးကို သိတော်မူတတ်ထသော။ အနုတ္တရော၊ တူသော တစုံ
 တယောက်သောသူမရှိထသော။ ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ ယဉ်ပြီးသော
 ယောက်ျား၊ မယဉ်သေးသော ယောက်ျားတို့ကို ဆုံးမတော်
 မူတတ်ထသော။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ နတ်လူတို့၏။ သတ္တာ၊ ဆရာ
 ဖြစ်တော်မူပြီးထသော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိစေ
 တော်မူပြီးထသော။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်
 မူပြီးထသော။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ။
 သော တထာဂတော၊ သည်။ သဒေဝကံ၊ ကာမာဝစရ နတ်
 ပြည်ငါးထပ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သမာရကံ၊ ဝသဝတ္တီနတ်ပြည်
 နှင့်တကွ ဖြစ်သော။ သဗြဟ္မကံ၊ ရူပါဝစရ မြဟ္မာ့ပြည်နှင့်တကွ
 ဖြစ်ထသော။ တနဉ်းကား၊ သဒေဝကံ၊ အရူပါဝစရ မြဟ္မာ့ပြည်
 နှင့်တကွဖြစ်ထသော။ သမာရကံ၊ ကာမာဝစရ နတ်ပြည်ခြောက်
 ထပ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သဗြဟ္မကံ၊ ရူပါဝစရ မြဟ္မာ့ပြည်နှင့်
 တကွ ဖြစ်ထသော။ ဣမံလောကံ၊ ဤ ဩကာသ လောကကို။
 သဿမဏဗြာဟ္မဏိ၊ သာသနာတော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော
 ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်တကွဖြစ်သော။ သဒေဝမနုဿံ၊ သမ္မုတိနတ်
 တည်းဟူသောမင်း၊ ကြွင်းသောလူနတ်နှင့်တကွဖြစ်ထသော။ ပဇံ၊
 သတ္တာကို။ သယံ၊ မိမိအလိုလို။ အဘိညာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။
 သန္တိကတွာ၊ ။ ပဝေဒေသိ၊ ကြားတော်မူ၏။ သောတထာဂတော၊
 သည်။ အာဒိကလျာဏံ၊ အစ၏ ကောင်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော။
 မဇ္ဈေကလျာဏံ၊ အလယ်၏ကောင်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံထသော။ ပရိ
 ယောသာနကလျာဏံ၊ အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံထ
 သော။ သာတ္ထံ၊ အနက်နှင့် ပြည့်စုံထသော။ သဗျဉ္ဇနံ၊ သဒ္ဓါနှင့်
 ပြည့်စုံထသော။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ အလုံးစုံပြည့်စုံထသော။ ပရိ
 သုဒ္ဓါ၊ ခရုသင်းပွတ်သစ်ကဲ့သို့ဖြူစင်စွာထသော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊
 ။ မြဟ္မစရိယံ၊ သိက္ခာသုံးပါး အပေါင်းတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော
 အလုံးစုံသော ဘုရားသာသနာတည်းဟူသော မြတ်သော အကျင့်
 ကို။ ပကာသေတိ၊ ထင်ရှားပြတော်မူ၏။

၂-သာမညဖလသုတ္တ-ပဏိတတရသာမညဖလ (၁၄၉)

၁၉၁။ တံဓမ္မံ၊ ကိံ၊ ဂဟပတိဝါ၊ အ၊ သည်ဖြစ်သော လူသည်
လည်းကောင်း။ ဂဟပတိပုတ္တောဝါ၊ အ၊ သည် ဖြစ်သော လူ၏
သားသည် လည်းကောင်း။ တနည်းကား၊ ဂဟပတိဝါ၊ သူကြွယ်
သည်လည်းကောင်း။ ဂဟပတိ ပုတ္တောဝါ၊ သူကြွယ်သားသည်
လည်းကောင်း။ အညတရသ္မိံ၊ အမှတ်မဲ့ ဖြစ်သော။ ကုလေ၊
အမျိုး၌။ ပစ္စာဇာတောဝါ၊ ဖြစ်သော သူသည် လည်းကောင်း။
(ပစ္စာသဒ္ဓါကား နိပါတ်မျှသာ အနက်မရှိ)။ သုဏာတိ၊ နာ၏။
သော၊ ထိုအမျိုးသားသည်။ တံဓမ္မံ၊ ကိံ၊ သုတွာ၊ ရှိ။ တထာဂတေ၊
မြတ်စွာဘုရား၌။ “ငါဘုရား၌ လည်းဟူ” သဒ္ဓါယုံကြည်ခြင်းကို။
ပဋိလဘတိ၊ ရလေ၏။ သော၊ ထိုအမျိုးသားသည်။ တေန သဒ္ဓါ
ပဋိလဘောန၊ ထိုသို့ ယုံကြည်ခြင်းကို ရခြင်းနှင့်။ သမန္တာဂဏော၊
ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိသဒ္ဓိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ ကိံ
ပဋိသဒ္ဓိက္ခတိ၊ အသို့ ဆင်ခြင်သနည်း၊ ဟူမူကား။ ဗရာဝါသော၊
အိမ်ထောင်ခြင်းသည်။ သမ္မာဓော၊ ကျဉ်းမြောင်း၏။ ရဇောပ
ထော၊ ကိလေသာဟူသော မြို့တို့၏ ထ၊ ရာလည်း ဖြစ်၏။ ပဗ္ဗဇော၊
ရဟန်းအဖြစ်သည်။ အပ္ပောကာသော၊ လွင်တီးခေါင်နှင့် တူ၏။
ဧကန္တပရိပုဏ္ဏံ၊ စင်စစ်အလုံးစုံ ပြည့်စုံစွာထသော။ ပရိသုဒ္ဓိံ၊ စင်စစ်
ဖြူစင်စွာ ထသော။ သင်္ခလိခိတံ၊ ခရုသင်းပွတ်သစ်နှင့် တူထသော။
ဣဒံဗြဟ္မစရိယံ၊ ဤသိက္ခာသုံးပါးအပေါင်းဖြင့် ရေတွက်အပ်သော
သာသနာတော် တည်းဟူသော မြတ်သော အကျင့်ကို။ အဂါရ
မဇ္ဈေ၊ အိမ်၏ အလယ်၌။ အဇ္ဈာဝသဘာ အဇ္ဈာဝသန္တေန၊
နေသော။ မယာ၊ သည်။ စရိတုံ၊ ကျင့်ခြင်းငှာ။ နသုကရံ-နသက္ကာ၊
မတတ်ကောင်း။ တနည်းကား၊ ဣဒံဗြဟ္မစရိယံ၊ ကိံ၊ အဂါရံ-
အဂါရမဇ္ဈေ၌။ အဇ္ဈာဝသဘာ-အဇ္ဈာဝသန္တေန၊ သော။ မယာ၊
သည်။ ဧကန္တပရိပုဏ္ဏံ၊ စင်စစ်ပြည့်စုံစွာ။ ဧကန္တပရိသုဒ္ဓိံ၊ စင်စစ်
ဖြူစင်စွာ။ သင်္ခလိခိတံ၊ ခရုသင်းပွတ်သစ်နှင့်အတူ။ စရိတုံ၊ ကျင့်ခြင်း
ငှာ။ နသုကရံ-နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ယံနုန ယဒိပန၊ အကယ်
၍။ အဟံ၊ ငါသည်။ ကေသမသယံ၊ ဆံ့မှတ်ဆိတ်ကို။ ဩဟာရေတွာ၊

(၁၅၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ပယ်၍။ ကာသာယာနိ၊ ဖန်ရည်စွန်းကုန်သော။ ဝတ္ထာနိ၊ အဝတ်
တို့ကို။ အစ္စာဒေတွာ၊ ဝတ်၍။ အဂါရသ္မာ၊ အိမ်ယာတောင်
သော လူ၏ဘောင်မှ။ အနဂါရိယံ၊ အိမ်ယာမထောင်သော ရဟန်း
ဘောင်၌။ ပဗ္ဗဇေယျံ၊ ရဟန်းပြုရမူကား။ သာဓု၊ ကောင်းစွာ၏။
ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဗ္ဗိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။

၁၉၂-၁၉၃။ သောကုလပုတ္တော၊ သည်။ ပ။ ဉ္ဇတိပရိဝဋ္ဌံဝါ၊
ဆွေမျိုးအဆက်ကိုမူလည်း။ ပ။ သောကုလပုတ္တော၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။
ပဗ္ဗဇေတော၊ ရဟန်းပြုသည်။ သမာနော၊ ဖြစ်၍။ ပါတိမောက္ခသံ
ဝရသံဝုတော၊ ပါတိမောက္ခသီလနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော၊ အာစာရသီလ ဂေါစရသီလနှင့် ပြည့်စုံ
သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အဏုမတ္တေသု၊ အဏုမြူ အတိုင်းအရှည်
ရှိကုန်သော။ ဝဇ္ဇေသု၊ အပြစ်တို့၌။ ဘယဒဿာဝိ၊ ဘေးကဲ့သို့
ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ သိက္ခာပဒေသု၊ သိက္ခာပုဒ်
တို့၌။ သမာဒါယ၊ ကောင်းစွာဆောက်တည်၍။ သိက္ခတိ၊ ကျင့်၏။
ကုသလေန၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ကာယကမ္မ ဝစီကမ္မေန၊ နှင့်။
သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိသုဒ္ဓါဇိဝေါ၊ စင်ကြယ်
သော အသက်မွေးခြင်း ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သီလသမ္ပန္နော၊
သီလနှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣန္ဒြိယေသု၊ တို့၌။ ဂုတ္တဒ္ဓါရော၊
လုံသောဒ္ဓါရရှိသည်။ “စောင့်သော ဒ္ဓါရရှိသည် လည်းဟူ”။
ဟောတိ၊ ၏။ ဘောဇနေ၊ အစာ၌။ မတ္တညူ၊ အတိုင်းအရှည်ကို
သိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သတိသမ္ပဇညေန၊ သတိပညာနှင့်။
သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သန္တုဋ္ဌော၊ ပစ္စည်းလေး
ပါးတို့၌ ရောင့်ရဲလွယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဂူဇ္ဇသီလ

၁၉၄။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ကထဉ္စ-ကေနကာရဏေန၊ ဖြင့်။
ဘိက္ခု၊ သည်။ သီလသမ္ပန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်းဟူမူကား။

၂-သာမညဖလသုတ္တ-မဟာသီလ (၁၅၁)

မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပါဏာတိ ပါတံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ရှိ။ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ပဋိပိရတော၊ ကြည့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဟိတဒဏ္ဍော၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ဒဏ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဟိတသဏ္ဍော၊ ပယ်အပ်ပြီးသော လက်နက်ရှိသည်။ ဟောထိ၊ ၏။ လဇ္ဇိ၊ ဒုစရိုက်တို့ကို စက်ဆုပ် တတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒယာပန္နော၊ မေတ္တာစိတ်နှင့် ပြည့်စုံ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပိ၊ ခပ်သိမ်း သော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို စောင့်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အဿဘိက္ခုနော၊ ၏။ “အား၊ လည်းဟူ”။ ဣဒမ္ပိသီလသ္မိံ- ဣဒမ္ပိသီလံ၊ ဤပါဏာတိပါတမှ ကြဉ်ခြင်းတည်းဟူသော သီလ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တနည်းကား၊ အဿဘိက္ခုနော၊ ၏။ ဣဒမ္ပိသီလံ၊ ဤပါဏာတိပါတမှ ကြဉ်ခြင်းတည်း ဟူသော သီလ သည်လည်း။ သီလသ္မိံ၊ သီလအပေါင်း၌။ ဧကံ၊ တခုသော။ သီလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အမှာ ဤနှစ်နည်းတို့တွင် ရှေ့နည်းကား “ပစ္စတ္တဝစနတ္ထ ဝါ ဧကံ ဘုမ္မံ” ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့် အညီ တည်း။ နောက်နည်းကား ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ သီလသ္မိန္နိ ဣဒမ္ပိ အဿ ဘိက္ခုနော ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သီလသ္မိံ ဧကံ သီလံ” ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်အညီတည်း။ ဤကဲ့သို့ အထက် ပုဒ်တို့၌လည်းယောဇနာလေ။ ဣဒမ္ပိ၌ ပိသဒ္ဓါဖြင့် အထက်အဒိန္နာ ဒါနာ ဝေရမဏိ သီလအစရှိသည်တို့ကို ပေါင်းလေ။ မြဟ္မဇာလ သုတ်၌ ဆိုအပ်ပြီးသော ပါဠိတို့၏ အနက်ကို မြဟ္မဇာလ သုတ် အတိုင်း ယောဇနာပါလေတော့။

မဟာသီလ

၂၁၁။ အဿဘိက္ခုနော၊ ၏။ ဣဒမ္ပိသီလံ၊ ဤ မိစ္ဆာဇီဝမှ ကြဉ်ခြင်း တည်းဟူသော သီလသည်လည်း။ သီလသ္မိံ၊ သီလ အပေါင်း၌။ ဧကံ၊ သော။ သီလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

110 B

(၁၅၂) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသစ်

၂၁၂။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ အထခေါ၊ စင်စစ်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုခဲ့
 တိုင်း။ သီလသမ္ပန္နော၊ သော။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ (သမနုပဿ
 တိဋ္ဌစပ်လေ)။ အဿဘိက္ခုနော၊ အား။ သီလသံဝရတော၊ သီလ
 ကိုစောင့်ခြင်းကြောင့်။ ယဒိဒံ-ယံဇုဒံဘယံ၊ အကြင် ဘေးသည်။
 ဘဝေယျ၊ ၎င်း။ တံဘယံ၊ ကိုး။ ကုတောစိ၊ တစုံတခုသော သီလကို
 စောင့်ခြင်းကြောင့်။ နသမနုပဿတိ၊ မမြင်။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။
 သေယျထာပိ၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ မုဒ္ဓါဘိ
 သိတ္တော၊ ထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းပြီးထသော။ နိတဟပစ္စာ-
 မိတ္တော၊ သတ်အပ်ပြီးသော ရန်သူရှိထသော။ “ပယ်အပ်ပြီးသော
 ရန်သူရှိထသော၊ လည်းဟူ”။ ခတ္ထိယော၊ မင်းသည်။ (နသမနု
 ပဿတိဋ္ဌစပ်)။ တဿခတ္ထိယဿ၊ အား။ (သမ္ပဒါနံ ထည့်ပါ)။
 ပစ္စတ္တိဟတော၊ ရန်သူကြောင့်။ ယဒိဒံ-ယံဇုဒံ ဘယံ၊ သည်။
 ဘဝေယျ၊ ၎င်း။ တံဘယံ၊ ကိုး။ ကုတောစိ၊ တစုံတယောက်သော
 ရန်သူကြောင့်။ နသမနုပဿတိယထာ၊ မမြင်သကဲ့သို့။ ဧဝံမေ
 ခေါ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုခဲ့တိုင်း။
 သီလသမ္ပန္နော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ (နသမနုပဿတိဋ္ဌစပ်)။
 တဿဘိက္ခုနော၊ အား။ (ထည့်ပါ)။ ယဒိဒံ-ယံဇုဒံဘယံ၊ သည်။
 သီလသံဝရတော၊ ကြောင့်။ ဘဝေယျ၊ ၎င်း။ တံဘယံ၊ ကိုး။ ကုတောစိ၊
 တစုံတခုသော သီလကို စောင့်ခြင်းကြောင့်။ နသမနုပဿတိ၊
 မြင်။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ အရိယေန၊ ဖြစ်စင်စွာသော။ “မြတ်
 သော၊ လည်းဟူ”။ ဣမိနာ သီလက္ခန္ဓေန၊ ဤ သီလ တည်းဟူ
 သော ဂုဏ်နှင့်။ “ဤသီလ အပေါင်းနှင့်၊ လည်းဟူ”။ သမန္တာ
 ဂဘော၊ ဖြစ်၍။ အဗ္ဗတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်သော။ အနဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်
 မရှိသော။ “ပညာရှိဘို့သည် မကဲ့ရဲ့အပ်သော၊ လည်းဟူ”။ သုခံ၊
 ကိုယ်၏ ချမ်းသာခြင်း စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်းကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊
 ခံစား၏။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဧဝံ၊ သို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သီလသမ္ပန္နော၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ မဟာသီလံ နိဋ္ဌိတံ။

၂-သာမညဖလသုတ္တ-ဣန္ဒြိယသံဝေရ (၁၅၃)

ဣန္ဒြိယသံဝေရ

၂၁၃။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ကထဇ္ဇကာရဏေန၊ ဖြင့်။ ဘိက္ခု၊
 သည်။ ဣန္ဒြိယေသု၊ စက္ခုအစရှိကုန်သောဣန္ဒြေတို့၌။ ဂုတ္တဒ္ဓါရော၊
 လုံသောဒ္ဓါရရှိသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဣဓ၊ ။
 ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့်။ ရူပံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊
 မြင်၍။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ၊ ဣတ္ထိနိမိတ် ပုရိသနိမိတ် အစရှိသည်ကို
 ယူလေ့ရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အနုဗျဇ္ဇနဂ္ဂါဟိ၊ လက်ခြေအစ
 ရှိသော သဏ္ဍာန်ကို ယူလေ့ရှိသည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။ ယတွာမိ
 ကရဏံ-ယတောအဓိကရဏံ၊ အကြင် စက္ခုန္ဒြေကို မစောင့်ခြင်း
 ကြောင့်။ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြေကို။ အသံဝုတံ၊ မစောင့်မှု၍။ ဝိဟရန္တံ၊
 နေသော။ နေဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ၊ အာရုံ၌
 တပ်ခြင်း နှလုံးမသာခြင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာ
 ကုန်သော။ အကုသလ္လာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 အန္ဓာသဝေယျံ၊ အဖန်တလဲလဲ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။ တဿ
 စက္ခုန္ဒြိယဿ၊ ကို။ သံဝေရယ၊ စောင့်ခြင်းငှာ။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏။
 စက္ခုန္ဒြိယံ၊ ကို။ ရက္ခတိ၊ ။ စက္ခုန္ဒြိယေ၊ ။ သံဝေရံ၊ စောင့်ခြင်း
 သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ။ သောတေန၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့်။ ပ။ ယတွာမိ
 ကရဏံ-ယတော အဓိကရဏံ၊ အကြင် သောတိန္ဒြေကို မစောင့်
 ခြင်းကြောင့်။ ပ။ တဿ၊ ထိုသောတိန္ဒြေကို။ ပ။ ဃာနေန၊ ဃာန
 ဝိညာဉ်ဖြင့်။ ဂန္ဓံ၊ ဂန္ဓာရုံကို။ ဂါယိက္ခာ၊ နမ်း၍။ ပ။ ယတွာမိ
 ကရဏံ-ယတော အဓိကရဏံ၊ အကြင် မနိန္ဒြေကို မစောင့်ခြင်း
 ကြောင့်။ ပ။ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ အရိယေန၊ ဖြူစင်စွာ
 သော။ “မြတ်စွာထသော၊ လည်းဟူ”။ ဣမိနာ ဣန္ဒြိယသံဝေရေန၊
 ဤဣန္ဒြေကို စောင့်ခြင်းနှင့်။ “ဣန္ဒြိယ သံဝေရသီလနှင့် လည်းဟူ”။
 သမန္တာဂတော၊ ဖြစ်၍။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန် ဖြစ်သော။ အဗျာ
 သေကံ၊ ဒုက္ခနှင့်မရောသော။ သုခံ၊ အလွန်မြတ်သော ချမ်းသာ
 ကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစားရ၏။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဝေခေါ၊ ဤသို့

(၁၅၄) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

လျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဣန္ဒြိယေသု၊ တို့၌။ ဂုတ္တဒ္ဓါရော၊ လုံသော
ဒ္ဓါရရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။

သတိသမ္ပလေည

၂၁၄။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ကထဉ္စ ကာရုဏောန၊ ဖြင့်။ ဘိက္ခု၊
သည်။ သတိသမ္ပလေညေန၊ သတိပညာနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။
ဟောတိ၊ နည်း။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။
ဘိက္ခု၊ သည်။ အဘိက္ကန္တေ၊ ရှေ့သို့တက်သည်ရှိသော်။ ပဋိက္ကန္တေ၊
နောက်သို့ဆုတ်သည်ရှိသော်။ သမ္ပဇာနကာရီ၊ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်
၍ ရှေ့သို့တက်ခြင်း နောက်သို့ဆုတ်ခြင်း ကိစ္စကို ပြုလေ့ရှိသည်။
တနည်းကား၊ သမ္ပဇာနကာရီ၊ ပညာအဆင်အခြင်ကို ပြုလေ့
ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။

အမှာ

သမ္ပဇာနကာရီကို နှစ်နည်း ယောဇနာရာ၌ ရှေ့
နည်းကား “သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိတိ သမ္ပလ
ညေန သမ္ပဇာန ကိစ္စကာရီ” ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့် အညီ
တည်း။ နောက်တနည်းကား၊ သမ္ပလေညမေဝဝါ ကာရီ” ဟူသော
အဋ္ဌကထာနှင့်အညီတည်း။ ဤကဲ့သို့ နှစ်နည်းချည်း အထက်ပုဒ်
တို့၌လည်း ယောဇနာလေ။

* အာလောကိတေ၊ တူရုကြည့်သည်ရှိသော်။ ဝလောကိတေ၊
တစောင်းကြည့်သည်ရှိသော်။ သမ္ပဇာနကာရီ၊ ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်
၍ တူရုကြည့်ခြင်း တစောင်းကြည့်ခြင်းကို ပြုလေ့ရှိသည်။ “ပညာ
အဆင်အခြင်ကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ လည်းဟူ”။ ဟောတိ၊ ။ သမိဉ္စိ
တေ၊ ခွေသည်ရှိသော်။ ပသာရိတေ၊ ဆန့်သည်ရှိသော်။ သမ္ပဇာ
နကာရီ၊ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ခွေခြင်း၊ ဆန့်ခြင်း ကိစ္စကိုပြုလေ့
ရှိသည်။ “ပညာ အဆင်အခြင်ကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ လည်းဟူ”။
ဟောတိ၊ ။ သံဃာပုတ္တစိဝရဓာရဏေ၊ ဒုက္ခ၌ သပိတ် သက်န်း
ကို ဆောင်သည်ရှိသော်။ “ဆောင်ခြင်း၌၊ လည်းဟူ”။ သမ္ပဇာ
နကာရီ၊ ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍ ဒုက္ခ၌သပိတ် သက်န်းကို ဆောင်ခြင်း

၂-သာမညဖလသုတ္တ-သန္တောသ (၁၅၅)

ကိစ္စကိုပြုလေ့ရှိသည်။ “ပညာ အဆင် အခြင်ကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ လည်းဟူ”။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အသိတေ၊ စားသည်ရှိသော်။ ပီတေ၊ သောက်သည် ရှိသော်။ ခါယိတေ၊ ခဲစားသည်ရှိသော်။ သာယိတေ၊ လျက်သည်ရှိသော်။ သမ္ပဇာနကာရိ၊ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ စားခြင်း အစရှိသော ကိစ္စကိုပြုလေ့ရှိသည်။ “ပညာ အဆင်အခြင်ကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ လည်းဟူ”။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥစ္စာရ ပဿာဝကမ္ပေ၊ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်အမှုကို ပြုသည်ရှိသော်။ သမ္ပဇာ နကာရိ၊ ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်ကိုပြုလေ့ရှိသည်။ “ပညာအဆင်အခြင်ကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ လည်းဟူ”။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂတေ၊ သွားသည်ရှိသော်။ ဌိတေ၊ ရပ်သည်ရှိသော်။ နိသိန္ဓေ၊ ထိုင်သည်ရှိသော်။ သုတ္တေ၊ အိပ်သည်ရှိသော်။ ဇာဂရိတေ၊ နိုးသည်ရှိသော်။ ဘာသိတေ၊ စကားဆိုသည်ရှိသော်။ တုဏှိ ဘာဝေ၊ စကားဆိတ်သည် ရှိသော်။ သမ္ပဇာနကာရိ၊ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ သွားခြင်း အစရှိသော ကိစ္စကိုပြုလေ့ရှိသည်။ “ပညာ အဆင်အခြင်ကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ လည်းဟူ”။ ဟောတိ၊ ၏။ မဟာ ရာဇ၊ ကြီး။ ဧဝံ၊ သို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သတိသမ္ပဇညေန၊ သတိပညာ နှင့်။ သမန္တာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သန္တောသ

၂၁၅။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ကထဉ္စကေနကာရဏေန၊ ဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သန္တုဋ္ဌော၊ ရောင့်ရဲလွယ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ မဟာ ရာဇ၊ ကြီး။ ဣဓ၊ ဌ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကာယပရိဟာရိကေန၊ ကိုယ်ကို ဆောင်တတ်သော။ စိဝရေန၊ ဖြင့်။ သန္တုဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကုစ္စိပရိဟာရိကေန၊ ဝမ်းကိုဆောင်တတ်သော။ ပိဏ္ဍပါတေန၊ ဖြင့်။ သန္တုဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ယေနယေနော၊ အလိုရှိတိုင်း အလိုရှိတိုင်းသော အရပ်ဖြင့်လျှင်။ “အရပ်သို့၊ လည်းဟူ”။ ပက္ကမတိ၊ သွား၏။ သမာဒါယေဝ၊ ယူ၍သာလျှင်။ ပက္ကမတိ၊ ၏။ သေယုထာပိ၊

(၁၅၆) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ ပတ္တိ၊ အတောင်နှင့်ပြည့်စုံသော။ သကုဏော၊ သည်။ ယေန-ယေနော၊ အလိုရှိတိုင်း အလိုရှိတိုင်းသာလျှင်။ ဒေတိယထာ၊ သို့။ သပတ္တဘာရော၊ အတောင်သာလျှင် ဝန်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။ ဒေတိယထာ၊ ပုံသကဲ့သို့။ ဝေမေဝခေါ၊ လျှင်။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကာယပရိဟာရိကေန၊ ကိုယ်ကိုဆောင်တတ်သော။ စိဝရေန၊ ဖြင့်။ သန္တုဠော၊ ရောင့်ရဲလွယ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ။ ကုန္တိပရိဟာရိကေန၊ ဝမ်းကိုဆောင်တတ်သော။ ပိဏ္ဍပါတေန၊ ဖြင့်။ သန္တုဠော၊ သည်လျှင်။ ဟောတိ၊ ။ (အတောင်ကျိုးသောငှက်၊ အတောင်မပေါက်သောငှက်တို့ကို နှစ်စေခြင်းငှာ၊ သကုဏော ဟူ၍သာ မဆိုမူ၍ ပက္ခိဟူသော ဝိသေသနကို ဆိုပြန်သတည်း)။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ ယေန-ယေနော၊ အလိုရှိတိုင်း အလိုရှိတိုင်းသော အရပ်ဖြင့် သာလျှင်။ ပက္ကမတိ၊ ။ သမာဒါယေဝ၊ ယူ၍သာလျှင်။ ပက္ကမတိ၊ ။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သန္တုဠော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

နိဝရဏပ္ပဟာန

၂၁၆။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ အရိယေန၊ ဖြူစင်သော။ “မြတ်စွာထသော၊ လည်းဟူ။ ဣမိနာသီလက္ခန္ဓေနစ၊ ဤသီလတည်းဟူသော ဂုဏ်နှင့်လည်း။ “ဤသီလအစုနှင့်လည်း” လည်းဟူ”။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ အရိယေန၊ သော။ ဣမိနာ ဣဇ္ဈိယ သံာရေနစ၊ ဤ ဣဇ္ဈိကို စောင့်ခြင်းနှင့်လည်း။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ အရိယေန၊ သော။ ဣမိနာသတိသမ္ပဇညေနစ၊ ဤသတိပညာနှင့်လည်း။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ အရိယာယ၊ မြတ်စွာသော။ ဣမာယသန္တုဠိယာစ၊ ဤရောင့်ရဲလွယ်ခြင်းနှင့်လည်း။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ ဝိဝိတ္တံ၊ သော။ သေနာသနံ၊ သို့။ ဘဇတိ၊ ကပ်၏။ တနည်းကား။ သေနာသနံကို။ ဘဇတိ၊ မှီဝဲ၏။ (အဘယ်

၂-သာမညဖလသုတ္တ-နိဝရဏပုဟာန (၁၅၇)

သို့သော ကျောင်းသို့ ကပ်သနည်းဟု သူမေးဖွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ “အရည်” အစရှိသောပါဌ်ကို မိန့်လတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္တကား)။ အရည်ဝါ၊ တောသို့လည်းကောင်း။ ရုက္ခမူလံဝါ၊ သစ်ပင်ရင်း အနီးသို့လည်းကောင်း။ ပဗ္ဗတံဝါ၊ တောင်သို့ လည်းကောင်း။ ကန္တရံဝါ၊ ရေထွင်းသော ချောက်သို့လည်းကောင်း။ ဝိရိဂုဟံဝါ၊ တောင်ကြားသို့လည်းကောင်း။ သုသာနံဝါ၊ သုသာန်သို့ လည်းကောင်း။ ဝနပတ္တံဝါ၊ ဧကရာဇ်သို့ လည်းကောင်း။ အဗ္ဗာကာသံဝါ၊ လွင်တီးခေါင်သို့ လည်းကောင်း။ ပလာလပုဗ္ဗံဝါ၊ ကောက်ရိုးစုသို့လည်းကောင်း။ ဘဇတိ၊ ကပ်၏။ (ဝါသဒ္ဓါကား လုတ္တနိဒ္ဓိတည်း)။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ပစ္စာဘတ္တံ၊ ဆွမ်း၏နောက်၌။ ပိဏ္ဍပါတ ပဋိက္ကန္တော၊ ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခဲ၍။ ပလ္လင်္ဂံ၊ ထက်ဝယ်ကို။ အာဘုဇိတွာ၊ ဖွဲ့၍။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ ဥဇံ၊ ဖြောင့်စွာ။ ပဏိဓာယ၊ ထား၍။ ပရိမုခံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ရှေ့။ သတိံ၊ သတိကို။ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ တင်စေ၍။ နိသီဒတိ၊ နေ၏။

၂၁၇။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ လောကေ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတည်းဟူသော လောက၌။ အဘိဇ္ဈာ၊ တပ်ခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန၊ ကင်းသောလောဘရှိသော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အဘိဇ္ဈာယ၊ လောဘမှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိသောဓေတိ၊ စင်စေ၏။ ဗျာပါဒပဒေါသံ၊ အမျက်ထွက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်းကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ အဗျာပန္နစိတ္တော၊ အမျက်ကင်းသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗပါဏ ဘူတဟိတာနုကမ္ပိ၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏အစီးအပွားကိုစောင့်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဗျာပါဒပဒေါသာ၊ အမျက်ထွက်ခြင်း ပြစ်မှားခြင်းမှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိသောဓေတိ၊ လွတ်စေ၏။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ၊ ကင်းပြီးသော ထိနမိဒ္ဓရှိသည်ဖြစ်၍။ အာလောကသညိ၊ အာလောကသညာရှိသည်ဖြစ်၍။ သတော၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာနော၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ထိနမိဒ္ဓါ၊ မှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိသောဓေတိ၊ လွတ်စေ၏။ ဥစ္စဒ္ဓကုက္ကုစ္စံ၊ ကို။ ပဟာယ၊

(၁၅၀) သုတ်သီလကုန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

၍။ အနုဒ္ဓတော၊ ဥဒ္ဓစ္စကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ။ ၏။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ ဝုပသန္တစိတ္တော၊ ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ “ဥဒ္ဓစ္စကင်းသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ လည်းဟူ”။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုဒ္ဓာ၊ မှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိသောဓေတိ၊ လွတ်စေ၏။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ တိတ္ထံ၊ ဝိစိကိစ္ဆော၊ ပယ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာ ရှိသည်ဖြစ်၍။ အကထံကထိ၊ အသို့ဖြစ်သနည်းဟူသော တွေးတောခြင်းမရှိသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ကုသလေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ယုံမှားတွေးတောခြင်းမှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိသောဓေ တိ၊ ၏။

၂၁၀။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သေယျထာဝိ၊ ဥပမာ-အဘယ်သို့ နည်းဟူမူကား။ ပရိသော၊ သည်။ ဣဏံ၊ သူတပါး၏ မြီကို။ အာဒါယ၊ ၍။ ကမ္မန္တေ၊ အမှု၌။ “အမှုတို့ကို၊ လည်းဟူ” (ကမ္မန္တေ၌ အန္တသဒ္ဓါအနက်မရှိ)။ ပယောဇေယျ၊ လုံ့လပြုရာ၏။ “ယှဉ်ရာ၏၊ လည်းဟူ”။ တဿ၊ ပုရိသဿ၊ ထိုယောက်ျားအား။ “၏၊ လည်း ဟူ”။ တေကမ္မန္တာ၊ တို့သည်။ သမိဇ္ဈေယျ၊ ပြည့်စုံကုန်ရာ၏။ သော ပုရိသော၊ သည်။ (ကရေယျ၌စပ်)။ ပေါရာဏာနိ၊ အဟောင်း ဖြစ်ကုန်ထသော။ ယာနိစ ဣဏမူလာနိ၊ အကြင် မြီရင်းတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တာနိဣဏမူလာနိစ၊ တို့ကိုလည်း။ ဗျန္တိ၊ ကင်း ခြင်းကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ အဿပုရိသဿ၊ အား။ ဥတ္တရံ၊ လွန် သော။ အဝသိဋ္ဌံစ၊ အကြွင်းဖြစ်သော ဥစ္စာသည်လည်း။ ဒါရဘရ ဏာယ၊ သားမယားကို မွေးခြင်းငှာ။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တဿ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဝေပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿ ဘဝေယျ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ (ခေါ်ကား ပဒပူရဏတည်း)။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဣဏံ၊ သူတပါးတို့၏မြီကို။ အာဒါယ၊ ၍။ ကမ္မန္တေ၊ တို့ကို။ ပယောဇေမိ၊ လုံ့လပြုရာ၏။ “ယှဉ်ရာ၏လည်း၊ ဟူ”။ တဿမေ၊ ထိုငါအား။ တေကမ္မန္တာ၊ ထိုအမှုတို့သည်။ သမိဇ္ဈိံသု၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ သော အဟံ၊ သည်။ ပေါရာဏာနိ၊ အဟောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ယာနိစ ဣဏမူလာနိ၊ အကြင်မြီရင်းတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိဣဏမူ

၂-သာမညဖလသုတ္တ-နဝရဏပုဟာန (၁၅၉)

လာနိစ၊ တို့ကိုလည်း။ ဗျတ္တိံ၊ ကင်းခြင်းကို။ အကာသိ၊ ပြုပြီ။ မေ၊ အား။ ဥတ္တရံ၊ အလွန်သော။ အဝသိဋ္ဌံ၊ အကြွင်းဥစ္စာသည်။ ဒါရ ဘရဏာယ၊ သား မယားကို မွေးခြင်းငှာ။ အတ္ထိစ၊ ရှိလည်း ရှိသေး၏။ ဣတိဿော ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ သောပုရိသော၊ သည်။ တတောနိဒါနံ၊ ထိုသို့ မြီကင်းခြင်းကြောင့် “ထိုသို့ မြီမရှိခြင်းကြောင့်၊ လည်းဟူ”။ ပါမောဇ္ဇံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ လဘေထ၊ ရရာ၏။ သောမနဿံ၊ နှစ်လိုခြင်းကို။ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ ရရာ၏။ (ဤနှစ်ပုဒ်ကား ဝေဝုဗ်တည်း။ အဓိပ္ပာယ် အထူးမရှိ။ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသည်ကား ကာမစ္ဆန္ဒနိဝရဏ၏ ဥပမာတည်း)။

၂၁၉။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာ အဘယ် ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ပုရိသော၊ သည်။ အာဗာဓိကော၊ အနာရှိ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ ဒုက္ခိတော၊ ဆင်းရဲသော ကိုယ်စိတ် ရှိသည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ ဗာဠဂိလာနော၊ ပြင်းစွာနာသည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ အဿပုရိသဿ၊ အား။ ‘ဘတ္တု၊ စားသော အစာသည်လည်း။ နစ္ဆာဒေယျ၊ မကျေရာ။ အဿပုရိသဿ၊ ၏။ ကာယေ၊ ဌံ။ ဗလမတ္တာ၊ ခွန်အားသည်။ နဘဝေယျ၊ ရာ။ (ဗလ မတ္တာ၌ မတ္တသဒ္ဓါကား ပဒပူရဏတည်ဆဲထိုကြောင့် အဠကထာ၌ “ဗလမတ္တာတိ ဗလမေဝ၊ ဗလဉ္ဇဿ ကာယေ နဘဝေယျာတိ အတ္ထော” ဟု ဆိုသတည်း)။ သောပုရိသော၊ သည်။ အပရေန၊ သော။ သမယေန၊ ဌံ။ တမ္မာအာဗာဓာ၊ မှ။ မုစ္စေယျ၊ လွတ်ရာ၏။ အဿပုရိသဿ၊ အား။ ‘၏၊ လည်းဟူ’။ ဘတ္တု၊ စားအပ်သော အစာသည်လည်း။ ဆာဒေယျ၊ ကျေရာ၏။ အဿပုရိသဿ၊ ၏။ ကာယေ၊ ဌံ။ ဗလမတ္တာ၊ ခွန်အားသည်လည်း။ သိယာ၊ ၏။ တဿပုရိသဿ၊ ၏။ ဧဝံပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌံ။ အာဗာဓိကော၊ အနာရှိသည်။ အဟော သိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဒုက္ခိတော၊ ဆင်းရဲသော ကိုယ်စိတ်ရှိသည်။ အဟော သိ၊ ပြီ။ ဗာဠဂိလာနော၊ ပြင်းစွာနာသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

(၁၆၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

မေ၏။ “အား၊လည်းဟူ”။ ဘတ္တု၊စားသောအစာသည်လည်း။
 နန္ဒာဒေသိ၊ မကျေ။ မေ ၏။ ကာယေ ဌ။ ဗလမတ္တာစ၊
 သည်လည်း။ နစအာသိ၊ မရှိ။ သောအဟံ၊သည်။ ဧတရဟိ၊ ဌ။
 တမှာအာဗာဓာ၊ မှ၊မုတ္တော၊လွတ်သည်။အမှိ၊ဖြစ်ပြီ။ မေ အား။
 “၏၊လည်းဟူ။ ဘတ္တု၊ သည်လည်း။ ဆာဒေသိ၊၏။ (သောတ္ထိ
 နာ အပ္ပယေန ဟူ၍လည်း ဤအရာ၌ပါဠိအချို့ရှိကြ၏။ “သောတ္ထိ
 နာ၊ ချမ်းသာစွာ။ အပ္ပယေန၊ ကျင်နာခြင်းမရှိ” ဟု ယောဇနာ
 လေ။ ဤအရာ၌ ပါဠိမရှိသင့်ပြီ။ အထက်မှာသာ ရှိသင့်သည်။
 မေ ၏။ ကာယေ ဌ။ ဗလမတ္တာ၊ သည်။ အတ္ထိစ၊ ရှိသလျှင်က
 တည်း။ ဣတိဧသော ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။
 သောပုရိသော၊ သည်။ တတောနိဒါနံ၊ ထိုအနာမရှိခြင်းကြောင့်။
 ပါမောဇ္ဇံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ လဘေထ၊ ၏။ သောမနဿံ၊ နှစ်
 သက်ခြင်းကို။ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ ၏။ (ဤသို့ ဆိုအပ် ပြီးသည်ကား
 ဗျာပါဒနီဝရဏ၏ ဥပမာ စကားတည်း။ ယခုဆိုလတ္တံ့သော
 “သေယျထာပိ” အစရှိသည်ကား ထိနမိဒ္ဓ ဥပမာစကားတည်း။

၂၂၀။ မဟာရာဇ၊ကြီး။ သေယျထာပိ၊ ဟူမူကား။ သောပုရိ
 သော၊ သည်။ ဗန္ဓနာဂါရေ၊ နှောင်အိမ်၌။ ဗဒ္ဒေါ၊ ဖွဲ့အပ်သည်။
 အဿဘဝေယျ၊၏။ သောပုရိသော၊ သည်။ အပရေန၊ သော။
 သမယေန၊ ဌ။ တမှာဗန္ဓနာ၊ ထိုအနှောင်အဖွဲ့မှ။ သောတ္ထိနာ၊ စွာ။
 အပ္ပယေန၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပျက်စီးခြင်း မရှိသဖြင့်။ မုစ္ဆေယျ၊ ရာ၏။
 အဿပုရိသဿ၊၏။ “အား၊လည်းဟူ”။ ကိဉ္ဇိ၊ တစုံတခုသော။
 ဘောဂါနံ၊စည်းစိမ်တို့၏။ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းသည်။ နစဟောတိ၊
 ဖြစ်။ တဿပုရိသဿ၊၏။ ဧဝံပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿဘဝေ
 ယျ၊၏။ အဟံ၊သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ဌ။ ဗန္ဓနာဂါရေ၊ နှောင်အိမ်၌။ ဗဒ္ဒေါ၊
 နှောင်ဖွဲ့အပ်သည်။ အဟောသိ၊ပြီ။ သောအဟံ၊ သည်။ ဧတရဟိ၊
 ဌ။ တမှာဗန္ဓနာ၊ မှ။ သောတ္ထိနာ၊ စွာ။ အပ္ပယေန၊ စည်းစိမ်
 ဥစ္စာပျက်စီးခြင်းမရှိသဖြင့်။ မုတ္တော၊ သည်။ အမှိ၊၏။ ကိဉ္ဇိ၊ စိုးစဉ်း
 ဗျာသော။ ဘောဂါနံ၊ တို့၏။ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းသည်။ နတ္ထိစ၊ မရှိ

၂-သာမညဗလသုတ္တ-နိဝရဏဗျူဟာန (၁၆၁)

သာယျင်ကတည်း။ ဣတိသေဝာ ပရိဝိပက္ခော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ သောပုရိသော၊ သည်။ တတောနိဒါနံ၊ ထိုသို့ နောင်အိမ်မှ လွတ်ခြင်းကြောင့်။ ပ။ (ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသည်ကား ထိနမိဒ္ဓနိဝရဏ၏ ဥပမာစကားတည်း)။

၂၂၁။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သေယျထာဝိ၊ မူကား။ ပုရိသော၊ သည်။ ဒါသော၊ ကျွန်သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ရာ၏။ အနတ္တာဓိနော၊ မိမိကိုယ်ကို အစိုးမရသည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ ပရာဓိနော၊ သူတပါးနှင့် စပ်သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ ယေနကာမံဂမော၊ အလိုရှိတိုင်းသွားရသည်။ နဘဝေယျ၊ ရာ။ သောပုရိသော၊ သည်။ အပရေန၊ သော။ သမယေန၊ ဌ။ တမှာဒါသဗျာ၊ ထိုကျွန်၏အဖြစ်မှ။ မုစ္စယျ၊ ၏။ အတ္တာဓိနော၊ မိမိကိုယ်ကို အစိုးရသည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ အပရာဓိနော၊ သူတပါးနှင့်စပ်သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ ဘုဇိသော၊ ဖြူစင်သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ ယေနကာမံဂမော၊ မိမိအလိုရှိတိုင်းသွားရသည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ တဿပုရိသဿ၊ ၏။ ဧဝံပရိဝိတက္ခော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌ။ ဒါသော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အနတ္တာဓိနော၊ မိမိကိုယ်ကို အစိုးမရသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပရာဓိနော၊ သူတပါးနှင့် စပ်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ယေနကာမံဂမော၊ မိမိအလိုရှိတိုင်းသွားရသည်။ နအဟောသိ၊ ဖြစ်။ သောအဟံ၊ သည်။ ဧဘရဟိ၊ ဌ။ တမှာဒါသဗျာ၊ မှ။ မုတ္တော၊ သည်။ အမှိ၊ ၏။ အတ္တာဓိနော၊ မိမိကိုယ်ကို အစိုးရသည်။ အမှိ၊ ၏။ အပရာဓိနော၊ သူတပါးနှင့် စပ်သည်။ အမှိ၊ ၏။ ဘုဇိသော၊ ဖြူစင်သည်။ အမှိ၊ ၏။ ယေနကာမံဂမော၊ အလိုရှိတိုင်း သွားရသည်။ အမှိ၊ ၏။ ဣတိသေဝာ ပရိဝိတက္ခော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ သောပုရိသော၊ သည်။ တတောနိဒါနံ၊ ထိုကျွန်၏ အဖြစ်မှ လွတ်ခြင်းကြောင့်။ ပ။ (ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသည်ကား ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စနိဝရဏ၏ ဥပမာ စကားတည်း။ ဤသေယျထာဝိ အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုလတ္တံ့သည်ကား ပိစိကိစ္ဆာနိဝရဏ၏ ဥပမာ စကားတည်း)။

၂၂၂။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သေယျထာဝရိ၊ မူကား။ သဓနော၊ ဥစ္စာနှင့် တကွသော။ သဘောဂေါ၊ စည်းစိမ်နှင့် တကွသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ကန္တာရံ၊ ရေမရှိ ထသော။ ဒုမ္ဘိက္ခံ၊ အစာမရှိ ထသော။ “ရှားသော အစာရှိထသော၊ လည်းဟူ”။ သပ္ပဋိဘယံ၊ ဘေးရန် ရှိထသော။ အဗ္ဗါနမဂ္ဂံ၊ ရှည်စွာသော ခရီးကို။ “သို့လည်းဟူ”။ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊ သွားရာ၏။ သောပုရိသော၊ သည်။ အပရေန၊ ဇော။ သမယေန၊ ဌ။ တံကန္တာရံ၊ ထိုဘေးရန်ရှိသော ခရီးခဲကို။ သောတ္ထိနာ၊ စွာ။ နိတ္ထရေယျ၊ လွန်ရာ၏။ ခေမံ၊ ငြိမ်းချမ်းသော။ အပ္ပဋိဘယံ၊ ဘေးရန်မရှိသော။ ဂါမန္တံ၊ ရွာအထူးသို့။ အနုပပါပုဏ္ဏေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ တဿ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဝေပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌ။ သဓနော၊ နှင့်တကွ။ သဘောဂေါ၊ စည်းစိမ်နှင့်တကွ။ ကန္တာရံ၊ ရေမရှိထသော။ ဒုမ္ဘိက္ခံ၊ ရှားသော အစာ ရှိထသော။ “ငတ်မွတ်ထသော၊ လည်းဟူ”။ သပ္ပဋိဘယံ၊ ဘေးရန်ရှိထသော။ အဗ္ဗါနမဂ္ဂံ၊ ရှည်စွာသော ခရီးကို။ “သို့လည်းဟူ”။ ပဋိပဇ္ဇိံ၊ သွားပြီး။ သော အဟံ၊ သည်။ ဧတရဟိ၊ ဌ။ ကန္တာရံ၊ ဘေးရန်ရှိသော ခရီးခဲကို။ နိတိက္ကော၊ လွန်ပြီးသည်။ အမှိ၊ ၏။ သောတ္ထိနာ၊ စွာ။ ခေမံ၊ ငြိမ်းချမ်းစွာသော။ အပ္ပဋိဘယံ၊ ဘေးရန်မရှိသော။ ဂါမန္တံ၊ ရွာအထူးသို့။ အနုပုတ္တော၊ ရောက်ပြီးသည်။ အမှိ၊ ၏။ ဣဘိသောပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ သော ပုရိသေဝ၊ သည်။ တဏှော နိဒါနံ၊ ထိုသို့ ဘေးရန်မရှိသော အရပ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ပါမောဇ္ဇံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ လဘေထယထာ၊ ရရာသကဲ့သို့။ သောမနဿံ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို။ အဓိဂစ္ဆေယျယထာ၊ ရရာသကဲ့သို့။

၂၂၃။ ဝေမေဝ၊ ထိုအတူလျှင်။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဣဏံယထာ၊ မြီကိုကဲ့သို့။ ရောဂံယထာ၊ အနာကိုကဲ့သို့။ ဗန္ဓနာဂါရံယထာ၊ နှောင်အိမ်ကိုကဲ့သို့။ ဒါသဗျံယထာ၊ ကျန်၏ အဖြစ်ကိုကဲ့သို့။ ကန္တာရံ၊ ရေမရှိသော။ အဗ္ဗါနမဂ္ဂံယထာ၊ ရှည်စွာ သောခရီးကိုကဲ့သို့။ အပ္ပဟိနေ၊ မဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်ကုန်သေးသော။

၂-သာမညဖလသုတ္တ-ပဌမဈာန (၁၆၃)

ဣမေပဉ္စနီဝရဏော ဤငါးပါးကုန်သော နီဝရဏတို့ကို။ အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ သမနုပဿတိ၊ အဘန်တလဲလဲ ရှု၏။

၂၂၄။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာအဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ အာဏဏံပုယထာ၊ မြီမရှိ သကဲ့သို့။ အာရောရုံ ယထာ၊ အနာမရှိ သကဲ့သို့။ ဗန္ဓနာ၊ အနှောင်အဖွဲ့မှ။ မောက္ခ ယထာ၊ လွတ်ခြင်းကိုကဲ့သို့။ ခေမန္တဘူမိယထာ၊ ဘေးရန်မရှိသော အရပ်ကိုကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ထိုအတူလျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပဟီနေ၊ မဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်ပြီးကုန်သော။ ဣမေပဉ္စနီဝရဏော တို့ကို။ အတ္တနိ၊ ၌။ သမနုပဿတိ၊ ၏။

၂၂၅။ ပဟီနေ၊ ကုန်ပြီးသော။ ဣမေပဉ္စနီဝရဏော တို့ကို။ တနည်းကား၊ ဣမေပဉ္စနီဝရဏောတို့ကို။ ပဟီနေ၊ မဂ်ဖြင့် ပယ်အပ် သည်တို့ကို။ အတ္တနိ၊ ၌။ သမနုပဿတော၊ အဘန် တလဲလဲ ရှုသော။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား။ ပါမောဇ္ဇံ၊ သည်။ ဇာယတိ၊ ၏။ ပမုဒိတဿ၊ ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်းအား။။ ပီတိ၊ နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဇာယတိ၊ ၏။ ပီတိမနဿ၊ ပီတိနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏။ ကာယော၊ ရူပကာယသည်။ ပဿန္တတိ၊ ငြိမ်း၏။ ပဿဒ္ဓကာယော၊ ငြိမ်းပြီးသော ရူပကာယ ရှိသော ရဟန်းသည်။ သုခံ၊ သုခဝေဒနာကို။ ဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ သုခိနော၊ သုခဝေဒနာနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ တည်ကြည်၏။

ပဌမဈာန

၂၂၆။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ ကာမေဟိ၊ ကိလေသာကာမ ဝတ္ထု ကာမတို့မှ။ ဝိဝိစ္စေဝ-ဝိဝိစ္စေဝ၊ ကင်း၍သာလျှင်။ အကုသလေဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ သို့မှ။ ဝိဝိစ္စေဝ၊ ၍သာလျှင်။ သဝိတက္ကံ၊ ဝိတက် နှင့်တကွဖြစ်တသော။ သဝိစာရံ၊ ဝိစာရနှင့်တကွဖြစ်တသော။ ပိပေ တဇံ၊ နီဝရဏမှကင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်တသော။ “နီဝရဏမှ ကင်း ခသာ တရားအပေါင်း၌ ဖြစ်တသောလည်းကူ”။ ပီတိသုခံ၊ ပီတိ

(၁၆၄) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သုခနှင့်ယှဉ်သော။ ပဌမံဇာနံ၊ ကိ၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ရှိ၊ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။
 သောဘိက္ခ၊ သည်။ ဝေမေဝကာယံ၊ ဤကရဇ ကာယကိုလျှင်။
 “ဤရူပကာယကိုလျှင်၊ လည်းဟူ”။ (ကရဇ ကာယ ဟူသည်ကား
 ရူပကာယပင်တည်း)။ ဝိဝေကဇေန၊ နိဝရဏမှ ကင်းခြင်းကြောင့်
 ဖြစ်သော။ “နိဝရဏမှ ကင်းသော ထရားအပေါင်း၌ ဖြစ်သော
 လည်းဟူ”။ ဝိတိသုခေန၊ ဝိတိသုခ တည်းဟူသော ရေဖြင့်။
 အဘိသန္ဓေတိ၊ စွတ်စေ၏။ “စိုစေ၏၊ လည်းဟူ”။ (အဘိသန္ဓါ
 ကား ဓာတုတ္တာ နှင့်ဝတ္တကဘည်း”။ ပရိသန္ဓေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်
 စွတ်စေ၏။ ပရိပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏။ ပရိပ္ပရတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်
 နှံ့စေ၏။ အဿဘိက္ခ၊ နေဘိ၊ (ကာယသဿံစပ်)။ သဗ္ဗာဝဏှော၊
 အလုံးစုံ သုံးဆယ့် နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသရှိသော။ ကာယဿ၊
 ရူပကာယ၏၊ (ဌာနံ၌စပ်)။ ဝိဝေကဇေန၊ သော။ ဝိတိသုခေန၊
 ဖြင့်။ အဖုဋံ၊ မနှံ့သော။ ကိဋ္ဌိ၊ တစုံတခုသော။ ဌာနံ၊ အရပ်သည်။
 နဟောတိ၊ ဖြစ်။ (ဌာနံကား ပဓာနထည့်သည်)။

၂၂၇။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သေယျထာပိ၊ မူကား။ ဒက္ခော၊
 လိမ္မာသော။ နှာပကောဝါ၊ ရေချိုးသမားသည် လည်းကောင်း။
 နှာပကန္တေဝါသီဝါ၊ ရေချိုးသမား၏တပည့်သည်လည်းကောင်း။
 ကံသထာလေ၊ ကြေးခွက်၌။ “သံခွက်၌၊ လည်းဟူ”။ နှာနိယ
 စုဏ္ဍာနိ၊ ရေချိုးကသယ်မှုန့်တို့ကို။ “နန္ဒင်းစိမ်းအစရှိသော ရေချိုး
 ကသယ်မှုန့်တို့ကို၊ လည်းဟူ”။ အာကိရိတွာ၊ ထည့်၍။ ဥဒကေန၊
 ဖြင့်။ ပရိပ္ပေ၊ သကံ ပရိပ္ပေ၊ သကံ၊ ဖျန်း၍ဖျန်း၍။ “သွန်း၍သွန်း၍၊
 လည်းဟူ”။ သန္ဓေယျ၊ အလုံးအခဲကိုပြုရာ၏။ သာယံနှာနိယပိဏ္ဍိ၊
 ထိုရေချိုး ကသယ်မှုန့် အစိုင် အခဲသည်။ “ရေချိုး ကသယ်မှုန့်
 အလုံးအခဲသည်၊ လည်းဟူ”။ သွေဟာနုဂတာ၊ ရေဟုဆိုအပ်သော
 အစေးဖြင့် အစဉ်လျှောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သွေဟပရေတာ၊
 ရေဟုဆိုအပ်သော အစေးဖြင့် နှံ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သန္တရဗာ
 ဟိရာ၊ အတွင်းအရပ် အပအရပ်နှင့်တကွ။ (သဗ္ဗတ္ထကံဝေထည့်ပါ)။
 သဗ္ဗတ္ထကံဝေ၊ အလုံး အရပ်ကိုလျှင်။ သွေဟေန၊ ရေဟူသော

၂-သာမညဖလသုတ္တ-ဒုတိယဈာန (၁၆၅)

အစေးဖြင့်။ ဖုဋ္ဌာ၊ နံ့သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ပဉ္စရဏီ၊ ယိုစီးသည်။ နစဟောတိယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဣမမေဝကာယံ၊ ကိုလျှင်။ ဝိဝေကဇေန၊ သော။ ပီတိသုခေန၊ ပီတိသုခတည်းဟူသောရှေ့ဖြင့်။ အဘိသန္ဓေတိ၊ စွတ်စေ၏။ ပရိသန္ဓေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်စွတ်စေ၏။ ပရိပူရေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စေ၏။ ပရိပ္ပရတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် နှံစေ၏။ အဿဘိက္ခုနော၊ ဤ။ (ကာယဿ၌ စပ်)။ သဗ္ဗာဝတော၊ အလုံးစုံသောသုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ကောဠိဌာသရီသော။ ကာယဿ၊ ဤ။ ဝိဝေကဇေန၊ သော။ ပီတိသုခေန၊ ဖြင့်။ အဖုဋ္ဌံ၊ မနှံ့သော။ ကိဗ္ဗိ၊ တစုံတခုသော။ ဌာနံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ အဿဘိက္ခုနော၊ ဤ။ (သာမညဖလံ၌စပ်)။ ပုရိမေဟိ၊ ရှေ့၌ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ သန္နိဋ္ဌိကေဟိ၊ မျက်မှောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ သာမညဖလေဟိ၊ တို့ထက်။ အဘိက္ကန္တတရဉ္စ၊ လွန်သည်သည်းဖြစ်ထသော။ ပဏီတတရဉ္စ၊ ထူးမြတ်သည်လည်းဖြစ်ထသော။ သန္နိဋ္ဌိကံ၊ မျက်မှောက်၌ဖြစ်သော။ ဣဒမ္ဗိသာမညဖလံ၊ ဤရဟန်း၏အကျိုးကိုလည်း။ မယာ၊ သည်။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်အပ်၏။ (ဤသို့သမ္ပန်) တနည်းကား၊ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ အဿဘိက္ခုနော၊ ဤ။ သန္နိဋ္ဌိကံ၊ သော။ ဣဒမ္ဗိသာမညဖလံ၊ ဤပဌမဈာန်တည်းဟူသောရဟန်း၏အကျိုးသည်လည်း။ ပုရိမေဟိ၊ ကုန်သော။ သန္နိဋ္ဌိကေဟိ၊ ကုန်သော။ သာမညဖလေဟိ၊ တို့ထက်။ အဘိက္ကန္တတရဉ္စ၊ လွန်မြတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဤ။ ပဏီတတရဉ္စ၊ ထူးမြတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဤ။

ဒုတိယဈာန

၂၂၀။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ပုနစပရံ၊ တပါးတုံ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပိတက္ကပိစာရာနံ၊ တို့၏။ ဝုပသမာ၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်ထသော။ စေတသော၊ စိတ်ကို။ သမ္ပသာဒနံ၊ ကြည်စေတတ်ထသော။ စေတသော၊ ဤ။ ဧကောဒိဘာဝံ၊ မြတ်သော

(၁၆၆) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သမာဓိကို ပွားစေတတ်ထသော။ အဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်မရှိထသော။
 အဝိဇာရံ၊ ဝိစာရမရှိထသော။ သမာဓိဗေ၊ သမာဓိကြောင့် ဖြစ်ထ
 သော။ ပီတိသုခံ၊ ပီတိသုခရှိထသော။ ဒုတိယံဈာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊
 ပြည့်စုံစေ၍၊ ဝိဟရတိ၊ ။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ ဣမမေဝ ကာယံ၊
 ဤရူပကာယကိုလျှင်။ သမာဓိဇေန၊ သော။ ပီတိသုခေန၊ ဖြင့်။
 အဘိသန္ဓေတိ၊ စွတ်စေ၏။ ပရိသန္ဓေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်စွတ်စေ၏။
 ပရိပူရေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စေ၏။ ပရိပူရတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်နှံ
 စေ၏။ အဿဘိက္ခုနော၊ ။ သဗ္ဗာဝတော၊ အလုံးစုံသောသုံးဆယ့်
 နှစ်ပါးသောကောဠာသရှိသော။ ကာယဿ၊ ။ သမာဓိဇေန၊
 သော။ ပီတိသုခေန၊ ဖြင့်။ အဖုဋံ၊ မနှံ့သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။
 ဌာနံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။

၂၂၉။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သေယျသာပိ၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့
 နည်းဟူမူကား။ ဂမ္ဘီရော၊ နက်စွာသော။ ဥဒကရဟဒေါ၊ ရေအိုင်
 သည်။ (ဒဟဒေါဟူ၍ ပါဠိရှိ၏။ အနက်အထူးမရှိပြီ)။ ဥဒ္ဓိတော
 ဒကော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ အထက်သို့ တက်သော ရေရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ။ တဿရဟဒဿ၊ ထိုရေအိုင်၏။ (ပုရတ္ထိမာယ ဒက္ခိ
 ကာယ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌စပ်)။ ပုရတ္ထိမာယ၊ အရှေ့ဖြစ်သော။
 ဒိသာယ၊ ။ ဥဒကဿ၊ ။ အာယမုခံ၊ လာရာဖြစ်သော အဝသည်။
 “ဝင်ရာဖြစ်သော အဝသည်၊ လည်းဟူ”။ နေဝဟောတိ၊ ဖြစ်။
 ဒက္ခိကာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ။ ဥဒကဿ၊ ။ အာယမုခံ၊ သည်။
 နဟောတိ၊ ဖြစ်။ ပစ္ဆိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ။ ဥဒကဿ၊ ။
 အာယမုခံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဥတ္တရာယ၊ မြောက်ဖြစ်သော။
 ဒိသာယ၊ ။ ဥဒကဿ၊ ။ အာယမုခံ၊ ဝင်ရာဖြစ်သော အဝသည်။
 “လာရာ ဖြစ်သော အဝသည်၊ လည်းဟူ”။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။
 ဗဒဝေါစ၊ မိုးသည်လည်း။ ကာလေနကာလံ၊ အခါခင်သိမ်း။
 “အသ၌မပြတ်လည်းဟူ”။ သဗ္ဗာခာရံ၊ မိုးရေကို။ အနုပဂစ္ဆေ
 ယျ၊ မသွင်းရာ။ အဝခေါ၊ ထိုသို့မသွင်းပါ။ လျက်။ “ဝင်စစ်သဖြင့်
 ကား-လည်းဟူ”။ တမ္ဘာဥဒကရဟဒေါ၊ ထိုရေအိုင်မှ။ ဘိတာ၊

၂-သာမညဗလသုတ္တ-တတိယဈာန (၁၆၇)

ချမ်းစွာသော။ ဝါရိဓာရာ၊ ရေအယဉ်သည်။ ဥဒ္ဓိဇ္ဇိတွာ၊ အထက်
 သို့တက်၍။ တမေဝ ဥဒကရဟဒံ၊ ထိုရေအိုင်ကိုလျှင်။ ကေနဝါရိ
 နာ၊ ထိုအထက်သို့ တက်သောရေဖြင့်။ အဘိသန္ဓေယျ၊ စွတ်စေရာ
 ၏။ ပရိသန္ဓေယျ၊ ထက်ဝန်းကျင်စွတ်စေရာ၏။ ပရိပူရေယျ၊ ထက်
 ဝန်းကျင် ပြည့်စေရာ၏။ ပရိပူရေယျ၊ ထက်ဝန်းကျင် နှံ့စေရာ၏။
 သဗ္ဗာဝတော၊ အလုံးစုံသော ကြာမျိုးငါးပါးရှိသော။ တဿဥဒ
 ကရဟဒဿ၊ ထိုရေအိုင်၏။ (ဌာနံ၌စပ်)။ သိတေန၊ ချမ်းစွာသော။
 ဝါရိနာ၊ ရေဖြင့်။ အဖုဋံ၊ မနှံ့သော၊ ကိဉ္ဇိ၊ သော။ ဌာနံ၊ အရပ်
 သည်။ နအဿနဟောတိယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ မဟာ
 ရာဇ၊ ကြီး။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ပ။ သန္ဓိဋ္ဌိကံ၊ သော။ ဣဒမ္ဗိသာမ
 ညဗလံ၊ သည်လည်း။ ပုရိမေဟိ၊ ကုန်သော။ သန္ဓိဋ္ဌိကေဟိ၊
 ကုန်သော။ သာမညဗလေဟိ၊ တို့ထက်။ အဘိက္ကန္တတရဉ္စ၊ လွန်
 မြတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဏီတတရဉ္စ၊ ထူးမြတ်သည်
 လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။

တတိယဈာန

၂၃၀။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ပုနစပရံ၊ တပါးတုံ။ ဘိက္ခု၊ သည်။
 ဝိတိယာ၊ ဝိတိကို။ ဝိရာဝါစ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်လည်း။ ဥပေက္ခ
 ကောစ၊ လျစ်လျူရှုခဲ့သည်ဖြစ်၍လည်း။ သတော၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံ
 သည်ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာနော၊ ပညာအဆင်အခြင်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်
 ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သုခဉ္စ၊ သုခဝေဒနာကိုလည်း။ ကာယေန၊
 ရူပကာယဖြင့်။ ပဋိသံဝေဒတိ၊ ခံစား၏။ ယံဈာနဟေတု၊ အကြင်
 ဈာန်တည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တံသမင်္ဂိပုဂ္ဂလံ၊ ထို
 တတိယဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အရိယာ၊ ဘုရားအစရှိ
 ကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဥပေက္ခကော၊ လျစ်လျူ
 ရှုသည်ဖြစ်၍။ သတိမာ၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ သုခဝိဟာရိ၊
 ချမ်းသာစွာ နေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာစိက္ကန္တိ ပသံသန္တိ၊ ချီးမွမ်း

(၁၆၈) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကုန်၏။ တံတတိယံ ဖျာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ဤ။ ပိဟရတိ၊ ၎င်း။
သောဘိက္ခု၊ သည်။ ဣမမေဝကာယံ၊ ကို။ နိဗ္ဗိတိကေန၊ ပီတိမရှိ
သော။ သုခေန၊ သုခဝေဒနာတည်းဟူသော ချမ်းသောရေဖြင့်။
(အဘိသန္ဓေယျ စသည် အနက်တူပြီ)။

၂၃၁။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သေယျထာပိ၊ ဟူမူကား။ ဥပ္ပလိ
နိယံဝါ၊ ကြာဖြူ ကြာနီ ကြာညိုတော၌ လည်းကောင်း။ ပဒုမိနယံ
ဝါ၊ ကြာပဒုမာတော၌ လည်းကောင်း။ ပုဏ္ဏရိကိနိယံဝါ၊ ကြာ
ပုဏ္ဏရိတ်တော၌လည်းကောင်း။ အပ္ပေကစ္စာနိ၊ အချိုကုန်သော။
ဥပ္ပလာနိဝါ၊ ကြာဖြူကြာနီကြာညိုတို့သည်လည်းကောင်း။ ပဒုမာ
နိဝါ၊ ကြာပဒုမာတို့သည်လည်းကောင်း။ ပုဏ္ဏရိကာနိဝါ၊ ကြာ
ပုဏ္ဏရိတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဥဒကော၌။ ဇာတာနိ၊ ဖြစ်ကုန်
၏။ ဥဒကော၌။ သံဝဒ္ဓါနိ၊ ကြီးကုန်၏။ “ပွားကုန်၏၊ လည်းဟူ”။
ဥဒကာနုဂ္ဂတာနိ၊ ရေမှမပေါ်ကုန်သေး။ ရေမှ မတက်ကုန်သေး၊
လည်းဟူ။ အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသီနိ၊ ရေ၏အတွင်း၌ နစ်၍ကြီးကုန်
၏။ တာနိ၊ ထိုကြာတို့သည်။ ယာဝအဂ္ဂါစ၊ အဖျားတိုင်အောင်
လည်းကောင်း။ ယာဝမူလာစ၊ အရင်းတိုင်အောင်လည်းကောင်း။
သီတေန၊ သော။ ဝါရိနာ၊ ရေဖြင့်။ အဘိသန္ဓာနိ၊ စွတ်ကုန်၏။
ပရိသန္ဓာနိ၊ ထက်ဝန်းကျင်စွတ်ကုန်၏။ ပရိပူရာနိ၊ ထက်ဝန်းကျင်
ပြည့်စုံကုန်၏။ ပရိပ္ပုတာနိ၊ ထက်ဝန်းကျင် နှံ့ကုန်၏။ အဿဥဒက
ရဟဒဿ၊ ထိုရေအိုင်၏။ (ဝါရိနာ၌စပ်လေ)။ သဗ္ဗာဝတံ သဗ္ဗာ
ဝန္တာနံ၊ အလုံးစုံအခက်အရှက်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ ဥပ္ပလာနံဝါ၊
ကြာဖြူကြာနီ ကြာညိုတို့၏ လည်းကောင်း။ ပဒုမာနံဝါ၊ ကြာ
ပဒုမာတို့၏လည်းကောင်း။ ပုဏ္ဏရိကာနံဝါ၊ ကြာပုဏ္ဏရိတ်တို့၏
လည်းကောင်း။ (ဌာနံ၌စပ်လေ)။ သီတေန၊ သော။ ဝါရိနာ၊ ဖြင့်။
အဖုဋ်၊ မန့်၊ သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ဌာနံ၊ သည်။ နဟောတိ
ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။

၂-သာမညဖလသုတ္တ-ဝိပဿနာဉာဏ (၁၆၉)

စတုတ္ထဈာန်

၂၃၂။ ပုနစပရံ၊ တုံ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သုခဿစ၊ သုခဝေဒနာကို လည်း။ ပဟာနာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခဿစ၊ ကိုလည်း။ ပဟာနာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗေဝါဠုလျှင်။ သောမနဿ ဒေါမနဿာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထင်္ဂမာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အဒုက္ခမသုခံ၊ ဒုက္ခလည်း မဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်သော။ ဥပေက္ခာသတိ ပါရိသုဒ္ဓိံ၊ ဥပေက္ခာ သည် ဖြစ်စေအပ်သော သတိ၏ စင်ခြင်းလည်းရှိထသော။ စတုတ္ထံ ဈာန်၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ ဣမ မေဝကာယံ၊ ကိုလျှင်။ ပရိသုဒ္ဓေန၊ ဖြူစင်စွာထသော။ ပရိယောဒါ တေန၊ ပြီးပြီးပြန်ရှိထသော။ “အရောင်နှင့်လည်း ပြည့်စုံထသော၊ လည်းဟူ” စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဖရိတွာ၊ နံ၍။ နိသိန္ဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကာယဿဉ္စစပ်)။ အဿဘိက္ခုနော၊ အား။ သဗ္ဗာ ဝတော၊ သော။ ကာယဿ၊ ၏။ ပရိသုဒ္ဓေန၊ သော။ ပရိယောဒါ တေန၊ အရောင်နှင့်ပြည့်စုံသော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ အဖုဠံ၊ သော။ ကိဉ္ဇိ၊ သော။ ဌာနံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။

၂၃၃။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သေယျထာပိ၊ မူကား။ ပုရိသော၊ သည်။ သြဒါတေန၊ ဖြူစင်စွာသော။ ဝတ္ထေန၊ အဝတ်ဖြင့်။ သသိသံ၊ ဦးခေါင်းနှင့်တကွ။ ပါရူပိတွာ၊ ၍။ နိသိန္ဓော၊ သည်။ အဿဟောတိ၊ ၏။ အဿပုရိဿ၊ ၏။ ပ။ အဖုဠံ၊ သော။ ကိဉ္ဇိ၊ သော။ ဌာနံ၊ သည်။ အဿဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။

ဝိပဿနာဉာဏ (၁)

၂၃၄။ ပုနစပရံ၊ တုံ။ ပ။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ စိတ္ထေ၊ ကို။ သမာဟိတေ၊ ကောင်းစွာထားပြီးသော်။ စိတ္ထေ၊ သည်။ ပုရိ သုဒ္ဓေ၊ ဖြူစင်စွာဖြစ်ပြီးသော်။ ပရိယောဒါတေ၊ အရောင်အဝါနှင့် ပြည့်စုံပြီးသော်။ အနင်္ဂတေ၊ ကိလေသာ မရှိပြီးသော်။ ဝိဂတူပက္ကိ လေသေ၊ ညစ်ညူးခြင်းကင်းပြီးသော်။ မုဒုဘူတေ၊ နူးညံ့စွာ ဖြစ်ပြီး သော်။ ကမ္မနိယေ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြစ်ခြင်းငှာခံပြီးသော်။ ဌိတေ

(၁၇၀) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

တည်ပြီးသော်၊ အာနေဉ္စပတ္တေ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းကင်းပြီးသော်။ ဉာဏ
 ဒဿနာယ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်အလိုငှာ။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဘိနိဟရတိ၊
 ရှေ့ရှုဆောင်၏။ အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ ရှေ့ရှုညွတ်စေ၏။ သောဘိက္ခူ၊
 သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ကိံ၊ အသို့။ ပဇာနာတိ၊ နည်း။
 မေ၏။ အယံကာယော၊ ဤရူပကာယသည်။ ရူပီ၊ ရုပ်ရှိ၏။ စာတု
 မဟာဘူတိကော၊ လေးပါးသော မဟာဘူတ်ဖြင့်ပြီး၏။ မာတာ
 ပေတ္တိက သမ္ဘဝေါ၊ အမိအဖထို၏ သက်သွေးကြောင့် ဖြစ်၏။
 ဩဒနကုမ္မာသုပစယော၊ ထမင်းမုယောမုန့်တို့ဖြင့်ကြီး၏။ “ထမင်း
 မုယောမုန့်တို့သည်ကြီးစေအပ်၏၊ လည်းဟူ”။ အနိစ္စ၊ ဣဒနပရိ
 မဒ္ဒနဘောဒနဝိဒ္ဓံသနဓမ္မော၊ အမြဲမတည်ခြင်းသဘော၊ ကသံယမုန့်
 ဖြင့် လိမ်းကျံခြင်းသဘော၊ ဆုပ်နယ်ခြင်းသဘော၊ ပျက်စီးခြင်း
 သဘော၊ ဖရိုဖရဲကြခြင်းသဘောရှိ၏။ မေ၊ ၏။ ဣဒဉ္စဝိညာဏံ၊
 သည်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးပါးသော မဟာဘူတ်ဖြင့် ပြီးသော
 ရူပကာယ၌။ သိတံနိဿိတံ၊ မှီ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးပါးသော မဟာ
 ဘူတ်ဖြင့်ပြီးသော ရူပကာယ၌။ ပဋိဗဒ္ဓံ၊ စပ်၏။

၂၃၅။ မဟာရာဇကြီး။ သေယျထာပိ၊ မူကား။ မဏိဝေဠု၊
 ရိယော၊ ပတ္တမြား ကြောင်မျက်ရွဲသည်။ သုဘော၊ ကောင်းမွန်
 ပြေပြစ်စွာ၏။ ဇာတိမာ၊ စင်ကြယ်စွာသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်
 ၏။ အဋ္ဌံသော၊ ရှစ်မြောင့်ရှိ၏။ သုပရိကမ္မကတော၊ အလွန်
 ကောင်းစွာပြုပြင်အပ်၏။ အစ္စော၊ ကြည်လင်၏။ ဝိပုသန္ဓော၊
 အလွန်ကြည်လင်၏။ အနာဝိလော၊ နောက်ကျခြင်းမရှိ။ သဗ္ဗာ
 ကာရသမ္ပန္နော၊ အလုံးစုံသော ပွတ်ခြင်း၊ ထွင်းခြင်း အစရှိသော
 အခြင်းအရာနှင့်ပြည့်စုံ၏။ တတြ၊ ထိုပတ္တမြား ကြောင်မျက်ရွဲ၌။
 ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤချည်ကို။ အာဝုတံ၊ သီအပ်၏။ (အဘယ်သို့သော
 ချည်ကိုသီအပ်သနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ
 “နီလံဝါ၊ ပပဏ္ဍုသုတ္တံဝါ” ဟူသော ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ။
 သိုပါဠိ၏အတ္ထကား)။ နီလံဝါ၊ ညိုသော အဆင်းရှိသော ချည်ကို
 လသ်းကောင်း။ ဝီတံဝါ၊ ရှေ့သော အဆင်းရှိသော ချည်ကိုလည်း

၂-သာမညဗလသုတ္တ-မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ (၁၇၁)

ကောင်း။ လောဟိတံဝါ၊ နိသောအဆင်းရှိသော ချည်ကိုလည်း
 ကောင်း။ ဩဒါတံဝါ၊ ဖြူသော အဆင်းရှိသော ချည်ကိုလည်း
 ကောင်း။ ပဏ္ဍုသုတ္တံဝါ၊ ဖြော့တော့သော အဆင်းရှိသောချည်ကို
 လည်းကောင်း။ အာဝုတံ၊ သီအပ်၏။ တမေနံ-တံနံ၊ ထိုပတ္တမြား
 ကို။ စက္ခုမာ၊ စက္ခုအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော၊ ပုရိသော၊ သည်။
 ဟတ္ထေ၊ ဌ။ ကရိတွာ၊ ထားသည်ကိုပြု၍။ ပစ္စဝေက္ခေယျ၊ ဆင်ခြင်
 ရာ၏။ ကိံပစ္စဝေက္ခေယျ၊ အဘယ်သို့ ဆင်ခြင်ရာသနည်း ဟူမူ
 ကား။ အယံမဏိဝေဠုရိယော၊ ဤပတ္တမြား ကြောင်မျက်ရွဲသည်။
 သုဘော၊ ကောင်းမွန် ပြေပြစ်စွာ၏။ ဇာတိမာ၊ စင်ကြယ်သော
 အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်၏။ အဋ္ဌံသော၊ ရှစ်မြောင့်ရှိ၏။ သုပရိကမ္မ-
 ကတော၊ အလွန်ကောင်းစွာ ပြုပြင်အပ်၏။ အစ္ဆော၊ ကြည်လင်၏။
 အနာဝိလော၊ နောက်ကျခြင်း မရှိ။ သဗ္ဗကာရသမ္ပန္နော၊ အလုံး
 စုံသော ပွတ်ခြင်း ထွင်းခြင်းအစရှိသော အခြင်းအရာနှင့်ပြည့်စုံ၏။
 တဏှ၊ ထိုပတ္တမြား ကြောင်မျက်ရွဲ၌။ ဣဒံသုတ္တံ၊ ကို။ အာဝုတံ၊
 သီအပ်၏။ ကိဒိသံ၊ အဘယ် အဆင်းရှိသော ချည်ကို။ အာဝုတံ၊
 နည်း။ (နှစ်ပုဒ်ထည့်ပါ)။ နီလံဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပ။ ပဏ္ဍု-
 သုတ္တံဝါ၊ ဖြော့တော့သော အဆင်း ရှိသော ချည် ကို လည်း
 ကောင်း။ အာဝုတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စဝေက္ခေယျယထာ၊ ဆင်ခြင်
 သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ပ။

မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ (၂)

၂၃၆။ ကမ္မနိယေ၊ တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းငှာ ခံပြီးသော်။ ဌိတေ၊
 တည်ပြီးသော်။ အာနန္ဒပတ္ထေ၊ တုန်လှုပ်ခြင်း ကင်းပြီးသော်။
 မနောမယံ၊ အဘိညာဉ်စိတ်သည် ပြီးစေအပ်သော။ ကာယံ၊ ရူပ
 ကာယကို။ အဘိနိဗ္ဗိနာယ၊ ဖန်ဆင်းခြင်းငှာ။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဘိနိဟ
 ရတိ၊ ရှေ့ရှုဆောင်၏။ အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ ရှေ့ရှုညွတ်စေ၏။ သော
 ဘိက္ခု၊ သည်။ ဣမမှာကာယာ၊ ဤမိမိ၏ အတ္တဘောမှ။ “ဤမိမိ
 ကိုယ်မှ၊ လည်းဟူ”။ အညံ၊ သော။ ရူပိ၊ ရုပ်ရှိသော။ မနောမယိ၊

(၁၇၂) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသစ်

အဘိညာဉ် စိတ်သည် ပြီးစေအပ်သော။ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂံ၊ ခပ်သိမ်း
သော အင်္ဂါကြီးငယ်နှင့် ပြည့်စုံ ထသော။ အဟိန်နိဗ္ဗယံ၊ မယုတ်
သော ဣန္ဒြေရှိထသော။ ကာယံ၊ ရူပကာယကို။ အဘိနိဗ္ဗိနာတိ၊
ဖန်ဆင်း၏။

၂၃၇။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သေယျထာဝံ၊ မူကား။ ပုရိသော၊
သည်။ မုဉ္ဇမ္မာ၊ ဖြူဆံမြက်မှ။ ဤသိကံ၊ အညောကံကို။ ပဗ္ဗာဟေယျ၊
နုတ်ရာ၏။ တဿပုရိသဿ၊ ၏။ ဧဝံပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿ
ဘဝေယျ၊ ရာ၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ မုဉ္ဇော၊ ဖြူဆံမြက်တည်း။
အယံ၊ ကား။ ဤသိကာ၊ အညောကံတည်း။ မုဉ္ဇော၊ ဖြူဆံမြက်
သည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ ဤသိကာ၊ သည်။ အညော၊
တည်း။ မုဉ္ဇမ္မာတွေဝ၊ မှသာလျှင်။ ဤသိကာ၊ အညောကံကို။
ပဗ္ဗာဠာ၊ နုတ်အပ်၏။ ဣတိ ဧသော ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿ
ဘဝေယျ၊ ၏။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သေယျထာဝံ၊ ပန၊ ဥပမာ-
အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ပုရိသော၊ သည်။ အသိံ၊ သန်လျက်
ကို။ ကောသိယာ၊ အအိမ်မှ။ ပဗ္ဗာဟေယျ၊ နုတ်၏။ တဿ
ပုရိသဿ၊ ၏။ ဧဝံ ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿ ဘဝေယျ၊ ၏။
အယံ၊ ဤသည်ကား။ အသိံ၊ သန်လျက်တည်း။ အယံ၊ ကား။
ကောသိ၊ သန်လျက်အိမ်တည်း။ အသိံ၊ သည်။ အညော၊ တည်း။
ကောသိ၊ သည်။ အညော၊ တည်း။ ကောသိယာတွေဝ၊ အအိမ်မှသာ
လျှင်၊ အသိံကို။ ပဗ္ဗာဠာ၊ နုတ်အပ်၏။ ဣတိ ဧသော ပရိဝိတက္ကော၊
သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သေယျထာဝံ၊ ပန၊
တနည်းတုံ။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ အဟိံ၊ မြွေကို။ ကရဏ္ဍာ၊
အရေဟောင်းမှ။ ဥဒ္ဓရေယျ-ဥဒ္ဓရဏံ ပစ္စဝေက္ခေယျ၊ ထုတ်ခြင်းကို
ဆင်ခြင်ရာ၏။

အမှာ ဤအရာ၌ “ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ အဟိံ၊
မြွေကို။ ကရဏ္ဍာ၊ ပချုပ်မှ။ ဥဒ္ဓရေယျ၊ နှယ်ရာ၏”
ဟု အချို့သောဆရာတို့ ယောဇနာကုန်၏။ ထိုအတ္ထယောဇနာခြင်း
သည် “ကရဏ္ဍာတိဣဒ္ဓမ္ပိအဟိကဉ္စကဿနာမံ၊ န ဝိလိဝ ကရဏ္ဍ

၂-သာမညဖလသုတ္တ-ဣဒ္ဓိဝိညေဏ (၁၇၃)

ကဿ၊ အဟိကဉ္စကောဟိ အဟိနာ သဒိသောဝ ဟောတိ။ တတ္ထ
 ကိဉ္စာပိ ပုရိသော အဟိကရဏှာ ဥဒ္ဓရေယျာတိ ဟတ္ထေန ဥဒ္ဓရိယ
 မာနော ဝိယ ဒဿိတော၊ အထခေါ စိတ္တေနဝဿ ဥဒ္ဓရဏံဝေဒိ
 တဗ္ဗံ” ဟူသော အဋ္ဌကထာ ပါဠိနှင့် မညီသောကြောင့် မသင့်။
 တဿ ပုရိသဿ၊ ထိုယောက်ျား၏။ ဧဝံ ပရိဝိတက္ကော၊
 သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ရာ၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အဟိ၊
 မြွေတည်း။ အယံ၊ ကား။ ကရဏှော၊ အရေဟောင်းတည်း။ အဟိ၊
 သည်။ အညော၊ တည်း။ ကရဏှော၊ အရေဟောင်းသည်။ အညော၊
 တည်း။ ကရဏှာတွေဝ၊ အရေဟောင်းမှသာလျှင်။ အဟိ၊ မြွေကို။
 အဟိနာ၊ မြွေသည်။ (ကတ္တားထည့်)။ ဥဗ္ဘတော၊ နုတ်အပ်၏။
 ဣတိ ဧသော ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ ဧဝ
 မေဝခေါ၊ ထိုအတူလျှင်။ မဟာရာဇေ၊ ကြီး။ (အကြွင်းအနက်
 တူပြီ)။

ဣဒ္ဓိဝိညေဏ (၃)

၂၃၀။ ပ။ ကမ္မနိယေ၊ အထူးထူးသောရုပ်ကို ဖန်ဆင်းခြင်းငှာ
 ခံပြီးသော်။ ဌိတေ၊ ပြီးသော်။ အာနေဉ္စပတ္တေ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းကင်း
 ပြီးသော်။ ဣဒ္ဓိဝိဓာယ၊ အထူးထူးသော ရုပ်ကို ဖန်ဆင်းခြင်းငှာ။
 စိတ္တံ၊ ပရိကံစိတ်ကို။ အဘိနိဟရတိ၊ ၏။ အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ ၏။ သော
 ဘိက္ခု၊ သည်။ အနေကဝိဟိတံ၊ အထူးထူး အပြားပြားရှိသော။
 ဣဒ္ဓိဝိဓံ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓဉ္စာဏ်ကို။ ပစ္စနုဘောတိအဘိနိပ္ပါဒေတိ၊ ပြီးစေ၏။
 “ပြည့်စုံစေ၏၊ လည်းဟူ”။ ကိံအဘိနိပ္ပါဒေတိ၊ အဘယ်သို့
 ပြီးစေသနည်း ဟူမူကား။ ဧကောပိ၊ တယောက် သည်လည်း။
 ဟုတွာ၊ ၍။ ဗဟုဓာ၊ များစွာ အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဗဟုဓာပိ၊ များသော အပြားရှိသည်လည်း။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဧကော၊
 တယောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဝိဘာဝမ္ပိ၊ မျက်မှောက်
 ဖြစ်သော အရပ်သို့လည်းကောင်း။ တိရောဘာဝမ္ပိ၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်
 သောအရပ်သို့ လည်းကောင်း။ တိရောကုဋံပိ၊ တိုက်နံရံခြားရာ

(၁၇၄) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

အရပ်သို့ လည်းကောင်း။ တိရောပါကာရရှိ၊ တံတိုင်းခြားရာအရပ်
 သို့လည်းကောင်း။ တိရောပဗ္ဗတမ္ဘိ၊ တောင်ခြားရာ အရပ်သို့လည်း
 ကောင်း။ အသဇ္ဇမာနော၊ မပြီမစွန်းသည်ဖြစ်၍။ အာကာသေ
 သေယျထာပိ၊ ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ပထဝိယာပိ၊
 ၌လည်း။ ဥဒကေသေယျထာပိ၊ ရေ၌ကဲ့သို့။ ဥမ္မုဇ္ဇနိမ္မုဇ္ဇံ၊ ပေါ်ခြင်း
 ၎င်းကို။ ကရေတိ၊ ၏။ ဥဒကေပိ၊ ၌လည်း။ အသဇ္ဇမာနော၊
 မပြီမစွန်းသည်ဖြစ်၍။ ပထဝိယံ သေယျထာပိ၊ မြေ၌ကဲ့သို့။ ဂစ္ဆတိ၊
 ၏။ အာကာသေပိ၊ ၌လည်း။ ပလ္လင်္ကေန၊ ထက်ဝယ်ဖြင့်။ ပက္ခိ၊
 အတောင်နှင့် ပြည့်စုံသော။ သကုဏော သေယျထာပိ၊ ငှက်ကဲ့သို့။
 ကမတိ၊ သွား၏။ “ပျံ၏၊ လည်းဟူ”။ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကေ၊ ဤသို့
 ကြီးသောတန်ခိုးရှိကုန်သော။ ဧဝံမဟာနုဘာဝေ၊ ဤသို့ကြီးသော
 အရောင်ရှိကုန်သော။ ဣမေဝ စန္ဒိမ သူရိယေ၊ ဤ လ၊ နေ တို့ကို
 လည်း။ ပါဏိနာ၊ လက်ဖြင့်။ ပရာမသတိ၊ သုံးသပ်၏။ ပရိမဇ္ဇတိ၊
 ဆုပ်နယ်၏။ ယာဝ မြဟ္မာလောကာပိ၊ မြဟ္မာ့ပြည် တိုင်အောင်
 လည်း။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဝသံ၊ အလိုကို။ ဝတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။

၂၃၉။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သေယျထာပိ၊ မူကား။ ဒက္ခော၊
 လိမ်မာသော။ ကုမ္ဘကာရောဝါ၊ အိုးထိန်းသည် လည်းကောင်း။
 ကုမ္ဘကာရန္တေ ဝါသီဝါ၊ အိုးထိန်းသည်၏ တပည့် သည်လည်း
 ကောင်း။ မတ္တိကာယ၊ မြေကို။ သုပရိကမ္မကတာယ၊ ညက်စွာ
 နယ်ပြီးသော်။ ယံ-ယဒေဝဘာဇနဝိကတိ၊ အကြင်အကြင် ခွက်
 အထူးကိုလျှင်။ “အကြင်အကြင် အိုးအထူးကိုလျှင်၊ လည်းဟူ”။
 အာကဓေယျ၊ အလိုရှိရာ၏။ တံ-တဒေဝဘာဇနဝိကတိ၊ ကိုလျှင်။
 ကရေယျ၊ ရာ၏။ အဘိနိပ္ပါဒေယျ၊ ပြီးစေရာ၏။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။
 သေယျထာဝါပန၊ ဥပမာတထူးတုံ။ ဒက္ခော၊ သော။ ဒန္တကာရော
 ဝါ၊ ဆင်စွယ်ပွတ် သမားသည် လည်းကောင်း။ ဒန္တကာရန္တေ ဝါ
 သီဝါ၊ ဆင်စွယ်ပွတ်သမား၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း။ ဒန္တ
 သို့၊ ဆင်စွယ်ကို။ သုပရိကမ္မကတသို့၊ ကောင်းစွာ အပြေအဖြစ်ပြု
 ပြီးသော်။ ယံ-ယဒေဝဒန္တဝိကတိ၊ အကြင် အကြင် ဆင်စွယ်ခွက်

၂-သာမညဖလသုတ္တ-ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ (၁၇၅)

အထူးကိုလျှင်။ အာကဓံယျ၊ ၎င်း။ တံ-တဒေဝဒန္တဝိကတိံ၊
ကိုလျှင်။ ကရေယျ၊ ၎င်း။ အဘိနိပ္ပါဒေယျ၊ ပြီးစေရာ၏။ မဟာရာဇ၊
ကြီး။ သေယျထာဝါပန၊ ဥပမာတထူးတုံ။ ဒက္ခော၊ သော။ သုဝဏ္ဏ
ကာရောဝါ၊ ရှေ့ပန်းထိမ်သည် သည်လည်းကောင်း။ သုဝဏ္ဏကာ
ရန္တောဝါသီဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ သုဝဏ္ဏသိဿံ၊ ရှေ့ကို။ သုပရိ
ကမ္မကတသိဿံ၊ ကောင်းစွာ လျော်ခြင်းကို ပြုအပ်ပြီးသော်။ ယံ-
ယဒေဝသုဝဏ္ဏဝိကတိံ၊ အကြင် ရှေ့တန်ဆာအထူးကိုလျှင်။ အာ
ကဓံယျ၊ ၎င်း။ တံ တဒေဝ သုဝဏ္ဏဝိကတိံ၊ ကိုလျှင်။ ကရေယျ၊
၎င်း။ အဘိနိပ္ပါဒေယျ၊ ၎င်း။ ဝေမေဝ၊ ထိုအတူလျှင်။ မဟာရာဇ၊
ကြီး။ (အနက်အကြောင်းတူပြီ)။

ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ (၄)

၂၄၀။ ကမ္မနိယော ဒိဗ္ဗသေဝုတံ အဘိညာဉ်ဖြစ်ခြင်းငှာ ခံပြီး
သော်။ ဌိတေ၊ သော်။ အာနေဉ္စပတ္တေ၊ တုန်လှုပ်ခြင်း ကင်းလ
သော်။ ဒိဗ္ဗာယ၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရကို ခိုသော။ နတ်တို့၏ သောတ
ပသာဒနှင့်တူသော၊ လည်းဟူ''။ သောတဓာတုယာ၊ သောတ
အဘိညာဉ်အလိုငှာ။ စိတ္တံ၊ ပရိကံစိတ်ကို။ ပ။ သောဘိက္ခ၊ သည်။
ဒိဗ္ဗာယ၊ နတ်တို့၏ သောတ ပသာဒနှင့်တူသော။ ဝိသုဒ္ဓါယ၊
အထူးစင်ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်ထသော။ အတိတ္တန္တမာနုသိ
ကာယ၊ လူတို့၏သောတပသာဒကိုလွန်၍သဒ္ဓါရုံကို ကြားခြင်းငှာ
စွမ်းနိုင်ထသော။ သောတဓာတုယာ၊ သောတ အဘိညာဉ်ဖြင့်။
ဒိဗ္ဗေစ၊ နတ်ပြည်၌လည်းကောင်း။ မာနုသေစ၊ လူ့ပြည်၌လည်း
ကောင်း။ ဒုရေစ၊ ဝေးသောအရပ်၌ လည်းကောင်း။ သန္တိကေစ၊
နီးသောအရပ်၌လည်းကောင်း။ ယေသဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်
ကုန်၏။ ဥဘော၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ တေသဒ္ဓေ၊ တို့ကို။ သုဏာတိ၊
ကြား၏။

၂၄၁။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သေယျထာဝိ၊ မူကား။ ပုရိသော၊
သည်။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နော၊ ရှည်သော ခရီးကို သွားသည်။

၃၇၇ R

(၁၇၆) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဟောတိ။ ၏။ သောပုရိသော၊ သည်။ ဘေရိသဒ္ဓန္ဓိ၊ စည်ကြီးအသံ
 ကိုလည်းကောင်း။ မုဒိင်္ဂသဒ္ဓန္ဓိ၊ မုရိုးစည် အသံကို လည်းကောင်း။
 သင်္ခါပဏဝဒိန္ဒိမသဒ္ဓန္ဓိ၊ ခရုသင်းအသံ၊ ထက်စည်သံ၊ ပတ်သာသံ
 ကိုလည်းကောင်း။ သုဏေယျ၊ ၏။ တဿ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဧဝံပရိ
 ဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ရာ၏။ ကိံဘဝေယျ၊ နည်းဟူ
 မူကား။ ဘေရိသဒ္ဓေါ ဣတိဝိ၊ စည်ကြီးအသံဟူ၍ လည်းကောင်း။
 မုဒိင်္ဂသဒ္ဓေါ ဣတိဝိ၊ မုရိုးစည်အသံဟူ၍ လည်းကောင်း။ သင်္ခါပဏဝ
 ဒိန္ဒိမ သဒ္ဓေါ ဣတိဝိ၊ ခရုသင်းအသံ၊ ထက်စည်သံ၊ ပတ်သာသံ၊
 ဟူ၍လည်းကောင်း။ သုဏေယျ၊ ၏။ ဣတိသော ပရိဝိတက္ကော၊
 သည်။ ဘဝေယျ၊ ၏။ တနည်းကား၊ ဘေရိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣတိဝိ၊
 ဤသို့သဘောရှိ၏။ မုဒိင်္ဂသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣတိဝိ၊ ဤသို့ သဘော
 ရှိ၏။ ဒိန္ဒိမသဒ္ဓေါ၊ ပတ်သာသံသည်။ ဣတိဝိ၊ ဤသို့ သဘော
 ရှိ၏။ ဣတိသော ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ ဘဝေယျ၊ ၏။ ဧဝေမဝ
 ခေါ၊ လျှင်။ (အကြွင်းအနက်တူဖို့)။

စေတောပရိယဉာဏ (၅)

၂၄၂။ ကမ္မနိယေ၊ စေတောပရိယအဘိညာဉ်ဖြစ်ခြင်းငှာ ခွံပြီး
 သော်၊ ပ။ စေတောပရိယဉာဏာယ၊ ဉာဏ်အလိုငှာ။ စိတ္တံ၊
 ပရိကံကို။ ပ။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ ပရသတ္တာနံ၊ တပါးသော သတ္တ
 ဝါတို့၏။ ပရပုဂ္ဂလာနံ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ (စေတောဉာဏံ။
 ဤနှစ်ပုဒ်ကား ဝေဝုဏ်တည်း)။ ဧတော၊ စိတ်ကို။ စေတသာ၊
 မိမိ၏ အဘိညာဉ်စိတ်ဖြင့်။ ပရိစ္စ၊ ပိုင်းခြား၍။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

အမှာ စေတောကား သဿစောဟူသော သုတ်၌စသဒ္ဓါ
 ဖြင့် အံဝိဘတ်ကို ဩပြု၍ပြီးသော ဒုတိယန္တပုဒ်
 တည်း။ ပဋိစ္စဟုပါဠိအချို့ရှိ၏။ ပရိစ္စဟု ရှိမှသင့်သည်။ ။ တပါး
 ကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ စိတ်ကို သိ၏ဟူပြီ။ အဘယ်သို့ သိ
 သနည်းဟုစောဒနာဘွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကိုဖြေခြင်းငှာ “သရာဂံ
 ဝါစိတ္တံ” အစရှိသောပါဠိကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား)။

၂-သာမညဇလသုတ္တ-စေတောပရိယဉာဏ (၁၇၇)

* သရာဂံ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကိုမူလည်း။ သရာဂံစိတ္တန္တိ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သောစိတ်ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ ဝီတရာဂံ၊ ရာဂကင်းသော။ စိတ္တံ၊ ကိုမူလည်း။ ဝီတရာဂံစိတ္တန္တိ၊ ရာဂကင်းသောစိတ်ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ (သဒေါသံ အစရှိသည်လည်း ဤနည်းယောဇနာလေ)။ သံခိတ္တံ၊ တွန့်သော။ “ထိနမိဒ္ဓနှင့်တကွဖြစ်သော၊ လည်းဟူ”။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကိုမူလည်း။ သံခိတ္တံစိတ္တန္တိ၊ တွန့်သောစိတ်ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဝိက္ခိတ္တံ၊ ပျံလွင့်သော။ “တုန်လှုပ်သော၊ လည်းဟူ”။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကိုမူလည်း။ ဝိက္ခိတ္တံစိတ္တန္တိ၊ ပျံလွင့်သောစိတ်ဟူ၍။ “တုန်လှုပ်သောစိတ်၊ ဟူ၍”။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ မဟဂ္ဂတံ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကိုမူလည်း။ မဟဂ္ဂတံစိတ္တန္တိ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သောစိတ်ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ အမဟဂ္ဂတံ၊ မဟဂ္ဂုတ်မှတစ်ပါးသော။ စိတ္တံ၊ ကိုမူလည်း။ အမဟဂ္ဂတံစိတ္တန္တိ၊ မဟဂ္ဂုတ်မှတစ်ပါးသောစိတ်ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ သဥတ္တရံ၊ မိမိတို့ထက်လွန်မြတ်သော တရားရှိသော။ “မိမိတို့ထက် စွမ်းနိုင်သော တရားရှိသော၊ လည်းဟူ”။ စိတ္တံ၊ ကိုမူလည်း။ သဥတ္တရံ စိတ္တန္တိ၊ မိမိတို့ထက် လွန်သောတရားရှိသောစိတ်ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ အနုတ္တရံ၊ မိမိတို့ထက်လွန်သော တရားမရှိသော။ စိတ္တံ၊ ကိုမူလည်း။ အနုတ္တရံ စိတ္တန္တိ၊ မိမိတို့ထက် လွန်သော တရားမရှိသော စိတ်ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ သမာဟိတံ၊ သမာဓိနှင့်ယှဉ်သော။ စိတ္တံ၊ ကိုမူလည်း။ သမာဟိတံစိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ အသမာဟိတံ၊ သမာဓိနှင့်မယှဉ်သော။ စိတ္တံ၊ ကိုမူလည်း။ အသမာဟိတံ စိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ ဝိမုတ္တံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော။ စိတ္တံ၊ ကိုမူလည်း။ ဝိမုတ္တံစိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ အဝိမုတ္တံ၊ ကိလေသာတို့မှ မလွတ်သော။ စိတ္တံ၊ ကိုမူလည်း။ အဝိမုတ္တံ စိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။

၂၄၃။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သေယျထာပိ၊ မူကား။ ဒဟရော၊ ငယ်စွာသော။ ယုဝါ၊ လူလင်ပျိုဖြစ်သော။ မဏ္ဍနကဇာတိကော၊ တန်းဆာဆင်တတ်သော သဘောရှိသော။ ဣတ္ထိံ၊ သည်လည်းကောင်း။

(၁၇၈) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ပုရိသောဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ ဖြူစင်သော။ ပရိယောဒါတေ၊ ပြီးပြီးပြန်သော အရောင်ရှိသော။ အာဒါသေဝါ၊ ကြေးမုံ၌လည်းကောင်း။ အစ္ဆေ၊ ကြည်လင်သော။ ဥဒကပတ္တေဝါ၊ ရေခွက်၌လည်းကောင်း။ သကံ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ မုခနိမိတ္တံ၊ မျက်နှာရိပ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခမာနာ၊ ဆင်ခြင်သည်ရှိသော်။ “ရှုသည်ရှိသော်၊ လည်းဟူ”။ သကနိကံဝါ၊ မှည့်မည်း ဝက်ခြင် အစရှိသည်ကိုမူလည်း။ သကနိကန္တိ၊ မှည့်မည်း ဝက်ခြင် အစရှိသည်ရှိ၏ဟူ၍။ ဇာနေယျယထာ၊ ကဲ့သို့။ အသကနိကံဝါ၊ မှည့်မည်းဝက်ခြင် အစရှိသည် မရှိသည်ကိုမူလည်း။ အသကနိကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဇာနေယျယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေမေဝါ၊ လျှင်။ မဟာရာဇေ၊ ကြီး။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ စိတ္တေ၊ ကို။ သမာဟိတေ၊ ကောင်းစွာအာရုံ၌ ထားပြီးသော်။ စိတ္တေ၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓေါ၊ ဖြူစင်ပြီးသော်။ ပရိယောဒါတေ၊ ပြီးပြီးပြန်အရောင်ရှိပြီးသော်။ အနုဂံတေ၊ ကိလေသာမရှိပြီးသော်။ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ၊ ညစ်ညူးခြင်း ကင်းပြီးသော်။ မုဒုဘူတေ၊ နူးညံ့စွာဖြစ်ပြီးသော်။ ကမ္မနိယေ၊ စေတောပရိယဉာဏ်ဖြစ်ခြင်းငှာ ခံပြီးသော်။ ဌိတေ၊ တည်ပြီးသော်။ အာနေဉ္စပတ္တေ၊ တုန်လှုပ်ခြင်း ကင်းပြီးသော်။ စေတောပရိယဉာဏာယ၊ စေတောပရိယဉာဏ်အလိုငှာ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပ။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ ပရသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပရပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့၏။ စေတော၊ ကို။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ ပရိစ္စ၊ ၍။ ပ။

ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ (၆)

၂၂၄။ ကမ္မနိယေ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်ဖြစ်ခြင်းငှာခံပြီးသော်။ ပ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ ဉာဏာယ၊ အလိုငှာ။ (အနက် ရှေ့နှင့် တူပြီ)။ သောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တတော၊ ထိုကိုယ်၏ အဖြစ်မှ။ စုတော၊ စုတေသည်ရှိသော်။ ဣဝ၊ ဤကိုယ်၏အဖြစ်၌။ ဥပပန္နော၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သာကာရံ၊ အခြင်းအရာနှင့် တကွဖြစ်သော။ သဥဒ္ဓေသံ၊ ညွှန်းခြင်းနှင့် တကွ ဖြစ်သော။ အနေကဝိဟိတံ၊

၂-သာမညဖလသုတ္တ-ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ (၁၇၉)

အထူးထူးအပြားပြားရှိသော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ရှေးဘဝ၌ ခံစားပြီး
သော ခန္ဓာကို။ အနုဿရတိ၊ ၏။

၂၄၅။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သေယျထာပိ၊ မူကား။ ပုရိသော၊
သည်။ သကမ္မာ၊ မိမိနေရာဖြစ်သော။ ဂါမာ၊ မှ။ အညံ၊ သော။
ဂါမံ၊ သို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ သွားရာ၏။ တမှာပိဂါမာ၊ ထိုတပါးသော
ရွာမှလည်း။ အညံ၊ သော။ ဂါမံ၊ သို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ သွားရာ၏။
သောပုရိသော၊ သည်။ တမှာဂါမာ၊ မှ။ သကံယေဝ၊ မိမိနေရာလျှင်
ဖြစ်သော။ ဂါမံ၊ သို့။ ပစ္စာဂစ္ဆေယျ၊ ၏။ တဿပုရိသဿ၊ ၏။
ဧဝံ ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။
သကမ္မာ၊ သော။ ဂါမာ၊ မှ။ အမုံ၊ ဤအမည်ရှိသော။ ဂါမံ၊ သို့။
အဂစ္ဆိံ၊ သွားပြီး။ တတြ၊ ထိုရွာ၌။ အဟံ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အဋ္ဌာသိံ၊
ရပ်ပြီး။ ဧဝံ၊ သို့။ နိသိဒိံ၊ ထိုင်ပြီး။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဘာသိံ၊ စကားဆိုပြီး။
ဧဝံ၊ သို့။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ အဟောသိံ၊ ပြီး။ တမှာပိဂါမာ၊
မှလည်း။ အမုံ၊ ဤအမည်ရှိသော။ ဂါမံ၊ သို့။ အဂစ္ဆိံ၊ ပြီး။ ပ။ တမှာ
ဂါမာ၊ မှ။ သကံယေဝ၊ မိမိနေရာလျှင်ဖြစ်သော။ ဂါမံ၊ သို့။ ပစ္စာ
ဂတော၊ တဖန် ပြန်ပြီး။ ဣတိ သော ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။
ဘဝေယျ၊ ၏။ ဧဝမေဝခေါ၊ ထိုအတူလျှင်။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ပ။
(အနက်တူပြီ)။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ (၇)

၂၄၆။ ကမ္မနိယေ၊ စုတုပပါတဉာဏ်ဖြစ်ခြင်းငှာ ခံပြီးသော်။ ပ။
သတ္တာနံ၊ တို့၏။ စုတုပပါတဉာဏာယ၊ စုတိပဋိသန္ဓေကိုသိသော
ဉာဏ်အလို့ငှာ။ စိတ္တံ၊ ပရိကံစိတ်ကို။ ပ။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ ဒိဗ္ဗေန၊
ဒိဗ္ဗဝိဟာရကို မှီထသော။ “နတ်တို့၏စက္ခုပသာဒနှင့်တူထသော၊
လည်းဟူ”။ သုဒ္ဓေန၊ အယူစင်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ် ထသော။
အတိက္ကန္တမာနုသကေန၊ လူတို့၏ ပသာဒစက္ခုကို လွန်၍ ရူပါရုံ
ကိုမြင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ထသော။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်။
စဝမာနေ၊ စုတေခါနီးဖြစ်ကုန်သော။ ဥပပဇ္ဇမာနေ၊ ပဋိသန္ဓေယူခါ

(၁၀၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

နီးဖြစ်ကုန်သော။ ဟိနေ၊ ယုတ်ကုန်သော။ ပကီတေ၊ မြတ်ကုန်သော။ သုဝဏ္ဏေ၊ ကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်သော။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ၊ မကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်သော။ သုဂတေ၊ ကောင်းသော အလားရှိကုန်သော။ ဒုဂ္ဂတေ၊ မကောင်းသော အလားရှိ ကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ယထာ ကမ္မုပဂေ၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ကုန်ထသော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ကိံပဇာနာတိ၊ အဘယ်သို့ အပြားအားဖြင့် သိသနည်း ဟူမူကား။ ဣမေဝါပန ဘောန္တောသတ္တာ၊ ဤအရှင်သတ္တဝါတို့သည်။ (ဘောန္တော ဟူသော ဝိသေသနပုဒ်ဖြင့် ကရုဏာပြဓာန်းခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြဘော်မူ၏)။ ကာယဒုစ္စရိတေန၊ ကာယဒုစရိတ်နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ပ။ အရိယာနံ၊ အရိယာတို့ကို။ ဥပဝါဒကာ၊ ကဲ့ရဲ့ဘတ်ကုန်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ မှားသောအယူ ရှိကုန်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ၌ သူတပါးတို့ကို ဆောက်တည်စေကုန်၏။ တေသတ္တာ၊ တို့သည်။ ကာယဿ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ တနည်းကား၊ ကာယဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ ပရမ္မဏာ၊ စုတိစိတ်၏ အထက်၌။ အပါယံ၊ ချမ်းသာခြင်း ကင်းထသော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ မကောင်းသော အလားဖြစ်သော။ “မကောင်းမှုကိုပြုသောသူတို့၏ လားရာဖြစ်ထသော၊ လည်းဟူ”။ ဝိနိပါတံ၊ ပျက်စီးသော အင်္ဂါကြီးငယ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ကျရာဖြစ်ထသော။ နိရယံ၊ ငရဲသို့။ ဥပပန္နာ၊ ရောက်လေကုန်၏။ ဣမေဝါပန ဘောန္တော သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကာယသုစရိတေန၊ ကာယသုစရိတ်နှင့်။ ပ။ အရိယာနံ၊ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ အနုပဝါဒကာ၊ မကဲ့ရဲ့ဘတ်ကုန်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ၊ ကောင်းသောအယူ ရှိကုန်၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသမာဒါနာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကံတို့၌ သူတပါးတို့ကို ဆောက်တည် စေကုန်၏။ တေသတ္တာ၊ တို့သည်။ ကာယဿ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ တနည်းကား၊ ကာယဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ ပရမ္မဏာ၊ စုတိစိတ်၏ အထက်၌။ သုဂတိံ၊ ကောင်းသော အလား ဖြစ် ထ သော။

၂-သာမညဖလသုတ္တ-ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ (၁၀၁)

“ကောင်းမှုကိုပြုသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော၊ လည်းဟူ”။
 သဂုံ၊ မြတ်သောရူပါရုံ အစရှိသည် တို့၏ တည်ရာ ဖြစ်သော။
 လောကံ၊ နတ်ပြည်သို့။ ဥပပန္နာ၊ ရောက်လေကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိဗ္ဗေန၊ နတ်
 တို့၏ ပသာဒစက္ခုနှင့် တူထသော။ ဝိသုဓ္ဓေန၊ အထူးစင်ခြင်း၏
 အကြောင်းဖြစ်ထသော။ အတိတ္တန္တ မာနုသကေန၊ လူတို့၏ ပသာဒ
 စက္ခုကိုလွန်၍ ရူပါရုံကို မြင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ထသော။ စက္ခုနာ၊
 စက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်။ စဝမာနေ၊ စုတေခါနီးဖြစ်ကုန်သော။ ဥပ-
 ပဇ္ဇမာနေ၊ ပဋိသန္ဓေယူခါနီး ဖြစ်ကုန်သော။ ပ။ သုဂတေ၊ ကောင်း
 သောအလား ရှိကုန်သော။ ဒုဂတေ၊ မကောင်းသော အလားရှိ
 ကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ယထာ ကမ္မုပဂေ၊
 ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

၂၄၇။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သေယျထာပိ၊ မူကား။ မဇ္ဈေသိဉာ
 ဇူကေ၊ ခရီးဆုံးအလယ်၌။ ပါသာဒေါ၊ ပြာသာဒ်သည်။ ဌိတော၊
 ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပြာသာဒ်၌။ စက္ခုမာ၊ စက္ခုပသာဒနှင့် ပြည့်စုံသော။
 ပုရိသော၊ သည်။ ဌိတော၊ တည်လျက်။ မနုဿေ၊ တို့ကို။ ဂေဟံ၊
 အိမ်သို့။ ပဝိသန္တေပိ၊ ဝင်ကုန်သည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဂေဟာ၊
 မှ။ နိက္ခမန္တေပိ၊ ထွက်ကုန်သည်တို့ကို လည်းကောင်း။ ရထိကာယ၊
 ခရီးမ၌။ ဝိထိံသဗ္ဗရန္တေပိ၊ အဆက်ဆက် သွားကုန်သည် တို့ကို
 လည်းကောင်း။ “အစဉ်အစဉ်သွားကုန်သည်တို့ကိုလည်းကောင်း
 လည်းဟူ”။ မဇ္ဈေသိဉာဇူကေ၊ ခရီးဆုံး အလယ်၌။ နိသိန္တေပိ၊
 နေကုန်သည် တို့ကိုလည်းကောင်း။ ပသေယျ၊ ရာ၏။ တဿပုရိ
 သဿ၊ ၏။ ဧဝံပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ ဧတေ
 မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဂေဟံ၊ သို့။ ပဝိသန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတေမနုဿာ၊
 တို့သည်။ ဂေဟာ၊ မှ။ နိက္ခမန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတေမနုဿာ၊ တို့သည်။
 ရထိကာယ၊ ခရီးမ၌။ ဝိထိံသဗ္ဗရန္တိ၊ အစဉ်အစဉ် သွားကုန်၏။
 ဧတေမနုဿာ၊ တို့သည်။ မဇ္ဈေသိဉာဇူကေ၊ ခရီးဆုံး အလယ်၌။

(၁၀၂) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

နိဿိန္နာ၊ ကုန်သည်။ ဣတိဧသောပရိပိတက္ကော၊ သည်။ အဿ
ဘဝေယျ၊ ၏။ ဧဝမေဝခေါ၊ လျှင်။ (အကြွင်းအနက်တူပြီ)။

အာသဝက္ခယဉာဏ (၈)

၂၄၈။ ပ။ ကမ္မနိယေ၊ အာသဝက္ခယဉာဏ် ဖြစ်ခြင်းငှာ ခံကုန်
သော်။ ပ။ အာသဝါနံ၊ အာသဝတရား တို့၏။ ခယဉာဏာယ၊
ကုန်ရာဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်အလိုငှာ။ စိတ္တံ၊
ပရိကံစိတ်ကို။ အဘိနိဟရတိ၊ ရှေ့ရှုဆောင်၏။ အဘိနိန္နာမေတိ၊
ရှေ့ရှုညွတ်စေ၏။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤဝင်္ဂတရားသည်။
ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ မဖောက် မပြန်။
“ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း၊ လည်းဟူ”။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ အယံ
တဏှာဓမ္မော၊ ဤတဏှာတရားသည်။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဒုက္ခ၏
အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ မဖောက် မပြန်။
“ဟုတ်မှန်တိုင်း၊ လည်းဟူ”။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ အယံဓမ္မော၊ ဤ
နိဗ္ဗာန်တရားသည်။ ဒုက္ခနိရောဓော၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာတည်း။ ဣတိ၊
သို့။ ယထာဘူတံ၊ ပြန်။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ အယံဓမ္မော၊ ဤမဂ်တရား
သည်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒေါ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်
သို့ ရောက်စေတတ်သော အကျင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊
ပြန်။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဣမေတယောဓမ္မော၊ ဤလောဘဒိဋ္ဌိ အဝိဇ္ဇာ
တရား သုံးပါးတို့သည်။ အာသဝါ၊ အာသဝံမည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။
ယထာဘူတံ၊ ပြန်။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤတရားသည်။ အာသဝ
သမုဒယော၊ အာသဝ၏ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာ
ဘူတံ၊ ပြန်။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤတရားသည်။ အာသဝနိ
ရောဓော၊ အာသဝ၏ချုပ်ရာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ ပြန်။
ပဇာနာတိ၊ ၏။ အယံဓမ္မော၊ ဤတရားသည်။ အာသဝနိရောဓ
ဂါမိနိပဋိပဒေါ၊ အာသဝ၏ချုပ်ရာသို့ရောက်စေတတ်သော အကျင့်
တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ ပြန်။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။
ဇာနာတော၊ သိထသော။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဿတော၊ မြင်ထသော။

၂-သာမညဖလသုတ္တ-အာသဝက္ခယဉာဏ (၁၈၃)

တဿဘိက္ခုနော၊ ဇာ၊ စိတ္တံ၊ သညံ။ ကာမာသဝါပိ၊ ကာမာသဝ
 မှလည်း၊ ဝိမုစ္စတိ၊ လွှတ်၏။ စိတ္တံ၊ သညံ။ ဘဝါသဝါပိ၊ မှလည်း။
 ဝိမုစ္စတိ၊ ဇာ၊ စိတ္တံ၊ သညံ။ အဝိဇ္ဇာသဝါပိ၊ မှလည်း။ ဝိမုစ္စတိ၊ ဇာ။
 အဟံ၊ သညံ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ အာသဝတို့မှလွတ်ရာဖြစ်သော အရဟတ္တ
 ဖိုလ်၌။ ဝိမုတ္တော၊ အာသဝမှလွတ်သည်။ အမှိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။
 ဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ဇာတိ၊ ပဋိ
 သန္ဓေသည်။ ဒီဏာ၊ ကုန်ပြီ။ မြဟ္မစရိယံ၊ မဂ်တည်းဟူသော
 အကျင့်သီတင်းကို။ ဝုသိတံ၊ သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏီယံ၊ ပြုအပ်သော
 တဆယ့်ခြောက်ပါးသောကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ အပရံပန၊ တဖန်။
 ဣတ္ထတ္တာယ၊ တဆယ့် ခြောက်ပါးသော ကိစ္စအလို့ငှာ။ “ကိုလေ
 သာကုန်ခြင်းငှာ၊ လည်းဟူ”။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်သော။ မဂ္ဂဘာဝနာ
 ကိစ္စံ၊ မဂ်ကိုပွားစေခြင်း ကိစ္စသည်။ မေ၊ အား။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ တနည်း
 ကား၊ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ခန္ဓာအစဉ်မှ၊ ပရံ၊ တပါး
 သော။ ခန္ဓသန္တာနံ၊ ခန္ဓာအစဉ်သည်။ မေ၊ အား။ နအတ္ထိ၊ ရှိ။ ဣတိ၊
 သို့။ ပဇာနာတိ၊ ဇာ။

၂၄၉။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာအတယ်ကဲ့သို့
 နည်းဟူမူကား။ ပဗ္ဗတသင်္ခေပေ၊ တောင်ထိပ်၌။ အစ္စော၊ ကြည်
 သော ရေရှိထသော။ ဝိပုသန္ဓော၊ အလွန်ကြည်သော ရေရှိထ
 သော။ အနာဝိလော၊ ညွှန်မြှူကင်းသော ရေရှိထသော။ ဥဒကရဟ
 ဒေါ၊ ရေအိုင်သည်။ အတ္ထိ၊ ဇာ။ တတ္ထ၊ ထိုရေအိုင်၌။ (ပသေယျ
 န္ဓစပ်)။ တနည်းကား၊ တတ္ထတဿဥဒကရဟဒဿ၊ ထိုရေအိုင်
 ၏။ (တီရေ၌စပ်။ ဤနောက်နည်း၌ တတ္ထ-၌ ထပစ္စည်းသည်သာမိ
 အနက်၌ဖြစ်၏။ တီရေ၊ ကမ်းနား၌။ ဌိတော၊ တည်သော။ စက္ခု
 မာ၊ စက္ခုပသာဒနှင့် ပြည့်စုံသော။ ပုရိသော၊ သည်။ တနည်း
 ကား၊ စက္ခုမာ၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဇီရေ၊ ၌။ ဌိတော၊
 တည်လျက်။ သိပ္ပိကသမ္ပ၊ ကမ္ဘိ၊ ခရယောက်သွားကိုလည်းကောင်း။
 သက္ခရကထလမ္ဘိ၊ ကျောက်စစ်အိုးခြမ်း ကိုလည်းကောင်း။ မစ္ဆ

(၁၀၄) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဂုဗ္ဗိ၊ ငါးလိပ်ကို လည်းကောင်း။ စရန္တိ၊ သွားသည်ကိုလည်း
ကောင်း။ တိဠန္တိ၊ ရပ်သည်ကို လည်းကောင်း။ ပဿေယျ၊ ၏။

အမှာ ဤအရာ၌ ကျောက်စစ် အိုးခြမ်း ကွဲသည် စရဏ
ကြိယာကို မပြီးစေတတ်။ တိဠန္တိကြိယာကိုသာ ပြီး
စေတတ်၏။ ခရယောက်သွား ငါးလိပ်တို့ကား ကြိယာနှစ်ပါးကို
ပင် ပြီးစေတတ်၏။ ထိုကြောင့် “သက္ခရကထလံ တိဠန္တံ သိပ္ပိက
သမ္ပကမ္ပိ မစ္ဆ ဂုဗ္ဗိ စရန္တိ တိဠန္တိ ဟူ၍ ဆိုအပ်လျက် ယထာ
လာဘနည်းအားဖြင့် ‘သိပ္ပိကသမ္ပကမ္ပိ သက္ခရကထလမ္ပိ စရန္တိ
တိဠန္တိ’ ဟုဆိုသည်။ ယထာလာဘနည်းဟူသည်ကား သက္ခရက
ထလံ-ဟူသောကံကို တိဠန္တိကြိယာနှင့်သာယှဉ်။ စရဏ ကြိယာနှင့်
မယှဉ်လင့်။ သိပ္ပိကသမ္ပကမ္ပိ မစ္ဆဂုဗ္ဗိဟူသော ကံနှစ်ခုကို ကြိယာ
နှစ်ခုနှင့် ယှဉ်လေဟူလိုသည်။

* တဿပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဧဝံ ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿ
ဘဝေယျ၊ ၏။ ကိံဘဝေယျ၊ နည်းဟူမူကား။ အယံဥဒကရဟဒေါ၊
ဤရေအိုင်သည်။ အစ္စော၊ ကြည်သောရေရှိ၏။ ဝိပ္ပသန္ဓော၊ အလွန်
ကြည်လင်သော ရေရှိ၏။ အနာဝိလော၊ မြှူကင်းသော ရေရှိ၏။
တတြ၊ ထိုရေအိုင်၌။ ဣမေ သိပ္ပိကသမ္ပကာပိ၊ ဤယောက်သွား
ခရုတို့သည်လည်းကောင်း။ ဣမေ သက္ခရကထလာပိ၊ ဤကျောက်
စစ်အိုးခြမ်းကွဲတို့သည် လည်းကောင်း။ ဣမေ မစ္ဆ ဂုဗ္ဗာပိ၊ ဤငါး
လိပ်တို့သည်လည်းကောင်း။ စရန္တာပိ၊ သွားလည်း သွားကုန်၏။
တိဠန္တာပိ၊ ရပ်လည်းရပ်ကုန်၏။ ဣတိဧသောပရိဝိတက္ကော၊ သည်။
အဿဘဝေယျ၊ ၏။ ဧဝမေဝခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ပ။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။
(အကြွင်းအနက်တူပြီ)။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သန္နိဋ္ဌိကံ၊ မျက်မှောက်၌
ယူအပ်သော။ ဣဒမိသာမညဖလံ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော
ရဟန်း၏အကျိုးသည်လည်း။ ပုရိမေဟိ၊ ရှေ့ဆိုအပ်ပြီးကုန်သော။
သန္နိဋ္ဌိကေဟိ၊ ကုန်သော။ သာမညဖလေဟိ၊ တို့ထက်။ အဘိက္ကန္တ
တရဉ္စ၊ လွန်မြတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဏိတ တရဉ္စ၊
ထူးမြတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ သန္နိဋ္ဌိကာ၊

၂-သာမညဖလသုတ္တ-ဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာ (၁၈၅)

ပစ္စုပ္ပန်မျက်မှောက်၌ မြင်အပ်သော။ ဣမသွာ သာမညဖလော၊
ဤအရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော ရဟန်း၏ အကျိုးထက်။ ဥတ္တရိ
တရံဝါ၊ လွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်ထသော။ ပဏီတတရံဝါ၊
ထူးမြတ်သည်လည်း ဖြစ်ထသော။ အညံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ တပါး
သော။ သန္တိဋ္ဌိကံ၊ သော။ သာမညဖလံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။

အဇာတသတ္တုဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာ

၂၅၀။ ဣတိဝေံ၊ သို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သာမညဖလေ၊
ရဟန်း၏အကျိုးကို။ ဝုတ္တေ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ မာဂ
ဓော၊ မဂဓရာဇ်တိုင်းကို အစိုးရထသော။ ဝေဒေဟိပုတ္တော၊
ဝေဒေဟိမိဖုရား၏သားဖြစ်သော။ အဇာတသတ္တု၊ အဇာတသတ်
အမည်ရှိသော။ ရာဇာ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို အဝေါစ၊ ၏။ ဘန္တေ၊
ရား။ ဣဒံ၊ ဤတရားဒေသနာတော်သည်။ အဘိက္ကန္တံ၊ အလွန်နှစ်
လိုဖွယ် ရှိ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဣဒံ၊ သည်။ အဘိက္ကန္တံ၊ အလွန်
ကောင်းမြတ်၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့
နည်းဟူမူကား။ နိကုဇ္ဇိတံ၊ အောက်သို့ မျက်နှာပြု၍ ထားအပ်
သောအိုးကို။ တနည်းကား၊ အောက်၌ မျက်နှာဝ ရှိသောအိုး
အစရှိသည်ကို။ ဥက္ကုဇ္ဇေယျထာဝါ၊ အထက်သို့ မျက်နှာရှိသည်
ကို ပြုဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ (ဟူ၍လည်း အဓိပ္ပာယ်ထူပေး)။
ပဋိစ္ဆန္တံ၊ မြက်သစ်ရွက် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော ဝတ္ထုကို။
ဝိဝရေယျထာဝါ၊ ဖွင့်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ မုဋ္ဌဿ၊ ခရီးမှား
သောသူအား။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ အာစိက္ခေယျ ထာဝါ၊ ကြားပေသကဲ့
သို့လည်းကောင်း။ အန္ဓကာရေ၊ အင်္ဂါ လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော
အမိုက်တိုက်၌။ တေလပဇ္ဇောကံ၊ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို။ ဓာရေယျ
ထာဝါ၊ ထွန်းဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ စက္ခုမန္တော၊ စက္ခု
ပသာဒနှင့်ပြည့်စုံသောသူတို့သည်။ ရူပါနိရူပါရုံတို့ကို။ ဒက္ခန္တိယ
ထာဝါ၊ မြင်ကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဝေမေဝ၊ ထိုအတူလျှင်။
ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အနေကပရိယာယေန၊ များစွာ

(၁၀၆) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သောအကြောင်းဖြင့်။ ဓမ္မော၊ ကို။ ပကာသိတော၊ ထင်ရှားပြ
 အပ်ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ သောဟံ သော အဟံ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊
 ကို။ သရဏံ သရဏံဗုဒ္ဓံ၊ ဆင်းရဲကို ဖျောက်ပေတတ်၏ ချမ်းသာ
 ကို ဆောင်ပေတတ်၏ ဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ ဘဇာမိ၊ ဆည်းကပ်၏။
 တနည်းကား၊ ဂစ္ဆာမိ-ဗုဒ္ဓာမိ၊ သိ၏။ ဓမ္မဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။
 ဘိက္ခုသံသဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သရဏံ သရဏံဗုဒ္ဓံ၊ ဂစ္ဆာမိ
 ဘဇာမိ၊ ။ တနည်းကား၊ ဂစ္ဆာမိဗုဒ္ဓာမိ၊ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊
 သည်။ အဇ္ဇတံ၊ ယနေ၏အဖြစ်ကို။ အဂ္ဂေအာဒိံ ကတော၊ အစပြု၍။
 (ဤအတ္ထယောဇနာကား အဇ္ဇတဂ္ဂေဟု ပဌမကွရာတနှင့် ရှိသော
 ပါဠိကို လိုသတည်း။ အဇ္ဇဒဂ္ဂေ ဟူ၍ တတိယကွရာ ဒနှင့်လည်း
 ပါဠိရှိ၏။ “အဇ္ဇဒဂ္ဂေ အဇ္ဇအဂ္ဂကတော၊ ယနေကိုအစပြု၍” ဤသို့
 ယောဇနာ၊ ဒ အကွရာကား အာရုံတည်း)။ ပါဏုပေတံ၊
 ဇီဝိတိန္ဒြေ တည်သမျှသော ကာလပတ်လုံး။ “အသက်နှင့်ပြည့်စုံ
 သမျှသော ကာလပတ်လုံး၊ လည်းဟူ”။ သရဏဂတံ၊ ဆည်းကပ်
 ခြင်းသို့ရောက်သော။ “ကိုးကွယ်ခြင်းသို့ရောက်သော၊ လည်းဟူ”။
 ဥပါသကံ၊ သီတင်းသည်ဟူ၍။ မံ၊ ကို။ ဓာရေတု၊ မှတ်တော်မူ
 လော့။ ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ယထာဗလံ၊ မိုက်သည်အားလျော်စွာ။
 ယထာမုဠံ၊ တွေဝေသည် အားလျော်စွာ။ ယထာ အကုသလံ၊
 မလိမ္မာသည် အားလျော်စွာ။ အစ္စယော၊ အပြစ်သည်။ မံ၊ ကို။
 အစ္စာဂမာ၊ နှိပ်စက်၏။ (အဘယ်ကြောင့် အပြစ်သည် နှိပ်စက်လေ
 သနည်းဟု သူ့စောဒနာကို ဖြေလို၍ “ယောစာဟံပိတရံ” အစ
 ရှိသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား။ ။ ယသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သောစာဟံ-ယောစအဟံ၊ အကြင် ငါသည်။ ဓမ္မိကံ၊
 တရားစောင့်ထသော။ ဓမ္မရာဇာနံ၊ တရားသဖြင့်မင်းဖြစ်ထသော။
 “တရားသဖြင့် မင်းပြုထသော၊ လည်းဟူ”။ ပိတရံ၊ ကို။ ဣဿရိ
 ယဿ၊ မင်းစည်းစိမ်၏။ ကာရဏာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဇီဝိတော၊
 မှ။ ဝေါရောပေသိ၊ ချမ်း၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံမံ၊ ထိုငါ့ကို။
 အစ္စယော၊ အပြစ်သည်။ အစ္စာဂမာ၊ နှိပ်စက်၏။ ဘန္တေ၊ ရား။

၂-သာမညဗလသုတ္တ-ဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာ (၁၀၇)

ဘဂဝါ၊ သည်။ တဿမေ၊ ထိုငါ၏။ အစွယံ၊ အပြစ်ကို။ အစွယ
တော၊ အပြစ်အားဖြင့်။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ သံဝရာယ၊
စောင့်ခြင်းငှာ။ ပဋိဂ္ဂဏှာတု၊ သည်းခံတော်မူပါလော့။ ဣတိတေ
ဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။

၂၅၁။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ တံ၊ သည်။ တဿ၊ နာလော့။ တံ၊
သင့်ကို။ အစွယော၊ အပြစ်သည်။ ယထာဗလံ၊ မိုက်သော
အလျောက်။ ယထာမုဋ္ဌံ၊ တွေဝေသောအလျောက်။ ယထာ အကု
သလံ၊ မလိမ္မာသောအလျောက်။ အစွဂမာ၊ နှိပ်စက်၏။ ကသ္မာ၊
ကြောင့်။ အစွဂမာ၊ နည်း။ တံ၊ သည်။ ယံ ယေန ကာရဏေန၊
ကြောင့်။ ဓမ္မိကံ၊ တရားစောင့်ထသော။ ဓမ္မရာဇာနံ၊ တရားသဖြင့်
မင်းဖြစ်ထသော။ ပိတရံ၊ ကို။ ဇီဝိတာ၊ မှ။ ဝေါရောပေသိ၊ ၏။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သင့်ကို။ အစွယော၊ သည်။ အစွဂမာ၊ ၏။
မဟာရာဇ၊ ကြီး။ တံ၊ သည်။ ယထာ ယသ္မာ ကာရဏာ၊ ကြောင့်။
အစွယံ၊ ကို။ အစွယတော၊ အပြစ်အားဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ယထာ
ဓမ္မံ၊ အပြစ်အားလျော်စွာ။ ပဋိကရောသိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
တေ၊ သင်၏။ တံအစွယံ၊ ထိုအပြစ်ကို။ မယံ၊ ထိုသည်။ ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊
သည်းခံကုန်၏။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ အရိယဿ၊ ငါဘုရား၏။
ဝိနယေ၊ သာသနာတော်၌။ ယောနရော၊ သည်။ အစွယံ၊ ကို။
အစွယတော၊ အပြစ်အားဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ယထာဓမ္မံ၊ အပြစ်
အားလျော်စွာ။ ပဋိကရောတိ၊ ၏။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။
သံဝရံ၊ စောင့်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သော သံဝရ အာပဇ္ဇနာ၊
ဤသို့စောင့်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ တဿ နရဿ၊ ထိုသူ၏။
ဝုဒ္ဓိဟိ-ဝုဒ္ဓိဝေ၊ အစီးအပွားလျှင်တည်း။ ဣတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။
အဝေါစ၊ ၏။

၂၅၂။ ဝေ၊ သို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တေ၊ မိန့်တော်မူအပ်သည်
ရှိသော်။ မာဂဓော၊ ထသော။ ဝေဒေဟိပုတ္တော၊ ထသော။
အဇာတသတ္တု၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဘန္တေ၊ ရား။
ကန္တုဒါနိ၊ ယခု။ မယံ၊ ထိုသည်။ ဂစ္ဆာမ၊ သွားပါကုန်အံ့။ မယံ၊

(၁၈၈) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

တို့သည်။ ဗဟုကိစ္စာ၊ များသော ကိစ္စရှိကုန်၏။ ဗဟုကရဏီယာ၊ များသော ပြုဖွယ်ကိစ္စရှိကုန်၏။ ဣတိ တေဝစနံ၊ ကိ။ အဝေါစ၊ ၏။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ဒါနိ ဣဒါနိ၊ ဌ။ တံ၊ သည်။ ယဿဂမနဿ၊ အကြင်သွားခြင်း၏။ ကာလံ၊ ကို။ မညသိ၊ သ်၏။ တံဂမနံ၊ ကိ။ ကရောဟိ၊ ပြုလော့။ (ဤသို့ ပါဠိသေသထည့်၍ သမ္ပန်)။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။ အထခေါ၊ ဌ။ မာဂဓော၊ သော။ ဝေဒေဟိပုတ္တော၊ သော။ အဇာတသတ္တု၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဘာသိတံ၊ စကားတော်ကို။ အဘိနန္ဒိတွာ၊ အလွန်နှစ်သက်၍။ အနုမောဒိတွာ၊ အလွန်ဝမ်းမြောက်၍။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတွာ၊ ၍။ ပဒက္ခိဏံ၊ လက်ျာရစ်လှည့်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပက္ကမိ၊ သွားလေ၏။

၂၅၃။ အထခေါ၊ ဌ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မာဂဓဿ၊ သော။ ဝေဒေဟိ ပုတ္တဿ၊ သော။ အဇာတသတ္တုဿ၊ သော။ ရညော၊ ၏။ အစိရပက္ကန္တဿ၊ သွား၍မကြာမီ။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ အာမန္တေသိ၊ ခေါ်တော်မူ၏။ ကိံ အာမန္တေသိ၊ နည်းဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံရာဇာ၊ ဤအဇာတသတ်မင်းကို။ အတ္တနာ၊ သည်။ ကတေန၊ ပြုအပ်သော။ ပိတုဗာတကကမ္မေန၊ ပိတုဗာတက ကံသည်။ ခတော၊ ဖျက်ဆီးအပ်၏။ (အတ္တနာ ကတေန ပိတုဗာတက ကမ္မေန သုံးပုဒ်ကား၊ ပါဠိသေသတည်း)။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ နာဇာ၊ ကို။ အတ္တနာ၊ သည်။ ကတေန၊ သော။ ပိတုဗာတက ကမ္မေန၊ သည်။ ဥပဟတော၊ ညှဉ်းဆအပ်၏။ “သတ်အပ်၏၊ လည်းဟူ”။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံရာဇာ၊ ကို။ အတ္တနာ၊ သည်။ ကတေန၊ သော။ ပိတုဗာတကကမ္မေန၊ သည်။ ခတော၊ နည်းဟူ မူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံရာဇာ၊ သည်။ ဓမ္မိကံ၊ တရားစောင့် ထသော။ ဓမ္မရာဇာနံ၊ တရားသဖြင့် မင်းဖြစ်ထသော။ “တရား သဖြင့် မင်းပြုထသော၊ လည်းဟူ”။ ပိတရံ၊ ကို။ ဇီဝိတာ၊ မှ။ သစေနဝေါရောပေဿထ၊ အကယ်၍ မချသည်ဖြစ်အံ့။ ဝေံ၊ သို့ မချသည်။ သတိ၊ သော်။ ဣမသ္မိံယေဝ အာသနေ၊ ဤနေရာ၌ပင်

၃-အမွဋ္ဌသုတ္တ-ပေါက္ခရသဘာဝတ္ထု (၁၀၉)

လျှင်။ အဿ ရညော၊ ထိုမင်းအား။ ပိရဇံ၊ ရာဂ အစရှိသော မြူကင်းထသော။ ဝိတမလံ၊ ရာဂအစရှိသော အညစ်အကြေးကင်း ထသော။ ဓမ္မစက္ခု၊ သောတာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံရာဇော၊ ကို။ အတ္တနာ၊ သည်။ ကတေန၊ သော။ ပိတုဗာတက ကမ္မေန၊ သည်။ ခတော၊ ဖျက်ဆီး အပ်၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဒံစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ တေဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အတ္တမနာ၊ နှစ်လို ဝမ်းသာကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဘာသိတံ၊ စကားတော်ကို။ အဘိနန္ဒန္တိ၊ ကောင်းပေစွဟု ဝန်ခံကုန်ပြီ။

ဒုတိယံ၊ သော။ သာမညဗလသုတ္တံ၊ သာမညဗလသုတ်သည်။
နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၃-အမွဋ္ဌသုတ္တ

၂၅၄။ ဘန္တေကဿပ၊ ပ။ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤအမွဋ္ဌသုတ်ကို။ မေ မယာ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သမ္ပုခါ၊ မျက်မှောက်တော်မှ။ ဧဝံ ဧကေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ သုတံဥပလက္ခိတံ၊ မှတ်လိုက်ရ၏။ ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ဌ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကောသလေသု၊ ကောသလတိုင်း တို့၌။ စာရိကံ၊ ဒေသစာရိကို။ စရမာနော၊ သွားသည်ဖြစ်၍။ မဟတာ၊ ဂုဏ်အားဖြင့် မြတ်သော။ “အရေ အတွက်အားဖြင့် များသော၊ လည်းဟူ”။ ဘိက္ခု၊ သံဃေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပဉ္စမတ္တေဟိ၊ ငါးခု အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ သတေဟိ၊ ရဟန်းအရာတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ တနည်းကား၊ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခု၊ သတေဟိ၊ ငါးရာ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ယေနဒိသာဘာဂေန၊ အကြင်အရပ် မျက်နှာအဖို့ဖြင့်။ ဣစ္ဆာနင်္ဂလံနာမ၊ ဣစ္ဆာနင်္ဂလ အမည်ရှိသော၊ (မြာဟုဏဂါမော၌စပ်)။ ကောသလနံ၊ ကောသလတိုင်းတို့၏။ မြာဟုဏဂါမော၊ ပုဏ္ဏားရွာသို့။ ဂန္တဗ္ဗော၊ သွားအပ်၏။ တံတေန ဒိသာဘာဂေန၊ ဖြင့်။ ဣစ္ဆာနင်္ဂလံ၊ ဣစ္ဆာနင်္ဂလ အမည်ရှိသော

(၁၉၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ရွာသို့။ အဝသရိ၊ သွားတော်မူ၏။ တနည်းကား၊ ယေနယတ္တံ။
ဣစ္ဆာနင်္ဂလံနာမာသော။ ကောသလာနံ၊ တို့၏။ မြာဟ္မဏဂါမော၊
သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံဌာနံ၊ ထိုဣစ္ဆာနင်္ဂလ အမည်ရှိသော အရပ်
သို့။ အဝသရိ၊ ရောက်တော်မူ၏။ တတြ၊ ထိုအရပ်၌။ ဣစ္ဆာနင်္ဂလေ၊
ဣစ္ဆာနင်္ဂလ အမည်ရှိသော ရွာ၌။ ဣစ္ဆာနင်္ဂလဝနသဏ္ဍေ၊ ဣစ္ဆာ
နင်္ဂလ အမည်ရှိသော တောအုပ်၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

ပေါက္ခရသတိဝတ္ထု

၂၅၅။ ဘေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ ပေါက္ခရသတိ၊
ပေါက္ခရသတိ အမည်ရှိသော။ မြာဟ္မဏော၊ သည်။ သတ္တုဿဒံ၊
များစွာသော သတ္တဝါတို့ဖြင့် ပြည့်ထသော။ သတိဏကဋ္ဌောဒကံ၊
မြက်ထင်းရေတို့နှင့် ပြည့်စုံထသော။ သဗညံ၊ များသော ဥစ္စာစပါး
ရှိထသော။ ရာဇဘောဂုံ၊ မင်းမှရအပ်သော စည်းစိမ်ဖြစ်ထသော။
တနည်းကား၊ မင်းဖြစ်၍ ခံစားအပ်ထသော။ ပသေနဒီ ကောသ
လေန၊ ပသေနဒီကောသလ အမည်ရှိသော။ ရညာ၊ သည်။ ဒိန္နံ၊
ပေးအပ်ထသော။ ရာဇဒါယံ၊ မင်း၏ အမွေဥစ္စာ ဖြစ်ထသော။
“မင်းသည်ပေးအပ်ထသော၊ လည်းဟူ”။ မြဟ္မဒေယံ၊ မြတ်သော
အားဖြင့် ပေးအပ်ထသော။ ဥက္ကဋ္ဌံ၊ ဥက္ကဋ္ဌမြိ၌။ “ဥက္ကဋ္ဌတိုင်း၌၊
လည်းဟူ”။ အဇ္ဈာဝသတိ၊ နေ၏။ တနည်းကား၊ ဥက္ကဋ္ဌံ၊ ကို။
အဇ္ဈာဝသတိ၊ စိုးအုပ်၏။

အမှာ ရှေနည်းကား “ဥက္ကဋ္ဌံ အဇ္ဈာဝသတိတိ ဥက္ကဋ္ဌ
နာမကေဝသတိ” ဟူသော အဋ္ဌကထာ ပါဠိနှင့်
အညီတည်း။ ဤရှေနည်း ဥက္ကဋ္ဌသည် ဒုတိယာဝိဘတ် သတ္တမိ
အနက်တည်း။ အဇ္ဈာဝသတိ၌ အဓိသဒ္ဓါ အာသဒ္ဓါ တို့သည်
ဓာတုတ္တာ နဝတ္တကချည်းတည်း။ နောက်နည်းကား “အဘိဘဝိ
တွာဝါအာဝသတိ” ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်အညီတည်း။ ဤ
နောက်နည်း၌ အဓိသဒ္ဓါသည် အဘိဘဝနအနက်ရှိ၏။ အာသဒ္ဓါ
ကား မရိယာဒ အနက်ရှိ၏။ သတ္တုဿဒံ အစရှိသော ဥက္ကဋ္ဌံ

၃-အဗ္ဗဒ္ဓသုတ္တ-ပေါက္ခရသဘာဝိဝတ္ထု (၁၉၁)

ဟူသော ပုဒ်၏ ဝိသေသဂုဏ်ပုဒ် တို့တွင် သတ္တုဿဒံ သတိဏ
 ကဋ္ဌောဒကံသညံဟူသော ဝိသေသန သုံးပုဒ်တို့ဖြင့် ထိုဥက္ကဋ္ဌ၏
 လူမျိုး ဆင်ရတနာ မြင်းရတနာ အစရှိသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည်၏
 အဖြစ်၊ ပြည်၏အဆောက်အဦဖြစ်သော အိမ်မိုးစရာဖြစ်သော မြက်
 ဆင်စာ မြင်းစာဖြစ်သောမြက် အစရှိသည် တို့နှင့် ပြည့်စုံသည်၏
 အဖြစ် စပါးပေါသည်၏ အဖြစ်ကို ပြတော်မူ၏။ ရာဇဘောဂုံဟူ
 သော ဝိသေသနဖြင့် အလုံးစုံလက်ဖြတ်ခြင်း အစရှိသည်ကို ပြု၍
 ဆုံးမသည်ဖြစ်၍ မြစ်ဆိပ်တောင်အစရှိသည်တို့၌ အခွန်ကိုယူသည်
 ဖြစ်၍ ထီးကိုဆောင်း၍မင်းဖြစ်၍ ခံစားသည်၏အဖြစ်ကို ပြတော်
 မူ၏။ ထိုပြည်ကို အဘယ်သူ ပေးသနည်းဟု သူမေးဖွယ်ရှိ၍ ထို
 အမေးကို ဖြေခြင်းငှာ “ရညာ ပသေနဒီကောသလေန ဒိန္နံ” ဟူ
 သော ဝိသေသနကို မိန့်သတည်း။ ရာဇဒါလံ ဟူသော ဝိသေသန
 ဖြင့် မင်းပေး ဥစ္စာတည်း။ အမှတ်ပေးမဟုတ် ဟူသော အနက်ကို
 နှစ်စေ၏။ မြဟ္မဒေယျဟူသော ဝိသေသနဖြင့် တဖန် မနုတ်သော
 ပေးခြင်းဖြင့် ပေးသည်၏ အဖြစ်ကို ပြတော်မူ၏။

* ပေါက္ခရသဘာဝိ၊ သော။ မြသဟ္မဏော၊ သည်။ အသောသိ
 ခေါ-အသောသိဝေ၊ ကြားပေသလျှင်ကတည်း။ ကိံ အသောသိ၊
 နည်းဟူမူကား။ ဘော၊ အချင်းတို့။ သကျပုတ္တော၊ သာကီဝင်
 မင်းမျိုး ဖြစ်ထသော။ သကျကုလာ၊ သာကီဝင် မျိုးမှ။ ပဗ္ဗဇိ
 တော၊ ရဟန်းပြုထသော။ ဂေါတမော၊ ဂေါတမအနွယ် ဖြစ်ထ
 သော။ သမဏော၊ သည်။ ကောသလေသု၊ ကောသလတိုင်းတို့၌။
 စာရိကံ၊ ဒေသစာရိကို။ စရမာနော၊ သွားသည်ဖြစ်၍။ မဟတာ၊
 ဂုဏ်အားဖြင့် မြတ်သော။ “အရေအတွက်အားဖြင့် များသော၊
 လည်းဟူ”။ ဘိက္ခုသံဗေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခု
 သတေဟိ၊ ငါးရာအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သောရဟန်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊
 ကွ။ ဣစ္ဆာနင်္ဂလံ၊ ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာသို့။ အနုပုတ္တော၊ အစဉ်ရောက်
 သည်ဖြစ်၍။ ဣစ္ဆာနင်္ဂလေ၊ ၌။ ဣစ္ဆာနင်္ဂလဝနသဏ္ဍေ၊ ဣစ္ဆာနင်္ဂလ
 ရွာ၏အနီး၌ဖြစ်သော တောအုပ်၌။ ဝိဟရတိခလု-ဝိဟရတိကိုရ၊

(၁၉၂) သုတ်သီလကျွန် ပါဠိတော်နိဿယသစ်

နေသတတ်။ တံခေါပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-တဿခေါ ပန ဘော
ဧတာ ဂေါတမဿ၊ ထို အရှင် ဂေါတမ၏။ ကလျာဏော၊
ကောင်းသောဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ ကျော်စော
သောအသံသည်။ “ကောင်းချီးပေးသောအသံသည်၊ လည်းဟူ”။
ဧဝံ၊ သို့။ အပ္ပဂ္ဂတော၊ နှံ့၍တက်၏။ ကိ အပ္ပဂ္ဂတော၊ အဘယ်
ကဲ့သို့နှံ့၍တက်သနည်းဟူမူကား။ သောဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိ ဣမိ
နာ ကာရဏေန၊ ဤသို့ပစ္စည်းလေးပါးကို ခံတော်မူသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ အရဟ မည်တော်မူ၏။ ဣတိ ဣမိနာ
ကာရဏေန၊ ဤသို့ မဖောက်မပြန် သင်္ခတ အသင်္ခတအားဖြင့်
ပြားသော အလုံးစုံသောတရားကို အလိုလိုလျှင် သယန္တု၊ ဉာဏ်ဖြင့်
သိတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်လည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊
မည်၏။ ဣတိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး ဝိဇ္ဇာ
ရှစ်ပါး စရဏတဆယ့်ငါးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
လည်း။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ၏။ ဣတိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊
ဤသို့ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
လည်း။ သုဂတော၊ မည်၏။ ဣတိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့
လောကသုံးပါးကို သိတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်လည်း။
လောကဝိဒ္ဓါ၊ မည်၏။ ဣတိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့တူသော
တစုံတယောက်သောသူမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ အနုတ္တ
ရော၊ မည်၏။ ဣတိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့ ယဉ်ပြီးသော
ယောက်ျား မယဉ်သေးသော ယောက်ျားတို့ကို ဆုံးမတော်မူ
တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ ၏။ ဣတိ
ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့ နတ်နှင့်တကွသောလူတို့ကို ဆုံးမတော်
မူတတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်လည်း။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ တို့၏။
သတ္တာ၊ ဆရာဖြစ်၏။ ဣတိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့ သစ္စာ
လေးပါး တရားတို့ကို သိစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။
ဗုဒ္ဓေါ၊ မည်၏။ ဣတိ ဣမိနာကာရဏေန၊ ဤသို့ ဘုန်းခြောက်
ပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ မည်၏။ ဣတိ

၃-အဗ္ဗဋ္ဌသုတ္တ-အဗ္ဗဋ္ဌမာဏဝ

(၁၉၃)

သို့။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ ချီးမွမ်းသောအသံသည်။ အဗ္ဗုဂ္ဂတော၊ ၎င်း။
 သောဘဂဝါ၊ သည်။ သဒေဝကံ၊ ကာမာဝစရနတ်ပြည် ငါးထပ်
 နှင့် တကွဖြစ်ထသော။ သမာရကံ၊ ဝသဝတ္တိ နတ်ပြည်နှင့် တကွ
 ဖြစ်ထသော။ သဗြဟ္မကံ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်နှင့် တကွဖြစ်ထသော။ ဣမံ
 လောကံ၊ ဤဩကာသလောကကို။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိံ၊ သာသ
 နာတော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် တကွ
 ဖြစ်ထသော။ သဒေဝမနုဿံ၊ သဗ္ဗတိ နတ်တည်းဟူသော မင်း
 ကြွင်းသော လူနှင့်တကွဖြစ်ထသော။ ပဇံ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို။
 သယံ၊ မိမိအလိုလို။ အဘိညာ-အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ
 ရှိ။ သစ္စိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ပခဝဒေတိ၊ ကြားတော်မူ၏။
 သောဘဂဝါ၊ သည်။ အာဒိကလျာဏံ၊ အစ၏ ကောင်းခြင်းနှင့်
 ပြည့်စုံထသော။ မဇ္ဈေကလျာဏံ၊ ထသော။ ပရိယောသာန
 ကလျာဏံ၊ ထသော။ သာတ္ထိံ၊ အနက်နှင့်ပြည့်စုံထသော။ သဗျူနံ၊
 သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံထသော။ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံစွာ
 ထသော။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ခရုသင်းပွတ်သစ်ကဲ့သို့ ဖြူစင်စွာထသော။ ဓမ္မံ၊
 ကို။ ဒေသေတိ၊ ၎င်း။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ သိက္ခာသုံးပါး အပေါင်းတို့ဖြင့်
 ရေတွက်အပ်သော သာသနာတော် တည်းဟူသော မြတ်သော
 အကျင့်ကို။ ပကာသေတိ၊ ထင်ရှားပြတော်မူ၏။ တထာရူပါနံ၊
 ထိုသို့သောဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်ထသော။ အရဟတံ-အရဟန္တာနံ၊
 တို့ကို။ ဒဿနံ၊ ဖူးမြင်ခြင်းသည်။ သာဓုခေါပန၊ ကောင်း
 သော အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်တတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။
 ဣတိ၊ သို့။ အသောသိခေါ၊ ကြားသလျှင်ကတည်း။

အဗ္ဗဋ္ဌမာဏဝ

၂၅၆။ တေနခေါပနသမယေန၊ ဤ။ ပေါက္ခရာသာတိဿ၊ သော။
 ဗြာဟ္မဏဿ၊ ၎င်း။ အဗ္ဗဋ္ဌောနာမ၊ အဗ္ဗဋ္ဌ အမည်ရှိသော။ မာဏ
 ဝေါ၊ သည်။ အန္တေဝါသိ၊ အနီး၌ ကျင်လည်သော တပည့်သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာ(က) ၂၁၄-၂၅

(၁၉၄) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဟောတိ၊ ဇာတိ၊ အဇ္ဈာယကော၊ ဗေဒင်ကို သရဇ္ဈာယ်တတ်သည်။
 ဟောတိ၊ ဇာတိ၊ မန္တဓရော၊ ဗေဒင်ကိုဆောင်တတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇာတိ၊
 သနိဗ္ဗာဏု၊ ကေတုဘာနံ၊ နိဗ္ဗာဏု၊ ကျမ်း၊ ကေတုဘာကျမ်းနှင့် တကွ
 ဖြစ်သော။ သာက္ခရာပဘေဒါနံ၊ အက္ခရာ အပြားကိုပြုတတ်သော
 ကျမ်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်ထသော။ ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ၊ ဣတိဟာသ
 ကျမ်းလျှင်ငါးခုမြောက်ရှိကုန်သော။ တိဏ္ဍိ၊ သော။ ဗေဒါနံ၊ ဟို၏။
 ပါရဂူ၊ အဆုံးတိုင်အောင်တတ်၏။ “အဆုံးတိုင်အောင် သိ၏၊
 လည်းဟူ”။ (အဆုံးကို သိ၏၊ လည်းပေး)။ ပဒကော၊ ဗေဒင်
 သုံးပိုကိုလည်း သင်တတ်၏။ ဝေယျာကရဏော၊ ဗေဒင်မှကြွင်း
 သော ဗျာကရဏ်း ကျမ်းကိုလည်း သင်တတ်၏။ လောကာယတ
 မဟာပုရိသလက္ခဏေသု၊ လောကာယတကျမ်း၊ ဘုရားတို့၏
 လက္ခဏာကို ပြုတတ်သော ကျမ်းတို့၌။ အနဝယော၊ အကြွင်းမဲ့
 တတ်၏။ “ပြည့်စုံသော အတတ်ရှိ၏လည်းဟူ”။ သကေအာစရိ
 ယကေ၊ မိမိဆရာ၏အတတ်ဖြစ်သော။ ပါဝစနေ၊ မိမိဆရာ့စကား
 ဖြစ်ထသော။ တေဝိဇ္ဇကေ၊ ဗေဒင်သုံးပုံ၌။ အဟံ၊ သည်။ ယံမန္တံ၊
 အကြင်ဗေဒင်ကို။ ဇာနာမိ၊ ဇာတိ။ တံမန္တံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ဇာနာသိ၊
 ဇာတိ။ တံ၊ သည်။ ယံမန္တံ၊ ကို။ ဇာနာသိ၊ ဇာတိ။ တံမန္တံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။
 ဇာနာမိ၊ ဇာတိ။ ဣတိ၊ သို့။ အနုညာတပရိညာတော၊ ခွင့်လည်းပြု
 အပ်၏။ ဝန်လည်းခံအပ်၏။ (အကြင် ဗေဒင်ကို ငါတတ်၏။
 ထိုငါတတ်သော ဗေဒင်ကို သင်သည်လည်းတတ်၏။ ဤသို့ ခွင့်ပြု
 သတည်း။ ဆရာဆိုတိုင်းပင် ငါတတ်၏ဟု ဝန်ခံသတည်း)။

၂၅၇။ အထခေါ၊ ဌ။ ပ။ အာမန္တေသိ၊ ဇာတိ။ ကိံ အာမန္တေသိ၊
 နည်းဟူမူကား။ တာတအဗ္ဗဋ္ဌ၊ ချစ်သား အဗ္ဗဋ္ဌ။ (သမဏော
 ဂေါတမောစသည် အနက်တူပြီ)။ တာတအဗ္ဗဋ္ဌ၊ ချစ်သား အဗ္ဗဋ္ဌ။
 ဟိ၊ လာလှည့်။ တံ၊ သည်။ ယေန-ယတ္ထ၊ ဌ။ ဂေါတမော၊ သော။
 သမဏော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဇာတိ။ တေ-တတ္ထ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမ၊ တပ်
 လေလော့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ရှိ။ ဂေါတမံ၊ သော။ သမဏံ၊ ကို။
 ဇာနာဟိ၊ သိလေလော့။ တံဘဝန္တံ၊ ဂေါတမံ- တဿဘောတော

၂၅၇

၃-အဗ္ဗုဒ္ဓသုတ္တ-အဗ္ဗုဒ္ဓမာဏဝ

ဂေါတမဿ၊ ထိုအရှင်ဂေါတမ၏။ သဒ္ဓေါ၊ ကျော်စောသော အသံသည်။ “ကျော်စော ခြင်းသည်၊ လည်းဟူ”။ တထာ သန္တိယေဝ၊ ထိုသို့ကျော်စောတိုင်းသော ဂုဏ်ရှိသည် ဖြစ်၍လျှင်။ အဗ္ဗုဂ္ဂတော ယဒိဝါ၊ နှံ့၍တက်သလော။ (ယဒိဝါကား သံသ ယတ္ထ ဇောဘက နိပါတ်ပုဒ်တည်း)။ တထာ၊ ထိုသို့ ကျော်စော တိုင်းသော ဂုဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ နောအဗ္ဗုဂ္ဂတော ယဒိဝါ၊ နှံ့၍ မတက်သလော။ သော ဘဝံ ဂေါတမော၊ ထိုအရှင် ဂေါတမ သည်း။ တာဒိသော၊ ထိုသို့ကျော်စောတိုင်းသော သဘောရှိသည်။ ဟောတိယဒိဝါ၊ ဖြစ်သလော။ တာဒိသော၊ ထိုသို့ကျော်စော တိုင်းသောသဘောရှိသည်။ နောဟောတိယဒိဝါ၊ မဖြစ်သသော။ ဘောအဗ္ဗုဒ္ဓုဌ။ မယံ၊ တို့သည်။ တထာ၊ မစောက်မပြန် ကေနစင် စစ်။ တံဘဝန္တံ ဂေါတမံ၊ ထိုအရှင်ဂေါတမကို။ နဇာနိဿာမ၊ ကုန်။ (နဇာနိဿာမာတိဟု ဣတိသဒ္ဓါနှင့် ပါဠိရှိကြ၏။ ဣတိ မရှိလို)။

၂၅၀။ ဘောအဗ္ဗုဒ္ဓု အချင်းအဗ္ဗုဒ္ဓု။ ကထံ ကေနကာရဏေန၊ ဖြင့်။ (ယထာကား နိပါတ်သာတည်း။ အနက်မရှိ)။ အဟံ၊ သည်။ တံဘဝန္တံ ဂေါတမံ၊ ထိုအရှင် ဂေါတမကို။ ဇာနိဿာမိ၊ နည်း။ ဘောအဗ္ဗုဒ္ဓုဌ။ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ-တဿ ဘောတော ဂေါတ မဿ၊ ၏။ တထာသန္တိယေဝ၊ ထိုသို့ကျော်စောတိုင်းသော ဂုဏ်ရှိ သည်ဖြစ်၍လျှင်။ သဒ္ဓေါ၊ ကျော်စောခြင်းသည်။ “ချီးမွမ်းသော။ အသံသည်၊ လည်းဟူ”။ အဗ္ဗုဂ္ဂတော ယဒိဝါ၊ နှံ့၍တက်သလော။ တထာ၊ ထိုသို့ ကျော်စောတိုင်းသော ဂုဏ်ရှိသည် ဖြစ်၍လျှင်။ နောအဗ္ဗုဂ္ဂတောယဒိဝါ၊ နှံ့၍မတက်သလော။ သော ဘဝံဂေါ တမော၊ သည်။ တာဒိသော၊ ထိုသို့ကျော်စောတိုင်းသော သဘော ရှိသည်။ ဟောတိယဒိဝါ၊ ဖြစ်သလော။ တာဒိသော၊ ထိုသို့ကျော် စောတိုင်းသော သဘောရှိသည်။ နဟောတိ ယဒိဝါ၊ မဖြစ် သလော။ ဣတိ တေ ကာရဏံ၊ ကြောင်းကို။ ဇာနိဿာမိ၊ အံ့။ ။ (အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့် ထိုသို့ ဘုရားဟုတ်ကြောင်းကို သိရပါအံ့နည်းဟူသောစောဒနာကိုဖြေတော်မူလို၍ “အာဂတာနိ

(၁၉၆) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ခေါတတအစရှိသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား) တာတအမ္ဗဠ၊ ချစ်သားအမ္ဗဠ၊ အမှာကံ၊ တို့၏။ မန္တေသု၊ ဗေဒင် သုံးပုံတို့၌။ ယေဟိ ဒုတ္တိံသ မဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ၊ အကြင် သုံးဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော ယောက်ျားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတို့နှင့်။ သမန္တာဂတဿ၊ သော။ မဟာပုရိသဿ၊ ယောက်ျားမြတ် အား။ အနညာ၊ တပါးမရှိကုန်သော။ ဒွေယေဝဂတိယာ၊ နှစ်ပါး ကုန်သောအဆုံးအဖြတ်တို့သည်သာလျှင်။ “နှစ်ပါးကုန်သောဖြစ် ခြင်းတို့သည်သာလျှင်၊ လည်းဟူ”။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့ ဟူသည်။ ကတမေ၊ ဘယ်တို့နည်းဟူမူကား။ (နှစ်ပုဒ်ထည့်ပါ)။ အဂါရံ-အဂါရမဇ္ဈေ၊ အိမ်၏အလယ်၌။ သစေ အဇ္ဈာဝသတိ၊ အကယ်၍နေအံ့။ စက္ကဝတ္တိ၊ စက်ရတနာကို ဖြစ်စေတတ်ထသော။ တနည်းကား၊ လေးပါးသော သမ္ပတ္တိစက်တို့ကြောင့်ဖြစ်ထသော။ တနည်းကား၊ လေးပါးကုန်သော သမ္ပတ္တိစက်တို့ဖြင့် သူတပါး တို့ကိုဖြစ်စေတတ်ထသော။ တနည်းကား၊ သူတပါးတို့၏ အစီး အပွားအလိုငှါ ဣရိယာပုထံ တည်းဟူသောစက်၏ ဖြစ်ခြင်း ရှိထ သော။ ဓမ္မိကော၊ တရားစောင့်ထသော။ တရားသဖြင့် ကျင့်ထ သော၊ လည်းဟူ”။ ဓမ္မရာဇော၊ တရားသဖြင့် မင်းပြုထသော။ “တရားသဖြင့် မင်းဖြစ်ထသော၊ လည်းဟူ”။ စာတုရန္တော၊ သမု ခ္ဗရာလေးစင်းအဆုံးရှိသော ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းတို့ဖြင့် တန်းဆာ ဆင်အပ်သော မြေကြီးကို အစိုးရထသော။ ဝိဇိတာဝိ၊ အောင်ပြီး သော ရန်သူရှိထသော။ ဇနပဒထာဝရိယပတ္တော၊ ဇနပုဒ်၌ အမြဲ တည်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ထသော။ တနည်းကား၊ အမြဲ တည်သော ဇနပုဒ်ရှိထသော။ သတ္တရတန သမန္တာဂတော၊ ခုနစ်ပါးသော ရတနာနှင့်ပြည့်စုံထသော။ ရာဇော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တာနိဒုတ္တိံသ မဟာပုရိသ လက္ခဏာနိ၊ တို့သည်။ အာဂတာ နိခေါ၊ လာကုန်၏။ တဿ၊ ထိုစကြာမင်း၏။ ရတနာနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိသတ္တ၊ ဤခုနစ်ပါးတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံ တာနိ သတ္တရတနာနိ၊ တို့သည်။ သေယျထာကတမာနိ၊ တို့နည်းဟူမူ

ကား။ စက္ကရုတနံ၊ စက်ရတနာ။ ဟတ္ထိရတနံ၊ ဆင်ရကနာ။ အဿ
ရတနံ၊ မြင်းရတနာ။ မဏိရတနံ၊ ပတ္တမြားရတနာ။ ဣတ္ထိရတနံ၊
မိန်းမရတနာ။ ဂဟပတိရတနံ၊ သူကြွယ်ရတနာ။ ပရိဏာယက
ရတနမေဝ၊ သားကြီး ရတနာသည်လျှင်။ သတ္တမံ၊ ခုနစ်ယောက်
မြောက်သည်။ ဘဝတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့တည်း။
(သရူပချာထည့်ပါ)။ အဿ၊ ထိုစကြာမင်း၏။ (ပုတ္တာ၌စပ်)။
သူရာ၊ အလွန်ရဲရင့်ကုန်ထသော။ ဝိရင်္ဂရူပါ၊ နတ်သားနှင့်တူသော
ကိုယ်ရှိကုန်ထသော။ တနည်းကား၊ ဝိရင်္ဂရူပါ၊ အလွန်ရဲရင့်ခြင်း၏
အကြောင်းဖြစ်သော ဝိရိယဖြင့် ပြီးသော ကိုယ်ရှိထသော။ ပရ
သေနပုမဒ္ဓနာ၊ သူတပါးတို့၏ စစ်သည်တို့ကိုနှိပ်စက်ခြင်းငှာ စွမ်း
နိုင်ကုန်ထသော။ ပုတ္တာ၊ သားတို့သည်။ ပရောသဟဿံ ခေါ်ပန၊
တထောင်မကကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သောရာဇာ၊ သည်။
သာဂရပရိယန္တံ၊ သမုဒြာလေးစင်း အဆုံးရှိသော။ ဣမံပထဝီ၊ ကို။
အဒဏ္ဍေန၊ ဒဏ်မပေးသဖြင့်။ အသတ္တေန၊ လက်နက်ဖြင့် မဆုံးမ
သဖြင့်။ ဓမ္မေန၊ နှင့်။ သမေန၊ ညီသဖြင့်။ အဘိဝိဇယံ၊ အောင်၏။
အဇ္ဈာဝသတိ၊ စိုးအုပ်၏။ ခေါ်ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်မူကား။ အဂါရသ္မာ၊
အိမ်မှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ရှိ။ (ထည့်ပါ)။ အနဂါရိယံ၊ ရဟန်း၏
ဘောင်၌။ သစေ ပဗ္ဗဇတိ၊ အံ့။ အရဟံ၊ သံသရာတည်းဟူသော
စက်၏ အကန့်ကို ဖျက်ဆီးတော် မူတတ်ထသော။ လောကေ၊
ကိလေသာ တည်းဟူသော အဖုံး အလွမ်း ရှိသော လောက၌။
ဝိဝဇ္ဇဒ္ဓေါ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အဖုံးအလွမ်းကို ဖျက်ဆီး
၍ တည်ထသော။ တနည်းကား၊ ဝိဝဇ္ဇဒ္ဓေါ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ ကိလေ
သာ တည်းဟူသော အဖုံး အလွမ်းမှ ကင်းထသော။ သမ္မာ
သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တာတအဗ္ဗဒ္ဓ၊ ဌ။
ခေါ်ပန၊ စစ်။ အဟံ၊ သည်။ တံ၊ သင့်ကို။ (တံဟု ကံထည့်)။
မန္တာနံ၊ မေဒင်တို့ကို။ ဒါတာ၊ ပေးတတ်၏။ တံ၊ သည်။ မန္တာနံ၊
တို့ကို။ ပရိဂ္ဂဟေတာ၊ သင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇာနာ
ဟံ၊ သိလ္လေလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါ၊ ဆိုလေ၏။ (ဤသို့သမ္ဗန်)။

(၁၉၀) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

၂၅၉။ ဘော၊ အရှင်။ “ဆရာ၊ လည်းဟူ”။ ဧဝံသာဓု၊
 ကောင်းပြီ။ ဣတိခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊
 သည်။ ပေါက္ခရသာတိဿ၊ သော။ မြာဟ္မဏံဿ၊ န။ ဝစနံ၊ ကို။
 ပရိသုဏိတော၊ ဝန်ခံ၍။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ပေါက္ခရ
 သာတိ၊ သော။ မြာဟ္မဏံ၊ ကိုး အဘိဝါဒေတွာ၊ ၍။ ပဒက္ခိဏံ၊
 လက်ျာရစ်လှည့်သည်ကို။ ကတော၊ ၍။ ဝဠဝါရထံ၊ မြဲဖြင့်ကသော
 ရထူးကို။ အာရယံ၊ စီး၍။ သမ္မဟုလေဟိ၊ ကုန်သော။ မာဏ
 ဝေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ယေနယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဣစ္ဆာ
 နင်္ဂလ ဝနသဏ္ဍော၊ ဣစ္ဆာနင်္ဂလ အမည်ရှိသော ရွာ၏အနီး၌ဖြစ်
 သော တောအုပ်သည်။ အတ္ထိ၊ န။ တေနတတ္ထ၊ သို့။ ပါယာသိ၊
 သွားလေ၏။ ယာဝတိကာ၊ အကြင်မျှလောက်သော။ ယာနဿ၊
 ယာဉ်၏။ ဘူမိ၊ အရာသည်။ အတ္ထိ၊ န။ တာဝ၊ ရွှေ့လောက်။
 ယာနေန၊ ဖြင့်။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ယာနာ၊ မှ။ ပစ္စောရောဟိတော၊
 တဖန်သက်၍။ ပတ္တိကောဝ၊ ခြေချည်းသာလျှင်။ အာရာမံ၊ သို့။
 ပါဝိသိ၊ န။ တေနခေါပနသမယေန၊ ၌။ သမ္မဟုလာ၊ ကုန်သော။
 ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဗ္ဗောကာသေ၊ လွင်တီးခေါင်၌။ စင်္ဂမန္တိ၊
 ကုန်၏။ အထခေါ၊ ၌။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။
 ယေန-ယတ္ထ၊ ၌။ တေဟိဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အတ္ထိသန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန
 တတ္ထ၊ သို့။ ဥပသင်္ဂမိတော၊ ၍။ တေဘိက္ခု၊ တို့ကို။ ဧဝံဝစနံ၊ ကို။
 အဝေါစ၊ န။ ဘော၊ အရှင်တို့။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ သော
 ဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ ကဟံ၊ အဘယ်အရပ်၌။ ဝိဟရတိနုခေါ၊
 နေသနည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ၊ ထိုအရှင်
 ဂေါတမကို။ ဒဿနာယ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ။ ဣမ၊ ဤအရပ်သို့။ ဥပ
 သင်္ဂမန္တာ၊ ရောက်လာ ကုန်သည်တည်း။ ဣတိ ဧဝံ ဝစနံ၊ ကို။
 အဝေါစ၊ န။

၂၆၀။ အထခေါ၊ ၌။ တေသံဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ဧဝံ ဧသော
 ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ န။ ကိံ အဟောသိ၊ နည်းဟူ
 မူကား။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ အယံမာဏဝေါ၊ သည်။ အဘိညာတ

၃-အမ္မဋ္ဌသုတ္တ-အမ္မဋ္ဌမာဏဝ

ကောလညောစေတီ၊ ထင်ရှားသော အမျိုး၌လည်း ဖြစ်၏။ အဘိညာတဿ၊ ထင်ရှားသော။ ပေါက္ခရာသာတိဿ၊ သော။ မြာဟူဏဿ၊ ၏။ အန္တေဝါသီစ၊ အနီး၌ကျင်လည်သော တပည့်လည်း ဖြစ်၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ (ကထာ သလ္လာပေါ၌ စပ်)။ ဘဂဝတော၊ အား။ (အဂရဟောတိ၌စပ်)။ ဧဝရူပေဟိ၊ ကုန်သော။ ကုလပုတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကထာသလ္လာပေါ၊ စကားဆိုခြင်း၊ စကားတုံ့ဖြေခြင်းသည်။ အဂရ၊ ဝန်မလေးသည်။ ဟောတိခေါပန၊ ဖြစ်သလျှင်ကတည်း။ ဣတိဧသောပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ တေဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ အမ္မဋ္ဌ၊ သော။ မာဏဝံ၊ ကို။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစုံ၊ ကုန်၏။ ကိံ အဝေါစုံ၊ ကုန်သနည်းဟူမူကား။ အမ္မဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ဧသော ဝိဟာရော၊ သည်။ သံဝုတဒ္ဓါရော၊ ဝိတ်သော တံခါးရှိ၏။ (ဂန္ဓကုဋ္ဌိကိုရည်၍ ဝိဟာရောဟု ဆိုသတည်း)။ တေန၊ ထိုတံခါးဖြင့်။ အပ္ပသဒ္ဓေါ၊ နည်းသောအသံရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပသင်္ဂမိတွာ၊ ၍။ အတရမာနော၊ အဆောတလျှင် မပြုမူ၍။ အာဋ္ဌိန္ဒ၊ အဦးသို့။ “တံခါး မုခိသို့လည်းဟူ”။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ အဂ္ဂဋ္ဌံ၊ တံခါးရွက်ကို။ အာကောဇ္ဇေဟိ၊ ခေါက်လေလော့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တေ၊ သင်အား။ ဒွါရံ၊ ကို။ ဝိဝရိဿတိ၊ ဖွင့်လတ္တံ့။ ဣတိ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစုံ၊ ကုန်၏။

၂၆၁။ ။ပ။ အဂ္ဂဋ္ဌံ၊ တံခါးရွက်ကို။ အာကောဇ္ဇေတိ၊ ခေါက်၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒွါရံ၊ ကို။ ဝိဝရိ၊ ဖွင့်၏။ အမ္မဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဧတိ၊ သည်။ ဒွါရံ၊ သို့။ ပဝိသိ၊ ၏။ မာဏဝကာပိ၊ ထိုသည်လည်း။ ပဝိသိတွာ၊ ၍။ ဘဂဝတာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သမ္မောဒိံ၊ သု၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာပြောဟောကုန်၏။ သမ္မောဒနိယံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ သာရဏိယံ၊ ရှည်မြင့်စွာသောကာလပတ်လုံး အောက်မွေအပ်ထသော။ ကထံ၊ စကားကို။ ဝိတိသာရေတွာ၊ ဆုံးစေ၍။ ဧကမန္တံ၊ နိသိဒိံ၊ သု၊ ကုန်၏။ အမ္မဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါပန၊ သည်ကား။ စင်္ဂံ၊ မန္တောပိ၊ စကြံသွားလျက်။

(၂၀၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

နိဿိန္နေန၊ ထိုင်သော။ ဘဂဝတာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကိဉ္စိကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်း စိုးစဉ်း။ တနည်းကား၊ တစုံတခု တစုံတခုဖြစ်သော။ သာရဏီယံ၊ အောက်မေ့ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကထံ၊ ကို။ ဝိတိသာရေတိ၊ စေ၏။ ဌိတောပိ၊ ရပ်လျှတ်လည်း။ နိဿိန္နေန၊ သော။ ဘဂဝတာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ၊ စဉ်း။ သာရဏီယံ၊ သော။ ကထံ၊ ကို။ ဝိတိသာရေတိ၊ ၏။

၂၆၂။ အထခေါ၊ ဌ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အမ္ပဋ္ဌံ၊ သော။ မာဏဝံ၊ ကို။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ အမ္ပဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ဝုဒ္ဓေဟိ၊ အရွယ် အားဖြင့် ကြီးကုန် ထသော။ မဟလ္လကေဟိ၊ ဇာတ်အားဖြင့် ကြီးကုန်ထသော။ အာစရိယ ပါစရိယေဟိ၊ ဆရာ၊ ဆရာ၏ဆရာ ဖြစ်ကုန်သော။ မြာဟ္မဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ စရံ-စရန္တော၊ သွားသော။ တိဋ္ဌံ-တိဋ္ဌန္တော၊ ရပ်သော။ တံ၊ သည်။ နိဿိန္နေန၊ ထိုင်သော။ မယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကိဉ္စိကိဉ္စိ၊ တစုံတခု တစုံတခု ဖြစ်သော။ သာရဏီယံ၊ သော။ ကထံ၊ ကို။ ဝိတိသာရေတိယထာ၊ ဆုံးစေသကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဝိတိသာရေတွာ၊ ၍။ (ထည့်ပါ)။ ကထာသလ္လပေါ၊ စကား ပြောခြင်း၊ စကား တုံ့ပေးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤသို့သောစကားကို။ တေ၊ သည်။ သုတံနု၊ ကြားဖူးသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ ၏။ (ယထာ ယိဒံကား နိပါတ်တည်း။ ယကား အာဂံတည်း)။

ပဌမဣဒ္ဓိဝါဒ

၂၆၃။ သောဂေါတမ၊ အရှင် ဂေါတမ။ ဣဒံ အယံ ကထာ သလ္လာပေါ၊ ဤသို့ ရပ်သော သွားသော တပည့်သည် ထိုင်သော ဆရာနှင့် စကားဆိုခြင်း စကားတုံ့ပေးခြင်းသည်။ နောဟောတိ ဟိ-နောဟောတိ ဧဝံ၊ တည်း။ “နောယုတ္တောစ၊ မသင့်သလျှင် ကတည်း၊ လည်းဟူ”။ (ထိုသို့ သွားသော ရပ်သော တပည့်သည် ထိုင်သော ဆရာနှင့် စကား ပြောဟောခြင်း မဖြစ်သည်ရှိသော် အဘယ်သို့သောပုဏ္ဏားသည် အဘယ်သို့သောပုဏ္ဏားနှင့် စကား

၃-အဗ္ဗဋ္ဌသုတ္တ-ပဌမဇ္ဈိမဝါဒ

ပြောဟောခြင်းငှါထိုက်သနည်းဟု သူမေးဖွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ “ဂစ္ဆန္တောဝါဟိ” အစရှိသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။ (ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား)။ ။ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဂစ္ဆန္တော၊ သော။ မြာဟ္မဏောဝါ၊ သည်မူလည်း။ ဂစ္ဆန္တေန၊ သော။ မြာဟ္မဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ က္ခ။ သလ္လပိတုံ၊ စကားပြောခြင်းငှာ။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဌိတော၊ သော။ မြာဟ္မဏောဝါ၊ သည်မူလည်း။ ဌိတေန၊ သော။ မြာဟ္မဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ က္ခ။ သလ္လပိတုံ၊ ငှာ။ အရဟတိ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ နိသိန္ဓော၊ ထိုင်သော။ မြာဟ္မဏောဝါ၊ သည်မူလည်း။ နိသိန္ဓေန၊ သော။ မြာဟ္မဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ က္ခ။ သလ္လပိတုံ၊ ငှာ။ အရဟတိ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ သယာနော၊ လျောင်းသော။ မြာဟ္မဏောဝါ၊ သည်မူလည်း။ သယာနေေန၊ သော။ မြာဟ္မဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ က္ခ။ သလ္လပိတုံ၊ ငှာ။ အရဟတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

အမှာ “ဧဝံဝုတ္တေအဗ္ဗဋ္ဌမာဏဝံဘဂဝါတေဒဝေါစကိန္တေ အာစရိယော ဂေါရူပံဥဒါဟုတွန္တိ” ဟူသောပါဠိကိုလည်းဆိုအပ်လျက် သင်္ဂါယနာဆရာတို့သာဝသေသနည်းအား ဖြင့်မဆိုလေသတည်း။ ။လျောင်းသောတပည့်ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားသည်လျောင်းသောဆရာဖြစ်သော ပုဏ္ဏားနှင့် စကားဆိုခြင်းငှာ မထိုက်ပဲလျက် ထိုက်သကဲ့သို့ “သယာနော ဝါဟိ ဘောဂေါတမ မြာဟ္မဏော သယာနေေန မြာဟ္မဏေန သဒ္ဓိံ သလ္လပိတု မရဟတိ” ဟူသောစကားကို အဗ္ဗဋ္ဌလုလင်မာန်ကိုမှီ၍ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် အဗ္ဗဋ္ဌ သင်ကား “သယာနောဝါဟိ ဘောဂေါတမ မြာဟ္မဏော သယာနေေန မြာဟ္မဏေန သဒ္ဓိံ သလ္လပိတုမရဟတိ” ဟုဆို၏။ သင်၏ဆရာကား နွားနှင့်တူသော အကျင့်ရှိသလော။ ထိုသို့မဟုတ်မူကား သင်သာ နွားနှင့်တူသော အကျင့်ရှိသလောဟု အဗ္ဗဋ္ဌလုလင်၏ မာန်ကို နှိပ်လို၍ မိန့်တော်မူလျှင် အဗ္ဗဋ္ဌလုလင် အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍ “ယေစ

(၂၀၂) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ခေါဟေ။ပ ယထရိဝ ဘောတာဂေါတမေနာတိ” ဟူသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။

ဘောဂေါတမ၊မ။ ယေသမဏာ၊ အကြင် ရဟန်းတို့သည်။ (တေကား နိပါတ်တည်း)။ မုဏ္ဍကာ၊ ဦးပြည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သမဏကာ၊ ကိလေသာတို့ကိုငြိမ်းစေတတ်ကုန်၏။ ဣဒ္ဓာ၊ ကြွယ်ဝကုန်၏။ ကဏှာ၊ မည်းကုန်၏။ “စည်ကုန်၏၊ လည်းဟူ”။ ဗန္ဓုပါဒါပစ္စာ၊ မြဟွာ၏ခြေဖမိုးမှ ဖြစ်ကုန်၏။ တေဟိ သမဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဘောတာဂေါတမေန၊ အရှင် ဂေါတမနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ မေ၊ ၏။ ကထာသလ္လာပေါ၊ သည်။ ဟောတိယထာဝေ၊ ကဲ့သို့လျှင်။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ ကထာသလ္လာပေါ၊ စကားဆိုခြင်း စကားတို့ ဖြေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အမှာ ရဟန်းတို့၏ ဆံပင်ကိုရှည်စွာ မထားသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ရဟန်းတို့ကို မုဏ္ဍကဟူ၍ ဆိုခြင်းငှာ၊ ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သမဏကဟူ၍ဆိုခြင်းငှာ အကယ်၍ သင့်၏ရှင့်။ ထိုသို့ သင့်သော်လည်း အဗ္ဗဋ္ဌသည်ကား ကဲ့ရဲ့လို၍ “မုဏ္ဍကာသမဏကာ”ဟူ၍ဆိုသောကြောင့် အယုတ္တစကား ဖြစ်သတည်း။ ပုဏ္ဏားတို့သည် မြဟွာကို အဘိုးဟူ၍ ထိုကာလ၌ ဆိုကြကုန်၏။ ထိုကြောင့် အဗ္ဗဋ္ဌ လုလင် မြတ်စွာဘုရားကို နှိပ်စက်လို၍ “ဗန္ဓုပါဒါပစ္စာ” ဟုဆိုသတည်း။ ဣဒ္ဓာဟူသောစကားကိုလည်း နှိပ်စက်လို၍သာ ဆိုလေသတည်း။ အဗ္ဗဋ္ဌလုလင် ဤသို့ နှိပ်စက်စကားကို ဆိုသည်ရှိသော် သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားသည် အဗ္ဗဋ္ဌလုလင်ကား အတိုင်းအရှည်ကို မသိ။ နှိပ်စက်စကားကိုသာ ဆို၏။ ယခုအခါ၌ အဗ္ဗဋ္ဌလုလင်ကို သိစေအံ့ဟုကြံတော်မူ၍။ “အတ္ထိကဝတော ခေါ ပန တေ အဗ္ဗဋ္ဌ” အစရှိသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား။

အဗ္ဗဋ္ဌဋ္ဌ။ (ခေါပနကား နိပါတ်တည်း)။ အတ္ထိကဝတော၊ လိုအပ်သော ကိစ္စရှိသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ တေ၊ သင်၏။ ဣ၊ ဤငါဘုရားရှိရာသို့။ အာဂမနံ၊ လာခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ၏။

ယာယေဝ အတ္တာယ-ယေနေဝ အတ္ထေန၊ အကြင် ကိစ္စကြောင့်။
(ဤ၌ ခေါ်ပနကား နိပါတ်သာတည်း)။ တုမှေ၊ တို့သည်။ (ဣဓ
လိုက်ပါ)။ ဣဓ၊ ငါဘုရားရှိရာသို့။ အာဂစ္ဆေယျာထ၊ လာကုန်
ရာ၏။ တမေဝအတ္တံ၊ ထိုကိစ္စကိုသာလျှင်။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။
“မြို့စွာ၊ လည်းဟူ”။ မနသိကရေယျာထ၊ နှလုံး ပြုကုန်လော့။
ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ ၏။

အမှာ ယာယေဝကား ပုလ္လိင်ကို ဣတ္ထိလိင်ပြု၍ ဆိုသော
ကြောင့် လိင်ပိပလ္လာသတည်း။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌ
ကထာ၌ “ယာယေဝခေါ်ပနတ္ထာယာတိယေနေဝခေါ်ပနတ္ထေန”
ဟု ပုလ္လိင်ကို ဖွင့်တော်မူသတည်း။ ။ဤသို့ တပါးသောသူတို့၏
အထံသို့ လာသောသူတို့၏ အကျင့်ဝတ်ကို ပြတော်မူပြီး၍ အမ္မဋ္ဌ
၏မာန်ကို နှိပ်စက်တော်မူလို၍ “အာဝုသိတဝါယေဝ ခေါ်ပန”
အစရှိသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား။

ဘော၊ အရှင်တို့။ ပဿထ၊ ရှုကုန်လော့။ အမ္မဋ္ဌော၊ အမ္မဋ္ဌ
အမည်ရှိသော။ အယံမာဏဝေါ၊ သည်။ ခေါ်ပန၊ စစ်။ အဝုသိ
တဝါယေဝ၊ ဆရာကောင်းတို့၏ အထံ၌ မသင်ကြား မဆည်းကပ်
ဘူးပဲလျက်လျှင်။ ဝုသိတာမာနိတိ၊ ငါဆရာကောင်းတို့၏အထံ၌
သင်ကြား ဆည်းကပ် ဖူး၏ဟု။ (မညတိ ထည့်ပါ)။ မညတိ၊
အောက်မေ့၏။ အဝုသိတတ္တာ-အဝုသိတတ္တံ၊ ဆရာကောင်းတို့၏
အထံ၌ မသင်ကြား မဆည်းကပ်ဘူးသည်၏ အဖြစ်ကို။ အညတြ
ထပေတ္တာ၊ ထား၍။ ဖရသဝစနသမုဒါစာရေ၊ ကြမ်းကြုတ်သော
စကားကို ဆိုခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ (နှစ်ပုဒ်ထည့်
ပါ)။ ကိံ အတ္ထိ၊ အတိမှာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။
အဝေါစ၊ ၏။

၂၆၄။ အထခေါ၊ ၌။ အမ္မဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။
(အဝေါစ၌စစ်)။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အဝုသိတဝါဒေန၊ ဆရာ
ကောင်းတို့၏အထံ၌ မသင်ကြားမဆည်းကပ်ဘူးဟူသော စကား
ဖြင့်။ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်သည်ဖြစ်၍။ ကုပိတော၊ အမျက်ထွက်

(၂၀၄) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သည်ဖြစ်၍၊ အနတ္တမနော၊ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝန္တံယေဝ၊ မြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင်။ ခုံသေန္တော၊ ချွတ်ချယ်လိုသည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝန္တံယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝမ္ပေန္တော၊ ရှုတ်ချလိုသည် ဖြစ်၍။ ဘဂဝန္တံယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဥပဝဒမာနော၊ ကဲ့ရဲ့လိုသည်ဖြစ်၍။ ဘော၊ အချင်းတို့။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ ကို။ မေမယာ၊ သည်။ စဏ္ဍဘာဝါဒိဒေါသံ၊ ကြမ်းထမ်းသည်၏အဖြစ်အစရှိသော အပြစ်သို့။ (ဓာတ်ကံထည့်သည်)။ ပါဝိတော၊ ရောက်စေအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေတွာ၊ ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ တေဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၎င်း။ ကိ၊ အဝေါစ၊ နည်းဟူမူကား။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ သကျဇာတိ၊ သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့သည်။ စဏ္ဍာ၊ ကုန်၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ သကျဇာတိ၊ တို့သည်။ ဖရုသာ၊ ကြမ်းထမ်းသောစကားရှိကုန်၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ သကျဇာတိ၊ တို့သည်။ လဟုသာ၊ ပေါ့လျော့ကုန်၏။ “ဆိုလွယ်ကုန်၏၊ လည်းဟူ”။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ သကျဇာတိ၊ တို့သည်။ ဘဿာ၊ ကုန်၏။ သကျဇာတိ၊ တို့သည်။ ဣဗ္ဗာ၊ ကြွယ်ဝကုန်သည်။ သန္တာ၊ ထင်ရှားကုန်လျက်။ ဣဗ္ဗာ၊ ကုန်သည်။ သမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လျက်။ (နှစ်ပုဒ်ကား ဝေဝုဏ်ဘည်း။ မြာဟ္မဏေ၊ တို့ကို။ နသတ္တရောန္တိ၊ အရိအသေ မပြုကုန်။ မြာဟ္မဏေ၊ တို့ကို။ နဂရုံကရောန္တိ၊ အလေး အမြတ်မပြုကုန်။ မြာဟ္မဏေ၊ တို့ကို။ နမာနေန္တိ၊ မမြတ်နိုးကုန်။ မြာဟ္မဏေ၊ တို့ကို။ နပုဇေန္တိ၊ ကုန်။ မြာဟ္မဏေ၊ တို့ကို။ နအပစာယန္တိ၊ တုပ်ဝပ်ခြင်းကိုမပြုကုန်။ (ယဒိမေကို ယံဇုမေ ပုဒ်ဖြတ်)။ ဣမေသကျာ၊ ဤသာကီဝင်မင်းမျိုးတို့သည်။ ဣဗ္ဗာ၊ ကုန်သည်။ သန္တာ၊ ရှိကုန်လျက်။ ဣဗ္ဗာ၊ ကုန်သည်။ သမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လျက်။ (နှစ်ပုဒ်ကား ဝေဝုဏ်တည်း။ အနက်အထူးမရှိ)။ မြာဟ္မဏေ၊ တို့ကို။ ယံနသက္ကဇရောန္တိ၊ အကြင်ကြောင့် အရိအသေမပြုကုန်။ ပ။ ယံန အပစာယန္တိ၊ အကြင်ကြောင့် တုပ်ဝပ်ခြင်းကို မပြုကုန်။ ဘောဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ ယဒိဒံ-ယံဇုဒံ အသက္ကာရ ကရဏာဒိကမ္ပံ၊ ထိုအရိအသေမပြုခြင်း အစသောအမှုသည်။ နစ္ဆန္တံနယုတ္တံ၊ မသင့်။

၃-အဗ္ဗဋ္ဌသုတ္တ-ဒုတိယဗျူဟာ (၂၀၅)

(တယိဒံ၌ ဣဒံသဒ္ဓါနိပါတ်မျှ အနက်မရှိ။ ယအက္ခရာလည်း အာဂုံ တည်း။)။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ တယိဒံ-တံဗုဒ္ဓံ အသက္ကာရ ကရဏာဒိကမ္ပံ၊ သည်။ နပုတိရူပံ နအနုလောမံ၊ မလျောက်ပတ်။ ဣတိ၊ သို့။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ (မာကား နိပါတ်တည်း။)။ ပဌမံ၊ စွာ။ သကျေသု၊ တို့၌။ ဣမံဗျူဟာဒိ၊ ဤသုက္ကယ် ဟူသော စကားကို။ “ကြယ်ဝန်ဟူသော စကားကို၊ လည်းဟူ”။ နိပါတေ သိ၊ ရှုတ်ချ၍ဆို၏။

ဒုတိယဗျူဟာ

၂၆၅။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ထေ၊ သင်အား။ သကျာ၊ သာကီဝင်အမျိုး တို့သည်။ ကိံပန၊ အသို့လျှင်။ အပရဒ္ဓါ၊ ပြစ်မှားကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ အဟံ၊ သည်။ ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ အခါ၌။ (ဧကံ ဣဓ အဟံဟု ပုဒ်ဖြတ်။ ဣကေား အနက်မရှိ)။ အာစရိယဿ၊ သော။ ပေါက္ခရ သာတိဿ၊ သော။ ပြာဟ္မဏဿ၊ ၏။ ဧကနစိဒေဝ၊ တစုံတခု လျှင်ဖြစ်သော။ ကရဏိယေန၊ ကိစ္စဖြင့်။ ကပိလဝတ္ထု၊ ကပိလ ဝတ်ပြည်သို့။ အဂမာသိ၊ ၏။ ယေနယတ္ထ၊ ၌။ သကျာနံ၊ တို့၏။ သန္ဓာဂါရံ၊ ပြည်၏စည်းစိမ်ကို ဆုံးမရာဖြစ်သောစရပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေန တတ္ထ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိံ၊ ပြီ။ တေနခေါပနသမယေန၊ ၌။ သမ္ပဟုလာ၊ ကုန်သော။ သကျာစေဝ၊ အဘိသိက်သွန်းကုန်ပြီး သော၊ သာကီဝင် မင်းသားတို့သည် လည်းကောင်း။ သကျကုမာ ရာစ၊ အဘိသိက် မသွန်းကုန်သေးသော သာကီဝင် မင်းသားတို့ သည် လည်းကောင်း။ သန္ဓာဂါရေ၊ ပြည်စည်းစိမ်ကို ဆုံးမရာ ဖြစ်သော စရပ်၌။ ဥစ္စေသု၊ မြင့်ကုန်သော။ “မြတ်ကုန်သော၊ လည်းဟူ”။ အာသနေသု၊ တို့၌။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အဂုံလိ ပတောဒကေဟိ၊ လက်ထိုးခြင်း ပြု ကုန်သဖြင့်။ သဗ္ဗုဒ္ဓန္တာ၊ ပြင်းစွာရယ်ကုန်လျက်။ သံကီဋ္ဌန္တာ၊ ညှင်းညှင်း ရယ်ကုန်လျက်။ နိသိန္ဓာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အညဒတ္ထ၊ စင်စစ်ကား။

(၂၀၆) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

မမညေဝ၊ ငါ့ကိုသာလျှင်။ သန္တာယ၊ ရည်၍။ (ထည့်ပါ)။ အနု
 ဇယန္တာ၊ ရယ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဟံ၊ သည်။ မညေ-မညာမိ၊
 အောက်ခမု၏။ (ဤသို့သမ္ပန်)။ မံ၊ ကို။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်
 သောသူသည်။ အာသနေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ နနိမန္တေသိ၊ မဖိ၏။
 (အပိသဒ္ဓါကား ဝါကျသမုစည်းတည်း။ ထိုအပိသဒ္ဓါဖြင့် နအာဘိ
 ဝါဒေယျ နပစ္စယျ အစရှိသော ဝါကျကိုဆည်းသော။ ယဒိမေ
 ကို။ ယံဗုဒ္ဓမဟုဒ်ဖြတ်) ဣမေသကျာ၊ တို့သည်။ ဣတ္တာ၊ ကုန်သည်။
 သန္တာ၊ ကုန်လျက်။ ပ။ ယံနအပစာယန္တိ၊ မတုပ်ဝပ်ကုန်။ ဘောဂေါ
 တမ၊ မ။ တယိဒံ တံဗုဒ္ဓံ အသက္ကာရ ကရဏာဒိကမ္ပံ၊ ထိုသို့ အရိ
 အသေ မပြုခြင်း အစရှိသော အမှုသည်။ နန္တန္တံ-နယုတ္တံ၊ မသင့်။
 ဘောဂါတမ၊ မ။ တယိဒံ-တံဗုဒ္ဓံ အသက္ကာရ ကရဏာဒိကမ္ပံ၊
 သည်။ နပုတိရူပံ နအနုလောမံ၊ မလျောက်ပတ်။ တယိဒံ၌ ဗုဒ္ဓံ
 သဒ္ဓါအနက် မရှိ။ ယအက္ခရာလည်း အာဂုံတည်း။)။ ဣတိ၊ သို့။
 (ဟကား နိပါတ်တည်း။)။ အဗ္ဗုဒ္ဓော၊ သော။ မာဏဂေါ၊ သည်။
 ဒုတိယံ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်သော။ သက္ကေသု၊ သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့၌။
 ဣတ္တဝါဒံ၊ သူကြွယ်ဟူသော စကားကို။ “ကြွယ်ဝ၏ ဟူသော
 စကားကို၊ လည်းဟူ”။ နိပါတေသိ၊ ရှုတ်ချ၍ဆို၏။ (ယခုအခါ၌
 နံစုတ်ငှက်ဥမမာဖြင့် အဗ္ဗုဒ္ဓမာန်ကို နှိမ်တော်မူလို၍ “လေ့သူကိ
 ကာ” အစရှိသောဒေသနာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဒေသနာပါဠိ၏
 အတ္ထကား)။

တတိယဗုဒ္ဓဝါဒ

၂၆၆။ အဗ္ဗုဒ္ဓ၊ ဗု။ လေ့သူကိကာ၊ ထွန်သောလယ်၏ အုဋ်ခံ
 အကြား၌နေသော “လယ်၌ကွဲသော မြေအကြား၌ နေသော၊
 လည်းဟူ”။ သာကုဏိကာ၊ နံစုတ်ငှက်မသည်။ သကေကုလာဝ
 ကေ၊ မိမိအသိုက်၌။ ကာမလာဝိနီ၊ အလိုရှိတိုင်း မြည်သည်။
 ဟောကိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုနံစုတ်ငှက်မကို။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။
 ဟံသောဝါ၊ ဟင်္သာသည်လည်းကောင်း။ ကောဇ္ဇောဝါ၊ ကြိုးကြာ

သည်လည်းကောင်း။ မေရောဝါ၊ ဥဒေါင်းသည် လည်းကောင်း။ အာဂန္တာ၊ ဤ။ န နိသေဓေတိ၊ မမြစ်။ (ဤအရာ၌ “ကာမလာပိ နိဟောတိ၊ န တံ ကောစိ တံသောဝါ ကောဇ္ဈောဝါ မောရောဝါ အာဂန္တာနိသေဓေတိ” ဟူ၍ ဆိုအပ်လျက် သာဝသေသ ဒေယနာ အားဖြင့် ကာမလာပိနိဟောတိ ဟူ၍သာ ဆိုလေသတည်း။) ။ အဗ္ဗန္ဓ၊ ဌ။ သကျာနံ၊ တို့၏။ ယဒိဒံ-ယံဗုဒ္ဓံကပိလဝတ္ထု၊ အကြင် ကပိလဝတ်ပြည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧတံကပိလဝတ္ထု၊ သည်။ သကံ ခေါပန၊ မိမိပြည်လျှင်တည်း။ အဗ္ဗန္ဓော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပမတ္တာယ၊ အနည်းငယ်ဖြစ်သော။ ဣမာယ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ အဘိသဇ္ဇိတုံ၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းငှာ။ “အမျက်ထွက်ခြင်းငှာ၊ လည်းဟူ”။ နအရဟတိ၊ မထိုက်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ မာအဘိသဇ္ဇ၊ ရန်ငြိုးမဖွဲ့လင့်။ “အမျက် မထွက်လင့်၊ လည်းဟူ”။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ ၏။

အမှာ ဤသို့ အနိယတ်ဖော်၍ သမ္ဗန်လေ။ ဤအတ္ထ ယောဇ နာကား နအရဟတိ ယသ္မာဟု ရှိသော ပါဠိ၏ အလိုတည်း။ “နအရဟတာယသ္မာ” ဟူ၍လည်း ပါဠိ ရှိကြ၏။ “အာယသ္မာ၊ အသက်ရှည်သော။ အဗ္ဗန္ဓော၊ သည်။ အပ္ပမတ္တာယ၊ သော။ ဣမာယ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ အဘိသဇ္ဇိတုံ၊ ငှာ။ နအရဟတိ၊ ထိုက်။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၏”။ နောက်အတိုင်းရှိသော ပါဠိသည် သင့်မြတ်၏။ ။ ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားသည် သာကီဝင် မင်းမျိုးတို့ကို နှိပ်စက်၍ အဗ္ဗန္ဓ ဆိုသော်လည်း အမျက်ရှိတော် မမူသည်ဖြစ်၍ သာကီဝင်အမျိုးတို့ကို နှံ့စုတ်ငှက်ငယ်နှင့်တူသည်ကိုပြု၍ မိန့်တော် မူလသော် အဗ္ဗန္ဓသည်ရဟန်းဂေါတမသည် မိမိအမျိုးတို့ကို နှံ့စုတ် ငှက်ငယ်နှင့်တူသည်ကိုပြု၍ ငါ့ကိုကား ဟင်္သာကြီးကြာ ဥဒေါင်း တို့နှင့် တူသည်ကို ပြု၏။ ရဟန်း ဂေါတမကား မာန်ကို ချပြီဟု နှလုံးပြု၍ မိမိအမျိုး၏ မြတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြလို၍ “စတ္တာရော ဘောဂေါတမ” အစရှိသော ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား။

(၂၀၀) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

* ဘောဂေါတမ၊၏၊ခတ္ထိယာစ၊ မင်းမျိုးတို့ လည်းကောင်း။
 ပြာဟ္မဏာစ၊ တို့လည်းကောင်း။ ဝေဿာစ၊ ကုန်သည်အမျိုး
 တို့လည်းကောင်း။ သုဒ္ဓါစ၊ သူဆင်းရဲအမျိုးတို့ လည်းကောင်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝဏ္ဏာ၊ အမျိုးတို့သည်။ စတ္တာရော၊ တို့တည်း။ ဘော
 ဂေါတမ၊မ။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံဝဏ္ဏာနံ၊ တို့တွင်။ ခတ္ထိ
 ယာစ၊ တို့လည်းကောင်း။ ဝေဿာစ၊ တို့လည်းကောင်း။ သုဒ္ဓါစ၊
 တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တယော၊ ကုန်သော။ ဝဏ္ဏာ၊
 တို့သည်။ အညဒတ္ထု၊စစ်။ ပြာဟ္မဏသေဝ၊ ၏သာလျှင်။ ပရိစာရိ
 ကာ၊ အလုပ်အကျွေးတို့သည်။ အာပဒန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဘော
 ဂေါတမ၊မ။ ဣမေသကျာ၊ တို့သည်။ ပ။ ယံနအပစာယန္တိ၊ မတုပ်ဝင်
 ကုန်။ တယိဒံ-တံဣဒံ အသက္ကာရ ကရဏာဒိ ကမ္မံ၊ ထိုသို့ အရို
 အသေမပြုခြင်း အစရှိသော အမှုသည်။ နစ္ဆန္တံ နယုတ္တံ၊ သင့်။
 တယိဒံ-တံဣဒံ အသက္ကာရကရဏာဒိ ကမ္မံ၊ သည်။ နပ္ပတိရူပံနအနု
 လောမံ၊ မလျောက်ပတ်။ ဣတိ၊ သို့။ အဗ္ဗဠော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ (ဟကား နိပါတ်တည်း)။ အဗ္ဗဠော၊ သော။ မာဏဂေါ၊
 သည်။ တတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်ဖြစ်သော။ သက္ကေသု၊ တို့၌။ ဣဒံ
 ဣဒ္ဓဝါဒံ၊ ဤသူကြွယ်ဟူသော စကားကို။ နိပါတေသိ၊ ရှုတ်ချ၍
 ဆို၏။

ဒါသိပုတ္တဝါဒ

၂၆၇။ အထခေါ၊ ၌။ ပ။ အဗ္ဗဠော၊ သော။ အယံမာဏဂေါ၊
 သည်။ အတိဗာဠုခေါ၊ အလွန်ပြင်းစွာ။ သက္ကေသု၊ တို့၌။ “တို့ကို၊
 လည်းဟူ”။ ဣဒ္ဓဝါဒေန၊ သူကြွယ်ဟူသော စကားဖြင့်။ နိဗ္ဗာဒေ
 တိ၊ ရှုတ်ချ၏။ ယံနုန ယဒိပန၊ အကယ်၍။ အဟံ၊ သည်။ ဂေါတ္တံ၊
 အနွယ်ကို။ အစ္စေယျံ၊ မေးရမူကား။ သာဓု၊ ကောင်း၏။ ဣတိ
 သော ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ (သာဓုကား ပါဌ
 သေသတည်း)။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဗ္ဗဠံ၊ သော။
 မာဏဝံကို။ အဗ္ဗဠံ၊ ၌။ တံ၊ သည်။ ကထံဂေါတ္တော၊ အဘယ်အနွယ်

၃-အဗ္ဗဋ္ဌသုတ္တ-ဒါသိပုတ္တဝါဒ

ရှိသည်။ အသိ၊ နည်း။ ဣတိတေဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ န်။ ဘော
 ဂေါတမ၊ မ။ အဟံ၊ သည်။ ကဏှာယနော၊ ကဏှာယန အန္တယ်
 ရှိသည်။ အသိ၊ န်။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ န်။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ခေါပန၊
 စင်စစ်၊ တေးသင်၏။ (နာမဂေါတ္တိဋ္ဌစပ်)။ ပေါရာဏံ၊ ရှေး၌ဖြစ်
 သော။ မာတာပေတ္တိကံ၊ အမိအဖတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ နာမ
 ဂေါတ္တံ၊ အမည်မျိုးကို။ အနုဿရတော၊ အောက်မေ့သော။
 ဘော၊ သင်၏။ အယျပုတ္တာ၊ အရှင်သားတို့သည်။ သကျာ၊ သင်္ကီဝင်
 အမျိုးတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တနည်းကား၊ တေး၏။ (အယျ
 ပုတ္တာဋ္ဌစပ်)။ သကျာ၊ တို့သည်။ အယျပုတ္တာ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊
 ကုန်၏။ တံ၊ သည်။ သကျာနံ၊ တို့၏။ ဒါသိပုတ္တော၊ ကျွန်မသား
 သည်။ အသိ၊ န်။ (အဗ္ဗဋ္ဌ၏ကျွန်မသားဖြစ်သည်၏အဖြစ် သင်္ကီ
 ဝင်အမျိုးတို့၏ အရှင်သားဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြုပြီး၍မိမိ၏လည်း
 ကောင်း အဗ္ဗဋ္ဌ၏လည်းကောင်း အမျိုးအနွယ်ကိုဆောင်၍ပြုတော်
 မူလို၍ “သကျာခေါပန” အစရှိသောဒေသနာကိုမိန့်သတည်း။ ထို
 ဒေသနာပါဠိ၏အတ္ထကား)။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ သကျာ၊ သင်္ကီဝင်
 မျိုးတို့သည်။ (ခေါပနကား ပဒါလင်္ကာရတည်း)။ ဩက္ကာကံ၊
 ဩက္ကာက အမည်ရှိသော။ ရာဇာနံ၊ မင်းကို။ ပိတာမဟံ၊ အဖိုးကို။
 (ကတွာထည့်ပါ)။ ကတွာ၊ ၍။ ဒဟန္တိ ထပေန္တိ၊ ထားကုန်၏။
 အဗ္ဗဋ္ဌ၊ အဗ္ဗဋ္ဌ။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ဘူး၏။ ဩက္ကာကော၊ ဩက္ကာက
 အမည်ရှိသော။ ရာဇော၊ မင်းသည်။ ယာသာမဟေသီ၊ အကြင်
 မိဖုရားကို။ ပိယာ၊ ချစ်အပ်၏။ မနာပါ၊ နှစ်လိုအပ်၏။ တဿာ
 မဟေသိယာ၊ န်။ ပုတ္တဿ၊ အား။ ရဇံ၊ ပြည်ကို။ ပရိဏာမေတု
 ကာမော၊ ဆောက်နှင်းလိုသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဩက္ကာမုခဉ္စ၊ ဩက္ကာ
 မုခလည်းကောင်း။ ကရကဏ္ဍ၊ ကရကဏ္ဍလည်းကောင်း။ ဟတ္ထိ
 နိကဉ္စ၊ ဟတ္ထိနိကလည်းကောင်း။ သိနိသုရဉ္စ၊ သိနိသုရလည်း
 ကောင်း။ (စသဒ္ဓါကျေသတည်း)။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဇေဋ္ဌကုမာရေ၊
 ဤလေးယောက်သော သားကြီးတို့ကို။ ရဋ္ဌသွာ၊ မှ။ ပဗ္ဗာဇေသိ၊
 နှင်ထုတ်လေ၏။ တေ ဇေဋ္ဌကုမာရာ၊ ထို-လေးယောက်သော

(၂၁၀) သုတ်ဆီလကွန် ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သားကြီးတို့သည်။ ရဋ္ဌသွာ၊ မှ။ ပိတရာ၊ အဖသည်။ (ကတ္တား ထည့်)။ ပဗ္ဗဇိတာ၊ နှင်ထုတ်အပ်ကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ချုံ။ ဟိမဝန္တ ပဿေ၊ ဟိမဝန္တာတောင်၏အနီး၌။ ပေါက္ခရဏိယာ၊ လေးထောင့် ကုန်၏။ တိရေ၊ အနား၌။ မဟာသာကသဏ္ဍော၊ ကြီးစွာသော ကျွန်းဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျွန်းတော၌။ ဝါသံ၊ နေခြင်းကို။ ကပ္ပေသုံ၊ ပြုကုန်၏။ တေ ကုမာရာ၊ ထိုမင်းသားတို့သည်။ ဇာတိသမ္ပေဒဘယာ၊ အမျိုးပျက်သည်မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ သကာဟိ ဘဂိနိဟိ၊ မိမိနှမတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သံဝါသံ၊ အိမ်ထောင်ခြင်းကို။ ကပ္ပေသုံ၊ ကုန်၏။ အထခေါ၊ ၌။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဩက္ကာကော၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ပါရိသဇ္ဇေ၊ အမှုကြီးငယ်ကိုစီရင်နိုင်ကုန်သော။ တနည်းကား၊ အလုပ်အကျွေး ဖြစ်ကုန်သော။ အမစ္စေ၊ တို့ကို။ အာမန္တေသိ၊ ဆို၏။ ဘော၊ အိုအမတ်တို့။ တေရဟိ၊ ယခု။ တေကုမာရာ၊ တို့သည်။ ကထံ၊ အဘယ်အရပ်၌။ သမ္ပန္နိနုခေါ၊ နေကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာမန္တေသိ၊ ဆိုလေ၏။ “သိစေ၏၊ လည်းဟူ”။ ဒေဝ၊ ကြီး။ ဟိမဝန္တပဿေ၊ ဟိမဝန္တာ တောင်၏ အနီး၌။ ပေါက္ခရဏိယာ၊ လေးထောင့်ကုန်၏။ တိရေ၊ ၌။ မဟာ သာကသဏ္ဍော၊ ကြီးစွာသော ကျွန်းတောသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျွန်းတော၌။ ကုမာရာ၊ တို့သည်။ တေရဟိ၊ ယခု။ သမ္ပန္နိ၊ နေကုန်၏။ တေကုမာရာ၊ တို့သည်။ ဇာတိသမ္ပေဒဘယာ၊ အမျိုးပျက်အံ့သည်မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ သကာဟိ ဘဂိနိဟိ၊ မိမိနှမတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သံဝါသံ၊ အိမ်ထောင်ခြင်းကို။ ကပ္ပေသုံ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အမစ္စာ၊ တို့သည်။ ရညော၊ အား။ အာရောစေသုံ၊ ကုန်၏။ (ဤသို့ပါဠိသေသထည့်၍သမ္ပန်)။ အထခေါ၊ ၌။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဩက္ကာကော၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ဥဒါနံ၊ ဝမ်းမြောက်သောစကားကို။ ဥဒါနေသိ၊ မြက်၏။ ကိံ ဥဒါနေသိ၊ နည်းဟူမူကား။ ဘော၊ အိုအမတ်တို့။ ကုမာရာ၊ မင်းသားတို့သည်။ သကျဝတာ၊ စွမ်းနိုင်လေကုန်စွတကား။ ဘော၊ တို့။ ကုမာရာ၊ တို့သည်။ ပရမသကျာဝတာ၊ အလွန် စွမ်းနိုင်လေကုန်စွ တကား။

ဣတိ သိ။ ဥဒါနေသိ၏။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တေဝစနံ၊ ထိုသို့သကျာဇော
 ဟု ဩက္ကာက မင်းဆိုသောစကားကို။ အဂ္ဂေအာဒိ ကတွာ၊ အစ
 ပြု၍။ သကျာ၊ သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့သည်။ ပညာယန္တိ၊ ထင်ရှား
 ကုန်၏။ သောစ ဩက္ကာကော၊ ထို-ဩက္ကာကမင်းသည်။ နေသံ၊
 သကျာနံတို့၏။ ပုဗ္ဗပုရိသော၊ ရှေ့ဦးစွာသော ယောက်ျားတည်း။
 အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ဩက္ကာကဿ၊ သော။ ရညော၊ ။ (ခေါပနကား ပဒါ
 လင်္ကာရတည်း။) ဒိသာနာမ၊ ဒိသာအမည်ရှိသော။ ဒါသိ၊ ကျွန်မ
 သည်။ အဟောသိ၊ ။ သာ၊ ထိုဒိသာအမည်ရှိသော ကျွန်မ
 သည်။ ကဏှာနာမ၊ ကဏှ အမည်ရှိသော။ ပုတ္တံ၊ ကို။ ဇနေသိ၊
 ဖွား၏။ ဇာတော၊ ဖွားဆဲဖြစ်သော။ ကဏှော၊ သည်။ တနည်း
 ကား၊ ကဏှော၊ ကဏှသည်။ ဇာတော၊ ဖွားဆဲဆဲသည်။
 ဟုတွာ၊ ။ ပဗျာဟာသိ၊ စကားဆို၏။ ။ (အဘယ်သို့ စကား
 ဆိုသနည်းဟုသူမေးဖွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ “ဓောဝတ
 မံ။ ပ။ ဘဝိဿာမိတိ” ဟူသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏
 အတ္ထကား။ အဗ္ဗ၊ အမိ။ မံ၊ ကို။ ဓောဝထ၊ ဆေးကုန်လော့။ အဗ္ဗ၊
 မိ။ မံ၊ ကို။ နဟာပေထ၊ ရေချိုးကုန်လော့။ အဗ္ဗ၊ အမိ။ မံ၊ အကျွန်ုပ်
 ကို။ အသုစိသ္မာ၊ မစင်အညစ်အကြေးမှ။ ပရိမောစေထ၊ လွတ်စေ
 ကုန်လော့။ အဟံ၊ ငါသည်။ တေ၊ သင်မိခင်၏။ အတ္ထာယ၊ ငှာ။
 ဘဝိဿာမိ၊ အံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဗျာဟာသိ၊ စကားဆို၏။

အမှာ အဘယ်ကြောင့် ကဏှကို အမိသည် ဖွားလျှင်
 မသုတ်သင် မဆေးလေသနည်း ဟူမူကား ကဏှ
 သည် အမိဝမ်းကပင် မည်းသောအဆင်းလည်း ရှိ၏၊ ဘီလူးကဲ့သို့
 သွားအစွယ်လည်းပေါက်၏၊ မုတ်ဆိတ်ကျင်စွယ်လည်းပေါက်၏။
 ထို့ကြောင့်ကြောက်၍ အမိ မသုတ်သင် မဆေးဝံလေသတည်း။

* အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တေရဟိ၊ ဌ။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ပိသာစေ၊
 ဘီလူးတို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ။ ပိသာစာတိ၊ ဘီလူးတို့ဟူ၍။ သဗ္ဗာနန္တိ
 ယထာ၊ သိကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝခေါ၊ လျှင်။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တေနခေါ
 ဖန သမယေန၊ ဌ။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ပိသာစေ၊ ဘီလူးတို့ကို။

၃-အဗ္ဗဋ္ဌသုတ္တ-ဒါသိပုတ္တဝါဒ

တောစ၊ ဗျာ.သောအကြားအမြင်လည်းရှိ၏။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ လုလင်သည်။ ကလျာဏဝက္ကရဏောစ၊ သာယာ ပြေပြစ်သော စကားလည်းရှိ၏။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ ပဏ္ဍိတောစ၊ ပညာနှင့်လည်းပြည့်စုံ၏။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ ဘောတာဂေါတမေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အသ္မိဝစ နေ၊ မိမိသည် သင်အပ်သော ဗေဒင်သုံးပုံဖြစ်သောစကား၌။ ပဋိ မန္တေတုံ၊ မေးသော ပြဿနာကို ဖြေခြင်းငှာ။ ပဟောတိ၊ စ၊ စွမ်း လည်း စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိဇေဝံစနံ၊ ကို။ အဝေါစံ၊ ကုန်၏။ ။ (ထိုသို့ ဆိုကုန်သော လုလင်တို့ကို အသံမရှိသည်ကို ပြုတော်မူလို ၍ “အထခေါဘဂဝါ” အစရှိသော ဒေသနာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဒေသနာပါဠိ၏ အတ္ထကား)။

၂၆၉။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တေမာဏဝကေ။ တို့ကို။ ဇေဝံစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ မာဏဝကာ၊ တို့။ (မာဏ ဝကာဟူ၍သာ ရှိသင့်သည်။ မာဏဝကာနံဟု ရှိကြ၏။ တုမှာကံ နှင့် ဝိသေသန သမ္ပန်)။ တုမှာကံ၊ တို့၏။ (ပရိပိတက္ကော၌စပ်)။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ ဒုဇ္ဇာတောစ၊ မကောင်း သော ဇာတ်လည်း ရှိ၏။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ အကုလပုတ္တောစ၊ အမျိုးကောင်းသားလည်း မဟုတ်။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ အပ္ပဿတောစ၊ နည်းသော အကြား အမြင်လည်းရှိ၏။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ အကလျာ ဏ ဝါက္ကရဏောစ၊ သာယာ ပြေပြစ်သော စကားလည်း မရှိ။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ ဒုပ္ပညောစ၊ နည်းသော ပညာလည်းရှိ၏။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ ဂေါတ မေန၊ သော။ သမဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အသ္မိဝစနေ၊ မိမိသည် သင်အပ်သော ဗေဒင် သုံးပုံဟူသော စကား၌။ ပဋိမန္တေတုံ၊ မေးသောပြဿနာကိုဖြေခြင်းငှာ။ နပဟောတိ၊ စွမ်းလည်းမစွမ်း နိုင်။ ဣတိဇေဝံပရိပိတက္ကော၊ ဤသို့သောအကြံသည်။ သစေဟော တိ၊ အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။

(၂၁၂) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကဏှာတို့၊ ကဏှတို့ဟူ၍။ သဗ္ဗာနန္တိ၊ ကုန်၏။ တေမနုဿာ၊
 တို့သည်။ ဧဝံသိ၊ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ ကိ အာဟံသု၊ နည်းဟူမူ
 ကား။ အယံကဏှော၊ သည်၊ ဇာတော၊ ဖွားဆဲဆဲသည်။ ဟုတွာ၊
 ၍။ ပဗျာဟာသိ၊ ၍။ ကဏှော၊ ဘီလူးသည်။ ဇာတော၊ ဖွား၏။
 ပိသာစော၊ သင်းချိုင်း ဘီလူးသည်။ ဇာတော၊ ၍။ ဣတိ၊
 သို့။ အာဟံသု ကုန်၏။ (ကဏှသဒ္ဓါ ပိသာစ သဒ္ဓါတို့ကား
 အနက်တူ၏။ ဘီလူးကို ဟောတတ်ကုန်၏)။ အမ္မဠ၊ ဠ။ ဧတံ
 ဝစနံ၊ ထိုသို့ ကဏှော ဇာတောဟု ဆိုအပ်သော စကားကို။
 အဂ္ဂေ အာဒိ၊ ကတွာ၊ ၍။ ကဏှာယနာ၊ ကဏှ အနွယ်
 တို့သည်။ ပညာယန္တိ၊ ထင်ရှားကုန်၏။ သောကဏှော၊ ထိုကဏှ
 သည်။ ကဏှာယဟနာနံ၊ ကဏှအနွယ်တို့၏။ ပုဗ္ဗပုရိသော၊ ရှေးဦး
 စွာသော ယောက်ျားတည်း။ အမ္မဠ၊ ဠ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေ၊ သင်၏။
 (နာမဂေါတ္တံစပ်)။ ပေါရာဏကံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ မာတာ
 ပေတ္တိကံ၊ အမိအဖ ဥစ္စာဖြစ်သော။ နာမဂေါတ္တံ၊ ကို။ အနုဿရ
 တော၊ အောက်မေ့သော။ ဧတ၊ သင်၏။ သကျာ၊ တို့သည်။ အယျ
 ပုတ္တာ၊ အရှင်သားတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ သည်။ သကျာနံ၊
 တို့၏။ ဒါသိပုတ္တာ၊ ကျွန်မသားသည်။ အသိ၊ ၍။ ဣတိဣဒံဝစနံ၊
 ကို။ ဘဝဂါ၊ သည်။ အဂေါ၊ ၍။

၂၆၈။ ဧဝံစနေ ကို၊ ဘဝဝတာ၊ သည်။ ဇုတ္တေ၊ မိန့်တော်
 မူအပ်သည်ရှိသော်။ တေမာဏဝကာ၊ ထိုအမ္မဠ၏တပည့် ဖြစ်ကုန်
 သော လုလင်တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကို။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဂေါ၊
 ကုန်၏။ ကိ အဂေါ၊ ကုန်သနည်း။ ဘဝဂေါတမော၊ အရှင်
 ဂေါတမသည်။ အမ္မဠ၊ သော။ မာဏဝံ၊ ကို။ အတိဗာဠံ၊ အလွန်
 ပြင်းစွာ။ ဒါသိပုတ္တဝါဒေန၊ ကျွန်မသားဟူသော စကားဖြင့်။ မာ
 နိမ္မာဒေသိ၊ မရှုတ်ချလင့်။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ အမ္မဠော သော။
 မာဏဂေါ၊ သည်။ သုဇာတောစ၊ ကောင်းသော ဇာတ်လည်း
 ရှိ၏။ အမ္မဠော၊ သော။ မာဏဂေါ၊ လုလင်သည်။ ကုလပုတ္တော
 စ၊ ၍။ အမ္မဠော၊ သော။ မာဏဂေါ၊ လုလင်သည်။ ဗဟုဿ

(၂၁၄) သုတ်သီလက္ခနာပါဠိတော်နိဿယသစ်

မာဏဝေါ၊ သည်။ တိဋ္ဌတု၊ ရပ်လော့။ “ရပ်စေဦး၊ လည်းဟူ”။
 တုမှေ၊ တို့သည်။ မယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အသ္မိဝစနေ၊ ထိုပေဒင်
 သုံးပုံဟူသော စကား၌။ မန္တဂေါ၊ စကားဆိုကုန်လော့။ မာဏဝ
 ကာနံ၊ အဗ္ဗဋ္ဌ၏ တပည့်လုလင် ဖြစ်ကုန်သော။ တုမှာကံ၊ တို့၏။
 (ပရိဝိတက္ကော-၌စပ်)။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။
 သုဇာတောစ၊ လည်းရှိ၏။ပ။ အသ္မိဝစနေ၊ ပေဒင်သုံးပုံဟူသော
 စကား၌။ပဋိမန္တေတုံ၊ စကားဆိုခြင်းငှာ။ ပဟောတိစ၊ စွမ်းလည်း
 စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိဇေပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ သစေဟောတိ၊ အံ။
 ဇေံ၊ ဤသို့အကြံဖြစ်သည်။သတိ၊ သော်။ တုမှေ၊ တို့သည်။ တိဋ္ဌထ၊
 ရပ်ကုန်ဦး။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ မယာ၊ နှင့်။
 သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ပဋိမန္တေတု၊ စကားဆိုစေလော့။ ဣတိဇေဝစနံ၊ ကို
 ဘဂဝါ၊ သည်။အဝေါစ၊ ၏။ဘောဂေါတမ၊ မ။အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။
 မာဏဝေါ၊ သည်။ သုဇာတောစ၊ ကောင်းသော ဇာတ်လည်း
 ရှိ၏။ပ။ ဘောတာဂေါတမေန၊ အရှင်ဂေါတမနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။
 အသ္မိဝစနေ၌။ ပဋိမန္တေတုံ၊ ငှာ။ ပဟောတိစ၊ စွမ်းလည်းစွမ်းနိုင်
 ၏။ (ပဋိမန္တေတုန္တိဟု ဣတိသဒ္ဓါနှင့် ပါဌ်အချို့ရှိ၏။ ဣတိမရှိသင့်။
 ပဋိမန္တေတုဟူ၍သာ ရှိသင့်သည်။ ပဋိမန္တေတု ဟူ၍လည်း ရှိ၏။
 မသင့်)။ ။အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ ဘောတာ
 ဂေါတမေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အသ္မိဝစနေ၊ ထိုပေဒင်သုံးပုံ၌။ ပဋိ
 မန္တေတု၊ စကားဆိုစေ။ “စကားဆိုစေသတည်း၊ လည်းဟူ”။
 မယံ၊ တို့သည်။ တုက္ခိ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ဘဝိဿာမ၊ ကုန်အံ။ ဣတိ၊ သို့။
 မာဏဝကာ၊ တို့သည်။ အဝေါစုံ၊ ကုန်၏။

၂၇၀။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဗ္ဗဋ္ဌံ၊ သော။ မာဏဝံ၊
 ကို။ ဇေဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ (အဘယ်သို့ မိန့်တော်မူ
 သနည်းဟု သုမေးဇွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ “အယံခေါ
 ပနတေ” အစရှိသောပါဌ်ကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဌ်၏အတ္ထကား)။
 အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဌ။ တေ၊ သင်အား။ သဟဓဇ္ဈိကော၊ အကြောင်းနှင့်တကွ
 ဖြစ်သော။ ပဋ္ဌော၊ ပြဿနာသည်။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏။ အကာ

မာ၊ အလိုမရှိသော်လည်း။ (အကာမာပိ ဟုဆိုအပ်လျက် ပိသဒ္ဓါကို ချေသတည်း။) တေတယာ၊ သည်။ ဝဇ္ဇော၊ ကို။ ဗျာကာတဗ္ဗော၊ မြေအပ်၏။ တံ၊ သည်။ သစေနဗျာကာရိဿသိ၊ အကယ်၍ မမြေအံ့။ အညေနဝါ၊ တပါးသောအကြောင်းဖြင့်မူလည်း။ အညံ၊ တပါးသော အကြောင်းကို။ သစေပရိစရိဿသိ၊ အကယ်၍ဖုံးလွှမ်းအံ့။ တုဏှိဝါ၊ ဆိတ်ဆိတ်မူလည်း။ သစေဘဝိဿသိ၊ အံ့။ သစေပက္ကမိဿသိဝါ၊ အကယ်၍တရပ်တပါးသို့မူလည်း သွားလတ္တံ့။ ဝေ၊ ဤသို့သွားသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤအရပ်၌လျှင်။ တေ၊ ၎င်း။ မုဒ္ဓါ၊ ဦးခေါင်းသည်။ သတ္တဓာ၊ ခုနစ်စိတ်။ ဖလိဿတိ၊ ကွဲလတ္တံ့။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တံ၊ သည်။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စမာနံ၊ သော။ တံဝစနံ၊ ကို။ ကိံမညသိ၊ အသို့ အောက်မေ့သနည်း။ ဝုဒ္ဓါနံ၊ အရွယ်အားဖြင့် ကြီးကုန်သော။ မဟလ္လကာနံ၊ ဂုဏ်အားဖြင့် ကြီးကုန်သော။ ဘာသမာနာနံ၊ အစဉ်အဆက်ကို ပြောတတ်ကုန်သော။ အာစရိယပါစရိယာနံ၊ ဆရာ၊ ဆရာ၏ဆရာဖြစ်ကုန်သော။ မြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ သန္တိကာ၊ အထံမှ။ ကိန္တိ၊ အသို့သော စကားကို။ တေတယာ၊ သည်။ သုတံ၊ ကြားဘူးသနည်း။ ကဏှာယနာ၊ ကဏှအနွယ်တို့သည်။ ကုတော၊ အဘယ်ကာလမှ။ ပဘုတိ၊ ၍။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ကဏှာယနာနံ၊ ကဏှအနွယ်တို့၏။ ပုဗ္ဗပုရိသော၊ ရှေးဦးစွာသော ယောက်ျားသည်။ ကောစ၊ အသူနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၎င်း။ ဧဝံဝစနေ၊ ဤသို့သောစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္ထေ၊ မိန့်တော်မူအပ်သည် ရှိသော်။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ အဟောသိ၊ ၎င်း။ ဒုတိယမ္ပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဗ္ဗဋ္ဌံ၊ သော။ မာဏဝံ၊ ကို။ တေဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၎င်း။ (တံ ကိံမညသိ အစရှိသည် အနက်တူပြီ)။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ ဗျာက ရောဟိ၊ ဖြေလော့။ ဒါနိဣဒါနိ၊ ဌ။ တေ၊ သင့်အား။ “၏၊ လည်းဟူ”။ တုဏှိဘာဝဿ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း၏။ နကာလော၊ အခါမဟုတ်။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ယောဇနေ၊ သည်။ (နဗျာကရောတိဌစပ်)။ တထာဂ

527R

(၂၁၆) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

တေန၊ ဝါးဘုရားသည်။ (ပုဋ္ဌောဉ္စစပ်)။ ယာဝတတိယကံ၊ သုံးကြိမ်
မြောက်အောင်။ သဟဓမ္မိကံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။ ပဉ္စ၊
ပြဿနာကို။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။ နဗျာကရေတိ၊
မဖြေ။ အဿဇနဿ၊ ၎င်း၏။ မုဗ္ဗါ၊ ဦးခေါင်းသည်။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤနေရာ
၌လျှင်။ သတ္တဝါ၊ ခုနစ်စိတ်။ ဖလိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါ
စ၊ မိန့်တော်မူ၏။

၂၇၁။ တေနခေါပနသမယေန၊ ဉ္စ။ ဝဇီရပါဏီ၊ ဝဇီရစိန်လက်
နက် လက်၌ရှိသော။ ယက္ခော၊ သိကြားသည်။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာ
သော။ အာဒိတ္ထံ၊ မီးအဆင်းနှင့်တူသောအဆင်းရှိသော။ သမ္ပုဇ္ဇ
လိတံ၊ ပြောင်ပြောင်တောက်ထသော။ သဇောတိဘူတံ၊ ထက်ဝန်း
ကျင် မီးလျှံနှင့်တကွဖြစ်သော။ အယောကုဋံ၊ သံတူကို။ အာဒါ
ယ၊ ကိုင်၍။ အဗ္ဗဋ္ဌဿ၊ သော။ မာဏဝဿ၊ ၎င်း။ ဥပရိ၊ အထက်၌။
ဝေဟာသံ၊ ကောင်းကင်၌။ ဌိတော၊ ရပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။
ကေနကာရဏေန၊ ဖြင့်။ ဝေတာသံ၊ ဌိ။ ဌိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊
နည်း။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ အယံမာဏဝေါ၊ သည်။ (နဗျာကရိဿ
တိဉ္စစပ်)။ ဘဂဝတား၊ သည်။ ယာဝတတိယကံ၊ အောင်။ သဟ
ဓမ္မိကံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။ ပဉ္စ၊ ကို။ ပုဋ္ဌော၊ သည်။
ဟုတွာ၊ ဤ။ (ထည့်)။ သစေနဗျာကရိဿတိ၊ အကယ်၍ မဖြေအံ့။
ဝေ၊ ဤသို့မဖြေသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤနေရာ၌လျှင်။
အဿ ထိုအဗ္ဗဋ္ဌ၏။ မုဗ္ဗါ၊ ဦးခေါင်းကို။ သတ္တဝါ၊ ခုနစ်စိတ်။ ဖာလိ
ဿာမိ၊ ခွဲအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ တဇ္ဇေတွာ၊ မြိမ်းမြောက်၍။ ဝေဟာသံ၊
၌။ ဌိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ (ဤသို့သမ္ပုဋ်)။ ဝဇီရပါဏီ၊
ဝဇီရစိန်လက်နက် လက်၌ရှိသော။ တံခေါပနယက္ခံ၊ ထိုသိကြား
ကိုကား။ ဘဂဝါစေဝ၊ လည်း။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။
မာဏဝေါ၊ လုလင်သည်လည်း။ ပဿတိ၊ ၎င်း။

၂၇၂။ အထခေါ၊ ဉ္စ။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။
တံယက္ခံ၊ ထိုသိကြားကို။ ဒိဿာ၊ ဤ။ ဘိတော၊ ကြောက်သည်ဖြစ်၍။
သံဝိဂ္ဂေါ၊ ထိတ်လန့်သည်ဖြစ်၍။ လောမဟဋ္ဌဇောတော၊ ကြက်သီး

၃-အဗ္ဗဋ္ဌသုတ္တ-ဒါသိပုတ္တဝါဒ

မွေးညင်းထသည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝန္တံယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ တာဏံ၊
 အစောင့်အရှောက်ကို။ “မှီခိုရာကို လည်းဟူ”။ ဂဝေသီ၊ ရှာသည်
 ဖြစ်၍။ ဘဂဝန္တံယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ လေဏံ၊ ပုန်းကွယ်ရာကို။
 ဂဝေသီ ဖြစ်၍။ ဘဂဝန္တံယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်
 ရာကို။ ဂဝေသီ၊ ရှာသည်ဖြစ်၍။ ဥပနိသီဒိတွာ၊ အနီး၌နေ၍ “ကပ်၍
 နေသည်ဖြစ်၍လည်း၊ ဟူ”။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဧတံဝစနံ၊
 ထိုစကားကို။ အဝေါစ၊ ၎င်း၏။ ကိံ အဝေါစ၊ နည်း။ ဘဝံဂေါတမော၊
 သည်။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ ကိံ၊ အသို့။ အာဟ၊ နည်း။ ပုန၊ ဖန်။ ဘဝံ
 ဂေါတမော၊ သည်။ မြဝိတု၊ ဆိုဦးလော့။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ ၎င်း၏။ အဗ္ဗ
 ဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ၊ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စမာနံ၊ သော။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ကိံ
 မညသိ၊ နည်း။ ဝုဒ္ဓါနံ၊ အရွယ်အားဖြင့် ကြီးကုန်ထသော။ မဟလ္လ
 ကာနံ၊ ဂုဏ်အားဖြင့် ကြီးကုန်ထသော။ အာစရိယပါစရိယာနံ၊
 ဆရာဆရာ၏ဆရာဖြစ်ကုန်ထသော။ ဘာသမာနာနံ၊ အဆက်ဆက်
 စကားကို ပြောတတ်ကုန်ထသော။ မြာဟူဏာနံ၊ တို့၏။ သန္တိကာ၊
 မှု၊ ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ တေတယာ၊ သည်။ သုတံ၊ နည်း။ ကဏှာ
 ယတနာ၊ ကဏှအနွယ်တို့သည်။ ကုတော၊ အဘယ်ကာလမှ။ ပဘုတိ၊
 စ၍။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ကဏှာယနာနံ၊ ကဏှအနွယ်တို့၏။
 ပုဗ္ဗပုရိသော၊ ရှေးဦးစွာသော ယောက်ျားသည်။ ကောစ၊ အသူ
 နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၎င်း၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။
 ဝေမေဝ၊ အရှင်ဂေါတမဆိုတိုင်းလျှင်။ မေ မယာ၊ သည်။ သုတံ၊
 ကြားဖူး၏။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ ယထေဝ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်း
 လျှင်။ အာဟ၊ ၎င်း၏။ တတော၊ ထိုအရှင်ဂေါတမ ဆိုတိုင်းသော
 ကာလမှ။ ပဘုတိ၊ ၍။ ကဏှာယတနာ၊ ကဏှအနွယ် တို့သည်။
 ပဝတ္တာ၊ ကုန်၏။ သောကဏှော၊ သည်။ ကဏှာယနာနံ၊ တို့၏။
 ပုဗ္ဗပုရိသော၊ ရှေးဦးစွာသော ယောက်ျားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်၏။

(၂၁၀) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

အဗ္ဗဒ္ဓဝံသ ကထာ

၂၇၃။ ဧဝံစနေ၊ ဤသို့သောစကားကို။ အဗ္ဗဒ္ဓေန၊ သည်။
 ပုတ္တေ၊ သော်။ တေမာဏဝကာ၊ တို့သည်။ ဥန္နာဒိနေ၊ ပဲ့တင်
 ထပ်စေ့ကုန်လျက်။ ဥစ္စာသဒ္ဓါ၊ ပြင်းစွာသော အသံရှိကုန်သည်။
 မဟာသဒ္ဓါ၊ ကြီးစွာသော အသံရှိကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်၏။
 ကိံအဟေသံ၊ နည်း။ ဘော၊ တို့။ အဗ္ဗဒ္ဓော၊ သော။ မာဏဝေါ၊
 သည်။ ဒုဇ္ဇာတောကိရ၊ မကောင်းသော ဇာတ်ရှိသတတ်။ ဘော၊
 တို့။ အဗ္ဗဒ္ဓော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ အကုလပုတ္တောကိရ၊
 အမျိုးကောင်းသား မဟုတ်သတတ်။ ဘော၊ တို့။ အဗ္ဗဒ္ဓော၊ သော။
 မာဏဝေါ၊ သည်။ သကျာနံ၊ တို့၏။ ဒါသိပုတ္တောကိရ၊ ကျွန်မသား
 ဖြစ်သတတ်။ ဘော၊ တို့။ အဗ္ဗဒ္ဓဿ၊ သော။ မာဏဝကာယ၊ ၏။
 သကျာ၊ သာကီဝင်အမျိုးတို့သည်။ အယုပုတ္တာ၊ အရှင်သားတို့
 သည်။ ဘဝန္တိကိရ၊ ဖြစ်ကုန်သတတ်။ မယံ၊ တို့သည်။ ဓမ္မဝါဒိ
 ယေဝ၊ ဟုတ်မှန်သော စကားကိုသာ ဆိုလေ့ရှိသော။ ဂေါတမံ၊
 ဂေါတမအနွယ်ဖြစ်သော။ သမဏံ၊ ကို။ အပသာဒေတဗ္ဗံ၊ ညှဉ်းဆဲ
 အပ်သည်ကို။ အမညိမှာကိရ၊ အောက်မေ့မိကုန်သတတ်။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဥစ္စာသဒ္ဓါ၊ ပြင်းသော အသံရှိကုန်သည်။ မဟာသဒ္ဓါ၊
 သည်းစွာသော အသံရှိကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၂၇၄။ အထခေါ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။
 ဧဝံသောပရိဝိတက္ကော၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ဣမေ
 မာဏဝကာ၊ တို့သည်။ အတိဗာဠုခေါ၊ အလွန်ပြင်းစွာလျှင်။
 အဗ္ဗဒ္ဓံ၊ သော။ မာဏဝကံ၊ ကို။ ဒါသိပုတ္တဝါဒေန၊ ကျွန်မသား
 ဟုခံသာ စကားဖြင့်။ နိမ္မာဒေန္တိ၊ ရှုတ်ချကုန်၏။ ယံနုနယဒိပန၊
 အကယ်၍။ အဟံ၊ သည်။ မောစေယံ၊ လွတ်စေရမူကား။ သာဓု၊
 ကောင်း၏။ ဣတိသောပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။
 အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တေမာဏဝကော၊ တို့ကို။ ဧဝံ
 စနေ၊ ကို။ အဝေါ၊ ၏။ မာဏဝကာ၊ လုလင်တို့။ တုမှေ၊ တို့သည်။

F28B

အမ္မဋ္ဌံ၊ သော။ မာဏဝံ၊ ကို။ အတိဗာဠံ၊ အလွန်ပြင်းစွာ။ ဒါသိ
ပုတ္တဝါဒေန၊ ဖြင့်။ မာခေါနိမ္မာဒေထ၊ မရှုတ်ချလင့်ကုန်။ ကဏှော၊
ကဏှအမည်ရှိသော။ သောဇ္ဇသိ၊ သည်။ ဥဋ္ဌာရော၊ မြတ်သောသူ
သည်။ အဟောသိ၊ န်။ (ထိုကဏှရသေ့၏ မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကို
ထင်စွာပြတော်မူလို၍ “သော ဒက္ခိဏံ” အစရှိသော ပါဠိကို
မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား)။ သော ကဏှော၊ သည်။
ဒက္ခိဏံ၊ ဂင်္ဂါ၏ တောင်ဘက်၌တည်သော။ ဇနပဒံ၊ သို့။ ဂန္တာ၊
၍။ မြဟ္မဓန္တေ၊ မြတ်သော မန္တရားတို့ကို။ အဓိယိတွာ၊ သင်၍။
ဩက္ကာကံ၊ ဩက္ကာကအမည်ရှိသော။ ရာဇာနံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊
၍။ မဒ္ဒရူပံ၊ ရာဂဖြင့် ယစ်စေတတ်သော အဆင်းရှိသော။
“ကောင်းသော အဆင်းရှိသော၊ လည်းဟူ”။ ဝိတရံ၊ သမီးကို။
ယာစိ၊ န်။ (မုဒရူပိ” ဟူ၍လည်း ပါဠိရှိ၏။ “မုဒရူပိ၊ နူးညံ့စွာ
သော အရေအဆင်းရှိသော။ ဝိတရံ၊ ကို။ ယာစိ၊ န်”)။ တဿ၊
ထိုကဏှအား။ ဩက္ကာကော၊ သော။ ရာဇော၊ သည်။ အရေ၊ အချင်း။
အယံ၊ ဤကဏှာသည်။ မယံ၊ န်။ ဒါသိပုတ္တော၊ သည်။ သမာနော၊
ဖြစ်လျက်။ ကော၊ အဘယ့်ကြောင့်။ မယံ၊ န်။ မဒ္ဒရူပိ၊ ရာဂဖြင့် ယစ်
စေတတ်သော အဆင်းရှိသော။ ဝိတရံ၊ သွီးကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ယာစ
တိန၊ တောင်းသနည်း။ (“ကောနေဝံရေ ကို ကောနု ဧဝံ အရေ”
ဟုပုဒ်ဖြတ်)။ ဣတိ၊ သို့။ ကုပိတော၊ အမျက်ထွက်သည် ဖြစ်၍။
အနတ္တမနော၊ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍။ ခုရပွံ၊ မြားကို။ သန္တဟိ၊
တင်၏။ သောဩက္ကာကရာဇော၊ သည်။ တံခုရပွံ၊ ထိုမြားကို။ မုဋ္ဌိတုံ၊
ငှာ။ နေဝသက္ခိ၊ နိုင်။ ပဋိသံဟရိတုံ တဖန်ဆောင်ခြင်းငှာ။ “ပယ်၊
ခြင်းငှာ၊ လည်းဟူ”။ နောအသက္ခိ၊ နိုင်။ အထခေါ၊ ၌။ မာဏဝကာ၊
တို့။ အမစ္စာ၊ အမတ်ကြီးတို့သည် လည်းကောင်း။ ပါရိသဇ္ဇာစ၊
ပရိသတ်တို့ကို စီရင်နိုင်ကုန်သော သူတို့သည် လည်းကောင်း။
(စသဒ္ဓါကျေသတည်း)။ ကဏှံ၊ သော။ ဣသိ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊
၍။ ဧဝံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါဝံ၊ ကုန်၏။ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ရှင်ရသေ့။ ရညော၊ န်။
“အား၊ လည်းဟူ”။ သောတ္ထိ၊ ချမ်းသာခြင်းသည်။ ဟောတု၊

(၂၂၀) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပရိတော်နိဿယသစ်

ဖြစ်စေတည်း။ ဘဒ္ဒန္တေရသေ့။ ရညော၊ ၏။ အား။ သောတ္ထိ၊ သည်။ ဟောတု၊ တည်း။ ဣတိတေဝစနံ၊ ကို။ အဝေါရံ၊ ကုန်၏။

အမှာ

“ဘယေ ကောဓေ ပသံသာယံ၊ တုရိတေ ကောတု ဟလစ္စရေ၊ ဟာသေ သောကေ ပသာဒေစ၊ ကရေ အာမေဒိတံဗုဓော” ဟူ၍ ဆရာတို့ဆိုသောကြောင့် ကြောက်သော အခါ၊ အမျက်ထွက်သောအခါ၊ ချီးမွမ်း အနုမောဒနာပြုသော အခါ၊ အဆောတလျင် ဆိုသောအခါ၊ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်ရှိ သောအခါ၊ အံ့ဖွယ်သရဲဖြစ်သောအခါ၊ ရှင်သောအခါ၊ စိုးရိမ် သောအခါ၊ ကြည်ညိုသောအခါ၊ ဤကိုးပါးကုန်သော အခါတို့၌ စကားထပ်ကိုဆို၏။ ဤအရာ၌ကား ကြောက်သောအခါ၌ ဖြစ် သောကြောင့် “သောတ္ထိ ဘဒ္ဒန္တေ ဟောတု ရညော၊ သောတ္ထိ ဘဒ္ဒန္တေ ဟောတု ရညော” ဟူ၍ စကားထပ် ဆိုသတည်း။

* ရညော၊ အား။ သောတ္ထိ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ အပိစ၊ စင်စစ်ကား။ ရာဇော၊ သည်။ အဓော၊ အောက်သို့။ ခုရပုံ၊ မြားကို။ ယဒိမုဉ္ဇိဿတိ၊ အကယ်၍လွတ်အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့အောက်သို့ လွတ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်သော အပိုင်းအခြားဖြင့်။ ရညော၊ ၏။ ဝိဇိတံ၊ နိုင်ငံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှသော အပိုင်းအခြားဖြင့်။ ပထဝီ၊ သည်။ ဥဋ္ဌိယိဿတိ၊ ပျက်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကဏ္ဍော၊ သော။ ဣသိ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ရှင်ရသေ့။ ရညော၊ အား။ သောတ္ထိ၊ သည်။ ဟောတု၊ တည်း။ ဇနပဒဿ၊ ဇနပုဒ်အား။ သောတ္ထိ၊ သည်။ ဟောတု၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အမစ္စာဒယော၊ အမတ်အစရှိကုန် သောသူတို့သည်။ အဝေါရံ၊ ကုန်၏။ ရညော၊ အား။ သောတ္ထိ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဇနပဒဿ၊ အား။ သောတ္ထိ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ အပိစ၊ စင်စစ်ကား။ ရာဇော၊ သည်။ ခုရပုံ၊ မြားကို။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ကောင်းကင်သို့။ ယဒိမုဉ္ဇိဿတိ၊ အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့အထက်ကောင်းကင်သို့လွတ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ယာဝ တာ၊ အကြင်မျှလောက်သော အပိုင်းအခြားဖြင့်။ ရညော၊ ၏။

ဝိဇိတံ၊ နိုင်ငံသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတ္ထာဝတော၊ ဤမျှလောက်သော အပိုင်းအခြားဖြင့်။ သတ္တဝံဿာနိ၊ ခုနစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ ဒေဝေါ၊ မိုးသည်။ နဝဿိဿတိ၊ မရွာလတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကဏှော၊ သော။ ဣသိ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ရှင်ရသေ့။ ပ၊ ဒေဝေါ စ၊ မိုးသည်လည်း။ ဝဿတု၊ ရွာစေသတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အမစ္စာ ဒယော၊ တို့သည်။ အဝေါစံ၊ ကုန်၏။ ပ၊ ဒေဝေါစ၊ သည်လည်း။ ဝဿိဿတိ၊ တို့။ အပိစ၊ စင်စစ်ကား။ ရာဇော၊ သည်။ ဇေဋ္ဌကုမာ ရေ၊ သားကြီး၏ချက်၌။ ခုရပွံ၊ မြားကို။ ပတိဋ္ဌာပေတု၊ တည်စေ လော။ ကုမာရော၊ မင်းသားသည်။ သောတ္ထိ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပလ္လောမော၊ ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်းကင်းသည်။ “ကြောက် လန့်ခြင်းကင်းသည်၊ လည်းဟူ”။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကဏှော၊ သော။ ဣသိ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အထခေါ၊ ၌။ မာဏဝကော၊ တို့။ ပ။ ဩက္ကာကော၊ သော။ ရာဇော၊ သည်။ ဇေဋ္ဌ ကုမာရေ၊ သားကြီး၏ချက်၌။ ခုရပွံ၊ မြားကို။ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ တည် စေ၏။ (သားကြီးချက်၌ တည်၍ မြားကို ချသော်လည်း ကဏှ အမည်ရှိသော ရသေ့တန်ခိုးအားဖြင့် ချက်ကို မစူးသည် ဖြစ်၍ အသာသာကျလေ၏ ဟူလိုသည်။) ကုမာရော၊ မင်းသားသည်။ သောတ္ထိ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပလ္လောမော၊ ကြောက်လန့်ခြင်း ကင်းသည်။ “ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်းကင်းသည်၊ လည်းဟူ”။ သမ္မဘဝိ၊ ဖြစ်လေ၏။ အထခေါ၊ ၌။ ဩက္ကာကော၊ သော။ ရာဇော၊ သည်။ ဘိတော၊ ဖြစ်၍။ သံဝိဂ္ဂေါ၊ ထိတ်လန့်သည်ဖြစ်၍။ လောမ ဟဋ္ဌဇာတော၊ ကြက်သီးမွေးညှင်းထသည် ဖြစ်၍။ မြဟ္မဒဏ္ဍေန၊ မြဟ္မဒဏ်ဖြင့်။ “မြတ်သော ဒဏ်ဖြင့်၊ လည်းဟူ”။ တဋ္ဌိတော၊ ခြိမ်းချောက်သည်ဖြစ်၍။ တဿဣသိဿ၊ အား။ မဒ္ဒရူပိ၊ ရာဂဖြင့် ယစ်စေတတ်သော အဆင်းရှိသော။ ဝိတရံ၊ ကို။ အဒါသိ၊ ၏။ မာဏဝကော၊ တို့။ တုမှော၊ တို့သည်။ အမ္မဋ္ဌံ၊ သော။ မာဏဝံ၊ ကို။ အတိဗာဠံ၊ အလွန်ပြင်းစွာ။ ဒါသိပုတ္တဝါဒေန၊ ကျွန်မသားဟူ သော စကားဖြင့်။ မာခေါနိမ္မာဒေထ၊ မရှုတ်ချလင့်ကုန်။ ကဏှော၊

(၂၂၂) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကဏ္ဍအမည်ရှိသော။ သောဇ္ဇသိ၊ သည်။ ဥဋ္ဌာရော၊ မြတ်သည်။ အဟောသိ၊ ဇာ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါ၊ ဇာ။

အမှာ ဤသို့ သဗ္ဗညုဘုရား မိန့်တော်မူလျှင် အဗ္ဗဋ္ဌလုလင်သည် အိုးတစ်ရာဖြင့် သွန်းဘိသကဲ့သို့ ငြိမ်းသော စိတ်၏ ပူပန်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ အရှင်ဂေါတမသည် ငါ့ကိုတဖက်သောအမျိုးမှ စင်သည်ကိုပြု၏။ ငါကားမင်းမျိုးတည်းဟု ခတ္တိယမာန်ဖြင့်ယစ်၏။ ထိုအကြောင်းကို သဗ္ဗညုဘုရား သိတော်မူ၍ အဗ္ဗဋ္ဌ၏မာန်ကိုနှိပ်စက်၍ မိမိ၏ မင်းမျိုးမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို အဗ္ဗဋ္ဌသည်မသိ၊ ယခုအဗ္ဗဋ္ဌကို မင်းမျိုးမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို သိစေအံ့ဟု ကြံတော်မူ၍ မင်းမျိုး မင်းနွယ်ကို ပြတော်မူခြင်းငှာ အလျှန်ဒေသနာကို ပွားတော်မူလို၍ “အထခေါဘဂဝါ” အစရှိသောပါဠိကို မိန့်တော်မူသတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား။

ခတ္တိယသေဋ္ဌဘာဝ

၂၇၅။ အထခေါ၊ ဌ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ သော။ မာဏဝံ၊ ကို။ အာမန္တေသိ၊ မူ၏။ ကိံ အာမန္တေသိနည်း။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဌ။ မယာ၊ သည်။ ပုစ္ဆမာနံ၊ သော။ တံဝစနံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ကိံ မညသိ၊ နည်း။ ဣဓလောကော ဌ။ ခတ္တိယကုမာရော၊ သည်။ မြာဟ္မဏကညာယ၊ ပုဏ္ဏားသွီးနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သံဝါသံ၊ အိမ်ထောင်ခြင်းကို။ “ပေါင်းဖော်ခြင်းကိုလည်းဟူ”။ ကပ္ပေယျ၊ ပြုရာ၏။ တေသံ၊ ထိုသူနှစ်ယောက်တို့၏။ သံဝါသံ၊ ပေါင်းဖော်ခြင်းကို။ အန္ဓာယ၊ စွဲ၍ပုတ္တော၊ သည်။ ဇာယေထ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ခတ္တိယကုမာရေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သံဝါသာ၊ ပေါင်းဖော်ခြင်းကြောင့်။ (ဤနှစ်ပုဒ် ထည့်ပါ)။ (ခတ္တိယကုမာရေန၊ မင်းသားကြောင့်။ ဤသို့သော်လည်းသမ္မန်)။ မြာဟ္မဏကညာယ၊ ပုဏ္ဏားသွီးငယ်၏။ ယောပုတ္တော၊ သည်။ (သောကား အနက်မရှိ)။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်၏။ သောပုတ္တော၊ သည်။ မြာဟ္မဏေသု၊ ပုဏ္ဏားတို့၏အလယ်တို့၌။ အာသနံဝါ၊ အဦးသောနေရာကို လည်းကောင်း။ ဥဒကံဝါ၊ အဦးသော ရေကို

၃-အဗ္ဗဒ္ဓသုတ္တ-ခတ္တိယသေဋ္ဌဘာဝ (၂၂၃)

လည်းကောင်း။ တနည်းကား၊ အာသနံဝါ၊ နေရာဦးကိုလည်း
 ကောင်း။ ဥဒကံဝါ၊ ရေဦးကိုလည်းကောင်း။ (“မြတ်သော
 နေရာကိုလည်းကောင်း”။ “မြတ်သောရေကိုလည်းကောင်း”
 ဟူ၍သမ္ပန်)။ လဘေထအပိနု၊ ရရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊
 သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ အာသနံဝါ၊ ကို
 လည်းကောင်း။ ဥဒကံဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ (လိုက်ပါစေ)။
 လဘေထ၊ ရရာ၏။ မြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ နံ၊ ထိုမင်းသားကို။
 သဒ္ဓေဝါ၊ သူသေကိုရည်၍ပြုသောထမင်း၌လည်းကောင်း။ ထာလိ
 ပါကေဝါ၊ မင်္ဂလာအစရှိသည်အလို့ငှာအိုးဖြင့်ချက်သောထမင်း၌
 လည်းကောင်း။ ယညေဝါ၊ ယဇ်ပူဇော်သော ထမင်း၌လည်း
 ကောင်း။ ပါဟုနေဝါ၊ ညွှန်သည်တို့၏အလို့ငှာ ပြုအပ်သောထမင်း
 ၌လည်းကောင်း။ အဂ္ဂဘတ္တံ၊ ထမင်းဦးကို။ (ကံထည့်)။ ဘောဇေ
 ယျံအပိနု၊ ကျွေးကုန်ရာအံ့လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 အဝေါစ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဘောဇေယျံ၊ ကုန်ရာ၏။
 မြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ နံ၊ ထိုမင်းသားကို။ မန္တေ၊ ဗေဒင်တို့ကို။
 ဝါစေယျံဝါ၊ သင်စေကုန်ရာသလော။ နောဝါစေယျံဝါ၊ ကုန်ရာ
 သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊
 မ။ ဝါစေယျံ၊ ကုန်ရာ၏။ အဿခတ္တိယပုတ္တဿ၊ အား။ ဣတ္ထိသ၊
 မိန်းမတို့၌။ “သမီးထိမ်းမြားခြင်းတို့၌လည်းဟူ”။ မြာဟ္မဏေဟိ၊
 တို့သည်။ (ကတ္တားတည့်)။ အာဝဠံဝါ၊ မြစ်အပ်သည်လည်း။
 အဿဘဝေယျအပိနု၊ မြစ်ရာသလော။ အနာဝဠံဝါ၊ မမြစ်အပ်
 သည်လည်း။ အဿဘဝေယျအပိနု၊ ဓလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊
 မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣတ္ထိသု၊
 သမီးထိမ်းမြားခြင်းတို့၌လည်း။ မြာဟ္မဏေဟိ၊ တို့သည်။ အနာဝဠံ
 ဟိ-အနာဝဠံဝေ၊ မမြစ်အပ်သည်သာလျှင်။ အဿဘဝေယျ၊ မြစ်
 ရာ၏။ ခတ္တိယာ၊ တို့သည်။ ခတ္တိယာဘိသေကေန၊ မင်း၏အဘိ
 သိက်သွန်းခြင်းဖြင့်။ “မင်းတူ၍ အဘိသိက်သွန်းခြင်းဖြင့်၊ လည်း
 ဟူ”။ နံ၊ ထိုမင်းသားကို။ အဘိသိဇ္ဇေယျံအပိနု၊ သွန်းရာကုန်အံ့

(၂၂၄)။ သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

လော။ ဣတိ။ သို့။ ဘဂဝါ။ သည်။ အဝေါစ။ ၏။ ဘောဂေါတမ။ မ။
 ဣဒံအဘိသေစနံ။ ဤသို့မင်းဟူ၍ အဘိသိက်သွန်းခြင်းသည်။ နောဟိ
 ဘဝေယျ။ မဖြစ်ရာ။ တံအဘဝနံ။ ထိုသို့မင်းဟူ၍ အဘိသိက် သွန်း
 ခြင်း၏ မဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ ကိဿ။ အဘယ်သို့သော။ ဟေတု။
 အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဘောဂေါတမ။ သောခတ္ထိ
 ယ ပုတ္တော။ သည်။ (ထည့်)။ မာတိတော။ အဓိအဇ္ဈိမှ။ ခတ္ထိယ
 ဘာဝံ။ မင်းမျိုး၏အဖြစ်သို့။ (ကံထည့်)။ အနုပပန္နော။ မရောက်
 သည်။ ဟိယသွာ။ ကြောင့်။ ဟောတိ။ ၏။ ဣတိတသွာ။ ကြောင့်။
 ဣဒံအဘိသေစနံ။ သည်။ နောဟိဘဝေယျ။ ရာ။ အဗ္ဗဋ္ဌဋ္ဌ။ (တံကို
 မညသိ အနက်တူပြီ)။ ဣဓလောကေ။ ဌ။ မြာဟ္မဏကုမာရော။
 ပုဏ္ဏားငယ်သည်။ ခတ္ထိယကညာယ။ မင်းသွီးငယ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ။ ကွ။
 သံဝါသံ။ ကို။ ကပေယျ။ ပြုရာ၏။ တေသံ။ ထိုသူနှစ်ယောက်တို့၏။
 သံဝါသံ။ ပေါင်းဖော်ခြင်းကို။ အန္ဓာယ။ စွဲ၍။ ပုတ္တော။ သည်။
 ဇောယေထ။ ဖြစ်ရာ၏။ မြာဟ္မဏကုမာရေန။ နှင့်။ သဒ္ဓိံ။ ကွ။ သံဝါ
 သာ။ ပေါင်းဖော်ခြင်းကြောင့်။ မြာဟ္မဏကုမာရေန။ ပုဏ္ဏားသား
 ငယ်နှင့်။ “ပုဏ္ဏားသားငယ်ကြောင့်၊ လည်းဟူ”။ ခတ္ထိယကညာ
 ယ။ မင်းသွီးငယ်၏။ ယောပုတ္တော။ သည်။ ဥပ္ပန္နော။ ဖြစ်၏။
 သောပုတ္တော။ သည်။ (အနက်တူပြီ)။ ပ။ ဘောဂေါတမ။ မ။ ဣဒံ
 အဘိသေစနံ။ ဤသို့မင်းဟူ၍ အဘိသိက်သွန်းခြင်းသည်။ နောဟိ
 ဘဝေယျ။ မဖြစ်ရာ။ တံ အဘဝနံ။ ထိုသို့မင်းဟူ အဘိသိက် သွန်း
 ခြင်း၏ မဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿ။ သော။ တေတု။ နည်းဟူမူကား ။
 ဘောဂေါတမ။ မ။ သောခတ္ထိယပုတ္တော။ သည်။ (ကားထည့်)။
 ပိတိတော။ အဖအဇ္ဈိမှ။ ခတ္ထိယဘာဝံ။ သို့။ (ကံထည့်)။ အနုပ
 ပန္နော။ မရောက်သည်။ ဟိယသွာ။ ကြောင့်။ ဟောတိ။ ၏။ ဣတိ
 တသွာ။ ကြောင့်။ ဣဒံအဘိသေစနံ။ သည်။ နောဟိဘဝေယျ။ ရာ။
 ၂၇၆။ အဗ္ဗဋ္ဌဋ္ဌ။ ဣတိခေါ။ သို့။ ဣတ္ထိယာဝါ။ နှင့်မူလည်း။
 ဣတ္ထိံ။ ကို။ ကရိက္ခာ။ နှိုင်းရှည့်ခြင်းကိုပြု၍။ ပုရိသေနဝါ။ နှင့်မူလည်း။
 ပုရိသံ။ ကို။ ကရိက္ခာ။ နှိုင်းရှည့်ခြင်းကိုပြု၍။ ခတ္ထိယာဝါ။ မင်းမျိုး

၃-အမွဋ္ဌသုတ္တ-ခတ္တိယသေဋ္ဌဘာဝ (၂၂၅)

သည်သာလျှင်။ သေဋ္ဌာ၊ မြတ်ကုန်၏။ မြာဟ္မဏာ၊ ထိုသည်။
 ဟီနာ၊ ယုတ်ကုန်၏။ (တံကိံ မညသိအနက်တူ၏။) ဣဝေလောကေ၊
 ဌ။ မြာဟ္မဏေ၊ သည်။ မြာဟ္မဏံ၊ ကို။ ကိသ္မိဒ္ဓိဒေဝ၊ တစုံတခုလျှင်
 ဖြစ်သော။ ပကရဏေ၊ အပြစ်ကြောင့်။ ခုရမုဏ္ဍံ၊ ဦးခေါင်းပြည်း
 သည်ကို။ “သင်ခုန်းဖြင့် ဆံကိုရိတ်ခြင်းကို၊ လည်းဟူ”။ ကရိတွာ၊ ရှု။
 ဘဿပုဇ္ဇေန၊ ပြာဆုပ်ဖြင့်။ သီသေ၊ ဌ။ ဝမိတွာ၊ ကြံ။ ရဋ္ဌာဝံ၊
 ဟိုင်းမှလည်းကောင်း။ နဂရာဝံ၊ ပြည်မှ လည်းကောင်း။ ဗ္ဗော
 ဇေယျံ၊ နှင်ထုတ်ကုန်ရာ၏။ သောမြာဟ္မဏော၊ သည်။ (အကြွင်း
 အနက် တူ၏။) အဿမြာဟ္မဏဿ၊ ထိုနှင်ထုတ် အပ်သော
 ပုဏ္ဏားအား။ ဣတ္ထိသု၊ သွီးထိမ်းမြားခြင်း တို့၌။ မြာဟ္မဏေဟိ၊
 ထိုသည်။ (ကံတ္တားထည့်)။ အာဝဋံဝံ၊ မြစ်အပ်သည်လည်း။
 အံဿဘဝေယျအပိန၊ လော။ အနာဝဋံဝံ၊ မမြစ်အပ်သည်လည်း။
 အံဿဘဝေယျအပိန၊ လော။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣတ္ထိသု၊ တို့၌။
 မြာဟ္မဏေဟိ၊ ထိုသည်။ အာဝဋံဟိ၊ မြစ်အပ်သည်သာလျှင်။ အဿ
 ဘဝေယျ၊ ၏။ ခတ္တိယာ၊ ထိုသည်။ ခတ္တိယံ၊ မင်းသားကို။ ကိဋ္ဌိ
 ဒေဝ၊ တစုံတခုသာလျှင် ဖြစ်သော။ ပကရဏေ၊ အပြစ်ကြောင့်။
 ခုရမုဏ္ဍံ၊ သင်ခုန်းဖြင့် ဦးခေါင်း ပြည်းသည်ကို။ ကရိတွာ၊ ရှု။
 ဘဿပုဇ္ဇေန၊ ဖြင့်။ သီသေ၊ ဌ။ ဝမိတွာ၊ ရှု။ ပ။ (အကြွင်းအနက်
 တူ၏။) သဒ္ဓေဝံ၊ သူသေကိုရည်၍ ပြုအပ်သော ထမင်း၌လည်း
 ကောင်း။ ထာလိပါကေဝံ၊ မင်္ဂလာအစရှိသည်အလို့ငှာ အိုးဖြင့်
 ချက်သော ထမင်း၌လည်းကောင်း။ ယညေဝံ၊ ယဇ်ပူဇော်သော
 ထမင်း၌ လည်းကောင်း။ ပါဟုနေဝံ၊ ဧည့်သည်တို့ကို ရှည်၍
 ပြုသော လက်ဆောင် ထမင်း၌လည်းကောင်း။ အဂ္ဂဘတ္တံ၊ ကို။
 (ကံထည့်)။ ဘောဇေယျံအပိန၊ ကျွေးကုန်ရာသလော။ ဘော
 ဂေါတမ၊ မ။ အဿ၊ ထိုသို့ နှင်ထုတ်အပ်သော မင်းသားအား။
 မြာဟ္မဏေဟိ၊ ထိုသည်။ ဣတ္ထိသု၊ သွီးထိမ်းမြားခြင်းတို့၌။ အနာဝဋံ၊
 မမြစ်အပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အမွဋ္ဌော၊
 သည်။ အဝေါစ၊ ၏။

၂၂၆) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

၂၂၇။ အဗ္ဗဠ၊ ဠ။ ခတ္တိယာ၊ တို့သည်။ နေံ၊ ထိုမင်းသားကို။
ယဒေဝ-ယံဝေယေနကေနစိပကရဏေန၊ တစုံတခုသော အပြစ်
ကြောင့်။ ခုရမုဏ္ဍံ၊ သင်စုန်းဖြင့် ဦးခေါင်းပြည်းသည်ကို။ ကရိတွာ၊
၍။ ဘဿပုဠေန၊ ပြာဆုပ်ဖြင့်။ သီသေ၊ ဌ။ ဝမိတွာ၊ ၍။ ရဠာဝါ၊
မှလည်းကောင်း။ နဂရာဝါ၊ မှလည်းကောင်း။ ပဗ္ဗာဇေန္တိ၊ နှင်ထုတ်
ကုန်၏။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤသို့ နှင်ထုတ်ခြင်းဖြင့်။ ခတ္တိယော၊
မင်းသားသည်။ ပရမနိဟိနတံ၊ အလွန် ယုတ်သည်၏ အဖြစ်သို့။
ပတ္တော၊ ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဗ္ဗဠ၊ ဠ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဆိုခဲ့
တိုင်း။ ယဒါပိ၊ အကြင်အခါ၌လည်း။ ပရမနိဟိနတံ သို့။ ပတ္တော၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါပိ၊ ၌လည်း။ ခတ္တိယာဝ၊ မင်းမျိုးတို့
သည်သာလျှင်။ သေဠာ၊ မြတ်ကုန်၏။ မြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ဟိနာ၊
ကုန်၏။ (ပြစ်မှားခြင်းကို ပြုသောကြောင့် ပြည်မှနှင်ထုတ်သော
မင်းသားကိုလျက်လည်း ပုဏ္ဏားတို့သည် သွီးထိမ်းမြားခြင်းမမြစ်၊
သွီးထိမ်းမြားခြင်းကိုပြုကုန်သဖြင့် မင်းမျိုးတို့သည်ပုဏ္ဏားမျိုးထက်
မြတ်၏ဟူလို)။ အဗ္ဗဠ၊ ဠ။ သနက္ခမာရေန၊ သနက္ခမာရ အမည်
ရှိသော။ မြဟ္မာနာ၊ မြဟ္မာသည်။ ခတ္တိယော သေဠောဇနေတသ္မိံ၊
ယောဂေါတ္တပဋိသာရိနော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ သောသေဠော
ဒေဝမာနုသေတိ။ ခတ္တိယောသေဠော။ ပ။ ဒေဝမာနုသေ ဟူ၍။
သောဂါထာ၊ ကို။ ဘာသိတာ၊ ရွတ်အပ်၏။ ။ ဇနေတသ္မိံ၊ လူ
အပေါင်း၌။ ယေဇနာ၊ တို့သည်။ ဂေါတ္တပဋိသာရိနော၊ အမျိုးကို
အောက်ခမုဘတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုအမျိုးကို
အောက်ခမုဘတ်ကုန်သော သူတို့တွင်။ ခတ္တိယော၊ မင်းမျိုးသည်။
သေဠာ၊ မြတ်၏။ ဒေဝမာနုသေ၊ နတ် လူ အပေါင်း၌။ ယောဇ
နော၊ သည်။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့်ပြည့်စုံ၏။ သော၊
ထိုဝိဇ္ဇာစရဏနှင့်ပြည့်စုံသောသူသည်။ သေဠော၊ ၏။ ။ အဗ္ဗဠ၊ ဠ။
သနက္ခမာရေန၊ သနက္ခမာရ အမည်ရှိသော။ မြဟ္မာနာ၊ မြဟ္မာ
သည်။ သာဂါထာ၊ ကို။ (ခေါပနသဒ္ဓါ သေသဒ္ဓါတို့ကား ပဒါ
လင်္ကာရတည်း)။ သုဂီတာ၊ ကောင်းစွာ ရွတ်အပ်၏။ ဒုဂ္ဂီတာ၊

၃-အမ္မဋ္ဌသုတ္တ-ဝိဇ္ဇာစရဏကထာ (၂၂၇)

မကောင်းသဖြင့် ရှုတ်အပ်၏။ နောဟောတိ၊ ဖြစ်။ သုဘာသိ
 တာ၊ ကောင်းစွာ ဟောအပ်၏။ ဒုဗ္ဘာသိတာ၊ မကောင်းသဖြင့်
 ဟောအပ်သည့်။ နောဟောတိ၊ ဖြစ်။ အတ္ထသံဟိတာ၊ အကျိုး
 စီးပွားနှင့် စပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနတ္ထသံဟိတာ၊ အကျိုး
 စီးပွားနှင့် မစပ်သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။
 အနမတာ၊ ခွင့်ပြုအပ်၏။ အမ္မဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ခတ္ထိယသေဋ္ဌောဇနေတသ္မိံ၊
 ။ပ။ ဒေဝမာနုသေတိ၊ ဟူ၍။ အဟမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဝေ၊ ဤသနက်
 မာရမြဟ္တာအတူ။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ (ဂါထာအနက်တူ၏)။
 ပဌမဘာဏဂါရော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီး။

အမှာ ဤ“ခတ္ထိယေဒ သေဋ္ဌော ဇနေတသ္မိံ” အစရှိသော
 ဂါထာ၌ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမုဇ္ဇော သော သေဋ္ဌော
 ဟူသောပုဒ်ကိုကြား၍ ဝိဇ္ဇာဟူသည် ဗေဒင်သုံးပုံတည်း။ စရဏ
 ဟူသည် ပဉ္စသီလတည်း။ ဤသို့အယူရှိ၍ အမ္မဋ္ဌလုလင်သည် ဝိဇ္ဇာ
 စရဏနှင့်ပြည့်စုံသောသူသည် မြတ်သည်ဖြစ်အံ့။ ငါ၌ ဝိဇ္ဇာစရဏ
 သည်ရှိ၏။ ရှိသောကြောင့် ငါသည်မြတ်၏အကြံရှိ၍ ဝိဇ္ဇာစရဏကို
 မေးလို၍ “ကကမံ ပန တံ ဘောဂေါတမ စရဏံ ကတမံ သာ
 ဝိဇ္ဇာ” ဟူသော ပါဠိကို ဆိုသတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား။

ဝိဇ္ဇာစရဏကထာ

၂၇၄။ ဘောဂေါတမ၊ မ၊ တံစရဏံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။
 သာဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ ။
 (ထိုသို့ မေးသော အခါ၌ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ပုဏ္ဏားတို့၏
 အယူ၌ ထင်ရှားသော ဇာတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော စကားအစ
 ရှိသည်နှင့် စပ်သော ဝိဇ္ဇာစရဏကို ပယ်တော်မူ၍ အတုမရှိ
 သော ဝိဇ္ဇာစရဏကို ဟောတော် မူလိုသည် ဖြစ်၍ ‘နခေါ
 အမ္မဋ္ဌ’ အစရှိသော ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား။)
 အမ္မဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ အနတ္ထဓာယ၊ မိမိတို့ထက် အလွန်မရှိသော။ ဝိဇ္ဇာ

(၂၂၀) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

စရုဏသမ္ပဒါယ၊ ဝိဇ္ဇာစရုဏ၏ပြည့်စုံခြင်း၌။ ‘ကြောင့်လည်းဟူ’။
 (ရဟန္တာသန္တာန်၌ဖြစ်သော ဝိဇ္ဇာစရုဏကိုရည်၍ အနုတ္တရဝိဇ္ဇာ
 စရုဏဟု ဆိုသတည်း)။ တံ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ ဝတ္ထု၊ ငှာ။ (ဝတ္ထု
 ထည့်ပါ)။ အရဟသိ၊ သလော။ တံ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ ဝတ္ထု၊ ငှာ။
 န အရဟသိ၊ မထိုက်။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာတိဝါဒေါ၊ ဇာတ်ကိုစွဲ၍
 ဖြစ်သော စကားကိုလည်း။ တနည်းကား၊ ဇာတိဝါဒေါ၊ ဇာတ်
 ကိုအကြောင်းပြု ဖြစ်သော စကားကိုလည်း။ နဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်။
 ဂေါတ္ထဝါဒေါ၊ အမျိုးအနွယ်ကိုအကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သောစကား
 ကိုလည်း။ နဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်။ မာနဝါဒေါ၊ မာန်ကိုအကြောင်း
 ပြု၍ဖြစ်သော စကားကိုလည်း။ “မာန်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စကားကို
 လည်း၊ လည်းဟူ”။ နဝုစ္စတိ၊ အပ်။ အဗ္ဗဠ၊ ဠ။ ယတ္ထ၊ အကြင်
 ဝိဇ္ဇာစရုဏ၏ပြည့်စုံခြင်း၌။ “အကြင် လူအပေါင်း၌၊ လည်းဟူ”။
 အာဝါဟောဝါ၊ သမီးပေးခြင်း သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိဝါ
 ဟောဝါ၊ သမီးယူခြင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဝါဟဝိဝါ
 ဟောဝါ၊ သမီးပေးခြင်း သမီးယူခြင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဧတ္ထ၊ ဤဝိဇ္ဇာစရုဏ၏ ပြည့်စုံခြင်း၌။ “ဤလူအပေါင်း၌၊ လည်း
 ဟူ”။ တံ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ ဝတ္ထု၊ ငှာ။ အရဟသိ၊ လော။ တံ၊
 သည်။ မံ၊ ကို။ ဝတ္ထု၊ ငှာ။ န အရဟသိ၊ မထိုက်။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဇာတိဝါဒေါ ဣတိဝိဝါ၊ ဇာတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စကားဟူ၍လည်း
 ကောင်း။ ဂေါတ္ထဝါဒေါ ဣတိဝိဝါ၊ အမျိုးအနွယ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော
 စကားဟူ လည်းကောင်း။ မာနဝါဒေါ ဣတိဝိဝါ၊ မာန်ကိုစွဲ၍
 ဖြစ်သော စကားဟူ၍လည်းကောင်း။ ဧဝံဝစနံ၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
 အဗ္ဗဠ၊ ဠ။ ယေဘေစိ၊ ခပ်သိမ်းသော သူတို့သည်။ (ယေဟိကေစိ
 ၌ ဟိကား နိပါတ်သာ)။ ဇာတိဝါဒဝိနိဗ္ဗာဝါ၊ ဇာတ်ကို စွဲ၍
 ဖြစ်သော စကားနှင့် စပ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဂေါတ္ထဝါဒဝိနိဗ္ဗာဝါ၊ အမျိုးအနွယ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော စကားနှင့်
 စပ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မာနဝါဒဝိနိဗ္ဗာဝါ၊ မာန်
 ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စကားနှင့်စပ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၃-အမ္မဋ္ဌသုတ္တ-ဝိဇ္ဇာစရဏကထာ (၂၂၉)

အာဝါဟဝါဟဝိနိဗ္ဗဒါဝါ၊ သမီးပေးခြင်း သမီးယူခြင်းနှင့်စပ်
 ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ အနုတ္တ
 ရာယ၊ မိမိတို့ထက် အလွန်မရှိသော။ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပဒါယ၊ ဝိဇ္ဇာ
 စရဏ၏ပြည့်စုံခြင်းမှ။ အာရကာ၊ ဝေးကုန်၏။ အမ္မဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ဇာတိ
 ဝါဒဝိနိဗ္ဗဒ္ဓါ၊ ဇာတိကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စကားနှင့် စပ်ခြင်းကိုလည်း
 ကောင်း။ ဂေါတ္တဝါဒ ဝိနိဗ္ဗဒ္ဓါကိုလည်းကောင်း။ မာနဝါဒ ဝိနိ
 ဗ္ဗဒ္ဓါ ကိုလည်းကောင်း။ အာဝါဟဝါဟ ဝိနိဗ္ဗဒ္ဓါ ကိုလည်း
 ကောင်း။ ပဟာယ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ အနုတ္တရာယ၊ သော။
 ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ၊ ကိ၊ သန္တိကရိယာ၊ မျက်မှောက် ပြုခြင်း
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဤသို့အနုတ္တရဝိဇ္ဇာစရဏကို ဘုရားသခင်
 မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် အနုတ္တရ ဝိဇ္ဇာစရဏကို မသိ၍ မေးလို့
 သည်ဖြစ်၍ “ကတမံ ပန။ပ။ သာ ဝိဇ္ဇာဟူသော ပါဠိကို အမ္မဋ္ဌ
 လုလင် ဆိုသတည်း။ ထိုပါဠိ အတ္ထကား ရှေ့နှင့်တူပြီ။ သဗ္ဗညု
 မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသို့ အမ္မဋ္ဌ လုလင်က မေးသည်ရှိသော်
 အကြောင်းရင်းမှစ၍ ဝိဇ္ဇာစရဏကိုပြခြင်းငှာ “ဗုဒ္ဓအမ္မဋ္ဌတထာဂ
 တော” အစရှိသော ဒေသနာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဒေသနာပါဠိ၏
 အတ္ထကား)။

၂၂၉။ ပ။ အမ္မဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ဗုဒ္ဓလောကေ၊ ဤလူ့ပြည်၌။ အရဟံ၊
 ကိလေသာတည်းဟူသော ရန်သူတို့မှ ဝေးတော်မူတတ်ထသော။
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက် မပြန် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို
 သယမ္ဘုဉာဏ်ဖြင့် မိမိအလိုလို သာလျှင် သိတော်မူပြီး ထသော။
 တထာဂတော၊ ငါဘုရားသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓိအာဒိဝစနံ၊ ကိ။
 သာမညဖလေ၊ သာမညဖလသုတ်၌။ ဝိတ္ထာရေတမ္ဗိယထာ၊ ကဲ့သို့။
 ဧဝံတထာ၊ တူ။ ဝိတ္ထာရေတမ္ဗိ၊ ချဲ့အပ်၏။ (ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္နော
 သုဂတောလောကဝိဒ္ဓ အနုတ္တရောစရှိသော “အဇ္ဈတ္တံ အနဝဇ္ဇံ
 သုခံ ပဋိသံဝေဒေတိ ” အဆုံးရှိသောပါဠိတို့ကို ရည်၍ “ယထာ
 သာမညဖလေ ဧဝံဝိတ္ထာရေတမ္ဗိ”ဟု ဆိုသတည်း။)။ အမ္မဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။
 ဧဝံခေါ၊ သို့လျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သီလသမ္ပန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊

(၂၃၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

၏။ ပဌမံဈာနံ၊ ကိ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အဿ
ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ဣဒံပိ စရဏံ၊ သည်လည်း။ စရဏသ္မိံ၊ စရဏ
အပေါင်း၌။ ဧကံ၊ သော။ စရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပ။ အမ္မဋ္ဌ၊
ဋ္ဌ။ ဣဒံစရဏံ၊ သည်။ (တံကား နိပါတ်သာ)။ ဣဏဒဿနာယ၊
ဝိပဿနာဉာဏ် အလိုငှာ။ စိတ္တံ၊ ပရိကံစိတ်ကို။ အဘိနိဟရတိ၊
ရှေ့ရှုဆောင်၏။ အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ ရှေ့ရှုညွတ်စေ၏။ ပ။ အဿ
ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ဣဒမ္ပိသောဝိဇ္ဇာပိ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော
ဝိဇ္ဇာသည်လည်း။ ဝိဇ္ဇာယ၊ ဝိဇ္ဇာအပေါင်း၌။ ဧကော၊ သော။ ဝိဇ္ဇာ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤတဆယ့်ခြောက်ပါးသော ကိစ္စ
အလိုငှာ။ “ကိလေသာကို ကုန်စေခြင်းငှာလည်းဟူ”။ အပရံပုန၊
ဖန်။ မေ၊ အား။ မဂ္ဂဘာဝနာကိစ္စံ၊ မဂ်ကိုပွားစေခြင်း ကိစ္စသည်။
နအတ္ထိ၊ မရှိပြီ။ ဓနည်းကား၊ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော
ခန္ဓာအစဉ်အဖြစ်မှ။ အပရံ၊ သော။ ခန္ဓသန္တာနံ၊ ခန္ဓာအစဉ်သည်။
မေ၊ အား။ နအတ္ထိ၊ မရှိပြီ။ အဿဘိက္ခုနော၊ ၏။ ဣဒမ္ပိသောဝိဇ္ဇာ
ပိ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ကောဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သော ဝိဇ္ဇာသည်လည်း။ ဝိဇ္ဇာယ၊
၌။ ဧကော၊ တခုသော။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အမ္မဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။
အယံဝိဇ္ဇာ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော ဝိဇ္ဇာအပေါင်းသည်။ သာဝိဇ္ဇာ၊
ထိုသို့ သင်မေးအပ်သော ဝိဇ္ဇာတည်း။ အမ္မဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ အယံဘိက္ခု၊ ကိ။
ဝိဇ္ဇာသမ္ပန္နောဇ္ဇတိပိ၊ ဝိဇ္ဇာနှင့်ပြည့်စုံ၏ ဟူ၍လည်းကောင်း။ စရဏ
သမ္ပန္နောဇ္ဇတိပိ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နောဇ္ဇတိ
ပိ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အမ္မဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ဣမာယဝိဇ္ဇာစရဏ
သမ္ပဒါယ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်နှင့် ယှဉ်သော ဝိဇ္ဇာ၏ ပြည့်စုံခြင်း
မှလည်းကောင်း။ ဣမာယ စရဏသမ္ပဒါယစ၊ မှလည်းကောင်း။
အညာ၊ တပါးသော။ ဣမာယဝိဇ္ဇာသမ္ပဒါယ၊ ထက်။ ဣမာယ
စရဏသမ္ပဒါယ၊ ထက်။ ဥတ္တရိတရာဝါ၊ လွန်သည်လည်း ဖြစ်
ထသော။ ပဏီတတရာဝါ၊ ထူးသည်လည်း ဖြစ်ထသော။ ဝိဇ္ဇာ
သမ္ပဒါစ၊ ဝိဇ္ဇာ၏ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းကောင်း။ စရဏသမ္ပဒါစ၊
သည်လည်းကောင်း။ နတ္ထိ၊ ရှိ။

စတုအပါယမုခ

၂၀၀။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ အနုတ္တရာယ၊ သော။ ဣမာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ၊ န။ (အပါယသ္မိစပ်)။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ အပါယမုခ၊ နိ။ ပျက်စီးခြင်း အကြောင်းတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တနည်းကား၊ အပါယမုခ၊ နိ။ တို့သည်။ စတ္တာရိ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးဟူသည်တို့ကား။ ကတမာနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ဣဓလောကေ၊ ဋ္ဌ။ ဧကစ္စော၊ သော။ သမဏောဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မဏောဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ အနုတ္တရံ၊ သော။ ဣမညေဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါကို။ အနဘိသမ္ဘုဏမာနော၊ ပြည့်စုံခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ ခါရိဝိခံ၊ ရသေ့မီးပွတ်၊ ရေကရား၊ အပ်၊ စာမရိ သားမြီးငယ်၊ အစရှိသော ရသေ့တို့၏ ပရိက္ခရာကို ဆောင်သော ထမ်းပိုးကို။ (“ခါရိဝိခံ” ဟူ၍လည်း ပါဠိရှိ၏။ ခါရိဝိခံ၊ ထမ်းပိုးဖြင့် ဆောင်အပ်သော အထူးထူး အပြားပြားရှိသော ရေကရားအစရှိသော ရသေ့တို့၏ပရိက္ခရာကို” ဤသို့ယောဇနာ)။ အာဒါယ၊ ဤ။ ပဝတ္တဖလဘောဇနော၊ အလိုလိုကြွေသော သစ်သီးအစာရှိသည်။ ဘဝိဿာမိ၊ အံ့၊ ဣဘိမနသိကတွာ၊ ဤ။ အရညာ ယတနံ၊ တောကြီးသို့။ အဇ္ဈောဂါဟသိ၊ ဝင်၏။ သောသမဏော၊ ထိုရသေ့ ရဟန်းသည်။ အညဒတ္တ၊ စင်စစ်။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒယေဝ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့်ပြည့်စုံသောသူ၏ သာလျှင်။ ပရိစာရကော၊ အလုပ် အကျွေးသည်။ သမ္ပဇ္ဇတိဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ အနုတ္တရာယ၊ သော။ ဣမာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ၊ န။ (အပါယသ္မိစပ်)။ ပဌမံ၊ သော။ ဣဒံ အပါယမုခံ၊ ဤပျက်စီးခြင်း၏အကြောင်းသည်။ ဘဝတိ၊ န။ တနည်းကား၊ ဣဒံ၊ ဤအလိုလိုကြွေသော သစ်သီးကို စားသော ရသေ့ရဟန်း၏ အဖြစ်သည်။ ပဌမံ၊ သော။ အနုတ္တရာယ၊ သော။ ဣမာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ၊ န။ အပါယမုခံ၊ သည်။ ဘဝတိ၊ န။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ပုနစပရံ၊ တပါးတံ။ ပ။ ပဝတ္တဖလဘောဇနတဉ္စ၊ အလိုလိုကြွေသော သစ်သီး အစရှိသည် အဖြစ်ကိုလည်း။ အနဘိသမ္ဘုဏ

(၂၃၂) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

မာနော၊ ပြည့်စုံခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ ကုဒါလပိဋကံ၊
 ပေါက်တူးခြင်းကောင်းကို။ အာဒါယ၊ ၍။ ကန္တမူလ ဖလ ဘော
 ဇနော၊ သစ်ဖု သစ်မြစ် သစ်သီး အစာရှိသည်။ ဘဝိဿာမိ၊ အံ။
 ဣတိမနသိကတ္တာ၊ ၍။ အရညဝနံ၊ ကြီးစွာသော တောအုပ်သို့။
 အဇ္ဈောဂါဟတိ၊ န။ သောသမဏော၊ ထိုရသွေ့ ရဟန်းသည်။
 အညဒတ္ထ၊ စင်စစ်။ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္နဿေဝ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့်
 ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သာလျှင်။ ပရိစာရကော၊ အလုပ်အကျွေး
 သည်။ သမ္ပဇ္ဇတိဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အမ္မဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ အနုတ္တရာယ၊ သော။
 ဣမာယ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပဒါယ၊ န။ ဣဒံ၊ ဤသို့ သစ်ဖု သစ်မြစ်ကို
 စားသော ရဟန်း၏ အဖြစ်သည်။ ဒုတိယံ၊ သော။ အပါယမုခံ၊
 သည်။ ဘဝတိ၊ န။ အမ္မဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ပုနစပရံ၊ တပါးတုံးပ။ ဣဒံ ကန္တမူလ
 ဖလဘောဇနတ္ထ၊ ဤသစ်ဖု သစ်မြစ် သစ်သီးသာလျှင် အစာရှိ
 သည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ အနဘိသမ္ဘုဏမာနော၊ ပြည့်စုံခြင်းငှာ
 မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ ဂါမသာမန္တံဝါ၊ ရွာ၏အနီး၌လည်းကောင်း။
 နိဂမသာမန္တံဝါ၊ နိဂုမ်း၏ အနီး၌ လည်းကောင်း။ အဂျာဂါရံ၊
 မီးတင်းကုတ်တို့ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ အဂ္ဂိံ၊ ထိုကို။ ပရိစရန္တော၊
 လုပ်ကျွေးလျက်။ အစ္ဆတိ၊ န။ ပ။ အမ္မဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ဣဒံ၊ ဤသို့ မီးကို
 လုပ်ကျွေးသော ရသွေ့ ရဟန်း၏ အဖြစ်သည်။ အနုတ္တရာယ၊
 သော။ ဣမာယ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပဒါယ၊ န။ တတိယံ၊ သော။
 အပါယမုခံ၊ ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ ဘဝတိ၊ န။
 ပ။ ဣမံ အဂ္ဂိပါရိစရိယဉ္စ၊ ဤမီးကို လုပ်ကျွေးခြင်းသည်။ အနဘိ
 သမ္ဘုဏမာနော၊ ဖြစ်၍။ စတုမဟာပထေ၊ ခရီးလေးကြောင်းတို့
 ၏အဆုံး၌။ စတုဒ္ဓါရံ၊ လေးခုသော တံခါးငရိုက်သော။ အဂါရံ၊
 ရေအိုးစင်ကို “ရေတင်းကုတ်ကိုလည်းဟူ”။ ကရိတ္တာ၊ ၍။ အစ္ဆတိ၊
 န။ ယောသမဏောဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ယောမြာဟုဏော
 ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမာဟိ ဒိသာဟိ၊
 တို့မှ။ အာဂမိဿတိ၊ လာလတ္တံ့။ တံ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားကို။ အဟံ၊
 သည်။ ယထာသတ္တိ၊ သတ္တိအားလျော်စွာ။ ယထာဗလံ၊ အစွမ်း

အသးလျော်စွာ။ ။ ဣမိနာပါနီယေန၊ ဤသောက်ရေဖြင့်။ (ကရိဏ်း ထည့်)။ ပဋိပူဇေဿာမိ၊ ပူဇော်လုပ်ကျွေးအံ့။ ဣတိမနသိကတ္တာ၊ ဤသို့နှလုံးပြု၍၊ အစ္စတိ၊ ဤသို့ရေဖြင့်လုပ်ကျွေးပူဇော်၍ ခရီးဆံ့၌ နေသောရဟန်း၏ အဖြစ်သည်။ အနုတ္တရာယ၊ သော။ ဣမာယဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ၊ ။ စတုတ္ထံ၊ သော။ အပါယမုခံ၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ။ အမွဋ္ဌ၊ ။ အနုတ္တရာယ၊ သော။ ဣမာယဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ၊ ။ ဣမာနိစတ္တာရံ၊ ဤလေးပါးတို့သည်။ အပါယမုခါယ၊ ပျက်စီးခြင်း၏အကြောင်းတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

အမှာ ယခုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆရာနှင့် တကွ ဖြစ်သော အမွဋ္ဌ၏ ဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အလိုလိုကြေသော သစ်သီးကို စားသော ရသေ့ရဟန်း၏ အဖြစ်ကို မပြည့်စေနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို ပြတော်မူလို၍ “တံ ကိံ မညသိအမွဋ္ဌ” အစရှိသောဒေသနာကိုမိန့်သတည်း။ ထိုဒေသနာတော်ပါဌ်၏ အတ္ထကား) တံ ကိံ မညသိ အနက်တူပြီ။

၂၇၁။ အမွဋ္ဌ၊ ။ တံ၊ သည်။ အနုတ္တရာယ၊ သော။ ဣမာယဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ၊ ။ သာစရိယကော၊ ဆရာနှင့်တကွ။ သန္နိဿသိအပိန၊ ထင်၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆတိ၊ ။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣဒံသန္နိဿနံ၊ ဤသို့ထင်ခြင်းသည်။ နောဟိ ဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ အယံသာစရိယကော၊ ဤဆရာနှင့်တကွ ဟူသည်ကား။ “ဤသာစရိယ ဟူသည်၊ လည်းဟူ”။ ကောစ၊ အဘယ်နည်း။ အနုတ္တရာ၊ အတုမရှိသော။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်းဟူသည်ကား။ ကာစ၊ နည်း။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ အဟံ၊ သည်။ အနုတ္တရာယ၊ သော။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ၊ မှ။ သာစရိယကော၊ ဆရာနှင့်တကွ။ အာရကာ၊ ဝေး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အမွဋ္ဌ၊ သည်။ အဝေါစ၊ လျှောက်၏။ ပ။ အမွဋ္ဌ၊ ။ အနုတ္တရံ၊ သော။ ဣမဉ္ဇေဝ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ၊ ဤဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ အနုဘိသမ္ဘုဏမာနော၊ ပြည့်စုံစေခြင်းငှာမစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ ခါရိဝိဓံ၊ ရသေ့မီးပွတ်၊ ရေကရား၊ အပ်၊ စာမရိသားမြီး

(၂၃၄) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသစ်

ယပ်, အစရှိသော ရသေ့တို့၏ ပရိက္ခရာကို ဆောင်သော ထမ်းပိုးကို။ အာဒါယ၊ ဤ။ (“ခါရိဝိဝိမောဒါယ” ဟူ၍လည်း ပါဠိရှိ၏။ “ခါရိဝိဝိမံ၊ ထမ်းပိုးဖြင့်ဆောင်အပ်သော အထူးထူး အပြားပြား ရှိသော ရေကနားအစရှိသော ရသေ့တို့၏ ပရိက္ခရာကိုဆောင်သော ထမ်းပိုးကို။ အာဒါယ၊ ဤ”။ ဤသို့ ယောဇနာ)။ အရညဝနံ၊ ကြီးစွာသော ဘောအုပ်သို့။ ပဝတ္တဖလဘောဇနော၊ အလိုလို ကြွေသောသစ်သီးလျှင် အစာရှိသည်။ ဘဝိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ မနသိကတွာ၊ ဤ။ သာစရိယကော၊ ဆရာနှင့်တကွ။ အဇ္ဈောဂါဟတ် အပိနု၊ ဝင်ဘူးပါ၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣဒံ အဇ္ဈောဂါဟဏံ၊ ဤသို့ အလိုလိုကြွေသော သစ်သီးလျှင် အစာရှိသည်ဖြစ်အံ့ဟူ၍ ကြီးစွာသော တောအုပ်သို့ ဝင်ခြင်းသည်။ နောဟိ ဘဝိ၊ မဖြစ်ဘူးချေ။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တံ၊ သည်။ အနုတ္တရံ၊ သော။ ဣမဗ္ဗေဝ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒံ၊ ကို။ အနဘိသန္တုဏမာနော၊ ဖြစ်၍။ ဣမဗ္ဗေဝ ပဝတ္တ ဖလ ဘောဇနတဉ္စ၊ ကိုလည်း။ အနဘိသန္တုဏမာနော၊ ဖြစ်၍။ ကုဒါလပိဋကံ၊ ပေါက်တူးခြင်းတောင်းကို။ အာဒါယ၊ ဤ။ အရညဝနံ၊ သို့။ ကန္တမူလဖလဘောဇနော၊ သည်။ ဘဝိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ မနသိကတွာ၊ ဤ။ သာစရိယကော၊ ကွ။ အဇ္ဈောဂါဟတ်အပိနု၊ ဝင်ဘူး၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣဒံ အဇ္ဈောဂါဟဏံ၊ ဤသို့ သစ်ဖု သစ်မြစ် သစ်သီးလျှင် အစာရှိသည်ဖြစ်အံ့ဟူ၍ တောအုပ်သို့ ဝင်ခြင်းသည်။ နောဟိဘဝိ၊ မဖြစ်ဘူးချေ။ ပ။ အဂ္ဂိ၊ ကို။ ပရိစရန္တော၊ လုပ်ကျွေးလျက်။ သာစရိယနကော၊ ကွ။ အစ္စသိအပိနု၊ နေဘူး၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣဒံ အစ္စနံ၊ ဤသို့ မီးကို လုပ်ကျွေး၍နေခြင်းသည်။ နောဟိ ဟောတိ၊ ဖြစ်။ ပ။ စတုမဟာပထေ၊ ခရီးမလေးခုတို့၏အလယ်၌။ “ခရီးလေးကြောင်းတို့၏အဆုံး၌၊ လည်းဟူ”။ စတုဒ္ဓါရုံလေးပါးသော တံခါးဝရှိသော။ အဂါရံ၊ ရေအိုးစင်ကို။ “ရေတင်းကုပ်ကို၊ လည်းဟူ”။ ကရိတွာ၊ ဤ။ စတု

၃-အမ္မဋ္ဌသုတ္တ-စတုအပါယမုခ

(၂၃၅)

ဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမာဟိဒိသာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ယောသမဏောဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ယောမြာဟူဏောဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ အာဂမိဿတိ၊ လာလတ္တံ့။ တံသမဏမြာဟူဏံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ ယထာသတ္တိ၊ သတ္တိအားလျော်စွာ။ ယထာဗလံ၊ အစွမ်းအားလျော်စွာ။ ပါနီယေန၊ သောက်ရေဖြင့်။ ပဋိပူဇေဿာမိ၊ ပူဇော်တုံ့ကို ပြုအံ့။ ဣတိမနသိကတွာ၊ ရှိ။ သာစရိယကော၊ ကွ။ အစ္စသိအပိန၊ နေဘူး၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ ဣဒံ၊ ဤသို့ နေဘူးခြင်းသည်။ နောဟိ ဟောတိ၊ ဖြစ်။

၂၀၂။ ဣတိခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အမ္မဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တံ၊ သင်သည်။ အနုတ္တရာယ၊ သော။ ဣမာယ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပဒါယမှ။ သာစရိယကော၊ ကွ။ ပရိဟိနော၊ ယုတ်၏။ (ယေစိမေကို ယေစ ဣမေဟု ပုဒ်ဖြတ်။ ယေဟိကေဟိစိမေ ဟူ၍ ပါဌ်အချို့ရှိ၏ မသင့်။ ဣမေကား တဗ္ဗောတည်း။ ယေကို ယာနိဟု လိင်ပြန်)။ အနုတ္တရာယ၊ သော။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ၊ ၏။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ယေ ယာနိစ အပါယမုခါနိ၊ အကြင်ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တဘောစ၊ ထိုလေးပါး ကုန်သော ဝိဇ္ဇာစရဏ ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းတို့မှလည်း။ သာစရိယကော၊ ကွ။ တံ၊ သည်။ ပရိဟိနော၊ ယုတ်၏။ အမ္မဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တေ၊ သင်၏။ အာစရိယေန၊ သော။ ပေါက္ခရသာတိနာ၊ သော။ မြာဟူဏေန၊ သည်။ သောဝါစာ၊ ဤမုဏ္ဍကာသမဏကာဣဗ္ဗာအစရှိသော စကားကို။ ဘာသိတာနုခေါပန၊ ဆိုဖူးသလော။ မုဏ္ဍကာ၊ ဦးပြည်ဟူသည်ကား။ ကေစ၊ နည်း။ တနည်းဏား၊ ကေစ၊ အဘယ်သူတို့သည်။ မုဏ္ဍကာ၊ ဦးပြည်တို့နည်း။ သမဏကာ၊ ရဟန်း ဟူသည်တို့ကား။ ကေစ၊ တို့နည်း။ “ကေစ၊ တို့သည်။ သမဏကာ၊ တို့နည်း၊ လည်းဟူ”။ ကေစ၊ တို့သည်။ ဣဗ္ဗာ၊ သူကြွယ်တို့နည်း။ ကေစ၊ တို့သည်။ ကဏှာ၊ မည်းကုန်သနည်း။ ကေစ၊ တို့သည်။ ဗန္ဓုပါဒါပစ္စာ၊ မြဟွာ၏ ခြေဖမိုးမှ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ တေဝိဇ္ဇာနံ၊ ဗေဒင်သုံးပုံကို သင်တတ်

(၂၃၆) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကုန်သော။ ပြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ သာကစ္ဆာ၊ ဆွေးနွေးခြင်းသည်။
“နိုးနှောခြင်းသည်၊ လည်းဟူ”။ ကာစ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။
ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။

အမှတ် ၁ ဤသို့ ဘုရားမိန့်တော်မူသည်ရှိသော် အဗ္ဗဠုလုလင်
စကားဆိုရာ မရှိသည်ဖြစ်၍ ကိတ်တိတ်နေသော
ကြောင့် ဆရာနှင့်တကွဖြစ်သော အဗ္ဗဠုလုလင် ချွတ်ယွင်းခြင်းကို
ပြတော်မူလို၍ “အတ္တနာအာပါယိကောပိ” အစရှိသော ဒေသနာ
ကို ဘုရားသခင် မိန့်တော် မူသတည်း။ ။ ထိုဒေသနာ ပါဠိ၏
အတ္တကား။

* အဗ္ဗဠု၊ ဠု။ အတ္တနာ၊ သည်။ အာပါယိကော အာပါယိကေ
နပိ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏပြည့်စုံခြင်း၏ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ရသေ့
တို့၏ အကျင့်ကိုလည်း။ အပရိပူရော အပရိပူရမာနေန၊ မပြည့်စုံစေ
နိုင်သည်ဖြစ်၍။ (အပရဒ္ဓံ၌စပ်။ ဤနှစ်ပုဒ်ကား တတိယအနက်၌
ပဌမာဝိဘတ်တည်း။ ထို့ကြောင့် အဠကထာ၌ “အတ္တနာအာပါ
ယိကောပိ အပရိပူရမာနောတိ အတ္တနာ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ
အာပါယိကေနပိ အပရိပူရမာနေနာတိ” ဟု ဆိုသတည်း။)။ တေ၊
၏။ အာစရိယဿ၊ သော။ ပေါက္ခရသာတိဿ၊ သော။ ပြာဟ္မ-
ဏဿ၊ ၏။ ဣဒံအပရဒ္ဓဉ္စ၊ ဤချွတ်ယွင်းခြင်းကိုလည်း။ “ဤအပြစ်
ကိုလည်း၊ လည်းဟူ”။ တံ၊ သည်။ ပဿ၊ ရှုလော့။ (ယာဝ
သဒ္ဓါကား နိပါတ်မျှသာတည်း။)။

ပုဗ္ဗက ဣသိဘာဝါနုယောဂ

၂၃၇။ အဗ္ဗဠု၊ ဠု။ ပေါက္ခရသာတိ၊ သော။ ပြာဟ္မဏော၊ သည်။
ပသေနဒိ ကောသလဿ၊ ပသေနဒိကောသလ အမည်ရှိသော။
ရညော၊ သည်။ ဒတ္တိကံ၊ ပေးအပ်သော စည်းစိမ်ကို။ ဘုဇ္ဇတိ၊ ၏။
တဿပြာဟ္မဏဿ၊ အား။ တံ၊ ထိုစည်းစိမ်ကို။ (ကံထည့်)။
ပသေနဒိကောသလော၊ သော။ ရာဇော၊ သည်။ သံမုဒိဘာဝမ္ပိ၊
မျက်မှောက်တူရှု တည်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ ကတွာ၊ ၍။ နဒဒါ

၃-အဗ္ဗဋ္ဌသုတ္တ-ပုဗ္ဗကဇ္ဈသဘာဝါနယောဂ (၂၃၇)

တိ၊မပေး။ ယဒါ၊၌။ အနေန၊ ဤပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားနှင့်။ သဒ္ဓိံ။ ကွ။ မန္တေတိ၊ စကားဆို၏။ “တိုင်ပင်၏၊ လည်းဟူ”။ တဒါပိ၊ ၌လည်း။ တိရော ဒုဿန္တေန၊ တင်းတိမ် အရံခြားသည် ဖြစ်၍။ မန္တေတိ၊ ၏။

အမှာ အဘယ်ကြောင့် ပသေနဒီ ကောသလမင်းသည် ပေါက္ခရသာတိ ပုဏ္ဏားအား မျက်မှောက် တူရူ၏ အဖြစ်ကို မပေးလေသနည်း ဟူမူကား ပသေနဒီ ကောသလ မင်းကြီးနှင့် ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏား အလွန် အကျွမ်းဝင်ကြသည်ကို အလိုမရှိ၍ အမတ်တို့သည် အရှင်မင်းကြီး ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏား ကိုယ်၌ နှုနာရှိသည်၊ နှုနာတို့သဘောသည် အငွေသင့်သဖြင့်လည်း ကူးတတ်ချေသည်။ ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားနှင့် အလွန်အကျွမ်းဝင် လွန်း၍ မသင့်ဟု ကုန်းတိုက်လေသောကြောင့် ပသေနဒီ ကော သလမင်းကြီး မျက်မှောက်တူရူ တည်သည်၏အဖြစ်ကို မပေးလေ သတည်း။ ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားနှင့် တိုင်ပင်၍ ပြုအပ်သော အမှု သည် ချွတ်ယွင်းသည်မရှိ။ ထိုကြောင့် တိုင်ပင်သော်လည်း တင်း တိမ်အရံခြား၍သာ တိုင်ပင်သတည်း။ ထိုကြောင့် “ယဒါပိနေန မန္တေတိ တိရော ဒုဿန္တေန မန္တေတိ”ဟု ဆိုအပ်သတည်း။

အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ယဿရညော၊ ၏။ (ခေါ်ပနကား ပဒပူရဏ တည်း)။ ဓမ္မိကံ၊ အပြစ်မရှိသော။ ပယာတံ၊ ရှေ့ဆောင်၍ လှူအပ် သော။ ဘိက္ခံ၊ ဆွမ်းကို။ ယော မြာဟ္မဏော။ သည်။ (ကတ္တား ထည့်)။ ပဋိဂ္ဂဏေယျ၊ ခံရာ၏။ တဿမြာဟ္မဏဿ၊ အား။ ပသေန ဒီကောသလော၊ အမည်ရှိသော။ သောရာဇော၊ သည်။ ကထံ- ကေနကာရဏေန၊ ကြောင့်။ သံမုဒိဘာဝမ္ပိ၊ မျက်မှောက် တူရူ တည်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ နဒဒေယျ၊ မပေးသနည်း။ အဗ္ဗဋ္ဌ ဋ္ဌ။ တေ၊ သင်၏။ အာစရိယဿ၊ သော။ ပေါက္ခရသာတိဿ၊ သော။ မြာဟ္မဏဿ၊ ၏။ ဣဒံအပရဒ္ဓဉ္စ၊ ဤချွတ်ယွင်းခြင်းကိုလည်း။ “ဤ အပြစ်ကိုလည်း၊ လည်းဟူ”။ တံ၊ သည်။ ပဿ၊ ရှုလော့။

(၂၃၀) သုဘိသိလက္ခဏ်ပေါဋ္ဌိတော်နိဿယသစ်

အမှာ လာဝသဒ္ဓါကား နိမိတ်မျှသာတည်း။ ။ယခုအခါ
 ဤအဗ္ဗုဒ္ဓသည်လည်းကောင်း အဗ္ဗုဒ္ဓ၏ ဆရာဖြစ်
 သော ပေါက္ခရသာဝိ ပုဏ္ဏားသည်လည်းကောင်း ဗေဒင်ကိုမှီ၍
 အလွန် မာန်မူခြင်းကို ပြုကုန်၏။ ထိုကြောင့် ထိုဆရာ တပည့်
 နှစ်ယောက်ထို ဗေဒင်ကိုမှီ၍ဖြစ်သော မာန်ကိုနှိမ်ခြင်းငှာ အလွန်
 ဒေသနာကို ပွားတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍ “တံက်” မညယ် အဗ္ဗုဒ္ဓ ဣဓ
 ရာဇာ” အစရှိသော ဒေသနာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဒေသနာ
 ပါဋ္ဌိ၏ အတ္ထကား။

၂၂၀၄။ အဗ္ဗုဒ္ဓ၊ ဌ။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စမာနံ၊ ဆိုလတ္တံ့သော။
 တံဝစနံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ကိမညသိ၊ နည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။
 ပသေနဒိကောသလော၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ဟတ္ထိဂီဝါယဝါ၊
 ဆင်လည်ပင်း၌ မူလည်း။ “ဦးကင်း၌၊ လည်းဟူ”။ နိသိန္နော၊
 နေလျက်။ အဿပိဋ္ဌေဝါ၊ မြင်းကျောက်ကုန်း၌လည်း။ နိသိန္နော၊
 လျက်။ ရထပတ္ထဓရေဝါ၊ ရထား၌ခင်းအပ်သော ခင်းနှီး၌မူလည်း။
 ဌိတော၊ ရပ်လျက်။ ဥဂ္ဂေဟိဝါ၊ ထင်ရှား ကျော်စောကုန်သော
 အမတ်တို့နှင့်လည်းကောင်း။ ရာဇညေဟိဝါ၊ အဘိသိက် မသွန်း
 ကုန်သေးသော မင်းသားငယ်တို့နှင့် လည်းကောင်း။ ကိဉ္စိဒေဝ၊
 တစုံဘခုသာ။ မန္တနံ၊ အတိုင်အပင်ကို။ မန္တေယျ၊ တိုင်ပင်ရာ၏။
 သော၊ ထိုပသေနဒိကောသလမင်းကြီးသည်။ တမှာပဒေသာ၊ ထို
 တိုင်ပင်ရာအရပ်မှ။ အပက္ကမ္မ၊ ၍။ ကေမန္တံ၊ ၌။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာ
 ၏။ အသ၊ ထိုသို့တည်သော အခါ၌။ သုဒ္ဓေါဝါ၊ သူဆင်းရဲသည်
 လည်းကောင်း။ သုဒ္ဓဒါသောဝါ၊ သူဆင်းရဲ ကျွန်သည် လည်း
 ကောင်း။ အာဂစ္ဆေယျ၊ ၏။ တသ္မိံပဗေသေ၊ ၌။ ဌိတော၊ ရပ်လျက်။
 “တည်လျက်၊ လည်းဟူ”။ ပသေနဒိ ကောသလော၊ ပသေနဒိ
 ကောသလအမည်ရှိသော။ ရာဇာ၊ သည်။ ဝေပိ၊ သို့လည်း။ အာဟ၊
 ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တဒေဝမန္တနံ၊ ထိုအတိုင်ပင်ကိုလျှင်။ မန္တေယျ၊
 တိုင်ပင်ရာ၏။ သော၊ ထိုသူဆင်းရဲသည်။ ရာဇဘဏိတံဝါ၊ ပသေ
 နဒိကောသလမင်း ဆိုတိုင်းကိုမူလည်း။ ဘဏတိ၊ ဆို၏။ ရာဇ

၃-အဗ္ဗဋ္ဌသုတ္တ-ပုဗ္ဗကဋကသိဘာဝါနုယောဂ (၂၃၉)

မန္တဝါ၊ ပသေနဒိ ကောသလမင်း တိုင်ပင်တိုင်းကိုမူလည်း။ မန္တ
တိ၊ ၏။ တာဝတာ၊ ထိုသို့ ပသေနဒိ ကောသလမင်း ကိုယ်တိုင်
တိုင်ပင်ကာမျှဖြင့်။ သော၊ ထိုသူဆင်းရဲသည်။ ရောဘဝါ၊ သည်
လည်းကောင်း။ ရာဇမတ္တောဝါ၊ မင်း၏ အမတ်သည် လည်း
ကောင်း။ ဘဝေယျအပိန၊ ဖြစ်ရာအံ့လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊
သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဂေါတမ၊ မ။ ဣဒံ အယံ ရာဇ ဘာဝေါ၊
ဤမင်း၏အဖြစ်သည်။ နောဟိဟောတိ၊ ဖြစ်။ တနည်းကား၊ ဣဒံ
ဤသို့ပင် ဖြစ်၏ဟူသော စကားသည်။ နောဟိယုတ္တ၊ မသင့်။

၂၀၅။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ဇဝမေဝ၊ ထိုအတူလျှင်။ (တံဟု ပါဠိရှိ၏။
အထက်၌ တာဝတာဘုံဟု ရှိပြီးဖြစ်သောကြောင့် မရှိသင့်ပြီ)။
မန္တာနံ၊ ဗေဒင်တို့ကို။ ကတ္တာရော၊ ပြုတတ်ကုန်သော။ မန္တာနံ၊
တို့ကို။ -ပဝတ္တာရော၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန် သော။ မြာဟ္မဏာနံ၊
တို့ကို။ ပုဗ္ဗဘာ၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်ကုန်သော။ ယေဇ္ဇသယော၊ အကြင်
ရသေ့တို့သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ (တေကား နိပါတ်တည်း)။
ပေါရာဏံ၊ ရှေးကာလ၌ဖြစ်သော။ ယံမန္တပဒံ၊ အကြင်ဗေဒင်သုံးပုံ
သည်။ ယေသံ ဣသိနံ၊ တို့၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
(ဣဒံဘား နိပါတ်မျှသာတည်း)။ ယံမန္တပဒံ၊ ကို။ ယေဟိ ဣသိ
ဟိ၊ တို့သည်။ ဝိတံ၊ သရဇ္ဈာယ်အပ်၏။ ပဝုတ္တံ၊ လေ့ကျက်အပ်၏။
သမိဟိတံ၊ ပေါင်း၍ ထားအပ်၏။ တံမန္တပဒံ၊ ကို။ ဧတရဟိ၊
ယခုအခါ၌။ တေဝိဇ္ဇာ၊ ထိုဗေဒင်သုံးပုံကို သင်ကုန်သော။ မြာဟ္မ
ဏာ၊ တို့သည်။ ကေသံ ဣသိနံ၊ တို့၏။ အနုပတိဘာဂံ၊ အတုကို။
ကတွာ၊ ၍။ ဝါယန္တိ၊ သရဇ္ဈာယ်ကုန်၏။ တံမန္တပဒံ၊ ကို။ တေသံ
ဣသိနံ၊ တို့၏။ အနုပတိဘာဂံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဘာသန္တိ၊ ရွတ်
ကုန်၏။ တေဟိ ဣသိဟိ၊ တို့သည်။ ဘာသိတံ ဟောတိုင်းကို။
အနုဥပလက္ခဏံကတွာ၊ အမှတ်ပြု၍။ ဘာအန္တိ၊ ဟောကုန်၏။
တေဟိ ဣသိဟိ၊ တို့သည်။ ဝါစိတံ၊ သင်တိုင်းကို။ အနုဥပလက္ခဏံ
ကတွာ၊ အမှတ်ပြု၍။ ဝါစေန္တိ၊ သင်စေကုန်၏။ ဣဒံကေဇ္ဇသယော၊
ထိုရသေ့တို့ဟူသည်။ သေယျထာကတမေ၊ အဘယ်တို့နည်း ဟူမူ

(၂၄၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကား။ အဋ္ဌကောစ၊ အဋ္ဌကရသေ့ လည်းကောင်း။ ဝါမကောစ၊ ဝါမက ရသေ့ လည်းကောင်း။ ဝါမဒေဝေါစ၊ ဝါမဒေဝ ရသေ့ လည်းကောင်း။ ဝေဿာမိတ္ထောစ၊ လည်းကောင်း။ ယမဒဂ္ဂိစ၊ လည်းကောင်း။ အင်္ဂီရသောစ၊ လည်းကောင်း။ ဘာရဒ္ဒါဇောစ၊ လည်းကောင်း။ ဝါသေဋ္ဌောစ၊ လည်းကောင်း။ ကဿပေါစ၊ လည်းကောင်း။ ဘဂုစ၊ ဘဂုရသေ့လည်းကောင်း။ ဣတိဗုဒ္ဓမေ ဤ သည်တို့တည်း။ အဟံ၊ ငါသည်။ တေမန္တေ၊ ထိုရသေ့တို့သည် ပေါင်း၍ထားအပ်သော ဗေဒင်တို့ကို။ သာစရိယကော၊ ဆရာနှင့် တကွ။ အဓိယာမိ၊ သင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တာဝတာ၊ ထိုသို့ရသေ့ တို့သည် ပေါင်း၍ထားအပ်သော ဗေဒင်ကို သင်ကာမျှဖြင့်။ တံ၊ သည်။ ဣသိဝါ၊ ရသေ့သည် မူလည်း။ ဘဝိဿသိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣသိတ္ထာယ၊ ရသေ့ အလိုငှာ။ ပဋိပန္နောဝါ၊ ကျင့်သည်မူလည်း။ ဘဝိဿသိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိဇေတံဌာနံ၊ ထိုသို့သောအကြောင်းသည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ။ (တံကိံမညသိ အနက်တူပြီ)။

၂၈၆။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ဝုဒ္ဓါနံ၊ အရွယ်အားဖြင့် ကြီးကုန်ထသော။ မဟလ္လကာနံ၊ စည်းစိမ်အားဖြင့် ကြီးကုန်ထသော။ အာစရိယ ပါစရိယာနံ၊ ဆရာ၊ ဆရာ၏ ဆရာဖြစ်ကုန်ထသော။ “ဆရာ အဆက်ဆက်ဖြစ်ကုန်ထသော၊ လည်းဟူ”။ ဘာသမာနာနံ၊ အစဉ် အဆက် စကားကို ပြောဟောတတ်ကုန် ထသော။ မြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ (သန္တိကာထည့်ပါ)။ သန္တိကာ၊ အထံမှ။ ကိန္တိ၊ အဘယ် သို့သောစကားကို။ တေတယာ၊ သည်။ သုတံ၊ ကြားဘူးသနည်း။ မန္တာနံ၊ ဗေဒင်တို့ကို။ ကတ္တာရော၊ ပြုတတ်ကုန်ထသော။ မန္တာနံ၊ တို့ကို။ ပဝတ္တာရော၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်ထသော။ မြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ ပုဗ္ဗကာ၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်ကုန်သော။ ဣသယော၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပေါရာဏံ၊ သော။ ယံမန္တပဒံ၊ သည်။ ယေသံ၊ တို့၏။ သန္တကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (သန္တကံကား သမ္ပန္နိထည့်သည်။ ဣဒံကား နိပါတ်)။ ယံမန္တပဒံ၊ ကို။ ယေဟိ၊ ဟိုသည်။ ဂီတံ၊ သရဇ္ဈာယ်အပ်၏။ ပဝတ္တံ၊ လေ့ကျက်အပ်၏။ သမိဟိတံ၊ ပေါင်း၍ထားအပ်၏။ တံ

၃-အဗ္ဗဋ္ဌသုတ္တ-ပုဗ္ဗကုဋသိဘာဝါနုယောဂ (၂၄၁)

မန္တပဒံ ကို။ တေရဟိ။ ဌ။ တေဝိဇ္ဇာ၊ ကုန်သော။ ပြာဟ္မဏာ၊
 တို့သည်။ တေသံ ဣသိနံ၊ တို့၏။ အနုပဋိဘာဂံ၊ အတုကို။ ကတွာ၊
 ပြု၍။ ဂါယန္တိ၊ သရဇ္ဈာယ်ကုန်၏။ တံမန္တပဒံ ကို။ တေသံ ဣသိနံ၊
 တို့၏။ အနုပဋိဘာဂံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဘာသန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဟိ
 ဣသိဟိ၊ တို့သည်။ ဘာသိတံ၊ ဟောတိုင်းကို။ အနုဥပလက္ခဏံ
 ကတွာ၊ အမှတ်ပြု၍။ ဘာသန္တိ၊ ဟောကုန်၏။ တေဟိ ဣသိဟိ၊
 တို့သည် ဝါစိတံ၊ သင်တိုင်းကို။ အနုဥပလက္ခဏံ ကတွာ၊ ၍။
 ဝါစေန္တိ၊ သင်စေကုန်၏။ ဣဒံတေ ဣသယော၊ ထိုရသေ့တို့သည်။
 သေယုထာကတမေ၊ တို့နည်းဟူမူကား။ အဋ္ဌကော၊ ကောင်း။ ပ။
 ဘဂု၊ ဘဂုရသေ့လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမေ ဤသည်တို့တည်း။
 တေဣသယော၊ တို့သည်။ (ကတ္တားထည့်၊ ပရိစာရေန္တိ နှစ်)။
 သုနာတာ၊ ကောင်းစွာ ရေချိုးကုန်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ သုဝိလိက္ကာ၊
 ကောင်းစွာ လိမ်းကျံအပ်ကုန်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ကပ္ပိတကေသမဿု၊
 ကောင်းစွာ ပြုပြင်အပ်ပြီးသော ဆံမုတ်ဆိတ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။
 အာမုက္က မဏိကုဏ္ဍလာဘရဏာ၊ ကောင်းစွာ ဆင်အပ်သော
 ပတ္တမြားတန်းဆာ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဩဒါတဝတ္ထဝသနာ၊ ပြုစင်
 စွာသောအဝတ်ကို ဝတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။
 ကာမဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သမပ္ပိတော၊ မြီရံကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမဂီ
 ဘူတာ၊ ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။ (ပရိစာရေန္တိ ဤယာဝိသေသန
 ချည်းစပ်လေ)။ တံ၊ သည်။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ သာစရိယကော၊
 ကွ။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ကာမဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သမပ္ပိတော၊ မြီရံ
 သည်ဖြစ်၍။ သမဂီဘူတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ပရိစာရေသိသေ
 ယုထာပိ၊ ခံစားသကဲ့သို့။ ပရိစာရေန္တိ၊ ခံစားကုန်၏။ ဧဝံစနံ၊
 ဤသို့သောစကားကို။ တေတယာ၊ သည်။ သုတေ သုတံ၊ ကြားဘူး
 ၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘော
 ဂေါတမ၊ မ။ ဣဒံစနံ၊ ကို။ နောဟိသုတံ၊ မကြားစဘူး။ “ဧဝေဝ
 ဝေါ အဗ္ဗဋ္ဌ ယေတေ အဟေသံ။ ပ။ ဇာဝတာ တံ ဘာဝိဿသိဣသိ
 ဝါဣသိတ္တာယဝါ ပဋိပနောတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ” ဟူသော

(၂၅၂) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ပါဠိကို ဗဟုဝုဇ်ဆိုသတည်း။) တေဇုသယော၊ တို့သည်။ (ကတ္တားထည့်။ ပရိဘူဠန္တိန္ဒစပ်)။ သုစိမံသူပသေစနံ၊ စင်ကြယ်သော ဟင်းမျိုးရည်တို့နှင့် ရောထသော။ ဝိစိတကာဠကံ၊ ရွေး၍ပစ်အပ်ပြီးသော ဆန်မည်းရှိထသော။ အနေကသူပံ၊ အထူးထူးသောဟင်းရှိထသော။ အနေကဗျူဠနံ၊ အထူးထူးသော စားဘွယ်၊ စားစရာရှိရှိထသော။ သာလီနံဩဒနံ၊ သလေးထမင်းကို။ တံ၊ သည်။ တေရဟိ၊ ဌ။ သာစရိယကော၊ ကွ။ သာလီနံဩဒနံ၊ ကို။ ပရိဘူဠသိသေယုထာပိ၊ စားသကဲ့သို့။ ပရိဘူဠန္တိ၊ စားကုန်၏။ ဧဝံ ဝစနံ၊ ကို။ တေတယာ၊ သည်။ သုတေသုတံ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣဒံဝစနံ၊ ကို။ နောဟိသုတံ၊ ဘူး။ (သုတေကား ပဌမာအနက်၌ သတ္တမိ ဝိဘတ်တည်း)။ တေဇုသယော၊ တို့သည်။ (ကတ္တားထည့်)။ ဝေဠုနကနတဿာဟိ၊ ပုဆိုးဦးရစ်ခါးကြိုးတို့ဖြင့် ညွတ်သောနံပါးရှိကုန်သော။ နာရိဟိ၊ မိန်းမတို့ဖြင့်။ တံ၊ သည်။ တေရဟိ၊ ဌ။ သာစရိယကော၊ ကွ။ ပရိစာရေသိ သေယုထာပိ၊ ခံစားသကဲ့သို့။ ပရိစာရေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံဣဒံဝစနံ၊ ကို။ တေတယာ၊ သည်။ သုတေသုတံ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣဒံဝစနံ၊ ကို။ နောဟိသုတံ၊ မကြားစဘူး။ အမ္မဠု၊ ဌ။ တေဇုသယော၊ တို့သည် ကုတ္တဝါဠေဟိ၊ ကောင်းစွာ ပြုပြင်အပ်သော အမြီးရှိကုန်သော။ ဝဠုဝါရထေဟိ၊ မြဲဖြင့် ကသော ရထားတို့ဖြင့်။ (ပရိယာယန္တိန္ဒစပ်)။ ဒိဃာဟိ၊ ရှည်စွာကုန်သော။ ပတောဒလဠိဟိ၊ ရှထားနှင့်တံတို့ဖြင့်။ (ဝိတုဒေန္တာ၌စပ်)။ ဝါဟနေ၊ ယာဉ်တို့ကို။ “မြဲတို့ကို၊ လည်းလည်း”။ ဝိတုဒေန္တာ၊ နှင်ကုန်လျက်။ တံ၊ သည်။ တေရဟိ၊ ဌ။ သာစရိယကော၊ ကွ။ ဝိပရိယာယသိ သေယုထာပိ၊ ထက်ဝန်းကျင်လည်သကဲ့သို့။ ဝိပရိယာယန္တိ၊ ထိုမှဤမှ လည်ကုန်၏။ ဧဝံဝစနံ၊ ကို။ တေတယာ၊ သည်။ သုတေသုတံ၊ ကြားဘူးသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ (ဝဠုဝါရထေဟိ အရာ၌ ဝဠုဝါဠေဟိရထေဟိဟု ပါဠိအချို့ရှိ၏။ ကုတ္တဝါဠေဟိ ရထေဟိ

၃-အမ္မဋ္ဌသုတ္တ-ပုဗ္ဗကဋကသိဘာဝါနုယောဂ (၂၄၃)

ဟူ၍သာရှိသင့်သည်။ ဝိပရိယာယန္တိ အရာ၌လည်း ပရိစာရေဿန္တိ ဟု အချို့ပါ၍ရှိ၏။ ဝိပရိယာယန္တိဟု ရှိသောပါဌ်သည် သုန္ဒရဖြစ်၏။ ။ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣဒံဝစနံ၊ ကိ။ နောဟိသုတံ၊ ဘူး။ အမ္မဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တေဣသယော၊ တို့သည်။ (ရက္ခာပေန္တိန္ဒစပ်)။ ဥက္ကိဏ္ဍပရိခါသု၊ နက်စွာတူးအပ်ကုန်သော ကျုံး၌ကုန်ထသော။ ဩက္ခိတ္တပလိဃာသု၊ ကောင်းစွာစိုက်၍ ထားအပ်သော တံခါးတိုင်ရှိကုန်ထသော။ နဂရူပကာရိကာသု၊ အဆောက်အဦနှင့် ပြည့်စုံသော မြို့တို့၌။ ဒီဃာသိဝုဇေဟိ၊ ရှည်စွာသော သံလျက် လက်နက် စွဲကုန်သော။ ပုရိသေဟိ၊ အချင်းတို့ကို။ (ရက္ခာပေန္တိန္ဒစပ်)။ တံ၊ သည်။ တေရဟိ၊ ၌။ သာစရိယကော၊ ကွ။ ဒီဃာသိ ဝုဇေဟိ၊ ရှည်စွာသောသံလျက်လက်နက် စွဲကုန်သော။ ပုရိသေဟိ၊ တို့ကို။ ရက္ခာပေသိ သေယျထာပိ၊ စောင့်စေသကဲ့သို့။ ရက္ခာပေန္တိ၊ စောင့်စေကုန်၏။ ဧဝံဝစနံ၊ ကိ။ သုတေသုတံ၊ ကြားဘူး၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣဒံဝစနံ၊ ကိ။ နောဟိသုတံ၊ မကြားစအူး။ “(ဧဝမေဝခေါ အမ္မဋ္ဌယေတေအဟေသံ။ ပ။ ဣသိတ္ထာယ ပဋိပန္နောတိ နေတံဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ” ဟူသောပါဌ်ကို မဟုတ်ဆိုသတည်း)။ အမ္မဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ဣတိခေါ၊ လျှင်။ တံ၊ သည်။ သာစရိယကော၊ ကွ။ ဣသိ၊ သည်။ နေဝအသိ၊ မဖြစ်။ ဣသိတ္ထာယ၊ ရသေ့အလိုငှာ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သည်။ န ပနအသိ၊ ဖြစ်။ ။ (အမ္မဋ္ဌသည် လက္ခဏာကို ရှာခြင်းငှာ ဤအရပ်သို့ လာ၏။ ထိုသို့လာလျက် ထိုသို့ လာသောကိစ္စကို မအောက်မေ့။ ယခုအခါ၌ သတိကို ဖြစ်စေခြင်းငှာ အမ္မဋ္ဌအား နည်းကို ပေးအံ့ ဟု ကြံတော်မူ၍ သဗ္ဗညုဘုရားသည် “ယဿ ခေါပနံ။ ပ။ သော ဝိဿာမိထိ” ဟူသော ဒေသနာပါဌ်ကို မိန့်သသည်။ ထိုပါဌ်၏ အတ္ထကား)။ အမ္မဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ယဿဇနဿ၊ အကြင်သူအား။ (ခေါပနကား ပဒါလင်္ကာရတည်း)။ မယိ၊ ငါ၌။ ကင်္ခါဝါ၊ ယုံမှားခြင်းသည် လည်းကောင်း။ ဝိမတိဝါ၊ တွေးတောခြင်းသည် လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ သောဇနော၊ သည်။ မံ၊ ကို။ ပဉ္စေန၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆတု၊

(၂၄၄) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသစ်

မေးစေသတည်း။ (ပုစ္ဆတုကား ကြိယာထည့်သည်။ ပဉ္စေနကား ဒုတိယာအနက်၌ ကရိုဏ်းဝိဘတ်တည်း။) အဟံ၊ သည်။ တဿ ဇနဿ၊ ဤ။ ဝိမတိ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ဝေယျာကရဏေန၊ ပြဿနာကို ဖြေခြင်းဖြင့်။ သောမိဿာမိ၊ စင်စေအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါ၊ ဤ။

ဒွေလက္ခဏာဒဿနု

၂၇၇။ အထခေါ၊ ဤ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝိဟာရာ၊ မှ။ နိက္ခမ္မ၊ ရှိ။ စကံမံ၊ စကြို၌။ အပ္ပုဋ္ဌာသိ၊ ထင်တော်မူ၏။ “ရုပ်တော်မူ၏၊ လည်းဟူ။ အပ္ပုဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်လည်း။ ဝိဟာရာ၊ မှ။ နိက္ခမ္မ၊ ရှိ။ စကံမံ၊ ဤ။ အပ္ပုဋ္ဌာသိ၊ ထင်၏။ “တည်၏၊ လည်းဟူ”။

အမှာ အဘယ်ကြောင့် သဗ္ဗညုဘုရား စကြိုသွား၍ ထင်တော်မူလေသနည်း ဟူမူကား ဘုရားတို့ လက္ခဏာကို သိလို၍ ရှာသောသူတို့သည် ထိုင်တော်မူသော လျောင်းတော်မူသော ဘုရားတို့၏ လက္ခဏာကို သိခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ကုန်။ ရုပ်တော်မူသော စကြိုသွားတော်မူသော ဘုရားတို့၏ လက္ခဏာကိုသာ သိခြင်းငှာ တတ်နိုင်ကုန်၏။ ထိုကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် အပ္ပုဋ္ဌအား လက္ခဏာကို သိစေခြင်းငှာ စကြိုသွားခြင်းကို ဆောက်တည်တော်မူလေသည် ဟုလိုသော်။

* အထခေါ၊ ဤ။ အပ္ပုဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ စကံမံ၊ သော။ ဘဂဝံ၊ သို့။ အနုစကံမမာနေ၊ အစဉ်လိုက်၍ စကြိုသွားသည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝတော၊ ဤ။ ကာယေ၊ ဤ။ ဒုတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏာနိ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော ယောက်ျားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတို့ကို။ သဗ္ဗန္ဓေတိ၊ ရှာ၏။ “စုံစမ်း၏၊ လည်းဟူ”။ (ရေတွက်၏ဟူ၍လည်းပေး)။ အပ္ပုဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ လုလင်သည်။ ဘဂဝတော၊ ဤ။ ကာယေ၊ ဤ။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော လက္ခဏာတို့ကို။ ထပေတွာ၊ ရှိ။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ ဒုတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏာနိ၊ တို့ကို။ အပ္ပုဋ္ဌသခေါ၊ မြင်လေသလျှင်

၃-အဗ္ဗဋ္ဌသုတ္တ-ဒွေလက္ခဏာဒဿန (၂၄၅)

ကတည်း။ ကောသောဟိတေ၊ အအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော။ ဝတ္ထ
ဂုယေစ၊ အင်္ဂါဇာတ်၌လည်းကောင်း။ ပဟူတဇိဂ္ဂတာယစ၊ နူးညံ့
သော ရှည်သော ပြန့်သော လျှာ၌ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။
ဒ္ဓိသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသုမဟာပုရိသလက္ခဏေသု၊ ဤယောက်ျား
မြတ်တို့၏ လက္ခဏာတို့၌။ ကင်္ခသိ၊ ယုံမှားရှိ၏။ ဝိစိကိစ္ဆတိ၊
ပင်ပန်း၏။ နာမိမုစ္စတိ၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်။ နသမ္ပသီဒတိ၊ ဘုရား၌
စိတ်၏ကြည်ခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်။

၂၇၀။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဧတံ ဒေသော ပရိ
ဝိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ကိံအဟောသိ၊ နည်း။
အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ အယံမာဏဝေါ၊ သည်။ ဒွေ၊ တို့ကို။ ထပေတွာ၊
၍။ ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ မေ၊ ၏။ ဒွတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏာ
နိ၊ တို့ကို။ ပဿတိခေါ၊ မြင်သလျှင်ကတည်း။ ကောသောဟိတေ၊
အအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော။ ဝတ္ထဂုယေစ၊ အင်္ဂါဇာတ်၌ လည်း
ကောင်း။ ပဟူတဇိဂ္ဂတာယစ၊ နူးညံ့သော ရှည်သော ပြန့်သော
လျှာ၌ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဓိသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသုမဟာ
ပုရိသလက္ခဏေသု၊ တို့၌။ ကင်္ခတိ၊ ယုံမှားရှိ၏။ ဝိစိကိစ္ဆတိ၊ ပင်ပန်း
၏။ နာမိမုစ္စတိ၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်။ နသမ္ပသီဒတိ၊ ဘုရား၌ စိတ်၏
ကြည်ခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်။ ဣတိ ဒေသော ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။
အဟောသိ၊ ၏။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝေါ၊ သည်။ ယထာ၊ အကြင်
သို့သော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းဖြင့်။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ အယံ
မာဏဝေါ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ကောသောဟိတေ၊ အအိမ်ဖြင့်
ဖုံးလွှမ်းခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဝတ္ထဂုယေစ၊ အင်္ဂါဇာတ်စောက်ကို
လည်းကောင်း။ အဒ္ဓသ၊ မြင်၏။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့မြင်ခြင်းအား
လျှောက်ပတ်သော။ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ၊ တန်ခိုး ဖန်ဆင်းခြင်းကို။
အတိသင်္ခသိ၊ ဖန်ဆင်းတော်မူ၏။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝေါ၊ သည်။
ဇိဝံ၊ လျှာတော်ကို။ နိန္ဒာမေတွာ၊ ထုတ်၍။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ဖက်စုံ
လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကဏ္ဍသောတာနိ၊ နားထွင်းတော်တို့ကို။
အနုမသိ၊ သုံးသပ်တော်မူ၏။ ပင်္ဂုမသိ၊ အဖန်တလဲလဲ သုံးသပ်

(၂၄၆) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

တော်မူ၏။ ဥဘောဝိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ နာသိက သောတာနိ၊ နှာခေါင်းတွင်းတို့ကို။ အနုမသိ၊ သုံးသပ်တော်မူ၏။ ပဋိမသိ၊ ၏။ ကေဝလံ၊ အလုံးစုံသော။ နလာဠမဏ္ဍလမ္ပိ၊ နဖူးပြင် ကိုလည်း။ ဇိဝါယ၊ လျှာဖြင့်။ ဆာဒေသိ၊ ဖုံးလွှမ်း၏။

ဤ-သုံးဝါကျတို့တွင် ဥဘောဝိ ကဏ္ဍသောတာနိ အနုမသိဟူသောဝါကျဖြင့် လျှာတော်၏ရှည်သည် ၏အဖြစ်ကို ပြအပ်၏။ ဥဘောဝိ နာသိကသောတာနိ အနုမသိ ဟူသောဝါကျဖြင့် လျှာတော်၏ နူးညံ့သည်၏အဖြစ်ကို ပြအပ် ၏။ ကေဝလမ္ပိ နလာဠမဏ္ဍလံ ဇိဝါယ ဆာဒေသိဟူသောဝါကျ ဖြင့် လျှာတော်၏ ပြန့်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြအပ်၏။

* အထခေါ၊ ဌ။ အဗ္ဗဋ္ဌဿ၊ သော။ မာဏဝဿ၊ ၏။ ဧတံ ဧသော ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ကိံအဟောသိ၊ နည်း။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ပရိပုဏ္ဏေဟိ၊ အလုံးစုံပြည့်စုံကုန်သော။ ဒုတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ၏။ အပရိပုဏ္ဏေဟိ၊ အလုံးစုံမပြည့်စုံကုန်သော။ ဒုတ္တိံသ မဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ နော၊ မဟုတ်။ ဣတိဧသောပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဟော သိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတွာ၊ ချုံ။ (နှစ်ပုဒ်ထည့်ပါ)။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ကိံအဝေါစ၊ နည်း။ ဘော ဂေါတမံ၊ မ။ ဟန္တုဒါနိ၊ ဌ။ မယံ၊ တို့သည်။ ဝစ္ဆာမ၊ ကုန်အံ။ မယံ၊ တို့သည်။ ဗဟုကိစ္စာ၊ များသော ကိစ္စရှိကုန်၏။ ဗဟုကရဏီယာ၊ များသော ပြုစွယ်ရှိကုန်၏။ ဣတိ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ဒါနိဣဒါနိ၊ ဌ။ တံ၊ သည်။ ယဿဂမနဿ၊ အကြင်သွား မြင်း၏။ ကာလံ၊ ကို။ မညသိ၊ သိ၏။ တံဂမနံ၊ ထိုသို့သွားခြင်းကို။ ကရောဟိ၊ လော့။ (ဤသို့ပါဌသေသထည့်၍သမ္ပန်)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ အထခေါ၊ ဌ။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ ဝဋ္ဌဝါရထံ၊ မြီကသော ရထားကို။ အာရယျ၊ စီး၍။ ပက္ကမိ၊ သွားလေ၏။

၃-အဗ္ဗဋ္ဌသုတ္တ-ဒွေလက္ခဏာဒဿန (၂၇၇)

၂၇၉။ တေနခေါပနသမယေန၊ ဣ။ ပေါက္ခရသာတိ၊ သော။
 ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဥက္ကဋ္ဌာယ၊ ဥက္ကဋ္ဌမ္ပိမှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ရှိ။ မဟတာ။
 များစွာသော။ ပြာဟ္မဏဂဏေန၊ ပုဏ္ဏားအပေါင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊
 ကွ။ သကေ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ အာရာမေ၊ ဣ။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ သော။
 မာဏဝံယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဋိမာနေန္တော၊ မျှော်လျက်။ နိသိန္တော၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ အထခေါ၊ ထိုအခါ၌။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။
 မာဏဝေါ၊ သည်။ ယေနယတ္ထ၊ ဣ။ သကော၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။
 အာရာမော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဇာ။ တေနတတ္ထ၊ သို့။ ပါယာသိ၊ သွားလေ
 ဇာ။ ယာဝတိကာ၊ အကြင်မျှလောက်သော။ ယာနဿ၊ ယာဉ်၏။
 ဘူမိ၊ အရာသည်။ အတ္ထိ၊ ဇာ။ တာဝ၊ ထိုရွှေလောက်။ ယာနေန၊
 ဖြင့်။ ဂန္တော၊ ရှိ။ ယာနာ၊ ယာဉ်မှ။ ပစ္စောရောဟိတွာ၊ သက်၍။
 ပတ္တိကောဝ၊ ခြေချည်းသာလျှင်။ ယေနယတ္ထ၊ ဣ။ ပေါက္ခရသာတိ၊
 သော။ ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဇာ။ တေနတတ္ထ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊
 ဇာ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ရှိ။ ပေါက္ခရသာတိ၊ သော။ ပြာဟ္မဏံ၊ ကို။
 အဘိဝါဒေတွာ၊ ရှိ။ ဧကမန္တံ၊ ဣ။ နိသိဒိ၊ ဇာ။

၂၈၀။ ဧကမန္တံ၊ ဣ။ နိသိန္တံ၊ သော။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ သော။ မာဏဝံ၊
 ကို။ ပေါက္ခရသာတိ၊ အမည်ရှိသော။ ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ တာတ
 အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ချစ်သား အဗ္ဗဋ္ဌ။ ကမ္မိ၊ အသို့နည်း။ တံဘဝန္တံ ဂေါတမံ၊
 ထိုအရှင်ဂေါတမကို။ အဒ္ဓသ၊ မြင်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ
 ဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ဆိုလေ၏။ ဘော၊ အရှင်။ မယံ၊ ထိုသည်။
 တံဘဝန္တံ ဂေါတမံ၊ ကို။ အဒ္ဓသာမ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သည်။ အဝေါစ၊ ဇာ။ တာတအဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဣ။ ကမ္မိ၊ နည်း။
 (အဒ္ဓသဟု အဗ္ဗဋ္ဌပုဒ်နောင် ပါဠိအချို့ရှိ၏၊ မသင့်)။ တံဘဝန္တံ
 ဂေါတမံ-တဿ ဘောတော ဂေါတမဿ၊ ဇာ။ တထာသန္တံယေဝ၊
 ထိုသို့ ကျော်စောတိုင်းသော ဂုဏ်ရှိသည် ဖြစ်၍လျှင်။ သဒ္ဓေါ၊
 ကျော်စောခြင်းသည်။ အပ္ပဂ္ဂတော၊ နှံ့၍တက်သလော။ အညထာ၊
 ကျော်စောတိုင်းသောဂုဏ်မရှိသည် ဖြစ်၍။ တနည်း၊ အညထာ၊
 ကျော်စောသည်မှ တပါးသောအပြားဖြင့်။ နောအပ္ပဂ္ဂတော၊ နှံ့၍

(၂၄၈) သုတ်သီလက္ခပေါဋ္ဌိတော်နိဿယသစ်

မတက်သလော။ ကမ္ဘိပန၊ နည်း။ သောဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။
 တာဒိသော၊ ထိုသို့ ကျော်စောတိုင်းသော သဘော ရှိသည်။
 ဟောတိ၊ လော။ အညာဒိသော၊ ကျော်စောသည်မှ တပးသော
 သဘောရှိသည်။ နောဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါ၊ ။ ။
 ဘော၊ အရှင်။ တထာသန္တိယေဝ၊ ထိုသို့ ကျော်စောတိုင်းသော
 ဂုဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍လျှင်။ တံ ဘဝန္တိ ဂေါတမံ-တဿ ဘောတော
 ဂေါတမဿ၊ ။ ။ သဒ္ဓေါ၊ ကျော်စောခြင်းသည်။ အပ္ပဂ္ဂတော၊
 ။ ။ အညထာ၊ ကျော်စောသည်မှ တပးသော အပြားဖြင့်။
 နောအပ္ပဂ္ဂတော၊ တက်။ သော ဘဝံ ဂေါတမော၊ ထိုအရှင်
 ဂေါတမသည်။ တာဒိသောဝ၊ ထိုသို့ ကျော်စော တိုင်းသော
 သဘောရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ။ ။ အညာဒိသော၊ ကျော်စော
 သည်မှ တပးသော သဘောရှိသည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။
 ဘော၊ အရှင်။ သောဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ ပရိပုဏ္ဏေဟိ၊ အလုံးစုံ
 ပြည့်စုံကုန်သော။ ဒုတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္တာ
 ဂတော၊ ။ ။ အပရိပုဏ္ဏေဟိ၊ အလုံးစုံမပြည့်စုံကုန်သော။ ဒုတ္တိံ သ
 မဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ နောသမန္တာဂတော၊ မပြည့်စုံ။
 ဣတိ၊ သို့။ အမ္မဋ္ဌော၊ သည်။ အဝေါ၊ ။ ။ တာတအမ္မဋ္ဌ၊ တေ၊ သင်
 အား။ (အဟုဉ္စှစပ်)။ တေ၊ သင်၏။ (ကထာလလ္လာပေါဋ္ဌစပ်)။
 ဂေါတမေန၊ ဂေါတမ အနွယ်ဖြစ်သော။ သမဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊
 ကွ။ ကောစိဒေဝ၊ တစုံတခုသော။ ကထာသလ္လာပေါ၊ စကား
 ပြောခြင်း စကားတို့ပေးခြင်းသည်။ အဟုပန၊ ဖြစ်သလော။
 ဣတိ၊ သို့။ ပေါက္ခရသာတိ၊ သော။ မြာဟ္မဏော၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ။ ။
 ဘော၊ အရှင်။ ဂေါတမေန၊ သော။ သမဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။
 မေအား။ '၏၊ လည်းဟု'။ ကောစိဒေဝ၊ သော။ ကထာသလ္လာ
 ပေါ၊ သည်။ အဟုခေါ၊ သလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အမ္မဋ္ဌော၊ သည်။
 အဝေါ၊ ။ ။ တာတအမ္မဋ္ဌ၊ ကထံ ကေနကာရဏေန၊ အဘယ်
 သို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ (ယထာကား နိပါတ်မျှသာ၊ အနက်
 မရှိ)။ တေ၊ အား။ "၏၊ လည်းဟု"။ ဂေါတမေန၊ သော။

၃-အဗ္ဗန္ဓသုတ္တ-ဒွေလက္ခဏာဒဿန (၂၄၉)

သမဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကောစိဒေဝ၊ တစုံတခုသော။
ကထာသလ္လာပေါ၊ စကားပြောခြင်း၊ စကားတုံ့ပေးခြင်းသည်။
အဟုပန၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ နိ။ အထခေါ၊ ဌ။ အဗ္ဗန္ဓော၊
သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ ဘဂဝတာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ယာဝ
တိကော၊ အကြင်မျှလောက်သော။ ကထာသလ္လာပေါ၊ သည်။
အဟောသိ၊ နိ။ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအထုံးစုံသော စကားပြောဟော
ခြင်းကို။ ပေါက္ခရသာတိဿ၊ သော။ မြာဟ္မဏဿ၊ အား။ အာရော
စေသိ၊ နိ။

၂၉၁။ အဗ္ဗန္ဓေန၊ သည်။ ဧဝံဝုတ္တေ၊ ဤသို့မိမိမြင်တိုင်းသော
အကြောင်းကို ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ပေါက္ခရသာတိ၊ သော။
မြာဟ္မဏော၊ သည်။ အဗ္ဗန္ဓံ၊ သော။ မာဏဝံ၊ ကိ။ ဧတံဝစနံ၊ ကိ။
အဝေါစ၊ ဆို၏။ အရေ၊ အချင်းအဗ္ဗန္ဓ။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ပဏ္ဍိ
တကာ၊ ပညာရှိသည်၏ အဖြစ်တို့သည်။ အဟောဝတာ၊ ဂင်ဆုပ်
ဖွယ်ရှိစွာတကား။ အရေ၊ ဌ။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဗဟုဿုတကာ၊
များသော သင်ကြားခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်တို့သည်။ အဟောဝတာ၊
တကား။ အရေ၊ ဌ။ အမှာကံ၊ တို့၏။ တေပိဇ္ဇကာ၊ ဗေဒင်သုံးပုံကို
ဆောင်သည်၏ အဖြစ်တို့သည်။ အဟောဝတာ၊ ကား။ ဘော၊
အချင်းအဗ္ဗန္ဓ၊ ဧဝရူပေန-ဧဝရူပေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အတ္ထ
စရဏေန-အတ္ထစရဏေ၊ သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို ကျင့်တတ်
သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ ဌ။ အပရာဓကတေ၊ ပြစ်မှားခြင်းကိုပြုအပ်သည်။
သတိ၊ သော်။ ပုရိသော၊ ပြစ်မှားသော ယောက်ျားသည်။
ကာယဿ၊ နိ။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ ပရမ္မရဏာ၊ စုတိစိတ်၏အဆုံး
၌။ အပါယံ၊ ချမ်းသာခြင်းမရှိသော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ မကောင်းသော
အလားဖြစ်ထသော။ “မကောင်းမှုကို ပြုသောသူတို့၏ လားရာ
ဖြစ်ထသော၊ လည်းဟူ”။ ဝိနိပါတံ၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာမှ ချို
ထသော။ နိရယံ၊ ငရဲသို့။ ဥပပဇ္ဇေယျကိရ၊ ရောက်ရာ၏။ (ဧဝရူ
ပေန၊ အတ္ထစရဏေန၊ ဤနှစ်ပုဒ်ကားအာဓာရအနက်၌ တတိယာ
ဝိဘတ်တည်း။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “အတ္ထစရဏေဟိတကာ

F32A

(၂၅၀) သုတ်သီလကုန် ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ရကေသတိ” ဟု သတ္တမိ ဝိဘတ်ဖြင့် ဖွင့်သတည်း။ အပရာဓ
ကတေ သတိကား ပါဠိသေသတည်း။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တံ၊ သည်။ တံ
ဘဝန္တံ ဂေါတမံ၊ ထိုအရှင်ဂေါတမကို။ ဧဝံ ဣမိနာ ဝစနေန၊ ဤ
မုဏ္ဍကာ သမဏကာ ဣဗ္ဗာ အစရှိသောစကားဖြင့်။ အာသဇ္ဇ
အာသဇ္ဇ၊ ချုတ်ချယ်၍ ချုတ်ချယ်၍။ ယဒေဝဝစနံ၊ အကြင်စကား
ကိုလျှင်။ အဝစာသိ၊ ၏။ အထခေံ၊ ထိုသို့ဆိုသောအခါ၌။ ဘဝံ
ဂေါတမော၊ သည်။ အမှေပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဧဝံ- ဟုတ်မှန်
သောအတိုင်း။ ဥပနေယျ ဥပနေယျ၊ အကြောင်း ဥဒါဟရုဏ်
ဆောင်၍ ဆောင်၍။ အဝစ၊ ၏။ အရေ၊ အချင်းအဗ္ဗဋ္ဌ။ အမှာကံ၊
တို့၏။ ပဏ္ဍိတကာ၊ ပညာရှိသည်၏ အဖြစ်တို့သည်။ အဟော
ဝတ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိစွတကား။ အရေ၊ ဋ္ဌ။ အမှာကံ၊ တို့၏။
ဗဟုသုတကာ၊ များသော သင်ကြားခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်
တို့သည်။ အဟောဝတ၊ ကား။ အရေ၊ ဋ္ဌ။ အမှာကံ၊ တို့၏။ တေ
ဝိဇ္ဇကာ၊ မေဒင်သုံးပုံကို ဆောင်သည်၏ အဖြစ်တို့သည်။ အဟော
ဝတ၊ ကား။ ဘော၊ အချင်းအဗ္ဗဋ္ဌ။ ဧဝရူပေန-ဧဝရူပေ၊ ဤသို့
သဘောရှိသော။ အတ္ထစရဏေန-အတ္ထစရဏေ၊ သတ္တဝါတို့၏
အစီးအပွားကို ကျင့်တတ်သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ ၌။ အပရာဓကတေ၊
ပြစ်မှားခြင်းကို ပြုအပ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ပုရိသော၊ ပြစ်မှား
တတ်သော ယောက်ျားသည်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ မှ။ ပရမ္မ
ရဏာ၊ မှ။ အပါယံ၊ ချမ်းသာကင်းထသော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ မကောင်း
သော အလားဖြစ်ထသော။ “မကောင်းမှုကို ပြုတတ်သောသူ
တို့၏ လားရာဖြစ်ထသော၊ လည်းဟူ”။ ဝိနိပါတံ၊ စည်းစိမ်
ချမ်းသာမှ ချိုထသော။ နိရယံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇေယျကိရ၊ ရောက်ရာ၏။
(ဤစကားကို အမျက်ထွက်သောအခါ ဖြစ်သောကြောင့် နှစ်ထပ်
ဆိုသတည်း)။ ဣတိ၊ သို့။ ကုပိတော၊ အမျက်ထွက်သည် ဖြစ်၍။
အနတ္တမနော၊ နှလုံးမသာသည်ဖြစ်၍။ အဗ္ဗဋ္ဌံ၊ သော။ မာဏဝံ၊ ကို။
ပဒသာယေဝ၊ ခြေဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္ထေတိ၊ ကျောက်၏။ တာဝ
ဒေဝ၊ ထိုသို့အဗ္ဗဋ္ဌစကားကို ကြားသောခဏ၌လျှင်။ ဘဝန္တံ၊

၃-အမ္မဋ္ဌသုတ္တ-ပေါက္ခရသဘာဝိ ဗုဒ္ဓပုဿင်္ဂမန (၂၅၁)

ကို။ ဒဿနာယ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ။ ဥပသင်္ဂမိတုံ၊ ငှာ။ ဣစ္ဆတိစ၊
အလိုလည်း ရှိ၏။

ပေါက္ခရသဘာဝိ ဗုဒ္ဓပုဿင်္ဂမန

၂၉၂။ အထခေါ၊ ဌ။ ဟောဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ပေါက္ခရသဘာဝိ၊
သော။ ဗြာဟ္မဏံကို။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစုံ၊ ကုန်၏။ ကိံ
အဝေါစုံ၊ ကုန်သနည်း။ ဘော၊ အရှင်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ “ယခု၊
လည်းဟူ”။ ဂေါတမံ၊ သော။ သမဏံ၊ ကို။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ ဥပ
သင်္ဂမိတုံ၊ ကပ်ခြင်းငှာ။ အတိဝိကာလောခေါ၊ အလွန် မိုးချုပ်ပြီ။
သွေ၊ နက်ဖြန်။ (ဒါနိကား နိပါတ်သာတည်း)။ ဘဝံပေါက္ခရသဘာဝိ၊
အရှင်ပေါက္ခရသဘာဝိသည်။ ဂေါတမံ၊ သော။ သမဏံ၊ ကို။
ဒဿနာယ၊ ငှာ။ ဥပသင်္ဂမိသတိ၊ ကပ်ရလတ္တံ့။ ဣတိဧတံဝစနံ၊
ကို။ အဝေါစုံ၊ ကုန်၏။ အထခေါ၊ ဌ။ ပေါက္ခရသဘာဝိ၊ သော။
ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ သကေနိဝေသနေ၊ မိမိအိမ်၌။ ပဏီတံ၊ မွန်
မြတ်သော။ ခါဒနိယံ၊ ခဲဖွယ်ကို။ ဘောဇနိယံ၊ စားဖွယ်ကို။ ပဋိ
ယာဒါပေတွာ၊ စီရင်စေ၍။ ယာနေ၊ ယာဉ်၌။ အာရောပေတွာ၊
တင်၍။ ဥက္ကာသု၊ မီးရှူးတို့ကို။ ဓာရိယမာနာသု၊ ထွန်းကုန်လျက်။
ဥက္ကဋ္ဌာယ၊ ဥက္ကဋ္ဌမြို့မှ။ နိယျာသိ၊ ထွက်လေ၏။ ယေနယတ္ထ၊ ၌။ ဣစ္ဆာ
နင်္ဂလဝနသဏ္ဍော၊ ဣစ္ဆာနင်္ဂလအမည်ရှိသောရွာအနီး၌ဖြစ်သော
တောအုပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေနတတ္ထ၊ သို့။ ပါယာသိ၊ သွား
လေ၏။ ယာဝတိကာ၊ အကြင်မျှလောက်သော။ ယာနဿ၊ ၏။
ဘူမိ၊ အရာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ ယာနေန၊ မြင့်။
ဂန္တု၊ ၍။ ယာနာ၊ မှ။ ပစ္စောရောဟိတွာ၊ သက်၍။ ပတ္တိကောဝ၊
ခြေချည်းသာလျှင်။ ယေနယတ္ထ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေန
တတ္ထ၊ သို့။ ဥပသင်္ဂမိ၊ ၏။ ဥပသင်္ဂမိတွာ၊ ကပ်လေပြီး၍။ ဘဂဝတာ၊
နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သမ္မောဒိ၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြောဟော၏။
သမ္မောဒနိယံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းငှာ ဖြစ်စေသော။ သာရဏီယံ၊

(၂၅၂) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသစ်

ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး အောက်မေ့အပ် ထသော။ ကထံ၊
ကို။ ဝီတိသာရေတွာ၊ ပြီးစေ၍။ ဧကမန္တံ၊ ဌံ။ နိသိဒ္ဓိ၊ ၏။

၂၉၃။ ဧကမန္တံ၊ ဌံ။ နိသိန္ဒော၊ သော။ ပေါက္ခရသာတိ၊
သော။ ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊
၏။ ကိံ အဝေါစ၊ နည်း။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣမာဤ အရပ်သို့။ အမှာ
ကံ၊ တို့၏။ အန္တေဝါသိ၊ အနီး၌ ကျင်လည်သော။ “တပည့်ဖြစ်သော
လည်းဟူ”။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ အာဂမာနုခေါ၊
ရောက်လာ၏လော။ ဣတိဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ပြာဟ္မဏ၊
ပုဏ္ဏား။ တေ၊ ၏။ အန္တေဝါသိ၊ သော။ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သော။ မာဏဝေါ၊
သည်။ အာဂမာခေါ၊ ရောက်လာ၏။ ဣတိဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊
သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ တေ၊ အား။ အဗ္ဗဋ္ဌေန၊
သော။ မာဏဝေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကောစိဒေဝ၊ တစုံတခုသော။
ကထာသလ္လာပေါ၊ စကားဆိုခြင်း စကားတုံ့ ပေးခြင်းသည်။
အဟုပန၊ ဖြစ်၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပေါက္ခရသာတိ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊
၏။ ပြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ မေ၊ အား။ အဗ္ဗဋ္ဌေန၊ သော။ မာဏဝေန၊
နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကောစိဒေဝ၊ သော။ ကထာသလ္လာပေါ၊ သည်။
အဟုခေါ၊ ဖြစ်သလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊
၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ကထံကေနကာရဏေန၊ အဘယ်သို့သော
အခြင်းအရာဖြင့်။ (ကထာကား နိပါယ်မျှသာတည်း)။ တေ၊
အား။ အဗ္ဗဋ္ဌေန၊ သော။ မာဏဝေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကောစိ
ဒေဝ၊ သော။ ကထာသလ္လာပေါ၊ သည်။ အဟုပန၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။
ပေါက္ခရသာတိ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ အထခေါ၊ ဌံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။
အဗ္ဗဋ္ဌေန၊ သော။ မာဏဝေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ယာဝတိကော၊
အကြင်မျှလောက်သော။ ကထာသလ္လာပေါ၊ သည်။ အဟောသိ၊
၏။ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသောစကားပြောဟောခြင်းကို။ ပေါက္ခရ
သာတိဿ၊ သော။ ပြာဟ္မဏဿ၊ အား။ အာရောစေသိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။
ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တေ၊ မိန့်တော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ ပေါက္ခရ
သာတိ၊ သော။ ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဧတံဝစနံ၊

၃-အဗ္ဗန္ဓသုတ္တ-ပေါက္ခရသာတိ ဗုဒ္ဓုပသကံမန (၂၅၃)

ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ကိံ အဝေါစ၊ နည်း။ ဘောဂေါတမ၊ မ၊ အဗ္ဗန္ဓော၊
သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ မာလော၊ ၏။ ဘဝိဂေါတမော၊ သည်။
အဗ္ဗန္ဓဿ၊ သော။ မာဏဝဿ၊ လုလင်၏။ (ဒေါသံထည့်)။ ဒေါသံ၊
ပြစ်မှားခြင်းကို။ ခမတု၊ သည်းခံတော်မူပါလော။ တနည်းကား၊
အဗ္ဗန္ဓဿ၊ သော။ မာဏဝဿ၊ အား။ ခမတု၊ လော။ ဣတိ တေ
ဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ မြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ အဗ္ဗန္ဓော၊ သော။
မာဏဝေါ၊ သည်။ သုဒ္ဓိ၊ ချမ်းသာသော ကိုယ်စိတ် ရှိသည်။
ဟောတု၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။

၂၅၄။ အထခေါ၊ ဌ။ ပေါက္ခရသာတိ၊ သော။ မြာဟ္မဏော၊
သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ကာယောဌ။ ဒုတ္တိံသ မဟာပုရိသ လက္ခ
ဏာနိ၊ တို့ကို။ သဗ္ဗန္ဓသိ၊ ရှာ၏။ ပေါက္ခရသာတိ၊ သော။ မြာဟ္မ
ဏော၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ကာယောဌ။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော
လက္ခဏာတို့ကို။ ထပေတွာ၊ ၍။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ဒုတ္တိံသ
မဟာပုရိသ လက္ခဏာနိ၊ တို့ကို။ အဒ္ဓသခေါ၊ မြင်လေသလျှင်က
တည်း။ ကောသောဟိတေ၊ အအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။ ဝတ္ထ
ဂုယေစ အင်္ဂါဇာတ်၌ လည်းကောင်း။ ပဟုတဇိဝတာယစ၊ နူးညံ့
သော ရှည်သော ပြန့်သော လျှာ၌လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဒွိသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသုမဟာပုရိသလက္ခဏေသု၊ တို့၌။ ကင်္ခတိ၊
ယုံမှားရှိ၏။ ဝိစိကိစ္ဆတိ၊ ပင်ပန်း၏။ နာမိမုစ္စတိ၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်။
နသမ္ပသိဒတိ၊ ဘုရား၌ ကြည်စွာမဖြစ်နိုင်။

၂၅၅။ ။ပ။ အထခေါ၊ ဌ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယထာယေနအဘိ
သင်္ခါရေန၊ အကြင်သို့သော တန်ခိုး ဖန်ဆင်းခြင်းဖြင့်။ ပေါက္ခရ
သာတိ၊ သော။ မြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ကောသော
ဟိတံ၊ အအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော။ ဝတ္ထဂုယံ၊ အင်္ဂါဇာတ်ကို။ အဒ္ဓသ၊
၏။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ၊ တန်ခိုး
ဖန်ဆင်းခြင်းကို။ အဘိသင်္ခတိ၊ ဖန်ဆင်းတော်မူ၏။ အထခေါ၊
ဌ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဇိဝံ၊ ကို။ နိန္ဒာမေတွာ၊ ထုတ်၍။ ဥဘော၊

(၂၅၄) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ကဏ္ဍသောတာနိဝိ၊ နားတွင်း တို့ကိုလည်း။ အနုမသိ၊ သုံးသပ်တော်မူ၏။ ပဋိမသိ၊ အဖန်တလဲလဲ သုံးသပ်တော်မူ၏။ ဥဘော၊ ကုန်သော။ နာသိကသောတာနိဝိ၊ နှာခေါင်းတွင်းတို့ကိုလည်း။ အနုမသိ၊ ၏။ ပဋိမသိ၊ ၏။ ကေဝလံ၊ အလုံးစုံသော။ နုလာဠမဏ္ဍလံပိ၊ နဖူးပြင်ကိုလည်း။ ဇိဝါယ၊ ဖြင့်။ ပဋိစ္စာဒေသိ၊ ဖုံးလွှမ်း၏။

၂၉၆။ အထခေါ၊ ဌ။ ပေါက္ခရသာတိဿ၊ သော။ မြာဟ္မဏဿ၊ ၏။ ဧတံသော ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ကိံအဟောသိ၊ နည်း။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ပရိပုဏ္ဏေဟိ၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံကုန်သော။ ဒုတ္တိံသ မဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ၏။ အပရိပုဏ္ဏေဟိ၊ အလုံးစုံမပြည့်စုံကုန်သော။ ဒုတ္တိံသ မဟာပုရိသ လက္ခဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ နော၊ မဟုတ်။ ဣတိသော ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ၍။ ပေါက္ခရသာတိ၊ သော။ မြာဟ္မဏော၊ သည်။ (ထည့်ပါ)၊ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ကိံအဝေါစ၊ နည်း။ ဘဝံဂေါတမော၊ သည်။ အစ္စတနာယ၊ ငှာ။ ဘိက္ခုသံသေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ မေ၊ ၏။ ဘတ္တိ၊ ဆွမ်းကို။ အဓိဝါသေတု၊ သည်းခံစေချင်၏။ ဣတိဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တုဏှိဘာဝေန၊ စကားမဆိုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဓိဝါသေသိ၊ ၏။

၂၉၇။ အထခေါ၊ ဌ။ ပေါက္ခရသာတိ၊ သော။ မြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အဓိဝါသနံ၊ သည်းခံခြင်းကို။ ဝိဒိတွာ၊ သိ၍။ ဘဂဝတော၊ အား။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ကာလော၊ အခါတန်ပြီ။ ဘတ္တိ၊ ဆွမ်းသည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ကာလံ၊ ဆွမ်းစားအံ့သော အခါကို။ အာရောစေသိ၊ ၏။ အထခေါ၊ ဌ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုဗ္ဗဏှ သမယံ၊ နံနက် အခါ၌။ နိဝါသေတွာ၊ သက်နိုးကို လျှောက်ပတ်စွာ ဝတ်၍။ ပတ္တစိဝရံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ၍။ ဘိက္ခုသံသေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ယေနယတ္ထ၊ ဌ။ ပေါက္ခရသာတိဿ၊

၃-အဗ္ဗဠသုတ္တ-ပေါက္ခရသဘာဝိ ဗုဒ္ဓူပသင်္ကမန (၂၅၅)

သော။ ပြာဟ္မဏဿ၊ ၏။ နိဝေသနံ၊ အိမ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေန
 တတ္ထ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ၏။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၎်။ ပညတ္ထေ၊ ကောင်းစွာ
 ခင်းအပ်ပြီးသော။ အာသနေ၊ ၎်။ နိသီဒိ၊ ၏။ အထခေါ၊ ၎်။
 ပေါက္ခရသဘာဝိ၊ သော။ ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ပဏီ
 တေန၊ မွန်မြတ်သော။ ခါဒနိယေန၊ ခဲဖွယ်ဖြင့်။ ဘောဇနိယေန၊
 စားဖွယ်ဖြင့်။ သဟတ္ထာ၊ မိမိလက်ဖြင့်။ သန္တပေသိ၊ ရောင့်ရဲစေ၏။
 သံဗ္ဗဝါရေသိ၊ တန်ပြီဟူ၍ မြစ်စေ၏။ မာဏဝကာပိ၊ တို့သည်
 လည်း။ ဘိက္ခုသံသံ၊ ကို။ ပဏီတေန၊ သော။ ခါဒနိယေန၊ ဖြင့်။
 ဘောဇနိယေန၊ ဖြင့်။ သဟတ္ထေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သန္တပေသံ၊ ရောင့်ရဲ
 စေကုန်၏။ သံဗ္ဗဝါရေသု၊ တန်ပြီဟူ၍ မြစ်စေကုန်၏။ (ဤသို့ငင်၍
 သံဗ္ဗန်) အထခေါ၊ ထိုအခါ၎်။ ပေါက္ခရသဘာဝိ၊ သော။ ပြာဟ္မဏော၊
 သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဘုတ္တာဝိံ၊ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးသော။ ဩဏီတ
 ပတ္တဝါဏိံ၊ သပိတ်တော်မှ ပယ်အပ်ပြီးသော လက်ရှိသည်ကို။
 (သလ္လက္ခေတွာ ထည့်ပါ)။ သလ္လက္ခေတွာ၊ မှတ်၍။ အညတရံ၊
 အမှတ်မရှိသော။ ‘‘မထင်ရှားသော၊ လည်းဟူ’’။ နိစံ၊ နိမ့်သော။
 အာသနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၎်။ ဧကမန္တံ၊ လျောက်ပတ်စွာ။ နိသီဒိ၊ ၏။

၂၉၀။ ဧကမန္တံ၊ စွာ။ နိသိန္ဓဿ၊ သော။ ပေါက္ခရသဘာဝိဿ၊
 သော။ ပြာဟ္မဏဿ၊ အား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အနုပုဗ္ဗိံကထံ၊ အစဉ်
 ဖြစ်သော တရားကို။ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣဒံသာအနုပုဗ္ဗိ
 ကထာ၊ ထိုအစဉ်ဖြစ်သော တရားစကား ဟူသည်ကား။ သေယျ
 ထာကတမာ၊ အဘယ်နည်း ဟူမူကား။ ဒါနကထံ၊ အလှူစကား
 လည်းကောင်း။ သီလကထံ၊ လည်းကောင်း။ သဂ္ဂကထံ၊ နတ်ရွာ
 စကား လည်းကောင်း။ ကာမာနံ၊ ကာမဂုဏ်တို့၏။ အာဒိနဝံ၊
 အပြစ်လည်းကောင်း။ ဩကာရံ၊ အယုတ် လည်းကောင်း။ သံကိ
 လေသံ၊ ညစ်ညူးခြင်း လည်းကောင်း။ နေက္ခမ္မေ၊ ကာမဂုဏ်မှ
 ထွက်မြောက်ခြင်း၎်။ အာနိသံသံ၊ အကျိုးလည်းကောင်း။ ဣတိ
 အယံ၊ ဤသည်လျှင်တည်း။ (ထည့်ပါ)။ ဣဒံအနုပုဗ္ဗိံကထံ၊ ဤ
 အစဉ်စကားကို။ (ထည့်ပါ)။ ပကာသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။

(၂၅၆) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ယဒါ၊ ဌ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပေါက္ခရသာတံ၊ သော။ မြာဟ္မဏံ၊
ကို။ ကလ္လစိတ္တံ၊ ခုံသောစိတ်ရှိသည်ကို။ “သစ္စာလေးပါးကိုသိခြင်း
အား လျောက်ပတ်သော စိတ်ရှိသည်ကို၊ လည်းဟူ”။ မုဒုစိတ္တံ၊
နူးညံ့သောစိတ်ရှိသည်ကို။ ဝိနိဝရဏစိတ္တံ၊ နိဝရဏမှ ကင်းသော
စိတ်ရှိသည်ကို။ “သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းအား လျောက်ပတ်
သော စိတ်ရှိသည်ကို၊ လည်းဟူ”။ ဥဒဂ္ဂစိတ္တံ၊ ရှင်သောစိတ်ရှိသည်
ကို။ “ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသည်ကို၊ လည်းဟူ”။ ပသန္တစိတ္တံ၊
ကြည့်ညှိသောစိတ် ရှိသည်ကို။ အညာသိ၊ သိတော်မူ၏။ အထ၊
ထိုသို့သိသော အခါ၌။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ သာမုတ္တံသိကာ၊ မိမိသည်
ထုတ်၍ပြအပ်သော။ “မိမိသည် သယမ္ပုဉ္ဇဏ်ဖြင့် သိအပ်သော၊
လည်းဟူ”။ ယာဓမ္မဒေသနာ၊ အကြင် တရားဒေသနာသည်။ အတ္ထိ၊
၏။ တံဓမ္မဒေသနံ၊ ကို။ ပကာသေသိ၊ ထင်ရှားပြတော်မူ၏။ ။
(ထိုတရားဒေသနာဟူသည် အဘယ်နည်းဟု သူမေးဖွယ်ရှိ၍ ထို
အမေးကိုဖြေခြင်းငှာ။ “ဒုက္ခ။ ပ။ မဂ္ဂံ။ ဟူသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။
ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား။) ။ ဒုက္ခဉ္စ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို လည်းကောင်း။
သမုဒယဉ္စ၊ သမုဒယသစ္စာကို လည်းကောင်း။ နိရောဓဉ္စ၊ နိရောဓ
သစ္စာကိုလည်းကောင်း။ မဂ္ဂဉ္စ၊ မဂ္ဂသစ္စာကိုလည်းကောင်း။ ဣတိ
ဣမာနိစ္စတ္တာရိ၊ တို့ကို။ ပကာသေတိ၊ ၏။ (ဤသို့ ပါဠိသေသ
ထည့်၍ ယောဇနာ)။ သုဒ္ဓံ၊ မြူစင်စွာသော။ အပဂတကာဠကံ၊
ကင်းသော အညစ်အကြေးရှိသော။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်သည်။ “ပုဆိုး
သည်၊ လည်းဟူ”။ သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်းစွာလျှင်။ ရဇနံ၊ ဆိုးရည်ကို။
ပရိဂ္ဂဏေယျသေယျထာပိ၊ ယူသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ ပေါက္ခရ
သာတိဿ၊ သော။ မြာဟ္မဏဿ၊ အား။ တသ္မိံ ယေဝအာသနေ၊ ထို
တရားနာသော နေရာ၌လျှင်။ ဝိရဇံ၊ ကိလေသာတည်း ဟူသော
မြူစင်ထသော။ ဝိတမလံ၊ ကိလေသာဟူသော အညစ်အကြေး
ကင်းထသော။ ဓမ္မစက္ခု၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဉ္ဇဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ကိံ ဥဒပါဒိ၊ နည်းဟူမကား။ ယံကိဉ္စ၊ အလုံးစုံသော
ဝဂ္ဂတရားသည်။ သမုဒယဓမ္မံ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ တံသဗ္ဗံ၊ ထို

၃-အဗ္ဗဋ္ဌသုတ္တ-ဥပသကတ္တပဋိဝေဒနာ (၂၅၇)

အလုံးစုံသော ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော ဝဋ်တရားသည်။ နိရောဓ
ဓမ္မံ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဓမ္မစက္ခု၊ သည်။ ဥပပါဒါ၊ ပြီး။

ပေါက္ခရသာတိဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာ

၂၉၉။ အထခေါ၊ ဌ။ ပေါက္ခရသာတိ၊ သော။ မြာဟူဏော၊
သည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မော၊ မြင်အပ်ပြီးသောသစ္စာလေးပါးတရားရှိသည်ဖြစ်
၍။ ပတ္တဓမ္မော၊ ရောက်အပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါးတရားရှိသည်
ဖြစ်၍။ ဝိဒိတဓမ္မော၊ မဖောက် မပြန် သိအပ်ပြီးသော သစ္စာ
လေးပါးတရားရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရိယောဂါဋ္ဌဓမ္မော၊ ဉာဏ်ဖြင့်သက်
အပ်သော သစ္စာလေးပါးတရား ရှိသည်ဖြစ်၍။ တိဏ္ဏဝိစိကိစ္ဆော၊
ပယ်ပြီးသောဝိစိကိစ္ဆာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဂတကထံကထော၊ ဤသို့ဖြစ်
သလော ဤသို့ဖြစ်သလောဟု ယုံမှား တွေးတောခြင်း ကင်းသည်
ဖြစ်၍။ ဝေသာရဇ္ဇပတ္တော၊ ယုံမှားခြင်း ကင်းသည်၏ အဖြစ်သို့
ရောက်သည်ဖြစ်၍။ သတ္တုသာသနေ၊ ဌ။ အပရပ္ပစ္စယော၊ ဘုရားမှ
ကပါး သောသု၌ ယုံကြည်ခြင်း မရှိသည် ဖြစ်၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။
ဘေဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၎င်း။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ အဘိက္ကန္တံ၊ အလွန်
နှစ်လိုဖွယ်ရှိ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ အဘိက္ကန္တံ၊ ၎င်း။ (ကြည်ညို
သောအခါ ဖြစ်သောကြောင့် စကားထပ် ရှိသတည်း။)။ ဘော
ဂေါတမ၊ မ။ သေယျထာဝိ၊ ဥပမာအဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။
နိက္ကုဇ္ဇိတံ၊ အောက်သို့ မျက်နှာပြု၍ ထားအပ်သော အိုးကို။
ဥက္ကုဇ္ဇေယျထာဝါ၊ အထက်သို့ မျက်နှာပြု၍ ထားဘိသကဲ့သို့
လည်းကောင်း။ “လှန်ဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ လည်းဟူ”။ ပ။
ပဋိစ္ဆန္တံ၊ မြက်၊ သစ်ရွက် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသောဝတ္ထုကို။
ဝိဝရေယျထာဝါ၊ ဖွင့်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ မုဋ္ဌဿ၊ ခရီး
မှားသောသူအား။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးကို။ အာစိက္ခေယျထာဝါ၊ ကြားဘိ
သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ အန္ဓကာရေ၊ အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံ
သော အမိုက်တိုက်၌။ တေလပဇ္ဇောတံ၊ ဆီမီးတန်ဆောင် တို့ကို။
ဓာရေယျထာဝါ၊ ထွန်းသကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ စက္ခုမန္တော၊

F33A

(၂၅၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

စက္ခုပသာဒနှင့် ပြည့်စုံသော သူတို့သည်။ ရူပါနိ၊ အဆင်းတို့ကို။ ဒက္ခန္တိယထာဝါ၊ မြင်ကုန် သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ ဝေမေဝ၊ တူလျှင်။ ဘောတာဂေါတမေန၊ အရှင် ဂေါတမသည်။ အနေက ပရိယာယေန၊ များသော အကြောင်းဖြင့်။ ဓမ္မော၊ ကို။ ပကာသိ ဘော၊ ပြုတတ်မှုအပ်ပြီ။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ သောဟံ-သေသော အဟံ၊ ငါသည်။ သပုတ္တော၊ သားနှင့် တကွ။ သဘရိယော၊ မယားနှင့် တကွ။ သပရိသော၊ ပရိသတ်နှင့် တကွ။ သာမစ္စော၊ အမတ်နှင့်တကွ။ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ အရှင် ဂေါတမကို။ သရဏံ သရဏံ ဣတိ၊ ဆင်းရဲကို ဖျောက်ပေတတ် ချမ်းသာကို ဆောင်ပေ တတ်၏ဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိဘဇာမိ၊ မှီဝဲ ဆည်းကပ်၏။ တနည်းကား၊ ဂစ္ဆာမိဗုဇ္ဈာမိ၊ သိ၏။ ဓမ္မဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ တိက္ခာသံဃဉ္စ၊ ကို လည်းကောင်း။ သရဏံသရဏံဣတိ၊ ဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိဘဇာမိ၊ ၏။ “ဂစ္ဆာမိဗုဇ္ဈာမိ၊ ၏၊ လည်းဟူ”။ ဘဝံဂေါတမော၊ သည်။ အဇ္ဇတ္တံ၊ ယနေ့၏အဖြစ်ကို။ အဂ္ဂေအာဒိံ ကတွာ၊ ၍။ ပါဏုပေတံ၊ အသက် နှင့် ပြည့်စုံသောကာလပတ်လုံး။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ခြင်းသို့။ ဂတံ၊ ရောက်သော။ ဥပါသကံ၊ သီတင်းသည်ဟူ၍။ မံ၊ ကို။ ဓာရေတု၊ မှတ်တော်မူလော။ ဘဝံဂေါတမော၊ သည်။ ဥက္ကဋ္ဌာယ၊ ဥက္ကဋ္ဌ မြို့၌။ အညာနိ၊ ကုန်သော။ ကုလာနိ၊ အမျိုးတို့သို့။ “အိမ်တို့သို့၊ လည်းဟူ”။ ဥပသင်္ကမသိယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ အတူလျှင်။ ဘဝံဂေါတမော၊ သည်။ ပေါက္ခရသာတိကုလံ၊ ပေါက္ခရသာတိ အမျိုးသို့။ “ပေါက္ခရသာတိ အိမ်သို့၊ လည်းဟူ”။ ဥပသင်္ကမတု၊ ကပ်စေသဘည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပေါက္ခရသာတိ အမျိုး၌။ “ပေါက္ခရ သာတိအိမ်၌၊ လည်းဟူ”။ ယေတေမာဏဝကာဝါ၊ အကြင်လုလင် ပျို ယောက်ျားတို့သည် လည်းကောင်း။ ယာသာမာဏဝိကာဝါ၊ အကြင် လုလင်ပျို မိန်းမတို့သည် လည်းကောင်း။ (ယေတေ ကို ယာသာဟု လိင်ပြန်၍ နောက်ပုဒ်နှင့် ယှဉ်လေ။ တေတား အနက်မရှိ)။ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ၊ အရှင် ဂေါတမကို။ အဘိဝါ ဒေသေန္တိ၊ ရိုသေစွာရှိခိုးကုန်လတ္တံ့။ ပစ္စုပဋိသန္တိ၊ ခရီးဦးကြိုဆို

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ-စမ္ပေယျကမြာဟုဏဂဟပတိကာ (၂၅၉)

ကုန်လတ္တံ့။ အာသနံဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဥဒကံဝါ၊ ကိုလည်း
ကောင်း။ ဒဿန္တိ၊ လှူကုန်လတ္တံ့။ စိတ္တံဝါ၊ ကိုမူလည်း။ ပဿာ
ဒေဿန္တိ၊ ကြည်ညိုစေကုန်လတ္တံ့။ တံအဘိဝါဒနာဒိကမ္ပံ၊ ထိုသို့
ရှိသေစွာ ရှိခိုးခြင်းအစရှိသောအမှုသည်။ တေသံ၊ ထိုသူတို့အား။
ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး။ ဟိတာယ-ဟိတံကာတုံ၊
စီးပွားခြင်းကို ပြုခြင်းငှာ။ သုခါယ-သုခံကာတုံ၊ ချမ်းသာခြင်းကို
ပြုခြင်းငှာ။ ဘဝိဿန္တိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ လျှောက်၏။
မြာဟုဏ၊ ပုဏ္ဏား။ မယာ၊ သည်။ ကလျာဏံ၊ ကောင်းသောစကား
ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊
မိန့်တော်မူ၏။

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သော။ အဗ္ဗဋ္ဌသုတ္တံ၊ သည်။
နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ
စမ္ပေယျက မြာဟုဏ ဂဟပတိကာ

၃၀၀။ ဘန္တေကဿပ၊ ပ။ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤသောဏဒဏ္ဍသုတ်
ကို။ မေမယာ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သမ္ပုခါ၊ မျက်မှောက်တော်
မှ။ ဧဝံ-ဧကေနအာကာရေန၊ ဖြင့်။ သုတံ ဥပလက္ခိတံ၊ မှတ်လိုက်
ရ၏။ ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဂေံသု၊ အင်္ဂ
တိုင်းတို့၌။ စာရိကံ၊ ဒေသစာရီကို။ စရမာနော၊ သွားသည်ဖြစ်၍။
မဟတာ၊ သော။ ဘိက္ခုသံဃေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ပဉ္စမတ္ထေဟိ
ဘိက္ခုသတေတိ၊ ငါးရာ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော ရဟန်း
တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ယေန ဒိသာဘာဂေန၊ ဖြင့်။ စမ္ပံ၊ စမ္ပာပြည်သို့။
ဂန္တဗ္ဗာ၊ သွားအပ်၏။ တံတေန ဒိသာ ဘာဂေန၊ ဖြင့်။ စမ္ပံ၊ စမ္ပာ
ပြည်သို့။ အဝသရိ၊ ရောက်တော်မူလေ၏။ တတြ၊ ထိုအရပ်၌။
(သုဒိကား နိပါတ် သာတည်း)။ စမ္ပာယံ၊ စမ္ပာမြို့၌။ ဂဂ္ဂ
ဇာယ၊ ဂဂ္ဂရာဗိဗုရားသည် ပြုအပ်သော။ ပေါက္ခရဏိယာ၊ လေး
ထောင့်ကန်၏။ တိရေ၊ ၌။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ တေနခေါပနသမ

(၂၆၀) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ယေန၊ ဣံ။ သောဏဒဏ္ဍော၊ အမည်ရှိသော။ မြာဟ္မဏော၊ သည်။ သတ္တုဿဒံ၊ များသောလူမျိုး၊ များသောဆင်ရတနာ အစရှိသည် တို့ဖြင့် ပြည့်ထသော။ သတိဏကဋ္ဌောဒကံ၊ များသော မြက်၊ ထင်း၊ ရှေ့ ရှိထသော။ သဗညံ၊ များစွာသော ဥစ္စာစပါး ရှိထသော။ ရာဇ ဘောဂ္ဂံ၊ မင်းမှရအပ်သော စည်းစိမ်ဖြစ်ထသော။ တနည်းကား၊ ရာဇဘောဂ္ဂံ၊ မင်းကဲ့သို့ ဖြစ်၍ ခံစားအပ် ထသော။ မာဂဓေန၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရထသော။ သေနိဇယန၊ များသော စစ်သည် ရှိထသော။ ဗိမ္ဗိသာရေန၊ ဗိမ္ဗိသာရ အမည်ရှိသော။ ရညာ၊ မင်းသည်။ ဒိန္နံ၊ ပေးအပ်သော။ ရာဇဒါယံ၊ မင်းပေးဥစ္စာ ဖြစ်ထ သော။ မြာဟ္မဒေယံ၊ မြတ်သော ပေးခြင်းဖြင့် ပေးအပ်ထသော။ စမ္ပံ-စမ္ပေ၊ စမ္ပာမြို့၌။ အဇ္ဈာဝသတိ၊ စိုးအုပ်၏။

၃၀၁။ စမ္ပေယျကာ၊ စမ္ပာမြို့၌ နေကုန်သော။ မြာဟ္မဏ ဂဟ ပတိကာ၊ ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့သည်။ ဘော၊ အရှင်တို့။ ပ။ (အနက် အဗ္ဗဋ္ဌသုတ်နှင့် တူသော ပါဠိသာ များသည်။ အနက်ထူးရာ ကိုသာ ယောဇနာအံ့)။ စမ္ပာယ၊ စမ္ပာမြို့မှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ၍။ သဗံ သဗီ၊ ထိုထိုသောအရပ်မှ ပေါင်းအပ်သော အပေါင်းရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဂဏီဘူတာ၊ များသောအရေအတွက် ရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ယေနယတ္ထ၊ ဣံ။ ဂဂ္ဂရာ၊ ဂဂ္ဂရာ အမည် ရှိသော မိဖုရားသည် ပြုအပ်သော။ ပေါက္ခရဏီ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။ တေန-တတ္ထ၊ သို့။ ဥပသင်္ဂမန္တိ၊ ကုန်၏။

၃၀၂။ တေနခေါပနသမယေန၊ ဣံ။ သောဏဒဏ္ဍော၊ သော ဏဒဏ္ဍ အမည်ရှိသော။ မြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဥပရိပါသာဒေ၊ အထက် ပြာသာဒ်၌။ ဒိဝါသေယံ၊ နေအိပ်ခြင်းသို့။ ဥပဂတော၊ ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ သဗံသဗီ၊ ထိုထိုသောအရပ်မှ ပေါင်း အပ်သော အစည်းအဝေး ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဂဏီဘူတေ၊ အသီး အသီးဖွဲ့အပ်သောဂိုဏ်းရှိသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပ။ ဥပသင်္ဂမန္တေ၊ ကပ်ကုန်သည်တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ခတ္တံ၊ အမတ်ကြီး ကို။ အာမန္တေသိ၊ ခေါ်၏။ ကိံ အာမန္တေသိ၊ နည်းဟူမူကား။ ဘော

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ-သောဏဒဏ္ဍဂုဏကထာ (၂၆၁)

ခတ္တေ၊ အိုအမတ်ကြီး။ ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ စမ္ပေယျကာ၊ စမ္ပာ
မြို့ နေကုန်သော။ ပ။ ဥပသင်္ကမန္တိနုခေါ၊ ကပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊
သို့။ အာမန္တေသိ၊ ၏။ ဘော၊ အရှင်။ သကျပုတ္တဘ၊ သော။ သကျ
ကုလာ၊ မှ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ သော။ ဂေါတမော၊ သော။ သမ
ဏော၊ သည်။ အတ္ထိခေါ၊ ရှိသလျှင်ကတည်း။ ပ။ စမ္ပာယံ၊ သို့။
အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ငုဏယ၊ သော။ ပေါက္ခရ
ဏိယာ၊ ၏။ တိရေ၊ အနား၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ
ဂေါတမံ-တဿ ခေါ ပန ဘောတောဂေါတမဿ၊ ၏။ ပ။ ဧတေ
ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ၊ တို့သည်။ တံဘဝန္တံ ဂေါတမံ၊ ထိုအရှင်
ဂေါတမကို။ ဒဿနာယ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ။ ဥပသင်္ကမန္တိ၊ ကုန်၏။
ဣတိ၊ သို့။ ခတ္တော၊ အမတ်ကြီးသည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘောခတ္တေ၊ အို
အမတ်ကြီး။ တေနဟိ၊ ကား။ ပ။ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကော၊ တို့ကို။
သောဏဒဏ္ဍော၊ သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။
ဘော၊ အချင်းတို့။ ဘောန္တော၊ အချင်းတို့သည်။ အာဂမေန္တ၊
နေကုန်ဦးလော့။ သောဏန္တော၊ သော။ ဗြာဟ္မဏောပိ၊ သည်
လည်း။ ဂေါတမံ၊ သော။ သမဏံ၊ ကို။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ ဥပသင်္က
မိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။
ဘော၊ အရှင်။ ဧဝံသာဓု၊ ကောင်းပြီ။ ဣတိခေါ၊ သို့လျှင်။ သော
ခတ္တော၊ ထိုအမတ်ကြီးသည်။ သောဏဒဏ္ဍဿ၊ သော။ ဗြာဟ္မ
ဏဿ၊ ၏။ ဝစနံ၊ ကို။ ပဋိဿုဏိတော၊ ဝန်ခံ၍။ ပ။ ဘောန္တော၊
အရှင်တို့သည်။ အာဂမေန္တ၊ ငံဦးကုန်လော့။ ပ။

သောဏဒဏ္ဍဂုဏကထာ

၃၀၃။ နာနာဝေရဇ္ဇကာနံ၊ အထူးထူး အပြားပြား ရှိကုန်
သော ကာသိတိုင်း ကောသလတိုင်း အစရှိသည်တို့၌ ဖြစ်ကုန်
သော။ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ ပဉ္စမတ္တာနိ ဗြာဟ္မဏသတာနိ၊ ငါးရာ
အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့သည်။ စမ္ပာယံ၊ စမ္ပာပြည်၌။
ကေနစိဒေဝ၊ တစုံတခုလျှင်ဖြစ်သော။ ကရဏိယေန၊ ကိစ္စကြောင့်။

(၂၆၂) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ပဋိဝသန္တိ၊ နေ၏။ တေဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ပ။ ဥပသင်္ကမိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အဿောသုံခေါ၊ ကြားကုန်သလျှင်ကတည်း။ ပ။ ဘဝံသောဏဒဏ္ဍော၊ သည်။ ဥပသင်္ကမိဿတိ၊ ကပ်လတ္တံ့။ ဟူသည့် ဘား။ သစ္စံကိရ၊ မှန်ပေသလော။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစုံ၊ ကုန်၏။ ဘော၊ အရှင်တို့။ မေ၊ ၏။ ဝေပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဟန္တိ၊ သည်လည်း။ ဂေါတမံ၊ သော။ သမဏံ၊ သို့။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ ဥပသင်္ကမိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘဝံသောဏဒဏ္ဍော၊ သည်။ ပ။ မာဥပသင်္ကမိ၊ မကပ်လင့်။ (“ဥပသင်္ကမိဿတိ” ဟူ၍လည်း ပါဠိရှိ၏။ “မာဥပသင်္ကမိဿာမိ၊ မကပ်ရလတ္တံ့။” ဤသို့ယောဇနာလေ။ ရှေ့အတိုင်းရှိရာမှာ သင့်၏)။ ဘဝံသောဏဒဏ္ဍော၊ သည်။ ဥပသင်္ကမိတုံ၊ ငှာ။ နအရဟသိ၊ မထိုက်။ ပ။ သစေဥပသင်္ကမိဿတိ၊ အကယ်၍ကပ်အံ့။ ဘောတော သောဏဒဏ္ဍဿ၊ အရှင် သောဏဒဏ္ဍ၏။ ယသော၊ အခြံအရံသည်။ ဟာယိဿတိ၊ ယုတ်လတ္တံ့။ ပ။ အဘိဝနိဿတိ၊ ပွားလတ္တံ့။ ဘောတောသောဏဒဏ္ဍဿ၊ ၏။ ယသော၊ သည်။ ယမ္ပိ ဟာယိဿတိ၊ အကြင်ကြောင့် ယုတ်လတ္တံ့။ ဂေါတမဿ၊ သော။ သမဏဿ၊ ၏။ ယသော၊ သည်။ ယမ္ပိ အဘိဝနိဿတိ၊ အကြင်ကြောင့်ပွားလတ္တံ့။ ဣမိနာအင်္ဂေနာပိ၊ ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း။ ပ။ ဥပသင်္ကမိတုံ၊ ငှာ။ နအရဟတိ၊ မထိုက်။ ဂေါတမော၊ ဂေါတမအနွယ် ဖြစ်သော။ သမဏော တွေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဘဝန္တိ၊ သောဏဒဏ္ဍံ၊ အရှင်သောဏဒဏ္ဍသို့။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ ဥပသင်္ကမိတုံ၊ ငှာ။ အရဟတိ၊ ၏။ ဘဝံသောဏဒဏ္ဍော၊ သည်။ မာတိတောစ၊ အမိအဖို့မှ လည်းကောင်း။ ပိတိတောစ၊ အဖ အဖို့မှ လည်းကောင်း။ ဥဘတော၊ နှစ်ပါးစုံသော အဖို့မှ။ သုဇာတော၊ ကောင်းစွာဖြစ်၏။ ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟ ယုဂါ၊ ဘိုးဘေး ခုနစ်ဆက်တိုင်အောင်။ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော၊ စင်သော အမိဝမ်းရှိ၏။ (ပုဏ္ဏေးမဝမ်း၌သာ ဖြစ်၏ ဟုလိုသည်)။ တနည်းကား၊ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော၊ ၏။ ယာဝ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂါ၊ ဘိုး

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ-သောဏဒဏ္ဍဂုဏကထာ (၂၆၃)

ဘေးခုနစ်ဆက် တိုင်အောင်။ ဇာတိဝါဒေန၊ အမျိုးကို အကြောင်း ပြု၍ ဖြစ်သောစကားဖြင့်။ အက္ခိတ္တော၊ မပယ်အပ်။ အနုပကုဋ္ဌော၊ မကဲ့ရဲ့အပ်။ ဘဝံသောဏဒဏ္ဍော၊ သည်။ မာတိတောစ၊ မှလည်းကောင်း။ ပိတိတောစ၊ မှလည်းကောင်း။ ဥဘတော၊ မှ။ ယသုဇာတော၊ အကြင်ကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်၏။ တာဝသတ္တမာပိတာမဟယုဂါ၊ အောင်။ ယံ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကော၊ အကြင်ကြောင့် စင်သော အမိဝမ်းရှိ၏။ ဇာတိဝါဒေန၊ ဖြင့်။ ယံ အက္ခိတ္တော၊ အကြင်ကြောင့် မပယ်အပ်။ ယံ အနုပကုဋ္ဌော၊ အကြင်ကြောင့် မကဲ့ရဲ့အပ်။ ဣမိနာ အရေနာပိ၊ ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း။ ပ။ ဥပသက်မိတုံ၊ ငှာ။ နအရဟတိ၊ ထိုက်။ ပ။ ဘဝံသောဏဒဏ္ဍော၊ သည်။ အခော၊ ကြွယ်ဝ၏။ “အစိုးရ၏၊ လည်းဟူ”။ မဟဒ္ဓနော၊ များသော ဥစ္စာနှင့်ပြည့်စုံ၏။ မဟာဘောဂေါ၊ များသော အသုံးအဆောင် ရှိ၏။ ပ။ ဘဝံသောဏဒဏ္ဍော၊ သည်။ အဇ္ဈာယကော၊ ဗေဒင်သုံးပုံကို သရဇ္ဈာယ်တတ်၏။ မန္တဓရော၊ ဗေဒင်သုံးပုံကို ဆောင်၏။ သနိဗဏ္ဍကေဠုဘာနံ၊ နိဗဏ္ဍကျမ်း၊ ကေဠုဘကျမ်းနှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်ထသော။ သာက္ခရပ္ပဘေဒါနံ၊ အက္ခရာအပြားကို ပြုတတ်သော ကျမ်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်ထသော။ ဣတိဟာသပဉ္စမာနံ၊ ဣတိဟာသကျမ်းလျှင် ငါးခုမြောက် ရှိကုန်သော။ တိဏ္ဍံ၊ သုံးပုံကုန်သော။ ဗေဒါနံ၊ တို့၏။ ပါရဂူ၊ အဆုံးကိုသိ၏။ “အဆုံးတိုင် အောင်တတ်၏လည်းဟူ”။ ပဒကော၊ ဗေဒင်သုံးပုံကိုသင်တတ်၏။ ဝေယျာကရဏော၊ ဗေဒင်သုံးပုံမှကြွင်းသော ဝေယျာကရုဏ်းကို သင်တတ်၏။ လောကာယတမဟာပုရိသလက္ခဏေသု၊ လောကာယတကျမ်း၊ ယောက်ျားမြတ် ဖြစ်သော ဘုရားတို့၏ လက္ခဏာကို ပြုတတ်သော ကျမ်းတို့၌။ အနဝယော၊ အကြွင်းမဲ့တတ်၏။ “ပြည့်စုံသော အတတ်ရှိ၏၊ လည်းဟူ”။ ဘဝံသောဏဒဏ္ဍော၊ သည်။ (ဟိကား ပဒပူရဏတည်း)။ အဘိရူပေါ၊ အလွန်အဆင်းလှ၏။ ဒဿနိယော၊ ရှုဖွယ်ရှိ၏။ ပါသာဒိကော၊ ကြည်ညိုဖွယ် ရှိ၏။ ပရမာယ၊ အလွန် မြတ်သော။ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ၊ အဆင်း

F33B

(၂၆၄) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကောင်းသည်၏အဖြစ်နှင့်။ တနည်းကား၊ အဆင်း ကိုယ်သဏ္ဍာန်
 ၏ ပြည့်စုံခြင်းနှင့်။ သမန္တာဂတော၊ ၏။ မြဟ္မဝဏ္ဏီ၊ မြတ်သော
 ရွှေစင်အဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိ၏။ မြဟ္မဝဏ္ဏီ၊ မြဟ္မာ
 မင်း၏ကိုယ်နှင့်တူသောကိုယ်ရှိ၏။ ဒဿနာယ၊ ရှုခြင်းငှာ။ အခုဒ္ဒါ
 ဝကာသော၊ မြင်သောအရာရှိ၏။ “ကြီးကျယ်သောအရာရှိ၏၊
 လည်းဟူ”။ ဘဝံသောဏဒဏ္ဍော၊ သည်။ (ဟိကား ပဒပူရဏ
 တည်း။)။ သီလဝါ၊ သီလရှိ၏။ ဝုဒ္ဓသီလီ၊ ပွားပြီးသောသီလရှိ၏။
 ဝုဒ္ဓသီလေန၊ ပွားပြီးသော သီလနှင့်။ သမန္တာဂတော၊ ၏။ ဘဝံ
 သောဏဒဏ္ဍော၊ သည်။ ကလျာဏဝါစော၊ ကောင်းသောအက္ခ
 ရာပုဒ်မျှည်းနှင့် ပြည့်စုံသော စကားရှိ၏။ ကလျာဏဝတ္ထရဏော၊
 သာယာပြေပြစ်သော စကားရှိ၏။ ပေါရိသော၊ ပြည်ကြီးသား
 တို့၏ အဆိုအမိန့် ဖြစ်သော။ တနည်းကား၊ ပြည်ကြီး၌နေသော
 မိန်းမ၏ နူးညံ့ သိမ်မွေ့စွာသော ကိုယ်နှင့်တူသော။ ဝိဿဠာယ၊
 သန့်ရှင်းစွာထသော။ အနေလဂဠာယ၊ လျှာရည် မယိုထသော။
 “ယိုသောလျှာရည် မရှိထသော၊ လည်းဟူ”။ အတ္ထဿ၊ အနက်
 ကို။ ဝိညာပနိယာ၊ သိစေခြင်းငှာစွမ်းနိုင်ထသော။ ဝါစာယ၊ နှင့်။
 သမန္တာဂတော၊ ၏။ ဘဝံသောဏဒဏ္ဍော၊ သည်။ ဗဟူနံ၊ များစွာ
 ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့၏။ အာစရိယ ပါစရိယော၊ ဆရာ၊ ဆရာ၏
 ဆရာတည်း။ တိဏိမာဏဝကသတာနိ၊ သုံးရာသောလုလင်တို့ကို။
 မန္တ၊ မေဒင်တို့ကို။ ဝါစေသိ၊ သင်စေ၏။ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော။
 (ခေါ်ပနကား ပဒါ လင်္ကာရတည်း)။ နာနာဒိသာ၊ အထူးထူး
 သော အရပ်၌ နေကုန်သော။ မာဏဝကာ၊ တို့သည်။ နာနာဇန
 ပဒါ၊ အထူးထူးသောဇနပုဒ်မှ။ ဘောတောသောဏဒဏ္ဍဿ၊ ၏။
 သန္တိကော၊ မန္တထိုကာ၊ မေဒင်ကိုအလိုရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ မန္တ
 တို့ကို။ အဓိယိတုကာမာ၊ သင်ခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။
 အာဝဏ္ဏန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘဝံသောဏဒဏ္ဍော၊ သည်။ ဇိဏ္ဍော၊ အိုမင်း
 ပြီးဝုဒ္ဓေါ၊ ကြီးသောအရွယ်သို့ရောက်ပြီး။ မဟလ္လကော၊ ဇာတ်အား
 ဖြင့်လည်းကြီးပြီး။ အဒ္ဓဂတော၊ ရှည်သောအခွန်သို့ရောက်ပြီး။ ဝယော

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ-ဗုဒ္ဓဂုဏကထာ (၂၆၅)

အနုပုတ္တော၊ ပစ္စိမအရွယ်သို့ရောက်ပြီ။ ဂေါတမော၊ သော။ သမ
 ဏေားသည်။ တရုဏော၊ ငယ်လည်း ငယ်စွာသေး၏။ တရုဏပဗ္ဗဇီ
 ဘောစ၊ ငယ်သောရဟန်းပြုခြင်းရှိ၏။ “ငယ်စွာသောရဟန်းလည်း
 ဖြစ်၏၊ လည်းဟူ”။ ဘဝံသောဏဒဏ္ဍော၊ ကို။ မာဂဓဿ၊ မဂဓ
 တိုင်းကို အစိုးရထဲသော။ သေနိယဿ၊ များသော စစ်သည်ရှိ
 သော။ ဗိမ္ဗိသာရဿ၊ ဗိမ္ဗိသာရ အမည်ရှိသော။ ရညော၊ သည်။
 သက္ကတော၊ အရိအသေ ပြုအပ်၏။ ဂရုကတော၊ အလေးအမြတ်
 ပြုအပ်၏။ မာနိတော၊ မြတ်နိုးအပ်၏။ ပူဇိတော၊ ၏။ အပစိတော၊
 ဆည်းကပ်အပ်၏။ ဘဝံသောဏဒဏ္ဍော၊ ကို။ ပေါက္ခရသာတိဿ၊
 ပေါက္ခရသာတိ အမည်ရှိသော။ မြာဟ္မဏဿ၊ သည်။ သက္ကတော၊
 ၏။ ပ။ ဘဝံသောဏဒဏ္ဍော၊ သည်။ သတ္တုဿဒံ၊ လူမျိုး ဆင်ယာဉ်
 မြင်းယာဉ် အစရှိသော သတ္တဝါတို့ဖြင့် ပြည့်ထသော။ သတိဏက
 ဌောဒကံ၊ များသော မြက်ထင်း၊ ရေရှိထသော။ သဓညံ၊ များသော
 စပါးရှိထသော။ ရာဇဘောဂံ၊ မင်းမှရအပ်သော စည်းစိမ်ဖြစ်ထ
 ဝသော။ “မင်းကဲ့သို့ဖြစ်၍ ခံစားအပ်ထသော၊ လည်းဟူ”။ မာဂဓေ
 န၊ သော။ သေနိယေန၊ သော။ ဗိမ္ဗိသာရေန၊ သော။ ရညော၊ သည်။
 ဒိန္နံ၊ ပေးအပ်ထသော။ ရာဇဒါယံ၊ မင်းသည် ပေးအပ်သော ဥစ္စာ
 ဖြစ်ထသော။ မြဟ္မဒေယျံ၊ မြတ်သောပေးခြင်းဖြင့်ပေးအပ်ထသော။
 စမ္ပံ၊ နှံ။ အဇ္ဈာဝသတိ၊ အကြင်ကြောင့် နေ၏။ တနည်းကား၊
 စမ္ပံ၊ ကို။ အဇ္ဈာဝသတိ၊ အကြင်ကြောင့် စိုးအပ်၏။ ဣမိနာ အင်္ဂေ
 နာပိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းဖြင့်လည်း။ ဘဝံသောဏဒဏ္ဍော၊
 သည်။ ပ။ ဥပသင်္ကမိတုံ၊ ငှာ။ နအရဟတိ၊ မထိုက်။ ဂေါတမော၊
 သော။ သမဏောတွေဝ၊ သည်လျှင်။ ပ။ ဥပသင်္ကမိတုံ၊ ငှာ။ အရဟ
 တိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစုံ၊ ကုန်၏။

ဗုဒ္ဓဂုဏကထာ

၃၀၄။ ဧဝံသို့၊ မြာဟ္မဏေဟိ၊ တို့သည်။ (ကတ္တားထည့်)၊ ဝုတ္တေ၊
 သော်။ သောဏဒဏ္ဍော၊ သော။ မြာဟ္မဏော၊ သည်။ တေမြာဟ္မ
 ဣန္ဒာဿ (က) ၂၀၄-၃၄

(၂၆၆) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကော၊တို့ကို။ဧတံဝစနံ၊ကို။ အဝေါ၊ န။ ဘော၊ အရှင်ပုဏ္ဏားတို့။
 တေနဟိ၊ ငါတိုက်တွန်း၏။ မမပိ၊ နိလည်း။ ဝစနံ၊ ကို။ တုမ္ပေ၊
 တို့သည်။ သုဏာထ၊ ကုန်လော့။ ယထာ ယေန ကာရဏေန၊
 ကြောင့်။ မယမေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ တံဘဝန္တံ ဂေါတမံ၊ သို့။
 ဒဿနာယ၊ ငှာ။ ဥပသင်္ကမိတုံ၊ ငှာ။ အရဟာမ၊ ထိုက်ကုန်၏။
 သောဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ အမှာကံ၊ “ငါတို့ကို။ တို့သို့၊
 လည်းဟူ”။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ ဥပသင်္ကမိတုံ၊ ငှာ။ နတေဝအရဟ
 တိ၊ မထိုက်။ တံကရဏံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ ဝေါ၊ တို့အား။ ပကာ
 သယိဿာမိ၊ ထင်စွာပြုအံ့။ (ဤသို့ ပါဠိသေသ ထည့်၍ ယော
 ဇနာ)။ဘော၊အရှင်ပုဏ္ဏားတို့။ပ။ သုဇာတော ခလု သုဇာတော
 ကိရ၊တတ်။ပ။ ယံသုဇာတော၊အကြင်ကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်၏။
 ပ။ဣမိနာအင်္ဂေနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဘဝံဂေါတမော၊သည်။ပ။ ဥပ
 သင်္ကမိတုံ၊ငှာ။ နအရဟတိ၊မထိုက်။ အထခေါ၊ စင်စစ်ကား။ မယ
 မေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ တံဘဝန္တံ ဂေါတမံ၊ သို့။ ဒဿနာယ၊
 ငှာ။ ဥပသင်္ကမိတုံ၊ ငှာ။ အရဟာမ၊ ကုန်၏။ ဘော၊ အရှင်တို့။
 ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ ရဟန်းသည်။ မဟန္တံ၊ များစွာ
 သော။ “မြတ်စွာသော၊ လည်းဟူ”။ ဉ္ဇတိသံသံ၊ အဆွေအမျိုး
 အပေါင်းကို။ ဩဟာယ၊ စွန့်၍။ ပဗ္ဗဇိတော ခလု၊ ရဟန်းပြုစေ
 သတတ်။ပ။ ပဟုတံ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ၊ များစွာသော ရှေ့၊ငွေကို။
 ဩဟာယ၊ စွန့်၍။ ပဗ္ဗဇိတောခလု၊တတ်။ ဘူမိဂတဉ္စ၊ မြေ၌မြုပ်၍
 ထားသောဥစ္စာကိုလည်းကောင်း။ဝေဟာသဋ္ဌဉ္စ၊ဟင်းလင်းသော
 အရပ်၌ထားသော ဥစ္စာကိုလည်းကောင်း။ ဩဟာယ၊ ၍။ ပဗ္ဗဇိ
 တောခလု၊ တတ်။ ဘော၊ တို့။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊
 သည်။ ဒဟဓောဝ၊ ငယ်သေးသည်သာလျှင်။ သမာနောခလု၊ ဖြစ်
 သတတ်။ ယုဝါဧဝ၊ လုလင်ပျိုသည်လျှင်။ သမာနောခလု၊ တတ်။
 သုသုဧဝ၊ အလွန် နုသေးသည်သာလျှင် (ဧဝလိုက်ပါ)။ သမာ
 နောခလု၊ တတ်။ ကာဠကေသောဧဝ၊ နက်သောဆံ ရှိသည်သာ
 လျှင်။သမာနောခလု၊တတ်။ (သမာနောပုဒ်ကို ပုဒ်တိုင်းယှဉ်ပါ)။

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ-ဗုဒ္ဓဂုဏကထာ (၂၆၇)

ဘခြေန၊ကောင်းသော။ ယောဗ္ဗနေန၊ အရွယ်နှင့်။ သမန္နာဂတော
ခလု၊ တတ်။ ပဌမေန၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဝယသ၊ အရွယ်ဖြင့်။
အဂါရသ္မာ၊ အိမ်၏အလယ်မှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ဤ။ (ထည့်ပါ)။ အန
ဂါရိယံ၊ ရဟန်းဘောင်၌။ ပဗ္ဗဇိတောခလု၊ တတ်။ ဘော၊ တို့။
ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ ရဟန်းသည်။ အဿုမုခါနံ၊
ယိုသောမျက်ရည်ရှိကုန်သော။ “မျက်နှာရှိကုန်သော၊ လည်းဟူ”။
မာတာပိတူနံ၊ တို့၏။ အကာမကာနံ၊ ရဟန်းပြုခြင်းငှာ အလိုမရှိ
ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ရုဒန္တာနံ၊ ငိုကြွေးကုန်စဉ်။ ကေသမသံ၊ ကို။
ဩဟာရေတွာ၊ ဤ။ ကာသာယာနံ၊ ဖန်ရည် စွန်းကုန်သော။
ဝတ္ထာနံ၊ အဝတ်တို့ကို။ အစ္စာဒေတွာ၊ ဝတ်၍။ ပ။ ပရမာယ၊
မြတ်စွာသော။ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ၊ အဆင်း၏ ကောင်းသည်၏
အဖြစ်နှင့်။ “အဆင်း ကိုယ်သဏ္ဍာန်၏ ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်နှင့်၊
လည်းဟူ”။ သမန္နာဂတောခလု၊ တတ်။ ပ။ အရိယသီလီခလု၊
မြတ်သောသီလ ရှိသတတ်။ ကုသလသီလီခလု၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော
သီလရှိသတတ်။ ကုသလသီလေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတောခလု၊ တတ်။
ဘော၊ တို့။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ကလျာဏ
ဝါစောခလု၊ ပုဒ်အက္ခရာနှင့် ပြည့်စုံသော စကား ရှိသတတ်။
ကလျာဏ ဝါက္ခရဏောခလု၊ သာယာ ပြေပြစ်သော စကားရှိ
သတတ်။ ပေါရိသာ၊ ရှေးသူတော်ကောင်း တို့၏ အဆိုအမိန့်
ရှိသော။ “ပြည်ကြီးသားတို့၏ အဆိုအမိန့်ဖြစ်သော၊ လည်းဟူ”။
(ပြည်ကြီး၌ဖြစ်သော မိန်းမ၏ နူးညံ့သိမ်မွေ့စွာသော ကိုယ်နှင့်တူ
သော၊ လည်းပေး)။ ဝိဿဠာယ၊ သန့်ရှင်းစွာထသော။ အနေလ
ဂဠာယ၊ လျှာရည် မယိုထသော။ အတ္တဿ၊ ဆိုသောစကား၏
အနက်ကို။ ဝိညာပနိယာ၊ သိစေခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ထသော။ ဝါစာ
ယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတောခလု၊ တတ်။ ပ။ ဗဟူနံ၊ များစွာကုန်သော
ပုဏ္ဏားတို့၏။ အာစရိယ ပါစရိယောခလု၊ ဆရာ၊ ဆရာ၏ ဆရာ
ဖြစ်သတတ်။ ပ။ ဒီဏကာမရာဂေါခလု၊ ကုန်ပြီးသော ကာမရာဂ
ရှိသတတ်။ ဝိဂတစာပလ္လောခလု၊ ကိုယ်ကို တန်းဆာဆင်ခြင်း

(၂၆၈) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

တည်းဟူသော လျှပ်ပေါ်ခြင်းမှ ကင်းသတတ်။ပ။ ကမ္မဝါဒီခလု၊
ကံသာဟုယူလေ့ရှိသတတ်။ ကံရိယဝါဒီခလု၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု
ကို ပြုအပ်၏ဟုယူဆလေ့ရှိသတတ်။ မြဟူညာယ၊ မြတ်သောအလို
ဇုန္တာရှိသော။ ပဇာယ၊ သာရိပုတ္တရာ မောဂ္ဂလာန် မဟာကဿပ
အစရှိသော ပရိသတ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အပါပပုရေက္ခာရာခလု၊
လောကုတ္တရာတရားကိုရှေ့ရှုသည်ကိုပြုကျင့်သတတ်။ပ။ သမဏော
ဂေါတမောသည်။ ဥစ္စာ၊ မြတ်သော။ ကုလား၊ မှ။ ပဗ္ဗဇိတောခလု၊
တတ်။ အသန္တိန္ဒုခတ္တိယကုလား၊ မပျက်သောမင်းမျိုးမှ။ ပဗ္ဗဇိတော
ခလု၊ တတ်။ပ။ အဇာ၊ သော။ “ပြည့်စုံသော၊ လည်းဟူ”။ ကုလား၊
အမျိုးမှ။ ပဗ္ဗဇိတောခလု၊ တတ်။ မဟဒ္ဒနောခလု၊ တတ်။ မဟာ
ဘောဂေါခလု၊ များသောအသုံးအဆောင် ရှိသတတ်။ပ။ တိရော
ရဋ္ဌာ၊ တိုင်းတပါးမှ။ တိရောဇနပဒါ၊ ဇနပုဒ် တပါးမှ။ ပဥ္ဇံ၊
ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆိတံ၊ မေးခြင်းငှာ။ အာဂစ္ဆန္တိခလု၊ လာကုန်
သတတ်။ပ။ အနေကာနိ၊ များစွာကုန်သော။ ဒေဝတာသဟဿာ
နိ၊ နတ်တထောင်တို့သည်။ ပါဏေဟိ၊ အသက်တို့ဖြင့်။ သရဏံ၊
ကိုးကွယ်ခြင်းသို့။ ဂတာနိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဘော၊ တို့။ သမဏံ
ဂေါတမံ-သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ ရဟန်း ဂေါတမ၏။ ပ။
ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ဧဟိသ္မာဂတဝါဒိ၊ လာ
သည်ကောင်းပါ၏ဟု ဆိုတတ်၏။ သဒိလော၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သော
စကားရှိ၏။ သဗ္ဗောဒကော၊ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ပြောဟော
တတ်၏။ “ဓမ္မပဋိသန္တာရကို ပြုခြင်း၌ လိမ်မာ၏၊ လည်းဟူ”။
အပ္ပာကုဋိကော၊ အမှောင် တကြုတ်ကြုတ် မပြုတတ်။ ဥတ္တာနမု
ခေါ၊ ရှင်သောမျက်နှာ ရှိ၏။ ပုဗ္ဗဘာသိ၊ ပြီးခြင်း ရှေ့ရှိသော
စကားကို ဆိုတတ်၏။ ပ။ ပရိသာနံ၊ တို့သည်။ သက္ကတောခလု၊
အရိုအသေပြုအပ်သတတ်။ပ။ အပစိတောခလု၊ ဆည်းကပ်ခြင်းကို
ပြုအပ်သတတ်။ ဘော၊ တို့။ ဂေါတမံ၊ သော။ သမဏံ၊ ကို။ ဗဟူ၊ များ
စွာကုန်သော။ ဒေဝါစ၊ တို့သည်၎င်း။ မနုဿာစ၊ တို့သည်လည်း
ကောင်း။ အဘိပ္ပသန္တာခလု၊ အလွန် ကြည်ညိုကုန် သတတ်။

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ-ဗုဒ္ဓဂုဏကထာ (၂၆၉)

ဘော၊ တို့။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ယသ္မိံ
 ဂါမေဝါ၊ ဌလည်းကောင်း။ ယသ္မိံနိဂမေဝါ၊ အကြင် နိဂုမ်း၌
 လည်းကောင်း။ ပဋိဝသတိ၊ ၏။ တသ္မိံ ဂါမေဝါ၊ ဌလည်းကောင်း။
 တသ္မိံ နိဂမေဝါ၊ ဌလည်းကောင်း။ အမနုဿာ၊ ဘီလူးတို့
 သည်။ “နတ်တို့သည်လည်းဟူ”။ မနုဿေ၊ တို့ကို။ နဝိဟေဋ္ဌန္တိ
 ခလု၊ မညည်းဆဲကုန် သတတ်။ ပ။ သဗ္ဗိ။ အပေါင်း သင်္ဘာနှင့်
 ပြည့်စုံ၏။ ဂဏီ၊ ဂိုဏ်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဂဏာစရိယော၊ ဂိုဏ်း
 ဆရာလည်း ဖြစ်၏။ ပုထု၊ များစွာကုန်သော။ တိတ္ထ ကရာနံ၊
 အယူကို ပြုတတ် ကုန်သော သူတို့ထက်။ အဂ္ဂံ အဂ္ဂေါ ဣတိ၊
 မြတ်၏ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ဆိုအပ်၏။ “ချီးမွမ်း အပ်၏၊
 လည်းဟူ”။ ဘော၊ တို့။ ဧတေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။
 (ယတော၌စပ်)။ ယထာဝါ တထာဝါ၊ ဟူးဟူးငြားငြားသော
 အဝတ်ခဝတ်ခြင်း အစရှိသော အကြောင်းဖြင့်။ ယသော၊ အမြီ
 အရံသည်။ သမုဒါဂစ္ဆတိယထာ၊ ပါးသကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။
 ဂေါတမဿ၊ သော။ သမဏဿ၊ ၏။ ယသော၊ သည်။ နဟိသမု
 ဒါဂနဘာ၊ မပါး။ အထခေါ၊ စင်စစ်ကား။ အနုတ္တရာယ၊ အတူ
 မရှိသော။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမုဒါယ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏ၏ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ ပ။
 ရာဇာ၊ မင်းသည်။ သပုဏ္ဏာ၊ ကွ။ သဘရိယော၊ မယားနှင့်တကွ။
 သပရိယော၊ ပရိသတ်နှင့်တကွ။ သာမဇ္ဈော၊ အမတ်တို့နှင့်တကွ။
 သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ခြင်းသို့။ ဂတော၊ ၏။ ပ။ ဘော၊ အရှင်တို့။ ယေ
 ကေစိ၊ ကုန်သော။ (ခေါပနကား ပဒါလင်္ကာရတည်း)။ သမ
 ဏာဝါ၊ တို့သည် လည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မဏာဝါ၊ တို့သည်၎င်း။
 အမှာကံ၊ တို့၏။ ဂါမခေတ္တံ၊ ဂါမခေတ်သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။
 တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ အတိထိနော၊
 အသစ်ရောက်လာသော ဧည့်သည်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 အမေဟိ၊ တို့သည်။ အတိထိ၊ အသစ်ရောက် လာသော ဧည့်
 သည်ကို။ သက္ကာတဗ္ဗာ၊ အရိုအသေပြုအပ်၏။ ဂရုကာတဗ္ဗာ၊ ၏။
 မာနေတဗ္ဗာ၊ မြတ်နိုးအပ်၏။ ပူဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။ အပစ္စတဗ္ဗာ၊

(၂၇၀) သုတ်ဘီလကျွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဆည်းကပ်အပ်၏။ဘော၊အရှင်တို့။ဂေါတမော၊သော။သမဏော၊
 သည်။စမ္ပံ၊စမ္ပာမြို့သို့။ အနုပုတ္တော၊ အစဉ်ရောက်သည်ဖြစ်၍။ စမ္ပာ
 ယံ၊ ဌ။ ဂဂ္ဂရာယ၊ ဂဂ္ဂရာ အမည်ရှိသော မိဖုရားသည် ပြုစေအပ်
 သော။ပေါက္ခရဏိယာ၊လေးထောင့်ကန်၏။တိရေ၊အနား၌။ယံပိ
 ဝိဟရတိ၊ အကြင်ကြောင့်နေ၏။ ဂေါတမော၊သော။သမဏော၊
 သည်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ အတိထိ၊ ဧည့်သည်တည်း။ အမေဟိ၊
 တို့သည်။ အတိထိ၊ ကို။ (ခေါပနကား ပဒါလင်္ကာရတည်း)။
 သက္ကာဘဗ္ဗာ၊ ၏။ ပ။ ဣမိနာ အင်္ဂေနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ သော
 ဘဝံဂေါတမော၊ သည်။ အမှာကံ၊ တို့သို့။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ ဥပ
 သင်္ကမိတုံ၊ ငှာ။ နအရဟတိ၊ မထိုက်။ အထခေါ၊ စင်စစ်။ မယ
 မေဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ပ။ ဥပသင်္ကမိတုံ၊ငှာ။ အရဟတမာကုန်၏။
 တော၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ တဿ ဘောတော ဂေါတမဿ၊ ၏။
 ဧတ္တကေ၊ ဤမျှလောက်ကုန်သော။ ဝဏ္ဏေ၊ ဂုဏ်တို့ကို။ ပရိယာ
 ပုဏာဒိ၊ သိ၏။ သောဘဝံဂေါတမော၊ သည်။ ဧတ္တက ဝဏ္ဏော၊
 ဤမျှလောက်ဂုဏ်ရှိသည်။ နောစခေါဟောတိ၊ မဖြစ်။ သောဘဝံ
 ဂေါတမော၊ သည်။ အပရိမာဏဝဏ္ဏော၊ အတိုင်း မသိသော
 ဂုဏ်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သောဏဒဏ္ဍော၊ သည်။ အဝေါ၊ ၏။

၃၀၅။ ဧဝံ၊သို့။သောဏဒဏ္ဍေန၊သော။ မြာဟ္မဏေန၊သည်။
 ဝုတ္တေ၊ သော်။ တေ မြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ပ။ ဘဝံ သောဏ
 ဒဏ္ဍော၊ သည်။ ဂေါတမဿ၊ သော။ သမဏဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏံ၊
 ဂုဏ်ကို။ ယထာ ယေန ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ ဘာသတိ၊ ချီးမွမ်း၏။
 ဘေနကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဣတော၊ ဤအရပ်မှ။ သော ဘဝံဂေါ
 တမော၊ သည်။ ယောဇနသတေပိ၊ ယူဇနာတရာသော အရပ်
 ၌လည်း။ စေ ဝိဟရတိ၊ အံ။ ဧဝံပိ၊ ဤသို့ ယူဇနာ တရာသော
 အရပ်၌ နေတော်မူသည် ရှိသော်။ သဒ္ဓေန၊ သော။ ကုလ
 ပုတ္တေန၊ သည်။ ပုဋ္ဌောသေနာပိ၊ ရိက္ခာထုပ်ကို ယူ၍လည်း။
 (“ပုဋ္ဌောသေနာပိ” ဟူ၍လည်း ပါဠိရှိ၏။ “ပုဋ္ဌောသေနာပိ၊ ရိက္ခာ
 ထုပ်ကို ပခုံးဖြင့် ဆောင်၍လည်း”ဟု သမ္ပန်)။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ-သောဏဒဏ္ဍပရိဝိတက္က (၂၇၁)

ဥပသင်္ကမိတုံ၊ ငှာ။ အလမေဝ၊ လျောက်ပတ်သလျှင်ကတည်း။ အပိ
ပုဇ္ဇေသေနာပိဋ္ဌိ ရှေ့အပိသဒ္ဓါကား နိပါတ်မျှသာတည်း။ ဘော၊
အရှင်တို့။ တေနဟိ၊ ကား။ သဗ္ဗေဝ၊ ကုန်သော။ မယံ၊ ထိုသည်။
ပ။ ဥပသင်္ကမိသာမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သောဏဒဏ္ဍော၊
သည်။ အဝေါစ၊ န်။

သောဏဒဏ္ဍ ပရိဝိတက္က

၃၀၆။ ပ။ အထခေါ၊ ဌ။ တိရောဝနသဏ္ဍဂတဿ၊ တောအုပ်၏
အတွင်းသို့ ရောက်ထသော။ သောဏဒဏ္ဍဿ၊ သော။ မြာဟ္မ
ဏဿ၊ န်။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ဧဝံပရိဝိတက္ကော၊ ဤသို့သော
အကြံသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ကိံဥဒပါဒိ၊ နည်း။ အဟဇ္ဇေ-
ဝ၊ ငါသည်လျှင်။ ဂေါတမံ၊ သော။ သမဏံ၊ ကို။ ပဉ္စ၊ ကို။ ပုစ္ဆေယျ၊
မေးရာ၏။ တတြ၊ ထိုသို့မေးသောအခါ၌။ “ထိုသို့မေးရာ၌၊ လည်း
ဟူ”။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ မြာဟ္မဏေ ပုဏ္ဏား။
သေသောပဉ္ဇော၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ နခေါပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ မမေးအပ်။
မြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ သေသောပဉ္ဇော၊ ကို။ ဧဝံနာမ၊ ဤသို့မူကား။
ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ န်။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ စေဝဒေယျ၊ အံ့။ တေန၊ ထိုသို့ဆို
သောကြောင့်။ အယံပရိသာ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ ပရိဘဝေယျ၊ နှိပ်စက်
ရာ၏။ ကိံဘဝေယျ၊ အဘယ်သို့ နှိပ်စက်ရာသနည်း ဟူမူကား။
သောဏဒဏ္ဍော၊ သော။ မြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဗာယေထ၊ မိုက်၏။
အဗျတ္တော၊ မလိမ်မာ။ ဂေါတမံ၊ သော။ သမဏံ၊ ကို။ ယောနိသော၊
အသင့်အားဖြင့်။ “လျောက်ပတ်စွာ၊ လည်းဟူ”။ ပဉ္စ၊ ကို။ ပုစ္ဆိတုံ၊
ငှာ။ နသက္ခိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရိဘဝေယျ၊ န်။ ယဿ၊ အကြင်
သူ၏။ အယံပရိသာ၊ သည်။ ယံ ယေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ပရိ
ဘဝေယျ၊ န်။ တဿ၊ န်။ ယသော၊ သည်။ ဟာယေထ၊ ရာ၏။
ယဿ၊ န်။ ယသော၊ သည်။ ဟာယေထ၊ န်။ တဿ၊ န်။ ဘော
ဂါဝိ၊ စည်းစိမ်တို့ သည်လည်း။ ဟာယေယျ၊ ယုတ်ကုန် ရာ၏။

F34B

(၂၇၂) သုတ်သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိတော်နိဿယသစ်

အမှာကံ၊ တို့သည်။ ယံသော၊ ကို။ လဒ္ဓေါခေါပန၊ ရအပ်သလျှင်
 ယတည်း။ ဘောဂါ၊ စည်းစိမ်တို့ကိုလည်း။ လဒ္ဓေါခေါပန၊ ရအပ်
 ကုန်သလျှင်ကတည်း။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။
 မမဇ္ဇေဝ၊ ငါ့ကိုလျှင်။ ပဉ္စ၊ ကို။ ပုစ္ဆေယျ၊ ၎င်း။ အဟံ၊ သည်။ တဿ၊
 ထိုအရှင်ဂေါတမ၏။ (စိတ္တိန္ဒ္ရစပ်)။ ဝဉ္စဿ၊ ပြဿနာကို။ ဝေယျာ
 ကရဏေန၊ ဖြေသဖြင့်။ စိတ္တိ၊ စိတ်ကို။ နအာရာယေ၊ မနှစ်သက်
 စေနိုင်ရာ။ တတြ၊ ထိုသို့ မနှစ်သက်စေနိုင်သည် ရှိသော်။ ဂေါတ
 မော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ပြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ဒေသေသော
 ပဉ္စော၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ နခေါဗျာကာတဗ္ဗော၊ မဖြေအပ်၊ ပြာဟ္မဏ၊
 ပုဏ္ဏား။ ဒေသေသောပဉ္စော၊ ကို။ ဧဝံနာမ၊ ဤသို့မူကား။ ဗျာကာ
 တဗ္ဗော၊ ၎င်း။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ မံ၊ ကို။ စေဝဒေယျ၊ အံ့။ တေန၊
 ထိုသို့ဆိုသောကြောင့်။ ပ။ ခေါပန၊ စင်စစ်။ အဟဇ္ဇေဝ၊ ငါသည်
 လျှင်။ ဧဝံ၊ သို့။ သမိပဂတော၊ အနီးသို့ရောက်လာသည်။ သမာနော၊
 ဖြစ်လျက်။ အဒိသ္မာဝ၊ မဖူးမြင်မူ၍လျှင်။ ဂေါတမံ၊ သော။ သမဏံ၊
 ကို။ နိဝတ္တေယျံ၊ ပြန်စေအံ့။ “နစ်စေအံ့၊ လည်းဟူ”။ တေန၊ ထိုသို့
 ပြန်သောကြောင့်။ ပ။ မာနထဒ္ဓေါ၊ မာန်ခက်ထန်၏။ ဘိတော၊ ၎င်း။
 ဂေါတမံ၊ သော။ သမဏံ၊ ကို။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ ဥပသက်မိတုံ၊ ငှာ။
 နောဝိသဟတိ၊ မဝံ။ ကထဉ္စိ၊ အဘယ်ကြောင့်လျှင်။ ဧဝံ၊ သို့။ သမိ
 ပဂတော၊ အနီးသို့ရောက်လာသည်။ သမနော၊ လျက်။ အဒိသ္မာ၊
 မဖူးမြင်မူ၍။ ဂေါတမံ၊ သော။ သမဏံ၊ ကို။ နိဝတ္တိဿတိနာမ၊ နစ်
 စေလေဘိသနည်း။ “ပြန်စေလေဘိသနည်း၊ လည်းဟူ”။ ဣတိ၊ သို့။
 ပရိသာ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ ပရိဘဝေယျ၊ ၎င်း။ ယံယေန ကာရဏေန၊
 ကြောင့်။ ပ။ အမှာကံ၊ တို့သည်။ ယံ သာ၊ အခြံအရံကို။ လဒ္ဓေါ၊ ၎င်း။
 ဘောဂါ၊ တို့ကို။ လဒ္ဓေါ၊ ကုန်၏။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ ဖေတသော၊
 စိတ်၏။ ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ၎င်း။ (ဤသို့သမ္ပန်)။

၃၀၇။ ။ ပ။ စမ္ပေယျကာ၊ ကုန်သော။ ပြာဟ္မဏဂဟပတိကာ၊
 ပုဏ္ဏားသူကြွယ်တို့သည်။ အပ္ပေကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော သူတို့သည်။
 ။ ပ။ အဉ္စလိ၊ သက်အုပ်ကိုးပဏာမေတွာ၊ ညွတ်၍။ ပ။ နာမဂေါတ္တိ၊

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ-မြဟ္မဏပညတ္တိ (၂၇၃)

အမည်အမျိုးကို။ သာဝေတွာ၊ ကြား၍။ တုဏှိဘူတာ၊ စကား
မဆိုကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကေမန္တံ၊ ဌ။ နိသိဒိံ သု၊ ကုန်၏။

၃၀၀။ တတြ၊ ထိုသို့နေသော အခါ၌။ (သုဒိကား နိပါတ်
အနက်မရှိ)။ပ။ ဧတဒေဝ၊ ထိုအကြံကိုသာလျှင်။ ဗဟုလံ၊ များစွာ။
အနုပိတက္ကေန္တော၊ အဖန်တလဲလဲ ကြံလျက်။ (အကြွင်း အနက်
တူသည်များ၏)။ပ။ ဝေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ မံ၊
ကို။ သကေအာစရိယကော၊ မိမိဆရာ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ တေဝိဇ္ဇ
ကော၊ ဗေဒင်သုံးပုံ၌။ ပဉ္စံ၊ ကို။ ပုစ္ဆေယျံ၊ မေးရမူကား။ သာဓု၊ ။
အဒ္ဓါဝ၊ စင်စစ်လျှင်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ပဉ္စဿ၊ ကို။ ဝေယျာကရ
ဏေန၊ ဖြေသဖြင့်။ တဿ၊ ထိုအရှင်ဝေါတမ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ အာရာ
ဓေယျံ၊ နှစ်သက်စေနိုင်ပါမူကား။ အဟောဝတ၊ ဩော်-ကောင်းစွ
တကား။ ဣတိ၊ သို့။ စေတသော၊ ။ ပရိပိတက္ကော၊ သည်။ ဥဒ
ပါဒိ၊ ။ (ဤသို့သမ္ပန်)။

မြဟ္မဏပညတ္တိ

၃၀၉။ အထခေါ၊ ဌ။ ဘဂဝတော၊ ။ စေတသာ၊ စိတ်
ဘော်ဖြင့်။ သောဏဒဏ္ဍဿ၊ သော။ မြဟ္မဏဿ၊ ။ စေတော
ပရိပိတက္ကံ၊ စိတ်အကြံကို။ အညာယ၊ သိ၍။ ဧတံသော ပရိ
ပိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ။ ကိံ အဟောသိ၊ နည်းဟူမူ
ကား။ သောဏဒဏ္ဍော၊ သော။ အယံ မြဟ္မဏော၊ သည်။
သကေန၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပိဟညတိ၊ ပင်ပန်း၏။
ယံနုန-ယဒိပန၊ ။ အဟံ၊ သည်။ပ။ ပုစ္ဆေယျံ၊ မေးရမူကား။ သာဓု၊
၏။ ဣတိသောပရိပိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ။ အထခေါ၊ ဌ။
သောဏဒဏ္ဍံ၊ သော။ မြဟ္မဏံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။
အဝေါ၊ ။ ကိံ အဝေါ၊ ကား။ မြဟ္မဏ၊ ဣား။ ကတိဟိ၊
အဘယ်မျှလောက်သော။ အဂေဟိ၊ ထိုနှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ သော။
မြဟ္မဏံ၊ ကို။ မြဟ္မဏာ၊ ထိုသည်။ မြဟ္မဏံဣတိ၊ မြဟ္မဏဟူ၍။

၃၅၅

(၂၇၄) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ပညပေန္တိ၊ ပညတ်ကုန်သနည်း။ “ခေါ်ကုန်သနည်း၊ လည်းဟူ”။
အဟံ၊ သည်။ မြာဟ္မဏော၊ သည်။ အသ္မိ၊ န။ ဣတိစ၊ သို့လည်း။
ဝဒမာနော၊ ဆိုသော။ မြာဟ္မဏော၊ သည်။ သမ္မာ၊ မဖောက်
မပြန်။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ မုသာဝါဒံ၊ သို့။ နစအာပဇ္ဇေယျ၊ မရောက်
ရာသနည်း။ ဣတိတေဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ န။

၃၁၀။ ပ။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ သကေ
အာစရိယကေ၊ မိမိဆရာ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ တေဝိဇ္ဇဏေ၊ ဗေဒင်
သုံးပုံ၌။ ပဉ္စံ၊ ကို။ ပုစ္ဆေယျံ၊ မေးရမူကား။ အဟောဝတ၊ ဩဋ္ဌာ-
ကောင်းစွတကား။ အဒ္ဓါဝ၊ စင်စစ်လျှင်။ အဟံ၊ သည်။ ပဉ္စဿ၊
ကို။ ပေယျကာရဏေန၊ ဖြေခြင်းဖြင့်။ အဿ၊ ထိုအရှင်ဂေါတမ၏။
စိတ္တံ၊ ကို။ အာရောဓေယျံ၊ နှစ်သက်စေနိုင်မူကား။ အဟောဝတ၊
တကား။ ဣတိ၊ သို့။ နောအမေဟိ၊ ငါတို့သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ယံ
ကမ္မံ၊ အကြင်ဗေဒင်သုံးပုံ၌ ပြဿနာကို မေးသောအမှုကို။ ဣန္ဒြိတံ၊
အလိုရှိအပ်သည်။ အဟောသိ၊ န။ ယံကမ္မံ၊ ကို။ အာကမ္မိတံ၊
အလိုအပ်၏။ ယံကမ္မံ၊ ကို။ အမိပေတံ၊ ကြံအပ်၏။ ယံကမ္မံ၊ ကို။
အဘိပတ္တိတံ၊ တောင့်တအပ်၏။ (ပရိယာယ်ချည်း အမိပ္ပိယံ
အထူးမရှိ)။ တဏှိ၊ ထိုသို့ကြံသော အခါ၌ ။ ပ။ ပုစ္ဆတိ၊ အံ။
အဒ္ဓါဝ၊ စင်စစ်လျှင်။ အဟံ၊ သည်။ ပဉ္စဿ၊ ကို။ ဝေယျာက
ရဏေန၊ ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုအရှင်ဂေါတမ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ အာရာ
ဓေဿာမိ၊ နှစ်သက်စေအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သောဏဒဏှဿ၊ သော။
မြာဟ္မဏဿ၊ န။ ပရိပိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ န။

၃၁၁။ ။ ပ။ ကဗူယံ၊ ကို။ အတ္တန္နာမေတွာ၊ ရှေ့သို့ ညွတ်၍။
ပရိသံ၊ ကို။ အနုလောဘေတွာ၊ တစောင်းကြည့်၍။ ပ။ ဂေါတမ၊ မ။
ပဉ္စဟိ၊ ငါးပါးကုန်သော။ အင်္ဂေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ သော။
မြာဟ္မဏံ၊ ကို။ မြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ မြာဟ္မဏံ ဣတိ၊ ဟူ၍။ ပည
ပေန္တိ၊ ပညတ်ကုန်၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ မြာဟ္မဏော၊ မြာဟ္မဏ
မည်သည်။ အသ္မိ၊ န။ ဣတိစ၊ သို့လည်း။ ဝဒမာနော၊ ဆိုသော။
မြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားသည်။ သမ္မာ၊ မဖောက် မပြန်။ ဝဒေယျ၊

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ-မြာဟုဏပညတ္တိ (၂၇၅)

၏။ မုသာဝါဒါ သို့။ နစပနအာပဇ္ဇေယျ၊ ရာ။ ကတမေဟိ၊ ကုန်
သော။ ပဉ္စဟိ၊ ငါးပါးကုန်သော။ အင်္ဂေဟိ၊ အင်္ဂါတို့နှင့်။ သမန္နာ
ဂတံ၊ သော။ မြာဟုဏံ၊ ကို။ မြာဟုဏာ၊ တို့သည်။ မြဟုဏံ၊ ဣတိ၊
ဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣဓ၊ ဤလောက
၌။ ပ။ မေဓာဝီစ၊ ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးနိုင်သော ပညာနှင့်
ပြည့်စုံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ သုဗ္ဗံ၊ ပူဇော်ခြင်းကို။ ပဂ္ဂဏန္တာနံ၊
ခံကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့တွင်။ ပဌမောဝါ၊ ရှေ့ဦးစွာ ဖြစ်သော
ပုဏ္ဏားသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုတိယောဝါ၊ နှစ်ယောက်
မြောက်သော ပုဏ္ဏားသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဘောဂေါတမ၊
မ။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ အင်္ဂေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊
သော။ မြာဟုဏံ၊ ကို။ မြာဟုဏာ၊ တို့သည်။ မြာဟုဏံ၊ ဣတိ၊
ဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ မြာဟုဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ကုန်သော။
ဣမေသံအင်္ဂါနံ၊ တို့တွင်။ ဧကံ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ ကို။ ဌပယိတွာ၊
ထား၍။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂေဟိ၊ အင်္ဂါတို့နှင့်။ သမန္နာ
ဂတော၊ သော။ မြာဟုဏော၊ ပုဏ္ဏားသည်။ မြာဟုဏံ၊ ပုဏ္ဏား
ဟူသော ဝေါဟာရကို။ ပညပေတံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊
တတ်ကောင်းအံ့လော။ အဟံ၊ သည်။ မြာဟုဏော၊ သည်။ အသ္မိ၊
၏။ ဣတိစ၊ လည်း။ ဝဒမာနော၊ ဆိုသောသူသည်။ သမ္မာ၊ မဖောက်
မပြန်။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာအံ့လော။ မုသာဝါဒါ၊ မုသားဆိုခြင်းသို့။ နစ
ပနအာပဇ္ဇေယျ၊ မရောက်ရာအံ့လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဂဝါ၊ သည်။
အဝေါစ၊ ၎င်း။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂေဟိ၊
တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သော။ မြာဟုဏော၊ သည်။ မြာဟုဏံ၊
ပုဏ္ဏားဟူသော ဝေါဟာရကို။ ပညပေတံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းငှာ။
(လိက်ပါ)။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ပဉ္စန္ဒံ၊
ကုန်သော။ ဣမေသံ အင်္ဂါနံ၊ တို့တွင်။ ဝဏ္ဏံ၊ အဆင်းကို။ မယံ၊
တို့သည်။ ဌပယာမ၊ ထားကုန်၏။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ၎င်း။ ဝဏ္ဏော၊
အဆင်းသည်။ ကိံကရိဿတိ၊ အဘယ် အကျိုး ရှိလတ္တံ့နည်း။
“အဘယ်မူ စအံ့နည်း၊ လည်းဟူ’ ။ ဘောဂေါကမ၊ မ။ ယဏော

(၂၇၆) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသစ်

ယသ္မာ ကာရုဏာ၊ ကြောင့်။ (အနက်အောက်နှင့်တူပြီ)။ တတော
တသ္မာကာရုဏာ၊ ကြောင့်။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။
ဇုမေဟိ အင်္ဂေဟိ၊ တို့နှင့်။ နစအာပဇ္ဇေယျ၊ မရောက်ရာ၊ ဇုတိ၊ သို့။
သောဏဒဏှော၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။

၃၁၂။ မြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ စတုန္ဒံ၊ သော။ ဇုမေသံ အင်္ဂါနံ၊
တို့တွင်။ ဧကံ၊ သော။ အင်္ဂံ၊ ကို။ ဌပယိတွာ၊ ရှိ။ တိဟိ၊ ကုန်သော။
အင်္ဂေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ သော။ မြာဟ္မဏံ၊ ကို။ မြာဟ္မဏာ၊
တို့သည်။ မြာဟ္မဏံ၊ ကို။ ပညပေတုံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊
သော။ ပ။ နစပနအာပဇ္ဇေယျ၊ လော။ ဇုတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။
အဝေါစ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂေဟိ တို့နှင့်။
သမန္နာဂတော၊ သော။ မြာဟ္မဏော၊ သည်။ မြာဟ္မဏံ၊ ကို။
ပညပေတုံ၊ ငှာ။ (အောက်ပါဌကို ငင်ပါ)။ သက္ကာ၊ ၏။ ဘော
ဂေါတမ၊ မ။ စတုန္ဒံ၊ ကုန်သော။ ဇုမေသံ အင်္ဂါနံ၊ တို့တွင်။ မန္တေ၊
ဗေဒင်တို့ကို။ မယံ၊ တို့သည်။ ဌပယာမ၊ ကုန်၏။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊
၏။ မန္တာ၊ တို့သည်။ ကိံ ကရိသန္တိ၊ အဘယ်အကျိုးရှိကုန်သနည်း။
“အဘယ်မူကုန်အံ့နည်း၊ လည်းဟူ”။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ (အနက်
လွယ်၏)။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂေဟိ၊ တို့နှင့်။
သမန္နာဂတံ၊ သော။ မြာဟ္မဏံ၊ ကို။ မြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ မြာဟ္မဏံ၊
ပုဏ္ဏားဟူသော ဝေါဟာရကို။ ပညပေတုံ၊ ငှာ။ သက္ကာ၊ ၏။ ပ။
ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဇုမေသံ
အင်္ဂါနံ၊ တို့တွင်။ ဇာတိံ၊ ဇာတ်ကို။ ဌပယာမ၊ ကုန်၏။ ဟိသစ္စံ၊
၏။ ဇာတိ၊ ဇာတ်သည်။ ကိံ ကရိသတိ၊ နည်း။ ဘောဂေါတမ၊
အရှင် ဂေါတမ။ ယတော-ယသ္မာ ကရုဏာ၊ ကြောင့်။ မြာဟ္မ
ဏော၊ သည်။ သီလဝါ၊ သီလရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝုဒ္ဓသီလီ၊
ပွားပြီးသော သီလရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝုဒ္ဓသီလေန၊ နှင့်။ သမန္နာ
ဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဏ္ဍိတောစ၊ ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ
နှစ်ပါးကို သိသော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။
မေဓာဝီစ၊ ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးနိုင်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ-မြာဟူဏပညတ္တိ (၂၇၇)

သည်လည်း။ ဟောတိ။ နိ။ သုဇံ။ ကိ။ ပဂ္ဂဏန္တာနံ။ ခံကုန်သော
ပုဏ္ဏားတို့တွင်။ ပဌမောဝါ။ ရှေးဦးစွာသော ပုဏ္ဏားသည်လည်း။
ဟောတိ။ နိ။ ဒုတိယောဝါ။ နှစ်ယောက်မြောက်သော ပုဏ္ဏား
သည်လည်း။ ဟောတိ။ နိ။ ပ။ မုသာဝါဒံ။ မုသားဆိုခြင်းသို့။ နစပန
အာပဇ္ဇေယျ။ ရာ။ ဣတိ။ သို့။ သောဏဒဏ္ဍော။ သည်။ အဝေါစ။ နိ။

၃၁၃။ ဧဝံစစနေ။ ဤသို့သောစကားကို။ သောဏဒဏ္ဍေန။
သည်။ ပုဏ္ဏားသော်။ တေမြာဟူဏာတို့သည်။ သောဏဒဏ္ဍံ။ သော။
မြာဟူဏံ။ ကိုးဧတံစနံ။ ကိ။ အဝေါစံ။ ကုန်၏။ ဘဝံဂေါတမော။
သည်။ ဧဝံဤသို့။ မာအဝစ။ မဆိုလင့်။ ပ။ ဘဝံသောဏဒဏ္ဍော။
သည်။ ဝဏ္ဏံ။ အဆင်းကို။ အပဝဒတေဝါပယ်သလျှင်ကတည်း။ “ရှုတ်
ချသလျှင် ကတည်း၊ လည်းဟူ”။ မန္တေ။ တို့ကို။ အပဝဒတိဝေါ
တည်း။ ဇာတိံ။ အမျိုးကို။ အပဝဒတိဝေါ ပယ်သလျှင်ကတည်း။
“ရှုတ်ချသလျှင်ကတည်း၊ လည်းဟူ”။ ဧကံသေန။ စင်စစ်အားဖြင့်။
ဘဝံသောဏဒဏ္ဍော။ သည်။ ဂေါတမဿ။ သော။ သမဏဿ။
၏။ ဝါဒံ။ စကားသို့။ “အယူသို့လည်း”။ အနုပက္ခန္တတိ။ ဝင်၏။
ဣတိဧတံစနံ။ ကိ။ အဝေါစံ။ ကုန်၏။

၃၁၄။ အထခေါ။ ဌ။ ဘဂဝါ။ သည်။ တေမြာဟူဏေ။ တို့ကို။
ဧတံစနံ။ ကိ။ အဝေါစ။ နိ။ ကိ။ အဝေါစ။ နည်း။ မြာဟူဏာ။ တို့။
သောဏဒဏ္ဍော။ သော။ မြာဟူဏော။ သည်။ အပ္ပဿတောစ။
နည်းသော အကြားအမြင်လည်း ရှိ၏။ သောဏဒဏ္ဍော။ သော။
မြာဟူဏော။ သည်။ အကလျာဏ ဝါက္ကရဏောစ။ သာယာ ပြေ
ပြစ်သော စကားလည်း မရှိ။ သောဏဒဏ္ဍော။ သော။ မြာဟူ
ဏော။ သည်။ ဒုပ္ပညောစ။ ပညာလည်းနည်း၏။ သောဏဒဏ္ဍော။
သော။ မြာဟူဏော။ ပုဏ္ဏားသည်။ ဂေါတမေန။ သော။
သမဏေန။ ရဟန်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ။ ကွ။ အသ္မိံ။ စစနေ။ ဗေဒင်သုံးပုံ၌။ ပဋိ
မန္တေ။ တုံ။ မေးသောဌာနာကိုဖြေခြင်းငှာ။ နစဟောတိ။ မစွမ်းနိုင်။
ဣတိ။ ဤသို့။ တုမှာကံ။ တို့၏။ ဧဝံ ပရိဝိတက္ကော။ သည်။ သစေ
ဟောတိ။ အံ။ ဧဝံ ဤသို့အကြံဖြစ်သည်။ သတိ။ သော။ သောဏ

(၂၇၀)

သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဒဏ္ဍော၊ သော၊ မြာဟ္မဏော၊ သည်။ တိဋ္ဌတု၊ တည်စေဦး။ “ရုပ်
 စေဦး၊ လည်းဟူ။ တုမော၊ ထိုသည်။ မယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ မန္တ
 ဝေါ၊ စကားဆိုကုန်လော့။ “ပြဿနာကိုဖြေကုန်လော့၊ လည်းဟူ”
 ။ပ။ မြာဟ္မဏော၊ ထို။ သောဏဒဏ္ဍော၊ သော၊ မြာဟ္မဏော၊ သည်။
 ဗဟုဿုတောစ၊ များသော အကြားအမြင်လည်း ရှိ၏။ ပ။ အသ္မိံ
 ဝစနေ၊ ဌ။ ပဋိမန္တေတုံ၊ ငှာ။ ပဟောတိ၊ စွမ်းလည်း စွမ်းနိုင်၏။
 ဣတိ၊ သို့။ တုမှာကံ၊ တို့၏။ ဧဝံပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ သစေ ဟော
 တိ၊ အံ။ ဧဝံ၊ ဤသို့အကြံဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ တုမော၊ ထိုသည်။
 တိဋ္ဌထ၊ ကုန်ဦးလော့။ သောဏဒဏ္ဍော၊ သော၊ မြာဟ္မဏော၊
 သည်။ မယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ပဋိမန္တေတု၊ ပြဿနာကို ဖြစ်စေ
 လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ။၏။

၃၁၅။ ။ပ။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိုတ်။
 ဟောတု၊ ဖြစ်တော်မူလော့။ အဟမေဝ၊ သည်လျှင်။ တေသံ၊ ထို
 ပုဏ္ဏားတို့အား။ သဟဓမ္မေန၊ အကြောင်းနှင့်တကွ။ ပဋိဝစနံ၊
 စကားတုံ့ကို။ ကရိဿာမိ၊ အံ။ ဣတိ၊ သို့။ သောဏဒဏ္ဍော၊ သည်။
 အဝေါစ၊ ။၏။ ပ။ ဘဝန္တေ၊ အရှင်တို့။ တုမော၊ ထိုသည်။ ဧဝံ၊ သို့။
 မာအဝစုတ္တ၊ ကုန်လင့်။ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော၊ သည်။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။
 အပဝဒတိ၊ ပယ်၏။ မန္တေ၊ တို့ကို။ အပဝဒတိ၊ ။၏။ ဇာတိံ၊
 အမျိုးကို။ အပဝဒတိ၊ ။၏။ ဧကံသေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဘဝံ
 သောဏဒဏ္ဍော၊ သည်။ ဂေါတမဿ၊ သော။ သမဏဿေဝ၊
 ။၏သာလျှင်။ ဝါဒံ၊ အယူသို့။ “စကားသို့၊ လည်းဟူ”။ အနုပက္ခန္ဓ
 တိ၊ ဝင်၏။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ မာအဝစုတ္တ၊ မဆိုကုန်လင့်။ ဘော၊
 အရှင်တို့။ အဟံ၊ သည်။ ဝဏ္ဏံဝါ၊ အဆင်းကို လည်းကောင်း။
 မန္တေဝါ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဇာတိံဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။
 နအပဝဒါမိ၊ မပယ်။ ဣတိ၊ သို့။ သောဏဒဏ္ဍော၊ သော။ မြာဟ္မ
 ဏော၊ သည်။ အဝေါစ၊ ။၏။

၃၁၆။ ပ။ ဘာဂိနေယျော၊ တူဖြစ်သော။ အင်္ဂကောနာမ၊
 အဆင်းအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသောကြောင့် အင်္ဂက အမည်ရှိသော မာဏ

၄-သောဏဒဏ္ဍသုတ္တ-မြာဟုဏပညတ္တိ (၂၇၉)

ဝကော။ သည်။ တသံပရိသာယံ။ ဌ။ နိသိန္ဓော။ သည်။ ဟောတိ။
 ၏။ ပ။ ဘောန္တော။ အရှင်တို့သည်။ အမှာကံ။ တို့၏။ ဘာဂိနယျံ။
 တူဖြစ်သော။ အင်္ဂကံ။ အမည်ရှိသော။ မာဏဝကံ။ ကို။ ပဿန္တိ
 နော။ မြင်ကုန်၏လော။ ဣတိတေဝစနံ။ ကို။ အဝေ။ ၏။ ဝေ။
 သို့။ အင်္ဂကော။ အမည်ရှိသော။ သောမာဏဝေ။ သည်။ အဘိ
 ရူပေ။ အလွန်အဆင်းလှ၏။ ဒဿနိယော။ ရှုဖွယ်ရှိ၏။ ပါသာဒိ
 ကော။ ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ပရမာယ။ မြတ်စွာသော။
 ဝဏ္ဏပေ။ ကွရတာယ။ အဆင်း၏ ကောင်းသည်၏ အဖြစ်နှင့်။
 “အဆင်းကိုယ် သဏ္ဍာန်၏ ပြည့်စုံခြင်းနှင့်၊ လည်းဟူ”။ သမန္တာ
 ဝတော၏။ မြဟ္မဝဏ္ဏိ။ မြတ်သောရှေ့စင်နှင့် တူသော အဆင်း
 ရှိ၏။ မြဟ္မဝဏ္ဏသိ။ မြဟ္မာမင်း၏ ကိုယ်နှင့်တူသော ကိုယ်ရှိ၏။
 ဒဿနာယ။ ရှုခြင်းငှာ။ အခုဒ္ဒါဝကာသော။ မငယ်သောအရာရှိ၏။
 ‘ကျယ်သောအရာရှိ၏၊ လည်းဟူ’။ အဿ။ ထိုအင်္ဂကအမည်ရှိသော
 လုလင်အား။ “နှင့်လည်းဟူ”။ ဣမိသံပရိသာယံ။ ဌ။ ဂေါတမံ။
 သော။ သမဏံ။ ကို။ သပေတွာ။ ရှိ။ ဝဏ္ဏေန။ အဆင်းအားဖြင့်။
 သမသမော။ တစိတ်တဒေသမျှတူသောသူသည်။ နအတ္ထိ။ ရှိ။ ပ။
 (အနက်ရှေ့နှင့်တူသည်သာများ၏)။ ပါဏဒ္ဓိ။ ကိုလည်း။ ဟနေ
 ယျ။ သတ်ရာ၏။ အဒိန္နဒ္ဓိ။ အရှင်မပေးသော ဥစ္စာကိုလည်း။
 အာဒိယေယျ။ ရာ၏။ ပရဒါရဒ္ဓိ။ သူတပါးတို့၏မယားသို့မူလည်း။
 ဝစ္ဆေယျ။ သွားရာ၏။ မုသာဝါဒဒ္ဓိ။ ချွတ်လွဲသော စကားကိုလည်း။
 ဘဏေယျ။ ရာ၏။ မဇ္ဇဒ္ဓိ။ ကိုလည်း။ ပိဝေယျ။ သောက်ရာ၏။ ဧတ္ထ
 ဤသို့ဖြစ်ရာ၌။ (ဒါနိကားနိပါတ်)။ သောဝဏ္ဏော။ သည်။ ကိ
 ကရိဿတိ။ အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း။ မန္တာ။ တို့သည်။ ကိ
 ကရိဿန္တိ။ ကုန်အံ့နည်း။ ဇာတိ။ သည်။ ကိကရိဿတိ။ နည်း။
 ဘော။ အရှင်တို့။ ယတော ယသ္မာ ကာရဏာ။ ကြောင့်။ မြာဟု
 ဏော။ သည်။ သီလဝါစ။ သည်လည်း။ ဟောတိ။ ၏။ ပ။ မုသာ
 ဝါဒံ။ သို့။ နစပနအာပဇ္ဇေယျ။ ရာ။ ဣတိတသ္မာ။ ကြောင့်။ ဒွိဟိ။
 ကုန်သော။ အင်္ဂေဟိ။ တို့နှင့်။ သမန္တာဝတံ။ သော။ မြာဟုဏံ။ ကို။

(၂၀၀) သုတ်သီလက္ခပေါဋ္ဌိတော်နိဿယသစ်

မြာဟ္မဏာ၊ ထိုသည်။ မြာဟ္မဏံ ဣတိ၊ ဟူ၍။ ပညပေတုံ၊ ငှာ။ သက္ကာ၊
၏။ (ဤပါဌသေသထည့်၍ ယောဇနာပါ)။

သီလပညာကထာ

၃၇၁။ မြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ပ။ သက္ကာ၊ လော့ပ။ မုသာဝါဒံ၊
သို့၊ နစာနအာပဇ္ဇေယျ၊ မရောက်ရာလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊
သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣဒံ၊ ဤနှစ်ပါးသောအင်္ဂါတို့
တွင် တပါးသောအင်္ဂါကို ထပေတုံ၊ ငှာ။ နောဟိယုတ္တံ၊ မသင့်။
ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဟိကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နောဟိယုတ္တံ နည်း။ ဘော
ဂေါတမ၊ မ။ ပညာ၊ ကို။ သီလပရိဓောတာ၊ သီလသည် ဖြစ်စေ
အပ်၏။ တနည်းကား၊ ပညာ၊ သည်။ သီလပရိဓောတာ၊ သီလ
ကြောင့်ဖြစ်၏။ သီလံ၊ ကို။ ပညာပရိဓောတံ၊ ပညာသည်ဖြစ်
စေအပ်၏။ တနည်းကား၊ သီလံ၊ သီလသည်။ ပညာပရိဓောတံ၊
ပညာကြောင့်ဖြစ်၏။ ယတ္ထယသ္မိံပုဂ္ဂလေ၊ ဌ။ ပညာ၊ သည်း
အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထတသ္မိံပုဂ္ဂလေ၊ ဌ။ သီလံ၊ သီလသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
ယတ္ထယသ္မိံပုဂ္ဂလေ၊ ဌ။ သီလံ၊ သီလသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ
တသ္မိံပုဂ္ဂလေ၊ ဌ။ ပညာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သီလံဝတော၊
သီလရှိသောသူအား။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။
ပညဝတော၊ အား။ သီလံ၊ သီလသည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ သီလ
ပညာဏဉ္စပန၊ သီလပညာကိုသာလျှင်။ လောကသ္မိံ၊ ဌ။ အဂ္ဂံဣတိ၊
မြတ်၏ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ သေယျ
ထာပိ၊ ဥပမာအဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဟတ္ထေနဝါ၊ လက်
တဖက်ဖြင့်မူလည်း။ ဟတ္ထံ၊ လက်တဖက်ကို။ ဓောဝေယျယထာ၊
ဆေးသကဲ့သို့။ ပါဒေနဝါ၊ ဖြင့်မူလည်း။ ပါဒံ၊ ကို။ ဓောဝေယျ
ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ပ။ အက္ခာယတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ထိုကြောင့်။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ အင်္ဂေသု၊ တို့တွင်။ ဧကံ၊ သော။
အင်္ဂံ၊ ကို။ ထပေတုံ၊ ငှာ။ နောဟိယုတ္တံ၊ သင့်။ (ဤသို့ယောဇနာ)။

(၂၀၂) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

အဟဇ္ဇေဝ၊ လျှင်။ ပရိသဂတော၊ ပရိသတ်၏အလယ်၌ နေသည်။ သမာနေော၊ ဖြစ်၍။ အဇ္ဈလိ၊ လက်အုပ်ကို။ ပဂ္ဂဏေယျံ၊ ချီအံ့။ တေံ၊ ထိုသို့ ပရိသတ်အလယ်၌ နေလျက် လက်အုပ်ချီခြင်းကို။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ပစ္စုဋ္ဌာနံ၊ ထ၍ ခရီးဦး ကြိုဆိုခြင်းဟူ၍။ ဓာရေတု၊ မှတ်တော်မူပါလော့။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ အဟဇ္ဇေဝ၊ လျှင်။ ပရိသဂတော၊ သည်။ သမာနေော၊ ၍။ ဝေဋ္ဌနံ၊ ဦးရစ်ကို။ သိရသာ၊ မှ။ ဩမုဇ္ဈေယျံ၊ ချွတ်အံ့။ “ဖြေအံ့၊ လည်းဟူ”။ တေံ၊ ထိုသို့ ဦးရစ်ကိုချွတ်ခြင်းကို။ ဘဝံဂေါတမော၊ သည်။ အဘိဝါဒနံ၊ အရိုအသေရှိခိုးခြင်းဟူ၍။ ဓာရေတု၊ လော့။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ အဟဇ္ဇေဝ၊ လျှင်။ ယာနဂတော၊ ယာဉ်ထက်နေသည်။ သမာနေော၊ ဖြစ်၍။ ယာနာ၊ မှ။ ပစ္စောရောဟိတွာ၊ သက်၍။ ဘဂဝန္တံ ဂေါတမံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေယျံ၊ အံ့။ တေန၊ ထိုသို့ ယာဉ်မှသက်၍ ရှိခိုးခြင်းကြောင့်။ မံ၊ ကို။ သာပရိသာ၊ သည်။ ပရိဘဝေယျ၊ ရာ၏။ သာပရိသာ၊ သည်။ ယံယေနကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ပရိဘဝေယျ၊ ရာ၏။ တေနကာရဏေန၊ ကြောင့်။ တဿဇနဿ၊ ၏။ ယသောပိ၊ သည်လည်း။ ပ။ ပတောဒလဋ္ဌိံ၊ ကို။ အဗ္ဗန္ဓာမေယျံ၊ ရှေ့ညွတ်အံ့။ တေံ၊ ထိုနှင်တံကို ရှေ့ညွတ်ခြင်းကို။ ဘဝံဂေါတမော၊ သည်။ ယာနာ၊ မှ။ ပစ္စောရောဟနံ၊ သက်၏ဟူ၍။ ဓာရေတု၊ လော့။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ အဟဇ္ဇေဝ၊ လျှင်။ ယာနဂတော၊ သည်။ သမာနေော၊ လျက်။ ဆတ္တံ၊ ကို။ သိရသာ၊ ဦးခေါင်းမှ။ အပနာမေယျံ၊ ပယ်အံ့။ တေံ၊ ထိုသို့ ထီးကို ဦးခေါင်းမှ ပယ်ခြင်းကို။ ဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ အဘိဝါဒနံ၊ ရိုသေစွာ ရှိခိုးခြင်းဟူ၍။ ဓာရေတု၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ သောဏဒဏ္ဍော၊ သည်။ အဝေါ၊ ၏။

၃၂၂။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သောဏဒဏ္ဍံ၊ သော။ မြာဟ္မဏံ၊ ကို။ ဓမ္မိယာ၊ တရားနှင့်လျောက်ပတ်သော။ ကထာယ၊ စကားဖြင့်။ သန္တဿေတွာ၊ ကောင်းစွာပြု၍။ သမာဒပေတွာ၊ ကောင်းစွာ ယူစေ၍။ သမုတ္တေဇေတွာ၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်စေ

၅-ကုဋဒန္တသုတ္တ-ခါဏုမတကမြာဟူဏဂဟပတိကာ (၂၈၃)

၍။သံပဟံသေတွာ၊ ကောင်းစွာ ရှင်စေ၍။ အာသနာ၊မှ။ဥဋ္ဌာယ၊
ထ၍။ ပက္ကမိ၊ ကြတော်မူလေ၏။

စတုတ္ထံ၊ သော။သောဏဒဏ္ဍသုတ္တံ၊သည်။
နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၅-ကုဋဒန္တသုတ္တ

ခါဏုမတကမြာဟူဏဂဟပတိကာ

၃၂၃။ ဘန္တေကဿပ၊ပ။ဇုဒံသုတ္တံ၊ ဤကုဋဒန္တသုတ်ကို။ မေ
မယာ၊သည်။ ဘဂဝတော၊၏။ သမ္မု၊ခါ၊မှ။ ဝေဝေကေနအာကာရေ
န၊ဖြင့်။ သုတံဥပလက္ခိတံ၊ ၏။ပ။ ယေနဒိသာဘာဂေန၊ အကြင်
အရပ်မျက်နှာအဖို့ဖြင့်။ ခါဏုမတံနာမ၊ ခါဏုမတအမည်ရှိသော။
မဂဓာနံ၊ မဂဓတိုင်းတို့၏။ မြာဟူဏဂါမော၊ ပုဏ္ဏားရွာသို့။
ဂန္တဗ္ဗော၊ သွားအပ်၏။တံ-တေနဒိသာဘာဂေန၊ဖြင့်။တံဂါမံ၊ထို
ပုဏ္ဏားရွာသို့။အဝသရိ၊ရောက်တော်မူလေ၏။ တတြ၊ ထိုအရပ်၌။
ဘဂဝါ၊သည်။ (သုဒံကားအနက်မရှိ)။ ခါဏုမတေ၊ ခါဏုမတ
အမည်ရှိသောရွာ၌။အဗ္ဗလဋ္ဌိကာယံ၊ တံခါး၏ အနီး၌ နုပျိုသော
သရက်ပင်ရှိသော ဥယျာဉ်၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။တေနခေါပနသမယေ
န၊ ၌။ ကုဋဒန္တော၊ ကုဋဒန္တအမည်ရှိသော။ မြာဟူဏော၊ သည်။
သတ္တုဿဒံ၊လူမျိုးဆင်ယာဉ်မြင်းယာဉ်အစရှိသော သတ္တဝါတို့ဖြင့်
ပြည့်ထသော။သတိဏကဋ္ဌောဒကံ၊ များစွာသော မြက် ထင်း ရေ
လည်းရှိထသော။ သဓညံ၊ များသော ဥစ္စာစပါးလည်းရှိထသော။
ရာဇဘောဂံ၊ မင်းမှ ရအပ်သော စည်းစိမ်လည်း ဖြစ်ထသော။
“မင်းကဲ့သို့ဖြစ်၍ ခံစားအပ်သော စည်းစိမ်လည်း ဖြစ်ထသော၊
လည်းဟူ”။ မာဂဓေန၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရထသော။ သေနိ
ယေန၊ များသော စစ်သည် ရှိထသော။ ဗိမ္ဗိသာရေန၊ ဗိမ္ဗိသာရ
အမည်ရှိသော၊ ရညာ၊သည်။ဒိန္နံ၊ ပေးအပ်ထသော။ ရာဇဒါယံ၊
မင်း၏အမွေဥစ္စာဖြစ်ထသော။မြဟူဒေယံ၊ မြတ်သောပေးခြင်းဖြင့်

(၂၀၄) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသစ်

ပေးအပ်ထသော။ ခါဏုမတံ၊ ခါဏုမတ အမည်ရှိသော ရွာကို။
အဗ္ဗာဝသတိ၊ စိုးအုပ်၍ နေ၏။ တေနခေါပနသမယေန၊ ဌ။ ကုဋ
ဒန္တဿ၊ သော။ မြာဟ္မဏဿ၊ သည်။ မဟာယညော၊ ကြီးစွာသော
ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို။ ဥပက္ခဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သတ္တဥသ
ဘသတာနိစ၊ နွားဥသဘခုနစ်ရာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တဝစ္စ
တရသတာနိစ၊ နို့စို့နွားငယ်ခုနစ်ရာတို့ကိုလည်းကောင်း။ သတ္တ
ဝစ္စတရိသတာနိစ၊ နို့စို့နွားမငယ်ခုနစ်ရာတို့ကိုလည်းကောင်း။
သတ္တအဇသတာနိစ၊ ဆိတ်ကုလားခုနစ်ရာတို့ကို လည်းကောင်း။
သတ္တဥရဗ္ဗသတာနိစ၊ ဆိတ်မြန်မာ ခုနစ်ရာတို့ကို လည်းကောင်း။
ယညတ္ထာယ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းငှာ။ ထုဏုပနီတာနိ၊ ယဇ်တိုင်၏
အနီးသို့ ဆောင်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၃၂၄။ ခါဏုမတကာ၊ ခါဏုမတရွာ၌ နေကုန်သော။ မြာဟ္မ
ဏ ဂဟပတိကာ၊ တို့သည်။ (အကြွင်းအနက်လွယ်၏)။ ပ။

၃၂၅။ ဘဝန္တော၊ တို့သည်။ အာဂမေန္တိ၊ ငံ့ကုန်ဦးလော့။ ပ။

ကုဋဒန္တရဏကထာ

၃၃၀။ တေနခေါပနသမယေန၊ ဌ။ အနေကာနိ၊ များစွာကုန်
သော။ မြာဟ္မဏသတာနိ၊ ပုဏ္ဏားအရာတို့သည်။ ခါဏုမတေ၊ ဌ။
ကုဋဒန္တဿ၊ သော။ မြာဟ္မဏဿ၊ ၏။ မဟာယညံ၊ ကြီးစွာသော
ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို။ အနုဘဝိဿာမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိမနသိကတွာ၊
၍။ ပုဋိဝသန္တိ၊ နေကုန်၏။

၃၃၁။ ပ။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ ဥပသက်မိဿတိ၊ ကပ်လတ္တံ့
ဟူသည်ကား။ သစ္စံကိရ၊ မှန်ပေသလော့။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစုံ၊
ကုန်၏။ ဘော၊ အရှင်တို့။ မေ၊ ၏။ ဝေပရိဝိတက္ကော၊ သည် ဟောတိ၊
၏။ အဟမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ပ။ ဥပသက်မိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။
အဝေါစ၊ မိန့်၏။ (အကြွင်း သောဏဒဏ္ဍသုတ်နှင့် တူ၏။ ကွရာ
မှာ ယောဇနာအံ့)။ ပ။

၅-ကုဋဒန္တသုတ္တ-မဟာဝိဇိတရာဇယညကထာ (၂၀၅)

မဟာဝိဇိတရာဇယညကထာ

၂၃၅။ ပ။ဘောဂေါတမ၊မ။ဂေါတမော၊သော။သမဏော၊
 သည်။တိရိဓယညသမ္ပဒဉ္စ၊သုံးပါးသောလားခြင်းရှိသော ယဇ်၏
 ပြည့်စုံခြင်းကို လည်းကောင်း။ သောဠသပရိက္ခာရဉ္စ၊ တစ်ဆယ့်
 ခြောက်ပါးသော ယဇ်၏ အခြံ အရံ အဆောက်အဦ ကိုလည်း
 ကောင်း။ ဇာနာတိ၊သိ၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဧတံဝစနံ၊ကို။ မေမယာ၊
 သည်။သုတံ၊ကြားအပ်၏။ အဟံ၊သည်။ ခေါပန၊စစ်ကား။ တိရိ-
 ဓယညသမ္ပဒဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သောဠသပရိက္ခာရဉ္စ၊ ကိုလည်း
 ကောင်း။ နဇာနာမိ၊ သိ။ အဟံ၊သည်။ မဟာယညံ၊ ကြီးစွာသော
 ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို။ ယဇိတံ၊ပူဇော်ခြင်းငှာ။ ဣစ္စာ၊မိစ၊အလိုလည်း
 ရှိ၏။ သာဓု၊အာယာစာမ၊တောင်းပန်ပါကုန်၏။ ဘဝံ၊ဂေါတမော၊
 သည်။ မေ၊အား။ တိရိဓယညသမ္ပဒဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သော
 ဠသပရိက္ခာရဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဒေသေတု၊ ကြားတော်မူ
 လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ ၏။

၂၃၆။ မြာဟ္မဏ၊ပုဏ္ဏား။တေနဟိ၊ကား။သုဏောဟိ၊လော။
 သာဓုကံ၊မြို့စွာ။ မနသိကရောဟိ၊လော့။ ဘာသိဿာမိ၊ ဟောအံ။
 ဣတိ၊ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘော၊
 အရှင်ဂေါတမ။ ဧဝံ သာဓု၊ ပြီ။ ဣတိ၊ခေါ၊ဤသို့လျှင်။ ကုဋဒန္တော၊
 သော။ မြာဟ္မဏော၊သည်။ ဘဂဝတော၊၏။ ဝစနံ၊ကို။ ပစ္စယော
 သိ၊၏။ဘဂဝါ၊သည်။ဧတံဝစနံ၊ကို။အဝေါစ၊၏။မြာဟ္မဏ၊ဏ္ဍား။
 ဘူတပုဗ္ဗံ၊ရှေး၌ဖြစ်၏။ အချော၊ဥစ္စာနှင့်ပြည့်စုံသော။ မဟဒ္ဒနော၊
 အလွန်များသော ဥစ္စာရှိ ထသော။ မဟာဘောဂေါ၊ များသော
 အသုံးအဆောင် ရှိထသော။ပဟူတဇာတရူပရဇတော၊များသော
 ရှေ့ငွေရှိထသော။ ပဟူတဝိတ္တံ၊ပကရဏော၊ များသော တန်းဆာ
 ရှေ့ခွက် ငွေခွက် အစရှိသော နှစ်သက်ခြင်းကို ပြုတတ်သော
 အဆောက်အဦဖြစ်သော ဥစ္စာရှိထသော။ပဟူတနေဓညော၊ များ
 စွာမြုပ်၍ထားသော ဥစ္စာစပါးရှိထသော။ ပရိပုဏ္ဏကောသဏော

(၂၀၆) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဋ္ဌာဂါရော၊ ပြည့်စုံသော ကျီကြရှိထသော။ မဟာဝိဇိတောနာမ၊
 မဟာဝိဇိတအမည်ရှိသော။ ရာဇာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ မြာဟ္မ-
 ကာ၊ ဣား။ အထခေါ၊ ဌ။ ရဟောဂတဿ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့
 ကပ်၍။ ပဋိသလ္လိနဿ၊ တစ်ယောက်အထီးတည်းနေထသော။ မဟာ
 ဝိဇိတဿ၊ မဟာဝိဇိတအမည်ရှိသော။ ရညော၊ န်။ စေတသော၊
 န်။ ဝေပရိဝိတက္ကော၊ ဤသို့သော အကြံသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား
 ဖြစ်၏။ ကိံဥဒပါဒိ၊ ဟူမူကား။ မေမယာ၊ သည်။ ဝိပုလာ၊ များ
 စွာကုန်သော။ မာနုဿိကာ၊ လူ့ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဘောဂါ၊
 စည်းစိမ်တို့ကို။ အဓိဂတာခေါ၊ ကုန်ပြီ။ မဟန္တံ၊ ကျယ်စွာသော။
 ပထဝီမဏ္ဍလံ၊ မြေအပြင်ကို။ အဘိဝိဇိယ၊ စိုးအုပ်၍။ အဇ္ဈာဝသာမိ၊
 နေ၏။ တနည်းကား၊ အဘိဝိဇိယ၊ အောင်၍။ အဇ္ဈာဝသာမိ၊ စိုး
 အုပ်၏။ ယံနုန-ယဒိပန၊ ၍။ ယံမဟာယညံ၊ အကြင် ကြီးစွာသော
 ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသည်။ မမ၊ န်။ “အား၊ လည်းဟူ”။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်
 စွာသောညဉ့်ပတ်လုံး။ ဟိတာယ၊ အစီးအပွားဖြစ်ခြင်းငှာ။ သုခါ
 ယ၊ ချမ်းသာဖြစ်ခြင်းငှာ။ အဿဘဝေယျ၊ န်။ တံမဟာယညံ၊ ထို
 ကြီးစွာသောယဇ်ကို။ အဟံ၊ သည်။ ယဇေယံ၊ ပူဇော်အံ့။ ဣတိ
 သော ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ န်။

၃၃၇။ အထခေါ၊ ထိုသို့အကြံဖြစ်သော အခါ၌။ မြာဟ္မကာ၊
 ဣား။ မဟာဝိဇိတော၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ပုရောဟိတံ၊ ပုရော
 ဟိတ်ဖြစ်သော။ မြာဟ္မကံ၊ ကို။ အာမန္တေတွာ၊ ခေါ်၍။ ဧတံဝစနံ၊
 ကို။ အဝေါစ၊ န်။ ကိံအဝေါစ၊ နည်း။ မြာဟ္မကာ၊ ဣား။ ဣမ၊
 ဤအရပ်၌။ ရဟောဂတဿ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်၍။ ပဋိ
 သလ္လိနဿ၊ တစ်ယောက် အထီးတည်း နေထသော။ မယံ၊ န်။
 စေတသော၊ န်။ ပ။ မြာဟ္မကာ၊ ဣား။ အဟံ၊ သည်။ မဟာယညံ၊ ကို။
 ယဇိတံ၊ ငှာ။ ဣစ္ဆာမိ၊ န်။ ယံယညယဇနံ၊ အကြင်ယဇ်ပူဇော်ခြင်း
 သည်။ မမ၊ အား။ ဒီဃရတ္တံ၊ ထုံး။ ဟိတာယ၊ ငှာ။ သုခါယ၊ ငှာ။
 အဿဘဝေယျ၊ န်။ တံယညယဇနံ၊ ကို။ ဘဝံ၊ အရှင်ပုဏ္ဏားသည်။
 အနုသာသတု၊ စီရင်လော့။ ဣတိဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ န်။

၅-ကုဒ္ဒဒန္တသုတ္တ-မဟာဝိဇိတရာဇယညကထာ (၂၀၇)

၃၃၈။ မြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ဧဝံ သို့။ ပုဏ္ဏေ၊ သော်။ ပုရောဟိ
 တော၊ ပုရောဟိတ်ဖြစ်သော။ မြာဟ္မဏော၊ သည်။ မဟာဝိဇိတံ၊
 သော။ ရာဇာနံ၊ ကို။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ အဝေါ၊ ၏။ ကိံ အဝေါ၊
 နည်းဟူမူကား။ ဘောတောရညော၊ အရှင်မင်းကြီး၏။ ဇနပဒေါ၊
 တို့သည်။ ယကဏ္ဍကာ၊ ခိုးသူတည်းသော ရန်သူတို့ဖြင့် ရန်သူ
 ရှိကုန်၏။ “ခိုးသူတည်း ဟူသော ငြောင့်တို့ဖြင့် ငြောင့်ရှိကုန်၏၊
 လည်းဟူ”။ သဥပ္ပိဋ္ဌော၊ ခိုးသူတို့ကြောင့် ပင်ပန်းခြင်းရှိကုန်၏။ ဂါမ
 ဃာတာပိ၊ ရွာကို ဖျက်ခြင်းတို့သည်လည်း။ ဒိဿန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။
 နိ၊ မဃာတာပိ၊ နိဂုမ်းကိုဖျက်ခြင်းတို့သည်လည်း။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။
 နဂရဃာတာပိ၊ မြို့ကိုဖျက်ခြင်းတို့ သည်လည်း။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။
 ပန္တဒူသနာပိ၊ ခရီး၌စောင့်၍ လုယက်ခြင်းတို့သည်လည်း။ “ခရီး
 သွားသောသူတို့သည်၊ လည်းဟူ”။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ခေါပန၊
 စင်စစ်။ ဘဝံရာဇာ၊ သည်။ ဧဝံ သို့။ သကဏ္ဍကေ၊ ခိုးသူတည်း
 ဟူသော ငြောင့်ရှိထသော။ သဥပ္ပိဋ္ဌော၊ ခိုးသူကြောင့် ပင်ပန်းခြင်း
 ရှိထသော။ ဇနပဒေါ၊ ၌။ ဗလိံ၊ အခွန်ကို။ ဥဒ္ဓရေယျ၊ ထုတ်အံ့။
 တေန၊ ထိုသို့ထုတ်ခြင်းကြောင့်။ ဘဝံရာဇာ၊ အရှင်မင်းကြီးသည်။
 အကိစ္စကာရီ၊ မပြုအပ်သော ကိစ္စကိုပြုသည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။
 ခေါပန၊ စင်စစ်။ သိယာ၊ ရံခါ။ ဘောတောရညော၊ ၏။ ဧဝံပရိ
 ဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ ကိံဘဝေယျ၊ နည်း။
 အဟံ၊ သည်။ ဧကံဒဿဒိလံ၊ ဤခိုးသူတည်း ဟူသောငြောင့်ကို။
 ဝနေနဝါ၊ သတ်သဖြင့် လည်းကောင်း။ “ဖျက်ဆီးသဖြင့်လည်း
 ကောင်း၊ လည်းဟူ”။ ဗန္ဓနေနဝါ၊ နှောင်ဖွဲ့သဖြင့် လည်းကောင်း။
 ဇာနိယာဝါ၊ ဥစ္စာယုတ်စေသဖြင့်လည်းကောင်း။ “ဥစ္စာကို ရှုံးစေ
 သဖြင့် လည်းကောင်း၊ လည်းဟူ”။ ဂရဟာယဝါ၊ ဦးခေါင်းပြည်း
 သည်ကို ပြုခြင်းအစရှိသော ကဲ့ရဲ့ဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်
 စေသဖြင့် လည်းကောင်း။ ပဗ္ဗာဇနာယဝါ၊ ပြည်မှ နှင်ထုတ်သဖြင့်
 လည်းကောင်း။ သမူဟနိဿာမိ၊ ပယ်ဦးအံ့။ “နှစ်ဦးအံ့လည်းဟူ”
 ဣတိဧဝံပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ ခေါပန၊ စင်စစ်။

၅၇၃

(၂၀၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဧဝံ၊ ဤသို့ ပယ်သည်။ သတိ၊ သော်။ တေဿဒဿုဒီလဿ၊ ထို
 ခိုးသူတည်း ဟူသော ငြောင့်ကို။ သမ္မာ၊ အကြွင်းမဲ့၊ သမုဋ္ဌာ
 တော၊ နုတ်ခြင်းသည်။ “ပယ်ခြင်းသည်၊ လည်းဟူ”။ နဟောတိ၊
 ဖြစ်။ ယေတေစောရာ၊ တို့သည်။ ဟတာဝသေသကာ၊ သေပြီး
 သည်မှ ကြွင်းကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဟေစောရာ၊
 တို့သည်။ ပစ္စာ၊ နောက်အခါ၌။ ရညော၊ ၏။ ဇနပဒံ၊ ကို။
 ဝိဟေဋ္ဌဿန္တိ၊ ညှဉ်းဆဲကုန် လတ္တံ့။ အဝိစ၊ စင်စစ်ကား။ ဣဒံ
 သံဝိဓာနံ၊ ဤသို့သော အစီအရင်ကို။ အာဂမ္မ၊ အကြောင်းပြု၍။
 “စွဲ၍လည်းဟူ”။ ဧဝံသို့။ တေဿ ဒဿုဒီလဿ၊ ထိုခိုးသူတည်း
 ဟူသောငြောင့်ကို။ သမ္မာ၊ လျောက်ပတ်စွာ။ သမုဋ္ဌာတော၊ ပယ်
 ခြင်းသည်။ “နုတ်ခြင်းသည်၊ လည်းဟူ”။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနဟိ၊
 ထိုသို့ကြီးစွာသော ယဇ်ကို ပူဇော်လိုသည်ရှိသော်။ ဘဝံရာဇာ၊
 မင်းသည်။ ယေဇနာ၊ တို့သည်။ ဘောတောရညော၊ ၏။ ဇနပဒေ၊
 ၌။ ကသိဂေါရက္ခေ၊ လယ်လုပ်ခြင်း နွားစောင့်ခြင်း၌။ ဥဿဟန္တိ၊
 အားထုတ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသူတို့အား။ ဘဝံရာဇာ၊ သည်။ ဗီဇ
 ဘတ္တံ၊ မျိုးရိက္ခာ ထမင်းကို။ အနုပ္ပဒေတု၊ ပေးတော် မူလော့။
 ဘောတောရညော၊ ၏။ ဇနပဒေ၊ ၌။ ယေတေဇနာ၊ တို့သည်။
 ဝါဏီဇွာယ၊ ကုန်သွယ်ခြင်း၌။ ဥဿဟန္တိ၊ အားထုတ်ကုန်၏။
 တေသံ၊ တို့အား။ ဘဝံရာဇာ၊ သည်။ ပါဘတံ၊ ကုန်ရင်းငွေစွာကို။
 အနုပ္ပဒေတု၊ ပေးတော်မူလော့။ ဘောတောရညော၊ ၏။ ဇနပဒေ၊
 ၌။ ယေဇနာ၊ တို့သည်။ ရာဇပေါရိသေ၊ မင်းခ ယောက်ျား
 အမှု၌။ ဥဿဟန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသူတို့အား။ ဘဝံရာဇာ၊
 သည်။ ဘတ္တဝေတ္တံနံ၊ ထမင်းရိက္ခာကို။ ပကပ္ပေတု၊ စီရင်တော်
 မူလော့။ တေစ မနဿာ၊ တို့သည်လည်း။ သကမ္မပသုတာ၊ မိမိ
 အမှု၌ အားထုတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ရညော၊ ၏။ ဇနပဒံ၊ ကို။ န
 ဝိဟေဋ္ဌဿန္တိ၊ မညှဉ်းဆဲကုန်လတ္တံ့။ ရညော၊ ၏။ ရာသိကော၊
 ဥစ္စာစုသည်။ မဟာစ၊ များသည်လည်း။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ခေမ
 ဋ္ဌိတာ၊ ပြိမ်းချမ်း စွာ တည်ကုန် ထသော။ “ဘေးမရှိကုန်

၅-ကုဋဒန္တသုတ္တ-မဟာဝိဇိတရာဇယညကဏာ (၂၈၉)

ထသော၊လည်းဟူ”။ အကဏ္ဍကော၊ ခိုးသူတည်းဟူသော ငြောင့်
မရှိကုန်ထသော။ အနုပ္ပိဋ္ဌာ၊ ခိုးသူကြောင့် ပင်ပန်းခြင်း မရှိကုန်
ထသော။ ဇနပဒါစ၊ ရွာစွန် ဇနပုဒ်တို့သည် လည်းကောင်း။
မနုဿာစ တို့သည်၎င်း။ မုဒါ၊ အချင်းချင်း။ မောဒမာနာ၊
ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥရောရင်၌။ ပုတ္တေ၊ တို့ကို။ နုစ္ဆန္တာ၊
ကစေကုန်လျက်။ အပါရုတဗရာ၊ ဟင်းလင်းသော တံခါးရှိကုန်
သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အဟံ၊ သည်။ မညေ
မညာမိ၊ အောက်မေ့၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပုရောဟိတော၊ သော။ မြာဟ္မ
ဏော၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘော၊ အရှင်ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏား။ ဝေ
သာဓု၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ မြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ မဟာဝိဇိတော၊ သော။
ရာဇော၊ သည်။ ပုရောဟိတဿ၊ သော။ မြာဟ္မဏဿ၊ ၏။ ဝစနံ၊
ကို။ ပဋိဿုတွာ၊ ဝန်ခံ၍။ ယေဇနာ၊ တို့သည်။ ရညော၊ ၏။ ဇန
ပဒေ၊ ၌။ ကသိဂေါရက္ခေ၊ လယ်လုပ်ခြင်းနွားစောင့်ခြင်း၌။ ဥဿ
ဟိံသု၊ အားထုတ်ကုန်၏။ တေသံ၊ တို့အား။ မဟာဝိဇိတော၊
သော။ ရာဇော၊ သည်။ ဗိဇတတ္ထံ၊ မျိုးရိက္ခာထမင်းကို။ အနုပ္ပဒါသိ၊
ပေး၏။ ပ။ ပါဘတံ၊ ကုန်ရင်းဥစ္စာကို။ အနုပ္ပဒါသိ၊ ၏။ ယေဇနာ၊
တို့သည်။ ရာဇပေါရိသေ၊ မင်းခယောကျ်ားအမှု၌။ ဥဿဟိံသု၊
အားထုတ်ကုန်၏။ တေသံ၊ တို့အား။ ပ။ ဘတ္တဝေတ္တနံ၊ ထမင်းရိက္ခာ
ကို။ ပကပ္ပေသိ၊ ၏။ တေစမနုဿာ၊ တို့သည်လည်း။ သကမ္မပသု
တာ၊ မိမိအမှု၌လုံ့လပြုကုန်သည်ဖြစ်၍။ ရညော၊ ၏။ ဇနပဒံ၊ ကို။
နဝိဟေဋ္ဌိံသု၊ မညှဉ်းဆဲကုန်။ ရညော၊ ၏။ ရာသိကော၊ ဥစ္စာအစု
သည်။ မဟာစ၊ များသည်လည်း။ အဟောသိ၊ ၏။ ခေမဋ္ဌိတာ၊
ဘေးမရှိကုန်ထသော။ အကဏ္ဍကော၊ ခိုးသူတည်းဟူသော ငြောင့်
မရှိကုန်ထသော။ အနုပ္ပိဋ္ဌာ၊ ခိုးသူကြောင့် ပင်ပန်းခြင်း မရှိကုန်
ထသော။ ဇနပဒါစ၊ ရွာစွန် ဇနပုဒ်တို့သည် လည်းကောင်း။
မနုဿာစ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ မုဒါ၊ အချင်းချင်း။ မောဒ
မာနာ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥရော၊ ၌။ ပုတ္တေ၊ တို့ကို။
နုစ္ဆန္တာ၊ ကစေကုန်လျက်။ အပါရုတဗရာမညေ၊ ဟင်းလင်းသော

(၂၉၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

တံခါးရှိကုန်သကဲ့သို့။ ဝိဟရိံသု၊ နေကုန်၏။ပ။ ဘော၊ အရှင်
 ပုရောဟိတ်။ မေမယာ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သောဒဿုခိလော၊ ထို
 ခိုးသူတည်းဟူသောငြောင့်ကို။ သမုဟတော၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ဘော
 တော၊ အရှင်ပုရောဟိတ်၏။ သံဝိဓာနံ၊ အစီအရင်ကို။ အာဂမ္မ၊
 စွဲ၍။ မေ၊ ငါ၏။ ရာသိကော၊ ဥစ္စာစုသည်။ မဟာစ၊ များသည်
 လည်း။ အဟောသိ၊ ပြီ။ပ။ မြာဟ္မဏ၊ ပုရောဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်များ။ အဟံ၊
 သည်။ မဟာယညံ၊ကို။ယဇိတုံ၊ငှာ။ဣစ္ဆာမိ၊၏။ယံယဇနံ၊အကြင်
 ယဇိပူဇော်ခြင်းသည်။မမ၊အား။ဒီဃရတ္တံ၊လုံး။ဟိတာယ၊ ငှာ။
 သုခါယ၊ငှာ။အဿဘဝေယျ၊ ၏။ တံယဇနံ၊ ကို။ဘဝံ၊ အရှင်
 ပုရောဟိတ်သည်။ အနုသာသတု၊ စီရင်လော့။ “ဆုံးမလော့၊
 လည်းဟူ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ရာဇော၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။

စတုပရိက္ခာရ

၃၃၉။ တေနဟိ၊ကား။ဘောတောရညော၊၏။ ဇနပဒေါ၊ ဌ။
 အနုယန္တာ၊ မိမိနောက်သို့အစဉ်လိုက်ကုန်သော။ ယေခတ္ထိယာစ၊
 အကြင်မင်းတို့သည် လည်းကောင်း။ နေဂမာစေဝ၊ အကြင်
 နိဂုံးရွာသူတို့သည် လည်းကောင်း။ ယေ ဇာနပဒါစ၊ အကြင်
 ဇနပုဒ်ရွာသူတို့သည် လည်းကောင်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဇနေ၊
 တို့ကို။ဘဝံရာဇော၊သည်။အာမန္တယတံ-အာမန္တယတု၊ ခေါ်တော်
 မူလော့။ဘော၊အိုလူများတို့။အဟံ၊သည်။မဟာယညံ၊ကို။ယဇိတုံ၊
 ငှာ။ဣစ္ဆာမိ၊၏။ယံယဇနံ၊သည်။မမ၊အား။ဒီဃရတ္တံ၊ရှည်စွာသော
 ညဉ့်ပတ်လုံး။ဟိတာယ၊ငှာ။သုခါယ၊ငှာ။ အဿဘဝေယျ၊၏။ တံ
 ယဇနံ၊ကို။ ဘောန္တော၊ အရှင်တို့သည်။ မေ၊အား။ အနုဇာနန္တ၊
 ခွင့်ပြုကုန်လော့။ဣတိ၊သို့။ အာမန္တယတံ-အာမန္တယတု၊ ဆိုတော်
 မူလော့။ ဘောတောရညော၊၏။ ဇနပဒေါ၊ဌ။အမစ္စာ၊ ချစ်သော
 အဆွေ ခင်ပွန်း ဖြစ်ထသော။ ပါရိသဇ္ဇော၊ အစေ အပါးကို
 ခံကုန်ထသော။ နေဂမာစေဝ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ ယေ
 ဇနပဒါစ၊ သည်လည်းကောင်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ဇနေ၊

တို့ကို။ ဘဝံရာဇော သည်။ အာမန္တယတံ-အာမန္တယတု၊ ခေါ်
 တော်မူလော့။ (ပါဠိမှာ။ပ။ ဟု ငုပ်သည်။ ဖော်လိုက်လည်)။
 မြာဟ္မဏ မဟာသာလာ၊ ဥစ္စာများသော ပုဏ္ဏားအမျိုး၌ ဖြစ်
 ကုန်သော။ “မြာဟ္မဏမဟာသာလမျိုး၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ လည်း
 ဟူ”။ ယေ နေဂမာစေဝ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ ယေ ဇာန
 ပဒါစ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ဇနေ၊ တို့ကို။
 ဘဝံရာဇောသည်။ အာမန္တယတံ-အာမန္တယတု၊ လော့။ ဂဟပတိ
 နေစယိကာ၊ ဥစ္စာများသော သူကြွယ်အမျိုး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ
 နေဂမာစေဝ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ ယေဇာနပဒါစ၊ တို့သည်
 လည်းကောင်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ ဇနေ၊ တို့ကို။ ဘဝံရာဇော
 သည်။ အာမန္တယတံ-အာမန္တယတု၊ လော့။ပ။ (အကြွင်းအနက်
 တူပြီ)။ ယံယဇနံ၊ သည်။ မမ၊ အား။ ဒီသရတ္ထံ၊ လုံး။ ဟိတာယ၊
 ငှာ။ သုခါယ၊ ငှာ။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ တံယဇနံ၊ ကို။ မေ၊ အား။
 ဘဝန္တော၊ အရှင်တို့သည်။ အနုဇာနန္တ၊ ခွင့်ပြုကုန်လော့။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ရာဇောသည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘဝံရာဇော သည်။ မဟာယညံ၊
 ကို။ ယဇတံ-ယဇတု၊ ပူဇော်တော်မူလော့။ မဟာရာဇ၊ ကြီး။ ယည
 ကာလော၊ ယဇပူဇော်အံ့သောအခါတန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ မနုဿာ၊
 တို့သည်။ အဝေါစံ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဣမိနာ ဝုစ္စမာနနယေန၊ ဤဆို
 လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ (ဣတိကား အဝုစ္စမာနာ ပေက္ခတည်း)။
 အနုမတိပက္ခာ၊ မိမိအလိုအားဖြင့် အပင်းအသင်း ဖြစ်ကုန်သော။
 “အခွင့်ကိုပေးတတ်ကုန်သော၊ လည်းဟူ”။ ဣမေစတ္တာရော၊ ဤ
 လေးပါးတို့သည်။ တဿေဝ ယညဿ၊ ၏လျှင်။ ပရိက္ခာရာ၊ အခြေ
 အရံတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။

အဋ္ဌပရိက္ခာရ

၃၄၀။ အဇော၊ ဥစ္စာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ မဟဒ္ဒနော၊ အတိုင်း
 မသိသော ဥစ္စာ ရှိ၏။ မဟာဘောဂေါ၊ များသော အသုံး
 အဆောင်ရှိ၏။ ပဟုတဇာတရူပရဇတော၊ များစွာသော ဥစ္စာ

(၂၉၂) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ရွှေငွေရှိ၏။ ပဟုတဝိတ္တုပကရဏော၊ များသောရွှေခွက် ငွေခွက် အစရှိသော နှစ်သက်ခြင်းကို ပြုတတ်သော အဆောက်အဦရှိ၏။ ပဟုဘဓနဓညော၊ များသောမြေ၌မြုပ်၍ ထားအပ်သော ဥစ္စာ စပါးရှိ၏။ ပရိပုဏ္ဏကောသကောဋ္ဌာ ဂါရော၊ ပြည့်စုံသော ကျီကြ ရှိ၏။ ဗလဝါ၊ များသော စစ်သည်မိုလ်ပါ ရှိ၏။ အဿဝါယ၊ စကားကို လိုက်နာတတ်ထသော။ ဩဝါဒပဋိကရာယ၊ အဆုံး အမကို လိုက်နာတတ်ထသော။ စတုရဂီနိယာ၊ သောသေနာယ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ၎င်း။ ပစ္စတ္တိကော၊ ရန်သူတို့ကို။ ယသသ၊ အခြံ အရံဖြင့်။ သဟတိမညေ၊ နှိပ်စက်သကဲ့သို့ဖြစ်၏။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရား နှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဒါယကော၊ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲတတ်၏။ “အလ္လုဉ္စရဲရင့် ၎င်း၊ လည်းဟူ”။ ဒါနပတိ၊ အလှူ၏အရှင်လည်းဖြစ်၏။ အနာဝဋ္ဌ ဌါရော၊ ဟင်းလင်းသော တံခါးရှိ၏။ သမဏ၊ မြာဟူဏ၊ ကပဏ ဒွိက ဝဏိဗ္ဗက ယာစကာနံ၊ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏား၊ အထီးကျန်သော ခရီးသွား၊ သူဆင်းရဲ၊ ဖုန်းတောင်း ယာစကာတို့၏။ ဩပါဏ ဘူတော၊ ရေကန် ရေတွင်း သဖွယ်ဖြစ်၏။ ပညာနိ၊ တို့ကို။ ကရော တိ၊ ၎င်း။ တဿတဿ သုဇာတဿ၊ ထိုထိုသော ဆရာအထံ၌ သင်ကြားခြင်းဖြင့်။ (သဝိဘတ် ကရိုဏ်း အနက်၌ ဖြစ်၏)။ ဗဟုဿုဒတာ၊ များသောသင်ကြားခြင်းရှိ၏။ (သုဇာတဿ၌ ဇာတ သဒ္ဓါကား တဗ္ဗောဘည်း)။ တဿတဿေဝ ဘာသိ တဿ၊ ထိုထို ဟောတော်မူအပ်သော ပါဠိတော်၏ သာလျှင်။ (ခေါပနကား ပဒါလင်္ကာရတည်း အတ္ထံ၊ ကို။ အယံ အတ္ထော၊ သည်။ ဣမဿ ဘာသိတဿ၊ ဤပါဠိ၏။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ အယံ အဒတ္ထာ၊ သည်။ ဣမဿဘာသိတဿ၊ ၎င်း။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣဘိ၊ သို့။ ဇာနာတိ၊ ၎င်း။ ပဏ္ဍိတော၊ ပစ္စုပ္ပန် သံသရာအကျိုး စီးပွားကိုသိသော ပညာနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဝိယတ္ထော၊ အထူးတူးသော အရာ၌လိမ်မာသော ပညာနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ မေဓာဝိ၊ ကိလေ သာတို့ကို ဖျက်ဆီးနိုင်သော ပညာနှင့်လည်းပြည့်စုံ၏။ အတိတာ နာဂဟပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ကုန်သော။ အတ္ထော၊ အကျိုးစီးပွားတို့ကို။ စိန္တေ၊ တုံ၊

၅-ကုဋဒန္တသုတ္တ-တိဿောဝိဓာ

ငှာ။ပဋိမလော၊ စွမ်းနှင်၏။ မဟာဝိဇိတော၊ သော၊ ရာဇော၊ သည်။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိအင်္ဂေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိအဋ္ဌင်္ဂါနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ တဿေဝယညဿ၊ ၏လျှင်။ ပရိက္ခာရာ၊ အခြံအရံတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ပ။

တိဿောဝိဓာ

၃၄၂။ အထခေါ၊ ဌ။ ပြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ပုရောဟိတော၊ သော။ ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ မဟာဝိဇိတဿ၊ သော။ ရညော၊ အား။ ယညာ၊ ယဇ်ပူဇော် သည်မှ။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေ့အဖို့၌ သာလျှင်။ တိဿော၊ ကုန်သော။ ဝိဓာ၊ ထားခြင်းတို့ကို။ ဒေသေသိ ကြား၏။ တိဿော၊ ကုန်သော။ ဝိဓာ၊ တို့သည်။ ကတမာ၊ ဟူမူကား။ ခေါပန၊ စင်စစ်။ မဟာယညံ၊ ကို။ ယိဋ္ဌကာမဿ၊ ပူဇော်ခြင်းငှာ အလိုရှိသော၊ ဘောတောရညော၊ အရှင်မင်းကြီး၏။ (ဝိပုဋ္ဌိသာ ရော၌စပ်)။ မဟာ၊ များစွာသော။ မေ၊ ၏။ ဘောဂက္ခန္ဓော၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာစုသည်။ ဝိဂစ္ဆိဿတိဝတ၊ ကုန်လတ္တံ့သည်တကား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကောစိဒေဝ၊ တစုံတခုလျှင်ဖြစ်သော။ “ရံခါလျှင်လည်းဟူ”။ ဝိပုဋ္ဌိသာရော၊ နှလုံးမသာ ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သော ဝိပုဋ္ဌိသာရော၊ ကို။ ဘောတာရညာ၊ သည်။ နကရဏီယော၊ မပြုအပ်။ မဟာယညံ၊ ယဇ်ကြီးကိုး ယဇ်မာနဿ၊ ပူဇော်ဆဲ ဖြစ်သော။ ဘောတောရညော၊ ၏။ မဟာ၊ သော။ မေ၊ ၏။ ဘော ဂက္ခန္ဓော၊ သည်။ ဝိဂစ္ဆိတိဝတ၊ ကုန်ခဲ့၏ တကား။ ဣတိ၊ သို့။ ကောစိဒေဝ၊ သော။ ဝိပုဋ္ဌိသာရော၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ သော ဝိပုဋ္ဌိသာရော၊ ကို။ ဘောတာရညာ၊ သည်။ နကရဏီယော၊ အပ်။ မဟာယညံ၊ ကို။ ယိဋ္ဌဿ၊ ပူဇော်ပြီးသော။ ဘောတောရ ညော၊ ၏။ မေ၊ ၏။ မဟာ၊ များစွာသော။ ဘောဂက္ခန္ဓော၊ သည်။ ဝိဂတောဝတ၊ ကုန်ခဲ့ပြီတကား။ ဣတိ၊ သို့။ ကောစိဒေဝ၊ တစုံတခု သာလျှင်ဖြစ်သော။ တနည်းကား၊ ရံခါလျှင်။ ဝိပုဋ္ဌိသာရော၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ သော ဝိပုဋ္ဌိသာရော၊ ကို။ ဘောတာရညာ၊ အရှင်

(၂၉၄) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

မင်းကြီးသည်။ နကရဏီယော၊ အပ်။ ဣတိ၊ ဤသည်တို့တည်း။
မြာဟူဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ပ။ ယညာ၊ ယဇ်ပူဇော်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေ့အဖို့
၌လျှင်။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမာဝိဓာ၊ ဤထားခြင်းတို့ကို။
ဒေသေတိ၊ ကြား၏။

ဒသအာကာရ

၃၄၃။ ။ ပ။ ယညာ၊ မှ။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ၌လျှင်။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။
အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂါဟကေသု၊ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။
ဝိပုဋိသာရံ၊ နှလုံးမသာခြင်းကို။ ပဋိဝိနေသိ၊ ပျောက်စေ၏။ ဘော
တောရညော၊ ၏။ ယညံ၊ ယဇ်ပူဇော်ရာသို့။ ပါဏာတိပါတိနောပိ၊
သူ့အသက်ကိုသတ်ကုန်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း။ ပါဏာ
တိပါတာ၊ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတာပိ၊ ကြဉ်ကုန်
သော သူတို့သည်လည်းကောင်း။ အာဂမိဿန္တိ၊ လာကုန်လတ္တံ့။
တတ္ထ၊ ထိုသူအပေါင်းတို့တွင်။ ယေဇနာ၊ တို့သည်။ ပါဏာတိ
ပါတိနော၊ သူ့အသက်ကိုသတ်တတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
တေသညေဝ၊ ထိုသူ့အသက်ကို သတ်တတ်ကုန်သော သူတို့အား
သာလျှင်။ တေနပါပေန၊ ထို-မကောင်းမှုကြောင့်။ အနိဋ္ဌော၊
မကောင်းသော။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။
(ဤသို့ ပါဌသေသထည့်၍ ယောဇနာ)။ တတ္ထ၊ ထိုသူအပေါင်း
တို့တွင်။ ယေဇနာ၊ တို့သည်။ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတာ၊ ကြဉ်
ကုန်၏။ တေဇနေ၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဘ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဘဝံ၊ အရှင်
မင်းကြီးသည်။ ယဇတံ-ယဇတု၊ ပူဇော်တော်မူလော့။ ဘဝံ၊ သည်။
သဇ္ဇတံ-သဇ္ဇတု၊ စွန့်ကြဲတော်မူလော့။ ဘဝံ၊ သည်။ စိတ္တမေဝ၊ စိတ်ကို
သာလျှင်။ မောဒတံ-မောဒတု၊ ဝမ်းမြောက်တော်မူစေလော့။ ဘဝံ၊
သည်။ အန္တရံ၊ ရံဇော်သာလျှင်။ ပသာဒေတု၊ ကြည်ညိုတော်မူစေလော့။
(ဝေလိုက်ပါ)။ ဘောတောရညော၊ ၏။ ယညံ၊ ယဇ်ပူဇော်ရာ
အရပ်သို့။ အဒိန္နာ ဒါယိနောပိ၊ အရှင်မပေးသောဥစ္စာကို ယူတတ်
ကုန်သော သူတို့သည် လည်းကောင်း။ အဒိန္နာဒါနာ၊ အရှင်

၅-ကုဋသုတ္တ-ဒသအာကာရ

မပေးသော ဥစ္စာကို ယူခြင်းမှ။ ပဋိပရတာ၊ ကြဉ်တတ်ကုန်သော သူတို့သည် လည်းကောင်း။ အာဂမိဿန္တိ၊ လာကုန်လတ္တံ့။ ပ။ ကာမေသု၊ သူတပါး၏မယားဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထု၊ ကာမဂုဏ် တို့၌။ မိစ္ဆာစာရိနောပိ၊ လွန်ကျူးသောအကျင့်ကို ကျင့်တတ်သော သူတို့သည် လည်းကောင်း။ ကာမေသု၊ တို့၌။ မိစ္ဆာစာရာ၊ လွန် ကျူးသော အကျင့်မှ။ ပဋိပရတာပိ၊ တို့သည် လည်းကောင်း။ အာဂမိဿန္တိ၊ လာကုန် လတ္တံ့။ ပ။ ပိသုဏဝါစာပိ၊ ကုန်းတိုက် စကားကို ဆိုတတ်ကုန်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း။ “အချစ် ပျက်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော စကားကို ဆိုတတ်ကုန်သော သူတို့ သည် လည်းကောင်း၊ လည်းဟူ”။ ပိသုဏာယ၊ အချစ်ပျက်ခြင်း ကို ဆိုတတ်သော။ ဝါစာယ၊ စကားမှ။ ပဋိပရတာပိ၊ တို့သည် လည်းကောင်း။ ပ။ ဖရသဝါစိနောပိ၊ ရုန်ရှင်းသော စကားကို ဆိုတတ်ကုန်သောသူတို့သည် လည်းကောင်း။ ဖရသာယ၊ ရုန်ရှင်း သော။ ဝါစာယ၊ စကားမှ။ ပ။ သမ္ပပ္ပလာပိနောပိ၊ အကျိုးမရှိ သောစကားကို ဆိုတတ်ကုန်သော သူတို့သည် လည်းကောင်း။ သမ္ပပ္ပလာပိ၊ အကျိုးမရှိသော စကားကိုဆိုခြင်းမှ။ ပ။ အဘိဇ္ဈာ လုနောပိ၊ လောဘကြီးကုန်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း။ အန ဘိဇ္ဈာလုနောပိ၊ လောဘ နည်း ကုန် သော သူတို့သည် လည်း ကောင်း။ ဗျာပန္နစိတ္တာပိ၊ ဒေါသနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့ သည်၎င်း။ အဗျာပန္နစိတ္တာပိ၊ ဒေါသနှင့်မယှဉ်သော စိတ်ရှိသော သူတို့သည် လည်းကောင်း။ ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာပိ၊ မကောင်းသော အယူ ရှိကုန်သော သူတို့သည် လည်းကောင်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာပိ၊ ကောင်းသော အယူရှိကုန်သော သူတို့သည် လည်းကောင်း။ အာဂမိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထိုသူတို့တွင်။ ယေဇနာ၊ တို့ သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ မကောင်းသော အယူရှိကုန်၏။ တေသံ ယေဝ၊ တို့အားသာလျှင်။ တေန၊ ထိုမကောင်းသော အယူဖြင့်။ အနိဗ္ဗော၊ မကောင်းသော။ ဝိပါကော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထိုသူအပေါင်းတို့တွင်။ ယေဇနာ၊ တို့သည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ၊

(၂၉၆) သုတ်သီလကွန်ပဋိတော်နိဿယသစ်

ကောင်းသော အယုဂ္ဂိကုန်၏။ တေဇနေ၊ တို့ကို။ အာရုဗ္ဗ၊ ဤ။
ဘဝံ၊ သည်။ ယဇတံ-ယဇတု၊ လော့။ ဘဝံ၊ သည်။ သဇတံ-
သဇတု၊ လော့။ ဘဝံ၊ သည်။ စိတ္တံဝေ၊ ကိုသာလျှင်။ မောဒတံ-
မောဒတု၊ လော့။ အန္တရံဝေ၊ ကိုသာလျှင်။ ပသာဒေတု၊ လော့။
ဇုတိ၊ သို့။ မြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ပုရောဟိတော၊ သော။ မြာဟ္မဏော၊
သည်။ မဟာဝိဇိတဿ၊ သော။ ရညော၊ န်။ (ဝိပုဋိသာရံဉ္စစပ်)။
ယညာ၊ ယဇပူဇော်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေ့အဖို့၌သာလျှင်။ ဒသဟိ၊
ကုန်သော။ ဣမေဟိအာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂါဟကေသု၊ အလှူ
ခံပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ဝိပုဋိသာရံ၊ ကို။ ပဋိဝိနေသိ၊ ပျောက်စေ၏။

သောဠသကာရ

၃၄၄။ ။ ပ* မဟာယညံ၊ ကြီးစွာသောယဇကို။ ယဇ မာနဿ၊
ပူဇော်ဆဲ ဖြစ်သော။ မဟာဝိဇိတဿ၊ သော။ ရညော၊ အား။
သောဠသဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ယညာကာရံ၊
ယဇပူဇော်ရာဖြစ်သော အခြင်းအရာကို။ (ကံထည့်)။ သန္ဓဿေ
သိ၊ တောင်းစွာပြု၏။ ရညော၊ န်။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ သမာဒပေသိ၊
ကောင်းစွာဆောက်တည်စေ၏။ သမုတ္တေဇေသိ၊ န်။ သံပဟံသေ
သိ၊ ကောင်းစွာ ရှင်စေ၏။ (ရညောသည် သန္ဓဿေသိ ကြိယာ၌
သမ္ပဒါန်ဖြစ်၍။ စိတ္တံ-၌ကား သမ္ပန်ဖြစ်၏။ စိတ္တံသည် သမာဒပေသိ
အစရှိသော ကြိယာသုံးခု၌သာကံဖြစ်၏။ သန္ဓဿေသိ၌ မပေသင့်။
သန္ဓဿေသိ ကံကို ပညာကာရံဟု ထည့်လေ)။ ခေါပန၊ စစ်။
မဟာယညံ၊ ကို။ ယဇမာနဿ၊ ပူဇော်ဆဲဖြစ်သော။ ဘောတောရ
ညော၊ အား။ ကောစိဒေဝ၊ တစုံတယောက်လျှင်ဖြစ်သော။ ဝတ္တာ၊
ကဲ့ရဲ့ဘတ်သော သူသည်။ သိယာ၊ န်။ ကိံသိယာ၊ အသို့ဖြစ်ရာ
သနည်း ဟူမူကား။ မဟာဝိဇိတော၊ မင်းသည်။ မဟာယညံ၊
ကို။ ယဇတိ၊ ပူဇော်၏။ တဿ၊ ထိုမဟာဝိဇိတမင်းသည်။ အနု
ယန္တာ၊ အစဉ်လိုက်ကုန်သော။ ခတ္တိယာ၊ မင်းမျိုးတို့ကို။ နေဝစခေါ
အာမန္တိတာ၊ မခေါ်ကုန်။ နေဝမာစေဝ၊ နိဂုံး ရွာသူတို့ကိုလည်း

၅-ကုဋသုတ္တ-သောဋ္ဌသာကာရ (၂၉၇)

ကောင်း။ ဇာနပဒါစ၊ ဇနပုဋ်ရွာသူတို့ကို၎င်း။ နောစခေါအာမန္တိ
 တာ၊ မခေါ်ကုန်။ အထစပန၊ ကား။ ဘဝံရာဇာ၊ သည်။ ဝေရူပံ၊
 သော။ မဟာယညံ၊ ကို။ ယဇတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကောစိဒေဝ၊ သော။
 ဝတ္တာ၊ ကဲ့ရဲ့တတ်သောသူသည်။ သိယာ၊ ၎င်း။ ဧဝံပိ၊ ဤသို့ကဲ့ရဲ့သော်
 လည်း။ ဘောတော ရညော၊ အား။ ဓမ္မတော၊ အကြောင်းနှင့်
 လျော်သောအားဖြင့်။ ဝတ္တာ၊ ကဲ့ရဲ့သောသူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
 ဘောတာခေါပနရညာ၊ သည်။ အနယန္တာ၊ အစဉ်လိုက်တတ်ကုန်
 သော။ ခတ္ထိယာ၊ မင်းမျိုးတို့ကို။ အာမန္တိတာ၊ ခေါ်အပ်ကုန်ပြီ။
 နေဂမာစေဝ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဇာနပဒါစ၊ တို့ကိုလည်း
 ကောင်း။ အာမန္တိတာ၊ ကုန်၏။ ဣမိနာပိကာရဏေန၊ ဖြင့်လည်း။
 တံ၊ ဤယဇပူဇော်သော အခြင်းအရာကို။ ဘဝံရာဇာ၊ သည်။
 ဇာနာတု၊ လော့။ ပ။ တဿ တေနရညာ၊ သည်။ အမစ္စာ၊ ချစ်သော
 အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပါရိသဇ္ဇာ၊ အစေအပါးကိုခံကုန်
 သော။ နေဂမာစေဝ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဇာနပဒါစ၊ တို့ကို
 လည်းကောင်း။ နောစခေါ အာမန္တိတာ၊ ကုန်။ (အထစပန ဘဝံ
 ရာဇာ ဝေ ရူပံ မဟာယညံ ယဇတိတိ အစရှိသော ပါဠိတို့ကို
 လ-ဟု၎်သတည်း)။ မြာဟ္မဏမဟာသာလာ၊ ဥစ္စာများသော
 ပုဏ္ဏားအမျိုး၌ဖြစ်ကုန်သော။ နေဂမာစေဝ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။
 ဇာနပဒါစ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဂဟပတိနေစယိကာ၊ ဥစ္စာ
 များသော သူကြွယ်အမျိုး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ နေဂမာစေဝ၊ တို့ကို
 လည်းကောင်း။ ဇာနပဒါစ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ နောစခေါ
 အာမန္တိတာ၊ မခေါ်ကုန်။ ပ။ မာတိတောစ၊ မှလည်းကောင်း။ ပိတိ
 တောစ၊ မှလည်းကောင်း။ ဥဘဘော၊ နှစ်ပါးစုံသော အဖို့တို့၌။
 နောစခေါသုဇာတော၊ ကောင်းစွာမဖြစ်။ ယာဝသတ္တမာပိတာ
 မဟယုဂါ၊ ဘိုးဘေးခုနစ်ဆက်တိုင်အောင်။ နောစခေါ သံသုဒ္ဓ
 ဂဟဏိကော၊ စင်သောအမိဝမ်းမရှိ။ ဇာတိဝါဒေန၊ အမျိုးကို
 အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သောစကားဖြင့်။ အက္ခိတ္တော၊ မပယ်အပ်။
 အနုပကုဋ္ဌော၊ မကဲ့ရဲ့အပ်။ အထစပန၊ စင်စစ်ကား။ ဘဝံရာဇာ၊

(၂၉၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သည်။ ဝေရူပံ၊ သော။ မဟာယညံ၊ ကိ။ ယဇတိ၊ ဇ်။ ဣတိ၊ သို့။
ဝတ္ထာ၊ ကဲ့ရဲ့သောသူသည်။ သိယာ၊ ဇ်။ ဝေဓိ၊ ဤသို့ကဲ့ရဲ့သော်
လည်း။ ဘောတောရညော၊ အား။ ဓမ္မတော၊ အကြောင်းနှင့်
လျော်သောအားဖြင့်။ ဝတ္ထာ၊ ကဲ့ရဲ့သော သူသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ခေါ
ပန၊ စင်စစ်။ ဘဝံ၊ ပဇာ၊ သည်။ ပ။ ဣမိနာပိကာရဏေန၊ ဖြင့်လည်း။
တံ၊ ထိုအခြင်းအရာကို။ ဘဝံရာဇာ၊ သည်။ ဇာနာတု၊ လော့။ ပ။
အဘိရူပေါ၊ နှစ်လိုဖွယ်သောအဆင်းရှိသည်။ နောစခေါဟောတိ၊
ဖြစ်။ ပ။ ဒဿနာယ၊ ရှုခြင်းငှာ။ အဒ္ဓါဝကာသော၊ ကြီးကျယ်သော
အရာရှိသည်။ နောစခေါဟောတိ၊ ဖြစ်။ ပ။ ဗလဝါ၊ စစ်သည်
မိုလ်ပါနှင့်ပြည့်စုံသည်။ နောစခေါဟောတိ၊ ဖြစ်။ အဿဝါယစ၊
စကားကို လိုက်နာတတ်ထသော။ ဩဝါဒပဋိကရာယ၊ အဆုံး
အမကိုလိုက်နာတတ်ထသော။ စတုရင်္ဂီနိယာ၊ သော။ သေနာယ၊
နှင့်။ နောစခေါသဗ္ဗန္ဓာဂတော၊ မပြည့်စုံ။ ယသသာ၊ အခြံအရံ
ဖြင့်။ ပစ္စတ္ထိကေ၊ ရန်သူတို့ကို။ နောစခေါသဟတိမညေ၊ နှိပ်စက်
သကဲ့သို့ မဖြစ်။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံသည်။ နောစခေါ
ဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဒါယကော၊ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲတတ်သည်။ နောစခေါ
ဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဒါနပတိ၊ သည်။ နောစခေါဟောတိ၊ မဖြစ်။
အနာဝဋ္ဌဒါရော၊ သည်။ နောစခေါ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သမဏ
ဗြာဟ္မဏ ကပဏဒ္ဓိက ဝဏိဗ္ဗက ယာစကာနံ၊ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏား၊
အထီးကျန်သသူ၊ ခရီးသွား၊ သူဆင်းရဲ၊ ဖုန်းတောင်း ယာစကာ
တို့၏။ နောစဩပါနဘူတော၊ ရေတွင်း၊ ရေကန်သဖွယ် မဖြစ်။
ပုညာနိ၊ တို့ကို။ နောစခေါကရောတိ၊ ပြု။ တဿ တဿ သုဇာ
တဿ၊ ထိုထိုသို့သော ဆရာတို့၏ အထံ၌ သင်ကြားခြင်းဖြင့်။
(ကရိုဏ်းအနက်၌ သဝိဘတ်တည်း။ ဇာတသဒ္ဓါ အနက်မရှိ)။
ဗဟုသုတော၊ များသော အကြားအမြင်ရှိသည်။ နောစခေါ
ဟောတိ၊ ဖြစ်။ တဿ တဿဝ ဘာသိတဿ၊ ဇ်လျှင်။ အတ္ထံ၊
အနက်ကို။ အယံအတ္ထော၊ သည်။ ဣမဿဘာသိတဿ၊ ဤပါဠိ၏။
အတ္ထော၊ တည်း။ အယံအတ္ထော၊ သည်။ ဣမဿ ဘာသိတဿ

၅-ကုဋဒန္တသုတ္တ-သောဠသကာရ (၂၉၉)

၏။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နောစခေါဇာနာတိ၊ သိ။
 ပဏှိတော၊ ပစ္စုပ္ပန် သံသရာစီးပွားကိုသိသော ပညာနှင့်ပြည့်စုံ
 သည်။ နောစခေါဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဝိယတ္ထော၊ အထူးထူးသော
 အရာတို့၌ လိမ္မာသော ပညာနှင့်ပြည့်စုံသည်။ နောစခေါ ဟော
 တိ၊ ဖြစ်။ မေဓာဝိ၊ ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးနိုင်သော ပညာနှင့်
 ပြည့်စုံသည်။ နောစခေါ၊ ဖြစ်။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နော၊ ကုန်
 သော။ အတ္ထော၊ တို့ကို။ စိန္တေတံ၊ ငှာ။ ပဋိမလော၊ စွမ်းနိုင်သည်။
 နောစခေါဟောတိ၊ ဖြစ်။ ပ။ သောဠသဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ
 အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ယညာကာရံ ယဇ်ပူဇော်ရာသော အခြင်း
 အရာကို။ သန္တဿေသိ၊ ကောင်းစွာပြစ်။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမာဒပေသိ၊
 ကောင်းစွာ ဆောက်တည်စေ၏။ သမုတ္တေဇေသိ၊ ကောင်းစွာ
 ထက်စေ၏။ သမ္ပဟံသေသိ၊ ကောင်းစွာရှင်စေ၏။

၃၄၅။ မြာဟူကာ၊ ပုဏ္ဏား။ တသ္မိံယညေ၊ ထိုယဇ်ပူဇော်ရာ
 ၌။ ဂါဝေါ၊ နွားတို့ကို။ နေဝဟညိံသု၊ မသတ်ကုန်။ အဇေဠကာ၊
 ဆိတ်တို့ကို။ နဟညိံသု၊ ကုန်။ ကုတ္တုဋ္ဌသူကရာ၊ ကြက် ဝက်
 တို့ကို။ နဟညိံသု၊ ကုန်။ ဝိဝိဓာ၊ အထူးထူး အပြားပြား
 ရှိကုန်သော။ ပါဏာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သံဃာတံ၊ ပျက်စီးခြင်း
 သို့။ “ထိပါးခြင်းသို့၊ လည်းဟူ။ နအာပဇ္ဇိံသု၊ ကုန်။ ရုက္ခာ၊ သစ်
 ပင်တို့ကို။ ယူပတ္တာယ၊ ယဇ်တိုင်အလို့ငှာ။ နဆိဇ္ဇိံသု၊ မဖြတ်ကုန်။
 ဒဗ္ဗာ၊ နေဇာမှတ်တိုင်တို့ကို။ ပရဟိံသတ္တာယ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းငှာ။
 “ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ၊ လည်းဟူ”။ နလုယိံသု၊ မရိတ်ကုန်။ (ဆိဇ္ဇိံသု
 လုယိံသု ဤကြိယာနှစ်ခုကားကမ္မဝါစကတည်း)။ အဿရညော၊
 ၏။ ဒါသာတိဝါ၊ ကျွန်တို့ဟူ၍ လည်းကောင်း။ ပေသာတိဝါ၊
 အစေအပါးတို့ဟူ၍ လည်းကောင်း။ ကမ္မကရောတိဝါ၊ အမှုကို
 ပြုသော သူတို့ဟူ၍လည်းကောင်း။ ယေပိဇနာ၊ တို့သည်လည်း။
 အဟေသံ၊ ကုန်၏။ တေပိဇနာ၊ တို့သည်လည်း။ ဒဏ္ဍတဇ္ဇိဇာ၊
 နှင်တံဖြင့် ခြိမ်းချောက်အပ်ကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဘယ
 တဇ္ဇိတာ၊ လက်ကိုဖြတ်ခြင်း အစရှိသော ဘေးဖြင့် ခြိမ်းချောက်

(၃၀၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကုန်သည်။နဟောန္တိ၊ ကုန်။ အဿုမုခါ၊ ယိုသော မျက်ရည်ရှိကုန်
သည်ဖြစ်၍။ ရုဒမာနာ၊ ငိုကုန်လျက်။ ပရိကမ္မာနိ၊ အမှုတို့ကို။
နအကံသု၊ မပြုရကုန်။ အထခေါ၊ စင်စစ်ကား။ ယေဇနာ၊ တို့သည်။
ဣစ္ဆိံသု၊ ကုန်၏။ တေဇနာ၊ တို့သည်။ အကံသု၊ ကုန်၏။ ယေ
ဇနာ၊ တို့သည်။ နဣစ္ဆိံသု၊ ကုန်။ တေဇနာ၊ တို့သည်။ နအကံသု၊
ကုန်။ ယံကမ္မံ၊ ကို။ ဣစ္ဆိံသု၊ ကုန်၏။ တံကမ္မံ၊ ကို။ နဣစ္ဆိံသု၊
ကုန်။ တံကမ္မံ၊ ကို။ နအကံသု၊ ကုန်။ သပ္ပိတေလနဝနိတဒမိမေဓုတဏီ
တေနေဝ၊ ထောပတ်၊ ဆီ၊ ဆီဦး၊ နို့၊ ဓမ်း၊ ပျား၊ တင်လဲ ဖြင့်
သာလျှင်။ သောယညော၊ သည်။ နိဋ္ဌာနံ၊ သို့။ အဂမာသိ၊ ၏။

၃၄၆။ အထခေါ၊ ဌ။ မြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ခတ္တိယာ၊ မင်းမျိုး
ဖြစ်ကုန်ထသော။ အနုယန္တာ၊ အစဉ်လိုက်ကုန်ထသော။ နေဂမာ
စေဝ၊ တို့သည် လည်းကောင်း။ ပ။ ပဟုတံ၊ များစွာသော။ သာ
ပတေယျံ၊ ဥစ္စာကို။ အာဒါယ၊ ၍။ မဟာဝိဇိတံ၊ သော။ ရာဇာနံ၊ သို့။
ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ ဒေဝ၊ ကြီး။ ပဟုတံ၊ သော။ ဣဒံ သာပတေယျံ၊
ကို။ ဒေဝညေဝ၊ သင်မင်းကြီးကိုသာလျှင်။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။
အာဘတံ၊ ဆောင်အပ်၏။ ဒေဝေါ၊ သည်။ တံသာပတေယျံ၊ ကို။
ပဋိဂ္ဂဏှာတု၊ ခံတော်မူလော့။ ဣတိဝေံ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။
ဘော၊ အချင်းတို့။ ဓမ္မိကေန၊ တရားနှင့် လျော်သော။ ဗလိနာ၊
အခွန်ဖြင့်။ အဘိသင်္ခတံပိ၊ ရှေ့ဆောင်သော်လည်း။ ပဟုတံ၊
များသော။ ဣဒံသာပတေယျံ၊ ဤဥစ္စာသည်။ မမ၊ အား။ အလံ
အယုတ္တံ၊ မသင့်။ တနည်းကား၊ ဣဒံသာပတေယျံ၊ ကို။ အဟံ
နဣစ္ဆာမိ၊ ငါအလိုမရှိ။ (မမကား ဤနောက်နည်း၌ ပဌမာ အနက်
သဝိဘတ်တည်း)။ တံသာပတေယျံ၊ သည်။ ဝေါ၊ တို့အား။
ဟောတု၊ ဖြစ်စေလော့။ ဣတောစ၊ ဤသင်တို့ ဥစ္စာထက်လည်း။
ဘိယျော၊ အလွန်။ ဟရထ၊ ဆောင်လေကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ရာဇာ၊
သည်။ အာဟ၊ ၏။ တေဇနာ၊ တို့သည်။ ရညာ၊ သည်။ ပဋိက္ခိတ္တာ၊
ပယ်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ ကေမန္တံ၊ တင့်အပ်သော အရပ်သို့။
အပက္ကမ၊ ဖဲကုန်၍။ ဝေံ၊ ဤသို့။ သမစိန္တေသံ၊ ကြံကုန်၏။ ကိံ

၅-ကုဒဒန္တသုတ္တ-သောဋ္ဌသာကာရ (၃၀၁)

စိန္တေသုံ၊ ကုန်သနည်းဟူမူကား။ မယံ၊ တို့သည်။ ဣမာနိသာပတေ
ယျာနိ၊ ဤဥစ္စာတို့ကို။ ပုနဒေဝ၊ လျှင်။ သကာနိဗရာနိ၊ မိမိအိမ်
တို့သို့။ ယံပဋိဟရေယျာမ၊ အကြင်ကြောင့်ဆောင်ကုန်ရာ၏။ ဧတံ
ပဋိဟရဏံ၊ ဤသို့ဆောင်ခြင်းသည်။ အမှာကံ၊ တို့အား။ နခေါ
ပတိရူပံ၊ မလျောက်ပတ်။ မဟာဝိဇိတော၊ သော၊ ရာဇာ၊ မင်းသည်။
မဟာယညံ၊ ကို။ ယဇတိ၊ ၏။ ဟန္တ၊ ယခု။ မယံ၊ တို့သည်။ အဿ၊
ထိုမင်းကြီး၏။ အနုယာဂိနော၊ အတူကိုပြု၍ ပူဇော်ကုန်သည်။
ဟောမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေသုံ၊ ကုန်၏။

၃၄၇။ အထခေါ၊ ဌ။ မြာဟ္မဏ၊ ကုဒဒန္တပုဏ္ဏား။ ယညဝါ
ဋ္ဌဿ၊ ယဇပူဇော်ရာ စရပ်၏။ ပုရတ္ထိမေန၊ အရှေ့ အရပ်၌။
ခတ္ထိယာ၊ ကုန်သော။ အနုယန္တာ၊ ကုန်သော။ နေဂမာစေဝ၊
တို့သည်လည်းကောင်း။ ဇာနပဒါစ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။
ဒါနာနိ၊ တို့ကို။ ပဋ္ဌပေသုံ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ ယညဝါဋ္ဌဿ၊
ယဇပူဇော်ရာစရပ်၏။ ဒက္ခိဏေန၊ ဌ။ အမစ္စာ၊ ချစ်သော အဆွေ
ခင်ပွန်းဖြစ်ကုန်ထသော။ ပါရိသဇ္ဇာ၊ အစေအပါးကို ပြုတတ်ကုန်
ထသော။ “အမူကို စီရင်တတ် ကုန်ထသော၊ လည်းဟူ”။
နေဂမာစေဝ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ ဇာနပဒါစ၊ တို့သည်
လည်းကောင်း။ ဒါနာနိ၊ တို့ကို။ ပဋ္ဌပေသုံ၊ ကုန်၏။ ယညဝါ
ဋ္ဌဿ၊ ၏။ ပစ္ဆိမေန၊ ဌ။ မြာဟ္မဏ မဟာသာလာ၊ ဥစ္စာများ
သော ပုဏ္ဏား အမျိုး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ပ။ ဂဟပတိနေစယိကာ၊
ဥစ္စာများသော သူကြွယ် အမျိုး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ပ။ မြာဟ္မဏ၊
ဏ္ဏား။ တေသုပိယညေသု၊ ထိုယဇပူဇော်ခြင်းတို့၌လည်း။ ဂါဝေါ။
တို့ကို။ နေဂဟညိံသု၊ မသတ်ကုန်။ (အနက်အောက်နှင့်တူပြီ)။
ပ။ တေယညာ၊ ထိုယဇတို့သည်။ နိဋ္ဌာနံ၊ ပြီးခြင်းသို့။ အဂမံသု၊
ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အနုမတိပက္ခာ၊
မိမိတို့၏အလိုအားဖြင့် အပင်းအသင်းတို့သည်လည်း။ “အခွင့်ကို
ပေးတတ်ကုန်သည်၊ လည်းဟူ”။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မဟာဝိဇိ
တော၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ အဂေဟိ၊ တို့နှင့်။

(၃၀၂) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သမန္တာဂတောစ၊ သည်လည်း။ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။အဿ၊ ထိုမဟာ
ဝိဇိတမင်း၏။ ဝုရောဟိတော၊ သော။ ပြာဟ္မဏော၊သည်။ စတူ
ဟိ၊ ကုန်သော။ အဂေဟိ၊တို့နှင့်။ သမန္တာဂတောစ၊ သည်လည်း။
ဟောတိ၊ဖြစ်၏။တိသော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဝိဓာစ၊ ထားခြင်း
တို့သည်လည်း။ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အယံကောဋ္ဌာသော၊ ဤ
တရားအစုကို။ တနည်းကား၊ အယံအာကာရော၊ ဤသို့ ဆိုအပ်
ပြီးသောအခြင်းအရာကို။ ပြာဟ္မဏ၊ ဣား။ တိဝိဓေယညသမ္ပဒါ
ဇ္ဇတိ၊ သုံးပါးသော ထားခြင်းရှိသော ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၏ ပြည့်စုံ
ခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။ သောဋ္ဌသပရိက္ခာရာဇ္ဇတိ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါး
သောအခြံအရံဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၃၄၈။ ဝေံ၊ သို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ တေ
ပြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ယညော၊ ယဇ်သည်။ အဟော၊ ဩော်
အံ့ဖွယ်ရှိစွ တကား။ ယညသမ္ပဒါ၊ ယဇ်၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်။
အဟော၊တကား။ဇ္ဇတိ၊သို့။ဥန္တာဒိနော၊ ပဲ့တင်ထပ်စေကုန်လျက်။
ဥစ္စာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓါ၊ သည်းစွာသော အသံရှိကုန်သည်။ အဟေ
သံ၊ကုန်၏။ ကုဋဒန္တော၊ သော။ ပြာဟ္မဏောပန၊ သည်ကား။
တုဏှိဘူတောဝ၊ ဆိတ်ဆိတ်သာလျှင်။ “အသံမရှိသည် ဖြစ်၍
သာလျှင်၊လည်းဟူ”။ နိသိန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ပ။ ကသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဘဝံကုဋဒန္တော၊ အရှင်ကုဋဒန္တသည်။ ဂေါတမဿ၊
သော။သမဏဿ၊၏။ သုဘာသိတံ၊ ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော
စကားကို။သုဘာသိတတော၊ ကောင်းစွာဆိုအပ်သောအားဖြင့်။
နအတ္တနုမောဒတိ၊ ဝမ်းမြောက်သနည်း။ ဇ္ဇတိ ဧတံဝစနံ၊ ကို။
အဝေါစံ၊ ကုန်၏။ဘော၊အချင်းတို့။အဟံ၊သည်။ပ။ နအတ္တနုမော
ဒါမိ၊ ဝမ်းမမြောက်သည်။န၊မဟုတ်။ သောဇနော၊သည်။ ဂေါတ
မဿ၊သော။သမဏဿ၊၏။သုဘာသိတံ၊ကို။ သုဘာသိတတော၊
အားဖြင့်။ နအတ္တနုမောဒေယျ၊ ဝမ်းမမြောက်သည်ဖြစ်အံ့။ တဿ
ဇနဿ၊၏။မုဗ္ဗါပိ၊ဦးခေါင်းသည်လည်း။ ဝိပတေယျ၊ မြေ၌ပြတ်၍
ကျလေရာ၏။ အပိစ၊စင်စစ်သဖြင့်။ ဘော၊ တို့။ မေ၊၏။ ဧဝံပရိဝိ

၅-ကုဒဒန္တသုတ္တ-သောဋ္ဌသာကာရ (၃၀၃)

တက္ကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း ကိံ ဟောတိ၊ နည်းဟူမူကား။ ဂေါ
 တမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ မေ-မယာ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။
 သုတံ၊ ကြားဘူး၏။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
 ဘဝိတုံ၊ ငှာ။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဧဝံ၊
 သို့။ နအာဟ၊ မဆို။ အပိစ၊ စင်စစ်ကား။ သမဏော၊ ရဟန်းဖြစ်
 သော။ ဂေါတမော၊ သည်။ (ဘာသတိ၌စပ်)။ အဟံ၊ သည်။ တဒါ၊
 ထိုယဇ်ပူဇော်သောအခါ၌။ ဧဝံယညယဇကော၊ ဤသို့ယဇ်ပူဇော်
 တတ်သောမင်းသည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။ အဟံ၊ သည်။ တဒါ၊ ၌။
 ဣတ္ထံ အယံဘာဝေါ၊ ဤသို့ယဇ်ပူဇော်တတ်သော သဘောရှိသော
 မင်းသည်။ အာသိ၊ ၎င်း။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ဘာသတိ၊ ၎င်း။
 ဘော၊ တို့။ တဿမယံ၊ ၎င်း။ ဧဝံပရိဝိတက္ကော သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။
 အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ သမဏော၊ သော။ ဂေါတမော၊ သည်။ တေန သမ
 ယေန၊ ၌။ မဟာဝိဇိတော၊ သော။ ရာဇော၊ သည်။ ယညသာမိ၊
 ယဇ်အရှင်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပုရောဟိတော၊ သော။
 မြာဟန္တော၊ သည်။ တဿယညဿ၊ ကို။ ယာဇေထ၊ ပူဇော်
 စေတတ်သောသူသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိသောပရိဝိတက္ကော၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဘဝံဂေါတမော၊ သည်။ ဧဝရူပံ၊ သော။ ယညံ၊
 ကို။ ယဇိတွာဝါ၊ မိမိပူဇော်၍လည်းကောင်း။ ယာဇေတွာဝါ၊ သူ
 တပါးတို့ကို ပူဇော်စေ၍လည်းကောင်း။ ကာယဿ၊ ၎င်း။ ဘေဒါ၊
 မှ။ ပရံမရဏာ၊ စုတိစိတ်တို့၏အဆုံး၌။ သုဂတိံ၊ ကောင်းသော
 အလားဖြစ်ထသော။ “ကောင်းမှုကိုပြုသောသူ၏ လားရာဖြစ်ထ
 ထသော၊ လည်းဟူ”။ သဂ္ဂံ၊ မြတ်သော ရူပါရုံ အစရှိသည်တို့၏
 တည်ရာ ဖြစ်ထသော။ လောကံ၊ နတ်ပြည်သို့။ ဥပပဇ္ဇိတွာ၊
 ရောက်ဘူးသည်ဖြစ်၍။ အဘိဇာနာတိပန၊ သိတော် မူ၏လော။
 ဣတိ၊ သို့။ ကုဒဒန္တော၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၎င်း။ မြာဟန္တော၊ ပုဏ္ဏား။ အဟံ၊
 သည်။ ဧဝရူပံ၊ သော။ ယညံ၊ ကို။ ယဇိတွာဝါ၊ ၍လည်းကောင်း။
 ယာဇေတွာဝါ၊ ၍လည်းကောင်း။ ကာယဿ၊ ၎င်း။ ဘေဒါ၊ မှ။
 ပရံမရဏာ၊ ၌။ သုဂတိံ၊ သော။ သဂ္ဂံလောကံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇိတာ၊

(၃၀၄) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ရောက်သည်ဖြစ်၍။ အဘိဇာနာမိ၏။ အဟံ၊ သည်။ (အဘိဇာနာ မိ၌စပ်)။ တေနသမယေန၊ ထိုယဇ်ပူဇော်သောအခါ၌။ ပုရောဟိ တော၊ သော။ မြာဟူဏော၊ သည်။ တဿယညဿ၊ ကို။ ယာဇေ တာ၊ ပူဇော်စေတတ်သောသူသည်။ “စိရင်စေတတ်သောသူသည် လည်းဟူ”။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိဇာနာမိ၊ ၏။

နိစ္စဒါနအနုကုလယည

၃၄၉။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣမာယ တိဝိဓယညသမ္ပဒါယ၊ ဤသုံးပါးသော ထားခြင်းရှိသော ယဇ်၏ ပြည့်စုံခြင်းအောက်။ ဣမာယ သောဠသ ပရိက္ခရာယ၊ ဤတဆယ့်ခြောက်ပါးသော အခြံ အရံအောက်။ အပ္ပဋ္ဌတရောစ၊ နည်းသော အားထုတ်ခြင်းရှိသည် လည်းဖြစ်ထသော။ အပ္ပသမာဒုရုပ္ပတရောစ၊ နည်းသော ဖျက်ဆီး ခြင်းရှိသည်လည်း ဖြစ်ထသော။ “နည်းသော နှိပ်စက်ခြင်း ရှိသည်လည်းဖြစ်ထသော၊ လည်းဟူ”။ မဟာပုလတရောစ၊ အကျိုး ကြီးသည်လည်းဖြစ်ထသော။ မဟာနိသံသတရောစ၊ များသော အကျိုးဆက်ရှိသည်လည်းဖြစ်ထသော။ အညော၊ သော။ ယညော၊ သည်။ အတ္ထိပန၊ ရှိသေး၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ ကုဋဒန္တော၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ မြာဟူဏ၊ ပုဏ္ဏား။ အညော၊ သော။ ယညော၊ သည်။ အတ္ထိဓေါ၊ ရှိသလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ပ။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ သောယညော၊ သည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကုဋဒန္တော၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ မြာဟူဏ၊ ပုဏ္ဏား။ အနုကုလယညာနိ၊ လျောက်ပတ်သော ယဇ်ဟုဆိုအပ် ကုန်သော။ ယာနိနိစ္စဒါနာနိ၊ အကြင်နိစ္စဒါနတို့ကို။ (တာနိကား တဗ္ဗောတည်း)။ သီလဝန္တေ၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ ပဗ္ဗဇိ တေ၊ တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ ဒိယုန္တိ၊ လှူအပ်ကုန်၏။ မြာဟူဏ၊ ပုဏ္ဏား။ အယံယညော၊ ဤနိစ္စဒါန တည်းဟူသော ယဇ်သည်။ ဣမာယ တိဝိဓယညသမ္ပဒါယ၊ ဤသုံးပါးသောထားခြင်းရှိသော ယဇ်၏ပြည့်စုံခြင်းအောက်။ ဣမာယ သောဠသ ပရိက္ခရာယ၊ ဤ

၅-ကုဋဒန္တသုတ္တ-နိစ္စဒါန အနုကုလယည (၃၀၅)

တဆယ့် ခြောက် ပါး သော အခြံအရံအောက်။ အပ္ပဋ္ဌတရောစ၊
နည်းသောအားထုတ်ခြင်းရှိသည်လည်း။ ဟောတိ။ ။ အပ္ပသမာ
ရန္တတရောစ၊ နည်းသော နှိပ်စက်ခြင်း ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ။ ။
မဟာပုလတရောစ၊ ကြီးမြတ်သော အကျိုးရှိသည်လည်း။ ဟောတိ။
၏။ မဟာနိသံသတရောစ၊ ကြီးသော အကျိုးဆက် ရှိသည်လည်း။
ဟောတိ။ ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေ၊ ဝေ။ ဘောဂေါ
တမ၊ မ။ ယေနဟေတုနာ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ အနုကုလ
ယညံ၊ လျှောက်ပတ်သော ယဇ်ဟုဆိုအပ်သော။ တိနိစ္စဒါနံ၊ ထိုနိစ္စ
အလှူသည်။ ဣမာယတိဝိဓေညသမ္ပဒါယ၊ အောက်။ ဣမာယသော
ဋ္ဌသပရိက္ခာရာယ၊ အောက်။ အပ္ပဋ္ဌတရဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ။ ။
။ ပ။ မဟာနိသံသတရဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ။ ။ သောဟေတု၊
ထိုအကျိုးကြီးခြင်း၏အကြောင်းသည်။ ကောနုဓေ၊ အဘယ်နည်း။
သော ပစ္စယေ၊ ထိုပစ္စည်းသည်။ ကောနုဓေ၊ ဤသို့။ ဣတိ၊ သို့။
ကုဋဒန္တော၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ။ (ဟေတုပစ္စယ ဤသဒ္ဓါနှစ်ခုကား
အနက်တူ၏)။ မြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော။
ယညံ၊ ကို။ အရဟန္တောဝါ၊ ရဟန္တာတို့သည် လည်းကောင်း။
အရဟတ္တမဂ္ဂံ၊ သို့။ သမာပန္နောဝါ၊ ရောက်အပ်သော သူတို့သည်
လည်းကောင်း။ နဂေါ ဥပသင်္ကမန္တိ၊ မကပ်လာကုန်။ တံအနုပ
သင်္ကမနံ၊ ထိုသို့မကပ်ခြင်းသည်။ ကိဿ၊ သော။ ဟေတု၊ ကား။
မြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ဧတ္ထ၊ ထိုသို့များသောအခါအခါဖြင့် ယဇ်
ပူဇော်ရာ၌။ ဒဏ္ဍပုဟာရာပိ၊ နှင်တံဖြင့် ပုတ်ခတ်ခြင်းတို့သည်။ ဟိ
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝလဂ္ဂါဟာပိ၊ လည်ကိုကိုင်ခြင်း
တို့သည်လည်း။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေရူပံ၊ သော။
ယညံ၊ သို့။ အရဟန္တောဝါ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ၊
သို့။ သမာပန္နောဝါ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ နဥပသင်္ကမန္တိ၊ ကုန်။
အယံ၊ သည်လျှင်။ အနုပသင်္ကမနဿ၊ မကပ်ခြင်း၏။ ဟေတု၊
တည်း။ (သုံးပုဒ်ထည့်ပါ)။ မြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ အနုကုလယညာနိ၊
ကုန်သော။ ယာနိ နိစ္စဒါနာနိ၊ တို့ကို။ (တာနိကား တဗ္ဗော

(၃၀၆) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

တည်း)။ သီလဝန္တေ၊ ကုန်သော။ ပဗ္ဗဇိတေ၊ တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရှိ။
 ဒိယန္တိ၊ ကုန်၏။ မြာဟူဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။
 ယညံ၊ သို့။ အရဟန္တာဝါ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ၊
 သို့။ သမာပနာဝါ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ ဥပသင်္ကမန္တိ၊ ကုန်၏။
 တံ၊ ထိုသို့ကပ်ခြင်းသည်။ ကိဿ၊ သော။ ဟေတု၊ နည်းဟူမကား။
 မြာဟူဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ဧတ္ထ၊ ဤနိစ္စဒါန တည်းဟူသော ယဇ်၌။ ဟိ
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒဏ္ဍပုဗ္ဗာရာပိ၊ နှင်တံဖြင့် ပုတ်ခတ်ခြင်းတို့သည်
 လည်း။ နဒိဿန္တိ၊ ကုန်။ ဝလဂ္ဂါဟာပိ၊ လည်ကို ကိုင်ခြင်းတို့သည်
 လည်း။ နဒိဿန္တိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေရူပံ၊ သော။ ယညံ၊
 နိစ္စဒါန တည်းဟူသော ယဇ်သို့။ အရဟန္တာဝါ၊ တို့သည်လည်း
 ကောင်း။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ၊ သို့။ သမာပနာဝါ၊ တို့သည် ၎င်း။
 ဥပသင်္ကမန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံ၊ လျှင်။ ဥပသင်္ကမဿ၊ ကပ်ခြင်း၏။
 ဟေတု၊ တည်း။ (သုံးပုဒ်ထည့်ပါ)။ မြာဟူဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ယေန
 ဟေတုနာ၊ ညြောင့်။ အနုကုလယညံ၊ သော။ တံနိစ္စဒါနံ၊ သည်။
 ဣမာယ တိရိယေညသမ္ပဒါယ၊ အောက်၊ ဣမာယ သောဋ္ဌသပရိက္ခာရာယ၊
 အောက်။ အပ္ပဋ္ဌတရဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ပ။ မဟာနိသံသတရဉ္စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အယံ၊
 ဤသို့ အရဟတ္တမဂ္ဂံနှင့် ပြည့်စုံသော သုတို့၏ ကပ်ခြင်းသည်။
 အပ္ပဋ္ဌတရာဒိနံ၊ နည်းသော အားထုတ်ခြင်း အစရှိသည် တို့၏။
 (သမ္ပန်ထည့်)။ ဟေတု၊ တည်း။ အယံ၊ လျှင်။ ပစ္စယော၊ တည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ဘဂ္ဂေါ၊ သည်။ အဝေါ၊ ၎င်း။

၃၅၀။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣမာယ တိရိယေညသမ္ပဒါယ။
 အောက်၎င်း။ ဣမာယ သောဋ္ဌသပရိက္ခာရာယ။ အောက်
 လည်းကောင်း။ အနုကုလယညေန၊ သော။ ဣဒိနာနိစ္စဒါနေနစ၊
 အောက်လည်းကောင်း။ အပ္ပဋ္ဌတရောစ၊ လည်းဖြစ်ထသော။ ပ။
 မဟာနိသံသတရောစ၊ လည်းဖြစ်ထသော။ အညော၊ တပါးသော။
 ယညော၊ သည်။ အတ္ထိပန၊ ရှိသေးသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ကုဋ
 ဒန္တော၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ မြာဟူဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ဣမာယ တိရိ

၅-တူဝေဒန္တသုတ္တ-နိစ္စဒါန အနုကုလယည (၃၀၇)

ယည သမ္ပဒါယစ၊ အောက်လည်းကောင်း။ ဣမာယ သောဠလ
 ပရိက္ခာရာယစ၊ အောက်လည်းကောင်း။ ဣမိနာ နိစ္စဒါနေနစ၊
 အောက်လည်းကောင်း။ ပ။ မဟာနိသံသတရောစ၊ လည်းဖြစ်ထ
 သော။ အညော၊ သော။ ယညော၊ သည်။ အတ္ထိခေါ၊ ရှိသလျှင်
 ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ န။ ဘောဂေါ
 တမ၊ မ။ ပ။ မဟာနိသံသတရောစ၊ လည်းဖြစ်ထသော။ သော
 ယညော၊ သည်။ ကတမောပန၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မြာဟူ
 ကော၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ န။ မြာဟူကာ၊ ပုဏ္ဏား။ ယောနရော၊ သည်။
 စာလုဒ္ဓိသံ၊ အရပ်လေးမျက်နှာ၌ရှိသော။ သံသံ၊ သို့။ ဥဒ္ဓိဿ၊ နှစ်။
 ဝိဟာရံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ န။ မြာဟူကာ၊ ဏ္ဍား။ အယံယညော၊ ဤ
 စတုစိသာသင်္ဘာကိုရည်၍ ကျောင်းကိုပြုခြင်းတည်းဟူသော ယဇ
 သည်။ ဣမာယ တိဝိဓ ယညသမ္ပဒါယစ၊ အောက်လည်းကောင်း။
 ပ။ မဟာနိသံသတရောစ၊ ကြီးသော အကျိုးဆက် ရှိသည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ န။

၃၅၁။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ပ။ ဣမိနာဝိဟာရဒါနေနစ၊ ဤ
 ကျောင်းအလှူအောက် လည်းကောင်း အပုဋ္ဌတရောစ၊ လည်းဖြစ်
 ထသော။ ပ။ မဟာနိသံသတရောစ၊ လည်းဖြစ်ထသော။ အညော၊
 သော။ ယညော၊ သည်။ အတ္ထိပန၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ မြာဟူကော၊
 သည်။ ပုစ္ဆိ၊ န။ မြာဟူကာ၊ ဏ္ဍား။ ပ။ မဟာနိသံသတရောစ၊ လည်း
 ဖြစ်ထသော။ အညော၊ သော။ ယညော၊ သည်။ အတ္ထိခေါ၊ တည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ န။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ပ။
 မဟာနိသံသတရောစ၊ လည်းဖြစ်ထသော။ အညော၊ သော။ သော
 ယညော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မြာဟူကော၊ သည်။
 ပုစ္ဆိ၊ န။ မြာဟူကာ၊ ပုဏ္ဏား။ ယောဇနော၊ သည်။ ပသန္တစိတ္တော၊
 ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ သရဏံ၊ ဣတိ၊ ဆင်းရဲကို
 ဖျောက်တတ်၏။ ချမ်းသာကိုဆောင်တတ်၏ဟူ၍။ ဂစ္ဆတိ-ဘဇတိ၊
 မှီဝဲဆည်းကပ်၏။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သရဏံ၊ ဣတိ၊ ဟူ၍။ ဂစ္ဆတိ-ဘဇတိ၊ န။
 သံသံ၊ ကို။ သရဏံ၊ ဣတိ၊ ဟူ၍။ ဂစ္ဆတိ-ဘဇတိ၊ န။ မြာဟူကာ။

(၃၀၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဣာား။ အယံယညော၊ ဤသို့ သရဏဂုံကို ဆောက်တည်ခြင်း တည်းဟူသော ယဇ်သည်။ ဣမာယ တိရိစ္ဆေယျသမ္ပဒါယစ၊ အောက်လည်းကောင်း။ပ။ ဣမိနာ ဝိဟာရ ဒါနေနစ၊ အောက် လည်းကောင်း။ အပ္ပဋ္ဌတရောစ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ မဟာနိသံသတရောစ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။

၃၅၂။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ပ။ ဣမေဟိ သရဏဂမနေဟိစ၊ ဤ သရဏဂုံတို့အောက် လည်းကောင်း။ အပ္ပဋ္ဌတရောစ၊ နည်းသော အားထုတ်ခြင်းရှိသည်လည်းဖြစ်ထသော။ပ။ မဟာနိသံသတရော စ၊ သည်လည်း ဖြစ်ထသော။ အညော၊သော။ ယညော၊ သည်။ အတ္ထိပန၊လော။ဣတိ၊သို့။ မြာဟ္မဏော၊သည်။ ပုစ္ဆိ၊၏။မြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ပ။ မဟာနိသံသတရောစ၊ လည်းဖြစ်ထသော။ အညော၊ သော။ယညော၊ သည်။အတ္ထိခေါ၊တည်း။ ဣတိ၊သို့။ဘဂဝါ၊သည်။ အဝေါစ၊၏။ပ။ဘောဂေါတမ၊မ။ပ။မဟာနိသံသတရောစ၊လည်း ဖြစ်ထသော။ အညော၊ သော။ သောယညော၊သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မြာဟ္မဏော၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ မြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ယောဇနေ၊သည်။ ပသန္တစိတ္တော၊ ဖြစ်၍။ သိက္ခာပဒါနိ၊ တို့ကို။ သမာဒိယတိ၊ ကောင်းစွာ ယူ၏။ “ကောင်းစွာ ဆောက် တည်၏၊လည်းဟူ”။ ကိံ အာဒိယတိ၊နည်း။ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ဝေရမဏိံ၊ကြဉ်၏။အဒိန္နာဒါနာ၊ မှ။ ဝေရမဏိံ၊၏။ ကာမေသု၊ ဝတ္ထု၊ကာမဂုဏ်ဖြစ်သော သူတပါးတို့၏ မယားတို့၌။မိစ္ဆာစာရာ၊ လွန်ကျူးသောအကျင့်မှ။ဝေရမဏိံ၏။မုသာဝါဒါ၊မှ။ဝေရမဏိံ၊ ၏။ သုရာခမရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ၊ သေအရက်ဟူသော ယဇ်ခြင်း မေ့လျော့ခြင်းအကြောင်းကိုသောက်ခြင်းမှ။ ဝေရမဏိံ၊၏။ဣတိ၊ သို့။သိက္ခာပဒါနိ၊တို့ကို။သမာဒိယာမ္ပိ၊၏။ မြာဟ္မဏ၊ ဣာား။အယံ၊ ခေါ်ယညော၊ ဤသိက္ခာ ပုဒ်တို့ကို ဆောက် တည် ခြင်း တည်း ဟူသော ယဇ်သည်။ ဣမာယ တိရိစ္ဆေယျ သမ္ပဒါယစ၊ အောက်

၅-ကုဋဒန္တသုတ္တ-ဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာ (၃၀၉)

လည်းကောင်း။ပ။ မဟာနိသံသတရောစ၊ သည်လည်း။ပ။ ဣတိ၊ သို့။ဘဂဝါ၊သည်။ အဝေါစ၊ ၏။

၃၅၃။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ပ။ ဣမေဟိ သိက္ခာပဒေဟိစ၊ ထို အောက်လည်းကောင်း။ အပ္ပဋ္ဌတရောစ၊ လည်းဖြစ်ထသော။ပ။ အညော၊ သော။ ယညော၊ သည်။ အတ္ထိပန၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ မြာဟ္မဏော၊သည်။ပုစ္ဆိ၊ ၏။ မြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ဣမာယ တိဝိဓ ယညသမ္ပဒါယစ၊ အောက်လည်းကောင်း။ပ။ ဣမေဟိ သိက္ခာ ပဒေဟိစ၊ ထိုအောက်လည်းကောင်း။အပ္ပဋ္ဌတရောစ၊ လည်းဖြစ် ထသော။ပ။မဟာနိသံသတရောစ၊ လည်းဖြစ်ထသော။ အညော၊ သော။ယညော၊ သည်။ အတ္ထိခေါ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။အဝေါစ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊မ။ ဣမာယ တိဝိဓ ယညသမ္ပ ဒါယစ၊အောက်လည်းကောင်း။ပ။ မဟာနိသံသတရောစ၊ လည်း ဖြစ်ထသော။ အညော၊ သော။ ယညော၊ သည်။ ကတမောပန၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မြာဟ္မဏော၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ မြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ပ။မြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ ဣမာယ ယညသမ္ပဒါယ၊ ဤအရ- တာတ္ထိဗိုလ် တည်းဟူသော ယဇ်၏ပြည့်စုံခြင်းမှ။ အညော၊ သော။ ဣမာယ ယညသမ္ပဒါယ၊ ထက်။ ဥတ္တရိဝါ၊ လွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်ထသော။ ပဏီတတရာဝါ၊ ထူးမြတ်သည်လည်း ဖြစ်ထသော။ ယညသမ္ပဒါ၊ ယဇ်၏ပြည့်စုံခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။

ကုဋဒန္တဥပါသကတ္ထ ပဋိဝေဒနာ

၃၅၄။ ပ။ဘောဂေါတမ၊ မ။ သောဟံ- သောအဟံ၊ ထို ငါသည်။သတ္တဥသဘာသတာနိစ၊ နွားဥသဘ ခုနစ်ရာတို့ကိုလည်း ကောင်း။သတ္တဝစ္စသတာနိစ၊ နွားပေါက် ခုနစ်ရာ တို့ကိုလည်း ကောင်း။သတ္တဝစ္စတရိသတာနိစ၊နို့ညှစ်နွားမခုနစ်ရာတို့ကို၎င်း။ သတ္တအဇသတာနိစ၊ ဆိတ်မြန်မာ ခုနစ်ရာတို့ကို လည်းကောင်း။

(၃၁၀) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သတ္တုဥရုဗ္ဗသတန်စ၊ ဆိတ်ကုလား ခုနစ်ရာ တို့ကိုလည်း
ကောင်း။ မုဗ္ဗာမိ၊ လွှတ်၏။ တေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။ ဇီဝိတံ၊ ကို။
ဒေမိ၊ လှူ၏။ ဟရိတာနိ၊ စိမ်းကုန်သော။ တိဏာနိစေဝ၊ မြက်
တို့ကိုလည်း။ ခါဒန္တ၊ စားစေကုန်လော့။ သီတာနိ၊ ချမ်းကုန်သော။
ပါနီယာနိစ၊ ရေတို့ကိုလည်း။ ပိဝန္တ၊ သောက်စေကုန်လော့။
နေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့အား။ သီတော၊ ချမ်းမြေ့စွာသော။ ဝါတော
စ၊ သည်လည်း။ ဥပဝါယတု၊ လာစေလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မြာဟူ
ဏော၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။

သောတာပတ္တိဖလသန္တိကိရိယာ

၃၅၅။ အထခေါ၊ ဌ။ ဘဂဝါ၊ ဘည်။ ကုဋဒန္တဿ၊ သော။
မြာဟူဏဿ၊ အား။ အနုဗ္ဗိကထံ၊ အစဉ်ဖြစ်သော တရားဒေသနာ
ကို။ ကထေသိ၊ ၏။ ဣဒံသာ အနုပုဗ္ဗိကထာ၊ သည်။ သေယျထာ
ကတမာ၊ နည်းဟူမူကား။ ဒါနကထဉ္စ၊ အလှူစကား၎င်း။ သီလ
ကထဉ္စ၊ လည်းကောင်း။ သဂ္ဂကထဉ္စ၊ နတ်ပြည် စကား လည်း
ကောင်း။ ကာမာနံ၊ ကာမဂုဏ်တို့၏။ အာဒီနဝဉ္စ၊ အပြစ်လည်း
ကောင်း။ ဩကာရဉ္စ၊ အယုတ်လည်းကောင်း။ သံကီလေသဉ္စ၊ ညစ်
ညူးခြင်းလည်းကောင်း။ နေက္ခမ္မေ၊ ကာမဂုဏ်တို့မှ ထွက်မြောက်
ခြင်း၌။ အာနိသံသဉ္စ၊ အကျိုးလည်းကောင်း။ ဣတိဗုဒ္ဓံ၊ အနုပုဗ္ဗိ
ကထာ၊ တို့ကို။ ပကာသေတိ၊ ထင်ရှားပြတော်မူ၏။ ယဒါ၊ ဌ။
ဘဂဝါ၊ သည်။ ကုဋဒန္တံ၊ သော။ မြာဟူဏံ၊ ကို။ ကလ္လစိတ္တံ၊ သစ္စာ
လေးပါးကို သိခြင်းငှာခံသောစိတ်ရှိသည်ကို။ မုဒုစိတ္တံ၊ နူးညံ့သော
စိတ်ရှိသည်ကို။ ဝိနိဝရုဏစိတ္တံ၊ နိဝရုဏမှကင်းသော စိတ်ရှိသည်
ကို။ ဥဒဂ္ဂစိတ္တံ၊ ဝမ်းမြောက်သောစိတ်ရှိသည်ကို။ ပသန္တစိတ္တံ၊ ကြည်
လင်သောစိတ်ရှိသည်ကို။ အညာသိ၊ သိတော်မူ၏။ အထ၊ ထိုသို့
သိသောအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ သာမုက္ကံသိကာ၊ မိမိ
အလိုလိုသာလျှင်သိအပ်သော။ ယာဓမ္မဒေသနာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။

၅-ကုဋဒန္တသုတ္တ-သောတာပတ္တိဖလ သစ္စာကိရိယာ (၃၁၁)

တံဗ္ဗဒေသနံ၊ ကိ။ ပကာသေတိ၊ ဇာ။ ကိ။ ပကာသေတိ၊ နည်းဟူမူ
 ကား။ ဒုက္ခဉ္စ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို လည်းကောင်း။ သမုဒယဉ္စ၊ သမုဒယ
 သစ္စာကို လည်းကောင်း။ နိရောဓဉ္စ၊ နိရောဓ သစ္စာကို၎င်း။
 မဂ္ဂဉ္စ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို လည်းကောင်း။ ပကာသေတိ၊ ဇာ။ သုန္ဒ၊ မြူစင်
 စွာသော။ အပဂတကာဠကံ၊ ကင်းသော အညစ်အကြေးရှိသော။
 ဝတ္ထိ၊ ကိ။ သမုဒေဝ၊ ကောင်းစွာလျှင်။ ရဇနံ၊ ဆိုးရည်သည်။ ပဋိဂ္ဂ
 ဣယျ၊ သေယျထာပိ၊ တပ်စွန်းဘိသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ကုဋ
 ဒန္တဿ၊ သော။ ပြာဟ္မဏဿ၊ အား။ တသ္မိံ၊ ယေဝအာသနေ၊ ထို
 နေရာ၌လျှင်။ ဝိရဇံ၊ ကိလေသာ တည်းဟူသော မြူကင်းထသော။
 ဝိတမလံ၊ ကိလေသာ တည်းဟူသော အညစ်အကြေးကင်းသော။
 ဓမ္မစက္ခံ၊ သောတာပတ္တိမဂ် ဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။
 ကိ။ ဥဒပါဒိ၊ နည်း။ ယံကိဉ္စ၊ အလုံးစုံသော တေဘူမက တရား
 သည်။ သမုဒယဓမ္မံ၊ အဖန်တလဲလဲ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ တံ
 သမ္ပံ၊ ထိုအလုံးစုံသော ဖြစ်ခြင်းသဘောတရားသည်။ နိရောဓ
 ဓမ္မံ၊ ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဒပါဒိ၊ ဇာ။

၃၅၆။ အထဇော၊ ဉ္စ။ ကုဋဒန္တာ၊ သော။ ပြာဟ္မဏော၊
 သည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မော၊ မြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါး တရားရှိသည်
 ဖြစ်၍။ ပတ္တဓမ္မော၊ ရောက်အပ်ပြီးသော တရားရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဒိတ
 ဓမ္မော၊ သိအပ်ပြီးသော တရားရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရိယောဂါဠဓမ္မော၊
 ဉာဏ်ဖြင့် သက်ပြီးသော တရားရှိသည်ဖြစ်၍။ တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော၊
 ပယ်အပ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာရှိသည် ဖြစ်၍။ ဝိဂတကထံကထော၊
 ဤသို့ဖြစ်သလော ဤသို့ဖြစ်သလော ဟူသော တွေးတောခြင်း
 ကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဝေသာရဇ္ဇပတ္တော၊ ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်သည်
 ဖြစ်၍။ “ယံမှားခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည် ဖြစ်၍၊
 လည်းဟူ”။ သတ္တုသာသနေ၊ ဉ္စ။ အပရပစ္စယော၊ ဘုရားမှတစ်ပါး
 ယုံကြည်ခြင်း မရှိသည် ဖြစ်၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိ။ ဇေတဝစနံ၊ ကိ။
 အဝေါစ၊ ဇာ။ ဘဝံဂေါတမော၊ သည်။ သွာတနာယ၊ နက်ဖြန်
 အလိုငှာ။ မေ၊ ဇာ။ ဘတ္တံ၊ ကိ။ ဘိက္ခုသံသေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ က။

(၃၁၂) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

အမိဝါသေတု၊ သည်းခံတော်မူလော့။ ဣတိတေဝစနံ၊ ကို။ အဝေါ
စ။ ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တုဏှိဘာဝေန၊ ဆိတ်ဆိတ် နေသဖြင့်။
အမိဝါသေတိ၊ ။ ။

၃၅၇။ ။ ပ။ တဿာ ရတ္တိယာ၊ ။ ။ အစွယေန၊ လွန်သဖြင့်။
သကေယညဝါဠေ၊ မိမိ၏ ယဇ်ပူဇော်ရာ စရပ်၌။ ပဏီတံ၊ မြတ်
သော။ ခါဒနီယံ၊ ခဲဘွယ်ကို။ ဘောဇနီယံ၊ စားဘွယ်ကို။ ပဋိယာ
ဒါပေတွာ၊ စီရင်စေ၍။ ဘဂဝတော၊ အား။ ဘော ဂေါတမ၊
မ။ ကာလော၊ အခါတန်ပြီ။ ဘတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ကာလံ၊ ကို။ အာရောစာပေသိ၊ ကြားစေ၏။

၃၅၈။ ။ ပ။ သန္တပေသိ၊ ကောင်းစွာ ရောင့်ရဲစေ၏။ သမ္ပဝါ
ရေသိ၊ တန်ပြီဟုမြစ်စေ၏။ အထခေါ၊ ။ ။ ကုဋဒန္တော၊ သော။
ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဘုတ္တာဝိံ၊ ဆွမ်းဘုဉ်းပေး
ပြီး၍။ ဩဏီတပတ္တပါဏိံ၊ သပိတ်တော်မှ ပယ်ပြီးသော လက်
ရှိသည်ကို။ “သပိတ်တော်မှချပြီးသောလက်ရှိသည်ကိုလည်းဟူ”။
(သလ္လက္ခေတွာ ထည့်ပါ)။ သလ္လက္ခေတွာ၊ မှတ်၍။ အညတရံ၊
မထင်ရှားသော။ နိစံ၊ နိမ့်သော။ အာသနံ၊ ကို။ ပ။ ဓမ္မိယာ၊ ထိုခဏ
အား လျှောက်ပတ်သော။ ကထာယ၊ တရားစကားဖြင့်။ သန္တသေ
တွာ၊ ကောင်းစွာပြု၍။ သမာဒပေတွာ၊ ကောင်းစွာ ယူစေ၍။
သမုတ္တေဇေတွာ၊ ကောင်းစွာ ထက်စေ၍။ သမ္ပဟံသေတွာ၊
ကောင်းစွာ ရှင်စေ၍။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပတ္တမိ၊ ။ ။
ပဉ္စမံ၊ သော။ ကုဋဒန္တသုတ္တံ၊ သည်။
နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၆-မဟာလိသုတ္တ
ဗြာဟ္မဏဂူတဝတ္ထု

၃၅၉။ ဘန္တေကဿပ၊ ကဿပ။ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤမဟာလိသုတ်
ကို။ မေ မယာ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ။ ။ သမ္ပုခါ၊ မှ။ ဧဝံ၊ သို့။ သုတံ-
ဥပလက္ခိတံ၊ မှတ်လိုက်ရ၏။ ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ။ ။ ဘဂဝါ၊

၆-မဟာလိသုတ္တ-မြာဟ္မဏဒူတဝတ္ထု (၃၁၃)

သည်။ ဝေသာလိယံ၊ ဌ။ မဟာဝနေ၊ တောကြီး၌။ ကုဋ္ဌာဂါရ သာလာယံ၊ စုလစ်ပွန်းချွန်တပ်သော စရပ်၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တေန ခေါ်ပန သမယေန၊ ဌ။ သမ္ပဟုလာ၊ များစွာကုန်သော။ မြာဟ္မဏ ဒူတာ၊ ပုဏ္ဏားတို့၏ တမန် ဖြစ်ကုန်သော။ ကောသလကာစ၊ ကောသလ တိုင်းသားတို့သည် လည်းကောင်း။ မြာဟ္မဏဒူတာ၊ ကုန်သော။ မာဂဓကာစ၊ မာဂဓတိုင်းသားတို့သည်၎င်း။ ဝေသာ လိယံ၊ ဌ။ ကေနစိဒေဝ၊ တစုံတခုသေ၌။ ကဇုကီယေန၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စ ဖြင့်။ ပဋိဝသန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။

၃၆၀။ အထခေါ၊ ဌ။ မြာဟ္မဏဒူတာ၊ ပုဏ္ဏားတို့၏ တမန်ဖြစ် ကုန်သော။ တေကောသလကာစ၊ ထိုကောသလ ကိုင်းသားတို့ သည်၎င်း။ မြာဟ္မဏဒူတာ၊ ကုန်သော။ တေ မာဂဓကာ စ၊ ထို မာဂဓတိုင်းသားတို့သည် လည်းကောင်း။ ယေန-ယတ္ထ၊ ဌ။ မဟာ ဝနံ၊ တောကြီးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ယေန-ယတ္ထ၊ ဌ။ ကုဋ္ဌာဂါရသာ လာ၊ စုလစ်ပွန်းချွန်တပ်သောစရပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေနတတ္ထ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိံသု၊ ကပ်ကုန်၏။ တေန ခေါ်ပန သမယေန၊ ဌ။ အာယသ္မာ၊ ရှည်သော အသက်ရှိသော။ နာဂိတော၊ နာဂိတ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာကော၊ အလုပ် အကျွေးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပ။ ဘောနာဂိတ၊ အရှင်နာဂိတ။ ဧတရဟိ၊ ယခု။ သော ဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ ကဟံ၊ အဘယ်အရပ်၌။ ဝိဟရတိ ခုခေါ၊ သနည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ တံဘဝန္တံ ဂေါတမံ၊ ကို။ ဒဿန ကာမာ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်၏။ ဣတိ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစုံ၊ ကုန်၏။ အာဝုသော၊ ဒါယကာတို့။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ အကာလော၊ အခါမဟုတ်သေး။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပဋိသလ္လိနော၊ ကိုယ်တော်တည်း ကျိန်းတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နာဂိတော၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ပ။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌လျှင်။ ကေမန္တံ၊ ဌ။ မယံ၊ တို့သည်။ တံဘဝန္တံ ဂေါတမံ၊ ကို။ ဒိသ္မာဝ၊ ရှိသာလျှင်။ ဂမိဿာမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ နိသီဒိံသု၊ ကုန်၏။

၂၃၅

(၃၁၄) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဩဠ္ဇဒ္ဓေါလိန္ဒဝိဝတ္တံ

၃၆၁။ ဩဠ္ဇဒ္ဓေါ၊ နှုတ်ခမ်းကွသော။ လိန္ဒဝိဝိ၊ သည်လည်း။
 မဟတိယာ၊ သော။ လိန္ဒဝိပရိသာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
 ယေန-ယတ္ထ၊ ဤ။ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ယေန-
 ယတ္ထ၊ ဤ။ အာယသ္မာ၊ သော။ နာဂိတော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ပ။
 ဌိတော၊ ရပ်ပြီးသော။ ဩဠ္ဇဒ္ဓေါ၊ နှုတ်ခမ်းကွသော။ လိန္ဒဝိဝိ၊
 သည်လည်း။ အာယသ္မန္တံ၊ သော။ နာဂိတံ၊ ကို။ ဘန္တေ နာဂိတ၊
 တ။ ဘေရဟိ၊ ဤ။ အရဟံ၊ ပစ္စည်းလေးပါးကို ခံတော်မူထိုက်ထ
 သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် အလိုလိုသာလျှင် အစိုးရ
 သော တရားတို့ကို သိတော်မူပြီး ထသော။ သောဘဂဝါ၊ သည်။
 ကဟံ၊ ဤ။ ဝိဟရတိ နုခေါ၊ နေသနည်း။ မယံ၊ တို့သည်။ အရဟန္တံ၊
 ထသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ထသော။ တံဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဒဿန
 ကာမာ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တံဝစနံ၊
 ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ မဟာလိ၊ လိ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဒဿနာယ၊
 ငှာ။ အကာလော၊ သေး။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပဋိသလ္လိနော၊
 ကိုယ်တော်တည်း ကျိန်းတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နာဂိတော၊ သည်။
 အဝေါစ၊ ၏။ ဩဠ္ဇဒ္ဓေါ၊ နှုတ်ခမ်းကွသော။ လိန္ဒဝိဝိ၊ သည်လည်း။
 တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌လျှင်။ ဧကမန္တံ၊ ဤ။ အရဟန္တံ၊ ထသော။
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ထသော။ တံဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဒိသ္မာဝ၊ ရှိသာလျှင်။
 ဂမိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ နိသီဒိ၊ ၏။

၃၆၂။ အထခေါ၊ ဤ။ သီဟော၊ သီဟအမည်ရှိသော။ သမ
 ဣဒ္ဓေသော၊ သည်။ ပ။ အာယသ္မန္တံ၊ သော။ နာဂိတံ၊ ကို။ ဧတံဝစနံ၊
 ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘန္တေ ကဿပ။ ပ။ (အရှင်နာဂိတ မထေရ်ကိုပင်
 ကဿပဟု အမျိုးအားဖြင့်ခေါ်သတည်း)။ သမ္မဟုလော၊ ကုန်သော။
 မြာဟ္မဏဒူတာ၊ ကုန်သော။ ဧတေ ကောသလကာစ၊ ဤကော
 သလတိုင်းသား တို့သည် ၎င်း။ မြာဟ္မဏဒူတာ၊ ကုန်သော။
 ဧတေမာဂကောစ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဒဿ
 နာယ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ။ ဣ၊ ဤအရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမန္တာ၊ ကပ်ကုန်

၆-မဟာလိသုတ္တ-ဩဋ္ဌ လိစ္ဆဝိဝတ္ထု (၃၁၅)

၏။ ဩဋ္ဌဒ္ဓေါ၊ သော။ လိစ္ဆဝိဝိ၊ သည်လည်း။ ပ။ ဘန္တေ ကဿပ၊
 ပ။ အဟံ၊ သည်။ သာဓုအာစာယာမိ၊ ရိသေစွာ တောင်းပန်ပါ
 ၏။ သောဇနတော၊ ဤလူအပေါင်းသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဒဿနာယ၊
 ဖူးမြင်ခြင်းငှာ။ လဘတံ-လဘတု၊ ရပါစေလော့။ ဣတိ ဧတံ ဝစနံ၊
 ကို။ သီဟော၊ သည်။ အဝေါစ၊ လျှောက်၏။ သီဟ၊ သီဟ။ တေန
 ဟိ၊ ငါတိုက်တွန်းပါ၏။ တူညေဝ၊ သင်သည်သာလျှင်။ ဘဂဝတော၊
 အား။ အာရောစေဟိ၊ လျှောက်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နာဂိတော၊
 သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဧဝံသာဓု၊ ကောင်းပြီ။ ဣတိ
 ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ သီဟော၊ သီဟအမည်ရှိသော။ သမဏုဒ္ဓေသော၊
 သာမဏေကြီးသည်။ အာယသ္မတော၊ သော။ နာဂိတဿ၊ ၏။ ဝစနံ၊
 ကို။ ပဋိဿုတွာ၊ ဝန်ခံ၍။ ပ။ ဘန္တေ၊ ရား။ သာဓုအာယာစာမိ၊
 ငါတောင်းပန်၏။ သောဇနတော၊ ဤလူအပေါင်းသည်။ ဘဂဝန္တံ၊
 ကို။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ လဘတံ-လဘတု၊ ရပါစေလော့။ ဣတိ၊ သို့။
 သီဟော၊ သော။ သမဏုဒ္ဓေသော၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ သီဟ၊
 သီဟ။ တေနဟိ၊ ငါတိုက်တွန်း၏။ တံ၊ သည်။ ဝိဟာရ ပစ္စာယာ
 ယံ၊ ကျောင်းရိပ်၌။ အံသာနံ၊ ကို။ ပညာပေဟိ၊ ခင်းချေလော့။
 ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧဝံသာဓု၊
 ကောင်းပါပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သီဟော၊ သော။ သမဏုဒ္ဓေသော၊ သည်။
 ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝစနံ၊ ကို။ ပဋိဿုတွာ၊ ၍။ ဝိဟာရပစ္စာယာယံ၊
 ၌။ ပ။

၃၆၄။ ဘန္တေ၊ ရား။ ပုရိမာနိ-ပုရိမေသု၊ ယမန်နေ့ ဖြစ်ကုန်
 သော။ ပုရိမတရာနိ-ပုရိမတရေသ၊ ယမန်နေ့ထက် လွန်သောနေ့
 ဖြစ်ကုန်သော။ (သံဘက်နေ့ ဟုလိုသည်)။ ဒိဝသာနိ-ဒိဝသေသု၊
 နေ့တို့၌။ သုနက္ခတ္တော၊ သုနက္ခတ္တ အမည်ရှိသော။ လိစ္ဆဝိပုတ္တော၊
 လိစ္ဆဝိမင်း၏ သားသည်။ တနည်းကား၊ လိစ္ဆဝိပုတ္တော၊ လိစ္ဆဝိ
 မင်း၏သား ဖြစ်သော။ သုနက္ခတ္တော၊ သည်။ ယေန-ယတ္ထ၊ ၌။
 အဟံ၊ သည်။ ဝိဟရာမိ၊ နေ၏။ တေန တတ္ထ၊ သို့။ ဥပသက်မိတွာ၊
 ၍။ မံ၊ ကို။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ မဟာလိ၊ လိ။ အဟံ၊

(၃၁၆) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သည်။ ယံဒိဝသံ၊ အကြင်နေ့ကို။ အဂ္ဂေ အာဒိံကတွာ၊ ဤ။ နစိရံ၊
 မကြာမြင့်မီ။ တိဏိ ဝဿာနိ၊ သုံးနှစ်တို့ပတ်လုံး။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။
 ဥပနံဿာယ၊ ဤ။ ပိဟရာမိ၊ ၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဒိဗ္ဗာနိ၊ နတ်ပြည်၌
 ဖြစ်ကုန်သော။ ပိယရူပါနိ၊ ချစ်အပ်သော သဘောရှိကုန်သော။
 ကာမူပသံဟိတာနိ၊ ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်ကုန်ထသော။ ရဇနိယာနိ၊
 ရာဂကို ဖြစ်စေတတ် ကုန်ထသော။ ရူပါနိ၊ တို့ကို။ နခေါပဿာမိ၊
 မြင်။ ပ။ စဒ္ဓါနိ၊ တို့ကို။ နောစခေါသုဏာမိ၊ မကြား။ ဣတိ၊ သို့။
 မံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ လိစ္ဆဝိပုတ္တော၊ သော။
 သုနက္ခတ္တော၊ သုနက္ခတ္တသည်။ သန္တာနေဝ၊ ထင်ရှားရှိကုန်လျက်
 လည်း။ ဒိဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ ပိယရူပါနိ၊ ကုန်ထသော။ ကာမူပသံဟိ
 တာနိ၊ ကုန်ထသော။ ရဇနိယာနိ၊ ကုန်ထသော။ သဒ္ဓါနိ၊ တို့ကို။
 နာဿောသိနုခေါ၊ မကြားသလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့ မဟုတ်မူကား။
 အသန္တာနိ၊ ထင်ရှား မရှိကုန်သည် ဖြစ်၍လည်း။ နာဿောသိနု
 ခေါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာလိ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဝေါစ၊
 လျောက်၏။

ဧကံသဘာဝိတသမာဓိ

၃၆၅။ မဟာလိ၊ လိ။ လိစ္ဆဝိပုတ္တော၊ သော။ သုနက္ခတ္တော၊
 သုနက္ခတ္တသည်။ သန္တာနေဝ၊ ထင်ရှားရှိကုန်လျက်လျှင်။ ဒိဗ္ဗာနိ၊
 ကုန်သော။ ပိယရူပါနိ၊ ချစ်အပ်သော သဘောရှိကုန်သော။ ကာမူ
 ပသံဟိတာနိ၊ ကာမရာဂနှင့် စပ်ကုန်ထသော။ ရဇနိယာနိ၊ ကာမ
 ရာဂကိုဖြစ်စေကုန်ထသော။ သဒ္ဓါနိ၊ တို့ကို။ နာဿောသိ၊ မကြား။
 အသန္တာနိ၊ ထင်ရှား မရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ နာဿောသိ၊ မကြား
 သည်။ နော၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ယေန
 ဟေတုနာ၊ ကြောင့်။ လိစ္ဆဝိပုတ္တော၊ သော။ သုနက္ခတ္တော၊ သုနက္ခတ္တ
 သည်။ သန္တာနေဝ၊ ထင်ရှားရှိကုန်လျက်။ ဒိဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။
 ပိယရူပါနိ၊ ကုန်သော။ ကာမူပသံဟိတာနိ၊ ကုန်သော။ ရဇနိယာ
 နိ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါနိ၊ တို့ကို။ နာဿောသိ၊ ကြား။ အသန္တာနိ၊

၆-မဟာလိသုတ္တ-ဧကံသဘာဝိတသမာဓိ (၃၁၇)

ထင်ရှားမရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ နာသောသိ၊ မကြားသည်ကား။
နော၊ မဟုတ်။ သောဟေတု၊ ထိုသို့ မကြားခြင်း၏ အကြောင်း
သည်။ ကောနုခေါ၊ နည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ကောနုခေါ၊ နည်း။
(ဟေတုသဒ္ဓါပစ္စယသဒ္ဓါတို့ကား အနက်အထူးမရှိ)။ ဣတိ၊ သို့။
မဟာလိ၊ မဟာလိသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ပုစ္ဆိ၊
မေးလျှောက်၏။

၃၆၆။ မဟာလိ၊ လိ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခုနော၊
ရဟန်းသည်။ ပုရတ္ထိမာယ၊ အရှေ့ဖြစ်သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဒိဗ္ဗာနံ၊
နတ်ပြည်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ပိယရူပါနံ၊ ချစ်အပ်သော သဘော
ရှိကုန်သော။ ကာမူပသံဟိတာနံ၊ ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်ကုန်သော။
ရဇနိယာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ သမာဓိ၊
သမာဓိကို။ ဧကံသဘာဝိတော၊ တပါးသော အဖို့ဖြင့် ပွားစေအပ်
သည်။ “တဖက်သော အဖို့မှ ပွားစေအပ်သည်၊ လည်းဟူ”။
ဟောတိ၊ ၏။ ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ ပိယရူပါနံ၊ ကုန်သော။ ကာမူပသံ
ဟိတာနံ၊ ကုန်သော။ ရဇနိယာနံ၊ ကာမရာဂကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်
သော။ သဒ္ဓါနံ၊ တို့ကို။ သဝနာယ၊ ငှာ။ သမာဓိ၊ ကို။ ဧကံသဘာဝိ
တော၊ တပါးသော အဖို့ဖြင့် ပွားစေအပ်သည်။ နော စ ခေါ
ဟောတိ၊ ဖြစ်။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။
ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ ရဇနိယာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။
ဒဿနာယ၊ ငှာ။ သမာဓိမ္ပိ၊ ကို။ ဧကံသဘာဝိတော၊ တပါးသော
အဖို့ဖြင့် ပွားစေအပ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။
ပိယရူပါနံ၊ ကုန်သော။ ကာမူပသံဟိတာနံ၊ ကုန်သော။ ရဇနိ
ယာနံ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါနံ၊ တို့ကို။ သဝနာယ၊ ကြားခြင်းငှာ။
သမာဓိမ္ပိ၊ ကို။ နောစခေါ ဧကံသဘာဝိတော၊ တပါးသော အဖို့
ဖြင့် မပွားစေအပ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။ ဒိသာ
ယ၊ ၌။ ဒိဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ ပ။ ရဇနိယာနိ၊ ကုန်သော။ ရူပါနိ၊
တို့ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဒိဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ ပိယရူပါနိ၊ ကုန်သော။
ကာမူပသံဟိတာနိ၊ ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်ကုန်ထသော။ ရဇနိယာနိ၊

(၃၁၀) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ရာဂကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်ထသော။ သဒ္ဓါနိ၊ တို့ကို။ နော စ ခေါ
 သုဏာတိ၊ မကြား။ တံ၊ ထိုသို့ ရူပါရုံကိုသာ မြင်၍ သဒ္ဓါရုံကို
 မကြားခြင်းသည်။ ကိဿ၊ သော။ ဟေတု၊ အကြောင်းကြောင့်။
 ဟောတိ၊ နည်း။ မဟာလိ၊ လိ။ ဘိက္ခုနော၊ သည်။ ပုရတ္ထိမာယ၊
 သော။ ဒိသာယ၊ ဌ။ ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ ပိယရူပါနံ၊ ကုန်သော။
 ကာမူပသံဟိတာနံ၊ ကုန်သော။ ရဇနိယာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါနံ၊
 ရူပါရုံတို့ကို။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ သမာဓိမ္မိ၊ ကို။ ဧကံသဘာဝိတော၊
 သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ ပ။ ရဇနိယာနံ၊ ကုန်သော။
 သဒ္ဓါနံ၊ တို့ကို။ သဝနာယ၊ ငှာ။ သမာဓိမ္မိ၊ ကို။ နောစခေါဧကံ
 သဘာဝိတော၊ တပါးသော အဖို့ဖြင့် မပွားစေအပ်သည်။ သတိ၊
 သော်။ ဧဝံ ဣဓိနကာရဏေန၊ ဤသို့ ရူပါရုံကို မြင်ခြင်းငှာသာ
 သမာဓိကိုပွားစေ၍ သဒ္ဓါရုံကိုကြားခြင်းငှာ မပွားစေခြင်းဟူသော
 အကြောင်းကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤသို့ ရူပါရုံကိုသာ မြင်၍ သဒ္ဓါရုံကို
 မကြားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဟိကား နိပါတ်မျှသာတည်း။)

၃၆၇။ ပုနစပရံ၊ တပါးတုံ။ မဟာလိ၊ လိ။ ဘိက္ခုနော၊
 သည်။ ဒက္ခိဏာယ၊ တောင်ဖြစ်သော။ ဒိသာယ၊ ဌ။ ပ။ ပစ္စိမာယ၊
 သော။ ဒိသာယ၊ ဌ။ ဥတ္တရာယ၊ မြောက်ဖြစ်သော။ ဒိသာယ၊ ဌ။
 ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ အဓော၊ အောက်၌။ တိရိယံ၊ အထောင့်ဖြစ်သော
 အရပ်၌။ ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ ပ။ ရဇနိယာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါနံ၊
 တို့ကို။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ သမာဓိ၊ ကို။ ဧကံသဘာဝိတော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ ပ။ ရဇနိယာနံ၊ ကုန်သော။
 သဒ္ဓါနံ၊ တို့ကို။ သဝနာယ၊ ငှာ။ သမာဓိ၊ ကို။ ဧကံသဘာဝိတော၊
 သည်။ နောစခေါဟောတိ၊ ဖြစ်သောဘိက္ခု၊ သည်။ ဥဒ္ဓံ၌။ အဓော၊
 ဌ။ တိရိယံ၊ အထောင့်အရပ်၌။ ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ ပ။ ရဇနိယာနံ၊
 ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ သမာဓိမ္မိ၊ ကို။ ဧကံ
 သဘာဝိတော၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ ပ။
 ရဇနိယာနံ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါနံ၊ တို့ကို။ သဝနာယ၊ ငှာ။
 သမာဓိမ္မိ၊ ကို။ နော စ ခေါ ဧကံသဘာဝိတော၊ တပါးသော

၉-မဟာလိသုတ္တ-ကေသဘာဝိတသမာဓိ (၃၁၉)

အဖို့ဖြင့် မပွားစေအပ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဥဒ္ဓါ၊ ဌ။ အဝေါ၊
 အောက်၌။ တိရိယံ၊ အထောင့်အရပ်၌။ ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ ပ။ ရဇနိယာနံ၊
 ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ ဒဿတိ၊ ဣ။ ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။
 ပ။ ရဇနိယာနံ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါနံ၊ တို့ကို။ နောစခေါ သုဏာတိ၊
 မကြား။ တံ၊ ထိုသို့ ရူပါရုံကိုသာ မြင်၍ သဒ္ဓါရုံကို မကြားခြင်း
 သည်။ ကိဿ၊ အဘယ်မည်သော။ ဟေတု၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ နည်း။
 မဟာလိ၊ မဟာလိ။ ဘိက္ခုနော၊ သည်။ ဥဒ္ဓါ၊ ဌ။ အဝေါ၊ ဌ။ တိရိယံ၊
 အထောင့်အရပ်၌။ ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ ပ။ ရဇနိယာနံ၊ ကုန်သော။
 ရူပါနံ၊ တို့ကို။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ သမာဓိမ္မိ၊ ကိ။ ကေသဘာဝိတေ၊
 သည်။ သတိ၊ သော်။ ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ ပ။ ရဇနိယာနံ၊ ကုန်သော။
 သဒ္ဓါနံ၊ တို့ကို။ သဝနာယ၊ ငှာ။ သမာဓိမ္မိ၊ ကိ။ နောစခေါ ကေ
 သဘာဝိတေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဧဝံဗုဒ္ဓိနာကာရဏေန၊ ဤသို့
 ရူပါရုံကိုမြင်ခြင်းငှာသာ သမာဓိကို ပွားစေ၍ သဒ္ဓါရုံကိုကြားခြင်း
 ငှာ မပွားစေခြင်းကြောင့်။ ဧတံဟိ-ဧတံဝေ၊ ဤသို့ ရူပါရုံကိုသာ
 မြင်၍ သဒ္ဓါရုံကိုမကြားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဣ။

၃၆၈။ မဟာလိ၊ မဟာလိ။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု
 နော၊ သည်။ ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ဌ။ ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။
 ပိယရူပါနံ၊ ကုန်သော။ ကာမူပသံဟိတာနံ၊ ကုန်သော။ ရဇနိယာနံ၊
 ကုန်သော။ သဒ္ဓါနံ၊ တို့ကို။ သဝနာယ၊ ငှာ။ သမာဓိမ္မိ၊ ကိ။ ကေသ
 ဘာဝိတော၊ တပါးသော အဖို့ဖြင့် ပွားစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊
 ဣ။ ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ ပိယရူပါနံ၊ ကုန်သော။ ကာမူပသံဟိတာနံ၊
 ကုန်သော။ ရဇနိယာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ ဒဿနာယ၊
 ငှာ။ သမာဓိမ္မိ၊ ကိ။ ကေသဘာဝိတော၊ သည်။ နော စ ခေါဟော
 တိ၊ ဖြစ်။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ဌ။
 ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ ပ။ ရဇနိယာနံ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါနံ၊ တို့ကို။
 သဝနာယ၊ ငှာ။ သမာဓိမ္မိ၊ ကိ။ ကေသဘာဝိတေ၊ သည်။ သတိ၊
 သော်။ ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ ပ။ ရဇနိယာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါနံ၊
 တို့ကို။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ သမာဓိမ္မိ၊ ကိ။ နော စ ခေါ ကေသဘာဝိ

(၃၂၀) သုတ်သီလကျွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

တေ၊တပါးသောအဖို့အားဖြင့်မပွားစေအပ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ပုရတ္ထိမာယ၊သော။ ဒိသာယ၊၌။ ဒိဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ ပိယရူပါနိ၊ ကုန်သော။ ကာမူပသံဟိတာနိ၊ ကုန်သော။ ရဇနိယာနိ၊ သော။ သဒ္ဓါနိ၊တို့ကို။သုဏာတိ၊၏။ ဒိဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ပ။ ရဇနိယာနိ၊ ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ တို့ကို။ နော စ ခေါ ပဿတိ၊ မမြင်တံ၊ ထိုသို့ သဒ္ဓါရုံကိုသာကြား၍ ရူပါရုံကို မမြင်ခြင်းသည်။ ကိဿ၊ သော။ ဟေတု၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ နည်း။ မဟာလိ၊လိ။ ဘိက္ခုနော၊ သည်။ ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ပ။ သဒ္ဓါနံ၊တို့ကို။ သဝနာယ၊ ငှာ။ သမာဓိမှိ၊ ကို။ဧကံသဘာဝိတေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဒိဗ္ဗာနံ၊ကုန်သော။ပ။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ ဒဿနာယ၊ငှာ။ သမာဓိမှိ၊ကို။ နောစခေါ ဧကံသဘာဝိတေ၊ သည်။ သတိ၊သော်။ ဧဝံ ဣဓိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့ သဒ္ဓါရုံကိုကြားခြင်းငှာ သမာဓိကိုပွားစေခြင်း ရူပါရုံကိုမြင်ခြင်းငှာ မပွားစေခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဧတံဟိ-ဧတံဧဝ၊ ဤသို့ သဒ္ဓါရုံကို သာကြား၍ ရူပါရုံကို မမြင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။

၃၆၉။ ပစ္စိမာယ၊သော။ဒိသာယ၊၌။ဥက္ကရာယ၊သော။ဒိသာယ၊ ၌။ ဥဒ္ဓံ၊ ၌။ အဓော၊ အောက်၌။ တိရိယံ၊ ၌။ ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ပ။ရဇနိယာနံ၊ကုန်သော။သဒ္ဓါနံ၊ တို့ကို။ သဝနာယ၊ ငှာ။ သမာဓိမှိ၊ကို။ ဧကံသဘာဝိတေ၊ တဘက်သော အဖို့ဖြင့် ပွားစေအပ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ပ။ ရဇနိယာနံ၊ ကုန်သော။ရူပါနံ၊တို့ကို။ဒဿနာယ၊ငှာ။သမာဓိမှိ၊ကို။နောစခေါ ဧကံသဘာဝိတေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဥဒ္ဓံ၊ ၌။ အဓော၊၌။ တိရိယံ၊ ၌။ဒိဗ္ဗာနိ၊ကုန်သော။ပ။သဒ္ဓါနိ၊တို့ကို။သုဏာတိ၊၏။ဒိဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ပ။ ရဇနိယာနိ၊ ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ တို့ကို။ နောစခေါ ပုဿတိ၊မမြင်။တံ၊ ထိုသို့မမြင်ခြင်းသည်။ ကိဿ၊ သော။ တေတု၊ ကြောင့်။ဟောတိ၊နည်း။မဟာလိ၊လိ။ဘိက္ခုနော၊သည်။ ဥဒ္ဓံ၊ ၌။ အဓော၊၌။တိရိယံ၊၌။ဒိဗ္ဗာနံ၊ကုန်သော။ ရဇနိယာနံ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါနံ၊ တို့ကို။ သဝနာယ၊ငှာ။သမာဓိမှိ၊ ကို။ ဧကံသဘာဝိတေ၊

၆-မဟာလိသုတ္တ-ကေသဘာဝိတသမာဓိ (၃၂၁)

သည်။ သတိ၊ သော်။ပ။ ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ပ။ ရဇနိယာနံ၊ ကုန်သော။ပ။ ရူပါနံ၊ တို့ကို။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ သမာဓိမ္ပိ၊ ကို။ နော စ ခေါ်ကေသဘာဝိတော၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဧဝံ ဣဒိနာကာရ ဏေန၊ ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁၇၀။ မဟာလိ၊ လိ။ ဣဓာန္တံ၊ ဘိက္ခုနော၊ သည်။ ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ဤ။ ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ပ။ ရဇနိယာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါနဉ္စ၊ တို့ကိုလည်း။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ ဒိဗ္ဗာနံ၊ ကုန်သော။ပ။ ရဇနိယာနံ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါနဉ္စ၊ တို့ကိုလည်း။ သဝနာယ၊ ငှာ။ သမာဓိ၊ ကို။ ဥဘယံသဘာဝိတော၊ နှစ်ပါးသောအဖို့ဖြင့် ပွားစေ အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ (အနက်လွယ်ပြီ)။

၁၇၁။ မဟာလိ၊ လိ။ ယေနဟေတုနာ၊ ကြောင့်။ လိစ္ဆဝိ ပုတ္တော၊ သော။ သုနက္ခတ္တော၊ သည်။ သန္တာနေဝ၊ ထင်ရှားရှိ လျက်လျှင်။ ဒိဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ ပိယရူပါနိ၊ ချစ်အပ်သောသဘော ရှိကုန်သော။ ကာမုပသံဟိတာနိ၊ ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်ကုန်သော။ ရဇနိယာနိ၊ တပ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ သဒ္ဓါနိ၊ တို့ကို။ နာဿောသိ၊ မကြား။ အသန္တာနိ၊ ထင်ရှား မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ နာဿောသိ၊ မကြားသည်။ နော၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။

၁၇၂။ ဘန္တေ၊ ရား။ တောသံ သမာဓိဘာဝနာနံ၊ ထိုသို့ နှစ်ပါးသော အဖို့အားဖြင့် ပွားစေအပ်ရာကုန်သော သမာဓိတို့ကို။ သစ္စိကိရိယာဟေတု၊ မျက်မှောက်ပြုလိုသောကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ တို့ သည်။ ဘဂဝတိ၊ အရှင်ဘုရားအထံ၌။ ပြုဟူစရိယံ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို။ စရန္တိနန၊ ကျင့်ကုန်သည် မဟုတ်တုံလော။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာလိ၊ မဟာလိသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်၏။ မဟာလိ၊ လိ။ တောသံ သမာဓိဘာဝနာနံ၊ ထိုသို့နှစ်ပါးသော အဖို့အားဖြင့် ပွားစေအပ်ကုန်သော သမာဓိတို့ကို။ သစ္စိကိရိယာ ဟေတု၊ ကြောင့်။ မယိ၊ ငါဘုရားအထံ၌။ ပြုဟူစရိယံ၊ ကို။ စရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတေပိ၊ ထိုသမာဓိတရားတို့ထက်။ (အပါဒါနိယံ)။

၆-မဟာလိလိ-စတုအရိယဖလ (၃၂၃)

ရာဂဒေါသမောဟာနံ၊ တို့၏။ တနုတ္တာ၊ ခေါင်းဝါးသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ သကဒါဂါမိ၊ သကဒါဂါမ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သကိ
 ဒေဝ၊ တကြိမ်သာလျှင်။ ဣမိလောကံ၊ ဤလူ့ပြည်သို့။ အာဂန္တာ၊ ပဋိ
 သန္ဓေယူသောအားဖြင့်ပြန်၍။ ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏။ အန္တံ၊ ကို။
 ကရေတိ၊ ပြု၏။ မဟာလိလိ၊ ယဿဓမ္မဿ၊ အကြင် သကဒါမိမဂ်
 တရားကို။ သစ္စိကိရိယာဟေတု၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ မယိ၊
 ငါဘုရားအထံ၌။ မြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ စရန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံဓမ္မော၊ ဤ
 သကဒါဂါမိ မဂ်တရားသည်။ ဥတ္တရိတရောစ၊ သည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ၏။ ပဏီတတရောစ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပုနစ
 ပရံ၊ တုံ။ မဟာလိလိ၊ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ကုန်သော။ ဩရမ္မာဂိ
 ယာနံ၊ ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေ အဖို့ရှိကုန်သော။ သံယောဇနာနံ၊
 တို့၏။ ပရိက္ခာယ၊ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ဩပပါတိကော၊
 မြဟ္မာဘုံ၌ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေယူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊
 ထိုအထက် မြဟ္မာ ဘုံ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတတ်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာလောကွာ၊ ထိုမြဟ္မာဘုံမှ။ အနာဝတ္ထိဓမ္မော၊
 တဖန် မပြန်ခြင်း သဘောရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဟာလိလိ၊
 ယဿဓမ္မဿ၊ အကြင် အနာဂါမိ မဂ်တရားကို။ သစ္စိကိရိယာ
 ဟေတု၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ မယိ၊ ၌။ မြဟ္မစရိယံ၊ ကို။
 စရန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံဓမ္မော၊ ဤအနာဂါမိ မဂ်တရားသည်။ ဥတ္တရိ
 တရောစ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဏီတတရောစ၊ သည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ၏။ ပုနစပရံ၊ တုံ။ မဟာလိလိ၊ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာသ
 ဝါနံ၊ အာသဝေါ တရားတို့၏။ ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ အနာ
 သဝံ၊ အာသဝေါတရားမရှိသော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ စိတ်၏ ကိလေ
 သာတို့မှ လွတ်ခြင်း ရှိထသော။ ပညာဝိမုတ္တိံ၊ ပညာဖြင့် ကိလေ
 သာတို့မှ လွတ်ထသော။ အရဟတ္တဖလံ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မော၊ ဤပစ္စုပ္ပန်
 အတ္တဘော၌လျှင်။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ၊ ထူးသော
 ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ သစ္စိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ တနည်း၊ ကာ၊
 အဘိညာ အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်။ သစ္စိကတွာ၊ ၍။ ဥပ

(၃၂၄)

သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍၊ ဝိဟရတိ၊ ၏။ မဟာလိ၊ လိ။ ယဿဓမ္မဿ၊
 အကြင် အရဟတ္တဖိုလ် တရားကို။ သစ္စိကိရိယာဟေတု၊ ကြောင့်။
 ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ မယိ၊ ဌ။ မြဟ္မစရိယံ၊ ကိုး။ စရန္တိ၊ ကုန်၏။ အယံပိ
 ဓမ္မော၊ သည်လည်း။ ဧတေဟိ၊ ထိုသမာဓိ တရားတို့ထက်။ ဥတ္တရိ
 ကရောစ၊ လွန်မြတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဏီတတရောစ၊ ထူး
 မြတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ မဟာလိ၊ လိ။ ယေသံ ဓမ္မာနံ၊
 အကြင် လောကုတ္တရာ တရားတို့ကို။ သစ္စိကိရိယာ ဟေတု၊
 ကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ မယိ၊ ဌ။ မြဟ္မစရိယံ၊ ကိုး။ စရန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဣမေဓမ္မော၊ ဤလောကုတ္တရာတရားတို့သည်။ ဧတေဟိ၊ ထို
 လောကီ သမာဓိ တရားတို့ထက်။ ဥတ္တရိတရောစ၊ လွန်မြတ်ကုန်
 သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဏီတတရောစ၊ ထူးမြတ်ကုန်
 သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 အဝေါစ၊ ၏။

အမှာ ဤသို့ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် လောကီ သမာဓိ
 ထက် လောကုတ္တရာ တရား၏ ထူးမြတ် သည်၏
 အဖြစ်ကို ဟောတော်မူသည့် ရှိသော် မဟာလိသည် ဤ လော-
 ကုတ္တရာတရားကို ငှက်ကဲ့သို့ ကောင်းကင်သို့ ပျံ၍ သိခြင်းငှာ
 မတတ်ကောင်း၊ ဖွတ်ကဲ့သို့ မြေ၌ ရင်ဖြင့်တွားလျက် သွား၍ သိ
 ခြင်းငှာ မတတ်ကောင်း။ မချွတ်စင်စစ် ဤလောကုတ္တရာ တရား
 တို့ကိုသိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ရှေ့အဖို့၌ ဖြစ်သော အကျင့်ရှိသည်
 ဖြစ်ရာ၏ဟု အကြံရှိ၍ ထိုလောကုတ္တရာ တရားကို ရခြင်း၏အ
 ကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကို မေးလို၍ “အတ္ထိ ပန ဘန္တေ” အစ
 ရှိသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား။

— — —
အရိယအဋ္ဌကမဂ္ဂ

၃၄၇။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧတေသံ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ သစ္စိကိရိယာယ၊
 ငှာ။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ အတ္ထိပန၊ လော။ ပဋိပဒါ၊ ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော
 အကျင့်သည်။ အတ္ထိခေါပန၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝန္တိ၊ ကိုး။ ပုတ္တိ၊ ၏။

၆-မဟာလိသုတ္တ-ဧပုဗ္ဗဇိတဝတ္ထု (၃၂၅)

မဟာလိ၊ လိ။ဧတေသံ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ သစ္စိကိရိယာယ၊ ငှာ။ မဂ္ဂေါ၊
သည်။ အတ္ထိ၊ န။ ပဋိပဒါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ န။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊
သည်။ အဝေါစ၊ န။

၃၇၅။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧတေသံ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ သစ္စိကိရိယာ
ယ၊ ငှာ။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာလိ၊
သည်။ ပုစ္ဆိ၊ န။ မဟာလိ၊ လိ။ အရိယော၊ ဖြစ်စဉ်သော။ အဋ္ဌကိ
ကော၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ အယမေဝမဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်လျှင်
တည်း။ ဣဒံတေမဂ္ဂေါ၊ ထိုမဂ်ဟူသည်တို့ကား။ သေယျထာ ကတ
မေ၊ ထိုနည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိလည်းကောင်း။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊
သမ္မာသင်္ကပ္ပ လည်းကောင်း။ ပ။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိ
လည်းကောင်း။ ဣတိဣမေ၊ ဤသည်တို့တည်း။ မဟာလိ၊ လိ။
ဧတေသံဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ သစ္စိကိရိယာယ၊ ငှာ။ အယံ၊ ဤတရားရှစ်ပါး
အပေါင်းသည်။ မဂ္ဂေါ၊ တည်း။ အယံ၊ သည်။ ပဋိပဒါ၊ တည်း။
ဣတိတေဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ န။

ဧပုဗ္ဗဇိတဝတ္ထု

၃၇၆။ မဟာလိ၊ လိ။ ဣ၊ ဤအရပ်၌။ ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊
၌။ ကောသမ္ဗိယံ၊ ကောသမ္ဗိပြည်၌။ ဧဝံ၊ သိတာရာမေ၊ ဧဝံ၊ သိ
တာရံ၌။ ဝိဟရတိ၊ န။ အထခေါ၊ ၌။ မုဏ္ဍိယော၊ ဦးပြည်ဖြစ်
သော။ ပရိဗ္ဗာဇကောစ၊ ပရိဗ္ဗိဇ လည်းကောင်း။ ဒါရုပတ္တိကန္တေ
ဝါသီ၊ သစ်သားဖြစ်သော သပိတ်ကို ဆောင်သော ပရိဗ္ဗိဇ၏
တပည့်ဖြစ်သော။ ဇာလိယောစ၊ ဇာလိယတပည့် လည်းကောင်း။
ဣတိ၊ သို့။ ဧ၊ နှစ်ယောက် ကုန်သော။ ပဗ္ဗဇိတ၊ တို့သည်။
(ဥပသင်္ကမိသု၌ စပ်)။ ယေနယတ္ထ၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ ဝိဟရာမိ၊
၏။ တေန တတ္ထ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိသု၊ ကုန်၏။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊
၍။ မယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သမ္မောဒိသု၊ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ
ပြောဟောကုန်၏။ သမ္မောဒနိယံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်
သော။ သာရဏီယံ၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အောက်မေ့

(၃၂၆) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

အပ်ထသော။ ကထံ၊ စကားကို။ ဝိတိသာရေတွာ၊ ပြီးစေ၍။ ပ။
ဌိတာ၊ ရပ်ကုန်သော။ တေ ဒွေပဗ္ဗဇိတာ၊ ထိုနှစ်ယောက်သော
ရဟန်းတို့သည်။ မံ၊ ကို။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစုံ၊ ၎င်း။ ကိံ အဝေါစုံ၊
ကုန်သနည်း။ အာဝုသော ဂေါတမ အရှင်ဂေါတမ။ ကိံ၊ အသို့
နည်း။ တံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ဇီဝံ၊ ဇီဝမည်၏။ တံ၊ ထိုဇီဝမည်သော
သဘောတရားသည်။ သရီရံ၊ သရီရံ၊ ကိုယ်မည် သလော။ ဥဒါဟု၊
ထိုသို့မဟုတ်မူကား။ ဇီဝံ၊ ဇီဝသည်။ အညံ၊ သရီရံ၊ တပါးလော။
သရီရံ၊ သည်။ အညံ၊ သရီရံ၊ လော။ ဣတိ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစုံ၊
ကုန်၏။

၃၇၇။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ တေနဟိ၊ ငါ-တိုက်တွန်း၏။
သုဏာထ၊ နာကုန်လော။ သာဓုကံ၊ မြဲမြံစွာ။ မနသိကရေထ၊
ကုန်လော့။ ဘာသိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊
၏။ အာဝုသော ဂေါတမ၊ မ။ ဧဝံ သာဓု၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ တေဒွေ
ပဗ္ဗဇိတာ၊ တို့သည်။ မမ၊ ၎င်း။ ဝစနံ၊ ကို။ ပစ္စသောသံ၊ ဝန်ခံ
ကုန်ပြီ။ အထ၊ ဌံ။ အဟံ၊ သည်။ ဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ မိန့်၏။
အာဝုသော၊ တို့။ ဣမ၊ ဤလူ့ပြည်၌။ ပ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။
ယောဘိက္ခု၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဇာနာတိ၊ ၎င်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
ပဿတိ၊ ၎င်း။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား။ တံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ဇီဝံ၊
ဇီဝမည်၏။ တံ၊ ထိုဇီဝ မည်သော သဘောတရားသည်။ သရီရံ၊
ကိုယ်မည်၏။ ဣတိဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ ဇီဝံ၊ သည်။ အညံ၊
တည်း။ သရီရံ၊ သည်။ အညံ၊ တည်း။ ဣတိဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။
ဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဝစနာယ၊ ဆိုခြင်းငှာ။ ကလံ၊ သရီရံ၊ သင့်မည်လော။
ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၎င်း။ အာဝုသော ဂေါတမ၊ မ။
ယောဘိက္ခု၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဇာနာတိ၊ ၎င်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
ပဿတိ၊ ၎င်း။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ဇီဝံ၊
မည်၏။ တံ၊ ထိုဇီဝမည်သော သဘောတရားသည်။ သရီရံ၊ မည်၏။
ဣတိဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ ဇီဝံ၊ သည်။ အညံ၊ တည်း။ သရီရံ၊
သည်။ အညံ၊ တည်း။ ဣတိဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။

၆-မဟာလိသုတ္တ-ဒွေပဗ္ဗဇိတဝတ္ထု (၃၂၇)

ဝစနာယ၊ ငှာ။ ကလ္လံနုခေါ၊ သင့်သလျှင်ကတည်း။ အာဝုသော၊
 တို့။ ခေါပန၊ စစ်။ အဟံ၊ သည်။ ဧတံ ကာရုဏံ၊ ကို။ ဝေံ၊ သို့။
 ဇာနာမိ၊ န။ ဝေံ၊ သို့။ ပဿာမိ၊ န။ အထစပန၊ ထိုသို့ သိခြင်း
 ကြောင့်။ “စင်စစ်ဖြင့်၊ လည်းဟူ”။ အဟံ၊ သည်။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊
 သည်။ ဇီဝံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဇီဝမည်သော သဘောတရားသည်။
 သရီရံ၊ မည်၏။ ဣတိဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ ဇီဝံ၊ သည်။ အညံ၊
 တည်း။ သရီရံ၊ သည်။ အညံ၊ တည်း။ ဣတိဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။
 နဝဒါမိ၊ ဆို။ ပ။ ဉာဏဒဿနာယ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်အလိုငှာ။ စိတ္တံ၊
 ကို။ အဘိနိဟရတိ၊ ရှေ့ဆောင်၏။ အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ ရှေ့ညွတ်
 စေ၏။ အာဝုသော၊ တို့။ ယောဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ တဿဘိက္ခုနော၊
 ထိုဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား။ တံဓမ္မဇာတံ၊
 သည်။ ဇီဝံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဇီဝမည်သော သဘောတရားသည်။
 သရီရံ၊ မည်၏။ ဣတိဝါ၊ ကောင်း။ ဇီဝံ၊ သည်။ အညံ၊ တည်း။
 သရီရံ၊ သည်။ အညံ၊ တည်း။ ဣတိဝါ၊ ကောင်း။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။
 ဝစနာယ၊ ဆိုခြင်းငှာ။ နကလ္လံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ပ။ ဧတေဗ္ဗေဝ
 ပဗ္ဗဇိတာ ထိုနှစ်ယောက်သောရဟန်းတို့သည်။ အစေါစံ၊ ကုန်၏။
 ဘိက္ခု၊ သည်။ အပရံပုန၊ ဖန်။ ဣတ္ထတ္ထာယ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါး
 သော ကိစ္စအလိုငှာ။ တနည်းကား၊ ကိလေသာကို ကုန်စေခြင်းငှာ။
 မေအား။ မဂ္ဂဘာဝနာကိစ္စံ၊ မဂ်ကိုပွားစေခြင်းကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
 တနည်းကား၊ ဣတ္ထတ္ထာယ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ခန္ဓာမှ။ အပရံ၊
 တပါးသော။ ခန္ဓသန္တာနံ၊ ခန္ဓာအစဉ်သည်။ မေ အား။ နအတ္ထိ၊
 ရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏။ အာဝုသော၊
 ငါ့ရှင်တို့။ ယောဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ အဿဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန္တာ
 ဖြစ်သောရဟန်းအား။ တံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ဇီဝံ၊ ဇီဝမည်၏။ တံ၊
 ထိုဇီဝမည်သော သဘောတရားသည်။ သရီရံ၊ သရီရ မည်၏။
 ဣတိဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဇီဝံ၊ ဇီဝသည်။ အညံ၊ တည်း။
 သရီရံ၊ သည်။ အညံ၊ တည်း။ ဣတိဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ ဧတံ
 ဝစနံ၊ ကို။ ဝစနာယ၊ ငှာ။ နကလ္လံ၊ မသင့်။ ပ။ ဩဋ္ဌဒ္ဓေါ၊ နှုတ်ခမ်း

(၃၂၀) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကွဲသော။ လိစ္ဆဝိ။ သည်။ ဘဂဝတော။ ၏။ ဘာသိတံ။ စကား
တော်ကို။ အဘိနန္ဒတိ။ အလွန်ဝမ်းမြောက်ပြီ။ “ကောင်းစွာဟူ၍
ဝန်ခံပြီ၊ လည်းဟူ”။

ဆဋ္ဌံ။ သော။ မဟာလိသုတ္တံ။ သည်။
နိဋ္ဌိတံ။ ပြီးပြီ။

၇-ဇာလိယသုတ္တ
ဒွေပဗ္ဗဇိတဝတ္ထု

၃၇၀။ ဘန္တေကဿပ။ အရှင် မဟာကဿပ။ ဣဒံ သုတ္တံ။ ဤ
ဇာလိယသုတ်ကို။ မေမယာ။ သည်။ ဘဂဝတော။ ၏။ သမ္ပုခေါ။ မှ။
ဝေဝံသျှိ။ သုတံ ဥပလက္ခိတံ။ ၏။ ဧကံ။ သော။ သမယံ။ ဘဂဝါ။
သည်။ ကောသမ္ဗိယံ။ ကောသမ္ဗိပြည်။ ဧဝံသိတာရာမေ။ နှစ်။
ဝိဟရတိ။ နေတော်မူ၏။ တေနခေါပန သမယေန။ မုဏ္ဍိလော။
ဦးပြည်ဖြစ်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကောစ။ လည်းကောင်း။ ဒါရူပတ္တိ
ကန္တေဝါသိ။ သစ်သားဖြင့် ပြုသော သပိတ်ကို ဆောင်သော
ပရိမိုဇ်၏တပည့်ဖြစ်သော။ ဇာလိယောစ။ ကောင်း။ ဣတိ။ သို့။
ဣမေ ဒွေ ပဗ္ဗဇိတာ။ တို့သည်။ (ဥပသက်မိသုန္ဒစင်)။ ယေန-
ယတ္တ။ ဘဂဝါ။ သည်။ အတ္ထိ။ ၏။ တေနတတ္ထ။ သို့။ ဥပသက်မိ
သု။ ကုန်၏။ ဥပသက်မိတွာ။ ၍။ ဘဂဝတာ။ နှင့်။ သဒ္ဓိံ။ ကွ။
သမ္မောဒိံ သု။ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ပြောဟောကုန်၏။ (အနက်
မဟာလိသုတ်နှင့် တူပြီ)။

သတ္တမံ။ သော။ ဇာလိယသုတ္တံ။ သည်။
နိဋ္ဌိတံ။ ပြီးပြီ။

၈-မဟာသီဟနာဒသုတ္တ
အလေကဿဝေတ္ထု

၃၇၁။ ဘန္တေကဿပ။ ဣဒံ သုတ္တံ။ ဤမဟာသီဟနာဒသုတ်
ကို။ မေမယာ။ သည်။ ဘဂဝတော။ ၏။ သမ္ပုခေါ။ မှ။ ဝေဝံသျှိ။ သုတံ

ဂ-မဟာသီဟနာဒသုတ္တ-အစေလကဿပဝတ္ထု (၃၂၉)

ဥပလံကိုတံ၊ နိ။ ကေံ၊ သော။ သမယံ၊ ဌ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဥရု
 ညာယ၊ ဥရုညအမည်ရှိသောမြို့၌။ ကဏ္ဍကထလေ၊ ကဏ္ဍကထလ
 အမည်ရှိသော။ မိဂဒါယေ၊ သားတို့၏ဘေးမဲ့ရာ၌။ တနည်းကား၊
 မိဂဒါယေ၊ သားတို့၏ ဘေးမဲ့ရာ ဖြစ်သော။ ကဏ္ဍကထလေ၊
 ကဏ္ဍကထလ အမည်ရှိသောမြေအဖို့၌။ ဝိဟရတိ၊ နိ။ အထခေါ၊
 ၌။ အစေလော၊ အဝတ်မဝတ်သော။ ကဿပေါ၊ ကဿပသည်။
 ယေန-ယတ္ထ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေန-တတ္ထ၊ သို့။
 ဥပသင်္ကမိ၊ နိ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ရှိ။ ပ။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ သမဏော၊
 ရဟန်းဖြစ်သော။ ဂေါတမော၊ သည်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တပံ၊
 ကို။ ဂရဟတိ၊ ကဲ့ရဲ့တတ်၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တပဿိံ၊ အကျင့်ကို
 ခိုသော။ “အကျင့်လျှင် ခိုရာရှိသော၊ လည်းဟူ”။ လူခါဇီဝိံ၊
 ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးခြင်းရှိသော သူကို။ ဧကံသေန၊
 အားဖြင့်။ ဥပက္ခောသတိ၊ ဆဲရေးတတ်၏။ “ပြက်ရယ်မှုပြုတတ်၏၊
 လည်းဟူ”။ ဥပဝဒတိ၊ ချုတ်ချယ်တတ်၏။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ မေ
 မယာ၊ သည်။ သုတံ၊ နိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ နိ။ ဘော
 ဂေါတမ၊ မ။ ယေတေဇနာ၊ တို့သည်။ သမဏော၊ ရဟန်းဖြစ်သော။
 ဂေါတမော၊ သည်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တပံ၊ ကို။ ဂရဟတိ၊ နိ။ သဗ္ဗံ၊
 သော။ ဟပဿိံ၊ အကျင့်လျှင်ခိုရာရှိသော။ လူခါဇီဝိံ၊ ခေါင်းပါး
 သော အသက်မွေးခြင်း ရှိသောသူကို။ ဧကံသေန၊ အားဖြင့်။
 ဥပက္ခောသတိ၊ ဆဲရေးတတ်၏။ “ပြက်ရယ်ပြုတတ်၏၊ လည်းဟူ”။
 ဥပဝဒတိ၊ ချုတ်ချယ်တတ်၏။ ဣတိဝေံ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။
 ဘောဂေါတမ၊ မ။ ကမ္မိ၊ အဆိုနည်း။ တေဇနာ၊ သည်။ ဘောတော
 ဂေါတမဿ၊ နိ။ ဝုတ္တဝါဒိနော၊ ဆိုအပ်သော စကားကို ဆိုကုန်
 သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏လော။ ဘဂဝန္တံဂေါတမံ၊ ကို။ အဘူတေန။
 မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့်။ နအဗ္ဘာစိက္ခန္တိ၊ မစွပ်စွဲသလော။
 ဓမ္မဿ၊ အရှင်ဂေါတမသည်ဆိုအပ်သော အကြောင်းအား။ အနု
 ဓမ္မာလျော်သောအကြောင်းကို။ ဗျာကရောန္တိ၊ ကြားကုန်သလော။
 “ဆိုကုန်သလော၊ လည်းဟူ”။ သဟဓဓိကော၊ သူတပါးတို့သည်

(၃၃၀) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဆိုအပ်သော အကြောင်းတို့ဖြင့် အကြောင်းရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။
တုမှာကံ၊ တို့၏။ (ထည့်ပါ)။ ဝါဒေါဝါ၊ စကားသည်လည်း
ကောင်း။ တုမှာကံ၊ တို့၏။ အနုဝါဒေါဝါ၊ အတုကို ပြု၍ ဆိုသော
စကားသည် လည်းကောင်း။ (ဝါဒါနုဝါဒေါကို ဝါဒေါအနုဝါ
ဒေါဟု ပုဒ်ဖြတ်။ ဝါသဒ္ဓါကျေသည်)။ ကောစိ အပ္ပမတ္တကောပိ၊
အနည်းငယ်မျှလည်း။ ဂါရယံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သော။ ဌာနံ၊ အရပ်သို့။
နံစအာဂစ္ဆတိ၊ မရောက်လော။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ မယံ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တံ
ဂေါတမံ၊ ကို။ အနတ္တက္ခာတုကာမာ၊ စွပ်စွဲခြင်းငှာ အလိုမရှိကုန်။
ဇုတိတေဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။

၃၀၂။ ကဿပ၊ ပ၊ ယေတေဇနာ၊ တို့သည်။ ပ။ ဇုတိတေဝံ၊ သို့။
အာဟံသု၊ ကုန်၏။ တေဇနာ၊ တို့သည်။ ဝုတ္တဝါဒိနော၊ ငါဆိုအပ်
သည်ဖြစ်၍ဆိုကုန်သည်။ “ငါဆိုအပ်သော စကားကိုဆိုကုန်သည်
လည်းဟူ”။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ တေဇနာ၊ တို့သည်။ မံ၊ ကို။ အသ
တာ၊ ထင်ရှားမရှိသော။ အဘူတေန၊ စကားဖြင့်။ အဗ္ဘာစိက္ခန္တိ၊
စွပ်စွဲကုန်၏။ ကဿပ၊ ပ။ ဇုစေ၊ ဌ။ အဟံ၊ သည်။ ကေစ္စံ၊ အချိုသော။
တပဿိံ၊ အကျင့်ကိုမှီ၍ဖြစ်သော။ လူခါဇိဝိံ၊ ကို။ ဒိဗ္ဗေန၊ ဒိဗ္ဗ
ဝိဟာရကို မှီ၍ဖြစ်သော။ “နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့် တူထသော၊
လည်းဟူ”။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ အယူစင်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ထသော။
အတိက္ကန္တမာနုသကေန၊ လူတို့၏ စက္ခုပသာဒကိုလွန်၍ရူပါရုံကို
မြင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ထသော။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်။
ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ မှ။ တနည်းကား၊ ကာယဿ၊ ဇိဝိတိန္ဒြေ၏။
ဘေဒါ၊ ပြတ်သည်မှ။ ပရမ္မရဏာ၊ စုတိစိတ်၏အထက်၌။ အပါယံ၊
ချမ်းသာခြင်းကင်းထသော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ မကောင်းသော အလား
ဖြစ်ထသော။ ဝိနိပါတံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာမှချီထသော။ “မကောင်း
မှုကို ပြုသောသူတို့၏ ကျရာဖြစ်ထသော၊ လည်းဟူ”။ နိရယံ၊ သို့။
ဥပပန္နံ၊ ရောက်သည်ကို။ ပဿာမိ၊ ၏။ ပ။ သုဂတိံ၊ ကောင်းသော
အလားဖြစ်သော။ သဂ္ဂံ၊ မြတ်သောရူပါရုံအစရှိသည်တို့၏တည်ရာ

ဂ-မဟာသီဟနာဒသုတ္တ-အစေလကဿပဝတ္ထု (၃၃၁)

ဖြစ်ထသော။ လောကံ၊ နတ်ပြည်သို့။ ဥပပန္နံ၊ ရောက်သည်ကို။ ပဿာမိ၊ ၏။

၃၀၃။ ။ပ။ အပ္ပဒုက္ခဝိဟာရိံ၊ နည်းသော ဆင်းရဲခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍နေလေ့ရှိသောသူကို။ ပ။ ဥပပန္နံ၊ သည်ကို။ ပဿာမိ၊ ၏။ ကဿပ။ ပ။ သောအဟံ၊ သည်။ ဣမေသံတပဿိနံ၊ ဤသို့အကျင့်ကို မှီကုန်သောသူတို့၏။ အာဂတိဉ္စ၊ လားရာအရပ်ကိုလည်းကောင်း။ ဂတိဉ္စ၊ လားလတ္တံ့သော အရပ်ကိုလည်းကောင်း။ စုတိဉ္စ၊ စုတေ ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဥပပတ္တိဉ္စ၊ ပရိသန္ဓေ ယူခြင်းကို လည်း ကောင်း။ ယထာဘူတံ၊ ပြန်။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ သောအဟံ၊ သည်။ ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ သုဗ္ဗံ၊ သော။ တပံ၊ ကို။ ဂရဟိဿာမိ၊ အံ့နည်း။ သုဗ္ဗံ၊ သော။ တပဿိံ၊ သော။ လူခါဇိဝိံ၊ ကို။ ဧကံသေန၊ ဖြင့်။ ဥပက္ကောသိဿာမိ၊ ဆဲရေးအံ့နည်း။ ဥပဝဒိဿာမိ၊ ရှုတ်ချစကား ဆိုအံ့နည်း။

၃၀၄။ ကဿပ၊ ပ။ ပဏှိတာ၊ ကုန်ထသော။ နိပုဏာ၊ သိမ်မွေ့သောပညာရှိကုန်သော။ ကတပရပ္ပဝါဒါ၊ သူတပါးတို့၏ အယူကို ဖျက်ဆီးခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်ထသော။ “ပြုအပ်ပြီးသော သူတပါးတို့၏ အယူကိုဖျက်ဆီးခြင်းရှိထသော၊ လည်းဟူ”။ ဝါလ ဝေမိရူပါ၊ သားမြီးဖျားကိုမှန်အောင်ပစ်နိုင်သော လေးသမားနှင့် တူကုန်ထသော။ ဧကေ၊ ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသမဏ ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ပညာဂတေန၊ ပညာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ (သမ္ဗန်ထည့်)။ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ၊ အယူတို့ကို။ ဘိန္ဒန္တာမညေ၊ ဖျက်ကုန် သကဲ့သို့။ စရန္တိ၊ သွားကုန်၏။ တေဟိပိသမဏဗြာဟ္မဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ မေ၊ ၏။ ဝါဒေ၊ အယူသည်။ (ကတ္တားထည့်)။ ဧကစ္စေသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။ သမေတိ၊ ညီ၏။ ဧကစ္စေသု၊ ကုန် သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ နသမေတိ၊ မညီ။ တေ သမဏ ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ဧကစ္စံ၊ သော။ ယံဝါစံ၊ အကြင်စကားကို။ သာဓု ဣတိ၊ ကောင်း၏ ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ မယဒ္ဓိံ၊ တို့သည်

(၃၃၂) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပဋိတော်နိဿယသစ်

လည်း။ တံဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ ကေစွံ၊ အချို့ကို။ သာဓုတိ၊ ဟူ၍။
ဝဒါ၊ ဆိုကုန်၏။ တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ကေစွံ၊ သော။
ယံဝစနံ၊ ကို။ နသာဓုတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ မယံ၊ ထိုသည်။
တံဝစနံ၊ ကို။ ကေစွံ၊ ကို။ နသာဓုတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒေထ၊ ကုန်၏။ ပ။
(အနက်လွယ်၏)။

သမနုယုဇ္ဇာပနကထာ

၃၀၅။ အဟံ၊ သည်။ တေသမဏဗြာဟ္မဏေ၊ တို့ကို။ ဥပ
သင်္ဂမိတွာ၊ ၍။ အာဝုသော၊ ငါရှင်တို့။ ယေသု ဌာနေသု၊
အကြင်အရာတို့၌။ တုမှာကံ၊ တို့၏။ ဝါဒေါ၊ အယူသည်။ (နှစ်ပုဒ်
ထည့်ပါ)။ နော၊ ငါတို့၏။ ဝါဒေန၊ နှင့်။ နသမေတိ၊ မညီ။ တာနိ
ဌာနာနိ၊ ထိုအရာတို့သည်။ တိဋ္ဌန္တ၊ တည်စေကုန်။ ယေသုဌာ
နေသု၊ တို့၌။ တုမှာကံ၊ တို့၏။ ဝါဒေါ၊ သည်။ (ထည့်ပါ)။ နော၊
တို့၏။ ဝါဒေန၊ နှင့်။ သမေတိ၊ ညီ၏။ တတ္ထ၊ ထိုညီရာ၌။ ဝိညူ၊
ပညာရှိတို့သည်။ (သမနုယုဇ္ဇန္တ၊ အစရှိသော ကြိယာ သုံးပုဒ်၌
ကတ္တားစစ်)။ သတ္တာရာဝါ၊ ဆရာဖြင့်မူလည်း။ သတ္တာရံ၊ ဆရာ
ကို။ သံဃေနဝါ၊ ဖြင့်မူလည်း။ သံဃံ၊ ကို။ ဥပသံဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။
(ထည့်ပါ။ သမနုယုဇ္ဇန္တ၊ အစရှိသော ကြိယာ သုံးပုဒ်၌စစ်)။ ဣမေသံ
ဘဝတံ-ဣမေသံဘဝန္တာနံ၊ ဤအရှင်တို့အား။ အကုသလာ၊ ထ
သော။ အကုသလာသင်္ခါတာ၊ အကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်ထသော။
“အကုသိုလ်ဟူသော အစုကိုပြု၍ ထားအပ်ကုန်ထသော၊ လည်း
ဟူ”။ သာဝဇ္ဇော၊ အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်ထသော။ သာဝဇ္ဇသင်္ခါ
တာ၊ အပြစ်နှင့်တကွဟူ၍ သိအပ်ကုန်ထသော။ အသေဝိတဗ္ဗာ၊
သူတော်ကောင်းတို့သည် မမှီဝဲအပ်ကုန်ထသော။ အသေဝိတဗ္ဗ
သင်္ခါတာ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည် မမှီဝဲအပ်ဟူ၍ သိအပ်ကုန်
ထသော။ နအလမရိယာ၊ အရိယာဖြစ်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ကုန်
ထသော။ နအလမရိယသင်္ခါတာ၊ အရိယာဖြစ်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ဟု

ဂ-မဟာသီဟနာဒသုတ္တ-သမနုယုဉ္ဇာပနကထာ (၃၃၃)

သီအပ်ကုန်ထသော။ ကဏှာ၊ မည်းကုန်ထသော။ တဏှသင်္ခါတာ၊
 မည်း၏ဟုသီအပ်ကုန်ထသော။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဣမေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ကော၊ သည်။ အနဝသေသံ၊ မဲ့။ ပဟာယ၊ ရှိ။
 ဝတ္တတိ၊ နည်း။ သမဏော၊ သော။ ဂေါတမောဝါ၊ သည်မူလည်း။
 အနဝသေသံ၊ အကြွင်းမဲ့။ ပဟာယ၊ ရှိ။ ဝတ္တတိ၊ ကျင့်သလော။
 ပရေ၊ ကုန်သော။ ဘောန္တောဂဏာစရိယာဝါ၊ အကြင် ဂိုဏ်း
 ဆရာတို့သည်မူလည်း။ အနဝသေသံ၊ မဲ့။ ပဟာယ၊ ရှိ။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်
 သလော။ ဣတိ၊ သို့။ အမှေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ (နှစ်ပုဒ်ထည့်ပါ)။
 သမနုယုဉ္ဇန္တိ-သမနုယုဉ္ဇန္တိ။ အယူကို မေးစိစစ်ကုန်လော့။ သမနု
 ဂါဟန္တိ-သမနုဂါဟန္တိ။ အကြောင်းကို မေးစိစစ်ကုန်လော့။ သမနု
 ဘာသန္တိ-သမနုဘာသန္တိ။ အယူအကြောင်းနှစ်ပါးစုံကို မေးစိစစ်
 ကုန်လော့။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုကုန်၏။ အဟံ၊ သည်။ ဝဒါမိ၊ ၏။

၃၀၆။ ကဿပ၊ ပ။ သမနုယုဉ္ဇန္တာ၊ အယူကို မေးစိစစ်တတ်
 ကုန်ထသော။ သမနုဂါဟန္တာ၊ အကြောင်းကို မေးစိစစ်တတ်ကုန်
 ထသော။ သမနုဘာသန္တာ၊ အယူအကြောင်း နှစ်ပါးစုံကို မေးစိ
 စစ်တတ်ကုန်ထသော။ ဝိညှ၊ တို့သည်။ ဣမေသံ ဘဝတံ-ဣမေသံ
 ဘဝန္တာနံ၊ တို့အား။ ကဏှသင်္ခါတာ၊ ကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊
 တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မေ၊ တို့ကို။ သမဏော၊ သော။
 ဂေါတမော၊ သည်။ အနဝသေသံ၊ မဲ့။ ပဟာယ၊ ရှိ။ ဝတ္တတိ၊
 လော။ ဧဝံ၊ သို့။ ယံဝဒေယျ၊ အကြင်ကြောင့် ဆိုကုန်ရာ၏။ ပရေ၊
 ကုန်သော။ ဘောန္တော ဂဏာစရိယာဝါ၊ တို့သည်မူလည်း။ အနဝ
 သေသံ၊ မဲ့။ ပဟာယ၊ ရှိ။ ဝတ္တန္တိ၊ ကျင့်ကုန်သလော။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။
 ယံဝါပနဝဒေယျ၊ ကုန်ရာ၏။ ဧတံဌာနံ၊ ဤသို့သော အကြောင်း
 သည်။ ဝိဇ္ဇတိဓေါပန၊ တည်း။ ကဿပ၊ ပ။ ဣတိ၊ သို့။ (ဟကား
 နိပါတ်မျှသာတည်း)။ သမနုယုဉ္ဇန္တာ၊ ကုန်ထသော။ သမနုဂါ
 ဟန္တာ၊ ကုန်ထသော။ သမနုဘာသန္တာ၊ ကုန်ထသော။ ဝိညှ၊ တို့
 သည်။ တတ္ထ၊ ထိုသို့စိစစ်ရာ၌။ အမှေဝါ၊ ကိုလျှင်။ ယေဘုယျေန၊
 အားဖြင့်။ ပသံသေယျ၊ ကုန်ရာ၏။

(၃၃၄) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

၃၀၇။ ကဿပ၊ ပ။ အပရံ၊ ကို။ နော၊ တို့ကို။ ဝိညူပိ၊ တို့သည်
 လည်း။ သတ္တာရာဝါ၊ ဆရာဖြင့်မူလည်း။ သတ္တာရံ၊ ဆရာကို။ သံစော
 နဝါ၊ ဖြင့်မူလည်း။ သံသံ၊ ကို။ ဥပသံဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။ ဣမေသံ
 ဘဝတံ၊ ဣမေသံ ဘဝန္တဒန၊ တို့အား။ ပ။ သုက္ကာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။
 သုက္ကသင်္ခါတာ၊ ဖြစ်၏ဟု သိအပ်ကုန်သော။ “ဖြစ်သော အဖို့ပြု၍
 ထားအပ်ကုန်သော၊ လည်းဟူ”။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဣမေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ကော၊ အသူသည်။ အနဝသေသံ၊ မဲ့။ သမာဒါယ၊
 ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍။ ဝတ္တတိ၊ ကျင့်သနည်း။ သမဏော၊
 သော။ ဂေါတမော၊ သည်။ အနဝသေသံ၊ မဲ့။ သမာဒါယ၊ ၍။
 ဝတ္တတိ၊ လော။ ပရေ၊ ကုန်သော။ ဘောန္တောဂဏာစရိယာဝါ၊
 အကြင်ဂိုဏ်းဆရာတို့သည်မူလည်း။ အနဝသေသံ၊ မဲ့။ သမာဒါယ၊
 ဆောက်တည်၍။ ဝတ္တန္တိ၊ ကျင့်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ နော၊
 ငါတို့ကို။ သမနုယုဇ္ဇန္တံ-သမနုယုဇ္ဇန္တံ၊ ကုန်လော့။ သမနုဂါဟန္တံ-
 သမနုဂါဟန္တံ၊ ကုန်လော့။ သမနုဘာသန္တံ-သမနုဘာသန္တံ၊
 ကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါ၊ ၏။

၃၀၈။ ကဿပ၊ ပ။ သမနုယုဇ္ဇန္တာ၊ ကုန်ထသော။ သမနုဂါ
 ဟန္တာ၊ ကုန်ထသော။ သမနုဘာသန္တာ၊ ကုန်ထသော။ ဝိညူ
 တို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျံ၊ ကုန်ရာ၏။ ကိံ ဝဒေယျံ၊ ကုန်ရာ
 သနည်းဟူမူကား။ ဣမေသံဘဝတံ- ဣမေသံဘဝန္တာနံ၊ တို့အား။
 ကုသလာ၊ ကုန်သော။ ပ။ သုက္ကာ၊ ကုန်သော။ သုက္ကသင်္ခါတာ၊ ကုန်ထ
 သော။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့ကို။
 သမဏော၊ သော။ ဂေါတမော၊ သည်။ အနဝသေသံ၊ မဲ့။ သမာ
 ဒါယ၊ ၍။ ဝတ္တတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ ဝဒေယျံ၊ ကုန်ရာ၏။ ပရေ၊
 ကုန်သော။ ဘောန္တောဂဏာစရိယာဝါ၊ တို့သည်မူလည်း။ အနဝ
 သေသံ၊ မဲ့။ သမာဒါယ၊ ၍။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်သလော့။ ဣတိ၊ သို့။
 ယံ ဝဒေယျံ၊ အကြင်ကြောင့် ဆိုကုန် ရာ၏။ ဧတံဌာနံ၊ ထို
 အကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိခေါပန၊ ရှိသလျှင်ကတည်း။ ကဿပ၊ ပ။
 ဣတိ၊ သို့။ (ဟကား နိပါတ်မျှသာတည်း)။ သမနုယုဇ္ဇန္တာ၊ ကုန်ထ

ဂ-မဟာသီဟနာဒသုတ္တ-အရိယအဋ္ဌကိကမဂ္ဂ (၃၃၅)

သော။ သမနုဂါဟန္တာ၊ ကုန်ထသော။ သမနုဘာသန္တာ၊ ကုန်ထ
သော။ ဝိညူ၊ တို့သည်။ တတ္ထ၊ ထိုသို့စိစစ်ရာ၌။ အမှေဝ၊ တို့ကိုသာ
လျှင်။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ပသံသေယျ၊ ချီးမွမ်းကုန်၏။ပ။

အမှာ နောက် ဝါရတို့ ၌လည်း “ဂေါတမ သာဝက
သံဃောဝါ ဂဏာစရိယ သာဝကသံဃောဝါ”

ဤမျှသာထူးသည်။ အပရေအရာ၌ အပရံဟု ရှိမူကား “အပရံ၊
တပါးသော အကြောင်းကို။ နော၊ တို့ကို။ သမနုယုဉ္ဇန္တိ-သမနု
ယုဉ္ဇန္တိ၊ ကုန်လော့”။ ဤသို့သမ္ပန်။ ။ ဤသို့ သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရား
သည် ရဲရင့်သော စကားကို ဆိုပြီး၍ ထိုရဲရင့်သော စကားကို
ဆိုခြင်း၏ မဖောက်မပြန် မှန်သည်၏ အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ
အတ္ထိကဿပ မဂ္ဂေါ” အစရှိသော ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထို-
ပါဠိ၏ အတ္ထကား။

အရိယအဋ္ဌကိက မဂ္ဂ

၃၉၃။ ကဿပ၊ ပ။ ယထာ ယံမဂ္ဂ ပဋိပဒံ၊ အကြင် ရှေ့အဖို့၌
ဖြစ်သော အကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကို။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သည်
ဖြစ်၍။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ ကာလဝါဒီ၊
လျှောက်ပတ်သော ကာလနှင့် ယှဉ်သောစကားကို ဆိုတတ်၏။
ဘူဟဝါဒီ၊ မဖောက်မပြန်သောစကားကို ဆိုတတ်၏။ အတ္ထဝါဒီ၊
အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်သော စကားကို ဆိုတတ်၏။ ဓမ္မဝါဒီ၊
အကြောင်းနှင့်စပ်သော စကားကို ဆိုတတ်၏။ ဝိနယဝါဒီ၊ ဆုံးမ
ခြင်းနှင့်စပ်သော စကားကို ဆိုတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဇနော၊ လူ
အပေါင်းသည်။ သာမံယေဝ၊ သာလျှင်။ ဥဿတိ၊ သိလတ္တံ။ သာမံ
ဇေ၊ သာလျှင်။ ဒက္ခိတိ၊ လတ္တံ။ (ဇေသဒ္ဓါကို နောက် သာမံ
ဟူသော ပုဒ်နှင့်လည်း ယှဉ်ပါ။ ဒက္ခိဿတိဟု ဆိုအပ်လျက်
ဿ-ဝိဘတ်ကို ချေ၍ ဒက္ခိတိဟူ၍သာ ဆိုသတည်း။) သောမဂ္ဂေါ၊
ထိုရှေ့အဖို့၌ ဖြစ်သော မဂ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာပဋိပဒါ၊ ထို
ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သောအကျင့်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ကဿပ၊ ပ။ ယထာ

(၃၃၆) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ယံပဋိပဒံ၊ ကိံ၊ ပဋိပန္နော၊ ဖြစ်၍၊ သမဏော၊ သော။ ဂေါတမော၊
 သည်။ ကာလဝါဒါ၊ ၏။ ဘူတဝါဒါ၊ ၏။ အတ္ထဝါဒါ၊ ၏။ ဓမ္မဝါဒါ၊ ၏။
 ဝိနယဝါဒါ၊ ဆိုတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဇနော၊ လူများသည်။ သာမံယေဝ၊
 သာလျှင်။ ဥဿတိ၊ လတ္တံ့။ သာမံဇေဝ၊ သာလျှင်။ ဒက္ခိတိ၊ လတ္တံ့။
 သောမဂ္ဂေ၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ သာပဋိပဒါ၊ သည်။ ကတမာ၊
 နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စေဝဒေယျ၊ အံ့။ ပ။ အရိယော၊ ကိလေသာကင်း
 စင်ထသော။ အဋ္ဌင်္ဂိကော၊ ထသော။ အယမေဝမဂ္ဂေ၊ ဤမဂ်လျှင်
 တည်း။ ဣဒံ တေမဂ္ဂါ၊ ဟူသည်တို့ကား။ သေယျထာ ကတမေ
 မူကား။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ်လည်းကောင်း။ ပ။ သမ္မာသမာဓိ၊
 လည်းကောင်း။ ဣတိဗုဒ္ဓေ၊ ဤသည်တို့တည်း။ ကဿပ၊ ပ။ ယထာ
 ယံပဋိပဒံ၊ ကိံ၊ ပဋိပန္နော၊ ၍။ သမဏော၊ သော။ ဂေါတမော၊
 သည်။ ကာလဝါဒါ၊ ၏။ ဘူတဝါဒါ၊ ၏။ အတ္ထဝါဒါ၊ ၏။ ဓမ္မဝါဒါ၊
 ၏။ ဝိနယဝါဒါ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သာမံယေဝ၊ သာလျှင်။ ဥဿတိ၊
 လတ္တံ့။ သာမံဇေဝ၊ သာလျှင်။ ဒက္ခိတိ၊ လတ္တံ့။ အယံ၊ လျှင်။ မဂ္ဂေ၊ ၏။
 အယံ၊ လျှင်။ ပဋိပဒါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊
 ၏။ (ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားသည် သီဟနာဒအကြောင်းကို မိန့်တော်
 မူသည်ရှိသော် ယခုအခါ ငါတို့၏ အကျင့်ကိုလည်း ငါပြီအံ့ဟု
 ကြံ၍ “ဝေံ ဝုတ္တေ အစေလော” အစရှိသောပါဠိကို ဆိုသတည်း။
 ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား)။

တပေါပက္ကမကထာ

၃၉၄။ ဝေံ၊ ဤသို့ ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော အကျင့်ကို။ ဘဂဝတာ၊
 သည်။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အစေလော၊ သော။ ကဿပေါ၊ သည်။
 ဘဂဝန္တံ၊ ကိံ။ တေဝစနံ၊ ကိံ။ အဝေါစ၊ ၏။ အာဝုသောဂေါတမ၊
 မ။ ဧတေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ သာမည သင်္ခါတာစ၊
 ရဟန်း၏အမှုဟူ၍လည်း ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဗြာဟ္မညသင်္ခါတာစ၊
 မြတ်၏ဟူ၍လည်း ဆိုအပ်ကုန် ထသော။ ဣမေဝိတပေါပက္ကမာ၊
 ဤအကျင့်ကို အားထုတ်ခြင်းတို့ သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဂ-မဟာသီဟနာဒသုတ္တ-တပေါပက္ကမကထာ (၃၃၇)

ကိုဟောန္တ၊ ကုန်သနည်းဟူမူကား။ အစေလကောစ၊ သည်လည်း
ဟောတိ၊ ဤ။ မုတ္တစာရောစ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဟတ္ထာ
ပလေခနောစ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဤ။ တနည်းကား၊ ဟတ္ထာ
ပလေခနောစ၊ လက်ဖြင့်ကျင်ကြီးကိုခံ၍လျှာဖြင့်လျက်သည်လည်း။
ဟောတိ၊ ဤ။ နဟေဘဒန္တိကောစ၊ အရှင်ကောင်း လာလော့ဟု
ဆိုအပ်သောဆွမ်းကို မခံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဤ။ နတိဋ္ဌဘဒ္ဒန္တိ
ကောစ၊ အရှင်ကောင်းရပ်လော့ဟုဆိုအပ်သောဆွမ်းကိုမခံသည်
လည်း။ ဟောတိ၊ ဤ။ အဘိဟင်္ဂ၊ ရှေ့ဆောင်ခဲ့သော ဆွမ်းကို
လည်း။ နသာဒိယတိ၊ မခံ၊ ဥဒ္ဓိဿ၊ ဤ။ ကတံ၊ ကိုလည်း။ နသာဒိယ
တိ၊ မခံ။ နိမန္တနံ၊ ဖိတ်သောဆွမ်းကိုလည်း။ နသာဒိယတိ၊ မခံ။
သော၊ ထိုပရိဝိဇရဟန်းသည်။ ကုမ္ဘိမုခါ၊ အိုးဝမှ၊ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ဤ။
ဒိယုမာနံ၊ ကို။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ မခံ။ ကဠောပိမုခါ၊ တောင်းဝမှ။
ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ဤ။ ဒိယုမာနံ၊ ကိုလည်း။ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ မခံ။ ဇဠက
မန္တရံ၊ တံခါးခုံကို ကျော်၍လှူသောဆွမ်းကိုလည်း။ နပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊
မခံ။ ဒဏှမန္တရံ၊ တုတ်နှင့်တံကို ကျော်၍ လှူသောဆွမ်းကိုလည်း။
န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ မခံ။ မုသလမန္တရံ၊ ကျည်ပွေ့ကိုကျော်၍လှူသော
ဆွမ်းကိုလည်း။ နပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ မခံ။ ဘုဉ္ဇမာနာနံ၊ ထမင်းစားကုန်
သော။ ဝိန္ဒံ၊ တို့တွင်၊ ဧကသ္မိံ၊ သည်။ ဥဠာယ၊ ဤ။ ဒေန္တေ၊ ရှိသော်။
န ဂဏှာတိ၊ မခံ။ ဂမ္ဘိနိယာ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်သော မိန်းမသည်။
ဥဠာယ၊ ဤ။ ဒိယုမာနံ၊ ကိုလည်း။ နဂဏှာတိ၊ မခံ။ ပါယမာနာယ၊
သားနို့တိုက်သော မိန်းမသည်။ ဥဠာယ၊ ဤ။ ဒိယုမာနံ၊ ကို။
န ဂဏှာတိ၊ မခံ။ ပုရိသန္တရဂတာယ၊ ယောက်ျားသွားသောမိန်းမ
သည်။ “ယောက်ျားနှင့်မွေ့လျော်သောမိန်းမသည်၊ လည်းဟူ”။
ဥဠာယ၊ ဤ။ ဒိယုမာနံ၊ ကို။ နဂဏှာတိ၊ မခံ။ သံကိတ္တိသု၊ အများ
ပေါင်း၍ လှူသောဆွမ်းကိုလည်း။ န ဂဏှာတိ၊ မခံ။ ယတ္ထ၊ အကြင်
ဆွမ်း၌။ သာ၊ ခွေးသည်။ ဥပဋ္ဌိတော၊ အနီး၌တည်သည်။ ဟောတိ၊
ဤ။ တံ၊ ထိုခွေးအနီး၌ တည်သောဆွမ်းကို။ နဂဏှာတိ၊ မခံ။ (ခွေး
အနီး၌ တည်သော ဆွမ်းကို မပေးမူ၍ လှူသော ဆွမ်းကို မခံ

(၃၃၀) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဟူလိုသည်။ ယတ္ထ၊ အကြင်ဆွမ်း၌။ မက္ခိကာ၊ ယင်တို့သည်။ သဏ္ဍ
သဏ္ဍစာရိနီ၊ အစုအစုနားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ထံ၊ ထိုယင်
အစုအစုနားသောဆွမ်းကို။ န ဂဏ္ဍတိ၊ ခံ။ မစ္ဆံ၊ ကို။ နဂဏ္ဍတိ၊ မခံ။
မံသံ၊ ကို။ နဂဏ္ဍတိ၊ ခံ။ သုရံ၊ သေကို။ နဂဏ္ဍတိ၊ ခံ။ မေဇ္ဈယံ၊ အရက်
ကို။ နဂဏ္ဍတိ၊ ခံ။ ထုသောဒကံ၊ သောဝိကရက အမည်ရှိသော
ဆေးကို။ နပိဝတိ၊ မသောက်။ သော၊ ထိုပရိမိုဇ်ရဟန်းသည်။
ကောဂါရိကောဝါ၊ တစ်အိမ်သာ ခံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။
ကောလောပိကောဝါ၊ တစ်လုတ်သာ စားသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။
ဋ္ဌါဂါရိကောဝါ၊ နှစ်အိမ်သာ ခံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။
ဋ္ဌါလောပိကောဝါ၊ နှစ်လုတ်သာစားသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။
သတ္တာဂါရိကောဝါ၊ ခုနစ်အိမ်သာ ခံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။
သတ္တာလောပိကောဝါ၊ ခုနစ်လုတ်သာစားသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။
ဧကိဿာ၊ သော။ ဒတ္တိယာပိ၊ ခွက်ငယ်ဖြင့်လည်း။ ယာပေတိ၊
၏။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ ဒတ္တိဟိပိ၊ တို့ဖြင့်လည်း။ ယာပေတိ၊ ၏။
ကောဟိကံပိ၊ တစ်ရက်ချန်သည်ကိုလည်း။ ကတွာ၊ ၍။ အာဟာရံ၊
ကို။ အာဟာရေတိ၊ စား၏။ ဒွိဟိကမ္ပိ၊ နှစ်ရက်ချန်သည်ကိုလည်း။
ကတွာ၊ ၍။ အာဟာရံ၊ ကို။ အာဟာရေတိ၊ ၏။ သတ္တာဟိကမ္ပိ၊
ခုနစ်ရက်ချန်သည်ကိုလည်း။ ကတွာ၊ ၍။ အာဟာရံ၊ ကို။ အာဟာ
ရေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝဇ္ဈပံ၊ သော။ အဒ္ဓမာသိကမ္ပိ၊ လခွဲတစ်ကြိမ်
ကိုလည်း။ ကတွာ၊ ၍။ ပရိယာယဘတ္တဘောဇနာနုယောဂံ၊
အလှည့်စားခြင်း၌ လုံ့လပြုခြင်းကို။ အနုယုတ္တောဝါ၊ ဖြစ်စေသည်
ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

၃၉၅။ အာဝုသော ဂေါတမ၊ မ။ တေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာ
နံ၊ တို့အား။ သာမညသင်္ခါတာစ၊ ရဟန်း၏ အမှုဟူ၍လည်းဆိုအပ်
ကုန်ထသော။ ဗြာဟ္မညသင်္ခါတာစ၊ ပုဏ္ဏား၏အမှုဟူ၍လည်း ဆို
အပ်ကုန်ထသော။ ဣမေပိတပေါပက္ကမာ၊ ဤအကျင့်ကို အားထုတ်
ခြင်းတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သာကဏ္ဍကောဝါ၊ ဟင်းရွက်
စိမ်းကို စားသည်လည်း။ ဧကောတိ၊ ၏။ သာမာကဏ္ဍကောဝါ၊

ဂ-မဟာသီဟနာဒသုတ္တ-တပေါပတ္တမကထာ (၃၃၉)

ဆန်စိမ်းကို စားသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဤ။ နီဝါရဘက္ခောဝါ၊
 ကျိတ်ကိုစားသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဒဗ္ဗုလဘက္ခောဝါ၊ သား
 ရေနယ်သမားတို့သည်ခြစ်၍ပစ်အပ်သော သားရေဘတ်ကို စား
 သည်လည်း။ တနည်းကား၊ ရေမှော်ကိုစားသည်လည်း။ ဟောတိ၊
 ဤ။ ဟဋ္ဌဘက္ခောဝါ၊ ရှေ့ဆောင်ခဲ့သော ဆွမ်းကိုသာစားသည်
 လည်း။ ဟောတိ၊ ဤ။ ကဏဘက္ခောဝါ၊ ဆန်ကွဲကိုစားသည်လည်း
 ဟောတိ၊ ဤ။ အာစာမဘက္ခောဝါ၊ ထမင်းချိုးကိုစားသည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ဤ။ ပိညာကဘက္ခောဝါ၊ နှမ်းဖတ်ကို စားသည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ဤ။ တိဏဘက္ခောဝါ၊ မြက်ကို စားသည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ဤ။ ဂေါမယဘက္ခောဝါ၊ နွားချေးကို စားသည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ဤ။ ဝနမူလဖလာဟာရော၊ တောသစ်မြစ် တောသစ်သီး
 အစာရှိသည်ဖြစ်၍။ ယာပေတိ၊ မျှ၏။ ပဝတ္တဖလဘောဇိ၊ အလိုလို
 ကြွေသော သစ်သီးအစာရှိသည်ဖြစ်၍။ ယာပေတိ၊ ဤ။

၃၉၆။ အာဝုသော ဂေါတမ၊ မ။ ဧတေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာ
 နံ၊ တို့၏။ သာမညသင်္ခါတာစ၊ ကုန်ထသော။ ဗြာဟ္မညသင်္ခါတာစ၊
 ကုန်ထသော။ ဣမေပိတပေါပတ္တမာ၊ တို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ သာဏာနိပိ၊ သာဏအမည်ရှိသော လျှော်ဖြင့်ရက်သော
 ပုဆိုးတို့ကိုလည်း။ (ပိုက်ဆံလျှော်မျှင်ဖြင့် ရက်သော ပုဆိုးတို့ကို
 လည်း၊ ဟုယောဇနာကုန်)။ ဓာရေတိ၊ ဤ။ မသာဏာနိပိ၊ ရော၍
 ရက်သော ပုဆိုးတို့ကိုလည်း။ ဓာရေတိ၊ ဤ။ ဆဝဒုဿာနိပိ၊
 သေသောအကောင်မှ စွန့်အပ်သော ပုဆိုးတို့ကိုလည်း။ တနည်း
 ကား၊ ပြိတ်မည်သောမြက်ဖြင့် ရက်သောပုဆိုးကိုတို့လည်း။ ဓာရေ
 တိ၊ ဤ။ ပံသုကူလာနိပိ၊ ပံသုကူပုဆိုးတို့ကိုလည်း။ ဓာရေတိ၊ ဤ။ တိ
 ရိဋ္ဌာနိပိ၊ သစ်ခွံဖြင့်ပြုသောအဝတ်တို့ကိုလည်း။ “လျှော်တေအဝတ်
 တို့ကိုလည်း၊ လည်းဟူ”။ ဓာရေတိ၊ ဤ။ အဇိနံပိ၊ သစ်အမည်ရှိသော
 သား၏အရေကိုလည်း။ ဓာရေတိ၊ ဤ။ အဇိနက္ခိပုဗ္ဗိ၊ အလယ်၌ခွဲအပ်
 သောသစ်နက်ရေကိုလည်း။ ဓာရေတိ၊ ဤ။ ကုသစီရဗ္ဗိ၊ သမန်းမြက်
 ဖြင့်ရက်သောအဝတ်ကိုလည်း။ ဓာရေတိ၊ ဤ။ ဝါကစီရဗ္ဗိ၊ လျှော်

(၃၄၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဖြင့်ရက်သောအဝတ်ကိုလည်း။ ဓာရေတိ၊ ဇာ။ ဖလကစီရုဒ္ဓိ၊ ပျဉ်ချပ်
စီသောအဝတ်ကိုလည်း။ ဓာရေတိ၊ ဇာ။ ကေသကမ္မလဒ္ဓိ၊ လူဆံပင်
ဖြင့်ရက်သောကမ္မလာကိုလည်း။ ဓာရေတိ၊ ဇာ။ ဝါလကမ္မလဒ္ဓိ၊ စာမ
ရီမည်သောသား၏အမြီးဖြင့်ရက်သောအဝတ်ကိုလည်း။ ဓာရေတိ
ဇာ။ ဥလူကပက္ခိကဒ္ဓိ၊ ခင်ပုတ်ငှက်၏အတောင်ဖြင့် ရက်သောပုဆိုး
ကိုလည်း။ ဓာရေတိ၊ ဇာ။ ကေသမဿုလောစကောပိ၊ ဆံမုတ်ဆိတ်
ကိုရိတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ကေသမဿုလောစနာနုယော
ဂံ၊ ဆံမုတ်ဆိတ်ကိုရိတ်ခြင်း၌ လုံ့လပြုခြင်းကို။ အနုယုတ္တော-ပဝတ္တ
ယမာနော၊ ဖြစ်စေသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ဇာ။ ဥဒ္ဓန္ဓိကောပိ၊
ဖခနာင့်ဖြင့်သာရပ်သည်လည်း။ “ဖဝါးဖြင့်သာ ရပ်သည်လည်း၊
လည်းဟူ’။ ဟောတိ၊ ဇာ။ အာသနပဒ္ဓိက္ခိတ္တော၊ နေရာကိုပယ်သည်။
ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဥက္ကုဒ္ဓိကောပိ၊ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်၍ နေသည်သာ
လည်း။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ဥက္ကုဒ္ဓိကပ္ပဓာနံ၊ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်၍
နေခြင်း၌ လုံ့လပြုခြင်းကို။ အနုယုတ္တော၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။
ကဏ္ဍကဝဿယိကောပိ၊ ဆူးပေါ်၌ သားရေကိုခင်း၍ ရှပ်ခြင်း
သွားခြင်းအစရှိသောအမှုကိုပြုသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ကဏ္ဍ
ကပဿဓယ၊ ဆူး၏ အထက်၌။ သေယံ၊ ကို။ ကပ္ပေတိ၊ ဇာ။ ဖလက
သေယုဒ္ဓိ၊ သစ်ပျဉ်၌အိပ်ခြင်းကိုလည်း။ ကပ္ပေတိ၊ ဇာ။ တဏှိလ
သေယံ၊ မြင့်သောမြေအရပ်၌အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေတိ၊ ဇာ။ ကေပဿ
ယိကောပိ၊ နံပါးတဖက်ဖြင့်သာလျှင် အိပ်ခြင်းကို ပြုသည်လည်း။
ဟောတိ၊ ဇာ။ ရဇောဇလ္လခခရာ၊ မြူအညစ်အကြေးကိုဆောင်သော
ကိုယ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ အဗ္ဗောကာသိကောပိ၊ လွင်တီးခေါင်
၌သာ နေလေ့ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ယထာသန္တုတိကောပိ၊
ရတိုင်းသော နေရာ၌သာ နေလေ့ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဇာ။
ဝေကဒ္ဓိကောပိ၊ ကျင်ကြီးကိုစားလေ့ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဇာ။
ဝိကဋ္ဌဘောဇနာနုယောဂံ၊ ကျင်ကြီးစားခြင်း၌ လုံ့လပြုခြင်းကို။
အနုယုတ္တော၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ဇာ။ အပါနကောပိ၊ ရေချမ်းကိုမသောက်
သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဇာ။ အပါနကတ္ထံ၊ ရေချမ်းကို မသောက်

ဂ-မဟာသီဟနာဒသုတ္တ-တပေါပက္ကမ နိရုတ္တကထာ (၃၄၁)

သည်၏အဖြစ်ကို။ အနုယုတ္တော၊ ဤ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သာယတတိယ
ကံ၊ တနေသုံးကြိမ်။ ဥဒကောရောဟနာနုယောဂံ၊ မကောင်းမှုကို
လျှော်အံ့ဟု ရေသို့သက်ခြင်း၌ လုံ့လပြုခြင်းကို။ အနုယုတ္တောပိ၊
ဖြစ်စေသည် ဖြစ်၍လည်း။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကဿပပါ၊
သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်၏။

တပေါပက္ကမနိရုတ္တကထာ

၃၉၇။ ကဿပပါ။ အစေလကောပိ၊ အဝတ် မဝတ် သည်
လည်း။ စေပိဟောတိ၊ အံ့။ မုတ္တာစာရော၊ ရပ်လျက် ကျင်ကြီး ကျင်
ငယ်ကို စွန့်သည်။ စေပိဟောတိ၊ အံ့။ ဟတ္တာပလေခနော၊ လက်ဖြင့်
ကျင်ကြီးကိုသုတ်၍ လျှာဖြင့် လျက်သည်လည်း။ တနည်းကား၊
ကျင်ကြီးကို လက်ဖြင့်သာ သုတ်သည်လည်း။ စေပိဟောတိ၊ အံ့။ ပ။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေရူပံ၊ သော။ အဒ္ဓမာသိကမ္ပိ၊ လခွဲတကြိမ်ကိုလည်း။
ကတွာ၊ ဤ။ ပရိယာယ ဘတ္တဘောဇနာနုယောဂံ၊ အလှည့်စား
ခြင်း၌ လုံ့လပြုခြင်းကို။ အနုယုတ္တော-ပဝတ္တယမာနော၊ ဤ။ စေပိ
ဝိဟရတိ၊ အံ့။ ဧဝံသန္တေ၊ ရှိသော်။ တဿ၊ ထိုပရိမိုဇရဟန်းသည်။
အယံသီလသမ္ပဒါ၊ ခြင်းကို။ အယံစိတ္တသမ္ပဒါ၊ ကို။ အယံပညာ
သမ္ပဒါ၊ ကို။ အဘာဝိတာ၊ မပွါးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
အသစ္စိကတာ၊ အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထခေါ၊ စင်စစ်ကား၊
သောပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ သာမညာ၊ ရဟန်း၏အဖြစ်မှ။ အာရ
ကာဝ၊ ဝေးသလျှင်ကတည်း။ မြာဟညာ၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်မှ။
“ပုဏ္ဏား၏အဖြစ်မှ၊ လည်းဟူ”။ အာရကာဝ၊ တည်း။ ကဿပပါ။
ယတောယသ္မာကာရဏာ၊ ကြောင့်။ ယောဘိက္ခု၊ သည်။ အဝေရံ၊
အမျက်ထွက်ခြင်းတည်းဟူသော ရန်ကင်းထသော။ အဗျာပဇ္ဇံ၊
နှလုံးမသာခြင်း ကင်းထသော။ မေတ္တစိတ္တံ၊ အဒေါသဟု ဆိုအပ်
သော မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ကို။ ဘာဝေတိ၊ စေ၏။ အာသဝါ
နဉ္စ၊ တို့၏လည်း။ ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ အနာသဝံ၊ ထသော။
စေတောဝိမုတ္တိံ၊ စိတ်၏ကိလေသာတို့မှ လွတ်ခြင်း ရှိထသော။

(၃၄၂) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

“ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော စိတ်နှင့်ယှဉ်ထသော၊ လည်းဟူ”။
 ပညာဝိမုတ္တိံ၊ ပညာဖြင့် စိတ်၏ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ခြင်းရှိ
 ထသော။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊ ပစ္စုပ္ပန်
 ဖြစ်သော အတ္တဘောဉ်လျှင်။ သယံ၊ တိုင်။ အဘိညာ-အဘိညာယ၊
 ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ တနည်းကား၊ အဘိညာ-အဘိညာယ၊
 ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်။ သစ္စိကတူ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊
 ပြည့်စုံစေ၍။ “ပြီးစေ၍လည်း၊ ဟူ။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။ တတောတသ္မာ
 ကာရဏာ၊ ကြောင့်။ ကဿပ၊ ပ။ အယံဘိက္ခု၊ ကို။ သမဏောဇ္ဇတိပိ၊
 သမဏဟူ၍ လည်းကောင်း။ မြာဟ္မဏောဇ္ဇတိပိ၊ ဟူ၍လည်း
 ကောင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ ကဿပ၊ ပ။ သာကဘက္ခောပိ၊ ဟင်းရွက်
 စိမ်းကို စားသည်လည်း။ စေပိဟောတိ၊ အံ့။ သာမာကဘက္ခောပိ၊
 ဆန်စိမ်းကိုစားသည်လည်း။ စေပိဟောတိ၊ အံ့။ ပ။ ဝနမူလဖလာ
 ဟာရော၊ တောသစ်မြစ် တောသစ်သီး အစာရှိသည်ဖြစ်၍။ စေပိ
 ယာပေတိ၊ အံ့။ ပဝတ္တဖလဘောဇိ၊ အလိုလိုကြွေသော သစ်သီး
 အစာရှိသည်။ စေပိဟောတိ၊ အံ့။ ဧဝံသန္တေ၊ သော်။ တဿပရိဗ္ဗာဇ
 ကဿ၊ သံည်း။ အယံသီလသမ္ပဒါစ၊ ကို၎င်း။ အယံစိတ္တသမ္ပဒါစ၊ ကို
 လည်းကောင်း။ အယံပညာသမ္ပဒါစ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အဘာ
 ဝိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အသစ္စိကတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။
 အထခေါ၊ စင်စစ်ကား။ သောပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ သာမညာ၊ မှ။
 အာရကာဝ၊ တည်း။ မြာဟ္မညာ၊ မှ။ အာရကာဝ၊ တည်း။ ကဿပ၊
 ပ။ ယတောယသ္မာကာရဏာ၊ ကြောင့်။ ယောဘိက္ခု၊ သည်။ အဝေ
 ရံ၊ ကင်းထသော။ အဗျာပဇ္ဇံ၊ ထသော။ မေတ္တစိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဘာဝေ
 တိ၊ ၎င်း။ အာသဝါနဉ္စ၊ တို့၏လည်း။ ခယာ၊ ကြောင့်။ အနာသဝံ၊
 အာသဝမရှိထသော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ စိတ်၏ ကိလေသာတို့မှ
 လွတ်ခြင်းရှိထသော။ “ကိလေသာတို့မှ လွတ်သောစိတ်နှင့် ယှဉ်
 ထသော၊ လည်းဟူ”။ ပညာဝိမုတ္တိံ၊ ပညာဖြင့် စိတ်၏ကိလေသာ
 တို့မှ လွတ်ခြင်းရှိထသော။ အရဟတ္တံ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊ ပစ္စုပ္ပန်
 ဖြစ်သော အတ္တဘောဉ်လျှင်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ-အဘိ

ဂ-မဟာသီဟနာဒသုတ္တ-တပေါပက္ကမ နိရုတ္တကထာ (၃၄၃)

ညာယ၊ ရှိ။ တနည်းကား၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်။ သန္တိကတွာ၊ ရှိ။
 ဥပသမ္ပန္တ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ “ပြီးစေ၍၊ လည်းဟူ”။ ဝိဟရတိ၊ ၏။
 တတောတသ္မာကာရဏာ၊ ကြောင့်။ ကဿပ၊ ပ။ အယံဘိက္ခု၊ ကို။
 သမဏောဇ္ဇတိပိ၊ လည်းကောင်း။ မြာဟ္မဏောဇ္ဇတိပိ၊ လည်း
 ကောင်း။ ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။ ကဿပ၊ ပ။ သာဏာနိပိ၊ သာဏ အမည်ရှိ
 သောလျှော်ဖြင့်ရက်သောအဝတ်တို့ကို။ စေပိဓာရေတိ၊ ဆောင်အံ့။
 မသာဏာနိပိ၊ လျှော်ပေါင်းရော၍ရက်သော အဝတ်တို့ကိုလည်း။
 စေပိဓာရေတိ၊ အံ့။ ပ။ သာယတတိယကံပိ၊ တနေ့သုံးကြိမ်လည်း။
 ဥဒကောရောဟနာနယောဂံ၊ မကောင်းမှုကို လျှော်အံ့ဟု ရေသို့
 သက်ခြင်း၌လုံ့လပြုခြင်းကို။ အနုယုတ္တော၊ ဖြစ်စေသည် ဖြစ်၍။
 ဝိဟရတိ၊ အံ့။ ဧဝံသန္တေ၊ သော်။ တဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ၊ သည်။
 အယံ သီလသမ္ပဒါစ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အယံ စိတ္တသမ္ပဒါစ၊
 ကိုလည်းကောင်း။ အယံ ပညာသမ္ပဒါစ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အဘာ
 ဝိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသန္တိကတာ၊ အပ်သည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ အထခေါ၊ စင်စစ်ကား။ သောပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ သာ
 မညာ၊ မှ။ အာရကာဝ၊ တည်း။ မြာဟ္မညာ၊ မှ။ အာရကာဝ၊ တည်း။
 ကဿပ၊ ပ။ ယတော ယသ္မာကာရဏာ၊ ကြောင့်။ ယောဘိက္ခု၊
 သည်။ အဝေရံ၊ ထသော။ အဗျာပဇ္ဇံ၊ ထသော။ မေတ္တစိတ္တံ၊ ကို။ ဘာ
 ဝေတိ၊ စေ၏။ အာသဝါနဉ္စ၊ တို့၏လည်း။ ခယာ၊ ကြောင့်။ အနာ
 သဝံ၊ ထသော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ ထသော။ ပညာဝိမုတ္တိံ၊ သော။
 အရဟတ္တံ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊ ၌။ သယံ၊ တိုင်။ အဘိညာ-အဘိညာယ၊
 ရှိ။ သန္တိကတွာ၊ ရှိ။ ဥပသမ္ပန္တ၊ ရှိ။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ တတောတသ္မာ
 ကာရဏာ၊ ကြောင့်။ ကဿပ၊ ပ။ အယံဘိက္ခု၊ ကို။ သမဏောဇ္ဇတိ
 ပိ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ မြာဟ္မဏောဇ္ဇတိပိ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။
 ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။ ဇုတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါ၊ ၏။

၃၉၈။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော စကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။
 ဝုတ္တော၊ သော်။ အစေလော၊ သော။ ကဿပေါ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊
 ကို။ ဧဝံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ သာမညံ၊ ရဟန်း

(၃၄၄) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

အမှုသည်။ ဒုက္ခရုံ၊ ခဲစွာ၏။ မြာဟူညံ၊ မကောင်းမှုကို အပပြုသော
 အမှုသည်။ ဒုက္ခရုံ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အစေလော၊ သော။ ကဿပေါ၊
 သည်း။ အဝေ၊ စ၊ ၏။ ကဿပ၊ ပ။ သာမညံ၊ သည်။ ဒုက္ခရုံ၊ ၏။ မြာဟူ
 ညံ၊ မြတ်သော အမှုသည်။ ဒုက္ခရုံ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တံ၊ သည်။ ယံကထံ၊
 အကြင်စကားကို။ ဝဒသိ၊ ၏။ (ထည့်ပါ သုံးပုဒ်)။ သောကထာ၊
 သည်။ လောကသို့၊ ဌ။ ပကတိခေါ-ပကတိဝေ၊ ဟုတ်မှန်သော
 သဘောလျှင်တည်း။ ကဿပ၊ ပ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အစေလကော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မုတ္တာစာရော၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 ဟတ္တာပလေခနော၊ သည်လည်း။ “လက်ဖြင့်သာ ကျင်ကြီးကို
 သုတ်သည်လည်း၊ လည်းဟူ”။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေ
 ရူပံ၊ သော။ အဒ္ဓမာသိကံ၊ လခွဲတကြိမ်။ ပရိယာယ ဘတ္တဘော
 ဇနာနယောဂံ၊ အလှည့်အစာ စားခြင်း၌ လုံ့လပြုခြင်းကို။ အနု
 ယုက္ခော၊ ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ကဿပ၊ ပ။ ဣမာယမတ္တာယ၊ ဤသို့
 အဝတ်မဝတ်ခြင်းအစရှိသော အနည်းငယ်သော အတိုင်းအရှည်
 ဖြင့်။ ဣမိနာ တပေါပက္ကမေန၊ ဤသို့အဝတ်မဝတ်ခြင်း အစရှိသော
 အနည်းငယ်သော အကျင့်ကို အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။ ဒုက္ခရုံ၊ သော။
 သုဒုက္ခရုံ၊ အလွန်ခဲစွာသော။ သာမညံဝါ၊ သည်လည်း။ စေပိ
 အဘဝိဿ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ မြာဟူညံဝါ၊ သည်လည်း။ စေပိ အဘ
 ဝိဿ၊ အံ့။ တနည်းကား၊ ဣမာယ မတ္တာယ၊ ဖြင့်။ ဣမိနာ တပေါ
 ပက္ကမေန၊ ဖြင့်။ သာမညံဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ မြာဟူညံဝါ၊
 သည်လည်းကောင်း။ ဒုက္ခရုံ၊ ခဲသောမည်သည်။ သုဒုက္ခရုံ၊ အလွန်
 ခဲသောမည်သည်။ စေပိအဘဝိဿ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ တတော၊
 ထိုအဝတ်မဝတ်ခြင်း အစရှိသော အမှုထက်။ (ဥတ္တရိထည့်ပါ)။
 ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ တနည်းကား၊ တတော၊ ထိုအဝတ် မဝတ်ခြင်း
 အစရှိသော အမှုမှ။ (အညံ့ထည့်ပါ)။ အညံ့သော။ ဧတံသာမညံ၊
 သည်။ စေပိနအဘဝိဿ၊ မဖြစ်အံ့။ ဧဝံသန္တေ၊ ဤသို့အဝတ်မဝတ်
 ခြင်းအစရှိသော အမှုမှတပါးသော ရဟန်းအမှုမရှိသည် ရှိသော်။
 ဣမာယ မတ္တာယ၊ ဤအဝတ်မဝတ်ခြင်း အစရှိသော နည်းသော

ဂ-မဟာသီဟနာဒသုတ္တ-တပေါပက္ကမ နိရတ္တကထာ (၃၄၅)

အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ ဣမိနာ တပေါပက္ကမေန၊ ဤသို့ အဝတ်မဝတ်
 ခြင်းအစရှိသော အနည်းငယ်သောအကျင့်ကိုအားထုတ်ခြင်းဖြင့်။
 (ကရိုဏ်းနှစ်ပုဒ် လိုက်ပါ)။ သာမညံ၊ သည်။ ဒုက္ကရံ၊ ခဲစွာ၏။
 မြာဟူညံ၊ သည်။ ဒုက္ကရံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံဝစနံ၊ ကို၊ ဝစနာယ၊
 ဆိုခြင်းငှာ။ ကလ္လံ၊ သင့်သည်။ ဝေပိနအဘဝိဿ၊ အံ့။ ဧဝံသန္တေ၊
 သော်။ ဧတံသာမညံ၊ ကို။ ဂဟပတိနာဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဂဟ
 ပတိပုတ္တေနဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ကာတု၊ ငှာ။ သက္ကာစပန၊
 သည်သာလျှင်။ အဘဝိဿ၊ ၏။ အန္တမသော၊ ဖြင့်။ ကုမ္ဘဒါသိ
 ယာပိ၊ အိုးထိန်းကျွန်မ သည်လည်း။ ကာတု၊ ငှာ။ သက္ကာစပန၊
 သည်လျှင်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (တသ္မာ ထည့်ပါ)။ တသ္မာ၊
 ထိုသို့တတ်ကောင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟန္တ၊ ခု။ အဟံ၊ သည်။
 အစေလကော၊ သည်။ ဟောမိ၊ ဖြစ်အံ့။ မုတ္တာစာရော၊ သည်။
 ကောမိ၊ အံ့။ ဟတ္တာပလေခနော၊ သည်။ ဟောမိ၊ အံ့။ ပ။ ဣတိ၊ သို့။
 ဧဝရူပံ၊ သော။ အဒ္ဓမာသိကမ္ပိ၊ ကြိမ်လည်း။ ပရိယာယ တတ္တဘော
 ဇနာနုယောဂံ၊ ကို။ အနုယုတ္တော၊ ဖြစ်၍။ ဝိဟာရာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ကဿပ၊ ပ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမာယ
 မတ္တာယ၊ ဤအဝတ် မဝတ်ခြင်း အစရှိသော အတိုင်းအရှည်ကို။
 အညတြေဝ-ထပေတွာ၊ ထား၍။ ဣမိနာ တပေါပက္ကမေန၊ ဤ
 အဝတ်မဝတ်ခြင်း အစရှိသော အကျင့်ကို အားထုတ်ခြင်းကို။
 အညတြ-ထပေတွာ၊ ၍။ ဒုက္ကရံ၊ ခဲစွာသော။ သုဒုက္ကရံ၊ သော၊ သာမ
 ညံဝါ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ မြာဟူညံဝါ၊ သည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ၏။ (မြာဟူညန္တိ၊ ဟူ၍လည်း ဣတိသဒ္ဓါနှင့် ပါဠိရှိ၏)။
 သာမညံဝါ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ မြာဟူညံဝါ၊ သည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာမညံဝါ၊ သည်လည်း
 ကောင်း။ မြာဟူညံဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဒုက္ကရံ၊ ခဲသည်။
 သုဒုက္ကရံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာမညံ၊ သည်။
 ဒုက္ကရံ၊ ခဲ၏။ မြာဟူညံ၊ သည်။ ဒုက္ကရံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံဝစနံ၊ ထို
 စကားကို။ ဝစနာယ၊ ငှာ။ ကလ္လံ၊ သင့်၏။ (အဝတ်မဝတ်ခြင်း အစ

(၃၄၆) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ရှိသော အကျင့်မှ တပါးသော မဖောက်မပြန် မှန်သောရဟန်း၏ အကျင့်ကို ကဿပအားပြုတော်မူလို၍ “ယတော ခေါ ကဿပ” အစရှိသော ဒေသနာပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုဒေသနာဝါဒ်၏ အတ္ထုကား)။ ကဿပ၊ ပ။ ယတော ခေါ ယသ္မာ ကာရဏာ၊ ကြောင့်။ပ။ (အဝေရံ အစရှိသည် အနက်တူပြီ)။

၃၉၉။ ဘော ဝေါတမ၊ မ။ သမဏောဇ္ဇတိ၊ ရဟန်းဟူ၍။ ဒုဇ္ဇာနော၊ သိနိုင်ခဲ့၏။ ပြာဟ္မဏောဇ္ဇတိ၊ မကောင်းမှုကို အပ ပြုတတ်သောသူဟူ၍။ ဒုဇ္ဇာနော၊ ၏။ တနည်းကား၊ သမဏော၊ ကို။ ဒုဇ္ဇာနော၊ ၏။ ပြာဟ္မဏော၊ ကို။ ဒုဇ္ဇာနော၊ ၏။ ဇ္ဇတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါ၊ ၏။ ကဿပ၊ ပ။ သမဏော၊ ကို။ ဒုဇ္ဇာနော၊ ၏။ ပြာဟ္မဏော၊ ကို။ ဒုဇ္ဇာနော၊ ၏။ ဇ္ဇတိ၊ သို့။ ယံကထံ၊ အကြင် စကားတို့။ တံ၊ သည်။ ဝဒတိ၊ ၏။ (ထည့်ပါ)။ သောကထာ၊ သည်။ လောကသို့။ ဌံ။ ပကတိခေါ၊ ပြုကတေ့သော သဘောလျှင် တံည်း။ ကဿပ၊ ပ။ အစေလကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ကဿပ၊ ပ။ ဣမာယမတ္တာယ၊ ဤအဝတ်မဝတ်ခြင်း အစရှိသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ ဣမိနာ တပေါပက္ကမေန၊ ဤအဝတ်မဝတ်ခြင်း အစရှိသော အကျင့်ကို အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။ ဒုဇ္ဇာနော၊ သိနိုင်ခဲ့ သော။ သုဒုဇ္ဇာနော၊ အလွန် သိနိုင်ခဲ့သော။ သမဏောဝေါ၊ ကောင်း။ ပြာဟ္မဏောဝေါ၊ ကောင်း။ စေပိအဘဝိဿ၊ အံ၊ တတော၊ ထိုအဝတ်မဝတ်ခြင်း အစရှိသောအမှုမှ။ (အညံထည့်ပါ)။ အညံ၊ သော။ ဧတံသာမညံ၊ သည်။ စေပိအဘဝိဿ၊ အံ။ ဣမာယမတ္တာယ၊ ဖြင့်။ ဣမိနာ တပေါပက္ကမေန၊ ဖြင့်။ သမဏော၊ ကို။ ဒုဇ္ဇာနော၊ ၏။ ပြာဟ္မဏော၊ ကို။ ဒုဇ္ဇာနော၊ ၏။ ဇ္ဇတိ၊ သို့။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဝစနာယ၊ ငှာ။ ကလ္လံ၊ သည်။ စေပိအဘဝိဿ၊ အံ။ ဧဝံသန္တေ၊ သော်။ သော၊ ပြာဟ္မဏော၊ ကို။ ဂဟပတိနာဝေါ၊ သည်လည်း ကောင်း။ ဂဟပတိ-ပုတ္တေနဝေါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဣတံ၊ ငှာ။ သက္ကာစပန၊ တတ်ကောင်းသည်သာလျှင်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အန္တမသော၊ ဖြင့်။ ကုမ္ဘဒါသိယာပိ၊ သည်လည်း။ ဣတံ၊ ငှာ။

၈- မဟာသီဟနာဒသုဋ္ဌ-သီလသမာဓိပညာသမ္ပဒါ (၃၄၇)

သက္ကာစပန၊ သည်လျှင်။ အဘဝိဿ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
(တသ္မာကား ထည့်သည်)။ ဟန္တ၊ ခု။ အဟံ၊ သည်။ အစေလော၊
သည်။ ဟောမိ၊ အံ။

အမှာ အထက်ဝါရတို့၌လည်း ဤနည်းချည်း ယောဇနာ
လေ။ ။ဤသို့ သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရား အဝတ်မဝတ်
ခြင်း အစရှိသော အမှု၏ သီလသမ္ပဒါ၊ စိတ္တသမ္ပဒါ၊ ပညာသမ္ပဒါ
မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို မိန့်တော်မူလတ်သော် သီလသမ္ပဒါ အစ
ရှိသည်တို့ကိုမေးခြင်းငှာ “ကတမာပနသာ သီလသုမ္ပဒါ။ပ။ ပညာ
သမ္ပဒါတိ” ဟူသော ပါဠိကို ဆိုသတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား။

သီလ သမာဓိ ပညာ သမ္ပဒါ

၄၀၀။ ဘော ဂေါတမ၊ မ။ သာသီလသမ္ပဒါ၊ ထိုသီလ၏ ပြည့်စုံ
ခြင်းသည်။ ကတမာပန၊ နည်း။ သာစိတ္တသမ္ပဒါ၊ သည်။ ကကမာပန၊
နည်း။ သာပညာသမ္ပဒါ၊ သည်။ ကတမာပန၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။
ကဿပေါ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ။ (ကဿပအား မြတ်စွာ
ဘုရားသည် ဘုရားဖြစ်ခြင်းကိုပြု၍ အစဉ်ဖြစ်သော တရားဒေသနာ
ကိုဟောတော်မူ၍ ထိုသီလ၏ပြည့်စုံခြင်း အစရှိသည်တို့ကို ပြခြင်း
ငှာ “ဣဓ ကဿပ” အစရှိသော ဒေသနာပါဠိကို မိန့်သတည်း။
ထိုဒေသနာပါဠိ၏ အတ္ထကား)။ ကဿပ၊ ပ။ ဣဓလောကေ၊ ဤ
လူ့ပြည်၌။ အရဟံ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ မကောင်းမှုကို ပြုတော်
မမူထသော။ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် အလုံးစုံသော တရား
တို့ကို မိမိအလိုလို သာလျှင် သယမ္ပူ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မူပြီး
ထသော။ တထာဂတော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း
သည်။ ဘယဒဿာဝီ၊ ဘေးအားဖြင့် ရှုသည်ဖြစ်၍။ “ဘေးရန်
ကဲ့သို့ ရှုသည်ဖြစ်၍၊ လည်းဟူ”။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ သိက္ခာပဒေသု၊
တို့၌။ သမာဒါယ၊ တည်၍။ သိက္ခတိ၊ ကျင့်၏။ ကုသလေန၊
ဖြစ်သော။ ကာယကမ္မ ဝစီကမ္ပေန၊ နှင့်။ သမန္တာဂတော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါ၊ စင်သော အသက်မွေးခြင်းရှိသည်။

(၃၄၀) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဟောတိ၊ ဇာ။ သီလသမ္ပန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ဣန္ဒြိယေသု၊
တို့၌။ ဂုတ္တဒွါရော၊ လုံသောဒွါရရှိသည်။ “စောင့်သောဒွါရရှိသည်
လည်းဟူ”။ ဟောတိ၊ ဇာ။ သတိသမ္ပဇညေန၊ နှင့်။ သမန္တာဂတော၊
သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ သန္တုဋ္ဌော၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ ရောင့်ရဲလွယ်
သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။

၄၀၁။ ကဿပ၊ ပ။ ကထဉ္စ-ကေနအာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဘိက္ခု၊
သည်။ သီလသမ္ပန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်းဟူမူကား။ ကဿပ၊
ပ။ ဣဒေ၊ ဤ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပါဏာတိပါတံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ရှိ။ ပါဏာတိ
ပါတာ၊ မှ။ ပဋိပရတော၊ ကြည့်သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ နိဟိတဒဏ္ဍော၊
ပယ်အပ်ပြီးသော ဒဏ်ရှိသည်။ နိဟိတဒဏ္ဍော၊ ပယ်အပ်ပြီးသော
လက်နက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ လဇ္ဇိ၊ ဒုစရိုက်တို့ကို စက်ဆုပ်
သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ဒယာပန္နော၊ မေတ္တာစိတ်နှင့် ပြည့်စုံသည်။
ဟောတိ၊ ဇာ။ သဗ္ဗပါဏာဘူတ ဟိတာနုကန္တိ၊ ခပ်သိမ်းသော
သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကိုစောင့်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။
အဿဘိက္ခုနော၊ ဇာ။ ဣဒမ္ပိ-အယမ္ပိ သီလသမ္ပဒါ၊ ဤပါဏာတိ
ပါတမှ ကြည့်ခြင်းတည်းဟူသော သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ သီလ
သမ္ပဒါယ၊ အပေါင်း၌။ ဧကော၊ သော။ သီလသမ္ပဒါ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဇာ။ ပ။ ဘောန္တော၊ အရှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ယထာဝါပန-
ယေတေသမဏမြာဟူဏာ၊ တို့သည်။ သဒ္ဓါဒေယျာနိ၊ ကုန်သော။
ဘောဇနာနိ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသမဏမြာဟူဏာ၊
တို့သည်။ သဒ္ဓါဒေယျာနိ၊ ကုန်သော။ ဘောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ဘုဒ္ဓိ
တွာ၊ ရှိ။ ဧဝရူပါယ၊ သော။ မိစ္ဆာဇီဝေန၊ သော။ တိရစ္ဆာန
ဝိဇ္ဇာယ၊ မဂ်ဖိုလ်၏ ဖီလာဖြစ်သော အတတ်ဖြင့်။ ဇီဝိတံ၊ ကို။
ကပ္ပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံ-သာတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်၏ ဖီလာ
ဖြစ်သော အတတ်ဟူသည်ကား။ သေယျထာကတမာ၊ မူကား။
သန္တိကမ္ပံ၊ နတ်တို့ကိုးကွယ်သောအမှု။ ပဏိမိကမ္ပံ၊ အကိုးအကွယ်
ဖြစ်သောအမှု။ ပ။ ဩသဒိနံ၊ ဆေးတို့ကို။ ပါတိမောက္ခော၊ ခွါခြင်း။
ဣတိဝါ-ဣမာယ တိရစ္ဆာန ဝိဇ္ဇာယ၊ ဖြင့်မူလည်း။ ဇီဝိတံ၊ ကို။

ဂ-မဟာသီဟနာဒသုတ္တ-သီလသမာဓိပညာသမ္ပဒါ(၃၄၉)

ကပ္ပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဝေပယံ၊ သော။ မိစ္ဆာဇီဝါယ၊ သော။ ဣတိ-
 ဧတိဿာတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 အဿဘိက္ခုနော၊ ၏။ ဣဒမ္ပိ-အယမ္ပိသီလသမ္ပဒါ၊ သည်လည်း။
 သီလသမ္ပဒါယ၊ ဌ။ ဧကော၊ သော။ သီလသမ္ပဒါ၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ကဿပ၊ ပ။ ဧဝံ၊ သို့။ သီလသမ္ပန္နော၊ သော။ သောဘိက္ခု၊ သည်။
 သီလသံဝရတော၊ သီလကို စောင့်ခြင်းကြောင့်။ ယဒိဒံ-ယံဣဒံ
 ဘယံ၊ ဤဘေးသည်။ ဘဝေယျ၊ ၏။ တံဘယံ၊ ကို။ ကုတောစိ၊
 တစုံတခုသောသီလကိုစောင့်ခြင်းကြောင့်။ နသမနုပဿတိ၊ မမြင်။
 သေယျထာပိ၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ ကဿပ၊ ပ။
 ခတ္ထိယော၊ မြေကြီးကို အစိုးရထသော။ မုဒ္ဒါဝသိက္ခော၊ ထိပ်၌
 အဘိသိက်သွန်းပြီးသော။ နိဟိတပစ္စာမိက္ခော၊ ပယ်အပ်ပြီးသော
 ရန်သူရှိသော။ ရာဇော၊ သည်။ ပစ္စတ္ထိကတော၊ ရန်သူကြောင့်။
 ယဒိဒံ-ယံဣဒံဘယံ၊ အကြင်ဘေးသည်။ ဘဝေယျ၊ ၏။ တံဘယံ၊
 ကို။ ကုတောစိ၊ တစုံတယောက်သောရန်သူကြောင့်။ နသမနုပဿ
 တိယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝေမေခေါ၊ လျှင်။ ကဿပ၊ ပ။ ဧဝံ၊ သို့။ သီလ
 သမ္ပန္နော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သီလသံဝရတော၊ ကြောင့်။
 ယဒိဒံ-ယံဣဒံဘယံ၊ သည်။ ဘဝေယျ၊ ၏။ တံဘယံ၊ ကို။ ကုတောစိ၊
 တစုံတခုသောသီလကို စောင့်ခြင်းကြောင့်။ နသမနုပဿတိ၊
 မမြင်။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ အရိယေန၊ ဖြူစင်စွာသော။ ဣမိနာ
 သီလက္ခန္ဓေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိ
 သန္တာန်၌ဖြစ်သော။ အနဝဇ္ဇသုခံ၊ ကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။
 ကဿပ၊ ပ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ သီလသမ္ပန္နော၊ သည်။ ဟော
 တိ၊ ၏။ ကဿပ၊ ပ။ အယံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသည်လျှင်။ သီလသမ္ပဒါ၊
 မည်၏။ ပ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပဌမဇာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။
 ဝိဟရတိ၊ ၏။ အဿဘိက္ခုနော၊ ထိုပဌမဇာနံနှင့် ပြည့်စုံသော
 ရဟန်း၏။ ဣဒမ္ပိ-အယမ္ပိ စိတ္တသမ္ပဒါ၊ သည်လည်း။ စိတ္တသမ္ပဒါယ၊
 စိတ္တသမ္ပဒါအပေါင်း၌။ ဧကော၊ သော။ စိတ္တသမ္ပဒါ၊ သည်။ ဟောတိ
 ၏။ ပ။ စတုတ္ထဇာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အဿဘိက္ခု

(၃၅၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

နော၊ ထိုစတုတ္ထဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်း၏။ ဣဒမ္ဗိ-အယမ္ဗိ
 စိတ္တသမ္ပဒါ၊ သည်လည်း။ စိတ္တသမ္ပဒါယ၊ ဌ။ ဧကော၊ သော။ စိတ္တ
 သမ္ပဒါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကဿပ၊ ပ။ ခေါ၊ စစ်။ အယံ၊ ဤသို့
 ပဌမဈာန်စိတ် အစရှိသည်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည်။ စိတ္တသမ္ပဒါ၊
 မည်၏။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ ဝေ၊ သို့။ စိတ္တေ၊ သည်။ သမာဟိတေ၊
 တည်ကြည်လသော်။ ပ။ ဉ္ဇုဏဒဿနာယ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်အလို့ငှာ။
 စိတ္တံ၊ ပရိတံစိတ်ကို။ အဘိနိဟရတိ၊ ဆောင်၏။ အဘိနိန္ဒာမေတ္တိ၊
 ညွတ်စေ၏။ အဿဘိက္ခုနော၊ ထိုဝိပဿနာဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော
 ရဟန်း၏။ ဣဒမ္ဗိဉ္ဇုဏဒဿနံ၊ ဤဝိပဿနာဉာဏ်သည်။ ပညာ
 သမ္ပဒါယ၊ အပေါင်း၌။ ဧကော၊ သော။ ပညာသမ္ပဒါ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အပရံ-ပုန၊ ဖန်။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါး
 သော ကိစ္စအလို့ငှာ။ “ကိလေသာကုန်ခြင်းအလို့ငှာ၊ လည်းဟူ”။
 မေ၊ အား။ မဂ္ဂဘာဝနာကိစ္စံ၊ မဂ်ကိုပွားစေခြင်းကိစ္စသည်။ နအတ္ထိ၊
 ရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ အဿဘိက္ခုနော၊ ထိုအရဟတ္တ
 ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသောရဟန်း၏။ ဣဒမ္ဗိ-အယမ္ဗိပညာ၊ ဤအရဟတ္တ
 ဖိုလ်စိတ်နှင့် ယှဉ်သော ပညာ သည်လည်း။ ပညာသမ္ပဒါယ၊
 အပေါင်း၌။ ဧကော၊ သော။ ပညာသမ္ပဒါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ကဿပ၊ ပ။ အယံ၊ ဤဝိပဿနာ အစရှိသော ပညာသည်။ ပညာ
 သမ္ပဒါ၊ ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်းမည်၏။ ကဿပ၊ ပ။ ဣမာယ သီလ
 သမ္ပဒါယစ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်နှင့် ယှဉ်သော သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်းမှ
 လည်းကောင်း။ ဣမာယ စိတ္တ သမ္ပဒါယစ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်နှင့်
 ယှဉ်သော စိတ်၏ ပြည့်စုံခြင်းမှ လည်းကောင်း။ ဣမာယ ပညာ
 သမ္ပဒါယစ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော ပညာ၏ပြည့်စုံခြင်းမှ
 လည်းကောင်း။ အညာ၊ သော။ တာဟိ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်နှင့်
 ယှဉ်သော သီလစိတ္တ ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်းတို့ထက်။ (အပါဒါန်
 ထည့်)။ ဥတ္တရိတရာ ဝါ၊ လွန်မြတ် သည်လည်း ဖြစ်ထသော။
 ပဏိတတရာ ဝါ၊ ထူးမြတ်သည်လည်းဖြစ်ထသော။ သီလသမ္ပဒါစ၊
 သည်လည်းကောင်း။ စိတ္တသမ္ပဒါစ၊ သည်လည်းကောင်း။ ပညာ

ဂ-မဟာသီဟနာဒသုတ္တ-သီဟနာဒကထာ (၃၅၁)

သမ္ပဒါစ၊ သည့်လည်းကောင်း။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ။ (ဤသို့အရဟတ္တဖိုလ် ဖြစ်သော သီလ စိတ္တ ပညာသမ္ပဒါတို့၏ အထူးသဖြင့်မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကို မိန့်တော်မူပြီး၍ ယခုအခါ၌ အတုမရှိသော မြတ်သော ရဲရင့်သော စကားကိုဆိုတော်မူလို၍ “သန္တိကဿပ ဧကေသမဏ မြာဟူဏာ” အစရှိသော ဒေသနာပါဠိကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား) ။

သီဟနာဒကထာ

၄၀၂။ ကဿပ၊ ပ။ သီလဝါဒါ၊ သီလနှင့်စပ်သောစကားကို ဆိုလေ့ရှိကုန်သော။ ဧကေ၊ ကုန်သော။ သမဏမြာဟူဏာ၊ ထို သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ သမဏ မြာဟူဏာ၊ ထိုသည်။ အနေက ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ သီလဿ၊ သီလ၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ဘာသန္တိ၊ ကုန်၏။ ကဿပ၊ ပ။ ယာဝတော၊ အကြင် မျှလောက်သော။ အရိယံ၊ ဖြူစင်စွာထသော။ ပရမံ၊ သော။ သီလံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထတသ္မိံ သီလေ၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ သီလေန၊ နှင့်။ သမသမံ၊ ထပ်တူတူသော။ သီလံ၊ ကို။ နသမနုပဿာမိ၊ မမြင်။ ဘိယျော၊ လွန်သောသီလကိုကား။ ကုတော၊ အဘယ်မှာ။ သမနု ပဿာမိ၊ မြင်အံ့နည်း။ အထခေါ၊ စင်စစ်ကား။ ယဒိဒံ-ယံဗုဒ္ဓံ အဓိသီလံ၊ အကြင်မြတ်သော သီလသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထတသ္မိံ အဓိသီလေ၊ ၌။ အဟမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဘိယျော၊ လွန်၏။ (ဤသို့ ပဌမ သီဟနာဒကို မိန့်တော်မူပြီး၍ ဒုတိယ သီဟနာဒကို ပြတော်မူလို၍ “သန္တိကဿပ” အစရှိသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုဒေသနာပါဠိ၏ အတ္ထကား)။ ကဿပ၊ ပ။ တပေါဇိဂုစ္ဆဝါဒါ၊ ကိလေသာတို့ကို ပူပန်စေတတ်သောကိလေသာတို့ကို စက်ဆုပ်စေ တတ်သောလုံ့လကို အားထုတ်ခြင်းနှင့် စပ်သောစကားကို ဆို လေ့ရှိကုန်သော။ ဧကေ၊ ကုန်သော။ သမဏ မြာဟူဏာ၊ ထိုသည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ သမဏ မြာဟူဏာ၊ ထိုသည်။ အနေက ပရိယာ ယေန၊ ဖြင့်။ တပေါဇိဂုစ္ဆာယ၊ ကိလေသာတို့ကို ပူပန်စေသော

(၃၅၂) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကိလေသာတို့ကို စက်ဆုပ်စေတတ်သော လုံ့လကို အားထုတ်
 ခြင်း၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ဘာသန္တိ၊ ကုန်၏။ ကဿပ၊ ပ။ ယာဝတာ၊
 အကြင်မျှလောက်ထသော။ အရိယာ၊ ထသော။ ပရမာ၊ ထသော။
 တပေါဇိဂုစ္ဆာ၊ စိတ်ကို ပူပန်စေတတ်သော ကိလေသာတို့ကို
 စက်ဆုပ်စေတတ်သောဝီရိယကိုအားထုတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
 တတ္ထ-တိဿံ တပေါဇိဂုစ္ဆာယံ၊ ထိုစိတ်ကို ပူပန်စေတတ်သော
 ကိလေသာတို့ကိုစက်ဆုပ်စေတတ်သောလုံ့လကို အားထုတ်ရာ၌။
 အဟံ၊ သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ တပေါဇိဂုစ္ဆာယ၊ နှင့်။ (ထည့်ပါ)။
 သမသမံ၊ ထပ်တူတူသော။ တပေါဇိဂုစ္ဆံ၊ ကို။ န သမနုပဿာမိ၊
 မမြင်။ ဘိယျော၊ ကိုကား။ ကုတော၊ အတိမ္မာ။ သမနုပဿာမိ၊
 နည်း။ အထခေါ၊ စင်စစ်ကား။ ယဒိဒံ အဓိဇေဂုစ္ဆံ၊ အကြင်
 မြတ်သောဝီရိယကိုအားထုတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ-တသ္မိံ
 တပေါဇေဂုစ္ဆေ၊ ထိုမြတ်သော ဝီရိယကိုအားထုတ်ခြင်း၌။ အဟ
 မေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဘိယျော၊ လွန်၏။ (ဤသို့ဒုတိယသီဟနာဒကို
 မိန့်တော်မူပြီး၍ တတိယ သီဟနာဒကို ပြတော်မူလို၍ “သန္တိ
 ကဿပ အစရှိသော ဒေသနာကို မိန့်သတည်း။ ။ ထိုဒေသနာ
 ၏ အတ္ထကား)။ ။ ကဿပ၊ ပ။ ပညာဝါဒါ၊ ပညာနှင့်စပ်သော
 စကားကို ဆိုလေ့ရှိကုန်သော။ ဧကေ၊ ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မ
 ဏာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။
 အနေက ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ပညာယ၊ ၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ဘာသန္တိ၊
 ကုန်၏။ ကဿပ၊ ပ။ ယာဝတာ၊ သော။ အရိယာ၊ သော။ ပရမာ၊
 သော။ ပညာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုမြတ်သော ပညာ၌။
 အဟံ၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ပညာယ၊ နှင့်။ သမသမံ၊ သော။
 ပညာ၊ ကို။ န သမနုပဿာမိ၊ မမြင်။ ဘိယျော၊ ကိုကား။ ကုတော၊
 မှာ။ သမနုပဿာမိ၊ နည်း။ အထခေါ၊ ကား။ ယဒိဒံ-ယာအယံ
 အဓိပညာ၊ အကြင် မြတ်သော ပညာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဇာတ္ထ
 တိဿံ အဓိပညာယံ၊ ထိုမြတ်သောပညာ၌။ အဟမေဝ၊ သည်
 သာလျှင်။ တိယျော၊ လွန်၏။ ။ (ဤသို့ တတိယသီဟနာဒကို မိန့်

ဂ-မဟာသီဟနာဒသုတ္တံ သီဟနဒဒကထာ (၃၅၄)

ပြီး၍ စတုတ္ထသီဟနာဒကို ပြတော်မူ၍ “သန္တိကဿပ” အစ
 ရှိသော ဒေသနာကို မိန့်သတည်း။ ။ (ထိုဒေသနာ၏အတ္ထကား)။
 ကဿပ၊ ပ။ ဝိမုတ္တိဝါဒါ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ခြင်းနှင့်စပ်သော
 စကားကိုဆိုလေ့ရှိကုန်သော။ ဧကေ၊ ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မ
 ဏာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။
 အနေကပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ဝိမုတ္တိယာ၊ ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်း
 ၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ဘာသန္တိ၊ ကုန်၏။ ကဿပ၊ ပ။ ယာဝတာ၊ သော။
 အရိယာ၊ သော။ ပရမာ၊ သော။ ဝိမုတ္တိ၊ ကိလေသာမှလွတ်ခြင်း
 သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကိလေသာမှလွတ်ရာ၌။ အဟံ၊ သည်။
 အတ္ထုနော၊ ၏။ ဝိမုတ္တိယာ၊ နှင့်။ သမသမံ၊ သော။ ဝိမုတ္တိံ၊ ကို။ နာသ
 မနုပဿာမိ၊ မမြင်။ ဘိယျော၊ ကိုကား။ ကုတော၊ မှာ။ သမနု
 ပဿာမိ၊ နည်း။ အထခေါ၊ ကား။ ယဒိဒံ-ယာသော အဓိ
 ဝိမုတ္တိ၊ အကြင် အထူးသဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကိလေသာမှ လွတ်ခြင်း၌။ အဟမေဝ၊ သည်
 သာလျှင်။ ဘိယျော၊ ၏။

၄၀၃။ ကဿပ၊ ပ။ အညတိတ္ထိယာ၊ ကုန်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊
 တို့သည်။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ သီဟနာဒံ၊
 ရဲရင့်သော စကားကို။ နဒတိ၊ ဆို၏။ တစ္ဆခေါသီဟနာဒံ၊ ထိုရဲရင့်
 သော စကားကို။ သုညာဂါရေ၊ အရပ်၌။ နဒတိ၊ ဆို၏။ ပရိသာသု၊
 တို့၌။ န နဒတိ၊ မဆို။ ဣတိဇံ၊ သို့။ ယံဝဒေယျ၊ အကြင် အကြောင်း
 ကို ဆိုကုန်ရာ၏။ ဧတံဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိခေါပန-ဝိဇ္ဇတိဝေ၊
 ရှိသလျှင်ကတည်း။ တေအညတိတ္ထိယပရိဗ္ဗာဇကော၊ တို့ကို။ ဇံ၊ သို့။
 တုမှေ၊ တို့သည်။ မာဝဒထ၊ မဆိုကုန်လင့်။ (ဟ အက္ခရာကား
 နိပါတ်မျှသာတည်း)။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနီယာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သည်။
 အဿဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (ထိုသို့မဆိုရကုန်သည်ရှိသော် အဘယ်
 သို့ ဆိုရကုန်အံ့နည်းဟု ကဿပ အကြံသည် ဖြစ်၏။ ထိုအကြံကို
 သိတော်မူ၍ “သီဟနာဒသုတ္တံ သမဏော ဂေါတမော နဒတိ ပရိသာ
 သုစ နဒတိတိ ဝေမဿ ကဿပ ဝစနီယာ” ဟူသောဒေသနာကို

(၃၅၄) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

မိန့်သတည်း။ ။ ထိုဒေသနာ၏အတ္ထကား)။ ကဿပ၊ ပ။ သမဏော
ဂေါတမော၊ သဉ္စ။ သီဟနာဒဉ္စ၊ ကိုလည်း။ နဒတိ၊ ၎်။ ပရိသာ
သုစ၊ တိဉ္စလည်း။ နဒတိ၊ ၎်။ ဣတိဇံ၊ သာလျှင်။ တုမ္ပေဟိ၊
တို့သည်။ တေအညတိတ္ထိယ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ တို့ကို။ ဝစနိယာ၊ ကုန်
သည်။ အဿု-ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ကဿပ၊ ပ။ အညတိတ္ထိယာ၊ ကုန်
သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ တို့သည်။ သမဏော၊ သော။ ဂေါတမော၊
သည်။ သီဟနာဒဉ္စ၊ ကိုလည်း။ နဒတိ၊ ၎်။ ပရိသာသုစ၊ တိဉ္စလည်း။
နဒတိ၊ ၎်။ ဝိသာရဒေါ၊ ကြောက်ရွံ့ရှားခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ နော
စ ခေါ်နဒတိ၊ မဆို။ ဣတိဇံ၊ သို့။ ယံ-ယေနကောရဏေန၊ ကြောင့်။
ဝဒေယျံ၊ ကုန်ရာ၏။ ဧတံဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိခေါပန ဝိဇ္ဇတိဇေ၊
တည်း။ တေအညတိတ္ထိယ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ တို့ကို။ တုမ္ပေဟိ၊ တို့သည်။ ဇံ၊
သို့။ မာဝဒက၊ လင့်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနိယာ၊ ကုန်သည်။ အဿု-
ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဤသို့သင်တို့မဆိုသင့်ကုန်ဟူ၍ မြစ်အပ်ကုန်သည်
ရှိသော်အသို့မူကားဆိုရကုန်အနည်းဟုကဿပအကြံရှိသည် ဖြစ်၍
ထိုအကြံကိုသိ၍သဗ္ဗညုဘုရားသည် “သီဟနာဒဉ္စ၊ ပ။ ဝိသာရဒေါစ
နဒတိတိ ဇေမဿု ဝစနိယာ” ဟူသော ဒေသနာကိုမိန့်သတည်း။
ထိုဒေသနာပါဠိ၏ အတ္ထကား)။ ဣတိဇံ၊ ဤသို့မူကား။ တေ
အည တိတ္ထိယ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ တို့ကို။ တုမ္ပေဟိ၊ တို့သည်။ ဝစနိယာ၊
ကုန်သည်။ အဿု-ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ကဿပ၊ ပ။ အညတိတ္ထိယာ၊
ကုန်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ တို့သည်။ သမဏော၊ သော။ ဂေါတမော၊
သည်။ သီဟနာဒဉ္စ၊ ဂံ သည်း။ နဒတိ၊ ၎်။ ပရိသာသုစ၊ တိဉ္စလည်း။
နဒတိ၊ ၎်။ ဝိသာရဒေါ၊ စသည်ဖြစ်၍လည်း။ နဒတိ၊ ၎်။ နံ၊ ထိုရဟန်း
ဂေါတမကို။ ပဉ္စံ၊ ကို။ နောစခေါ ပုစ္ဆန္တိ၊ မမေးကုန်။ ဣတိဇံ၊
သို့။ ယံ-ယေန၊ ကြောင့်။ ဝဒေယျံ၊ ကုန်ရာ၏။ ဧတံဋ္ဌာနံ၊ သည်။
ဝိဇ္ဇတိခေါပန ဝိဇ္ဇတိဇေ၊ တည်း။ “တေမာဟေဝန္တိ သုဝစနိယာ၊
သီဟနာဒဉ္စ သမဏောဂေါတမော နဒတိ၊ ပရိသာသုစ ဝိသာရ
ဒေါစ နဒတိတိ ဇေမဿု ကဿပ ဝစနိယာ၊ ဋ္ဌာနံခေါ ပနေတံ
ကဿပဝိဇ္ဇတိ ယံအညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကော ဇံဝဒေယျံ၊ သီဟ

ဂ-မဟာသီဟနာဒသုတ္တ-သီဟနာဒကထာ (၃၅၅)

နာဒဉ္စ သမဏောဂေါတမောနဒတိ၊ ပရိသာသုစနဒတိ၊ ဝိသာရ
ဒေါစ နဒတိ” ဟူသော ပါဠိကို ဖြန့်သတည်း။ နံ၊ ထိုရဟန်း
ဂေါတမကို။ ပဉ္စ၊ ကို။ နောစပုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ ပ။ နံ၊ ထိုရဟန်း
ဂေါတမကို။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကိုလည်း။ ပုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ နေသံ၊
တို့၏။ ပဉ္စ၊ ကို။ ပုဋ္ဌော သော၊ ဂေါတမောသေသည်။ နော စ ခေါ
ဗျာကရောတိ၊ မဖြေ။ နေသံ၊ တို့သည်။ ပဉ္စ၊ ကို။ ပုဋ္ဌော သော။
ဂေါတမောသေသည်။ ပဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ဗျာကရောတိ၊ မဖြေ။ ပဉ္စ၊ သာ၊
ကို။ ဝေယျာကရဏေန၊ ဖြေသဖြင့်လည်း။ ပရေသံ၊ တို့၏။
(သမ္ဗန်ထည့်)။ စိတ္တံ၊ ကို။ နော စ ခေါ အာရာဓေတိ၊ မနှစ်သက်
စေတတ်။ ပဉ္စ၊ သာ၊ ကို။ ဗျာကရဏေနစ၊ ဖြေသဖြင့်လည်း။ ပရေသံ၊
တို့၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ အာရာဓေတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်းဂေါတမ၏။
(သမ္ဗန်ထည့်)။ ဝစနံ၊ ကို။ (ကံထည့်)။ ဒေဝမနုဿာ၊ တို့သည်။
(ကတ္တားထည့်)။ သောတဗ္ဗံ၊ နာအပ်သည်ကို။ နော စ ခေါ
မညန္တိ၊ မအောက်မေ့ကုန်။ အဿ၊ ထို-အရှင်ဂေါတမ၏။ ဝစနံ၊
ကို။ သောတဗ္ဗာ၊ ကိုလည်း။ မညန္တိ၊ ကုန်၏။ သုတွာ၊ နာ၍။
နောစခေါပသီဒန္တိ၊ မကြည်ညိုကုန်။ အဿ၊ ၏။ ဝစနံ၊ ကို။ သုတွာ၊
၍။ ပသီဒန္တိ စ၊ ကြည်လည်း ကြည်ညိုကုန်၏။ ပသန္နကာရံ၊ အရာ
ကို။ နောစခေါကရောန္တိ၊ မပြုကုန်။ ပသန္နကာရဉ္စ၊ ကိုလည်း။
ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထတ္ထာယ၊ မဖောက် မပြန်သော လော
ကုတ္တရာဓမ္မအလို့ငှာ။ နော စ ခေါ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ မကျင့်ကုန်။ တထတ္ထာ
ယ၊ အလို့ငှာလည်း။ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဋိပန္နာ၊ ကုန်သော။
ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ အဿ ထိုအရှင်ဂေါတမ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ (နှစ်ပုဒ်
ထည့်ပါ)။ နောစခေါ အာရာဓေန္တိ၊ မနှစ်သက်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။
ယံ ယေနကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဝဒေယျ၊ ကုန်ရာ၏။ ဧတံဌာနံ၊
သည်။ ဝိဇ္ဇတိခေါပန-ဝိဇ္ဇတိဝေ၊ တည်း။ (ဤသို့ သမ္ဗန်)။ ဧတ
အညတိတ္ထိယ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ တို့ကို။ တုမော၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။
မာဝဒထံ၊ လင့်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနိယာ၊ ကုန်သည်။ အဿ၊
ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဤသို့ မဆိုကုန်လင့်ဟု မြစ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်

(၃၅၆)

သုတ်သီလကုန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

အဘယ်သို့ ဆိုအပ်ကုန်သနည်းဟု ကဿပအကြံရှိသည်ဖြစ်၏။ ထိုအကြံကိုသိတော်မူ၍ “သီဟနာဒဉ္စ သမဏော ဂေါတမော” အစရှိသောဒေသနာကိုမိန့်သတည်း။ ထိုဒေသနာပါဠိ၏ အတ္ထကား)။ သမဏော၊ သော၊ ဂေါတမော၊ သည်း။ သီဟနာဒဉ္စ၊ ကိုလည်း။ နဒတိ၊ ၏။ ပရိသာသုစ၊ တို့၌လည်း။ နဒတိ၊ ၏။ ဝိသာရဒေါ၊ စ၊ လည်း။ နဒတိ၊ ၏။ နံ၊ ထိုအရှင်ဂေါတမကို။ ပဉ္စု၊ ကိုလည်း။ ပုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ နေသံ၊ ထိုနတ်လူတို့သည်။ ပုဋ္ဌော၊ သည်း။ ဟုတွာ၊ ၍။ နေသံ၊ တို့၏။ ပဉ္စု၊ ကိုလည်း။ ဗျာကဓရာတိ၊ ၏။ ပဉ္စု၊ ကို။ ဗျာကဓရာနစ၊ ဖြင့်လည်း။ နေသံ၊ တို့၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ အာရာဓေတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုရဟန်းဂေါတမ၏။ ဝစနံ၊ ကို။ ဒေဝမနုဿာ၊ တို့သည်။ (သုံးပုဒ်ထည့်ပါ)။ သောတဗ္ဗု၊ ကိုလည်း။ မညန္တိ၊ ကုန်၏။ သုတွာစ၊ နာကုန်၍လည်း။ ပသီဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပသန္တာကာရဉ္စ၊ လည်း။ ကရေန္တိ၊ ကုန်၏။ တထတ္ထာယစ၊ ငှာ။ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဋိပန္နာ၊ ကျင့်ကုန်သော။ ဒေဝမနုဿာ၊ တို့သည်လည်း။ ပဋိပတ္တိယာ၊ အကျင့်ဖြင့်။ (ကရိုဏ်းထည့်)။ အဿ၊ ထိုရဟန်းဂေါတမ၏(သမ္ပန်ထည့်)။ စိတ္တံ၊ ကို။ (ကံထည့်)။ အာရာဓေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိဝေ၊ သာလျှင်။ ကဿပ၊ ပ။ ဝစနိယာ၊ ကုန်သည်။ အဿုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဤသို့ ရဟန်းဂေါတမသည် ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌သာ သီဟနာဒကို ဆို၏။ ပရိသတ်အလယ်၌ မဆို။ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိကုန်သော သူတို့၏အယူကို မြစ်ပြီး၍ ယခုအခါ၌ ပရိသတ်အလယ်၌ ဆိုဘူးသော သီဟနာဒကို တဖန် ပြတော်မူလို၍ “ကေ မိဒါဟံ” အစရှိသော ဒေသနာကို မိန့်သတည်း။ ။ ထိုဒေသနာ၏ အတ္ထကား)။

တိတ္ထိယ ပရိဝါသကဏာ

၄၀၄။ ကဿပ၊ ပ။ အဟံ၊ သည်း။ ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ (ဣကေား နိပါတ်မျှသာတည်း)။ ရာဇဂဏေ၊ ၌။ ဝိဇ္ဇကုဋပဗ္ဗတေ၊ ဝိဇ္ဇကုဋ်တောင်၌။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုဝိဇ္ဇကုဋ်တောင်၌။ မံ

ဂ-မဟာသီတနာဒသုတ္တ-တိတ္ထိယပရိဝါသကထာ (၃၅၇)

ငါ့ကို။ အညတရော၊ တယောက်သော။ တေသံ၊ ထိုပရိဗိုဇ်တို့၏။
 မြဟ္မစာရိ၊ အတူကျင့်ဘက်ဖြစ်သော။ နိဂြောဓောနာမ၊ နိဂြောဓ
 အမည်ရှိသော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ အဓိဇေဂုစ္ဆေ၊ ဝိရိယဖြင့်
 မကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်သောအရာ၌။ ပဉ္စံ၊ ကို။ အပုစ္ဆံ၊ ၏။ အဟံ၊
 သည်။ တဿ၊ ထိုနိဂြောဓပရိဗိုဇ်၏။ (ပရံ၌စပ်သည်။ ပုဋ္ဌော၌လည်း
 စပ်)။ အဓိဇေဂုစ္ဆေ၊ အလွန်မြတ်သော ဒုစရိုက်တို့ကို စက်ဆုပ်
 ရာ၌။ ပဉ္စံ၊ ကို။ ပုဋ္ဌော၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဗျာကာသိ၊ ဖြေဘူးပြီ။
 ပဉ္စေ၊ ကို။ (ထည့်ပါ)။ ဗျာကတေစ္စပန၊ ဖြေအပ်သည်ရှိသော်လျှင်။
 မေ၊ အား။ ပရံ၊ ဝိယ၊ အလွန် မြတ်စွာသော။ မတ္တာယ၊ အတိုင်း
 အရှည်ဖြင့်။ တနည်းကား၊ မတ္တာယ၊ အတိုင်း အရှည်ထက်။ ပရံ
 ဝိယ၊ လွန်စွာလျှင်။ တနည်းကား၊ ပရံဝိယ မတ္တာယ၊ အတိုင်းထက်
 အလွန်။ အတ္တမနော၊ ဝမ်းမြောက်သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကောဟိ-ကောနာမ၊
 အဘယ်မည်သော ပရိဗိုဇ်သည်လျှင်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓမ္မံ၊ ကို။
 သုတွာ၊ ၍။ ပရံဝိယ၊ အလွန်မြတ်သော။ မတ္တာယ၊ အတိုင်းအရှည်
 ဖြင့်။ အတ္တမနော၊ ဝမ်းမြောက်သည်။ နအဿ၊ မဖြစ်အံ့နည်း။
 ဘန္တေ၊ ရား။ အဟမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓမ္မံ၊ ကို။
 သုတွာ၊ ၍။ ပရံဝိယမတ္တာယ၊ အတိုင်းထက်အလွန်။ အတ္တမနော၊
 ဝမ်းမြောက်သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝတော၊ ၏။
 ဝစနံ၊ သည်။ (နှစ်ပုဒ် ထည့်ပါ)။ အဘိက္ကန္တံ၊ အလွန်ကောင်းစွ
 တကား။ “အလွန်နှစ်လိုဖွယ်ရှိစွတကား၊ လည်းဟူ”။ အဘိက္ကန္တံ၊
 အလွန်နှစ်လိုဖွယ်ရှိစွ တကား။ ဘန္တေ၊ ရား။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာ
 ဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ နိက္ကုဇ္ဇိတံ၊ အောက်သို့မျက်နှာရှိသော
 အိုးကို။ ဥက္ကုဇ္ဇေယျထာဝါ၊ အထက်သို့ မျက်နှာပြု၍ ထားဘိ
 သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ပဋိစ္ဆန္တံ၊ မြက်၊ သစ်ရွက် အစရှိသည်ဖြင့်
 ဖုံးလွှမ်းသော ဝတ္ထုကို။ ဝိဝရေယျထာဝါ၊ ဖွင့်၍ပြပေ သကဲ့သို့
 လည်းကောင်း။ မုဋ္ဌဿ၊ ခရီးမှားသောသူအား။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးကို။
 အာစိက္ခေယျထာဝါ၊ ကြားပေသကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ အဗ္ဗ

(၃၅၀) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကာရေ၊ အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အမိက်၌။ တေလ ပဇ္ဇော
 တံ၊ ဆီမီး တန်ဆောင်ကို။ ဓာရေယုယထာဝါ၊ ထွန်းပေသကဲ့သို့
 လည်းကောင်း။ စက္ခုမန္တော၊ စက္ခုပသာဒနှင့်ပြည့်စုံသော သူတို့
 သည်။ ရူပါနိ၊ ရူပါရုံတို့ကို။ ဒက္ခန္တိယထာဝါ မြင်ကုန်သကဲ့သို့
 လည်းကောင်း။ ဝေမေဝ၊ ထိုအတူလျှင်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။
 အနေကပရိယာယေန၊ များသော အကြောင်းဖြင့်။ ဓမ္မော၊ ကို။
 ပကာသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဇောဟံ-
 ဇောအဟံ၊ ထိုငါသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ သရဏံဇုတိ၊ ဆင်းရဲကို
 ဖျောက်ပေတတ်၏၊ ချမ်းသာကို ဆောင်ပေတတ်၏ဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ-
 ဘဇာမိ၊ ဆည်းကပ်၏။ တနည်းကား၊ ဂစ္ဆာမိ-ပုဗ္ဗာမိ၊ ၏။
 ဓမ္မဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သံဘဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သရဏံဇုတိ၊
 ဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ-ဘဇာမိ၊ ၏။ တနည်းကား၊ ဂစ္ဆာမိ-ပုဗ္ဗာမိ၊ ၏။
 ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊
 ရဟန်းအဖြစ်ကို။ လဘေယျံ၊ ရချင်၏။ ဥပသမ္ပဒံ၊ ပဉ္စင်း အဖြစ်
 ကိုလည်း။ လဘေယျံ၊ ၏။ ဇုတိ၊ သို့။ အစေလော၊ အဝတ်မဝတ်
 သော။ ကဿပေါ၊ သည်လည်း။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဝေါ၊ ၏။

၄၀၅။ ကဿပ၊ ပ။ အညတိတ္ထိယ ပုဗ္ဗော၊ သာသနာတော်မှ
 တပါးသော အယူရှိသော တိတ္ထိ ဖြစ်ဘူးသော။ ယောပရိဗ္ဗာ
 ဇကော၊ သည်။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ ဤဘုရား သာသနာတော်၌။
 ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ကို။ အာကင်္ခတိ၊ အလိုရှိအံ့။ ဥပသမ္ပဒံ၊ ကို။ အာကင်္ခတိ၊ အံ့။
 သော ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ထိုသာသနာတော်မှ အပဖြစ်သော အယူရှိ
 သော တိတ္ထိဖြစ်ဘူးသောပရိမိဇ်သည်။ စတ္တာရောမာသေ၊ လေးလ
 တို့ပတ်လုံး။ ပရိဝသတိ၊ ပရိဝသ်နေရာ၏။ စတုန္တံ၊ ကုန်သော။ မာ
 သာနံ၊ လတို့၏။ အစ္စယေန၊ လွန်သဖြင့်။ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗပရိဗ္ဗာဇ
 ကေန၊ သည်။ (ကတ္တားထည့်)။ အာရဒ္ဒ စိတ္တာ၊ နှစ်သက်စေ
 အပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အညတိတ္ထိယ
 ပုဗ္ဗပရိဗ္ဗာဇကံ၊ ကို။ (ကံထည့်)။ ဘိက္ခုဘာဝါယ၊ ရဟန်းဖြစ်
 ခြင်းငှာ။ ပဗ္ဗာဇေန္တိ၊ ရဟန်းပြုကုန်၏။ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ၊ ပဉ္စင်းခံ

ဂ-မဟာသီဟနာဒသုတ္တ-တိတ္ထိယပရိဝါသကထာ (၃၅၉)

ကုန်၏။ အပိစ၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့သာသနာတော်မှ
 အပဖြစ်သော အယူရှိသော တိတ္ထိတို့ကို ရဟန်းပြုရာ၌။ မေ မယာ၊
 သည်။ ပုဂ္ဂလဝေမတ္တတာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဒိတာ၊
 သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။
 အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗာ၊ သာသနာတော်မှ တပါးသော အယူရှိသော
 တိတ္ထိတို့သည်။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ ဤဘုရား သာသနာတော်၌။
 ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ကို။ သစေ အာကခန္တိ၊ အကယ်၍ အလိုရှိကုန်အံ့။ ဥပသမ္ပဒံ၊
 ကို။ သစေ အာကခန္တိ၊ ကုန်အံ့။ ဧဝံ အာကခိယမာနေ၊ ဤသို့
 ဘုရားသာသနာတော်၌ ရဟန်း ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို အလိုရှိသည်။
 သတိ၊ ရှိသော်။ စတ္တာရောမာသေ၊ လေးလပတ်လုံး။ သစေ ပရိဝ
 သန္တိ၊ အကယ်၍ ပရိဝသ်နေရကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ စတုန္တံ၊ ကုန်သော။
 မာသာနံ၊ တို့၏။ အစ္စယေန၊ ဖြင့်။ အာရဒ္ဓစိတ္တာ၊ နှစ်သက်သော
 စိတ်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဘိက္ခုဘာဝါယ၊ ရဟန်းဖြစ်
 ခြင်းငှာ။ သစေ ပဗ္ဗာဇေန္တိ၊ အကယ်၍ ရဟန်းပြုကုန်အံ့။ သစေ ဥပ
 သမ္ပာဒေန္တိ၊ အကယ်၍ ပဉ္စင်းခံကုန်အံ့။ ဧဝံ၊ ဤလေးလ ပရိဝသ်
 နေသည်ရှိသော်။ အဟံ၊ သည်။ စတ္တာရိဝဿာနိ၊ လေးနှစ်တို့
 ပတ်လုံး။ ပရိဝသ်ဿာမိ၊ ပရိဝသ်နေအံ့။ စတုန္တံ၊ လေးပါးကုန်သော
 ဝဿာနံ၊ နှစ်တို့၏။ အစ္စယေန၊ လွန်သဖြင့်။ အာရဒ္ဓစိတ္တာ၊ ကုန်
 သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဘိက္ခုဘာဝါယ၊ ငှာ။ ပဗ္ဗာဇေန္တိ၊ ရဟန်း
 ပြုစေကုန်သတည်း။ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ၊ ပဉ္စင်းခံစေ ကုန်သနည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ အစေလော၊ သော။ ကဿပေါ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။
 အဝေါစ၊ ၏။ အစေလော၊ အဝတ်မဝတ်သော။ ကဿပေါ၊ သည်။
 ဘဂဝတော၊ ၏။ သန္တိကော၊ ၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ကို။ အလတ္တခေါ၊ ရသေးလျှင်
 ကတည်း။ ဥပသမ္ပဒံ၊ ကို။ အလတ္တ၊ ရပြီ။

အမှာ အစေလ ကဿပသည် သဗ္ဗညုဘုရား သာသနာ
 တော်မှ တပါးသော အယူရှိသော တိတ္ထိဖြစ်ဖူး
 သောသူသည် ဘုရားသာသနာတော်၌ ရဟန်းပဉ္စင်း အဖြစ်ကို
 အလိုရှိသည်ရှိသော် လေးလပတ်လုံး ပရိဝသ်နေရ၏။ လေးလ

1420

(၃၆၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

လွန်မှု နှစ်သက်သော စိတ်ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းပဉ္စင်းပြုကုန်သည်ဟုမိန့်တော်မူလျှင် အရှင်ဘုရား လေးလပရိဝသ် နေ၍သာသနာတော်၌ ရဟန်းပဉ္စင်းအဖြစ်ကို ရပါသည် ရှိသော် လေးနှစ်ပတ်လုံး ပရိဝသ် နေပါတော့မည်ဟု သာသနာတော်၌ အလွန်ကြည်ညိုသောစကားကို ဆိုလေသော် အစေလကဿပ၏ သာသနာတော်၌ အလွန်ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို သိတော်မူ၍ အစေလကဿပကား ပရိဝသ်နေခြင်းငှာ မထိုက်ဟု မိန့်တော်မူ၍ ပရိဝသ်မနေရပြီ။ ဂိုဏ်း၏အလယ်၌နေစေ၍ ရဟန်းပဉ္စင်းပြုတော်မူ၏။ ထိုသို့ရဟန်းပြုထော်မူသည်ကိုရည်၍ “အလတ္တ ခေါအစေလကဿပေါ ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အလတ္တ ဥပသမ္ပဒံ” ဟူသော ဒေသနာပါဠိကို မိန့်သတည်း။

* အစိရူပသမ္ပန္နော၊ ပဉ္စင်းဖြစ်၍ မကြာမြင့်သေးသော။ (ခေါ ပန သဒ္ဓါကား ပဒါလင်္ကာရတည်း။) အာယသ္မာ၊ ရှည်သော အသက် ရှိသော။ (ကဿပေါ၌ ဝိသေသနစပ်)။ ဧကော၊ တယောက်အထီးတည်း။ ဝုပကဋ္ဌော၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်၍။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့သည်ဖြစ်၍။ အာတာပီ၊ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော နှလုံးရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဟိတတ္တော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ လွတ်သောနှလုံးရှိသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တော၊ နေထသော။ ကဿပေါ၊ သည်း (ဝိဟာသိ၌ ကတ္တားစပ်)။ နစိရဿေဝ၊ မကြာမြင့်မီ လျှင်။ ယဿအရဟတ္တဖလဿ၊ အကြင်အရဟတ္တဖိုလ်၏။ အတ္ထာယ၊ ငှာ။ ကုလပုတ္တော၊ ကောင်းသောအကျင့်ရှိကုန်သောအမျိုးသားတို့ သည်။ သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်းစွာလျှင်။ အဂါရသ္မာ၊ အိမ်ယာထောင် သောလူ၏ဘောင်မှ။ အနဂါရိယံ၊ အိမ်ယာမထောင်သော ရဟန်း ဘောင်၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇိ၊ ရဟန်းပြုကုန်၏။ အနုတ္တရံ၊ မိမိထက်လွန်သော တရားမရှိထသော။ မြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ၊ မြတ်သော သီတင်း သုံးခြင်း၏ အဆုံးဖြစ်သော။ တံအရဟတ္တဖလံ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောအတ္တဘော၌သာလျှင်။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ-အဘိညာယ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ တနည်းကား၊ အဘိ

၉-ပေါဋ္ဌပါဒသုတ္တ-ပရိဗ္ဗာဇကေဝတ္ထု (၃၆၁)

ညာ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်။ သန္တိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊
 ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟာသိ၊ ၎င်း။ (ဤသို့ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းကို
 ပြုပြီး၍ ယခုအခါ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၏ အာရုံကို ပြတော်မူလို၍
 “ဒိဏာဇာတိ။ပ။ အပ္ပညာသိ ဟူသော ဒေသနာကို မိန့်
 သတည်း။ ထိုဒေသနာ၏ အတ္ထကား)။ ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။
 ဒိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ မြဟ္မစရိယံ၊ မဂ်တည်းဟူသော အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ-
 စရိတံ၊ ကျင့်ပြီ။ ကရဏီယံ၊ ပြုအပ်သော တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော
 ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ အပရံပုန၊ တဖန်။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ တစ်ဆယ့်
 ခြောက်ပါးသော ကိစ္စအလိုငှာ။ တနည်းကား၊ ကိလေသာကို
 ကုန်စေခြင်းငှာ။ မဂ္ဂဘာဝနာကိစ္စံ၊ မဂ်ကိုပွားစေခြင်း ကိစ္စသည်။
 မေ၊ အား။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ တနည်းကား၊ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော
 ခန္ဓာအစဉ်မှ။ အပရံ၊ တပါးသော။ ခန္ဓသန္တာနံ၊ ခန္ဓာအစဉ်သည်။
 မေ၊ အား။ နအတ္ထိ၊ မရှိပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စဝေက္ခဏ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။
 (ကရိုဏ်းထည့်)။ အပ္ပညာသိ၊ သိ၏။ အာယသ္မာ၊ ရှည်သော
 အသက်ရှိသော။ ကဿပေ၊ သည်။ အရဟတံ-အရဟန္တာနံ၊
 တို့တွင်။ အညတရော၊ တယောက်သည်။ အဟောသိ၊ ၎င်း။

အဋ္ဌမံသော။ မဟာသီဟနာဒသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

၉-ပေါဋ္ဌပါဒသုတ္တ
 ပေါဋ္ဌပါဒ ပရိဗ္ဗာဇကေဝတ္ထု

၄၀၆။ ဘန္တေကဿပ။ မုဒံသုတ္တံ၊ ဤပေါဋ္ဌပါဒသုတ်ကို။
 မေမယာ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ သန္တိက၊ အထံတော်မှ။ ဝေ၊ သို့။
 သုတံဥပလက္ခိတံ၊ မှတ်လိုက်ရ၏။ ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ဌ။ ဘဂဝါ၊
 သည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဌ။ အနာထဝိဏ္ဏိကဿ၊ ၎င်း။ အာရာမေ၊ အရာပ်
 ဌ။ တေန၊ ထိုအနာထဝိဏ္ဏ သူဌေးသည်။ ကာရိတေ၊ ပြုစေအပ်
 သော။ ဇေတဝံနေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းကြီး၌။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။ တေန
 ခေါပန သမယေန၊ ဌ။ ပေါဋ္ဌပါဒေါ၊ ပေါဋ္ဌပါဒ အမည်ရှိသော။
 ပရိဗ္ဗာဇကော၊ အဝတ်မဝတ်သော ပရိဗ္ဗာဇသည်။ သမယပ္ပဝါ

(၃၆၂) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဒကော၊ အယူကို ဆိုရာ ဖြစ်သော။ ဧကသာလကော၊ တစ်ခုတည်းသော
 စရပ်ရှိသော။ မလ္လိကာယ၊ မလ္လိကာမိဖုရား၏။ အာရာမော၊ အရာမ
 ဖြစ်သော။ တိန္ဒြကာစီရော၊ တည်ပင်တော၌။ တနည်းကား၊ သမ
 ယပွဝါဒကော၊ အယူကို ဆိုရာ ဖြစ်သော။ တိန္ဒြကာရော၊ တည်ပင်
 အစဉ်ရှိသော။ ဧကသာလကော၊ တစ်ခုသော စရပ်ရှိသော။ မလ္လိ
 ကာယ၊ မလ္လိကာမိဖုရား၏။ အာရာမော၌။ ပဋိဝသတိ၊ နေ၏။ မဟ
 တိယာ၊ များစွာသော။ ပရိဗ္ဗာဇက ပရိသာယ၊ ပရမိဇ ပရိသတ်
 နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ တိံ သမတ္ထေဟိ၊ သုံးဆယ် အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်
 သော။ ပရိဗ္ဗာဇက သတေဟိ၊ ပရမိဇ အရာတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။
 (ဤကား သဒ္ဓတ္တတည်း)။ တိံ သမတ္ထေဟိ ပရိဗ္ဗာဇကသတေဟိ၊
 သုံးထောင် အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော ပရမိဇတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။
 (ဤကား အဓိပ္ပာယ်တည်း)။ ပဋိဝသတိ၊ နေ၏။ အထခေါ၊
 ထိုသို့နေသောအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ နံနက်အခါ၌။
 နိဝါသေတွာ၊ သင်းပိုင်ကို အညီအညွတ်ဝတ်၍။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။
 အာဒါယ၊ ၍။ သာဝတ္ထိံ၊ သာဝတ္ထိမြို့သို့။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှာ။ ပါဝိသိ၊
 ဝင်တော်မူလေ၏။

၄၀၇။ အထခေါ၊ ထိုသို့ဝင်သောအခါ၌။ ဘဂဝတော၊ ၏။
 ဧတံ-သော ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ကိံ အဟော
 သိ၊ နည်းဟူမူကား။ သာဝတ္ထိယံ၊ ၌။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှာ။ စရိတုံ၊ သွား
 ခြင်းငှာ။ တာဝ အတိပုဂေါခေါ၊ အလွန်စောသေး၏။ ယံနုန
 ယဒိပန၊ အကယ်၍။ အဟံ၊ သည်။ ယေန-ယတ္ထ၊ ၌။ သမယပွဝါ
 ဒကော၊ အယူကို ဆိုရာ ဖြစ်သော။ ဧကသာလကော၊ တစ်ခုတည်း
 သော စရပ်ရှိသော။ မလ္လိကာယ၊ ၏။ အာရာမော၊ သော။ တိန္ဒြ
 ကာ စီရော၊ တည်ပင်တောသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တနည်းကား၊ သမ
 ယပွဝါဒကော၊ သော။ တိန္ဒြကာစီရော၊ တည်ပင်အစဉ်ရှိသော။
 ဧကသာလကော၊ သော။ အာရာမော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ယေန-
 ယတ္ထ၊ ၌။ ပေါဋ္ဌပါဒေါ၊ ပေါဋ္ဌပါဒအမည်ရှိသော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊
 အဝတ်မဝတ်သော ပရမိဇသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေန-တတ္ထ၊ သို့။ ဥပ

၇-ပေါဠပါဒသုတ္တ-ပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထု (၃၆၃)

သက်မေယျ၊ ကုဉ်ရမုက္ခား။ သာဓု၊ ကောင်း၏။ ဣတိ-သော
ပရိဝိတုက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ အထခေါ၊ ထိုသို့ ကြံပြီး
သည်၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ကာလ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပ။ (ယေန
အစရှိသည် အနက်တူပြီ)။

၄၀၈။ မဟာတိယာ၊ များသော။ ဥန္နာဒိနိယာ၊ ပဲ့တင်ထပ်ခြင်း
ကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ဥစ္စာသုဒ္ဓမဟာသဒ္ဓါယ၊ အထက်သို့တက်
သောအသံ အရပ်ထက်ဝန်းကျင်နံ့သော အသံရှိသော။ အနော
ဝိဟိတံ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိသော။ တိရစ္ဆာနကထံ၊ မဂ်ဖိုလ်၏
ဖီလာဖြစ်သော စကားကို။ ကထေန္တိယာ၊ ပြောဟောထသော။
ပရိဗ္ဗာဇကပရိသာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ နိသိန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊
၏။ ဣဒံသာတိရစ္ဆာနကထာ၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်၏ ဖီလာဖြစ်သော စကား
ဟူသည်ကား။ သေယျထာကတမာ၊ နည်းဟူမူကား။ တနည်းကား၊
သေယျထာကတမံ၊ အဘယ် မည်သော။ တိရစ္ဆာနကထံ၊ ကြို။
ကထေန္တိယာ၊ သော။ ပရိဗ္ဗာဇကပရိသာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။
နိသိန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်းဟူမူကား။ (ဤနောက်နည်း၌ ဣဒံ
သဒ္ဓါအနက်မရှိ။ သေယျထာကား ပုစ္ဆာဇောတက နိပါတ်ပုဒ်
တည်း။ ဤနောက်နည်းလျှင် သင့်မြတ်လှသည်။) ရာဇကထံ၊ မင်း
စကားကို လည်းကောင်း။ စောရကထံ၊ ခိုးသူစကားကို လည်း
ကောင်း။ မဟာမတ္တကထံ၊ အမတ်ကြီးစကားကို လည်းကောင်း။
သေနာကထံ၊ စစ်သည် စကားကို လည်းကောင်း။ ဘယကထံ၊
ဘေးဖြစ်သောစကားကိုလည်းကောင်း။ ယုဒ္ဓကထံ၊ စစ်ထိုးသော
စကားကို လည်းကောင်း။ အန္ဓကထံ၊ ထမင်းစကားကို လည်း
ကောင်း။ ပါနကထံ၊ အဖျော်စကားကိုလည်းကောင်း။ ဝတ္ထကထံ၊
အဝတ်စကားကို လည်းကောင်း။ သယနကထံ၊ အိပ်ရာစကားကို
လည်းကောင်း။ မာလာကထံ၊ ပန်းစကားကို လည်းကောင်း။
ဂန္ဓကထံ၊ နံ့သာစကားကို လည်းကောင်း။ ဣတိကထံ၊ အဆွေ
အမျိုး စကားကို လည်းကောင်း။ ယာနကထံ၊ ယာဉ်စကားကို
လည်းကောင်း။ ဂါမကထံ၊ ရွာစကားကို လည်းကောင်း။ နိဂမ

(၃၆၄) သုတ်သီလကုန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကထံ၊ နိဂုံးစကားကို လည်းကောင်း။ နဂရကထံ၊ မြို့စကားကို လည်းကောင်း။ ဇနပဒကထံ၊ ဇနပုဒ်စကားကို လည်းကောင်း။ ဣတ္ထိကထံ၊ မိန်းမစကားကိုလည်းကောင်း။ ပုရိသကထံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သူရကထံ၊ ရဲရင့်သော သူရဲစကားကို လည်းကောင်း။ ဝိသိခါကထံ၊ ခရီးဆုံစကားကို လည်းကောင်း။ ကုမ္ဘဋ္ဌာနကထံ၊ အိုးထိန်းကျွန်မကို ရေဆိပ်၌ ဆိုသောစကားကို လည်းကောင်း။ ပုဗ္ဗပေတကထံ၊ ရှေး၌သေလေပြီးသော သူတို့ကိုဆိုသော စကားကိုလည်းကောင်း။ နာနတ္ထကထံ၊ အထူးထူးသော စကားကိုလည်းကောင်း။ လောကက္ခာယိကံ၊ လောကကို ကြားသော စကားကိုလည်းကောင်း။ သမုဒ္ဒကွာယိကံ၊ သမုဒြာတို့ကြားသော စကားကိုလည်းကောင်း။ ဣတိဘဝါဘဝကထံ၊ ဤသို့ပွား၏၊ ဤသို့ယုတ်၏ ဟူ၍ ပွားခြင်း ယုတ်ခြင်းကိုဆိုသော စကားကို လည်းကောင်း။ ဣတိဗုဒ္ဓကထံဝါ၊ ဤနှစ်ဆယ့် ရှစ်ပါး အပြားရှိသော တိရစ္ဆာန်ကထာကို လည်းကောင်း။ အညံ၊ တပါးသော။ ဗဟံ၊ များစွာသော။ နိရုတ္တက ကထံဝါ၊ အကျိုးမရှိသော စကားကိုလည်းကောင်း။ (ဣတိဝါ၌ ဝါသဒ္ဓါဖြင့် ဆည်းသတည်း။) ကထေန္တိယာ၊ ပြောဟောသော။ ပရိဗ္ဗာဇက ပရိသာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ နိသိန္ဓော၊ နေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၄၀၉။ ပေါဠပါဒေါ၊ သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ခုရတောဝါမှလျှင်။ အာဂစ္ဆန္တံ၊ လာလတ်သည်ကို။ အဒ္ဓသခေါ၊ မြင်လေသလျှင်ကတည်း။ ဒိသ္မာန၊ ရှိ။ သကံပရိသံ၊ မိမိပရိသတ်ကို။ သဏ္ဍပေသိ၊ ကောင်းစွာထား၏။ “ကောင်းစွာ တည်စေ၏လည်းဟူ” ကိံသဏ္ဍပေသိ၊ နည်းဟူမူကား။ ဘောန္တော၊ တို့။ အပ္ပသဒ္ဓါ၊ နည်းသောအသံ ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကုန်လော့။ ဘောန္တော၊ တို့။ တုမှေ၊ တို့သည်။ သဒ္ဓိံ၊ ကို။ မာအကတ္ထ၊ မပြုလင့်ကုန်။ သမဏော၊ သော။ အယံ ဂေါတမော၊ သည်။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏။ အာယသ္မာ၊ ရှည်သော အသက်ရှိသော။ ဂေါတမော၊ သည်။ အပ္ပသဒ္ဓကာမော၊ အသံနည်းခြင်းကို အလိုရှိ၏။ (ခေါပန

၉-ပေါင်္ဂပါမသုတ္တ-ပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထု (၃၆၅)

ကား ပဒါလင်္ကာရတည်း။) အပ္ပသဒ္ဓဿ၊ အသံနည်းသောသူ၏။
ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ ကျေးဇူးကိုချီးမွမ်းလေ့ရှိ၏။ ပရိသံ၊ ပရိသတ်ကို။ အပ္ပ
သဒ္ဓံ၊ နည်းသော အသံရှိသည်ကို။ ဝိဒိတွာ၊ သိ၍။ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗံ၊
ကပ်အပ်သည်ကို။ အပ္ပေဝနာမ မညေယျ၊ အောက်မေ့ငြားအံ့
လည်းမသိ။ ဣတိ၊ သို့။ သဏ္ဍပေသိ၊ ကောင်းစွာ တည်စေ၏။
ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ တေ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ တို့သည်။ တုက္ခိ၊
ကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်၏။

၄၁၀။ အထခေါ၊ ဌ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယေနယတ္ထ၊ ဌ။ ပေါင်္ဂ
ပါဒေါ၊ သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေန-တတ္ထ၊
သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ၏။ အထခေါ၊ ဌ။ ပေါင်္ဂပါဒေါ၊ သော။ ပရိဗ္ဗာဇ
ကော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ကိ
အဝေါစ၊ နည်းဟူမူကား၊ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧတု၊
လာတော်မူလော့။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ (အာဂတံ
ထည့်ပါ)။ အာဂတံ၊ လာခြင်းကား။ သွာဂတံ-သုအာဂတံ၊
ကောင်းသောလာခြင်းတည်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဣမံ၊ ဤငါတို့နေရာ
အရပ်သို့။ အာဂမနာယ၊ ၄၁။ ယဒိဒံ-ယံ ဣဒံ ပရိယာယံ၊ အကြင်
အလှည့်ကို။ အကာသိ၊ ၏။ တနည်းကား၊ ယဒိဒံ-ယော အယံ
ပရိယာယော၊ အကြင်အလှည့်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံပရိယာယံ၊
ဤ ငါတို့နေရာ အရပ်သို့ လာခြင်းဟူသော အလှည့်ကို။ ဘဂဝါ၊
သည်။ စိရသံခေါ၊ ကြာမြင့်မှ။ အကာသိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊
သည်။ နိသီဒတု၊ နေတော်မူလော့။ ဣဒံ အာသနံ၊ ကို။ ပညတ္ထံ၊
ခင်းအပ်ပြီး။ ဣတိ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။
ပညတ္ထေ၊ ခင်းအပ်ပြီးသော။ အာသနေ၊ နေရာ၌။ နိသီဒိ၊ နေတော်
မူ၏။ ပေါင်္ဂပါဒေါ၊ သော။ ပရိဗ္ဗာဇကောပိ၊ သည်လည်း။ အည
တရံ၊ တခုသော။ နိစံ၊ နိဋ္ဌသော။ အာသနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။
ကေမန္တံ၊ လျောက်ပတ်စွာ။ နိသီဒိ၊ ၏။ ကေမန္တံ၊ စွာ။ နိသီနံ၊
နေပြီးသော။ ပေါင်္ဂပါဒံ၊ သော။ ပရိဗ္ဗာဇကံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။
ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ကိအဝေါစ၊ နည်းဟူမူကား။

(၃၆၆) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ပေါဠပါဒ၊ ဒ၊ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ကာယ၊ အဘယ်မည်သော။
 ကထာယ၊ စကားကြောင့်။ တုမော၊ တို့သည်။ သန္နိသိန္နာ၊ စည်းဝေး
 ကြကုန်သည်။ အတ္တနု၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ (ဤအနက်ကား ကာယ
 နောတ္ထကို ကာယနုအတ္တဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ ယောဇနာသော အနက်
 တည်း။)။ တနည်းကား၊ တေရဟိ၊ ၌။ ဧတ္ထ၊ ဤ-စည်းဝေးရာ
 စရပ်၌။ ကာယ၊ သော။ ကထာယ၊ ကြောင့်။ တုမော၊ တို့သည်။
 သန္နိသိန္နာ၊ ကုန်သည်။ အတ္တနု၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ (ဤအနက်ကား
 ကာယ နောတ္ထကို ကာယနုဧတ္ထဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ ယောဇနာသော
 အနက်တည်း)။ ဝေါ၊ တို့၏။ ကာ၊ အဘယ်မည်သော။ အန္တရာ
 ကထာ၊ အကြားအကြား၌ ဖြစ်သော စကားသည်။ ဝိပွကတာစ
 ပန၊ အပြီးသို့မရောက်သေးသနည်း။ တနည်းကား၊ ဝေါ၊ တို့၏။
 ဝိပွကတာ၊ အပြီးသို့ မရောက် သေးသော။ အန္တရယကထာ၊
 အကြား အကြား၌ ဖြစ်သော စကားသည်။ ကာစပန၊ အဘယ်
 စကားနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။

အဘိသညာနိရောဓကထာ

၄၁၁။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောစကားကို။ ပုတ္တေ၊
 သော်။ ပေါဠပါဒေါ၊ သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊
 ကို။ ဧတံစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ကိံ၊ အဝေါစ၊ နည်းဟူမူကား။
 ဘန္တေ၊ ရား။ မယံ၊ တို့သည်။ ယံ၊ ကထာယ၊ အကြင် စကား
 ကြောင့်။ သန္နိသိန္နာ၊ စည်းဝေးကုန်၏။ သောကထာ၊ ဤစကား
 သည်။ တိဠတိ၊ တည်စေဦး။ ဘန္တေ၊ ရား။ သောကထာ၊ သည်။
 ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ဒုလ္လဘာ၊ ရခဲ့သည်။ နဘဝိဿ
 တိ၊ လတ္တံ။ ပစ္စာပိ၊ နောက်မှလည်း။ သဝနာယ၊ နာမြင်းငှာ။
 (လဘိဿတိ ထည့်ပါ)။ လဘိဿတိ၊ ရလတ္တံ။ တနည်းကား၊
 သောကထာ၊ သည်။ ပစ္စာပိ၊ မှလည်း။ သဝနာယ၊ ငှာ။ ဒုလ္လဘာ၊
 သည်။ နဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ပုရိမာနိ-ပုရိမေသု၊
 ယနေ ဖြစ်ကုန်သော။ ပုရိမဇာရာ-ပုရိမဇာရေသု၊ ယမန်နေထက်

၉-ပေါဒ္ဒပါဒသုတ္တ-အဘိသညာနိရောဓကထာ (၃၆၇)

လွန်သောနေ့ဖြစ်ကုန်သော။ ဒီဝသာနိ-ဒီဝသေသု၊ နေ့တို့၌။ နာနာတိတ္ထိယာနံ၊ အထူးထူးသောအယူရှိကုန်သော။ ကောတုဟ လသာလာယ၊ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်ဖြစ်သောစရပ်၌။ နိသိန္ဒာနံ၊ အညီအညွတ်နေကုန်ထသော။ သန္နိပတိတာနံ၊ တပေါင်းတည်း ပေါင်းကုန်ထသော။ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ (ကထာ၌စပ်)။ တို့အား။ (ဥဒပါဒိ၌စပ်)။ အဘိသညာနိရောဓကထာ၊ သညာ၏ ချုပ်ခြင်းကို ဆိုသောစကားသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ၏။

အမှာ

အဘိသညာ၌အဘိသဒ္ဓါကား ဥပသာရမျှ အနက် မရှိ။ ဥပလက္ခဏ နည်းအားဖြင့် သညာကိုမှတ်၍ အဘိသညာနိရောဓကထာဟု ဆိုသတည်း။ သညာ၏ ချုပ်ခြင်း၌ သာလျှင် စကားဖြစ်သည် မဟုတ်။ စိတ်၏ဖြစ်ခြင်း၌ပင် စကား ဖြစ်၏ဟူသောအနက်ကို ယူအပ်၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌- “အဘိသညာ နိရောဓေတိ ဧတ္ထ အဘိတိ ဥပသဂ္ဂမတ္ထံ။ သညာ နိရောဓေတိ စိတ္တနိရောဓေဟုဆိုသတည်း။ အဘိသညာနိရောဓ ကထာဟုပါ၌ အများရှိ၏။ အဋ္ဌကထာ အလိုသော် အဘိသညာ နိရောဓကထာဟု ရှိသင့်၏။

ကို ဥဒပါဒိ၊ ဟူမူကား။ ဘော၊ အရှင်တို့။ ကထံ-ကေန အာကာရေန၊ အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ အဘိသညာ နိရောဓော၊ သညာ၏ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိနုခေါ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဘိသညာနိရောဓကထာ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့တွင်။ ဧကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော သူတို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့၊ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ ကိံအာဟံသု၊ ကုန်သနည်း ဟူမူ ကား။ အဟေတု၊ အကြောင်းမရှိကုန်ပဲ။ အပ္ပစ္စယာ၊ ပစ္စည်းမရှိ ကုန်ပဲ။ ပုရိသဿ၊ ၏။ သညာ၊ သညာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိပိ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်ကုန်၏။ နိရုဇ္ဈန္တိပိ၊ ချုပ်လည်း ချုပ်ကုန်၏။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ ပုရိသဿ၊ ၏။ သညာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုသညာဖြစ်သောအခါ၌။ သောပုရိသော၊ သည်။ (ထည့်ပါ)။ သညီ၊ သညာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယသ္မိံ သမယေ၊

(၃၆၈) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပုဂ္ဂိုလ်တော်နိဿယသစ်

၌။ပုရိသဿ၊ ၏။ သညာ၊ တို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုသညာချုပ်သော အခါ၌။ သော ပုရိသော၊ သည်။ အသညီ၊ သညာမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ ဣတ္ထံ-ဝေ ဣမိနာကာရဏေန၊ ဖြင့်။ ဧတေ၊ အချို့ကုန်သော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဘိသညာနိရောဓံ၊ သညာ၏ ချုပ်ခြင်းကို။ ပညပေန္တိ၊ ပညတ်ကုန်၏။

အမှာ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကား သာသနာတော် ပသော ကာလ၌ တိတ္ထိတို့၏အထံ၌ ရသေ့ရဟန်းပြု၍ စိတ်ဖြစ်ခြင်း၌ အပြစ်ကိုမြင်၍ စိတ်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည် ငြိမ်းချမ်းစွာ၏ဟု “မိစိတ္တံ သညာရောဂေါ သညာဂဏ္ဍော အစရှိသော နည်းဖြင့် သမာပတ်ကိုပွားစေ၍ ထိုကိုယ်၏ အဖြစ်မှ စုတေလေသော် ကမ္ဘာ ငါးရာပတ်လုံး အသညသတ်ဘုံ၌ စုတေ၍ တဖန် လူ့ပြည်၌ စုတေ၍ တဖန် ဤလူ့ပြည်၌ တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍ တစ်ဘဝမျှကိုသာ အောက်မေ့နိုင်သော ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်ကိုရ၍ ထို ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ဉာဏ်ဖြင့် မိမိကျင့်လည်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့လေသော်အသညသတ်ဘုံ၌ စိတ်မရှိခြင်းကြောင့် စုတိခြင်းကိုမမြင်မူ၍ ဤကာမတိဟိတ် ပဋိသန္ဓေကိုသာ မြင်၍ သညာသည် အကြောင်းကင်း၍လည်း ဖြစ်၏။ အကြောင်း ကင်း၍လည်း ချုပ်၏ဟု မှားသောအယူကို ယူလေသတည်း။

တံပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အညော၊ တယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ကိံ အာဟ၊ နည်းဟူမူကား။ ဘော၊ အရှင်။ ဧတံ-ဧသော အဘိသညာနိရောဓော၊ ထိုအကြောင်းကင်း၍ သညာ၏ချုပ်ခြင်းသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သင်ဆိုတိုင်း။ နခေါပန ဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဘော၊ အရှင်။ သညာ၊ သည်။ ပုရိသဿ၊ ၏။ အတ္တာ၊ ကိုယ်မည်၏။ “အတ္တဘော မည်၏၊ လည်းဟူ”။ သာစသညာ၊ သည်။ ဥပေတိပိ၊ ကပ်လည်းကပ်၏။ “ပြည့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ လည်းဟူ။ အပေတိပိ၊ ကင်းလည်းကင်း၏။ “ပယ်လည်း ပယ်၏၊ လည်းဟူ။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ၌။ သညာ၊ သည်။ ဥပေတိ၊ ၏။ ပြည့်စုံ

၃-ပေါဒေါသတ္တ-အဘိသညာနိရောဓကဏာ (၃၆၉)

၏၊လည်းဟူ”။ တသ္မိံသမယေ၊ ထိုသို့ သညာကပ်သောအခါ၌။
“ထိုသို့ သညာပြည့်စုံသောအခါ၌၊လည်းဟူ”။ သော ပုရိသော၊
သည်။ တနည်းကား၊သောအတ္တာ၊ ထိုအတ္တဘောသည်။ သညိ၊
ရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။ ယသ္မိံသမယေ၊၌။ သညာ၊သည်။ အပေတိ၊
ကင်း၏။ “ပယ်၏၊ လည်းဟူ။ တသ္မိံသမယေ၊ ၌။ သော
ပုရိသော၊သည်။ အသညိ၊သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ဣတိ၊သို့။ အာဟ၊
၏။ ဣတ္ထံ-ဝေဇ္ဇမိနာအာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဧကေ၊ အချို့ကုန်သော
သူတို့သည်။ အဘိသညာနိရောဓံ၊ ကို။ ပညပေန္တိ၊ ပညတ်ကုန်၏။

အမှာ

ဤဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်ကား ထိုပဌမပုဂ္ဂိုလ် အယူကိုမြစ်၍
ဣသိသိင်္ဂရသေ့၏ သညာမရှိသည်၏အဖြစ်ကို ယူ၍
“ဥပေတိဝိ အပေတိဝိ” ဟူ၍ ဆိုလေသတည်း။ အဘယ်သို့လျှင်
ဣသိသိင်္ဂရသေ့အားသညာ၏ပြည့်စုံခြင်း သညာ၏ ကင်းခြင်းဖြစ်
သနည်းဟူမူကား ဣသိသိင်္ဂ ရသေ့သည် အလွန် ပြင်းစွာသော
အကျင့်ရှိ၏။ ထိုဣသိသိင်္ဂရသေ့၏ သီလတန်ခိုးကြောင့် သိကြား
မင်း၏ ပဏ္ဍုကမ္မလာ ကျောက်ဖျာသည် ပူသောအခြင်း အရာ
ရှိသည်ဖြစ်၍ သိကြားမင်းသည် ထိုအကြောင်းကို ဆင်ခြင်လေ
သော် ဣသိသိင်္ဂရသေ့၏ သီလတန်ခိုးကြောင့် မိမိနေရာ ပဏ္ဍု
ကမ္မလာကျောက်ဖျာပူသောအခြင်းအရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသိ၍
ရှင်ရသေ့သည် ငါ၏ အရာကို တောင့်တသလောဟု ယုံမှားရှိ၍
အလမ္ပုသာ အမည်ရှိသော နတ်သွီးကို ဣသိသိင်္ဂရသေ့၏ သီလကို
ဖျက်၍လာခဲ့ဟုစေလိုက်၏။ ထိုအလမ္ပုသာ နတ်သွီးသည် ဣသိ
သိင်္ဂရသေ့၏ သင်္ခမ်းအရပ်သို့ သွားလေ၏။ ဣသိသိင်္ဂရသေ့သည်
ရှေ့ဦးစွာနေ၍ ထိုနတ်သွီးကိုမြင်၍ လျင်စွာ မိမိသင်္ခမ်းသို့ဝင်၍နေ
လေ၏။ ဒုတိယနေ၌လည်း ထို အတူနေလေ၏။ တတိယနေ၌ကား
ထိုနတ်သွီး၌ ငြင်းစွာတပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နတ်သွီးလက်ကို
ကိုင်လေ၏။ ထိုသို့ကိုင်လေသော် ဣသိသိင်္ဂရသေ့သည် နတ်၏
အတွေ့ဖြစ်၍ မိန်းမောတွေ့စေ၍ သုံးနှစ်ပတ်လုံး သညာကင်း
သည်ဖြစ်၍ သုံးနှစ်လွန်မှ သညာကိုရလေ၏။ ထိုဣသိသိင်္ဂရသေ့ကို

(၃၇၀) သုတသီလက္ခပဒ္ဓိတောဒ်နဿယသစ်

မိစ္ဆာအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သုံးနှစ်လွန်မှန်ရောသေမာပတ်မှ ထုတ်ဖော်အမှတ်ရှိ၍ “ဥပေတိပိ အပေတိပိ” ဟူသော စကားကို ဆိုလေသတည်း။

တံပုဂ္ဂလံ ကို။ အညော၊ တယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၎င်း၏။ ကိံ အာဟ၊ နည်း။ ဘော၊ အရှင်။ ဧတံ-ဥပေ တာပနယနံ၊ ထိုသို့သညာ၏ကင်းခြင်း သညာ၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဧဝံ၊ သင်ဆိုတိုင်း။ န ခေါ်ပန ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ။ ဘော၊ အရှင်။ မဟိဒ္ဓိကာ၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိကြကုန်ထသော။ မဟာနဘာဝါ၊ ကြီးသော ဘုန်းအာနဘော် ရှိကုန်ထသော။ သမဏ ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ထိုရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်များ တို့သည်။ ဣမဿပုရိသဿ၊ ၎င်း။ သညံ၊ သညာကို။ ဥပကခုန္တိပိ၊ ငင်လည်းငင်ကုန်၏။ အပကခုန္တိပိ၊ ပယ်လည်းပယ်ကုန်၏။ ယသ္မိံ သမယောဉ္စ၊ သညံ၊ ကို။ ဥပကခုန္တိ၊ ငင်ကုန်၏။ တသ္မိံ သမယော ထိုသို့ငင်သောအခါ၌။ သောပုရိသော၊ သညံ။ သညိ၊ သညံ။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ယသ္မိံ သမယောဉ္စ၊ သညံ၊ ကို။ အပကခုန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မိံ သမယော ထိုသို့ပယ်သောအခါ၌။ သောပုရိသော၊ သညံ။ အသညိ၊ သညံ။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၎င်း။ ဣတ္ထံ-ဧဝံ ဣမိနာအာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဧကေ၊ တို့သည်။ အဘိသညာနိရောဓံ၊ ကို။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။

အမှာ ဤတတိယ ပုဂ္ဂိုလ်ကား ထိုဒုတိယပုဂ္ဂိုလ် အယူကို မြစ်၍ အထဗ္ဗန ဗေဒင်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကို ရည်၍ “ဥပကခုန္တိပိ အပကခုန္တိပိ” ဟူသော စကားကို ဆိုသတည်း။ အဘယ်သို့လျှင် အထဗ္ဗနဗေဒင်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကို ပြုကုန်သနည်း ဟူမူကား အထဗ္ဗန ဗေဒင်ကိုတတ်ကုန်သော သူတို့သည် အထဗ္ဗန ဗေဒင်ကို လုံ့လပြုကုန်၍ သတ္တဝါအပေါင်းကိုဦးခေါင်းကို ဖြတ်သကဲ့သို့ လက်ကို ဖြတ်သကဲ့သို့ သေသကဲ့သို့ ပြုကုန်၏။ တဖန် မိမိတို့ အတတ်ဖြင့် တဖန် ပကတိရှိသည်ကို ပြုကုန်၏။ ထိုသို့ ပကတိရှိပြန် သည်ကိုမြင်၍ မှားသော အယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် နိရောဓ

၉-ပေါဠပါဒသုတ္တ-အဘိသညာနိရောဓကထာ (၃၇၁)

သမာပတ်မှထွက်ဟု အမှတ်ရှိ၍ အထမ္ပနဗေဒင်ကို တတ်ကုန်သော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ယောက်ျား၏ သညာကို ငင်လည်းငင်ကုန်၏။ ပယ်လည်းပယ်ကုန်၏ဟု ဆိုလေသတည်း။

“တံ၊ ထိုတတိယပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အညော၊ တယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ။ ကိံ၊ အာဟ၊ နည်းဟူမူတား။ သော၊ အရှင်။ ဧတံ-ဧသော အဘိသညာ နိရောဓော၊ သည်။ ဝေံ၊ သင်ဆိုတိုင်း။ နခေါပန ဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ ဘော၊ အရှင်။ မဟိဒ္ဓိကာ၊ ကုန်သော။ မဟာနုဘာဝါ၊ ကြီးသော ဘုန်းအာနုဘော်ရှိကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဣမဿ ပုရိသဿ၊ ။ သည်။ ကိံ၊ ဥပကမုန္တိပိ၊ ကုန်၏။ အပကမုန္တိပိ၊ ကုန်၏။ ယသ္မိံသမယေ၊ ။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ပုရိသဿ၊ ။ သည်။ ကိံ၊ ဥပကမုန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မိံသမယေ၊ ထိုသို့ငင်သောအခါ၌။ သောပုရိသော၊ သည်။ သညိံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ ယသ္မိံသမယေ၊ ။ အပကမုန္တိ၊ ပယ်ကုန်၏။ တသ္မိံသမယေ၊ ထိုသို့ပယ်သောအခါ၌။ သောပုရိသော၊ သည်။ အသညိံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ။ ဣတ္ထံ-၅၀ ဣမိနာ အာကာရေန၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဧကေ၊ အချို့၊ ကုန်သော သူတို့သည်။ အဘိသညာ နိရောဓံ၊ ကိံ၊ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။

အမှာ ဤစတုတ္ထပုဂ္ဂိုလ်ကား နတ်ဘီလူး ဖမ်းသောသူသည် အကြင်အခါ၌ နတ်ဘီလူးဖမ်း၏။ ထိုအခါ၌ သညာကင်း၏။ အကြင်အခါ၌ ဘီးလူးဖမ်း၍ လွှတ်၏။ ထိုအခါ၌ သညာရှိ၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကိုရည်၍ နတ်တို့သည် ယောက်ျား၏ သညာကို ငင်လည်းငင်ကုန်၏။ ပယ်လည်း ပယ်ကုန်၏ဟု ဆိုသတည်း။

“ဘန္တေ၊ ရား။ တဿမယံ၊ ။ သတိ၊ သတိသည်။ “အောက်မေ့ခြင်းသည်၊ လည်းဟူ”။ ဘဂဝန္တံယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ဥဒပါဒိ၊ ။ ကိံ၊ ဥဒပါဒိ၊ ဟူမူကား။ ယောဘဂဝါ၊ သည်။ ဣမေသံဓမ္မာနံ၊ ဤသညာ၏ချုပ်ခြင်းသဘော တရားတို့၌။ သုကုသလော၊ အလွန်လိမ်မာတော်မူ၏။ သောဘဂဝါ၊ သည်။

(၃၇၂) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

အဘိသညာနိရောဓံ၊ ကိံ။ ကထေယျ၊ ဟောတော်မူပါမူကား။ အဟောနန္န၊ ဩဠာ-ကောင်းစွတကား။ ယောသုဂတော၊ အကြင်ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣမေသံဓမ္မာနံ၊ တို့၌။ သုကုသလော၊ န်။ သောသုဂတော၊ သည်။ အဘိသညာနိရောဓံ၊ ကိံ။ ကထေယျ၊ မူကား။ အဟောနန္န၊ တကား။ ဣတိ၊ သို့။ တဿမယံ၊ န်။ သတိ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ န်။ (အဘိသညာ နိရောဓံ ကထေယျ ဤနှစ်ပုဒ်ကား ပါဠိသေသတည်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဘိသညာ နိရောဓဿ၊ သညာချုပ်ခြင်း၌။ ကုသလော၊ လိမ်မာတော်မူ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဘိသညာ နိရောဓဿ၊ န်။ ပကတညူ၊ သဘောကို သိတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကထံ-ကေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ အဘိသညာ နိရောဓော၊ သည်။ ဟောတိနုခေါ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပေါဠပါဒေါ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိံ။ ပုစ္ဆိ၊ န်။

သဟေတုကသညပ္ပါဒနိရောဓေတော

၄၁၂။ ပေါဠပါဒါဒါ၊ တတြ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၌။ ယေတေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ ကိံ အာဟံသု၊ ကုန်သနည်း။ ပုရိသဿ၊ န်။ သညာ၊ တို့သည်။ အဟေတု၊ အကြောင်းမရှိကုန်ပဲ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိပိ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်ကုန်၏။ နိရုဇ္ဈန္တိပိ၊ ချုပ်လည်းချုပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ တေသံ သမဏ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ (ဝစနံ ထည့်ပါ)။ ဝစနံ၊ သည်။ အာဒိတောဝ-အာဒိမိ၊ အစ၌။ အပရဒ္ဓံ၊ ချွတ်ယွင်းသည်။ ဟောတိ၊ န်။ တံဝစနံ၊ ထိုသို့ ချွတ်ယွင်း၏ဟူ၍ ငါဆိုခြင်းသည်။ ကိဿ၊ အဘယ်မည်သော။ ဟေတု၊ အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ပေါဠပါဒါဒါ၊ ပုရိသဿ၊ န်။ သညာ၊ တို့သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဟေတု၊ အကြောင်းရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ သပ္ပစ္စယာ၊ ပစ္စည်းရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဈန္တိပိ၊ ကုန်၏။ နိရုဇ္ဈန္တိပိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ သမဏ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။

၉-ပေါဠပါဒသုတ္တ-သညာပုဒ်နိရောဓကထာ (၃၇၃)

အပရဒ္ဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သိက္ခာ-သိက္ခာယ၊ သိက္ခာသုံးပါး
 တို့၏ အပေါင်းကို အားထုတ်ခြင်းကြောင့်။ ဧကာ၊ အချို့သော။
 သညာ၊ သညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ သိက္ခာ-သိက္ခာယ၊
 ကြောင့်။ ဧကာ၊ အချို့သော။ သညာ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။
 ၄၁၃။ သိက္ခာ၊ သိက္ခာဟူသည်ကား။ ကာစ၊ နည်း။ ဣတိ-ဣဒံ
 ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆာဝသေန၊ ကထေတုကမ္မတာ
 ပုစ္ဆာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဝေါစ၊ ၏။ ။ (ပုစ္ဆာဝသေနကား
 ကြိယဒဝိသိသံ ထည့်သည်။ ယခု အခါ၌ မြတ်စွာ ဘုရားသည်
 သညာ၏ အကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကို ပြခြင်းငှာ၊
 ဘုရားဖြစ်သောအခါမှစ၍ အစဉ်ဖြစ်သော ဓမ္မကိုထားတော်မူလို
 သည်ဖြစ်၍ “ဣဓပေါဠပါဒ” အစရှိသောဒေသနာကိုမိန့်သတည်း။
 ထိုဒေသနာ၏အတ္ထကား)။ ။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ ဣလောကေ၊ ဤ
 လူ့ပြည်၌။ အရဟံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသောရန်သူတို့မှဝေးတော်
 မူထဒသာ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် မိမိအလိုလိုသာလျှင်
 အလုံးစုံသောတရားကို သယမ္ပုဉ္ဇဏ်ဖြင့် သိတော်မူပြီးထသော။
 တထာဂတော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပ။ သာမညဖလံ-သာမည
 ဖလေ၊ သာမညဖလသုတ်၌။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗိယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ-
 တထာ၊ တူ။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗိ၊ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ ဧဝံခေါ၊ သို့။ ဘိက္ခု၊
 ရဟန်းသည်။ သီလသမ္ပန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပ။ ဣမေ
 ပဉ္စနိဝရဏေ၊ တို့ကို။ ပဟိနေ၊ တို့ကို။ အတ္တနိ၊ ၌။ သမနုပဿတော
 သမနုပဿန္တဿ၊ မြင်သော။ တဿဘိက္ခုနေ၊ အား။ ပါမောဇ္ဇံ၊
 ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဇာယတိ၊ ၏။ ပမုဒိတဿ၊ ဝမ်းမြောက်
 သောရဟန်အား။ ဝီတိ၊ ပြင်းစွာနှစ်လိုခြင်းသည်။ ဇာယတိ၊ ၏။
 ဝီတိမနဿ၊ ဝီတိနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိသော။ ဘိက္ခုနေ၊ ၏။
 ကာယော၊ ရူပကာယသည်။ ပဿမ္ပတိ၊ ငြိမ်း၏။ ပဿဒ္ဓကာယော၊
 ငြိမ်းသော ရူပကာယရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သုခံ၊ သုခဝေဒနာ
 ကို။ ဝေဒတိ၊ ခံစား၏။ သုခိနေ၊ သုခဝေဒနာနှင့် ပြည့်စုံသော။
 ဘိက္ခုနေ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ သမာဓိယတိ၊ တည်ကြည်၏။ သော

(၃၇၄) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဘိက္ခု၊ သည်။ ကာမေဟိ၊ ကိလေသာကာမတို့မှ။ ဝိဝိစ္စေဝ ဝိဝိစ္စ
 ဝေ၊ ဆိတ်၍လျှင်။ “ကင်း၍လျှင်၊ လည်းဟူ”။ အကုသလေဟိ၊
 ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိဝိစ္စေဝ၊ လျှင်။ (ဧဝသဒ္ဓါကို လိုက်ပါ)။
 သဝိတက္ကံ၊ ထသော။ သဝိစာရံ၊ ထသော။ ဝိဝေကဇံ၊ နိဝရဏမှ
 ကင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ နိဝရဏမှကင်းသော သမ္ပယုတ်တရား
 အပေါင်းကြောင့်ဖြစ်ထသောလည်းဟူ။ ဝီတိသုခံ၊ ဝီတိသုခလည်း
 ရှိထသော။ ပဌမံဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ တဿ
 ဘိက္ခုနော၊ ထိုပဌမဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား၊ ပုရိမာ ဈာန်
 ၏ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော။ ဈာန်မရမီရှေ့အဖို့၌ ဖြစ်သောလည်းဟူ။
 ယာ ကာမသညာ၊ အကြင်မဖြစ်သေးသော ကာမသညာသည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ၏။ သာကာမသညာ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ တသ္မိံ
 သမယေ၊ ထိုပဌမဈာန်ကို ဝင်စားသောအခါ၌။ ဝိဝေကဇံ ဝီတိ
 သုခံ သုခမသစ္စသညာ၊ နိဝရဏမှ ကင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော
 ဝီတိသုခနှင့်ယှဉ်သော သိမ်မွေ့စွာသော သညာသည်။ သစ္စာ၊
 ထင်ရှားစွာဖြစ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဝိဝေကဇံ ဝီတိ
 သုခံ ဟူသောပုဒ်တို့၌ နိဂ္ဂဟိတ်ကား အာဂုံတည်း။ သုခမသညာ
 သစ္စာ ဟောတိဟုဆိုအပ်လျက် ပဒဝိပုလ္လာသအားဖြင့် သုခမသစ္စ
 သညာဟု ဆိုသတည်း။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “ဝိဝေကဇံ
 ဝီတိသုခံ သင်္ခါတာ သုခမသညာသစ္စာ ဟောတိ” ဟုဆိုသတည်း။
 သုခမသစ္စာဟူ၍ ဆိုအပ်လျက် အာကို အရဿပြု၍ သုခမသစ္စဟု
 ဆိုသတည်း)။ တနည်းကား၊ ဝိဝေကဇံ ဝီတိသုခံ သုခမသစ္စ
 သညာ၊ နိဝရဏမှ ကင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဝီတိသုခနှင့်
 ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော ထင်ရှားစွာ ဖြစ်သော သညာသည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုနိဝရဏမှကင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်
 သော ဝီတိသုခနှင့်ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော ထင်ရှားစွာဖြစ်သော
 သညာဖြစ်သော အခါ၌။ သောဘိက္ခု၊ ထိုသညာနှင့်ပြည့်စုံသော
 ရဟန်းသည်။ (ပကတိ ကတ္တားထည်)။ ဝိဝေကဇံ ဝီတိသုခံ သုခမ
 သစ္စသညာယေဝ၊ နိဝရဏမှကင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဝီတိသုခနှင့်

၉-ပေါ်ဠပါဒသုတ္တ-သညာပုဒ်နိရောဓကော (၃၇၅)

ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော ထင်ရှားစွာသော သညာရှိသည်လျှင်။
 ဟောဟိ၊ ဇာ။ (နောက်ပုဒ် တို့၌လည်း ဤနည်းကိုမှတ်၍ ယော
 ဇနာလေ)။ ဝေဒ္ဓိ၊ ဤပဌဈာန်ကိုရသော အခြင်းအရာဖြင့်လည်း။
 (ဝိသဒ္ဓါဖြင့် ဒုတိယဈာန် အစရှိသည်ကို ရသော အခြင်းအရာကို
 ပေါင်းသည်)။ သိက္ခာ၊ ပြည့်စုံစေခြင်းငှာ ကျင့်အပ်သော။ ဧကော၊
 အချို့သော။ သညာ၊ ပဌမဈာန်နှင့်ယှဉ်သောသညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေ-
 တိ၊ ဇာ။ သိက္ခာ၊ ချုပ်စေခြင်းငှာ ကျင့်အပ်သော။ ဧကော၊ သော။
 သညာ၊ ကာမသညာသည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဇာ။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဟု ဗဟုဝစ်ဖြင့်
 အဋ္ဌကထာအလို ပါဠိရှိသင့်၏။ များသော ပါဠိတို့၌ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
 နိရုဇ္ဈတိဟု ဧကဝစ် ဖြင့်သာ ရှိကြသည်)။ ။ အယံ ဤပဌမဈာန်
 နှင့်ယှဉ်သော သညာသည်။ သိက္ခာ၊ သိက္ခာမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧထံဝစနံ၊ ကို။ ပဉ္စာဝိသုဇ္ဇနဝသေန၊ ပြဿနာကို
 ဖြေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ (ကြိယာ ဝိသိသ် ထည့်ပါ)။ အဝေါ
 စ၊ ဇာ။ ပေါ်ဠပါဒ၊ ဒ၊ ပုနစပရံ၊ တံ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝိတက္ကဝိစာ
 ရာနံ၊ တို့၏။ ဝုပသမာ၊ ကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်ထ
 သော။ စေတသော၊ စိတ်ကို။ သမ္ပသာဒနံ၊ ကြည်စေတတ်ထ
 သော။ ဧကောဒိဘာဝံ၊ မြတ်သည်ဖြစ်သော သမာဓိကို ပွားစေ
 တတ်ထသော။ အဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်မရှိထသော။ အဝိစာရံ၊ သော။
 သမာဓိဇံ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော သမာဓိကြောင့်ဖြစ်ထသော။ “ပဌမ
 ဈာန် သမာဓိကြောင့် ဖြစ်ထသော၊ လည်းဟူ”။ ဝီတိသုခံ၊ ဝီတိ
 သုခလည်း ရှိထသော။ ဒုတိယံဈာန်ကို။ ဥပ္ပသမ္ပဇ္ဇန္တံ၊ ဝိဟရတိ၊ ဇာ။
 တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထို ဒုတိယဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်း၏။
 ပုရိမာ၊ ဖြစ်သော။ ယာ ဝိဝေကဇံ ဝီတိသုခံ သုခမသစ္စသညာ၊
 အကြင် နိဝရဏမှ ကင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဝီတိသုခနှင့်
 ယှဉ်သော ထင်ရှားစွာ ဖြစ်သော သညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဇာ။
 သာဝိဝေကဇံ ဝီတိသုခံ သုခမသစ္စသညာ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဇာ။
 တသ္မိံသမယေ၊ ထိုဒုတိယဈာန်ကို ဝင်စားသော အခါ၌။ “ထို
 ဒုတိယ ဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော အခါ၌၊ လည်းဟူ။ သမာဓိဇံ

(၃၇၆) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ပီတိသုခံ သုခုမသစ္စသညာ၊ သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော သမာဓိကြောင့်
 ဖြစ်သော ပီတိသုခနှင့်ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော ထင်စွာဖြစ်သော
 သညာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုသမ္ပယုတ်
 ဖြစ်သောသမာဓိကြောင့်ဖြစ်သော ပီတိသုခရှိသော သိမ်မွေ့သော
 ထင်စွာဖြစ်သော သညာဖြစ်သောအခါ၌။ သောဘိက္ခု၊ ထိုဒုတိယ
 ဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော ရှဟန်းသည်။ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ သုခုမ
 သစ္စသညီ ယေဝ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ပီတိသုခ ရှိသော သိမ်မွေ့
 သော ထင်စသော သညာရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံပိ-
 ဣမိနာ အာကာရေန၊ ဖြင့်လည်း။ သိက္ခာ၊ ပြည့်စုံစိမ့်သောငှာ
 ကျင့်အပ်သော။ ဧကာ၊ သော။ သညာ၊ ဒုတိယဈာန်သညာသည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သိက္ခာ၊ ချုပ်စိမ့်သောငှာ ကျင့်အပ်သော။ သညာ၊
 ပဌမဈာန် သညာသည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဒုတိယဈာန်
 သညာသည်။ သိက္ခာ၊ မည်၏။ ဣတိ-ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊
 သည်။ ပဥ္စဝိဿန္ဒနဝသေန၊ ဖြင့်။ အဝေါစ၊ ၏။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။
 ပုနပရံ၊ တပါးတုံ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ပီတိယာ၊ ပီတိကို။ ဝိရာ
 ဂါစ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်လည်း။ ဥပေက္ခကောစ၊ တတြိမဇ္ဈတ္တ၊
 ပေက္ခာနှင့်ပြည့်စုံ သည်ဖြစ်၍ လည်းကောင်း။ သတောစ၊ သတိနှင့်
 ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ သမ္ပဇာနောစ၊ ပညာနှင့်ပြည့်စုံ
 သည်ဖြစ်၍ လည်းကောင်း။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သုခဉ္စ၊ ကိုလည်း။
 ကာယေန၊ ဖြင့်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ ယံ ဈာနဟေတု၊
 အကြင် တတိယဈာန်ကြောင့်။ တံတတိယဈာန သမင်္ဂီပုဂ္ဂလံ၊ ထို
 တတိယဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အရိယာ၊ ဘုရားအစ
 ရှိသော သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဥပေက္ခကော၊ တတြိမဇ္ဈတ္တ၊
 ပေက္ခာနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ သတိမာ၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံသည်
 ဖြစ်၍။ သုခဝိဟာရီ၊ သုခဝေဒနာကို ခံစား၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစိက္ခန္တိ
 ပသံသန္တိ၊ ချီးမွမ်းကုန်၏။ တံ တတိယဈာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ၊ ၍။
 ဝိဟရတိ၊ ၏။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုတတိယဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော
 ရဟန်းအား။ ပုရိမာ၊ ရှေ့၌ဖြစ်သော။ ယာသမာဓိဇံပီတိသုခံ သုခုမ

၉-ပေါဋ္ဌပါဒသုတ္တ-သညာပုဒ်နိရောဓကော (၃၇၇)

သစ္စသညာ၊ အကြင်ပဋ္ဌမဇာန်သမာဓိကြောင့် ဖြစ်သော ပီတိသုခ ရှိသော သိမ်မွေ့သော ထင်သော သညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ၏။ သာ-သမာဓိဇံပီတိသုခံ သုခမသစ္စသညာ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ (သမာဓိဇံ ပီတိ သုခံဟူသော ပုဒ်တို့၌လည်း နိဂ္ဂဟိတ် အာဂုံ တည်း)။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုတတိယဇာန်ကို ဝင်စားသောအခါ၌။ ဥပေက္ခာ သုခံ သုခမသစ္စသညာ၊ တကြ မဇ္ဈတ္တပေက္ခာ သုခ ဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော ထင်သော သညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဈတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထို တကြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ သုခ ဝေဒနာနှင့်ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော ထင်သော သညာဖြစ်သော အခါ၌။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုတတိယဇာန်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ် သည်။ ဥပေက္ခာသုခံ သုခမသစ္စသညာ ယေဝ၊ တကြ မဇ္ဈတ္တ ပေက္ခာ သုခဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော ထင်သော သညာသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံပိ-ဇ္ဇမိနာ အာကာရေန၊ ဖြင့် လည်း။ သိက္ခာ၊ ပြည့်စုံစိမ့်သောငှာ ကျင့်အပ်သော။ ဧကော၊ အချို့ သော။ သညာ၊ တတိယဇာန်သညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဈတိ၊ ၏။ သိက္ခာ၊ ချုပ်စေခြင်းငှာ ကျင့်အပ်သော။ ဧကော၊ သော။ သညာ၊ ဒုတိယဇာန် သညာသည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤတတိယဇာန်သည်။ သိက္ခာ၊ မည်၏။ ဇုတိ-ဇုဒံဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ပေါဋ္ဌ ပါဒ၊ ဒ။ ပုနစပရံ၊ တုံ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သုခဿစ၊ ကာယိကသုခကို လည်းကောင်း။ ဒုက္ခဿစ၊ ကာယိကဒုက္ခကို လည်းကောင်း။ ပဟာနာ၊ မယ်ခြင်းကြောင့်။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေ့ဇာန်၌လျှင်။ သောမနဿ ဧဝါမနဿာနံ၊ သောမနဿ ဝေဒနာ ဧဝါမနဿ ဝေဒနာတို့၏။ အတ္ထင်္ဂမာ၊ ဝိက္ခမ္ဘနအားဖြင့်ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အဒုက္ခမသုခံ၊ ဒုက္ခမှ တပါး သုခမှ တပါးသော ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် ယှဉ်ထသော။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသန္တိံ၊ တကြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာသည် ဖြစ်စေအပ် သော သတိ၏ စင်ခြင်းလည်း ဖြစ်ထသော။ စတုတ္ထဇာန်၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ရှိပိဟရတိ၊ ၏။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုစတုတ္ထဇာန်နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား။ ပုရိမာ၊ သော။ ယာ ဥပေက္ခာသုခံ

(၃၇၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သုခုမသစ္စသညာ၊ အကြင် တကြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ သုခဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သောထင်သော သညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ၏။ သာ-ဥပေက္ခာ သုခံ သုခုမသစ္စသညာ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုစတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်စားသော အခါ၌။ ယာ-အဒုက္ခ မသုခသုခုမ သစ္စသညာ၊ အကြင် ဒုက္ခမှတပါး သုခမှတပါးသော ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော ထင်သော သညာ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုဒုက္ခမှတပါး သုခမှ တပါးသော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော ထင်သော သညာဖြစ်သော အခါ၌။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ အဒုက္ခ မသုခသုခုမ သစ္စသညီယေဝ၊ ဒုက္ခမှတပါး သုခမှ တပါးသော ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော ထင်သော သညာ ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေပိ-ဣမိနာ အာကာရေန၊ ဖြင့်လည်း။ သိက္ခာ၊ သော။ ကော၊ သော။ သညာ၊ စတုတ္ထဈာန် သညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သိက္ခာ၊ ချုပ်စိမ့်သောငှာ ကျင့်အပ် သော။ ကော၊ စော၊ သညာ၊ တတိယဈာန် သညာသည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤစတုတ္ထဈာန် သညာသည်။ သိက္ခာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ပေါဋ္ဌပါဒ၊ ဒ။ ပုနစပရံ၊ တံ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်းအားဖြင့်။ (သမတိက္က မနဉ္စစပ်)။ တနည်းကား၊ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံ ကုန်သော။ (ရူပ သညာနိဉ္စစပ်)။ ရူပသညာနံ၊ ရုပ်လျှင် အာရုံရှိကုန်သော သညာ တို့ကို။ သမတိက္ကမာ၊ လွန်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိသသညာနံ၊ ပဋိသနှင့် ယှဉ်ကုန်သောသညာတို့၏။ အတ္တင်္ဂမာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ နာနတ္တ သညာနံ၊ အထူးထူးကုန်သော သညာတို့ကို။ အမနသိကာရာ၊ နှလုံး မပြု ခြင်းကြောင့်။ အာကာသော၊ ကောင်းကင်သည်။ အနန္တော၊ ဥပါဒိ ဌိဘင် အားဖြင့် အပိုင်းအခြား မရှိ။ ဣတိ-ဣမံ ဘာဝနံ၊ ဤဘာဝနာကို။ ဘာဝေတွာ၊ ပွားစေ၍။ (ဘာဝေ တွာကား ပါဌ သေသ တည်း)။ အာကာသာနဉ္စာ ယတနံ၊ အာကာသာနဉ္စာ ယတန ဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ပိဟရတိ၊

၉-ပေါဠပါဒသုတ္တ-သညာပွါဒနိရောဓတထာ (၃၇၉)

၏။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထို-အာကာသာနဉ္စာယတနဇ္ဇာန်နှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်းအား။ ပုရိမာ၊ သော။ ယာသညာ၊ အကြင်ရုပ် လျှင်အာရုံရှိသောသညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ၏။ သာသညာ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာယတနဇ္ဇာန်နှင့် ပြည့်စုံသော အခါ၌။ အာကာသာနဉ္စာယတနသုခုမသစ္စသညာ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဇ္ဇာန်နှင့်ယှဉ်၍ သိမ်မွေ့သော ထင်သော သညာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအာကာသာနဉ္စာယ တနဇ္ဇာန်နှင့်ယှဉ်သောသိမ်မွေ့သော ထင်သော သညာဖြစ်သော အခါ၌။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ အာကာသာနဉ္စာယတနသုခုမသစ္စ သညီယေဝ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန ဇ္ဇာန်နှင့် ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော ထင်သော သညာရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေဝိ-ဣမိနာအာကာရေန၊ ဖြင့်လည်း။ သိက္ခာ၊ ကျင့်အပ်သော။ ဧကော၊ သော။ သညာအာကာသာနဉ္စာယတနဇ္ဇာန်နှင့် ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သောထင်သောသညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သိက္ခာ၊ သော။ ဧကော၊ သော။ သညာ၊ ရူပါဝစရ စတုတ္ထဇ္ဇာန် သညာသည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤ အာကာသာနဉ္စာယတန ဇ္ဇာန် သညာ သည်လည်း။ သိက္ခာ၊ မည်၏။ ဣတိ-ဣဒံဝစနံ၊ ကို။ ဘဝဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ပေါဠပါဒ၊ ပုနစပရံ၊ တုံ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သဗ္ဗသော၊ အကြွင်း မရှိသော အားဖြင့်။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ အာကာ သာနဉ္စာယတနဇ္ဇာန်ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍။ ဝိညာဏံ၊ ပဌမ ဝိညာဉ်သည်။ အနန္တံ၊ ဥပါဒ်၌ ဘင်အားဖြင့် အပိုင်းအခြားမရှိ။ ဣတိ-ဣမံဘာဝနံ၊ ကို။ ဘာဝေတွာ၊ ၍။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ဇ္ဇာန်ကို။ ဥပသဗ္ဗဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုဝိညာ ဏဉ္စာယတနဇ္ဇာန်နှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်းအား။ ပုရိမာ၊ သော။ ယာအာကာသာနဉ္စာယတနသုခုမသစ္စသညာ၊ အကြင်အာကာ သာနဉ္စာယတနဇ္ဇာန်နှင့် ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော ထင်သော သညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ၏။ သာအာကာသာနဉ္စာယတန သုခုမ သစ္စသညာ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုဝိညာ

(၃၀၀) သုတ်ဒီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကန္ဓာယတနဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသောအခါ၌။ ဝိညာဏန္ဓာယတန
 သုခုမ သစ္စသညာ၊ ဝိညာဏန္ဓာယတန ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော
 သိမ်မွေ့သော ထင်သော သညာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မိံ
 သမယေ၊ ထိုဝိညာဏန္ဓာယတနဈာန်နှင့် ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော
 ထင်သောသညာဖြစ်သောအခါ၌။ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။
 ဝိညာဏန္ဓာယတန သုခုမ သစ္စသညီယေဝ၊ ဝိညာဏန္ဓာယတန
 ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော ထင်သော သညာ ရှိသည်
 သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံဝိ-ဣဗိနာအာကာရေန၊ ဖြင့်လည်း။
 သိက္ခာ၊ ပြည့်စုံစေခြင်းငှာ ကျင့်အပ်သော။ ဧကာ၊ အချို့သော။
 သညာ၊ ဝိညာဏန္ဓာယတန ဈာန်နှင့် ယှဉ်သော သညာသည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သိက္ခာ၊ ချုပ်စေခြင်းငှာကျင့်အပ်သော။ ဧကာ၊ သော။
 သညာ၊ အာကာသာနန္ဓာယတနဈာန်နှင့်ယှဉ်သော သညာသည်။
 နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ အယပ္ပိ၊ ဤဝိညာဏန္ဓာယတနဈာန်နှင့်ယှဉ်သော
 သညာသည်လည်း။ သိက္ခာ၊ မည်၏။ ဣတိ-ဣဒံဝစနံ၊ ကိ။ ဘဂဝါ၊
 သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ ပုနစပရံ၊ တံ။ ဘိက္ခု၊ သည်။
 သဗ္ဗသော၊ အကြွင်း မရှိသော အားဖြင့်။ ဝိညာဏန္ဓာယတနံ၊ ဝိ
 ညာဏန္ဓာယတနဈာန်ကို။ သမတိက္ကမ္မံ၊ နတ္ထိကိစ္ဆိတိ၊ ၎င်း။ အာကိဉ္စ
 ညာယတနံ၊ ကိ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇာ၊ ၎င်း။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တဿ ဘိက္ခုနော၊
 ထိုအာကိဉ္စညာယတနဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား။ ပုရိမာ၊
 သော။ ယာ ဝိညာဏန္ဓာယတန သုခုမ သစ္စသညာ၊ အကြင်
 ဝိညာဏန္ဓာယတန ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော ထင်သော
 သညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ရာ၏။ သာဝိညာဏန္ဓာယတန သုခုမ
 သစ္စသညာ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအာကိဉ္စ
 ညာယတနဈာန်ကို ဝင်စားသောအခါ၌။ အာကိဉ္စညာ ယတန
 သုခုမ သစ္စသညာ၊ အာကိဉ္စညာယတန ဈာန်နှင့် ယှဉ်သော
 သိမ်မွေ့သော ထင်သော သညာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံ
 သမယေ၊ ထိုအာကိဉ္စညာယတနဈာန်နှင့် ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော
 ထင်သောသညာဖြစ်သောအခါ၌။ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။

၉-ပေါဋ္ဌပါဒသုတ္တ-သညပ္ပါဒနိရောဓကထာ (၃၀၁)

အာကိဉ္ဇညာယတန သုခုမသစ္စသညီယေဝ၊ အာကိဉ္ဇညာယတန
 ဈာန်နှင့် ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော ထင်သော သညာရှိသည်
 သာလျှင်။ ဟောတိ။ ဤ။ ဝေပိ-ဣမိနာ အာကာရေန၊ ဤသို့သော
 အခြင်းအရာဖြင့်လည်း။ သိက္ခာ၊ ပြည့်စုံစေခြင်းငှာ ကျင့်အပ်သော။
 ကော၊ သော။ သညာ၊ အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်နှင့် ယှဉ်သော
 သညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဤ။ သိက္ခာ၊ ချုပ်စေခြင်းငှာ ကျင့်အပ်သော။
 ကော၊ သော။ သညာ၊ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနဈာန်နှင့် ယှဉ်သော
 သညာသည်။ နိရုဇ္ဈတိ။ ချုပ်၏။ အယံ၊ ဤအာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်
 နှင့် ယှဉ်သော သညာသည်။ သိက္ခာ၊ သိက္ခာပေ၏။ ဣတိ-ဣဒံ
 ဝစနံ၊ ကို။ ဘဝဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝေါ၊ ဤ။

၄၁၄။ ပေါဋ္ဌပါဒါဒ။ ယတောယောဘိက္ခု၊ သည်။ (ယတော
 ဉ္ဇတောပစ္စည်းပဋ္ဌမာအနက်၌ဖြစ်၏)။ ဣမ၊ ဤငါဘုရားသာသနာ
 တော်၌။ သကသညီ၊ မိမိ၏ သညာဟု ဆိုအပ်သော ပဋ္ဌမဈာန်
 သညာဖြင့် သညာ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သောဘိက္ခု၊
 သည်။ တတော၊ ထိုပဋ္ဌမဈာန်မှ။ အမုတြ၊ ဤဒုတိယဈာန်၌။
 တတော၊ ထိုဒုတိယဈာန်မှ။ အမုတြ၊ ဤတတိယဈာန်၌။ ဣတိ၊ သို့။
 တာယ တာယသညာယ၊ ထိုထိုသော သညာဖြင့်။ သကသညီ၊
 မိမိသညာရှိသည်။ ဟုက္ခာ၊ ဤ။ (ပါဌသေသထည့်ပါ)။ အနုပုဗ္ဗေန၊
 အစဉ်အားဖြင့်။ သညဂ္ဂံ၊ သညာ တို့၏ အဆုံး ဖြစ်သော
 အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်သို့။ ဖုသတိ- ပါမုဏာတိ၊ ရောက်၏။
 သညဂ္ဂေ၊ သညာတို့၏ အဆုံးဖြစ်သော အာကိဉ္ဇညာယတန
 သညာ၌။ ဌိတဿ၊ တည်သော။ တဿဘိက္ခုနော၊ ဤ။ ဝေ ပရိ
 ဝိတက္ကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ စေတယမာနဿ၊ အဖန်တလဲလဲ
 လုံ့လပြုသော။ မေ၊ ငါအား။ ပါပိယော၊ အထူးသဖြင့်ယုတ်သည်။
 ဟောတိ၊ ဤ။ အစေတယမာနဿ၊ အဖန်တလဲလဲ လုံ့လမပြု
 သေးသော။ မေ၊ ငါအား။ သေယျော၊ အထူးသဖြင့်မြတ်သည်။
 ဟောတိ၊ ဤ။ ခေါပန၊ စင်စစ်။ အဟဉ္ဇေဝ၊ ငါသည်သာလျှင်။
 စေတေယံ၊ အဖန်တလဲလဲ ဈာန်ကို ဝင်စားအံ့သောငှာပြုအံ့။ အဘိ

(၃၀၂) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသံဃ

သင်္ခရေယျံ၊ အထက်သမာပတ်အလို့ငှာ အားထုတ်အံ့။ မေ၊ ဇာ၊ ဣမာသညာစ၊ ဤအာကိဉ္ဇညာယတန သညာတို့သည်လည်း။ နိရုဇ္ဈေယျံ၊ ချုပ်ကုန်ရာ၏။ အညာ၊ တပါးကုန်သော။ ဩဋ္ဌာရိကာ၊ ရုန့်ရင်းကုန်သော။ သညာစ၊ ဘဝင်သညာတို့သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ယံနုန-ယဒိပန၊ အကယ်၍။ အဟံ၊ ငါသည်။ နစေတေယျံ၊ အဖန်တလဲလဲ သမာပတ်ကို ဝင်စားအံ့သောငှာ လုံ့လမပြုမူကား။ နအဘိသင်္ခရေယျံ၊ အထက်သမာပတ်အလို့ငှာအားမထုတ်မူကား။ သာဓု၊ ကောင်း၏။ (သာဓုကား ပါဠိသေသတည်း)။ ဣတိ-ဧသော ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည်။ နစေဝ စေတေတိ၊ ဈာန်ကိုအဖန်တလဲလဲ ဝင်စားခြင်းငှာ လုံ့လမပြု။ နအဘိသင်္ခရေတိ၊ အထက်သမာပတ် အလို့ငှာအားမထုတ်။ အစေတယတော၊ အဖန်တလဲလဲ သမာပတ်ကို ဝင်စားခြင်းငှာလုံ့လမပြုထသော။ နအဘိသင်္ခရေတော၊ အထက်သမာပတ်အလို့ငှာအားမထုတ်ထသော။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား။ တာစေဝသညာ၊ ထိုသမာပတ်တို့သည်လည်း။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။ ဩဋ္ဌာရိကာ၊ ကုန်သော။ အညာ၊ ကုန်သော။ သညာစ၊ တို့သည်လည်း။ နဥပ္ပဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ နိရောဓံ၊ သို့။ ဖုသတိ-ဝိန္ဒတိ၊ ရ၏။ ပေါဋ္ဌပါဒ၊ ဒ၊ ဧဝံ၊ သို့။ အနုပုဗ္ဗဘိသညာနိရောဓသမ္ပဇာန သမာပတ္တိ၊ အစဉ်အားဖြင့် ပညာသညာတို့၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော သမာပတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။

အမှာ အနုပုဗ္ဗဘိသညာ၌ အဘိသဒ္ဓါကား အနက်မရှိ။ ဥပသာရ မျှသာတည်း။ အနု ပုဗ္ဗဘိ သညာ နိရောဓ သမ္ပဇာနဟု နိရောဓ သဒ္ဓါ ခြားသည်ကို ပြု၍ ဆိုငြားသော်လည်း သညာသဒ္ဓါနှင့် သမ္ပဇာနသဒ္ဓါကို စပ်၍ ယောဇနာ အပ်၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “အဘိတိ ဥပသဂ္ဂမတ္တံ၊ သမ္ပဇာနပဒိ နိရောဓပဒေန အနန္တရိက္ခံ ကတော ဝုတ္တံ၊ အနုပဋိ ပါဠိယာ သမ္ပဇာနသညာ နိရောဓသမာပတ္တိတိ အယမ္ပနေတ္ထ

၉-ပေါဠပါဒသုတ္တ-သညပ္ပါဒနိရောဓကထာ (၃၈၃)

အတ္ထော”ဟု ဆိုသတည်း။ ။ ဤသို့မြတ်စွာဘုရားသည် ပေါဠပါဒအား နိရောဓသမာပတ် စကားကို ဟောတော်မူပြီး၍ နောင်မှ ပေါဠပါဒကို နိရောဓ သမာပတ် စကား၏ သာသနာ တော်မှ တပါးသော အရပ်၌ မရှိခြင်းကို ဝန်ခံစေခြင်းငှာ “တံ ကိံ မညသိ” အစရှိသော ဒေသနာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဒေသနာ၏ အတ္ထကား။

* ပေါဠပါဒ၊ ဒ၊ မယာ၊ သည်။ ပုစ္ဆမာနံ၊ ဆိုလတ္တံ့သော။ တံဝစနံ၊ ကိံ။ တံ၊ သည်။ ကိံ မညသိ၊ နည်း။ တေ-တယာ၊ သည်။ ဣတော၊ ဤကာလမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးသောကာလ၌။ ဧဝရူပါ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ အနုပုဗ္ဗာဘိသညာ နိရောဓသမ္ပဇာန သမာပတ္တိ၊ အစဉ်အားဖြင့် ပညာသညာတို့၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော သမာပတ်ကို။ သုတပုဗ္ဗာအဝိနု၊ ကြားဘူးသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧဝံဝစနံ၊ ကိံ။ မေ မယာ၊ သည်။ နောဟိ သုတပုဗ္ဗံ၊ မကြားစဘူး။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဘာသိတံ၊ စကားတော်ကို။ ဧဝံ၊ ဟောတော်မူတိုင်း။ အာဇာနာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပေါဠပါဒေါ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အဝေါစ၊ ၏။ (အာဇာနာမိတိဟု ဣတိ သဒ္ဓါနှင့်ဆို အပ်လျက် ဣတိသဒ္ဓါကိုချေ၍ အာဇာနာမိ ဟူ၍ ဆိုလေသတည်း။ ဣတိသဒ္ဓါနှင့်လည်း ပါဠိရှိသည်ပင် သင့်လျော်တော့သည်)။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ ယတော-ယောဘိက္ခု၊ သည်။ ဣသောသနေ၌။ သကသညီ၊ မိမိဟုဆိုအပ်သော ပဌမဈာန်သညာဖြင့် သညာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ တတော၊ ထိုပဌမဈာန်မှ။ အမုတြ၊ ဤဒုတိယဈာန်၌။ တတော၊ ထိုဒုတိယဈာန်မှ။ အမုတြ၊ ဤတတိယဈာန်၌။ ဣတိ၊ သို့။ တာယတာယ နာနာသညာယ၊ ထိုထိုသို့သော သိခြင်းသညာဖြင့်။ သကသညီ၊ မိမိသညာရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ (ပါဠိသေသထည့်ပါ)။ အနုပုဗ္ဗေန၊ ဖြင့်။ [(အနက် ရှေ့နှင့်တူပြီ)။ ဤသို့ ပေါဠပါဒသည် “နောဟေတံ ဘန္တေ”ဟု ဝန်ခံပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပေါဠပါဒအား သင်သည် ကောင်းစွာဝန်ခံအပ်၏ဟူ၍ ခွင့်ပြုတော် မူလို၍ “ဧဝံ ပေါဠပါဒါတိ” ဟူသော

(၃၀၄) သုတ်သီလကုန်ပါဠိတော်နိဿယသတ်

ဒေသနာတော်ကိုမိန့်သတည်း။ ထိုဒေသနာ၏ အတ္ထကား။) ပေါဠ ပါဒ၊ ဒ၊ ဝေ၊ သင် ဝန်ခံတိုင်းမှန်၏။ တယာ၊ သည်။ တေဝစနံ၊ ကို။ နသုတပုဗ္ဗ၊ မကြားဘူးလေ။ ဣတိ-ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ တနည်းကား၊ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ တဝ၊ ၏။ တေ ပဋိဇာနံ၊ ဤသို့နောဟေတံဘန္တေဟု ဝန်ခံခြင်းသည်။ ဝေသာဓု၊ ကောင်း၏။ ဣတိ-ဣဒံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။

အမှာ ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အာကိဉ္ဇညာယတနံဈာန်ကို သညဂ္ဂဟူ၍ ဟောတော်မူသည် ရှိသော် ပေါဠပါဒအမည်ရှိသောပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားသည် အာကိဉ္ဇညာယတနံ သမာပတ်ကို သညဂ္ဂဟူ၍ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနံ သမာပတ် သာလျှင် သညဂ္ဂ မည်ကောင်းသလော၊ ကြွင်းသောသမာပတ်တို့၌လည်း သညဂ္ဂသည် ရှိကောင်းသလော ဟု အကြံရှိ၍ ထိုအကြောင်းကိုမေးလို၍ “ကေညေဝနခေါ” အစရှိသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား။

၄၁၅။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကေညေဝ၊ တခုသာလျှင် ဖြစ်သော။ သညဂ္ဂံ၊ သညာတို့၏အဆုံးကို။ “သညဂ္ဂကို၊ လည်းဟူ”။ ပညပေတိနခေါ၊ ပညတ်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်မှုကား။ ပုထူပိ၊ များစွာလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သညဂ္ဂေ၊ သညဂ္ဂတို့ကို။ ပညပေတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပေါဠပါဒေါ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ (ပေါဠပါဒပရိဗိုဇ်၏ ပုစ္ဆာကို ဖြေတော်မူလို၍ “ကေမ္ပိခေါ။ ပ။ ပညပေမိ” ဟူသော ဒေသနာကို မိန့်သတည်း။ ။ ထိုဒေသနာပါဠိ၏ အတ္ထကား)။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ အဟံ၊ သည်။ ကေမ္ပိ၊ တုပီးသံလည်းဖြစ်သော။ သညဂ္ဂံ၊ ကို။ ပညပေမိ၊ ၏။ ပုထူပိ၊ များစွာလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သညဂ္ဂေ၊ တို့ကို။ ပညပေမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ဖြေတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကကံ-ကေနအာကာရေန၊ ဗြင်း။ (ယထာကား အနက်မရှိ နိပါတ်မျှသာတည်း)။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကေမ္ပိ၊ တခုသာလည်း ဖြစ်သော။ သညဂ္ဂံ၊ ကို။ ပညပေတိ၊ နည်း။ ပုထူပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။

၉-ပေါ်ဠပါဒသုတ္တ-သည္ဗပါဒနိရောဓကထာ (၃၀၅)

သညဂ္ဂေတို့ကို။ ပညပေတိနည်း။ ဣတိ သို့။ ပေါ်ဠပါဒေါ၊ သညံ။
 ပုစ္ဆိ။ ပေါ်ဠပါဒါဒ။ ယထာယထာ-ယေနယေန တသိဏေန၊
 အကြင်အကြင်ကသိုဏ်းဖြင့်။ တနည်းကား၊ ယထာယထာ ယေန
 ယေနဈာနေန၊ ဖြင့်။ နိရောဓံ၊ သညာချုပ်ရာသမာပတ်ကို။ ဗုသတိ-
 ပါပုဏာတိ။ ဤ။ တထာ တထာ-တေန တေန ကသိဏေန၊ ဖြင့်။
 တနည်းကား၊ တထာ တထာ-တေနတေန ဈာနေန၊ ဖြင့်။ အဟံ၊
 သညံ။ သညဂ္ဂံ ကို။ ပညပေမိ။ ပေါ်ဠပါဒါ ဒ။ ဝေဝေါ၊ ဤသို့
 လျှင်။ အဟံ၊ သညံ။ ကေမ္ပိ၊ သော။ သညဂ္ဂံ ကို။ ပညပေမိ။ ဤ။
 ပုထုပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သညဂ္ဂေ တို့ကို။ ပညပေမိ။ ဤ။
 ဣတိ သို့။ ဘဂဝါ၊ သညံ။ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ ဤ။ ။ (အရှင် ဘုရား
 သညာ ပညာတို့၏ အစဉ်အားဖြင့် ချုပ်ရာဖြစ်သော သမာပတ်
 သည် ဖြစ်၏ဟုမိန့်တော်မူ၏။ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားသော
 ရဟန်းအား သညာတည်း ရှေ့ဦးစွာ ဖြစ်သလော၊ ပညာတည်း
 ရှေ့ဦးစွာ ဖြစ်သလောဟု မေးလို၍ သညာနုခေါ် ဘန္တေ အစရှိ
 သောပါဌ်ကို ဆိုသတည်း။ ထိုပါဌ်၏ အတ္ထကား)။

၄၁၆။ ဘန္တေ၊ ရား။ နိရောဓ သမာပဇ္ဇနကဿ၊ နိရောဓ
 သမာပတ်ကို ဝင်စားသော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ (နှစ်ပုဒ်ထည့်ပါ)။
 သညာ၊ သညံ။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိနုခေါ၊ လော။ ပစ္စာ၊ မှ။
 ဣဏံ၊ သညံ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိနုခေါ၊ လော။ ဥဒါဟု၊ မူကား။ ဣဏံ၊ သညံ။
 ပဌမံ၊ စွာ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိနုခေါ၊ လော။ ပစ္စာ၊ မှ။ သညာ၊ သညံ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
 နုခေါ၊ လော။ ဥဒါဟု၊ မူကား။ သညာစ၊ သည်လည်းကောင်း။
 ဣဏဉ္စ၊ သည်လည်းကောင်း။ အပုဗ္ဗံအစရိမံ၊ မရှေးမနှောင်း။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိနုခေါ၊ ကုန်သလော။ ဣတိ သို့။ ပေါ်ဠပါဒေါ၊ သညံ။ ပုစ္ဆိ။
 ဤ။ ပေါ်ဠပါဒါဒ။ ပဌမံ၊ စွာ။ သညာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်နှင့် ယှဉ်သော
 သညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဤ။ ပစ္စာ၊ မှ။ ဣဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဣဏံ
 သညံ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဤ။ သည္ဗပါဒါစ ပန၊ အရဟတ္တဖိုလ်သညာ ဖြစ်
 သည်မှ။ ပစ္စာ၊ ဌံ။ ဣဏုပ္ပေါဒေါ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်သော
 ပစ္စဝေက္ခဏာဣဏံ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဤ။ သောဘိက္ခု၊

(၃၀၆) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသင်္ဂဟ

သည်။ ဣဒပ္ပတ္တယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သညာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဉာဏံ၊
ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်။ မေ၊ အား။ ဥဒပါဒိ ကိရု၏။ ဣတိဝေံ၊
သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ ယထာ-ယေန ကာရဏေန၊
အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ သညာ၊ သညာသည်။ ပဌမံ၊ စွာ။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပစ္စာမံ၊ ဉာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သညုပ္ပါဒါစ
ပန၊ မှ။ ပစ္စာသန္တံ၊ ဉာဏုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတံကာရဏံ၊
ကို။ ဣမိနာ ပရိယာယေန၊ ဤသို့ ငါဆိုအပ်ပြီးသော အစဉ်ဖြင့်။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝေါစ၊
ဒွိန္ဒတော်မူ၏။

အမှာ ယခုအခါ၌ ပေါဠပါဒ ပရိဗုဇ်သည် ရွာသူတို့၏
ဝက်သည် နံသာရည်ဖြင့် ရေချိုး၍ မွှေးကြိုင်လှစွာ
သော နံသာတို့ဖြင့်လိမ်းကျံ၍ ပန်းတို့ကိုပန်၍ ကြက်သရေရှိသော
အိပ်ရာထက်သို့တင်၍အိပ်စေသော်လည်းချမ်းသာကိုမရ။ လျင်စွာ
ထ၍ မစင်ရှိရာ အရပ်သို့သာ လျင်စွာသွား၍ ချမ်းသာရသကဲ့သို့
ထိုအတူ မြတ်စွာဘုရားသည် နူးညံ့သိမ်မွေ့စွာသော လက္ခဏာ
ယာဉ်သုံးပါးတို့သည် နှိပ်စက်အပ်သော အစဉ်အတိုင်း သညာ၏
ချုပ်ခြင်းကိုပြုတတ်သော ဒေသနာတည်းဟူသောရေဖြင့် ရေချိုး
အပ် လိမ်းကျံအပ် တန်းဆာ ဆင်အပ်သော်လည်း နိရောဓ
သမာပတ်ဒေသနာ တည်းဟူသော ကျက်သရေရှိသော အိပ်ရာ
ထက်သို့တင်သော်လည်း ထိုတရားဒေသနာ၌ချမ်းသာကို မရသည်
ဖြစ်၍ မစင်နှင့်တူသော မိမိအယူကိုသာလျှင် မေးလိုသည်ဖြစ်၍
“သညာနုခေါဘန္တေ ပုရိသံဿ အတ္တာ” အစရှိသောပါဠိကို
မိန့်သတည်း။ ။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား။

၉-ပေါဠပါဒသက္က-သညာအတ္တကထာ (၃၀၇)

ဘန္တေ၊ ရား။ ပုရိသဿ၊ နိ။ အတ္တာ၊ သည်။ အတ္တဘောသည်။ သညာနုခေါ၊ သညာမည်သလော။ ဥဒါဟု၊ မူကား။ သညာ၊ သည်။ အညာ၊ တပါးလော။ အတ္တာ၊ သည်။ အညော၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိ၊ နိ။ ။ (သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် ပေါဠပါဒ၏ အလိုကိုယူ၍ဖြေတော်မူသည်ဖြစ်၍ “ကံပနတံ” အစ ရှိသော ဒေသနာပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုဒေသနာ ပါဠိ၏ အတ္တကား)။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ တံ၊ သည်။ ကံပန၊ အဘယ်ကိုလျှင်။ အတ္တာနံ၊ အတ္တဘောဟူ၍။ ပစ္စေသိ၊ ယုံကြည်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ နိ။ ။ (ထိုဘုရားမေးတော်မူသော အခါ၌ ပေါဠပါဒ ပရိမိုဇ်သည် နာမ်တရားကို အတ္တဘောဟူ၍ အယူရှိ သော်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် တရားဟောခြင်း၌ အလွန် လိမ္မာတော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အစမှလျှင် ငါ၏အယူကို မပျက်စေလင့်ဟု ကြံ၍ မိမိ၏ အယူကို ပယ်တော်မူလိုသည် ဖြစ်၍ “ဩဠာရိကံခေါ” အစရှိသောပါဠိကိုဆိုသတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္တ ကား)။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အဟံ၊ သည်။ ဩဠာရိကံ၊ ရန်ရင်းထသော။ ရူပိ၊ ရုပ်ရှိထသော။ စာတုမဟာဘူတိကံ၊ လေးပါးသောဘုတ် ကြောင့်ဖြစ်သော။ ကဗဠိကာရဘက္ခံ၊ ကဗဠိကာရ အာဟာရလျှင် အစာရှိထသော။ အတ္တာနံ၊ အတ္တဘောကို။ အတ္တာတိ၊ အတ္တဘော ဟူ၍။ ပစ္စေမိ၊ နိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပေါဠပါဒေါ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဝေါ၊ နိ။ ။ (ပေါဠပါဒ ပရိမိုဇ်၏ အယူ၌ အပြစ်ကို ပြတော် မူလို၍ “ဩဠာရိကောစတေ” အစရှိသော ဒေသနာပါဠိကို မိန့် သတည်း။ ထိုဒေသနာပါဠိ၏ အတ္တကား)။ ။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ မတေန၊ အလိုအားဖြင့်။ (ထည့်ပါ)။ ဩဠာရိကော၊ သော။ ရူပိ၊ ရုပ်ရှိထသော။ စာတုမဟာဘူတိကော၊ လေးပါးသော မဟာဘုတ်ကြောင့် ဖြစ်ထသော။ ကဗဠိကာရဘက္ခော၊ ကဗဠိ ကာရ အာဟာရလျှင် အစာရှိထသော။ အတ္တာ၊ သည်။ (ယဒိ ထည့်ပါ)။ ယဒိအဘဝိဿ၊ အံ။ ဧဝံသန္တံ-ဧဝံသန္တေ၊ ဤသို့ဖြစ်သည် ရှိသော်၊ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ တေ၊ နိ။ မတေန၊ အလိုအားဖြင့်။ သညာ၊

(၃၀၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သည်။ အညာဝ၊ တပါးသည်လျှင်။ အဘိဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အတ္တာ၊
သည်။ အညောဝ၊ သည်လျှင်။ အဘိဿ၊ ၏။ (ဤအနက်
ကား “ဝေသန္တန္တိ ဝေ သန္တေ၊ ဘုဗ္ဗတ္ထေ ဟိ ဧတံ ဥပယောဂ
ဝစနံ” ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့် အညီတည်း။ ဝေသန္တံ ကို
သတ္တမိအနက်၌ ဒုတိယ ဝိဘတ်ကြီး၍ ယောဇနာသော အနက်
တည်း။ တနည်းကား၊ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ တေ၊ ၏။ မတေန၊ ဖြင့်။
ဩဠာရိကော၊ သော။ ရူပီ၊ သော။ ကဗဠိကာရဘက္ခော၊ သော။
အတ္တာ၊ သည်။ ယဒိ အဘိဿ၊ အံ။ (ဝေသန္တေ ထည့်ပါ)။ ဝေ
သန္တေ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ ဝေသန္တံ၊ ဤသို့
ဖြစ်သော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပစ္စတော၊ ယုံကြည်သော။
ဘေ၊ ၏။ မတေန၊ အားဖြင့်။ သညာ၊ သည်။ အညာဝ၊ သည်လျှင်။
အဘိဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အတ္တာ၊ သည်။ အညောဝ၊ သည်သာလျှင်။
အဘိဿ၊ ရာ၏။ (ဤအနက်ကား “ဝေသန္တံ အတ္တာနံ ပစ္စတော
တဝါတိ အယံဝါတိ ဧတ္ထ အတ္ထော” ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်
အညီတည်း)။ ယသာ-ယေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ သညာ၊
သည်။ အညာဝ၊ သည်လျှင်။ ဘိဿတိ၊ ဣံ။ အတ္တာ၊ သည်။
အညောဝ၊ လျှင်။ ဘိဿတိ၊ ဣံ။ ဧတံ ကာရဏံ၊ ကို။ ဣမိနာ
ပရိယာယေန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော အကြောင်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။
(တဒမိနာ၌ တံသဒ္ဓါကား နိပါတ်သာ အနက်မရှိ။ ဣမိနာ၌ ဣမ
သဒ္ဓါကား ဝုစ္စမာနာပေက္ခတည်း။ ဤဆိုလတ္တံ့သော အကြောင်း
တို့သည် အဘယ်နည်းဟူသုမေးဖွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကိုဖြေခြင်းငှာ
တိဋ္ဌတေဝသာယံ ပေါဠပါဒ” အစရှိသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။
ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား)။ ။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။
ဩဠာရိကော၊ သော။ ရူပီ၊ ရုပ်ရှိသော။ စာတုမဟာဘူတိကော၊
ထသော။ ကဗဠိကာရဘက္ခော၊ ကဗဠိကာရအာဟာရလျှင် အစာ
ရှိထသော။ အယံအတ္တာ၊ ဤအတ္တဘောသည်။ တိဋ္ဌတေဝ
တည်သည်လျှင်တည်း။ နဘိဠတေ၊ မပျက်။ (နဘိဠတေကား ဝေ
သဒ္ဓါ၏ နိဝတ္တနတ္ထ ထည့်သည်)။ အထ-ဓာသ္မိံ ကာလေ၊ ထိုသို့

၉-ပေါဠပါဒသုတ္တ-သညာအတ္တကထာ (၃၀၉)

အတ္တဘော တည်သောအခါ၌။ ဣမဿ-ပုရိသဿ၊ ၎င်း။ အညာဝ၊ တပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ သညာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အညာဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ သညာ၊ တို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ၎င်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သညာ၊ သည်။ အညာဝ၊ လျှင်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အတ္တာ၊ သည်။ အညောဝ၊ လျှင်။ အဘဝိဿ၊ ၎င်း။ (ဤသို့ သမ္ပန်)။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ ယထာ-ယေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ သညာ၊ သည်။ အညာဝ၊ သည်လျှင်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ အတ္တာ၊ သည်။ အညောဝ၊ တပါးသည်လျှင်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဧတံ ကာရကံ၊ ကို။ ဣမိနာပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ ဣတိ-ဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဘဝဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၎င်း။

အမှာ အတ္တဟူသည် ပညတ်တည်း။ ထိုပညတ် ဖြစ်သော အတ္တဘောသည် တည်သည် သာတည်း။ သညာ ဟူသည် ပရမတ္ထတည်း။ ထိုပရမတ္ထ ဖြစ်သော သညာသည် ဥပါဒိလည်း ဥပါဒိ၏။ ချုပ်လည်း ချုပ်၏။ ထိုကြောင့် သညာ အခြား အတ္တဘောအခြားဖြစ်လတ္တံ့ ဟုလိုသည်။ “တိဋ္ဌတေဝါယံ” ဟူ၍ လည်းကောင်း ပါဠိရှိ၏။ “တိဋ္ဌတေဝ အယံ” ဟူ၍ ပုဒ်ဖြတ်လေ။ တိဋ္ဌတေဝသာယံ” ဟူ၍လည်း အချို့ပါဠိရှိ၏။ ထိုပါဠိသည် မကောင်း။ လေးပါးကုန်သော ခန္ဓာတို့၏ ကေပ္ပါဒ ကေနိရောဓ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် အကြင်သညာသည်ဖြစ်၏။ ထိုဖြစ်သော သညာသာလျှင် ချုပ်၏ရှင့်။ ထိုသို့ချုပ်သော်လည်း အဆက်ဆက် ဖြစ်သည်ကို စွဲ၍ “သညာဝ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အတ္တာ နိရုဇ္ဈန္တိ” ဟု ဟောတော်မူသတည်း။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “စတုန္ဒံ ခန္ဓာနံ ကေပ္ပါဒကေနိရောဓတ္တာ ကိဉ္ဇာပိ ယာ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သာဝ နိရုဇ္ဈတိ၊ အပရာပရံ ဥပါဒါယ ပန သညာစ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အညာ နိရုဇ္ဈန္တိတိ ပုတ္တံ” ဟု အဋ္ဌကထာ ဆရာဆိုတော် မူလေ သတည်း။ ။ ယခုအခါ၌ တပါးသော အယူကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ “မနောမယံ” အစရှိသော ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား။

(၃၉၀) သုတ်သီလကုန်ပါဠိတော်နိဿယသင်

၄၁၈။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ သည်။ မနောမယံ၊
 စိတ်ဖြင့်ပြီးထသော။ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂါ၊ အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ်နှင့်
 ပြည့်စုံထသော။ အဟိနိန္ဒြိယံ၊ မယုတ်သော ဣန္ဒြေ ရှိထသော။
 အတ္တာနံ၊ အတ္တဘောကို။ အတ္တာတိ၊ အတ္တဘောဟူ၍။ ပစ္စေမိ၊ ၏။
 ပေါဠပါဒါ၊ ဒါ။ တေ၊ ၏။ မတေန၊ အလိုအားဖြင့်။ မနောမယော၊
 ဈာန်စိတ်ဖြင့်ပြီးသော။ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂါ၊ အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ်နှင့်
 ပြည့်စုံထသော။ အဟိနိန္ဒြိယော၊ မယုတ်သော ဣန္ဒြေရှိထသော။
 အတ္တာ၊ သည်။ (ယဒိ ထည့်ပါ)။ ယဒိ အဘဝိဿ၊ အကယ်၍
 ဖြစ်အံ့။ ဧဝံသန္တံ-ဧဝံသန္တေ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပေါဠပါဒါ၊
 ဒါ။ တေ၊ ၏။ မတေန၊ ဖြင့်။ သညာ၊ သည်။ သညာဝ၊ သည်လည်း။
 ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ အတ္တာ၊ သည်။ အညောဝ၊ လျှင်။ ဘဝိဿတိ၊
 လတ္တံ့။ တနည်းကား၊ ပေါဠပါဒါ၊ ဒါ။ တေ၊ ၏။ မတေန၊ ဖြင့်။ မနော
 မယော၊ သော။ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂါ၊ သော။ အဟိနိန္ဒြိယော၊ သော။ အတ္တာ၊
 သည်။ ယဒိ အဘဝိဿ၊ အံ့။ (ဧဝံသန္တေပိ ထည့်ပါ)။ ဧဝံသန္တေပိ၊
 သော်လည်း။ ပေါဠပါဒါ၊ ဒါ။ ဧဝံသန္တံ၊ ဤသို့ဖြစ်သော။ အတ္တာနံ၊ ကို။
 အတ္တာတိ၊ အတ္တဘော ဟူ၍။ ပစ္စတော၊ ယုံကြည်သော။ တေ၊
 သင်၏။ မတေန၊ ဖြင့်။ သညာ၊ သည်။ အညာဝ၊ လျှင်။ ဘဝိဿတိ၊
 လတ္တံ့။ အတ္တာ၊ သည်။ အညောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဘဝိဿတိ၊
 လတ္တံ့။ ယထာ-ယေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ သညာ၊ သည်။
 အညာဝ၊ လျှင်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ အတ္တာ၊ သည်။ အညောဝ၊
 သည်လျှင်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဧတံကာရဏံ၊ ကို။ ဣမိနာ ပရိယာ
 ယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (တဒမိနာ၌ တံကား နိပါတ်တည်း)။
 ပေါဠပါဒါ၊ ဒါ။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မနောမယော၊ သော။ သဗ္ဗင်္ဂ
 ပစ္စင်္ဂါ၊ ထသော။ အဟိနိန္ဒြိယော၊ ထသော။ အယံအတ္တာ၊ သည်။
 တိဋ္ဌတေဝ၊ တည်သလျှင် ကတည်း။ အထတသ္မိံ၊ ကာလေ၊ ထို
 အခါ၌။ ဣမဿ ပုရိသဿ၊ ၏။ အညာဝ၊ တပီးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်
 သော။ သညာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ အညာဝ၊ ကုန်သော။
 သညာ၊ တို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သညာ၊ သည်။

၉-ပေါဠပါဒသုတ္တ-သညာအတ္တကထာ (၃၉၁)

အညာဝ၊ သည်သာလျှင်။ အဘိဿ၊ ၏။ အတ္တာ၊ သည်။ အညောဝ၊ သည်သာလျှင်။ အဘိဿ၊ ၏။ (ဤသို့သမ္ဗန်။ ဣမိနာပိ ခေါ။ပ။ အညော အတ္တာတိဟူသော ပါဠိကား အနက် တူပြီ)။ ဣတိ ဣဒံဝစနံ၊ ကို။ အဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ (ဤဒုတိယ နည်း၌ ရူပါဝစရ မြဟွာ၏အဖြစ်ကို အတ္တဘောဟု ယူသတည်း။ ပဌမနည်း၌ကား ကာမာဝစရ ဖြစ်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်ကို အတ္တဘောဟု ယူသတည်း)။

၄၁၉။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ သည်။ အရူပီ၊ ရုပ်မရှိသော။ သညာ မယံ၊ သညာကြောင့် ဖြစ်သော။ အတ္တာနံ၊ အတ္တဘောကို။ အတ္တာတိ၊ အတ္တဘောဟူ၍။ ပစ္စေမိယံကြည်၏။ ဣတိ ဣဒံဝစနံ၊ ကို။ ပေါဠပါဒေါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ တေ၊ သင်၏။ မတေန၊ အားဖြင့်။ အရူပီ၊ ရုပ်မရှိသော။ သညာမယော၊ သညာ ကြောင့်ဖြစ်သော။ အတ္တာ၊ သည်။ (ယဒိထညံပါ)။ ယဒိ အဘိဿ၊ အံ။ ဝေသန္တဗ္ဗိ၊ ဝေသန္တေပိ၊ ဤသို့ဖြစ်သော်လည်း။ ပေါဠပါဒ၊ ပေါဠ ပါဒ၊ တေ၊ သင်၏။ မတေန၊ အလိုအားဖြင့်။ သညာ၊ သညာသည်။ အညာဝ၊ သည်လျှင်။ ဘိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ အတ္တာ၊ သည်။ အညောဝ၊ သည်လျှင်။ ဘိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ပေါဠပါဒ၊ ပေါဠပါဒ။ ယထာ-ယေနကာရဏေန၊ ကြောင့်။ သညာ၊ သည်။ အညာဝ၊ သည်လျှင်။ ဘိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ အတ္တာ၊ သည်။ အညောဝ၊ တပီးသည်လျှင်။ ဘိဿတိ၊ လတ္တံ့။ တေ ကာရဏံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ ဣမိနာ ပရိယာယေနာပိ၊ ဤ ဆိုလတ္တံ့သော အကြောင်းဖြင့်လည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗိ၊ သိအပ်၏။ (ဤဆိုလတ္တံ့သော အကြောင်းဟူသည် အဘယ်နည်းဟု သူမေးဖွယ်ရှိ၍ ထိုအမေးကို ဖြေခြင်းငှာ “တိဠတေဝ” အစရှိသော ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္တကား)။ ။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အရူပီ၊ သော။ သညာမယော၊ သော။ အဟံ အတ္တာ၊ သည်။ တိဠတေဝ၊ တည်း။ အထတသ္မိံ ကာလေ၊ ထိုအတ္တဘော တည်သော အခါ၌။ ဣမဿပုရိသဿ၊ ၏။ အညာဝ၊ တပီးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။

(၃၉၂) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သညာ၊ ဟိုသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ အညာဝ၊ ကုန်သော။ သညာ၊
 ဟိုသည်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သညာ၊ သည်။
 အညာဝ၊ သည်လျှင်။ အဘဝိဿ၊ ၏။ အတ္တာ၊ သည်။ အညောဝ၊
 သည်လျှင်။ အဘဝိဿ၊ အံ။ (ဤသို့ သမ္ပန်)။ ယထာ-ယေန
 ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ သညာ၊ သည်။ အညာဝ၊ သည်လျှင်။
 ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ အတ္တာ၊ သည်။ အညောဝ၊ သည်လျှင်။
 ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ တေကာရဏံ၊ ဤအကြောင်းကို။ ဣမိနာ
 ပရိယာယေနာပိ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းဖြင့်လည်း။ ဝေဒိ
 တဗ္ဗံ၊ ၏။ တေဝစနံ၊ ဤစကားကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။
 (ဤတတိယနည်း၌ကား အရူပဗြဟ္မာ ဖြစ်သော ကိုယ်၏အဖြစ်ကို
 အတ္တဘောဟုယူ၍ ဆိုသတည်း)။ ။ ထို့နောင်မှ ပေါဠပါဒအမည်
 ရှိသော ပရိမိုဇ်သည် မိစ္ဆာ အယူ၏ နှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသို့ဟောတော် မူအပ်သော်လည်း
 ထိုသို့သော တရားအထူးကို မသိသည်ဖြစ်၍ “သက္ကာ ပနေတံ
 ဘန္တေ” အစရှိသော ပါဠိကို ဆိုသတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကဝး)။

၄၂၀။ ဘန္တေ၊ ရား။ ပုရိသဿ၊ ၏။ အညောဝ၊ သည်လျှင်။
 အတ္တာ၊ အတ္တဘောတည်း။ ဣတိဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ အတ္တာ၊
 သည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့ လည်းကောင်း။
 တေ-နာနတ္ထံ၊ ဤအထူးကို။ မယာ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဣတံ၊ သိခြင်း
 ငှာ။ သက္ကာပန၊ တတ်ကောင်းအံ့လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပေါဠပါဒေါ၊
 ပေါဠပါဒသည်။ အဝေါစ၊ လျှောက်၏။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ အညဒိဋ္ဌိ
 ကေန၊ သာသနာတော်မှ တပါးသော အယူရှိသော။ အညခန္တိ
 ကေန၊ သာသနာတော်မှ တပါးသော နှစ်သက်ခြင်း ရှိထသော။
 အညရုစိတေန၊ သာသနာတော်မှ တပါးသော အလိုဆန္ဒ ရှိထ
 သော။ အညတြိ၊ သာသနာတော်မှ တပါး၌။ အာရောဂေန၊
 ပြင်းစွာသော လုံ့လပြုခြင်းရှိထသော။ အညတြိ၊ သာသနာတော်
 မှ တပါးသော တိတ္ထိတို့၏ နေရာ၌။ အာစရိယကေန၊ ဆရာရှိ

၉-ပေါဠပါဒသုတ္တ-အညာအတ္တကထာ (၃၉၃)

ထသော။တယာ။သည်။ ပုရိသဿ။ ၏။ သညာ။ သည်။ အတ္တာ။
 တည်း။ ဣတိဝါ။ သို့လည်းကောင်း။ သညာ။ သည်။ အညာဝါ။
 လျှင်တည်း။ အတ္တာ။ သည်။ အညော။ တည်း။ ဧတံ-နာနတ္ထံ။
 ဤသို့သောအထူးကို။ ဒုဇ္ဇာနံခေါ။ သိနိုင်ခဲ့သလျှင်ကတည်း။ ဣတိ-
 ဣဒံဝစနံ။ ကို။ ဘဂဝါ။သည်။ အဝေါစ။၏။ဘန္တေ။ ရား။ အညဒိဋ္ဌိ
 ကေန။ ထသော။ အညခန္တိကေန။ ထသော။ အညရုစိကေန။
 ထသော။ အညတြိ။ သာသနာတော်မှ တပါးသော အရာ၌။
 အာယောဂေန။ ပြင်းစွာလုံ့လပြုထသော။ အညတြိ။ သာသနာ
 တော်မှ တပါးသာဖြစ်သော တိတ္ထိတို့နေရာ၌။ အာစရိယကေန။
 ဆရာရှိထသော။ မယာ။သည်။ ပုရိသဿ။ ၏။ သညာ။ သည်။
 အတ္တာ။တည်း။ ဣတိဝါ။ သို့လည်းကောင်း။ သညာ။ သည်။
 အညာဝါ။ လျှင်တည်း။ အတ္တာ။ သည်။ အညောဝါ။ လျှင်တည်း။
 ဧတံ နာနတ္ထံ။ကို။ သစေဒုဇ္ဇာနံ။ အကယ်၍ သိနိုင်ခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။
 ဣတိ-ဧဝံဒုဇ္ဇာနော။ ဤသို့ သိနိုင်ခဲ့သည် ရှိသော်။ ဘန္တေ။
 အရှင်ဘုရား။ လောကော။ အတ္တဘောသည်။ သဿတော။
 မြိသလော။ ဣဒမေဝ။ ဤအရှင် ဂေါတမစကားသာလျှင်။ သစ္စံ-
 ကိဗ္ဗန။ မှန်သလော။ အညံ။ တပါးသော သူတို့၏ စကားသည်။
 မောဗံကိဗ္ဗန။ အချည်းနှီးလော။ ဣတိ။ ဤသို့။ ပေါဠပါဒေါ။
 ပေါဠပါဒသည်။ ဘဂဝန္တံ။ မြတ်စွာဘုရားကို။ ပုစ္ဆိ။ ၏။ ပေါဠ
 ပါဒ။လောကော။အတ္တဘောသည်။သဿတော။၏။ ဣဒမေဝ။
 ဤငါ၏စကားသာလျှင်။ သစ္စံ။ ၏။ အညံ။ တပါးသောသူတို့၏
 စကားသည်။မောဗံ။အချည်းနှီးတည်း။ဣတိ။ သို့။ ဧတံ ဝစနံ။ကို။
 မယာ။သည်။ အဗျာကတံ။ မဆိုအပ်။ “မကြားအပ်၊ လည်းဟူ”။
 (မဟောအပ်၊ လည်းပေး)။ ဘန္တေ။ အရှင်ဘုရား။ လောကော။
 သည်။ အဿသတောကိဗ္ဗန။ မမြိသလော။ ဣဒမေဝ။ ဤအရှင်ဂေါ
 တမစကားသည်သာလျှင်။ သစ္စံကိဗ္ဗန။လော။အညံ။သည်။ မောဗံ
 ကိဗ္ဗန။ လော။ ဣတိ။ဤသို့။ပေါဠပါဒေါ။သည်။ ပုစ္ဆိ။ ၏။ ပေါဠ
 ပါဒ။ဒ။ လောကော။ အတ္တဘောသည်။ အဿသတော။ မြိ။

(၃၉၄) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဣဒမေဝ၊ ဤငါ၏စကားသာလျှင်။ သစ္စံ၊ မှန်၏။ အညံ၊ သည်။ မောဃံ၊
 အချည်းနှီးတည်း။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ အဗျာကတံ၊
 မဟောအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရာ၊
 လောကော၊ အတ္တဘောသည်။ အန္တဝါကိမ္မန၊ အဆုံးရှိသလော
 ပ။ လောကော၊ သည်။ အနန္တဝါကိမ္မန၊ အဆုံးမရှိသလော။ တ
 ဓမ္မဇ္ဇာတံ၊ သည်။ ဇီဝံ၊ ဇီဝမည်၏။ တံ၊ ထိုဇီဝ မည်သောတရား
 သဘောသည်။ သရီရံ၊ ကိုမ္မန၊ ကိုယ်မည်သလော။ ဇီဝံ၊ သည်။
 အညံ၊ ကိမ္မန၊ လော။ သရီရံ၊ သည်။ အညံ၊ ကိမ္မန၊ လော။ တထာ
 ဂတော၊ သတ္တဝါသည်။ ပရမ္မရဏာ၊ စုတိစိတ်၏ အထက်၌၊
 ဟောတိကိမ္မန၊ လော။ တထာဂတော၊ သည်။ ပရမ္မရဏာ၊ ၌။
 နဟောတိကိမ္မန၊ မဖြစ်သလော။ တထာဂတော၊ သည်။ ပရမ္မ
 ရဏာ၊ ၌။ ဟောတိကိမ္မန၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်သလော။ နဟောတိ စ
 ကိမ္မန၊ မဖြစ်လည်း မဖြစ်သလော။ တထာဂတော၊ သည်။ ပရမ္မ
 ရဏာ၊ ၌။ နေဝ ဟောတိ ကိမ္မန၊ မဖြစ်သလော။ နနဟောတိ
 ကိမ္မန၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်သလော။ ဣဒမေဝ၊ ဤသင်၏
 စကားသာလျှင်။ သစ္စံ၊ ကိမ္မန၊ မှန်သည် မဟုတ်သလော။ အညံ၊
 တပါးသည်။ မောဃံ၊ ကိမ္မန၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပေါဠပါဒေါ၊
 သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ တထာဂတော၊ သည်။ ပရမ္မ
 ရဏာ၊ ၌။ နေဝဟောတိ၊ မဖြစ်။ န နဟောတိ၊ မဖြစ် သည်လည်း
 မဟုတ်။ ဣဒမေဝ၊ ဤငါ၏စကားသာလျှင်။ သစ္စံ၊ မှန်၏။ အညံ၊
 သည်။ မောဃံ၊ တည်း။ ဧတံ ကာရဏံ၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ မယာ၊ သည်။
 အဗျာကတံ၊ မကြားအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။
 ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ကဿာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊
 သည်။ အဗျာကတံ၊ မကြားအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပေါဠ
 ပါဒေါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ ဧတံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိယသ္မာ၊
 ကြောင့်။ အတ္ထသံဟိတံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော အကျိုးစီးပွား
 တမလ္လန် ဘဝ၌ ဖြစ်သော အကျိုးစီးပွားကို ခို၍ ဖြစ်သည်။
 တနည်းကား၊ မိမိအကျိုးစီးပွား သူတပါးတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို

၉-ပေါဠပါဒသုတ္တ-သညာအတ္ထကထာ (၃၉၅)

နိဗ္ဗိန္ဒြိယံ။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဓမ္မသံဟိတံ၊ ကိုးပါးသော
 လောကုတ္တရာ တရားကို နိဗ္ဗိန္ဒြိယံ။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အာဒိ
 ဗြဟ္မစရိယကံ၊ သိက္ခာသုံးပါးအပေါင်းဟုဆိုအပ်သော သာသနာ
 တော်တည်းဟူသော အကျင့်အစမျှသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ နိဗ္ဗိ
 ဒါယ၊ သံသ ပဝဋ်၌ပြီးငွေ့ခြင်းငှာ။ နသံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ဝိရာဂါယ၊
 ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ တပ်ခြင်း ကင်းခြင်းငှာ။ နသံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ နိရော
 ဓာယ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲချုပ်ခြင်းငှာ။ နသံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ဥပသမာယ၊
 ဝဋ်ဆင်းရဲငြိမ်းခြင်းငှာ။ နသံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ အတိညာယ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ
 ကို မျက်မှောက်သိခြင်းငှာ။ နသံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ သမ္မောဓာယ၊
 ဝဋ်ဆင်းရဲကို မဖောက်မပြန်သိခြင်းငှာ။ န သံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ နိဗ္ဗာ
 နာယ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက်ပြုခြင်းငှာ။ နသံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တံဝစနံ၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ အဗျာကတံ၊ မဟောအပ်။
 “မဖြေအပ်၊ လည်းဟူ”။ ဣတိ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 အဝေါစ၊ နိ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကိမ္မန၊ အဘယ်စကားကို။ ဘဂဝတာ၊
 သည်။ ဗျာကတံ၊ ကြားအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပေါဠပါဒေါ၊ သည်။
 ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိ၊ နိ။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ ဣဒံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊
 ဒုက္ခတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မယာ၊ သည်။ ဗျာကတံ၊ မြေအပ်၏။ အယံ
 ဓမ္မော၊ ဤ တဏှာ တရားသည်။ ဒုက္ခ သမုဒယော၊ ဒုက္ခ၏
 အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ မယာ၊ သည်။
 ဗျာကတံ၊ နိ။ အယံဓမ္မော၊ ဤနိဗ္ဗာန်တရားသည်။ ဒုက္ခနိရောဓော၊
 ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ မယာ၊ သည်။
 ဗျာကတံ၊ နိ။ အယံဓမ္မော၊ ဤအရိယမဂ်တရားသည်။ ဒုက္ခနိရောဓ
 ဂါမိနိ၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသစ္စာသို့ ရောက်စေတတ်သော။
 ပဋိပဒါ၊ အကျင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ မယာ၊ သည်။
 ဗျာကတံ၊ နိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ နိ။ ဘန္တေ၊ ရား။
 ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ စတုသစ္စံ၊ ဤလေးပါးသော သစ္စာကို။
 ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗျာကတံပန၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 ပုစ္ဆိ၊ နိ။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ ဧတံ စတုသစ္စံ၊ သည်။ အတ္ထသံဟိတံ၊

(၃၉၆) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ဖြစ်သောအကျိုးစီးပွား တမလွန်၌ဖြစ်သောအကျိုး
 စီးပွားကိုမှီ၍ဖြစ်၏။ တနည်းကား၊ မိမိအကျိုးစီးပွား သူတပါးတို့၏
 အကျိုးစီးပွားကိုမှီ၍ ဖြစ်၏။ တေံစတုသစ္စံ၊ သည်။ ဓမ္မသံဟိတံ၊
 ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာ တရားကိုမှီ၍ ဖြစ်၏။ တေံ စတုသစ္စံ၊
 သည်။ အာဒိ မြဟ္မစရိယကံ၊ သိက္ခာ သုံးပါးဟု ဆိုအပ်သော
 သာသနာတော်တည်းဟူသော မြတ်သော အကျင့်၏ အစဖြစ်၏။
 တေံစတုသစ္စံ၊ သည်။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ သံသရာဝဋ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှာ။
 သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိရာဂါယ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှာ။
 သံဝတ္တတိ၊ နိရောဓာယ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲချုပ်ခြင်းငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။
 ဥပသမာယ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲငြိမ်းခြင်းငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ အဘိညာယ၊
 ဝဋ်ဆင်းရဲကိုပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ သမ္မောဓာယ၊
 ဝဋ်ဆင်းရဲကို မဖောက်မပြန် သိခြင်းငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ နိဗ္ဗာ
 နာယ၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ တာပုဿ၊
 ကြောင့်။ တေံစတုသစ္စံ၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဗျာကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါ၊ ၏။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်ခြေခက်ပါးနှင့်
 ပြည့်စုံတော်မူသော ရှင်ပင်ဘုရား။ တေံဝစနံ၊ ဤသို့ အရှင်ဘုရား
 မိန့်တော်မူသော စကားသည်။ ဧဝံ သစ္စံ၊ မိန့်တော်မူတိုင်း မှန်၏။
 သုဂတ၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အရှင်
 ဘုရား။ တေံ၊ သည်။ ဧဝံသစ္စံ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ခါနိဗ္ဗာနိ၊ ၌။ ယဿ
 ဂမနဿ၊ အကြင်သွားခြင်း၏။ ကာလံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 မညသိ၊ သိတော်မူ၏။ တံ ဂမနံ၊ ထိုသွားခြင်းကို။ ကရောဟိ၊
 ပြုတော်မူပါလော့။ (ဤသို့ သမ္မန်)။ ဣတိ တေံ ဝစနံ၊ ကို။ ပေါဠ
 ပါဒေါ၊ သည်။ အဝေါ၊ ၏။ အထခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပက္ကမိ၊ ကြွတော်မူလေ၏။

၄၂၁။ အထခေါ၊ ထိုသို့ ဘုရားကြွတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့
 ဖြစ်သောကာလ၌။ တေံပရိဗ္ဗာဇကော၊ တို့သည်။ ဘဂဝေါ၊ ၏။
 အစိရပက္ကန္တဿ၊ ကြွတော်မူ၍မကြာမြင့်မီ။ ပေါဠပါဒံ၊ ပေါဠပါဒ

၉-ပေါဠပါဒသုတ္တ-အညာအတ္တကထာ (၃၉၇)

အမည်ရှိသော။ ပရိဗ္ဗာဇကံ။ ကိ။ သမန္တတော။ ထက်ဝန်းကျင်သော အဖို့အားဖြင့်။ အလုံးစုံသော အဖို့အားဖြင့်၊ လည်းဟူ'။ ဝါစာယ သန္တတောဒကေန၊ နှုတ်လှန်ထိုးသဖြင့်။ သဗ္ဗဗ္ဗရိ'။ မပြတ်နှိပ်စက်ခြင်းကို။ 'အပြစ်တင်ခြင်းကို၊ လည်းဟူ'။ အကံသု၊ ပြုကုန်၏။ ကိ' အကံသု၊ အသို့အပြစ်တင်ခြင်းကိုပြုကုန်သနည်းဟူမူကား။ အယံ ဘဝံ ပေါဠပါဒေါ၊ အရှင် ပေါဠပါဒသည်။ (အဗ္ဘနုမောဒတိဋ္ဌကတ္တားစပ်)။ သမဏော၊ ရဟန်းဖြစ်သော။ ဂေါတမော၊ သည်။ ယညဒေဝ-ယံယံဝေ၊ အကြင်အကြင်စကားကိုလျှင်။ ဘာသတိ၊ ၏။ အဿဂေါတမဿ၊ ၏။ တန္တဒေဝ-တံတံဝေ၊ ထိုထိုသောစကားကိုသာလျှင်။ ဝေမေဝပန၊ အရှင်ဂေါတမဆိုတိုင်းသာလျှင်။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းရှိတော်မူသော အရှင်ဘုရား။ ဇေတံဝစနံ၊ ဤအရှင်ဘုရား မိန့်တော်မူသောစကားသည်။ ဧဝံသစ္စံ၊ ၏။ သုဂတ၊ ကောင်းသော စကားကိုဆိုတော်မူတတ်သောအရှင်ဘုရား။ ဇေတံဝစနံ၊ သည်။ ဧဝံသစ္စံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဗ္ဘနုမောဒတိ၊ ဝမ်းမြောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗဗ္ဗရိ'၊ မပြတ်အပြစ်တင်ခြင်းကို။ အကံသု၊ ကုန်၏။ ခေါပန၊ စင်စစ်။ မယံ၊ တို့သည်။ သမဏဿ၊ ရဟန်းဖြစ်သော။ ဂေါတမဿ၊ ၏။ (ဓမ္မဋ္ဌစပ်)။ ဂေါတမဿ၊ သည်။ (ဒေသိတံဋ္ဌစပ်)။ ဒေသိတံ၊ ဟောအပ်ထသော။ ဧကံသိကံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သော အဖို့ရှိသော။ ဓမ္မံ၊ ကိ။ ကိဋ္ဌိ၊ တစုံတခုကို။ လောကော၊ အတ္တဘောသည်။ သဿတော၊ ၏။ ဣတိဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ လောကော၊ သည်။ အသဿတော၊ မမြို့။ ဣတိဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ လောကော၊ သည်။ အန္တဝါ၊ အဆုံးရှိ၏။ ဣတိဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ လောကော၊ သည်။ အနန္တဝါ၊ ရှိ။ ဣတိဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ တံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ဇီဝံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဇီဝမည်သော တရားသဘောသည်။ သရီရံ၊ ကိုယ်မည်၏။ ဣတိဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ ဇီဝံ၊ သည်။ အညံ၊ တည်း။ သရီရံ၊ သည်။ အညံ၊ တည်း။ ဣတိဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ တထာဂတော၊ သည်။ ပရမ္မရဏာ၊ ဋ္ဌံ၊ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ တထာဂတော၊ သည်။ ပရမ္မ

(၃၉၀) သုတံသီလက္ခပါဠိတော်နိဿယသစ်

ရုဏာ၊ ဌှံ။နဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဣတိဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ တထာ
ဂတော၊သည်။ ပရမ္ပရုဏာ၊ ဌှံ။ ဟောတိ၊ ၏။ နဟောတိစ၊ ဖြစ်။
ဣတိဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ တထာဂတော၊ သည်။ နေဝဟောတိ၊
မဖြစ်။ န နဟောတိ၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်။ ဣတိဝါ၊ သို့
လည်းကောင်း။ န အာဇာနာမ၊ မသိကုန်။ ဣတိ၊သို့။ တေပရိဗ္ဗာ
ဇကော၊ တို့သည်။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ တေဟိ ပရိဗ္ဗာဇကေဟိ၊
တို့သည်။ (ကတ္တားထည့်)။ ဧဝံစနေ၊ ဤသို့သော စကားကို။
ဝုခတ္ထ၊ သော်။ ပေါဠပေါဒေါ၊ သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ တေ
ပရိဗ္ဗာဇကေတို့ကို။ ဧဝံစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ကိံ အဝေါစ၊
နည်း။ ဘော၊ အရှင်ထို့။ အဟမ္ပိ၊ သည်လည်း။ သမဏဿ၊
သော။ ဂေါတမဿ၊ ၏။ “သည်၊ လည်းဟူ”။ ဒေသိတံ၊ သော။
ဧကံသိကံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်သော အဖို့ရှိသော။ ဓမ္မံ၊ ကို။
ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကို။ လောကော၊ သည်။ သဿတော၊ ၏။ ဣတိဝါ၊
သို့လည်းကောင်း။ ပ။ န နဟောတိ၊ ဟုတ်။ ဣတိဝါ၊ သို့လည်း
ကောင်း။ န အာဇာနာမိ။ သိ။ အပိစ၊ စင်စစ်ကား။ သမဏော၊
သော။ ဂေါတမော၊သည်။ ဘူတံ၊ ဟုတ်သော။ တစ္ဆံ၊ မှန်သော။
တထံ၊ မဖောက်မပြန်သော။ ဓမ္မဋ္ဌိတိကံ၊ ကိုးပါးသော လော
ကုတ္တရာတရားတို့၌ တည်ခြင်း သဘောရှိထသော။ ဓမ္မနိယာမတံ၊
ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာ တရားဖြင့် မှတ်အပ်ထသော။ ပဋိပဒံ၊
အကျင့်ကို။ ပညပေတိ၊ ပညတ်တော်မူ၏။ ခေါပန၊ စင်စစ်။ ဘူတံ၊
ဟုတ်သော။ တစ္ဆံ၊ မှန်သော။ တထံ၊ မဖောက်မပြန်သော။ ဓမ္မဋ္ဌိ
တတံ၊ ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာ တရားတို့၌ တည်ခြင်းသဘော
ရှိထသော။ ဓမ္မနိယာမတံ၊ ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရား
တို့ဖြင့် မှတ်အပ်ထသော။ ပဋိပဒံ၊ ကို။ ပညပေန္တဿ၊ ပညတ်တော်
မူသော။ သမဏဿ၊ သော။ ဂေါတမဿ၊ ၏။ သုဘာသိတံ၊
ကောင်းစွာဆိုအပ်သော စကားကို။ သုဘာသိတဏော၊ ကောင်း
စွာဆိုသောအားဖြင့်။ ဝိညူ၊ ပညာရှိဖြစ်သော။ မာဒိသော၊ ငါကဲ့သို့
သောသူသည်။ ကထံဟိ-ကေနကာရဏေန၊ ကြောင့်။ နာ ဗ္ဗနုမော

၉-ပေါဠပါဒသုတ္တ-ပေါဠပါဒဝတ္ထု (၃၉၉)

ဒေယျနာမ၊ ဝမ်းမမြောက်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပေါဠပါဒေါ၊ သည်။ အဝေါ၊ ၏။

စိတ္တဟတ္ထိသာရိပုတ္တပေါဠပါဒဝတ္ထု

၄၂၂။ အထခေါ၊ ဌ။ ဒွိဟတိဟဿ၊ နှစ်ရက် သုံးရက်၏။ အစ္စယေန၊ လွန်သဖြင့်။ ဝိတ္တော၊ မငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိသော။ (ခုနစ်ကြိမ် လူထွက်သောကြောင့် မငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိ၏ ဟူသတည်း)။ ဟတ္ထိ သာရိပုတ္တော၊ ဆင်ထိန်း သားသည် လည်းကောင်း။ တနည်းကား၊ ဟတ္ထိ သာရိပုတ္တော၊ ဆင်ထိန်း သားဖြစ်သော။ စိတ္တော၊ သည်လည်းကောင်း။ ပေါဠပါဒေါ၊ ပေါဠပါဒအမည်ရှိသော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်လည်းကောင်း။ ဣမေ ဒွေသဟာယကာ၊ ဤနှစ်ယောက်သော အဆွေခင်ပွန်း တို့သည်။ (ထည့်ပါ)။ ယေန ယတ္ထ၊ ဌ။ အဂဝါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေန-တတ္ထ၊ သို့။ ဥပသကံမိံ သု၊ ကုန်၏။ ပ။ (အနက်လွယ်ပြီ)။ သမန္တတော၊ အလုံးစုံသော အဖို့ဖြင့်။ ဝါစာယ သန္တတောဒ ဣဒံ၊ နှုတ်လှန်ထိုးသဖြင့်။ သဗ္ဗဗ္ဗရိံ၊ နှိပ်စက်ခြင်းကို “အပြစ် တင်ခြင်းကိုလည်းဟူ” အကံ သု၊ ၏။ ကိံ သဗ္ဗဗ္ဗရိံ အကံ သု၊ အဘယ် အပြစ်တင်ခြင်းကို ပြုကုန်သနည်း ဟူမူကား။ အယံ ဘဝံ ပေါဠ ပါဒေါ၊ သည်။ (အပ္ပနုမောဒတိဌစင်)။ သမဏော၊ သော။ ဂေါတမော၊ သည်။ ယညဒေဝ-ယံယံ ဝေ ဝစနံ၊ ကိုလျှင်။ ဘာသတိ၊ ၏။ အဿဂေါတမဿ၊ ၏။ တံတဒေဝ-တံတံ ဝေ ဝစနံ၊ ကိုလျှင်။ ဘဂဝါ၊ ရား။ ဧတံ ဝစနံ၊ သည်။ ဝေမေဝ၊ ဘုရားမိန့်တော် မူကိုင်းလျှင်။ ဧဝံ သစ္စံ၊ ၏။ သုဂတံ၊ ရား။ ဧတံ ဝစနံ၊ သည်။ ဧဝံ သစ္စံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အပ္ပနုမောဒတိ၊ ၏။ ခေါပန၊ စစ်။ ယေံ၊ ထိုသည်။ သမဏဿ၊ သော။ ဂေါတမဿ၊ သည်။ ဒေသိတံ၊ သော။ ဧကံ သိကံ၊ စင်စစ် မှန်သောအဖို့ရှိသော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ကိဉ္စိ၊ တစ်စုံတစ်ခုကို။ လောကော၊ အတ္တဘောသည်။ သဿတော၊ ၏။ ဣတိဝါ၊

(၄၀၀) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သို့လည်းကောင်း။ပ။ နနဟောတိ၊ မဖြစ်သည်လည်း ဇောတ်။
ဇုတိဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ နအာဇာနာမ၊ ကုန်။ ဇုတိ၊ သို့။
သဉ္စန္ဒရိ၊ ကို။ အကံသု၊ ကုန်၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊
သော်။ အဟံ၊ သည်။ တေပရိဗ္ဗာဇကေ၊ တို့ကို။ ဇေတံစနံ၊ ကို။
အဝေါစ၊ ၏။ ကိံအဝေါစ၊ နည်း။ပ။ (အနက်တူပြီ)။ ဝိညူ၊ ပညာ
ရှိဖြစ်သော။ မာဒိသော၊ ငါ့ကိုသို့သောသူသည်။ ကကံဟိ-ကေန
ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ နာဗ္ဗနုမောဒေယျနာမ၊ ဝမ်းမမြောက်
အံ့နည်း။ ဇုတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ ၏။

၄၂၃။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။
ဇေတပရိဗ္ဗာဇကာ၊ တို့သည်။ အန္ဓာ၊ ကန်းကုန်၏။ အစက္ခုကာ၊
ပညာတည်းဟူသော မျက်စိမရှိကုန်။ နေသံ၊ ထိုပရုဗ္ဗိဇတို့တွင်။ တံ
ယေဝေကော၊ သင် တယောက်သာလျှင်။ စက္ခုမာ၊ ပညာ
တည်းဟူသောစက္ခုနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ မယာ၊ သည်။
ဇေကံသိကာ၊ စင်စစ် မဖောက်မပြန် မှန်သော အဖို့ရှိကုန်သော။
ဓမ္မာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဒေသိတာ၊ ကုန်ပြီ။ ပညတ္တာ၊ ထားအပ်
ကုန်ပြီ။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ မယာ၊ သည်။ အနေကံသိကာ၊ စင်စစ်
မဖောက်မပြန် မှန်သော အဖို့မရှိကုန်သော။ ဓမ္မာပိ၊ တို့ကိုလည်း။
ဒေသိတာ၊ ကုန်ပြီ။ ပညတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။ (ဟိသဒ္ဓါ ခေါ်သဒ္ဓါတို့ကား
ပဒါလင်္ကာရ။ အနက်မရှိ)။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ ကတမေ၊ အဘယ်မည်
ကုန်သော။ အနေကံသိကာ၊ စင်စစ် မဖောက်မပြန် မှန်သော အဖို့
မရှိကုန်သော။ တေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ မယာ၊ သည်။ ဒေသိတာ၊ ကုန်
သနည်း။ ပညတ္တာ၊ ထားအပ်ကုန်သနည်းဟူမူကား။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။
ပ။ (သဿတော လောကောတိဝါ အစရှိသည်အနက်တူပြီ)။ ဒေ
သိတာ၊ ဟောအပ်ပြီ။ ပညတ္တော၊ ပြီ။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ ကသ္မာ၊
ကြောင့်။ မယာ၊ သည်။ အနေကံသိကာ၊ ကုန်သော။ တေဓမ္မာ၊
တို့ကို။ ဒေသိတာ၊ ကုန်သနည်း။ ပညတ္တာ၊ ကုန်သနည်းဟူမူကား။
ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ တေဓမ္မာ၊ ထိုသဿတောလောကော အစရှိသော
တရားတို့သည်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထသံဟိတာ၊ မိမိ၏ အစီး

၉-ပေါဠပါဒသုတ္တ-ကေသိကဓမ္မာ (၄၀၀)

အပွါးသုတပါးတို့၏အစီးအပွါးနှင့်စပ်ကုန်သည်။နဟောန္တိ၊ကုန်။
ဓမ္မသံယိတာ၊ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရားနှင့် စပ်ကုန်သည်။
နဟောန္တိ၊ကုန်။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကာ၊သိက္ခာသုတ္တံ၊အပေါင်းဟု
ဆိုအပ်သော သာသနာတော် တည်းဟူသော မြတ်သော အကျင့်
၏အစမျှ သည်လည်း။နဟောတိ၊ ဖြစ်။ပ။ (နနိဗ္ဗိဒါယ အစရှိသည့်
အနက်တူပြီ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မယာ၊ သည်။ အနေကံသိကာ၊
ကုန်သော။တေဓမ္မာ၊တို့ကို။ ဒေသိတာ၊ ကုန်၏။ပညတ္တဝ၊ ကုန်၏။

ကေသိကဓမ္မာ

၄၂၄။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ၊ ကတမေ၊အဘယ်မည်ကုန်သော။ ကေ
သိကာ၊ ကုန်သော။ တေဓမ္မာ၊တို့ကို။မယာ၊ သည်။ပ။ (ဒေသိတာ
စသည် အနက်တူပြီ)။

၄၂၅။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ၊ အတ္တာ၊အတ္တဘောသည်။ ဧကန္တသုခိ၊
စင်စစ်သုခဝေဒနာနှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရမ္မဏာ၊ စုတိ
စိတ်၏အထက်၌။ အရောဂေါ၊မြဲသည်။ဧတောတိ၊၏။ ဧဝံဝါဒိနော၊
ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကုန် ထသော။ ဧဝံဒိဋ္ဌိနော၊ ဤသို့ ယူလေ့ရှိကုန်
ထသော။ ဧကေ၊ အချို့ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။
သန္တိ၊ကုန်၏။ တေသမဏဗြာဟ္မဏေ၊ တို့ကို။ အဟံ၊ သည်။ ဥပ
သင်္ကမိတွာ၊ ရှိ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒါမ၊ ၏။ ။ (သုစွံကိရ အစရှိသော
ပါဠိကား ဆိုသော အခြင်းအရာကိုပြသော ပါဠိတည်း။ ထိုပါဠိ၏
အတ္ထကား)။ ။အာယသ္မန္တော၊ ဝါရှင်တို့။ တုမှေ၊ တို့သည်။
အတ္တာ၊ သည်။ ဧကန္တသုခိ၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရမ္မရဏာ၊ ၌။
အရောဂေါ၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံဝါဒိနော၊ ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိ
ကုန်၏။ဧဝံဒိဋ္ဌိနော၊ဤသို့ယူလေ့ရှိကုန်၏ ဟူသည်ကား။ သုစွံကိရ၊
မှန်ပေသလော။ ဣတိဧဝံ၊သို့။ ဝဒါမိ၊၏။ တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊
တို့သည်လည်း။မေမယာ၊သည်။ဧဝံ၊သို့။ပုဋ္ဌာ၊မေးအပ်သည်ဖြစ်၍။
အာမ၊ ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကုန်သည် ဤသို့ ယူလေ့ရှိကုန်သည် မှန်၏။
ဣတိ၊သို့။ ပဋိဇာနန္တိ၊ကုန်၏။အဟံ၊သည်။ တေသမဏဗြာဟ္မဏေ၊

(၄၀၂) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

တို့ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ နိ။ ကိံ ဝဒါမိ နည်းဟူမူကား။ အာယသ္မန္တော၊
 တို့။ တုမော၊ တို့သည်။ ဧကန္တသုခံ၊ စင်စစ် သုခဝေဒနာနှင့် ပြည့်စုံ
 သော။ လောကံ၊ လောကကို။ ဇာနိဇာနန္တော၊ ဣဏ်ဖြင့် သိကုန်
 သည်ဖြစ်၍။ ပဿံပဿန္တော၊ ဣဏ်တည်းဟူသော မျက်စိဖြင့် မြင်
 ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရထအဝိစပန၊ နေကုန်သလော။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝဒါမိ၊ နိ။ ဣတိ၊ သို့။ မယာ၊ သည်။ ပုဠာ၊ မေးအပ်ကုန်သော။ တေ
 သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ မယံ၊ တို့သည်။ ဧကန္တသုခံ၊ သော။
 လောကံ၊ ကို။ ဇာနိဇာနန္တော၊ ၍။ နောဝိဟာရာမ၊ ကုန်၊ ဣတိ၊ သို့။
 ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အဟံ၊ သည်။ တေသမဏဗြာဟ္မဏော၊ တို့ကို။ ဧဝံ၊ သို့။
 ဝဒါမိ၊ နိ။ ကိံ ဝဒါမိ၊ နည်းဟူမူကား။ အာယသ္မန္တော၊ တို့။ တုမော၊
 တို့သည်။ ဧကံရတ္ထိံ ဝါ၊ တညဉ့်ပတ်လုံး လည်းကောင်း။ ဧကံဒိဝသံ
 ဝါ၊ တနေ့ပတ်လုံး လည်းကောင်း။ ဥပခုရတ္ထိံ ဝါ၊ ညဉ့်ထက်ဝက်
 ပတ်လုံးလည်းကောင်း။ ဥပခုဒိဝသံ ဝါ၊ နေ့ထက်ဝက်ပတ်လုံးလည်း
 ကောင်း။ ဧကန္တသုခိံ၊ သော။ အတ္တာနံ၊ အတ္တဘောကို။ သမ္ပဇာနာ
 ထအဝိစပန၊ မဖောက်မပြန် သိကုန်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ နိ။
 ဣတိ၊ သို့။ မယာ၊ သည်။ ပုဠာ၊ ကုန်သော။ တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊
 တို့သည်။ မယံ၊ တို့သည်။ ဧကန္တသုခိံ၊ သော။ အတ္တာနံ၊ ကို။
 နောသမ္ပဇာနာမ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အဟံ၊ သည်။
 တေသမဏဗြာဟ္မဏော၊ တို့ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ နိ။ ကိံ ဝဒါမိ၊
 နည်းဟူမူကား။ အာယသ္မန္တော၊ တို့။ တုမော၊ တို့သည်။ ဧကန္တ
 သုခဿ၊ စင်စစ် ချမ်းသာဖြစ်သော။ လောကဿ၊ ကို။ သန္တိ
 ကိရိယာယ၊ ငှာ။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ မဂ္ဂေါ၊ အကြောင်းတည်း။
 အယံ၊ ကား။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနာထအဝိစပန၊
 သိကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒါမိ၊ နိ။ ဣတိ၊ သို့။ မယာ၊ သည်။
 ပုဠာ၊ ကုန်သော။ တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ နောဇာနာမ၊
 ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အဟံ၊ သည်။ တေသမဏဗြာဟ္မ
 ဏော၊ တို့ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ နိ။ ကိံ ဝဒါမိ၊ နည်းဟူမူကား။
 အာယသ္မန္တော၊ တို့။ တုမော၊ တို့သည်။ ယာဒေဝတာ၊ တို့သည်။

၉-ပေါ်ဥပါဒါသုတ္တ-ကေသိကဓမ္မာ (၇၁၁)

(တာကားအနက်မရှိ)။ ကေန္တသုခံ၊ သော၊ လောကံ၊ ကိ။ ဥပပန္နာ၊ ရောက်ကုန်၏။ မာရိသာ၊ အရှင်တို့။ တုမှေ၊ တို့သည်။ ကေန္တသုခဿ၊ ကေန်စင်စစ် ချမ်းသာဖြစ်သော။ လောကဿ၊ ကိ။ သတ္တိကိရိယာယ၊ ငှာ။ သုပ္ပုဋ်ပန္နာ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်ကုန်သည်။ အတ္တဘဝထ၊ ဖြစ်ကုန်၏လော။ မာရိသာ၊ တို့။ တုမှေ၊ တို့သည်။ ကေန္တသုခဿ၊ သော။ လောကဿ၊ ကိ။ သတ္တိကိရိယာယ၊ ငှာ။ ဥဇုပ္ပုဋ်ပန္နာ၊ ကောင်းစွာကျင့်ကုန်သည်။ အတ္တဘဝထ၊ ကုန်၏လော။ ဟိ-တဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ မာရိသာ၊ တို့။ မယမ္ပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဧဝံပုဋ်ပန္နာ၊ ဤသို့ ကောင်းစွာ ကျင့်ကုန်သည်။ ဖြောင့်စွာ ကျင့်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။ ကေန္တသုခံ၊ သော။ လောကံ၊ သို့။ ဥပပန္နာ၊ ကုန်၏။ ဣဒံစနံ၊ ကိ။ ဘာသမာနာနံ၊ ဆိုကုန်သော။ တာသံ-ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ သဒ္ဓါ၊ အသံကို။ သုဏှာထအပိပန၊ ကြားဘူးကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒါမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မယာ၊ သည်။ ပုဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။ တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ မယံ၊ တို့သည်။ ဧဝံသဒ္ဓါ၊ ကိ။ နောသုဏှာမ၊ မကြားဘူးကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပေါဋ္ဌပါဒါဒ၊ မယာ၊ သည်။ ပုစ္စမာနံ၊ ဆိုလတ္တံ့၊ သော။ တံစနံ၊ ကိ။ တံ၊ သည်။ ကိံ မညသိ၊ အသို့အောက်မေ့သနည်း။ ဧဝံသန္တေ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ တေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ ဘာသိတံ၊ စကားသည်။ အပ္ပါဒိဟိရကတံ၊ အံ့ဖွယ်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ “ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ လည်းဟူ”။ သမ္ပုဋ္ဌတိနန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်တုံလော။ “ဖြစ်သလော၊ လည်းဟူ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧဝံသန္တေ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အဒ္ဓါခေါ၊ စင်စစ်လျှင်။ ဧဝံသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ ဘာသိတံ၊ သည်။ အပ္ပါဒိဟိရကတံ၊ သည်။ သမ္ပုဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပေါဋ္ဌပါဒေါ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိ။ အဝေါ၊ ၏။

၄၂၆။ ပေါဋ္ဌပါဒါ ဒ၊ သေယျထာဝိ၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ ပုရိသာ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ၏။ ကိံ

(၄၀၄) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဝဒေယျ၊ နည်းဟူမူကား။ အဟံ၊ သည်။ (ဣစ္ဆာမိဉ္စစင်)။ ဣမသ္မိံ
 ဇနပဒေဉ္စ။ ယာဇုတ္တိ၊ သည်။ ဇနပဒကလျာဏီ၊ ဇနပုဒ် သူတို့ထက်
 အဆင်းသဏ္ဍာန် အစရှိသည် တို့ဖြင့် တင့်တယ်၏။ “ဇနပဒ
 ကလျာဏီ အမည်ရှိ၏၊ လည်းဟူ”။ တံ၊ ထိုဇနပဒ ကလျာဏီကို။
 ဣစ္ဆာမိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဇနပဒကလျာဏီကို။ ကာမေမိ၊ တောင့်တ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ၏။ တမေနံ၊ ထိုယောက်ျားကို။ ဧဝံ၊ သို့။
 အညေ၊ တပါးကုန်သော ယောက်ျားတို့သည်။ (ကတ္တားထည့်)။
 ဝဒေယျ၊ ကုန်ရာ၏။ ကိံ ဝဒေယျ၊ ကုန်ရာသနည်း ဟူမူကား။
 အဗ္ဗောပုရိသ၊ အို-ယောက်ျား။ တံ၊ သည်။ ယံ ဇနပဒကလျာဏီ၊
 အကြင် ဇနပဒကလျာဏီကို။ ဣစ္ဆသိ၊ ၏။ ကာမေသိ၊ တောင့်တ
 ၏။ တံ ဇနပဒ ကလျာဏီ၊ ကို။ မတ္တိယိတိဝါ၊ မင်းသမီးဟူ၍
 လည်းကောင်း။ မြာဟူဏီတိဝါ၊ ပုဏ္ဏားသမီးဟူ၍လည်းကောင်း။
 ဝေထိတိဝါ၊ ကုန်သည် သမီးဟူ၍ လည်းကောင်း။ သုဒ္ဓိတိဝါ၊
 သူဆင်းရဲသမီးဟူ၍လည်းကောင်း။ ဇာနာသိ၊ သိ၏လော။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဏ္ဏော၊ မေးအပ်သော။
 သောပုရိသော၊ သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ နောဇာနာမိ၊ မသိ။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ တမေနံ၊ ထိုယောက်ျားကို။ ဧဝံ သို့။ အညေ၊
 တို့သည်။ ဝဒေယျ၊ ကုန်ရာ၏။ ကိံ ဝဒေယျ၊ ရာသနည်းဟူမူကား။
 အဗ္ဗောပုရိသ၊ အို-ယောက်ျား။ တံ၊ သည်။ ယံ ဇနပဒ ကလျာ
 ဏီ၊ ကို။ ဣစ္ဆသိ၊ အလိုရှိ၏။ ကာမေသိ၊ ၏။ တံ ဇနပဒကလျာဏီ၊
 ကို။ ဧဝံနာမာတိဝါ၊ ဤသို့ အမည်ရှိ၏ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဧဝံ
 ဂေါတ္တာတိဝါ၊ ဤသို့ အနွယ်ရှိ၏ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဇာနာသိ၊
 လော၊ ဒီဃာတိဝါ၊ ဖြင့်၏ဟူ၍လည်းကောင်း။ ရသ္မာတိဝါ၊ နိမ့်၏
 ဟူ၍လည်းကောင်း။ မဇ္ဈိမာတိဝါ၊ မနိမ့်မမြင့် ရှိ၏ဟူ၍ လည်း
 ကောင်း။ ဇာနာသိ၊ လော။ ကာဠိတိဝါ၊ ညှိသော အဆင်းရှိ၏
 ဟူ၍ လည်းကောင်း။ သာမာတိဝါ၊ ရှေ့သောအဆင်း ရှိ၏ဟူ၍
 လည်းကောင်း။ မဂ်ရစ္ဆဝီတိဝါ၊ ပြောက်သော အဆင်းရှိ၏ဟူ၍
 လည်းကောင်း။ ဇာနာသိ၊ လော။ အမုကသ္မိံ ဝါမေတိဝါ၊ ဤရွာ၌

၉-ပေါဠပါဒသုတ္တ ကေသိကဓမ္မာ (၄၀၅)

ဟူ၍လည်းကောင်း။ (အမုကသ္မိံ လိုက်ပါ)။ အမုကသ္မိံ နိဂမေတိ
 ဝါ။ ဤနိဂုံး၌ ဟူ၍လည်းကောင်း။ အမုကသ္မိံ နဂရေတိ ဝါ။ ၎့်ဟူ၍
 လည်းကောင်း။ ဇာနာသိ၊ လော။ ဣတိ၊ သ္မိ။ ဝဒေယျ။ ကုန်ရာ၏။
 အညေဟိ၊ တို့သည်။ ပုဠော၊ သော။ သောပုရိသော၊ သည်။
 အဟံ၊ သည်။ နောဇာနာမိ၊ သိ။ ဣတိ၊ သ္မိ။ ဝဒေယျ။ ၎်။ တမေနံ
 ပရိသံ၊ ကို။ အညေ၊ တို့သည်။ ဧဝံ ဝဒေယျ။ ကုန်ရာ၏။ အမ္ဘော
 ပုရိသ၊ ယောကျား။ တံ၊ သင်သည်။ ယံ ဇနပဒကလျာဏိံ၊ ကို။
 နဇာနာသိ၊ သိ။ နပဿတိ၊ မြင်။ တံ ဇနပဒကလျာဏိံ၊ ကို။ တံ၊
 သည်။ ဣစ္ဆသိ၊ လော။ ကာမေသိ၊ လော။ ဣတိ၊ သ္မိ။ ဝဒေယျ။
 ကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ သ္မိ။ အညေဟိ၊ တို့သည်။ ပုဠော၊ သော။ သော
 ပုရိသော၊ သည်။ အာမာတိ၊ အော်-ဟုတ်၏ဟု။ ဝဒေယျ။ ၎်။ ပေါဠ
 ပါဒ၊ ဒ၊ မယာ၊ သည်။ ပုစ္ဆမာနံ၊ သော။ တံ စစနံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ကိံ
 မညသိ၊ နည်း။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ တဿ ပုရိသဿ၊ ၎်။ ဘာသိတံ၊
 စကားသည်။ အပ္ပါဠိဟီရကတံ၊ အံ့ဖွယ် မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။
 (အဂ္ဂိန်အစော် မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၊ လည်းဟူ)။ သမ္ပဇ္ဇတိနန၊
 ဖြစ်သည်မဟုတ်တုံလော။ ဣတိ၊ သ္မိ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၎်။
 ဘန္တေ၊ ရား။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ အဒ္ဓါခေါ၊ စင်စစ်လျှင်။ တဿ
 ပုရိသဿ၊ ၎်။ ဘာသိတံ၊ သည်။ အပ္ပါဠိဟီရကတံ၊ အဂ္ဂိန်အစော်
 မရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ၎်။ ဣတိ၊ သ္မိ။ ပေါဠပါဒေါ၊
 သည်။ အဝေါစ၊ ၎်။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ ဧဝမေဝခေါ၊ ထို့အတူလျှင်။
 အတ္တာ၊ သည်။ ဧကန္တသုဒ္ဓိ၊ စင်စစ်ချမ်းသာခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်။
 ဟောတိ၊ ၎်။ ပရမ္မရဏာ၊ ၎့်။ အရောဂေါ၊ မြိသည်။ ဟောတိ၊ ၎်။
 ဣတိ၊ သ္မိ။ ယေ တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ဧဝံ ဝါဒိနော၊
 ဤသို့ဆိုလေ့ရှိကုန်သည်။ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိနော၊ ဤသို့ ယူလေ့ရှိကုန်သည်။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဟံ၊ သည်။ ဧတ သမဏ ဗြာဟ္မဏေ၊ တို့သို့။
 ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၎်။ ဧဝံ၊ သ္မိ။ ဝဒါမိ၊ ၎်။ ကိံ ဝဒါမိ၊ နည်းဟူမူကား။
 အာယသ္မန္တော၊ တို့။ တုမော၊ တို့သည်။ အတ္တာ၊ သည်။ ဧကန္တသုဒ္ဓိ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပရမ္မရဏာ၊ ၎့်။ အရောဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊

(၄၀၆) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသင်

၏။ ဧဝံဝါဒိနော၊ ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကုန်၏ ဟူသည်။ ဧဝံဒိဋ္ဌိနော၊ ဟူသည်ကား။ သစ္စံကိရ၊ လော၊ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ ၏။ တေသမဏ မြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ မေမယာ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌာ၊ မေးအပ် ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ အာမာတိ၊ ဩော်-ဟုတ်၏ဟု။ ပဋိဇာနန္တိ၊ ဝန်ခံကုန်၏။ ပ။ (ကျာဟံဧဝံ၌ ဝဒါမိ အစရှိသည် အနက်တူပြီ)။

၄၂၇။ ပေါဋ္ဌပါဒါဒ။ သေယုထာပိ၊ ဥပမာတထူးတုံ။ ပုရိသော၊ သည်။ စတုမဟာပထေ၊ ခရီးလေးကြောင်းတို့ဆုံရာ၌။ (ဋ္ဌိတဿ ထည့်ပါ)။ ဋ္ဌိတဿ၊ သော။ ပါသာဒဿ၊ ပြာသာဒ်၏။ (နိဿေ ဏိံ၌စပ်လေ)။ သို့၊ လည်းဟူ။ အာရောဟဏာယ၊ တက်ခြင်းငှာ။ နိဿေဏိံ၊ လှေခါးကို။ ကရေယု၊ ၏။ တမေနံ ပုရိသံ၊ ကို။ အညေ၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ကုန်ရာ၏။ ကိံဝဒေယျ၊ ကုန်ရာ သနည်းဟူမူကား။ အမ္ဘောပုရိသ၊ ယောက်ျား။ တံ၊ သည်။ ယဿ ပါသာဒဿ၊ ၏။ (နိဿေဏိံ၌စပ်)။ “သို့၊ လည်းဟူ”။ အာရောဟ ဏာယ၊ ငှါ။ နိဿေဏိံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ တံပါသာဒံ၊ ကို။ ပုရတ္ထိ မာယ၊ သော။ ဒိသာယဝါ၊ ၌လည်းကောင်း။ ဒက္ခိဏာယ၊ သော။ ဒိသာယဝါ၊ ၌ လည်းကောင်း။ ဥတ္တရာယ၊ သော။ ဒိသာယဝါ၊ ၌လည်းကောင်း။ ဥစ္စောတိဝါ၊ မြင့်၏ဟူ၍လည်းကောင်း။ နိစောတိဝါ၊ နိမ့်၏ဟူ၍ လည်းကောင်း။ မဇ္ဈိမောတိဝါ၊ အလတ်ဟူ၍ လည်းကောင်း။ “အလယ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ လည်းဟူ”။ ဇာနာသိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အညေဟိ၊ တို့သည်။ ပုဋ္ဌော၊ သော။ သောပုရိသော၊ သည်။ အဟံ၊ သည်။ နောဇာနာမိ၊ သိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ၏။ တမေနံ ပုရိသံ၊ ကို။ အညေ၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ကုန်ရာ၏။ ကိံဝဒေယျ၊ ကုန်ရာ သနည်းဟူမူကား။ အမ္ဘောပုရိသ၊ ယောက်ျား။ တံ၊ သည်။ ယံ ပါသာဒံ၊ ကို။ နဇာနာသိ၊ သိ။ နပဿသိ၊ မမြင်။ တဿ ပါသာ ဒဿ၊ ၏။ “သို့၊ လည်းဟူ”။ အာရောဟဏာယ၊ ငှါ။ နိဿေဏိံ၊ ကို။ တွ၊ သည်။ ကရောသိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ကုန်ရာ၏။

၉-ပေါ်ဥပါဒသုတ္တ-တယောအတ္တပဋိလာဘ (၄၀၇)

ဣတိသ္မိံ အညေဟိ တို့သည်။ ပုဋ္ဌော သော။ သော ပုရိသော။ သည်။ အာမာတိ၊ ဩဝါ-ဟုတ်၏ဟု။ ဝဒေယျ၊ ၏။ ပေါ်ဥပါဒ၊ ဒ။ မယာ။ သည်။ ပုစ္စမာနံ၊ သော။ တံဝစနံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ကိံ မညသိ၊ အဘယ်သို့ အောက်မေ့သနည်း။ ဧဝံသန္တေ၊ သော်။ တဿ-ပုရိသဿ၊ ၏။ ဘာသိတံ၊ စကားသည်။ အပ္ပါဒ္ဓိဟိရကတံ၊ သည်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိသ္မိံ၊ အဝေါစ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧဝံသန္တေ၊ သော်။ အဋ္ဌါခေါ၊ လျှင်။ တဿ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဘာသိတံ၊ သည်။ အပ္ပါဒ္ဓိဟိရကတံ၊ သည်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ သ္မိံ၊ ပေါ်ဥပါဒေါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ပေါ်ဥပါဒ၊ ဒ။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ ပ။ (အကြွင်း ရှေ့နှင့် အနက်တူပြီး ဤသို့မြတ်စွာဘုရားသည် တပီးကုန်သောသူတို့၏ အယူ၏ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မထွက်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြပြီး၍ ယခု အခါ၌ မိမိအယူ၏ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါ “တယော ခေါမေ ပေါ်ဥပါဒ” အစရှိသော ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ။ ထိုပါဠိ၏အတ္တကား။)

တယောအတ္တပဋိလာဘ

၄၂၀။ ပေါ်ဥပါဒ၊ ဒ။ အတ္တပဋိလာဘာ၊ အတ္တဘောကိုရခြင်း တို့သည်။ ဣမေတယော၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ တယော၊ သုံးပါးဟု သည်တို့ကား။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမူကား။ (နှစ်ပုဒ် ထည့်ပါ)။ ဩဋ္ဌာရိကော၊ ရုန့်ရင်းသော။ အတ္တပဋိလာဘော၊ အတ္တဘောကို ရခြင်းလည်းကောင်း။ မနောမယော၊ ဖျာန်စိတ် ကြောင့်ဖြစ်သော။ အတ္တပဋိလာဘော၊ လည်းကောင်း။ အရူပေါ၊ ရုပ်မရှိသော။ အတ္တပဋိလာဘော၊ လည်းကောင်း။ ဣတိဣမေ တယော၊ တို့တည်း။ ပေါ်ဥပါဒ၊ ဒ။ ကတမေ၊ လျှင်။ ဩဋ္ဌာရိကော၊ သော။ အတ္တပဋိလာဘော၊ အတ္တဘောကို ရခြင်းနည်းဟူမူကား။ ရူပီ၊ ရုပ်ရှိသော။ စာတုမဟာဘူတိကော၊ လေးပါးသော မဟာ ဘုတ်ကြောင့်ဖြစ်သော။ ကဗဠိကာရဘက္ခော၊ ကဗဠိကာရအာဟာရလျှင် အစာရှိသော။ ယော အတ္တပဋိလာဘော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။

(၄၀၈) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

အယံအတ္တပဋိလာဘော၊ သည်။ ဩဋ္ဌာရိကော၊ သော။ အတ္တပဋိ
 လာဘော၊ မည်၏။ (ဤရုန့်ရှင်းသောအတ္တဘောကိုရခြင်းဖြင့်အစိစိ
 ငရဲမှစ၍ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိ အဆုံးရှိသော ကာမတဆယ့်တဘုံ၌
 ဖြစ်ခြင်းကိုပြတော်မူ၏။ ။ကတမော၊ လျှင်။ မနောမယော၊
 ဈာန်စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော။ အတ္တပဋိလာဘော၊ အတ္တဘောကို
 ရခြင်း နည်းဟူမူကား။ ရူပီ၊ သော။ မနောမယော၊ သော။ သဗ္ဗင်္ဂ
 ပစ္စင်္ဂီ၊ သော။ အဟိနိန္ဒြိယော၊ မယုတ်သော ဣန္ဒြေရှိသော။ ယော
 အတ္တပဋိလာဘော၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ အယံ အတ္တ ပဋိလာဘော၊
 သည်။ မနောမယော၊ သော။ အတ္တပဋိလာဘော၊ မည်၏။ (ဤ
 မနောမယဖြစ်သော အတ္တဘောကို ရခြင်းဖြင့် ပဌမဈာန်ဘုံမှစ၍
 အကနိဋ္ဌဗြဟ္မာဘုံ အဆုံးရှိသော ရူပါဝစရဘုံကို ပြတော်မူ၏)။
 ကတမော၊ အဘယ်သည်လျှင်။ အရူပေါ၊ နာမ်ဖြစ်သော။ အတ္တပဋိ
 လာဘော၊ နည်း။ အရူပီ၊ ရုပ်မရှိသော။ သညာမယော၊ သညာ
 ကြောင့်ဖြစ်သော။ ယောအတ္တပဋိလာဘော၊ သည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။
 အယံအတ္တပဋိလာဘော၊ သည်။ အရူပေါ၊ နာမ်သာဖြစ်သော။
 အတ္တပဋိလာဘော၊ မည်၏။ (ဤနာမ်သာဖြစ်သော အတ္တဘောကို
 ရခြင်းဖြင့်အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံမှစ၍ နေဝသညာနာသညာ
 ယတန ဗြဟ္မာဘုံ အဆုံးရှိသော အရူပဘုံကို ပြတော်မူ၏။

၄၂၉။ ပေါဋ္ဌပါဒ၊ ဒ။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဩဋ္ဌာရိကဿ၊ သော။
 အတ္တပဋိလာဘဿပိ၊ အတ္တဘောကိုရခြင်းကိုလည်း။ ပဟာနာယ၊
 ပယ်ခြင်းငှါ။ “ပျောက်စေခြင်းငှါ၊ လည်းဟူ” ။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေမိ၊
 ၏။ ယထာပဋိပန္နာနံ၊ ဟောတော်မူတိုင်း ကျင့်ကုန်သော။ ဝေါ-
 တုမာကံ၊ တို့အား။ သံကိလေသိကာ၊ စိတ်ကိုညစ်ညူးစေတတ်
 ကုန်သော။ “စိတ်ကို ပူပန်စေတတ်ကုန်သော၊ လည်းဟူ” ။ ဓမ္မာ၊
 အကုသိုလ်တရားတို့သည်၊ ပဟိယိဿန္တိ၊ ပျောက်ကုန်လတ္တံ့။
 ဝေါဒါနိယာ၊ စိတ်ကို ဖြူစင်စေတတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သံမထ
 တရား ပိပဿနာ တရားတို့သည်။ အဘိဝဓိဿန္တိ၊ ပွားကုန်လတ္တံ့။
 ပညာပါရိပူရိဉ္စ၊ မဂ်နှင့် ယှဉ်သော ပညာတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကို

(၄၁၀) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသင်

နဒဋ္ဌဗ္ဗံနည်း။ (နှစ်ပုဒ်ထည့်ပါ)။ ဧဝရူပဿ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊
 ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ (ထည့်ပါဦး)။ သံကိလေသိကာ၊ ကုန်သော။
 ဓမ္မာစေတ၊ တို့သည်လည်း။ ပဟိယိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဝေါဒါနိယာ၊
 ကုန်သော။ ဓမ္မာစတ၊ တို့သည်လည်း။ အဘိဝဓိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဧဝ
 ရူပေါ၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ (ကတ္တားထည့်)။ ပညာပါရိပုရိဋ္ဌ၊
 ကိုလည်းကောင်း။ ဝေပုလ္လတ္တဋ္ဌ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊
 ဌ်လျှင်။ သယံတိုင်။ အဘိညာ-အဘိညာယ၊ ထူးသော ပစ္စဝေက္ခ
 ဏဉ္ဇဏ်ဖြင့်။ သစ္စိကတွာ၊ ရှိ။ ဥပဘဗ္ဗဇ္ဇ၊ ရှိ။ ဝိဟရိဿတိ၊
 လတ္တံ့။ ပါမုဇ္ဇဇ္ဇေဝ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်လည်း။ ဘဝိဿတိ၊
 လတ္တံ့။ ဝိတိစ၊ နှစ်လိုခြင်းသည် လည်းကောင်း။ ပဿဒ္ဓိစ၊ နာမ
 ကာယ၏ ငြိမ်းခြင်းသည် လည်းကောင်း။ သတိစ၊ သတိ၏ ထင်
 ခြင်းသည် လည်းကောင်း။ သမ္ပဗျေဋ္ဌ၊ ပညာ၏ ပွားခြင်းသည်
 လည်းကောင်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ သုခေါ၊ ချမ်းသာသော။
 ဝိဟာရေစ၊ နေခြင်းသည်လည်း။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဧတံဝိဟရဏံ၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆင်းရဲစွာ နေခြင်းဟူ၍။
 နဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ အပ်။ (ဤသို့သမ္ပန်)။

၄၃၀။ ပေါဋ္ဌပါဒါဒါ။ အဟံ၊ သည်။ မနောမယဿ၊ ဇာန်စိတ်
 ကြောင့်ဖြစ်သော။ အတ္တပဋိလာဘဿပိ၊ ကိုလည်း။ ပဟာနာယ၊
 ပယ်ခြင်းငှါ။ “ပျောက်စေခြင်းငှါ၊ လည်းဟူ”။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေမိ၊
 ၏။ ယထာပဋိပန္နာနံ၊ ငါတောတိုင်းကျင့်ကုန်သော။ ဝေါတုမှာကံ၊
 တို့အား။ ပ။ (သံကိလေသိကာ ဓမ္မာ အစရှိသည် တူပြီ)။ နဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊
 အပ်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဒဋ္ဌဗ္ဗံနည်း။ သံကိလေသိကာ၊ ကုန်သော။
 ဓမ္မာစေတ၊ တို့သည်လည်း။ ပဟိယိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ပ။ သုခေါ၊
 သော။ ဝိဟာရေစ၊ သည်လည်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧတံဝိဟရဏံ၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆင်းရဲစွာ
 နေခြင်းဟူ၍။ နဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ အပ်။

၄၃၁။ ပေါဋ္ဌပါဒါဒါ။ အဟံ၊ သည်။ အရူပဿ၊ သော။ အတ္တပဋိ
 လာဘဿပိ၊ ကိုလည်း။ ပဟာနာယံ၊ ငှါ။ ပ။ (အကြွင်းအနက်တူပြီ)။

၉-ပေါဠပါဒသုတ္တ-တယောအတ္တပဋိလာဘ (၄၁၁)

၄၃၂။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ ပဇ္ဇေ၊ တပါးကုန်သော သူတို့သည်။ အမှေ၊ တို့ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ စေပုစ္ဆေယျ၊ အကယ်၍ မေးကုန်အံ့။ ကိပုစ္ဆေယျ၊ နည်းဟူမူကား။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်ဂေါတမ။ ယဿ အတ္တပဋိလာဘဿ၊ ကို။ ပဟာနာယ၊ ငှါ။ တုမှေ၊ တို့သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေထ၊ ကုန်၏။ ပ။ (ယထာပဋိပန္နာနံ စသည် အနက်တူပြီ)။ ဝိဟရိဿထ၊ နေရကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တုမှေ၊ တို့သည်။ ဒေသေထ၊ ကုန်၏။ ဩဋ္ဌာရိကော၊ သော။ သော အတ္တပဋိလာဘော၊ သည်။ ကတမောပန၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စေပုစ္ဆေယျ၊ ကုန်အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့မေးကုန်သည်ရှိသော်။ တေသံ၊ ထိုသူတပါးတို့အား။ မယံ၊ တို့သည်။ ပုဋ္ဌာ၊ မေးအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျာမ၊ ကြားကုန်ရာ၏။ ကိဗျာကရေယျာမ၊ အဘယ်သို့ကြားကုန်ရာသနည်း ဟူမူကား။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ယဿ-ဩဋ္ဌာရိကအတ္တပဋိလာဘဿ၊ အကြင် ရုန့်ရင်းသော အတ္တဘောကို ရခြင်းကို။ ပဟာနာယ၊ ငှါ။ မယံ၊ တို့သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေမ၊ ကုန်၏။ ပ။ (ယထာ ပဋိပန္နာနံ စသည်အနက်တူပြီ)။ ဝိဟရိဿထ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ မယံ၊ တို့သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေမ၊ ကုန်၏။ ဩဋ္ဌာရိကော၊ ရုန့်ရင်းသော။ သောအတ္တပဋိလာဘော၊ သည်။ အယံဝါ၊ ဤသို့လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကရေယျာမ၊ ကုန်၏။

၄၃၃-၄၃၄။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ ပရေ၊ တို့သည်။ ပ။ (ဤဒုတိယဝါရဋ္ဌ မနောမယောပုဒ်သာ ထူးသည်။ တတိယဝါရဋ္ဌကား အရူပေါပုဒ်သာထူးသည်။ အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့သည် အနက်ရှေ့နှင့်တူပြီ)။ ပေါဠပါဒ၊ ဒ။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စမာနံ၊ သော။ တံဝစနံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ကိမညသိ၊ နည်း။ ဧဝံသန္တေ၊ သော်။ မမ၊ န်။ (သမ္ပန်ထည့်)။ ဘာသိတံ၊ စကားသည်။ သပ္ပါဂ္ဂိဟိရကတံ၊ ဝင်ဆင်းရမ္ပထွက်မြောက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သမ္ပဇ္ဇတိနန္ဒ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်တုံလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂေါ၊ သည်။ အဝေါ၊ န်။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧဝံသန္တေ၊ သော်။ အဒ္ဓါခေါ၊ စင်စင်။ တေ၊ အရှင်ဘုရား၏။ ဘာသိတံ၊

(၄၁၂) သုတ်သီလကွန်ပါဠိစောဘိနိဿယသစ်

သည်။ သပ္ပာယ်တိရကတံ၊ သည်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပေါဋ္ဌ
ပါဒေါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။

၄၃၅။ ပေါဋ္ဌပါဒ၊ ဒ။ သေယျထာဝိ၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့
နည်းဟူမူကား။ ပုရိသော၊ သည်။ ပါသာဒဿ၊ ၏။ (နိဿေဏိ
ဌ်စင်)။ ပြာသာဒ်သို့။ (အာရောဟဏာယဌ်စင်)။ အာရောဟဏာ
ယ၊ တက်ခြင်းငှါ။ တဿေဝ ပါသာဒဿ၊ ၏လျှင်။ ဟေဋ္ဌာ၊
အောက်၌။ နိဿေဏိ၊ လှေကားကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ တမေနံ
ပုရိသံ၊ ထိုယောက်ျားကို။ အညေ၊ တပါးသောသူတို့သည်။ ဧဝံ၊
သို့။ ဝဒေယျ၊ ကုန်ရာ၏။ ကိံဝဒေယျ၊ ကုန်ရာသနည်းဟူမူကား။
အဒမ္ဘာပုရိသ၊ ကျား။ တံ၊ သည်။ ပါသာဒဿ၊ ၏။ “သို့၊ လည်းတူ”။
အာရောဟဏာယ၊ ငှါ။ နိဿေဏိ၊ ကို။ ကရောသိ၊ ၏။ တံပါသာဒံ၊
ကို။ ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။ ဗိသာယ၊ ၌လည်းကောင်း။ ပ။ ဥစ္စော
တိဝါ၊ မြင့်၏ဟူ၍ လည်းကောင်း။ နိစောတိဝါ၊ နိမ့်၏ဟူ၍
လည်းကောင်း။ မဇ္ဈောတိဝါ၊ အလတ်ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဇေနာ
သိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ သောပုရိသော၊ သည်။ ဧဝံ၊
သို့။ ဝဒေယျ၊ ၏။ ကိံဝဒေယျ၊ နည်းဟူမူကား။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်
တို့။ အဟံ၊ သည်။ ယဿပါသာဒဿ၊ ၏။ “သို့၊ လည်းဟူ”။ အာရော
ဟဏာယ၊ ငှါ။ နိဿေဏိ၊ ကို။ တဿေဝ ပါသာဒဿ၊ ၏လျှင်။
ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ကရာမိ၊ ၏။ သောပါသာဒေါ၊ သည်။ အယံဝါ၊
ဤသို့သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ၏။ ပ။ တဿပုရိသဿ၊ ၏။
ဘာသိတံ၊ စကားသည်။ သပ္ပာယ်တိရကတံ၊ အရှိန်အစော်ရှိသည်၏
အဖြစ်သည်။ သမ္ပဇ္ဇတိနနု၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်တုံလော။ ဣတိ၊ သို့။
ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဗ္ဗါခေါ၊ စင်စစ်။
ဧဝံသန္တေ၊ သော်။ တဿပုရိသဿ၊ ၏။ ဘာသိတံ၊ သည်။ သပ္ပာယ်
တိရကတံ၊ အရှိန်အစော်နှင့်ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်သည်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊
၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပေါဋ္ဌပါဒေါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။

၄၃၆-၄၃၇။ ပေါဋ္ဌပါဒ၊ ဒ။ ဝေမေဝခေါ၊ ထိုအတူလျှင်။ ပ။
(အကြွင်းအနက်တူပြီ)။ ဧဝံဝစနေ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တေ၊

၉-ပေါ်ဥပါဒသုတ္တ-ဘယောအတ္တပဋိလာဘ (၄၁၃)

သော်။ စိတ္တော၊ မငြိမ်မသက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဟတ္ထိသာရိ
 ပုတ္တော၊ ဆင်ထိန်း သားသည်။ တနည်းကား၊ ဟတ္ထိသာရိ
 ပုတ္တော၊ ဆင်ထိန်းသားဖြစ်သော။ စိတ္တော၊ စိတ္တသည်။ ဘဂဝန္တံ၊
 ကို။ ဧတံဝစနံ၊ကို။ အဝေါစ၊၏။ ဘန္တေ၊ရား။ ယသ္မိံသမယေ၊ နှ့်။
 ဩဋ္ဌာရိကော၊ သော။ အတ္တပဋိလာဘော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 တသ္မိံသမယေ၊ ထိုရုန့်ရင်းသော အတ္တဘောကို ရသောအခါ၌။
 အဿပုဂ္ဂလဿ၊၏။ “အား၊လည်းဟူ”။ မနောမယော၊ သော။
 အတ္တပဋိလာဘော၊သည်။မောဗော၊ အချည်းနှီးသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။(မောဗဿကိုမောဗောအဿဟုပုဒ်ဖြတ်)။အရူပေါ၊သော။
 အတ္တပဋိလာဘော၊ သည်။ မောဗော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 တသ္မိံသမယေ၊ ထိုရုန့်ရင်းသော အတ္တဘောကို ရသောအခါ၌။
 အဿပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဩဋ္ဌာရိကော၊ သော။ အတ္တပဋိ
 လာဘော၊သည်။ သစ္စော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ((ဤ
 နည်းကိုမှီ၍ နောက်နှစ်ဝါရတို့ ၌လည်း ယောဇနာလေ)။ တသ္မိံ
 သမယေ၊ထိုနာမ်ဖြစ်သော အတ္တဘောကို ရသောအခါ၌။ အဿ
 ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ အရူပေါ၊ သော။ အတ္တပဋိလာဘော၊ သည်။
 သစ္စော၊ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိဧတံဝစနံ၊ကို။ ဘဂဝါ၊
 သည်။ အဝေါစ၊ ၏။

အမှာ ယသ္မိံ ဘန္တေအစ၊ သစ္စော ဟောတိတိ အဆုံး
 ရှိသောစကားဖြင့် စိတ္တသည် မိမိအလုံးစုံကို မသိ
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သုံးပါးသော အတ္တဘောကို ရခြင်း
 တို့ကို ကြား၍ အတ္တဘောကို ရခြင်းဟူသည်ကား နာမပညတ်
 မျှသာတည်း။ ပရမတ္ထ မဟုတ်ဟု ထုတ်ခြင်းငှာ မတတ်နိုင်။
 ပရမတ္ထ သဘောကို ရခြင်းလျှင်တည်းဟု အမှတ်ရှိ၏။ ထိုသို့
 အမှတ်ရှိသော အခါ၌ စိတ္တအား မြတ်စွာ ဘုရားသည် ဤအတ္တ
 ဘော၌ ရုပ်အစရှိသည်တို့သာလျှင် ပရမတ္ထတို့တည်း။ အတ္တဘော
 ကိုရခြင်းငှာကား ပညတ်မျှသာကည်းဟု ပြတော်မူလိုသည် ဖြစ်၍
 ထိုစိတ္တ၏သာလျှင် စကားကိုယူ၍ နာမပညတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်

(၄၁၄) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဆုံးဖြတ်၍ပြခြင်းငှာ “ယသ္မိံ စိတ္တ သမယေ” အစရှိသော ဒေသနာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဒေသနာ၏ အတ္တကား။

စိတ္တ၊စိတ္တ။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ဩဋ္ဌာရိကော၊ သော။ အတ္တပဋိလာဘော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုရုန့်ရင်းသော အတ္တဘောကို ရသောအခါ၌။ မနောမယော၊ သော။ အတ္တပဋိလာဘော၊ သည်။ တောတိ၊ ဇာ။ ဣတိသင်္ခံ၊ ဤသို့သော အရေအတွက်သို့။ နေဝဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ အရူပေ၊ သော။ အတ္တပဋိလာဘော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ဣတိသင်္ခံ၊ သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ ရောက်။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုရုန့်ရင်းသော အတ္တဘောကို ရသောအခါ၌။ ဩဋ္ဌာရိကော၊ သော။ အတ္တပဋိလာဘောတွေဝ၊ အတ္တဘောကိုရခြင်းဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ခံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ဇာ။ (နောက်နှစ်ဝါရတို့၌လည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ ယောဇနာလေ။ ဤသို့သောစကားကို မိန့်တော်မူပြီး၍ စိတ္တကို ဖြေချေစေခြင်းငှာ တဖန် “သစေ တံ စိတ္တ ပုစ္ဆေယျံ” အစ ရှိသော ဒေသနာတော်ကို မိန့်သတည်း။ ။ထိုဒေသနာ၏ အတ္တကား)။

၄၃၈။ စိတ္တ၊ စိတ္တ။ တံ၊ သင့်ကို။ အညေ၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုစ္ဆေယျံ၊ ကုန်အံ့။ ကိံ ပုစ္ဆေယျံ၊ ကုန်ရာသနည်းဟူမူကား။ စိတ္တ၊ စိတ္တ။ တံ၊ သည်။ အတိတံ၊ လွန်လေပြီသော။ အဒ္ဓါနံ၊ ကာလ၌။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ဖူးပြီလော။ တံ၊ သည်။ အတိတံ၊ သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ၌။ နအဟောသိ၊ မဖြစ်ဖူးသည်။ န၊ မဟုတ်လော။ တံ၊ သည်။ အနာဂတံ၊ သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ၌။ ဘဝိဿသိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့လော။ တံ၊ သည်။ အနာဂတံ၊ သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ၌။ နဘဝိဿသိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့သည်။ န၊ မဟုတ်လော။ တံ၊ သည်။ ဧတရဟိ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်၌။ အတ္ထိ၊ ဖြစ်ဆဲလော။ တံ၊ သည်။ ဧတရဟိ၊ ၌။ နတ္ထိ၊ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သည်။ န၊ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ သစေပုစ္ဆေယျံ၊ ကုန်အံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော၊ သော်။ စိတ္တ၊ စိတ္တ။ တံ၊ သည်။ ကိန္တိ၊ လျှင်။ ဗျာကရေယျာသိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ဇာ။ ဘန္တေ၊ ရား။ မံ၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ သစေပုစ္ဆေယျံ၊ ကုန်အံ့။ ကိံ ပုစ္ဆေယျံ၊ ကုန်အံ့နည်းဟူမူကား။ တံ၊ သည်။ အတိတံ။

၉-ပေါ်ပွားသုတ္တ-တယောအတ္တပဋိလာဘာ (၄၁၅)

သော။ အဋ္ဌါနံ၊ ဌံ။ အဟောသိ၊ လော။ ပ။ တံ၊ သည်။ တေရဟိ၊ ဌံ။
နတ္ထိ၊ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သည်။ န၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ မံ၊ ကိ။ ဝေပုစ္ဆေယျ၊
ကုန်အံ။ ဝေ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော၊ သော်။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ သည်။ ဝေ၊ သို့။
ဗျာကရေယျ၊ ဖြေအံ။ ကိ၊ ဗျာကရေယျ၊ အဘယ်သို့ ဖြေအံနည်းဟူ
မူကား။ အဟံ၊ သည်။ အတိ၊ တံ၊ သော။ အဋ္ဌါနံ၊ ဌံ။ အဟောသိ၊
လော။ အဟံ၊ သည်။ အတိ၊ တံ၊ သော။ အဋ္ဌါနံ၊ ဌံ။ နအဟောသိ၊
သည်။ န၊ လော။ ပ။ တေရဟိ၊ ဌံ။ အတ္ထိ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်၏။ အဟံ၊ သည်။
တေရဟိ၊ ဌံ။ နတ္ထိ၊ ဖြစ်ဆဲ မဟုတ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။
ဗျာကရေယျ၊ အံ။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝေ၊ ဤသို့။ ပုဋ္ဌော၊
သော်။ ဗျာကရေယျ၊ အံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိတ္တော၊ စိတ္တသည်။
ဘဂဝန္တံ၊ ကိ။ အဝေါစ၊ ၏။ (“ဝေ ပုဋ္ဌော။ ပ။ ဗျာကရေယျ”
ဟူသော စကားကို နိဂုံးအုပ်ခြင်းငှာ ဆိုပြန်သတည်း)။ စိတ္တ၊
စိတ္တ။ တံ၊ သင့်ကို။ ဝေ၊ သို့။ သစေပန ပုစ္ဆေယျ၊ ကုန်အံ။ ကိ၊
ပုစ္ဆေယျ၊ ကုန်သနည်းဟူမူကား။ စိတ္တ၊ စိတ္တ။ တေ၊ ၏။ အတိ၊ တော၊
အတိတ်ဖြစ်သော။ ယော အတ္တပဋိလာဘော၊ သည်။ အဟောသိ၊
ပြီ။ ဟေ၊ သင်၏။ သောဝ အတ္တပဋိလာဘော၊ ထိုအတိတ်ဖြစ်သော
အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်လျှင်။ သစ္စော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊
လော။ အနာဂတော၊ သော။ အတ္တပဋိလာဘော၊ သည်။ မောဗော
သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ သော။ အတ္တပဋိလာဘော၊
သည်။ မောဗော၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ အနာဂတော၊ သော။
ယော အတ္တပဋိလာဘော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ။ တေ၊ ၏။
သောဝ အတ္တပဋိလာဘော၊ ထိုအနာဂတ်ဖြစ်သော အတ္တဘောကို
ရခြင်းသည်လျှင်။ သစ္စော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ လော။ အတိ
တော၊ သော။ အတ္တပဋိလာဘော၊ သည်။ မောဗော၊ သည်။
ဟောတိ၊ လော။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ သော။ အတ္တပဋိလာဘော၊ သည်။
မောဗော၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ တေ၊ ၏။ ဧတေရဟိ၊ ယခု
ဗျက်မှောက်၌။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ သော။ ယော အတ္တပဋိလာဘော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ တေ၊ ၏။ သောဝ အတ္တပဋိလာဘော၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်

(၄၁၆) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဖြစ်သောအတ္တဘောကိုရခြင်းသည်လျှင်။ သစ္စော၊သည်။ ဟောတိ၊
 လော။ အတိတော၊သော။ အတ္တပဋိလာဘော၊သည်။ မောဃော၊
 သည်။ ဟောတိ၊လော။ အနာဂတော၊သော။ အတ္တပဋိလာဘော၊
 သည်။ မောဃော၊သည်။ ဟောတိ၊လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သစေ
 ပုစ္ဆေယျ၊ကုန်အံ့။ ဧဝံပုဋ္ဌော၊ဤသို့မေးသည်ရှိသော်။ စိတ္တ၊စိတ္တ။
 တံ၊သည်။ ကိန္တိ၊အသို့လျှင်။ ဗျာကရေယျ၊အံ့နည်း။ ဣတိ၊ဤသို့။
 ဘဂဝါ၊သည်။ ပုစ္ဆိ၊၏။ ဘန္တေ၊ရား။ မံ၊ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သစေ ပံန
 ပုစ္ဆေယျ၊ ကုန်အံ့။ ကိပုစ္ဆေယျ၊ အဘယ်သို့ မေးကုန်ရာသနည်း
 ဟူမူကား။ စိတ္တ၊စိတ္တ။ တေ၊၏။ ပ။ (အနက်တူပြီ)။ ဣတိ၊ သို့။ သစေ
 ပုစ္ဆေယျ၊ကုန်အံ့။ ဧဝံပုဋ္ဌော၊သော်။ ဘန္တေ၊ရား။ အဟံ၊သည်။ ဧဝံ၊
 သို့။ ဗျာကရေယျ၊အံ့။ ကိဗျာကရေယျ၊အံ့နည်းဟူမူကား။ မေ၊၏။
 အတိတော၊သော။ ယော အတ္တပဋိလာဘော၊သည်။ အဟောသိ၊
 ပြီ။ မေ၊ ၏။ သောဝ အတ္တပဋိလာဘော၊ ထိုအတိတ် ဖြစ်သော
 အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်သာလျှင်။ တသ္မိံသမယေ၊ ထိုအတိတ်
 ဖြစ်သောအတ္တဘောကို ရသောအခါ၌။ သစ္စော၊သည်။ ဇဟာတိ၊
 ၏။ ပ။ (အနက် လွယ်ပြီ)။ အနာဂတော၊ သော။ အတ္တပဋိ
 လာဘော၊ သည်။ မောဃော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဗျာကရေယျ၊အံ့။ ပ။ (“ဧဝံ ပုဋ္ဌော အဟံဘန္တေ ဧဝံ ဗျာကရေယျံ”
 ဟူသောပါဠိကိုကား နိဂုံး အုပ်ခြင်းငှာ တဖန် ဆိုပြန်သတည်း။
 အနက်တူပြီ။ ။ထိုနောင်မှ မြတ်စွာ ဘုရားသည် စိတ္တ၏ဖြေသော
 စကားနှင့်တကွ မိမိဖြေသောစကား၏ နှီးနှောသည်၏ အဖြစ်ကို
 ဖြေခြင်းငှာ “ဧဝမေဝစိတ္တ” အစရှိသော ဒေသနာပါဠိကို မိန့်
 သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား)။

၄၃၉-၄၄၀၊ စိတ္တ၊စိတ္တ။ ဧဝမေဝ၊ သင်ဆိုတိုင်းလျှင်။ ယသ္မိံ
 သမယေ၊ ၌။ ပ။ (ထိုအနက်ကို ဥပမာဖြင့် ပြစေတော် မူလို၍
 “သေယျထာပိစိတ္တ” အစရှိသော ဒေသနာကို မိန့်သတည်း။
 ထိုဒေသနာ၏ အတ္ထကား)။ စိတ္တ၊ စိတ္တ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာ
 အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟုန်ကား။ ဂဝါ၊ မှ။ ဒီရံ၊ သည်။ ဘဝတိ၊

၉-ပေါဠပါဒသုတ္တ-တယောအတ္တပဋိလာဘ (၄၁၇)

ဖြစ်၏။ဒီရမှာ၊ မှ။ ဒမိ၊ နို့ဓမ်းသည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒမိမှာ၊
မှ။ နဝနီတံ၊ ဆီဦးသည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ နဝနီတမှာ၊ မှ။ သပ္ပိ၊
ထောပတ်သည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ သပ္ပိမှာ၊ မှ။ သပ္ပိမဏ္ဍော၊
ထောပတ်ကြည်သည်။ဘဝတိ၊၏။ယသ္မိံသမယေ၊၌။ ဒီရံ၊ သည်။
ဟောတိ၊၏။ တသ္မိံသမယေ၊ ထိုနို့ရည်ဖြစ်သော အခါ၌။ ဒမိတိ
သင်္ခံ၊ နို့ဓမ်းဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။ နေဝ ဂစ္ဆတိ၊မရောက်။
နဝနီတန္တိသင်္ခံ၊ ဆီဦးဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။ န ဂစ္ဆတိ၊
ရောက်။သပ္ပိတိသင်္ခံ၊သို့။နဂစ္ဆတိ၊ ရောက်။ သပ္ပိမဏ္ဍောတိသင်္ခံ၊
ထောပတ်ကြည်ဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်။
တသ္မိံသမယေ၊ထိုနို့ ရည်ဖြစ်သောအခါ၌။ဒီရံတွေဝသင်္ခံ၊နို့ရည်
ဟူသောခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ယသ္မိံသမယေ၊
၌။ဒမိ၊နို့ဓမ်းသည်။ဟောတိ၊၏။ပ။နဝနီတံ၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
သပ္ပိ၊သည်။ဟောတိ၊၏။သပ္ပိမဏ္ဍော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ တသ္မိံ
သမယေ၊ထိုထောပတ်ကြည်ဖြစ်သောအခါ၌။ ဒီရန္တိသင်္ခံ၊နို့ရည်
ဟူသောခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။ နေဝဂစ္ဆတိ၊မရောက်။ဒမိတိသင်္ခံ၊သို့။
နဂစ္ဆတိ၊ရောက်။နဝနီတန္တိသင်္ခံ၊သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ သပ္ပိတိ
သင်္ခံ၊သို့။နဂစ္ဆတိ၊ရောက်။တသ္မိံသမယေ၊ထိုထောပတ်ကြည်ဖြစ်
သောအခါ၌။သပ္ပိမဏ္ဍောတွေဝသင်္ခံ၊သို့သာလျှင်။ဂစ္ဆတိ၊၏။ဝေ
မေဝ၊ထိုအတူလျှင်။စိတ္တ၊စိတ္တ။ ယသ္မိံသမယေ၊၌။ ဩဠာရိကော၊
သော။အတ္တပဋိလာဘော၊သည်။ဟောတိ၊ ၏။ပ။ (အနက်တူပြီ)။
စိတ္တ၊စိတ္တ။ ယာဟိ ဩဠာရိကော အတ္တပဋိလာဘောတိအာဒိဟိ၊
အကြင်ဩဠာရိကောအတ္တပဋိလာဘောအစရှိကုန်သောအမည်တို့
ဖြင့်။ တထာဂတော၊ငါဘုရားသည်။အပရာမသံအပရာမသန္တော၊
တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ပရာမာသတရားတို့ဖြင့် ဖောက်
ပြန်သောအားဖြင့် မစွဲလမ်းမှု၍။ဝေါဟရတိ၊မူ၏။ “ဆိုတော်မူ၏၊
လည်းဟူ” ။ဗုဒ္ဓမာ-ဩဠာရိကောအတ္တပဋိလာဘောတိအာဒိကာ၊
ဤဩဠာရိကော အတ္တပဋိလာဘော အစရှိကုန်သော အမည်တို့
သည်။လောကသမညာ၊သူ့၏သိကြောင်းမျှတို့သာလျှင်တည်း။

(၄၁၀) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

လောကနိရတ္တိယော၊ လူတို့၏ အနက်ကို ထုတ်၍ဆိုကြောင်းမျှတို့ သာလျှင်တည်း။ လောကဝေါဟာရာ၊ လူတို့၏ ခေါ်ဝေါ်ကြောင်း မျှတို့သာလျှင်တည်း။ လောကပညတ္တိယော၊ လူတို့၏ ပညတ်ခြင်း တို့လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ (“အပရာမ သတိတိ” ဟု ပါဠိရှိကြ၏။ မသင့်။ “အပရာမသန္တိ” ဟု ရှိသော ပါဠိသာ အဋ္ဌကထာနှင့်ညီသောကြောင့်သင့်၏)။

၄၄၁။ ဧဝံဝစနေ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ပေါဠပါဒေါ၊ သော။ ပရိဗ္ဗာဇတော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓမ္မ ဒေသနာ၊ သည်။ (နှစ်ပုဒ်ထည့်ပါ)။ အဘိက္ကန္တံ၊ အလွန် နှစ်လို ဖွယ်ရှိ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓမ္မဒေသနာ၊ သည်။ အဘိက္ကန္တံ၊ ၏။ ပ။ (သေယျထာပိ အစရှိသောပါဠိကား အနက် ရှေ့နှင့်တူပြီ)။

စိတ္တဟတ္ထိသာရိပုတ္တဥပသမ္ပဒါ

၄၄၃။ ဟတ္ထိသာရိပုတ္တော၊ ဆင်ထိန်းသားဖြစ်သော။ စိတ္တော၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သန္တိကော၊ ဌ။ ပဗ္ဗဇံ၊ သာမဏေ ရဟန်း၏ အဖြစ်ကို။ အလတ္တ၊ ရပြီ။ ဥပသမ္ပဒံ၊ ပဉ္စင်း၏ အဖြစ်ကို။ အလတ္တ၊ ပြီ။ အစိရူပသမ္ပန္နော၊ ပဉ္စင်းဖြစ်၍မကြာမြင့်သေးသော။ အာယသ္မာ၊ ရှည်သောအသက်ရှိသော။ ဟတ္ထိသာရိပုတ္တော၊ ဆင်ထိန်းသား ဖြစ်သော။ စိတ္တော၊ သည်။ (ဝိဟာသိဌ္ဇစပ်)။ ဝုပကဋ္ဌော၊ ဆိတ်ငြိမ် ရာ အရပ်သို့ကပ်၍။ အပ္ပမုတ္တော၊ မခေမလျော့သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အဘတာပီ၊ ပြင်းစွာသောလုံ့လရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဟိတတ္တော၊ နိဗ္ဗာန်သို့လွတ်သောစိတ်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဝိဟရန္တော၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ (ဝိဟာသိဌ်ချည်းစပ်လေ)။ နစိရသေဝ၊ မကြာမြင့် မိလျှင်။ ယဿ၊ အကြင်အရဟတ္တဖိုလ်၏။ အတ္ထာယ၊ ၄။ ကုလပုတ္တော၊ ကောင်းသော အကျင့်ရှိကုန်သော အမျိုးကောင်းသားတို့သည်။ သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်းစွာလျှင်။ အဂါရသ္မာ၊ လူ၏ဘောင်မှ။ အန

၁၀-သုဘသုတ္တ-သုဘမာဏဝတ္ထု (၄၁၉)

ဂါရိယံ၊ ရဟန်းသောဝံ။ ပဗ္ဗဇ္ဇန္တိ၊ ရဟန်းပြုကုန်၏။ အနုတ္တရံ၊
 မိမိထက်လွန်သောတရားမရှိထသော။ မြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ၊
 မြတ်သော အကျင့်၏ အဆုံးဖြစ်သော။ တံ-အရဟတ္တဖလံ၊ ကို။
 ဒိဋ္ဌဝေဓမ္မေ၊ ဌ်လျှင်။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ-အဘိညာယ၊
 ထူးသောပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်ဖြင့်။ သစ္စိကံတွာ၊ ဤ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊
 ရောက်၍။ ဝိဟာသိ၊ ။ (“ဒီကာဇာတိ” အစရှိသော ဒေသနာကို
 ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၏အာရုံကိုပြခြင်းငှါ မိန့်သတည်း။ ထိုဒေသနာ
 ၏ အတ္ထကား)။ ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ ဒီကာ၊ ကုန်ပြီ။ မြဟ္မ
 စရိယံ၊ မဂ်တည်းဟူသောမြတ်သော အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ ကျင့်အပ်
 ပြီ။ ကရဏီယံ၊ ပြုအပ်သောတဆယ့်ခြောက်ပါးသောကိစ္စကို။ ကတံ၊
 ပြုအပ်ပြီ။ အပရံပုန၊ တဖန်။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော
 ကိစ္စအကျိုးငှါ။ မေ၊ အား။ မဂ္ဂဘာဝနာကိစ္စံ၊ သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိပြီ။
 တနည်းကား၊ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ခန္ဓာအစဉ်မှ။
 အပရံ၊ တပါးသော။ ခန္ဓသန္တာနံ၊ သည်။ မေ၊ အား။ နအတ္ထိ။
 မရှိပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အပ္ပညာသိ၊ သိပြီ။ အာယသ္မာ၊ သော။
 ဟတ္ထိသာရိပုတ္တော၊ သော။ စိတ္တော၊ သည်။ အရဟတံ-အရဟန္တာ
 နံ၊ တို့တွင်။ အညတရော၊ တယောက်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
 (ခေါ်ပနကား ပဒါလင်္ကာရတည်း)။

နဝမံ၊ သော။ ပေါဠပါဒသုတ္တံ၊ သည်။
 နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၁၀-သုဘသုတ္တ
 သုဘမာဏဝတ္ထု

၄၄၄။ ဘန္တေ ကဿပပ။ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤသုဘသုတ်ကို။ မေ-
 မယာ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ။ သန္တိကာ၊ အထံတော်မှ။ ဧဝံ
 ဇကေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ သုတံ-ဥပလက္ခိတံ၊ မှတ်လိုက်ရ၏။
 ကေံ၊ သော။ သမယံ၊ ဌ်။ အာယသ္မာ၊ သော။ အာနန္ဒော၊

(၄၂၀) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

အာနန္ဒာသည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဌ။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊ ၏။ အာရာမေ၊
 ဌ။ ကာရိတေ၊ ပြုစေအပ်သော။ ဇေတဝနေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်း
 တော်၌။ ဘဂဝတိ၊ သည်။ အစိရပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၍ မကြာ
 မြင့်မီ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တေနခေါပနသမယေန၊ ဌ။ သုဘော၊ သော။
 “ကောင်းသောအဆင်းရှိသော၊ လည်းဟူ”။ တောဒေယျပုတ္တော၊
 တောဒေယျပုတ္တား၏ သားဖြစ်သော။ မာဏဝေါ၊ လုလင်သည်။
 (ဒေါဒေယျပုတ္တောဟူ၍လည်းပါဌ်ရှိ၏။ အဋ္ဌကထာ၌တောဒေယျ
 ပုတ္တောဟူရှိ၏။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဌ။ ကေနစိဒေဝ၊ တစုံတခုလျှင်
 ဖြစ်သော။ ကရဏိယေန၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

၄၄၅။ အထခေါ၊ ဌ။ သုဘော၊ သော။ တောဒေယျပုတ္တော၊
 သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ အညတရံ၊ တယောက်သော။ မာဏဝံ၊
 ကို။ အာမန္တေသိ၊ ခေါ်၏။ ကိံ အာမန္တေသိ၊ အသို့ခေါ်သနည်း
 ဟူမူကား။ မာဏဝ၊ လင်။ တံ၊ သည်။ ဧဟိ၊ လှည့်။ ယေနယတ္ထ၊
 ဌ။ သမဏော၊ ရဟန်းဖြစ်သော။ အာနန္ဒော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
 ဘေနတတ္ထ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမ၊ ကပ်လေလော့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။
 မမ၊ ၏။ ဝစနေန၊ ဖြင့်။ သမဏံ၊ ရဟန်းဖြစ်သော။ အာနန္ဒံ၊ ကို။
 အပ္ပါဗာဝံ၊ အနာမရှိခြင်းကို။ အပ္ပါတင်္ဂံ၊ ဆင်းရဲမရှိခြင်းကို။
 လဟုဋ္ဌာနံ၊ လျင်စွာထိုင်ခြင်းကို။ ဗလံ၊ ခွန်အားနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို။
 ဖာသုဝိဟာရံ၊ ချမ်းသာစွာ နေခြင်းကို။ ပုစ္ဆ၊ မေးလေလော့။
 သုဘော၊ သော။ တောဒေယျပုတ္တော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။
 ဘဝန္တံ အာနန္ဒံ၊ အရှင်အာနန္ဒာကို။ အပ္ပါဗာဝံ၊ ကို။ ပ။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေဟိ၊ လော့။ ဧဝ္ဗ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒေဟိ၊ ဆိုလေ
 လော့။ ကိံ ဝဒေသိ၊ အသို့ဆိုရအံ့နည်းဟူမူကား။ သာဓု-အာယာ
 စာမိ၊ ငါတောင်းပန်ပါ၏။ ဘဝံ အာနန္ဒော၊ သည်။ ယေန-ယတ္ထ၊
 ဌ။ သုဘဿ၊ သော။ တောဒေယျပုတ္တဿ၊ သော။ မာဏဝဿ၊ ၏။
 နိဝေသနံ၊ အိမ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေန တတ္ထ၊ သို့။ အနုကမ္ပံ၊ သနား
 ခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဥပသင်္ကမတုကိရ၊ ကပ်တော်
 မူလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာမန္တေသိ၊ ၏။

၁၈-သုဘသုတ္တ-သုဘမာဏဝတ္ထု (၄၂၁)

၄၄၆။ ဘော၊ အရှင်။ ဧဝံသာဓု၊ ကောင်းပြီ။ ဣတိခေါ၊ ဤသို့။ သောမာဏဝကော၊ သည်။ သုဘဿ၊ သော။ တောဒေယျပုတ္တဿ၊ သော။ မာဏဝကဿ၊ န။ ဝစနံ၊ ကိုပုဂ္ဂိုလ်သုဏိတွာ၊ ဝန်ခံ၍။ ယေန ယတ္ထ၊ ဤ။ အာယသ္မာ၊ သော။ အာနန္ဓော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ န။ တေန တတ္ထ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ န။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ အာယသ္မတာ၊ ရှည်သောအသက်ရှိသော။ အာနန္ဓော၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သမ္မောဒိ၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာပြောဟော၏။ သမ္မောဒနိယံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သော။ သာရဏီယံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံးအောက်မေ့အပ်သောစကားကို။ ဝီတိသာရေတွာ၊ ပြီးဆုံးစေ၍။ ပ။

၄၄၇။ ဧဝံသို့။ ဝုပ္ပောသော်။ အာယသ္မာ၊ သော။ အာနန္ဓော၊ သည်။ တံမာဏဝကံ၊ ထိုလူလင်ငယ်ကို။ အဝေါစ၊ န။ ကိံ အဝေါစ၊ နည်းဟူမူကား။ မာဏဝက၊ ငယ်။ အကာလောခေါ၊ အခါမဟုတ်သေး။ အဇ္ဈ၊ ယနေ။ “ယခုလည်းဟူ”။ မေ-မယာ၊ သည်။ ပီတာ၊ သောက်အပ်သော။ ဘေသဇ္ဇမတ္တာ၊ အနည်းငယ်သောဆေးသည်။ အတ္ထိ၊ န။ သွေပိ၊ နက်ဖြန်လည်း။ ကာလဉ္စ၊ လျောက်ပတ်သော အခါကိုလည်းကောင်း။ သမယဉ္စ၊ ဓာတ်လေးပါးညီညွတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ “ဓာတ်လေးပါး မျှခြင်းကို လည်းကောင်း၊ လည်းဟူ”။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ အပေဝနာမ-ဥပသင်္ကမေယျာမ၊ ကပ်နိုင်ကုန်ငြားအံ့လည်းမသိ။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ န။ ဘော၊ အရှင်ဘုရား။ ဧဝံသာဓု၊ ကောင်းပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သောမာဏဝကော၊ သည်။ အာယသ္မတော၊ သော။ အာနန္ဓဿ၊ န။ ဝစနံ၊ ကို။ ပုဂ္ဂိုလ်သုတွာ၊ ၍။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ သုဘံ၊ သော။ တောဒေယျပုတ္တံ၊ သော။ မာဏဝံ၊ ကို။ ဧဝံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ န။ ကိံ အဝေါစ၊ နည်းဟူမူကား။ မယံ၊ ထိုသည်။ (အဝေါစုမှာဥစပ်)။ ဘောတော၊ အရှင်၏။ ဝစနေန၊ ဖြင့်။ ဘဝန္တံ အာနန္တံ၊ အရှင်အာနန္ဒာကို။ ပ။ (အဝေါစုမှာဥစပ်)။ သုဘော၊ သော။ တောဒေယျပုတ္တော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ ဘဝန္တံ အာနန္တံ၊

(၄၂၂) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကို။ပ။(ပုစ္ဆတိဉ္စစင်)။ဝေဇ္ဇ၊ညှိလည်း။ ဝဒေတိ၊ ၏။ ကိ°ဝဒေတိ၊
 နည်းဟူမူကား။ သာဓုအာယာစာမိ၊ ငါတောင်းပန်ပါ၏။ ဘဝံ
 အာနန္ဒော၊ သည်။ပ။ အနုဏမ္ပံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဥပသင်္ကမတု
 ကိရ၊ ကပ်တော်မူစေချင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါရမ္မာ၊ ဆိုကုန်ပြီ။
 ဧဝံဝစနေ၊ ကို။အမေဟိ၊ တို့သည်။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ သောသမဏော၊
 သော။အာနန္ဒော၊ သည်။မံ၊ ကို။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။
 ကိ အဝေါစ၊ နည်းဟူမူကား။မာဏဝက၊ လုလင်။ပ။ ဥပါဒါယ၊ ၍။
 အပ္ပေဝနာမဥပသင်္ကမေယျာမ၊ ကုန်ငြားအံ့လည်းမသိ။ ဣတိ၊ သို့။
 အဝေါစ၊ ၏။ဘော၊ အရှင်။သောဘဝံအာနန္ဒော၊ သည်။ ယတော
 ယံဩကာသံ၊ အကြင်အခွင့်ကို။ သွာတနာယ၊ နက်ဖြန်အလိုငှါ။
 ဥပသင်္ကမနာယ၊ ကပ်ခြင်းငှါ။ အကာသိ၊ ၏။ တံဩကာသကမ္ပံ၊
 ထိုအခွင့်ကို။ ဧတ္တာဝတာပိ၊ ဤမျှသော အပ္ပေဝနာမသွေပိ
 ဥပသင်္ကမေယျာမကာလဉ္စ သမယဉ္စ ဥပါဒါယ'' စသောစကား
 ဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ကတမေဝ၊ ပြုအပ်ပြီးသလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 မာဏဝကော၊ လုလင်ငယ်သည်။ သုဘံ၊ သော။ တောဒေယျ
 ပုတ္တံ၊ သော။ မာဏဝံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ဆိုလေ၏။

၄၄၇။ ။ပ။(ဤသို့သမ္ပန်။ အထခေါစသည် အနက်လွယ်၏)။
 အာယသ္မန္တံ၊ သော။ အာနန္တံ၊ ကို။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။
 ကိ°အဝေါစ၊ နည်းဟူမူကား။ ဘဝံ အာနန္ဒော၊ သည်။ တဿ-
 ဂေါတမဿ၊ ထိုအရှင်ဂေါတမ၏။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်စွာသော ညဉ့်
 ပတ်လုံး။ဥပဋ္ဌာကော၊ အလုပ်အကျွေးတည်း။ သန္တိကာမာဝစရော၊
 အထံ၌ကျင်လည်သောသူတည်း။ သမိပစာရိ၊ အနီး၌ ကျင်လည်
 သောသူတည်း။ သောဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ ယေသံ ဓမ္မာနံ၊
 တို့၏။ ဝဏ္ဏဝါဒိ၊ ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။
 ယတ္ထစ ယေသုဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ဣမံ ဇနတံ၊ ဤ လူအပေါင်းကို။
 သမာဒပေသိ၊ ဆောက်တည်စေ၏။ နိဝေသေသိ၊ နှလုံးသွင်းစေ၏။
 ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ တည်စေ၏။ တေသံဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဧတံပတိဋ္ဌာန
 ကာရဏံ၊ ထိုသို့တည်ကြောင်းကို။ ဘဝံအာနန္ဒော၊ သည်။ ဇာနေယျ၊

၏။ ဘော အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ သော ဘဝံဂေါတမော၊ သည်။
 ကတမေသာနံ၊ အဘယ်မည်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊
 ကျေးဇူးကိုချီးမွမ်းလေ့ရှိသည်။ အဟောသိ၊ နည်း။ ကတ္ထစ-ကေသု
 ဓမ္မေသု၊ အဘယ်တရားတို့၌။ ဣမံဇနတံ၊ ကို။ သမာဒပေသိ၊ နည်း။
 နိဝေသေတိ၊ နှလုံးသွင်းစေသနည်း။ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ တည်စေ
 သနည်း။ ဣတိ-တံဝစနံ၊ ကို။ အဂေါစ၊ ၏။ (ဤသို့ သုဘ
 လုလင်မေးသည်ရှိသော် အာနန္ဒာထေရ်သည် ပိဋကတ်သုံးပုံကို
 သုံးပါးသော ခန္ဓာတို့ဖြင့် ပေါင်း၍ ပြတော်မူလို၍ “တိဏ္ဏံ ခေါ်”
 အစရှိသောဒေသနာကိုမိန့်သတည်း။ ထိုဒေသနာ၏အတ္ထကား။)

၄၄၉။ မာဏဝ၊ လုလင်။ သော ဘဝံဂေါတမော၊ သည်။
 တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ သည်။ အဟောသိ၊
 ၏။ ဧတ္ထစ-ဧတေသု တိသု ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ဣမံဇနတံ၊ ကို။ သမာဒ
 ပေသိ၊ ၏။ နိဝေသေသိ၊ ၏။ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ ၏။ ကတမေသံ၊
 အဘယ်မည်ကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဝဏ္ဏ
 ဝါဒီ၊ သည်။ အဟောသိ၊ နည်းဟူမူကား။ အရိယဿ၊ မြတ်သော။
 သီလက္ခန္ဓဿ၊ သီလကျေးဇူး၏ လည်းကောင်း။ အရိယဿ၊
 သော။ သမာဓိက္ခန္ဓဿ၊ ၏လည်းကောင်း။ အရိယဿ၊ သော။
 ပညာက္ခန္ဓဿ၊ ၏လည်းကောင်း။ မာဏဝ၊ လုလင်။ တိဏ္ဏံ၊
 ကုန်သော။ ဣမေသံခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ သောဘဂဝါ၊ သည်။ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊
 သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ဧတ္ထစ-ဧတေသု တိသုပိခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ပ။
 ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊
 ဖြေတော်မူ၏။

သီလက္ခန္ဓ

၄၅၀။ ဘော အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ သော ဘဝံ ဂေါတမော၊
 သည်။ ယဿအရိယသီလက္ခန္ဓဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ သည်။ အဟော
 သိ၊ ၏။ ယတ္ထစ-ယသ္မိံ အရိယသီလက္ခန္ဓေ၊ ၌။ ဣမံဇနတံ၊ ကို။ ပ။
 ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ ၏။ အရိယော၊ သော။ သောသီလက္ခန္ဓော၊ သည်။

(၄၂၄) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကတမောပန၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ညူဘော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ပ။

အမှာ ဤသို့ လုလင်မေးသည့် ရှိသော် အရှင် အာနန္ဒာ ထေရ်သည် ဘုရားဖြစ်ခြင်းကို ပြ၍ အစဉ် ဖြစ်သော တရားကို ဟောတော်မူလို၍ အစဉ် အားဖြင့် ဘုရားဟောတော် မူသောနည်းဖြင့်လျှင် “ဣဒ မာဏဝ တထာဂတော” အစရှိသော ပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား သာမညဗလသုတ် မြဟ္မဇာလသုတ်တို့၌ ဆိုအပ်ပြီးသော အတ္ထယောဇနာနှင့် တူပြီ။ သာမညဗလသုတ် မြဟ္မဇာလသုတ်တို့၌ ယောဇနာ ပြီးသော အနက်အတိုင်း ယောဇနာလေ။

၄၅၃။ ဧတ္ထ၊ ဤဘုရားသာသနာတော်၌။ သီလက္ခန္ဓာတော၊ သီလက္ခန္ဓာထက်။ (အပါဒါနိထညှိပါ)။ ဥတ္တရိ၊ လွန်။ ကရဏီယံ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်။ အတ္ထိစေဝ-အတ္ထိယေဝ၊ ရှိသလျှင် ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာနန္ဒော၊ သည်။ အဝေါ၊ မိန့်၏။ ဧဘောအာနန္ဒ၊ နှာ။ သာသနံ၊ သည်။ အစ္စရိယံ၊ အံ့ဖွယ်ရှိစွတကား။ ဘောအာနန္ဒ၊ နှာ။ အတ္တုတံ၊ မဖြစ်စဘူးသော သဘောသည်ဖြစ်စွတကား။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အစ္စရိယံ၊ အံ့ဖွယ်ရှိသနည်းဟူမူကား။ ဘောအာနန္ဒ၊ နှာ။ အရိယော၊ သော။ သောသီလက္ခန္ဓော၊ သည်။ (အယံကား နိပါတ်သာ အနက်မရှိ)။ ပရိပုဏ္ဏော၊ အလုံးစုံပြည့်စုံ၏။ အပရိ ပုဏ္ဏော၊ သည်။ နောဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဘောအာနန္ဒ၊ နှာ။ အဟံ၊ သည်။ ဧဝံပရိပုဏ္ဏံ၊ သော။ အရိယံ၊ သော။ သီလက္ခန္ဓံ၊ ကို။ ဣတော၊ ဤဘုရား သခင်သာသနာတော်မှ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ကုန်သော။ အညေသု၊ ကုန် သော။ သမဏဗြာဟ္မဏေသု၊ တို့၌။ နသမနုပဿာမိ၊ မြင်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံသာသနံ၊ သည်။ အစ္စရိယံ၊ စွတကား။ (အဘယ် ကြောင့် ဤသို့ပြည့်စုံသော မြတ်သော သီလက္ခန္ဓာကို ဤသာသနာ တော်မှ အပဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ မမြင်ရလေသနည်း ဟူသောစောဒနာကိုဖြေခြင်းငှါ “ဧဝံပရိပုဏ္ဏံ” အစရှိသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား)။ ဘောအာနန္ဒ၊ နှာ။ ဣတော၊

မှ။ ဗဟိဒ္ဓါ။ အပဖြစ်ကုန်သော။ အညေ၊ တပီးကုန်သော။ ယေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ဧဝံ ပရိပုဏ္ဏံ၊ သော။ အရိယံ၊ သော။ သီလက္ခန္ဓံ၊ သီလက္ခန္ဓကို။ အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ သမနုပဿယျ၊ ရှုကုန် ရာ၏။ တေသမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ထိုသာသနာမှ အပဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ တာဝတကေနေဝ၊ ထိုထို အတိုင်းအရှည် ရှိသော သီလက္ခန္ဓာမျှသာလျှင်။ (အတ္တမနာ၌စင်)။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤ မျှသာ အတိုင်းအရှည်ရှိသော သီလက္ခန္ဓာဖြင့်။ သာမညံ၊ ရဟန်း၏ အမည်သည်။ အလံပရိပုဏ္ဏံ၊ ပြည့်စုံပြီ။ ဧတ္တာဝတာ၊ မြင့်။ တုမေဟိ၊ သင်တို့သည်။ သာမညံ၊ ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ နော-အမေဟိ၊ ငါတို့ သည်။ သာမညတ္ထော၊ ရဟန်း၏အကျိုးကို။ အနုပ္ပတ္ထော၊ အစဉ် ရောက်ပြီ။ ဣတော၊ ဤသီလက္ခန္ဓထက်။ (အပါဒါန်ထည့်)။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ကရဏီယံ၊ အားထုတ်အပ်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသည်။ နော၊ ငါတို့အား။ နတ္ထိ၊ ပြီ။ ဣတိမနသိကတွာ၊ ရှိ။ အတ္တမနာ၊ နှစ် လိုသော စိတ်ရှိကုန်သည်။ အဿု ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အထ စ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဘဝံအာနန္ဒော၊ သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤဘုရားသာသ နာ၌။ သီလက္ခန္ဓာတော၊ ထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ကရဏီယံ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စ သည်။ အတ္ထိစေဝ-အတ္ထိယေဝ၊ ရှိသလျှင်ကတည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာဟာ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတော၊ မှ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ကုန်သော။ အညေသု၊ သော။ သမဏဗြာဟ္မဏေသု၊ တို့၌။ ဧဝံပရိပုဏ္ဏံ၊ သော။ အရိယံ၊ သော။ သီလက္ခန္ဓံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ နသမနုပဿာမိ၊ မမြင်။ ဣတိ၊ သို့။ သုဘော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ အဝေါ၊ စ၏။

သမာဓိက္ခန္ဓ

၄၅၄။ ဘောအာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ သောဘဝံ ဂေါတမော၊ သည်။ ယဿ သမာဓိက္ခန္ဓဿ၊ အကြင် မြတ်သော သမာဓိက္ခန္ဓ၏။ ဝဏ္ဏ ဝါဒိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယတ္ထစ-ယသ္မိံ သမာဓိက္ခန္ဓေ၊ ၌။ ဣမံ ဇနတံ၊ ကို။ သမာဒပေသိ၊ ၏။ နိဝေသေသိ၊ ၏။ ပတိပဋ္ဌာပေသိ၊ ၏။ အရိယော၊ သော။ သမာဓိက္ခန္ဓော၊ သည်။ ကတမော ပန၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သုဘော၊ သော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ (ထိုသုဘ

(၄၂၆) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

လုလင်မေးသော ပုစ္ဆာကို ဘုရားဟောတော်မူသော နည်းဖြင့်
 ဖြေတော်မူလို၍ “ဣထဗ္ဗမာဏဝံ” အစရှိသော ဒေသနာကို
 အရှင်အာနန္ဒာမိန့်သတည်း။ ။ ထိုဒေသနာ၏ အတ္ထကား)။ ။
 မာဏဝါ၊ လုလင်။ ကထဗ္ဗ-ကေနကာရဏေန၊ ဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။
 ဣန္ဒြိယေသု၊ မနိန္ဒြိယျင် ခြောက်ခုမြောက်ရှိကုန်သော ဣန္ဒြိယံ။
 ဂုတ္တဒ္ဓါ၊ ဝေ၊ စောင့်ရှောက်အပ်သော ဒွါရရှိသည်။ ဟောတိ၊ နည်း
 ဟူမူကား။ မာဏဝါ၊ လုလင်။ ဣမ-ဣမသ္မိံ သာသနေ၊ ဤ။ ဘိက္ခု၊
 သည်။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ဤ။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ၊ ဣတ္ထိနိမိတ်၊
 ပုရိသနိမိတ်ကို ယူလေ့ရှိသည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။ အနုဗ္ဗနဂ္ဂါဟိ၊
 ခြေ၊ လက် အစရှိသော သဏ္ဍာန်ကို ယူလေ့ရှိသည်။ နဟောတိ၊
 မဖြစ်။ ယတွာမိကရဏံ-ယတောအမိကရဏံ၊ အကြင် စက္ခုန္ဒြေကို
 မစောင့်ခြင်းကြောင့်။ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ ကို။ အသံဝုတံ၊ မစောင့်မူ၍။
 ပိဟရန္တံ၊ နေသော။ နေံဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို။ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ၊
 အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်
 သော။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 အန္တာသဝေယျ၊ အဖန်တလဲလဲ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။ တဿစက္ခုန္ဒြိ-
 ယဿ၊ ကို။ သံဝရာယ၊ စောင့်ခြင်းငှာ။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏။ စက္ခုန္ဒြိ-
 ယံ၊ ကို။ ရက္ခတိ၊ ၏။ စက္ခုန္ဒြိယေ၊ ဤ။ သံဝရံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။
 ပ။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ အရိယေန၊ သော။ ဣန္ဒြိယသံဝရေန၊ နှင့်။
 သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိ၏ ခန္ဓာပဉ္စကကို
 စွန့်၍ဖြစ်သော။ အဗျာသေကသုခံ၊ ကာမဂုဏ်နှင့် မရောသော
 ချမ်းသာကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။ မာဏဝါ၊ လုလင်။ ဝေဝေါ၊
 သို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။

၄၅၇။ အရိယာယ၊ မြတ်သော။ ဣမာယ သန္တုန္ဒြိယာ၊ ဤ
 ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။ ပိပိတ္ထံ၊
 ဆိုတ်ငြိမ်သော။ သေနာသနံ၊ သို့။ ဘဇတိ၊ ကပ်၏။ တုနည်းကား၊
 သေနာသနံ၊ ကို။ ဘဇတိ၊ မှိဝ်၏။ (ထိုဆိုတ်ငြိမ်သော ကျောင်းကို
 ပြတော်မူလို၍ “အရညံ ရုက္ခမူလံ” အစရှိသော ပါဠိကို မိန့်

သတည်း။ ။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထကား) ။ ။ အရညံ၊ တောကိုလည်း
 ကောင်း။ ရုက္ခမူလံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပဗ္ဗတံ၊ ကိုလည်းကောင်း။
 ကန္တရံ၊ နက်စွာသောချောက်ကိုလည်းကောင်း။ ဝိရိဂုဟံ၊ ကောင်
 ခေါင်းကို လည်းကောင်း။ သုသာနံ၊ သုသာန်ကို လည်းကောင်း။
 ဝနပတ္တံ၊ တောချိုကို လည်းကောင်း။ အဗ္ဗောကာသံ၊ လွင်တီး
 ခေါင်ကို လည်းကောင်း။ ပလာလပုဉ္ဇံ၊ ကောက်ရိုး စုကိုလည်း
 ကောင်း။ ဘဇတိ-သေဝတိ၊ ။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ (အကြွင်းကို
 သာမညဗလသုတ်၌ ယောဇနာပြီးသော အနက်အတိုင်း ယော
 ဇနာပါလေ။ စိုးစဉ်းခဲရာကိုသာ ယောဇနာအံ့) ။

၄၆၇။ အဘိသန္ဓေတိ၊ စွတ်စို၏။ ပရိသန္ဓေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင်
 စွတ်စို၏။ ပရိပူရေတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စေ၏။ ပရိပူရတိ၊
 ထက်ဝန်းကျင်နွံစေ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ကာယဿ၌စပ်)။
 သဗ္ဗာဝတော၊ အလုံးစုံသော သဘောရှိသော။ ကာယဿ၊ ။ ။
 ဝိဝေကဇေန၊ နိဝရဏမှ ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတိသုခေန၊
 ပီတိသုခဖြင့်။ အပ္ပုဋ်၊ မနွံသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော အရပ်သည်။
 နဟောတိ၊ မဖြစ်။ မာဏဝ၊ လုလင်။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမည်
 သည်ကား။ ဒက္ခော၊ လိမ္မာစွာသော။ နှာပကောဝါ၊ ရေချိုး
 သမားသည် လည်းကောင်း။ နှာပကန္တေဝါသီဝါ၊ ရေချိုးသမား
 တပည့်သည်လည်းကောင်း။ ကံသထာလေ၊ ကြေးခွက်၌။ နှာနိယ
 စုဏ္ဏာနိ၊ ကသယ်မှုန့်တို့ကို။ အာကိရိတွာ၊ ထည့်၍။ ဥဒကေန၊ ဖြင့်။
 ပရိပ္ပေသကံ-ပရိပ္ပေသကံ၊ ဖျန်း၍ဖျန်း၍။ သန္ဓေယျ၊ စွတ်ရာ၏။
 တဿ၊ ထိုရေချိုးသမား၏။ သာနှာနိယစုဏ္ဏိ၊ ထိုရေချိုးကသယ်
 မှုန့်သည်။ သ္မေဟာနုဂတာ၊ ရေဟူသော အစေးသို့ အစဉ်လိုက်
 သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ။ သ္မေဟပရေတာ၊ ရေဟူသော အစေးဖြင့်
 နှံသည်။ အဿဘဝေယျ၊ ။ သန္တရုဗာဟိရာ၊ အတွင်းအပနှင့်တကွ
 သော အရပ်သည်။ သ္မေဟေန၊ ရေဟူသော အစေးဖြင့်။ ဖုဠာ၊
 နှံသည်။ အဿဘဝေယျ၊ ။ ပဂ္ဂရံ၊ ယိုစီးသည်။ နစဟောတိ
 ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ မာဏဝ၊ လုလင်။ မ။ ဣဒမ္ဘိ-အယဗ္ဗိ

(၄၂၀) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သမာဓိကွဏ္ဍောပိ၊ ဤ ပဌမဇ္ဈာန် တည်းဟူသော သမာဓိကွန်
သည်လည်း။ သမာဓိသို့၊ သမာဓိကွန်-အပေါင်း၌။ အဿဘိက္ခု
နော၊ ထိုရဟန်း၏။ ဧကော၊ သော။ သမာဓိကွဏ္ဍော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ပ။

၄၆၈။ မာဏဝါလုလင်။ သေယျထာပိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း
ဟူမူကား။ ဥဒ္ဓိတောဒကော၊ ထက်ဝန်းကျင်သော အရပ်မှ စိမ့်၍
ထွက်သော။ ဥဒကရဟဒေါ၊ ရေအိုင်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တနည်း၊ ကား။
ဥဒကရဟဒေါ၊ သည်။ ဥဒ္ဓိတောဒကော၊ ထက်ဝန်းကျင်သော
အရပ်မှ စိမ့်၍ထွက်သော ရေရှိ၏။ တဿ-ဥဒက ရဟဒဿ၊ ၏။
ပုရတ္ထိမာယ၊ သော။ ဒိသာယ၊ ၌။ ဥဒကဿ၊ ၏။ အာယမုခံ၊
လာရာအဝသည်။ “ဝင်ရာအဝသည်၊ လည်းဟူ”။ နေဝအဿ၊
မဖြစ်။ပ။ ဒေဝေါ၊ မိုးသည်လည်း။ ကာလေန ကာလံ၊ အခါ
ခပ်သိမ်း။ သမ္မာဓာရံ၊ ထန်စွာသော မိုးရေကို။ နအနုပဝစ္ဆေယျ၊
မသွင်းရာ။ အထခေါ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက်။ တမှာဥဒကရဟဒေါ၊ ထို-
ရေအိုင်မှ။ သီတာ၊ အေးမြစွာသော။ ဝါရိဓာရာ၊ ရေအယဉ်သည်။
ဥဒ္ဓိဇ္ဇိတွာ၊ အထက်သို့တက်၍။ တမေဝဥဒကရဟဒံ၊ ကို။ သီတေန၊
အေးမြစွာသော။ ဝါရိနာ၊ ရေဖြင့်။ အဘိသန္ဓေယျ၊ စွတ်စိုရာ၏။
ပရိသန္ဓေယျ၊ ထက်ဝန်းကျင်စွတ်ရာ၏။ ပရိပူရေယျ၊ ထက်ဝန်းကျင်
ပြည့်စေရာ၏။ ပရိပ္ပူရေယျ၊ ထက်ဝန်းကျင်၌စေရာ၏။ သဗ္ဗာဝတော၊
အလုံးစုံနှင့် ပြည့်စုံသော။ အဿဥဒကရဟဒဿ၊ ၏။ သီတေန၊
အေးမြစွာသော။ ဝါရိနာ၊ ဖြင့်။ အပ္ပုရံ၊ မန့်၊ သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခု
သော အရပ်သည်။ နအဿ၊ မရှိ။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ပ။

၄၆၉။ မာဏဝါလုလင်။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ဥပ္ပလိနိယံဝါ၊
ကြာညိုကြာနီကြာဖြူတော၌ လည်းကောင်း။ ပဒုမိနိယံဝါ၊ ကြာပဒု
မာတော၌လည်းကောင်း။ ပုဏ္ဏရိကိနိယံဝါ၊ ကြာပုဏ္ဏရိကတော၌
လည်းကောင်း။ အပ္ပေကစ္စာနိ၊ အချိုကုန်သော။ ဥပ္ပလာနိဝါ၊
ကြာညိုကြာနီကြာဖြူတို့သည်လည်းကောင်း။ ပဒုမာနိဝါ၊ တို့သည်
လည်းကောင်း။ ပုဏ္ဏရိကာနိဝါ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ ဥဒကော၊

၁၀-သုဘသုတ္တ-သမာဓိက္ခန္ဓ

(၄၂၉)

၌။ ဇာတာနိ၊ ကုန်၏။ ဥဒကော၌။ သံဝဇာနိ၊ ပွားကုန်၏။ “ကြီးကုန်၏၊ လည်းဟူ”။ ဥဒကာနုဂ္ဂတာနိ၊ ရေမှအထက်သို့ မတက်ကုန်။ အန္တော၌။ နိမုဂ္ဂပေါသီနိ၊ နစ်လျက်ပွားကုန်၏။ တာနိ၊ တို့သည်။ ယာဝအဂ္ဂါနိစ၊ တိုင်အောင် လည်းကောင်း။ ယာပေလ္လာနိစ၊ တိုင်အောင်လည်းကောင်း။ သီတေန၊ သော။ ဝါရိနာ၊ ဖြင့်။ အဘိသန္ဓာနိ၊ စွတ်ကုန်၏။ ပုသဗ္ဗာဝတံ၊ ကုန်သော။ အဿ၊ ၏။ ဥပ္ပလာနံဝါ၊ တို့၏လည်းကောင်း။ ပ။ အပ္ပုဋ်၊ သော။ ကိဉ္ဇိ၊ တစုံတခု သောအရပ်သည်။ နအဿ၊ မရှိ။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ပ။ ပရိသုဒ္ဓေန၊ သော။ ပရိယောဒါတေန၊ အရောင်နှင့်ပြည့်စုံသော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ ဖရိတွာ၊ ရှိ။ နိသိန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ (ကာယသံဗ္ဗစပ်)။ သဗ္ဗာဝတော၊ သော။ ကာယဿ၊ ၏။ ပရိသုဒ္ဓေန၊ သော။ ပရိယောဒါတေန၊ သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ အပ္ပုဋ်၊ သော။ ကိဉ္ဇိ၊ သည်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။ ပ။

၄၇၀။ မာဏဝ၊ လုလင်။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ပုရိသော၊ သည်။ ဩဒါတေန၊ ဖြစ်သော။ ဝတ္ထေန၊ ဖြင့်။ သသိသံ၊ ဦးခေါင်းနှင့် တကွ။ ပါရပိတွာ၊ ရုံရှိ။ နိသိန္နော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ အဿပုရိသဿ၊ ၏။ သဗ္ဗာဝတော၊ သော။ ကာယဿ၊ ၏။ ဩဒါတေန၊ သော။ ဝတ္ထေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပုဋ်၊ သော။ ကိဉ္ဇိ၊ သည်။ နအဿ၊ မဖြစ်ရာ။ ပ။

၄၇၁။ ဧတ္ထ၊ ထိုဘုရားသခင်၏ သာသနာတော်၌။ ဣတော၊ ဤစတုတ္ထဈာန်သမာဓိထက်။ ဥတ္တရိ၊ လွန်။ ကရဏီယံ၊ အားထုတ်အပ်သော။ ကိဉ္ဇိ၊ သည်။ အတ္ထိစေဝ-အတ္ထိဝေ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာနန္ဒော၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘောအာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဣဒံ-သာသနံ၊ ဤဘုရားသာသနာတော်သည်။ (ထည့်ပါ)။ အစ္စရိယံ၊ အံ့စွယ်ရှိ၏။ ဘောအာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ ဣဒံသာသနံ၊ သည်။ အပ္ပုတံ၊ မဖြစ်ဘူးသောသဘောသည်ဖြစ်၏။ အာနန္ဒ၊ န္ဓာ။ ကမ္မဒ၊ ကြောင့်။ အစ္စရိယံ၊ မူကား။ အရိယော၊ သော။ သမာဓိက္ခန္ဓော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏော၊ အလုံးစုံပြည့်၏။ ယပရိပုဏ္ဏော၊

(၄၃၀) သုကံသီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

အလုံးစုံမပြည့်စုံသည်။ နောဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဘောအာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ အဟံ၊ သည်။ ဣတော၊ မှ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဖြစ်ကုန်သော။ အညေသု၊ ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏေသု၊ တို့၌။ ဧဝံပရိပုဏ္ဏံ၊ သော။ အရိယံ၊ သော။ သမာဓိက္ခန္ဓံ၊ ကို။ နသမနုပဿာမိ၊ မြင်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံသာသနံ၊ သည်။ အတ္တရိယံ၊ ၏။ (အဘယံကြောင့်၍ သို့ ပြည့်စုံသော မြတ်သောသမာဓိက္ခန္ဓကို မမြင်ဟု သုဘလုလင်ဆို လေသနည်းဟု သူစောဒနာစွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကို ဖြေခြင်းငှါ “ဧဝံပရိပုဏ္ဏံဟံ ဘောအာနန္ဒ” အစရှိသော ဒေသနာကို မိန့် သတည်း။ ထိုဒေသနာ၏အတ္ထကား)။ ဘောအာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဣတော၊ မှ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ကုန်သော။ အညေ၊ ကုန်သော။ ယေသမဏ ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ဧဝံပရိပုဏ္ဏံ၊ သော။ အရိယံ၊ သော။ သမာဓိက္ခန္ဓံ၊ ကို။ အတ္တနိ၊ ၌။ သမနုပဿေယျံ၊ ကုန်ရာ၏။ ဟေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ တာဝတကေနေဝ၊ ထိုစတုတ္ထဈာန် နှင့်ယှဉ်သော သမာဓိက္ခန္ဓာဖြင့်သာလျှင်။ (အတ္တမနာ၌စပ်)။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ သာမညံ၊ ရဟန်း၏အမှု သည်။ အလံပရိပုဏ္ဏံ၊ ပြီ။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဖြင့်။ အမေဟိ၊ တို့သည်။ သာမညံ၊ ကို။ ကတံ၊ ပြီ။ နော အမေဟိ၊ တို့သည်။ သာမညတ္ထော၊ ရဟန်း၏အကျိုးသို့။ အနုပုတ္ထော၊ ပြီ။ နောအမှာကံ၊ အား။ ဣတော၊ ဤသမာဓိက္ခန္ဓထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ကိဗ္ဗိ၊ သော။ ကရဏီယံ၊ အားထုတ်အပ်သော ကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပြီ။ ဣတိမနသိကတွာ၊ ၍။ အတ္တမနာ၊ ကုန်သည်။ အဿုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အထစပန၊ စင်စစ်ကား။ အဝံအာနန္ဒော၊ သည်။ ဧတ္ထ ဧတသ္မိံ သာသနေ၊ ၌။ ဣတော၊ ထက်။ ဥတ္တရိ၊ လွန်။ ကရဏီယံ၊ သည်။ အတ္ထိစေဝ အတ္ထိ ဝေ၊ တည်း။ ဧဝံသို့။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတော၊ မှ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ကုန်သော။ အညေသု၊ ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏေ သု၊ တို့၌။ ဧဝံသို့။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ သော။ သမာဓိက္ခန္ဓံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ နသမနုပဿာမိ၊ မြင်။ ဣတိဣဒံဝစနံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ ဝဒါမိ၊ ၏။ ပ။ (ဤသို့ ပါဌသေသထည့်၍ သမ္ပန်)။

ပညာက္ခန္ဓ

၄၇၂။ မေ ဇာတ်။ အယံကာယော၊ ဤရူပကာယသည်။ ရူပိ၊ ရုပ်ရှိ၏။ စာတုမဟာဘူတိကော၊ လေးပါးကုန်သော မဟာဘူတံတို့ကြောင့်ဖြစ်၏။ မာတုတပေတ္တိက သမ္ပဝေ၊ အမိအဘတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သွေးကြောင့် ဖြစ်၏။ ဩဒနကုမ္မာသူပစယော၊ ထမင်းမုံတို့ဖြင့် ကြီး၏။ အနိစ္စုတ္တရဒနမဒ္ဒနဘောဒန ဝိဒ္ဓိသန ဓမ္မော၊ အမြဲမတည်ခြင်း ကသယ်နှင့်ဆုပ်နယ်ခြင်း ဖျက်ဆီးခြင်း ဖရိုဖရဲကြခြင်း သဘောရှိ၏။ မေ ငါ၏။ ဣဒ္ဓပနဝိညာဏံ၊ ဤဝိညာဉ်သည်။ ဣတ္ထုဤရူပကာယန္တံ၊ သိတံ၊ မည်၏။ ဣတ္ထု ဤရူပကာယန္တံ၊ ပဋိဗဒ္ဓံ၊ စပ်၏။ မာဏဝ၊ လှလင်။ သေယုထာပိ၊ ကား။ မဏိဝေဠုရိယော၊ ပတ္တမြား ကျောက်မျက်ရှင်သည်။ သုဘော၊ အရောင်နှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဇာတိမာ၊ ဇာတ်နှင့်ပြည့်စုံ၏။ အဋ္ဌံသော၊ ရှစ်မျောင့်ရှိ၏။ သုပရိ ကမ္မကတော၊ ကောင်းစွာ အပြေအပြစ် ပြုအပ်ပြီ။ အစ္စော၊ ကြည်လင်၏။ ဝိပုသန္ဓော၊ အလွန်ကြည်၏။ အနာဝိလော၊ ကင်းသောညွန့်ရှိ၏။ သဗ္ဗာကာရသမာပန္နော၊ ၏။ တတြ၊ ထိုပတ္တမြား၌။ သုတ္တံ၊ ချည်ကို။ အာဝုတံ၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ နီလံဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဝိတံဝါ၊ ရှေ့သော အဆင်းရှိသော ချည်ကိုလည်းကောင်း။ လောဟိတံဝါ၊ နီသော အဆင်းရှိသော ချည်ကို လည်းကောင်း။ ဩဒါတံဝါ၊ ဖြူသော အဆင်းရှိသော ချည်ကိုလည်းကောင်း။ ပဏ္ဍုသုတ္တံဝါ၊ ဖြော့တော့သော အဆင်းရှိသော ချည်ကို လည်းကောင်း။ အာဝုတံ၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ တမေနံမဏိံ၊ ကို။ စက္ခုမာ၊ စက္ခုပသာဒနှင့်ပြည့်စုံသော၊ ပုရိသော၊ သည်။ ဟတ္ထု၊ ၌။ ကရိတွာ၊ ရှိ။ ပစ္စဝေက္ခေယျ၊ ၏။ ကိံပစ္စဝေက္ခေယျ၊ နည်းဟူမူကား။ အယံ မဏိဝေဠုရိယော၊ သည်။ သုဘော၊ ၏။ ပဏ္ဍုသုတ္တံဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အာဝုတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပစ္စဝေက္ခေယျ၊ ၏။ ပ။

၄၇၃။ မနောမယံ၊ စတုတ္ထဈာန်စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ အဘိညာဉ်စိတ်ကို။ အဘိနိမ္မိနာယ၊ ထူးသောအရုပ်ကို ဖန်ဆင်း

(၄၃၂) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ခြင်းငှါ။ အဘိနိဟရတိ၊ ရှေ့ဆောင်၏။ အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ ရှေ့
ညွတ်စေ၏။ သောဘိက္ခ၊ သည်။ ဣမဗ္ဗာကာယာ၊ မှ။ အညံ၊ သော။
ရူပံ၊ ရုပ်နှင့်ပြည့်စုံသော။ မနောမယံ၊ အဘိညာဉ်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်
သော။ သဗ္ဗဂံပစ္စင်္ဂံ၊ အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ်နှင့်ပြည့်စုံသော။
အဟိနိန္ဒြိယံ၊ မယုတ်သော ဣန္ဒြေရှိသော။ ကာယံ၊ ရူပကာယကို။
အဘိနိမ္မိနာတိ၊ ဖန်ဆင်း၏။ မာဏဝ၊ လှလင်။ သေယျထာပိ၊
ကား။ ပုရိသော၊ သည်။ မုဉ္ဇမ္ဘာ၊ ဖြိုဆဲမြက်မှ။ ဤသိကံ၊ အညော့က်ကို။
ပဝါဟေယျ၊ နုတ်ရာ၏။ တဿ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဧဝံပရိဝိတက္ကော၊
သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ ကိံဘဝေယျ၊ နည်းဟူမူကား။ အယံ၊
သည်ကား။ မုဉ္ဇော၊ ဖြိုဆဲမြက်တည်း။ အယံ၊ ကား။ ဤသိကံ၊
အညော့က်တည်း။ မုဉ္ဇော၊ သည်။ အညော့၊ တည်း။ ဤသိကံ၊ သည်
အညော့၊ တည်း။ မုဉ္ဇမ္ဘာ၊ မုသာလျှင်။ ဤသိကံ၊ ကို။ ပဝါဠော၊
နုတ်အပ်၏။ ဣတိဧသော ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ ဘဝေယျ၊ ၏။
သေယျထာပိန၊ ဥပမာတထူးတုံ။ မာဏဝ၊ လှလင်။ ပုရိသော၊
သည်။ အသိံ၊ သန်လျက်ကို။ ကောသိယာ၊ အအိမ်မှ။ ပဝါဟေယျ၊
နုတ်ရာ၏။ တဿ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဧဝံပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿ
ဘဝေယျ၊ ၏။ ကိံဘဝေယျ၊ နည်းဟူမူကား။ အယံ၊ ဤသည်ကား။
အသိံ၊ တည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ကောသိံ၊ အအိမ်တည်း။
အသိံ၊ သည်။ အညော့၊ တည်း။ ကောသိံ၊ သည်။ အညော့၊ တည်း။
ကောသိယာ၊ တွေဝ၊ မှလျှင်။ အသိံ၊ ကို။ ပဝါဠော၊ နုတ်အပ်၏။ ဣတိ
ဧသော ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ မာဏဝ၊ လှလင်။
သေယျထာပိ၊ ဥပမာတထူးတုံ။ ပုရိသော၊ သည်။ အဟိံ၊ မြွေကို။
ကရဏ္ဍာ၊ အရေဟောင်းမှ။ ဥဒ္ဓရေယျ- ဥဒ္ဓရဏံ ပစ္စဝေက္ခယျ၊
ထုတ်သည်ကိုဆင်ခြင်ရာ၏။ တဿ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဧဝံပရိဝိတက္ကော၊
သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ရာ၏။ ကိံ အဿဘဝေယျ၊ နည်းဟူမူကား။
အယံ၊ ကား။ အဟိံ၊ မြွေတည်း။ အယံ၊ ကား။ ကရဏ္ဍော၊ အရေ
ဟောင်းတည်း။ အဟိံ၊ မြွေသည်။ အညော့၊ တည်း။ ကရဏ္ဍော၊
သည်။ အညော့၊ တည်း။ ကရဏ္ဍော၊ တွေဝ၊ အရေဟောင်းမှသာလျှင်

အဟိ၊ ကို။ ဥပ္ပတော၊ နုတ်အပ်၏။ ဣတိ ဧသော ပရိပိတက္ကော၊
သည်။ အဿာဘဝေယျ၊ ၏။ပ။

၄၇၄။ ဣဗ္ဗိဝိဓာယ၊ အထူးထူးသောတန်းခိုးဖြင့်ဖန်ဆင်းခြင်း
၄၁။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဘိနိဟရတိ၊ ၏။ အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ ၏။ သော
ဘိက္ခု၊ သည်။ အနေကပိဟိတံ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိသော။ ဣဗ္ဗိ
ဝိမံ၊ တန်းခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို။ ပစ္စနုဘောတိ-အဘိနိပ္ပါဒေတိ၊ ၏။
ကို အဘိနိပ္ပါဒေတိ၊ နည်းဟူမူကား။ ဧကောပိ၊ တယောက်သည်
လည်း။ ဟုတွာ၊ ဤ။ ဗဟုဓာ၊ များသောအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊
၏။ ဗဟုဓာ၊ များသောအပြားရှိသည်လည်း။ ဟုတွာ၊ ဤ။ ဧကော၊
တယောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဝိဘာဝံဝါ၊ မျက်မှောက်တူရူ
ဖြစ်သော အရပ်သို့ လည်းကောင်း။ တိရောဘာဝံဝါ၊ မျက်ကွယ်
ဖြစ်သော အရပ်သို့ လည်းကောင်း။ တိရောကုဋံဝါ၊ တိုက်နံရံ
ခြားရာ အရပ်သို့ လည်းကောင်း။ တိရောပါကာရံဝါ၊ တံတိုင်း
ခြားရာအရပ်သို့ လည်းကောင်း။ တိရောပဗ္ဗတံဝါ၊ တောင်ခြားရာ
အရပ်သို့ လည်းကောင်း။ အသဇ္ဇမာနော၊ မပြေစွန်းသည် ဖြစ်၍။
အာကာဒေသေယျထာပိ၊ ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။
ပထဝိယာပိ၊ ၌လည်း။ ဥဒကေသေယျထာပိ၊ ၌ကဲ့သို့။ ဥမ္မုဇ္ဇနိမ္မုဇ္ဇံ၊
ပေါ်ခြင်းငုပ်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ အဘိဇ္ဇမာနေ၊ မပြတ်စီးသော။
ဥဒကေပိ၊ ၌လည်း။ ပထဝိယံသေယျထာပိ၊ ၌ကဲ့သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။
အာကာသေပိ၊ ၌လည်း။ ပလ္လင်္ကေန၊ ထက်ဝယ်ဖြင့်။ ပက္ခိ၊
အတောင်နှင့် ပြည့်စုံသော။ သကုဏော သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။
ကမတိ၊ နေ၏။ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကေ၊ ဤသို့ ကြီးသော တန်းခိုးရှိကုန်
ထသော။ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေ၊ ဤသို့ ကြီးသော အရောင်ရှိကုန်
ထသော။ ဣမေ စန္ဒိမ သူရိယေပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ပါဏိနာ၊ လက်ဖြင့်။
ပရိမသတိ၊ သုံးဆပ်၏။ ပရိမဇ္ဇတိ၊ ဆုပ်နယ်၏။ ယာဝဗြဟ္မ
လောကာပိ၊ မြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဝသံ၊
မိမိအလိုသို့။ ဝတ္တေတိ၊ လိုက်စေ၏။ မာဏဝ၊ လှလင်။ သေယျထာပိ
ကား။ ဒက္ခော၊ သော။ ကုမ္ဘကာရောဝါ၊ အိုးသည် သည်လည်း

755A

(၄၃၄) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကောင်း။ ကုမ္ဘာကရန္တေဝါသီဝါ။ သည်လည်းကောင်း။ သုပရိကမ္မ
 ကတာယ၊ အလွန်ညက်စွာ နယ်အပ်ပြီးသော။ မတ္တိကာယ၊ မြေဖြင့်။
 ယညဒေန၊ အကြင်အကြင်သို့သော။ ဘာဇနဝိကတိံ၊ ခွက်အထူး
 ကို။ အာကဇံယျ၊ အလိုရှိရာ၏။ တံတဒေဝ၊ ထိုထိုသို့သော။
 ဘာဇနဝိကတိံ၊ ကို။ ကရေယျ၊ ၎င်း။ အဘိနိပ္ပါဒေယျ၊ ပြီးစေရာ၏။
 မာဏဝ၊ လူလင်။ သေယျထာပိဝါ၊ ဥပမာတထူးတုံ။ ဒက္ခော၊
 လိမ်မာသော။ ဒန္တကာရောဝါ၊ ပွတ်သမားသည် လည်းကောင်း။
 ဒန္တကာရန္တေဝါ၊ ပွတ်သမား တပည့်သည် လည်းကောင်း။
 ဒန္တသ္မိံ၊ ဆင်စွယ်ကို။ သုပရိကမ္မကတသ္မိံ၊ ကောင်းစွာအပြေအပြစ်
 ပြုအပ်ပြီးသော်။ အညဒေဝ၊ အကြင်အကြင်သို့သော။ ဒန္တဝိကတိံ၊
 ဆင်စွယ်ခွက် အထူးကို။ အာကဇံယျ၊ ၎င်း။ တံတဒေဝ၊ ထိုထိုသို့
 သော။ ဒန္တဝိကတိံ၊ ကို။ ကရေယျ၊ ၎င်း။ မာဏဝ၊ လူလင်။
 သေယျထာပိဝါ၊ တုံ။ ဒက္ခော၊ သော။ သုဝဏ္ဏကာရောဝါ၊ ရွှေပန်း
 ထိမ်သည်သည် လည်းကောင်း။ သုဝဏ္ဏ ကာရန္တေဝါသီဝါ၊
 သည်လည်းကောင်း။ သုဝဏ္ဏသ္မိံ၊ ကို။ သုပရိကမ္မ ကတသ္မိံ၊
 ကောင်းစွာ လှော်အပ်ပြီးသော်။ ယညဒေဝ၊ သော။ သုဝဏ္ဏ
 ဝိကတိံ၊ ရွှေခွက်အထူးကို။ အာကဇံယျ၊ ၎င်း။ တံတဒေဝ၊ သော။
 သုဝဏ္ဏဝိကတိံ၊ ကို။ ကရေယျ၊ ၎င်း။

၄၃၅။ ဒိဗ္ဗေစ၊ နတ်ပြည်၌ လည်းကောင်း။ မာနုသေစ၊ လူ
 ပြည်၌ လည်းကောင်း။ ခူရေစ၊ ၌လည်းကောင်း။ သန္တိကေ၊
 ၌လည်းကောင်း။ ယေသဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 ဥဘော၊ ကုန်သော။ တေသဒ္ဓေ၊ တို့ကို။ သုဏာတိ၊ ၎င်း။ မာဏဝ၊
 လူလင်။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ပုရိသော၊ သည်။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပုဂ္ဂိ
 ပန္နော၊ အခွန်ရှည်သောခရီးကိုသွားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သော
 ပုရိသော၊ သည်။ ဘေရိသဒ္ဓမ္မိံ၊ စည်ကြီး အသံကို လည်းကောင်း။
 မုဒိင်္ဂသဒ္ဓမ္မိံ၊ မုရိုးစည်အသံကိုလည်းကောင်း။ သင်္ခမဏဝဒိန္နိမသဒ္ဓ
 မ္မိံ၊ ခရုသင်းသံ ထက်စည်သံ ပတ်သာအသံကို လည်းကောင်း။
 သုဏေယျ၊ ၎င်း။ တဿပုရိသဿ၊ ၎င်း။ ဧဝံပရိဝိတက္ခော၊ သည်။

၁၀-သုဘသုတ္တ-ပညာကုန္ဒ

(၄၃၅)

အဿဘဝေယျ၊ ၎င်း၊ ကိံဘဝေယျ၊ နည်းဟူမူကား။ ဘေရိသဒ္ဓေါ၊
သည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သဘောရှိ၏။ မုဒိင်္ဂသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ ၎င်း။
သင်္ခပဏဝဒိန္ဒိမ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ ၎င်း။ ဣတိပရိဝိတက္ကော၊
သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၎င်း။ ဧဝမေဝခေါ၊ ထို့အတူလျှင်။ မာဏဝ၊
လုလင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။

၄၇၆။ မာဏဝ၊ လုလင်။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ဒဟရော၊
ထသော။ ယုဝါ၊ လုလင်ပျို ဖြစ်ထသော။ မဏ္ဍနကဇာတိကော၊
တန်းဆာ ဆင်ခြင်းသဘော ရှိထသော။ ဣတ္ထိဝါ၊ သည်လည်း
ကောင်း။ ပုရိသောဝါ၊ လည်းကောင်း။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ စင်ကြယ်စွာ
ထသော။ ပရိယောဒါတေ၊ အရောင်နှင့် ပြည့်စုံစွာ ထသော။
အာဒါသေဝါ၊ ကြေးမုံ၌ လည်းကောင်း။ အစ္ဆေ၊ ကြည်လင်စွာ
သော။ ဥဒကပတ္တေဝါ၊ ရေခွက်၌ လည်းကောင်း။ သကံမုခနိမိတ္တံ၊
မိမိမျက်နှာ အရိပ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခမာနော၊ သော်။ သကနိကံဝါ၊
မှည့်မည်း ဝက်ခြင် ရှိသည်ကိုလည်း။ သကနိကန္တိ၊ မှည့်မည်း
ဝက်ခြင် ရှိ၏ဟူ၍။ ဇာနေယျ၊ ရာ၏။ အသကနိကံဝါ၊ မှည့်မည်း၊
ဝက်ခြင်မရှိသည်ကိုလည်း။ အသကနိကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဇာနေယျ၊ ရာ၏။
ဧဝမေဝ၊ ဤအတူလျှင်။ ပ။ (ပရသတ္တာနံ ပရပုဂ္ဂလာနံကား ဝေဝုဗ်
တည်း)။ ပရသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပရပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့၏။ စေဟော၊
စိတ်ကို။ စေတသာ၊ မိမိစိတ်ဖြင့်။ ပရိစ္စ၊ ပိုင်းခြား၍။ ပ။

၄၇၇။ ယထာကမ္မုပဝေ၊ ကံအား လျော်စွာ ဖြစ်ကုန်သော။
သတ္တေ၊ တို့ကို။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။ မာဏဝ၊ လုလင်။ သေယျထာပိ၊
ကား။ မဇ္ဈေသိဗံဘဋကေ၊ ခရီးလေးဆုံ အလယ်၌။ ပါသာဒေါ၊
သည်။ ဌိတော၊ ၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုပြာသာဒ်၌။ စက္ခုမာ၊ မျက်စိအမြင်ရှိ
သော။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ ဌိတော၊ ရပ်လျက်။ မနုဿေ၊ လူ
တို့ကို။ ဝေဟံ၊ သို့။ ပဝိသန္တေပိ၊ ဝင်ကုန်သည်တို့ကို လည်းကောင်း။
ဝေဟာ၊ မှုနိက္ခမန္တေပိ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ရထိကာယ၊ ခရီးမ၌။
ဝိထိံ သဗ္ဗရန္တေပိ၊ အစဉ်မပြတ်သွားကုန်သည်တို့ကိုလည်းကောင်း။

(၄၃၆) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

မဇ္ဈေသိဗံသုဂ္ဂေ၊ ခရီးဆုံ၏ အလယ်၌။ နိသိန္ဓေပိ၊ နေကုန်သည်
တို့ကိုလည်း။ ပသေယျ၊ မြင်ရာ၏။ တဿပုရိသဿ၊ ၏။ ဧဝံပရိ
ဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ ကိံဘဝေယျ၊ နည်းဟူ
မူကား။ ဧတေမနုဿာ၊ တို့သည်။ ဂေဟံ၊ သို့။ ပဝိသန္တိ၊ ကုန်၏။
ဧတေ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဂေဟာ၊ မှ။ နိက္ခမန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတေ
မနုဿာ၊ တို့သည်။ ရထိကာယ၊ ၌။ ဝိထိံသဉ္ဇရန္တိ၊ အစဉ်မပြတ်သွား
ကုန်၏။ ဧတေမနုဿာ၊ တို့သည်။ မဇ္ဈေသိဗံသုဂ္ဂေ၊ ၌။ နိသိန္ဓော၊
ကုန်၏။ ဣတိဧသောပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ ပ။

၄၇၉-၄၈၀။ မာဏဝ၊ လုလင်။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ပဗ္ဗတ
သဇံပေ၊ တောင်ထိပ်၌။ ဥဒကရဟဒေါ၊ ရေအိုင်သည်။ အစ္စော၊
ကြည်သော ရေရှိ၏။ ဝိပုသန္ဓော၊ အလွန် ကြည်သော ရေရှိ၏။
အနာဝိလော၊ ကင်းသောမြို့ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုရေအိုင်၌။ တိရေ၊ ကမ်း
နား၌။ စက္ခုမာ၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဌိတော၊ လျက်။ သိပ္ပိက
သမ္ပ၊ ကမ္ဘီ၊ ခရုယောက်သွားကို လည်းကောင်း။ သက္ခရကထလမ္ဘီ၊
ကျောက်စစ်အိုးခြမ်းကွဲကို လည်းကောင်း။ မစ္ဆဂုမ္ဘမ္ဘိ၊ ငါးလိပ်ကို
လည်းကောင်း။ စရန္တမ္ဘိ၊ သွားသည်ကို လည်းကောင်း။ တိဠန္တမ္ဘိ၊
တည်သည်ကိုလည်းကောင်း။ ပသေယျ၊ ၏။ တဿပုရိသဿ၊ ၏။
ဧဝံပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဿဘဝေယျ၊ ၏။ ကိံဘဝေယျ၊ နည်း။
ပ။ ဣဒမ္ဘိ အယမ္ဘိ ပညာက္ခန္ဓော၊ သည်။ ပညာယ၊ ပညာက္ခန္ဓာ
အပေါင်း၌။ တဿဘိက္ခုနော၊ ၏။ ဧကော၊ သော။ ပညာက္ခန္ဓော၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မာဏဝ၊ လုလင်။ သောဘဂဝါ၊ သည်။ ယဿ
ပညာက္ခန္ဓဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏဝါဒီ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။ ဧတ္ထစ၊
ဘေသ္မိံပညာက္ခန္ဓော၊ ၌။ ဣမံဇေနတံ၊ ကို။ သမာပေသိ၊ ၏။ နိဝေ
သေသိ၊ နှလုံးသွင်းစေ၏။ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ တည်စေ၏။ အရိယော၊
သော။ သောပညာက္ခန္ဓော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသည်လျှင်တည်း။
တ္ထေ၊ ဤဘုရားသာသနာတော်၌။ ဣတော၊ ဤ အရဟတ္တဖိုလ်
သမာဓိထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ ကရုဏီယံ၊ ပြုဖွယ် ကိစ္စသည်။

၁၁-ကေဝဋ္ဌသုတ္တ-ဂဟပတိပုတ္တဝတ္ထ၊ (၄၃၇)

နတ္ထိစေဝ-နတ္ထိဇေဝ၊ မုဒ္ဓိသလျင်ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာနန္ဒော သည်။ အဝေါစ၊ ဇာတ်။ ဂတံ၊ ဇာတ်။

ဒသမံ၊ သော။ သုဘသုတ္တံ၊ သည်။

နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၁၁-ကေဝဋ္ဌ သုတ္တ
ကေဝဋ္ဌဂဟပတိ ပုတ္တဝတ္ထ၊

၄၀၁။ ဘန္တေကဿပ၊ ပ။ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤကေဝဋ္ဌသုတ်ကို။ မေ မယာ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ဇာတ်။ သန္တိကာ၊ မှ။ ဧဝံ ကေနေ အာကာ ရေန၊ ဖြင့်။ သုတံဥပလက္ခိတံ၊ ဇာတ်။ ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ဌ။ ဘဂဝါ သည်။ နာဠန္ဒာယံ၊ နာဠန္ဒမြို့၌။ ပါဝါရိကဗ္ဗဝနေ၊ ပါဝါရိက သူဌေး၏ သရက်ဥယျာဉ်၌။ ဝိဟရတိ၊ ဇာတ်။ အထခေါ၊ ထိုအခါ၌။ ဂဟပတိ ပုတ္တော၊ သူကြွယ်၏ သားဖြစ်သော။ ကေဝဋ္ဌော၊ ကေ ဝဋ္ဌသည်။ တနည်းကား။ ကေဝဋ္ဌော၊ ကေဝဋ္ဌ အမည်ရှိသော။ ဂဟပတိပုတ္တော၊ သည်။ ဘန္တေ၊ ရား။ အယံနာဠန္ဒာ၊ ဤနာဠန္ဒ မြို့သည်။ ဣဒ္ဓါ၊ စေဝ၊ မြို့အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဇာတ်။ ဝိတာစ၊ စည်ပင်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဇာတ်။ ဗဟုဇနာစ၊ များသော လူမျိုး ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဇာတ်။ အာကိဏ္ဏ မနုဿာစ၊ လူ အပေါင်းတို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဇာတ်။ ဘဂဝတိ၊ ဌ။ အဘိပ္ပသန္တာ၊ အလွန်ကြည်ညို၏။

အမှာ အယံ နာဠန္ဒာအဘိပ္ပသန္တာဟု နာဠန္ဒမြို့ပင် ကြည်ညို သကဲ့သို့ ဟောတော်မူသော်လည်း နာဠန္ဒသဒ္ဓါသည် ဌာနဖြစ်သောမြို့ကို မုချဟော၏။ ဌာနီဖြစ်သောမြို့၌ နေသောသူ တို့ကို ဌာနပစာရတ္ထအားဖြင့် ဟော၏။ ဤအရာ၌ ဌာနပစာရ အားဖြင့် နာဠန္ဒသဒ္ဓါသည် ဌာနီကိုဟော၏ဟု မှတ်လေ။

ဘန္တေ၊ ရား။ သာဓု အာယာစာမိ၊ ဇာတ်။ ယောတိက္ခ၊ သည်။ မနုဿဓမ္မာ၊ လူတို့၏ ကုသိုလ် ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက်။

(၄၃၀) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဥတ္တရိ၊ လွန်မြတ်သော။ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ၊ တန်းခိုးပြာဠိဟာကို။ ကရိဿတိ၊ ဣတ္ထံ။ ဧတံ၊ သော။ တံ ဘိက္ခု၊ ကို။ ဘဂဝံ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သမာဒိသတု၊ စေတော် မူစေချင်၏။ “ထားတော်မူစေချင်၏၊ လည်းဟူ”။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ထားတော်မူသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အယံ နာဠန္ဒာ၊ ဤနာဠန္ဒာ မြို့သည်။ ဘိယျောသော မတ္တာယ၊ အတိုင်းထက်အလွန်။ တနည်းကား၊ မတ္တာယ၊ အတိုင်း အရှည်ထက်။ ဘိယျောသော၊ လွန်စွာ။ ဘဝတိ၊ ဥ။ အဘိပ္ပသီဒိဿတိ၊ ကြည်ညိုလတ္တံ့။ ဣတိ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ပ။ ကေဝဠ၊ ကေဝဠ။ အဟံ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧထ၊ လာလတ်ကုန်။ တုမှေ၊ တို့သည်။ ဩဒါတဝသနာနံ၊ အဝတ်ဖြူကို ဝတ်ကုန်သော။ ဝိတိနံ၊ တို့အား။ မနုဿဓမ္မာ၊ ထက်။ ဥတ္တရိ၊ သော။ ပါဠိဟာရိယံ၊ ကို။ ကရောထ၊ ကုန်လော့။ ဧဝံ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ နခေါဒေသမိ၊ မဟော။ ဣတိဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝံ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။

၄၃၂။ ဒုတိယမ္ဗိခေါ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ ဂဟပတိပုတ္တော၊ သော။ ဧကဝဠော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဧဝံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ကိံ အဝေါစ၊ နည်းဟူမူကား။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ နဓံသေမိ၊ မဖျက်ဆီး။ အပိစ၊ စင်စစ်သဖြင့်ကား။ အဟံ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ ၏။ ကိံ ဝဒါမိ၊ မူကား။ ဘန္တေ၊ ရား။ အယံ နာဠန္ဒာ၊ သည်။ ပ။ အဘိပ္ပသီဒိဿတိ၊ ဣတ္ထံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ ၏။ ဣတိဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ပ။ (ဤသို့ကေဝဠသည် တန်းခိုးပြာဠိဟာပြုခြင်းကို သုံးကြိမ် တောင်းပန်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုငါကား ကေဝဠအား တန်းခိုးပြာဠိဟာကိုပြုခြင်း၌ အပြစ်ကို ပြအံ့ဟု ကြံတော်မူ၍ “တိဏိ ခေါ ဣမာနိ” အစရှိသော ဒေသနာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဒေသနာ၏ အတ္ထကား)။

— — —
ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယ

၄၃၃။ ကေဝဠ၊ ကေဝဠ။ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဣမာနိ ပါဠိဟာရိယာနိ၊ ဤတန်းခိုးပြာဠိဟာတို့ကို။ မယာ၊ သည်။ သယံ၊

၁၁-ကေဝဠသုတ္တ-ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယ (၄၃၉)

ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ - အဘိညာယ၊ ထူးသော ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်ဖြင့်။ သစ္စိကတ္တာ၊ ရှိ။ ပဝေဒိတာနိ၊ ကုန်ပြီ။ တိဏိ၊ သုံးပါး သည်တို့ကား။ ကတမာနိ၊ အဘယ်တို့နည်း ဟူမူကား။ ဣဒ္ဓိပါဠိ ဟာရိယံ။ တန်းခိုးဖန်ဆင်ခြင်း တည်းဟူသော ပြာဠိဟာလည်း ကောင်း။ အာဒေသနာ ပါဠိဟာရိယံ၊ သူတပါးတို့၏ အကြံကို သိ၍ ညွှန်ကြောင်းဖြစ်သော ပြာဠိဟာကို လည်းကောင်း။ အနု သာသနီ ပါဠိဟာရိယံ၊ သူကပါးတို့၏စိတ်ကိုသိ၍ ဆုံးမကြောင်း ဖြစ်သော ပြာဠိဟာလည်းကောင်း။ ဣမာနိ၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။

၄၀၄။ ကေဝဠ၊ ကေဝဠ။ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ၊ တန်းခိုး ဖန်ဆင်း ခြင်း တည်းဟူသော ပြာဠိဟာသည်။ ကတမဉ္စ၊ နည်းဟူမူကား။ ကေဝဠ၊ ကေဝဠ။ ဣမ၊ ဤဘုရားသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနေကဝိဟိတံ၊ အထူးထူး အပြားပြား ရှိသော။ ဣဒ္ဓိ၊ ဝိခံ၊ တန်းခိုး ဖန်ဆင်းခြင်းကို။ ပစ္စနုဘောတိ-အဘိနိပ္ပါဒေတိ၊ ပြီးစေ ၏။ ကိ အဘိနိပ္ပါဒေတိ၊ နည်းဟူမူကား။ ဧကောပိ၊ တယောက် သည်လည်း။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ ဗဟုဓာ၊ များသော အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗဟုဓာပိ၊ များသောအပြား ရှိကုန်သည်လည်း။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ ဧကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဝိဘာဝံဝါ၊ မျက်မှောက်တူရူဖြစ်သော အရပ်သို့လည်းကောင်း။ တိရော ဘာဝံ ဝါ၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သောအရပ်သို့ လည်းကောင်း။ တိရောကုဋံဝါ၊ တိုက်နံရံခြားရာ အရပ်သို့ လည်းကောင်း။ တိရောပါကာရံဝါ၊ တံတိုင်းခြားရာအရပ်သို့ လည်းကောင်း။ တိရောပဗ္ဗတံဝါ၊ တောင် ခြားရာ အရပ်သို့ လည်းကောင်း။ အာကာသေ သေယျထာပိ၊ ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့။ အသဇ္ဇမာနော၊ မငြိစွန်းသည်ဖြစ်၍။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ပထဝိယာပိ၊ ၌လည်း။ ဥဒကေသေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ ဥမ္မု၊ ဇနိမ္မု၊ ဇုံ၊ ၎င်းပေါ်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ အဘိဇ္ဇမာနေ၊ မပြတ်စီးသော။ ဥဒကေပိ၊ ရေ၌လည်း။ ပထဝိယံ သေယျထာပိ၊ မြေ၌ကဲ့သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ အာကာသေ၊ ၌။ ပက္ခိ၊ အတောင်နှင့်ပြည့်စုံသော။ သကုဏော သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ ပလ္လင်္ဂေန၊ ထက်ဝယ်ဖြင့်။ ကမတိ၊ ၏။ “နေ

(၄၄၀) သုတ်သီလကျွန်ပါဠိတော်နိဿယသံဃ

၏၊လည်းဟူ''။ (စက်မတိဟူ၍လည်း ပါဠိရှိ၏)။ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကော၊
 ဤသို့ ကြီးသော တန်းခိုးရှိကုန်သော။ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေ၊ ဤသို့
 ကြီးသောအရောင်ရှိကုန်သော။ ဣမေစန္ဒိမသုရိယေပိ၊ တို့ကိုလည်း။
 ပါဏိနာ၊ ဖြင့်။ ပရိမသတိ၊ သုံးသပ်၏။ ပရိမဇ္ဇတိ၊ ဆုပ်နယ်၏။
 ယာဝမြာဟ္မလောကာပိ၊ မြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း။ ကာယေန၊
 နှုဖြင့်။ ဝဿံ၊ အလိုသို့။ ဝတ္တေတိ၊ လိုက်စေ၏။ ဣမံဣဒ္ဓိဝိဓံ၊ ကို။ အဘိ
 နိပ္ပုဒေတိ၊ ၏။ ဘမေနံ၊ ထိုရဟန်းကို။ (ပဿတိ၌စပ်)။ အည
 တရော၊ တစ်ယောက်သော။ သဗ္ဗေ၊ သဗ္ဗါတရားနှင့်ပြည့်စုံသော။
 ပဿန္တော၊ ကြည်ညိုစွာသော။ ဥပါသကော၊ ဒါယကာသည်။ တံ
 ဘိက္ခု၊ ကို။ (ပစ္စနုဘောန္တံ၌စပ်)။ အနေကဝိဟိတံ၊ သော။ ဣဒ္ဓိဝိဓံ၊
 တန်းခိုးအထူးကို။ ပစ္စနုဘောန္တံ-အဘိနိပ္ပုဒေန္တံ၊ ပြီးစေသည်ကို။
 ပဿတိ၊ ၏။ ။ (အဘယ်သို့သော တန်းခိုးအထူးကို ပြီးစေသော
 ရဟန်းကို မြင်သနည်းဟု စောဒနာဘွယ် ရှိ၍ ထိုစောဒနာကို
 ဖြေတော်မူလို၍ "ဧကောပိဟုတ္တာ" အစရှိသော ဒေသနာကို မိန့်
 သတည်း။ ။ ထိုဒေသနာ၏အတ္ထကား)။ ။ ဧကောပိ၊ သည်လည်း။
 ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဗဟုဓာ၊ ဖြင့်။ ဟောန္တံ၊ ဖြစ်ထသော။ ဗဟုဓာပိ၊
 သည်လည်း။ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်၍။ ဧကော၊ သည်။ ဟောန္တံ၊ ဖြစ်ထသော။
 အာဝိဘာဝေ၊ သို့လည်းကောင်း။ ပ။ တိရောပဗ္ဗတေ၊ သို့လည်း
 ကောင်း။ အာကာသေ သေယျထာပိ၊ ၌ကဲ့သို့။ အသဇ္ဇမာနံ၊ မငြိ
 စွန်းသည်ဖြစ်၍။ ဂစ္ဆန္တံ၊ သွားထသော။ ပထဝိယာပိ၊ မြေ၌လည်း။
 ဥဒကေသေယျထာပိ၊ ၌ကဲ့သို့။ ဥမ္မုဒ္ဓနိမ္မုဒ္ဓံ၊ ကို။ ကရောန္တံ၊ ထသော။
 အဘိဇ္ဇမာနေ၊ သော။ ဥဒကေပိ၊ ၌လည်း။ ပထဝိယာသေယျထာပိ၊
 ၌ကဲ့သို့။ ဂစ္ဆန္တံ၊ ထသော။ အာကာသေပိ၊ ၌လည်း။ ပက္ခိ၊ သော။
 သကုဏောသေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ ပလ္လင်္ကေန၊ ဖြင့်။ ကမန္တံ၊ သွား
 ထသော။ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကော၊ ကုန်သော။ ဧဝံမဟာနုဘာဝေ၊ ကုန်
 သော။ ဣမေစန္ဒိမသုရိယေပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ပါဏိနာ၊ ဖြင့်။ ပရိမသန္တံ၊
 သုံးသပ်ထသော။ ပရိမဇ္ဇန္တံ၊ ဆုပ်နယ်ထသော။ ယာဝမြာဟ္မလော
 ကာပိ၊ တိုင်အောင်လည်း။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဝဿံ၊ သို့။ ဝတ္တေန္တံ၊

၁၁-ကေဝလသုတ္တ-ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယ

(၄၄၁)

လိုက်စေတတ်ထသော။ ဘွဲ့ကျွန်းကို။ ပဿတိ၏။ တမေနံဘိက္ခု။ ကို။
 သဒ္ဓေါ။ သော။ ဥပါသကော။ သည။ အညတရဿ။ သော။
 အသဒ္ဓဿ။ သဒ္ဓါခြင်း မရှိသော။ အပ္ပသန္ဓဿ။ သော။ ပုရိ
 သဿ။ အား။ အာရောစေသိ။ ၏။ ကိံ အာရောစေသိ။ နည်း
 ဟူမူကား။ ဘော။ အရှင်။ သမဏဿ။ ၏။ မဟိဒ္ဓိကတာ။ တနံခိုးကြီး
 သည်၏အဖြစ်သည်။ မဟာနုဘာဝတာ။ ကြီးသောအာနုဘော်ရှိ
 သည်၏အဖြစ်သည်။ အစ္စရိယံဝတာ။ အံ့ဖွယ်ရှိစွတကား။ ဘော။
 အရှင်။ သမဏဿ။ ၏။ မဟိဒ္ဓိကတာ။ သည်။ မဟာနုဘာဝတာ။
 သည်။ အတ္တတံဝတာ။ မဖြစ်ဖူးတကား။ အဟံ။ သည်။ အပုံဘိက္ခု။
 ကို။ (အမုံ အဟံဟု ပုဒ်ဖြတ်)။ အနေကဝိဟိတံ။ များသောအပြား
 ရှိသော။ ဣဒ္ဓိဝိဓံ။ တန်းခိုးအထူးကို။ ပစ္စနုဘောန္တံ။ ခံစားသည်ကို။
 အဒ္ဓသံ။ မြင်ရ၏။ ကိံ။ အဘယ်သို့သော တန်းခိုးအထူးကို။ ပစ္စနု
 ဘောန္တံ။ ကို။ အဒ္ဓသံ။ နည်းဟူမူကား။ ဧကောပိ။ သည်လည်း။
 ဟုတွာ။ ရှိ။ ဗဟုဓာ။ ဖြင့်။ ဟောန္တံ။ ဖြစ်သည်ကို။ ဗဟုဓာပိ။
 များသောအပြားရှိသည်လည်း။ ဟုတွာ။ ရှိ။ ဧကော။ သည်။ ဟုတွာ။
 ရှိ။ ဟောန္တံ။ ဖြစ်သည်ကို။ ပ။ ယာဝဗြဟ္မလောကာပိ။ အောင်လည်း။
 ကာယေန။ ဖြင့်။ ဝသံ။ သို့။ ဝတ္ထေန္တံ။ ကို။ အဒ္ဓသံ။ ၏။ ဣတိ။ သို့။
 အာရောစေသိ။ ၏။ (တမေနံကား ပဒါလင်္ကာရ၊ အနက်မရှိ)။
 အသဒ္ဓေါ။ သော။ အပ္ပသန္ဓော။ သော။ သောပုရိသော။ သည်။
 သဒ္ဓါ။ သော။ ပသန္တံ။ သော။ တံဥပါသကံ။ ကို။ ဝေံ။ သို့။ ဝဒေယျ။
 ၏။ ကိံ။ ဝဒေယျ။ နည်းဟူမူကား။ ဘော။ အရှင်။ ဂန္ဓာရိနာမ။
 ဂန္ဓာရအမည်ရှိသောရသေ့သည် ပြုအပ်ထသော။ တနည်းကား။
 ဂန္ဓာရိတိုင်း၌ဖြစ်ထသော။ ဝိဇ္ဇာ။ အတတ်သည်။ အတ္ထိဓေါ။
 ရှိသလျှင်ကတည်း။ တာယဝိဇ္ဇာယ။ ဖြင့်။ သောဘိက္ခု။ သည်။
 အနေကဝိဟိတံ။ သော။ ဣဒ္ဓိဝိဓံ။ တန်းခိုးအထူးကို။ ပစ္စနုဘောတိ
 အဘိနိပ္ပါဒေတိ။ ၏။ ဧကောပိ။ သည်လည်း။ ဟုတွာ။ ရှိ။ ဗဟုဓာ။
 သည်။ ဟောတိ။ ၏။ ယာဝဗြဟ္မလောကာပိ။ တိုင်အောင်လည်း။
 ကာယေန။ ဖြင့်။ ဝသံ။ ကို။ ဝတ္ထေတိ။ ၏။ ဣတိ။ သို့။ ဝဒေယျ။ ၏။

(၄၄၂) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ကေဝဠု၊ ဝဋ်။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စမာနံ၊ သော။ တံဝစနံ၊ ကို။ တံ၊
သည်။ ကိမညသိ၊ နည်း။ အသဒ္ဓေါ၊ သော။ အပ္ပသန္ဓော၊ သော။
သော ပုရိသော၊ သည်။ သဒ္ဓိ၊ သော။ ပသန္ဓံ၊ သော။ တံဥပါသကံ၊
ကို။ ဝေံ၊ သို့။ ဝဒေယျအပိနု၊ ဆိုရာသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊
သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။
ကေဝဠော၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ကေဝဠု၊ ဝဋ်။ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယေ၊
တန်းခိုးပြာဠိဟာပြခြင်း၌။ ဣမံ အာဒိနဝံ၊ ဤအပြစ်ကို။ သမ္ပဿ
မာနော၊ ကောင်းစွာမြင်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယေန၊
ဤသို့သော တန်းခိုးပြာဠိဟာဖြင့်။ အဋ္ဌိယာမိ၊ ငြီးငွေ့သကဲ့သို့
ဖြစ်၏။ ဟရာယာမိ၊ ရှက်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ဇိဂုစ္ဆာမိ၊ စက်ဆုပ်
သကဲ့သို့ဖြစ်၏။

အာဒေသနာပါဠိဟာရိယ

၄၀၅။ ကေဝဠု၊ ဝဋ်။ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယံ၊ သူတပါး
တို့၏အကြံကိုသိ၍ ညွှန်းသောတန်းခိုးပြာဠိဟာသည်။ ကတမဇ္ဇ၊
နည်းဟူမူကား။ ကေဝဠု၊ ဝဋ်။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊
သည်။ ပရသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပရပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့၏။ (ဤနှစ် ပုဒ်ကား
ဝေဝုစတည်း)။ စိတ္တံ၊ ကို။ အာဒိသတိ၊ ညွှန်း၏။ စေတသိကံပိ၊
ဝမ်းမြောက်ခြင်းကိုလည်း။ အာဒိသတိ၊ ၏။ ပိတက္ကိတမ္ပိ၊ ပိတက်ကို
လည်း။ အာဒိသတိ၊ ၏။ ပိစာရိတမ္ပိ၊ ပိစာရကိုလည်း။ အာဒိသတိ၊
၏။ ကိံ အာဒိသတိ၊ နည်းဟူမူကား။ တေ၊ ၏။ မနော၊ စိတ်သည်။
ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့သဘောရှိ၏။ တေ၊ သင်၏။ မနော၊ သည်။ ဣတ္ထမ္ပိ၊
ဤသို့သောအပြားရှိ၏။ တေ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ ၏။ ဣတိ၊
သို့။ အာဒိသတိ၊ ၏။ (တမေနံကား တဗ္ဗောတည်း)။ အညတဇေ၊
သော။ သဒ္ဓေါ၊ သော။ ပသန္ဓော၊ သော။ ဥပါလတော၊ သည်။
တံဘိက္ခု၊ ကို။ ပရသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပရပုဂ္ဂလာနံ၊ တပါးသော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ အာဒိသန္တိမ္ပိ၊ ညွှန်းသည်ကို လည်းကောင်း။
စေတသိကံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ အာဒိသန္တိမ္ပိ၊ ကိုလည်းကောင်း။

၁၁-ကေဝဠသုတ္တ-အာဒိသန္တိပုဂ္ဂိုလ် (၄၄၃)

ဝိတက္ကိတံ၊ ဝိတက်ကို။ အာဒိသန္တိ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဝိစာရိတံ၊
ဝိစာရကို။ အာဒိသန္တိ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပဿတိ၊ မြင်၏။
ကို အာဒိသန္တိ၊ အဘယ်သို့ညွှန်းသည်ကို။ ပဿတိ၊ နည်းဟူမူကား။
တေ၊ ၎င်း။ မနော၊ သည်။ ဝေဓိ၊ ဤသို့သဘောရှိ၏။ တေ၊ ၎င်း။ မနော၊
သည်။ ဣတ္ထိ၊ ဤသို့အပြားရှိ၏။ တေ၊ ၎င်း။ စိတ္တ၊ သည်။ ဣတိ၊ ၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ အာဒိသန္တိ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၎င်း။ တမေနံ ဘိက္ခု၊ ကို။
သဒ္ဓေါ၊ သော။ ပသန္ဓော၊ သော။ သောဥပါသကော၊ သည်။
အညတရဿ၊ သော။ အသဒ္ဓဿ၊ သော။ အပ္ပသန္ဓဿ၊ သော။
ပုရိသဿ၊ အား။ အာရောစေတိ၊ ၎င်း။ ကိ အာရောစေတိ၊ နည်း။
ဘော၊ အရှင်။ သမဏဿ၊ ၎င်း။ မဟိဒ္ဓိကတော၊ သည်။ မဟာနု
ဘာဝတော၊ သည်။ အတ္တရိယံဝတ၊ တကား။ ဘော၊ ရှင်။ သမဏဿ၊
၎င်း။ မဟိဒ္ဓိကတော၊ သည်။ မဟာနုဘာဝတော၊ သည်။ အတ္တ၊ တံဝတ၊
မဖြစ်ဘူးတကား။ အဟံ၊ သည်။ အမုဘိက္ခု၊ ကို။ ပရသတ္တာနံ၊
တပါးသောသတ္တဝါတို့၏။ ပရပုဂ္ဂလနံ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။
စိတ္တံ၊ ကို။ အာဒိသန္တိ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပ၊ ဝိစာရိတံ၊ ဝိစာရကို။
အာဒိသန္တိ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပ၊ အဒ္ဓသံ၊ ၎င်း။ ကိ အာဒိသန္တိ၊
အသို့ညွှန်းသည်ကို။ အဒ္ဓသံ၊ နည်းဟူမူကား။ တေ၊ ၎င်း။ မနော၊
သည်။ ဝေဓိ၊ ၎င်း။ ပ၊ တေ၊ ၎င်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဣတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဒိ
သန္တိ၊ ကို။ အဒ္ဓသံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာရောစေတိ၊ ၎င်း။ (တမေနံကား
ပဒါလင်္ကာရတည်း)။ အသဒ္ဓေါ၊ သော။ အပ္ပသန္ဓော၊ သော။ သော
ပုရိသော၊ သည်။ သဒ္ဓံ၊ သော။ ပသန္ဓံ၊ သော။ တံဥပါသကံ၊ ကို။ ဝေ၊
သို့။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ ကိ ဝဒေယျ၊ ဟူမူကား။ ဘော၊ အရှင်။ မဏိကာ
နာမ၊ မဏိကာ အမည်ရှိသော။ ဝိဇ္ဇော၊ အတတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ခေါ့၊
တည်း။ တာယဝိဇ္ဇောယ၊ မြင့်။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ တေ၊ ၎င်း။ ပ။
စိတ္တံ၊ သည်။ ဣတိ၊ ဤသို့သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဒိသတိ၊
၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ၎င်း။ ကေဝဠ၊ ဝဠံ။ မယာ၊ သည်။ .ဝုစ္စမာနံ၊
သော။ တံဝစနံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ကိ မညသိ၊ နည်း။ အသဒ္ဓေါ၊
သော။ အပ္ပသန္ဓော၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။ သဒ္ဓံ၊ သော။ ပသန္ဓံ၊

(၄၄၄) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သော။ တံဥပါသကံ။ ကိ။ ဧဝံ။ သို့။ ဝဒေယျ။ အပိနု။ ဆိုရာအံ့လော။
ဇုတိ။ သို့။ ဘဂဝါ သည်။ အဝေါစ။ ဇာ။ ဘန္တေ။ ရား။ ဧဝံ။ သို့။
ဝဒေယျ။ ဇာ။ ဇုတိ။ သို့။ ကေဝဇ္ဇော။ သည်။ အဝေါစ။ ဇာ။
ကေဝဇ္ဇ။ ဝဋ်။ အဟံ။ သည်။ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယေ။ သူတပါး
တို့၏ ဗိတ်အကြံကို ညွှန်းသော တန်းခိုးပြာဠိဟာကို ပြခြင်း၌။ ဣမံ
အာဒိနဝံ။ ကိ။ သမ္ပဿမာနော။ ဖြစ်၍။ အာဒေသနာပါဠိဟာရိ
ယေ။ ။ အနိယာမိ။ ငြီးငွေ့သကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ဟရာယာမိ။ ရှက်သကဲ့သို့
ဖြစ်၏။ ဇိဂ္ဂန္တာမိ။ စက်ဆုပ်သကဲ့သို့ဖြစ်၏။

အနုသာသနီပါဠိဟာရိယ

၄၇၆။ ကေဝဇ္ဇ။ ဝဋ်။ အနုသာသနီပါဠိဟာရိယံ။ သူတပါး
ကို၏ ဗိတ်ကို သိ၍ ဆုံးမသော တန်းခိုးပြာဠိဟာသည်။ ကတမဇ္ဇ
ဟူမူကား။ ကေဝဇ္ဇ။ ဝဋ်။ ဣမံ။ ဤကွ။ သည်။ ဧဝံ။ သို့။ အနု
သာသနီ၏။ ကိ။ အနုသာသနီနည်းဟူမူကား။ တုမှေ။ တို့သည်။
ဧဝံ-ဧတံ။ ကုသလဝိတက္ကံ။ ဤကုသိုလ်နှင့် စပ်သော အကြံကို။
ဝိဘက္ကေထ။ ကြံကြကုန်လော့။ ဧဝံ-ဧတံ။ အကုသလဝိတက္ကံ။ ကိ။
မာဝိဘက္ကယိတ္ထ။ ကုန်လင့်။ ဧဝံ-ဧတံ။ ကုသလမနသိကာရံ။ ဤ-
ကုသိုလ်နှင့် စပ်သော နှလုံး သွင်းခြင်းကို။ မနသိကရေထ။
ကုန်လော့။ ဧဝံ။ ဧတံ။ အကုသလမနသိကာရံ။ ကိ။ မာမနသိအကတ္ထ။
နှလုံး မပြုကုန်လင့်။ ဣဒံ။ အကုသလံ။ ကိ။ ပဇဟထ။ ပယ်ကုန်လော့။
ဣဒံ။ ကုသလံ။ ကိ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ။ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရထ။ နေကုန်လော့။
ဣဘိ။ သို့။ အနုသာသနီ၏။ ကေဝဇ္ဇ။ ဝဋ်။ ဣဒမ္ပိ။ ဤသို့ ဆုံးမခြင်းကို
လည်း။ အနုသာသနီပါဠိဟာရိယံ။ ဣတိ။ အနုသာသနီပါဠိဟာရိယ
ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ ဇာ။ ကေဝဇ္ဇ။ ဝဋ်။ ပုနစပရံ။ တုံ။ ပ။ ဣဒမ္ပိ။ ဤပဌမဈာန်
တည်းဟူသော ပြာဠိဟာကိုလည်း။ အနုသာသနီပါဠိဟာရိယံ
ဣဘိ။ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ ဇာ။ ပ။ ကေဝဇ္ဇ။ ဝဋ်။ ဣဒမ္ပိ။ ဤဝိပဿနာဉာဏ်
အလို့ငှါ ဗိတ်ကို ညွှတ်စေခြင်းကိုလည်း။ အနုသာသနီပါဠိဟာရိယံ

၁၁-ကေဝဠသုတ္တ-အနုသာသနီပါဠိဟာရိယ (၄၄၅)

ဣတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ န။ အပရံပုန၊ တုံ။ ဣတ္ထတ္တယ၊ တဆယံမြောက်
 ပါးသောကိစ္စအလို့ငှါ။ မေ၊ အား။ မဂ္ဂဘာဝနာကိစ္စံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊
 မရှိ။ ပ။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤအရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသောပြာဠိဟာကိုလည်း။
 အနုသာသနီပါဠိဟာရိယံဣတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ န။ ကေဝဠ၊ ဝဠ။
 တိကိ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိပါဠိဟာရိယာနိ၊ တို့ကို။ ပ။ ပဝေဒိတာနိ၊
 ကုန်၏။ (ယခုအခါ၌သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည် ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယ
 အာဒေသနာပါဠိဟာရိယတို့၏ ဝဠဆင်းရဲမှ မထွက်မြောက်စေ
 တတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ၊ အနုသာသနီပါဠိဟာရိယ၏
 သာလျှင် ဝဠဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို
 ပြခြင်းငှါ “ဘူတပုဗ္ဗံ” အစရှိသော နည်းဖြင့် ဓာတ်ကို ရှာသော
 ဒေသနာကို အားထုတ်တော်မူ၏။ ။ ထိုဒေသနာ၏အတ္ထကား)။

၄၇၇။ ကေဝဠ၊ ဝဠ။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ဖူး၏။ ဣမသ္မိံ၊ ယေဝ
 ဘိက္ခုသံသေ၊ ၌လျှင်။ အညတရဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ န။
 စေတသော၊ စိတ်၏။ ဝေပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ န။ ကိံ
 ဥဒပါဒိ၊ နည်းဟူမူကား။ ဣမေစတ္တာရောမဟာဘူတာ၊ တို့သည်။
 ကတ္ထ၊ အဘယ်အရပ်၌။ အပရိသေသာ၊ အကြွင်းမရှိကုန်သည် ဖြစ်
 ၍။ နိရုဇ္ဈန္တိနုခေါ၊ ချုပ်ကုန်သနည်း။ ဣဒံတေ စတ္တာရောမဟာဘူ
 တာ၊ တို့ကား။ သေယျထာကတမေ၊ တို့နည်းဟူမူကား။ ပထဝီ
 ဓာတု၊ ဓာတ်လည်းကောင်း။ ပ။ ဝါယောဓာတု၊ ကောင်း။ ဣမေ၊
 ဤသည်တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ န။

၄၇၈။ အထခေါ၊ ၌။ ကေဝဠ၊ ဝဠ။ သောဘိက္ခု၊ သည်။
 တထာရူပံ၊ ထိုနတ်ပြည်သို့ ရောက်ခြင်းအား လျှောက်ပတ်သော။
 သမာဓိံ၊ သမာဓိကို။ သမာပဇ္ဇိ၊ န။ ယထာ-ယေနသမာဓိနာ၊ ဖြင့်။
 စိတ္တေ၊ သည်။ သမာဟိတေ၊ တည်ကြည်လသော်။ တေနသမာဓိနာ၊
 ဖြင့်။ ဒေဝယာနိယော၊ နတ်ပြည်မြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်ကြောင်း
 ဖြစ်သော။ မဂ္ဂေါ၊ ဣဒ္ဓိဝိအေဘိညာဉ် တည်းဟူသော ခရီးသည်။
 ပါတုရဟောသိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ အထခေါ၊ ၌။ ကေဝဠ၊ ဝဠ။ သော
 ဘိက္ခု၊ သည်။ ယေနယတ္ထ၊ ၌။ စာတုမဟာရာဇိကံ၊ စတုမဟာရာဇ

(၄၄၆) သုတ်သီလကွန်ပါဠိထော်နိဿယသစ်

တုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေနတတ္ထ၊
သို့။ပ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင် နတ်သားတို့။ ဣမေ စတ္တာရော မဟာ
ဘူတာ၊ တို့သည်။ ကတ္ထ၊ အရပ်၌။ အပရိသေသာ၊ ၌။ နိရုဇ္ဈန္တိ
နုခေါ၊ ကုန်သနည်း။ ဣဒံ တေ စတ္တာရော မဟာဘူတာ၊ တို့ဟူ
သည်ကား။ သေယျထာကတမေ၊ တို့နည်းဟူမူကား။ ပထဝီဓာတု၊
ကောင်း ပ။ ဝါယောဓာတု၊ ကောင်း။ ဣမေ၊ တို့တည်း။ ဣတိ ဣမေ
စတ္တာရောမဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ ကတ္ထ၊ ၌။ အပရိသေသာ၊ ဖြစ်၍။
နိရုဇ္ဈန္တိ နုခေါ၊ လော။ ဣတိတေဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။
ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္ထေ၊ သော်။ ကေဝဇ္ဇ၊ ဝဋ်။ စာတုမဟာရာဇိကာ၊
ကုန်သော။ တေဒေဝါ၊ တို့သည်။ တံဘိက္ခု၊ ကို။ အဝေါစံ၊
ကုန်၏။ ကိံ အဝေါစံ၊ ကုန်သနည်းဟူမူကား။ ယတ္ထယသ္မိံ ဌာနေ၌။
ဣမေစတ္တာရောမဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ ပ။ ဝါယောဓာတု၊ ကောင်း။
ဣဒမ၊ တို့တည်း။ ဣတိ တေံ ဌာနံ၊ ဤမဟာဘုတ်တို့၏ အကြွင်းမဲ့
ချုပ်ရာကို။ မယမ္ဗိ၊ တို့သည်လည်း။ နဇာနာမ၊ ကုန်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။
အမှေဟိ၊ တို့ထက်။ အဘိက္ကန္တတရာစ၊ လွန်မြတ်ကုန်သည်လည်း
ဖြစ်ကုန်ထသော။ ပဏီတတရာစ၊ ထူးမြတ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်
ထသော။ စတ္တာရောမဟာရာဇာနော၊ နတ်မင်းကြီးလေးယောက်
တို့သည်။ အတ္ထိသန္တိ၊ ကုန်၏။ တေစတ္တာရော မဟာရာဇာနော၊
တို့သည်။ ယတ္ထယသ္မိံ ဌာနေ၌။ ပ။ ဝါယောဓာတု၊ ကောင်း။ ဣမေ
တို့တည်း။ တေံဌာနံ၊ ထိုမဟာဘုတ်တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ရာကို။
ဇာနေယျံ၊ ကုန်ရာ၏။ ဣတိတေဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစံ၊ ကုန်၏။ ပ။
(ဤကဲ့သို့ ဝသဝတ္တိ နတ်ပြည်တိုင်အောင် ယောဇနာလေ)။

၄၉၁။ ဒေဝါနံ၊ တို့ကို။ ဣန္ဒော၊ အစိုးရသော။ သက္ကော၊
သိကြားမင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ပ။ ဝသဝတ္တိနာမ၊ အမည်ရှိသော။
ဒေဝပုတ္တော၊ သည်။ အမှေဟိ၊ တို့ထက်။ အဘိက္ကန္တတရာစ၊
လွန်လည်း လွန်မြတ်၏။ ပဏီတတရာစ၊ ထူးလည်း ထူးမြတ်၏။
သော၊ ထိုဝသဝတ္တိ အမည်ရှိသောနတ်သားသည်။ ယတ္ထ ယသ္မိံ
ဌာနေ၌။ ဣမေစတ္တာရောမဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ ပ။ ဝါယော

၁၁-ကေဝဋ္ဌသုတ္တ-အနုသာသနိပါဠိဟာရိယ (၄၄၇)

ဓာတု၊ ကောင်း။ ဣမေ၊ ထိုတည်း။ ဧတံဌာနံ၊ ကို။ ဇာနေယျ၊ ၏။
ဣတိဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ မိန့်၏။ပ။

၄၉၂။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အမေဟိ၊ ထိုထက်။ အဘိက္ကန္တတရော၊
လည်းဖြစ်ကုန်ထသော။ ပဏီတတရော၊ လည်းဖြစ်ကုန်ထသော။
ဗြဟ္မကာယိကာ၊ ပဌမဇာန်ဘုံ အစရှိသောဘုံတို့၌ ဖြစ်ကုန်သော။
ဒေဝါနာမ၊ ဗြဟ္မာတို့မည်သည်။ အတ္ထိသန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဗြဟ္မ
ကာယိကာ၊ တို့သည်။ပ။

၄၉၃။ အထခေါ၊ ၌။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ တထာရူပံ၊ ထိုဗြဟ္မာ
ပြည်သို့ရောက်ခြင်းငှါလျှောက်ပတ်သော။ သမာဓိံ၊ ကို။ သမာပဋ္ဌိ၊
၏။ပ။ ဗြဟ္မဃာနိယော၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။
မဂ္ဂေါ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဉ်သည်။ပ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ မဟာဗြဟ္မာ၊
ဗြဟ္မာတို့၏ အကြီးဖြစ်ထသော။ အဘိဘူ၊ ဗြဟ္မာတို့ကို နှိပ်စက်
သကဲ့သို့ဖြစ်ထသော။ နအဘိဘူတော၊ တပါးသောဗြဟ္မာတို့သည်
နှိပ်စက်ခြင်းငှါမတတ်နိုင်ထသော။ အညဒတ္ထ၊ စင်စစ်ကား။ သဗ္ဗ
ဒသော၊ ခပ်သိမ်းသော တရားတို့ကို မြင်နိုင်ထသော။ ဝသဝတ္တိ၊
မိမိအလိုသို့ လိုက်စေတတ်ထသော။ ဣဿရော၊ သော။ ကတ္တာ၊
ပြုပြင်တတ်သော။ နိမ္မာတော၊ ဖန်ဆင်းတတ်ထသော။ သေဋ္ဌော၊
အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်ထသော။ သဇိတော၊ အမှုကြီးငယ်ကိုစီရင်
တတ်ထသော။ ဝသီ၊ ဇာန်သမာပတ်၌ လေ့လာစွာ ဖြစ်ထသော။
ဘူတဘဗျာနံ၊ ဖြစ်ပြီးသော ဖြစ်ထိုက်ကုန်သော သတ္တဝါတို့၏။
ဝိတာ၊ အဘဖြစ်သော။ အမေဟိ၊ ထိုထက်။ အဘိက္ကန္တတရော၊
လည်းဖြစ်ထသော။ ပဏီတတရော၊ လည်းဖြစ်ထသော။ ဗြဟ္မာ၊
သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သောမဟာဗြဟ္မာ၊ ထိုဗြဟ္မာကြီးသည်။ပ။ အာဝု
သော၊ ငါ့ရှင်ဗြဟ္မာ။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ သော မဟာဗြဟ္မာ၊ ထို
ဗြဟ္မာကြီးသည်။ ကထံ၊ အဘယ်အရပ်၌။ အတ္ထိပန၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။
ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယတ္ထဝါ၊ အကြင်အရပ်၌မူလည်း ဗြဟ္မာ၊
သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ယေနဝါ၊ မဂ္ဂေနဝါ၊ မြင့်မူလည်း။ ဗြဟ္မာ၊ သည်။
ဝစ္ဆတိ၊ ၏။ ယဟိံဝါ၊ အကြင်ဘုံ၌မူလည်း။ ဗြဟ္မာ၊ သည်။ ဝသတိ၊

(၄၄၀) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသစ်

န္တိ။ ဣတိတေကာရဏံ။ ကိ။ မယံပိ။ တို့သည်လည်း။ နုဇာနာမ။ ကုန်။
 ဘိက္ခု။ ရဟန်း။ အပိစ။ စင်စစ်ကား။ ယထာ-ယေန အာကာရေန။
 ဖြင့်။ နိမိတ္တာနိ။ မြဟ္မာဘုံသို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော နိမိတ်တို့
 သည်လည်း။ ဒိဿန္တိ။ ထင်ကုန်၏။ အာလောကော။ အလင်းသည်။
 သဗ္ဗာယတိ။ ဖြစ်၏။ ဩဘာသော။ အရောင်သည်။ ပါတုဘဝတိ။
 ၏။ (ဤ အာလောကော သဗ္ဗာယတိ ဩဘာသော ပါတုဘဝတိ
 ဟူသောပါဠိဖြင့် မြဟ္မာဘုံသို့ရောက်ကြောင်း နိမိတ်ကို ပြသည်)။
 တထာ-တေနအာကာရေန။ ထိုသို့ အလင်းဖြစ်ခြင်း အရောင်ထင်
 ရှားစွာဖြစ်ခြင်းတည်းဟူသော အခြင်းအရာဖြင့်။ မြဟ္မာ။ သည်။
 ပါတုဘဝိဿတိ။ ထို့။ ယဒိဒံ-ယေနနိမိတ္တေန။ ဖြင့်။ အာလောကော။
 သည်။ သဗ္ဗာယတိ။ ၏။ ဩဘာသော။ သည်။ ပါတုဘဝတိ။ ၏။
 ဧတံနိမိတ္တံ။ ဤသို့အဆင်းဖြစ်ခြင်း၊ အရောင်ထင်ရှားစွာဖြစ်ခြင်း
 သည်။ မြဟ္မာနော၏။ ပါတုဘဝါယ။ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းငှာ။ ပုဗ္ဗ
 နိမိတ္တံ။ ဘည်း။ ဣတိ။ သို့။ အဝေါစ။ ၏။ အထခေါ။ ဌ။ ကေဝဋ္ဌ။ ဝဋ္ဌ။
 သော မဟာမြဟ္မာ။ သည်။ နစိရသေဝ။ မကြာမြင့်မီလျှင်။ ပါတုရ
 ဟောသိ။ ၏။

၄၉၄။ ပ။ တံ မဟာမြဟ္မာနံ။ ကိ။ ဧတံဝစနံ။ ကိ။ အဝေါစ။
 ၏။ ကိ။ အဝေါစ။ နည်း။ အာဝုသော။ ငါ့ရှင်မြဟ္မာ။ ပ။ ဘိက္ခု။
 ရဟန်း။ အဟံ။ သည်။ မဟာမြဟ္မာ။ မြဟ္မာတို့၏ အကြီးဖြစ်သော
 ။ပ။ နိမ္မာတာ။ ဖန်ဆင်းတတ်ထသော။ သေဋ္ဌော။ အထူးသဖြင့်
 ချီးမွမ်းအပ်ထသော။ သဇိတာ။ စီရင်တတ်ထသော။ ဝသိ။ ဈာန်
 သမာပတ်၌ လေ့လာစွာဖြစ်ထသော။ ဘူတဘဗျာနံ။ ဖြစ်ပြီးသော
 ဖြစ်ထိုက်သော သတ္တဝါတို့၏။ ပိတာ။ သော။ မြဟ္မာ။ သည်။
 အသိ။ ၏။ ဣတိတေဝစနံ။ ကိ။ အဝေါစ။ ၏။ ဒုတိယမ္ပိ။ လည်း။ ကေ
 ဝဋ္ဌ။ ဝဋ္ဌ။ သောဘိက္ခု။ သည်။ တံမဟာမြဟ္မာနံ။ ကိ။ ဧတံဝစနံ။ ကိ။
 အဝေါစ။ ၏။ ကိ။ အဝေါစ။ မူကား။ အာဝုသော။ ငါ့ရှင်
 မြဟ္မာ။ အဟံ။ သည်။ တံ။ သည်။ မဟာမြဟ္မာ။ သော။ ပ။
 ဘူတဘဗျာနံ။ တို့၏။ ပိတာ။ သော။ မြဟ္မာ။ သည်။ အသိ။ လော။ ဣတိ

၁၁-ကေဝဠသုတ္တ-အနုသာသနီပါဠိဟာရိယ (၄၄၉)

ဝေံ၊ သို့။နပုစ္ဆာမိ၊ မမေး။အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်မြဟွာ၊ အဟံ၊ သည်။
တံ၊ ကို။ ဝေံ၊ သို့။ ပုစ္ဆာမိ၊ နိပုစ္ဆာမိ၊ နည်းဟူမူကား။ အာဝု
သော၊ ငါ့ရှင်မြဟွာ။ ကတ္တ ကသ္မိံ ဌာနေ၊ နှံ။ပ။ ဝါယောဓာတု၊
ဓာတ်လည်းကောင်း၊ ဣမေ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆာမိ၊ နိ။
ဣတိဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ နိ။ ဒုတိယမ္ပိ၊ လည်း။ပ။

၄၉၅။ အထခေါ၊ နှံ။ကေဝဠ၊ ဝဠံ။ သောမဟာမြဟွာ၊ သည်။
တံဘိက္ခု၊ ကို။ ဗာဟာယံ၊ လက်ရုံးနှံ။ ဂဟေတွာ၊ ဤ။ ကေမန္တံ၊ သို့။
အပနေတွာ၊ ပယ်၍။ တံဘိက္ခု၊ ကို။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ နိ။
ကိုအဝေါစ၊ ကား။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ မံ၊ ကို။ မြဟွကာယိကာ၊
မြဟွာဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေဒေဝါ၊ ဤမြဟွာတို့သည်။ ဝေံ၊ သို့။
ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ ကိဇာနန္တိ၊ ကုန်သနည်းဟူမူကား။ မြဟွ၊ နော၊
အရှင်မြဟွာသည်။ အညာတံ၊ မသိအပ်သော။ ကိဗ္ဗိ၊ တစုံတခုသည်။
နတ္ထိ၊ ရှိ။ မြဟွ၊ နော၊ သည်။ အဒိဋ္ဌံ၊ မမြင်အပ်သော။ ကိဗ္ဗိ၊ တစုံ
တခုသည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ မြဟွ၊ နော၊ သည်။ အဝိဒိတံ၊ မသိအပ်သော။
ကိဗ္ဗိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ မြဟွ၊ နော၊ သည်။ အသစ္စိကတံ၊ သော။ ကိဗ္ဗိ၊
သည်။ နတ္ထိ၊ ရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဟံ၊
သည်။ ဧဝံသံမြဟွာနံ၊ တို့၏။ သမ္ပ၊ ခါမျက်မှောက်၌။ နဗျာကာသံ၊
မကြား။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အဟံပိ၊ သည်လည်း။ ယတ္ထယသ္မိံ ဌာနေ၊
နှံ။ပ။ ဝါယောဓာတု၊ ကောင်း။ ဣမေ၊ တို့တည်း။ ဧတံဌာနံ၊ ဤ
မဟာဘုတ်တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ရာကို။ နဇာနာမိ၊ မသိ။ ဘိက္ခု၊
ရဟန်း။ အဟမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဇာနာမိ၊ သိ။
(အနိယတ်ထည့်)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤဘုရားရှင်သာသနာ
တော်၌။ တံ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အတိဓာဝိတွာ၊ လွန်၍။ ဗဟိဒ္ဓါ၊
နှံ။ ဣမဿပဌဿ၊ ဤဌဿနာကို။ ဝေယျာကရဏာယ၊ ဖြေခြင်းငှါ။
ပရိယေဋ္ဌိံ၊ ရှာခြင်းသို့။ ယံအာပဇ္ဇတိ၊ အကြင်ကြောင့် ရောက်၏။
ဧတံပရိယေသနံ၊ ဤသို့ ရှာခြင်းကို။ တယံ၊ သင်သည်။ ဒုက္ကဋံ၊
မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်၏။ ဧတံပရိယေသနံ၊ သည်။ တယံ၊ နိ။
အပရစ္ဆံ၊ ချွတ်လွင်းခြင်းတည်း။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဂစ္ဆ၊ သွားလေ။ တံ၊

(၄၅၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သည်တမေဝဘဂဝန္တံ၊ ကိုသာလျှင်။ ဥပသင်္ကမိတ္တာ၊ ဤ။ ဣမံပဉ္စ၊ ကို။ ပုစ္ဆ၊ မေးလေလော့။ ယထာယေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ တေ၊ အား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဗျာကရောတိ၊ ကြားတော်မူ၏။ တထာ တေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ နံအတ္ထံ၊ ကို။ ဓာရေယျာသိ၊ မှတ်လေလော့။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ ၏။

၄၉၆။ ကေဝဇ္ဇ၊ ဝဋ်။ အထခေါ၊ ဌ။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ သေယျထာပိနာမ၊ ဥပမာအဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ ဗလဝါ၊ အားရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ သမိဋ္ဌိတံ၊ ခွေသော။ ဗာဟံ၊ လက်ရုံးကို။ ပသာရေယျ သေယျထာပိဝါ၊ ဆန့်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ ပသာရိတံ၊ ဆန့်သော။ ဗာဟံ၊ ကို။ သမိဇ္ဇေယျ သေယျထာပိဝါ၊ ခွေသကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ မြဟ္မလောကောဌံ။ အန္တရဟိတော၊ ဤ။ မမ၊ ၏။ ပုရတော၊ မှ။ ပါတုရဟောသိ၊ ၏။ ပ။ ဝ၊ ယောဓာတု လည်းကောင်း။ ဣမေတို့တည်း။ ဣတိတေဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။

တိရဒသိသကုဏ္ဍပမာ

၄၉၇။ ကေဝဇ္ဇ၊ ဝဋ်။ တေဝစနံ၊ ကို။ တေနဘိက္ခုနာ၊ သည်။ (ကတ္တားထည့်)။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အဟံ၊ သည်။ တံဘိက္ခု၊ ကို။ တေဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ကိံအဝေါစ၊ နည်းဟူမူကား။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ ဖြစ်ဘူး၏။ သမုဒ္ဓိကာ၊ သမုဒြာ၌ ကျက်စားကုန်သော။ “သမုဒြာ၌ သွားကုန်သော၊ လည်းဟူ”။ ဝါဏိဇော၊ ကုန်သည်တို့သည်။ တိရဒသိံ၊ သမုဒြာကမ်းကိုကြည့်တတ်သော။ သကုဏ္ဍံ၊ ကျီးကို။ ဂဟေတွာ၊ ဤ။ နာဝါယ၊ မြင့်။ သမုဒ္ဓံ၊ ကို။ အဇ္ဈောဂါဟန္တိ၊ ဝင်ကုန်၏။ တေဝါဏိဇော၊ တို့သည်။ အတိရဒကိနိယာ၊ ကမ်းမမြင်သော။ နာဝါယ၊ ဌ။ တနည်းကား။ နာဝါယ၊ သည်။ အတိရဒကိနိယာ၊ ကမ်းကို မမြင်သည်ရှိသော်။ (လှေ၌ နေသောသူတို့ ကမ်းကို မမြင်ရသည်ကို လှေပင် မမြင်သကဲ့သို့ ဌာနုပစာရအားဖြင့် ဆိုသတည်း)။ တိရဒသိံ၊ ကမ်းကို

၁၁-ကောဝုဇ္ဈသုတ္တံ-တိရစ္ဆာန်သကုဏ္ဍပမာ (၄၅၁)

ကြည့်တတ်သော။ သကုဏ္ဍံ၊ ကိ။ ပုဉ္ဇန္တိ၊ လွှတ်ကုန်၏။ သော
သကုဏော၊ သည်။ ဂစ္ဆတေဝ၊ သွားလေသလျှင်ကတည်း။ (ထို
ကျီး၏သွားသော အရပ်ကိုမှတ်၍ ပြခြင်းငှာ “ပုရတ္ထိမံဒိသံ” အစ
ရှိသော ဒေသနာကို မိန့်သတည်း။ ။ ထိုဒေသနာ၏ အတ္ထကား။)
ပုရတ္ထိမံ၊ အရှေ့ဖြစ်သော။ ဒိသံဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။ (ဝါသဒ္ဓါ
ကား လောပတည်း။) ပ။ ဥတ္တရံ၊ သော။ ဒိသံဝါ၊ သို့လည်းကောင်း။
ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ အနုဒိသံ၊ အထောင့်
ဖြစ်သောအရပ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ သော သကုဏော၊ ထိုကျီးသည်။
သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ တိရံ၊ ကမ်းကို။ သစေပဿတိ၊ အံ့။ ဧဝံ၊
ဤသို့မြင်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ တထာဂတကောဝါ၊ ထိုထိုသော
အရပ်သို့ သွားသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော သကုဏော၊
သည်။ တိရံ၊ ကိ။ သစေ န ပဿတိ၊ အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ မမြင်သည်။
သတိ၊ ရှိသော်။ တမေဝ နာဝံ၊ ထိုလှေသို့သာလျှင်။ ပစ္စာဂစ္ဆတိ၊
ပြန်လာ၏။ ဧဝေဝါ၊ ထိုအတူလျှင်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊ သင်သည်။
ယတော ယသွာကရဏာ၊ ကြောင့်။ ယာဝဗြာဟ္မလောကာ၊ မြဟ္မာ
ပြည်တိုင်အောင်။ ပရိယေသမာနော၊ ရှာသည်ဖြစ်၍။ ဣမဿပဉ္စ
ဿ၊ ကိ။ ဝေယျာကရဏံ၊ ဖြေနိုင်သောသူကို။ နာဇ္ဈဂါနလဘသိ၊
မရ။ အထတသွာကရဏာ၊ ကြောင့်။ မမညေဝါ၊ ငါ၏သာလျှင်။
သန္တိကေ၊ သို့။ ပစ္စာဂတော၊ ပြန်လာ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ကတ္ထ-
ကသ္မိံဋ္ဌာနေ၊ ဌံ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဣမေစတ္တာရော မဟာဘူတာ၊
တို့သည်။ အပရိသေသာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်သနည်း။
ဧဝံ၊ သို့။ ဒေသောပဉ္စော၊ ကိ။ နခေါပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ မမေးအပ်။ ဣဒံ
တေ စတ္တာရော မဟာဘူတာ၊ ဟူသည်တို့ကား။ သေယျဏာ
ကတမေ၊ တို့နည်းဟူမူကား။ ပထဝီဓာတု၊ ဓာတ်လည်းကောင်း။
ပ။ ဝါယောဓာတု၊ ကောင်း။ ဣတိ-ဣမေ၊ တို့တည်း။

၄၉၈။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဧဝေဝါ၊ ဤသို့လျှင်။ သောပဉ္စော၊ ကိ။
ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ မေးအပ်၏။ ကိံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ နည်းဟူမူကား။

(၄၅၂) သုတ်သီလက္ခနံပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ကတ္ထ၊ ဌ။ အာပေါစ၊ အာပေါဓာတ် သည်လည်းကောင်း။ပ။ ဝါယောစ၊ သည်လည်းကောင်း။ နဂါဓတိ၊ မတည်သနည်း။ ကတ္ထ၊ ဌ။ ဒိဃဉ္စ၊ ရှည်သော ရုပ်သည်လည်းကောင်း။ ရဿဉ္စ၊ တိုသော ရုပ်သည်လည်းကောင်း။ အဏုဉ္စ၊ ငယ်သော ရုပ်သည်လည်းကောင်း။ ထူလဉ္စ၊ ကြီးသော ရုပ်သည်လည်းကောင်း။ သုဘဉ္စ၊ တင့်တယ်သော ရုပ်သည်လည်းကောင်း။ အသုဘဉ္စ၊ မတင့်တယ်သော ရုပ်သည်လည်းကောင်း။ နဂါဓတိ၊ နည်း။ ကတ္ထ၊ အဘယ်၌။ နာမဉ္စ၊ ကောင်း။ ရူပဉ္စ၊ ကောင်း။ အသေသံ၊ မဲ့။ ဥပရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သောပဉ္စော၊ ကို။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဝဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ မိန့်၏။

(ဤသို့ မေးအပ်သော ပုစ္ဆာကိုပြုပြီး၍ ယခုအခါ၌ ဝိဿဇ္ဇနာကို ပြုတော်မူလို၍ “တတြ ဝေယျာကရဏံ ဘဝတိ ဝိညာဏံ” အစရှိသော ဒေသနာကို မိန့်သတည်း။ ။ထိုဒေသနာ၏ အတ္ထကား။)

၄၉၉။ တတြ၊ ထိုသို့ ကတ္ထ အာပေါစ။ပ။ ဥပရုဇ္ဈတိ ဟူ၍ မေးရာ၌။ ဝေယျာကရဏံ၊ အဖြေစကားသည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ ကိံ ဘဝတိ၊ နည်းဟူမူကား။

ယံနိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ ဝိညာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်၏။ အနိဒဿနံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် မမြင်အပ်။ ယံနိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အနန္တံ၊ ဥပါဋ္ဌိဋ္ဌိဘင် အပိုင်းအခြားမရှိ။ သဗ္ဗတောပဘံ ထက်ဝန်းကျင်မှ သက်ရာဆိပ်ရှိသော မဟာသမုဒြာနှင့် တူ၏။ ဧတ္ထ-တေသ္မိံ နိဗ္ဗာနော၊ အာပေါစ၊ သည်လည်းကောင်း။ပ။ နဂါဓတိ၊ မတည်။

ဧတ္ထ-တေသ္မိံ နိဗ္ဗာနော၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၌။ ဒိဃဉ္စ၊ ရှည်သောရုပ်သည်လည်းကောင်း။ပ။ အသုဘဉ္စ၊ သည်လည်းကောင်း။ နဂါဓတိ၊ မတည်။ ဧတ္ထ-တေသ္မိံ နိဗ္ဗာနော၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၌။ နာမဉ္စ၊ ကောင်း။ ရူပဉ္စ၊ ကောင်း။ အသေသံ၊ အကြွင်းမဲ့။ ဥပရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။

(အဘယ်၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုနိဗ္ဗာန်၌ အလုံးစုံသော ရုပ်နာမ်တရားသည် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်လေသနည်းဟု ဘုရားဒနာပွယ်

၁၂-လောဟိစ္စသုတ္တ-လောဟိစ္စမြာဟုဏဝတ္ထု (၄၅၃)

ရှိ၍ ထိုစောဒနာကိုဖြေတော်မူလို၍,, ဝိညာဏဿ နိရောဓေနပဟံ ဥပရုဇ္ဈတိ” ဟူသောပါဠိကို မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား)။

ကဿ၊ အဘယ်၏။ နိရောဓေန၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ နာမဉ္စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ရူပဉ္စ၊ သည်လည်းကောင်း။ အသေသံ၊ မဲ့။ ဥပရုဇ္ဈတိ၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဝိညာဏဿ၊ အဆုံးစွန်ဖြစ်သောဝိညာဉ်၏။ နိရောဓေန၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတေသ္မိံ နိဗ္ဗာနေ၊ ဌှံ။ တေနာမရူပံ၊ သည်။ ဥပရုဇ္ဈတိ၊ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်၏။ ဣတိ-ဣဒံ ဝေယျာကရဏံ၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။

၅၀၀။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဒံစနံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ကေဝဇ္ဇော၊ ကေဝဋ် အမည်ရှိသော။ ဂဟပတိ ပုတ္တော၊ သည်။ အတ္ထမနော၊ နှစ်လိုဝမ်းသာသည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဘာသိတံ၊ ကို။ အဘိနန္ဒါ၊ ဝန်ခံပြီ။

ကောဒသမံ၊ သော။ ကေဝဋ်သုတ္တံ၊ သည်။
နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၁၂-လောဟိစ္စသုတ္တ
လောဟိစ္စမြာဟုဏဝတ္ထု

၅၀၁။ ဘန္တေကဿပ၊ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤလောဟိစ္စသုတ်ကို။ မေမယာ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သန္တိကာ၊ အထံမှ။ ဧဝံ ဧကေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ သုတံ ဥပလက္ခိတံ၊ ၏။ ဧကံ၊ သော၊ သမယံ၊ ဌှံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကောသလေသု၊ ကောသလတိုင်းတို့၌။ စာရိကံ၊ ဒေသစာရိကို။ စရမာနော၊ သွားသည်ဖြစ်၍။ မဟတာ၊ များစွာသော။ “ဂုဏ်အားဖြင့် မြတ်သော၊ လည်းဟူ”။ ဘိက္ခုသံဃေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ပဉ္စမတ္တေဟိဘိက္ခုသတေဟိ၊ ငါးရာ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သောရဟန်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ယေနဒိသာဘာဂေန၊ အကြင်အရပ်အဖို့ဖြင့်။ သာလဝတိကာ၊ သာလဝတိက အမည်ရှိသောရွာသို့။ ဂန္တဗ္ဗာ၊ သွားအပ်၏။ တေန ဒိသာဘာဂေန၊ ဖြင့်။ တံ၊ ထိုသာလဝတိက အမည်ရှိသော ရွာသို့။ အဝသရိ၊ သွားတော်မူ

(၄၅၄) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

လေ၏။ တေနခေါပနသမယေန၊ ဌ။ လောဟိစ္စော၊ လောဟိစ္စ
 အမည်ရှိသော။ မြာဟ္မဏော၊ သည်။ သတ္တုဿဒံ များသော ဆင်
 မြင်း အစရှိသော သတ္တဝါရှိ ထသော။ သတိဏကဋ္ဌောဒကံ၊ မြက်
 ထင်း ရေနှင့် ပြည့်စုံထသော။ သဗညံ၊ များသော စပါးရှိထသော။
 ရာဇဘောဂ္ဂံ၊ မင်းမှရအပ်သော စည်းစိမ်ဖြစ်ထသော။ “မင်းကဲ့သို့
 ဖြစ်၍ ခံစားအပ်ထသော၊ လည်းဟူ”။ ပသေနဒိ ကောသလေန၊
 ပသေနဒိကောသလအမည်ရှိထသော။ ရညာ၊ သည်။ ဒိန္နံ၊ ပေးအပ်
 ထသော။ ရာဇဒါယံ၊ မင်းသည် ပေးအပ်သော ဥစ္စာဖြစ်ထသော။
 မြဟ္မဒေယျံ၊ မြတ်သောပေးခြင်းဖြင့်ပေးအပ်ထသော။ သာလဝတိ
 ကံ၊ သာလဝတိက အမည်ရှိသော ရွာ၌။ အဇ္ဈာဝသတိ၊ နေ၏။
 တနည်းကား၊ သာလဝတိကံ ကို။ အဇ္ဈာဝသတိ၊ စိုးအုပ်၏။

၅၀၂။ တေန ခေါပန သမယေန၊ ဌ။ လောဟိစ္စဿ၊ သော။
 မြာဟ္မဏဿ၊ ၏။ “အား၊ လည်းဟူ”။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့ သဘော
 ရှိသော ပါပကံ၊ ယုတ်မာသော။ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ကိံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ အဘယ်သို့သော မိစ္ဆာ အယူသည်။
 ဥပ္ပန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်းဟူမူကား။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ သမဏော
 ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ မြာဟ္မဏောဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။
 ကု သလံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ သိရာ၏။ ကု သလံ၊ သော။ ဓမ္မံ
 ကို။ အဓိဂန္ဓာ၊ သိ၍။ ပရဿ၊ သူတပါးအား။ နအာရောစေယျ၊
 မကြားရာ။ ဟိကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နအာရောစေယျ၊ နည်း။ ပရော၊
 ဆုံးမအပ်သောသူ တယောက်သည်။ ပရဿ၊ ဆုံးမတတ်သောသူ
 တယောက်အား။ ကိံ ကရိဿတိ၊ အသို့ပြုလတ္တံ့နည်း။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ နအာရောစေယျ၊ ရာ။ သေယျထာပိနာမ၊ ဥပမာမည်သည်
 ကား။ ပုရာဏံ၊ အဟောင်းဖြစ်သော။ ဗဒ္ဒနံ၊ အနှောင်အဖွဲ့ကို။
 ဆိန္နိတွာ၊ ၍။ အညံ၊ သော။ နဝံ၊ အသစ်သော။ ဗန္ဓနံ၊ ကို။ ကရေယျ၊
 ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေသမ္ပဒံ၊ ဤသို့သော ဥပမာရှိသော။ ပါပကံ၊
 ယုတ်မာသော။ ဣဒံလောဘဓမ္မံ၊ ဤလောဘတရားကို။ အဟံ၊ သည်။
 ဝဒါဒိ၊ ၏။ ဟိကသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောဘဓမ္မံ၊ ကို။ ဝဒါမိ၊ နည်း။ ပရော

၁၂-လောဟိစ္စသုတ္တ-လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏဝတ္ထု (၄၅၅)

သည်။ ပရံ၊ ကိ၊ ကိ၊ ကရိယတိ၊ နည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောဘ
မ္ပံ၊ ကိ။ ဝဒါမိ၊ နိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နိ။

၅၀၃။ လောဟိစ္စော၊ သည်။ အသောသိခေါ၊ တည်း။ ဘော၊
အရှင်တို့။ ဂေါတမော၊ သော။ သကျပုတ္တော၊ သာကီဝင် အမျိုးဖြစ်
ထသော။ သကျကုလာ၊ မှ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။
ကောသလေသု၊ ကောသလတိုင်းတို့၌။ စာရိကံ၊ ကိ။ စရမာနော၊
ဖြစ်၍။ မဟတာ၊ သော။ ဘိက္ခုသံဃေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပဉ္စမတ္ထေ
ဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သာလဝတိကံ၊ သို့။
အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်ရောက်တော်မူ၏။ တံခေါပနဘဝန္တံ၊ ဂေါတမံ
တဿခေါပန ဘောတော ဂေါတမဿ၊ နိ။ ပ။ (ဝေကလျာဏော
အစရှိသောပါဠိကား အနက်ရှေ့နှင့်တူပြီ)။ အရဟတံ-အရဟန္တာ
နံ၊ တို့ကို။ ဒဿနံ၊ သည်။ သာဓုခေါပန၊ သည်လျှင်။ ဟောတိ၊ နိ။
ဣတိ၊ သို့။ အသောသိခေါ၊ တည်း။

၅၀၄။ အထခေါ၊ နှ့်။ လောဟိစ္စော၊ သော။ ဗြာဟ္မဏော၊
သည်။ ရောသိကံ၊ ရောသိက အမည်ရှိသော။ နှာပိတံ၊ ဆေတ္တာ
သည်ကို။ အာမန္တေသိ၊ နိ။ ကိံ အာမန္တေသိ၊ ကား။ သမ္မရောသိ
ကော၊ အချင်း ရောသိက။ စံ၊ သည်။ ဧဟိ၊ လာလှည့်။ ပ။ ဘဝံ
ဂေါတမော၊ သည်။ လောဟိစ္စဿ၊ သော။ ဗြာဟ္မဏဿ၊ နိ။
ဂေဟော၊ နှ့်။ (ထည့်ပါ)။ သွာတနာယ၊ နက်ဖြန်။ ဘိက္ခုသံဃေန၊
နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဘတ္တံ၊ ကိ။ အဓိဝါသေတုကိရ၊ သည်းခံစေချင်၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေဟိ၊ လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာမန္တေသိ၊ နိ။

၅၀၅-၅၀၆။ ဘန္တေ၊ အရှင်။ ဝေသာဓု၊ ကောင်းပြီ။ ဣတိခေါ၊
သို့။ ရောသိကာနှောပိတော၊ ရောသိကအမည်ရှိသောဆေတ္တာသည်
သည်။ ပ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ လောဟိစ္စဿ၊ သော။
ဗြာဟ္မဏဿ၊ နိ။ ဂေဟော၊ နှ့်။ ဘတ္တံ၊ ကိ။ သွာတနာယ၊ နက်ဖြန်။
ဘိက္ခုသံဃေန၊ နှင့်။ အဓိဝါသေတုကိရ၊ သည်းခံတော်မူစေချင်၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေတိ၊ နိ။ ပ။ ဧတံဝစနံ၊ ကိ။ မယံ၊ တို့သည်။ အဝေါရမှာ၊

(၄၅၆) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဆိုကုန်ပြီ။ တေန ဘဂဝတာစ၊ ထို မြတ်စွာ ဘုရားသည်လည်း။
အဓိဝုတ္တံ၊ သည်းခံတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ ၏။ပ။

၅၀၈။ ဟေနခေါပနသမယေန၊ နှံ။ ရောသိကာနာဝိတော၊
သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော၊ နောက်မှ နောက်မှ။
အနုမန္နော၊ အစဉ်လိုက်သည်။ဟောတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။
သာခုအာသာစာမိ၊ တောင်းပန်ပါ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။လောဟိစ္စံ၊
လောဟိစ္စအမည်ရှိသော။မြာဟ္မဏံ၊ကို။ ပါပကာ၊သော။ ဧတသ္မာ
ဒိဋ္ဌိဂတာ၊ ထိုမိစ္ဆာအယူမှ။ ဝိဝေစေတု၊ လွတ်စေလော့။ ဣတိ၊သို့။
ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ရောသိကော၊ ရောသိကာ၊ အပွေဝ
နာမသိယာ၊ လွတ်စေနိုင်ရာ သလျှင်ကတည်း။ ရောသိကော၊ က။
အပွေဝနာမသိယာ၊ လွတ်စေနိုင်ရာသလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။
ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ပ။

လောဟိစ္စမြာဟ္မဏာနယောဂ

၅၀၉။ လောဟိစ္စော၊သော။ မြာဟ္မဏော၊သည်။ ဘုတ္တာဝိံ၊
ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီး၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဩဏိတပတ္တပါဏိံ၊ ဆေးပြီး
သော သဒိတ်တော်ရှိသည်ကို။ သလ္လက္ခေတွာ၊ မှတ်၍။နိစံ၊သော။
အညတရံ၊ တခုသော။ အာသနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ပ။ ဘော-
ဂေါတမ၊မ၊ ဧဝံသစ္စံ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်မှန်၏။ဣတိ၊သို့။အဝေါစ၊၏။
လောဟိစ္စံ၊လောဟိစ္စံ၊မယာ၊သည်။ဝုစ္စမာနံ၊သော။ တံဝစနံ၊ ကို။
ကိံမညသိ၊နည်း။ တံ၊သည်။ သာလဝတိကံ၊သာလဝတိက အမည်
ရှိသောရွာကို။အဇ္ဈာဝသတိနနု၊စိုးအုပ်သည် မဟုတ်လော့။ ဣတိ၊
သို့။ဘဂဝါ၊သည်။အဝေါစ၊၏။ဘောဂေါတမ၊မ၊ ဧဝံသစ္စံ စိုးအုပ်
သည်မှန်၏။ ဣတိ၊သို့။ လောဟိစ္စော၊ သည်။ အဝေါစ၊၏။ လော
ဟိစ္စံ၊စွ။ ယောဇနော၊သည်။ ဧဝံ၊သို့။ ဝဒေယျ၊ ၏။ ကိံဝဒေယျ၊
နည်းဟူမူကား။ လောဟိစ္စော၊ သော။ မြာဟ္မဏော၊ သည်။
သာလဝတိကံ၊ ကို။ အဇ္ဈာဝသတိ၊ စိုးအုပ်၏။ သာလဝတိကာယ၊
သာလဝတိက အမည်ရှိသော ရွာ၏။ ယာ သမုဒယသဉ္ဇာတိ၊

၁၂-လောဟိစ္စသုတ္တ-လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏာ နယောဂ (၄၅၇)

အကြင် အခွန်အတုပ် အပေါင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ သမုဒယ သဗ္ဗာဟိံ၊ ထိုအခွန်အတုပ်ကို။ လောဟိစ္စော၊ သော၊ ဗြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားသည်။ ဧကေကော၊ တယောက်ထည်းသာလျှင်။ ပရိဘုဇေယျ၊ သုံးဆောင်ရာ၏။ အညေသံ၊ တပါးကုန်သော သူတို့ကို။ နုဒဒေယျ၊ မပေး။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဝါဒိ၊ ဤသို့ဆိုသော။ သော ဇနော၊ သည်။ (ဟောတိ၌ ကတ္တားစပ်)။ ယေဇနော၊ တို့သည်။ တံ၊ သင့်ကို။ ဥပဇိဝန္တိ၊ မှီ၍။ အသက်မွေးကုန်၏။ တေသံ ဇနာနံ၊ တို့၏။ အန္တရာယကရော၊ လာဘ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သည်။ ဧဘာတိဝါနုဓေါ၊ ဖြစ်ရာသလော။ နောဟောတိဝါနုဓေါ၊ ဖြစ်ရာ သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ သောဇနော၊ သည်။ အန္တရာယကရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အန္တရာယဘရော၊ သည်။ သမာနော၊ ပြုလသော်။ တေသံ၊ ထိုသင့်ကို မှီ၍ အသက်မွေးကုန်သောသူတို့၏။ ဟိတာနုကမ္မိ၊ အစီးအပွားကို အလိုရှိသည်။ ဧဘာတိဝါ၊ လော။ အဟိတာနုကမ္မိ၊ အစီးအပွားကို အလိုမရှိသည်။ ဟောတိဝါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ အဟိတာနုကမ္မိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဟိတာ နုကမ္မိဿ၊ အစီးအပွားကို အလိုမရှိသောသူအား။ “၏၊ လည်းဟူ” ဧတေလု၊ ထိုသူတို့၌။ မေတ္တံ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်။ ဟောတိဝါ၊ လော။ သပတ္တကံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ၊ သည်။ ဟောတိဝါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ သပတ္တကံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူ ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမတ္တကေ ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပစ္စုပဋ္ဌိတေ၊ သော်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဧဘာတိဝါ၊ လော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟောတိဝါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ လောဟိစ္စ၊ စ္စ။ အဟံ၊ သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဿ၊ မိစ္ဆာအယူ ရှိသောသူအား။ နိရယံ၊ ဝါ၊ ငရဲလည်းကောင်း။ တိရစ္ဆာန ယော

(၄၅၀) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

နိဝါ၊ တိရစ္ဆာန်အမျိုး လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမေသံ ခွိန္တဂတိနံ၊
 တို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးသော။ ဂတိံ၊ အလားဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ။
 ၅၁၀။ လောဟိစ္စ၊ စွဲမှု။ မယျာ၊ သည်။ ဝုစ္စမာနံ၊ သော။ တံဝစနံ၊
 ကို။ ကိံမညသိ၊ နည်း။ ပသေနဒိ ကောသလော၊ သော။ ရာဇာ၊
 သည်။ ကာသိကောသလံ၊ ကာသိတိုင်း ကောသလ တိုင်းကို။
 အဇ္ဈာဝသတိနန၊ အစိုးရသည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊
 သည်။ အဝေါစ၊ ။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဧဝံသစ္စံ၊ အစိုးရသည်
 မှန်၏။ လောဟိစ္စ၊ စွဲမှု။ သောပုရိသော၊ သည်။ ဧဝံသို့။ ဝဒေယျ၊ ။
 ကိံဝဒေယျ၊ နည်းဟူမူကား။ ပသေနဒိ ကောသလော၊ သော။
 ရာဇာ၊ သည်။ ကာသိကောသလံ၊ ကာသိတိုင်း ကောသလတိုင်း
 ကို။ အဇ္ဈာဝသတိ၊ အစိုးရ၏။ ကာသိကောသလော၊ ဌ။ ယာသုမုဒယ
 သဉ္ဇာတိ၊ အကြင်ဖြစ်သော အခွန်သည်။ အတ္ထိ၊ ။ တံသမုဒယ
 သဉ္ဇာတိံ၊ ထိုဖြစ်သော အခွန်ကို။ ပသေနဒိကောသလော၊ သော။
 ရာဇာ၊ သည်။ ဧကကော၊ တယောက်ထည်းသာလျှင်။ ပရိဘုဇ္ဇေယျ၊
 သုံးဆောင်ရာ၏။ အညေသံ၊ တို့အား။ န ဒဒေယျ၊ မပေး။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝဒေယျ၊ ။ ဧဝံဝါဒိ၊ ဤသို့ဆိုသော။ သော ပုရိသော၊ သည်။
 (ဟောတိဉ္စ)။ တုမေဓေဝ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ အညေစ၊
 တပါးကုန်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း ယေဇနာ၊ တို့သည်။
 ပသေနဒိကောသလံ၊ သော။ ရာဇာနံ၊ ကို။ ဥပဇိဝန္တိ၊ ခြိ၍အသက်
 မွေးကုန်၏။ တေသံ ဇနာနံ၊ တို့၏။ အန္တရာယကရော၊ လာဘ်၏
 အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သည်။ ဟောတိနုခေါဝါ၊ ဖြစ်သလော။ နော
 ဟောတိနုခေါဝါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ။
 ဘောဂေါတမ၊ မ။ အန္တရာယကရော၊ လာဘ်၏ အန္တရာယ်ကို
 ပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ။ လောဟိစ္စ၊ စွဲမှု။ အန္တရာယကရော၊ သည်။
 သမာနော၊ ဖြစ်သည့်ရှိသော်။ တေသံဇနာနံ၊ တို့၏။ ဟိတာနုကမ္ပိ၊
 အစီးအပွားကို အလိုရှိသည်။ ဟောတိဝါ၊ လော။ အဟိတာနုကမ္ပိ၊
 စီးပွားမဲ့ကို အလိုရှိသည်။ ဟောတိဝါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊
 သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ အဟိတာနုကမ္ပိ၊ သည်။ ဟောတိ၊

၁၂-လောဟိစ္စသုတ္တ-လောဟိစ္စမြာဟုကာနယောဂ (၄၅၉)

၏။ လောဟိစ္စ၊ စွ။ အဟိတာနုကမ္ပိဿ၊ အစီးအပွါးမဲ့ကို အလိုရှိ
 သည်။ (ပစ္စုပဋိတံ၌စေ)။ တေသုဇနေသု၊ တို့၌မေတ္တံ၊ မေတ္တာနှင့်
 ယှဉ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပစ္စုပဋိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်။ ဟောတိဝါ၊
 လော။ သပတ္တကံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပစ္စု
 ပဋိတံ၊ သည်။ ဟောတိဝါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၎င်း။
 ဘောဂေါတမ၊ မ။ သပတ္တကံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပစ္စုပဋိတံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၎င်း။ လောဟိစ္စ၊ စွ။ သပတ္တကေ၊ သော။ စိတ္တေ၊ စိတ်ကို။
 ပစ္စုပဋိတေ၊ သော်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝါ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ လော။
 သမ္မာဒိဋ္ဌိဝါ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 ပုစ္ဆိ၊ ၎င်း။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။
 လောဟိစ္စ၊ စွ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဿ၊ မိစ္ဆာအယူ၏။ “အား၊ လည်းဟူ”။
 နိရယံဝါ၊ ငရဲ လည်းကောင်း။ တိရစ္ဆာနယောနိဝါ၊ တိရစ္ဆာန်
 အမျိုးလည်းကောင်း။ ဣတိဣမေသံ၊ ဒိန္နံ ဂတိနံ၊ တို့တွင်။ အညတရံ၊
 သော။ ဂတိံ၊ အလားကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝဒါမိ။ ၎င်း။

၅၁၁။ လောဟိစ္စ၊ စွ။ ဣတိ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တံ၊
 သင့်ကို။ သောပုရိသော၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ၎င်း။ ကိံ ဝဒေယျ၊
 မူကား။ ပ။ အန္တရာယကရော၊ လာဘ်၏ အန္တရာယ် ပြုတတ်သည်။
 ဟောတိ၊ ၎င်း။ ပ။ ဧဝမေဝခေါ၊ ထို အတူလျှင်။ လောဟိစ္စ၊ စွ။ ယော
 ဇနော၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ၎င်း။ ကိံ ဝဒေယျ၊ နည်းဟူမူကား။
 ဣမ၊ ဤ လောက၌။ ပ။ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ သိရာ၏။ ပ။ ဟိ ကသ္မာ၊
 ကြောင့်။ နအာရောစေယျ၊ မကြားသနည်းဟူမူကား။ ပရော၊ ဆုံးမ
 အပ်သော သူတယောက်သည်။ ပရဿ၊ ဆုံးမတတ်သော သူတ-
 ယောက်အား။ ကိံ ကရိဿတိ၊ အသို့ ပြုလတ္တံ့နည်း။ ပ။ ကသ္မာ၊
 ကြောင့်။ နအာရောစေယျ၊ ကား။ ဧဝံဝါဒီ၊ ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိသော။
 သောဇနာ၊ သည်။ ယေတေကုလပုတ္တာ၊ အကြင်သို့သော သီလရှိ
 သောအမျိုးသားတို့သည်။ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ၊ မြတ်စွာဘုရား
 သည်သိတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မဝိနယံ၊ သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ စိနည်းကို။
 စနည်းကား၊ တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဟော

(၄၆၀) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသင်

ဘော်မူအပ်သော။ ဓမ္မဝိနယံ။ ကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ “အာရုံပြု၍၊ လည်း
 ဟူ”။ ဝေဂရူပံ။ သော။ ဥဋ္ဌာရုံ၊ မြတ်သော။ ဝိသေသံ၊ အကျိုးထူးကို။
 အဓိဂစ္ဆန္တိ၊ ရုကုန်၏။ ။ (အဘယ်သို့သော အကျိုးထူးကို ရုကုန်
 သနည်းဟု သူစောဒနာဗွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာကို ဖြေတော်မူလို၍
 “ဓသာဘာပတ္တိ ဖလဒ္ဓိ” အစရှိသော ဒေသနာကို မိန့်တော်မူ
 သတည်း။ ။ ထိုဒေသနာတော်၏အတ္ထကား)။ ။ သောတာဝတ္တိ
 ဖလဒ္ဓိ၊ ကိုလည်း။ သစ္စိကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ အရဟတ္တဒ္ဓိ၊ ကိုလည်း။
 သစ္စိကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ယေစိမေကို ယေ စ ဣမေ ဟုပုဒ်ဖြတ်။
 ဣဒေကား တဒတ္တာတည်း။ အနက်မရှိ)။ ယေစကုလပုတ္တာ၊ အကြင်
 မဂ်ဖိုလ်ကို မရကုန်သော တောင်းသော အကျင့် ရှိကုန်သော
 အမျိုးသားတို့ သည်လည်း။ ဒိဗ္ဗာ-ဒိဗ္ဗေ၊ နတ်တို့၏ နေရာဖြစ်ကုန်
 သော။ ဂဗ္ဘာ-ဂဗ္ဘေ၊ ဗိမာန်တို့ကို။ တနည်းကား၊ ဒိဗ္ဗာ-ဒိဗ္ဗေ၊
 နတ်ပြည်၌ဖြစ်ခြင်း အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဂဗ္ဘာ-ဂဗ္ဘေ၊ ဒါန
 အစရှိကုန်သော ကောင်းမှုထူးတို့ကို။ ပရိပါစေန္တိ၊ ပွားစေကုန်၏။
 “ရင့်စေကုန်၏၊ လည်းဟူ”။ တေသံ ကုလပုတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဒိဗ္ဗာနံ၊
 နတ်တို့၏နေရာဖြစ်ကုန်သော။ ဘဝါနံ၊ ဗိမာန်တို့၏။ တနည်းကား၊
 ဒိဗ္ဗာနံ၊ နတ်ပြည်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဘဝါနံ၊ ဝိပါကက္ခန္ဓာတို့၏။ အဘိ
 နိဗ္ဗတ္တိသာ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ အန္တရာယကရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်းပ။
 (ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤမျှ အဘိုင်းအရှည်ရှိသော ဥပမာ
 အစီအရင်ဖြင့် မမှတ်သော အားဖြင့်သာလျှင် အထက်ဘဝဂ်
 တိုင်အောင် တက်သော လောဟိစ္စပုဏ္ဏား၏ မာန်ကို ဖျက်ဆီး
 ပြီး၍ ယခုအခါ၌ စောဒနာခြင်းငှာ ထိုက်ကုန်သော သုံးယောက်
 ကုန်သော ဆရာတို့ကို ပြခြင်းငှာ “တယော ခေါ်မေ” အစရှိ
 သောဒေသနာကို မိန့်သတည်း။ ထိုဒေသနာ၏ အတ္ထကား)။

တယော စောဒနာရဟာ

၅၁၃။ လောဟိစ္စ၊ ဟိစ္စ။ ယေသတ္ထာရော၊ အကြင် ဆရာတို့
 သည်။ လောကေ၊ လောက၌။ စောဒနာရဟာ၊ အပြစ်တင်ခြင်းငှာ

၁၂-လောဟိစ္စသုတ္တ-တယော၊ ဘဒနာရဟာ (၄၆၁)

ထိုက်ကုန်၏။ တေသတ္ထာရော၊ ဟုံသည်။ တယောခေါ၊ ဟိုလျှင်
 တည်း။ ယောဇနော၊ သည်။ ဝေရူပေ၊ ကုန်သော။ သတ္ထာရော၊
 ထိုကို။ စောဒေတိ၊ စောဒနာ၏။ တဿဇနဿ၊ ၏။ သာစောဒနာ၊
 ထိုစောဒနာသည်။ ဘူတာ၊ ဟုတ်၏။ တစ္ဆာ၊ မှန်၏။ ဓမ္မိကာ၊ တရား
 နှင့်ညီ၏။ အနဝဇ္ဇာ၊ အပြစ်မရှိ။ တယော၊ သုံးယောက်ဟူသည်။ ထို
 ကား။ ကတမေ၊ အဘယ်တို့နည်းဟူမူကား။ လောဟိစ္စ၊ စွ။ ဣဓ၊
 ဤလောက၌။ ဧကစ္စော၊ အချိုသော။ သတ္ထာ၊ ဆရာသည်။
 ယဿတ္ထာယ၊ အကြင် သီလကွန် အစရှိသော ရဟန်း၏ အကျိုး
 ပြည့်စုံခြင်းငှာ။ အဂါရသ္မာ၊ လူ၏ဘောင်မှ။ အနာဂါရိယံ၊ ရဟန်း
 ဘောင်၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇိတော၊ ရဟန်းပြုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အသ-
 တေနသတ္ထာရာ၊ ထိုဆရာသည်။ သောသာမညတ္ထော၊ ထိုသီလကွန်
 အစရှိသည်၏ ပြည့်စုံခြင်းတည်းဟူသော ရဟန်း၏ အကျိုးသို့။
 အနနုပ္ပတ္တော၊ မရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောသတ္ထာ၊ သည်။
 တံသာမညတ္ထံ၊ ထိုသီလကွန် အစရှိသည်တို့၏ ပြည့်စုံခြင်းတည်း
 ဟူသော ရဟန်း၏ အကျိုးသို့။ အနနုပါပုဏိတ္တာ၊ မရောက်မူ၍။
 သာဝကာနံ၊ တို့အား။ ဣဒံ ဓမ္မဇာတံ၊ ဤတရားသဘောသည်။ ဝေါ၊
 တို့၏။ “ထိုအား၊ လည်းဟူ”။ ဟိတာယ-ဟိတံကာတုံ၊ အစီးအပွား
 ကိုပြုခြင်းငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣဒံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ သုခါယ-
 သုခံကာတုံ၊ ချမ်းသာကိုပြုခြင်းငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ဟော၏။ တဿ သတ္ထု၊ နော၊ ၏။ ဝစနံ၊ ကို။
 သာဝကာ၊ တို့သည်။ နသုဿုသန္တိ၊ နားမထောင်ကုန်။ သောတံ၊
 သောတိန္ဒြေကို။ နဩဒဟန္တိ၊ ရှေ့ မဆောင်ကုန်။ အညာ-
 အညာယ၊ သိခြင်းငှာ။ “ဝန်ခံခြင်းငှာ၊ လည်းဟူ”။ စိတ္တံ၊ ကို။ နဥပိဋ-
 ပေန္တိ၊ မဖြစ်စေကုန်။ တဿ သတ္ထု၊ သာ၊ ထိုဆရာ၏။ သာသနာ၊
 အဆုံးအမကို။ ဝေါက္ကမ္မ၊ ဖဲ၍။ “ကြည့်၍၊ လည်းဟူ”။ ဝတ္တန္တိ၊
 ဖြစ်ကုန်၏။ သောသတ္ထာ၊ ကို။ ဧပံ၊ သို့။ စောဒေတဗ္ဗော၊ စောဒနာ
 အပ်သည်။ အသယောတိ၊ ၏။ ကထံ စောဒေတဗ္ဗော၊ အသို့
 စောဒနာအပ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်းဟူမူကား။ အာယသ္မာ၊ ငါ့ရှင်

(၄၆၂) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသစ်

သည်။ ယဿတ္ထာယ၊ အကြင် သီလက္ခန္ဓာ အစရှိသော ရဟန်း၏ အကျိုးပြည့်စုံခြင်းငှါ။ အဂါရသ္မာ၊ မှ။ အနာဂါရိယံ၊ ဌ။ ပဗ္ဗဇ္ဇိတော၊ ၏။ တေ၊ သင်၏။ “သင်အား၊ လည်းဟူ”။ သောသာမညတ္ထော၊ ထိုသီလက္ခန္ဓာအစရှိသည်တို့၏ ပြည့်စုံခြင်းတည်းဟူသော ရဟန်း၏ အကျိုးသို့။ အနနုပ္ပတ္ထော၊ မရောက်သေးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ တံသာမညတ္ထံ၊ ထိုသီလက္ခန္ဓာ အစရှိသည်တို့၏ ပြည့်စုံခြင်း ဟူသော ရဟန်း၏ အကျိုးသို့။ အနနုပါပုဏိတွာ၊ မရောက်မူ၍။ သာဝကာနံ၊ တို့အား။ ဣဒံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ဝေါ၊ တို့၏။ ဟိတာယ ဟိတံကာတံ၊ ငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣဒံဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ဝေါ၊ တို့၏။ သုခါယ-သုခံကာတံ၊ ငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသတိ၊ ၏။ တဿ-တေ၊ လိုသင်၏။ ဝစနံ၊ ကို။ သာဝကာ တို့သည်။ နသုဿုသန္တိ၊ ကုန်။ သောတံ၊ နားကို။ နဩဒဟန္တိ၊ ရှေ့ မဆောင်ကုန်။ အညာ-အညာယ၊ စကားကို ဝန်ခံခြင်းငှာ။ စိတ္တံ၊ ကို။ နဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ မဖြစ်စေကုန်။ သတ္ထု၊ ဆရာ၏။ သာသနာ၊ အဆုံး အမကို။ ဝေါက္ကမ္မ၊ ကြဉ်၍။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သေယျထာပိနာမ၊ ဥပမာ မည်သည်ကား။ ဩသက္ကန္တိယာ၊ ဆုတ်နစ်သည် ဖြစ်၍။ “တပါးသို့ ဖဲသည်ဖြစ်၍၊ လည်းဟူ”။ ဥဿက္ကေယျ ယထာံ ဝါ၊ ကပ်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ ပရံမုခံ၊ မျက်ကွယ်။ အာလိင်္ဂေယျ ယသာ ဝါ၊ လည်ဖက်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ ဣဒံသမ္ပဒံ၊ ဤသို့ သောဥပမာနှင့် တူသော။ ပါပကံ၊ သော။ ဣဒံလောဘဓမ္မံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ ဝဒါမိ၊ ၏။ ဟိကသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောဘဓမ္မံ၊ ကို။ ဝဒါမိ၊ နည်းဟူမူကား။ ပရော၊ သည်။ ပရံ၊ ကို။ ကိံကရိဿတိ၊ နည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဟံ၊ သည်။ လောဘဓမ္မံ၊ ကို။ ဝဒါမိ၊ ၏။ လောဟိစ္စ၊ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ ပဌမော၊ သော။ သတ္ထာ၊ ဆရာ တည်း။ လောကေဌံ၊ ယောသတ္ထာ၊ သည်။ စောဒနာရဟော၊ အပြစ် တင်ခြင်းငှာထိုက်၏။ ယောဇနော၊ သည်လည်း။ ဝေရူပံ၊ သော။ သတ္ထာရံ၊ ကို။ စောဒေတိ၊ ၏။ တဿဇနဿ၊ ၏။ သာစောဒနာ၊

၁၂-လောဟိစ္စသုတ္တ-နစောဒနာရဟသတ္တ (၄၆၃)

သည်။ ဘူတာ၊ ဟုတ်၏။ တစ္ဆာ၊ မှန်၏။ မြွေကာ၊ တရားနှင့်
ညီ၏။ အနဝဇ္ဇာ၊ အပြစ်မရှိ။

၅၁၄။ ပုန စ ပရံ၊ တပါးတုံ။ လောဟိစ္စ၊ စွ။ ပ။ တဿ သတ္တ၊
နော၏။ ဝစနံ၊ ကို။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ သုဿုသန္တိ၊ နားထောင်
ကုန်၏။ ပ။ သေယျထာပိနာမ၊ ကား။ သကံခေတ္တံ၊ မိမိလယ်ကို။
ဩဟာယ၊ ပယ်၍။ ပရံခေတ္တံ၊ သူတပါးကိုလယ်ကို။ နိဒ္ဒါယိတဗ္ဗံ၊
မြက်ကို ရိတ်အပ်သည်ကို။ “ပေါင်းသင်အပ်သည်ကိုလည်းဟူ”။
မညေယထာ၊ အောက်မေ့ သကဲ့သို့။ ဧဝံသဗ္ဗဒံ၊ ဤဥပမာနှင့်တူ
သော။ ပါပကံ၊ သော။ ဣမံလောဘဓမ္မံ၊ ကို။ ဝဒါမိ၊ ၎င်း၏။ ဟိကသ္မာ။
ကြောင့်။ လောဘဓမ္မံ၊ ကို။ ဝဒါမိ၊ နည်း။ ပရော၊ သည်။ ပရဿ၊
ကို။ ကိံကရိဿတိ၊ နည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောဘဓမ္မံ၊ ကို။
ဝဒါမိ၊ ၎င်း၏။ လောဟိစ္စ၊ စွ။ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ ဒုတိယော၊ သော၊
သတ္တာ၊ တည်း။ လောကေ၊ ဌ။ ယောသတ္တာ၊ သည်။ စောဒနာ
ရဟော၊ ၎င်း။ ယော ပန ဇနော၊ သည်။ ဝေရူပံ၊ သော။ သတ္တာရံ၊
ကို။ စောဒေတိ၊ ၎င်း၏။ တဿ ဇနဿ၊ ၎င်း၏။ သာ စောဒနာ၊ သည်။
ဘူကာ၊ ၎င်း၏။ ပ။ အနဝဇ္ဇာ၊ ရှိ။ ပ။

နစောဒနာရဟသတ္တ

၅၁၅။ လောဟိစ္စ၊ စွ။ သတ္တာရော၊ တို့သည်။ ဣမေတယော၊
တို့တည်း။ ယေဇနာ၊ တို့သည်။ လောကေ၊ ဌ။ စောဒနာရဟာ၊
ကုန်၏။ ယော စ ဇနော၊ သည်ကား။ ဝေရူပေ၊ သော။ သတ္တာရော၊
တို့ကို။ စောဒေတိ၊ ၎င်း၏။ အဿ ဇနဿ၊ ၎င်း၏။ သာစောဒနာ၊ သည်။
ပ။ အနဝဇ္ဇာ၊ ရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါ၊ ၎င်း၏။

၅၁၆။ ပ။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ယောသတ္တာ၊ သည်။ လောကေ၊
ဌ။ န စောဒနာရဟော၊ အပြစ်တင်ခြင်းငှါမထိုက်။ ကောစိ၊ သော။
သော သတ္တာ၊ သည်။ အတ္ထိပန၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ လောဟိစ္စော၊
သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၎င်း၏။ လောဟိစ္စ၊ စွ။ ယော သတ္တာ၊ သည်။ အတ္ထိခေါ၊
ရှိသလျှင်ကတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါ၊ ၎င်း၏။ ဘော

(၄၆၄) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဂေါတမ၊ မ။ ယော သတ္တာ၊ သည။ လောကေ၊ ဌ။ နစောဒနာ
 ရဟော၊ အပြစ်တင်ခြင်းငှာ မထိုက်။ သော သတ္တာ၊ သည။ ကတ
 မောပန၊ နည်း။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည။ သတိ၊ သော်။ ပ။ လော
 ဟိစ္စ၊ စွ။ ဣမ၊ ဤလောကဌ။ ယသ္မိံသတ္တရိ၊ အကြင်ဆရာအထံဌ။
 သ္တာဝကော၊ သည။ ဝေရူပံ၊ သော။ ဥဋ္ဌာရံ၊ မြတ်သော။ ဝိသေသံ၊
 တရားအထူးကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ၏။ အယံ၊ သည။ သတ္တာ၊ ဆရာ
 မည်၏။ လောဟိစ္စ၊ စွ။ လောကေ၊ ဌ။ ယောသတ္တာ၊ သည။
 နစောဒနာရဟော၊ စောဒနာခြင်းငှာ မထိုက်။ ယော ပနဇနော၊
 သည။ ဝေရူပံ၊ သော။ သတ္တာရံ၊ ကို။ စောဒေတိ၊ ၏။ တဿ
 ဇနဿ၊ ၏။ သာစောဒနာ၊ သည။ အဘူတာ၊ မဟုတ်။ ပ။
 သာဝဇ္ဇာ၊ အပြစ်ရှိ၏။ ပ။

၅၁၇။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ပုရိသော၊
 ယောကျား ဟယောက်တည်း။ နရကပါပတံ၊ နက်လှစွာသော
 ချောက်ကမ်းပါးသို့။ ပပတန္တံ၊ ကျလာသော။ ပုရိသံ၊ ယောကျား
 တယောက်ကို။ ကေသေသု၊ ဆံဟိုဌ။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊
 နက်လှစွာသောချောက်မှ ထုတ်၍။ ထလေ၊ ကြည်းထက်၍။ ပတိဋ္ဌ
 ပေယျယထာ၊ တည်စေသကဲ့သို့။ ဒေမေဝ၊ လျင်။ ဘောတာဂေါ
 တမေန၊ သည။ နရကပါပတံ၊ မိစ္ဆာအယူတည်းဟူသော ချောက်
 ကမ်းပါးသို့။ ပပဘန္တော၊ ကျလေသော။ အဟံ၊ ငါ့ကို။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊
 မိစ္ဆာအယူတည်းဟူသောချောက်မှ တင်၍။ ထလေ၊ သမ္မာအယူ
 တည်းဟူသောကြည်းထက်၍။ ပတိဋ္ဌာပိတော၊ တည်စေပေ၏။ ပ။

ဒွါသမံ၊ သော။ လောဟိစ္စသုတ္တံ၊ သည။
 နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

၁၃-စေတီဇူ သုတ္တ

၅၁၈။ ဘန္တေကဿပ၊ ပ။ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤစေတီဇူသုတ်ကို။
 မေမယာ၊ သည။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သန္တိကာ၊ အထံမှ။ ဧဝံ-ဧကေန
 အာတာရေန၊ မြင့်။ သုတံဥပလက္ခိတံ၊ ၏။ ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ဌ။

၁၁-ကေဝိဇ္ဇသုတ္တ-

(၄၆၅)

ဘဂဝါ၊ သည်။ပ။ ယေန ဝိသာဘာဂေန၊ ဖြင့်။ မနသာကဋ်နာမ၊
 မနသာကဋ်အမည်ရှိသော။ ကောသလာနံ၊ ကောသလ အမည်ရှိ
 ကုန်သော ဇနပုဒ်တို့၏။ မြာဟ္မဏဂါမော၊ သို့။ ဂန္တဗ္ဗော၊ သွား
 အပ်၏။ တေန ဝိသာဘာဂေန၊ ဖြင့်။ တံမနသာကဋ်ဂါမံ၊ သို့။
 အဝသရိ၊ သွားတော်မူလေ၏။ တတြ၊ ထိုကောသလဇနပုဒ်တို့၌။
 (ဣဒံကား နိပါတ်မျှသာ အနက်မရှိ)။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မနသာ
 ကဋ်၌။ မနသာကဋ်ဿ၊ မနသာကဋ်ရွာမှ။ အဝိဒူရေ၊ မနီးမဝေး
 သော။ ဥတ္တရေန၊ မြောက်အရပ်၌။ (ဤအနက်ကား အဋ္ဌကထာ
 ဆရာအလိုတည်း။ အဋ္ဌကထာဆရာ အလိုသော် မနသာကဋ်ဿ
 သည် အပါဒါန်အနက်၌ သာမိဝိဘတ်တည်း။ အဝိဒူရေကား ပါဠိ
 သေသတည်း။ တနည်းကား၊ “မနသာကဋ်ဿ၊ ၏။ ဥတ္တရေန၊
 မြောက်အရပ်၌။ ဥတ္တရေနကား သတ္တမိ အနက်၌ နာဝိဘတ်
 တည်း။) အဝိရဝတိယာ၊ အဝိရဝတိ အမည်ရှိသော။ နဒိယာ၊ ၏။
 တီရေ၊ ကမ်းနား၌။ အဗ္ဗဝနေ၊ နှု၍သော သရက်ကော၌။ ဝိဟ
 ရတိ၊ ၏။

၅၁၉။ တေနခေါပန သမယေန၊ ၌။ သမ္ပဟုလ္လာ၊ ကုန်သော။
 အဘိညာတာအဘိညာတာ၊ ထင်ရှားထင်ရှားကုန်သော။ မြာဟ္မ-
 ဏ မဟာသာလာ၊ ပုဏ္ဏားအမျိုးဖြစ်ကုန်သော သူကြွယ်တို့သည်။
 တနည်းကား၊ များသော ဥစ္စာရှိသော ပုဏ္ဏားတို့သည်။ မနသာ
 ကဋ်၌။ ပရိဝသန္တိ၊ နေကုန်၏။ ဣဒံ တေ မြဟ္မဏာ၊ ထိုပုဏ္ဏား
 ဟူသည်တို့ကား။ သေယျထာကတမေ၊ အဘယ်တို့နည်းတူမှုကား။
 စကီ၊ စကီ အမည်ရှိသော။ မြာဟ္မဏော၊ လည်းကောင်း။ ပ။ ဘာ
 ရုက္ခော၊ အမည်ရှိသော။ မြာဟ္မဏော၊ လည်းကောင်း။ ပ။
 တောဒေယျော၊ တောဒေယျ အမည်ရှိသော။ မြာဟ္မဏော၊ လည်း
 ကောင်း။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့တည်း။ အညေ၊ တပီးကုန်သော။
 အဘိညာတာအဘိညာတာ၊ ကုန်သော။ မြာဟ္မဏ မဟာသာလာ
 စ၊ များသော ဥစ္စာရှိကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့သည်လည်း။ ပရိဝသန္တိ၊
 ကုန်၏။

(၄၆၆) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

၅၂၀။ အထွေခေါင်း၌။ ဇဗ်ဝိဟာရံ၊ အညောင်းအညာဖြေခြင်း
 ၄၁။ အနုစက်မန္တာနံ၊ လူးလာ လူးလာ စကြိုသွားကုန်ထသော၊
 အနုစရန္တာနံ၊ တယောက်သို့ အစဉ်လိုက်၍ သွားကုန်ထသော။
 ဝါသေဠဘာရုဒ္ဓါဇာနံ၊ ဝါသေဠ ဘာရုဒ္ဓါဇ အမည်ရှိကုန်သော။
 မာဏဝါနံ၊ ပုဏ္ဏားလုလင်တို့၏။ “တို့အား၊ လည်းဟူ”။ မဂ္ဂါမဂ္ဂေ၊
 ဖြောင့်သော ခရီးဟုတ်သည် ဖြောင့်သော ခရီးမဟုတ်သည်။
 ကထာ၊ စကားသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ (ထိုနှစ်ယောက်
 သောသူတို့တွင် ဝါသေဠကား ပေါက္ခရသာတိ ပုဏ္ဏားတပည့်
 တည်း။ ဘာရုဒ္ဓါဇကား တာရုက္ခပုဏ္ဏား တပည့်တည်း)။ ဝါသေ
 ဠော၊ ဝါသေဠ အမည်ရှိသော။ မာဏဝေါ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။
 အာဟ၊ ၏။ ကိ အာဟ၊ နည်းဟူမူကား။ ယောအယံမဂ္ဂေါ၊ အကြင်
 ခရီးကို။ ပေါက္ခရသာတိနာ၊ ပေါက္ခရသာတိ အမည်ရှိသော။
 ပြာဟ္မဏေန၊ သည်။ အက္ခာတော၊ ကြားအပ်၏။ အယံဧဝ၊ ဤ
 ပေါက္ခရသာတိ ကြားသောခရီးသည်သာလျှင်။ ဥဇုမဂ္ဂေါ၊ ဖြောင့်
 သောခရီးတည်း။ အယံဧဝ၊ သည်သာလျှင်။ (ဧဝံ သဒ္ဓါကိုလိုက်
 ပါစေ)။ အဉ္စသာယနော၊ ကောင်းသော ခရီးတည်း။ (ဤနှစ်ပုဒ်
 ကား ဝေဝုဏ်တည်း)။ ဣမံဤပေါက္ခရသာတိ ကြားသောခရီးကို။
 နိယျာနိကော၊ သွားသောသူသည်။ တက္ကရဿ၊ အရှင်ပေါက္ခရ
 သာတိ ကြားသော ခရီးကို သွားသောသူ၏။ (သဟဗျတာ
 ယ၌ ဘာဝအနက်၌ သက်သော ဘာဝပစ္စည်း၌ သမ္ဗန်စပ်)။
 မြဟ္မသဟဗျတာယ၊ မြဟ္မာနှင့်အတူတကွ မြဟ္မာပြည်၌ ထင်ရှားစွာ
 ဖြစ်ခြင်း၄၁။ မြဟ္မဇလောကံ၊ မြဟ္မာပြည်သို့။ (ကံထည့်)။ နိယျာတိ၊
 ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဘာရုဒ္ဓါဇော၊ သော။ မာဏ
 ဝေါဝိ၊ သည်လည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ကိ အာဟ၊ နည်းဟူ
 မူကား။ ယော အယံ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ တာရုက္ခေန၊ တာရုက္ခ အမည်
 ရှိသော။ ပြာဟ္မဏေန၊ ပုဏ္ဏားသည်။ အက္ခာတော၊ ၏။ အယမေဝ၊
 ဤတာရုက္ခ ကြားသော ခရီးသည်သာလျှင်။ ဥဇုမဂ္ဂေါ၊ တည်း။
 အယံဧဝ၊ သည်သာလျှင်။ အဉ္စသာယနော၊ တည်း။ ဣမံ ဤ

၁၃-တေဝိဇ္ဇသုတ္တ-မဂ္ဂါမဂ္ဂကထာ (၄၆၇)

တာရုက္ခ ကြားသော ခရီးကို။ နိယျာနိကော၊ သည်။ တက္က
ရဿ၊ အရှင်တာရုက္ခကြားသော ခရီးကို သွားသောသူ၏။ မြဟ္မ
သဟဗျတာယ၊ ၄၁။ မြဟ္မလောကံ၊ သို့။ နိယျာတိ၊ ရောက်၏။
ဇုတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဝါသေဋ္ဌော၊ ဝါသေဋ္ဌ အမည်ရှိသော။
မာဏဝေါ၊ သည်။ ဘာရဒ္ဒါဇံ၊ ဘာရဒ္ဒါဇ အမည်ရှိသော။
မာဏဝံ၊ ကို။ သညာပေတုံ၊ မှတ်စေခြင်းငှာ။ နေဝ အသက္ကိ ခေါ်၊
မတတ်နိုင်သလျှင်ကတည်း။ ဘာရဒ္ဒါဇော၊ သော။ မာဏဝေါပိ၊
သည်လည်း။ ဝါသေဋ္ဌံ၊ သော။ မာဏဝံ၊ ကို။ သညာပေတုံ၊ ၄၁။
န ပန အသက္ကိခေါ်၊ တည်း။

၅၂၁။ ပ။ ဘာရဒ္ဒါဇ၊ ဇ။ အာယာမ၊ သွားကုန်အံ့။ ပ။ တေ
မတ္ထံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ သမဏံ၊ ရဟန်းဖြစ်သော။ ဂေါတမံ၊ ကို။
ပုစ္ဆိဿာမ၊ ကုန်အံ့။ ယထာ-ယေနအာကာရေန၊ ဖြင့်။ သမဏော၊
သော။ ဂေါတမော၊ သည်။ ဗျာကရိဿတိ၊ ကြားလတ္တံ့။ တထာ-
ဇေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ နံအတ္ထံ၊ ကို။ ဓာရေဿာမ၊ မှတ်ကုန်အံ့။
ဇုတိ၊ သို့။ ဘာရဒ္ဒါဇံ၊ ကို။ အာမန္တေသိ၊ ခေါ်၏။ ဘော၊ အရှင်
ဝါသေဋ္ဌ။ ဧဝံသာဓု၊ ကောင်းပြီ။ ဇုတိခေါ်၊ လျှင်။ ပ။ မာဏဝဿ၊
၏။ ဝစနံ၊ ကို။ ပစ္စယောသိ၊ ၏။

မဂ္ဂါမဂ္ဂကထာ

၅၂၂-၅၂၃။ ပ။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဧတ္ထ ထိုခရီးဟုတ်သည်။
နော၊ ငါတို့အား။ ဝိဂ္ဂဟော၊ ဆန့်ကျင်သော အယူသည်။ အတ္ထေဝ
အတ္ထိဇေ၊ ရှိသလျှင်ကတည်း။ ဝိဝါဒေါ၊ ဆန့်ကျင်သော စကား
သည်။ အတ္ထိဇေ၊ တည်း။ နာနာဝါဒေါ၊ အထူးထူးသော စကား
သည်။ အတ္ထိဇေ၊ တည်း။ ဇုတိ၊ သို့။ အဝေါ၊ ၏။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။
ယှာယံ-ယော အယံမဂ္ဂေါ၊ ကို။ ပေါက္ခရသာတိနာ၊ သော။
မြာဟ္မဏေန၊ သည်။ အက္ခာတော၊ ၏။ အယံဇေ၊ သည်လျှင်။
ဥဇမဂ္ဂေါ၊ တည်း။ အယံဇေ၊ သည်လျှင်။ အဉ္စသာယနော၊ တည်း။

(၄၆၈) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဣမံ ဤပေါက္ခရသာတိ ကြားသော ခရီးကို။ နိဿယနိကော၊
 သွားသောသူသည်။ တက္ကရဿ၊ အရှင်ပေါက္ခရသာတိကြားသော
 ခရီးကို သွားသောသူ၏။ မြဟ္မသဟဗျတာယ၊ ငှာ။ မြဟ္မလောကံ
 သို့။ နိဿယတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ တံ၊
 သည်။ ဝဒေသိကိရ၊ ဆိုသတတ်။ အာရဒ္ဓါဇော၊ သော။ မာဏဝေါ၊
 သည်။ ဝေ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ကိ၊ အာဟ၊ နည်းဟူမူကား။ ယာယံ-
 ယော အယံမဂ္ဂေါ၊ ကို။ တာရုက္ခေန၊ ညော။ မြဟ္မဏေန၊ သည်။
 အက္ခာဘော၊ ၏။ အယံဝေ၊ သည်လျှင်။ ဥဇမဂ္ဂေါ၊ တည်း။ အယံ
 ဝေ၊ သည်လျှင်။ အဗ္ဗသာယနော၊ တည်း။ ဣမံ ဤ-တာရုက္ခ
 ကြားသော ခရီးကို။ နိဿယနိကော၊ သည်။ တက္ကရဿ၊ အရှင်
 တာရုက္ခ ကြားသော ခရီးကို သွားသောသူ၏။ မြဟ္မသဟဗျတာ
 ယ၊ မြဟ္မာနှင့်တကွ မြဟ္မာဘုံ၌ ထင်စွာဖြစ်ခြင်းငှာ။ မြဟ္မလော
 ကံ၊ သို့။ နိဿယတိ၊ ၏။ ဝေ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ-ဣဒံ
 ဝစနံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ဝဒေသိကိရ၊ တတ်။ အထ၊ ထိုသို့ဆိုသည်
 ရှိသော်။ “ထိုသို့ ဆိုလျက်၊ လည်းဟူ” ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ကိသ္မိံ၊
 အဘယ်၌။ ဝေါ၊ တို့၏။ ဝိဂ္ဂဟော၊ ဆန့်ကျင်သော အယူသည်။
 ဟောတိပန၊ နည်း။ ကိသ္မိံ၊ ၌။ ဝေါ၊ တို့၏။ ဝိဝါဒေါ၊ ဆန့်ကျင်
 သော စကားသည်။ ဟောတိပန၊ နည်း။ ကိသ္မိံ၊ ၌။ ဝေါ၊ တို့၏။
 နာနာဝါဒေါ၊ အထူးထူးသော စကားသည်။ ဟောတိပန၊ နည်း။
 ဣတိဇေဝံ ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါ၊ ၏။

၅၂၄။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ မဂ္ဂါမဂ္ဂေ၊ ခရီးဟုတ်သည် မဟုတ်
 သည်၌။ ဝိဂ္ဂဟော၊ ဆန့်ကျင်သော အယူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဝိဝါဒေါ၊ ဆန့်ကျင်သောစကားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နာနာဝါဒေါ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မြဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ နာနာမဂ္ဂေ၊ တို့ကို။
 ကိဉ္ဇာဝိပညပေန္တိ၊ အကယ်၍ ပညတ်ကုန်၏ရှင်။ (အဘယ်ပုဏ္ဏား
 တို့သည် ပညတ်ကုန်သနည်းဟု သူစောဒနာဗွယ်ရှိ၍ ထိုစောဒနာ
 ကို မြေတော် မူလို၍ “အဒ္ဓရိယာ မြဟ္မဏာ ။ပ။ ဗဂ္ဂါရိဇ္ဈာ
 မြဟ္မဏာ” ဟူသောပါဠိကိုမိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏အတ္ထကား။)

၁၃-တေဝိဇ္ဇသုတ္တ-ဝါသေဋ္ဌမာဏဝါနုယောဂ (၄၆၉)

အဒ္ဓရိယာ၊ အဒ္ဓရိယအမျိုး ဖြစ်ကုန်သော။ “အဒ္ဓရိယ အမည်ရှိ ကုန်သော၊ လည်းဟူ”။ မြာဟ္မဏာစ၊ တို့သည် လည်းကောင်း။ တိတ္ထိရိယာ၊ တိတ္ထိရိယအမည်ရှိကုန်သော။ မြာဟ္မဏာစ၊ တို့သည် လည်းကောင်း။ ဆန္ဒောကာ၊ ကုန်သော။ မြာဟ္မဏာစ၊ တို့သည် လည်းကောင်း။ ဗဂ္ဂါရိဇ္ဈာ၊ ကုန်သော။ မြာဟ္မဏာစ၊ တို့သည် လည်းကောင်း။ ကိဉ္ဇာပိ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏ရှင်။ အထခေါ၊ ထိုသို့ ပညတ်ကုန်သော်လည်း။ နိယျာနိကာနိ-နိယျာနိကာ၊ မြဟ္မာ့ပြည်သို့ ဆောင်တတ်ကုန် သော။ သဗ္ဗာနိ-သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံ ကုန်သော။ တာနိ တေ မဂ္ဂါ၊ ထိုခရီးတို့သည်။ စာက္ကရဿ၊ ထိုအရှင်ပုဏ္ဏားတို့ ကြားသောခရီးကို သွားသောသူ၏။ မြဟ္မသဟဗျတာယ၊ ၄။ မြဟ္မလောကံ၊ သို့။ နိယျန္တိ၊ ဆောင်တတ်ကုန်၏။ (သဗ္ဗေတေ နိယျာနိကာ ဟူ၍ ဆိုအပ်လျက် လိင်္ဂပိပလ္လာသအားဖြင့် သဗ္ဗာနိ တာနိ နိယျာနိကာနိဟု ဆိုသတည်း။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “သဗ္ဗာနိတာနီတိ လိင်္ဂပိပလ္လာသ ဝသေန ဝဒတိ၊ သဗ္ဗေ တေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ” ဟု ဆိုသတည်း)။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ဂါမဿဝါ၊ ၏လည်းကောင်း။ နိဂမဿဝါ၊ ၏လည်းကောင်း။ အဝိဒ္ဓုရေ၊ အနီး၌။ ဗဟူနိ၊ ကုန်သော။ နာနာ မဂ္ဂါနိ၊ အထူးထူးသော ခရီးတို့သည်။ စေပိဘဝန္တိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်၏ရှင်။ အထခေါ၊ ထိုသို့ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ သဗ္ဗာနိ- သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တာနိတေမဂ္ဂါ၊ တို့သည်။ ဂါမသမောသရဏာနိ ဂါမသမောသရဏာ၊ ရွာ၌ပေါင်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်သာ လျှင်။ ဘဝန္တိယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါသေဋ္ဌော၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။

ဝါသေဋ္ဌမာဏဝါနုယောဂ

၅၂၅။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေမဂ္ဂါ၊ တို့သည်။ မြဟ္မလောကံ၊ သို့။ နိယျန္တိ၊ ဆောင်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တံ၊ သည်။ ဝဒေသိ၊ ဆိုသလော။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။

(၄၇၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

တေဓမ္မာ၊ ထိုသည်။ မြဟ္မလောကံ၊ သို့။ နိယုန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဟံ၊ သည်။ ဝဒါမိ၊ ၏။ ပ။ (“နိယုန္တိတံဝါသေဋ္ဌ ဝဒေသိ” ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် သုံးကြိမ်နှုတ်မြွက်ခြင်းကို ပြုတော်မူ၍ ဝန်ခံစေခြင်းသည်ကား တိတ္ထိတို့၏သဘောသည် ဝန်ခံပြီး၍လည်း နောက်ပြီး တဖန် နှိပ်အပ်သည် ရှိသော် ပယ်တတ်ကုန်သော ကြောင့် ထိုသို့ပယ်ခြင်းကို မတတ်နိုင်စေခြင်းငှါ မိန့်သတည်း။ ထိုပါဠိ၏ အတ္ထုဘာဝ်)။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ကိမ္ပန၊ နည်း။ တေဝိဇ္ဇာနံ၊ ဗေဒင်သုံးပုံကို ဆောင်ကုန်သော “သင်ကုန်သော၊ လည်းဟူ”။ မြဟ္မဏာနံ၊ ထိုတွင်။ ယေနမြဟ္မဏေန၊ သည်။ မြဟ္မာ၊ ကို။ သက္ခိဒ္ဓော၊ ၏။ ကောစိ၊ သော။ သက္ခိဒ္ဓော၊ မြဟ္မာကိုမျက်မှောက်မြင်ဘူးသော။ သော ကေမြဟ္မဏောပိ၊ ထိုတယောက်သောပုဏ္ဏားသည်လည်း။ အတ္ထိကိမ္ပန၊ ရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ ဘောဂေါတမ၊ ၏။ ဣဒံ အယံ မြဟ္မဏော၊ ဤမြဟ္မာကိုမျက်မှောက်မြင်ဘူးသောပုဏ္ဏားသည်။ နောဟိ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တေဝိဇ္ဇာနံ၊ ကုန်သော။ မြဟ္မဏာနံ၊ ဝို၏။ အာစရိယေသု၊ ကိုတွင်။ ယေနအာစရိယေန၊ သည်။ မြဟ္မာ၊ ကို။ သက္ခိဒ္ဓော၊ ၏။ ကောစိ၊ သော။ သက္ခိဒ္ဓော၊ သော။ ကောစရိယောပိ၊ တယောက်သော ဆရာသည်လည်း။ အတ္ထိကိမ္ပန၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣဒံ အယံ အာစရိယော၊ ဤမြဟ္မာကို မြင်ဘူးသော ဆရာသည်။ နောဟိ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တေဝိဇ္ဇာနံ၊ ကုန်သော။ မြဟ္မဏာနံ၊ ထို၏။ အာစရိယ ပါစရိယေသု၊ ဆရာ၏ ဆရာတို့တွင်။ “ဆရာ အဆက်ဆက်တို့တွင်၊ လည်းဟူ”။ ယေန အာစရိယေန၊ အကြင် ဆရာ၏ ဆရာသည်။ မြဟ္မာ၊ ကို။ သက္ခိဒ္ဓော၊ ၏။ ကောစိ၊ သော။ သက္ခိဒ္ဓော၊ မြဟ္မာကို မျက်မှောက်မြင်ဘူးသော။ သော ကောစရိယ ပါစရိယောပိ၊ ထိုတယောက်ဆရာ၏ဆရာဖြစ်သော ပုဏ္ဏားသည် အတ္ထိကိမ္ပန၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣဒံ အယံ အာစရိယော၊ ဤဆရာ၏ ဆရာ

၁၃-တေဝိဇ္ဇာသုတ္တ-ဝါသေဋ္ဌမာဏဝါနယောဂ (၄၇၁)

ဖြစ်သောပုဏ္ဏားသည်။ နောဟိအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ၊ တေဝိဇ္ဇာနံ၊ ကုန်သော။ မြာဟ္မဏာနံ၊ တို့တွင်။ ယာဝသတ္တမာအာစရိယာမဟာယုဂါ၊ ဆရာ ခုနစ်ဆက် တိုင်အောင်။ ယေနမြာဟ္မဏေန၊ သည်။ မြဟ္မာကို။ သက္ခိဒိဋ္ဌော၊ နိ။ ကောစိ၊ သော။ သက္ခိဒိဋ္ဌော၊ သော။ သောမြာဟ္မဏော၊ သည်။ အတ္ထိကိမ္မန၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ နိ။ ဘောဂေါတမ၊ မ၊ ဣဒံ အယံ မြာဟ္မဏော၊ သည်။ နောဟိ အတ္ထိ၊ မရှိ။

၅၂၆။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တေဝိဇ္ဇာနံ၊ မေဒင်သုံးပုံကို သင်တတ် ကုန်သော။ မြာဟ္မဏာနံ၊ ပုဏ္ဏားတို့၏။ ပုဗ္ဗက၊ ရှေ့ဦး အစစွာ ဖြစ်ကုန်သော။ ယေပိ ဣသယော၊ တို့သည်။ မန္တာနံ၊ မေဒင်တို့ကို။ ကတ္တာရော၊ ပြုတတ်ကုန်၏။ မန္တာနံ၊ ကို။ ပဝတ္တာရော၊ ဟော တတ်ကုန်၏။ ပေါရာဏံ၊ သော။ ယံမန္တပဒံ၊ အကြင် မေဒင် သုံးပုံ သည်။ ယေသံဣသိနံ၊ တို့၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာသည်။ ဟောတိ၊ နိ။ ယံ မန္တပဒံ၊ ကို။ ယေဟိ ဣသိဟိ တို့သည်။ ဂိတံ၊ သရဇ္ဈာယ် အပ်၏။ ပဝုတ္တံ၊ လေ့လာအပ်၏။ သမိဟိတံ၊ ပေါင်း၍ ထားအပ်၏။ တံ မန္တပဒံ၊ ထိုမေဒင်သုံးပုံကို။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ တေဝိဇ္ဇာ၊ မေဒင်သုံးပုံကို သင်ကုန်သော။ မြာဟ္မဏာ၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ တေ သံဣသိနံ၊ တို့၏။ အနုပဋိဘာဂံ၊ အတုကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဂါယန္တိ၊ သရဇ္ဈာယ်ကုန်၏။ တံတေသံဣသိနံ၊ တို့၏။ အနုပဋိဘာဂံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဘာသန္တိ၊ ရွတ်ကုန်၏။ တေဟိဣသိဟိ၊ တို့သည်။ ဘာ သိတံ၊ ဟောတိုင်းကို။ အနုဘာသန္တိ၊ ဆင့်၍ ဟောကုန်၏။ တေဟိ ဣသိဟိ၊ တို့သည်။ ဝါစိတံ၊ သူတပါးတို့ကို သင်စေတိုင်းကို။ အနုဝါစေန္တိ၊ ဆင့်၍ သင်စေကုန်၏။ ဣဒံ တေဣသယော၊ ထို ရသေ့တို့ဟူသည်ကား။ သေယုထာကတမေ၊ တို့နည်း ဟူမူကား။ အဋ္ဌကောစ၊ အဋ္ဌကရသေ့ လည်းကောင်း။ ပ။ ဘဂ၊ တဂုရသေ့ လည်းကောင်း။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့တည်း။ တေပိ ဣသယော၊ တို့သည်လည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟံသုကိမ္မန၊ ဆိုဘူး ကုန်သလော။ ကိ အာဟံသု၊ အသို့ဆိုဘူး ကုန်သနည်းဟူမူကား။ ယတ္ထ ဝါ၊ အကြင်

(၄၇၂) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

အရပ်၌မူလည်း။ မြဟ္မာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ယေနဝါ၊ အကြင် ခရီးမြင့်
မူလည်း။ မြဟ္မာလောကံ၊ သို့။ မြဟ္မာ၊ သည်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ယဟိံ ဝါ၊
အကြင်ဘုံ၌လည်း။ မြဟ္မာ၊ သည်။ ဝသတိ၊ ၏။ တေဋ္ဌာနံ၊ ထိုမြဟ္မာ
ထို၏နေရာကို။ မယံ၊ ထိုသည်။ ဇာနာမ၊ ကုန်၏။ တေဋ္ဌာနံ၊ ကို။
မယံ၊ ထိုသည်။ ပဿာမ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟံသုကိဗ္ဗန၊ ဆိုဘူး
ကုန်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊
မ။ ဣဒံဝုတ္တဝစနံ၊ ဤသို့ဆိုဘူးသောစကားသည်။ နောဟိအတ္ထိ၊ မရှိ။

၅၂၇။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ဣတိ၊ သို့။ ပ။ (နတ္ထိကောစိ အစရှိသည်
အနက်တူပြီ)။ တေပိဗ္ဗသယော၊ ထိုသည်လည်း။ ယတ္ထဝါ၊ ၌မူလည်း။
မြဟ္မာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေနဝါမဂ္ဂေန၊ မြင့်မူလည်း။ မြဟ္မာလောကံ၊
သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ယဟိံ ဝါ၊ အကြင်ဘုံ၌လည်း။ မြဟ္မာ၊ သည်။ ဝသတိ၊
၏။ တေဋ္ဌာနံ၊ ထိုနေရာအရပ်ကို။ မယံ၊ ထိုသည်။ ဇာနာမ၊ ကုန်၏။
တေဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မယံ၊ ထိုသည်။ ပဿာမ၊ မြင်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
နအာဟံသု၊ မဆိုဘူးကုန်။ တေပိဇ္ဇာ၊ ကုန်သော။ တေမြာဟ္မဏာ၊
ထိုသည်။ (ဝအက္ခရာကား အာဂုံတည်း)။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်
၏။ ကိံ အာဟံသု၊ ဟူမူကား။ မယံ၊ ထိုသည်။ ယံမြဟ္မာနံ၊ အကြင်
မြဟ္မာကို။ နဇာနာမ၊ ကုန်။ မယံ၊ ထိုသည်။ နပဿာမ၊ မမြင်ကုန်။
တဿ၊ ထိုမြဟ္မာ၏။ သဟဗျတာယ၊ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ခြင်းငှါ။
အယံဝေ၊ သည်လျှင်။ ဥဇမဂ္ဂေါ၊ တည်း။ အယံဝေ၊ ဤသည်လျှင်။
အဗ္ဗသာယနော၊ တည်း။ ဣမံ၊ ဤခရီးကို။ နိယျာနိကော၊ သွား
သောသူသည်။ တက္ကရဿ၊ ထိုအရှင် ပုဏ္ဏားတို့ ကြားသောခရီး
ကို သွားသောသူ၏။ မြဟ္မသဟဗျတာယ၊ မြဟ္မာနှင့်အတူတကွ
ဖြစ်ခြင် ။ မြဟ္မာလောကံ၊ သို့။ နိယျာတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဓမ္မံ၊
ကို။ ဒေသေမံ၊ ကြားကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။

၅၂၈။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တံဝစနံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ကိံ မညသိ၊ နည်း။
ဧဝံသန္တေ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ တေပိဇ္ဇာနံ၊ ကုန်သော။ မြာဟ္မ
ဏာနံ၊ ထို၏။ ဘာသိတံ၊ သည်။ အပ္ပါဂ္ဂိဟိရကတံ၊ မြဟ္မာပြည်သို့
မရောက်စေတတ်သည်။ အပ္ပဇ္ဇတိနန္ဒ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်တုံလော။

၁၃-တေဝိဇ္ဇာသုတ္တ-ဝါသေဋ္ဌမာဏဝါနုယောဂ (၄၇၃)

ဣတိ သို့။ ဘဂဝါ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဧဝံ
 သန္တသေဝ်။ တေဝိဇ္ဇာနံ၊ ကုန်သော။ မြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ ဘာသိ
 တံ၊ သည်။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ အပ္ပါဠိတိရကတံ၊ မြဟ္မာ့ပြည်သို့ မရောက်
 စေတတ်သည်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ဤသို့။ ဝါသေဋ္ဌော၊
 သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဌ။ တေ၊ ၏။ ဝစနံ၊ သည်။ သာဓု၊
 ကောင်းစွာ၏။ (ဧဝံဝစနံ ဤနှစ်ပုဒ်ကား ပါဌသေသတည်း။)
 ဝါသေဋ္ဌ၊ ဌ။ တေဝိဇ္ဇာ၊ ကုန်သော။ မြဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ယံမြဟ္မာနံ၊
 ကို။ နဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ယံမြဟ္မာနံ၊ ကို။ နပဿန္တိ၊ ကုန်။ တဿ၊ မြဟ္မ၊
 နော၊ ၏။ သဟဗျတယ၊ အပေါင်း အဖော်ဖြစ်ခြင်းငှ။ အယ
 မေဝ၊ လျှင်။ ဥဇုမဂ္ဂေါ၊ တည်း။ အယံဧဝ၊ လျှင်။ အဉ္စသာယနော၊
 တည်း။ ဣမံ၊ ဤပုဏ္ဏားတို့ ကြားသော ခရီးကို။ နိယျာနိကာ၊
 သွားသောသူသည်။ တက္ကရဿ၊ ထိုပုဏ္ဏားတို့ကြားသော ခရီးကို
 သွားသောသူ၏။ မြဟ္မသဟဗျတယ၊ ငှ။ မြဟ္မလောကံ၊ သို့။
 နိယျာတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ ဤသို့။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးကို။ ယံ ယေန
 ဌာနေန၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ ဒေသိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။
 ဧတံ ဌာနံ၊ ထိုကြားအပ်သော အကြောင်းသည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။
 ၅၂၉။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဌ။ သေယုထာပိ၊ ကား။ အန္ဓဝေဏိ၊ သူကန်း
 တို့၏ အစဉ်သည်။ ပရံပရာ၊ အဆက်ဆက်။ သံသတ္တာ၊ သည်။
 ဘောဘိ၊ ၏။ ပုရိမောပိ၊ ရှေးဦးစွာသွားသောသူကန်းသည်လည်း။
 နပဿတိ၊ မမြင်။ မဇ္ဈိမောပိ၊ အလယ်ဖြစ်၍ သွားသော သူကန်း
 သည်လည်း။ နပဿတိ၊ မြင်။ ပစ္စိမောပိ၊ သည်လည်း။ နပဿတိ၊
 မြင်။ ဧဝမေဝ၊ လျှင်။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဌ။ တေဝိဇ္ဇာနံ၊ ကုန်သော။ မြာဟ္မ
 ဏာနံ၊ တို့၏။ ဘာသိတံ၊ သည်။ အန္ဓဝေဏူပမံမညေ၊ သူကန်း
 အစဉ်နှင့်တူသော ဥပမာရှိ၏။ ပုရိမောပိ၊ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်သော
 ပုဏ္ဏားသည်လည်း။ နပဿတိ၊ မြင်။ မဇ္ဈိမောပိ၊ သည်လည်း။
 နပဿတိ၊ မမြင်။ ပစ္စိမောပိ၊ သည်လည်း။ နပဿတိ၊ မမြင်။ တေ
 ဝိဇ္ဇာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံမြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ ဣဒံ သာသိတံ၊
 ဤသို့ ဆိုအပ်သော စကားသည်။ ဟဿကဗျေဝ၊ ရယ်လွယ်သည်

(၄၇၄) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သာလျှင်။ ဟုတွာ၍။ သမ္ပဇ္ဇတိ၏။ လာမကညေဝ၊ အယုတ်သည်
သာလျှင်။ ဟုတွာ၍။ သမ္ပဇ္ဇတိ၏။ ရိတ္တကညေဝ၊ အကျိုးစီးပွားမှ
ဆိတ်သည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၍။ သမ္ပဇ္ဇတိ၏။ တုစ္ဆကညေဝ၊
အချည်းနှီးသာလျှင်။ ဟုတွာ၍။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။

၅၃၀။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တံ၊ ထိုငါဆိုလတ္တံ့သော စကားကို။ တု၊
သည်။ ကိမညသိ၊ နည်း။ တေဝိဇ္ဇာ၊ ကုန်သော။ ပြာဟ္မဏာ၊
တို့သည်။ စန္ဒိမသုရိယေ၊ လ-နေတို့ကို။ ပဿန္တိ၊ ကုန်သည်မဟုတ်
လော။ အညေ၊ ကုန်သော။ ဗဟုဇနာစ၊ တို့သည်လည်း။ စန္ဒိမသု
ရိယေ၊ တို့ကို။ ပဿန္တိ၊ လော။ ယတောစယသ္မိံ ကာလေ၊ ဌ။ စန္ဒိမ
သုရိယာ၊ တို့သည်။ ဥဂ္ဂန္တိ၊ တက်ကုန်၏။ ယတ္ထစ-ယသ္မိံ ကာလေ၊
ဌ။ ဩဂ္ဂန္တိ၊ ဝင်ကုန်၏။ တသ္မိံ ကာလေ၊ ထိုသို့တက်သောအခါ
ဌ။ တေဝိဇ္ဇာ၊ ကုန်သော။ ပြာဟ္မဏာစ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။
အညေ၊ ကုန်သော။ ဗဟုဇနာစ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ တေ
စန္ဒိမသုရိယေ၊ တို့ကို။ အာယာစန္တိ၊ ရိုသေစွာ တောင်းပန်ကုန်
သည် မဟုတ်တုံလော။ ထောမယန္တိ၊ ချီးမွမ်းကုန်သည် မဟုတ်တုံ
လော။ ပဉ္စလိကာ၊ လက်အုပ်ချီခြင်းကို ပြုကုန်သည်ဖြစ်၍။ နမဿ
မာနာ၊ ရှိခိုးကုန်လျက်။ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ အစဉ်လိုက်သည် မဟုတ်
တုံလော။ ဣတိသ္မိံ၊ ဘဝဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊
မ။ တေဝိဇ္ဇာ၊ ကုန်သော။ ပြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ စန္ဒိမသုရိယေ၊
တို့ကို။ ဧဝံပဿန္တိ၊ မြင်ကုန်သည်မှန်၏။ အညေ၊ ကုန်သော။
ဗဟုဇနာစာဝိ၊ တို့သည်လည်း။ စန္ဒိမသုရိယေ၊ တို့ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
ပဿန္တိ၊ မြင်ကုန်သည်မှန်၏။ ယတောစ-ယသ္မိံ ကာလေ၊ ဌ။ စန္ဒိမ
သုရိယာ၊ တို့သည်။ ဥဂ္ဂန္တိ၊ ကုန်၏။ ယတ္ထစ-ယသ္မိံ ကာလေ၊ ဌ။
ဩဂ္ဂန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မိံ ကာလေ၊ ဌ။ တေဝိဇ္ဇာ၊ ကုန်သော။ ပြာဟ္မ
ဏာစ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ အညေ၊ ကုန်သော။ ဗဟုဇနာစ၊
တို့သည်လည်းကောင်း။ စန္ဒိမသုရိယေ၊ တို့ကို။ ဧဝံ အာယာစန္တိ၊
တောင်းပန်ကုန်သည်မှန်၏။ ဧဝံထောမယန္တိ၊ ချီးမွမ်းကုန်သည်
မှန်၏။ ပဉ္စလိကာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ နမဿမာနာ၊ ကုန်လျက်။ ဧဝံ

၁၃-တေဝိဇ္ဇာသုတ္တ-ဝါသေဋ္ဌမာဏဝါနယောဂ (၄၇၅)

အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ အစဉ်လိုက်ကုန်သည် မှန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါသေဋ္ဌော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။

၅၃၁။ ဝါသေဋ္ဌဋ္ဌ။ တံ၊ ထိုငါမေးလတ္တံ့သောစကားကို။ တံ၊ သည်။ ကိံ၊ မညသိ၊ နည်း။ တေဝိဇ္ဇာ၊ ကုန်သော။ ပြာဟ္မဏာစ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ အညေ၊ ကုန်သော။ ဗဟုဇနာစ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ စန္ဒိမသူရိယေ၊ တို့ကို။ ယံ-ယေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ပဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ တေဝိဇ္ဇာ၊ ကုန်သော။ ပြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ စန္ဒိမသူရိယာနံ၊ တို့၏။ သဟဗျတာယ၊ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်ခြင်းငှာ။ (ဒေသေတုံ၌ တဒတ္ထသမ္ပဒါနံ)။ အယံဝေ၊ လျှင်။ ဥဇုမဂ္ဂေါ၊ တည်း။ အယံဝေ၊ လျှင်။ အဉ္စသယနော၊ တည်း။ ဣမံ ဤခရီးအဖြောင့်ကို။ နိယျာနိကော၊ သွားသောသူသည်။ တတ္တရဿ၊ ထိုခရီးကို သွားသောသူ၏။ (တာသမ္ပန်စပ်)။ စန္ဒိမသူရိယာနံ၊ တို့၏။ (သဟဗျန္တစပ်)။ သဟဗျတာယ၊ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်ခြင်းငှာ။ နိယျာတိ၊ သွားသည်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဒေသေတုံ၊ ကြားခြင်းငှာ။ ပဟောန္တိကိမ္ပန၊ စွမ်းနိုင်ကုန်အံ့လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ နောဟိ ပဟောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါသေဋ္ဌော၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဝါသေဋ္ဌ။ တေဝိဇ္ဇာ၊ ကုန်သော။ ပြာဟ္မဏာစ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ အညေ၊ ကုန်သော။ ဗဟုဇနာစ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ စန္ဒိမသူရိယေ၊ တို့ကို။ ယံ-ယေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ပဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဝိပြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်လည်း။ စန္ဒိမသူရိယာနံ၊ တို့၏။ သဟဗျတာယ၊ ငှာ။ အယံဝေ၊ လျှင်။ ဥဇုမဂ္ဂေါ၊ တည်း။ ပ။ နိယျာတိ၊ သွားသည် မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဒေသေတုံ၊ ငှာ။ နပ္ပဟောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။

၅၃၂။ ပ။ (ကိံ မွနကို အထက်သမ္ပဇ္ဇတိကြိယာနှင့် ယှဉ်လေ)။ တေဝိဇ္ဇေဟိ၊ ကုန်သော။ ပြာဟ္မဏေဟိ၊ တို့သည်။ ပြာဟ္မာ၊ ကို။ နသက္ခိဒိဋ္ဌောကိုရ၊ မမြင်ဘူးသတိ။ တေဝိဇ္ဇာနံ၊ ကုန်သော။

(၄၇၆) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသစ်

မြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ အာစရိယေဟိပိ၊ ဆရာတို့သည်လည်း။ မြဟ္မာ၊
ကို။ နသက္ခိဒိဋ္ဌောကိရ၊ တတ်။ တေဝိဇ္ဇာနံ၊ ကုန်သော။ မြာဟ္မဏာနံ၊
တို့၏။ အာစရိယ ပါစရိယေဟိပိ၊ ဆရာ၏ ဆရာတို့သည်လည်း။
မြဟ္မာ၊ ကို။ နသက္ခိဒိဋ္ဌောကိရ၊ တတ်။ တေဝိဇ္ဇာနံ၊ ကုန်သော။
မြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ ယာဝသတ္တမာစရိယာမဟယုဂေဟိပိ၊ ခုနစ်
ဆက်တိုင်အောင်သော ဆရာအဆက်ဆက်တို့သည်လည်း။ မြဟ္မာ၊
ကို။ နသက္ခိဒိဋ္ဌောကိရ၊ တတ်။ တေဝိဇ္ဇာနံ၊ ကုန်သော။ မြာဟ္မဏာနံ၊
တို့၏။ ပုဗ္ဗဘာ၊ ရှေ့ဦးအစဖြစ်ကုန်သော။ ယေဇ္ဇသယော၊ တို့သည်။
မန္တာနံ၊ ဗေဒင်တို့ကို။ ကတ္တာရော၊ ပြုတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ မန္တာနံ၊ တို့ကို။ ပဝတ္တာရော၊ လေ့ကျက် တတ်ကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပေါရာဏံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ယံမန္တပဒံ၊ အကြင်
ဗေဒင်သုံးပုံသည်။ ယေသံဇ္ဇသိနံ၊ တို့၏။ သန္တကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
၏။ ယေဟိဇ္ဇသိဟိ၊ တို့သည်။ ယံမန္တပဒံ၊ ကို။ ဝိတံ၊ သရဇ္ဈာယ်
အပ်၏။ ပဝုတ္တံ၊ လေ့ကျက်အပ်၏။ သမိဟိတံ၊ ပေါင်း၍ထားအပ်၏။
တံမန္တပဒံ၊ ကို။ ဧတရဟိ၊ ၌။ တေဝိဇ္ဇာ၊ ဗေဒင်သုံးပုံကို သင်တတ်
ကုန်သော။ မြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ တေသံဇ္ဇသိနံ၊ တို့၏။ အနု
ပဋိဘာဝံ၊ အတူကို။ ကတူ၊ ၍။ ဝါယန္တိ၊ သရဇ္ဈာယ် ကုန်၏။
တေသံဇ္ဇသိနံ၊ တို့၏။ အနုပဋိဘာဝံ၊ ကို။ ကတူ၊ ၍။ ဘာသန္တိ၊
ရွတ်ကုန်၏။ တေဟိဇ္ဇသိဟိ၊ တို့သည်။ ဘာသိတံ၊ ဟောတိုင်းကို။
အနုဥပလက္ခဏံဝါ၊ အမှတ်ပြု၍။ ဘာသန္တိ၊ ဟောကုန်၏။ ဝါစိတံ၊
သူတပါးတို့သင်တိုင်းကို။ အနုဥပလက္ခဏံဝါ၊ ၍။ ဝါစေန္တိ၊ သင်
စေကုန်၏။ ဇုဒံ၊ တေ ဇ္ဇသယော၊ ဟူသည်တို့ကား။ သေယုထာ
ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမူကား။ အဋ္ဌကော၊ အဋ္ဌကရသေ
လည်းကောင်း။ ပ။ ဘဂု၊ ဘဂုရသေလည်းကောင်း။ ဇုမေ၊ ဤသည်
တို့တည်း။ တေဇ္ဇသယောပိ၊ တို့သည်လည်း။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။
မြဟ္မာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ယေနဝါမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်လည်း။ မြဟ္မလောကံ၊
သို့။ မြဟ္မာ၊ သည်။ ဝတ္ထတိ၊ ၏။ ယဟိ၊ ဝါ၊ အကြင်ဘုံ၌လည်း။ မြဟ္မာ၊
သည်။ ဝသတိ၊ ၏။ တေဌာနံ၊ ထိုမြဟ္မာတို့၏ နေရာကို။ မယံ၊

၃-

၁၃-တေဝိဇ္ဇာသုတ္တ-ဝါသေဋ္ဌမာဏဝါနုယောဂ (၄၇၇)

တို့သည်။ ဇာနာမ၊ ကုန်၏။ ဇေတံဋ္ဌာနံ၊ ကို။ မယံ၊ တို့သည်။ ပဿာမ၊
 ကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ နအာဟံသု၊ ကုန်။ တေဝိဇ္ဇာ၊ ကုန်သော။ တေ
 ပြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ ကိံ အာဟံသု၊
 ကုန်သနည်းဟူမူကား။ မယံ၊ တို့သည်။ ယံပြဟ္မာနံ၊ ကို။ နဇာနာမ၊
 ကုန်။ မယံ၊ တို့သည်။ ယံပြဟ္မာနံ၊ ကို။ နပဿာမ၊ ကုန်။ တဿ
 ပြဟ္မာနော၊ ၏။ သဟဗျတာယ၊ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ခြင်းငှါ။ အယံ
 ဧဝ၊ လျှင်။ ဥဇုမဂ္ဂေါ၊ တည်း။ အယံဧဝ၊ လျှင်။ အဉ္စသာယနော၊
 တည်း။ ဣမံ၊ ဤမြောင့်သောခရီးကို။ နိယျာနိကော၊ သည်။ ဣတ္ထ
 ရဿ၊ ထိုမြောင့်သော ခရီးကို သွားသောသူ၏။ ပြဟ္မသဟဗျ
 တာယ၊ ငှါ။ ပြဟ္မလောကံ၊ သို့။ နိယျာတိ၊ သွားသည်မည်၏။ ဣတိ၊
 သို့။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဒေသေမ၊ ကြားကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟံသု၊
 ကုန်၏။

၅၃၃။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တံ၊ ထိုငါမေးလတ္တံ့သောစကားကို။ တံ၊
 သည်။ ကိံ မညသိနည်း။ ဧဝံသန္တေ၊ သော်။ ပ။ အပ္ပါငိုဟီရကတံ၊
 ပြဟ္မာပြည်သို့ မရောက်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သမ္ပဇ္ဇတိ
 ကိမ္ပန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်တုံလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 အဝေါစ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဧဝံသန္တေ၊ သော်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။
 ပ။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါသေဋ္ဌော၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။
 ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ စော၊ ၏။ ဝစနံ၊ သည်။ သာဓု၊ ကောင်း၏။ ဝါသေဋ္ဌ၊
 ဋ္ဌ။ တေဝိဇ္ဇာ၊ ကုန်သော။ ပြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ယံပြဟ္မာနံ၊ ကို။
 နဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ယံပြဟ္မာနံ၊ ကို။ နပဿန္တိ၊ ကုန်။ တဿပြဟ္မာနော၊
 ၏။ သဟဗျတာယ၊ ငှါ။ အယံဧဝ၊ လျှင်။ ဥဇုမဂ္ဂေါ၊ တည်း။ အယံ
 ဧဝ၊ လျှင်။ အဉ္စသာယနော၊ တည်း။ ဣမံ၊ ကို။ နိယျာနိကော၊ သည်။
 တတ္ထရဿ၊ ထိုခရီးမြောင့်ကို သွားသောသူ၏။ ပြဟ္မသဟဗျတာယ၊
 ငှါ။ နိယျာတိ၊ သွားသည်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ယံ-ယေနဋ္ဌာ
 နေန၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ ဒေသိဿန္တိ၊ ကြားကုန်လတ္တံ့။
 ဇေတံဋ္ဌာနံ၊ ဤသို့ကြားနိုင်ရာသော အကြောင်းသည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။

(၄၇၀) သုတ်သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ဇနပဒကလျာဏီဥပမာ

၅၃၄။ ဝါသေဠာဠုသေယျထာပိ၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း
 ဟူမူကား။ ပုရိသောသည။ ဝေံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ၏။ အဟံ၊ သည်။
 ဣမသ္မိံ ဇနပဒေ၊ ဣယံ ဇနပဒကလျာဏီ၊ အကြင်ဇနပဒကလျာဏီ
 သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဇနပဒကလျာဏီကို။ ဣစ္ဆာမိ၊ ၏။ တံ၊ ထို
 ဇနပဒကလျာဏီကို။ ကာမေမိ၊ တောင့်တ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊
 ၏။ တမေနံ၊ ထိုယောက်ျားကို။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ၏။ ကိံ ဝဒေ
 ယျ၊ နည်းဟူမူကား။ အစ္စောပုရိသ၊ ကျား။ တံ၊ သည်။ ယံ ဇနပဒ
 ကလျာဏီ၊ ကို။ ဣစ္ဆသိ၊ ၏။ ကာမေသိ၊ ၏။ တံ ဇနပဒကလျာဏီ၊
 ကို။ ခတ္တိယိဝါ၊ မင်းသွီးဟူ၍လည်းကောင်း။ မြာဟူဏီဝါ၊ ပုဏ္ဏား
 သွီးဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝေသိဝါ၊ ကုန်သည် သွီးဟူ၍လည်း
 ကောင်း။ သုဒ္ဓိဝါ၊ သူဆင်းရဲသွီး ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဇာနာသိ၊
 သော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ၏။ ပုဠော၊ မေးအပ်သော။ သေပုရိ
 သော၊ သည်။ အဟံ၊ သည်။ နောဇာနာမိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊
 သို့၏။ တမေနံပုရိသံ၊ ကို။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ သိုကုန်၏။ ကိံ ဝဒေ
 ယျ၊ ကား။ အစ္စောပုရိသ၊ ယောက်ျား။ တံ၊ သင်သည်။ ယံ ဇနပဒ
 ကလျာဏီ၊ ကို။ ဣစ္ဆသိ၊ အလိုရှိ၏။ ကာမေသိ၊ ၏။ တံ ဇနပဒကလျာ
 ဏီ၊ ကို။ ဝေံနာမာတိဝါ၊ ဤသို့ အမည်ရှိ၏ ဟူ၍လည်းကောင်း။
 ဝေံ၊ ဝါ၊ ဣာတိဝါ၊ ဤသို့ အနွယ်ရှိ၏ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဒီဃာတိ
 ဝါ၊ မြင့်၏ဟူ၍လည်းကောင်း။ ရဿာတိဝါ၊ နိမ့်၏ ဟူ၍လည်း
 ကောင်း။ မဇ္ဈိမာတိဝါ၊ မနိမ့်မမြင့်ဟူ၍လည်းကောင်း။ ကာဠိတိ
 ဝါ၊ မည်းသော အဆင်းရှိ၏ ဟူ၍လည်းကောင်း။ သာမာတိဝါ၊
 ရှေ့သောအဆင်းရှိ၏ဟူ၍လည်းကောင်း။ မဂ်ရစ္ဆပိတိဝါ၊ ပြောက်
 သောအဆင်းရှိ၏ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဇာနာသိ၊ လော။ အမုက
 သ္မိံ ဝါမေတိဝါ၊ ဤမည်သောရွာ၌ဟူ၍၎င်း။ အမုကသ္မိံ နဂတေတိ
 ဝါ၊ ၌ဟူ၍လည်းကောင်း။ အမုကသ္မိံ ဇနပဒေတိဝါ၊ ၌ဟူ၍လည်း
 ကောင်း။ ဇာနာသိ၊ သိ၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ပုဠော၊ သော။ သောပုရိသော၊ သည်။ အဟံ၊ သည်။ နော

၁၃-တေဝိဇ္ဇသုတ္တ-နိဿယဉာဏ်ဥပမာ (၄၇၉)

ဇာနာမိ၊ မသိ၊ ဣတိ၊ သိ။ ဝဒေယျ၊ နိ။ တမေနံ ပုရိသံ၊ ထိုယေ ဘူတျားကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုကုန်ရာ၏။ ကိံ ဝဒေယျ၊ နည်းဟူမူကား။ အဗ္ဘောပုရိသ၊ ယောကျ်ား။ တံ၊ သည်။ ယံ ဇနပဒကလျာဏိံ၊ ကို။ နဇာနာသိ၊ မသိ။ နပဿသိ၊ မမြင်။ တံ ဇနပဒကလျာဏိံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ဣစ္ဆသိ၊ လော။ ကာမေသိ၊ တောင့်တသလော။ ဣတိ၊ သိ။ ပုဠော၊ သော။ သောပုရိသော၊ သည်။ အာမဣစ္ဆာမိ၊ ဩဝါ အလိုရှိသည်မှန်၏။ အာမ ကာမေမိ၊ ဩဝါ တောင့်တသည်မှန်၏။ ဣတိ၊ သိ။ ဝဒေယျ၊ နိ။

၅၃၅-၅၃၆။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တံ၊ ထိုဝါမေးလတ္တံ့သောစကားကို။ တံ၊ သည်။ ကိံ မညသိ၊ နည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ သန္တေသေဝ်၊ ဝဿပုရိသဿ၊ နိ။ ဘာသိတံ၊ စကားအပ်။ အပ္ပါဠိပီရကတံ၊ အံ့ဖွယ်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ “အရှိန်အစော်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၊ လည်းဟူ”။ သမ္ပဇ္ဇတိနန၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်တုံလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ နိ။ အောဂေါတမ၊ မ။ အဗ္ဗါ၊ စင်စစ်။ ပ။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ နိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါသေဋ္ဌော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိ။ အဝေါစ၊ နိ။ ဧဝမေဝခေါ၊ ထို အတူပင်လျှင်။ ပ။

နိဿယဉာဏ် ဥပမာ

၅၃၈။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာတထူးတုံ။ ပုရိသော၊ သည်။ စတုမဟာဗထေ၊ ခရီးလေးကြောင်းတို့ ဆုံရာ၌။ ဋ္ဌိတဿ၊ တည်သော။ ပါသာဒဿ၊ သို့။ အာရောဟဏာယ၊ တက်ခြင်းငှါ။ နိဿယဉာဏိံ၊ ဧကားကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ တမေနံ ပုရိသံ၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ကုန်ရာ၏။ ကိံ ဝဒေယျ၊ နည်းဟူမူကား။ အဗ္ဘောပုရိသ၊ ယောကျ်ား။ တံ၊ သည်။ ယဿ ပါသာဒဿ၊ သို့။ အာရောဟဏာယ၊ ငှါ။ နိဿယဉာဏိံ၊ ကို။ ကရောသိ၊ နိ။ တံပါသာဒံ၊ ကို။ မုရတ္ထိမာယ၊ သော။ ဒိသာယဝါ၊ ဌ္ဌလည်းကောင်း။ ပ။ ဥတ္တရာယ၊ မြောက်ဖြစ်သော။ ဒိသာယဝါ၊ ဌ္ဌလည်းကောင်း။ ဥစ္စောဝါ၊ မြင့်၏ဟူ၍လည်းကောင်း။ နိစောဝါ၊

(၄၀၀) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသစ်

နိမ့်၏ဟူ၍ လည်းကောင်း။ မဇ္ဈောဝါ၊ မနိမ့်မမြင့် ဟူ၍လည်း
 ကောင်း။ ဇာနာသိ၊ သိ၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုကုန်
 ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော၊ သော။ သောပုရိသော၊ သည်။ အဟံ၊ သည်။
 နောဇာနာမိ၊ သိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ၏။ တမေနံ ပုရိသံ၊ ကံ။
 ဝေ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုကုန်ရာ၏။ အမ္ဘောပုရိသ၊ ကျား၊ တံ၊ သည်။
 ယံပါသုဒ္ဓါကို။ နဇာနာသိ၊ သိ။ နပဿသိ၊ မြင်။ တဿပါသုဒ္ဓဿ၊
 သို့။ အာရောဟဏာယ၊ ငှါ။ နိဿေဏိံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ကရောသိ၊
 လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော၊ သော။
 သောပုရိသော၊ သည်။ အာမာတိ၊ ဩော်ဟုတ်၏ဟု။ ဝဒေယျ၊
 ၏။ ပ။

အစိရဝတီနဒိဥပမာ

၅၄၂။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာတထူးတုံ။ အစိရ
 ဝတီ၊ အစိရဝတီအမည်ရှိသော။ အယံနဒိ၊ သည်။ ဥဒကဿ၊ ရေဖြင့်။
 ပုရာ၊ ပြည့်၏။ သမတိတ္ထိကာ၊ ကမ်းနှင့်အမျှရေရှိ၏။ ကာကပေ
 ယျာ၊ ကမ်းနား၌ရပ်၍ ကျီးသောက်ခြင်းငှါ တတ်ကောင်းသော
 ရေရှိ၏။ အထတသ္မိံကာလေ၊ ၌။ ပုရိသော၊ သည်။ ပါရတ္ထိကော၊
 ကမ်းတဖက်ကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ ပါရဂဝေသိ၊ ကမ်းတဖက်ကို
 ရှာသည်ဖြစ်၍။ ပါရဂါမိ၊ ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်လိုသည်ဖြစ်၍။
 မါရံ၊ ကမ်းတဖက်သို့။ တရိတုကာမော၊ ကူးလိုသည် ဖြစ်၍။
 အာဂစ္ဆေယျ၊ ၏။ သောပုရိသော၊ သည်။ ဩရိမေ၊ ဤမှာဘက်ဖြစ်
 သော။ တီရေ၊ ၌။ ဌိတော၊ လျက်။ ပါရိမံ၊ ထိုမှာဘက်ဖြစ်သော။
 ပါရံ၊ ကို။ ပါရာပါရံ၊ ထိုမှာဘက်တစ်၊ ဤမှာဘက်တစ်။ ဧဟိ၊
 လာလှည့်။ ပါရာပါရံ၊ ကမ်း။ ဧဟိ၊ လှည့်။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေယျ၊
 ခေါ်ရာ၏။ (ပါရာပါရံကို ပါရံအပါရံဟု ပုဒ်ဖြတ်)။

၅၄၃။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တံ၊ ထိုငါမေးလတ္တံ့သောစကားကို။ ကိံ
 မညသိ၊ နည်း။ တဿပုရိသဿ၊ ၏။ အဂ္ဂါယန ဟေတုဝါ၊ ခေါ်
 ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ အာယာစန ဟေတုဝါ၊ အရိအသေ

၁၃-တေဝိဇ္ဇာသုတ္တ-အစိရဝတီနဒိဥပမာ (၄၀၁)

တောင်းပန် ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ ပတ္တန ဟေတုဝါ၊
တောင့်တ ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ အဘိနန္ဒန ဟေတုဝါ၊
နှစ်သက်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ အစိရဝတီယာ၊ သော။ နဒိ
ယာ၊ မြစ်၏။ ပါရိမံ၊ ထိုမှာဘက်ကမ်းဖြစ်သော။ တီရံ၊ ကမ်းသည်။
ဩရိမံ၊ ဤမှာဘက်ဖြစ်သော။ တီရံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆေယျအပိနု၊ လာ
ရာအံလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝါသေဋ္ဌံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။
ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣဒံ အာဂမနံ၊ သည်။ နောဟိ ဘဝေယျ၊
မဖြစ်ရာ။

၅၄၄။ ဝါသေဋ္ဌံ၊ ဋ္ဌ။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ တေဝိဇ္ဇာ၊ ကုန်သော။
ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ကုသိုလ် တရားတို့သည်။
ဗြာဟ္မဏကာရကာ၊ ပုဏ္ဏား၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏။ တေဓမ္မေ၊
တို့ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ဝတ္တမာနာ၊ ကျင့်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ ယေ
ဓမ္မာ၊ အကြင် ကုသိုလ် တရားတို့သည်။ အဗြာဟ္မဏ ကာရကာ၊
ပုဏ္ဏားမဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏။ “ပုဏ္ဏား၏ အဖြစ်
ကို မပြုဘတ်ကုန်၊ လည်းဟူ”။ တေဓမ္မေ၊ တို့ကို။ သမာဒါယ၊ ၍။
ဝတ္တမာနာ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်၏။ ကိံ အာဟံသု၊ ကုန်သ
နည်းဟူမူကား။ မယံ၊ တို့သည်။ ဣန္ဒံ၊ သိကြားကို။ အဝုယာမ၊ ခေ
ကုန်၏။ သောမံ၊ လနတ်သားကို။ အဝုယာမ၊ ကုန်၏။ ဝရုဏံ၊ ဝရုဏ
နတ် သားကို။ အဝုယာမ၊ ကုန်၏။ ဤသာနံ၊ ဤသာန နတ်သားကို။
အဝုယာမ၊ ကုန်၏။ ပဇာပတိံ၊ ပဇာပတိ နတ်သားကို။ အဝုယာမ၊
ကုန်၏။ မြဟံ၊ မြဟာကို။ အဝုယာမ၊ ကုန်၏။ မဟိဒ္ဓိံ၊ တန်ခိုးကြီး
သောမြဟာကို။ အဝုယာမ၊ ကုန်၏။ ယမံ၊ ယမနတ်ကို။ အဝုယာမ၊
ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌံ၊ ဋ္ဌ။ ဝဏ
ဧကန္တေန၊ စင်စစ်သဖြင့်။ တေဝိဇ္ဇာ၊ မေဒင်ကိုသင်တတ်ကုန်သော။
တေဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် ပဉ္စသီကုသိုလ် ကမ္မ
ပထ တရားတို့သည်။ ဗြာဟ္မဏ ကာရကာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မေ၊
တို့ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ ဝတ္တမာနာ၊ ကျင့်ကုန်လျက်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်
ကုသိုလ် တရားတို့သည်။ အဗြာဟ္မဏကာရကာ၊ ပုဏ္ဏား မဖြစ်

(၄၀၂) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏။ တေဓမ္မေ၊ တို့ကို။ သမာဒါယ၊
 ၍။ ဝတ္တမာနာ၊ ကုန်လျက်။ အဝါယန ဟေတုဝါ၊ ကြောင့်လည်း
 ကောင်း။ ပ။ အဘိနန္ဒန ဟေတုဝါ၊ ကြောင့်လည်းကောင်း။ ကာ
 ယဿ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ ပရမ္မဏာ၊ စုတိ
 စိတ်၏အထက်၌။ မြဟ္မာနံ၊ မြဟ္မာတို့၏။ သဟဗျူဗဏ၊ အပေါင်း
 အဘော်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်။ ယံဘဝိဿန္တိ၊ အကြင်
 ကြောင့်ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ တေဋ္ဌာနံ၊ ထိုအကြောင်းသည်။
 နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ (ဤသို့မြတ်စွာဘုရားသည် ပုဏ္ဏားတို့၏ခေါ်ခြင်း
 သည် အကျိုးမရှိသည်၏အဖြစ်ကိုပြပြီး၍ သမုဒြာအဝန်း၌ နေမင်း
 ကဲ့သို့ အရောင်အဝါတို့ဖြင့် ထွန်းတောက်ပတော်မူလျက် ငါးရာ
 သော ရဟန်း ခြံရံလျက် အစီရဝတီ မြစ်နား၌ နေတော်မူသည်
 အားလျော်စွာ မြစ်ဥပမာကိုသာလျှင်ဆောင်တော်မူလို၍ “သေယျ
 ထာပိ” အစရှိသော ဒေသနာကို မိန့်သတည်း။ (ထိုဒေသနာ၏
 အတ္ထကား)။

၅၄၅။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာ တထူးတံ။ အစီရ
 ဝတီ၊ အစီရဝတီ အမည်ရှိသော။ အယံနဒီ၊ သည်။ ဥဒကဿ၊
 ဖြင့်။ ပူရာ ပြည့်၏။ သမတိတ္ထိယာ၊ ကမ်းနှင့်အမျှ ရေရှိ၏။ ကာကပေ
 ယျာ၊ ကမ်း၌ရပ်၍ ကျီးသောက်ခြင်းငှာ တတ်ကောင်းသော ရေ
 ရှိ၏။ အထ၊ ၌။ ပုရိခသာ၊ သည်။ ပါရတ္ထိကော၊ ကမ်းတဘက်ကို
 အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ ပါရဂဝေသိ၊ ကမ်းတဘက်ကို ရှာသည်ဖြစ်၍။
 ပါရဂါမိ၊ ကမ်းတဘက်သို့ရောက်လိုသည်ဖြစ်၍။ ပါရံ၊ သို့။ တရိတု
 ကာဓမာ၊ ကူးလိုသည်ဖြစ်၍။ အာဂစ္ဆေယျ၊ ၍။ သောပုရိသော၊
 သည်။ ဩရိမော၊ ဤမှာဘက်ဖြစ်သော။ ထိရေ၊ ၌။ ဒဋ္ဌာယ၊ မြို့စွာ
 သော။ “ပြင်းစွာသော၊ လည်းဟူ”။ အန္တယာ၊ ထိပ်ကြီးဖြင့်။ ပစ္စာ
 မာဟံ၊ လက်ပြန်။ ဂါဠမန္တနံ၊ မြို့စွာသောနှောင်ပွဲခြင်းကို။ ဗဒ္ဓေါ၊
 ဖွဲ့သည်။ ဟောတိ၊ ၍။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တံ၊ ထိုငါ့မေးလတ္တံ့။ သောစကား
 ကို။ တံ၊ သည်။ ဣ၊ မဏ္ဍယ်၊ နည်း။ သောပုရိသော၊ သည်။ အစီရ
 ဝတိယာ၊ သော။ နဒီယာ၊ ၍။ ဩရိမော၊ ဤမှာဘက် ဖြစ်သော။

၁၃-တော်ဝင်သုတ္တ-အစိရဝတိ နဒီဥပမာ (၄၀၃)

၎င်းကား၊ ကမ်းမှ၊ ပါရိမံ၊ ထိုမှာဘက်ဖြစ်သော၊ တီရံ၊ သို့။ ဝဇ္ဇေယျ
အပိန၊ သွားရအံ့လော၊ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ကို။
ပုစ္ဆိ၊ န။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣဒံ ဂမနံ၊ ဤသို့ သွားခြင်းသည်။
နောဟိ ဟောတိ၊ ဖြစ်။

၅၄၆။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ ဤ အတူလျှင်။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ပဉ္စ၊
ကုန်သော။ ဣမေကာမဂုဏော၊ ဤကာမဂုဏ်တို့ကို။ အရိယဿ၊ ငါ
ဘုရား၏။ ဝိနယေ၊ သာသနာတော်၌။ အန္တုတိပိ၊ ထုတ်လျှီနှင့်
တူကုန်၏ ဟူ၍လည်း။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။
ဗန္ဓနန္တိပိ၊ အနှောင်အဖွဲ့ဟူ၍လည်း။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။
ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့ဟု သည်ကား။ ကတမေ၊ အဘယ်တို့နည်းဟူမူကား။
စက္ခုဝိညေယျာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော။ ဣဋ္ဌာ၊ ရှာမှီး
အပ်ကုန်ထသော။ ကန္တာ၊ အလိုရှိအပ် ကုန်ထသော။ မနာပါ၊
နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန် ထသော။ ပိယရူပါ၊ ချစ်အပ် သာယာ
အပ်သော သဘောရှိကုန်ထသော။ ကာမူပသံဟိတာ၊ ကိလေသာ
ကာမနှင့် စပ်ကုန်ထသော။ ရုဇနီယာ၊ တပ်အပ် ကုန်ထသော။
ရူပါစ၊ ရူပါရုံတို့ လည်းကောင်း။ သောတဝိညေယျာ၊ သောတ
ဝိညာဉ်ဖြင့် ကြားအပ်ကုန်သော။ သဒ္ဓါစ၊ တို့လည်းကောင်း။ ပ။
သာနဝိညေယျာ၊ သာန ဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်သော။ ဂန္ဓာစ၊
ဂန္ဓာရုံတို့လည်းကောင်း။ ပ။ ကာယဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ ဣဋ္ဌာ၊
ရှာမှီးအပ် ကုန်ထသော။ ကန္တာ၊ အလိုရှိအပ် ကုန်ထသော။
မနာပါ၊ နှလုံးကို ပွားစေတတ်ကုန်ထသော။ ပိယရူပါ၊ ချစ်အပ်
သာယာအပ်သော သဘောရှိကုန် ထသော။ ကာမူပသံဟိတာ၊
ကိလေသာကာမနှင့် စပ်ကုန်ထသော။ ရုဇနီယာ၊ တပ်အပ်ကုန်
ထသော။ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာစ၊ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့လည်းကောင်း။ ဣမေဤသည့်
တို့တည်း။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ကာမဂုဏာ၊ တို့ကို။
အရိယဿ၊ ငါဘုရား၏။ ဝိနယေ၊ သာသနာတော်၌။ အန္တုတိပိ၊
ထုတ်လျှီဟူ၍လည်း။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗန္ဓနန္တိပိ၊
အနှောင်အဖွဲ့ဟူ၍လည်း။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။

(၄၇၄) သုတ်သီလက္ခန္ဓာပါဠိတော်နိဿယသစ်

ပဉ္စကုန်သော။ ဣမေကာမဂုဏော တို့ကို။ တေဝိဇ္ဇာ၊ ကုန်သော။
 မြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ဂမိတာ၊ အလိဂ္ဂိတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ မုစ္ဆိတာ၊ မက်မောတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 အဇ္ဈောပန္နာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အနာဒိနဝဒဿာ
 ဝိနော၊ ငါးပါးသောကာမဂုဏ်၌ အပြစ်ကို မမြင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။
 အနိဿရဏပညာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်း၏ အကြောင်း
 ကိုပိုင်းခြား၍ သိသောပညာ မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။
 ဣမေကာမဂုဏော တို့ကို။ ပရိဘူန္တိ၊ ခံစားကုန်၏။ ဝါသေဠ၊ ဠ။
 ဝဘ ကောန္တန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ တေဝိဇ္ဇာ၊ ကုန်သော။ တေ
 မြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ပဉ္စသီလ ကုသိုလ်ကမ္မပထ
 တရားတို့သည်။ မြာဟ္မဏကာရကာ၊ ပုဏ္ဏား၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်
 ကုန်၏။ တေဓမ္မေတို့ကို။ ပဟာယ၊ စွန့်၍။ ဝတ္တမာနာ၊ ကျင့်ကုန်
 သည်ဖြစ်၍။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင် ကုသိုလ် တရား တို့သည်။
 အမြာဟ္မဏကာရကာ၊ ပုဏ္ဏား မဟုတ်သည်ကို ပြုတတ် ကုန်၏။
 “ပုဏ္ဏား၏အဖြစ်ကို မပြုတတ်ကုန်၊ လည်းဟူ”။ တေဓမ္မေတို့ကို။
 သမာဒါယ၊ ၍။ ဝတ္တမာနာ၊ ၍။ ပဉ္စကာမဂုဏော တို့ကို။ ဂမိတာ၊
 အလိဂ္ဂိကုန်သည်ဖြစ်၍။ မုစ္ဆိတာ၊ မက်မောကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဇ္ဈော
 ပန္နာ၊ အလွန် မက်မောကုန်သည် ဖြစ်၍။ အနာဒိနဝဒဿာ
 ဝိနော၊ ၍။ အနိဿရဏပညာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကို
 ဆင်ခြင်သောပညာ ကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဉ္စကာမဂုဏော တို့ကို။
 ပရိဘူန္တိ၊ ၍။ ကာမန္တုပန္နနပန္နာ၊ ကာမဂုဏ် တည်းဟူသော
 ထိတ်ကြီးဖြင့် ဖွဲ့ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကာယဿ၊ ၍။ ဘေဒါ၊ မှ။ ပရမ္မ
 ရဏာ၊ ၌။ မြဟ္မာနံ၊ တို့၏။ သဟဗျူပဂါ၊ အပေါင်း အဘော်၏
 အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သည်။ ယံ ဘဝိဿန္တိ၊ အကြင်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်
 လတ္တံ့။ ဧတံဌာနံ၊ သည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ။

၅၄၇။ ဝါသေဠ၊ ဠ။ သေယျတာပိ၊ ဥပမာ တထူးတုံ။ ပ။
 သြရိမေ၊ ဤမှာဘက်ဖြစ်သော။ တိရေ၊ ၌။ သသိသံ၊ ဦးခေါင်းနှင့်
 တကွ။ ပါရုပိတွာ၊ ၍။ နိပဇ္ဇေယျ၊ အိပ်ရာ၏။ ဝါသေဠ၊ ဠ။ တံဝစနံ၊

၁၃-တေဝိဇ္ဇာသုတ္တ-အစိရဝတီ နဒိဥပမာ (၄၇၅)

ထိုငါမေးလတ္တံ့သောစကားကို။ တံ့။ သည်။ ကိံမညသိ၊ နည်း။ သောပုရိသော၊သည်။ အစိရဝတီယာ၊သော။နဒိယာ၊ဌံ။ဩရိ၊ဘေ၊ ဤမှာဘက်ဖြစ်သော။ တီရာ၊ကမ်းမှ။ပါရိမံ၊ထိုမှာဘက်ဖြစ်သော။ တီရံ၊သို့။ ဂစ္ဆေယျအပိန၊ ရောက်ရာအံ့လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣဒံ၊ ဤသို့ ကမ်းတဘက်သို့ ရောက်ရာသော သဘောသည်။ နောအတ္ထိ၊ မရှိ။

၅၄၈။ ဧဝမေဝခေါ၊လျှင်။ဝါသေဋ္ဌ၊ဋ္ဌ။ပဉ္စ၊ကုန်သော။ဣမေနိ ဝရဏာ၊ တို့ကို။ အရိယဿ၊ ငါဘုရား၏။ ဝိနယေ၊ သာသနာဌံ။ အာဝရဏာတိပိ၊ အဖုံးအလွှမ်းတို့ ဟူ၍လည်း။ “ဖုံးလွှမ်းတတ် ကုန်၏၊လည်းဟူ”။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ကုန်၏။ နိဝရဏာတိပိ၊ ပိတ်ပင်တတ် ကုန်၏ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ကုန်၏။ ဩနာဟနာတိပိ၊ နှောင်ဖွဲ့တတ် ကုန်၏၊ဟူ၍လည်း။ ‘ရစ်မြှေးတတ်ကုန်၏ဟူ၍၊လည်းဟူ’။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိယောနာဟနာတိပိ၊ ထက်ဝန်းကျင် ရစ်မြှေးတတ်ကုန် ၏ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စနိဝရဏာ၊ ဟူသည်တို့ကား။ ကတမေ၊တို့နည်းဟူမူကား။ကာမစ္ဆန္တနိဝရဏံ၊လည်းကောင်း။ပ။ ဝိစိကိစ္ဆာနိဝရဏံ၊လည်းကောင်း။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့တည်း။ ဝါသေဋ္ဌ၊ဋ္ဌ။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမေနိဝရဏာ၊ တို့ကို။ပ။

၅၄၉။ ဝါသေဋ္ဌ၊ဋ္ဌ။ ပဉ္စဟိ၊ကုန်သော။ ဣမေဟိနိဝရဏေဟိ၊ တို့သည်။ တေဝိဇ္ဇာ၊ ကုန်သော။ မြာဟ္မဏာ၊ တို့ကို။ အာဝုဇ္ဇာ နိဝုဇ္ဇာ ဩဖုဇ္ဇာ၊ ဖုံးလွှမ်းပိတ်ပင် အပ်ကုန်၏။ ပရိယောနဒ္ဓါ၊ ထက်ဝန်းကျင် မြှေးယှက်အပ်ကုန်၏။ပ။ (အာဝုဇ္ဇာ အစရှိသော လေးပုဒ်တို့ကား ဝေဝစ်ချည်းတည်း။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာဌံ။ “အာဝုဇ္ဇာ နိဝုဇ္ဇာ ဩဖုဇ္ဇာပရိယောနဒ္ဓါတိ ပဒါနိအာဝရဏာဒီနံ ဝသေန ဝုတ္တာနိ” ဟု ဆိုအပ်သတည်း။) ။ဝတ္တမာနာ၊ ကျင့်အပ် ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဉ္စဟိ၊ ငါးပါးကုန်သော။ နိဝရဏေဟိ၊နိဝရဏ တို့သည်။ အာဝုဇ္ဇာ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ နိဝုဇ္ဇာ၊ ပိတ်ပင် အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဩဖုဇ္ဇာ၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ ပရိယောနဒ္ဓါ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ မှ။ ပရမ္မ

(၄၈၆) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ရဏာ၊ ဌ။ မြဟ္မာနံ၊ တို့၏။ သဟဗျူပဂါ၊ အပေါင်း အဖော်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်။ ယံဘဝိဿန္တိ၊ အကြင်ကြောင့်ဖြစ်ကုန် လတ္တံ့။ ဧတံဌာနံ၊ သည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ။

သံသန္တနကထာ

၅၅၀။ ဝါသေဠု၊ ဌ။ တံ၊ ထိုငါမေးလတ္တံ့သောစကားကို။ တံ၊ သည်။ ကိမညသိ၊ နည်း။ ဝုဒ္ဓါနံ၊ အရွယ်ရောက်သော အားဖြင့် ကြီးကုန်ထသော။ မဟလ္လကာနံ၊ စည်းစိမ်အားဖြင့် ကြီးကုန်ထ သော။ အာစရိယပါစရိယာနံ၊ ဆရာ၏ ဆရာဖြစ်ကုန်ထသော။ 'ဆရာအဆက်ဆက်ဖြစ်ကုန်ထသော၊ လည်းဟူ'။ ဘာသမာနာနံ၊ အစဉ်အဆက် ဖြစ်သော စကားကိုပြောတတ်ကုန်ထသော။ မြာဟ္မ ဏာနံ၊ တို့၏။ သန္တိကာ၊ အထံမှ။ ကိန္တိ၊ အသို့သောစကားကို။ တေတယာ၊ သည်။ သုတံ၊ ကြားဘူးသနည်း။ မြဟ္မာ၊ မြဟ္မာ သည်။ သာရိဂ္ဂဟောဝါ၊ သားမယားကို သိမ်းဆည်းခြင်းရှိ၏ဟူ၍ လည်း။ သုတံ၊ ကြားဖူးသလော။ အပရိဂ္ဂဟောဝါ၊ သားမယားကို သိမ်းဆည်းခြင်းမရှိ ဟူ၍လည်း။ သုတံ၊ ကြားဖူးသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မြဟ္မာ၊ သည်။ အပရိဂ္ဂဟော၊ သားမယားကို သိမ်းဆည်းခြင်းမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ မေ မယာ၊ သည်။ သုတံ၊ ၏။ ဝါသေဠု၊ ဌ။ မြဟ္မာ၊ သည်။ သဝေရ စိတ္တောဝါ၊ ဒေါသနှင့် ယှဉ်သောစိတ် ရှိ၏ဟူ၍လည်း။ သုတံ၊ လော။ အဝေရစိတ္တောဒါ၊ ဒေါသနှင့်ယှဉ်သောစိတ်မရှိဟူ၍လည်း။ သုတံ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘော ဂေါတမ၊ မြဟ္မာ၊ သည်။ အဝေရစိတ္တော၊ ဒေါသနှင့်ယှဉ်သော စိတ်မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ မယာ၊ သည်။ သုတံ၊ ၏။ ဝါသေဠု၊ ဌ။ မြဟ္မာ၊ သည်။ သဗျာပဇ္ဇစိတ္တာဝါ၊ ထိနမိဒ္ဓနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ရှိ၏ဟူ၍ လည်း။ သုတံ၊ လော။ အဗျာပဇ္ဇစိတ္တာဝါ၊ ထိနမိဒ္ဓနှင့်ယှဉ်သော စိတ်မရှိဟူ၍လည်း။ သုတံ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မြဟ္မာ၊ သည်။ အဗျာပဇ္ဇစိတ္တာ၊ ထိနမိဒ္ဓနှင့်

၁၃-တေဇိဒ္ဓာယုတ္တ-သံသန္ဓနာကထာ (၄၀၇)

ယုဉ်သော စိတ်မရှိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ-မယာ၊ သည်။ သုတံ၊ ၎င်း။
 ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ၊ မြဟ္မာ၊ သည်။ သံကိလိဋ္ဌစိတ္တောဝါ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စအစ
 ရှိသော ကိလေသာနှင့်ယုဉ်သော စိတ်ရှိ၏ ဟူ၍လည်း။ သုတံ၊
 လော။ အသံကိလိဋ္ဌစိတ္တောဝါ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ အစရှိသော ကိလေ
 သာတို့နှင့် ယုဉ်သောစိတ်မရှိဟူ၍လည်း။ သုတံ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၎င်း။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ အသံကိလိဋ္ဌစိတ္တော၊
 ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ အစရှိသော ကိလေသာတို့နှင့် ယုဉ်သော စိတ်မရှိ၊
 ဣတိ၊ သို့။ မေမယာ၊ သည်။ သုတံ၊ ၎င်း။ (အလုံးစုံသော ကိလေသာ
 မရှိသည်ကို ရည်၍ “အသံကိလိဋ္ဌစိတ္တော” ဟု မဆို၊ နိဝရဏကိစ္စ
 တပ်သော ကိလေသာ မရှိသည်ကိုရည်၍ “အသံကိလိဋ္ဌစိတ္တော”
 ဟု ဆိုသတည်း)။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ၊ မြဟ္မာ၊ သည်။ သေဝတ္တိဝါ၊ မိမိ
 အလိုသို့လိုက်စေတတ်၏ဟူ၍လည်း။ သုတံ၊ လော။ အဝသဝတ္တိဝါ၊
 မိမိအလိုသို့လိုက်စေတတ်၏ဟူ၍လည်း။ သုတံ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၎င်း။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ သေဝတ္တိ၊ မိမိအလိုသို့
 လိုက်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မယာ၊ သည်။ သုတံ၊ ၎င်း။ ဝါသေဋ္ဌ၊
 ဋ္ဌ၊ တံ၊ ကိ၊ တံ၊ သည်။ ကိမညသိ၊ နည်း။ တေဇိဒ္ဓာ၊ ကုန်သော။
 မြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သပရိဂ္ဂဟာဝါ၊ သားမယားကို သိမ်းဆည်း
 မြင်း ရှိကုန်သလော။ အပရိဂ္ဂဟာဝါ၊ ကုန်သလော။ ဣတိ၊ သို့။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၎င်း။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ မြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။
 သပရိဂ္ဂဟာ၊ သားမယားကို သိမ်းဆည်းခြင်း ရှိကုန်၏။ ဝါသေဋ္ဌ၊
 ဋ္ဌ၊ မြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သဝေရစိတ္တာဝါ၊ ဒေါသနှင့်ယုဉ်သောစိတ်
 ရှိကုန်သလော။ အဝေရစိတ္တာဝါ၊ ကုန်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊
 သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၎င်း။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ သဝေရစိတ္တာ၊ ကုန်၏။
 ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ၊ မြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗာပဇ္ဇစိတ္တာဝါ၊ ထိနမိဒ္ဓနှင့်
 ယုဉ်သောစိတ် ရှိကုန်သလော။ အဗ္ဗာပဇ္ဇစိတ္တာဝါ၊ လော။ ပ။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝါသေဋ္ဌာ၊ သည်။ အဝေါ၊ ၎င်း။

၅၅၁။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တေဇိဒ္ဓာ၊ ကုန်သော။ မြာဟ္မဏာ၊ တို့
 သည်။ သပရိဂ္ဂဟာ၊ သားမယားကို သိမ်းဆည်းခြင်း ရှိကုန်၏။

(၄၈၈) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

မြဟ္မာ၊ သည်။ အပ္ပရိဂ္ဂဟော၊ သားမယားကို သိမ်းဆည်းခြင်း မရှိ။ သပရိဂ္ဂဟာနံ၊ ကုန်သော။ တေဝိဇ္ဇာနံ၊ ကုန်သော။ မြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ အပ္ပရိဂ္ဂဟေန၊ သော။ မြဟ္မာနာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သံသန္တတိ အပိနုခေါ၊ ရောနှောရာသလော။ သမေတိ အပိနုခေါ၊ ညီညွတ်ရာ သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣဒံ၊ ဤသို့ရောနှောခြင်းသည်။ နောဟိဟောတိ၊ ဖြစ်ပ။

၅၅၂။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ၊ ဣမမြဟ္မလောကမဂ္ဂေ၊ ဤမြဟ္မာပြည်သို့ သွားသောခရီး၌။ (ခေါပနကား ပဒါလင်္ကာရတည်း။)။ တေဝိဇ္ဇာ၊ ကုန်သော။ တေမြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ အာဒိသိတွာ၊ မြောင့်သော ခရီးမဟုတ်သည်ကို မြောင့်သောခရီးဟုညွှန်ကုန်၏။ သံသိဒန္တိ၊ ဆုတ်ကုန်၏။ “နစ်ကုန်၏၊ လည်းဟူ”။ သံသိဒိတွာ။ နစ်ကုန်၍။ ဝိသာရံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ပါပုဏန္တိ၊ ကုန်၏။ သုက္ခတရုဏံ၊ ချောက်သော တံလှုပ်ကို။ တရန္တိမညေ၊ ရေမှတ်၍ ကူးကုန်သကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဝိဇ္ဇာနံ၊ ကုန်သော။ မြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ ဣဒံ-ဣမေ တေဝိဇ္ဇာ၊ ဤဗေဒင်တို့ကို။ ဣရိဏန္တိပိ၊ တောကြီး ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ တေဝိဇ္ဇာ၊ ဗေဒင်တို့ကို။ ဝိဝနန္တိပိ၊ ကြီးစွာသော တောဟူ၍လည်း။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဝိဇ္ဇာ၊ တို့ကို။ ဗျသနန္တိပိ၊ ပျက်စီးကြောင်းဟူ၍လည်း။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

၅၅၃။ ။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဂေါတမော၊ သော။ သမဏော၊ သည်။ မြာဟ္မာနံ၊ တို့၏။ သဟဗျတာယ၊ အပေါင်း အဖော် ဖြစ်ခြင်းငှါ။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ မေမယာ၊ သည်။ သုတံ၊ ကြားအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါသေဋ္ဌာ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ၏။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တံ၊ ကို။ ကိံမညသိ၊ နည်း။ ဣတော၊ ဤအစီရဝတီမြစ်မှ။ အာသန္ဓေ၊ အနီး၌။ မနသာကင်္ဂ၊ မနသာကရွာသည်။ ဌိတံ၊ တည်သည်မဟုတ်လော။ ဣတော၊ ဤအစီရဝတီမြစ်မှ။ နဒ္ဒရေ၊ မဝေးသော အရပ်၌။ မနသာကင်္ဂ၊ သည်။ ဌိတံ၊ တည်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။

၁၃-တေဝိဇ္ဇသုတ္တ-သံသန္ဓနကထာ (၄၇၉)

ပုစ္ဆိ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣတော၊ မှ။ အာသန္ဓေ၊ ဌ။ မနသာကင်္ဂ၊ သည်။ ဧဝံဋီတံ၊ တည်သည်မှန်၏။ ဣတော၊ မှ။ န ခုရေ၊ ဌ။ မနသာကင်္ဂ၊ သည်။ ဧဝံဋီတံ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါသေဋ္ဌော၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။

၅၅၄။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တံ၊ ကို။ ကိမညသိ၊ နည်း။ ပုရိသော၊ သည်။ ဣမ မနသာကဋ္ဌေ၊ ဌ။ ဇာတသံဝဒ္ဓေါ၊ ဖွား၍ကြီးသည်။ အဿ ဟောတိ၏။ မနသာကဋ္ဌတော၊ မနသာကဋ္ဌရွာမှ။ တာဝဒေဝ၊ ထိုခဏ၌လျှင်။ အဝသင်္ဂ၊ ထွက်မြောက်သော။ “လာသော၊ လည်းဟူ”။ တမေနံပုရိသံ၊ ကို။ မနသာကဋ္ဌဿ၊ ၏။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ပုစ္ဆေယျ၊ ကုန်ရာ၏။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ မနသာကဋ္ဌေ၊ ဌ။ ဇာတသံဝဒ္ဓဿ၊ သော။ မနသာကဋ္ဌဿ၊ ၏။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ပုဋ္ဌဿ၊ မေးအပ်ထသော။ တဿပုရိသဿ၊ ၏။ ဒန္တာယိတတ္ထံဝါ၊ ယုံမှားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ဝိတ္ထာယိတတ္ထံဝါ၊ ကိုယ်ခက်ထရော်ရှိသည်လည်းကောင်း။ သိယာနုခေါ၊ ဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ မေး၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဣဒံ၊ ဤသို့။ ယုံမှားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ နောဟိ သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ တံ၊ ထိုသို့ ယုံမှားကင်းခြင်းသည်။ ကိဿ၊ သော။ ဟေတု၊ အကြောင်းကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ အမုပုရိသော၊ ဤသောကျားသည်။ မနသာကဋ္ဌေ၊ ဌ။ ဟိယသွာ၊ ကြောင့်။ ဇာတသံဝဒ္ဓေါ၊ ဖွား၍ကြီးသည်။ ဟောတိ၏။ တဿပုရိသဿ၊ သည်။ သဗ္ဗာနေဝ၊ အလုံးစုံလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ မနသာကဋ္ဌဿ၊ ၏။ မဂ္ဂါနိ၊ တို့ကို။ သုဝိဒိတာနိ၊ ကောင်းစွာ သိအပ်ကုန်၏။ ဣတိတသွာ၊ ကြောင့်။ ဒန္တာယိတတ္ထံဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဝိတ္ထာယိတတ္ထံဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ နောဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ မနသာကဋ္ဌေ၊ ဌ။ ဇာတသံဝဒ္ဓဿ၊ သော။ မနသာကဋ္ဌဿ၊ ၏။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ပုဋ္ဌဿ၊ သော။ တဿပုရိသဿ၊ ၏။ ဒန္တာယိတတ္ထံဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဝိတ္ထာယိတတ္ထံဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ သိယာခေါ၊ ဖြစ်ရာသလော။ မြဟ္မလောကာဒိကံ၊ မြဟ္မာ

(၄၉၀) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

ပြည် အစရှိသည်ကို။ ပုဠသု။ မေးအပ်သော။ တထာဂတဿ၊
 ငါဘုရား၏။ မြဟ္မလောကေဝါ၊ ဌလည်းကောင်း။ မြဟ္မလောက
 ဂါမိနိယာ၊ မြဟ္မာပြည်သို့ ရောက်စေတတ်သော။ ပဋိပဒါယဝါ၊
 ဌလည်းကောင်း။ ဒန္ဓာယိတတ္ထံဝါ၊ ယုံမှားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်
 လည်းကောင်း။ ဝိတ္ထာယိတတ္ထံဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ နတေဝ
 သိယာ၊ မဖြစ်ရာသလျှင်ကတည်း။ ဝါသေဠ၊ ဠ။ အဟံ၊ သည်။
 မြဟ္မာနဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ပဇာနာမိ၊ ၏။ မြဟ္မလောကဉ္စ၊ ကိုလည်း
 ကောင်း။ မြဟ္မလောကဂါမိနိ၊ သော။ ပဋိပဒဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။
 ပဇာနာမိ၊ ၏။ ယထာပဋိပန္ဓော၊ ငါဟောတိုင်း ကျင့်သောသူ
 သည်။ မြဟ္မလောကံ၊ သို့။ ဥပပန္ဓော၊ ရောက်၏။ တဉ္စကာရုဏံ၊
 ကိုလည်း။ ပဇာနာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။
 ၅၅၅။ ပ။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။ ဣတိတေဝစနံ၊ ကို။ မယာ၊
 သည်။ သုတံ၊ ကြားအပ်၏။ သာဓုအာယာစာမိ၊ တောင်းပန်ပါ၏။
 ဘဝံဂေါတမော၊ သည်။ နော၊ ငါတို့အား။ မြဟ္မာနံ၊ တို့၏။ သဟ
 ဗျတာယ၊ ငှါ။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဒေသေတု၊ ကြားတော်မူလော့။ ဘဝံဂေါ
 တမော၊ သည်။ မြာဟ္မဏံ၊ ပုဏ္ဏားသားငယ် ဖြစ်သော။ ပဇံ၊
 ဒုက္ခိတသတ္တဝါကို။ ဥလ္လုမ္ပတိ၊ မြဟ္မပြည်သို့ တင်တော်မူလော့။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝါသေဠော၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ (မြတ်စွာဘုရားသည်
 ဝါသေဠအား ဘုရားဖြစ်ခြင်းကိုပြပြီး၍ မြဟ္မာပြည်သို့ ရောက်ခြင်း၏
 ရှေ့အဖို့ဖြစ်သော အကျင့်နှင့်တကွ မေတ္တာ မြဟ္မဝိဟာရ အစ
 ရှိသော မြဟ္မာပြည်သို့ ရောက်စေတတ်သော ခရီးကို ဟောတော်မူ
 လို၍ ‘တေနဟိ ဝါသေဠ’ အစရှိသောဒေသနာကို မိန့်သတည်း။
 ထိုဒေသနာ၏ အတ္ထကား အချို့လွယ်၏။)

မြဟ္မလောကမဂ္ဂဒေသနာ

၅၅၆။ မေတ္တာ သဟဂတေန၊ မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော။
 စေတသာ၊ ဖြင့်။ ဧကံ၊ တခုသော။ ဒိသံ၊ ကို။ ဖရိတွာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊
 ၏။ တထာ၊ တူ။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော အရပ်မျက်နှာကို။

၁၃-တေဝိဇ္ဇသုတ္တ-ဗြဟ္မလောကမဂ္ဂဒေသနာ (၄၉၁)

ဖရိတွာ၊ ဤ။ ဝိဟရတိ၊ ဤ။ ပ။ စတုတ္ထံ၊ လေးခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်း
 ဖြစ်သော အရပ်မျက်နှာကို။ ဖရိတွာ၊ ဤ။ ဝိဟရတိ၊ ဤ။ ဣတိဝေံ၊
 ဤအတူ။ ဥဒ္ဓဉ္စ၊ အထက် အရပ်ကို လည်းကောင်း။ အဓောစ၊
 အောက်အရပ်ကိုလည်းကောင်း။ တိရိယဉ္စ၊ အထောင့် ဖြစ်သော
 အရပ်ကိုလည်းကောင်း။ ဖရိတွာ၊ ဤ။ ဝိဟရတိ၊ ဤ။ သဗ္ဗမိ၊ အလုံးစုံ
 သော သတ္တဝါတို့၌။ သဗ္ဗတ္တတယ၊ အချင်းခပ်သိမ်း မိမိကိုယ်နှင့်
 တူသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ သဗ္ဗာဝန္တံ၊ အလုံးစုံသော ကောဋ္ဌာသ
 တို့နှင့်ပြည့်စုံသော။ လောကံ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို။ မေတ္တာသဟ
 ဝဒတန၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော။ ဝိပုလေန၊ ပွားခြင်းသို့ရောက်ပြီး
 ထသော။ မဟဂ္ဂတေန၊ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ထသော။
 အပ္ပမာဏေန၊ အပိုင်းအခြား မရှိသော။ အဝေရေန၊ ဒေါသမရှိ
 ထသော။ အဗျာပဇ္ဇေန၊ ပြစ်မှားခြင်း မရှိထသော။ “အမျက်
 ထွက်ခြင်း မရှိထသော၊ လည်။ ဟူ”။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဖရိတွာ၊
 နံ၊ ဤ။ ဝိဟရတိ၊ ဤ။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ သေယျထာပိ၊ ကား။ မလဝါ၊
 အားရှိထသော။ သင်္ခမမော၊ ခရုသင်းမှုတ်သော။ ပုရိသေ၊ သည်။
 အပ္ပကသိရေနော၊ ဆင်းရဲခြင်းမရှိသဖြင့်လျှင်။ စတုဒ္ဓိသာ၊ လေးပါး
 ဟုန်သော အရပ်တို့ကို။ သရေန၊ အသံဖြင့်။ (ကရိုဏ်းထည့်)။
 ဝိညာပေယျ၊ သေယျထာပိ၊ သို့။ ဝေမေဝခေါ၊ လျှင်။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။
 ဝေဘာဝိတယ၊ ဤသို့ ပွားစေအပ်သော။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာနှင့်
 ယှဉ်သော။ စေတော ဝိမုတ္တိယာ၊ စတုတ္ထဈာန်သမာပတ်ဖြင့်။ ယံ
 ကမ္မံ၊ အကြင် ကာမာဝစရက်ကို။ ပမာဏကတံ၊ ပမာဏဖြင့်
 ပြုအပ်သော။ ယံကမ္မံ၊ အကြင်ကာမာဝစရက်သည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ တံ
 ကမ္မံ၊ ထိုကာမာဝစရက်သည်။ တတ္ထိ၊ ထိုကာမာဝစရက်၌။
 နအဝသိဿတိ၊ မကြွင်း။ “ပျောက်၏၊ လည်းဟူ”။ တံကမ္မံ၊ ထို
 ကာမာဝစရက်သည်။ တတ္ထိ၊ ထိုရူပါဝစရ အရူပါဝစရက်၌။ န
 အဝတိဋ္ဌတိ၊ မတည်။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ အယံပိ၊ ဤမေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော
 စတုတ္ထဈာန် သမာပတ် သည်လည်း။ မြဟာနံ၊ တို့၏။ သဟ
 ဗျတယ၊ ငှါ။ မဂ္ဂေါ၊ ခရီးတည်း။ ပုနစပရံ၊ တံ။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ဘိက္ခု၊

(၄၉၂) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

သည်။ ကရုဏာသဟဂတေန၊ ကရုဏာနှင့်ယှဉ်သော။ စေတသာ၊
 စိတ်ဖြင့်။ ပ။ ဧကံ၊ တခုသော။ ဒိသံ၊ ကို။ ဖရိတွာ၊ ရှိ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။
 တထာ၊ ထိုအတူ။ ဒုတံယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော အရပ်ကို။ ပ။ သဗ္ဗမိ၊
 ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၌။ သဗ္ဗတ္တတာယ၊ အချင်းခပ်သိမ်း မိမိ
 ကိုယ်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ သဗ္ဗာဝန္တံ၊ အလုံးစုံသော
 အခြင်းအရာရှိသော။ လောကံ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို။ ဥပေက္ခာ
 သဟဂတေန၊ ဥပေက္ခာနှင့်ယှဉ်သော။ ပ။ အဗျာပဇ္ဇေန၊ ပြစ်မှား
 ခြင်းမရှိသော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဖရိတွာ၊ ရှိ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ပ။
 ၅၅၃။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ကိံ မညသိ၊ နည်း။ ဧဝံ
 ဝိဟာရိ၊ ဤမြဟ္မဝိဟာရတရားနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။
 သပရိဂ္ဂဟောဝါ၊ သားမယားကိုသိမ်းဆည်းခြင်းရှိသလော။ အပ
 ရိဂ္ဂဟောဝါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘောဂေါတ
 မ၊ မ။ အပရိဂ္ဂဟော။ သားမယားကိုသိမ်းဆည်းခြင်းမရှိ။ ပ။ ဝါသေ
 ဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ဧဝံဝိဟာရိ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝသဝတ္တိဝါ၊ စိတ်ကိုမိမိအလို
 သို့လိုက်စေတတ်သလော။ အဝသဝတ္တိဝါ၊ သလော။ ဣတိ၊ သို့။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဝသဝတ္တိ၊ စိတ်ကို
 မိမိအလိုသို့ လိုက်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါသေဋ္ဌာ၊ သည်။
 အဝေါစ၊ ၏။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အပရိဂ္ဂဟော၊ သား
 မယားကို သိမ်းဆည်းခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မြဟ္မာ၊ သည်။
 အပရိဂ္ဂဟော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပရိဂ္ဂဟဿ၊ သားမယားကို
 သိမ်းဆည်းခြင်းမရှိသော။ ဘိက္ခု၊ နော၊ ၏။ အပရိဂ္ဂဟေန၊ သော။
 မြဟ္မာနာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သံသန္တတိ အပိနုခေါ၊ နှီးနှောသည်
 မဟုတ်လော။ သမေတိ အပိနုခေါ၊ ညီညွတ်သည် မဟုတ်လော။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဧဝံသံ
 သန္တတိ၊ နှီးနှောသည်မှန်၏။ ဧဝံ သမေတိ၊ ညီညွတ်သည် မှန်၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝါသေဋ္ဌာ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ၏။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တေ၊
 သင်၏။ ဝစနံ၊ သည်။ သာဓု၊ ကောင်းစွာ၏။ ဝါသေဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ ဝတ
 ကေခန္တန၊ ဖြင့်။ အပရိဂ္ဂဟော၊ သော။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။

၁၃-တောဝိဇ္ဇသုတ္တ-မြဟ္မလောကမဂ္ဂဒေသနာ (၄၉၃)

ကာယဿ၊ နိ။ ဘေဒါ၊ မှ။ ပရမ္မရဏာ၊ နှံ။ အပရိဂ္ဂဟဿ၊ သော၊
မြဟ္မာ၊ နော၊ နိ။ သဟဗျူပဂေါ၊ အပေါင်း အဘော်၏ အဖြစ်သို့
ရောက်သည်။ ယံဘဝိဿတိ၊ အကြင်ကြောင့်ဖြစ်လတ္တံ့။ တေဝံဌာနံ၊
ထိုသို့ဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ နိ။

၅၅၈။ ဝါသေဠာ၊ ဠ။ ဣတိဇေ၊ ဤအတူ၊ ဘိက္ခု၊ သည်။ အဝေရ
စိတ္တော၊ ဒေါသကင်းသော စိတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မြဟ္မာ၊
သည်။ အဝေရစိတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပ။ ဘိက္ခု၊ သည်။
အဗျာပဇ္ဇစိတ္တော၊ အမျက်ကင်းသော စိတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ နိ။
မြဟ္မာ၊ သည်။ အဗျာပဇ္ဇစိတ္တော၊ အမျက်ကင်းသော စိတ်ရှိသည်။
ဟောတိ၊ နိ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ အသံကိလိဠစိတ္တော၊ ညစ်ညူး
ခြင်းကင်းသော စိတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ နိ။ မြဟ္မာ၊ သည်။ အသံ
ကိလိဠစိတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နိ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဝသဝတ္တိ၊ မိမိ
ကိုယ်ကို စိတ်အလိုသို့ အစဉ်လိုက်သည်။ ဟောတိ၊ နိ။ မြဟ္မာ၊
သည်။ ဝသဝတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝသဝတ္တိဿ၊ သော။
ဘိက္ခု၊ နော၊ နိ။ ဝသဝတ္တိနာ၊ သော။ မြဟ္မာ၊ နာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
သံသန္တတိအပိနုခေါ၊ နှိုးနှောသည် မဟုတ်လော။ သမေတိအပိ
နုခေါ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါ၊ နိ။ ဘော
ဂေါတမ၊ မ။ ဧဝံသံသန္တတိ၊ နှိုးနှောသည် မှန်၏။ ဧဝံ သမေတိ၊
ညီညွတ်သည်မှန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါသေဠော၊ သည်။ အဝေါ၊ နိ။
ဝါသေဠာ၊ ဠ။ တေ၊ နိ။ ဝစနံ၊ သည်။ သာဓု၊ ကောင်းစွာ၏။ ဝသဝတ္တိ၊
မိမိကိုယ်ကို စိတ်အလိုသို့ အစဉ်လိုက်စေတတ်သော။ သောဘိက္ခု၊
သည်။ ဝတကေန္တေန၊ ဖြင့်။ ကာယဿ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊
ပျက်သည်မှ။ တနည်းကား၊ ကာယဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏။ ဘေဒါ၊
ပျက်သည်မှ။ ပရမ္မဏာ၊ စုတိစိတ်၏ အထက်၌။ ဝသဝတ္တိဿ၊
မိမိကိုယ်ကို စိတ်သို့ အစဉ် လိုက်စေတတ်သော။ မြဟ္မာ၊ နော၊ နိ။
သဟဗျူပဂေါ၊ အပေါင်း အဘော်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်။
ယံဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ တေဝံဌာနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ နိ။ ဣတိ၊ သို့။
ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါ၊ နိ။

(၄၉၄) သုတ်သီလကွန်ပါဠိတော်နိဿယသစ်

၅၅၉။ ဘဂဝတေ၊ ဘုရားသည်။ ဝေံ၊ ဤသို့သော စကားကို။
 ဝုတ္တေ၊ မိန့်တော်မူလတ်သော်။ ဝါသေဋ္ဌဘာရဒ္ဒါဇော၊ ဝါသေဋ္ဌ
 ဘာရဒ္ဒါဇ အမည်ရှိ ကုန်သော။ မာဏဝါ၊ လုလင်တို့သည်။
 ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ အဝေါစုံ၊ ကုန်၏။ ကိံ အဝေါစုံ၊ ကား။
 ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဘောတော ဂေါတမဿ၊ ၏။ ဓမ္မဒေသနာ၊
 သည်။ အဘိက္ကန္တံ၊ ရှိ၏။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ ဘောတောဂေါတမေ၊
 ၏။ ဓမ္မဒေသနာ၊ သည်။ အဘိက္ကန္တံ၊ ၏။ (ကြည်ညိုသောအခါ
 ဖြစ်သောကြောင့် နှစ်ကြိမ် ဆိုသတည်း)။ ဘောဂေါတမ၊ မ။
 သေယျထာဝိ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ နိက္ကုဋ္ဌိတံ၊ အောက်သို့
 မျက်နှာပြု၍ ထားအပ်သော အိုးကို။ တနည်းကား၊ အောက်သို့
 မျက်နှာဝရှိသော ဝတ္ထုကို။ ဥက္ကုဋ္ဌေယျထာဝါ၊ အထက်သို့
 မျက်နှာပြု၍ ထားပေးသကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ (လှန်ဘိသကဲ့သို့
 လည်းကောင်း၊ လည်းဟူ'။ ပဋိစ္စန္ဓံ၊ မြက်၊ သစ်ရွက် အစရှိသည်
 တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော ဝတ္ထုကို။ ဝိဝရေယျထာဝါ၊ လည်း
 ကောင်း။ မုဋ္ဌဿ၊ ခရီးမှားသောသူအား။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ အာစိက္ခေယျ
 ထာဝါ၊ လည်းကောင်း။ အန္ဓကာရေ၊ အင်္ဂါလေးပါးနှင့်ပြည့်စုံ
 သော အမိုက်တိုက်၌။ တေလပဇ္ဇောတံ၊ ကြီးစွာသော ဆီမီးတန်
 ဆောင်ကို။ ဓာရေယျထာဝါ၊ ထွန်းဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း။
 စက္ခုမန္တော၊ စက္ခုပသာဒနှင့် ပြည့်စုံသော သူတို့သည်။ ရူပါနိ၊
 တို့ကို။ ဒက္ခန္တိယထာဝါ၊ မြင်ကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဝေမေဝ၊
 တူလျှင်။ ဘောတာ ဂေါတမေန၊ သည်။ အနေကပရိယာယေန၊
 များစွာသော ပရိယာယ်ဖြင့်။ ဓမ္မော၊ ကို။ ပကာသိတော၊ ဟော
 တော်မူအပ်ပြီ။ ဧတေမယံ၊ ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည်။ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ၊
 ကို။ သရဏံ သရဏံဇုတိ၊ ဆင်းရဲကို ဖျောက်ပေတတ်၏ ချမ်းသာ
 ကို သောင်ပေတတ်၏ ဟူ၍။ ဂစ္ဆာမ-သေဝါမ၊ မှီဝဲဆည်းကပ်ပါ
 ကုန်၏။ တနည်းကား၊ ဂစ္ဆာမ-ဗုဇ္ဈာမ၊ သိပါကုန်၏။ ဓမ္မဉ္စ၊ ကို။
 လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သရဏံ-သရဏံ
 ဇုတိ၊ ဟူ၍။ ဂစ္ဆာမ-သေဝါမ၊ ကုန်၏။ တနည်းကား၊ ဂစ္ဆာမ၊

ဥဒါန်း

(၄၉၅)

ဗုဒ္ဓါမ၊ ကုန်၏။ ဘဝံဂေါတမော၊ သည်။ နော၊ ငါတို့ကို။ အဇ္ဇ-
တဂ္ဂေ၊ ယနေ့ကို အစပြု၍။ ပါဏုပေတံ၊ ဇီဝိန္ဒြေတည်သရွေ့သော
ကာလပတ်လုံး။ (ဇီဝိတိန္ဒြေနှင့်ပြည့်စုံသော ကာလပတ်လုံး၊ လည်း
ဟူ'')။ သရဏံဂတေ၊ နှိဝဲဆည်းကပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော။
ဥပါသကေ-ဥပါသကာဇုတိ၊ သီတင်းသည်တို့ဟူ၍။ ဓာရေတု၊
မှတ်တော်မူလော။ ဇုတိ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ အဝေါရံ၊ ကုန်၏။ ။
တေရသမံ၊ သော။ တေဝိဇ္ဇသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂေါ၊ သီလက္ခန္ဓဝဂ်သည်၊
နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

ဥဒါန်း

တဿသီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဥဒါနံ၊ အကျဉ်းစကားကို။ ဧဝံ၊ သို့။
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ၏။ မြဟ္မ၊ မြဟ္မဇာလသုတ် လည်းကောင်း။ သာမည၊
သာမညဗလသုတ် လည်းကောင်း။ အဗ္ဗဠ၊ အဗ္ဗဠသုတ် လည်း
ကောင်း။ သောဏ၊ သောဏဒဏ္ဍသုတ် လည်းကောင်း။ ကုဋ၊
ကုဋဒဏ္ဍသုတ် လည်းကောင်း။ မဟာလိ၊ မဟာလိသုတ် လည်း
ကောင်း။ ဇာလိ၊ ဇာလိယသုတ် လည်းကောင်း။ သီဟ၊ မဟာ
သီဟနာဒသုတ် လည်းကောင်း။ ပေါဠ၊ ပေါဠပါဒသုတ် လည်း
ကောင်း။ သုဘော၊ လည်းကောင်း။ ဝဇ္ဇော၊ ကော်ဝဇ္ဇသုတ် လည်း
ကောင်း။ လောဟိ၊ လောဟိစူသုတ် လည်းကောင်း။ တေဝိဇ္ဇ၊
လည်းကောင်း။ ဇုတိဇုမိနာ ပဘေဒေန၊ ဖြင့်။ တေရသ၊ တဆယ့်
သုံးသုတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

သုတ်သီလက္ခန္ဓပါဠိတော် နိဿယသစ်
ပြီး၏။

(၄၉၆)

ကျမ်းပြီးနိဂုံး

ကျမ်းပြီးနိဂုံး

သုံးလူ့ ထွတ်ထား၊ မြတ်ဘုရားသည်၊ ထားတုံသာသနာ၊ မှန်စွာ
 အညီ၊ ခွေးနှစ်လီမှ၊ သတ္တနဝါ၊ ဤသင်္ချာနှင့်၊ သာယာပြန်ပြော၊
 သဘောမှန်စွာ၊ နေရင်း ရွာ၏၊ ဒိသာနောက်ယွန်း၊ ထူးဆန်း
 သာယာ၊ ဥတ္တရာ၌၊ ဘာဝနာစီးဖြန်း၊ ရဟန်းအမှု၊ ပြုကုန်အမှန်၊
 သူမြတ်မှန်တို့၊ ကေန်မချွတ်၊ ကျင့်ဝတ်မွေ့လျော်၊ ပျော်ပါးပေရာ၊
 တာဝါးရာ၌၊ ကြီးစွာပုည၊ ကောင်းမှုကံကြောင့်၊ အမှန်စင်စစ်၊
 ဖြစ်သည်ချောချော၊ မနောရမ္မာ၊ မည်သာတွင်သီး၊ ကျောင်းမ
 ကြီး၌၊ အသီးအခြား၊ တပည့်များကို၊ သင်ကြားကျမ်းဂန်၊ တတ်
 ပွန်လိမ္မာ၊ အရိယာလက်ဘရာ၊ ထေရ်ကုန်ငလျှင်၊ နေ့ည မပြတ်၊
 နိစ္စပတ်ဖြင့်၊ ရေးမှတ်ပြုပြင်၊ စီရင်ပေထ၊ နိဿယကို၊ သဗ္ဗသတ္တာ၊
 လွန်ဝမ်းသာ၍၊ ညီညာသာဓု-ခေါ်စေသော်။

ကျမ်းပြီးနိဂုံး ပြီးပြီ။

